ÎNTRU SLAVA SFINTEI ȘI CELEI DE O FIINȚĂ ȘI DE VIAȚĂ FĂCĂTOAREI
ȘI NEDESPĂRȚITEI TREIMI

TRIODUL

CARE CUPRINDE SLUJBELE BISERICEȘTI
DE LA DUMINICA VAMEȘULUI ȘI A FARISEULUI
PÎNĂ LA SFÎNTA ÎNVIERE

TIPĂRIT ÎN ZILELE PĂSTORIEI
PREAFERICITULUI PĂRINTE
TEOCTIST
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

CU APROBAREA SFÎNTULUI SINOD
AL SFINTEI BISERICI AUTOCEFALE ORTODOXE ROMÂNE

EDIȚIA A VIII-A

EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
BUCUREȘTI — 1986

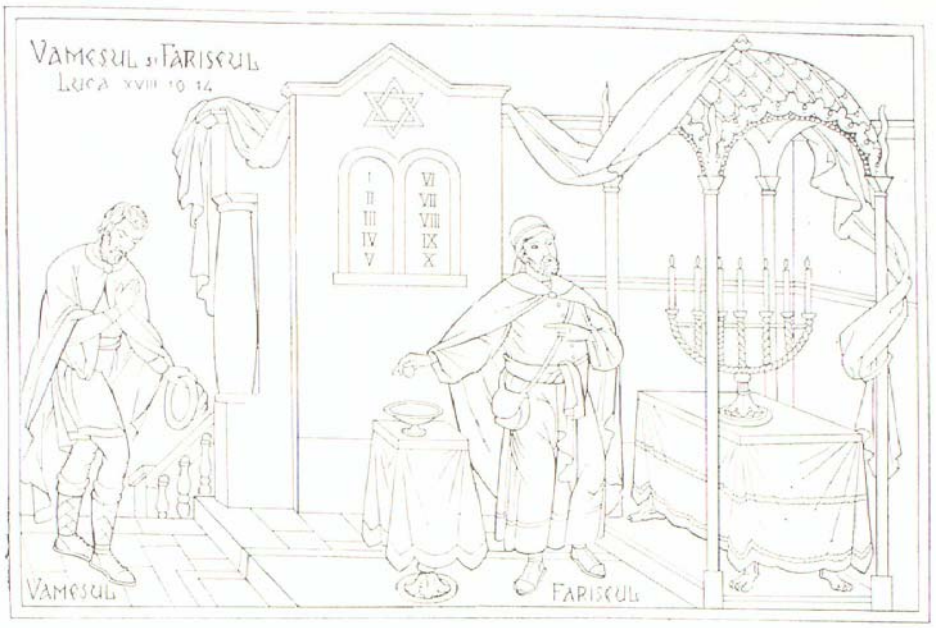

TRIODUL

ADICĂ

TREI-CÎNTĂRI CU DUMNEZEU CEL SFÎNT

Care cuprinde slujbele bisericești, cu începere de la Duminica Vameșului și a Fariseului pînă la Sfînta Înviere

DUMINICA

ÎN CARE SE CITEȘTE SFÎNTA EVANGHELIE
A PILDEI VAMEȘULUI ȘI A FARISEULUI

LA VECERNIE, SÎMBĂTĂ SEARA

După Psalmul obișnuit, se cîntă Fericit bărbatul. citind Catisma toată. La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10: 3 stihiri ale Învierii, și 4 ale lui Anatolie, din Octoih, iar din Triod aceste două idiomele, repetînd pe cea dintîi.

Glasul 1:

Să nu ne rugăm ca fariseul, fraților, că cel ce se înalță pe sine, se va smeri; ci să ne smerim înaintea lui Dumnezeu ca vameșul, prin postire, strigînd: Dumnezeule, milostivește-Te spre noi păcătoșii (de două ori).

Fariseul de slava deșartă fiind biruit, iar vameșul cu pocăință plecîndu-se, au venit la Tine însuți, Stăpîne. Ci acela lăudîndu-se, s-a lipsit de bunătăți; iar acesta negrăind, s-a învrednicit darurilor. În aceste sus-

pinuri întăreşte-mă, Hristoase Dumnezeule, ca un iubitor de oameni.

Slavă... glasul al 8-lea :

Atotţiitorule, Doamne, ştiu cît pot lacrimile ! Că pe Iezechia din porţile morţii l-au ridicat, pe cea păcătoasă din păcatele cele de mulţi ani au mîntuit-o ; iar pe vameşul, mai presus decît pe fariseul, l-au îndreptat. Ci mă rog, împreună cu aceştia numărîndu-mă, să mă miluieşti.

Şi acum... a Născătoarei, cea dintîi, a glasului de rînd.

LA LITIE

Stihira hramului, după obicei.

Slavă..., glasul al 3-lea :

Cunoscînd, suflete al meu, osebirea vameşului şi a fariseului, urăşte glasul cel trufaş al aceluia şi doreşte rugăciunea cea cu bună-umilinţă a acestuia şi strigă : Dumnezeule milostiveşte-Te spre mine păcătosul şi mă miluieşte.

Şi acum..., a Născătoarei-Învierii, acelaşi glas :

Fără sămînţă, din Dumnezeiescul Duh şi cu sfatul Tatălui, ai zămislit pe Fiul lui Dumnezeu, pe Cel ce este din Tatăl fără mamă mai înainte de veci, şi pentru noi din tine fără de tată fiind, cu trup L-ai născut, şi prunc fiind cu lapte L-ai hrănit. Pentru aceasta nu înceta, Preacurată, a-L ruga să mîntuiască din primejdii sufletele noastre.

LA STIHOAVNA

Stihirile Octoihului, după Alfa-Vita.

Slavă..., glasul al 5-lea :

Îngreuiaţi fiind ochii mei, de fărădelegile mele, nu pot să privesc şi să văd înălţimea cerului ; ci mă primeşte, ca pe vameşul, şi pe mine, cel ce mă pocăiesc, Mîntuitorule, şi mă miluieşte.

Şi acum... a Născătoarei, acelaşi glas :

Biserică şi uşă eşti, palat şi scaun împărătesc, Fecioară, cu totul cinstită ; prin care Răscumpărătorul meu, Hristos Domnul, S-a arătat celor ce dormeau întru întuneric, Soarele dreptăţii fiind, vrînd să lumineze pe cei ce i-a zidit după chipul Său, cu mîna Sa. Pentru aceasta, cu totul lăudată, ca ceea ce ca o maică, ai agonisit îndrăzneală către Dînsul, roagă-L, Preacurată, neîncetat, să mîntuiască sufletele noastre.

Troparul, glasul 1 :

Născătoare de Dumnezeu Fecioară... (de 3 ori).

Apoi se face binecuvîntarea pîinilor şi citire din Epistolele Apostolilor. Iar de nu se face priveghere, se zice troparul Învierii şi al Născătoarei de Dumnezeu.

Se cuvine a şti :

Slujba sfîntului care cade în duminica aceasta şi în Duminica Fiului Risipitor se pune vineri la Pavecerniţă sau cînd va socoti cel mai mare.

Dacă sfîntul care cade în aceste duminici este sfînt mare, slujba lui nu se amînă. De asemenea, dacă sfîntul din aceste duminici este sfînt mic, însă este hramul bisericii, slujba lui nu se amînă, ci se face priveghere şi se cîntă slujba hramului, ca pe a Întîmpinării Domnului.

Despre tipicul Întîmpinării Domnului, caută la sfîrşitul acestei cărţi, la litera A.

DUMINICĂ LA UTRENIE

După cei şase psalmi, Dumnezeu este Domnul... pe glasul Octoihului. Se zice troparul Învierii de două ori. Slavă... Şi acum... al Născătoarei de Dumnezeu. Apoi obişnuitele stihologii, sedelnele Octoihului. După Fericiţi cei fără prihană..., troparele : Soborul îngeresc... ipacoi, antifoanele şi prochimenul glasului. Toată suflarea... Evanghelia Învierii de rînd, Învierea lui Hristos văzînd... Psalmul 50.

Slavă..., glasul al 8-lea :

Ușile pocăinței deschide-mi mie, Dătătorule de viață ; că mînecă duhul meu la Biserica Ta cea sfîntă, purtînd locaș al trupului, cu totul spurcat. Ci ca un îndurat curățește-l, cu mila milostivirii Tale.

Și acum... a Născătoarei :

În cărările mîntuirii îndreptează-mă, Născătoare de Dumnezeu, căci cu păcate grozave mi-am spurcat sufletul și cu lenevire mi-am cheltuit toată viața mea; ci cu rugăciunile tale, Preacurată, spală-mă de toată necurăția.

Apoi stih : Miluiește-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta, și după mulțimea îndurărilor Tale, curățește fărădelegile noastre.

Și stihira aceasta, glasul al 6-lea :

La mulțimea faptelor mele celor rele, cugetînd eu ticălosul, mă cutremur de înfricoșătoarea zi a judecății ; ci îndrăznind spre mila milostivirii Tale, ca David strig Ție : Miluiește-mă Dumnezeule după mare mila Ta.

După aceea diaconul sau preotul zice : Mîntuiește, Dumnezeule, poporul Tău... Doamne miluiește (de 12 ori), ecfonisul : Cu mila și cu îndurările...

Canoanele se pun astfel : al Învierii din Octoih, cu irmosul pe 4 ; al Crucii și Învierii pe 2, al Născătoarei de Dumnezeu pe 2 și al Triodului pe 6.

Iar de se va întîmpla pomenirea vreunui sfînt mare, se pune: Canonul Învierii cu irmosul pe 4, al sfîntului pe 4 și al Triodului pe 6.

CANONUL

Alcătuire a lui Gheorghe.

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea :

Irmos : Ca pe uscat umblînd Israel...

Cu pilde îndemnînd pe toți Hristos spre îndreptarea vieții, pe vameșul înalță din smerenie, arătînd pe fariseul că s-a smerit dintru înălțare.

Din smerenie văzînd cinste făcătoare de înălțare, și din înălțare cădere rea, rîvnește la virtuțile vameșului și urăște răutatea fariseului.

Prin trufie se împrăștie tot binele, iar prin smerenie piere tot răul ; pe care să o îmbrățișăm noi credincioșii, disprețuind în chip hotărît năravul cel îngîmfat.

Împăratul tuturor, vrînd să fie ucenicii Lui smeriți în cugete, sfătuindu-i, îi învăța să rîvnească suspinul și umilința vameșului.

Slavă...

Ca vameșul suspin și cu tînguiri neîncetate mă apropii eu, Doamne, acum de milostivirea Ta; miluiește-mă și pe mine, cel ce-mi petrec acum viața cu smerenie.

Și acum..., a Născătoarei :

Gîndul, sfatul, nădejdea, trupul, sufletul și duhul, către tine mi-am pus, stăpînă ; scapă-mă de vrăjmașii cei cumpliți, de încercări și de amenințarea cea viitoare, și mă mîntuiește.

Catavasie :

Deschide-voi gura mea...

Cîntarea 3-a :

Irmos: Nu este sfînt precum Tu, Doamne...

Din gunoi și din patimi se înalță cel smerit, și din înălțimea virtuților cade rău tot cel mîndru; de al cărui năravul răutății să fugim.

Slava deșartă golește bogăția dreptății ; iar smerenia risipește mulțimea patimilor. Căreia și noi urmînd, așează-ne și pe noi de partea vameșului, Mîntuitorule.

Ca vameșul și noi bătîndu-ne în piept, strigăm cu umilință : Dum-

nezeule, milostivește-Te spre noi păcătoșii!, ca să luăm iertarea aceluia.

Spre rîvnă să venim credincioșii, săvîrșind blîndețea și viețuind cu smerenie, în suspinarea inimii, cu plîns și cu rugăciune, ca să luăm iertare de la Dumnezeu.

Slavă...

Să lepădăm, credincioșii, trufia cea fără măsură, cumplita nebunie, urîta mîndrie și cruzimea cea rea a fariseului, căci necuviincioase sînt în fața lui Dumnezeu.

Și acum..., a Născătoarei:

Întru tine ceea ce ești singură scăpare punîndu-mi nădejdea, să nu pierd nădejdea cea bună; ci să dobîndesc, Preacurată, ajutorul tău, scăpîndu-mă de toată vătămarea celor rele.

SEDEALNA, glasul al 4-lea:

Podobie: Degrab ne întîmpină...

Smerenia a înălțat pe cel rușinat de rele, pe vameșul ce a suspinat și a strigat către Ziditorul: Milostivește-Te! Iar semeția a surpat din dreptate pe ticălosul fariseu ce a grăit cu trufie. Deci să urmăm celor bune, depărtîndu-ne de la rele.

Slavă...

Smerenia, odinioară, a înălțat pe vameșul ce a strigat cu plîngere: milostivește-Te!, și l-a îndreptat. Lui să ne asemănăm toți cei ce am căzut întru adîncul răutăților; să strigăm Mîntuitorului dintru adîncul inimii: Greșit-am! Milostivește-Te, Unule, Iubitorule de oameni.

Și acum..., a Născătoarei:

Primește stăpînă, degrabă, rugăciunile noastre și le du Fiului tău și Dumnezeu, Doamnă cu totul fără prihană. Scapă din primejdii pe cei ce aleargă către tine; strică uneltirile, surpă semeția celor ce se înarmează nedumnezeiește, Preacurată, asupra robilor tăi.

Cîntarea a 4-a:

Irmos: Hristos este puterea mea...

Arătat-a, Cuvîntul, smerenia a fi calea cea aleasă a înălțării, smerindu-Se pînă și la chipul cel de rob; Căruia urmînd oricine, smerindu-se se înalță.

Înălțatu-s-a dreptul fariseu și a căzut; iar vameșul cel îngreuiat cu mulțimea răutăților, s-a smerit și s-a înălțat, fără nădejde îndreptîndu-se.

Trufia s-a arătat pricinuitoare de sărăcie pentru bogăția virtuților, iar smerenia, din sărăcie desăvîrșită s-a arătat îndestulare îndreptării; pe aceasta să o cîștigăm.

Zis-ai mai înainte, Stăpîne, că stai cu adevărat împotriva celor ce se mîndresc; iar celor smeriți le dai, Mîntuitorule, darul Tău. Deci trimite-ne harul Tău nouă celor ce ne-am smerit.

Slavă...

Către dumnezeiasca înălțare suindu-ne pe noi pururea Mîntuitorul și Stăpînul, a arătat smerenia făcătoare de înălțare; că a spălat cu mîinile Sale picioarele ucenicilor.

Și acum..., a Născătoarei:

Ca ceea ce ai născut Lumina cea neapropiată, Fecioară, risipește întunericul sufletului meu cu raza cea luminătoare, și îndreptează viața mea spre cărările mîntuirii.

Cîntarea a 5-a:

Irmos: Cu dumnezeiască strălucirea Ta...

Să ne sîrguim a urma virtuților fariseului și a rîvni smerenia vameșului; urînd necuviința greșea-

lelor de la amîndoi, adică trufia și pierderea.

Văditu-s-a deșartă călătoria dreptății, deoarece fariseul a însoțit cu ea trufia; în timp ce vameșul cu virtutea cea făcătoare de înălțare, a dobîndit-o avînd împreună-mergătoare smerenia.

Întru virtuți, ca un șezător în căruță, se părea fariseului că aleargă; iar vameșul pedestru alergînd, ca pe lîngă o căruță, bine a întrecut-o, înjugînd plîngerea cu umilința.

Pilda vameșului înțelegînd-o toți cu mintea, veniți să-i urmăm cu lacrimi, aducînd lui Dumnezeu duh zdrobit, cerînd iertarea păcatelor.

Slavă...

Să lepădăm, înțelepților, departe năravul cel semeț și rău, încrezător și cutezător al fariseului cel lăudăros, ca să nu ne lipsim de dumnezeiescul dar.

Și acum..., a Născătoarei:

Ceea ce ești bună, trimite toiag de putere nouă tuturor celor ce scăpăm la tine; ca să biruim în mijlocul tuturor vrăjmașilor, ajutorîndu-ne și din toată vătămarea scoțîndu-ne.

Cîntarea a 6-a:

Irmos: Marea vieții văzind-o...

Prin curgerea vieții, deodată au alergat fariseul și cu vameșul; dar acela, de mîndrie fiind cuprins, s-a primejduit în chip rușinos; iar acesta s-a mîntuit prin smerenie.

Călătoria vieții cu cea dreaptă schimbînd-o, noi să urmăm înțelepciunii celei dorite a vameșului și să fugim de trufia cea urîtă a fariseului, ca să fim vii.

Să urmăm obiceiurilor bune ale lui Iisus, Mîntuitorul, și smereniei Lui, noi cei ce dorim a dobîndi sălașul bucuriei celei fără de sfîrșit, sălășluindu-ne în locul celor vii.

Arătat-ai, Stăpîne, ucenicilor Tăi smerenie înaltă; căci încingîndu-Te cu ștergarul peste mijloc, și spălîndu-le picioarele, le-ai poruncit să urmeze acestui obicei.

Slavă...

Fariseul și-a petrecut viața în virtuți și vameșul în greșeli; dar acela din mîndrie a suferit căderi stricătoare de minte; iar acesta s-a înălțat, arătîndu-se smerit cu mintea.

Și acum..., a Născătoarei:

Gol fiind zidit, întru nevinovăție și întru viață neamăgitoare, m-a îmbrăcat vrăjmașul cu răutatea călcării de poruncă și cu grosimea trupului; iar acum prin mijlocirea ta, Fecioară, mă mîntuiesc.

CONDAC, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi...

Să fugim de vorbirea cea trufașă a fariseului și să ne învățăm smerenia vameșului, cu suspine strigînd către Mîntuitorul lumii: milostivește-Te spre noi, Unule Îndurate.

Alt Condac, glasul al 3-lea:

Podobie: Fecioara astăzi...

Suspinuri ca ale vameșului să aducem Domnului, și la El să cădem noi păcătoșii, ca la un Stăpîn; că El voiește mîntuirea tuturor oamenilor și dă iertare tuturor celor ce se pocăiesc. Că pentru noi S-a întrupat, Dumnezeu fiind împreună fără de început cu Tatăl.

ICOS

Pe noi înșine, fraților, toți să ne smerim, cu suspinuri și cu tînguiri să batem cugetul, ca atunci, la judecata cea veșnică, să ne arătăm acolo credincioși nevinovați, dobîn-

dind iertare; că acolo este în adevăr odihna, pe care să ne rugăm acum să o vedem. Acolo durerea, întristarea și suspinurile cele din adînc sînt îndepărtate, în Edenul cel minunat. Al cărui făcător este Hristos, Dumnezeu fiind împreună fără de început cu Tatăl.

SINAXAR

Pe scurt despre sinaxarele lui Xantopol la slujba Triodului.

Sinaxarele lui Nichifor Calist Xantopol arată pentru fiecare din praznicele vestite ale Triodului pricina pentru care s-au rînduit, cum s-au rînduit, cînd au luat început și pentru ce sînt așa acum. Ele au fost rînduite de sfinții și de Dumnezeu purtătorii Părinți cu amănunțită grijă; încep de la Duminica Vameșului și a Fariseului și țin pînă la Duminica Tuturor Sfinților.

Se cuvine așadar ca înainte de cîntarea a șaptea a canonului să se citească mai întîi, după cum este datina, sinaxarul din Minei și apoi sinaxarul Triodului. După citirea sinaxarului din Minei vei spune așa:

În aceeași zi facem pomenire de pilda din Sfînta Evanghelie a Vameșului și a Fariseului.

Cu ajutorul lui Dumnezeu, începem astăzi și Triodul. Triodul a fost întocmit cu înțelepciune și în chipul cel mai bun și cum se cuvenea de mulți din Sfinții și purtătorii de Dumnezeu Părinții noștri, făcători de cîntări, insuflați fiind de Sfîntul Duh. Primul dintre toți Părinții, care au izvodit cîntarea triodică, adică a celor trei cîntări, după părerea mea spre a închipui Sfînta și începătoarea de viață Treime, a fost marele poet Cosma. El a izvodit cîntările ce se cîntă în marea și sfînta Săptămînă a Patimilor Domnului și Dumnezeului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, cu acrostih, după numele fiecărei zile. După pilda lui și alți Părinți, dar mai mult decît alții Teodor Studitul și Iosif Studitul au alcătuit, cu aceeași rîvnă ca și Cosma, cîntări pentru celelalte săptămîni ale sfîntului și marelui post al patruzecimii. Cîntările lor au fost întrebuințate mai întîi în Mînăstirea Studion. În cea mai mare parte ei au alcătuit și au cadențat odele și celelalte cîntări ale Triodului, adunînd și stringînd acestea din Sfinții Părinți. Așadar pentru că duminica se socotește cea dintîi dintre zile, după cum Duminica Învierii se socotește întîia, a opta și cea din urmă, au făcut foarte bine cînd au pus luni cîntarea întîia, marți cîntarea a doua, miercuri cîntarea a treia, joi cîntarea a patra, vineri cîntarea a cincea, sîmbătă cîntarea a șasea, a șaptea și celelalte două, a opta și a noua; acestea pentru că sînt mai de seamă, sînt comune tuturor zilelor săptămînii. Tot așa a făcut și dumnezeiescul Cosma la canonul din Marea Sîmbătă, căci a alcătuit numai patru cîntări: cîntarea a șasea, a șaptea, a opta și a noua. Mai tîrziu, preaînțeleptul împărat Leon a poruncit lui Marcu monahul, episcopul Idruntului, să-i facă acest canon deplin.

Cartea aceasta se numește pe nedrept Triod, căci nu are totdeauna trei cîntări, ci are și canoane depline. După părerea mea și-a luat numele său din pricină că cele mai multe canoane au trei cîntări sau pentru că, după cum am spus, canoanele din săptămîna mare au fost alcătuite la început din trei cîntări. Cînd Sfinții noștri Părinți au alcătuit această carte de slujbă, scopul lor a fost ca să ne aducă aminte pe scurt prin întreaga carte a Triodului de toată binefacerea dintru început a lui Dumnezeu față de noi: ca să ne amintească tuturor că am fost plăsmuiți de El; că prin călcarea poruncii, dată nouă spre încercare, am fost alungați din desfătarea paradisului; că am fost izgoniți din pricina zavistiei șarpelui și vrăjmașului, începătorul răutății, doborît din pricina mîndriei; că am fost îndepărtați de la bunătățile raiului și am ajuns să fim conduși de diavol; că Fiul lui Dumnezeu și Cuvîntul, prin milostivirea milei Sale, a plecat cerurile și S-a pogorît, a locuit în Fecioară și S-a făcut om; că ne-a arătat chipul de a ne sui la cer, prin viețuirea Sa, prin smerenia Sa mai cu seamă, prin postul, prin îndepărtarea de rele și prin celelalte fapte ale Lui; că a pătimit, a înviat și S-a suit iarăși la cer; că a trimis pe Sfîntul Duh Sfinților Lui Ucenici și Apostoli; că Fiul lui Dumnezeu și Dumnezeu desăvîrșit, a fost predicat de ei pretutindenea; că și dumnezeiești Apostoli au făcut minuni prin harul Preasfîntului Duh; că în același timp au adunat, prin predica lor, pe toți sfinții de la marginile lumii, umplînd lumea cea de sus. Aceasta a și fost la început gîndul Ziditorului. Prin cele spuse am arătat care este scopul Triodului.

Aceste trei sărbători: a Vameșului și a Fariseului, a Fiului Risipitor și a Înfricoșătoarei Judecăți, au fost izvodite de Sfinții Părinți ca un fel de pregătire și îndemnare, ca să ne pregătim și să fim gata pentru nevoințele duhovnicești ale Pos-

tului, lepădînd deprinderea noastră cea lîcăloasă.

Cea dintîi din aceste sărbători ne înfățișează pilda Vameșului și a Fariseului. Această săptămînă se mai numește și vestitoare. În adevăr, după cum cei care vor să meargă la război sînt vestiți mai dinainte de generali despre timpul cînd va începe lupta, ca să-și curățească și să-și ascută săbiile, ca să-și cerceteze bine toate celelalte arme, ca să îndepărteze orice piedică, spre a se arunca cu rîvnă în luptă și spre a-și lua cele de trebuință; de multe ori, înainte de luptă, li se țin ostașilor cuvîntări, li se spun povestiri și pilde ca să înflăcăreze sufletele lor și să îndepărteze de la ei lenea, trîndăvia, frica și orice altă primejdie; tot astfel și Sfinții Părinți vestesc mai dinainte, ca printr-o trîmbiță, lupta ce o vom da prin post împotriva diavolului, spre a curăți păcatul care a pus stăpînire mai dinainte pe sufletele noastre și care s-a prefăcut în venin din pricina timpului îndelungat de cînd ne stăpînește; mai mult încă, să ne sîrguim să dobîndim faptele bune pe care nu le avem și, întrarmîndu-ne cum se cuvine, să mergem pregătiți spre nevoințele postului. Așadar pentru că cea dintîi armă pentru dobîndirea virtuții este pocăința și smerenia, iar cea mai mare piedică mîndria și îngîmfarea, Sfinții Părinți ne înfățișează în cea dintîi sărbătoare a Triodului această pildă vrednică de credință din Dumnezeiasca Evanghelie. Prin fariseu ne îndeamnă să ne ferim de păcatul mîndriei și al îngîmfării; iar prin vameș ne îndeamnă să ne însușim smerenia și pocăința, virtuți potrivnice acestui păcat. Cel dintîi și cel mai rău dintre păcate este mîndria și îngîmfarea. Din pricina mîndriei și îngîmfării a căzut diavolul din cer; mai înainte era și se numea luceafăr luminos; din pricina lor este și se numește întuneric. Tot din pricina acestui păcat a fost alungat și Adam, începătorul neamului omenesc, din desfătarea raiului. Prin această pildă ne îndeamnă Sfinții Părinți să nu ne mîndrim cu faptele noastre bune, să nu defăimăm pe aproapele, ci să fim totdeauna smeriți. Căci Domnul celor mîndri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă har. Și este mai bine ca să se întoarcă cel păcătos decît să se mîndrească cel care face fapte bune. «Vă spun vouă, zice Domnul, că s-a coborît vameșul mai îndreptat decît fariseul». Așadar pilda aceasta ne arată că nimeni nu trebuie să se mîndrească, chiar dacă face fapte bune; dimpotrivă să se smerească și să se roage din suflet lui Dumnezeu, chiar dacă ar fi căzut în cele mai mari păcate. Făcînd așa, nu este departe de mîntuire.

Vameș este omul care ia de la ocîrmuire dreptul de a lua vamă; el cumpără acest drept cu multă nedreptate și pentru aceea ia de la oameni vamă mai mare decît se cuvine.

Fariseu este omul care se socotește desăvîrșit în toate, depășind pe ceilalți oameni prin știința sa.

Saducheul, care-și are numele de la un oarecare Sadochic, este omul care se crede drept, căci Sedec înseamnă dreptate. La evrei erau trei secte: eseienii, fariseii și saducheii; aceștia din urmă nu credeau în înviere, în îngeri și în Duhul Sfînt.

Pentru rugăciunile Tuturor Sfinților Tăi făcători de cîntări, Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne și mîntuiește-ne pe noi. Amin.

Cîntarea a 7-a:

Irmos: Dătător de rouă...

Cu lucrurile îndreptățirii înălțîndu-se fariseul, în lațurile slavei deșarte rău s-a încurcat, lăudîndu-se peste măsură; iar vameșul înălțîndu-se cu aripile smereniei, preaușor s-a apropiat de Dumnezeu.

Prin mijlocirea smereniei, ca de o scară servindu-se, vameșul s-a ridicat la înălțimea cerurilor; în timp ce fariseul, cu putreda ușurime a trufiei înălțîndu-se, s-a pogorît în adîncimea iadului.

Pe cei drepți vînîndu-i vicleanul, îi fură prin mijlocirea slavei deșarte; iar pe cei păcătoși cu lanțurile deznădăjduirii îi leagă. Ci să ne sîrguim a scăpa de amîndouă relele, noi rîvnitorii vameșului.

Cu rugăciune să cădem la Dumnezeul nostru, cu lacrimi și cu suspinuri fierbinți, urmînd smereniei celei înălțătoare a vameșului și să cîntăm noi credincioșii: Bine ești cuvîntat, Doamne, Dumnezeul părinților noștri.

Slavă...

Învățînd pe ucenici, le spuneai dinainte, Stăpîne, să nu cugete cele

înalte, ci să se unească cu cei smeriți. Pentru aceasta, Mîntuitorule, noi credincioșii strigăm Ție: Bine ești cuvîntat, Doamne, Dumnezeul părinților noștri.

Și acum..., a Născătoarei:

Frumusețea și scara cea dumnezeiască, pe care mai înainte a văzut-o Iacob, de jos întinsă către înălțime, pe tine te cunoaștem a fi, Preacurată; pogorînd de sus pe Dumnezeu întrupat, și pe oameni printr-însa iarăși ridicîndu-i.

Cîntarea a 8-a:

Irmos: Din văpaie cuvioșilor...

Cu minte smerită suspinînd vameșul, a aflat pe Domnul milostiv, și s-a mîntuit; iar prin obiceiul cel rău al limbii ce grăia cu trufie, a căzut fariseul din dreptate.

De trufia gîndului fariseului și de numirea curăției, să fugim noi credincioșii, rîvnind smereniei și gîndului vameșului, celui bineprimit.

Cuvintele vameșului credincioșii să le grăim în sfînta Biserică: Dumnezeule, milostivește-Te, ca împreună cu el să aflăm iertare, scăpînd de pieirea fariseului celui mult lăudăros.

Suspinării vameșului să urmăm toți și, cu Dumnezeu vorbind, să strigăm către Dînsul cu lacrimi fierbinți: Iubitorule de oameni, greșit-am! Milostive îndurate, milostivește-Te și mă mîntuiește.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Spre suspinul vameșului s-a uitat Dumnezeu, și pe el îndreptîndu-l, l-a arătat pildă tuturor; ca să se plece pururea cu suspinuri și cu lacrimi, cerînd dezlegarea păcatelor.

Și acum..., a Născătoarei:

Nu știu alt ajutor afară de tine, curată și cu totul fără de prihană. Pe tine te pun rugătoare, pe tine mijlocitoare către Cel ce S-a născut din tine; scapă-mă de toate cele ce mă întristează.

Cîntarea a 9-a:

Irmos: Pe Dumnezeu a-L vedea...

Luînd de la Hristos cale de înălțare smerenia, pilda mîntuirii, să dorim obiceiul vameșului. Și lepădînd departe înălțarea trufiei, cu minte smerită să facem pe Dumnezeu îndurător pentru noi.

Trufia sufletului să o lepădăm, să cîștigăm cuget drept cu smerenie, să nu ne sîrguim a ne îndreptăți pe noi înșine, să urîm deșarta mîndrie, și cu vameșul să facem milostiv pe Dumnezeu.

Să aducem cu osîrdie rugăciuni de umilință Ziditorului ca și vameșul; lepădîndu-ne de nerecunoscătoarele rugi ale fariseului, de glasurile cele cu laudă mare, care aduc defăimare împotriva aproapelui, ca să cîștigăm pe Dumnezeu milostiv și lumină.

Cu multă adunare de păcate îngreuindu-mă, am întrecut pe vameșul cu prisoseala răutății, și am cîștigat și trufia cea lăudăroasă a fariseului, făcîndu-mă în totul pustiu de toate virtuțile. Doamne, fie-Ți milă de mine.

Învrednicește fericirii Tale pe cei ce sînt săraci cu duhul pentru Tine, că după învățătura poruncii Tale, aducem Ție duh zdrobit. Și primindu-l, Mîntuitorule, mîntuiește pe cei ce-Ți slujesc Ție.

Slavă...

Vameșul suindu-se la templu cu credință oarecînd, și rugîndu-se lui Dumnezeu s-a îndreptat, căci cu sus-

pinuri a venit și cu lacrimi și cu zdrobire de inimă, toată povara păcatelor a lepădat-o prin ispășire.

Și acum..., a Născătoarei :

Dă-ne nouă a te lăuda, a te mări și a te ferici după cuviință, celor ce te cinstim pe tine, Preacurată, și mărim nașterea ta, ceea ce ești singură binecuvîntată. Că tu ești lauda creștinilor, și către Dumnezeu rugătoare bineprimită.

LUMINÎNDA

A Învierii din Octoih, Slavă... a Triodului:

Podobie : Cu ucenicii să ne suim...

Să fugim de grăirea cea trufașă și înrăutățită a fariseului, și să ne învățăm smerenia vameșului cea preabună, ca să ne înălțăm, strigînd către Dumnezeu, împreună cu acela: Milostivește-Te spre robii Tăi, Cel ce Te-ai născut din Fecioară, Hristoase Mîntuitorule, și răbdînd crucea de voie, ai ridicat lumea cu dumnezeiasca Ta putere.

Și acum..., a Născătoarei :

Făcătorul zidirii și Dumnezeul tuturor a luat trup omenesc, Născătoare de Dumnezeu, din curatul tău pîntece, întru tot lăudată, și toată firea mea cea stricată a înnoit-o, lăsîndu-te după naștere iarăși ca și mai înainte de naștere. Pentru aceasta cu credință toți lăudîndu-te, strigăm : Bucură-te lauda lumii.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 8: 4 ale Învierii din Octoih și 4 ale Triodului, aceste idiomele:

Glasul 1 :

Să nu ne rugăm ca fariseul, fraților ; că cel ce se înalță pe sine, se va smeri. Să ne smerim înaintea lui Dumnezeu ca vameșul, prin postire, strigînd : Dumnezeule, milostivește-Te spre noi păcătoșii.

Fariseul de slava deșartă fiind biruit, iar vameșul, cu pocăință plecîndu-se, au venit la Tine însuți, Stăpîne. Dar acela lăudîndu-se, s-a lipsit de bunătăți ; iar acesta negrăind s-a învrednicit darurilor. Întru aceste suspinuri întărește-mă, Hristoase Dumnezeule, ca un iubitor de oameni.

Glasul al 3-lea :

Stih : Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu ! Înalță-se mîna Ta ! Nu uita pe săracii Tăi pînă în sfîrșit ! (ps.9,32).

Cunoscînd suflete al meu osebirea vameșului și a fariseului, urăște glasul cel trufaș al aceluia, și dorește rugăciunea cea cu bună umilință a acestuia și strigă: Dumnezeule, milostivește-Te spre mine păcătosul și mă miluiește.

Stih : Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale (Ps. 137, 1).

Glasul fariseului cel mult-lăudăros, credincioșii urîndu-l și rîvnind rugăciunii vameșului, celei cu bună umilință, smerindu-ne pe noi înșine, să nu cugetăm cele trufașe ; ci să strigăm cu umilință : Dumnezeule, milostivește-Te spre păcatele noastre.

Slavă...,glasul al 8-lea :

Pe fariseul ce se îndreptățea pe sine lăudîndu-și faptele, l-ai osîndit, Doamne, și pe vameșul, ce s-a smerit și cu suspinuri a cerut iertare, l-ai îndreptat. Că nu primești gîndurile cele măreațe, și inimile cele zdrobite nu le defăimezi. Pentru aceasta și noi cu smerenie cădem înaintea Ta, Cel ce ai pătimit pentru noi: dă-ne iertare și mare milă.

Și acum... Preabinecuvîntată ești...

Doxologia mare, ecteniile și apolisul. Apoi obișnuita Litie, în pridvor, la care se cîntă : Slavă... Și acum,stihira Evangheliei de la Utrenie.

După apolisul Litiei se citește învățătura Cuviosului Teodor Studitul și se cîntă troparul Cuviosului Teodor, glasul al 8-lea, fără al Născătoarei.

Îndreptătorule al Ortodoxiei, învățătorule al dreptei cinstiri de Dumnezeu și al curăției și luminătorule al lumii, podoaba călugărilor cea de Dumnezeu însuflată Teodore, înțelepte, cu învățăturile tale pe toți i-ai luminat. Alăută duhovnicească, roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să mîntuiască sufletele noastre.

Ceasul întîi și apolisul deplin.

Se cuvine a ști: Că toate cele 11 stihiri ale Evangheliilor de la Utrenie, începînd din această duminică pînă la Duminica Tuturor Sfinților, se cîntă în pridvor, la Litiile Utreniilor, la Slavă... Și acum...

Iarăși să se știe: Că din această duminică începem a cîti în pridvor, după apolisul Litiei, învățătura Sfîntului Părintelui nostru Teodor Studitul, pe care o citește egumenul, dacă este de față; iar de nu, o citește ecleziarhul. Frații stau, ascultînd cu luare-aminte.

LA LITURGHIE

Fericirile din Octoih pe 6, și din Triod, Cîntarea a 6-a, pe 4. Prochimenul glasului de rînd. Apostolul din Epistola către Timotei și Evanghelia de la Luca.

CHINONICUL

Lăudați pe Domnul din ceruri. Aliluia (Ps. 148,1).

Iar de se va întîmpla sărbătoarea Întîmpinării Domnului în Simbăta lăsatului sec de carne, slujba morților de seară și de dimineața se cîntă la biserica cimitirului. Iar de nu este biserică la cimitir, atunci se cîntă simbătă, înaintea Duminicii Fiului Risipitor; iar în Simbăta lăsatului sec de carne se cîntă numai slujba Întîmpinării.

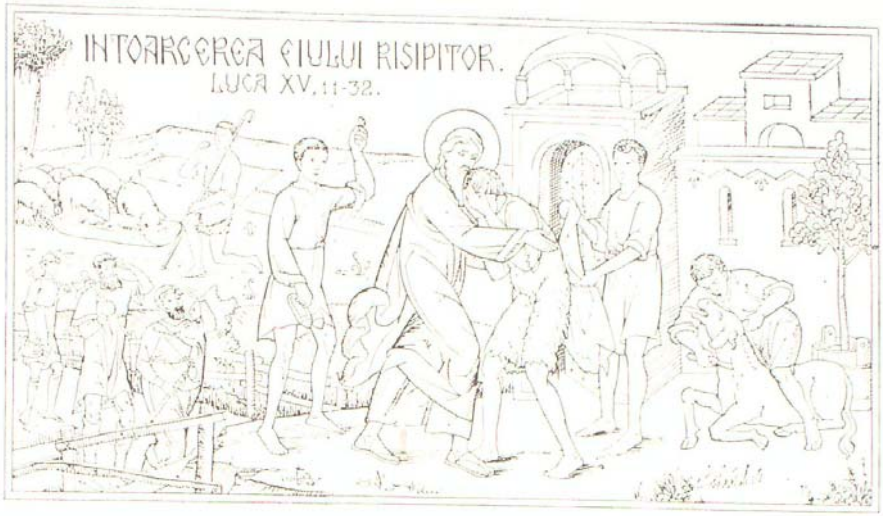

DUMINICA

ÎN CARE SE CITEȘTE SFÎNTA EVANGHELIE CU PILDA FIULUI RISIPITOR

LA VECERNIE, SÎMBĂTĂ SEARA

După Psalmul cel obișnuit se cîntă Fericit bărbatul... Catisma toată. La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 : 3 stihiri ale Învierii, 3 ale lui Anatolie din Octoih, și 4 ale Triodului, repetîndu-le.

Glasul 1 :

În țară fără de păcat și plină de viață m-am încrezut și, semănînd păcatul, cu secera am secerat spicele lenevirii și, în loc de snopi, am grămădit stogurile faptelor mele, pe care nu le-am și așternut în aria pocăinței. Dar Te rog pe Tine, Cel dinainte de veci, lucrătorul nostru Dumnezeu, vîntură pleava lucrărilor mele în vîntul milostivirii Tale, și adună grîu: iertarea sufletului meu; închizîndu-mă în jitnița Ta cea cerească, și mă mîntuiește (de două ori).

Să cunoaștem, fraților, puterea tainei, că preabunul părinte, întîmpinînd pe fiul cel desfrînat, care s-a întors de la păcat la casa părintească, îl îmbrățișează și iarăși îi dăruiește cunoașterile slavei sale; și veselie de taină face celor de sus, înjunghiind vițelul cel îngrășat; ca noi să viețuim cu vrednicie Celui ce a junghiat, Celui iubitor de oameni Părintelui și Celui slăvit, ce s-a junghiat, Mîntuitorului sufletelor noastre (de două ori).

Slavă..., glasul al 2-lea :

O! de cîte bunuri m-am lipsit, eu ticălosul, pe mine însumi. O, de la ce împărăție am căzut, eu pătimașul. Avuția pe care am luat-o, am cheltuit-o, porunca am călcat-o. Vai mie, ticăloase suflete, că în focul cel

veşnic voi fi osîndit. Pentru aceasta mai înainte de sfîrşit, strigă către Hristos Dumnezeu: Primeşte-mă, Dumnezeule, ca pe fiul cel desfrînat şi mă miluieşte.

Şi acum... a Născătoarei, cea dintîi, a glasului de rînd.

Vohod: Lumină lină...

PROCHIMENUL:

Domnul a împărăţit, întru podoabă S-a îmbrăcat (ps. 92,1).

LA LITIE

Stihira hramului, după obicei.

Slavă..., glasul al 4-lea:

Ca fiul cel desfrînat am venit şi eu, Îndurate, care toată viaţa am cheltuit-o întru înstrăinare; risipit-am bogăţia, pe care mi-ai dat-o, Părinte; primeşte-mă pe mine, cel ce mă pocăiesc, Dumnezeule, şi mă miluieşte.

Şi acum..., a Născătoarei, acelaşi glas.

Caută spre rugăciunile robilor tăi, ceea ce eşti cu totul fără de prihană, potolind pornirile cele rele împotriva noastră, din tot necazul izbăvindu-ne pe noi; că pe tine singură te avem ancoră tare şi neclintită, şi a ta ocrotire am dobîndit. Să nu fim ruşinaţi, stăpînă, cei ce te chemăm pe tine. Grăbeşte spre rugăciunea celor ce strigă către tine cu credinţă: Bucură-te, stăpînă, ajutătoarea tuturor, bucuria şi acoperămîntul şi mîntuirea sufletelor noastre.

LA STIHOAVNĂ

Stihirile Octoihului, după Alfa-Vita.

Slavă..., glasul al 6-lea:

Risipind bogăţia darului celui părintesc, am păscut eu, ticălosul, împreună cu dobitoacele cele necuvîntătoare şi, poftind hrana lor, leşinam de foame, flămînd fiind. Dar întorcîndu-mă la Tatăl cel milostiv, strig cu lacrimi: Primeşte-mă ca pe un argat, pe mine cel ce cad la iubirea ta de oameni, şi mă mîntuieşte.

Şi acum... a Născătoarei:

Făcătorul şi Răscumpărătorul meu, Preacurată, Hristos Domnul, din pîntecele tău ieşind, întru mine îmbrăcîndu-Se, din blestemul cel dintîi, pe Adam l-a slobozit. Pentru aceasta ţie, Preacurată, ca Maicii lui Dumnezeu şi Fecioarei cu adevărat, strigăm fără tăcere ca îngerul: Bucură-te. Bucură-te, stăpînă, folositoarea şi acoperămîntul şi mîntuirea sufletelor noastre.

Troparul: Născătoare de Dumnezeu, Fecioară... (de 3 ori). Şi cealaltă urmare a Privegherii, după obicei.

Iar de nu este Priveghere, se zice: troparul Învierii şi al Născătoarei. Apoi Apolisul.

DUMINICĂ LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul... troparul Învierii, de două ori, Slavă... Şi acum... al Născătoarei, şi obişnuitele catisme. Polieleul, cei doi Psalmi obişnuiţi, la care se adaugă şi al treilea Psalm: La riul Babilonului... cu Aliluia, antifoanele şi prochimenul glasului. Toată suflarea... Evanghelia Învierii, Învierea lui Hristos... Psalmul 50.

Slavă..., glasul al 8-lea: Uşile pocăinţei... Şi acum... a Născătoarei, acelaşi glas: În cărările mîntuirii...

Apoi stihira, glasul al 6-lea: Stih: Miluieşte-ne Dumnezeule după mare mila Ta... La mulţimea faptelor mele... (Caută-le înapoi la pagina 7). Mîntuieşte, Dumnezeule, poporul Tău... şi ecfonisul: Cu mila şi cu îndurările...

Canoanele se pun: al Învierii, din Octoih, cu irmosul pe 4, al Crucii şi al Învierii pe 2, al Născătoarei de Dumnezeu pe 2 şi al Triodului pe 6. Iar slujba de la Minei se cîntă la Pavecerniţă, vineri seara.

CANONUL

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, glasul al 2-lea :

Irmos : Cîntarea lui Moise...

Iisuse, Dumnezeule, primește-mă acum și pe mine cel ce mă pocăiesc, ca pe fiul cel risipitor; căci toată viața în nepăsare mi-am petrecut-o și pe Tine Te-am mîniat.

Rău am risipit dumnezeiasca bogăție, pe care mai înainte mi-ai dat-o; depărtatu-m-am de la Tine, necurat viețuind, milostive Părinte. Primește-mă dar și pe mine cel ce mă întorc.

Slavă...

Brațele părintești acum tinzîndu-le, primește-mă, Doamne, și pe mine ca pe desfrînatul, Preaîndurate; ca să Te slăvesc cu mulțumită.

Și acum..., a Născătoarei :

Arătîndu-Ți, Dumnezeule, toată bunătatea spre mine, treci mulțimea greșealelor mele, ca un făcător de bine; pentru dumnezeiești rugăciuni ale Maicii Tale.

Catavasie :

Se zic irmoasele canonului :

Cîntarea lui Moise luînd, suflete, «strigă : Ajutor și acoperitor mi-a «fost mie spre mîntuire : Acesta «este Dumnezeul meu, și-L voi prea-«slăvi pe El».

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Mintea mea cea neroditoare...

Ieșindu-mi cu totul din fire, ca un stricat la minte, m-am alipit de izvoditorii poftelor; ci mă primește, Hristoase, ca pe desfrînatul.

Urmînd glasului celui pierdut, strig : greșit-am, Părinte, îmbrățișează-mă și pe mine ca pe acela, și nu mă lepăda.

Slavă...

Întinzîndu-Ți, Hristoase, brațele Tale cu milostivire, primește-mă pe mine, care mă întorc din țara cea depărtată a păcatului și a patimilor.

Și acum..., a Născătoarei :

Ceea ce ești bună între femei, îmbogățește-mă, Preacurată, cu chipurile virtuților tale și pe mine, cel ce am sărăcit pentru păcate multe, ca să te slăvesc.

Catavasie :

Mintea mea cea neroditoare, a-«ducătoare de roadă arat-o, Dumne-«zeule; Lucrătorule al virtuților, «Săditorule al celor bune, cu mi-«lostivirea Ta».

SEDEALNA, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău...

Grăbește de-mi deschide brațele părintești, că în desfrîu mi-am cheltuit viața. Căutînd spre bogăția necheltuită a îndurărilor Tale, Mîntuitorule, nu-mi trece cu vederea acum inima mea sărăcită; că Ție, Doamne, cu umilință strig : Greșit-am, Părinte, la cer și înaintea Ta.

Slavă..., aceeași.

Și acum..., a Născătoarei :

Ceea ce nu știi de mire, curată Născătoare de Dumnezeu Fecioară, care singură ești ocrotire și acoperămînt credincioșilor, izbăvește de primejdii și de necazuri și de cumplitele nevoi pe toți cei ce-și au nădejdile spre tine, Fecioară; și cu dumnezeieștile tale rugăciuni mîntuiește sufletele noastre.

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Nașterea Ta cea din Fecioară...

Bogăția bunătăților ce mi-ai dat, cerescule Părinte, am risipit-o rău, făcîndu-mă rob la cetățeni

străini. Pentru aceasta strig: Greşit-am Ţie, primeşte-mă ca odinioară pe desfrînatul, întinzîndu-mi braţele Tale.

La toată răutatea m-am robit, plecîndu-mă ca un ticălos făcătorilor de pofte, şi din firea mea ieşindu-mi prin nebăgare de seamă, miluieşte-mă, Mîntuitorule, cerescule Părinte, pe mine, cel ce scap la îndurările Tale cele multe.

Slavă...

De toată ruşinea m-am umplut, necutezînd a căuta la înălţimea cerului, că fără socoteală m-am plecat păcatului. Iar acum întorcîndu-mă, cu umilinţă strig: Greşit-am Ţie, Împărate al tuturor, pimeşte-mă.

Şi acum..., a Născătoarei:

Ajutătoarea oamenilor, nădejdea cea tare a tuturor creştinilor, scăparea celor ce se mîntuiesc, Preacurată Fecioară, mîntuieşte-mă cu rugăciunile tale cele de maică, şi vieţii celei ce va să fie mă învredniceşte.

Catavasie:

Naşterea Ta cea din Fecioară, «proorocul mai înainte văzînd-o, a «propovăduit strigînd: Auzit-am «auzul Tău şi m-am temut; că de «la miazăzi şi din muntele cel sfînt «şi umbrit ai venit, Hristoase».

Cîntarea a 5-a:

Irmos: Noaptea trecînd...

Robitu-m-am cetăţenilor celor străini, şi în ţară stricăcioasă m-am depărtat, şi de ruşine m-am umplut; iar acum întorcîndu-mă, strig Ţie, Îndurate: Greşit-am.

Deschide-mi acum milostivirea cea părintească, mie celui ce mă întorc de la răutăţi, cerescule Părinte, şi nu mă lepăda, Cel ce ai prisositoare milă.

Slavă...

Nu cutez a căuta sus la înălţime, că Te-am mîniat pe Tine, Hristoase, fără măsură; dar ştiind milostivirea Ta, Îndurate, strig Ţie: Greşit-am, milostiveşte-Te şi mă mîntuieşte.

Şi acum..., a Născătoarei:

Preasfîntă Fecioară plină de dar, ceea ce ai născut curăţirea tuturor, uşurează povara cea grea a păcatelor mele, cu rugăciunile tale.

Catavasie:

Noaptea trecînd, s-a apropiat ziua «şi lumina în lume a strălucit. Pen«tru aceasta Te laudă cetele înge«reşti şi Te slăvesc pe Tine, Hris«toase Dumnezeule».

Cîntarea a 6-a:

Irmos: Întru adîncul păcatelor...

Adîncul păcatelor mă cuprinde pururea şi furtuna greşealelor mă cufundă; îndreptează-mă la limanul vieţii, Hristoase Dumnezeule, şi mă mîntuieşte, Împărate al slavei.

Bogăţia părintească am risipit-o rău şi, sărăcind, m-am umplut de ruşine, rob făcîndu-mă gîndurilor celor neroditoare. Pentru aceasta strig Ţie, Iubitorule de oameni, îndurîndu-Te, mîntuieşte-mă.

Slavă...

Pe mine cel rupt de foamea a tot felul de bunuri şi înstrăinat de la Tine, Preabunule, miluieşte-mă şi mă mîntuieşte Hristoase acum, pe mine cel ce mă întorc şi laud iubirea Ta de oameni.

Şi acum..., a Născătoarei:

Stăpînă, ceea ce ai născut pe Hristos, Mîntuitorul şi Domnul, mîntuirii învredniceşte-mă; că am

sărăcit de tot felul de bunătăți, Fecioară curată, ca să laud măririle tale.

Catavasie :

Întru adîncul păcatelor sînt cu«prins, Mîntuitorule, și în marea «vieții mă cufund ; dar precum ai «scos pe Iona din chit, așa mă «scoate și pe mine din patimi, și mă «mîntuiește».

CONDAC, glasul al 3-lea :

Podobie : Fecioara astăzi...

De la părinteasca slavă a Ta depărtîndu-mă neînțelepțește, în răutăți am risipit bogăția ce mi-ai dat. Pentru aceasta glasul desfrînatului aduc Ție : Greșit-am înaintea Ta, Părinte îndurate. Primește-mă pe mine, cel ce mă pocăiesc, și mă fă ca pe unul din argații Tăi.

ICOS

Să auzim Scripturile Mîntuitorului nostru, Care ne învață totdeauna cu glasul Său, despre cel ce a fost desfrînat și în urmă iarăși s-a înțelepțit ; și cu credință să urmăm pocăinței bune a acestuia ; și, Celui ce știe toate cele ascunse, cu inimă smerită să strigăm : Greșit-am Ție, Părinte îndurate, și nu sîntem vrednici nici odinioară să ne chemăm fii ai Tăi, ca mai înainte ; ci ca Cel ce ești din fire iubitor de oameni, Tu primește-ne și ne fă ca pe unul din argații Tăi.

SINAXAR

LA DUMINICA FIULUI RISIPITOR

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În aceeași zi facem pomenire de pilda Fiului risipitor din Sfînta Evanghelie pe care dumnezeeștii noștri Părinți au așezat-o în a doua Duminică a Triodului.

Sînt unii oameni, care cunoscînd că au săvîrșit multe fapte rele, că au trăit din tinerețe în chip destrăbălat, că și-au petrecut viața în beții și desfrînări și că au căzut astfel în adîncul păcatelor, ajung în deznădejde, care este odrasla mîndriei. Din pricina deznădejdii nu vor cu nici un chip să se mai sîrguiască să fie virtuoși, așa că săvîrșesc un roi de păcate și cad mereu în aceleași și în mai mari decît acestea. Sfinții Părinți, purtîndu-se față de astfel de oameni cu multă dragoste și părintește, și voind să-i scoată din deznădejde, au așezat acum, după pilda Vameșului și a Fariseului, pilda Fiului risipitor. Prin aceasta ei le smulg din rădăcină păcatul deznădejdii și-i ridică iarăși spre săvîrșirea virtuții ; arată prin Fiul cel risipitor, oamenilor încărcați cu multe păcate îndurarea iubitoare de oameni și preabună a lui Dumnezeu ; înfățișează prin pilda spusă de Hristos, că nu este nici un păcat care să biruiască voința cea iubitoare de oameni a Domnului.

Doi sînt fiii omului, adică ai Cuvîntului lui Dumnezeu întrupat : drepții și păcătoșii. Fiul cel mai mare este omul care stăruie totdeauna în poruncile și în calea bună a lui Dumnezeu și niciodată nu se depărtează de El. Fiul cel mai tînăr este omul care a poftit păcatul, care a lăgăduit prin fapte rușinoase împreună-viețuirea cu Dumnezeu, care a trăit în chip desfrînat, cheltuind iubirea de oameni ce o avea Dumnezeu pentru el, care n-a păstrat în el întreg chipul lui Dumnezeu, care a urmat vicleanului diavol, care a slujit, prin plăcerile sale, voinței diavolului, care n-a putut să-și satură pofta. În adevăr păcatul este fără de saț ; prin deprindere, păcatul încîntă, prin ceea ce este vremelnic, face plăcere. El se aseamănă cu roșcovele, mîncarea porcilor. Roșcovele, în adevăr, la început sînt dulci, dar mai pe urmă sînt amare și asemănătoare paielor. Tot așa este îndeobște și păcatul. Dar fiul cel risipitor, pentru că pierise de foamea virtuții, și-a venit îndată în fire și vine la tatăl său zicînd : Tată am păcătuit la cer și înaintea ta ! Nu mai sînt vrednic să mă mai numesc fiul tău ! Tatăl îl primește pe cel ce se căiește ; nu-l ține de rău ; dimpotrivă, îl strînge la piept și-l îmbrățișează, arătîndu-i îndurările Sale dumnezeiești și părintești. Îi dă haină, adică Sfîntul Botez, pecete și inel, adică harul Preasfîntului Duh. Pe lîngă aceasta îi dă și încălțăminte, ca să nu mai fie vătămate umbletele sale cele după voia lui Dumnezeu de șerpi și de scorpii, ci mai degrabă să poată zdrobi capetele lor. În urmă, Tatăl, cuprins de mare bucurie, junghie pentru el vițelul cel gras, adică pe Fiul Său Unul-Născut, și îi dă să se împărtășească cu trupul și sîngele Lui. Fiul

cel mai mare, minunîndu-se de milostivirea nemăsurată a Tatălui, cîrteşte. Dar Tatăl cel iubitor de oameni îi închide gura, întorcîndu-l de la gîndurile lui cu linişte, prin vorbe blînde şi binevoitoare, spunîndu-i: «Tu totdeauna eşti cu Mine; tu trebuia să te bucuri şi să te veseleşti împreună cu Tatăl tău, căci acest fiu al Meu a fost mai înainte mort prin păcat şi a înviat, căindu-se de toate cele ce fără de judecată le săvîrşise; a fost pierdut, pentru că s-a îndepărtat de Mine prin deprinderea plăcerilor, dar a fost găsit de Mine, care am suferit din adîncul inimii pentru el şi l-am chemat înapoi prin dragostea sufletului Meu».

Această pildă poate să se ia şi despre poporul evreu şi despre noi.

Sfinţii Părinţi deci au rînduit în această Duminică pilda Fiului risipitor pentru această pricină; ca să curme deznădejdea şi teama de a ne apuca de fapte bune şi ca să îndemne spre pocăinţă şi căinţă pe păcătos, ca şi pe fiul cel desfrînat. În adevăr, căinţa este cea mai bună armă şi o pavăză puternică pentru înlăturarea săgeţilor vrăjmaşului.

Cu iubirea Ta de oameni cea negrăită, Hristoase, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Cîntarea a 7-a:

Irmos: Heruvimilor asemănîndu-se...

Desfătărilor trupeşti m-am plecat în chip ticălos şi m-am făcut rob cu totul născocitorilor de pofte; şi m-am înstrăinat de la Tine, Iubitorule de oameni; iar acum strig cu glasul celui rătăcit: Greşit-am, Hristoase, nu mă trece cu vederea, ca Cel ce eşti singur milostiv.

Nicicum îndrăznind a căuta la înălţimea cerului, strig Ţie, Împărate al tuturor; căci cu nepriceperea eu însumi te-am mîniat, nebăgînd seamă de poruncile Tale. Pentru aceasta ca Cel ce eşti singur bun, nu mă lepăda pe mine de la faţa Ta.

Slavă...

Cu rugăciunile apostolilor şi ale proorocilor, ale cuvioşilor şi ale cinstiţilor mucenici, şi ale dreptilor, iartă-mi, Doamne, toate cîte am greşit, mîniind, Hristoase, bunătatea Ta; ca să Te laud întru toţi vecii.

Şi acum..., a Născătoarei:

Născătoare de Dumnezeu, ceea ce te-ai arătat mai strălucită decît heruvimii şi serafimii şi decît toate oştile cereşti, cu aceştia roagă pe Dumnezeu Cuvîntul Tatălui celui fără început, pe Care L-ai întrupat, Preacurată, ca toţi să ne învrednicim de bunătăţile cele veşnice.

Catavasie:

Heruvimilor asemănîndu-se tine-«rii, în cuptor dănţuiau, strigînd: «Bine eşti cuvîntat Dumnezeule, că «în adevăr şi judecată ai adus asu-«pră-ne acestea toate, pentru păca-«tele noastre, Cel ce eşti prealăudat «şi preaslăvit întru toţi vecii».

Cîntarea a 8-a:

Irmos: Pe Cel ce a închipuit...

Cel ce Te-ai pogorît pe pămînt cu sărăcie de bună voie, ca să mîntuieşti lumea, pentru multa milostivire, pe mine, cel ce am sărăcit acum de toată fapta bună, mîntuieşte-mă ca un milostiv.

De la poruncile Tale depărtîndumă, m-am făcut rob înşelătorului în chip ticălos. Iar acum întorcîndumă, primeşte-mă, ca odinioară pe desfrînatul, pe mine cel ce cad înaintea Ta, cerescule Părinte.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Domnul.

Supunîndu-mă gîndurilor celor de stricăciune făcătoare, m-am întunecat şi de la Tine m-am depărtat, cu totul ieşindu-mi din minte, Îndurate. Pentru aceasta pe mine, cel ce cad cu pocăinţă înaintea Ta, mîntuieşte-mă.

Și acum..., a Născătoarei :

Preacurată, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești singură îndreptarea celor căzuți, îndreptează-mă și pe mine cel zdrobit, cu tot felul de păcate, și smerit.

Catavasie :

Să lăudăm, bine să cuvintăm și să ne închinăm Domnului, cintindu-I și preaînălțindu-L pe Dinsul întru toți vecii.

Pe Cel ce a închipuit mai înainte «în rug, lui Moise, minunea «Fecioarei, în muntele Sinai oare- «cînd, lăudați-L, binecuvintați-L, și-L «preaînălțați întru toți vecii».

Cintarea a 9-a :

Irmos : Dintre pămînteni cine a auzit...

Vezi-mi, Hristoase, necazul inimii, vezi întoarcerea mea, vezi-mi lacrimile, Mîntuitorule, și nu mă trece cu vederea pe mine, ci mă îmbrățișează iarăși cu milostivire, numărîndu-mă împreună cu mulțimea celor mîntuiți ; ca să laud cu mulțumire milele Tale.

Ca tîlharul Te rog, pomenește-mă ; ca vameșul întristîndu-mă, mă bat în piept și strig : Milostivește-Te ; primește-mă Preaîndurate ca pe cel desfrînat, pe mine cel ce mă întorc de la toate răutățile mele, Împărate al tuturor ; ca să laud plecăciunea Ta cea preamultă.

Suspină acum suflete al meu preaticăloase, și strigă lui Hristos: Doamne, Cel ce ai sărăcit de a Ta voie pentru mine, însuți Tu mă îmbogățește pe mine cel sărăcit de toată fapta bună, cu bogăția bunătăților, ca un singur bun și milostiv.

Slavă...

Veselia pe care ai făcut-o oarecînd, Bunule, pentru întoarcerea cea de voie a fiului pierdut, fă-o acum și cu mine, păcătosul, întinzîndu-mi cinstitele Tale brațe ; ca, mîntuindu-mă, să laud bunăvoința Ta cea preamultă.

Și acum..., a Născătoarei :

Cu luminătoarele tale rugăciuni, Fecioară, te rog luminează-mi ochii cei înțelegători, care sînt întunecați cu răutatea, și la calea pocăinței mă povățuiește. Ca după datorie să te laud pe tine, ceea ce ai întrupat mai presus de cuvînt pe Cuvîntul.

Catavasie :

Dintre pămînteni cine a auzit una «ca aceasta ; sau cine a văzut vreo- «dinioară : Fecioară să se fi aflat a- «vînd în pîntece, și fără durere să fi «născut prunc ? În acest chip este «minunea ta, și pe tine, Preacurată, «Născătoare de Dumnezeu, Marie, «te mărim».

LUMINÎNDA

A Învierii din Octoih, apoi a Triodului :

Podobie : Femei auziți glas...

Bogăția harului, pe care mi-ai dat-o Mîntuitorule, ducîndu-mă în țări străine eu ticălosul, rău am cheltuit-o, viețuind desfrînat, și am risipit-o demonilor, înșelîndu-mă; dar acum întorcîndu-mă, primește-mă ca pe desfrînatul, Părinte, îndură-te și mă mîntuiește.

Slavă...

Risipit-am avuția Ta, Doamne, cheltuind-o, și m-am supus eu ticălosul demonilor în chip viclean; dar Tu, preamilostive Mîntuitorule, îndură-Te de cel desfrînat și curățește pe cel spurcat, dîndu-mi haina cea dintîi a împărăției Tale.

Și acum..., a Născătoarei :

Sfîntă Maică Fecioară, binevestirea cea mare a apostolilor și a mucenicilor, a proorocilor și a cuvioșilor, fă milostiv nouă robilor tăi pe

Fiul tău și Domnul, de Dumnezeu Născătoare, cînd va ședea să judece pe fiecare după vrednicie.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 8 : 4 ale Învierii, 1 a lui Anatolie din Octoih și 3 ale Triodului, aceste idiomele :

Glasul al 2-lea :

Glasul desfrînatului aduc Ție, Doamne, greșit-am înaintea ochilor Tăi, Bunule ; risipit-am bogăția darurilor Tale ; dar mă primește pe mine cel ce mă pocăiesc, Mîntuitorule, și mă mîntuiește.

Glasul al 4-lea :

Stih : Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu ! Înalță-se mîna Ta ! Nu uita pe săracii Tăi pînă în sfîrșit ! (ps. 9,32).

Ca fiul cel desfrînat am venit Îndurate și eu, care toată viața o am cheltuit în țări străine ; risipit-am bogăția pe care mi-ai dat-o, Părinte; primește-mă pe mine cel ce mă pocăiesc, Dumnezeule, și mă miluiește.

Glasul al 8-lea :

Stih : Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale (ps. 137, 1).

Cheltuind în desfrînări averea părintească și risipind-o, pustiu m-am făcut, sălășluindu-mă în țara cetățenilor vicleni ; dar neputînd răbda mai mult locuirea-împreună cu ei, întorcîndu-mă strig Ție, îndelungatului Părinte : Greșit-am la cer și înaintea Ta. Și nu sînt vrednic să mă chem fiul Tău ; fă-mă ca pe unul din argații Tăi, Dumnezeule, și mă miluiește.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Bunule Părinte, depărtatu-m-am de la Tine, dar nu mă părăsi, nici nu mă arăta netrebnic împărăției Tale. Vrăjmașul cel cu totul viclean m-a dezbrăcat și mi-a luat bogăția; darurile cele sufletești le-am risipit ca un desfrînat. Deci sculîndu-mă și întorcîndu-mă către Tine strig : Fă-mă ca pe unul din argații Tăi, Cel ce pentru mine Ți-ai întins pe cruce preacuratele Tale mîini ; ca să mă scoți de la fiara cea cumplită și cu haina cea dintîi să mă îmbraci, ca un singur mult-Milostiv.

Și acum..., Preabinecuvîntată ești..

Doxologia mare, ectenille și apolisul. Apoi obișnuita Litie, în pridvor, la care se cîntă și Slavă... Și acum... cu stihira Evangheliei de la Utrenie.

Apoi se citește învățătura Cuviosului Teodor și celelalte, ca la Duminica Vameșului și a Fariseului. Ceasul întîi și apolisul deplin.

LA LITURGHIE

Fericirile din Octoih pe 6, și din Triod, Cîntarea a 6-a pe 4.

Prochimenul glasului de rînd. Apostolul din Epistola către Corinteni ; Evanghelia de la Luca.

CHINONICUL

Lăudați pe Domnul din ceruri (ps. 148, 1).

Se cuvine a ști :

Ca în săptămîna lăsatului sec de carne, nu se mai cîntă : Aliluia. De asemenea se lasă, din Psaltire, o catismă de la Utrenie și se citește la Vecernie. Nu se citesc nici Mijloceasurile și nici Canonul de rugăciune al Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu de la Pavecerniță. Iar Pavecernița se citește cea mică.

La fel se face și în săptămîna brînzei, afară de miercuri și vineri ; despre care vezi însemnarea de la aceste zile.

În această săptămînă se citește în fiecare zi, la Utrenie, cuvîntul sfînt al lui Macarie despre Patruzecime și despre Cincizecime ; cuvînt care începe așa : Fiii mei, se bucură inima mea de voi...

S ă s e ș t i e : Că slujba sfinților ce vor cădea în Simbăta și Duminica lăsatului sec de carne se cîntă, mai înainte, la Pavecernițele ce au trecut.

Asemenea se face și în Simbăta și în Duminica lăsatului sec de brînză, sau cum va voi cel mai mare; afară de cazul cînd s-ar întîmpla pomenirea vreunui sfînt mare, sau hramul bisericii.

SÎMBĂTĂ

în săptămîna lăsatului sec de carne

Se face pomenirea tuturor celor din veac adormiți, ortodocșilor creștini, părinților și fraților noștri.

LA VECERNIE, VINERI SEARA

După Psalmul începător și obișnuita catismă„ la Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 6 : 3 stihiri mucenicești ale glasului de rînd din Octoih și aceste 3 podobnice din Triod :

Glasul al 8-lea :

Podobie: În raiul cel din Eden...

Astăzi, credincioșii săvîrșind pomenirea tuturor morților celor din veac, anume : a celor ce în credință au viețuit creștinește, să lăudăm pe Mîntuitorul și Domnul și să cerem cu deadinsul, ca să dea ei răspuns bun, în ceasul judecății, la Însuși Dumnezeul nostru, Cel ce va să judece tot pămîntul, dobîndind cu bucurie starea cea de-a-dreapta Lui, în partea drepților și în moștenirea cea luminată a sfinților; și să se facă vrednici împărăției Lui celei cerești.

Mîntuitorule, Cel ce ai răscumpărat pe oameni cu sîngele Tău, și cu moartea Ta din moartea cea amară ne-ai mîntuit pe noi, și viață veșnică ne-ai dat cu învierea Ta, odihnește Doamne pe toți cei adormiți în dreapta credință, fie în pustie sau în cetăți, fie în mare sau pe pămînt, fie în tot locul; pe împărați, pe arhierei și preoți, pe sihaștri și pe cei laolaltă adunați, din toată vîrsta, din tot neamul; și-i învrednicește împărăției Tale celei cerești.

După scularea Ta din morți, Hristoase, moartea nu mai stăpînește pe cei ce au murit în dreapta credință. Pentru aceasta ne rugăm cu deadinsul, odihnește în curțile Tale, în sînul lui Avraam pe robii Tăi, cei ce Ți-au slujit Ție în curăție, de la Adam pînă astăzi : părinți și frați ai noștri, prieteni și rude; pe tot omul ce a lucrat ale vieții cu credință, și la Tine, Dumnezeule, s-au mutat, în multe feluri și în multe chipuri, și-i învrednicește pe ei Împărăției Tale celei cerești.

Slavă..., glasul al 8-lea :

Plîng și mă tînguiesc cînd gîndesc la moarte și văd în morminte frumusețea noastră cea zidită după chipul lui Dumnezeu zăcînd : grozavă, fără mărire și fără chip. O, minune! Ce taină este aceasta, ce s-a făcut cu noi? Cum ne-am dat stricăciunii? Cum ne-am înjugat cu moartea? Cu adevărat, precum este scris, după porunca lui Dumnezeu, Care dă celor adormiți odihnă.

Și acum..., a Născătoarei, glasul de rînd.
În locul prochimenului, se cîntă : Aliluia..., glasul al 8-lea.

Stih : Fericiți sînt pe care i-ai ales și i-ai primit, Doamne, și pomenirea lor în neam și în neam (ps. 64, 4).

Stih : Sufletele lor întru bunătăți se vor sălășlui și semința lor va moșteni pămîntul (ps. 24, 14).

LA STIHOAVNĂ

Se pun două stihiri ale mucenicilor și una a morților, din Octoih, ale glasului de rînd, cu stihurile de mai sus.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Alcătuire a lui Ioan Damaschinul.

Începătură și stat mi-a fost mie porunca Ta cea ziditoare, că voind

să mă alcătuiești viețuitor, din fire văzută și nevăzută, trupul mi-ai zidit din pământ, și suflet mi-ai dat cu dumnezeiasca și de viață făcătoarea Ta suflare. Pentru aceasta, Mîntuitorule, odihnește pe robii tăi, în latura celor vii și în corturile drepților.

Și acum..., a Născătoarei :

Cu rugăciunile celei ce Te-a născut pe Tine, Hristoase, și ale mucenicilor Tăi, ale apostolilor, ale proorocilor, ale arhiereilor, ale cuvioșilor, ale drepților, și ale tuturor sfinților, pe robii tăi cei adormiți odihnește-i.

Apoi : Acum liberează..., Sfinte Dumnezeule..., Preasfîntă Treime..., Tatăl nostru... Și îndată :

TROPARUL, glasul al 8-lea :

Cel ce prin adîncul înțelepciunii, cu iubirea de oameni, toate le chivernisești, și ceea ce este de folos tuturor le dăruiești ; Unule, Ziditorule, odihnește, Doamne, sufletele adormiților robilor Tăi, că spre Tine nădejdea și-au pus, spre făcătorul și ziditorul și Dumnezeul nostru.

Slavă..., Și acum..., al Născătoarei, același glas.

Pe tine zid și liman te avem, și rugătoare bine-primită către Dumnezeu ; pe Carele L-ai născut, Născătoare de Dumnezeu, nenuntită ; ceea ce ești credincioșilor mîntuire.

Apoi ectenia și apolisul.

După apolisul Vecerniei, se face Panihidă pentru cei morți ; și se cîntă canonul morților al glasului de rînd.

SÎMBĂTĂ, LA UTRENIE

După cei 6 Psalmi, Aliluia, glasul al 8-lea, apoi troparul : Cel ce prin adîncul înțelepciunii... (de două ori), Slavă... Și acum... al Născătoarei : Pe tine zid și liman te avem...

După obișnuitele stihologii, se citește cuvînt pentru cei morți, din Epistola întîia către Corinteni, și se cîntă Fericiți cei fără prihană..., pe două stări, cu stihul pe glasul al 5-lea : Bine ești cuvîntat Doamne...

Iar după aceasta, troparele morților, glasul al 5-lea cu stihul :

Bine ești cuvîntat Doamne, învață-ne pe noi îndreptările Tale.

Ceata sfinților a aflat izvorul vieții și ușa raiului ; să aflu și eu calea prin pocăință ; eu sînt oaia cea pierdută ; cheamă-mă, Mîntuitorule, și mă mîntuiește.

Bine ești cuvîntat Doamne...

Cei ce pe Mielul lui Dumnezeu ați mărturisit și ați fost junghiați ca niște miei, fiind mutați la viața cea neîmbătrînitoare și pururea veșnică, sfinților, Aceluia cu deadinsul, mucenicilor, vă rugați, să ne dăruiască nouă dezlegare datoriilor.

Bine ești cuvîntat Doamne...

Cei ce ați umblat pe calea cea strîmtă și cu chinuri ; toți care în viață crucea ca jugul ați luat și Mie ați urmat cu credință : veniți de luați darurile care am gătit vouă, și cununile cerești.

Bine ești cuvîntat Doamne...

Chipul slavei tale celei negrăite sînt, măcar deși port rănile păcatelor ; miluiește zidirea Ta, Stăpîne, și o curățește cu îndurarea ta ; și moștenirea cea dorită dăruiește-mi, făcîndu-mă pe mine iarăși cetățean al raiului.

Bine ești cuvîntat Doamne...

Cel ce cu mîna din neființă m-ai zidit și cu chipul Tău cel dumnezeiesc m-ai cinstit, iar pentru călcarea

poruncii iarăși m-ai întors în pămînt, din care am fost luat; la cel după asemănare mă ridică, cu frumusețea cea dintîi iarăși împodobindu-mă.

Bine ești cuvîntat Doamne...

Odihnește, Dumnezeule, pe robii Tăi și-i așază în rai, unde cetele sfinților Tăi, Doamne, și drepții ca luminătorii strălucesc. Pe adormiții robii Tăi odihnește-i, trecîndu-le lor toate greșealele.

Slavă...

Pe o Dumnezeire în trei străluciri cu bună credință să o lăudăm, strigînd: Sfînt ești Părinte fără de început, Fiule cel împreună fără de început și Duhule cel dumnezeiesc; luminează-ne pe noi, care cu credință slujim Ție, și ne scoate din focul cel de veci.

Și acum..., a Născătoarei:

Bucură-te, curată, ceea ce ai născut pe Dumnezeu cu trup spre mîntuirea tuturor; că neamul omenesc a aflat mîntuire prin tine, și noi să aflăm raiul, Născătoare de Dumnezeu, curată și binecuvîntată.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule, (de trei ori). După aceasta, ectenia pentru cei morți: Iară și iară... Preotul zice: Dumnezeul duhurilor... Și după ecfonis:

SEDEALNA, glasul al 5-lea:

Odihnește, Mîntuitorul nostru, cu drepții pe robii Tăi, și-i sălășluiește pe dînșii în curțile Tale, precum este scris, trecînd ca un bun greșealele lor, cele de voie și cele fără de voie, și toate cele cu știință și cu neștiință, Iubitorule de oameni.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Cel ce din Fecioară ai răsărit lumii, Hristoase Dumnezeule, și printr-însa fiii luminii ne-ai arătat, miluiește-ne pe noi.

Psalmul 50.

Și se cîntă stihurile: Să cîntăm Domnului...

Iar canoanele se cîntă: al hramului cu irmosul pe 6, și din Triod pe 8. Și se cîntă și a doua cîntare, fără stihuri; iar celelalte cu stihuri.

CANONUL

Alcătuire a lui Teodor Studitul

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea:

Irmos: Cîntare să înălțăm popoare...

Toți să ne rugăm lui Hristos, făcînd astăzi pomenire morților celor din veac, ca să izbăvească de focul cel veșnic pe cei ce au adormit în credință și în nădejdea vieții celei veșnice.

Cu adîncul judecăților Tale, Hristoase, preaînțelepțește ai rînduit mai înainte sfîrșitul fiecăruia, hotarul și locul. Pentru aceasta mîntuiește, Preaîndurate, la judecată, pe cei pe care i-a acoperit pămîntul în tot locul.

Cel ce ai dat hotarele vieții noastre, Însuți pe cei ce au trecut din noaptea vieții acesteia, arată-i fii zilei celei neînserate, Doamne: pe preoții ortodocși și pe împărați și pe tot poporul Tău.

Pe credincioșii pe care i-a acoperit apa, și războiul i-a secerat, și pe care i-a omorît cutremurul, și tîlharii i-au ucis, și pe cei ce i-a ars focul, Milostive, rînduiește-i în partea drepților.

Toate datoriile trupului trecîndule cu vederea, Mîntuitorul nostru, în orice vîrstă a întregului neam omenesc, pune-i înaintea judecății Tale, răspunzînd neosîndiți Ție, Ziditorului.

Slavă..., a Treimii:

Trei fețe de sine ipostasuri ale unei firi laud: pe Tatăl Cel nenăscut, pe Fiul, Cel ce S-a născut, și pe

Duhul Sfînt; o împărăție fără început, o stăpînire și o Dumnezeire.

Și acum..., a Născătoarei:

Cu adevărat tu te-ai arătat cer pe pămînt, mai mare decît cerul cel mai de sus, Fecioară, ceea ce nu știi de mire; că din tine a răsărit Soarele în lume, Cel ce stăpînește dreptatea.

Catavasie:

Se zic irmoasele acestui Canon:

Cîntare să înălțăm popoare, mi-«nunatului Dumnezeului nostru, «Cel ce a izbăvit pe Israel din ro-«bie; cîntare de biruință cîntînd și «strigînd: Să cîntăm Ție, Cel ce «ești singur Stăpîn».

Cîntarea a 2-a:

Irmosul:

Vedeți, vedeți, că Eu sînt Dumnezeul vostru, Cel ce M-am năs-«cut mai înainte de veci din Tatăl «și mai pe urmă din Fecioară M-am «întrupat fără bărbat, și am dezle-«gat păcatul strămoșului Adam, ca «un iubitor de oameni».

Vedeți, vedeți, că Eu sînt Dumnezeul vostru, Care cu dreaptă judecată am întărit hotarele vieții; Cel ce primesc din stricăciune, întru nestricăciune, pe toți cei adormiți întru nădejdea învierii celei veșnice.

Doamne, Cel ce primești din cele patru margini ale lumii pe cei ce au adormit cu credință, în mare sau pe pămînt, în rîuri, în izvoare sau în lacuri și în fîntîni, pe cei ce s-au făcut mîncare fiarelor și păsărilor și tîrîtoarelor, pe toți îi odihnește.

Doamne, Cel ce cu palma Ta toate le-ai deosebit dinainte, pe cei ce s-au destrămat în patru stihii alcătuiește-i și-i înviază la venirea Ta; toate datoriile cele cu știință și cele cu neștiință iertîndu-le lor.

O, înfricoșătoarea Ta a doua venire, Doamne! Că venind în chipul fulgerului pe pămînt, vei învia toată zidirea spre a fi judecată. Atunci pe cei ce au viețuit Ție cu credință învrednicește-i să fie împreună cu Tine, întîmpinîndu-Te.

Slavă..., a Treimii:

Unime prea desăvîrșită, Dumnezeule Preaînalte, Cel ce ești în trei ipostasuri, Părinte nenăscut, Fiule Unule-Născut, și Duhule cel purces din Tatăl, și prin Fiul arătat; o ființă și o fire, o domnie, o împărăție, mîntuiește-ne pe noi toți.

Și acum..., a Născătoarei:

Negrăită este minunea nașterii tale, Maică Fecioară; căci în ce chip ai și născut și totodată te păstrezi curată? Cum ai născut prunc, și nu știi nicidecum de ispită bărbătească? Precum știe Cuvîntul lui Dumnezeu, Cel ce S-a născut din tine în chip nou, mai presus de fire.

Catavasie:

Vedeți, vedeți, că Eu sînt Dumnezeul...

Cîntarea a 3-a:

Irmos: Cuvîntule al lui Dumnezeu...

Pe cei ce și-au petrecut călătoria vieții cu credință dreaptă, învrednicește-i, Dumnezeule, a se încununa cu cununa dreptății și a se bucura de bunătățile cele veșnice.

Pe cei răpiți fără veste, pe cei arși de trăsnete, pe cei ce au murit de ger și de orice rană, odihnește-i Dumnezeule, cînd toate cu foc le vei lămuri.

Pe cei ce au călătorit pe marea cea pururea furtunoasă a vieții și pe cei ce au fost ocîrmuiți în viață de dreapta credință, învrednicește-i să ajungă la limanul nestricatei Tale vieți, Hristoase.

Pe cei ce au fost luați spre mîncare de toată firea celor din mare și a păsărilor cerului, cu judecățile Tale, Hristoase Dumnezeule, înviază-i cu cinste în ziua cea de apoi.

Slavă..., a Treimii :

Unimea cea dumnezeiască cînd o despart cu gîndul în trei fețe, fără amestecare, îndată împreun cele nedespărțite ; că precum este graba fulgerului, așa și cea întreit strălucitoare se vede întru o unime.

Și acum..., a Născătoarei :

Necunoscută este minunea ta, că ai născut fără de bărbat, și fecioria ta, după ce ai născut, o păzești curată. Pentru aceasta mulțimea îngerilor și neamul omenesc te laudă în veci.

Catavasie :

Cuvîntule al lui Dumnezeu Cel ce «ai întărit cerurile cu mîna Ta, în«tărește și inimile noastre, ale celor «ce nădăjduim spre Tine, întru lu«mina cunoștinței Tale celei adevă«rate».

SEDEALNA, glasul al 5-lea :

Podobie : Pe Cuvîntul cel împreună...

Cel ce pentru noi ai răbdat crucea și moartea și ai omorît iadul, și împreună ai sculat pe cei morți, odihnește Mîntuitorule pe cei ce s-au mutat de la noi, ca un Dumnezeu iubitor de oameni. Și la înfricoșătoarea și îngrozitoarea Ta venire, Dătătorule de viață, învrednicește-i de împărăția Ta, ca Cel ce ai mulțime de îndurări (de două ori).

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Acoperămîntul tău cel grabnic și ajutorul și mila arată-le spre robii tăi ; și alină valurile gîndurilor celor deșarte, Preacurată. Și sufletul meu cel căzut ridică-l, Născătoare de Dumnezeu ; că știu, Fecioară, că poți cîte voiești.

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Avînd a Te întrupa...

Pe părinți, pe bunici, pe moși, pe strămoși, de la cei dintîi pînă la cei din urmă, care au murit în bună lege și în dreaptă credință, pe toți pomenește-i, Mîntuitorul nostru.

Pe cei cărora li s-a întîmplat a-și sfîrși viața cu credință la munte, în cale, în locuri pustii ; pe sihaștri și pe cei laolaltă adunați, pe tineri și pe bătrîni, cu sfinții sălășluiește-i, Hristoase.

Pe cei ce cu credință și-au mutat viața pe neașteptate, din întristare și din bucurie, pe cei ce au pătimit în fericire sau în nenorocire, pe toți odihnește-i Mîntuitorul nostru.

Pe cei pe care i-a omorît frigul sau i-a răpit calul, sau grindina, zăpada și ploaia multă ; și pe cei pe care i-a omorît cărămida, sau țărîna i-a înăbușit, Hristoase Mîntuitorul nostru, odihnește-i.

Slavă..., a Treimii :

Minunat lucru, că Dumnezeirea este una și întreită, toată în fiecare față fără împărțire ; că Tatălui și Fiului și Duhului Sfînt ne închinăm, ca unui Dumnezeu.

Și acum..., a Născătoarei :

Îndreptează-ne cu rugăciunile tale, ocîrmuindu-ne pe noi, cei înviforați de valul păcatului, la limanul cel de mîntuire, Născătoare de Dumnezeu, și scăpîndu-ne de toate relele.

Catavasie :

Avînd a Te întrupa din muntele «cel umbros, Cuvîntule din singură «Născătoarea de Dumnezeu, prooro-

«cul a înțeles din pricepere dumne-
«zeiască și cu frică a slăvit puterea
«Ta».

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Mînecă duhul meu către...

Făcînd astăzi pomenirea tuturor celor ce au murit în dreapta credință din veac, Doamne, stăruitor strigăm Ție : Pe toți odihnește-i cu sfinții Tăi.

Pe cei ce i-ai luat din tot neamul și neamul, din împărați, din dregători sau din sihaștri, în credința cea dreaptă, Îndurate, izbăvește-i de chinul cel veșnic.

Știind cele de folos tuturor celor pe care i-ai zidit, pe care i-ai lăsat, Doamne, să moară prin căderi năpraznice pe neașteptate, izbăvește-i de toată osînda, Dumnezeul nostru.

De focul cel pururea arzător, și de întunericul cel neluminat, și de scrîșnirea dinților, și de viermele cel ce chinuiește neîncetat și de toată pedeapsa, izbăvește Mîntuitorul nostru, pe toți cei ce în credință au murit.

Slavă..., a Treimii :

Unime în trei ipostasuri, de un scaun, fără început, care unime o ai în despărțirea fețelor, iar firea în fețe, unește-ne pe noi întru o voie a poruncilor Tale.

Și acum..., a Născătoarei :

Mai presus cinstită decît Serafimii, cei cu chip de foc, te-ai arătat, Preacurată ; că ai născut pe Acela, de Care ei nu se pot apropia, pe Iisus Mîntuitorul ; Care cu întruparea a îndumnezeit frămîntătura pămîntenilor.

Catavasie :

Mînecă duhul meu către Tine,
«Dumnezeule, pentru că lumină sînt
«poruncile venirii Tale. Deci în ace-
«lea luminează mintea noastră, Stă-
«pîne, și ne povățuiește pe calea vie-
«ții».

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Primește-mă pe mine...

Cel ce ai dezlegat durerile morții pătimind, începătorule al vieții Dumnezeul nostru, pe robii Tăi, cei din veac adormiți odihnește-i.

Pe cei pe care, cu judecățile cele negrăite, i-au omorît băuturile cele cu farmece, otrăvurile, înecările cu oase, cu sfinții, Doamne, odihnește-i.

Cînd vei judeca toate cele ce vor sta goale și descoperite înaintea feței Tale, atunci, Îndurate cruță pe cei ce Ți-au slujit cu credință, Dumnezeule.

Trîmbițînd arhanghelul Tău cu trîmbița cea de apoi, spre scularea în viață a tuturor, atunci, Hristoase, odihnește pe robii Tăi.

Învrednicește, Dumnezeule, împreună cu robii Tăi, pe credincioșii cei din veac, pe care i-ai luat, și pe tot neamul omenesc, ca să Te slăvească.

Slavă..., a Treimii :

Stăpînie dumnezeiască întreit sfîntă, Ceea ce ești de un scaun, Părinte și Fiule și Duhule ; Tu ești Dumnezeul meu, Cel ce cu stăpînirea Ta cea atotputernică toate le cuprinzi.

Și acum..., a Născătoarei :

Saltă Iesei, strămoșule, că din rădăcina ta, din curata Fecioară a răsărit floare de viață, Hristos Dumnezeu, Cel ce a mîntuit lumea.

Catavasie :

Primește-mă pe mine cel cuprins
«de păcate multe, Iubitorule de oa-
«meni, care cad la îndurările Tale,

«și ca pe proorocul, Doamne, mîntuiește-mă».

CONDAC, glasul al 8-lea :

Cu sfinții odihnește, Hristoase, sufletele adormiților robilor Tăi, unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, ci viață fără de sfîrșit.

ICOS

Tu singur ești fără de moarte, Cel ce ai făcut și ai zidit pe om; iar noi pămîntenii din pămînt sîntem zidiți și în același pămînt vom merge, precum mi-ai poruncit Cel ce m-ai zidit și mi-ai zis : pămînt ești și în pămînt vei merge, unde toți pămîntenii mergem, făcînd tînguire de îngropare cîntare : Aliluia (de trei ori).

SINAXAR

ÎN SÎMBĂTA LĂSATULUI SEC DE CARNE

Sinaxarul din Minei, apoi acesta :

În aceeași zi dumnezeieștii Părinți au hotărît pomenirea tuturor celor din veac adormiți, întru dreapta credință, în nădejdea învierii veșnice.

Unii oameni adeseori au murit pe neașteptate printre străini : pe mare, în munți neumblați, în prăpăstii, în crăpăturile pămîntului, de ciumă, de foame, în războaie, de foc, de ger și de alte felurite morți. Și se poate că din pricina sărăciei și a lipsei n-au avut parte să li se facă slujba și pomenirea rînduită. Pentru aceea dumnezeieștii Părinți, mînați de dragostea de oameni și fiind învățați de Sfinții Apostoli, au hotărît ca întreaga Biserică să facă pomenire de obște pentru toți aceștia, ca și ei, care la rîndul lor n-au avut parte de slujbele cele rînduite, din pricina unei întîmplări oarecare să fie cuprinși în pomenirea obștească de acum. Sfinții Părinți arată că slujbele făcute pentru ei pricinuiesc acestora mare folos. Aceasta este cea dintîi pricină pentru care Biserica lui Dumnezeu săvîrșește pomenirea sufletelor. În al doilea loc, este cu cale să se facă azi și pomenirea sufletelor, pentru că mîine are să se prăznuiască a doua venire a lui Hristos ; prin aceasta Biserica înduplecă pe înfricoșătorul și dreptul Judecător, ca să se poarte față de suflete cu obișnuita Sa milă și să le așeze întru desfătarea cea făgăduită. Dar mai cu seamă și pentru următoarea pricină : Sfinții Părinți aveau să așeze în Duminica următoare pomenirea izgonirii lui Adam din rai ; de aceea izvodesc, prin prăznuirea de azi a tuturor morților, o oarecare odihnă și popas, punînd astfel, prin odihna de azi, sfîrșit tuturor prăznuirilor faptelor săvîrșite de Dumnezeu pentru mîntuirea noastră. În chipul acesta, o dată cu Duminica izgonirii lui Adam se ia din nou, ca de la început, pomenirea tuturor celor săvîrșite de Dumnezeu pentru noi. În adevăr cea mai de pe urmă faptă a lui Dumnezeu pentru mîntuirea noastră va fi cercetarea vieții noastre de dreptul Judecător ; iar prin pomenirea ei, Biserica înfricoșează pe oameni spre a săvîrși cu ușurință nevoințele postului.

Sîmbăta facem totdeauna pomenirea sufletelor celor adormiți, căci sîmbăta înseamnă în limba ebraică odihnă. Așadar facem în ziua de odihnă a zilelor, rugăciuni pentru cei care au murit, deoarece ei s-au odihnit de toate lucrurile pămîntești și de toate celelalte. Iar pomenirea lor s-a rînduit să se facă în fiecare sîmbătă.

Astăzi însă facem pomenire de obște, rugîndu-ne pentru tot creștinul. Dumnezeieștii Părinți, cunoscînd că parastasele, pomenile și liturghiile făcute pentru răposați pricinuiesc acestora mare ușurare și folos, au poruncit ca Biserica să le facă și îndeosebi și de obște. Ei au primit, după cum s-a spus, această poruncă de la Sfinții Apostoli, precum zice și Dionisie Areopagitul.

Că slujbele făcute pentru suflete le sînt de folos se vede între multe altele și din istoria Sfîntului Macarie.

Sfîntul Macarie a găsit pe cînd mergea pe drum o căpățînă uscată a unui elin păgîn și a întrebat : Au, oare, păginii vreodată oarecare mîngîiere în iad ? Căpățîna a răspuns : Au, părinte, mare ușurare cînd te rogi tu pentru cei răposați.

Marele Macarie, rugîndu-se lui Dumnezeu, a făcut aceasta, pentru că dorea să știe dacă slujbele pentru cei mai dinainte adormiți sînt de vreun folos acestora.

Dar și Grigorie Dialogul a mîntuit, prin rugăciunile sale, pe împăratul Traian. Dumnezeu însă i-a spus să nu se mai roage niciodată pentru păgîni.

Mai mult, după cum se istorisește, împărăteasa Teodora, prin rugăciunile sfinților și mărturisitorilor bărbați, a scos din chinurile iadului și a mîntuit pe uritorul de Dumnezeu Teofil. Și Grigorie Teologul, în cuvîntul rostit la moartea fratelui său Chesarie, arată că sînt bune pomenile

făcute pentru cei răposaţi. Iar marele Hrisostom, în tîlcuirea la Epistola către Filipeni, spune astfel: «Să purtăm grijă de folosul celor care au răposat. Să le dăm lor ajutorul ce li se cuvine, adică milostenii şi prinoase, căci aceasta le aduce uşurare, mare cîştig şi folos. În adevăr, nu s-au legiuit acestea în zadar şi la întîmplare şi nici n-au fost predate Bisericii lui Dumnezeu fără rost de preaînţelepţii ucenici ai Domnului, ca preotul să facă pomenire la înfricoşătoarele taine de cei în credinţă adormiţi». Şi iarăşi: «La împărţeala averii tale, testamentul tău să aibă împreună-moştenitor cu copiii şi rudele tale şi numele dreptului Judecător, iar pomenirea săracilor să nu fie dată la o parte. Eu sînt chezaş de folosul ce-l vei avea». Marele Atanasie spune: «Chiar dacă s-ar risipi în aer cel săvîrşit în credinţă nu înceta de a aprinde la mormînt candelă şi luminări, chemînd în ajutor pe Hristos Dumnezeu. Candela şi luminările sînt primite de Dumnezeu şi aduc multă răsplată: dacă mortul a fost un păcătos, ca să-i dezlege păcatele; dacă a fost un om drept, ca să se facă adăugire de răsplată; iar dacă a fost poate cineva străin şi sărac, şi nu are pe nimeni care să-i poarte de grijă întru acestea, atunci Dumnezeu, Care este drept şi iubitor de oameni, va da pe deasupra şi aceluia din pricina sărăciei, în chip potrivit, milă după cum Însuşi ştie. De altfel şi cel care aduce prinoase pentru unii ca aceştia ia parte împreună cu ei la răsplată, ca unul ce a arătat dragoste pentru mîntuirea aproapelui, ca şi acela care unge cu mir pe altul, el mai întîi miroase frumos. Şi dimpotrivă cei care nu îndeplinesc făgăduinţele şi legămintele făcute de cei morţi vor fi negreşit osîndiţi». După cum spun dumnezeieştii părinţi, sînt de folos celor morţi toate cele ce se fac pentru ei pînă la a doua venire a lui Hristos şi mai cu seamă acelora care au săvîrşit puţine fapte bune în timpul cînd erau printre cei vii. Şi cu toate că dumnezeiasca Scriptură îngrozeşte uneori, după cum se şi cuvine, spre îndreptarea celor mulţi, totuşi, în mare parte, iubirea de oameni a lui Dumnezeu biruieşte. În adevăr dacă în balanţă se va găsi că sînt egale faptele bune cu cele rele, atunci biruieşte iubirea de oameni a lui Dumnezeu; iar dacă talerul cu fapte bune atîrnă mai puţin, şi atunci biruieşte marea Lui bunătate.

Trebuie să se ştie că dincolo ne vom cunoaşte toţi unii pe alţii şi vom cunoaşte chiar pe aceia pe care nu i-am văzut niciodată, după cum spune dumnezeiescul Hrisostom, care dovedeşte aceasta din pilda bogatului nemilostiv şi a săracului Lazăr. Cu toate acestea nu ne vom vedea sub un chip trupesc; toţi vom avea aceiaşi vîrstă; nu ne vom cunoaşte după înfăţişarea trupului, ci cu ochiul pătrunzător al sufletului, după cum spune Grigorie Teologul în cuvîntul rostit la moartea lui Chesarie: «Atunci, preaiubite frate, te voi vedea luminos şi slăvit, aşa cum de multe ori mi te-ai arătat în vis!». Iar marele şi slăvitul Atanasie, deşi în întrebările către prefectul Antioh nu spune aşa, totuşi în cuvîntul despre cei adormiţi zice: «Şi pînă la învierea obştească s-a dat sfinţilor să se cunoască unul pe altul şi să se bucure împreună; dar păcătoşii sînt lipsiţi de acest har; sfinţilor mucenici li s-a dat să privească şi să cerceteze cele ce se fac de noi. La învierea cea de obşte însă, cînd se vor arăta faptele ascunse ale tuturor, toţi ne vom cunoaşte unii pe alţii». Trebuie să se ştie că acum sufletele dreptilor petrec în nişte locuri osebite; şi dimpotrivă sufletele păcătoşilor, la rîndul lor, unele se bucură în nădejdea mîntuirii, iar altele se întristează în aşteptarea cumplitelor chinuri. În adevăr sfinţii, după cum spune dumnezeiescul apostol, «n-au primit încă făgăduinţa bunătăţilor, căci Dumnezeu, rînduind mai dinainte ceva mai bun pentru noi n-a voit ca să ajungă la desăvîrşire fără noi».

Trebuie să se ştie că nu toţi cei care au căzut în prăpăstii, în foc şi în mare, şi au murit din pricina acestora, şi cei care au pierit de frig şi de foame, pătimesc acestea din porunca lui Dumnezeu. Hotărîrile lui Dumnezeu sînt aşa: unele din ele se fac prin bunăvoinţa Sa, iar altele prin îngăduinţă; dar şi unele şi altele se săvîrşesc spre înştiinţare, ameninţare şi înţelepţire a celorlalţi. Dumnezeu, prin raţiunea Sa mai înainte cunoscătoare ştie şi cunoaşte totul şi se săvîrşesc toate prin voinţa Lui, după cum spune Sfînta Evanghelie despre păsările cerului. Nu este însă Dumnezeu Cel care hotărăşte ca omul să moară într-un chip sau altul, ca unul să moară spînzurat şi altul de moarte bună, unul să moară bătrîn, iar altul tînăr. Dimpotrivă Dumnezeu a hotărît odată pentru totdeauna îndeobşte, lungimea vieţii omeneşti şi felurile în care poate muri omul. În curgerea atîtor ani ai vieţii omeneşti, se petrec diferite feluri de morţi; Dumnezeu însă nu hotărăşte de la început felul morţii fiecărui om, ci numai îl cunoaşte. Iar dacă marele Vasile vorbeşte de predestinarea vieţii, atunci face aluzie la cuvintele: «Pămînt eşti şi în pămînt vei merge». Căci apostolul spune scriind corintenilor: «Pen-

tru că vă împărtăşiţi cu nevrednicie, pentru aceea sînt între noi mulţi neputincioşi şi bolnavi şi mulţi mor». Iar David spune: «Nu mă smulge în mijlocul zilelor mele!»; şi: «Cu palme măsurate ai pus zilele mele». Iar Solomon zice: «Fiule, cinsteşte pe tatăl tău ca să trăieşti mulţi ani!»; şi iarăşi: «Ca să nu mori înainte de vreme». În cartea lui Iov, Dumnezeu zice lui Elifaz: «V-aş fi pierdut pe voi, dar n-am făcut-o din pricina robului Meu Iov». Din aceste locuri din Scriptură, se vede că viaţa nu are hotar. Iar dacă afirmă cineva aceasta, atunci înţelege prin hotar voinţa lui Dumnezeu. În adevăr Dumnezeu adaugă zile cui vrea, iar altuia i le micşorează; pe toate însă le rînduieşte spre folos. Iar cînd Dumnezeu va voi, rînduieşte şi felul şi timpul morţii. Prin urmare hotarul vieţii fiecărui om, după cum spune marele Atanasie, este voinţa şi sfatul lui Dumnezeu. Cu acest cuvînt şi cu adîncul judecăţilor Tale, Hristoase, vei tămădui. Se adaugă şi spusele Marelui Vasile, care zice: «Moartea vine cînd se împlineşte hotarul vieţii». Noi însă spunem că hotarul vieţii este voinţa lui Dumnezeu. Căci dacă este hotar vieţii, pentru ce ne rugăm de Dumnezeu şi de doctori, şi ne rugăm pentru copii?

Trebuie să se ştie şi aceasta că pruncii morţi botezaţi se bucură de desfătarea bunătăţilor cereşti; iar cei morţi nebotezaţi şi pruncii păginilor nu vor merge nici în desfătarea raiului, nici în gheenă.

După ce a ieşit sufletul din trup nu se mai îngrijeşte de cele de aici, ci totdeauna se îngrijeşte de cele de acolo.

Facem parastas de trei zile, pentru că în a treia zi omul îşi schimbă înfăţişarea; praznic de nouă zile, pentru că atunci începe să se descompună trupul, afară de inimă; şi parastas de patruzeci de zile, pentru că atunci se pierde şi inima. Alcătuirea omului se face tot la fel; în a treia zi se formează inima; în a noua zi se fixează în trup; iar în a patruzecea zi, se alcătuieşte desăvîrşit trupul.

Aşază, Stăpîne Hristoase, sufletele celor mai dinainte adormiţi în corturile celor drepţi ai Tăi, şi ne miluieşte pe noi, ca Cel ce eşti fără de moarte. Amin.

Cîntarea a 7-a:

Irmos: Cel ce ai întemeiat pămîntul...

Săvîrşind pomenirile celor ce au murit în dreapta credinţă, din veac, strigăm: Bine eşti cuvîntat în veci, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Pe cei ce au murit în dreapta credinţă fără veste, şi pe credincioşii ce au adormit de lovitura a tot felul de aruncare, de fier, de lemn, de tot felul de piatră odihneşte-i, Dumnezeule.

La înfricoşătoarea Ta venire, Îndurate, pune de-a dreapta oilor Tale, pe cei ce Ţi-au slujit Ţie, Hristoase, în viaţă cu dreaptă credinţă, şi la Tine s-au mutat.

Rînduieşte pe robii Tăi, Hristoase, în ceata aleşilor Tăi, ca să strige Ţie: Bine eşti cuvîntat în veci, Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Cel ce ai zidit din pămînt ţărîna trupului şi cu duh i-ai dat viaţă, îndurate Mîntuitorule, pe cei ce i-ai luat odihneşte-i, Dumnezeule, în viaţa cea neîmbătrînitoare.

Slavă..., a Treimii:

Lăudată să fie Dumnezeirea ca şi cum ar fi trei sori, cu o amestecare a luminii: Tatăl şi Fiul şi dumnezeiescul Duh, unul în fire, dar în trei ipostasuri.

Şi acum..., a Născătoarei:

Cîntarea lui David cîntăm ţie, munte al lui Dumnezeu numindu-te Fecioară, întru care sălăşluindu-Se Cuvîntul după trup, ne-a îndumnezeit pe noi duhovniceşte întru sine.

Catavasie:

Cel ce ai întemeiat pămîntul întru «început şi cerurile cu cuvîntul le-ai «întărit, bine eşti cuvîntat în veci, «Doamne, Dumnezeul părinţilor «noştri».

Cîntarea a 8-a:

Irmos: Pe Cel ce S-a preaslăvit...

Cel ce ai şters mai înainte umbra morţii, răsărind ca soarele din mormînt, fii ai învierii şi mă-

ririi veşnice fă, Doamne, pe toţi cei ce au murit în credinţă.

Cunoscătorule al celor nearătate şi ascunse, cînd vei avea să descoperi lucrurile întunericului şi nevoile inimilor noastre, atunci să nu pui în socoteală faptele tuturor celor ce au adormit în credinţă.

Cînd vei şedea pe scaun şi vei porunci să stea la judecată cei adunaţi cu trîmbiţa, de la marginile pămîntului, să-i ierţi atunci pe toţi, Hristoase, ca un milostiv.

Pe cei ce au murit din întîmplări de năprasnă, şi din strigătul tare, şi din alergarea grabnică, de palmă, de pumn şi de lovirea cu piciorul, Doamne al slavei, de vreme ce au adormit în credinţă, iartă-i în veci.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Ca pe o Unime întru o fiinţă Te laud, ca pe o Treime în feţe Te cinstesc, Părinte şi Fiule şi Duhule Preasfinte; stăpînia cea fără de început a împărăţiei Tale o slăvesc în veci.

Şi acum..., a Născătoarei:

Izvor pecetluit al apei vieţii te-ai arătat Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, că pe Domnul fără de bărbat născîndu-L, adăpi pe credincioşi cu apa nemuririi în veci.

Catavasie:

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Pe Cel ce S-a preaslăvit în mun-
«tele cel sfînt, şi a arătat lui Moise
«în rug, prin foc, naşterea pururea
«Fecioarei, spre mîntuirea noastră a
«credincioşilor, cu cîntări neînce-
«tate Îl mărim. Pe Domnul lăuda-
«ţi-L şi-L preaînălţaţi întru toţi
«vecii».

Cîntarea a 9-a:

Irmos: Naşterea pururea Fecioarei...

Unde este locaşul sfinţilor Tăi, al celor ce se veselesc, acolo învredniceşte, Doamne, să se bucure toţi cei din veac adormiţi în credinţă şi întru nădejde.

Pe toţi credincioşii ce au pierit din mînia lui Dumnezeu, de tot felul de trăsnete din cer căzute, sau pămîntul desfăcîndu-se, sau marea revărsîndu-se, Hristoase, odihneşte-i.

Pe cei ce au murit de muşcăturile cele veninoase, de înghiţirea de şerpi, de călcarea cailor, de sugrumare şi de spînzurare, de către cel de aproape, care s-au închinat Ţie cu credinţă, odihneşte-i.

Toată vîrsta, pe bătrîni şi pe tineri, pe copilandri, pe copiii şi pe pruncii cei mici, firea bărbătească şi cea femeiască, odihneşte, Dumnezeule, pe credincioşii pe care i-ai luat.

Pe fiecare anume, din cei ce au murit în credinţă, din veac şi din neamuri şi din neam, atunci Hristoase, întru venirea Ta, învredniceşte-i fără de osîndă a sta înaintea Ta.

Slavă..., a Treimii:

Cel ce eşti un Dumnezeu în Treime, slavă Ţie neîncetat. Că deşi este fiecare faţă Dumnezeu, dar în fire unul este Tatăl şi Fiul şi Duhul, cu cele întreit luminoase însuşiri.

Şi acum..., a Născătoarei:

Mai presus de minte este naşterea ta, că ai născut pe Cel ce este de mai înainte, şi ai alăptat în chip de negrăit pe Dătătorul de hrană lumii, şi ai culcat pe Cel ce cuprinde toate, pe Însuşi Mîntuitorul nostru Hristos, ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Catavasie :

Naşterea pururea Fecioarei, ce s-a «arătat mai înainte legiuitorului în «munte, prin foc şi prin rug, spre «mîntuirea noastră, a credincioşilor, «cu cîntări neîncetate să o mărim».

LUMINÎNDA

Podobie : Cel ce ai împodobit cerul...

Cel ce stăpîneşti peste cei morţi şi peste cei vii, ca un Dumnezeu, odihneşte pe robii Tăi în locaşurile aleşilor Tăi ; că de au şi greşit, Mîntuitorule, dar nu s-au depărtat de la Tine.

Slavă..., asemenea :

Odihneşte pe robii Tăi în locul celor vii, Doamne, de unde s-a depărtat durerea, întristarea şi suspinarea ; iartă-le ca un iubitor de oameni, cele ce în viaţă au greşit ; că singur eşti fără de păcat, şi Stăpîn al celor morţi şi al celor vii.

Şi acum..., a Născătoarei :

Marie, mireasă dumnezeiască, roagă neîncetat pe Hristos pentru robii tăi, împreună cu proorocii grăitori de Dumnezeu şi cu adunările mucenicilor, cu arhiereii şi cu cuvioşii, şi împreună cu toţi dreptii, ca să ne facem moştenitori împărăţiei cerurilor.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 4, glasul al 8-lea :

Podobie : În raiul cel din Eden...

Veniţi fraţilor, toţi mai înainte de sfîrşit, ca văzînd ţărîna noastră şi neputinţa firii noastre, să ne vedem sfîrşitul şi părţile vasului celui trupesc ; şi să vedem că praf este omul, mîncare viermilor şi stricăciune ; că uscate sînt oasele noastre şi nici suflare avînd. Să ne uităm în morminte, ca să vedem unde este slava, unde frumuseţea chipului, unde este limba care grăia frumos, unde sînt sprîncenele sau unde este ochiul ? Toate sînt pulbere şi umbră. Pentru aceasta fie-Ţi milă, Mîntuitorule, de noi păcătoşii.

Pentru ce se înşeală omul, lăudîndu-se ? De ce se tulbură în deşert lutul, cel ce peste puţin iarăşi aceeaşi se face ? Căci nu socoteşte ţărîna, că praf este frămîntătura, lepădare putrejunii şi stricăciunii ! Deci de vreme ce lut sîntem noi oamenii, pentru ce ne lipim de pămînt ? Şi deoarece sîntem de un neam cu Hristos, de ce nu alergăm la Dînsul ? Deci toată viaţa cea muritoare şi curgătoare lăsînd, să urmăm vieţii celei nestricăcioase, care este Hristos, luminarea sufletelor noastre.

Cel ce ai zidit pe Adam cu mîna Ta şi ai pus hotar nestricăciunii şi morţii, Mîntuitorule, şi vieţii celei după dar, şi l-ai liberat de stricăciune, mutîndu-l la viaţa mea dintîi, Însuţi, Stăpîne, odihneşte cu dreptii, în ceata celor aleşi, pe robii Tăi, pe care i-ai luat de la noi, şi scriindu-le numele lor în cartea vieţii şi, întru glasul Arhanghelului, înviindu-i prin sunetul trîmbiţei, învredniceşte-i pe ei de Împărăţia Ta cea cerească.

Hristos a înviat, dezlegînd din legături pe Adam cel întîi zidit şi sfărîmînd tăria iadului. Îndrăzniţi toţi morţii, că s-a omorît moartea, s-a prădat şi iadul împreună cu ea şi a luat împărăţia Hristos, Cel ce s-a răstignit şi a înviat. Acesta ne-a dăruit nouă nestricăciunea trupului ; Acesta ne va scula pe noi şi ne va dărui învierea, şi de slava aceea va învrednici, cu veselie, pe toţi cîţi cu credinţă neabătută au crezut într-Însul, cu căldură.

Slavă..., glasul al 2-lea :

Ca o floare se veştejeşte şi ca un vis se trece şi se desface tot omul. Şi iarăşi sunînd trîmbiţa morţii ca

dintr-un cutremur, toţi se vor scula, întru întîmpinarea Ta, Hristoase Dumnezeule. Atunci, Stăpîne, pe cei ce i-ai mutat de la noi, aşază-i în locaşurile sfinţilor Tăi, odihnind sufletele robilor Tăi, Hristoase.

Şi acum..., a Născătoarei :

Bucură-te, Marie, Născătoare de Dumnezeu, locaşul cel nestricat şi cu totul sfînt, precum strigă proorocul : Sfînt este locaşul tău, minunat întru dreptate.

LA STIHOAVNĂ

Stihirile podobnice ale lui Teofan, din Octoih, ale glasului de rînd.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Alcătuire a lui Damaschin.

Durere s-a făcut lui Adam gustarea din pom, de demult în Eden, cînd şarpele şi-a vărsat veninul ; că printr-însul a intrat moartea, care mănîncă tot neamul omenesc. Dar venind Stăpînul, a surpat balaurul şi ne-a dăruit nouă odihnă. Deci către Dînsul să strigăm : Fie-Ţi milă, Mîntuitorule, şi pe cei ce i-ai luat odihneşte-i împreună cu aleşii Tăi.

Şi acum..., a Născătoarei :

Tu eşti Dumnezeul nostru, Care cu înţelepciune toate le-ai făcut şi le-ai plinit. Prooroci ai trimis Hristoase, ca să proorocească venirea Ta, şi apostoli ca să propovăduiască măririle Tale : Aceia au propovăduit venirea Ta, iar aceştia cu botezul au luminat neamurile ; iar mucenicii, pătimind, au dobîndit cele ce au dorit. Şi cetele acestora se roagă Ţie împreună cu ceea ce Te-a născut, să odihneşti, Dumnezeule, sufletele pe care le-ai luat, iar pe noi să ne învredniceşti de Împărăţia Ta, Cel ce ai răbdat crucea pentru mine osînditul, Mîntuitorule şi Dumnezeul meu.

Apoi : Bine este a ne mărturisi..., Sfinte Dumnezeule..., Preasfîntă Treime..., Tatăl nostru... şi troparul : Cel ce cu adîncul înţelepciunii..., Slavă..., Şi acum..., Pe tine zid şi liman..., Ceasul întîi şi apolisul.

LA LITURGHIE

Fericirile din canonul Triodului, Cîntarea a 3-a şi a 6-a. Prochimen, Apostolul din Epistola întîia către Corinteni şi al morţilor din Epistola întîia către Tesaloniceni, Evanghelia de la Luca şi din Evanghelia pentru morţi, de la Ioan.

CHINONICUL

Fericiţi pe care i-ai ales şi i-ai primit Doamne, şi pomenirea lor în neam şi în neam (ps. 64, 4).

Se cuvine a şti :

Că această rînduială a morţilor se face neschimbată şi în Simbăta Rusaliilor.

De va cădea, în această zi, sfîntul sau sfînta al căror hram îl are biserica, slujba morţilor din această sîmbătă se cîntă la biserica cimitirului, dacă parohia are biserică aparte a cimitirului ; iar în biserica principală se cîntă slujba hramului.

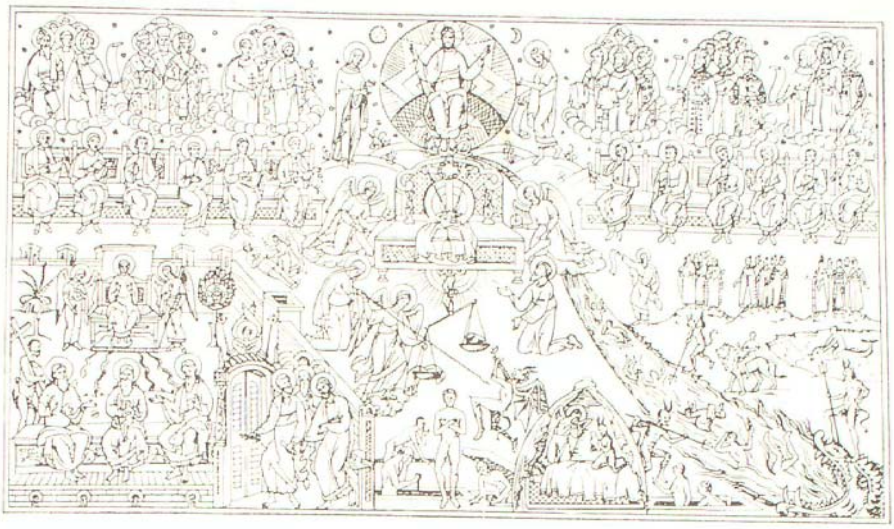

DUMINICA

LĂSATULUI SEC DE CARNE

LA VECERNIE, SÎMBĂTĂ SEARA

După Psalmul cel obișnuit, se cîntă Fericit bărbatul... **cîtind Catisma toată. La** Doamne, strigat-am... **se pun stihirile pe 10 : 3 stihiri ale Învierii, 3 ale lui Anatolie din Octoih și 4 podobnice din Triod, glasul al 6-lea :**

Podobie : Toată nădejdea punîndu-și...

Cînd va fi să vii să faci judecată dreaptă, preadreptule Judecător, șezînd pe scaunul slavei Tale, rîu de foc înfricoșînd, va trage înaintea divanului Tău pe toți, stînd înaintea Ta puterile cerești, și oamenii cu frică vor fi judecați, fiecare precum a lucrat ; atunci, să-Ți fie milă de noi, și să ne învrednicești, Hristoase, de partea celor mîntuiți, ca un îndurat.

Cărțile se vor deschide și se vor arăta faptele oamenilor, înaintea divanului Tău celui de neîndurat ; și va răsuna toată valea plîngerii cu groaznică scrîșnire, văzînd pe toți cei ce au păcătuit trimiși în chinurile cele veșnice, cu dreaptă judecata Ta, și fără de folos plîngînd, Îndurate. Pentru aceasta Te rugăm pe Tine, Bunule, să-Ți fie milă de noi, cei ce Te lăudăm, Unule, mult-Milostive.

Trîmbițele vor suna, și mormintele se vor deșerta, și se va scula toată firea omenească, cutremurîndu-se ; cei ce au făcut bine, cu bucurie se vor bucura, așteptînd să ia plată ; iar cei ce au păcătuit vor tremura cumplit văitîndu-se, fiind trimiși la chinuri și de cei aleși despărțindu-se. Doamne al slavei, milostivește-Te spre noi, ca un bun, și ne

învredniceşte pe noi de partea celor ce Te-au iubit pe Tine.

Plîng şi mă tînguiesc, cînd îmi vine în simţire focul cel veşnic, întunericul cel mai din afară şi tartarul, viermele cel cumplit şi scrîşnirea dinţilor cea neîncetată, şi durerea ce va să fie celor ce au greşit peste măsură, şi pe Tine, Cel preabun, cu vicleană voie, Te-au mîniat, dintre care unul şi cel dintîi sînt eu ticălosul. Ci, Judecătorule, ca un îndurat, mîntuieşte-mă cu mila Ta.

Slavă..., glasul al 8-lea:

Cînd se vor aşeza scaunele şi se vor deschide cărţile şi Dumnezeu va şedea la judecată, o, ce frică va fi atunci! Îngerii stînd înainte cu frică şi rîul de foc curgînd; ce vom face atunci, noi oamenii cei vinovaţi de multe păcate? Şi cînd Îl vom auzi chemînd pe cei binecuvîntaţi ai Tatălui întru împărăţie, iar pe cei păcătoşi trimiţîndu-i la chinuri, cine va suferi acea înfricoşătoare hotărîre? Ci Unule, Iubitorule de oameni, Mîntuitorule, Împărate al veacurilor, mai înainte pînă ce va sosi sfîrşitul, prin pocăinţă, întorcîndumă, miluieşte-mă.

Şi acum... a Născătoarei, cea dintîi a glasului de rînd.

Vohod: Lumină lină... Prochimenul: Domnul a împărăţit... şi celelalte.

LA LITIE

Stihira hramului, după obicei

Slavă..., glasul al 7-lea:

Cunoscînd poruncile Domnului aşa să vieţuim: pe cei flămînzi să-i hrănim, pe cei însetaţi să-i adăpăm, pe cei goi să-i îmbrăcăm, pe străini să-i aducem în casă, pe bolnavi şi pe cei din temniţă să-i căutăm; ca să zică şi către noi Cel ce va să judece tot pămîntul: Veniţi, binecuvîntaţii Tatălui Meu, de moşteniţi împărăţia ce s-a gătit vouă.

Şi acum..., a Născătoarei:

Sub acoperămîntul tău, Stăpînă, toţi pămîntenii scăpînd, strigăm ţie, Născătoare de Dumnezeu, nădejdea noastră: izbăveşte-ne pe noi de greşealele cele fără de măsură, şi mîntuieşte sufletele noastre.

LA STIHOAVNA

Stihirile Octoihului, după Alfa-Vita.

Slavă..., glasul al 8-lea:

Vai mie, înnegritule suflete! Pînă cînd de la răutăţi nu te mai curmezi? Pînă cînd zaci în lene? De ce nu-ţi aduci aminte de înfricoşătorul ceas al morţii? De ce nu te cutremuri cu totul de înfricoşătoarea judecată a Mîntuitorului? Oare, ce vrei să răspunzi, sau cum vrei să dai seamă? Lucrurile tale stau faţă, spre mustrarea ta, faptele tale te vădesc, pîrîndu-te. Deci, o suflete! Vremea a sosit, aleargă, apucă înainte şi cu credinţă strigă: Greşit-am, Doamne, greşit-am Ţie; dar ştiu, Iubitorule de oameni, bunătatea Ta; Păstorule cel bun, nu mă despărţi pe mine de la starea cea de-a dreapta Ta, pentru mare mila Ta.

Şi acum..., a Născătoarei, acelaşi glas:

Fecioară ce nu ştii de mire, care ai zămislit în chip de negrăit pe Dumnezeu cu trup, Maica Dumnezeului celui Preaînalt, primeşte rugăciunile robilor tăi, ceea ce eşti cu totul fără prihană, care dăruieşti tuturor curăţire de greşeale; primind acum rugăciunile noastre, roagă-te să ne mîntuim noi toţi.

Troparul: Născătoare de Dumnezeu Fecioară... (de trei ori).

Şi cealaltă urmare a Privegherii, după obicei. Şi se face citire din Faptele Apostolilor. Iar de nu este priveghere, după Acum liberează..., troparul Învierii, Slavă... Şi acum..., al Născătoarei, şi apolisul.

DUMINICĂ LA UTRENIE

După Dumnezeu este Domnul... troparul Învierii de două ori, Slavă... Și acum..., al Născătoarei și obișnuitele stihologii.

Se citește apoi, Cuvîntul Sfîntului Grigorie Teologul, în trei părți, despre iubirea de săraci, care începe așa: Bărbați frați, dimpreună cu cei săraci...

După aceea polieleul, antifoanele, prochimenul glasului și Evanghelia Învierii, Învierea lui Hristos... Psalmul 50. Slavă..., glasul al 8-lea: Ușile pocăinței..., Și acum..., a Născătoarei, același glas: În cărările mîntuirii...

Apoi Stihira, glasul al 6-lea:

Stih: Miluiește-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta... La mulțimea faptelor mele... (caută-le la pagina 7). Mîntuiește, Dumnezeule, poporul Tău... Și ecfonisul: Cu mila și cu îndurările...

Canoanele se pun: al Învierii, din Octoih, cu irmosul pe 4, al Născătoarei de Dumnezeu pe 2 și al Triodului pe 8.

CANONUL

Alcătuire a lui Teodor Studitul.

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea:

Irmos: Ajutor și acoperitor...

Mă cutremur cugetînd la ziua cea înfricoșătoare a venirii Tale, celei cu totul de negrăit, și cu frică mai înainte o văd; ziua în care vei ședea să judeci pe cei vii și pe cei morți, Dumnezeul meu, Atotputernice.

Cînd vei veni, Dumnezeule, cu mii și miriade de puteri cerești ale îngerilor, învrednicește-mă, Hristoase, și pe mine, ticălosul, a Te întîmpina pe nori.

Vino, suflete al meu, de ia aminte la ziua aceea și ceasul în care Dumnezeu de față va veni, și te tînguiește și plîngi, ca să te afli curat în ceasul cercetării.

Mă îngrozește și mă înfricoșează focul cel nestins al gheenei, viermele cel cumplit, scrîșnirea dinților; ci slăbește și-mi lasă greșealele, și în starea cea dimpreună cu aleșii Tăi, Hristoase, rînduiește-mă.

Glasul Tău cel dorit, care va chema la bucurie pe sfinții Tăi, să-l aud și eu, ticălosul, și să aflu nespusa desfătare a împărăției cerești.

Să nu intri cu mine la judecată, aducînd faptele mele, cercînd cuvintele și îndreptînd poruncile. Ci cu îndurările Tale, trecînd cu vederea răutățile mele, mîntuiește-mă, Atotputernice.

Slavă..., a Treimii:

Unime în trei ipostasuri, preastăpînitoare, Domnie a tuturor preadesăvîrșit-stăpînitoare, Stăpînie peste toate, Tu însuți mîntuiește-ne pe noi, Părinte și Fiule și Duhule Preasfînt.

Și acum..., a Născătoarei:

Cine a născut fiu nesemănat după legea părintească? Pe Acesta dar Îl naște Tatăl fără de maică. Preaslăvită minune! Că tu ai născut, curată, pe Dumnezeu și omul.

Catavasie:

Ajutor și acoperitor s-a făcut mie «spre mîntuire; Acesta este Dum«nezeul meu, și-L voi preaslăvi pe «El, Dumnezeul părintelui meu, și-L «voi înălța pe El, căci cu slavă S-a «preaslăvit».

Cîntarea a 3-a:

Irmos: Întărește, Doamne, pe piatra...

Domnul vine, și cine va suferi frica Lui? Cine se va arăta feței Lui? Ci fii gata, o suflete, spre întîmpinarea Lui.

Mai înainte să apucăm să plîngem, și să ne împăcăm cu Dumnezeu mai înainte de sfîrșit, că înfricoșător este divanul la care toți cu grumajii plecați vom sta.

Miluiește-mă, Doamne, miluiește-mă, strig Ție, cînd vei veni cu îngerii Tăi, să răsplătești tuturor după vrednicia faptelor.

Cum voi răbda mînia de neîndurat a judecății Tale, Doamne, neascultînd porunca Ta ? Ci să Te înduri de mine în ceasul judecății.

Întoarce-te, suspină, ticăloase suflete, mai înainte pînă ce va lua sfîrșit privelișteа vieții, pînă nu-ți va închide Domnul ușa cămării.

Păcătuit-am, Doamne, ca altul nimenea dintre oameni, greșind mai presus decît omul ; ci mai înainte de judecată fii mie milostiv, Iubitorule de oameni.

Slavă..., a Treimii :

Treime neamestecată, nezidită, fire fără început, Ceea ce ești lăudată în trei fețe, mîntuiește-ne pe noi, cei ce ne închinăm cu credință stăpînirii Tale.

Și acum..., a Născătoarei :

Odrăslit-ai, Preacurată, cu naștere fără de sămînță, pe Cuvîntul cel viu, Care S-a întrupat în pîntecele tău, dar nu S-a schimbat. Slavă nașterii tale, Maica lui Dumnezeu.

Catavasie :

Întărește, Doamne, pe piatra po«runcilor Tale inima mea, care se «clatină, că singur ești sfînt și «drept».

SEDEALNA, glasul al 6-lea :

Gîndesc la ziua cea înfricoșătoare și plîng de faptele mele cele viclene ; cum voi răspunde Împăratului celui nemuritor ? și cu ce îndrăzneală mă voi uita la Judecătorul, eu dezmierdatul ? Milostive Părinte, Fiule Unule-Născut și Duhule Sfinte, miluiește-mă.

Slavă...

În valea plîngerii, în locul ce ai rînduit, cînd vei ședea, Milostive, să faci judecată dreaptă, să nu vădești cele ascunse ale mele, nici să mă rușinezi înaintea îngerilor ; ci Te milostivește, Dumnezeule, și mă miluiește.

Și acum..., a Născătoarei :

Nădejdea lumii cea bună, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, a ta singură și neînfricată ajutorință cer; milostivește-te spre poporul cel ce lesne se primejduiește, roagă pe milostivul Dumnezeu, să izbăvească sufletele noastre de toată certarea, ceea ce ești una binecuvîntată.

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Auzit-a proorocul de venirea Ta...

Sosit-a ziua, iată înaintea ușilor este judecata ; suflete privegheză ! Aici împărații împreună și domnii, bogații, săracii se vor aduna și își va lua fiecare om după vrednicia faptelor.

Intru a sa rînduială, sihastrul și arhiereul, bătrînul și tînărul, sluga și stăpînul, vor fi cercetați ; văduva și fecioara se vor îndrepta ; ci vai atunci de toți cei ce nu vor avea viață nevinovată.

Nemitarnică este judecata Ta, neînșelat divanul Tău de graiul cel meșteșugit, că nu ascunde vorba cea iscusită a ritorilor dreptatea, nici nu o amăgește aducerea de martori; că la Tine, Dumnezeule, cele ascunse ale tuturor stau de față.

Să nu vin la pămîntul plîngerii, să nu văd locul întunericului, Hristoase al meu, Cuvinte, nici legîndumă de mîini și de picioare să fiu lepădat afară din cămara Ta, avînd îmbrăcămintea nestricăciunii întinată, eu nevrednicul.

Cînd vei despărți pe păcătoși de cei drepți, judecînd lumea, rînduiește-mă a fi una din oile Tale, alegîndu-mă dintre capre, Iubitorule de oameni, ca să aud glasul Tău cel binecuvîntat.

Cînd se va face întrebare de lucruri și cînd se vor deschide cărțile, ce vrei să faci, o ticăloase suflete! Ce vrei să răspunzi la judecată, neavînd roade de dreptate, ca să aduci lui Hristos, Ziditorul tău?

Auzind cuvîntul cel cu plîngere al bogatului în văpaia chinurilor, plîng ticălosul și mă tînguiesc, în aceeași osîndă fiind, și mă rog: Miluiește-mă, Mîntuitorul lumii, în vremea judecății.

Slavă..., a Treimii:

Pe Fiul din Tatăl și pe Duhul slăvesc, ca din soare lumina și raza; însă pe Fiul după naștere, că și naștere este, iar pe Duhul după ieșire, că și ieșire este; pe dumnezeiasca Treime cea împreună fără început, Căreia se închină toată făptura.

Și acum..., a Născătoarei:

Fecioară, prunc născînd și curăția păzind, tu cinstită te-ai arătat, născînd pe Dumnezeu și omul, pe Același-unul în amîndouă chipurile; minunea ta, Fecioară Maică, spăimîntează tot auzul și cugetul.

Catavasie:

Auzit-a proorocul de venirea Ta, «Doamne, și s-a temut, că vrei să Te «naști din Fecioară, și oamenilor să «Te arăți, și a zis: Auzit-am auzul «Tău și m-am temut, slavă puterii «Tale, Doamne».

Cîntarea a 5-a:

Irmos: De noapte mînecînd eu...

Cutremur nepovestit și frică va fi acolo; că va veni Domnul, și împreună cu Dînsul lucrul fiecăruia dintre oameni. Și cine dar de aicea nu se va plînge?

Rîul cel de foc mă tulbură, mă topește, mă roade scrîșnirea dinților și întunericul adîncului; deci, în ce chip și cum voi face să înduplec pe Dumnezeu?

Iartă, Doamne, pe robul Tău, ca nu cîndva să mă dai chinuitorilor celor amari, îngerilor celor cumpliți, între care nu se poate afla acolo odihnă.

Domnul și conducătorul dimpreună acolo, bogatul și cel neținut în cinste, cel mare împreună și cel mic, se vor îndrepta întocmai; ci vai fiecăruia, care nu va fi gata.

Slăbește, lasă, Doamne, și iartă cîte Ți-am greșit Ție, și să nu mă arăți acolo înaintea îngerilor, în osînda focului și a rușinii celei fără de sfîrșit.

Fie-Ți milă, fie-Ți, Doamne, de zidirea Ta; greșit-am Ție, iartă-mă; că din fire curat numai Tu ești și altul afară de Tine nimeni nu este fără întinăciune.

Slavă..., a Treimii:

Una în fire, pe Tine, Treime Te laud, Care ești fără de început, necuprinsă de minte, stăpînitoare, împărătească Unime, preadesăvîrșit Dumnezeu, și lumină, și viață, și făcătoare a lumii.

Și acum..., a Născătoarei:

Întru cinstită nașterea ta cea mai presus de fire, legile firii în chip arătat se dezleagă; că fără de sămînță ai născut pe Dumnezeu Cel născut din Tatăl mai înainte de veci.

Catavasie:

De noapte mînecînd eu, Iubitorule «de oameni, Te rog luminează-mă și «mă îndreptează și pe mine spre po«runcile Tale și mă învață, Mîntui«torule, să fac voia Ta».

Cîntarea a 6-a :

- Irmos : Strigat-am cu toată inima...

La înfricoșătoarea Ta venire Hristoase, cînd Te vei arăta din cer, și se vor pune scaunele, și se vor deschide cărțile, să-Ți fie milă, atunci, Mîntuitorule, de zidirea Ta.

Acolo nimic nu va putea ajuta, fiind judecător Dumnezeu ; nici învățătura, nici meșteșugul, nici mărirea, nici prieteșugul ; fără numai puterea ta, cea din fapte, o suflete al meu !

Acolo împreună va fi domnul și conducătorul, săracul și bogatul, suflete ! Nici tată, nici mamă nu vor putea ajuta, nici frate nu va putea izbăvi de osîndire.

Cugetînd la înfricoșătoarea întrebare a Judecătorului, suflete, îngrozește-te de aici, gătește-ți răspunsul, ca să nu fii osîndit în legăturile cele veșnice.

Să nu aud, Doamne, zicîndu-mi-se: Ia-ți al tău ! și să fiu gonit de la Tine ; nici : Du-te în locul cel blestemat ! Ci să aud glasul cel dorit al drepților.

Din porțile iadului izbăvește-mă, Doamne ; mîntuiește-mă din prăpastie și din întunericul cel adînc, din cele de dedesubt ale pămîntului și din focul cel nestins, și de oricare altă pedeapsă veșnică.

Slavă..., a Treimii :

Dumnezeirea, Unimea Treimii o laud ; pe Tatăl și pe Fiul și pe Dumnezeiescul Duh, putere a unei Stăpînii ce se desparte în trei ipostasuri.

Și acum..., a Născătoarei :

Tu ești ușa, prin care singur Iisus, Fiul tău, a trecut, Cel ce a intrat și a ieșit, și cheile fecioriei nu le-a stricat, curată ; Cel ce a zidit pe Adam.

Catavasie :

Strigat-am cu toată inima mea, «către milostivul Dumnezeu, și m-a «auzit din iadul cel mai de jos, și a «scos din stricăciune viața mea».

CONDAC, glasul 1 :

Cînd vei veni, Dumnezeule, pe pămînt cu mărire și toate se vor cutremura, și rîul cel de foc înaintea divanului va curge, cărțile se vor deschide și cele ascunse se vor vădi ; atunci să mă izbăvești de focul cel nestins și să mă învrednicești a sta de-a dreapta Ta, Judecătorule preadrepte.

ICOS

De înfricoșătorul Tău divan aducîndu-mi aminte, preabunule Doamne, și de ziua judecății mă înfricoșez și mă tem, vădit fiind de cugetul meu. Cînd vei ședea pe scaunul Tău și vei face cercetare, atunci nimeni nu va putea tăgădui păcatele, adevărul vădindu-le, și frica cuprinzîndu-l. Că tare va suna atunci focul gheenei, și păcătoșii vor scrîșni; ci mă miluiește, mai înainte de sfîrșit, și mă iartă, Judecătorule preadrepte.

SINAXAR

LA DUMINICA LĂSATULUI SEC DE CARNE

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În aceeași zi se face pomenirea venirii a doua, întru slavă, a Domnului nostru Iisus Hristos.

După cele două pilde din duminicile trecute, pilda Vameșului și a Fariseului și pilda Fiului risipitor, dumnezeiești părinți au rînduit în această duminică pomenirea celei de a doua veniri a Domnului, pentru ca nu cumva omul, aflînd din acele pilde despre iubirea de oameni a lui Dumnezeu, să trăiască fără nici o grijă, spunîndu-și : «Dumnezeu este iubitor de oameni ! Dacă mă voi depărta de păcat, îndată voi dobîndi totul». Au rînduit deci dumnezeiești părinți în această duminică pomenirea înfricoșătoarei zile a celei de a doua veniri a Domnului, ca înfricoșîndu-i pe oameni prin moarte și

prin așteptarea chinurilor ce vor să fie, să-i întoarcă spre virtute pe cei ce trăiesc fără nici o grijă și să nu se încreadă numai în iubirea Sa de oameni, ci să țină seamă și de aceea că Dumnezeu este un Judecător drept, Care răsplătește fiecăruia după faptele lui. De altfel trebuia să vină și Judecătorul sufletelor care au mers mai înainte. Într-un fel oarecare, sărbătoarea de azi pune oarecum astăzi sfîrșit tuturor sărbătorilor, deoarece a doua venire va fi cea din urmă faptă din toate cele săvîrșite de Dumnezeu pentru noi. Căci trebuie să avem în vedere că în duminica viitoare, dumnezeieștii părinți au așezat pomenirea începutului lumii și a izgonirii lui Adam din rai, iar în sărbătoarea de astăzi este pomenirea sfîrșitului tuturor faptelor noastre și a lumii înșăși. Socotesc că au așezat această sărbătoare în Duminica lăsatului sec de carne pentru a ne opri, de frica sărbătorii, de la desfătări și de la mîncări prea multe și pentru a ne îndemna spre dragostea de aproapele. Și altfel: se pune aici sărbătoarea de față, pentru că din pricina desfătării am fost izgoniți din rai și am ajuns sub judecată și blestem, și pentru că în duminica viitoare avem să fim izgoniți din rai, în chip simbolic, prin Adam, pînă cînd va veni Hristos spre a ne duce iarăși în rai.

Se numește a doua venire, pentru motivul că întîia oară Hristos a trăit cu trupul printre noi, dar blînd și fără slavă. La a doua venire însă va veni din cer cu minuni mai presus de fire și cu mare strălucire; va veni în trup ca să fie cunoscut de toți că El este Cel care a venit întîia oară spre a mîntui neamul omenesc, iar acum a doua oară, ca să-l judece dacă a păzit bine poruncile ce i-au fost date. Nimeni nu știe cînd va fi venirea Lui. Domnul a ascuns-o chiar apostolilor Săi. Cu toate acestea a arătat că înainte de venirea Sa vor fi unele semne, lămurite mai pe larg de unii din sfinți. Se spune că a doua venire va fi după trecerea celor șapte mii de ani. Înainte de venirea Lui va veni Antihrist. Se va naște, după cum spune Sfîntul Ipolit al Romei, dintr-o femeie desfrînată, fecioară cu numele, dintre evrei, din seminția lui Dan, fiul lui Iacov. Se va purta ca și cum ar trăi după Hristos, va face minuni, cîte a făcut și Hristos, și va învia morți. Totuși pe toate le va face în chip mincinos, nu cu adevărat; și nașterea și trupul și toate celelalte minuni, după cum zice Apostolul. «Atunci, zice el, se va descoperi fiul pierzării, cu toată puterea și semne și minuni mincinoase». Dar, după cum spune Ioan Damaschin, nu se va întrupa diavolul, ci va fi un om născut din desfrînare. Va lua asupra sa toată lucrarea Satanei și se va arăta pe neașteptate. Apoi se va arăta bun și blînd tuturor. Va fi atunci foamete mare. Va veni, așa zicînd, în ajutorul poporului; va cerceta dumnezeieștile Scripturi; va ține post și va fi silit de oameni să primească a fi ales împărat. Va iubi mai cu seamă pe poporul evreu, se va așeza în Ierusalim și va zidi templul iudeilor. Cu șapte timpuri înainte, după cum zice Daniel, va veni Enoh și Ilie, propovăduind poporului să nu-l primească. Antihrist însă îi va prinde și-i va chinui, apoi le va tăia capetele. Cei care vor voi să rămînă credincioși vor fugi departe; pe cei care îi va găsi în munți îi va ispiti prin demoni. Dar, din pricina celor aleși, se vor micșora cele șapte timpuri. Va fi foamete mare; toate stihiile lumii se vor schimba, încît aproape să dispară toate.

După acestea va fi pe neașteptate venirea Domnului din cer, ca un fulger, mergînd înainte cinstita Lui Cruce. Rîu de foc clocotitor va merge înainte, curățind tot pămîntul de miasme. Îndată, va fi prins Antihrist și slugile lui și vor fi dați focului veșnic. La sunetele de trîmbițe ale îngerilor, va veni deodată, de la marginile pămîntului și din toate stihiile, tot neamul omenesc în Ierusalim, căci acesta este centrul lumii, și acolo vor sta tronurile de judecată. Toți oamenii se vor schimba într-o nestricăciune cu propriile lor trupuri și suflete, și vor avea aceeași formă. Înseși stihiile lumii vor primi o schimbare în mai bine. Domnul, printr-un singur cuvînt, va despărți pe cei drepți de cei păcătoși. Și vor merge lucrătorii faptelor bune spre a primi viața veșnică, iar păcătoșii iarăși spre a primi chinul veșnic. Și nu vor înceta niciodată acestea, nici viața veșnică, nici chinul veșnic.

Dar trebuie să se știe că Hristos nu va întreba atunci nici de post, nici de sărăcie, nici de minuni, cu toate că sînt bune și acestea, ci de cele ce sînt cu mult mai bune decît acestea, de milostenie și de milă. Va spune drepților și păcătoșilor șase lucruri: «Am flămînzit și Mi-ați dat să mănînc; am însetat și Mi-ați dat să beau; străin am fost și M-ați primit; gol am fost și M-ați îmbrăcat; bolnav am fost și M-ați cercetat; în temniță am fost și ați venit la Mine. Întrucît ați făcut unuia dintre acești mai mici, Mie ați făcut!». Aceste fapte bune poate să le facă oricine după puterea sa.

Așadar, atunci toată limba va mărturisi că Domnul este Iisus Hristos întru slava lui Dumnezeu-Tatăl.

Chinurile despre care vorbește Sfînta Evanghelie sînt acestea: acolo va fi plîngerea și scrîșnirea dinților; viermele lor nu se va sfîrși și focul lor nu se va stinge; și «aruncați-l în întunericul cel mai din afară!». Pe toate acestea Biserica lui Dumnezeu hotărît le primește.

Biserica lui Dumnezeu socotește că desfătarea și Împărăția cerurilor este petrecerea sfinților cu Dumnezeu, strălucirea ce o vor avea și urcarea la Dumnezeu; iar chinul și întunericul și cele asemenea este depărtarea de Dumnezeu și mustrarea sufletelor pricinuită de conștiință că au fost lipsite, din pricina nepăsării și a desfătării trecătoare, de strălucirea dumnezeiască.

Cu iubirea Ta de oameni cea negrăită, Hristoase Dumnezeule, învrednicește-ne de glasul Tău cel dorit, numără-ne în rîndul celor de-a dreapta Ta și ne miluiește pe noi. Amin.

Cîntarea a 7-a:

Irmos: Greșit-am, fărădelege am făcut...

Să cădem, credincioșilor, și să plîngem mai înainte de judecata aceea; cînd cerurile vor pieri, stelele vor cădea și tot pămîntul se va clătina; ca să aflăm milostiv, la sfîrșit, pe Dumnezeul părinților.

Nemitarnică va fi întrebarea, înfricoșătoare va fi acolo judecata, unde înaintea Judecătorului nu se va tăinui nimic, unde nu va fi cu putință a se face fățărie cu daruri; ci fie-Ți milă de mine, Stăpîne, și mă apără de mînia Ta cea înfricoșătoare.

Domnul vine să judece, cine va suferi arătarea Lui? Înfricoșează-te, ticăloase al meu suflet, înfricoșează-te, și-ți gătește lucrurile tale spre ieșirea ta; ca să afli milostiv și îndurat pe Însuși Dumnezeul părinților.

Focul cel nestins mă tulbură, și îngrozirea cea amară a viermilor; iadul cel stricător de suflet mă sperie, și îndeajuns de umilit nicidecum nu mă fac; ci, Doamne, Doamne! mai înainte de sfîrșit, întărește-mă cu frica Ta.

Cad înaintea Ta și aduc Ție, ca niște lacrimi, graiurile mele. Greșit-am, cum nici păcătoasa n-a greșit, și fărădelege am făcut ca altul nimeni pe pămînt; ci Te îndură, Stăpîne, spre făptura Ta, și iarăși mă cheamă.

Întoarce-te, căiește-te, descoperă cele ascunse, zi lui Dumnezeu, Celui ce toate le știe: Tu știi ascunsurile mele, unule Mîntuitorule; Tu însuți mă miluiește, precum cîntă David, după mare mila Ta.

Slavă..., a Treimii:

Pe trei ca pe unul, întru o ființă, și unul în trei fețe laud; acestea sînt: Tatăl și Fiul și Sfîntul Duh; o putere, o voie și o lucrare; un Dumnezeu întreit-sfînt, o împărăție singură stăpînitoare.

Și acum..., a Născătoarei:

Ieșit-a Dumnezeu, cel preafrumos, din cămara pîntecelui tău, ca un împărat îmbrăcat cu haină țesută de Dumnezeu, roșită în vopseaua cea de taină a preacuratului tău sînge, ceea ce nu știi de mire, și împărățește tot pămîntul.

Catavasie:

Greșit-am, fărădelege am făcut, «nu ne-am îndreptat înaintea Ta, «nici am păzit, nici am făcut pre«cum ai poruncit nouă. Ci nu ne «părăsi pe noi pînă în sfîrșit, Dum«nezeul părinților».

Cîntarea a 8-a:

Irmos: Pe Cel ce-L slăvesc oștile...

Cugetînd la întîmpinarea înfricoșătoarei venirii Tale celei de a doua, Doamne, mă cutremur de certarea Ta, mă tem de mînia Ta și strig Ție: Mîntuiește-mă de ceasul acela în veci.

Cînd vei judeca Tu, Dumnezeule, toate, cine dintre pămînteni, fiind înconjurați de patimi, va putea su-

feri ? Că atunci focul cel nestins și viermele cel neadormit va cuprinde în veci pe cei osîndiți.

Cînd vei chema toată suflarea laolaltă, ca să iei seama, Hristoase, mare frică va fi atunci, mare nevoie, deoarece numai faptele singure vor ajuta în veci.

Judecătorule a toate, Dumnezeul meu și Doamne, fă să aud atunci glasul Tău cel dorit, să văd lumina Ta cea mare, să privesc la corturile Tale, să mă uit la slava Ta, bucurîndu-mă întru toți vecii.

Drepte Judecătorule, Mîntuitorule, miluiește-mă și mă scapă de focul și de îngrozirea ce am să întîmpin pe dreptate la judecată ; lasă-mi mai înainte de sfîrșit mîntuire, prin fapta cea bună și prin pocăință.

Cînd vei ședea Judecătorule, ca un milostiv, și vei arăta Hristoase înfricoșătoare slava Ta, o, ce frică va fi atunci ! Cuptorul arzînd, și toți temîndu-se de judecata cea nesuferită.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Pe un Dumnezeu după ființă cinstesc, trei fețe laud după osebire ; altele, dar nu de alt fel ; că Dumnezeirea una este, în trei fețe ; Tatăl și Fiul și dumnezeiescul Duh.

Și acum..., a Născătoarei :

Din luminatul tău pîntece ieșind Hristos, ca un mire din cămară, a luminat lumină mare celor din întuneric ; pentru că strălucind Soarele dreptății, lumea a luminat, curată !

Catavasie :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Cel ce-L slăvesc oștile cerești, «și de Dînsul se înfricoșează heruvimii și serafimii, toată suflarea și «făptura lăudați-L, binecuvîntați-L, «și-L preaînălțați întru toți vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Nașterea zămislirii...

Domnul vine ca pe păcătoși să-i pedepsească, pe drepți să-i mîntuiască ; să ne înfricoșăm și să plîngem, și să luăm simțire de ziua aceea în care, descoperind cele nearătate și cele ascunse ale oamenilor, va răsplăti cele după vrednicie.

Înfricoșatu-s-a și s-a îngrozit Moise văzîndu-Te din spate ; dar eu ticălosul cum voi suferi văzînd fața Ta atunci, cînd vei veni din cer ; ci să-Ți fie milă de mine, Doamne, și cu îndurare să cauți spre mine.

Daniel s-a temut de ceasul cercetării, iar eu ticălosul ce voi pătimi, Doamne, venind la acea zi înfricoșătoare ? Ci îmi dă, mai înainte de sfîrșit, cu plăcere a sluji Ție, ca să dobîndesc împărăția Ta.

Focul se pregătește, viermele se rînduiește ; cinstea veseliei, iertarea, lumina cea neînserată, bucuria drepților. Deci, cine este acel fericit, ca să scape de chinul celor dintîi, și să moștenească cele de al doilea ?

Să nu mă întoarcă de la fața Ta, Doamne, mînia urgiei Tale, nici să aud glasul Tău cel de blestem trimițîndu-mă în foc ; ci să intru în bucuria cămării Tale celei nestricăcioase și eu atunci, cu sfinții Tăi.

Mintea mi s-a rănit, trupul mi s-a trîndăvit, mi se bolnăvește duhul, cuvîntul a slăbit, viața mi s-a omorît, sfîrșitul este lîngă uși. Pentru aceasta, ticălosul meu suflet, ce vei face cînd va veni Judecătorul să cerce ale tale ?

Slavă..., a Treimii :

Unule, Născătorule al unuia, Părinte al Fiului celui Unul-Născut, și

unule Fiule al unuia, lumină și strălucirea luminii, și unule Duhule Sfinte, numai al unuia Dumnezeu, Care ești cu adevărat Domn al Domnului ; o Treime, unime sfîntă, mîntuiește-mă pe mine, cel ce grăiesc de Dumnezeirea Ta.

Și acum..., a Născătoarei :

Minunea nașterii Tale mă uimește, ceea ce ești cu totul fără prihană ; spune cum ai zămislit fără sămînță pe Cel necuprins ? Cum ai rămas fecioară, născînd ca o maică? Acest lucru peste fire cu credință primindu-l, închină-te Celui născut, căci cîte le voiește le și poate.

Catavasie :

Nașterea zămislirii celei fără să-«mînță este netălmăcită, rodul Mai-«cii celei fără de bărbat este nestri-«cat, că nașterea lui Dumnezeu în-«noiește firile. Pentru aceasta, pe «tine, toate neamurile, ca pe o Mai-«că mireasă a lui Dumnezeu, cu «dreaptă credință te mărim».

LUMINÎNDA

A Învierii din Octoih, apoi a Triodului :

Podobie : Cu ucenicii să ne suim...

La ziua cea înfricoșătoare a judecății și a slavei Tale celei negrăite gîndind, mă îngrozesc cu totul, Doamne, și tremurînd strig cu frică: Cînd vei veni, Hristoase Dumnezeule, cu slavă pe pămînt, ca să judeci toate cîte sînt, atunci să mă izbăvești de toată pedeapsa pe mine ticălosul, învrednicindu-mă a sta de-a dreapta Ta, Stăpîne.

Slavă...

Podobie : Femei auziți...

Iată vine ziua Domnului Atotstăpînitorului, și cine va suferi frica venirii Lui ? Căci cuptorul arzător și ziua mîniei este, întru care Judecătorul va ședea, dînd fiecăruia după vrednicia faptelor.

Și acum..., a Născătoarei :

La ceasul cercetării și al venirii celei înfricoșătoare a Stăpînului celui iubitor de oameni gîndind, cu totul mă cutremur și, întristîndumă, strig către Tine, preadrepte Judecătorul meu și Unule, mult-Îndurate : Primește-mă pe mine cel ce mă pocăiesc, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu.

LA LAUDE

Se pun stihirile : 4 ale învierii, 1 a lui Anatolie din Octoih, și 4 ale Triodului, aceste idiomele :

Glasul al 6-lea :

Gîndesc la ziua aceea și la ceasul cînd avem să stăm toți goi ca niște osîndiți, înaintea nemitarnicului Judecător ; că atunci trîmbița va suna tare, și temeliile pămîntului se vor clătina, și morții din morminte vor învia, și toți de o vîrstă se vor face ; și cele ascunse ale tuturor vor sta de față înaintea Ta. Și vor plînge și se vor tîngui și în focul cel mai din afară vor merge cei ce nici odinioară nu s-au pocăit ; iar ceata drepților va intra, în bucurie și în veselie, în cămara cerească.

Stih : Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale (ps. 137, 1).

O, ce ceas va fi atunci, și ce zi înfricoșătoare, cînd va ședea Judecătorul pe scaunul cel înfricoșător ! Cărțile se vor deschide, și faptele se vor vădi, și cele ascunse ale întunericului se vor arăta ; îngerii vor alerga împrejur, adunînd toate neamurile. Veniți de auziți împărați și domni, cei robiți și cei liberi, păcătoșii și drepții, bogații și cei săraci, că vine Judecătorul, Cel ce va să judece toată lumea. Și cine va putea sta înaintea feței Lui, cînd îngerii vor sta vădind lucrurile, cugetele și gîndurile cele din noapte și cele din

zi ? O, ce ceas va fi atunci ! Ci mai înainte de sosirea sfîrșitului, sîrguiește-te suflete, strigînd : Dumnezeule, întoarce-mă și mă mîntuiește ca un îndurat.

Glasul al 8-lea :

Stih : Veseli-mă-voi și mă voi bucura întru Tine, cînta-voi numele Tău, Înalte. (ps. 9, 2).

Daniel proorocul, bărbatul dorirîlor fiind, dacă a văzut puterea lui Dumnezeu, așa a strigat : Judecătorul a șezut și cărțile s-au deschis. Vezi suflete al meu de postești, nu defăima pe vecinul tău. Ferește-te de bucate, dar nu osîndi pe fratele tău ; ca nu cumva fiind trimis în foc, să te topești ca ceara ; ci fără împiedicare să te ducă Hristos întru împărăția Sa.

Glasul 1 :

Stih : Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu ! Înalță-se mîna Ta ! Nu uita pe săracii Tăi pînă la sfîrșit ! (ps. 9, 32).

Să ne curățim mai înainte pe noi, fraților, cu împărăteasa virtuților ; că iată a venit, aducîndu-ne nouă bogăție nepieritoare ; potolește umflarea poftelor și împacă cu Stăpînul pe cei ce au greșit. Pentru aceasta cu veselie să o primim pe dînsa, strigînd lui Hristos Dumnezeu : Cel ce ai înviat din morți păzește-ne neosîndiți pe noi, cei ce Te slăvim pe Tine, Cel ce singur ești fără de păcat.

Slavă..., tot aceasta Și acum..., a Născătoarei : Preabinecuvîntată ești...

Doxologia mare, ectaniile și apolisul.

Apoi obișnuita Litie, în pridvor, la care se cîntă : Slavă... Și acum..., stihira Evangheliei, de la Utrenie.

Apoi se citește învățătura Cuviosului Teodor Studitul, și celelalte după obicei. Ceasul întîi și apolisul deplin.

LA LITURGHIE

Fericirile din Octoih pe 6 și din Canonul Triodului, Cîntarea a 6-a pe 4.
Apostolul din Epistola întîia către Corinteni ; Evanghelia de la Matei.

CHINONICUL

Lăudați pe Domnul din ceruri. Aliluia.

Altul :

Bucurați-vă drepții întru Domnul, celor drepți se cuvine laudă (ps. 32,1).

LUNI

în săptămîna lăsatului sec de brînză

LA VECERNIE, DUMINICĂ SEARA

La Doamne, strigat-am... se cîntă, după obicei, 3 stihiri din Octoih și 3 ale sfîntului de la Minei, Slavă... Și acum..., a Născătoarei.

LA STIHOAVNA

Se cîntă din Triod, samoglasnica zilei :

Glasul al 8-lea :

Lăcomind ne-am supus goliciunii celei dintîi, biruiți fiind de gustarea cea amară, și de la Dumnezeu ne-am lepădat. Ci să ne întoarcem la pocăință, și să ne curățim simțirile asupra cărora este războiul, făcînd începerea postului ; cu nădejdea darului inimile întărindune, iar nu cu mîncările, întru care cei ce au umblat nu s-au folosit. Și în acest chip vom mînca Mielul lui Dumnezeu, în sfînta și purtătoarea de lumină noapte a Învierii, Cel ce S-a adus junghiere pentru noi și S-a împărtășit pe Sine ucenicilor la Cina cea de taină ; Care risipește întunericul necunoștinței cu lumina Învierii Sale.

Stih : Către Tine am ridicat ochii mei... (vezi p. 98).

Tot aceeași samoglasnică.

Stih : Miluiește-ne pe noi, Doamne... (vezi p. 98).

A mucenicilor :

Mucenici ai Domnului, tot locul sfințiți și toată boala tămăduiți. Și acum rugați-vă, ca să fie izbăvite din cursele vrăjmașului sufletele noastre.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Cele cerești te laudă pe tine, cea plină de har, Maică, ce nu știi de mire ; și noi slăvim nașterea ta cea de neurmat, Născătoare de Dumnezeu. Roagă-te să se mîntuiască sufletele noastre.

Se cuvine a ști :

Că, începînd din această zi pînă la Sîmbăta din săptămîna a șasea, stihoavnele Vecerniei și Utreniei din Octoih se lasă și, în locul lor, se cîntă stihirile samoglasnice ale zilei din Triod.

Tipicul Înainte-prăznuirii Întîmpinării Domnului, caută-l la sfîrșitul cărții, la lit. B ; iar tipicul despre Praznicul Întîmpinării, caută-l la lit. B.

LUNI LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., troparul sfîntului (de 2 ori) ; Slavă... Și acum..., al Născătoarei, după glasul troparului. După întîia stihologie, se cîntă sedealna din Octoih, și se citește cuvîntul Marelui Vasile despre post, cu începutul : Să luăm aminte de noi...

După a doua stihologie, se cîntă din Triod sedealna, glasul 1 :

Podobie : Piatra fiind pecetluită...

Deschisu-s-au porțile dumnezeiești pocăințe, să ne apropiem cu grabă curățindu-ne de mîncări și de pofte, ca niște ascultători ai lui Hristos, Cel ce a chemat lumea întru Împărăția cerească. Zeciuiala a tot anul aducînd Împăratului tuturor, ca și Învierea Lui, cu dragoste, să o vedem.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei :

Preasfîntă Fecioară, întinzîndu-ți dumnezeiești tale mîini cu care ai purtat pe Ziditorul, Care S-a întrupat cu Dumnezeirea, roagă-L ca să ne izbăvim de ispite, și de patimi, și de primejdii, noi cei ce te lăudăm pe tine cu dragoste și strigăm ție : Slavă Celui ce S-a sălășluit întru tine ; slavă Celui ce S-a născut din tine ; slavă Celui ce ne-a liberat pe noi prin nașterea ta.

Canoanele se cîntă, după obicei, din Octoih și din Minei. Iar la cîntările la care Triodul are Tricîntare, se lasă din Octoih amîndouă canoanele și se pune : Tricîntarea din Triod și canonul din Minei.

Canonul sfîntului din Minei cu irmosul pe 6 și această :

TRICÎNTARE

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, glasul 1 :

Irmos : Cîntare de biruință...

Luminate sînt cele dinaintea prăznuirii înfrînării ; strălucite sînt astăzi începuturile postului. Pentru aceasta să alergăm împreună, fraților, cu nădejde și cu multă osîrdie.

Lui Adam strămoșului urmînd cu călcarea de poruncă, am fost scos din desfătare cu ticălosul. Drept aceasta cad înaintea Ta cu pocăință și cu plîngere : Doamne, mîntuiește-mă.

Începutul umilinței și al pocăinței este înstrăinarea de răutăți și oprirea de pofte. Pentru aceasta să

ne sîrguim a face tăierea lucrurilor viclene.

A Născătoarei de Dumnezeu :

De noaptea păcatelor fiind întunecat, la tine acum alerg cu deadinsul stăpînă, ceea ce ai născut pe Hristos, Soarele dreptății, celor dintru întuneric ; mîntuiește-mă.

Altă Tricîntare

Glas și irmos același :

Iată, mai înainte s-a deschis ușa pocăinței, veniți dar, iubitorilor de Dumnezeu, să ne sîrguim să intrăm prin ea, mai înainte pînă ce nu o va închide pe ea Hristos nouă, ca unor nevrednici.

Apropiatu-s-a această întru tot cinstită săptămînă de acum, mai înainte curățitoare, vestindu-ne primăvara sfîntului Post, care luminează trupurile și sufletele tuturor.

Slavă..., a Treimii :

Neamestecată, nezidită Treime Sfîntă, Unime preabună, Părinte și Fiule și Duhule cel de o fire, păzește pururea pe cei ce se închină Ție cu credință.

Și acum..., a Născătoarei :

Biruitu-s-au hotarele firii întru tine Fecioară, cu totul curată, că născînd fără de bărbat pe Dumnezeu, ai rămas curată, ca și mai înainte de naștere iarăși nevătămată.

Irmosul :

Cîntare de biruință să cîntăm toți «lui Dumnezeu, Cel ce a făcut minu«nate semne, cu braț înalt, și a mîn«tuit pe Israel, căci cu slavă S-a «preaslăvit».

După Cîntarea a 3-a : Sedealna de la Minei ; Slavă... Și acum..., a Născătoarei, iar după Cîntarea a 6-a, condacul și icosul sfîntului.

Cîntarea a 8-a :

Irmos : De Care se înfricoșează...

Viața mea toată în desfrînări cheltuind-o, m-am făcut rob amarilor și viclenilor cetățeni. Ci acum, dorind să mă întorc către îndurările Tale, Hristoase, nu mă trece cu vederea.

Petrecerea vieții mele este urîtă și rușinoasă, iar mila îndurării Tale este nemăsurată, Iubitorule de oameni, Mîntuitorule, ci îmi dă vreme de pocăință mie, celui ce cer și cu dragoste Te laud.

Viața cea ticăloasă a lui Cain am poftit, vrednicia minții mele omorîndu-mi cu adevărat, și tremur, Făcătorule de bine, de judecata Ta ; să nu mă osîndești cu acela în veci.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Fecioară prealăudată, care singură ești ajutătoare tare credincioșilor către Dumnezeu, izbăvește-mă de întuneric și de chinul ce este gătit celor ce viețuiesc rău.

Altă Tricîntare

Irmos : Cîntarea celor fără de trup...

Aceasta este vremea pocăinței, pentru aceasta cu bun gînd să începem, fraților, strigînd : Binecuvîntați lucrurile Domnului pe Domnul.

Astăzi de mîncări lepădîndu-ne, să ne sîrguim a ne lepăda și de lucrarea păcatelor, pocăindu-ne și după vrednicie strigînd : Binecuvîntați lucrurile Domnului pe Domnul.

A Treimii :

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Slavă ție Treime Sfîntă nevăzută, Căreia întru Unime ne închinăm și cu credință Te slăvim. Mîntuiește pe robii Tăi de toată vătămarea.

Şi acum..., a Născătoarei :

Bucură-te, întru tot fericită, curată Fecioară. Bucură-te, slujitoare şi Maică a Domnului. Bucură-te acoperământul lumii, Născătoare de Dumnezeu, binecuvîntată Marie, cu totul luminată.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Cîntarea celor fără de trup adu«cem Ţie, ca şi tinerii în cuptor ; şi «cîntînd, zicem : Binecuvîntaţi lu«crurile Domnului pe Domnul».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Norul cel purtător...

Cu paşnică aşezare, cu dragoste curată, să primim credincioşii, preasfinţită vremea sfîntului Post, cerînd iertare de cele ce am greşit fiecare, ca să dobîndim bucuria cea de acolo.

Iată vremea pocăinţei, început este aceasta de înainte-prăznuire a Postului. Scoală suflete al meu cu căldură ; împacă-te cu făcătorul de bine Dumnezeu, ca să scapi de acea judecată dreaptă şi înfricoşătoare cu adevărat.

Intrările şi uşile cele din înaintea Postului, să nu le spurcăm nimenea, cu neînfrînarea şi cu beţia. Ci prin curăţia gîndurilor, cu osîrdie să intrăm, ca să luăm cununile nestricăciunii şi roadele ostenelilor, după vrednicie.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Nu înceta rugînd pentru noi pe Cel bun, Care singur ştie neputinţa noastră, să izbăvească de foamete şi de pierzare, de cutremur şi de toată răutatea, cetatea care te cinsteşte pe tine, Născătoare de Dumnezeu, nădejdea pămîntenilor.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe tine, uşa cea văzută...

Intrat-a vremea pocăinţei, nu pregeta suflete al meu ; dă pîine flămînzilor, roagă-te Domnului zi şi noapte şi în tot ceasul, ca să te odihnească.

Precum ne-am lipsit de cărnuri şi de multe mîncări, aşa şi de toată vrajba cea cu aproapele, de desfrînare şi de minciună şi de tot răul să fugim.

Slavă..., a Treimii :

Mă închin Dumnezeirii celei fără de început, Care este una în fire şi trei în feţe ; slăvesc în Treime Unimea cea nedespărţită şi de un scaun.

Şi acum..., a Născătoarei :

Tu eşti lauda credincioşilor, Fecioară, nădejdea şi ocrotirea. Pe tine cu versuri de cîntări te mărim neîncetat, Născătoare de Dumnezeu Marie ; mîntuieşte pe robii tăi.

Irmosul :

Pe tine, uşa cea văzută de Iezechiel profetul, prin care nimenea «n-a trecut, fără numai Dumnezeu «singur, Născătoare de Dumnezeu «Fecioară, cu cîntări te mărim».

Svetilna din Octoih ; Slavă...., a sfîntului, dacă are ; iar dacă nu, Slavă... Şi acum..., a Născătoarei.

LA STIHOAVNĂ

Samoglasnica, glasul al 3-lea :

În toată vremea postul este de folos celor ce-l iubesc şi-l fac. Că nici vătămările diavoleşti nu îndrăznesc asupra celui ce posteşte, ci încă şi păzitorii vieţii noastre îngerii, mai cu deadinsul stau pe lîngă noi, cei care ne curăţim cu postul.

Stih : Umpluiu-ne-am dimineața de mila... (vezi p. 104.). Și iarăși aceeași stihiră.

Stih : Și să fie lumina Domnului... (vezi p. 104).

A mucenicilor :

Veniți popoarelor să cinstim cu toții pomenirea sfinților mucenici, că privelișteFăcîndu-se îngerilor și oamenilor, cununile biruinței de la Hristos au luat și se roagă pentru sufletele noastre.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Fără sămînță ai zămislit din Duhul Sfînt și pentru aceasta privindu-te, pe tine te lăudăm. Bucură-te, Preasfîntă Fecioară !

Să se știe că : luni în săptămîna brînzei, se mănîncă de două ori în zi.

MARȚI

în săptămîna lăsatului sec de brînză

LA VECERNIE, LUNI SEARA

La Doamne, strigat-am..., se cîntă după obicei : 3 stihiri din Octoih și 3 ale sfîntului, de la Minei. Slavă..., a sfîntului, dacă are ; iar dacă nu, Slavă... Și acum..., a Născătoarei.

LA STIHOAVNA

Samoglasnica, glasul al 8-lea :

Prin post să ne sîrguim a ne curăți de întinăciunea păcatelor noastre ; și prin milostenie și prin iubirea de oameni către săraci, a intra în cămara mirelui Hristos, Cel ce ne dă nouă mare milă (de două ori).

Și se zic stihirile cele obișnuite, ca și duminică seara. Apoi a mucenicilor :

Mucenicii Domnului rugați pe Dumnezeul nostru, și vă rugăm să cereți pentru sufletele noastre mulțime de îndurări și iertare de multe greșeale.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Pe cea slăvită și preacurată, adevărat Născătoare de Dumnezeu, să o lăudăm cu dreaptă credință, ca pe o maică a lui Dumnezeu, zicîndu-i ca îngerul să se bucure : Bucură-te, Maică sfîntă a Fiului lui Dumnezeu, Celui ce S-a întrupat. Bucură-te, locașul Sfîntului Duh, ceea ce te rogi pururea pentru noi, ca să se mîntuiască sufletele noastre.

Troparul sfîntului și al Născătoarei.

Se cuvine a ști :

De va cădea după prăznuirea Întîmpinării luni în săptămîna brînzei să se caute la tipicul de la sfîrșitul cărții la litera D.

MARȚI LA UTRENIE

După întîia Catismă, se cîntă Sedelnele de la Octoih.

După a doua Catismă, se cîntă din Triod Sedealna, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe înțelepciunea...

Preabunule Cuvinte, Care împreună cu Tatăl și cu Duhul ai zidit cele văzute și cele nevăzute cu înțelepciunea Ta cea negrăită, binevoiește, Milostive, să trecem cu pace adîncă vremea luminatului Post, risipind înșelăciunea păcatului celui amar ; dîndu-ne umilință și lacrimi

de tămăduiri și iertare de greșeale, ca, postind cu suflet neșovăitor și cu duh osîrduitor, să lăudăm stăpînirea Ta, împreună cu îngerii.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Înțelepciunea și Cuvîntul, în pîntecele tău zămislindu-L în chip de negrăit Maica lui Dumnezeu, lumii ai născut pe Cel ce ține lumea. Și în brațe ai avut pe Cel ce cuprinde toate, pe dătătorul de hrană al tuturor și făcătorul firii. Pentru aceasta te rog pe tine, Preasfîntă Fecioară, și cu credință te măresc, ca să mă curățești de păcate, cînd va fi să stau înaintea feței Ziditorului meu ; stăpînă Fecioară, curată, dă-mi atunci ajutorul tău. Pentru că poți cîte le voiești, ceea ce ești cu totul fără prihană.

Apoi se citește cuvîntul Marelui Vasile cu începutul : Pentru mulțumire... și Psalmul 50.

CANOANELE

Se cîntă din Octoih și din Minei, precum s-a arătat luni ; și celelalte urmează tot așa.

Tricîntarea lui Iosif
Cîntarea a 2-a, glasul al 3-lea :

Irmos : Ca ploaia pe pir...

Strălucitu-ne-au nouă luminat ca niște zori razele pocăinței, adică înainte-intrările înfrînării.

De întunericul cel mai din afară izbăvește-mă, Hristoase, cu mulțimea milei Tale, ca un îndurat.

Scoate-mă din foc și de la viermele cel neadormit, Mîntuitorule, cu nevoința pocăinței curățindu-mă.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Fecioară prealăudată, fii nouă cale de pocăință, îndreptîndu-ne spre ușile mîntuirii.

Altă Tricîntare, glasul al 2-lea :

Irmos : Luați aminte poporul Meu...

Vremea pocăinței a sosit, să ne grăbim, iubitorilor de Hristos, să ne curățim de toate păcatele, și să ne arătăm Stăpînului fericiți.

Postire curată, fără păcat, să ne sîrguim să săvîrșim acum neîncetat, ca să aflăm iertarea greșealelor.

Mult-Milostiv ești Hristoase, că primești pururea, Bunule, pe toți întru pocăință. Pentru aceasta toți Te slăvim pururea.

Slavă..., a Treimii :

Pe Treimea întru o Unime să o lăudăm, netăiată, neamestecată, nedespărțită în ființă, și despărțită în fețe, pe un Dumnezeu.

Și acum..., a Născătoarei :

Curată Fecioară Maică, roagă pe Cel ce L-ai întrupat ca pe un om, Preasfîntă, și ca pe un Cuvînt, ca să scape din primejdii pe robii tăi.

Irmosul :

Luați aminte poporul Meu la le«gea Mea, plecați urechea voastră «spre graiurile gurii Mele ; că nu«mele Tău, Doamne, am chemat».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Din Tatăl cel fără de început...

Vremea este de pocăință. Grăbește a arăta lui Dumnezeu roade vrednice de pocăință, suflete al meu. Scoală-te și strigă îndelung prin posturi și prin rugăciuni : Lăudați, binecuvîntați și preaînălțați pe Hristos în veci.

Să ne curățim mai înainte, fraților, simțirile cele sufletești. Și de Domnul să ne lipim acum cu deprinderi de umilință ; cu pocăință curată strigînd necurmat : Lăudați, binecuvîntați și preaînălțați pe Hristos în veci.

Să ne silim a ucide pe vrăjmaşul cel ce ne pîndeşte cu aduceri aminte de lăcomie, şi care ne înşeală simţirea cu neînfrînarea dulceţii celei scurte. Cu rugăciunea neîncetată lăudînd, binecuvîntînd şi preaînălţînd pe Hristos întru toţi vecii.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Fecioară, ceea ce ai făcut cerească frămîntătura noastră cea pămîntească, fă roditoare de virtuţi, cu ploaia îndurărilor tale, brazda sufletului meu cea înţelenită şi stricată, care strigă şi înalţă pe Hristos în veci.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Cel ce a închipuit...

Să ne curăţim acum mai înainte nu numai de mîncări, ci şi de faptele rele, şi să începem credincioşii cu gînd călduros a ne arăta Ziditorului luminaţi în veci.

Aşa se cuvine nouă să postim, nu cu vrajbă şi cu sfadă, nu cu pizmă şi cu prigonire, nu cu îngîmfare şi cu vicleşug ascuns, ci ca şi Hristos, cu smerenie.

Cei ce miluiesc pe săraci, împrumută înţelepţeşte pe Mîntuitorul. O, bucurie neasemănată ! Că El dă din destul răsplătirile celor bune, întru toţi vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfîntului Duh, că un Dumnezeu sînt aceşti trei ; şi împreună cu îngerii, noi oamenii neîncetat Te lăudăm pe Tine, Preasfîntă Treime, întru toţi vecii.

Şi acum..., a Născătoarei :

Bucură-te, Fecioară curată Născătoare de Dumnezeu Marie, curăţirea lumii, fruntea ortodocşilor. Roagă-te să se mîntuiască din focul cel nestins, cei ce te măresc pe tine întru toţi vecii.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Pe Cel ce a închipuit mai înainte «oarecînd în rug lui Moise minunea «Fecioarei, în muntele Sinai, lăuda-«ţi-L, binecuvîntaţi-L şi-L preaînăl-«ţaţi întru toţi vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Pe tine rugul cel nears...

Deschide-ne nouă milostivirile cele preacurate ale îndurării Tale, Cel ce ai dăruit oamenilor pocăinţă spre mîntuire ; unule Mîntuitorule mult-Milostive.

Vai mie, cît este de înfricoşătoare judecata cea fără de milă, la care goi avem a da răspuns, pentru răutăţile ce am făcut în viaţă.

Rourează-ne nouă picătura milostivirii, Făcătorule de bine, ca să cufunde toată întinăciunea noastră, dîndu-ne prilej de pocăinţă.

Intrînd toţi cu inimă voioasă şi luminaţi prin uşile cele dinaintea sfîntului Post, să aducem lui Hristos cîntări de mulţumire.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Pe tine, sprijinitoarea cea tare şi nădejdea cea adevărată, lăudîndu-te, cu dreaptă credinţă te rugăm : Roagă pe Fiul tău, Fecioară, să ne mîntuiască pe noi.

Altă Tricîntare

Irmos : Fecioria ta...

Acum mai înainte să ne curăţim cu post şi cu lacrimi, şi cu fapte mari, ca să aflăm milă mare.

Să urmăm acum fecioarelor celor înţelepte, iubitorilor de Hristos, şi să ne sîrguim a întîmpina pe Hristos cu făclii luminoase.

Acum să urmăm lui Ilie, care a postit şi a fugit de Izabela cea vi-

cleană ; ca în acest chip să ne înălţăm de la pământ.

Slavă..., a Treimii :

Sfînt, Sfînt, Sfînt, întreit Sfinte Părinte atotţiitorule, şi Fiule cel de o fiinţă cu Duhul, o Dumnezeire.

Şi acum..., a Născătoarei :

Întru tine ne lăudăm, şi la tine scăpăm, curată, cinstită pururea Fecioară, scapă-ne de osîndă pe noi pe toţi.

Irmosul :

Fecioria ta Născătoare de Dumne-«zeu cea neîntinată, pe care nu a «ars-o focul Dumnezeirii, pe aceasta «pururea o mărim».

LA STIHOAVNA

Stihira, glasul al 3-lea :

Să primim, popoarelor, Postul cu dragoste, că a sosit începutul duhovniceştilor nevoinţe. Să lăsăm dulcea patimă a trupului şi să creştem darurile sufletului. Să pătimim împreună ca niște robi ai lui Hristos, ca să ne şi preaslăvim împreună ca niște fii ai lui Dumnezeu. Şi Duhul cel Sfînt sălăşluindu-Se întru noi, va lumina sufletele noastre.

Stih : Umplutu-ne-am dimineaţa de mila Ta... (vezi p. 104). Tot această stihiră.

Stih : Şi să fie lumina Domnului... (vezi p. 104).

A mucenicilor :

Frica împăraţilor şi a tiranilor au lepădat-o ostaşii lui Hristos, şi cu bună îndrăznire şi bărbăteşte L-au mărturisit pe El Domn tuturor, Dumnezeu şi Împărat al nostru ; şi se roagă pentru sufletele noastre.

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, folositoare tuturor celor ce se roagă, în tine ne încredem şi cu tine ne lăudăm, întru tine este toată nădejdea noastră ; roagă pe Cel ce S-a născut din tine, pentru nevrednicii robii tăi.

MIERCURI

în săptămîna lăsatului sec de brînză

LA VECERNIE, MARŢI SEARA

La începutul Vecerniei se fac metaniile şi se citeşte Catisma după obicei, cea de rînd.

La Doamne, strigat-am... se cîntă 3 stihiri din Octoih, ale pocăinţei, şi 3 din Minei, ale sfîntului : Slavă..., a sfîntului ; iar dacă nu are, Slavă... Şi acum..., a Crucii, a Născătoarei. Prochimenul zilei. Învredniceşte-ne, Doamne... şi ecteniile.

LA STIHOAVNA

Samoglasnica, glasul 1 :

Cu bucurie să primim, credincioşilor, vestirea Postului, cea insuflată de Dumnezeu, precum mai înainte ninivitenii, şi apoi desfrînatele şi vameşii au primit vestirea pocăinţei de la Ioan. Prin înfrînare să ne gătim spre împărtăşirea sfinţeniei celei stăpîneşti din Sion ; cu lacrimi să ne curăţim mai înainte spre dumnezeiasca spălare, cea printr-însul ; să ne rugăm a vedea săvîrşirea Paştilor celor ce se închipuiesc aici, şi arătarea celor adevărate ; să ne gătim spre închinarea Crucii şi a Învierii lui Hristos Dumnezeu, strigînd către Dînsul : Nu ne ruşina pe noi din nădăjduirea noastră, Iubitorule de oameni.

Stih : Către Tine am ridicat ochii mei... (vezi p. 112).

Şi iarăşi aceeaşi stihiră.

Stih : Miluieşte-ne pe noi, Doamne... (vezi p. 112).

A mucenicilor :

O, cît este de bună neguţătoria voastră, sfinţilor, că sîngiurile v-aţi dat şi cerurile aţi moştenit, şi în scurtă vreme fiind încercaţi, în veci vă bucuraţi. Cu adevărat bună este neguţătoria voastră, că părăsind cele stricăcioase, aţi luat cele nestricăcioase ; şi cu îngerii dănţuind, lăudaţi neîncetat Treimea cea de o fiinţă.

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Podobie : Prealăudaţilor mucenici...

Curata Fecioară, oarecînd, văzînd pe lemn, pe Cel ce L-a născut din pîntece fără sămînţă, nerăbdînd rănirea inimii, mîhnindu-se a zis : Cel ce cu voia ţii toată făptura, cum Te-ai ridicat pe Cruce ca un osîndit? Vrînd cu adevărat să mîntuieşti pe om.

Acum liberează..., Sfinte Dumnezeule..., Tatăl nostru..., Tropărele :

Născătoare de Dumnezeu..., o metanie. Slavă..., Botezătorul lui Hristos... iarăşi o metanie. Şi acum..., Rugaţi-vă pentru noi..., încă o metanie. Sub milostivirea Ta... fără metanie.

Doamne miluieşte (de 40 ori). Slavă... Şi acum... Ceea ce eşti mai cinstită... Întru numele Domnului binecuvintează Părinte. Preotul : Cel ce este binecuvintat Hristos, Dumnezeul nostru, Şi se zice rugăciunea : Împărate ceresc, pe credinciosul... şi trei metanii mari, cu rugăciunea Sfîntului Firem : Doamne şi Stăpînul vieţii mele... Şi celelalte 12 închinăciuni ; şi sfîrşind, se zice iarăşi rugăciunea: Doamne şi Stăpînul vieţii mele... şi o metanie mare. Şi apoi Sfinte Dumnezeule..., Tatăl nostru..., Doamne miluieşte (de 12 ori). Slavă... Şi acum..., Doamne miluieşte (de 3 ori). Binecuvintează şi otpustul (Toate acestea caută-le în Ceaslov, ed. 1984, p. 149—150).

Pavecerniţa mare, cu metanii. După Cuvine-se să te fericim... troparele zilei şi al hramului, şi otpustul mic. Tot aşa se face şi joi seara.

MIERCURI LA UTRENIE

Miezonoptica, cu metaniile ei.

Se cîntă Aliluia, pe glasul Octoihului, şi troicinele glasului. Apoi două catisme, cele obişnuite.

Să se ştie că : miercuri şi vineri, în săptămîna brînzei, se cîntă Aliluia şi se fac metanii şi seara şi dimineaţa, precum s-a arătat mai sus ; şi se ajunează după rînduială. Mijloceasurile nu se citesc, chiar dacă s-ar întîmpla vreun sfînt, şi ar avea şi tropar ; fără numai dacă va fi praznicul Întîmpinării sau Aflarea cinstitului Cap al Sfîntului Ioan Înaintemergătorul, sau hramul sfîntului ; că atunci se cîntă troparul, şi nu se fac decît numai trei metanii mari.

După întîia Catismă, se cîntă Sedelnele, din Octoih, ale Crucii.

După a doua Catismă, Sedealna Triodului, glasul al 2-lea :

Podobie : Ceea ce eşti izvorul milei...

Binevoieşte, Hristoase Dumnezeule, cu nespusa Ta iubire de oameni, să trecem noi smeriţii cu pace săptămîna cea curăţitoare dinaintea Postului: surpă meşteşugirile vrăjmaşului, şi cu Crucea Ta pe toţi ne mîntuieşte, Cel ce singur cunoşti cele ale inimilor.

Slavă..., Toi aceasta.

Şi acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Stînd înaintea Crucii Tale, cea care Te-a născut fără sămînţă, şi nesuferind a Te vedea fără dreptate

pătimind, s-a tînguit cu plîngere și a strigat : Cum pătimești Cel ce ești din fire nepătimitor, preadulcele meu Fiu ? Laud bunătatea Ta cea preamultă.

Apoi, se citește Cuvîntul Marelui Vasile, despre post, cu începutul : Mîngîiați, mîngîiați pe poporul Meu... și Psalmul 50.

Canoanele se cîntă : din Octoih, al Crucii cu irmosul pe 6, din Minei, al sfîntului pe 4, și din Triod pe 4. Iar în care cîntare vine Tripesnețul, se cîntă din Triod, cu irmosul pe 6, și Tripesnețul pe 8. Apoi irmosul.

În acest fel de cîntare se lasă Canonul Octoihului și al sfîntului din Minei ; și se cîntă Mineiul în cîntările ce sînt mai sus, în acest chip : Întîia cîntare a Canonului din Octoih cu irmosul pe 4, și din Minei al sfîntului, Cîntarea 1-a și a 3-a, pe 6, și în Triod pe 4. Asemenea se cîntă Cîntarea 8-a cu a 6-a, și a 9-a cu a 7-a.

CANONUL TRIODULUI

Alcătuire a lui Andrei Criteanul Ierusalimiteanul.

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea :

Irmosul :

Cînta-voi Ție, Doamne, Dumnezeul meu, că ai scos pe poporul «Tău din robia Egiptului și ai aco«perit căruțele lui Faraon și puterea «lui».

Postind Domnul după omenire spre învățătura noastră, a biruit pe ispititorul ; arătînd cele ce sînt ale firii noastre și hotar punîndu-ne nouă.

Dumnezeiescul Moise prin postire s-a învrednicit în Sinai a vorbi cu Dumnezeu față către față ; aceluia credincioșii să rîvnim.

Milostivește-Te, Doamne, spre poporul Tău, și căutînd, ca un Dumnezeu cu ochi milostiv, cercetează pe toți cu mulțimea îndurărilor Tale.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Toți la tine alergăm, Născătoare de Dumnezeu, ca la o ajutătoare tare, spre rugăciuni îndemnîndu-te, ca să scapi turma ta de toată primejdia.

Cîntarea a 3-a :

Irmosul :

Întru Domnul Dumnezeul meu s-a întărit inima mea, pentru a«ceasta cei neputincioși s-au încins «cu putere».

Minunatul Enoh prin postire s-a mutat de pe pămînt. Aceluia rîvnind, să ne mutăm de la stricăciune la viață.

Cu rugăciuni și cu posturi să facem milostiv pe Mîntuitorul ; că se bucură Ziditorul de pocăința făpturilor Sale.

Gătește-te, o suflete, și te curățește mai înainte de patima lui Hristos, ca să prăznuiești la înviere duhovnicește, împreună cu El.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Ca ceea ce ai născut pe Dumnezeu, roagă-L neîncetat pentru noi ; că la tine năzuim, Născătoare de Dumnezeu, noi păcătoșii.

Tricîntarea lui Iosif

Cîntarea a 3-a, glasul al 2-lea :

Irmos : Pe poarta credinței...

Întinsu-Ți-ai palmele pe Cruce, omorît-ai blestemul cu moartea Ta și ai înviat cu patima Ta pe oameni. Pentru aceasta lăudăm dumnezeiască răstignirea Ta, Iisuse iubitorule de oameni, Dumnezeul nostru.

Cu mîncarea cea din lemn omorîndu-ne, cu lemnul Crucii Tale am înviat. Ci aceasta o aducem Ție spre rugăciune; trimite-ne nouă dar și milă, făcătorule de bine, Stăpîne mult-Îndurate.

Ușile cele dinaintea Postului s-au deschis, nevoința înfrînării se apropie ; cu voință fierbinte să ne sculăm ca să luăm darul cel dat de Dumnezeu, care potolește arsura păcatului.

Vremea cea fericită a Postului, care strălucește razele pocăinței a răsărit ; să ne apropiem cu grabă, scuturînd întunericul cel prea adînc al lenevirii, toți veselindu-ne.

Postul să-l sfințim cu dragoste ; să propovăduim oprirea poftelor, să strigăm cu lacrimi către Stăpînul : Dă-ne, Doamne, dar, ca să ne ajutorezi spre voile Tale, mult-Îndurate.

Primind darul Postului, să preaslăvim pe Cel ce ni l-a dat spre mîntuire ; și să-l lucrăm cu deadinsul, ca să luăm iertarea greșealelor noastre, din mîna Celui ce ne-a făcut.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Potolește tulburarea poftelor mele, tămăduiește rănile sufletului meu, ridică-mă din somnul lenevirii cu mijlocirea ta, cu ajutorul tău Preasfîntă Stăpînă, Maică Fecioară.

Altă Tricîntare, același glas :

Irmos : Mintea mea cea stearpă...

Înălțîndu-Te de voie pe Cruce, Mîntuitorule, toată făptura pămîntului s-a clătinat, și s-a rupt catapeteasma Templului.

Rănitu-Te-ai pe Cruce, Iisuse al meu pentru mine, și ai fost împuns în coastă Bunule ; pentru aceasta cu credință mă închin dumnezeiestii stăpînirii Tale.

Slavă..., a Treimii :

Plecînd genunchii la pămînt, mă închin Tatălui și pe Fiul slăvesc și pe Duhul laud, stăpînirea cea cu o voie și în trei ipostasuri.

Și acum..., a Născătoarei :

Necuprinsă este taina nașterii tale, Preacurată Marie, că ai născut pe Dumnezeu fără ispită bărbătească, și ai rămas nestricată.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Sfințind, Hristoase, vremea Postului cu puterea Ta, mîntuiește-ne pe noi cei ce ne închinăm Ție, de toate lațurile vrăjmașului.

Irmosul :

Mintea mea cea stearpă fă-o rodi«toare de virtuți, lucrătorule al ce«lor bune, săditorule al celor folosi«toare, cu milostivirea Ta».

Sedealna sfîntului din Minei, Slavă... Și acum..., a Crucii, a Născătoarei.

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Auzit-am auzul Tău și m-am temut, cunoscut-am lucrurile «Tale și m-am spăimîntat, Doamne».

Avraam, prin virtute și prin iubirea de străini, a primit Treimea, Care a venit la el în chip de îngeri.

Bogăția nefurată este darul cumpătării, și cel ce se îmbogățește cu aceasta, se va îmbogăți de Dumnezeire.

Veniți să plîngem împreună cu cuvîntul, prin credință strigînd: Dumnezeule, fii milostiv nouă, celor ce am greșit mult.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Maică fără prihană, binecuvîntată Fecioară curată, roagă pe Fiul tău și Dumnezeul nostru pentru lume.

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Cel ce ai răsărit lumina și ai luminat zorile, și ai arătat ziua, «slavă Ție; slavă Ție Iisuse, Fiul lui «Dumnezeu».

Postind odinioară Moise în muntele Sinai, văzător de Dumnezeu s-a făcut, și Ilie pe car de foc a fost înălțat la cer.

Prin postire a gustat odinioară înțeleptul Isaia din cărbunele acela, cînd s-a atins cu cleștele de buzele lui.

Postind mai înainte Daniel împreună cu cei trei tineri, flăcile leilor au sfărîmat și au călcat văpaia cea arzătoare.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Curată Născătoare de Dumnezeu, ceea ce fără stricăciune ai purtat pe Dumnezeu în pîntecele tău, păzește turma ta și o ferește nevătămată.

Cîntarea a 6-a :

Irmosul :

Precum ai mîntuit pe Iona proorocul, Hristoase Dumnezeule, «așa și pe mine scoate-mă dintru a-«dîncul greșealelor și mă mîntuiește-«te, Unule, Iubitorule de oameni».

Pe Iona, cinstitul post l-a păzit de chit, oarecînd ; să postim dar din inimă, ca să scăpăm de nevoia gheenei.

Ninivitenii cu pocăință fierbinte și cu dragoste au prefăcut urgia lui Dumnezeu ; acelora, cu dorința, toți să urmăm.

Postul de acum ne cheamă pe noi la pocăință ; să alergăm dar toți cu dorirea și să cunoaștem ce este darul postirii.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Ceea ce ai născut cu mijlocire nespusă pe Mîntuitorul lumii, Hristos Dumnezeul nostru, pe Acela nu înceta rugîndu-L, să mîntuiască tot neamul celor ce te laudă pe tine.

După Cîntarea a 6-a, condacul sfîntului; iar dacă nu are, se zice sedealna mucenicilor.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

Dumnezeul părinților, Te rugăm nu ne rușina pe noi, Iu-«bitorule de oameni ; ci fă cu noi «după blîndețele Tale în veci».

Să ne facem și noi ca Daniel acela, care prin post a îmblînzit în groapă pe leii cei ce răcneau.

Celor trei tineri să urmăm cu frică, ca să scăpăm și noi de focul gheenei, precum și aceia de cuptorul Vavilonului.

Să postim și noi cu inima curată, și să ne curățim trupul, și tot duhul cu totul lui Dumnezeu să-l închinăm.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Fecioară Maică curată, nu înceta să rogi pe Cuvîntul cel mai înainte de veacuri, Care S-a întrupat din tine, să mîntuiască sufletele noastre.

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Să slăvim pe Împăratul Hristos Domnul, pe Care L-au mărturi-«sit în cuptor tinerii cei robiți, cu «glas mare grăind : Toate lucrurile «lăudați-L și-L preaînălțați întru «toți vecii».

Postind mai înainte Iosif, a scăpat de amestecarea femeii celei fără de lege, și împărăția a dobîndit. Pentru aceasta și noi să stingem, cu postul, săgețile cele aprinse ale vrăjmașului Veliar.

Cu postul, David a căpătat biruință asupra celui de alt neam și împărăția a aflat. Pentru aceasta și noi, prin înfrînare, să luăm biruință asupra vrăjmașilor, și întru Domnul să ne încununăm.

Să păzim și noi virtuțile acestora: bărbăția lui Iov, neviclenia lui Iacov, credința lui Avraam, înțelepciunea lui Iosif și vitejiile lui David.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Pe Împăratul Hristos, pe Care L-a născut nouă Fecioara Maria, și după naștere a rămas fecioară curată, pe Acela toate lucrurile lăudați-L ca pe Domnul, și-L preaînălțați întru toți vecii.

Apoi Tricîntarea

Irmos : Pe Dumnezeu, Cel ce S-a pogorît...

În chipul crucii ridicîndu-și Moise palmele, în munte, a biruit pe vrăjmași ; iar Tu, Mîntuitorule, pe Cruce mîinile întinzîndu-Ți, ai omorît tirania iadului cea a tot pierzătoare.

Cu piroane pe Cruce pironindu-Te și în coastă împuns fiind, Hristoase Mîntuitorul meu, ai izbăvit pe pămînteni din blestem și bucuriei celei fără de sfîrșit părtași i-ai arătat ; pentru aceasta binecuvîntăm iubirea Ta de oameni.

Răsărind vremea Postului, duhovnicește luminează simțirile sufletului și gonește negura patimilor. Pentru aceasta noi să-l îmbrățișăm din inimă, înălțînd pe Hristos întru toți vecii.

Postul omoară patimile cele de suflet pierzătoare, și desfătările cele omorîtoare, și cu adevărat așază pornirile și mișcările inimii. Deci să-l primim cu credință și cu osîrdie.

Nu ca pe o începere de Post, știind credincioșii această sfîntă zi, o cinstim cu gînd curat, ci pentru că este intrare și mergere către ușile cele dinaintea Postului.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Deschide-ne nouă, celor ce batem și mila ta chemăm, Fecioară, ceea ce ești a oamenilor grabnică scăpare, și întru toate tare ajutătoare, și celor din nevoi adevărată sprijinitoare.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Cel ce a închipuit...

Ridicîndu-Te pe cruce, Stăpîne al tuturor, iarăși ai chemat pe Adam împreună cu Eva, Hristoase Mîntuitorule, și ducîndu-i în rai, Te laudă pe Tine întru toți vecii.

Înălțîndu-Te Tu, Hristoase, pe cruce de voie, razele soarelui de frică s-au stins și ziua a apus. Pentru aceasta tîlharul Te-a mărturisit pe Tine Dumnezeu întru toți vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Întocmai cu Tatăl pe Fiul și pe Duhul Sfînt credem a fi, Sfînta Treime întru o Dumnezeire, Căreia cu credință ne închinăm, învățătura lui Arie pururea călcînd-o.

Și acum..., a Născătoarei :

Cum te voi lăuda după cuviință, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, eu cel întunecat acum cu multe păcate ? Ci, o, Preasfîntă ! Iartă-mi îndrăzneala sărăcăcioasei mele cîntări.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cruce, nădejdea credincioșilor, arma împăraților, slava preoților, tăria sihaștrilor, cu puterea ta pe toți cei ce te slăvesc mîntuiește-i în veci.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Cel ce a închipuit mai înainte «oarecînd în rug lui Moise, minunea «Fecioarei în muntele Sinai, lăuda-«ți-L, binecuvîntați-L și-L preaînăl-«țați întru toți vecii».

Și se cîntă: Ceea ce ești mai cinstită...

Cîntarea a 9-a:

Irmosul:

Mărim toți iubirea Ta de oameni, Hristoase Mîntuitorul «nostru, Cel ce ești slava robilor «Tăi și cununa credincioșilor; Cel «ce ai mărit pomenirea celei ce Te-a «născut pe Tine».

Moise în Egipt marea a desfăcut și pe popor l-a trecut și l-a hrănit în pustia cea neumblată, cu postul făcînd minuni.

Isus al lui Navi cu înfrînarea a sfințit pe popor și cu sorți le-a împărțit pămîntul făgăduinței, trecîndu-i mai înainte Iordanul.

Ghedeon acela numai cu trei sute de bărbați, cu luminile a biruit pe cei de alt neam, cu înfrînarea și cu rugăciunea; aceluia și noi rîvnind să ne asemănăm.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Bucură-te curată, preacinstită, lauda fecioriei, întărirea îngerilor, ajutătoarea oamenilor, bucuria lumii, Marie, ceea ce ești Maica și slujitoarea Dumnezeului nostru.

Apoi Tricîntarea

Irmos: Pe Dumnezeu Cuvîntul...

Pe Cruce dumnezeiești palme întinzîndu-Ți ai împreunat cele de mai înainte osebite Mîntuitorule; și mijlocind ai adus ca un dar Tatălui ființa omenească cea osîndită. Pentru aceasta lăudăm preacurată răstignirea Ta.

Darul sfîntului Post strălucind ne trimite nouă raze, curățind mai înainte curgerea gîndurilor și gonind întunericul sațiului. Pentru aceasta cu osîrdie să-l primim credincioșii.

Postul cel purtător de lumină plinind, paharul dumnezeieștilor daruri astăzi mai înainte ni-l arată tuturor; ci vrînd să luăm și noi parte din acestea, spre folosul sufletului, să ne rugăm Stăpînului tuturor ca să ne ajute.

Cu piroanele dumnezeieștilor Tale mîini, ai pironit, Îndurate, păcatele noastre pe cruce, și cu sulița coastei Tale ai rupt viclenele scrisuri ale păcatelor și smintelelor celor rele; pentru aceasta lăudăm preacurata Ta răstignire.

Cărarea cea bună a virtuților se deschide, nevoința dumnezeieștilor posturi, iată, tuturor se gătește; cei ce voiți să vă nevoiți după lege rugați pe Hristos să ne dăruiască nouă de sus vreme cu pace.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Cu rugăciunea cea preagrabnică, cu acoperămîntul tău cel pururea veghetor, cu ajutorul tău cel tare, stăpînă curată, păzește acum pe credincioșii robii tăi, de toată asuprirea potrivnică, de patimi și de greșeale; iar de ispite izbăvește-ne pe noi.

Altă Tricîntare

Irmos: Pe ceea ce a zămislit...

Pe lemnul Crucii de voie pironindu-Te, pe noi pe toți ne-ai mîntuit din blestemul legii. Pentru aceasta după datorie pe Tine Te slăvim, Hristoase.

Toți ne închinăm patimilor Tale, Mîntuitorule, pe care de bunăvoie le-ai primit, ca să scapi neamul omenesc din robia vrăjmașului.

Slavă..., a Treimii:

Din veac și fără stricăciune a născut Tatăl pe Fiul, și Duhul este de o ființă cu Tatăl și cu Cuvîntul, Treime nedespărțită.

Și acum..., a Născătoarei:

Preabinecuvîntată Marie, roagă pe Mîntuitorul, Cel ce S-a întrupat din

tine, ca să ne dea iertare păcatelor, nouă păcătoşilor.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Pe cei ce te iubesc pe tine, Cruce, înveredniceşte-i cu puterea ta de a trece vremea Postului cu pace, şi-i scapă de robia vrăjmaşului.

Irmosul :

Pe ceea ce a zămislit după trup în «pîntece, mai presus de fire, pe Cu-«vîntul Cel ce a strălucit mai înainte «fără de ani din Tatăl, pe singura «Născătoare de Dumnezeu, credin-«cioşii o mărim».

Svetilna glasului din Octoih, a Treimii (de 3 ori).

LA STIHOAVNA

Samoglasnica zilei, glasul 1 :

De bucate postind, suflete al meu, şi de pofte necurăţindu-te, în deşert te lauzi cu nemîncarea ; că de nu ţi se va face ţie pricină de îndreptare, ca un mincinos vei fi urît de Dumnezeu, şi demonilor celor mai răi te vei asemăna, care nici odinioară nu mănîncă. Deci caută să nu faci netrebnic postul păcătuind ; ci nemişcat să rămîi spre pornirile cele fără cale, părîndu-ţi că stai înaintea Mîntuitorului Celui ce s-a răstignit, şi mai ales că te răstigneşti împreună cu Cel ce s-a răstignit pentru tine, strigînd către El : Pomeneşte-mă, Doamne, cînd vei veni întru împărăţia Ta.

Stih : Umplutu-ne-am dimineaţa de mila Ta... (vezi p. 104). Şi aceeaşi stihiră.

Stih : Şi să fie lumina Domnului... (vezi p. 104).

A mucenicilor :

Pe voi prealăudaţilor mucenici, nici scîrba, nici strîmtorarea, nici foamea, nici prigoana, nici primejdia, nici furia fiarelor, nici sabia, nici focul cel ameninţător n-au putut să vă despartă de Dumnezeu. Ci mai vîrtos pentru dragostea ce aţi avut către Dînsul nevoindu-vă, ca şi cum aţi fi fost cu trupuri străine, nu v-aţi adus aminte de fire, nebăgînd seamă de moarte. Pentru aceasta, după vrednicie, pentru durerile voastre, aţi luat plată ; împărăţiei cerurilor moştenitori v-aţi făcut. Rugaţi-vă pentru sufletele noastre.

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Podobie : Ceea ce eşti bucuria... (a Crucii)

Fecioara cea fără prihană dacă a văzut pe Mielul înălţat pe cruce, plîngînd, a strigat : Preadulcele meu Fiu, ce vedere nouă şi preaslăvită este aceasta ? Cum, Cel ce ţii toate cu mîna, Te-ai pironit pe lemn cu trupul ?

Apoi : Bine este a ne mărturisi..., Sfinte Dumnezeule..., Tatăl nostru..., troparul : În Biserica slavei Tale stînd..., Doamne miluieşte (de 40 de ori). Slavă... Şi acum..., Ceea ce eşti mai cinstită..., Întru numele Domnului, binecuvîntează părinte : Preotul zice :

Ecfonisul :

Cel ce este binecuvîntat Hristos, Dumnezeul nostru, totdeauna, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Apoi : Împărate ceresc, pe credincionsul... (Vezi Ceaslov, ed. 1984, p. 78—79)

Şi se fac trei metanii mari, cu rugăciunea Sfîntului Efrem : Doamne şi Stăpînul vieţii mele... După aceasta, se fac 12 închinăciuni mici, zicînd în taină la fiecare închinăciune : Dumnezeule, curăţeşte-mă pe mine păcătosul... Şi sfîrşind închinăciunile, se zice iarăşi rugăciunea toată : Doamne şi Stăpînul vieţii mele... Şi se face o metanie mare.

Se adaugă şi Ceasul întîi, la care se citeşte învăţătura pentru credinţă a Sfîntului Teodor Studitul. La Ceasul întîi, troparul : Dimineaţa auzi glasul meu..., fără cîntare. Paşii mei..., şi : Să se umple gura mea... După Sfinte Dumnezeule... troparul : Degrab ne întîmpină pe noi..., Doamne miluieşte (de 40 ori) şi rugăciunea : Cel ce în toată vremea..., Doamne miluieşte (de 3 ori) Slavă..., Şi acum..., Ceea ce eşti mai cinstită..., Întru numele Domnului, binecuvîntează părinte, şi metaniile obişnuite. Sfinte Dumnezeule..., Doam-

ne miluieşte (de 12 ori), Hristoase lumina cea adevărată...şi otpustul.

Apoi Litie în pridvor şi ecteniile pentru morţi.

În aceeaşi miercuri a brînzei, se citesc Ceasurile al treilea şi al şaselea, cu metanii şi cu troparele postului.

La ceasuri, nu se loveşte în clopot.

La Ceasul al şaselea

Troparul proorociei, glasul al 3-lea :

Împărate Sfinte, Atotputernice, de Care se înfricoşează şi se cutremură toate, mîntuieşte-ne pe noi ; că poţi ierta păcatele ca un milostiv.

Slavă..., Şi acum..., tot acesta.

Apoi PROCHIMEN

Glasul al 6-lea :

Mîntuieşte, Doamne, poporul Tău şi binecuvintează moştenirea Ta (ps. 27,12).

Stih : Către Tine, Doamne, voi striga, Dumnezeul meu să nu taci de către mine (ps. 27,1).

Din Proorocia lui Ioil citire :

(II, 12—26)

Acestea grăieşte Domnul : «Întoarceţi-vă la Mine din toată inima voastră, cu postiri, cu plîns şi cu tînguire». Sfîşiaţi inimile şi nu hainele voastre, şi întoarceţi-vă către Domnul Dumnezeul vostru, căci El este milostiv şi îndurat, încet la mînie şi mult-Milostiv şi-I pare rău de răul pe care l-a trimis asupra voastră. O, de v-aţi întoarce şi v-aţi pocăi, ar rămîne de pe urma voastră o binecuvîntare, un prinos şi o jertfă cu turnare pentru Domnul-Dumnezeul vostru ! Sunaţi din trîmbiţă în Sion, gătiţi postiri sfinte, prăznuiţi sărbătoarea cea pentru toţi ! Adunaţi poporul, vestiţi o adunare sfîntă, strîngeţi laolaltă pe bătrîni, aduceţi copiii şi pruncii care sug la sîn; să iasă mirele din cămara lui şi mireasa din iatacul ei ! Între tindă şi altar să plîngă preoţii, slujitorii Domnului, şi să zică : «Milostiveşte-Te, Doamne, către poporul Tău şi nu face de ocară moştenirea Ta ca să-şi bată joc de ea neamurile !». Pentru ce să se spună printre neamuri : «Unde este Dumnezeul lor?». Dar Domnul este plin de zel pentru ţara Sa şi Se îndură de poporul Său. Pentru aceasta a răspuns Domnul către poporul Său grăind: «Iată, Eu vă voi trimite grîu, must şi untdelemn şi vă voi sătura şi nu vă voi mai face de ocară printre neamuri! Prăpădul duşmanului de la miazănoapte îl voi depărta de la voi şi-l voi izgoni înspre un ţinut uscat şi pustiu ; capătul lui spre marea cea de la răsărit, iar sfîrşitul la marea cea dinspre apus ; şi se va ridica din el duhoare, şi miros de stîrv va porni din el, căci a săvîrşit lucruri mari». Nu te teme, tu ţară, bucură-te şi te veseleşte, căci Domnul a făcut lucruri mari! Nu vă temeţi nici voi, animalele cîmpului, căci au înverzit păşunile pustiului; căci pomii dau roadele lor; smochinul şi vita de vie vor fi plini de roade. Şi voi, locuitori ai Sionului, bucuraţi-vă şi vă veseliţi în Domnul Dumnezeul vostru, căci El v-a dat pe Învăţătorul dreptăţii; şi v-a mai trimis şi ploaie, ploaie timpurie şi tîrzie, ca odinioară. Şi ariile se vor umple de grîu; iar teascurile vor da peste margini de must şi de untdelemn. Şi vă voi da ani de belşug în locul anilor în care au mîncat lăcustele mici, cele mari, cele zburătoare şi stolurile de lăcuste, marea Mea oştire pe care am trimis-o împotriva voastră. Şi veţi mînca din destul şi vă veţi sătura şi veţi preaslăvi numele Domnului Dumnezeului vostru, Care a făcut cu voi lucruri minunate. Şi poporul Meu nu se va ruşina în veci de veci!

PROCHIMEN, glasul al 7-lea :

Domnul va da tărie poporului Său. Domnul va binecuvînta pe poporul Său cu pace (ps. 28,11).

Stih : Aduceţi Domnului, fii ai lui Dumnezeu, aduceţi Domnului mielii oilor, aduceţi Domnului slavă şi cinste (ps. 28,1).

Apoi : Degrab să ne întîmpine îndurările Tale..., Sfinte Dumnezeule... şi celelalte obişnuite ale Postului. Apoi rugăciunea : Dumnezeule şi Doamne al puterilor... Şi se citeşte împreună şi Ceasul al nouălea.

După aceasta, Obedniţa şi Fericirile, fără cîntare, Slavă..., Şi acum..., Pomeneşte-ne pe noi, Doamne... Şi trei închinăciuni : Ceata cerească... şi celelalte. Şi după : Tatăl nostru... condacul hramului şi al sfîntului, Slavă..., Cu sfinţii odihneşte, Hristoase..., Şi acum..., Ceea ce eşti folositoare creştinilor..., Doamne miluieşte (de 40 de ori), Slavă... Şi acum..., Ceea ce eşti mai cinstită... Trei metanii mari, şi cele 12 închinăciuni.

După aceasta se începe Vecernia : Veniţi să ne închinăm... (de 3 ori), Psalmul 103 : Binecuvintează, sufletule al meu, pe Domnul... şi celelalte.

JOI

în săptămîna lăsatului sec de brînză

LA VECERNIE, MIERCURI SEARA

La Doamne strigat-am... se pun stihirile după obicei, Slavă... Şi acum..., a Născătoarei.

PROCHIMEN, glasul al 5-lea :

Dumnezeule, întru numele Tău, mîntuieşte-mă, şi întru puterea Ta mă judecă (ps. 53,1).

Stih : Dumnezeule, auzi rugăciunea mea, ia în urechi graiurile gurii mele (ps. 53,2).

Din Proorocia lui Ioil, citire :

(IV, 12—21)

Acestea grăieşte Domnul : «Să se trezească toate neamurile şi să vină în valea lui Iosafat, căci acolo voi aşeza scaun de judecată pentru toate popoarele din jur. Aduceţi seceri, căci holda este coaptă, veniţi, coborîţi-vă, căci teascul este plin, albiile dau peste margini ; fărădelegile lor n-au seamăn. Mulţimi şi iar mulţimi în Valea Judecăţii. Căci aproape este ziua Domnului în Valea Judecăţii ! Soarele şi luna se întunecă şi stelele îşi pierd lumina lor. Din Sion Domnul va striga puternic şi din Ierusalim va slobozi tunetul Său : pămîntul şi cerurile se vor cutremura atunci. Atunci veţi cunoaşte că Eu sînt Domnul Dumnezeul vostru, Care sălăşluieşte în Sion, în muntele cel sfînt al Meu ; Ierusalimul va fi altarul Meu, iar străinii nu vor mai trece pe acolo. Şi în vremea aceea, din munţi va curge must, văile vor fi pline de lapte, toate pîraiele din Iuda vor şerpui umplute de apă, iar din templul Domnului va ieşi un izvor care va uda valea Sitim. Egiptul va fi pustiit şi Edomul se va preface în ţinut nelocuit, din pricina silniciilor împotriva fiilor lui Iuda, fiindcă au vărsat sînge nevinovat în pămîntul lor. Dar Iuda va fi locuit în veci şi de-a pururi şi Ierusalimul din neam în neam. Voi răzbuna sîngele pe care nu l-am răzbunat ; şi Domnul va locui Sionul în veac».

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Să nădăjduiască Israel spre Domnul de acum şi pînă în veac (ps. 130,3).

Stih : Doamne, nu s-a mîndrit inima mea, nici nu s-au înălţat ochii mei (ps. 130, 1).

Apoi : Învredniceşte-ne, Doamne, în seara aceasta...

LA STIHOAVNĂ

Samoglasnica zilei, glasul al 3-lea :

Răsărit-a primăvara Postului şi floarea pocăinţei. Deci să ne curăţim pe noi, fraţilor, de toată întinăciunea, şi Dătătorului de lumină cîntînd să-I zicem : Slavă Ţie, Unule, Iubitorule de oameni.

Stih : Către Tine am ridicat ochii mei... (vezi p. 98).

Și iarăși samoglasnica :

Stih : Miluiește-ne pe noi, Doamne... (vezi p. 98).

A mucenicilor :

Mucenicii Tăi, Doamne, cu credința întărindu-se, cu nădejdea încredințîndu-se și cu dragostea Crucii Tale sufletește unindu-se, au nimicit tirania vrăjmașului, și dobîndind cununile, cu cei fără de trup se roagă pentru sufletele noastre.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Ceea ce ești mai întîi sfîntă curată, lauda cetelor cerești, cîntarea apostolilor, plinire a proorocilor, stăpînă primește rugăciunile noastre.

Acum slobozește..., după Tatăl nostru..., troparul sfîntului, Slavă..., Și acum..., al Născătoarei. Apoi ecteniile : Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule... și trei metanii mari. Fie numele Domnului... Bine voi cuvînta pe Domnul... Cuvine-se să te fericim... Apolisul, ieșirea în pridvor, și Litie pentru cei morți, după obicei.

Se cuvine a ști :

Că în Palestina, care este în părțile Ierusalimului, nu am apucat de la Sfinții Părinți să se facă nici Liturghie obișnuită, nici Liturghia mai înainte sfințită, miercurea și vinerea în săptămîna brînzei ; că în aceste două zile se cîntă Aliluia, cu metanii seara și dimineața, precum s-a arătat mai sus.

Iar după Vecernie în aceste două zile se mănîncă brînză și ouă, păzind pravila celui între sfinți Părintelui nostru Nichifor Mărturisitorul, patriarhul Constantinopolului.

Să se știe de asemenea că : în miercurea brînzei, seara, se citește Pavecernița mică și se cîntă din Minei slujba sfîntului ce se va întîmpla sîmbătă la rînd ; canonul și stihirile Vecerniei.

Pentru praznicul Aflării cinstitului cap al Sfîntului Ioan Înaintemergătorul :

De se va întîmpla luni sau marți sau joi în săptămîna brînzei, să se caute tipicul de la sfîrșitul cărții, la litera D.

Iar de se va întîmpla miercuri sau vineri în săptămîna brînzei, să se caute tipicul de la sfîrșitul cărții, la litera E și G.

JOI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele Apostolilor din Octoih.

După a doua Catismă, Sedelnele Triodului, glasul al 5-lea :

Podobie : Pe Cuvîntul cel împreună...

Astăzi încununează toți Apostolii Postul cel de patruzeci de zile și mai înainte curățitor, și sfințesc vremea Postului cu puterea lui Hristos Mîntuitorul, vestind mai înainte tuturor învierea Lui și se roagă Domnului, ca să miluiască sufletele noastre.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei :

Fecioară Preacurată, ceea ce ești acoperămînt celor ce necurmat nădăjduiesc în tine, mîntuiește-i de tot felul de ispite și de nevoi și de primejdii cumplite, rugîndu-te Fiului tău împreună cu Apostolii Lui ; și mîntuiește pe toți cei ce te laudă pe tine.

Apoi se citește Cuvîntul Sfîntului Anastasie, igumenul din Muntele Sinai. Și Psalmul 50. Iar canoanele se cîntă, precum este obiceiul, din Octoih și din Minei. Iar la cîntările care au tricîntare, se lasă la o parte cîntările din Octoih.

TRICÎNTAREA

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea a 4-a, glasul al 4-lea :

Irmos : Auzit-a proorocul...

Luminat-au lumea cu raza cunoștinței de Dumnezeu ucenicii Tăi, Doamne, și rătăcirea au întunecat-o, risipind întunericul înșelăciunii ; cu rugăciunile lor mîntuiește pe cei ce Te laudă pe Tine.

Uşile cele dinaintea Postului, ce sînt încununate cu bunele roade ale nevoinţelor, primesc pe cei ce aleargă cu trezvie. Deci să alergăm împreună toţi credincioşii degrab, cu laude şi cu cîntări de taină.

Pentru îndrăzneala neînfrînării, primind haine de muritor, m-am îmbrăcat în ele, eu ticălosul; ci Tu, Fiul lui Dumnezeu, îmbracă-mă cu veşmîntul cel luminat al naşterii de-a doua.

Viaţa mea s-a sfîrşit cu vicleşuguri şi cu toată necurăţia, dar scap la Tine, Cel preaîndurat; grăbeşte şi mă mîntuieşte, Hristoase, Dumnezeule, cu bunătatea Ta.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Zămislit-ai în pîntece, mai presus de cuvînt, şi ai născut mai presus de fire, de Dumnezeu Născătoare, pe Stăpînul făpturii. Căruia neîncetat te roagă, să ne mîntuiască de toată mînia, pe noi cei ce te fericim pe tine.

Altă Tricîntare, glasul al 2-lea:

Irmos: Venit-ai din Fecioară...

Risipind întunericul neînfrînării cu razele învăţăturilor voastre, Apostoli, aţi luminat cu înfrînarea pe toţi cei păcătoşi şi pe cei drepţi, ca nişte prealăudaţi.

Ca nişte mărgăritare luminoase, Apostoli ai Cuvîntului, toate marginile le-aţi împodobit cu postirea şi aţi înfrumuseţat acum cu adevărat spiţa cea de bun-neam a sufletelor noastre.

Cuptorul poftelor cu roua postului răcorindu-l, Apostoli, pe toţi oamenii i-aţi învăţat să-l aibă ca o cetate nejefuită şi locuinţă de sfinţenie.

Slavă...

Greşit-am mai mult decît toţi oamenii, eu ticălosul, şi am păcătuit fără căinţă, ca Manase; fă-mi, Doamne, chipuri de pocăinţă, mai înainte de a mă topi moartea.

Şi acum..., a Născătoarei:

Pe tine liman de mîntuire şi zid nemişcat, toţi credincioşii te ştim, stăpînă Născătoare de Dumnezeu; că tu cu rugăciunile tale scapi din primejdii sufletele noastre.

Irmosul:

Venit-ai din Fecioară, nu sol, nici «înger; ci Tu însuţi, Domnul, Te-ai «întrupat şi m-ai mîntuit pe mine tot «omul. Pentru aceasta strig Ţie: «Slavă puterii Tale, Doamne».

Cîntarea a 8-a:

Irmos: Toate le-ai aşezat...

Tot pămîntul s-a umplut de lauda Ta, Doamne, că peste el a trecut dumnezeiasca vestire a dumnezeieştilor Tăi ucenici; din adîncul necunoştinţei întorcîndu-l la cunoştinţă, ca să cînte: Binecuvîntaţi lucrurile Domnului pe Domnul şi-L preaînălţaţi în veci.

Darul pocăinţei cel dumnezeiesc s-a arătat, mîntuire aducînd celor ce petrec în nevoinţele şi în luptele sudorilor şi ostenelilor ei. Pentru aceasta aleargă sufletul meu către Stăpînul tău, cerînd să iei iertare păcatelor tale celor multe.

Curgerea Postului celui dat de Dumnezeu s-a deschis. Deci să-l întîmpinăm luminat, cei ce avem trebuinţă de milă; că însetează Îndelungatul de mîntuirea noastră, şi se întinde să dea iertare celor ce-L caută cu osîrdie şi Îi slujesc cu dragoste.

Suflete, opreşte-ţi gura cu postul şi cu cuget de pace şi hrăneşte pe Domnul cu facerea de bine, aducîndu-I Lui bucatele virtuţii, ca nişte jertfe binemirositoare, şi strigă neîncetat: Binecuvîntaţi lucrurile Domnului pe Domnul.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Sfîntă Născătoare de Dumnezeu, ceea ce stăpînești pe toți, primind rugăciunile robilor tăi, izbăvește-mă de întuneric și de focul cel nestins, curățind mulțimea răutăților mele cu mijlocirea ta, și cu singură dumnezeiască rugăciunea ta.

Altă Tricintare

Irmos : Înfricoșatu-s-au de nespurcatul...

Pe voi, Apostoli, dîndu-vă Hristos ca pe o lumină în toate marginile lumii, v-a zis: Mergînd între neamuri, învățați ca să Mă știe pe Mine, că fiind cu trup M-am hrănit cu postul, și călcînd toată puterea vrăjmașului, am arătat oamenilor calea cea dreaptă.

Arătat-ai, Hristoase, postul spre iertarea oamenilor, și spre lepădarea poftelor ; că prin el Apostolii Tăi au bineplăcut Ție, și luminători luminați pe pămînt s-au arătat ; propovăduind pe Domnul în trei fețe și într-o ființă tuturor celor ce-L laudă.

Trimiși ați fost de învățătorul Hristos, o Ucenicilor, propovăduitori neamurilor, ca să le luminați cugetele cu dumnezeiești învățături, să se oprească de la pofte și de la bucate, să iubească înfrînarea, și să-L cunoască pe Dînsul, Domn și Ziditor lumii și făcător de bine tuturor.

Binecuvîntăm pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Precum Cain ucigașul, oarecînd, așa și eu nu am adus jertfa sufletului meu fără prihană, Hristoase, fiind biruit de cuget necurat ; ci nu mă urî pe mine cel ce vin cu post către Tine, preabunule Mîntuitorul meu. Caută spre darurile pe care cu dragoste le aduc Ție, Dumnezeul meu, în vremea Postului.

Și acum..., a Născătoarei :

Fericit s-a făcut pîntecele Maicii lui Dumnezeu, de vreme ce a primit pe Cuvîntul, Care S-a amestecat cu chipul omenesc după ipostas, prin grosimea trupului ce a luat dintr-însa ; și s-a arătat cetate lui Dumnezeu, în care a binevoit a locui Cel Preaînalt și Domnul Dumnezeu. Pentru aceasta strigăm ție : Bucură-te, ceea ce ești plină de har, curată Născătoare de Dumnezeu.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Înfricoșatu-s-a de nespurcatul «trup, cel într-o podoabă cu suflet«ul, al tinerilor celor curați, și s-a «depărtat focul cel neostenitor, ce «se hrănise cu multă materie ; și vă«paia cea pururea vie potolindu-se, «cîntare vecuitoare se cîntă : Pe «Domnul toate lucrurile lăudați-L, «și-L preaînălțați întru toți vecii».

Se cîntă : Ceea ce ești mai cinstită...

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Că mi-a făcut mie mărire...

Pentru că v-a trimis ca pe niște luminători neînșelători în lume, ca să ne scoateți din adîncul păcatelor, lăudăm cu bucurie pe Cel ce v-a întărit pe voi, ca pe niște Apostoli ai Săi.

Pentru că v-a trimis Hristos pe voi, Înțelepților, ca niște sare în lumea cea de demult neînțeleaptă, ca să o înțelepțiți spre cunoștința Lui, pe Acesta Îl lăudăm cu credință.

Pentru că mulțimea greșealelor celor cumplite m-a cuprins, cu lacrimi cad înaintea Ta, Hristoase, cerînd să-mi dai loc de iertare în vremea Postului.

Pentru că sînt legat cu lanțurile nedezlegate ale poftelor mele, suspin

și strig către Tine, Mîntuitorule: Slobozește-mă și pe mine, ca să laud cu bucurie milostivirea Ta.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Fiindcă te-a arătat Dumnezeu pe tine, Fecioară curată, ajutătoare neamului omenesc, nu înceta rugîndu-L cu deadinsul pentru noi credincioșii.

Altă Tricîntare

Irmos: Ceea ce ai încăput în pîntece...

Postul a arătat ceata Apostolilor în toată lumea, strălucind cu raza Ta cea dumnezeiască și luminînd neamurile.

Ceata ucenicilor Tăi, Iisuse, Iubitorule de oameni, a învățat neamurile păginilor să strîngă bogăția postului.

Glăsuirea cea de douăsprezece strune, adică adunarea Apostolilor Tăi, dăruiește oamenilor bogăția înfrînării și izvorul mîntuirii.

Slavă...

Cu glasul desfrînatului strig către Tine, Doamne, Părinte îndurate: greșit-am, mîntuiește-mă; să nu mă desparți de slava Ta.

Și acum...., a Născătoarei:

Ceea ce ai purtat în pîntecele tău pe Dumnezeu ca pe un om, și viață lumii ai izvorît, pe tine te lăudăm, Preasfîntă Fecioară.

Irmosul:

Ceea ce ai încăput în pîntece pe «Dumnezeu cel neîncăput și ai năs«cut bucuria lumii, pe tine te lău«dăm Preasfîntă Fecioară».

LUMINÎNDA glasului

LA STIHOAVNA

Samoglasnica zilei, glasul al 3-lea:

Strălucit-a buna podoabă a înfrînării, care alungă negura demonilor; sosit-a cinstea Postului, aducînd tămăduirea patimilor sufletești. Cu aceasta, oarecînd, Daniel și tinerii cei din Babilon întrarmîndu-se, acela a înfrînat gura leilor, iar aceștia au stins văpaia cuptorului. Cu care împreună mîntuiește-ne și pe noi prin același post, Hristoase, Dumnezeule, ca un iubitor de oameni.

Stih: Umplutu-ne-am dimineața de mila Ta... (vezi p. 104).

Tot stihira aceasta.

Stih: Și să fie lumina Domnului... (vezi p. 104).

A mucenicilor:

Ca niște luminători în lume strălucind și după moarte, sfinților, cu nevoință bună nevoindu-vă; deci avînd îndrăznire, rugați pe Hristos să miluiască sufletele noastre.

Slavă... Și acum...., a Născătoarei:

Ceea ce ești între femei sfîntă, Născătoare de Dumnezeu, Maică ce nu știi de nuntă, roagă pe Împăratul și Dumnezeul, pe Care L-ai născut, să ne mîntuiască pe noi, ca un iubitor de oameni.

Apoi: Bine este a ne mărturisi Domnului..., Sfinte Dumnezeule..., Tatăl nostru..., troparul, Slavă..., Și acum...., al Născătoarei. Ceasul întîi, după obicei și otpustul.

VINERI

în săptămîna lăsatului sec de brînză

La VECERNIE, JOI SEARA

Se începe slujba cu metanii, și celelalte toate, precum s-a arătat și mai înainte, marți în săptămîna lăsatului sec de brînză.

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile după obicei. Slavă... Şi acum..., a Născătoarei. Lumină lină..., Prochimenul zilei.

LA STIHOAVNĂ

Samoglasnica zilei, glasul al 2-lea :

Crucea Domnului este înfrînarea a toată desfătarea, şi lege de postire celor ce se închină ei fără încetare. Că cei ce privesc neîncetat la Cel ce s-a pironit pe ea, îşi răstignesc trupul împreună cu patimile şi cu poftele. Pentru aceasta să ne sîrguim să ne facem şi noi curaţi prin post ; să ne împărtăşim cu Cel ce S-a împărtăşit nouă cu iubirea de oameni prin patimi şi dintru a Sa nepătimire a împărţit firii noastre, Cel ce are mare milă.

Stih : Către Tine am ridicat ochii mei... (vezi p. 98).

Tot aceeaşi samoglasnică

Stih : Miluieşte-ne pe noi, Doamne... (vezi p. 98).

A mucenicilor :

Mucenicii cei ce n-au poftit desfătarea pămînteasca, cereştilor bunătăţi s-au învrednicit şi s-au făcut împreună cetăţeni cu îngerii. Doamne, cu rugăciunile lor miluieşte-ne şi ne mîntuieşte pe noi.

Slavă... Şi acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Podobie : Cînd de pe lemn...

Pe Strugurele cel preacopt, pe Care nelucrat L-ai purtat în pîntece, curată, dacă L-ai văzut spînzurat pe lemn, plîngînd te-ai tînguit şi ai strigat : Fiule, pentru mine, ceea ce Te-am născut, picură dulceaţă, Făcătorule de bine, prin care să se curăţească toată beţia patimilor, cu dumnezeieştile mîngîieri, ca un milostiv.

Acum liberează pe robul Tău..., troparul : Născătoare de Dumnezeu... şi celelalte, făcînd metaniile cele mari. Apoi apolisul. Se citeşte Pavecerniţa mare cu metanii, precum s-a arătat marţi.

VINERI LA UTRENIE

După cei 6 Psalmi, se cîntă : Aliluia, pe glasul Octoihului şi Treimicile glasului.

După întîia Catismă, Sedelnele Crucii, din Octoih.

După a doua Catismă, Sedelnele Triodului, glasul al 7-lea :

Înalţă fruntea Bisericilor, cinstită Cruce, surpă trufia ereticilor cu puterea ta şi veseleşte cetele ortodocşilor ; învredniceşte-ne să ajungem şi noi toţi la înălţarea ta şi să ne închinăm ţie, aşternutului picioarelor lui Hristos, că întru tine ne lăudăm, lemn binecuvîntat.

Slavă..., tot aceasta.

Şi acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Ca ceea ce ai îndurare spre smerenia noastră şi vezi pe cei de pe pămînt, milostiveşte-te spre poporul ce este în primejdii, binecuvîntată Născătoare de Dumnezeu ; stăruie, rugîndu-te, ca să nu pierim de tot. Roagă, ca o preacurată, pe Dumnezeu cel lesne-iertător să mîntuiască sufletele noastre, Preasfîntă Fecioară.

Apoi se citeşte Cuvîntul Marelui Vasile despre post, al cărui început este : Trîmbiţaţi cu trîmbiţa la lună nouă... şi Psalmul 50.

Canoanele se pun din Octoih, din Minei şi ale Triodului, iar la cîntările care au Tricîntare se lasă acele cîntări ale Octoihului şi ale Mineiului, şi se urmează după cum s-a arătat în miercurea din săptămîna aceasta.

CANONUL TRIODULUI

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea :

Irmos : Apa trecînd-o...

Vremea cea dumnezeiască a Postului a strălucit tuturor lumina cunoştinţei, risipind întunericul păcatelor. Să-l primim dar cu inima umilită.

Iată, frumusețea pocăinței prefa-ce sufletele cu venirea Postului. Să intrăm în el cu trezvie noi, credincioșii, ca să luăm dezlegare păcatelor.

Slavă...

Domniile, Stăpînîiile, Heruvimii și toate Puterile, rugați-vă, ca să săvîrșim noi cu pocăință vremea Postului, și cu toată curăția.

Și acum..., a Născătoarei :

Sfîntă Fecioară, ceea ce singură ești sprijin credincioșilor, dă-ne rugăciunea ta ajutătoare în vremea Postului, tuturor celor ce te știm pe tine, curată Născătoare de Dumnezeu.

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Doamne, Cel ce ai făcut...

Să fugim cu primirea Postului de patimile cele pierzătoare de suflet, și să arătăm roade de umilință, cei ce mai înainte am mîniat cu păcatele pe Dumnezeul cel îndurat.

Toți să dorim cu osîrdie, să ne aprindem acum candelele cu untdelemnul faptelor bune, ca să intrăm cu fecioarele cele înțelepte în luminata cămară, bucurîndu-ne.

Slavă...

Grăitorilor de Dumnezeu profeți, dumnezeieștilor mucenici și dumnezeieștilor ucenici ai Mîntuitorului, vă rugăm să cereți de la El să începem bine și să sfîrșim cu plăcere vremea Postului.

Și acum..., a Născătoarei :

Ca pe o pricină a tuturor bunătăților, pe tine, stăpînă, toți cu deadinsul te rugăm, ca să vii împreună cu noi în lupta Postului și prin mijlocirea ta să ne dăruiești și sfîrșitul lui mîntuitor.

Irmosul :

Doamne, Cel ce ai făcut cele de «deasupra bolții cerești și al Biseri-«cii, Ziditorule, Tu pe mine mă în-«tărește întru dragostea Ta ; că Tu «ești capătul dorirîlor și întărirea «credincioșilor, Unule, Iubitorule de «oameni».

După Cîntarea a 3-a, Sedealna Mineiului, Slavă... Și acum..., a Crucii, a Născătoarei.

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Auzit-am, Doamne, taina...

În ce chip se ivesc zorile, așa și harul Postului acum ne pune înainte vremea pocăinței, risipind întunericul păcatelor.

Să hrănim pe săraci, ca să luăm milă pentru milă ; și cu apa cea dumnezeiască a Postului să ne spălăm întinăciunile sufletești.

Slavă...

Cerești lor îngeri, rugați pe Dătătorul de bine să primească nevrednica noastră pocăință, cu nemăsuratele îndurări.

Și acum..., a Născătoarei :

Curată, curățitoarea celor ce greșesc, sfîntă stăpînă, cu mijlocirea ta rupe zapisul păcatelor mele.

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Pentru ce m-ai lepădat de la fața Ta, Cel ce ești lumină neapusă, «și m-a acoperit întunericul cel stră-«in pe mine, ticălosul ? Ci mă în-«toarce, Te rog, și la lumina porun-«cilor Tale îndreptează căile mele».

În această zi făcînd început curățirii vieții, să ne gătim cu bucurie credincioșilor spre nevoință ; aducînd ostenelile trupului și bună rodire a sufletului Stăpînului tuturor.

Pe Moise postul l-a arătat părtaș minunatei vederi de Dumnezeu. A-

cestuia dar, suflete al meu, urmînd, primește Postul, punînd întru tine dumnezeiești suiri, ca să vezi lumina lui Dumnezeu.

Cu rugăciunile Sfinților Apostoli și cu ale Sfinților Mucenici, Iisuse îndurate, Te rugăm să ne învrednicești pe noi să trecem vremea Postului cu pocăință și cu toată părăsirea de păcate.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Avînd să intrăm prin ușa Postului, te rugăm pe tine, ușa lui Dumnezeu, stăpînă, să intri împreună cu robii tăi și să ne lărgești cu adevărat gîndurile și cugetele, ca să facem voile cele mîntuitoare.

Apoi Tricintarea

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea a 5-a, glasul al 6-lea :

Irmos : Cu dumnezeiască lumina Ta...

Pironindu-Ți mîinile pe Cruce și fiind împuns cu sulița în coastă, Iubitorule de oameni, ai rupt zapisul lui Adam cel căzut. Pentru aceasta, Dătătorule de viață, cu laude pe Tine Te slăvim.

Punîndu-mi asupră cu vicleșug șarpele cel viclean patimi sufletești, m-a alungat din rai ; iar Tu, Mîntuitorule, pironindu-Ți palmele pe Cruce, m-ai tras pe mine la înălțimea nestricăciunii.

Dumnezeiasca vreme a Postului, care curățește patimile cele sufletești și spală rănile cele trupești, a sosit acum, credincioșilor. Să alergăm dar cu toții, și cu dragoste să o primim pe ea.

Vremea cea bună s-a arătat, care îmbracă toată fața cu dumnezeiasca veselie a sufletului ; deci veniți cu toții să o primim bucuroși, cu post și cu rugăciuni, mai înainte curățindu-ne.

Post, lacrimi, rugăciuni și deprinderi smerite să aducem Celui ce S-a smerit pentru noi, ca în ziua postirii să ne dea iertare de cele ce am greșit.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Cu strălucirile tale cele luminoase, stăpîna lumii cea bună, gonește întunericul sufletului meu și noaptea păcatului meu, ca să-ți cînt cu dragoste și să te fericesc.

Altă Tricîntare, glasul al 8-lea :

Irmos : Pentru ce m-ai lepădat...

Crucii Tale mă închin, Doamne, Iubitorule de oameni, prin care m-am izbăvit. Și laud mîntuitoarele și dumnezeieștile patimi, Stăpîne, prin care am scăpat din patimile mele cele cu durere, Cuvinte, mutîndu-mă la viața cea nevătămătoare.

Nădăjduind în Cruce, lepădăm de la noi înșelăciunea protivnicilor, și întru dînsa credincioșii întărindu-ne, cunoscuți ne-am făcut lui Dumnezeu și, ca niște miei aleși de curînd născuți, am băut laptele cel neînșelător.

Slavă...,a Treimii :

Pe Tatăl și pe Cuvîntul și pe Sfîntul Duh, pe toți Îi slăvim întru o ființă ; cunoștință luminată arătînd de obște, închinarea și despărțirea după fețe, fără amestecare și fără schimbare.

Și acum..., a Născătoarei :

Nădejdea marginilor lumii și bucuria robilor tăi tu ești, Fecioară curată. Păzește, Preacurată, pe cei ce cinstesc chipul tău cu dragoste, și cu rugăciunile tale pe noi pe toți ne mîntuiește de cel străin, ca o preamilostivă.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Calea Ta cea dreaptă îndrepteaz-o, Doamne, tuturor robilor Tăi, celor ce cinstesc cu dragoste nevoința postului, și pe noi ne întărește cu îndemnurile cele mai spre bine, învrednicindu-ne împărăției Tale celei sfinte.

Irmosul :

Pentru ce m-ai lepădat de la fața Ta...

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Curățește-mă, Mîntuitorule...

Postind, Răscumpărătorul ne-a hotărît nouă această vreme curățitoare de spurcăciunile sufletești. Deci să ne apropiem credincioșii cu inimă fierbinte, ca să luăm iertare.

Hristoase, Cel ce ai primit suspinul vameșului, și ai primit plîngerea cea din suflet a păcătoasei, primește ca un iubitor de oameni și rugăciunile noastre, dăruindu-ne iertare.

Slavă...

Cu rugăciunile propovăduitorilor și ale proorocilor, ale mucenicilor și ale Apostolilor Tăi, ale cuvioșilor, ale arhiereilor și ale tuturor drepților Tăi, trimite, Hristoase, sufletelor noastre iertare de păcate.

Și acum..., a Născătoarei :

Ceea ce singură ai întărit neputința ființei omenești cu dumnezeiască naștere ta, Preacurată, arată-te ajutătoare mie, celui ce intru în dumnezeiasca curgere a Postului.

Irmosul :

Curățește-mă, Mîntuitorule, că «multe sînt fărădelegile mele, și Te «rog scoate-mă dintru adîncul rău-«tăților, căci către Tine am strigat «și m-ai auzit, Dumnezeul mîntuirii «mele».

După Cîntarea a 6-a, condacul sfîntului ; iar dacă nu are, se zice al mucenicilor de la glasul de rînd.

Cîntarea a 7-a :

Irmos : Tinerii evreiești în cuptor...

Luminîndu-se Ilie odinioară cu postul, o suflete, s-a înălțat în car de foc la cer. Acestuia asemănîndu-te, omoară neastîmpărările cu înfrînarea.

Iată vremea postirii îți arată lumina mîntuirii ; nu te lenevi, o suflete al meu, văzînd că Dumnezeu rabdă îndelung ; ci strigă cu deadinsul : Preabunule, miluiește-mă.

Slavă...

Postul întărind pe tineri, i-a păzit focul nearși. Ci cu rugăciunile lor, Iisuse, izbăvește-mă de focul cel veșnic, cu multă milostivirea Ta.

Și acum..., a Născătoarei :

Ceea ce ești singură ajutătoarea oamenilor, fii nouă, robilor tăi, ajutătoare în vremea postirii ; ca întru pocăință spre plăcerea ta făcînd, să luăm împărăția cerurilor.

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

De șapte ori tiranul haldeilor a ars nebunește cuptorul cinsti-«torilor de Dumnezeu. Iar văzîndu-i «pe aceștia cu putere mai bună «mîntuiți, Făcătorului și Izbăvito-«rului a strigat : Tineri binecuvîn-«tați-L, preoți lăudați-L, popoare «preaînălțați-L întru toți vecii».

Cuptorul pocăinței să-l aprindem cu osîrdie, și în el să ardem toate desfătările trupului și să ne rugăm Celui bogat întru milă, să nu luăm încercarea focului celui ce va să fie, strigînd : Preoți binecuvîntați-L, popoare preaînălțați-L întru toți vecii.

Vremea Postului ce vine ne va fi nouă îndemn a părăsi tot păcatul. Ci să nu ne plecăm în jos, nici cu lene să alergăm, ca în scurte și în

puţine zile să spălăm spurcăciunile cele de mulţi ani; cu umilinţa inimii, pe unul Dumnezeul nostru lăudînd întru toţi vecii.

Cetele îngerilor, adunarea mucenicilor, sfîntul sobor al dumnezeieştilor Apostoli, mulţimea cuvioşilor, a arhiereilor şi a proorocilor pe Tine Te roagă, Bunule, preaîndurate, dă pocăinţă adevărată robilor Tăi în vremea Postului ce a început acum.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Născătoare de Dumnezeu preacurată, la tine scăpăm, miluieşte-ne pe noi cu rugăciunea ta cea bună şi fă îndurat nouă, tuturor, pe Fiul tău şi Domnul, în vremea Postului ce vine acum; spre mîntuirea credincioşilor, celor ce te laudă pe tine întru toţi vecii.

Tricîntarea, glasul al 6-lea:

Irmos: Pentru legile părinteşti...

Nepăzind moştenirea părinteasscă, ne-am robit legii păcatului; dar întinzîndu-Ţi palmele Tale pe dumnezeiasca Cruce, slobozire tuturor ai dăruit printr-însa; pe care cu credinţă o aducem Ţie în zilele cele sfinte. Miluieşte-ne, Îndurate, pe noi cei ce Te preaînălţăm întru toţi vecii.

Cel ce cu Crucea Ta ai stricat despărţirea şi peretele cel din mijloc al vrajbei, înnoind în marginile lumii pace bogată; dă-ne, Hristoase, să trecem postul ce vine cu pace, noi cei ce Te lăudăm pe Tine, Domnul, neîncetat, şi Te preaînălţăm întru toţi vecii.

Astăzi darul Postului raze de soare revarsă tuturor, curăţind mai întîi întunericul cel din păcat. Deci, cei cuprinşi de multe feluri de patimi, cu bucurie apropiindu-ne, să primim darul cu dragoste strigînd: Pe Domnul lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Cu amărăciune culegînd cel întîi zidit în rai, odinioară, mîncarea cea fără socoteală, s-a lepădat, şi osîndindu-se a fost alungat din desfătare. Dar pironindu-Te Tu, Hristoase, cu piroane pe lemn, ai pironit înscrisul cel viclean al păcatului aceluia. Pentru aceea lăudăm milostivirea Ta cea multă întru toţi vecii.

Legea postului lepădînd, am alunecat în groapa păcatului. Deci trebuia să fie Postul de acum, ca săvîrşindu-l noi, Îndurate, să ne trimiţi nouă dar din cer şi pace bogată, celor ce strigă: Pe Domnul lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Preasfîntă Fecioară, ceea ce eşti celor căzuţi îndreptare, păcătoşilor, mijlocitoare, străinilor odihnă, celor întristaţi mîngîiere, risipeşte, Preacurată, întristarea sufletului meu şi te roagă să mi se dea mîngîiere de sus de la Dumnezeu, mie celui ce-ţi cînt cu osîrdie şi te laud întru toţi vecii.

Altă Tricîntare

Irmos: Îngerii şi cerurile...

Văzîndu-Te firea făpturilor pironit, Îndurate, pe Cruce cu trupul, lumina zilei întru întuneric s-a schimbat, pămîntul s-a clătinat şi toate s-au cutremurat.

Pe înălţimea Crucii împreună ai înălţat firea omenească, şi din dumnezeiasca Ta coastă bogăţie de mîntuire ai izvorît, Mîntuitorule, celor ce se închină cu credinţă preacuratelor Tale patimi.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Un Dumnezeu este Treimea nemutîndu-Se Tatăl în ipostasul Fiului, nici Fiul schimbîndu-Se în purcedere; ci osebite şi dimpreună pe cîte treile, o lumină, un Dumnezeu slăvesc în veci.

Și acum..., a Născătoarei :

Spune cum ai născut pe Cel ce a strălucit din Tatăl fără de ani, pe Cel împreună cu Duhul Sfînt lăudat ? Într-alt chip nu, ci numai precum știe singur Cel ce a binevoit a Se naște dintru tine, în veci.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Primind pocăința noastră, ca Cel ce ești bun din fire, izbăvește-ne, Doamne, de cursele vrăjmașului, ca prin credință și cu dragoste să lăudăm acum sfîntă stăpînirea Ta.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Îngerii și cerurile, pe Cel ce șade «pe scaunul slavei, și ca un Dumne«zeu este lăudat neîncetat, bine-L «cuvîntați, lăudați-L și-L preaînăl«țați întru toți vecii».

Și se cîntă : Ceea ce ești mai cinstită...

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Spăimîntatu-s-a de aceasta cerul, și marginile pămîntului s-au «minunat ; că Dumnezeu S-a arătat «oamenilor trupește, și pîntecele tău «s-a făcut mai desfătat decît ceru«rile. Pentru aceasta, Născătoare de «Dumnezeu, căpeteniile îngerești și «omenești pe tine te măresc».

Iată vremea cea luminătoare a venit, ziua cea sfîntă a strălucit. Fugi de întunecatele tale patimi, o suflete, și primește razele care te povățuiesc la lumină, bea umilința ca pe niște vin, veselește-te și urăște beția desfătărilor.

Cu adevărat, foarte bună este vremea postului, pe care ai dat-o, Hristoase, tuturor credincioșilor spre îndepărtarea păcatelor, spre iertarea cea de mîntuire și spre primirea darurilor ; întru care Te rugăm, Mîntuitorule, fă-ne părtași pe toți bunătăților Tale.

Varsă spre noi, Îndurate, milele Tale cele bogate după obicei, dă-ne lacrimi curățitoare de întinăciuni și gînduri a Te iubi pe Tine, credință și dragoste curată, pocăință din destul și apropiere desăvîrșită către Tine, Unule, Cel mult-Îndurat.

Dumnezeiasca mulțime a tuturor, îngeri și cete prealăudate ale sfinților, rugați-vă acum cu deadinsul Celui bun să ne întărească pe noi, ca să alergăm fără împiedicare această dumnezeiască călătorie a Postului, și purtători de biruință să ne facă.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Iubitoare de bine Fecioară, ceea ce ai născut pe Mîntuitorul cel bun, îmbunătățește-ne, stăpînă, pe noi cei plini de răutățile patimilor și ale gîndurilor cele nemăsurate, și îngreuiați cu sarcini de păcate cu anevoie a se purta. Ca după datorie să te mărim, ca pe o Născătoare de Dumnezeu.

Tricîntarea

Irmos : Nu se pricepe toată limba...

Nu se pricepe nici firea oamenilor și nici a îngerilor să mulțumească milostivirii Tale, Făcătorule de bine ; căci cu trupul de voie pentru noi ai sărăcit și pe lemn pentru noi Te-ai răstignit, blestem făcîndu-Te, ca să ridici blestemul cel dintîi al omenirii.

Luminata zi a postirii a sosit ; vino, suflete al meu, să o întîmpinăm cu față luminată, cerînd de la Stăpînul să ne trimită nouă de sus dar și să aflăm îndreptare de multe greșeale ; ca să nu fim ispitiți acolo în înfricoșătoarea gheenă.

Sosit-a acum sfînta intrare a pocăinței, luminînd sufletele tuturor celor ținuți întru întunericul păca-

telor. Pentru aceasta, suflete al meu, abătîndu-te de la întunecarea saţiului poftelor, sîrguieşte-te a afla acolo desfătarea cea veşnică.

Pe lemn întinzîndu-Ţi de voie mîinile, toate cele depărtate le-ai adunat, Dătătorule de viaţă, şi cu sulița în coastă fiind împuns, îndelung-Răbdătorule, ai îndreptat înfrîngerea ce a răsărit din coastă. Pentru aceasta, mulţumind, lăudăm îndurarea Ta.

Venind acum purtătorul de lumină post, ne cheamă la masă de nevoinţe. Pentru aceasta şi noi credincioşii cu toţii să primim cu trezvie cinstitul lui pahar, cel de lacrimi curăţitor, ca să nu fim încercaţi acolo cu lacrimile cele fără tămăduire.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Ceea ce eşti sprijinitoarea tuturor celor ce nădăjduiesc întru tine şi folositoare neadormită celor din nevoi, Născătoare de Dumnezeu, scapă-ne pe noi de gheena cea veşnică şi de amarele chinuri care ne aşteaptă ; ca după datorie să lăudăm măririle tale.

Altă Tricintare

Irmos : Străin lucru este maicilor...

Rănilor Tale ne închinăm, Dătătorule de viaţă, prin care ne-am mîntuit din păcatul patimilor ; că prin cinstită Crucea Ta ne-am cunoscut pecetluiţi spre mîntuire şi spre apărarea de toată cursa vrăjmaşului.

Luminează cu strălucirea Crucii Tale, Cel ce Te-ai răstignit de bună voie pentru mîntuirea tuturor, sufletele care laudă patimile Tale, întru tot Îndurate, îndreptează-le şi le povăţuieşte pe cărarea vieţii.

Am greşit călcînd poruncile Tale şi de la începerea dumnezeieştii Tale cărări, Mîntuitorule, departe ne-am abătut cu neîngrijire, Iubitorule de oameni ; ci, Îndurate, cheamă din înşelăciune sufletele noastre.

Slavă...

Laudă, cinste şi slavă Treimii se cuvine, ca unei Dumnezeiri şi unei Împărăţii neamestecată, netăiată ; unei Dumnezeiri închinîndu-ne, că netăiată este cu firea, şi neîncetat se slăveşte.

Şi acum..., a Născătoarei :

Milostiveşte-Te, întru tot Îndurate, Împărate al slavei, pentru rugăciunile preacinstitei Tale Maici, cînd vei veni să judeci pe robii Tăi ca un milostiv; că întru Tine toţi am crezut, şi pe Tine Dumnezeu Te ştim.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Postul cel purtător de lumină acum sosind, urmează a se primi masa nevoinţelor cea pusă înainte. Pentru aceasta dar, cu trezvie şi cu curăţitoare lacrimi, credincioşii să primim acest pahar, ca să nu fim ispitiţi acolo cu lacrimile cele nesecate.

Irmosul :

Străin lucru este maicilor fecioria, «străină este şi fecioarelor naşterea «de fii ; iar întru tine, Născătoare «de Dumnezeu, amîndouă s-au rîn«duit. Pentru aceasta toate semin«ţiile pămîntului pe tine neîncetat «te mărim».

Lumininda, Treimica glasului (de 3 ori) şi celelalte.

LA STIHOAVNĂ

Se cîntă samoglasnica zilei, glasul al 6-lea :

Mai înainte de Crucea cea mîntuitoare păcatul împărăţind, păgînătatea stăpînind, desfătarea cea trupească a oamenilor era fericită şi poftele cele trupeşti puţini le defăi-

mau; iar de cînd s-a petrecut taina Crucii şi s-a stins tirania demonică, cu cunoştinţa de Dumnezeu, bunătatea cerurilor petrece pe pămînt. Pentru aceasta postul se cinsteşte, înfrînarea străluceşte, rugăciunea se săvîrşeşte, şi mărturie este vremea aceasta care ni s-a dat de la Hristos Dumnezeu, Cel ce s-a răstignit spre mîntuirea sufletelor noastre.

Stih: Umplutu-ne-am dimineaţa de mila Ta... (vezi p. 119).

Şi se repetă tot aceasta.

Stih: Şi să fie lumina Domnului... (vezi p. 119).

A mucenicilor:

Doamne, întru pomenirea sfinţilor Tăi toată zidirea prăznuieşte: cerurile se veselesc cu îngerii şi pămîntul se bucură cu oamenii. Pentru rugăciunile lor miluieşte-ne pe noi.

Slavă... Şi acum..., a Crucii:

Preacurata, dacă Te-a văzut pe Cruce răstignit, plîngînd a strigat ca o maică: Fiul meu şi Dumnezeul meu, preadulcele meu Fiu, cum rabzi patimă de ocară?

Apoi: Bine este a ne mărturisi Domnului..., Sfinte Dumnezeule..., Tatăl nostru..., troparul: În Biserica slavei Tale stînd..., Doamne miluieşte (de 40 ori).

Preotul, ecfonisul:

Cel ce este binecuvîntat, Hristos, Adevăratul Dumnezeul nostru, totdeauna, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Împărate ceresc... şi se fac 3 metanii mari cu rugăciunea Cuviosului părintelui nostru Efrem Sirul: Doamne şi Stăpînul vieţii mele... Apoi celelalte închinăciuni.

După care, Ceasul întîi după obicei, şi după metaniile cele obişnuite, se citeşte învăţătura Cuviosului părintelui nostru Teodor Studitul, apoi apolisul.

ÎNTRU ACEEAŞI VINERI

în săptămîna lăsatului sec de brînză

Se citesc Ceasurile cu metanii, precum s-a arătat la ziua de miercuri.

La Ceasul al şaselea se cîntă troparul Profeţiei, glasul al 8-lea:

Dă-ne nouă ajutor celor din necaz, Doamne, şi ne mîntuieşte pe noi, Cel ce Te-ai născut din Fecioară, Iubitorule de oameni.

Slavă... Şi acum... tot acesta.

PROCHIMEN, glasul 1:

Fie, Doamne, mila Ta spre noi precum am nădăjduit întru Tine (ps. 32,22).

Stih: Bucuraţi-vă dreptilor întru Domnul; celor drepţi se cuvine lauda (ps. 32, 1).

Din Profeţia lui Zaharia, citire:

(VIII, 7—17)

Aşa grăieşte Domnul Savaot: «Iată că Eu voi izbăvi pe poporul Meu din ţările de la răsărit şi din ţările de la apus. Şi îi voi aduce înapoi şi ei vor locui în mijlocul Ierusalimului şi ei Îmi vor fi Mie popor, iar Eu le voi fi Dumnezeu, în credincioşie şi în dreptate». Aşa grăieşte Domnul Savaot: «Întăriţi-vă mîinile voastre, voi care auziţi în zilele acestea cuvintele din gura proorocilor din vremea în care s-a pus temelia templului Domnului Savaot, ca să se zidească templul! Căci înainte vreme, nu se răsplătea nici omul, nici dobitocul, şi cel care intra şi cel ce ieşea n-aveau tihnă din pricina duşmanilor, şi Eu pornisem pe toţi oamenii, unii împotriva altora; dar acum nu mai sînt ca înainte vreme faţă de restul poporului Meu», zice Domnul Savaot. «Ci acum se fac semănături în bună

pace! Via își va da rodul ei și pămîntul va da roadele lui, cerul va lăsa să pice rouă, iar Eu voi da în stăpînire, restului acestui popor, toate bunătățile acestea. Și se va întîmpla că, precum ați fost un blestem printre neamuri, tot așa, o, voi, casa lui Iuda și casa lui Israel, vă voi izbăvi pe voi, și veți fi o binecuvîntare. Nu vă temeți, ci întăriți-vă mîinile!». Căci așa zice Domnul Savaot: «Precum M-am hotărît să vă pedepsesc, cînd ați întărîtat mînia Mea», zice Domnul Savaot, «și nu Mi-a fost milă de voi, tot astfel M-am gîndit și am să fac bine Ierusalimului în aceste zile și casei lui Iuda. Nu vă temeți!». Iată rînduielile pe care trebuie să le păziți: «Să spună omul adevărat aproapelui său. Judecați și dați hotărîri drepte la porțile voastre; să nu cugetați fărădelege unul împotriva altuia și jurămîntul strîmb să nu-l iubiți, căci toate acestea le urăsc», zice Domnul.

PROCHIMEN, glasul al 3-lea:

Cîntați Dumnezeului nostru, cîntați, cîntați Împăratului nostru, cîntați (ps. 46,6).

Stih: Toate neamurile plesniți cu mîinile, strigați lui Dumnezeu cu glas de bucurie (ps. 46,1).

Și celelalte toate, precum s-a arătat la miercurea din săptămîna lăsatului sec de brînză.

Să se știe:

Că în simbăta și duminica din săptămîna lăsatului sec de brînză, Mineiul nu se cîntă; ci slujba sfinților ce se vor întîmpla se cîntă la Pavecerniță mai înainte, sau cînd va vrea mai-marele bisericii.

Și că simbătă în săptămîna lăsatului sec de brînză se face pomenirea tuturor cuvioșilor și de Dumnezeu purtătorilor părinți, cei ce au strălucit întru nevoință.

SÎMBĂTĂ

în săptămîna lăsatului sec de brînză

LA VECERNIE, VINERI SEARA

Se cîntă Vecernia mai de timpuriu.

După Psalmul începător, Catisma: Către Domnul cînd m-am necăjit...

La Doamne, strigat-am... se cîntă stihirile podobnice, pe 6, glasul al 8-lea:

Podobie: Veniți toți credincioșii...

Veniți toți credincioșii să lăudăm cetele cuvioșilor părinți: pe Antonie căpetenia, pe luminatul Eftimie; pe fiecare deosebi și pe toți împreună, și viețile acestora, ca un alt rai al desfătării cu gîndul socotindu-le, cu bucurie să strigăm: Acești pomi pe care i-a sădit Dumnezeul nostru, aceștia înflorind, roadele vieții cele nestricăcioase le-au adus lui Hristos, ca să hrănească sufletele noastre. Către care să strigăm: Fericiți purtători de Dumnezeu, rugați-vă să se mîntuiască sufletele noastre (de două ori).

Bucură-te Egiptule credincios, bucură-te Libie preacuvioasă, bucură-te Tebaida cea aleasă, bucură-te tot locul și cetatea și latura, care ați hrănit pe cetățenii împărăției cerești; și pe aceștia cu înfrînarea și cu ostenelile crescîndu-i, i-ați făcut dorirăilor lui Dumnezeu bărbați desăvîrșiți. Aceștia luminători sufletelor noastre s-au arătat; aceștia cu raza minunilor și cu semnele faptelor au strălucit înțelepțește în toate laturile. Către care să strigăm: Părinți preafericiți, rugați-vă ca să ne mîntuim noi! (de două ori).

Cine dintre pămînteni va spune minunatele voastre vieți, Părinți din toată lumea ? Și ce limbă va povesti sfințitele întru duhul nevoințe și sudori ale voastre ? Nevoințele bunătăților, topirea trupului, luptele patimilor cele din privegheri, rugăciuni și lacrimi ? Voi în lume ca niște îngeri cu adevărat v-ați arătat; voi înșivă puterile demonice desăvîrșit le-ați surpat, făcînd minunate și preavestite semne. Pentru aceasta rugați-vă cu noi, Preafericiților, ca să aflăm bucuria cea fără de sfîrșit (de două ori).

Slavă..., glasul al 6-lea : [illegible]

Sufletul cel după chipul lui Dumnezeu ferindu-l nevătămat, și mintea prin pustnicie punînd-o stăpînă peste patimile cele pierzătoare, v-ați urcat cît s-a putut la cea după asemănare. Că vitejește silindu-vă firea, v-ați nevoit să supuneți pe cel mai rău celui mai bun și trupul să-l faceți rob Duhului. Pentru aceasta, sihaștrilor, v-ați arătat înălțime locuitorilor pustiei, celor ce bine se nevoiesc ajutători, îndrumători ai virtuților prea adevărați. Și acum, Preacuvioșilor, sfărîmîndu-se oglinzile, curat vedeți în ceruri pe Sfînta Treime ; rugîndu-vă fără mijlocire pentru cei ce cu credință și cu dragoste vă cinstesc pe voi.

Și acum..., a Născătoarei, cea dintîi a glasului de rînd de la Octoih.

Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 7-lea :

Dumnezeule, sprijinitorul meu ești Tu și mila Ta mă va întîmpina (ps. 58,10).

Stih : Scoate-mă de la vrăjmașii mei, Dumnezeule, și de cei ce se scoală asupra mea mă mîntuiește (ps. 58, 1).

Din Profeția lui Zaharia, citire : (VIII, 19—23)

Așa zice Domnul Savaot : «Postul din luna a patra, a cincea, a șaptea și a zecea vor fi pentru casa lui Iuda spre veselie și bucurie și zile bune de sărbătoare ! Dar iubiți adevărul și pacea!». Așa zice Domnul Savaot: «Și vor veni încă popoare și locuitori din cetăți numeroase; și locuitorii dintr-o cetate vor merge în cealaltă, zicînd : «Să mergem să dobîndim îndurarea lui Iuda și să căutăm pe Domnul Savaot!». «Merg și eu!». Și vor veni popoare multe și neamuri puternice ca să caute pe Domnul Savaot în Ierusalim și să se roage Domnului.

Așa grăiește Domnul Savaot : «Și în zilele acelea zece oameni dintre limbile neamurilor vor apuca pe un iudeu de poala hainei și vor zice : Mergem și noi cu tine, căci am aflat că Dumnezeu este cu voi !».

PROCHIMENUL, glasul al 6-lea (se cîntă cu dulce cîntare) :

Să nădăjduiască Israel spre Domnul, de acum și pînă în veac (ps. 130,5).

Stih : Doamne, nu s-a mîndrit inima mea, nici s-au înălțat ochii mei (ps. 130, 1).

Învrednicește-ne Doamne...

LA STIHOAVNĂ

Stihira samoglasnică, glasul al 2-lea :

Să ne curățim, fraților, de toată spurcăciunea trupului și a sufletului ; făcliile sufletelor noastre să le luminăm cu iubirea de săraci, nemîncîndu-ne unul pe altul cu clevetirea ; că a sosit vremea, întru care Mirele va veni să răsplătească tuturor după fapte. Să intrăm cu Hristos împreună cu fecioarele cele înțelepte, cu glasul tîlharului strigînd către Dînsul : Pomenește-mă, Doamne, cînd vei veni întru împărăția Ta.

Stih : Către Tine am ridicat ochii mei... (vezi p. 98).

Și iarăși aceeași stihiră.

Stih : Miluiește-ne pe noi, Doamne... (vezi p. 98).

A mucenicilor :

Sfinţii mucenici, rugîndu-se pentru noi şi pe Hristos lăudînd, toată înşelăciunea a încetat, şi neamul omenesc prin credinţă se mîntuieşte.

Slavă..., glasul al 8-lea :

Mulţimile călugărilor pe voi îndreptătorilor Părinţi cuvioşi, vă cinstim ; că prin voi pe cărarea cea dreaptă a umbla, cu adevărat am cunoscut. Fericiţi sînteţi că lui Hristos aţi slujit şi puterea vrăjmaşului aţi biruit ; cei ce sînteţi cu îngerii împreună-vorbitori, cu dreptii şi cu sfinţii împreună-locuitori. Cu care rugaţi-vă Domnului, să miluiască sufletele noastre.

Şi acum..., a Născătoarei :

Podobie : O, preaslăvită minune...

Bucură-te odorul curăţiei. Bucură-te sălăşluirea cea curată a lumii celei fără de materie. Bucură-te capul mîntuirii noastre. Bucură-te propovăduirea apostolilor. Bucură-te lauda mucenicilor. Bucură-te preacurată plinire a profeţilor, ceea ce eşti cu totul fără prihană, lumina pustnicilor şi a sihaştrilor şi mîntuirea credincioşilor.

Apoi : Acum liberează... şi după Sfinte Dumnezeule..., troparul, glasul al 4-lea :

Dumnezeul părinţilor noştri, Care faci pururea cu noi după blîndeţele Tale, nu depărta mila Ta de la noi, ci prin rugăciunile lor în pace îndreptează viaţa noastră.

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Taina cea din veac ascunsă şi de îngeri neştiută, prin tine, Născătoare de Dumnezeu, celor de pe pămînt s-a arătat ; Dumnezeu întru unire neamestecată întrupîndu-Se, şi Crucea de voie pentru noi luînd ; prin care, înviind pe cel întîi zidit, a mîntuit de moarte sufletele noastre.

Tot acest tropar se zice şi la : Dumnezeu este Domnul... şi la sfîrşitul Utreniei.

După aceasta, ectenia : Miluieşte-ne pe noi, Dumnezeule... şi trei metanii mari.

Apoi : Fie numele Domnului... (de trei ori). Bine voi cuvinta pe Domnul... Cuvine-se să te fericim... şi apolisul.

Şi se face masă după obicei, precum s-a arătat şi la miercurea din săptămîna lăsatului sec de brînză.

La Pavecerniţă, Canonul morţilor cel de rînd al glasului, la cimitir.

SÎMBĂTĂ LA UTRENIE

După cei 6 psalmi şi după întîia Catismă, Sedealna, glasul al 8-lea :

Podobie : Porunca cea cu taină...

Cu strălucirile părinţilor luminîndu-ne, şi ca într-un rai vesel acum intrînd, din pîrîul desfătării să ne îndulcim : Vitejiile acestora cu mirare socotindu-le, să urmăm virtuţilor lor, Mîntuitorului strigînd : Cu rugăciunile lor, Dumnezeule, fă-ne pe noi părtaşi Împărăţiei Tale celei cereşti.

Slavă...

Pe începătorul sihaştrilor Pavel, şi pe Antonie înţeleptul, şi pe Eftimie şi pe ceilalţi părinţi, cu un glas să-i lăudăm toţi, şi pe dînşii să-i rugăm, ca să roage neîncetat pe Hristos pentru noi, care săvîrşim dumnezeiască şi prealuminată pomenirea lor ; slăvind cu cîntări pe Mîntuitorul şi Domnul.

Şi acum..., a Născătoarei :

Mulţumim ţie, pururea, Născătoare de Dumnezeu şi te mărim, curată, şi ne închinăm ţie, lăudînd naşterea ta, ceea ce eşti plină de ha-

ruri, strigînd neîncetat: Mîntuieşte-ne pe noi, Fecioară, întru tot milostivă şi preabună, şi ne răpeşte de la înfricoşătoarea pîră a demonilor, în ceasul cercetării, ca să nu ne ruşinăm noi robii tăi.

După a doua Catismă, Sedealna, glasul al 4-lea:

Podobie: Fluierile păstoreşti...

Pe Antonie şi pe Eftimie şi pe toţi ceilalţi purtători de Dumnezeu părinţi, toţi să-i lăudăm cu cîntări, prăznuind pomenirea lor; că aceştia se roagă Domnului pentru toată lumea, ca să ne mîntuim de blestemul cel de demult şi să scăpăm de osîndă.

Cu rugăciunile îngerilor, proorocilor, apostolilor, mucenicilor, aleşilor arhierei şi ale tuturor cuvioşilor, trimite milele Tale tuturor, Mîntuitorule, şi pace lumii şi Bisericii linişte dăruieşte-i; Cel ce pentru noi de bunăvoie ai luat trup din Fecioara.

Slavă..., altă Sedealna, glasul al 8-lea:

Podobie: Porunca cea cu taină...

Ca într-o livadă plină de florile virtuţilor, a pustnicilor celor purtători de Dumnezeu umblînd, ne umplem de mirosul cel dulce; căci cu nevoinţele încercărilor întărindu-se, trupul prin postire şi-au supus duhului, ca pe un rob, viaţă îngerească pe pămînt vieţuind; pentru aceasta de mărire s-au învrednicit.

Şi acum..., a Născătoarei:

Cu rugăciunile celor fără de trup ai Tăi, Hristoase, şi ale Înaintemergătorului, ale apostolilor, proorocilor şi mucenicilor; ale tuturor sfinţilor şi cuvioşilor şi ale bunei Maicii Tale, celei neispitită de bărbat, fiind înduplecat, dă-ne nouă să umblăm întru lumina Ta şi ne învrednicească să aflăm împărăţia Ta, pentru milostivirea îndurărilor Tale.

Apoi se citesc cuvintele Sfîntului Efrem despre părinţii cei ce s-au săvîrşit, făcînd trei părţi.

CANOANELE

Al hramului, cu irmosul pe 6, şi al sfinţilor pe 8.

CANONUL PĂRINŢILOR

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea:

Irmos: Cîntare să înălţăm popoare...

Toţi împreună cu cîntări duhovniceşti, cu un glas să lăudăm pe dumnezeieştii părinţii noştri, cei ce au strălucit întru sihăstrie; pe care i-au izvodit Egiptul, Tebaida şi Libia, tot locul, cetatea şi latura.

Bucură-te începătorule al sihaştrilor, Preaslăvite Antonie, Amoane de Dumnezeu purtătorule, lauda Nitriei, Arsenie îngere, puterea tăcerii, şi Amona, purtătorule de duh.

Veseleşte-te vasul lui Dumnezeu cu adevărat, Agatoane cel cu suflet sfinţit, Ahila şi Amonie, florile pustiei, Anuve şi Alonie, Amonata şi Antime, luminate mărgăritare ale virtuţilor.

Sfeşnicele alegerii astăzi să fie de noi lăudate, Aris şi Apolos cel mare; luminile ascultării, Atre şi Acachie; cu aceştia şi Avachir împreună străluceşte ca un luceafăr.

Hotar al vieţuirii celei înalte s-a arătat Auxentie, şi nevoitor al curăţirii, Avramie cel mare; cu care Afrodisie, stîlp al înfrînării, împreună cu Atinodor s-a arătat.

Străluceşte ca o stea pe cer între sihaştri Amonie şi dumnezeiescul Anina; luminează împreună cu aceştia şi marele Antioh şi Agapet cel vestit, şi alţii strălucind împreună cu aceştia.

Cu cîntări sfinţite să lăudăm pe marele Atanasie, care luminat a sihăstrit în Muntele Atonului, pe luminătorul cel mare a toată lumea; cu ale cărui rugăciuni, toţi să ne mîntuim.

Cu viețile cele însuflate de Dumnezeu, v-ați arătat rai Bisericii cu adevărat, înțelepților fericiți Părinți, toți după nume. Faceți neîncetat rugăciuni pentru noi către Domnul.

Veniți credincioșilor, iubitori de mucenici, să cinstim pe răbdătorii de chinuri cu cîntări peste ani; și cu laude întru credință, lui Hristos Dumnezeul nostru, cîntînd să strigăm: Să cîntăm Ție unuia, Stăpînului.

Slavă..., a Treimii:

Trei fețe prin Sine singure, ipostatice ale unei Ființe laud; pe Tatăl cel nenăscut, pe Fiul cel ce S-a născut și pe Sfîntul Duh; o împărăție fără început, o stăpînire și o Dumnezeire.

Și acum..., a Născătoarei:

Bucură-te preasfînt locaș, lînă de Dumnezeu rourată, izvorule cel pecetluit al apei celei fără de moarte. Păzește, stăpînă, cetatea ta nebiruită de nici un fel de vrăjmași.

Catavasie:

Cîntare să înălțăm popoare minu«natului Dumnezeului nostru, Cel «ce a scăpat din robie pe Israel, care «cînta cîntare de biruință și striga: «Să cîntăm Ție unuia, Stăpînului».

Iar a doua Cîntare din Psaltire nu se cîntă; ci se cîntă stihul: Cuvioșilor părinți, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi.

Cîntarea a 2-a:

Irmosul:

Vedeți, vedeți că Eu sînt Dum«nezeul vostru, Care M-am năs«cut mai înainte de veci din Tatăl, «și din Fecioara, fără de bărbat, mai «pe urmă M-am întrupat, și am dez«legat păcatul strămoșului Adam, «ca un iubitor de oameni».

Acum ne umplem de mireasmă, alergînd ca în alt rai al virtuților sihăstrești, cele sădite de Dumnezeu; care cu postirea și cu lacrimi le-au înflorit, în multe feluri roade de vieți alese aducînd lui Dumnezeu, preacuvioșii.

Marele Visarion, care viețuind viața păsărilor, ca alt înger; noul Iov, încă și tarele Veniamin, precum și Vitalie luminătorul, care a mîntuit lui Dumnezeu desfrînate și dumnezeiescul Vitimie, și vestitul Vavila, cu aceștia să fie lăudat.

Cu înălțimea vieții, cer te-ai făcut, o Benedicte, și casă a înțelepciunii, păstorule Vasian; încă și oarecare Vasile a luat cununa ascultării, că, în mormînt de viu locuind, ne arată nouă lumina ascultării.

Laudă să se dea lui Ghelasie, căci acest pururea pomenit a domnit peste patimi. Laudă lui Gherasim, căruia i-a slujit fiara, că a venit la dînsul pentru desăvîrșirea virtuții; mărire și lui Ghermano părintele, împreună și lui Gaie înțeleptul, slujitorul lui Hristos.

David care este cinstea și lauda Tesalonicului, primitorul de Dumnezeu Daniel să fie lăudat cel cu multe minuni; cu lucrul și cu cuvîntul, Daniel cel al Schitei, Dios și Dalmat, mai-marii sihaștrilor, sprijinul credinței.

Ascultarea, cu mult mai buni decît lumina stelelor, a arătat pe Dometian și pe Dometie, gînditorii de Dumnezeu, ca pe doi luminători, luminîndu-ne pe noi; cu aceștia împreună și cei nenumiți, cu cinste să fie lăudați.

Ca o bogăție neîmputinată este credincioșilor a cuprinde racla cu moaștele celor ce s-au nevoit pentru Domnul, cu dreaptă credință. Veniți, fraților, să-i lăudăm ca pe niște mucenici, luînd prin credință tămăduiri sufletelor și trupurilor.

Slavă..., a Treimii :

Unime, Ceea ce ești preadesăvîrșită, preaînalte Dumnezeule în trei ipostasuri : Părinte Cel ce ești nenăscut și Fiule Unule-Născut, Duhule Cel ce purcezi din Tatăl și prin Fiul Te arăți ; o ființă și o fire, o domnie, o împărăție, mîntuiește-ne pe noi toți.

Și acum..., a Născătoarei :

Singură tu ai adus omenirii naștere străină, singură tu n-ai suferit stricăciunea cea firească, primind nașterea neasemănată, fără stricăciune. Pentru aceasta credincioșii pe tine curată, ca pe o Născătoare de Dumnezeu, după datorie, te mărim.

Catavasie :

Vedeți, vedeți, că Eu sînt...

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Nu este sfînt ca Domnul...

În alt rai de virtuți al minunaților părinți intrînd, să gustăm din însufleția desfătare a acestuia, cea pururea dătătoare de viață, cu credință lăudîndu-i pe ei.

Să fie cinstiți Eftimie, steaua cea prealuminoasă, luceafărul Eladie, Efrem cel de Dumnezeu însuflat, cu Evloghie cel vestit, care au strălucit marginilor lumii cu faptele și cu minunile.

Să fie lăudați cu cîntări minunatul Zosima și Zaharia cel întru tot cinstit și Zinon și Zoil; Isaia cel mare și Ilie cel strălucit, cu aceștia să se cinstească.

Laud pe minunatul Teodor al Termei și pe Ennat prealăudatul, cu care dimpreună vestesc și pe Teodul cu Teona ; cinstesc pe minunatul și marele Teodosie.

Lăudat să fie Teoctist, păstorul cel preaales, și înaltul la gînd Talasie, marele Teodor ce s-a numit Sicheotul, care s-a arătat mare pe pămînt cu semnele și cu minunile.

Alte stele răsar iarăși prealuminoase : colibașul Ioan, împreună cu cei trei din Scară, purtători de lumină, și cu alții mai mulți, care cu laudă au strălucit.

Să cinstim cu cîntări și cu versuri duhovnicești, noi cei ce ne-am adunat, iubitori de prăznuire, preacinstita și cea de peste an pomenire a mucenicilor ; că pururea se roagă lui Hristos pentru neamul nostru.

Slavă..., a Treimii :

Treime de o ființă și Unime dumnezeiască, Ceea ce ai unimea în despărțire și ai firea în Fețe ; unește-ne pe noi într-o singură voință a poruncilor Tale.

Și acum..., a Născătoarei :

Cort făcut de Dumnezeu, mai înainte te-a însemnat Moise, care acoperea cu serafimii Sfînta Sfintelor, închipuind mai înainte, Fecioară, a ta curată naștere, din care era să Se hrănească după trup, Hristos.

Catavasie :

Nu este sfînt ca Domnul, și nu «este drept ca Dumnezeul nostru, «pe Care Îl laudă toată făptura ; și «nu este sfînt afară de Tine Doam«ne, Iubitorule de oameni».

SEDEALNA, glasul al 4-lea :

Podobie : Degrab ne întîmpină pe noi...

Hristos, soarele dreptății, v-a trimis pe voi sfinților, ca pe niște raze, să luminați pămîntul ; pentru aceasta luminați sufletul meu, cel întunecat întru răutate, prin dumnezeieștile voastre rugăciuni, cu dumnezeiască lumina cunoștinței de Dumnezeu, cei ce sînteți de Dumnezeu fericiți.

Alta, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înțelepciunea și Cuvîntul...

Blîndețele și curăția lui Antonie, mărimea și minunile lui Eftimie, curăția și tăcerea lui Pavel și a lui Arsenie, și lauda lui Teoctist, și cetele tuturor celorlalți cuvioși, credincioșii să le mărim și să le lăudăm cu cîntări ; cu care împreună și pe fecioara Eupraxia să o lăudăm, cu toate femeile cele de Dumnezeu înțelepțite. Și cu un glas să strigăm : Rugați-vă lui Hristos Dumnezeu să dăruiască iertare de greșeale celor ce cinstesc cu dragoste sfîntă pomenirea voastră.

Slavă..., același glas și podobie :

Legăturile patimilor rupîndu-le, v-ați alipit de dragostea bunătăților, și v-ați îmbrăcat întru Hristos cu slava cea mai presus de lume, aflînd odihnă în ostenelile voastre și cu nevoințele înfrînării dobîndind viața cea de sus. Pentru aceasta după vrednicie vă bucurați, împreună cu puterile cele de sus, stînd și veselindu-vă înaintea lui Dumnezeu, întru cîntare. Purtătorilor de Dumnezeu, părinți ai noștri, cereți iertare de greșeale, pentru cei ce prăznuiesc cu dragoste sfîntă pomenirea voastră.

Și acum..., a Născătoarei :

În noroiul păcatelor m-am împlîntat și nu este întru mine statornicie. Rău m-a înecat viforul greșelilor mele. Dar, ca ceea ce ai născut pe Cuvîntul cel unul iubitor de oameni, te rog caută spre mine, robul tău. Izbăvește-mă de păcat și de patimile cele vătămătoare de suflet și de toată răutatea vrăjmașului, stăpînă ; ca să cînt veselindu-mă : Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să-mi dea iertare de greșeale, că pe tine te am nădejde, eu robul tău.

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Vrînd să Te întrupezi, Cuvinte...

Luminător în lume arătat este dumnezeiescul Ilarion, munte al cunoașterii marele Iustin ; cu care și Ierax să fie cinstit, și Ivistion cu Iosif, vitejii cei aleși.

Ieremia încă a strălucit în viață, și Ishirion s-a arătat cu mare tărie. Cu care strălucește Carion, Copris, Castor și Casian cel preafrumos.

Mă minunez de vorba cea blîndă a lui Calist, laud facerile de bine ale lui Lavrentie, și vestesc fapta cea bună a lui Loghin, și lui Lot îi cinstesc virtuțile.

Pe Leontie, adîncul teologiei laud și slăvesc pe Maxim noianul de învățături ; mă fălesc cu Marchian și laud pe Marcu cel supus și ascultător de Dumnezeu.

Cinstea virtuților, Macarie cel mare, și Politic odorul evlaviei sînt numiți ; cu aceștia și Marcu cel foarte lăudat, și cu Dalmatoe, arapul Moise.

Măresc nevoințele lui Martinian și ale lui Malhu, și cărările cele pentru curăția și faptele bune ale lui Marcel, mai-marele păstorilor ; cinstesc și pe Mili, cel ce învia pe cei morți.

Mucenici ai lui Hristos, aduceți rugăciuni neîncetate Făcătorului și Ziditorului pentru pacea lumii și pentru cei ce cinstesc pomenirea voastră cu cîntări.

Slavă..., a Treimii :

Minune se vede că Dumnezeirea este una și trei, toată în trei fețe fără despărțire, că Tatălui și Fiului și Duhului Sfînt dăm închinare întru o fire.

Și acum..., a Născătoarei :

Bucură-te, încăperea lui Dumnezeu cea desfătată. Bucură-te chivo-

tul Legii celei noi. Bucură-te năstrapă din care s-a dat tuturor oamenilor mana cea cerească.

Catavasie :

Vrînd să Te întrupezi, Cuvinte, din «muntele cel umbros, din singura «Născătoare de Dumnezeu, profetul «a cunoscut cu vederea dumne«zeiască şi cu frică a slăvit puterea «Ta».

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Din negura patimilor...

Veniţi să vedem floriile cele pururea vii ale raiului celui din Eden, cele odrăslite de Dumnezeu, nevoinţele părinţilor, al căror singur lucrător este Domnul.

Cu izvoarele cuvintelor lui Nil se adapă tot sufletul cel înţelegător; cu sfintele vieţi a lui Naucratie şi a lui Nicon se luminează, şi Natanael cu Nistenor îl înfrumuseţează.

Xenofont cu fiii săi întru virtuţi strălucind, ne luminează, şi marele Orsisie, dar mai ales Onufrie; iar pe Pimen cine din oameni îl va lăuda după cuviinţă ?

Pamvo şi cu fapta şi cu cuvîntul să fie fericit după vrednicie ca un înalt, şi Puplie măritul, cel ce îndepărtează pe demoni, să fie lăudat, şi întocmai cu el şi luminatul Pinufrie.

După vrednică datorie să fie cinstit Pafnutie cu adevărat preamăritul, Pior, Patermutie, Pavel cel prea simplu, Pitirun cel mare şi exarhul părinţilor.

În chip luminat să fie lăudat luminătorul luminătorilor Pahomie, Palamon cel împreună-nevoitor, dumnezeiescul Petronie; şi împreună cu aceştia să fie lăudat Passarion cu cîntări dumnezeieşti.

Slavă..., a Treimii :

Deşi după fire Dumnezeirea este una, după feţe însă este întreită; întru Care ne-am botezat şi întru Care credem: Tatăl şi Cuvîntul şi Duhul cel de o fiinţă.

Şi acum..., a Născătoarei :

Preacurată, ceea ce ai născut prin cuvînt pe Cuvîntul, Cel mai presus de cuvînt, te rugăm, nu înceta să-L rogi pe Acela, să izbăvească pururea din primejdii turma ta.

Catavasie :

Din negura patimilor, ca dintr-o «noapte prea adîncă, răscumpără«mă şi te rog învredniceşte-mă să «mînece duhul meu la lumina zilei «poruncilor Tale, Hristoase».

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Pe mine cel cuprins...

Minunaţi sînt preacinstiţii părinţii noştri cei împodobiţi cu dumnezeieştile nevoinţe, cu luptele şi cu tămăduirile; că cine mai mult decît aceştia a arătat tăria minunilor ?

Să fie lăudaţi Ravula cel minunat, împreună cu Ruf, Sisoie cel întocmai cu îngerii, precum şi dumnezeiescul Serid şi Siluan.

Cer cu patru luminători s-a arătat pe pămînt, această de două ori îndoită, cu acelaşi nume numirea Simeonilor, din care trei sînt stîlpnici şi unul cel nebun pentru Hristos.

În mijlocul stelelor ca soarele au strălucit aceia cărora era povăţuitor sfinţitul Sava; cu care strălucesc Serapion, şi Silvan cu faptele.

Sarmat şi Timotei şi Titoe împreună cu Iperehie, şi Farmutie, Foca, Hariton, Herimon, Psoe şi înţeleptul Or, să fie lăudaţi.

Sfîntă şi lăudată mulţime a părinţilor, cea amintită şi cea nenumită izbăveşte de primejdii pe cei ce săvîrşesc pomenirile voastre cu dragoste.

Slavă..., a Treimii :

Te laud pe Tine, Treimea cea mai presus de toată stăpînirea, şi dumnezeiască Unime, lumină şi lumini, viaţă şi vieţi, Mintea şi Cuvîntul şi Duhul Sfînt pe Dumnezeu unul.

Şi acum..., a Născătoarei :

Iesei strămoşule, saltă, că din rădăcina ta, din curata Fecioară, a răsărit floarea vieţii, Hristos Dumnezeu, Cel ce a mîntuit lumea.

Catavasie :

Pe mine cel cuprins de multe gre«şeli, care cad la îndurările Tale, pri«meşte-mă, Iubitorule de oameni, «Doamne, ca pe proorocul, şi mă «mîntuieşte».

CONDACUL, glasul al 8-lea :

Podobie : Ca o pîrgă a firii...

Ca pe nişte propovăduitori ai dreptei credinţe şi înfrînători ai păgînătăţii, ai bucurat, Doamne, ceata purtătorilor de Dumnezeu, care a luminat lumea. Pentru rugăciunile lor, în pace desăvîrşită pe cei ce Te slăvesc pe Tine şi Te laudă păzeşte-i, ca să-Ţi cînte Ţie : Aliluia.

ICOS

La cele desfătătoare ale vieţii m-am uitat, văzînd cu gîndurile cele ce se fac şi socotind cele de întristare ale lor, am plîns viaţa oamenilor, şi numai pe voi v-am fericit, care aţi ales partea cea bună, adică a pătimi cu Hristos şi a petrece împreună cu El, şi a cînta împreună cu profetul David : Aliluia.

Urmează citirea din Prolog, apoi

SINAXAR

IN SÎMBĂTA DIN SĂPTĂMINA LĂSATULUI SEC DE BRÎNZĂ

In aceeaşi zi pomenirea tuturor sfinţilor bărbaţi şi femei, care au strălucit prin sihăstrie.

Prin sărbătorile de pînă acum, purtătorii de Dumnezeu Părinţi ne-au condus cu cumpătare şi ne-au pregătit să intrăm în marea luptă a postului ; prin frica de judecata viitoare ne-au îndepărtat de la desfătare şi îmbuibare şi ne-au învăţat cele dintîi forme ale postului ; iar prin săptămina brînzei, curăţindu-ne mai dinainte după cum se cuvine, au rînduit în chip potrivit în mijlocul săptăminii două zile de post, ca să ne îndemne puţin cîte puţin la post.

Iată că au mai pus înaintea noastră şi pe toţi bărbaţii şi femeile care, prin multe nevoinţe şi osteneli, au trăit cu cuviosie. Aceasta pentru ca, prin pomenirea lor şi a luptelor lor, să ne facă să intrăm cu mai mult curaj în marea luptă a postului. Avînd ca pildă şi călăuză viaţa lor şi dobîndind sprijinul şi ajutorul lor, vom putea fi gata pentru luptele cele duhovniceşti, mai cu seamă cînd ne gîndim că şi ei au avut aceeaşi fire ca şi noi. Şi după cum generalii, cînd îşi pornesc oştile la război, aşezîndu-se în fruntea lor, îşi îmbărbătează oastea prin cuvintele, pildele şi viaţa bărbaţilor din vechime, care au luptat cu bărbăţie şi în chipul cel mai strălucit, iar ostaşii, îmbărbătaţi fiind prin aceste pilde, atacă din tot sufletul pe duşman cu nădejdea biruinţei, tot aşa fac acum purtătorii de Dumnezeu Părinţi ; îmbărbătează pentru luptele cele duhovniceşti atît pe bărbaţi cît şi pe femei prin viaţa celor care au trăit cu cuviosie şi aşa îmbărbătaţi îi conduc spre marea luptă a postului. In acest chip uitîndu-ne cu luare-aminte la pilda vieţii lor, să săvîrşim fiecare după putere multele şi feluritele virtuţi ; mai întîi dragostea şi depărtarea minţii de la lucrările şi faptele necuviincioase ; apoi însuşi postul ; dar să nu postim numai de mîncări, ci să postim şi cu limba şi cu ochii şi, ca să spun pe scurt, să ne oprim şi să ne îndepărtăm de la orice faptă rea. Sfinţii Părinţi au aşezat în această zi pomenirea tuturor sfinţilor spre a ne înfăţişa pe cei care, prin post şi prin celelalte fapte bune şi folositoare, au bineplăcut lui Dumnezeu, spre a ne îndemna, prin pilda lor, spre nevoinţa virtuţilor şi a ne înarma cu vitejie îm-

potriva patimilor și demonilor. Sfinții Părinți ne dau a înțelege oarecum că, dacă și noi vom arăta aceeași răvînă ca și ei, nimic nu ne va împiedica de a săvîrși fapte tot atît de mari ca și ei și de a fi învredniciți de aceleași răsplătiri, căci și ei au avut aceeași fire ca și noi.

Unii spun că împăratul Iraclie a rînduit această săptămînă a brînzei pentru că înainte de el se mînca în ea carne. Fiind de șase ani în război cu Chosroe și cu perșii, a făgăduit lui Dumnezeu că, dacă-i va birui, va schimba această săptămînă și o va pune între post și dulce, lucru pe care l-a și făcut. Dar eu socotesc că s-a întîmplat aceasta pentru că a fost izvodită de Sfinții Părinți ca un fel de curățire de mai înainte; ca nu cumva, trecînd deodată de la carne și lăcomie la o mare înfrînare de la mîncare, să ne simțim rău și să ne vătămăm astfel buna stare trupească; cu încetul și treptat, îndepărtîndu-ne de mîncări grase și plăcute să primim, ca niște cai nărăviți, și frîul postului printr-o mîncare mai ușoară. Și ceea ce au făcut prin pilde cu privire la cele sufletești, aceea au meșteșugit și cu privire la cele trupești, tăind cîte puțin piedicile ce ne opresc de la post.

Pentru rugăciunile tuturor cuvioșilor Tăi, Hristoase Dumnezeul nostru, miluiește-ne pe noi, Amin.

Cîntarea a 7-a:

Irmos: Cel ce ai răcorit pe tineri...

Veniți să aducem cîntări după datorie femeilor celor ce au viețuit cu cuviință și întocmai cu îngerii, și să strigăm: Pentru ale lor rugăciuni, Dumnezeule, mîntuiește-ne pe noi pe toți.

Purtătoarea de Hristos Vriena, cu dumnezeiasca Fevronia să fie cinstite, și Tomaida cu Ieria și Platonida să fie lăudate și împreună cu acestea și Melania, cu credință.

Laudă fie Evpraxiilor celor cu gînduri îngerești, și celor două Teodore; Anastasiilor celor întru totul fericite, laudă și mărire neîncetată, minunat slujind lui Dumnezeu.

Maria Egipteanca a fost ca o lumină în lume, și cea numită Marina, stea lumii s-a arătat, și Eufrosina soare, strălucind cu virtuțile.

Luminoasă ca focul a fost Teodula întru viață și strălucește întru pustnicie Iulia, și cu acestea împreună luminează întru fapte preafericita Isidora.

Cugetătoarea de cele cerești Marina, să fie cinstită acum cu Matrona cea mare; Singlitichia și Sarra cu Iusta întru cîntări, ca niște înțelepte să fie lăudate.

Pelaghia, îngerul Domnului; Taisia, sfeșnicul pocăinței; și oricare alta din femeile, ce au strălucit în sihăstrii, să fie lăudate.

Slavă..., a Treimii:

Tatălui, împreună și Fiului, și Sfîntului Duh, cu un gînd ne închinăm și mărindu-L cu credință, strigăm: Slavă Ție Treime-Unime, Dumnezeul nostru.

Și acum..., a Născătoarei:

Binecuvîntată Născătoare de Dumnezeu Fecioară, care ai născut pe Mîntuitorul lumii și Stăpînul, pe Acela roagă-L, pururea să miluiască sufletele noastre.

Catavasie:

Cel ce ai răcorit pe tineri în cup-
«tor și pe ceea ce Te-a născut ai pă-
«zit-o fecioară după naștere, bine
«ești cuvîntat Doamne, Dumnezeul
«părinților noștri».

Cîntarea a 8-a:

Irmos: Pe Domnul, Cel ce S-a preaslăvit...

Pe păstorii și pe înțelepții dascăli; pe arhiereii Bisericii lui Hristos și pe cuvioși, toți să-i lăudăm, pe Domnul lăudîndu-L și preaînălțîndu-L întru toți vecii.

După datorie Vasile cel Mare, și cel după adevăr mult-nevoitorul Atanasie să fie lăudați întru cîntări, cu Grigorie cel mai ales decît toți în teologie.

Pe Ioan cel cu gura de aur și pe Chiril, stîlpii cei de Dumnezeu înțelepțiți, să-i lăudăm; asemenea și pe Isichie, alt teolog, și pe dumnezeiescul Meletie, grăitorul de cele dumnezeiești.

Grigorie al nisenilor, și ceilalți doi făcători de minuni părinți, și înțeleptul întru cele dumnezeiești Epifanie, împreună cu Amfilohie, luminatul luminător, să fie lăudați în veci.

Pe Mitrofan, lauda preoților, cu Nectarie, cu Attic și cu Ghenadie, împreună și pe Anatolie să-i lăudăm, pe strălucitorii cei vii, împreună cu Eusebie și cu Proclu preaînțelepții.

Pe Nicolae sfințitul propovăduitor, pe Sofronie cel adevărat cu limba de miere, și pe Evlaviu laud, și pe Diadoh împreună cu Eustațiu și cu Iuvenalie, căpeteniile părinților.

A Treimii:

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Ca pe o Unime în ființă Te laud, ca pe o Treime în fețe Te cinstesc, Părinte și Fiule și Duhule Preasfinte; stăpînirea cea fără început a împărăției Tale o slăvesc în veci.

Și acum..., a Născătoarei:

Tu munte al lui Dumnezeu te-ai arătat, Născătoare de Dumnezeu, întru care Hristos locuind, dumnezeiești locașuri a făcut pe cei ce cîntă: Pe Domnul lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Catavasie:

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Domnul, Cel ce S-a preaslăvit «în muntele cel sfînt, și a arătat lui «Moise în rug taina pururea Fecioa-«rei prin foc, lăudați-L și-L preaînăl-«țați întru toți vecii».

Și se cîntă:

Ceea ce ești mai cinstită...

Cîntarea a 9-a:

Irmos: Nașterea pururea Fecioarei...

Cine va spune curajul lui Ambrozie, și înțelepciunea lui Ierotei cum o va povesti? Dar tăria cea pentru credință a Alexandrilor, de Dumnezeu înțelepțiților părinți?

Fedim dumnezeiescul, Spiridon purtătorul de Dumnezeu, cu Antipatru, cu Pamvo, Paladie și Nonos, dimpreună cu Ieronim și Ghermano, preacinstitul, ca niște luminători dumnezeiești să fie lăudați.

Dionisie cel vestit în cele dumnezeiești, să fie cinstit ca un tăinuitor al celor cerești; asemenea Clement mult-pătimitorul, Flavian și Pavel cel mare, vestitorii mărturisirii.

Mihail al Sinadelor împreună cu Tarasie; Nichifor iarăși împreună cu Teodor cel foarte minunat și Teofan cel cu nume adevărat sfințit, să fie lăudați, ca apărători ai icoanelor lui Hristos.

Petru și Ignatie purtătorii de Dumnezeu, ca niște adevărați apostoli ai lui Hristos și sfințiți nevoitori, să fie lăudați împreună cu Policarp și împreună cu Ciprian, martirii Mîntuitorului.

Preacuvioși părinți și arhierei ai Domnului, împreună cu sfinții mucenici și cu sfintele femei, toți cei numiți și cei nenumiți, rugați-vă să se mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., a Treimii:

Unule în Treime Dumnezeule, slavă Ție neîncetat, că deși fiecare față este Dumnezeu, dar unul este în ființă Tatăl și Fiul și Duhul, cu cele trei luminate osebiri.

Și acum..., a Născătoarei:

Rug aprins cu foc și nearzînd a văzut Moise mai înainte, în muntele

Sinai, pîntecele tău, Fecioară, cel primitor de Dumnezeu, care a primit focul cel nepieritor.

Catavasie :

Naşterea pururea Fecioarei ce s-a «arătat legiuitorului mai înainte «prin foc şi prin rug, spre mîntui-«rea noastră a credincioşilor, cu «cîntări fără tăcere să o slăvim».

LUMINÎNDA

Podobie : Femei auziţi...

Mulţimea cuvioşilor părinţi, care v-aţi lepădat de lume şi crucea aţi ridicat, împreună cu cetele mucenicilor, adunarea arhiereilor şi ceata femeilor, luminaţi-ne ca să lăudăm după vrednicie prealuminata pomenire a voastră.

Slavă... Şi acum...

Podobie : Cu Apostolii să ne suim...

Pe purtătorii de Dumnezeu părinţi, care au strălucit în sihăstrie, şi pe ierarhi împreună şi pe cuvioasele femei şi cetele sfinţilor mucenici, cu cîntări luminat să-i lăudăm, ca să ne sfinţim; şi cu rugăciunile lor şi ale Născătoarei de Dumnezeu, lesne să săvîrşim călătoria postului.

LA LAUDE

Se cîntă stihirile, glasul al 8-lea :

Podobie : În raiul cel din Eden...

Mulţimea părinţilor care au sihăstrit cu cuviinţă, toţi credincioşii cu cîntări să o lăudăm. Şi pe ierarhii lui Hristos să-i cinstim întru laude, cu un dumnezeiesc cuget şi cu un suflet, fraţilor ; că în ajunare au vieţuit, şi în post curat, şi cu Evanghelia lui Hristos ne-au luminat. Cu care dimpreună să lăudăm şi pe purtătoarele de Dumnezeu şi luminatele femei ; şi vieţii lor din suflet rîvnind noi, cu dumnezeiască cuviinţă, ca să aflăm acolo iertarea greşealelor.

Pe cei ce luminat au strălucit în sihăstrie şi cu cuviinţă au vieţuit, să-i lăudăm cu preamărire, fraţilor ; ca pe cei ce au vieţuit bine şi la viaţa veşnică cu bună credinţă s-au mutat, bucurîndu-se. Şi la odihna cea nepieritoare şi fericită, care este acolo, prin virtute şi prin curăţie drept au alergat. Deci după vrednicia lor să-i cinstim, ca să aflăm milă de la Dumnezeu, prin rugăciunea lor, şi veşnică mărire şi bucurie să dobîndim ; şi să scăpăm acolo de chinurile cele neînduplecate.

Ceata tuturor ierarhilor, adunarea dreptilor şi a sihaştrilor şi a cuvioaselor femei, care aţi vieţuit cu dreaptă credinţă, milostivinduvă după har, rugaţi pe Cel singur bun, preaînduratul Domn, să ne miluiască şi pe noi de osînda cea de acolo, cu rugăciunile voastre, înţelepţilor, să ne mîntuim toţi ; şi întru desfătarea ce va să fie să ne îndulcim fără sfîrşit, în veci bucurîndu-ne şi noi, şi neîncetată cîntare strigînd Dătătorului de viaţă.

Cuviincioasă prăznuire lui Dumnezeu astăzi credincioşii să prăznuim, întru pomenirea din destul a sfinţilor arhierei şi a sihaştrilor, a sfinţilor mucenici şi a cuvioaselor şi binecredincioaselor femei. Că cele stricăcioase şi trecătoare le-au dispreţuit cu adevărat şi ca pe nişte păianjeni şi gunoaie le-au socotit ; ca să dobîndească pe Hristos şi împărăţia Lui şi dumnezeieştile acelea bunătăţi, pe care ochiul nu le-a văzut, nici urechea nu le-a auzit cîndva. Cu ale căror rugăciuni, Dumnezeule, scoate din stricăciune sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Cuvioşilor părinţi, în tot pămîntul a ieşit vestirea faptelor voastre, prin care în cer aţi aflat plata ostenelilor voastre ; risipit-aţi taberile demonilor ; ajuns-aţi la cetele

îngerilor, a căror viață fără prihană ați rîvnit; și acum îndrăznire avînd către Domnul, cereți pace sufletelor noastre.

Și acum..., a Născătoarei:

Născătoare de Dumnezeu, tu ești viața cea adevărată care ai odrăslit rodul vieții; pe tine te rugăm: Roagă-te, stăpînă, cu cuvioșii părinți, și cu toți sfinții să se miluiască sufletele noastre.

Doxologia mare, ecteniile, apolisul și Ceasul întîi.

LA LITURGHIE

Fericirile din Canonul părinților, Cîntarea a 3-a și a 6-a, pe 8.

Apostolul zilei din Cartea către Romani: Fraților, pacea să o iubim...

Și altul al părinților, din Cartea către Galateni: Fraților, roada Duhului este dragostea...

Evanghelia de la Matei: Zis-a Domnul: Luați aminte milostenia voastră...

Și altă Evanghelie a cuvioșilor, tot de la Matei: Zis-a Domnul: Toate-Mi sînt date Mie de la Tatăl Meu...

CHINONICUL

Bucurați-vă dreptii întru Domnul; celor drepți se cuvine laudă (ps. 32,1).

Să se știe:

De se va întîmpla Aflarea cinstitului cap al Sfîntului Ioan Înaintemergătorul în Sîmbăta lăsatului sec de brînză, să se caute tipicul de la sfîrșitul cărții, la litera H.

Iarăși să se știe:

Că de la Duminica Vameșului și a Fariseului pînă la Duminica Tuturor Sfinților, în fiecare sîmbătă se citește Apostolul și Evanghelia: întîi Apostolul și Evanghelia simbetei de rînd și apoi ale sfîntului.

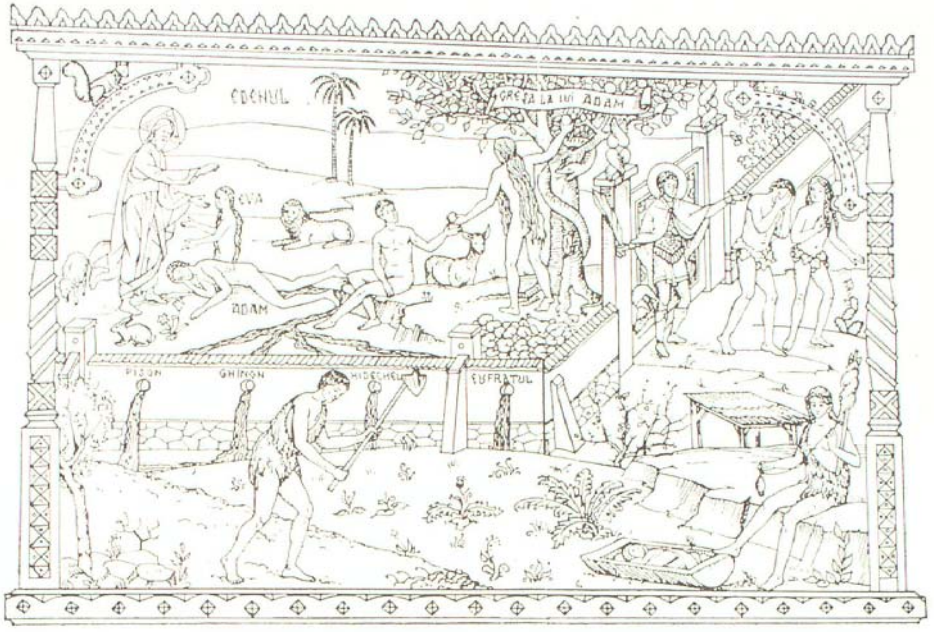

DUMINICA
LĂSATULUI SEC DE BRÎNZĂ
IZGONIREA LUI ADAM DIN RAI

LA VECERNIE, SÎMBĂTĂ SEARA

La Vecernia mare, după psalmul obișnuit, se cîntă : Fericit bărbatul..., catisma toată. La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 10 : 3 stihiri ale Învierii 3 ale lui Anatolie din Octoih și 4 ale Triodului, glasul al 6-lea :

Podobie : Toată nădejdea...

Făcătorul meu, Domnul, luînd țărînă din pămînt și însuflețindu-mă cu suflare de viață, m-a înviat și m-a cinstit a fi stăpînitor pe pămînt tuturor celor văzute, și locuitor împreună cu îngerii. Iar Satana înșelătorul, lucrînd cu șarpele ca printr-o unealtă, m-a amăgit prin mîncare, și de mărirea lui Dumnezeu m-a osebit și m-a dat morții celei mai de dedesubt în pămînt. Ci Tu, ca un stăpîn și îndurat, iarăși mă cheamă.

De veșmîntul cel de Dumnezeu țesut m-am dezbrăcat eu ticălosul, prin sfatul vrăjmașului, neascultînd porunca Ta cea dumnezeiască, Doamne. Și m-am îmbrăcat acum cu frunze de smochin și cu haine de piele ; căci m-am osîndit a mînca prin sudori pîine cu muncă ; și pămîntul a fost blestemat să-mi rodească spini și pălămidă. Ci Tu, Cel ce Te-ai întrupat din Fecioară în anii cei de apoi, chemîndu-mă, iarăși adu-mă în rai.

Raiule preacinstite, podoaba cea frumoasă, locașul cel de Dumnezeu zidit, veselia cea nesfîrșită și desfătarea, mărirea drepților, frumusețea profeților și sălășluirea sfinților, cu sunetul frunzelor tale roagă pe Ziditorul tuturor, să-mi deschidă ușile pe care cu neascultare le-am închis; și să mă învrednicesc a mă împărtăși de pomul vieții și al bucuriei, cu care mai înainte întru Tine m-am desfătat.

Adam a fost scos din rai pentru neascultare, și de la desfătare a fost lepădat, amăgit fiind de vorbele femeii, și gol a șezut în preajma locului, tînguindu-se: vai mie! Deci să ne sîrguim toți, să primim vremea Postului supunîndu-ne evangheliceștilor rînduieli; ca prin ele făcîndu-ne plăcuți lui Hristos, să dobîndim iarăși sălășluirea raiului.

Slavă..., glasul al 6-lea:

Șezut-a Adam în preajma raiului, și de goliciunea sa plîngînd, se tînguia: Vai mie, celui ce m-am supus înșelăciunii celei viclene, și am fost furat de ea și de mărire m-am depărtat. Vai mie, celui dezbrăcat de nevinovăție și lăsat în sărăcie. Ci, o raiule, de acum nu mă voi mai desfăta întru dulceața ta. Nu voi mai vedea pe Domnul și Dumnezeul și Ziditorul meu; căci în pămînt voi merge, din care am și fost luat. Milostive îndurate, strig către Tine: Miluiește-mă pe mine cel ce am căzut.

Și acum..., a Născătoarei, a glasului ce va fi de rînd.

Vohod: Lumină lină...

Prochimen: Domnul a împărățit...

LA LITIE

După obicei, stihira hramului.

Slavă..., glasul al 6-lea:

Soarele razele și-a ascuns, luna cu stelele în sînge s-au schimbat, munții s-au înfricoșat, dealurile s-au cutremurat, cînd s-a închis raiul ieșind Adam, cu mîinile bătîndu-și fața și zicînd: Milostive, miluiește-mă pe mine cel ce am căzut.

Și acum..., a Născătoarei:

În taină te lăudăm pe tine, Născătoare de Dumnezeu, Marie: că te-ai arătat scaun al marelui Împărat, cort preasfînt mai desfătat decît cerurile, car de heruvimi și mai presus decît serafimii, cămară a măririi; că din tine a ieșit întrupîndu-Se Dumnezeul tuturor. Pe Acela roagă-L să mîntuiască sufletele noastre.

STIHOAVNA Octoihului

Slavă..., glasul al 6-lea:

Scos a fost Adam din rai pentru mîncare; pentru aceasta și șezînd în preajma lui, plîngea tînguindu-se, și cu glas de umilință zicea: Vai mie, ce am pătimit cu ticălosul! O poruncă am călcat a Stăpînului meu, și de tot binele m-am lipsit. Raiule preasfinte, care ai fost sădit pentru mine și prin Eva ai fost încuiat, roagă pe Cel ce te-a făcut pe tine și pe mine m-a zidit, ca să mă satur de florile tale. Pentru aceasta și Mîntuitorul către dînsul a zis: Zidirea Mea nu vreau să piară, ci vreau să se mîntuiască și la cunoștința adevărului să vină. Că pe cel ce vine la Mine nu-l voi goni afară.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Făcătorul și Mîntuitorul meu, Preacurată, Hristos Domnul, din pîntecele tău ieșind, întru mine îmbrăcîndu-Se, din blestemul cel dintîi pe Adam l-a scăpat. Pentru aceasta ție, Preacurată, ca Maicii lui Dumnezeu și Fecioarei cu adevărat, strigăm fără tăcere ca îngerul: Bucură-te! Bucură-te stăpînă, folositoarea și acoperămîntul și mîntuirea sufletelor noastre.

Acum liberează... După Sfinte Dumnezeule... troparul: Născătoare de Dumnezeu... (de 3 ori), și cealaltă urmare a Privegherii.

Iar de nu este Priveghere, troparul Învierii și al Născătoarei de Dumnezeu.

Să se știe:

Că slujba sfîntului de la Mineiu se cîntă la Pavecerniță.

DUMINICĂ LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul... troparul Învierii (de 2 ori) și al Născătoarei.

Apoi obișnuitele Catisme și Polieleul, precum s-a arătat în Duminica Fiului risipitor.

Și se începe citirea din cartea despre cele șase zile ale Facerii, a Sfîntului Ioan Gură de Aur.

Apoi: Bine ești cuvîntat Doamne..., și antifoanele glasului.

Toată suflarea... și Evanghelia Utreniei cea de rînd. Învierea lui Hristos văzînd... și Psalmul 50.

Slavă..., glasul al 8-lea: Ușile pocăinței deschide-mi mie... Și acum..., În cărările mîntuirii...

Apoi stih. glasul al 6-lea: Miluiește-ne Dumnezeule... și La mulțimea faptelor mele... (caută-le înapoi, la pagina 7).

Canoanele se pun astfel: Canonul Învierii din Octoih, al Crucii-Învierii și al Născătoarei de Dumnezeu pe 8, iar din Triod pe 6.

CANONUL

Alcătuire a lui Cristofor Protasicritul.

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea:

Irmos: Ca pe uscat umblînd Israel...

Vino, ticălosul meu suflet, de plîngi astăzi, de cele ce s-au făcut cu tine, aducîndu-ți aminte de goliciunea cea dintîi din Eden, prin care ai fost scos din desfătare și din bucuria cea neîncetată.

Pentru milostivirea cea multă și îndurările Tale, Ziditorule al lumii și Făcătorule al tuturor, viu făcîndu-mă întîi din țărînă, mi-ai poruncit să Te laud împreună cu îngerii Tăi.

Pentru bogăția bunătăților, Tu ai sădit, Ziditorule și Doamne, desfătarea raiului în Eden, poruncindu-mi să mă desfătez întru roadele cele frumoase, veselitoare și nestricăcioase.

Slavă...

Vai mie, ticălosul meu suflet, că ai luat învoire de la Dumnezeu să te îndestulezi de cele ce sînt în Eden, și ți s-a poruncit să nu mănînci din rodul cunoștinței. Pentru ce ai călcat legea lui Dumnezeu?

Și acum..., a Născătoarei:

Născătoare de Dumnezeu Fecioară, ca ceea ce ești după neam fiica lui Adam, iar după har Născătoare lui Hristos Dumnezeu, pe mine, cel alungat din Eden, mă cheamă iarăși.

Iar Catavasii se cîntă irmoasele acestui Canon:

Ca pe uscat umblînd Israel, cu ur-
«mele prin adînc, pe prigonitorul
«Faraon văzîndu-l înecat, a strigat:
«Iui Dumnezeu cîntare de biruință
«să-I cîntăm».

Cîntarea a 3-a:

Irmos: Nu este sfînt...

Șarpele cel viclean oarecînd pizmuind cinstea mea, a șoptit în urechile Evei cu înșelăciune; de care eu amăgindu-mă, vai mie, m-am lepădat din adunarea vieții.

Mîna cu îndrăznire întinzîndu-mi, am gustat din pomul cunoștinței, din care mi-a poruncit Dumnezeu să nu gust niciodecum, și din dumnezeiasca mărire am fost lepădat cu amar.

Vai mie, ticălosule suflete: Cum n-ai cunoscut vicleşugul ? Cum n-ai simţit înşelăciunea şi pizma vrăjmaşului ? Ci mintea ţi-ai întunecat şi ai călcat porunca Ziditorului tău.

Şi acum..., a Născătoarei :

Nădejdea şi acoperământul meu, cinstită, ceea ce singură ai acoperit de demult, prin naşterea ta, goliciunea lui Adam celui căzut, curată, cu nestricăciune iarăşi îmbracă-mă.

Catavasie :

Nu este sfînt precum Tu Doam-«ne, Dumnezeul meu, Care ai înăl-«ţat fruntea credincioşilor Tăi, «Bunule, şi ne-ai întărit pe noi pe «piatra mărturisirii Tale».

SEDEALNA, glasul al 4-lea :

Podobie : Spăimîntatu-s-a Iosif...

Lepădat a fost Adam din desfătarea raiului, prin mîncarea cea amară, pentru neînfrînare, nepăzind porunca Stăpînului, şi a fost osîndit să lucreze pămîntul din care a fost luat şi cu multe sudori să mănînce pîinea sa. Pentru aceasta noi să iubim înfrînarea, ca să nu plîngem afară din rai ca şi acela, ci să intrăm într-însul.

Slavă... Şi acum...

Podobie : Cel ce Te-ai înălţat...

Nu vom tăcea niciodată, Născătoare de Dumnezeu, a vesti puterile tale noi nevrednicii; că de nu ai fi stat tu înainte rugîndu-te, cine ne-ar fi izbăvit pe noi dintru atîtea primejdii ? Sau cine ne-ar fi păzit pînă acum slobozi ? Nu ne vom depărta de la tine, stăpînă, că tu izbăveşti pe robii tăi pururea din toate nevoile.

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Hristos este puterea mea...

De cinste m-am învrednicit eu ticălosul, de la Tine Stăpîne în Eden. Vai mie, cum m-am înşelat, şi de diavolul fiind zavistuit, am fost lepădat de la faţa Ta.

Plîngeţi-mă cete îngereşti, frumuseţile raiului şi podoaba plantelor celor de acolo, pe mine cel înşelat rău şi de la Dumnezeu depărtat.

Livadă fericită, pomi sădiţi de Dumnezeu, frumuseţi ale raiului, acum vărsaţi lacrimi din frunze ca din nişte ochi, pentru mine cel golit şi înstrăinat de mărirea lui Dumnezeu.

Slavă...

Nu te voi mai vedea, nici mă voi mai bucura de preadulcea şi dumnezeiasca strălucire a ta, preacinstite raiule; că gol la pămînt am fost lepădat, mîniind pe Făcătorul meu.

Şi acum..., a Născătoarei :

Preasfîntă stăpînă, ceea ce ai deschis tuturor credincioşilor uşile raiului, pe care le-a încuiat Adam odinioară cu neascultarea, deschide-mi uşile milei tale.

Catavasie :

Hristos este puterea mea, Dum-«nezeu şi Domnul, cinstita Biserică «cu dumnezeiască cuviinţă cîntă, «strigînd: Din cuget curat întru «Domnul prăznuind».

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Cu dumnezeiască strălucirea Ta...

Pizmuindu-mă vrăjmaşul de demult, pentru petrecerea cea norocită din rai, urîtorul de oameni în chip de şarpe m-a amăgit, şi străin de mărirea cea veşnică m-a arătat.

Plîng și mă tînguiesc cu sufletul, și cer să se adauge ochilor mei mulțime de lacrimi, cînd privesc și văd goliciunea mea, pe care am luat-o prin călcarea poruncii Domnului.

Slavă...

Din pămînt am fost zidit cu mîna lui Dumnezeu, și am auzit că iarăși am să mă întorc în pămînt eu ticălosul. Cine nu mă va plînge pe mine, cel lepădat de la Dumnezeu, și care am schimbat raiul cu iadul?

Și acum..., a Născătoarei :

Cămară de taină a slăvirii, toți credincioșii te vestim pe tine, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești cu totul fără de prihană. Pentru aceasta te rog, curată, pe mine cel căzut din cămara raiului, fă-mă iarăși primit într-însul.

Catavasie :

Cu dumnezeiască strălucirea Ta, «Bunule, sufletele celor ce mînecă «la Tine cu dragoste, Te rog, lumi-«nează-le, ca să Te vadă, Cuvinte al «lui Dumnezeu, pe Tine adevăratul «Dumnezeu, Cel ce chemi din negu-«ra greșealelor».

Cîntarea a 6 a :

Irmos : Marea vieții văzînd-o...

Cu veșmînt de Dumnezeu țesut m-ai îmbrăcat, Mîntuitorule, în Eden ca un milostiv ; iar eu am călcat porunca Ta, plecîndu-mă vrăjmașului, și gol m-am văzut eu, ticălosul.

Suflete al meu preaticăloase, depărtatu-te-ai de Dumnezeu pentru neînfrînarea ta ; lipsitu-te-ai de desfătarea raiului ; de îngeri te-ai despărțit ; în stricăciune te-ai pogorît ; o, ce cădere !

Slavă...

Îndură-te, miluiește făptura mîinilor Tale, atotțiitorule Dumnezeule ; Te rog nu mă trece cu vederea, Bunule, pe mine cel ce m-am despărțit de ceata îngerilor Tăi.

Și acum..., a Născătoarei :

Marie, ceea ce ești de Dumnezeu chemată și Doamnă a tuturor, ca ceea ce ai născut pe Domnul, Împăratul tuturor și Mîntuitorul, pe mine cel ce sînt robit iarăși mă cheamă în desfătarea raiului.

Catavasie :

Marea vieții văzînd-o înălțîndu-se «de viforul ispitelor, la limanul Tău «cel lin alergînd, strig Ție : Scoate «din stricăciune viața mea, mult-«Milostive».

CONDACUL glasul al 8-lea :

Al înțelepciunii îndreptătorule și de știință dătătorule, al celor neînțelepți învățătorule și al săracilor sprijinitorule, întărește, înțelepțește inima mea, Stăpîne ; dă-mi cuvînt, Cuvinte al Tatălui ; că iată buzele mele nu le opresc a striga către Tine : Îndurate, miluiește-mă pe mine cel căzut.

ICOS

Șezut-a Adam atunci în preajma desfătării raiului și a plîns și, cu mîinile bătîndu-și fața zicea : Îndurate, miluiește-mă pe mine cel căzut.

Văzînd Adam pe înger alungîndu-l și încuind ușa dumnezeiești grădini, tare a oftat și a zis : Îndurate, miluiește-mă pe mine cel căzut.

Simte durere raiule, împreună cu lucrătorul care a sărăcit, și cu sunetul frunzelor tale roagă pe Făcătorul să nu-ți încuie ușa. Îndurate, miluiește-mă pe mine cel căzut.

Raiule preaîmbunătățite, preasfinte, preafericite, cel ce ai fost sădit pentru Adam și ai fost în-

cuiat prin Eva, roagă pe Dumnezeu pentru cel căzut: Îndurate, miluieşte-mă pe mine cel căzut.

SINAXAR

ÎN DUMINICA LĂSATULUI SEC DE BRÎNZĂ

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În aceeaşi zi se face pomenirea izgonirii din raiul desfătării a lui Adam cel întîi-zidit.

Sfinţii Părinţi au aşezat pomenirea izgonirii lui Adam din rai la începutul sfîntului Post de patruzeci de zile spre a arăta prin aceasta cît de folositor este pentru firea omenească leacul postului şi iarăşi cît de ruşinos lucru este lăcomia şi neascultarea. Aşadar Părinţii lăsînd la o parte pe celelalte nenumărate făpturi care pentru om au fost făcute, ne-au pus în faţă pe Adam cel întîi-zidit ca să ne arate lămurit întîi ce mare rău a pătimit, pentru că n-a postit puţin, al doilea că de atunci răul a fost introdus şi în firea noastră şi al treilea că cea dintîi poruncă a lui Dumnezeu dată oamenilor este porunca postului. Adam n-a păzit porunca, ci ascultînd de pîntece, dar mai bine-zis de vicleanul şarpe prin Eva, nu numai că n-a ajuns Dumnezeu, ci şi-a atras asupra sa moartea şi a dat pieirii tot neamul omenesc. Din pricina desfătării şi neascultării celui dintîi Adam, Domnul a postit patruzeci de zile şi a ascultat. Pentru aceasta a şi fost izvodit de Sfinţii Apostoli acest post de patruzeci de zile pentru ca noi, prin paza poruncii, să dobîndim cu ajutorul postului nestricăciunea pierdută de Adam, care a pătimit pentru că n-a păzit porunca.

Sau altă explicare: după cum am spus mai sus, scopul Sfinţilor Apostoli a fost de a cuprinde pe scurt toate faptele săvîrşite de Dumnezeu de la începutul pînă la sfîrşitul lumii. Pricina tuturor relelor din viaţa noastră este călcarea poruncii şi căderea lui Adam, din pricina gustării din pomul cunoştinţei binelui şi răului. Pentru acest motiv Sfinţii Părinţi ne pun înainte acest fapt ca să fugim, dar mai bine-zis ca să nu trăim în desfrîu. Adam a fost plăsmuit de mîna lui Dumnezeu în ziua a şasea; prin suflarea în faţă a fost cinstit să fie chip al lui Dumnezeu; a primit îndată porunca şi a locuit în rai pînă în ceasul al şaselea din zi. În urmă a călcat porunca şi a fost izgonit de acolo. Filoniudeul spune că Adam a stat în rai o sută de ani. Alţii spun că a stat şapte zile sau şapte ani din pricina cinstei ce-o are numărul şapte. Dar că Adam a întins mîinile şi s-a atins de fruct în ceasul al şaselea din zi, a arătat-o şi noul-Adam, Hristos, Care şi-a întins mîinile pe cruce în ceasul al şaselea din zi, tămăduind nenorocirea lui Adam. Omul a fost creat între stricăciune şi nestricăciune, spre a dobîndi pe aceea spre care va înclina prin voinţă. Lui Dumnezeu îi era cu putinţă să facă pe om să nu păcătuiască deloc. Totuşi pentru ca nestricăciunea să fie şi fapta voinţei lui îi dă porunca de a se atinge de toţi pomii din rai, afară de pomul cunoştinţei binelui şi răului. Poate că Dumnezeu i-a îngăduit să cugete asupra tuturor făpturilor săvîrşite de puterea dumnezeiască, dar nu i-a îngăduit de fel să cugete asupra fiinţei lui Dumnezeu. Grigorie Teologul spune că pomii din rai sînt ideile dumnezeieşti, iar fructul este contemplaţia. Cu alte cuvinte, spune Grigorie Teologul, Dumnezeu i-a îngăduit lui Adam să cerceteze şi să cugete asupra tuturor celorlalte stihii ale lumii şi asupra însuşirilor lor, iar prin aceasta să slăvească pe Dumnezeu. Aceasta este adevărata desfătare. Poate că Dumnezeu i-a îngăduit să cerceteze şi firea sa omenească, dar nu i-a îngăduit de loc să cerceteze care este fiinţa lui Dumnezeu, de unde şi cum a adus totul la fiinţă din nefiinţă. Adam însă a lăsat la o parte pe toate celelalte stihii ale lumii şi a început să cerceteze pe cele cu privire la Dumnezeu, iscodind cu de-amănuntul firea dumnezeiască. Fiindcă era încă nedesăvîrşit şi prunc în astfel de lucruri, a căzut, pentru că Satana prin Eva i-a băgat în cap gîndul de a ajunge Dumnezeu. Iar marele şi dumnezeiescul Hrisostom spune că pomul acela are o îndoită-putere. El spune că raiul a fost pe pămînt şi gîndeşte că este şi spiritual şi material, după cum era şi Adam. Amîndoi, şi raiul şi Adam, erau la mijloc între stricăciune şi nestricăciune. Prin această interpretare se păstrează şi sensul literal al Scripturii şi totuşi nu se rămîne numai la litera Scripturii. Alţii spun că pomul acela era smochin, pentru motivul că îndată ce au cunoscut că sînt goi s-au acoperit întrebuinţînd frunze de smochin. De aşa şi Hristos l-a blestemat ca unul ce a fost pricină călcării poruncii. Smochinul are într-adevăr oarecare asemănare cu păcatul. Mai întîi, dulceaţa; apoi asprimea frunzelor şi lipiciunea din pricina laptelui lui. Sînt unii care spun că pomul acela simbolizează împreunarea şi cunoaşterea lui Adam şi a Evei. Dar interpretarea aceasta nu-i dreaptă. Aşadar Adam, după ce a călcat porunca, după

ce s-a îmbrăcat cu trup muritor şi şi-a primit blestemul, a fost izgonit din rai. Dumnezeu a poruncit ca sabia de foc să păzească poarta raiului. Adam, stînd în faţa raiului, plîngea că a fost lipsit de atîtea bunătăţi, din pricină că n-a postit la timp. Prin Adam s-a împărtăşit tot neamul omenesc aceloraşi necazuri ca şi el, pînă ce Cel care ne-a creat ne-a ridicat din nou la vechea vrednicie. I-a fost milă de firea noastră pîngărită de Satana, S-a născut din Sfînta Fecioară şi, vieţuind într-un chip nespus de curat, ne-a arătat calea cea adevărată prin fapte cu totul protivnice celor ale lui Adam, adică prin post şi prin smerenie şi a biruit cu măiestrie pe cel care ne-a înşelat.

Au voit, aşadar, purtătorii de Dumnezeu părinţi să ne înfăţişeze toate aceste lucruri în tot cursul Triodului; mai întîi au pus înainte faptele Vechiului Testament. Cel dintîi fapt din acestea este crearea şi căderea lui Adam din pricina desfătării, despre care facem acum pomenire; apoi facem pomenire şi de celelalte fapte săvîrşite de Moise şi de profeţi, dar mai cu seamă facem pomenire de cuvintele proorocului David, adăugînd ceva şi din cele ale harului. Apoi, cu rînduială, facem pomenire şi de faptele Noului Testament. Cea dintîi din acestea este Bunavestire, care prin nespusa iconomie a lui Dumnezeu, cade aproape totdeauna în sfîntul Post de patruzeci de zile. Apoi facem pomenire de minunea săvîrşită cu Lazăr, de primirea Domnului cu stîlpări şi de sfînta şi marea săptămînă, cînd se citesc Sfintele Evanghelii şi se cîntă cu glas dulce sfintele şi mîntuitoarele Patimi. În sfîrşit, facem pomenire de înviere şi de celelalte fapte prin citirea Faptelor Sfinţilor Apostoli, pînă la pogorîrea Sfîntului Duh, cînd a început predicarea creştinismului şi a adunat pe toţi sfinţii. În adevăr, Faptele Sfinţilor Apostoli ne încredinţează despre învierea Domnului prin minunile săvîrşite de apostoli.

Prin urmare am pătimit atîtea pentru că Adam n-a postit o singură dată. De aceea se pune acum, la începutul sfîntului Post de patruzeci de zile, pomenirea lui Adam, pentru ca, aducîndu-ne aminte ce mare rău a adus nepostirea lui Adam, să ne străduim să primim postul cu multă bucurie şi să-l păzim spre a dobîndi cu ajutorul lui ceea ce n-a reuşit Adam, adică îndumnezeirea. Să plîngem cu amar, să postim, să ne umilim pînă ce ne va cerceta Dumnezeu; căci fără acestea nu cîştigăm cu uşurinţă ce-am pierdut.

Trebuie să se ştie că acest sfînt şi mare Post este ca o zeciuială a întregului an. Pentru că din lene nu ne place să postim totdeauna şi să ne îndepărtăm de rele, Sfinţii Apostoli şi dumnezeieştii Părinţi au rînduit acest post ca un fel de secerîş. În chipul acesta vom şterge acum, zdrobindu-ne inima şi umilindu-ne prin post, toate faptele noastre rele ce le-am săvîrşii în cursul întregului an; de asta trebuie să-l păzim cu mai multă grijă.

Dar nu numai pe acesta, ci şi pe celelalte trei posturi, adică postul Sfinţilor Apostoli, postul Sîntămăriei şi postul Naşterii Domnului, căci dumnezeieştii Părinţi au rînduit aceste posturi în legătură cu cele patru anotimpuri ale anului. Mai mult decît pe celelalte însă trebuie să cinstim Postul acesta de patruzeci de zile din pricina Sfintelor Paţimi şi din pricină că Hristos a postit acest post şi s-a preaslăvit. Moise a postit patruzeci de zile şi a primit Legea şi l-au postit şi Ilie şi Daniel şi toţi cîţi au fost plăcuţi înaintea lui Dumnezeu. Şi Adam arată că postul este bun prin aceea că a fost izgonit din rai pentru că n-a postit. Pentru această pricină deci a fost aşezată la începutul postului mare pomenirea izgonirii lui Adam din rai.

Prin nespusa Ta milostivire, Hristoase Dumnezeul nostru, învredniceşte-ne de desfătarea raiului şi ne miluieşte, ca un iubitor de oameni. Amin.

Cîntarea a 7-a:

Irmos: Dătător de rouă...

Cel ce stăpîneşti toate veacurile, Doamne, Cel ce m-ai zidit pe mine cu voia Ta, nu mă trece cu vederea, Dumnezeule, pe mine cel pizmuit de vicleanul balaur oarecînd şi care Te-am mîniat, Mîntuitorule; ci iarăşi mă cheamă.

Cu îmbrăcăminte de ruşine fiind îmbrăcat, vai mie, în loc de veşmînt luminat, plîng pierderea mea, Mîntuitorule, şi cu credinţă strig Ţie, Bunule: Nu mă trece cu vederea, Dumnezeule, ci iarăşi mă cheamă.

Slavă...

Rănit-a şarpele cel preaviclean tot sufletul meu, cu pizmă, şi m-a izgonit din desfătarea raiului; ci

o, îndurate Mîntuitorule, nu mă trece cu vederea ; ci ca un Dumnezeu iarăşi mă cheamă.

Şi acum..., a Născătoarei :

Rugăciunea mea cea smerită primeşte-o cu milostivirea ta, ceea ce eşti cu totul fără prihană, şi-mi dă curată, iertare de greşeli mie, celui ce strig neîncetat cu plîngere : Nu mă trece cu vederea, preabună, ci iarăşi mă cheamă.

Catavasie :

Dătător de rouă cuptorul l-a fă-«cut îngerul cuvioşilor tineri ; iar «pe haldei arzîndu-i porunca lui «Dumnezeu, pe tiran l-a plecat a «striga : Bine eşti cuvîntat Dum-«nezeul părinţilor noştri».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Din văpaie cuvioşilor...

Cu daruri de multe feluri, o-dinioară, ai cinstit lucrul mîinilor Tale, Unule, Iubitorule de oameni ; iar cumplitul balaur cu şuierarea m-a înşelat, vai mie, go-lindu-mă de bunurile ce am avut.

Pentru ce ai ascultat sfatul cel amar, şi dumnezeieştii porunci ne-ascultător te-ai făcut ! Vai mie, smerite suflet, pe Dumnezeu ai scîrbit, pe Care pururea a-L slăvi cu îngerii te-a rînduit.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh Dumnezeu.

Şerpilor şi fiarelor te-ai făcut stăpîn ; cum dar, ai vorbit cu şarpele cel pierzător de suflet, luînd sfetnic pe vrăjmaşul ca pe un prieten adevărat ? Vai de a ta înşelăciune, ticălosul meu suflet !

Şi acum..., a Născătoarei :

Pe tine cortul cel purtător de lumină al întrupării lui Dumnezeu te lăudăm, Marie, de Dumnezeu dăruită. Pentru aceasta mie, celui rău întunecat de patimi, arată-mi lumina îndurării, nădejdea celor deznădăjduiţi.

Catavasie :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi prea-înălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Din văpaie cuvioşilor rouă ai iz-«vorît şi jertfa dreptului cu apă o «ai ars ; că toate le faci, Hristoase, «cu singură voirea. Pe Tine Te «preaînălţăm întru toţi vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Pe Dumnezeu a-L vedea...

Dulce la gustare mi s-a arătat în rai rodul cunoştinţei ; iar săturîndu-mă de mîncare, venin s-a făcut sfîrşitul lui. Vai, suflete ticăloase ! Cum neînfrînarea ta te-a înstrăinat din locaşul raiului.

Dumnezeule al tuturor, Doamne al îndurării, caută spre smerenia mea cu milostivire, şi nu mă trimite departe de dumnezeiescul rai ; ca văzînd frumuseţile de unde am căzut, să mă nevoiesc cu plîngeri, să iau iarăşi cele ce am pierdut.

Plîng, suspin şi mă tînguiesc, văzînd pe înger că este rînduit a păzi cu sabia cea de văpaie intrarea în Eden, cea neapropiată tuturor călcătorilor de poruncă ; vai, de nu mi-o vei face Tu neoprită, Mîntuitorule.

Slavă...

Îndrăznesc spre mulţimea milei Tale, Hristoase Mîntuitorule, şi spre sîngele dumnezeieştii coastei Tale, prin care ai sfinţit firea omenească, şi celor ce slujesc Ţie, Bunule, le-ai deschis uşile raiului, pe care mai înainte le-a încuiat Adam.

Şi acum..., a Născătoarei :

Ceea ce eşti uşă a vieţii neumblată şi înţelegătoare, Fecioară de Dum-

nezeu Născătoare, care nu știi de nuntă; deschide-mi cu rugăciunile Tale ușile raiului cele încuiate mai dinainte; ca să te slăvesc pe tine, ajutătoarea mea cea după Dumnezeu și scăparea cea tare.

Catavasie:

Pe Dumnezeu a-L vedea nu este «cu putință oamenilor, spre Care «nu cutează a căuta cetele îngerești. Iar prin tine, Preacurată, S-a «arătat oamenilor Cuvîntul întrupat; pe Care slăvindu-L cu oștile «cerești, pe tine te fericim.

LUMINÎNDA Învierii

Slavă..., această stihiră:

Podobie: Femei auziți...

Porunca Ta, Doamne, nu am ascultat-o eu, ticălosul, și golit fiind de mărirea Ta, vai mie, m-am umplut de rușine, și din desfătarea raiului m-am depărtat; Îndurate Bunule, miluiește-mă pe mine cel lipsit, după dreptate, de a Ta bunătate.

Și acum...

Podobie: Cu Apostolii să ne suim...

Depărtați fiind, Doamne, din rai mai înainte pentru mîncarea cea din lemn, iarăși ne-ai adus pe noi prin Crucea și prin patima Ta, Mîntuitorule și Dumnezeul meu. Prin care întărește-ne să săvîrșim Postul, cu cuvioasă curăție, și să ne închinăm dumnezeiestii învieri, Paștilor celor mîntuitoare; cu rugăciunile celei ce Te-a născut pe Tine.

LA LAUDE

Se pun 4 stihiri ale Învierii și una a lui Anatolie din Octoih, iar din Triod aceste samoglasnice, glasul al 5-lea:

Adam cu plîngere a strigat: Vai mie, că șarpele și femeia de la dumnezeiască îndrăzneală m-au gonit și din desfătarea raiului mîncarea din pom m-a înstrăinat. Vai mie, nu mai pot răbda ocara. Cel ce eram odinioară împăratul tuturor făpturilor celor pămîntești ale lui Dumnezeu, acum rob m-am făcut, dintr-o sfătuire fără de lege. Și cel ce eram oarecînd îmbrăcat cu mărirea nemuririi, cu piele de om muritor cu jale sînt înfășurat. Vai mie! Ce plîngere îmi voi lua întru ajutor? Ci Tu, Iubitorule de oameni, Cel ce din pămînt m-ai făcut, cu milostivirea îmbrăcîndu-Te, din robia vrăjmașului iarăși mă cheamă și mă mîntuiește.

Stih: Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale (ps. 137, 1).

Călătoria virtuților s-a deschis. Cei ce voiți să vă nevoiți intrați, încingîndu-vă cu nevoința cea bună a postului. Că cei ce se luptă după lege, după dreptate se și încununează. Și luînd toată întrarmarea Crucii să ne luptăm împotriva vrăjmașului, ca un zid nestricat ținînd credința, și ca o platoșă rugăciunea, și ca un coif milostenia. În loc de sabie, postul care taie toată răutatea de la inimă. Cel ce face acestea, va primi cununa cea adevărată de la Împăratul tuturor, Hristos, în ziua judecății.

Glasul al 6-lea:

Stih: Veseli-mă-voi și mă voi bucura întru Tine, cînta-voi numele Tău, Preaînalte (ps. 9, 2).

Adam din rai a fost izgonit, cu mîncarea împărtășindu-se, ca un neascultător. Moise văzător de Dumnezeu s-a făcut, cu postul curățindu-și ochii sufletului. Pentru aceasta cei ce dorim să fim locuitori raiului, să ne lepădăm de hrana cea nefolositoare; și dorind să vedem pe Dumnezeu, să postim ca Moise patruzeci de zile. Cu rugăciuni și cu cereri, stăruind din toată inima, să potolim patimile cele sufletești, să gonim zburdările cele trupești. U-

şori să trecem spre călătoria cea de sus, unde cetele îngerilor cu glasuri fără tăcere laudă Treimea cea nedespărţită, să vedem neasemănata şi stăpînească frumuseţe. Acolo învredniceşte-ne, Fiule al lui Dumnezeu, Dătătorule de viaţă, pe noi cei ce nădăjduim întru Tine, să dănţuim împreună cu oştile îngereşti. Pentru rugăciunile Maicii, celei ce Te-a născut Hristoase, şi ale Apostolilor şi ale mucenicilor şi ale preacuvioşilor.

Stih: Scoală-Te, Doamne Dumnezeul meu! Înalţă-se mîna Ta! Nu uita pe săracii Tăi pînă în sfîrşit (ps. 9, 32).

Sosit-a vremea începutul luptelor celor duhovniceşti, biruinţa cea împotriva demonilor, înfrînarea cea întrarmată, podoaba îngerilor, îndrăznirea cea către Dumnezeu. Că prin aceasta Moise s-a făcut vorbitor cu Ziditorul, şi nevăzut a primit glas în urechile lui. Doamne, prin aceasta învredniceşte-ne şi pe noi, să ne închinăm patimilor Tale şi sfintei învieri, ca un iubitor de oameni.

Slavă..., tot aceasta.

Şi acum..., a Născătoarei:

Preabinecuvîntată eşti...

Doxologia mare şi obişnuita Litie, în pridvor, la care se cîntă Slavă... Şi acum... Stihira Evangheliei. Apoi Ceasul întîi.

Şi se citeşte învăţătura pentru credinţă a Cuviosului Părintelui nostru Teodor Studitul, şi se face apolisul.

LA LITURGHIE

Fericirile glasului pe 6, şi din canonul Triodului, Cîntarea a 6-a, pe 4.

Apostolul din Cartea către Romani, Evanghelia de la Matei, şi dumnezeiasca Liturghie a Sfîntului Ioan Gură de Aur.

CHINONICUL

Lăudaţi pe Domnul din ceruri. Aliluia.

Se cuvine a şti:

Că din această Duminică pînă la 21 septembrie se părăseşte Polieleul şi se cîntă numai la privegherile praznicelor împărăteşti şi la sfinţii cei mari.

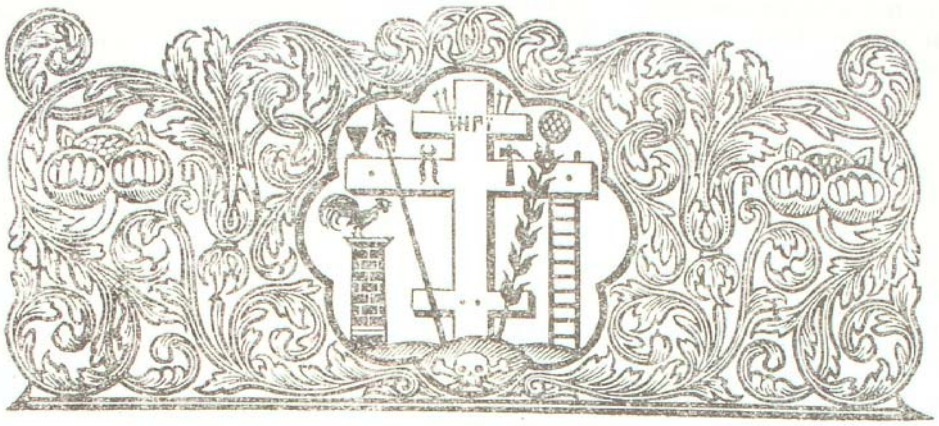

ÎNCEPUTUL
SFÎNTULUI ȘI MARELUI POST
LUNI ÎN ÎNTÎIA SĂPTĂMÎNĂ

LA VECERNIE, DUMINICĂ SEARA

După Psalmul obișnuit, la Doamne, strigat-am... se pun 10 stihiri și se cîntă stihirile pocăinței: 4 ale glasului de rînd, din Octoih (acestea sînt scrise, din toate glasurile, la sfîrșitul cărții); 3 din Triod și 3 de la Mineu.

Stihirile Triodului, glasul al 2-lea:

Alcătuire a lui Iosif.

Podobie: Cînd de pe lemn...

Cu înfrînare să ne sîrguim toți a smeri trupul, trecînd dumnezeiasca măsură a Postului celui fără prihană. Și cu rugăciuni și cu lacrimi să căutăm pe Domnul, Cel ce ne mîntuiește pe noi, și uitare răutății desăvîrșit să facem, strigînd: Greșit-am Ție, mîntuiește-ne ca odinioară pe niniviteni, Hristoase Împărate, și ne fă părtași împărăției cerești, mult-Îndurate.

Mă deznădăjduiesc, aducîndu-mi aminte de lucrările mele, Doamne, cele vrednice de toată pedeapsa; că iată neuitîndu-mă la cinstitele Tale porunci, Mîntuitorule, rău mi-am cheltuit viața mea. Pentru aceasta curățindu-mă cu ploile pocăinței, Te rog, luminează-mă prin post și prin rugăciuni, ca un îndurat, și nu Te scîrbi de mine, Făcătorule de bine al tuturor și preabunule.

Alta, a lui Teodor Studitul, același glas:

Podobie: Darurilor celor mai presus...

Vremea Postului să o începem cu bucurie, supunîndu-ne pe noi nevoințelor celor duhovnicești. Să ne lămurim sufletul, să ne curățim trupul. Să postim precum de bucate, așa și de toată patima, desfătîndu-ne cu virtuțile Duhului. Întru care petrecînd cu dragoste, să ne învredni-

cim toți a vedea preacinstită patima lui Hristos Dumnezeu, și Sfintele Paști, duhovnicește bucurîndu-ne.

Apoi 3 podobnice ale sfîntului din Minei, Slavă... de are; iar de nu, Slavă..., Și acum..., a Născătoarei, același glas, din Minei.

Ieșire cu cădelnița.

Lumină lină...

PROCHIMEN mare, glasul al 8-lea:

Să nu întorci fața Ta de la sluga Ta; cînd mă necăjesc degrab mă auzi. Ia aminte spre sufletul meu, și-l mîntuiește pe el (ps. 68, 20-21).

Stih: Mîntuirea Ta, Dumnezeule, să mă sprijinească (ps. 68, 33).

Stih: Vadă săracii și să se veselească (ps. 68, 36).

Stih: Căutați pe Dumnezeu și va fi viu sufletul vostru (ps. 68, 36).

Și iarăși cu glas mai înalt:

Să nu întorci fața Ta de la sluga Ta...

Se cuvine a ști: Că în toate duminicile sfintelor patruzeci de zile, la Vecernie se face ieșirea pentru Prochimenul cel mare. Apoi: Învrednicește-ne, Doamne... trei metanii mari, și ecteniile.

LA STIHOAVNĂ

Stihira aceasta, glasul al 4-lea:

Strălucit-a harul Tău Doamne, strălucit-a luminarea sufletelor noastre. Iată vreme bineprimită, iată vremea pocăinței. Să lepădăm lucrurile întunericului, și să ne îmbrăcăm cu armele luminii. Ca trecînd noianul cel mare al Postului, să ajungem la Învierea cea de a treia zi a Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, Cel ce mîntuiește sufletele noastre.

Stih: Către Tine, Cel ce locuiești în cer, am ridicat ochii mei. Iată, precum sînt ochii robilor la mîinile stăpînilor lor, precum sînt ochii slujnicei la mîinile stăpînei sale, așa sînt ochii noștri către Domnul Dumnezeul nostru, pînă ce Se va milostivi spre noi.

Și se cîntă tot aceeași stihiră.

Apoi stih: Miluiește-ne pe noi, Doamne, miluiește-ne pe noi, că prea mult ne-am săturat de defăimare, că prea mult s-a săturat sufletul nostru de ocara celor îndestulați și de defăimarea celor mîndri.

A mucenicilor:

Cel ce ești preaslăvit întru pomenirea sfinților Tăi, Hristoase Dumnezeule, fiind rugat de dînșii, trimite-ne nouă mare milă.

Slavă..., a sfîntului din Minei de are; Și acum..., a Născătoarei, după glasul de la Minei; iar de nu are, Slavă... Și acum..., a Născătoarei, același glas:

Podobie: Ca pe un viteaz...

Cetele îngerilor te slăvesc pe tine, Maica lui Dumnezeu. Că pe Dumnezeu, Preacurată, L-ai născut, pe Cel ce este pururea cu Tatăl și cu Duhul și Care a așezat oștile îngerești din neființă cu voia Sa; pe Care roagă-L să mîntuiască și să lumineze sufletele celor ce te laudă pe tine cu dreaptă credință, Preacurată.

Acum liberează..., Sfinte Dumnezeule..., cu trei metanii, Preasfîntă Treime..., Tatăl nostru... și aceste tropare, glasul 1: Născătoare de Dumnezeu..., o metanie; Slavă..., Botezătorul lui Hristos..., o metanie, Și acum..., Rugați-vă pentru noi..., încă o metanie.

Apoi cel mai mare zice cu glas lin, fără metanie, rugăciunea: Sub milostivirea Ta scăpăm noi... Doamne miluiește (de 40 de ori), Slavă..., Și acum... Ceea ce ești mai cinstită..., Întru numele Domnului, binecuvintează, părinte: Preotul zice ecfonisul: Cel ce este binecuvîntat, Hristos Dumnezeul nostru... Apoi, rugăciunea: Împărate ceresc...

Și se fac trei metanii mari, zicînd rugăciunea Cuviosului Efrem Sirul:

Doamne și Stăpînul vieții mele, duhul trîndăviei, al grijii de multe, al iubirii de stăpînie și al grijii de multe, al iubirii de stăpînie și al grăirii în deșert nu mi-l da mie (o metanie).

Iar duhul curăției, al gîndului smerit, al răbdării și al dragostei dăruiește-l mie robul Tău (o metanie).

Așa, Doamne Împărate, dăruiește-mi ca să-mi văd greșealele mele și să nu osîndesc pe fratele meu, că binecuvîntat ești în vecii vecilor. Amin (o metanie).

Apoi se sărută icoanele, fiecare la locul unde se află, după obicei, și zice cel mai mare: Slavă Ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă Ție. Și se face rugăciunea de preot și Apolisul deplin.

Apoi Pavecernița mică, după obicei, cu închinăciuni și cu metaniile Postului.

La Slavă întru cei de sus... se fac trei metanii.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cuvine-se să te fericim..., Sfinte Dumnezeule... trei metanii. Apoi troparele obișnuite. Doamne miluiește (de 40 ori). Cel ce în toată vremea... Preotul: Dumnezeule, milostivește-Te... trei metanii mari.

Rugăciunea Sfîntului Efrem Sirul: Doamne și Stăpînul vieții... cu celelalte 12 închinăciuni mici. Apoi Sfinte Dumnezeule... După Tatăl nostru... Doamne miluiește (de 12 ori) și rugăciunea Nepătată, neîntinată... Și ne dă nouă, Stăpîne..., și apolisul.

Se cuvine a ști:

Toate Vecerniile și Pavecerniile din duminicile următoare pînă la Duminica a cincea a Sfîntului Post se vor săvîrși întocmai, ca în această duminică, neschimbînd nimic, afară de locurile unde se arată ce trebuie schimbat.

LUNI DIMINEAȚA

Toacă paracliserul la ziuă, din pricina întîrzierii cu mîngîierea de seară, și adunîndu-se toți după obicei, în biserică, se citește Miezonoptica fără metanii; numai la sfîrșit, trei metanii mari cu rugăciunea: Doamne și Stăpînul vieții mele... Aceasta se face numai la ziua cea dîntîi, în celelalte zile ale sfîntului și marelui Post se citește Miezonoptica cu 16 metanii după obicei.

Apoi sculîndu-se preotul face obișnuita metanie celui mai mare, intră în sfîntul altar, și luînd cădelnița, stă înaintea sfintei mese și cădînd în chipul crucii zice: Binecuvîntat este Dumnezeul nostru... Cîntețul: Amin. Și iese preotul și cădește, iar cititorul psalmilor, ce este rînduit, zice: Sfinte Dumnezeule... tot fără metanii; Tatăl nostru... Că a Ta este împărăția... și după Amin, Doamne miluiește (de 12 ori), Veniți să ne închinăm... (de 3 ori) și Psalmii 19 și 20. După sfîrșitul lor, Sfinte Dumnezeule... fără de metanii, Tatăl nostru... și obișnuitele tropare, în timpul cîntării cărora preotul cădește sfîntul altar și toată biserica.

Apoi ectenia: Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule... și ecfonisul: Că milostiv și iubitor... Cîntețul: Amin. Întru numele Domnului... și preotul: Slavă sfintei și Celei de o ființă... Iar fratele cel rînduit zice Amin, și citește cei șase psalmi, fără metanii cu toată luarea-aminte și cu frica lui Dumnezeu, ca și cum ar vorbi în chip nevăzut cu Dumnezeu. Și să ia aminte fiecare la cele ce se citesc, avînd mîinile strînse la piept, capetele plecate, cu ochii căutînd în jos, iar cu ochii inimii căutînd la Răsărit, rugîndu-ne pentru păcatele noastre și aducîndu-ne aminte de moarte, de chinul ce va să fie și de viața veșnică.

La începutul Psalmului 102, preotul zice rugăciunile Utreniei. După sfîrșitul psalmilor, Slavă... Și acum..., Aliluia (de 3 ori), apoi ectenia mare. Și cîntărețul cel rînduit cîntă Aliluia pe glasul de la Octoih.

Stih 1: De noapte mînecă duhul meu către Tine, Dumnezeule; pentru că lumină sînt poruncile Tale pe pămînt.

Stih 2: Dreptate vă învățați toți cei ce locuiți pe pămînt.

Stih 3: Pizmuire va cuprinde pe poporul cel neînvățat și acum focul pe cei potrivnici va mînca.

Stih 4: Adaugă lor rele, Doamne, adaugă rele celor măriți ai pămîntului.

Și după fiecare stih, Aliluia (de 3 ori), apoi Treimica glasului; și se cîntă cu umilință și cu glas mare și rar. La al doilea tropar, Slavă... iar al treilea, Și acum... Apoi se citește o catismă a Psaltirii, și după fiecare stare, la Aliluia se fac cîte trei închinăciuni de către toți întocmai, urmînd egumenului sau ecleziarhului. După întîia Catismă, Sedelnele cele de umilință din Octoih.

Apoi se citește din Sfîntul Efrem Sirul. (Din această zi se începe cititul din Sfîn-

lui Efrem Sirul, care ține pînă în Vinerea Stîlpărilor).

După a doua Catismă, Sedealna Triodului, a lui Iosif, glasul al 2-lea:

Podobie: Ceea ce ești izvorul milei...

Cu dumnezeiescul început al Postului să cîștigăm umilință sufletească, strigînd: Stăpîne Hristoase, primește rugăciunea noastră, ca niște tămîie aleasă și Te rugăm mîntuiește-ne pe noi de stricăciunea cea urît-mirositoare și de înfricoșătoarea osîndă, ca Cel ce ești Însuți bine-primitor.

Slavă..., tot aceasta; Și acum..., a Născătoarei, asemenea:

Ceea ce ești izvorul milei, înnoiește-ne pe noi, Născătoare de Dumnezeu, de milostivire; caută spre poporul cel păcătos, arată precum de-a pururea puterea ta; că spre tine nădăjduim, ție strigăm: Bucură-te, precum oarecînd Gavriil mai-marele voievod al celor fără de trupuri.

Și iarăși se citește din Sfîntul Efrem.

După a treia Catismă, Sedealna lui Teodor, glasul al 2-lea:

Podobie: Preacuratului Tău chip...

Prea cinstitul Post să-l începem cu bucurie, strălucind noi cu razele sfintelor porunci ale lui Hristos, Dumnezeul nostru, care sînt: strălucirea dragostei, fulgerul rugăciunii, sfințenia curăției, tăria bărbăției. Ca să ajungem luminați la sfînta Înviere cea de a treia zi, care luminează lumea cu nestricăciunea.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei:

Rugăciunea ta cea nebiruită cîștigînd-o în necazuri, scap în chip minunat, mai presus de nădejde, de cei ce mă necăjesc, o, Maică a Dumnezeului nostru! Că tu apuci înainte totdeauna, gonind întunericul multelor păcate, ale celor ce se roagă ție cu credință. Pentru aceasta cu mulțumire, strigăm ție: Primește, stăpînă, aceste scurte laude de mulțumire, pentru că îmi ești întru toate ajutătoare.

Apoi se citește din Lavsaicon sau din Cuvintele Sfîntului Ioan Scărarul.

Psalmul 50 și obișnuita rugăciune: Mîntuiește Dumnezeule, poporul Tău..., după care, se începe: Să cîntăm Domnului... pe glasul canonului din Minei al sfîntului zilei, cu irmosul pe 6. Iar de la stihul: Atunci s-au grăbit voievozii Edomului... se încep cele din Triod, cîntînd 4 tropare ale lui Iosif.

De la stihul: Domnul, Cel ce împărățește veacurile... se încep troparele lui Teodor și cîntă o strană un tropar și a doua strană alt tropar. Slavă..., Ticeinica; Și acum..., a Născătoarei.

Apoi se zice, cu glas mai înalt: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție, și se cîntă celelalte tropare ale lui Teodor, după care se zice catavasia, care este irmosul canonului al doilea.

În acest fel se cîntă Cîntarea a 8-a și a 9-a, în tot timpul postului. Iar Cîntarea a 3-a se cîntă așa: Strana mare zice stihul: Domnul S-a suit în ceruri..., cu troparul Canonului din Minei. Iar a doua strană, stihul: Și se va da tărie împărăților noștri... și al doilea tropar al Canonului din Minei.

Apoi Slavă... Și acum..., a Născătoarei, cu troparele canonului. Iar la urma canonului, cîntă strana mare irmosul de la Cîntarea a 3-a a Mineiului. În acest fel, se cîntă și Cîntarea a 6-a. După Cîntarea a 3-a, Sedealna de la Minei și a Născătoarei.

Iar Cîntările a 4-a, a 5-a și a 7-a se cîntă așa: se zice irmosul canonului din Minei și cele două stihuri de la sfîrșitul cîntării cu două tropare ale Mineiului și Slavă... Și acum... Iar între cîntări nu se socotește și irmosul, pentru că irmosul se zice la începutul cîntărilor.

Irmoasele Mineiului se cîntă după canon, numai după Cîntările a 3-a și a 6-a, pentru că la aceste cîntări nu se cîntă irmosul la început.

După Cîntarea a 6-a se pune mărtirica glasului și sinaxarul de la Mineiu.

Se cuvine a ști:

Că așa se cîntă în tot Postul cîntările Psaltirii în cele șase zile ale săptămînii. Numai în săptămîna întîia, a cincea și a șasea se cîntă: luni, Cîntarea 1-a; marți, Cîntarea a 2-a; miercuri, Cîntarea a 3-a; joi, Cîntarea a 4-a; vineri, Cîntările a 5-a, a 6-a, a 7-a, a 8-a și a 9-a. La Cîntarea a 9-a, totdeauna se cîntește: Mărește, suflete al meu, pe Domnul...

Iar în săptămîna a doua, a treia și a patra, simbătă se cîntă toată Cîntarea a 6-a pe glasul de rînd. La fel Cîntarea a 7-a, a 8-a și a 9-a.

Iarăși să se știe:

Că de va cădea în zilele de peste săptămînă, afară de simbătă și duminică, la Mineiu doi sfinți la rînd, se cîntă stihirile unuia la Vecernie, iar ale celuilalt la Laude, pe 4.

Canoanele se cîntă amîndouă, pe 6. Iar unde Triodul are Tricîntare, se cîntă o singură dată irmosul sfîntului dintîi și după irmos se zic 2 tropare, unindu-le într-un singur tropar, și troparul cel dinaintea troparului Născătoarei; pe acesta lăsîndu-l la o parte. Apoi de la sfîntul al doilea se zic: 2 tropare într-unul, troparul al 3-lea dinaintea troparului Născătoarei și troparul Născătoarei; iar de la Triod, amîndouă canoanele pe 8, precum s-a arătat mai sus.

Să se știe, de asemenea, că în Postul mare se cîntă Mineiul și Tricîntarea; Octoihul fiind întrebuințat numai duminica, unde nu este Tricîntare se cîntă numai Mineiul.

După Cîntarea a 3-a, preotul zice ecteniа mică; apoi Sedealna sfîntului, o dată; Slavă... Și acum..., a Născătoarei și citire de la Sfîntul Ioan Scărarul.

După Cîntarea a 6-a, ecteniа mică și Mărtirica glasului. Dacă sfîntul are condac, se zice după Cîntarea a 6-a; iar Mărtirica se zice după Catisma întîia. Apoi Sedealna Octoihului cu stihul: Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi... și Sinaxarul zilei din Mineiu.

TRICÎNTAREA

Alcătuire a lui Iosif

Cîntarea 1-a, glasul al 2-lea:

Aici se citește întîia Cîntare din Psaltire.

Irmos: Veniți popoare...

Cum voi plînge acum căderea mea? Ce început voi pune mîntuirii mele? Eu cel ce desfrînat am viețuit, Îndurate, cu judecățile pe care le știi, mîntuiește-mă.

Iată vremea pocăinței, iată ziua mîntuirii, intrarea Postului; suflete privegheză și intrările poftelor închide-le, către Domnul uitîndu-te.

Întreitul val al păcatelor învăluindu-se, întru adîncul deznădăjduirii mă trage; ci la noianul îndurării Tale alerg, Doamne mîntuiește-mă.

Însumi eu păcatului m-am făcut rob, însumi eu mi-am deschis ușa poftelor. Lesne-iertătorule, Cuvinte, întoarce-mă, mîntuiește-mă, cu milostivirea Ta.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Fecioară care ai născut Izvorul nepătimirii, tămăduiește-mă pe mine, cel rănit de patimi, și din focul cel veșnic mă scoate, ceea ce singură ești de Dumnezeu cu har dăruită.

A la Tricîntare

Alcătuire a lui Teodor

Același glas și irmos:

Veniți popoare să primim astăzi darul posturilor, ca o vreme a pocăinței de Dumnezeu dăruită, și cu aceasta pe Mîntuitorul să-L înduplecăm.

Sosit-a acum vremea nevoințelor, întrat-a călătoria Postului; să-L începem toți cu dragoste, aducînd Domnului virtuți ca niște daruri.

Slavă..., a Treimii :

Unime nealcătuită întreit luminătoare, singură preastăpînitoare, atotputernică, atotvieţuitoare, Dumnezeule şi Doamne, Părinte atottţiitorule, Fiule şi Duhule, mîntuieşte pe cei ce Te cinstesc pe Tine.

Şi acum..., a Născătoarei :

Să lăudăm sfîntul munte al lui Dumnezeu, pe Maria cea neîntinată, dintru care a răsărit celor din întuneric Soarele dreptăţii, Hristos, Cel ce este viaţa tuturor.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Car de foc a luat pe Ilie cel luminat, cu postul fiind întrarmat, pe Moise l-a arătat văzător celor negrăite, şi noi, pe acesta primindu-l, vom vedea pe Hristos.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru...

Adam a mîncat mîncare şi l-a alungat din rai neînfrînarea, iar pe noi, Doamne, primindu-ne, Postul ne va arăta vrednici de pocăinţă, Iubitorule de oameni.

Irmosul :

Veniţi popoare să cîntăm cîntare «lui Hristos Dumnezeu, Cel ce a «despărţit marea şi a trecut popo«rul, pe care l-a scăpat din robia «egiptenilor, căci cu slavă S-a prea«slăvit».

După Cîntarea a 6-a, Martirica glasului.

Cîntarea a 8-a :

Irmos : În cuptorul cel de foc...

Pe mine cel aprins de pofte şi întunecat la vederea sufletului înnoindu-mă, Hristoase, cu focul temerii Tale, mă luminează cu lumina mîntuirii ; ca să Te slăvesc întru toţi vecii.

Saţiul poftelor urînd, hrăneşte-te smeritul meu suflet cu dulceaţa virtuţilor şi te îndulceşte mai mult cu desfătarea Postului, abătîndu-te de la amărăciunea dulceţilor şi viază în veci.

Fiind orbit la suflet, şi de beţia patimilor întunecat, nicicum nu pot căuta către Tine, unul Dumnezeu. Pentru aceasta îndură-Te şi mă luminează, şi-mi deschide mie uşile pocăinţei.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Curată, care ai făcut cerească firea noastră cea pămîntească şi stricăcioasă, cu rugăciunea ta fierbinte, fă să se îndrepteze rugăciunile şi cererile noastre către al tău Fiu, şi al tuturor Dumnezeu şi Împărat.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Domnul, Cel ce a răcorit...

Luminat să primim, credincioşilor, intrarea Postului, şi să nu ne mîhnim, ci să ne spălăm feţele noastre cu apa nepătimirii, binecuvîntînd şi preaînălţînd pe Hristos în veci.

Cu untdelemnul milostivirii ungîndu-ne noi sufletul, să nu grăim multe către Tatăl nostru Cel ce este în ceruri, rugăciuni trimiţînd, binecuvîntînd şi preaînălţîndu-L în veci.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Domnul.

Pe Tatăl, Cel fără început şi pururea veşnic, să-L lăudăm credincioşii şi pe Fiul, Cel împreună fără început, şi pe Duhul, Cel ce împreună este strălucit din Tatăl, fiind Feţe de o fiinţă ale unei stăpînii şi puteri atotputernice.

Şi acum..., a Născătoarei :

Marie, ceea ce eşti de Dumnezeu chemată şi cu adevărat mijlocitoare credincioşilor, că din tine se dă iertare tuturor din destul, nu înceta să îndupleci pe Fiul tău şi Domnul, pentru cei ce te laudă pe tine.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Postind Domnul numărul cel de patruzeci de zile, a cinstit şi a sfinţit aceste zile de acum fraţilor, la care ajungînd strigăm: Binecuvintaţi şi preaînălţaţi pe Hristos în veci.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Pe Domnul, Cel ce a răcorit de «demult în văpaie pe tinerii evre-«ieşti şi a ars în ea pe haldei în chip «uimitor, să-L lăudăm pe El, zi-«cînd: Binecuvîntaţi-L şi-L prea-«înălţaţi întru toţi vecii».

Apoi se cîntă:

Ceea ce eşti mai cinstită...

Cîntarea a 9-a:

Irmos: Pe Dumnezeu Cuvîntul...

Ziua postului părăsire de păcate să-ţi fie, suflete, şi către Dumnezeu plecare şi apropiere; ca să scapi din prăpastia răutăţii şi să iubeşti numai căile care duc la odihna cea de acolo.

Şi cu gîndurile alunecînd, şi cu trupul greşind, mă tînguiesc, suspin şi strig: Mîntuieşte-mă, Doamne, mîntuieşte-mă, Cel ce eşti singur fără de răutate, şi nu mă osîndi în focul gheenei, pe mine cel vrednic de osîndă.

Cu luminatul veşmînt al postului îmbrăcîndu-ne, să ne dezbrăcăm de haina cea întunecată şi de nepurtat a beţiei; şi luminaţi făcîndu-ne prin dumnezeieştile virtuţi, cu credinţă să vedem luminatele patimi ale Mîntuitorului.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Pe ticălosul meu suflet, cel bolnăvit de toate asuprelile demonilor celor răi tămăduieşte-l, Preacurată Stăpînă, tu care ai născut pe tămăduitorul Hristos, Răscumpărătorul nostru, al celor ce te ştim pe tine fiică, fecioară nestricată.

Altă Tricîntare

Irmos: Pe ceea ce mai presus de fire...

Acum a sosit vremea sfintelor posturi, să le începem cu bune purtări, că zice: Cu judecăţi şi cu gîlcevi să nu postiţi.

În muntele Horeb cu postul curăţîndu-se Ilie, a văzut pe Dumnezeu. Să ne curăţim şi noi inima cu postul, şi vom vedea pe Hristos.

Slavă..., a Treimii:

Unei firi mă închin, trei Feţe laud, pe un Dumnezeu al tuturor: pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, stăpînirea cea pururea vecuitoare.

Şi acum..., a Născătoarei:

Curată ai născut prunc, Fecioară ai hrănit cu lapte, şi întru acestea amîndouă, cum după ce ai născut, ai rămas fecioară? Dumnezeu este Cel ce a făcut aceasta. Nu cerceta de la mine în ce chip.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

O zi se zice că este toată viaţa pămîntenilor; celor ce se ostenesc cu dorire patruzeci sînt zilele postului, pe care să le săvîrşim cu bucurie.

Irmosul:

Pe ceea ce mai presus de fire cu «trup a zămislit în pîntece, pe Cu-«vîntul, Cel ce fără de ani mai «înainte a strălucit din Tatăl, cu «neîncetate laude să o mărim cre-«dincioşii».

Apoi:

Cuvine-se cu adevărat să te fericim pe tine, Născătoare de Dumne-

zeu, cea pururea fericită și cu totul fără prihană și Maica Dumnezeului nostru.

Ceea ce ești mai cinstită decît heruvimii, și mai slăvită fără de asemănare decît serafimii; care fără de stricăciune pe Dumnezeu Cuvîntul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

O metanie și ectenia: Iară și iară... și Luminînda, Treimica glasului (de 3 ori).

LA TOATĂ SUFLAREA

Stihiri nu se cîntă, ci numai: Lăudați pe Domnul din ceruri... Apoi cei trei psalmi obișnuiți.

Iar de sînt la Minei doi sfinți la rînd, se cîntă seara, la Vecernie, stihirile unuia; iar ale celuilalt se cîntă dimineața la Laude, 4 stihiri, de vor fi; iar de nu sînt, zice preotul:

Ție slavă se cuvine, Doamne Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Slavă Ție celui ce ne-ai arătat nouă lumina... Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu... și celelalte. Și fac trei metanii toți deodată, la locurile unde stau.

După aceasta, preotul: Să plinim rugăciunile noastre Domnului... și ectenisul.

Și unindu-se amîndouă strănile, cîntă:

LA STIHOAVNĂ

Stihira, glasul al 5-lea, însuși glasul:

Venit-a postul, maica curăției, cea care învinovățește păcatul și este vestitoarea pocăinței, purtarea îngerilor și mîntuirea oamenilor; să strigăm credincioșii: Dumnezeule miluiește-ne pe noi.

Stih: Umplutu-ne-am dimineața de mila Ta, Doamne, și ne-am bucurat, și ne-am veselit în toate zilele noastre. Veselitu-ne-am pentru zilele în care ne-ai smerit pe noi, pentru anii în care am văzut rele. Caută spre robii Tăi și spre lucrurile Tale și îndreptează pe fiii lor.

Și se zice tot aceeași.

Apoi, stih: Și să fie lumina Domnului Dumnezeului nostru peste noi, și lucrurile mîinilor noastre le îndreptează.

A mucenicilor:

Binecuvîntată este oastea Împăratului cerurilor. Că de au și fost pămînteni mucenicii, dar s-au sîrguit a ajunge la vrednicia îngerească; de trupuri neîngrijindu-se și prin pătimiri, cinstei celor fără de trupuri învrednicindu-se. Pentru rugăciunile lor, Doamne, mîntuiește sufletele noastre.

Slavă... Și acum... a Născătoarei:

Pe tine Maică a lui Dumnezeu și Fecioară curată și decît heruvimii mai sfîntă, cu glasuri de cîntări te mărim; căci cu sufletul și cu trupul te mărturisim, Născătoare de Dumnezeu, ca pe ceea ce ai născut cu adevărat pe Dumnezeu întrupat. Roagă-te, Preacurată, pentru sufletele noastre.

Apoi:

Bine este a ne mărturisi Domnului și a cînta numele Tău, Preaînalte, a vesti dimineața mila Ta și adevărul Tău în toată noaptea (de două ori).

Sfinte Dumnezeule..., Preasfîntă Treime..., Tatăl nostru...., Că a Ta este împărăția...

Troparul:

În Biserica slavei tale stînd, în cer ni se pare că stăm, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești ușă cerească; deschide-ne nouă ușile milei tale.

Doamne miluiește... (de 40 de ori). Preotul iese și rostește: Cel ce este binecuvîntat, Hristos Dumnezeul nostru... Amin. Împărate ceresc...

După care se fac trei metanii mari, cu rugăciunea cuviosului Părintelui nostru Efrem Sirul; iar după aceasta, se fac 12 închinăciuni, zicînd în taină, la fiecare

închinăciune, stihul: Dumnezeule, milostivește-Te spre mine păcătosul. Apoi o metanie mare, zicînd rugăciunea toată a Sfîntului Efrem Sirul.

După metanie, începe cel mai mare: Veniți să ne închinăm... (de 3 ori). Ceasul întîi; iar la sfîrșitul Psalmului al treilea, se zice: Slavă..., Și acum..., Aliluia, cu trei metanii.

Se cuvine a ști:

Că în toate lunile Sfîntului Post, la Ceasul întîi nu se citește catisma; iar în celelalte zile se citește. De asemenea, vineri la Ceasul întîi și la Ceasul al nouălea, nu se citește catisma.

Apoi, troparul, glasul al 6-lea:

Dimineața auzi glasul meu, Împăratul meu și Dumnezeul meu (ps. 5, 2-3).

Cîntîndu-i se fac metanii cu genunchii la pămînt, ca și la următoarele două stihuri:

Stih 1: Graiurile mele ascultă-le Doamne, înțelege strigarea mea (ps. 5, 1).

Stih 2: Către Tine mă voi ruga, Doamne (ps. 5, 2),

Și iarăși: **Dimineața auzi glasul meu...**

Slavă... Și acum...

Ce te vom numi, ceea ce ești cu har dăruită! Cer, că ai răsărit pe Soarele dreptății? Rai, că ai odrăslit floarea nestricăciunii? Fecioară, că ai rămas nestricată? Maică curată, că ai avut în sfintele tale brațe Fiu pe Dumnezeul tuturor? Pe Acela roagă-L să mîntuiască sufletele noastre.

Și se fac trei metanii; apoi:

Pașii mei îndreptează-i după cuvîntul Tău și să nu mă stăpînească nici o fărădelege (de două ori).

Scapă-mă de clevetirea oamenilor și voi păzi poruncile Tale (de două ori).

Fața Ta arat-o peste robul Tău și mă învață îndreptările Tale (de două ori).

Și cu glas mai înalt se zice:

Să se umple gura mea de lauda Ta, Doamne, ca să laud slava Ta, toată ziua mare cuviința Ta (de trei ori).

Apoi: Sfinte Dumnezeule..., Preasfîntă Treime..., Tatăl nostru..., Că a Ta este împărăția... Amin, și urmează troparul:

Luni, marți și joi, se zice acest tropar:

Pe Mărita Maică a lui Dumnezeu și mai sfîntă decît sfinții îngeri, fără tăcere o lăudăm cu inima și cu gura, Născătoare de Dumnezeu, pe dînsa mărturisind-o, ca pe una care după adevăr a născut pe Dumnezeu întrupat și se roagă neîncetat pentru sufletele noastre.

Iar miercuri și vineri, se zice:

Degrab ne întîmpină pe noi mai înainte pînă ce nu ne robim, cînd vrăjmașii Te hulesc pe Tine și ne îngrozesc pe noi, Hristoase Dumnezeul nostru. Pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cît poate credința dreptmăritorilor creștini. Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Doamne miluiește (de 40 de ori). Cel ce în toată vremea și în tot ceasul... Doamne miluiește (de 3 ori). Slavă... Și acum... Ceea ce ești mai cinstită (o închinăciune). Întru numele Domnului, binecuvintează, părinte. Preotul:

Dumnezeule, milostivește-Te spre noi și ne binecuvintează; luminează fața Ta peste noi și ne miluiește.

Și se fac trei metanii mari cu rugăciunea Sfîntului Efrem Sirul precum s-a arătat mai înainte.

Apoi, după puţină vreme de tăcere, începe cel mai mare: **Sfinte Dumnezeule..., Tatăl nostru..., Doamne miluieşte** (de 12 ori) şi rugăciunea :

Hristoase, Lumina cea adevărată, Care luminezi şi sfinţeşti pe tot omul ce vine în lume, să se însemneze peste noi lumina feţei Tale, ca într-însa să vedem lumina cea neapropiată. Îndreptează paşii noştri spre lucrarea poruncilor Tale, pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Tale şi ale tuturor sfinţilor Tăi. Amin.

Apărătoare Doamnă... Preotul : **Slavă Ţie, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă Ţie. Slavă..., Şi acum..., Doamne miluieşte** (de 3 ori), **Binecuvintează.** Şi apolisul.

Apoi Polihroniu. Şi se sărută cinstita cruce, pe care o poartă fiecare la piept şi sfintele icoane, ce sînt la locurile unde stă fiecare.

Se iese apoi în pridvor, unde se face Litia, zicînd obişnuitele rugăciuni şi citind învăţătura peniru credinţă a cuviosului Părintelui nostru Teodor Studitul, precum s-a scris mai înainte : adică miercuri şi vineri. Şi se face sfîrşit.

În acest chip se face în tot Sfîntul Post, la Utrenie şi la Ceasul întîi.

Iar după apolis, ieşind din biserică, merge fiecare cu linişte în chilia sa sau la ascultare ; şi nu se cuvine să facă vorbă unul cu altul prin mînăstire, că este oprit aceasta de Sfinţii Părinţi.

CEASUL AL TREILEA

Paracliserul lovind în toacă de trei ori, se adună toţi în biserică şi, înainte de începerea slujbei, fac trei metanii înaintea sfintelor uşi, sărută sfintele icoane şi se încheie cu o metanie mare către altar şi două către stranile din dreapta şi din stînga

După ce preotul dă binecuvîntarea, zice : **Împărate ceresc..., Sfinte Dumnezeule..., Tatăl nostru..., Că a Ta este împărăţia..., Amin. Doamne miluieşte** (de 12 ori). **Veniţi să ne închinăm...** (de 3 ori), şi se citeşte Ceasul al treilea, după obicei. Şi la sfîrşitul Psalmului 3, după **Aliluia,** se începe catisma: la fiecare stare a catismei, se fac trei închinăciuni.

După sfîrşitul catismei, cititul rînduit cîntă :

Troparul, glasul al 6-lea

Doamne, Cela ce pe Preasfîntul Tău Duh, în ceasul al treilea L-ai trimis Apostolilor Tăi, pe Acela, Bunule, nu-L lua de la noi, ci Îl înnoieşte întru noi, cei ce ne rugăm Ţie.

În acest timp, se fac închinăciuni cu genunchii pînă la pămînt ; asemenea şi la cele'alte două stihuri :

Stih 1 : **Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele** (ps. 50, 11).

Stih 2 : **Nu mă lepăda pe mine de la faţa Ta, şi Duhul Tău cel Sfînt nu-L lua de la mine** (ps. 50, 12).

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, tu eşti viţa cea adevărată care ai odrăslit Rodul vieţii ; ţie ne rugăm: Roagă-te, stăpînă, cu Sfinţii Apostoli, să se miluiască sufletele noastre.

Apoi citire din Sfîntul Ioan Scărarul.

De aici înainte începe fratele cel rînduit a deştepta fraţii tot timpul Sfîntului Post şi umblă binişor şi vede pe cei ce dorm, scuiindu-i la ascultarea citirii, după învăţătura celui ce-l rînduieşte.

Iar după citire :

Domnul Dumnezeu bine este cuvîntat. Bine este cuvîntat Domnul ziua, în toate zilele ; să facă priincioase cele ale noastre Dumnezeul mîntuirilor noastre, Dumnezeul nostru, Dumnezeul mîntuirii.

Sfinte Dumnezeule... (trei metanii), **Tatăl nostru...,** Că a Ta este împărăţia. **Amin,** şi se cîntă :

Troparele, glasul al 8-lea :

Binecuvîntat eşti Hristoase Dumnezeul nostru, Cela ce preaînţelepţi pe pescari ai arătat, trimiţîndu-le lor Duhul Sfînt, şi printr-înşii lumea ai vînat, Iubitorule de oameni, slavă Ţie.

Slavă...

Grabnică și tare mîngîiere dă robilor Tăi, Iisuse, cînd se mîhnesc duhurile noastre. Nu Te osebi de sufletele noastre întru necazuri. Nu Te depărta de gîndurile noastre întru primejdii, ci pururea ne întîmpină pe noi. Apropie-Te de noi, apropie-Te, Cel ce ești pretutindenea. Precum și cu Apostolii Tăi ai fost pururea, așa și cu cei ce doresc de Tine Te unește, Îndurate, ca fiind uniți, să Te lăudăm pe Tine, și să slăvim pe Duhul Tău cel întru tot sfînt.

Și acum..., a Născătoarei :

Nădejdea și ocrotirea și scăparea creștinilor, zid nebiruit celor slabi, liman neînviforat, tu ești, Născătoare de Dumnezeu, Preacurată. Și precum lumea o mîntuiești cu neîncetată rugăciunea ta, pomenește-ne și pe noi, Fecioară, întru tot lăudată.

Doamne miluiește (de 40 ori). Cel ce în toată vremea și în tot ceasul..., Doamne miluiește (de 3 ori) Slavă..., Și acum..., Ceea ce ești mai cinstită..., Întru numele Domnului, binecuvintează, părinte. Preotul : Dumnezeule milostivește-Te spre noi...

Și se fac metanii, precum s-a scris la Ceasul întîi. Iar cel mai mare începe rugăciunea Sfîntului Macarie : Stăpîne Dumnezeule, Părinte atotțiitorule... Iar paraclisierul face obișnuita metanie stareților și lovește în toacă de 6 ori.

După sfîrșitul rugăciunii : Veniți să ne închinăm... (de 3 ori) și se citește ceasul al șaselea.

CEASUL AL ȘASELEA

După sfîrșitul Psalmului al treilea, la Aliluia, se fac trei închinăciuni, și se începe catisma ; la toată starea, Aliluia, și trei închinăciuni. După catismă, fratele cel rînduit cîntă :

Troparul, glasul al 2-lea :

Cela ce în ziua și în ceasul al șaselea pe Cruce ai pironit păcatul, cel cu îndrăzneală, făcut de Adam în rai ; și zapisul greșealelor noastre rupe-l, Hristoase Dumnezeule, și ne mîntuiește pe noi.

Stih 1 : Auzi, Dumnezeule, glasul meu, și nu trece cu vederea rugăciunea mea (ps. 54, 1).

Stih 2 : Eu către Dumnezeu am strigat și Domnul m-a auzit pe mine (ps. 54, 18).

Și se fac trei metanii, precum s-a scris mai înainte.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Neavînd îndrăzneală pentru păcatele noastre cele multe, tu roagă-L pe Cel ce S-a născut din tine, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară ; că mult poate rugăciunea Maicii spre îmblînzirea Stăpînului. Nu trece cu vederea rugăciunile păcătoșilor, Preacurată, că milostiv este și poate să mîntuiască, Cel ce a primit a pătimi pentru noi.

Apoi, troparul profeției, glasul al 5-lea :

Doamne, Doamne, de Care toate se înfricoșează și se cutremură de fața puterii Tale, înaintea Ta cădem Nemuritorule, și Ție ne rugăm Sfinte : Mîntuiește sufletele noastre, pentru rugăciunile sfinților Tăi.

Slavă..., Și acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 1-lea.

Știe Domnul calea dreptților, iar calea necredincioșilor va pieri (ps. 1,6).

Stih : Fericit bărbatul care n-a umblat în sfatul necredincioșilor, și în calea păcătoșilor n-a stat (ps.1,1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(I, 1—20)

Vedenia lui Isaia, fiul lui Amos, pe care a văzut-o despre Iuda și Ierusalim, în vremea lui Ozia, Iotam, Ahaz și Iezechia, regii lui Iuda. Ascultă, cerule, și ia aminte, pămîntule, că Domnul grăiește : Hrănit-am feciori și i-am crescut, dar ei s-au

răzvrătit împotriva Mea. Boul își cunoaște stăpînul și asinul ieslea domnului său, dar Israel nu Mă cunoaște ; poporul Meu nu Mă pricepe. Vai ție, neam păcătos, popor împovărat de nedreptate, soi rău, fii ai pieirii ! Ei au părăsit pe Domnul, tăgăduit-au pe Sfîntul lui Israel, întorsu-I-au spatele. Pe unde să mai fiți loviți voi, cei ce mereu vă răzvrătiți ? Tot capul vă este numai răni și toată inima slăbănogită. Din creștet pînă în tălpile picioarelor nu-i nici un loc sănătos ; totul este numai plăgi, vînătăi și răni pline de puroi, necurățate, nemuiate cu untdelemn și nelegate. Țara voastră este pustiită, cetățile voastre arse cu foc, țarinile voastre le mănîncă străinii înaintea ochilor voștri, totul este pustiit, ca la nimicirea Sodomei. Sionul ajuns-a ca o colibă într-o vie, ca o covercă într-o bostănărie, ca o cetate împresurată ! Dacă Domnul Savaot nu ne-ar fi lăsat o rămășiță, am fi ajuns ca Sodoma și ne-am fi asemănat cu Gomora. Ascultați cuvîntul Domnului, voi conducători ai Sodomei, luați aminte la învățătura Domnului, voi popor al Gomorei ! Ce-mi folosește mulțimea jertfelor voastre ?, zice Domnul. M-am săturat de arderile de tot cu berbeci și de grăsimea viteilor grași și nu mai vreau sînge de tauri, de miei și de țapi ! Cînd veneați să le aduceți, cine vi le ceruse ? Nu mai călcați în curtea templului Meu ! Nu mai aduceți daruri zadarnice ! Tămîierile Îmi sînt dezgustătoare ; lunile noi, zilele de odihnă și adunările de la sărbători nu le mai pot suferi. Însăși prăznuirea voastră e nelegiuire ! Urăsc lunile noi și sărbătorile voastre sînt pentru Mine o povară. Ajunge ! Cînd ridicați mîinile voastre către Mine, Eu Îmi întorc ochii aiurea, și cînd înmulțiți rugăciunile voastre nu le ascult. Mîinile voastre sînt pline de sînge ; spălați-vă, curățiți-vă ! Nu mai faceți rău înaintea ochilor Mei ! Încetați odată ! Învățați să faceți binele, căutați dreptatea, ajutați pe cel apăsat, faceți dreptate orfanului, apărați pe văduvă ! Veniți să ne judecăm, zice Domnul. De vor fi păcatele voastre cum e cîrmîzul, ca zăpada le voi albi, și de vor fi ca purpura, ca lîna le voi face. De veți vrea și de Mă veți asculta, bunătățile pămîntului veți mînca. Iar de nu veți vrea și nu Mă veți asculta, atunci sabia vă va mînca, căci gura Domnului grăiește.

PROCHIMEN, glasul al 7-lea

Slujiți Domnului cu frică, și vă bucurați de El cu cutremur (ps. 2,9).

Stih : Pentru ce s-au întăritat neamurile și popoarele au cugetat cele deșarte (ps. 2, 1).

Și se face citire din Sfîntul Ioan Scărarul.

Apoi troparul :

Degrab să ne întîmpine pe noi îndurările Tale, Doamne, că am sărăcit foarte. Ajută-ne nouă, Dumnezeule, Mîntuitorul nostru, pentru slăvirea numelui Tău. Doamne, mîntuiește-ne pe noi, și curățește păcatele noastre pentru numele Tău.

Sfinte Dumnezeule..., Tatăl nostru..., Că a Ta este împărăția...

Și troparele, glasul al 2-lea :

Mîntuire ai lucrat în mijlocul pămîntului, Hristoase Dumnezeule ; pe Cruce ai întins preacuratele mîinile Tale, adunînd toate neamurile cele ce strigă : Doamne, slavă Ție !

Slavă...

Preacuratului Tău chip ne închinăm, Bunule, cerînd iertare greșealelor noastre, Hristoase Dumnezeule. Că de voie bine ai voit cu trupul a Te sui pe Cruce, ca să scapi din robia vrăjmașului pe cei pe care i-ai zidit. Pentru aceasta cu

mulțumire strigăm Ție: Toate le-ai umplut de bucurie, Mîntuitorul nostru, Cel ce ai venit să mîntuiești lumea.

Și acum..., a Născătoarei:

Ceea ce ești izvorul milei, înviedniceşte-ne pe noi de milostivire, Născătoare de Dumnezeu. Caută spre poporul cel păcătos și arată, precum de-a-pururea, puterea ta, că întru tine nădăjduind, strigăm ție: Bucură-te, ca și oarecînd Gavriil, mai-marele voievod al celor fără trup.

Iar miercuri și vineri, se zice a Crucii, a Născătoarei:

Preamărită ești Născătoare de Dumnezeu, Fecioară. Lăudămu-te pe tine, că prin Crucea Fiului tău s-a surpat iadul și moartea s-a omorît și cei morți ne-am sculat și vieții ne-am învrednicit; raiul am luat, desfătarea cea de demult. Pentru aceasta mulțumind, slăvim ca pe Cel puternic, pe Hristos Dumnezeul nostru, și Unul mult-Îndurat.

Doamne miluiește (de 40 ori). Cel ce în toată vremea..., Doamne miluiește (de 3 ori), Slavă..., Și acum..., Ceea ce ești mai cinstită..., Întru numele Domnului, binecuvintează, părinte. Preotul: Dumnezeule, milostivește-Te spre noi...

Și se fac metaniile după obicei. Și după ce se împlinesc metaniile, începe cel mai mare: Sfinte Dumnezeule... și se sărută sfintele icoane. Tatăl nostru..., Doamne miluiește (de 12 ori). Slavă Ție, Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă Ție. Și se face apolis.

Această rînduială se păstrează în tot Sfîntul Post, la Ceasul al treilea și al șaselea.

Iar unde nu se face ieșire, după rugăciunea: Dumnezeule și Doamne al puterilor... îndată se zice: Veniți să ne închinăm... (de 3 ori), și urmează Ceasul al nouălea.

CEASUL AL NOUĂLEA

Paraclisierul lovește în toacă de 9 ori și se adună toți în biserică și după ce preotul dă binecuvîntarea: Sfinte Dumnezeule..., Preasfîntă Treime..., Tatăl nostru..., Că a Ta este împărăția..., Doamne miluiește (de 12 ori). Veniți să ne închinăm... (de 3 ori) și se citește Ceasul al nouălea, trei psalmi; apoi se începe citirea catismei, și după sfîrșitul catismei se cîntă:

TROPARUL, glasul al 8-lea:

Cela ce în ceasul al nouălea, pentru noi, cu trupul moarte ai gustat, omoară cugetul trupului nostru, Hristoase Dumnezeule, și ne mîntuiește pe noi.

Stih 1: Să se apropie rugăciunea mea înaintea Ta, Doamne, după cuvîntul Tău mă înțelepțește (ps. 118, 169).

Stih 2: Să ajungă cererea mea înaintea Ta, Doamne, după cuvîntul Tău mă mîntuiește (ps. 118, 170).

Și la acestea se fac trei metanii

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei:

Cela ce pentru noi Te-ai născut din Fecioară, și răstignire ai răbdat, Bunule, Care cu moartea pe moarte ai prădat și învierea ai arătat, ca un Dumnezeu; nu trece cu vederea pe cei pe care i-ai zidit cu mîna Ta. Arată iubirea Ta de oameni, Milostive, primește pe Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce Te-a născut pe Tine, care se roagă pentru noi; și mîntuiește, Mîntuitorul nostru, pe poporul cel deznădăjduit.

Și iarăși se face citire din Sfîntul Ioan Scărarul; iar după citire se zice:

Nu ne da pe noi pînă în sfîrșit, pentru numele Tău cel sfînt, nu strica legătura Ta și nu depărta mila Ta de la noi; pentru Avraam cel iubit de Tine și pentru Isaac, robul Tău, și Israel sfîntul Tău.

Sfinte Dumnezeule..., Preasfîntă Treime..., Tatăl nostru..., Că a Ta este împărăţia... şi se cîntă :

Troparele acestea, glasul al 8-lea :

Văzînd tîlharul pe Începătorul vieţii pe Cruce spînzurat, a zis : De n-ar fi fost Dumnezeu întrupat, Care cu noi a fost răstignit, nu şi-ar fi ascuns soarele razele sale, nici s-ar fi clătinat pămîntul, cutremurîndu-se. Ci, Cel ce toate le-ai suferit, pomeneşte-mă, Doamne, întru împărăţia Ta.

Slavă...

În mijlocul a doi tîlhari cumpănă a dreptăţii s-a aflat Crucea Ta ; unul adică, pogorîndu-se în iad cu îngreuerea hulii, iar celălalt uşurîndu-se de greşeale spre cunoştinţa cuvîntării de Dumnezeu. Hristoase Dumnezeule, slavă Ţie.

Şi acum...

Pe Mielul şi Păstorul şi Mîntuitorul lumii pe Cruce văzîndu-L ceea ce L-a născut, a zis lăcrimînd : Lumea se bucură luînd mîntuire, iar inima mea arde, văzînd răstignirea Ta, pe care pentru toţi o rabzi, Fiule şi Dumnezeul meu.

Doamne miluieşte (de 40 ori), Cel ce în toată vremea..., Doamne miluieşte (de 3 ori), Slavă..., Şi acum..., Ceea ce eşti mai cinstită..., Întru numele Domnului, binecuvintează, părinte. Preotul : Dumnezeule, milostiveşte-Te spre noi... şi se fac trei metanii mari, zicînd rugăciunea Sfîntului Efrem Sirul. Iar celelalte 12 metanii nu se fac, ci se zice rugăciunea aceasta : Stăpîne, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru...

Deci începe strana, căreia îi este rîndul a cînta, pe glasul al 8-lea : Întru împărăţia Ta pomeneşte-ne pe noi, Doamne... şi se cîntă fericirile cu cîntare dulce şi cu glas mare şi rar pe acelaşi glas :

Fericiţi cei săraci cu duhul, că a acelora este împărăţia cerurilor.

Pomeneşte-ne pe noi, Doamne, cînd vei veni întru împărăţia Ta.

Şi celelalte stihuri toate pînă la : Slavă..., Pomeneşte-ne pe noi, Doamne..., Şi acum..., Pomeneşte-ne pe noi, Doamne... apoi unindu-se amîndouă strănile, cîntă cu glas mai înalt şi cu capetele descoperite :

Pomeneşte-ne pe noi, Doamne, cînd vei veni întru împărăţia Ta. (o metanie).

Pomeneşte-ne pe noi, Stăpîne, cînd vei veni întru împărăţia Ta. (iarăşi o metanie).

Pomeneşte-ne pe noi, Sfinte, cînd vei veni întru împărăţia Ta. (şi iarăşi o metanie).

Apoi se citeşte :

Ceata cerească Te laudă pe Tine şi zice : Sfînt, Sfînt, Sfînt, Domnul Savaot, plin este cerul şi pămîntul de slava Ta.

Stih : Apropiaţi-vă către Dînsul şi vă veţi lumina şi feţele voastre nu se vor ruşina (ps. 33, 5).

Şi iarăşi zice : Ceata cerească...

Slavă...

Ceata sfinţilor îngeri şi a arhanghelilor cu toate cereştile Puteri, Te laudă pe Tine şi zice : Sfînt, Sfînt, Sfînt, Domnul Savaot, plin este cerul şi pămîntul de slava Ta.

Şi acum...

Crezul. Apoi : Slăbeşte, lasă, iartă Dumnezeule..., Tatăl nostru... După ecfonis, urmează condacele : cele din zilele săptămînii şi al sfîntului care este hramul bisericii. Iar de este hramul lui Hristos, se zice : al hramului, al zilei şi al sfîntului din acea zi, dacă sfîntul are condac.

Şi acum..., Ceea ce eşti folositoare..., Doamne miluieşte (de 40 de ori) Slavă..., Şi acum..., Ceea ce eşti mai cinstită..., Întru numele Domnului, binecuvintează, părinte. Preotul : Dumnezeule, milostiveşte-Te spre noi...

Şi se fac cele 16 metanii, însemnate mai sus, cu rugăciunea Sfîntului Efrem Sirul.

Iar paraclisierul, făcînd metanie celui mai mare şi luînd binecuvîntare merge şi trage clopotul.

Apoi începe cel mai mare: Veniți să ne închinăm... (de 3 ori) și Psalmul 103, cu glas lin și blînd. Iar preotul citește rugăciunile Vecerniei înaintea ușilor sfinte.

După Psalm, Slavă..., Și acum..., Aliluia (de 3 ori), ectenia mare și se citește catisma: Către Domnul, cînd m-am necăjit...

Și la fiecare stare: Slavă..., Și acum..., Aliluia (de 3 ori), și se fac trei metanii.

MARȚI

în întîia săptămînă a Sfîntului și Marelui Post

LA VECERNIE, LUNI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 6, alcătuire a lui Iosif, glasul al 2-lea:

Podobie: Pe toți i-am întrecut...

Tot păcatul am făcut, pe toți i-am întrecut cu risipa. De aș vrea să mă pocăiesc, nu am rîuri de lacrimi. De voi vieți și acum nepăsător, sînt vinovat de osîndă. Ci-mi dă mie îndreptare, Unule, Bunule Dumnezeule, și mă miluiește.

Dă-mi, Hristoase, ploi de lacrimi, în ziua cea plăcută a postului, ca să plîng și să-mi spăl întinăciunea cea din pofte și să mă arăt Ție curățit, cînd vei veni din cer Judecător, Doamne, să judeci pe oameni, ca un judecător și singur drept.

Alta a lui Teodor, glasul al 5-lea:

Podobie: Cuvioase Părinte...

Veniți credincioșilor cu dragoste, avînd ca o pavăză arma cea tare a postului, să întoarcem înapoi toată uneltirea înșelăciunii vrăjmașului; să nu ne îndulcim cu plăcerile poftelor, ca să nu ne temem de focul ispitelor; prin care post Hristos, Iubitorul de oameni, cu răsplata răbdării ne va încununa pe noi. Pentru aceasta, cu îndrăzneală rugîndu-ne, cădem înaintea Lui strigînd și cerînd sufletelor noastre pace și mare milă.

Iar de la Mineiu, trei stihiri; Slavă..., Și acum..., a Născătoarei.

Vohod: Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

A Domnului este mîntuirea și peste poporul Tău, binecuvîntarea Ta (ps. 3,8).

Stih: Doamne, cît s-au înmulțit cei ce mă necăjesc (Ps. 3, 1).

De la Facere, citire:

(I, 1—13)

La început a făcut Dumnezeu cerul și pămîntul. Și pămîntul era netocmit și gol. Întuneric era deasupra adîncului și Duhul lui Dumnezeu Se purta pe deasupra apelor. Și a zis Dumnezeu: «Să fie lumină!». Și a fost lumină. Și a văzut Dumnezeu că este bună lumina, și a despărțit Dumnezeu lumina de întuneric. Lumina a numit-o Dumnezeu ziuă, iar întunericul l-a numit noapte. Și a fost seară și a fost dimineață: ziua întîia. Și a zis Dumnezeu: «Să fie o tărie prin mijlocul apelor și să despartă ape de ape!». Și a fost așa. A făcut Dumnezeu tăria și a despărțit Dumnezeu apele cele de sub tărie de apele cele de deasupra tăriei. Tăria a numit-o Dumnezeu cer. Și a văzut Dumnezeu că e bine. Și a fost seară și a fost dimineață: ziua a doua. Și a zis Dumnezeu: «Să se adune apele cele de sub cer la un loc și să se arate uscatul!». Și a fost așa. Și s-au adunat apele cele de sub cer la locurile lor și s-a arătat uscatul. Uscatul l-a numit Dumnezeu pămînt, iar adunarea apelor a numit-o mări. Și a văzut Dumnezeu că este bine. Apoi a zis Dumnezeu: «Să dea

pămîntul din sine verdeață : iarbă, cu sămînță într-însa, după felul și asemănarea ei, și pomi roditori, care să dea rod cu sămînță în sine, după fel pe pămînt !». Și a fost așa. Pămîntul a dat din sine verdeață : iarbă, care face sămînță, după felul și după asemănarea ei, și pomi roditori, cu sămînță, după fel, pe pămînt. Și a văzut Dumnezeu că este bine. Și a fost seară și a fost dimineață : ziua a treia.

PROCHIMEN, glasul al 5-lea ;

Domnul mă va auzi cînd voi striga către Dînsul (ps. 4,3).

Stih : Cînd Te-am chemat m-ai auzit, Dumnezeul dreptății mele (ps. 4,1).

De la Pilde, citire :

(1, 1—20)

Pildele lui Solomon, fiul lui David, folositoare pentru cunoașterea înțelepciunii și a stăpînirii de sine, pentru înțelegerea cuvintelor adînci, pentru dobîndirea unei îndrumări bune, pentru dreptate, pentru dreapta judecată și nepărtinire, pentru a prilejui celor fără gînd rău o judecată isteață, omului tînăr cunoștință și bună cugetare. Să ia aminte cel înțelept și își va spori știința, iar cel priceput va dobîndi iscusința de a se purta pătrunzînd cu mintea pildele și înțelesurile adînci, graiurile celor înțelepți și tîlcuirea lor nepătrunsă. Frica de Dumnezeu este începutul înțelepciunii ; cei fără minte disprețuiesc înțelepciunea și stăpînirea de sine. Ascultă, fiul meu, învățătura tatălui tău și nu lepăda îndrumările maicii tale. Căci ele sînt ca o cunună pe capul tău și ca o salbă împrejurul gîtului tău. Fiul meu, de voiesc păcătoșii să te ademenească, nu te învoi, dacă-ți spun : « Vino cu noi să ne punem la pîndă, ca să vărsăm sînge, să întindem curse fără cuvînt celui neprihănit, să-i înghițim de vii ca locuința morților, și întregi, ca pe cei ce se coboară în mormînt. Să punem stăpînire pe tot felul de lucruri scumpe, să ne umplem de pradă casele noastre, fii părtaș la obștea noastră, o singură pungă fi-va pentru toți !». Fiul meu, nu te însoți cu ei pe cale ; abate piciorul tău din cărarea lor, căci picioarele lor aleargă numai la rău, iar ei zoresc să verse sînge. Zadarnic se întind curse în văzul păsărilor ! Căci ei întind curse tocmai împotriva sîngelui lor, și sufletului lor își întind ei lațuri. Aceasta este soarta celor lacomi de cîștig. Lăcomia le aduce pierderea vieții. Înțelepciunea strigă pe uliță și în piețe își ridică glasul său.

Apoi : Învrednicește-ne Doamne în seara aceasta..., trei metanii, după care preotul zice : Să plinim rugăciunile noastre...

LA STIHOAVNA

Idiomela zilei, glasul al 3-lea :

Să postim post primit, bineplăcut Dommului ; postul cel adevărat este înstrăinarea de răutăți, înfrînarea limbii, lepădarea mîniei, depărtarea de pofte, de clevetire, de minciună și de jurămîntul mincinos. Lipsirea de acestea este postul cel adevărat și binepriimit.

Stih : Către tine am ridicat ochii mei... (vezi p. 98) și tot aceasta, apoi :

Stih : Miluiește-ne pe noi, Doamne... (vezi p. 98).

A mucenicilor :

Mare este puterea mucenicilor Tăi, Hristoase, că în morminte zac și duhurile alungă ; și au stricat puterea vrăjmașului cu credința Treimii, nevoindu-se pentru dreapta credință.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, ocrotitoare tuturor celor ce se roagă, întru tine ne lăudăm, întru tine ne este toată nădejdea noastră. Roagă pe

Cel ce S-a născut din tine, pentru nevrednicii robii tăi.

Apoi canonarhul face obișnuita metanie în mijloc, asemenea și la strâni.

Acum liberează..., Sfinte Dumnezeule..., (3 închinăciuni). Preasfîntă Treime..., Tatăl nostru..., Că a Ta este împărăția..., Amin, și se cîntă troparele, glasul 1 :

Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te, ceea ce ești plină de dar, Marie, Domnul este cu tine. Binecuvîntată ești tu între femei și binecuvîntat este rodul pîntecelui tău ; că ai născut pe Mîntuitorul sufletelor noastre (o metanie).

Slavă...

Botezătorul lui Hristos pe noi pe toți ne pomenește, ca să ne mîntuim de fărădelegile noastre. Că ție s-a dat dar a te ruga pentru noi (o metanie).

Și acum...

Rugați-vă pentru noi Sfinților Apostoli și sfinții toți, ca să ne ferim de nevoi și de necazuri. Că pe voi calzi folositori către Mîntuitorul v-am cîștigat (o metanie).

Apoi se zice de cel mai mare, fără metanie, cu glas blînd și cu dulceață :

Sub milostivirea ta scăpăm Născătoare de Dumnezeu. Rugăciunile noastre nu le trece cu vederea în necaz, ci ne izbăvește din nevoi, una curată și binecuvîntată.

Doamne miluiește (de 40 ori). Slavă..., Și acum..., Ceea ce ești mai cinstită..., Întru numele Domnului, binecuvintează, părinte. Preotul : Cel ce este binecuvintat, Hristos, Dumnezeul nostru... Cititul : Împărate ceresc... Și se zice rugăciunea Cuviosului Efrem Sirul : Doamne și Stăpînul vieții mele... (trei metanii și 12 închinăciuni).

Și iarăși se zice rugăciunea de mai sus cu o metanie, Sfinte Dumnezeule..., Doamne miluiește (de 12 ori).

Apoi rugăciunea :

Preasfîntă Treime, Stăpînie de o ființă, Împărăție nedespărțită, Ceea ce ești pricina tuturor bunătăților, binevoiește și pentru mine păcătosul ; întărește și înțelepțește inima mea și șterge toată întinăciunea mea. Luminează gîndul meu, ca totdeauna să Te slăvesc, să Te laud, să mă închin Ție și să zic : Unul-sfînt, unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin.

Apoi : Fie numele Domnului binecuvîntat de acum și pînă în veac (de 3 ori) și trei metanii, și Bine voi cuvinta pe Domnul...

Și cînd se așază masă, se zice și Psalmul 144 : Înălța-Te-voi Dumnezeul meu... Și se face apolis.

Și ieșind în tindă, se cîntă după obicei stihira hramului, iar preotul rostește rugăciunile cele obișnuite, pomenește pe cei morți și face apolisul desăvîrșit.

Se cuvine a ști :

Că această rînduială se face, după Vecernie, în tot Sfîntul Post, neiîind Liturghia Darurilor mai înainte sfințite.

Și n-am luat obicei să facem această liturghie pînă miercuri, ca să postească, după predanie, toată frățimea ; iar cei ce vor putea, să postească pînă vineri.

Iar cînd se face Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, zice preotul la fiecare slavă a stihologiei : Iară și iară...

Iarăși să se știe :

Că în Lavra cuviosului Părintelui nostru Sava nu se cîntă Pavecerniția în biserică ; ci o citește fiecare în chilie, căci așa s-a apucat ; iar în chinoviile din Palestina, se cîntă Pavecerniția precum urmează :

PAVECERNIȚA

În ceasul al zecelea, intră paraclisierul, face o metanie celui mai mare și merge și lovește în toacă de 12 ori. După care se adună toți în biserică, făcînd fiecare metaniile cele rînduite ; și se așteaptă puțin, pînă se string toți sau mai mulți.

Și sculîndu-se preotul din strana lui, face obișnuita metanie egumenului, și după începutul: Binecuvîntat este Dumnezeul nostru..., Amin. Împărate ceresc..., Sfinte Dumnezeule..., Veniți să ne închinăm..., (de 3 ori) și îndată Psalmul 69: Dumnezeule, spre ajutorul meu ia aminte...

Apoi se începe Canonul cel mare, împărțindu-l în patru părți cu irmoasele, de cîte două ori și se sfîrșește joi seara.

CANONUL CEL MARE

Alcătuire a Sfîntului Părintelui nostru Andrei Criteanul Ierusalimiteanul.

La fiecare tropar se fac trei închinăciuni.

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea:

Ajutor și acoperitor s-a făcut mie spre mîntuire. Acesta «este Dumnezeul meu și-L voi slăvi «pe El; Dumnezeul părintelui meu «și-L voi înălța pe El, căci cu slavă «S-a preaslăvit» (de două ori).

Stih: Miluiește-mă Dumnezeule, miluiește-mă.

De unde voi începe a plînge faptele vieții mele ticăloase? Ce început voi pune Hristoase, acestei tînguiri de acum? Ci ca un milostiv dă-mi iertare greșealelor.

Vino, ticăloase suflete, împreună cu trupul tău, de te mărturisește la Ziditorul tuturor. Părăsește de acum nebunia cea dinainte și adu lui Dumnezeu lacrimi de pocăință.

Rîvnind neascultării lui Adam cel întîi-zidit, m-am cunoscut pe mine dezbrăcat de Dumnezeu, de împărăția cea vecuitoare și de desfătare, pentru păcatele mele.

Vai, ticăloase suflete! Pentru ce te-ai asemănat Evei celei dintîi? Că ai căzut rău și te-ai rănit amar; că te-ai atins de pom și ai gustat cu îndrăzneală nebunească mîncare.

În locul Evei celei simțite, făcutu-s-a mie Evă înțelegătoare cugetul cel pătimaș în trup, arătîndu-mi cele dulci și gustînd pururea din băutura cea amară.

După dreptate s-a lepădat Adam din Eden, nepăzind o poruncă a Ta, Mîntuitorule. Dar eu ce voi pătimi, nebăgînd seamă totdeauna de cuvintele tale cele de viață.

Slavă..., a Treimii:

Treime, ființă preaînaltă, Căreia ne închinăm întru o Unime, ridică de deasupra mea lanțul cel greu al păcatului și, ca un milostiv, dă-mi lacrimi de umilință.

Și acum..., a Născătoarei:

Născătoare de Dumnezeu, nădejdea și folositoarea celor ce te laudă pe tine, ridică de deasupra mea lanțul cel greu al păcatului și, ca o stăpînă, curată, mă primește pe mine cel ce mă pocăiesc.

Și iarăși irmosul cel dintîi, în loc de catavasie, o dată. Așa se face la toate cîntările.

Cîntarea a 2-a:

Irmosul:

Ia aminte Cerule și voi grăi, și voi lăuda pe Hristos, Care a ve-«nit din Fecioară cu trup» (de două ori).

Ia aminte Cerule și voi grăi, pămîntule primește în urechi glasul celui ce se pocăiește față de Dumnezeu, și-L laudă pe Dînsul.

Ia aminte, Dumnezeule, Mîntuitorul meu, cu ochiul Tău cel blînd și-mi primește mărturisirea mea cea plină de căldură.

Greșit-am mai mult decît toți oamenii, însumi am greșit Ție; ci Te milostivește Mîntuitorule, ca un Dumnezeu spre făptura Ta.

Chip făcînd urîțeniei patimilor mele, cu pofte iubitoare de plăcere, mi-am stricat frumusețea minții.

Viforul răutăților m-a cuprins, Milostive Doamne; ci ca lui Petru, întinde-mi și mie mîna Ta.

Pătatu-mi-am haina trupului meu, și mi-am întinat podoaba cea după chipul și după asemănarea Ta, Mîntuitorule.

Întunecatu-mi-am frumusețea sufletului cu plăcerile patimilor, și cu totul toată mintea, țărînă mi-am făcut-o.

Ruptu-mi-am acum veșmîntul cel dintîi, pe care mi l-a țesut mie Ziditorul din început, și pentru aceasta zac acum gol.

Îmbrăcatu-m-am în haină ruptă, pe care mi-a țesut-o mie șarpele cu sfatul, și mă rușinez.

Lacrimile celei desfrînate și eu le vărs, Îndurate, înaintea Ta; milostivește-Te spre mine Mîntuitorule, cu îndurarea Ta.

Privit-am la frumusețea pomului și mi s-a amăgit mintea, și acum zac gol și mă rușinez.

Uneltit-au pe spatele meu toți începătorii răutăților, lungind asupra mea fărădelegea lor.

Slavă..., a Treimii:

Pe Tine, Dumnezeul tuturor, unul în trei fețe Te laud: pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh.

Și acum..., a Născătoarei:

Preacurată Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce una ești prealăudată, roagă-te îndelung să ne mîntuim.

Cîntarea a 3-a:

Irmosul:

Pe piatra cea neclintită a poruncilor Tale, Hristoase, întă«rește Biserica Ta» (de două ori).

Foc de la Domnul plouînd odinioară, a ars Domnul de demult pămîntul Sodomei.

În munte scapă suflete, ca Lot acela și izbăvește-te dinainte în Sigor.

Fugi de aprindere, o suflete! Fugi de arderea Sodomei! Fugi de stricăciunea dumnezeiești văpăi.

Greșit-am Ție singur eu, greșit-am mai mult decît toți, Hristoase Mîntuitorule, nu mă trece cu vederea.

Tu ești Păstorul cel bun; caută-mă pe mine mielul, și rătăcit fiind, nu mă trece cu vederea.

Tu ești dulcele Iisus, Tu ești Ziditorul meu; întru Tine Mîntuitorule mă voi îndrepta.

Mărturisescu-mă Ție, Mîntuitorule: Greșit-am Ție fără măsură; ci lasă-mi, iartă-mi, ca un îndurat.

Slavă..., a Treimii:

O, Treime-Unime, Dumnezeule, mîntuiește-ne pe noi din înșelăciune și din ispite și din primejdii.

Și acum..., a Născătoarei:

Bucură-te pîntece primitor de Dumnezeu; bucură-te scaunul Domnului; bucură-te Maica vieții noastre.

Cîntarea a 4-a:

Irmosul:

Auzit-a proorocul de venirea Ta, Doamne, și s-a temut, că «vrei să Te naști din fecioară și oa«menilor să Te arăți, și a grăit: «Auzit-am auzul Tău și m-am te«mut. Slavă puterii Tale, Doamne» (de două ori).

Lucrurile Tale nu le trece cu vederea, zidirea Ta nu o părăsi, drepte Judecătorule; că de am și greșit eu însumi, ca un om, și mai mult decît tot omul, Iubitorule de oameni, dar ai putere ca un Domn al tuturor a ierta păcatele.

Se apropie, suflete, sfîrșitul, se apropie și nu te îngrijești, nu te gătești. Vremea se scurtează, scoală-te, aproape lîngă uși este Judecătorul; ca un vis, ca o floare trece vremea vieții. Pentru ce în deșert ne tulburăm?

Deșteaptă-te o sufletul meu! Ia seama faptelor tale pe care le-ai făcut, și le dă pe ele înaintea ochilor tăi; varsă picături din lacrimile tale; spune cu îndrăzneală faptele tale și cugetele tale lui Hristos, și te îndreptează.

N-a fost în viață păcat, nici faptă, nici răutate, pe care să n-o fi săvîrșit eu, Mîntuitorule, cu mintea și cu cuvîntul, cu voința și cu gîndul, și cu știința; și cu fapta păcătuind, ca altul nimenea, nici odinioară.

Dintru aceasta m-am judecat, dintru aceasta m-am osîndit eu, ticălosul, adică din cugetul meu, decît care nimic nu este în lume mai apăsător; Judecătorule, Mîntuitorul și cunoscătorul meu, milostivește-Te și mă scapă și mă mîntuiește pe mine, robul Tău.

Scara pe care a văzut-o de demult marele între patriarhi, suflete al meu, este arătarea suirii celei cu lucrarea și a înălțării gîndului. Deci de voiești să viețuiești cu lucrarea și cu cunoștința și cu înălțarea gîndului, înnoiește-te.

Arșița zilei a răbdat patriarhul pentru lipsă, și frigul nopții a suferit, în toate zilele făcînd cîștig, păstorind, trudindu-se și slujind, ca să-și ia amîndouă femeile.

Două femei, înțelege: lucrarea și cunoștința întru gîndire. Prin Lia lucrarea, ca pe ceea ce a fost cu mulți copii; iar prin Rahila gîndirea, ca pe cea cu multă osteneală. Că fără de osteneli, nici lucrarea nici gîndirea nu se vor săvîrși, suflete.

Slavă..., a Treimii:

Nedespărțită în ființă, neamestecată în fețe, Te cunosc pe Tine Dumnezeire, una în Treime, ca de o împărăție și un scaun; și strig Ție cîntarea cea mare, ce se cîntă întreit întru cele de sus.

Și acum..., a Născătoarei:

Și ai născut, și ești fecioară și ai rămas întru amîndouă cu firea fecioară. Cel ce S-a născut înnoiește legile firii, și pîntecele a născut nesimțind dureri. Dumnezeu unde voiește, se biruiește rînduiala firii; că face cîte voiește.

Cîntarea a 5-a:

Irmosul:

De noapte mînecînd, Iubitorule de oameni, mă rog luminea-«ză-mă, și mă îndreptează la porun-«cile Tale, și mă învață, Mîntuitoru-«le să fac voia Ta» (de două ori).

În noapte viața mea mi-am trecut pururea, că întuneric s-a făcut mie și negură adîncă noaptea păcatului; ci ca pe un fiu al zilei arată-mă, Mîntuitorule.

Lui Ruben asemănîndu-mă eu ticălosul, făcut-am sfat necuvios și călcător de lege asupra lui Dumnezeu celui înalt, spurcîndu-mi patul meu, precum acela pe al tatălui său.

Mărturisescu-mă Ție, Hristoase Împărate; greșit-am, greșit-am, ca mai înainte frații lui Iosif, vînzînd rodul curăției și al înțelepciunii.

De cei de un sînge a fost dat, a fost vîndut în robie, dulcele sufiet cel drept, spre închipuirea Domnului; iar tu, suflete, te-ai vîndut întreg răutăților tale.

Lui Iosif celui drept și minții lui celei curate urmează, ticăloase și neiscusite suflete, și nu te desfrîna cu pornirile cele fără de minte, pururea făcînd fărădelege.

De s-a și sălășluit în groapă oarecînd Iosif, Stăpîne Doamne, dar spre închipuirea îngropării și a sculării Tale a fost aceasta; iar eu ce-Ți voi aduce Ție în acest chip vreodată?

Slavă..., a Treimii:

Pe Tine Treime Te slăvim, pe unul Dumnezeu; Sfînt, Sfînt, Sfînt ești Părinte și Fiule și Duhule, ființă singură prin sine, Unime, Căreia pururea ne închinăm.

Și acum..., a Născătoarei:

Din tine S-a îmbrăcat întru a mea frămîntătură Dumnezeu, Cel ce a zidit veacurile, Maică Fecioară, ceea ce ești nestricată și nu știi de bărbat; și a împreunat Luișî firea omenească.

Cîntarea a 6-a:

Irmosul:

Strigat-am cu toată inima mea din iadul cel mai de jos către «înduratul Dumnezeu și m-a auzit «și a scos din stricăciune viața mea» (de două ori).

Lacrimi din ochii mei, Mîntuitorule, și suspinuri dintru adînc curat aduc Ție, strigînd inima mea: Dumnezeule, greșit-am Ție, milostivește-Te spre mine.

Înstrăinatu-te-ai suflete, de Domnul Tău, ca Datan și ca Abiron; dar din toată inima strigă! Iartă-mă! Ca să nu te împresoare pe tine prăpastia pămîntului.

Ca o junice sălbăticită asemănatu-te-ai suflete lui Efrem; ca o căprioară păzește-ți viața de curse, înălțîndu-ți cu aripi mintea, cu lucrarea și cu gîndirea.

Mîna lui Moise ne va face să credem, suflete, cum că poate Dumnezeu viața cea leproasă să o albească și să o curețe; nu te deznădăjdui dar, măcar de și ești lepros.

Slavă..., a Treimii:

Treime sînt, neamestecată, nedespărțită; despărțită după fețe, și Unime sînt din fire unită: Tatăl și Fiul și Dumnezeiescul Duh.

Și acum..., a Născătoarei:

Pîntecele tău ne-a născut nouă pe Dumnezeu, cu chipul ca și noi; deci, ca pe un Ziditor al tuturor, roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, ca prin rugăciunile tale să ne îndreptăm.

CONDACUL, glasul al 6-lea:

Suflete al meu, suflete al meu, scoală! Pentru ce dormi? Sfîrșitul se apropie, și vei să te tulburi. Deșteaptă-te dar, ca să se milostivească spre tine Hristos Dumnezeu, Cel ce este pretutindenea și toate le plinește.

Cîntarea a 7-a:

Irmosul:

Greșit-am, fărădelege am făcut, nu ne-am îndreptat înaintea «Ta, nici am păzit, nici am făcut «precum ne-ai poruncit nouă; ci nu «ne părăsi pe noi pînă în sfîrșit, «Dumnezeul părinților» (de două ori).

Greșit-am, păcătuit-am și am lepădat porunca Ta; că întru păcate m-am zămislit, și am adăugat rană rănilor mele. Dar Tu mă miluiește ca un îndurat, Dumnezeul părinților.

Cele ascunse ale inimii mele le-am mărturisit Ție, Judecătorul meu. Vezi smerenia mea, vezi și necazul meu, și ia aminte acum la judecata mea; și Tu mă miluiește ca un îndurat, Dumnezeul părinților.

Saul oarecînd, dacă a pierdut asinii tatălui său, suflete, degrab a aflat împărăția spre ridicare; ci păzește-te să nu greșești alegînd mai

degrabă poftele tale cele dobitocești, decît Împărăția lui Hristos.

David dumnezeiescul părinte, de a și greșit oarecînd îndoit, suflete al meu, cu săgeata desfrîului săgetîndu-se și cu sulița robindu-se pentru pedeapsa uciderii; dar tu cu mai grele lucruri bolești, din pornirile cele din voia ta.

Împreunat-a David, oarecînd, nelegiuirea cu nelegiuire, că a amestecat desfrîul cu uciderea; dar îndată îndoită pocăință a arătat. Iar tu, suflete, mai viclene lucruri ai făcut, necăindu-te către Dumnezeu.

David, oarecînd, a însemnat cîntarea, scriind-o ca într-o icoană, prin care-și mustra fapta pe care o săvîrșise, strigînd: Miluiește-mă!, că Ție unuia am greșit, Dumnezeului tuturor; Însuți mă curățește.

Slavă..., a Treimii:

Treime neamestecată, nedespărțită, de o ființă, Unime sfîntă; lumini și lumină, și trei Sfinte și unul Sfînt, se laudă Treimea-Dumnezeu; ci laudă și preaslăvește, suflete, viață și vieți, pe Dumnezeul tuturor.

Și acum..., a Născătoarei:

Lăudămu-te, bine te cuvîntăm, închinămu-ne ție, Născătoare de Dumnezeu; că ai născut pe unul din Treimea cea nedespărțită, pe Fiul și Dumnezeu, și tu singură ne-ai deschis nouă, celor de pe pămînt, cele cerești.

Cîntarea a 8-a:

Irmosul:

Pe Cel ce-L slăvesc oștile cerești și de Dînsul se cutremură he-«ruvimii și serafimii, toată suflarea «și zidirea, lăudați-L, binecuvînta-«ți-L și-L preaînălțați întru toți ve-«cii» (de două ori).

Miluiește-mă pe mine, cel ce am greșit, Mîntuitorule; ridică-mi mintea mea spre întoarcere. Primește-mă pe mine, cel ce mă pocăiesc; miluiește-mă pe mine, cel ce strig: Greșit-am Ție, mîntuiește-mă; nelegiuit-am, miluiește-mă.

Ilie cel ce a fost purtat în car, suindu-se în carul virtuților, s-a înălțat ca spre cer oarecînd, mai presus de cele pămîntești. Deci la suirea acestuia cugetă suflete al meu.

Elisei luînd oarecînd cojocul lui Ilie, a luat de la Domnul har îndoit; iar tu, o suflete al meu, de acest har nu te-ai împărtășit, pentru neînfrînare.

Curgerea Iordanului, oarecînd, a stat de o parte și de alta cu lovirea cojocului lui Ilie, prin Elisei; iar tu, o suflete al meu, de acest har nu te-ai învrednicit, pentru neînfrînare.

Samarineanca, oarecînd, a primit pe Cel drept cu gînd bun; iar tu, o suflete, n-ai adus în casă nici străin, nici călător. Pentru aceasta vei fi lepădat afară din cămară, tînguindu-te.

Minții celei spurcate a lui Ghiezi, pururea te-ai asemănat, ticăloase suflete; a cărui iubire de argint leapăd-o măcar la bătrînețe. Fugi de focul gheenei, depărtîndu-te de răutățile tale.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Părinte, Cel ce ești fără de început; Fiule cel împreună fără de început; Mîngîietorule cel bun, Duhule cel drept; Născătorule al lui Dumnezeu-Cuvîntul, Cuvinte al Tatălui Celui fără început, Duhule cel viu și făcător, Treime-Unime miluiește-mă.

Și acum..., a Născătoarei:

Ca din vopsea de porfiră s-a țesut trupul lui Emanuel, înlăuntru în pîntecele tău Preacurată, ceea ce

ești porfiră înțelegătoare. Pentru aceasta, Născătoare de Dumnezeu, cu adevărat pe tine te cinstim.

Cîntarea a 9-a:

Irmosul:

Nașterea cea din zămislire fără de sămînță este netîlcuită; rodul Maicii celei fără de bărbat este «nestricat; că nașterea lui Dumne«zeu înnoiește firile. Pentru aceasta «pe tine toate neamurile, ca pe o «Maică mireasă a lui Dumnezeu, cu «dreaptă credință te mărim» (de două ori).

Mintea s-a rănit, trupul s-a moleșit, duhul bolește; cuvîntul a slăbit, viața s-a omorît, sfîrșitul este lîngă ușă. Pentru aceasta, ticălosul meu suflet, ce vei face, cînd va veni Judecătorul să cerceteze cele ale tale?

Adusu-ți-am aminte, suflete, de la Moise facerea lumii și toată Scriptura cea așezată de el, care îți povestește ție de cei drepți și de cei nedrepți; din care celor de al doilea, adică celor nedrepți ai urmat, o suflete, greșind lui Dumnezeu, iar nu celor dintîi.

Legea a slăbit, Evanghelia nu lucrează, și toată Scriptura nu este băgată în seamă întru tine; profeții au slăbit și tot cuvîntul celui drept. Și rănile tale, o suflete, s-au înmulțit, nefiind doctor care să te vindece.

Pildele Scripturii celei noi ți le aduc ție, ca să te aducă pe tine suflete la umilință. Rîvnește dar dreptilor, iar de păcătoși te leapădă; și îmblînzește pe Hristos, prin rugăciuni și prin postiri și prin curăție și prin smerenie.

Hristos S-a făcut om, chemînd la pocăință pe tîlhari și pe desfrînate. Suflete, pocăiește-te, că s-a deschis ușa Împărăției acum, și o apucă mai înainte fariseii și vameșii și desfrînații, pocăindu-se.

Hristos S-a făcut om, împreunîndu-Se cu mine prin trup și toate cîte sînt ale firii, cu voia le-a împlinit, afară de păcat; arătîndu-ți ție, o suflete, pilda și închipuirea smereniei Sale.

Hristos pe magi i-a mîntuit, pe păstori i-a chemat, mulțimea prunciilor o a făcut mucenici, pe bătrînul l-a mărit și pe văduva cea bătrînă. De la care n-ai rîvnit, suflete, nici faptele, nici viața. Dar vai ție, cînd vei fi judecat!

Postind Domnul patruzeci de zile în pustie, mai pe urmă a flămînzit, arătînd firea cea omenească. Suflete, nu te lenevi! De va năvăli asupra ta vrăjmașul, cu rugăciunea și cu postul, alungă-l departe de la picioarele tale.

Slavă..., a Treimii:

Pe Tatăl să-L lăudăm, pe Fiul să-L preaînălțăm, dumnezeiescului Duh cu credință să ne închinăm, Treimii celei nedespărțite, Unimii după ființă: ca lumină și lumini și viață și vieți, făcătoarei de viață și luminătoare marginilor.

Și acum..., a Născătoarei:

Cetatea ta păzește-o, Preacurată Născătoare de Dumnezeu, că întru tine ea cu credință împărățind, întru tine se și întărește, și prin tine biruind, întoarce toată încercarea, robește pe vrăjmași și stăpînește pe supușii ei.

Cuvioase Părinte Andreie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Andreie cinstite și părinte de trei ori fericite, păstorul Cretei, nu înceta rugîndu-te pentru cei ce te laudă; ca să ne izbăvim de toată mînia, necazul și stricăciunea, și de greșeli să ne mîntuim noi, cei ce cinstim pururea pomenirea ta.

Apoi se cîntă irmosul în amîndouă stranele. După sfîrșitul canonului, se începe

Psalmul 4 : Cînd Te-am chemat, m-ai auzit... Și ceilalți psalmi ai Pavecerniței.

La Aliluia, se fac trei metanii și îndată se începe a doua stare : Către Tine, Doamne, am ridicat sufletul meu... Și alți doi psalmi, zicînd la sfîrșitul acestora, Aliluia, cu trei închinăciuni.

Apoi începe strana mare : Cu noi este Dumnezeu...

Și se zic aceste stihuri cu glas mare și cu dulce cîntare, zicînd o strană unul și răspunzînd cealaltă altul.

Asemenea se zice și : Firea celor fără de trupuri... Și, cu glas lin : Cred întru unul Dumnezeu... Apoi preotul zice : Preasfîntă Stăpînă... și citețul tot aceeași.

Și fac toți cîte o metanie. Asemenea se face și la celelalte stihuri de rugăciune la toate. Iar cînd se zice : Dumnezeule, curățește-ne pe noi păcătoșii... (de 3 ori) și fac trei metanii.

Apoi, Sfinte Dumnezeule... și aceste tropare glasul al 2-lea, care se cîntă cu glas mare și cu cîntare dulce : Luminează ochii mei, Hristoase Dumnezeule... Slavă... Sprijinitor sufletului meu, fii Dumnezeule... Și acum... Că nu avem îndrăzneală...

Și sînt și alte tropare care se cîntă peste zile : marți și joi seara, acestea : Neadormirea nevăzuților mei... Stih : Caută și mă auzi, Doamne... Cît va fi de înfricoșătoare judecata Ta, Doamne... Slavă... Lacrimi dă-mi mie, Dumnezeule... Și acum... Nerușinată nădejdea ta... Doamne miluiește (de 40 ori). Preotul : Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri...

Și rugăciunea : Doamne, Doamne, Cel ce ne mîntuiești pe noi...

Apoi : Veniți să ne închinăm... (de 3 ori), Psalmul 50 : Miluiește-mă, Dumnezeule... Psalmul 101 : Doamne, auzi rugăciunea mea... și Doamne atotputernice, Dumnezeul părinților noștri...

Apoi : Sfinte Dumnezeule..., Tatăl nostru..., Că a Ta este împărăția..., Amin, aceste tropare degrab, pe glasul al 6-lea: Miluiește-ne, pe noi, Doamne..., Slavă..., Doamne, miluiește-ne pe noi..., Și acum..., Ușa milostivirii deschide-o nouă... Doamne miluiește (de 40 ori). Slavă..., Și acum..., Ceea ce ești mai cinstită..., Întru numele Domnului binecuvintează, părinte. Preotul : Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri...

Și rugăciunea : Stăpîne, Dumnezeule, părinte...

Apoi : Veniți să ne închinăm... (de 3 ori), și : Doamne, auzi rugăciunea mea..., Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace..., Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă..., Învrednicește-ne, Doamne, în noaptea..., Sfinte Dumnezeule..., Preasfîntă Treime..., Tatăl nostru..., Că a Ta este împărăția...

Apoi se cîntă rar și frumos, pe glasul al 7-lea : Doamne al puterilor fii cu noi... și în cealaltă strană tot aceasta.

Și zice strana cea care a început, stih : Lăudați pe Dumnezeu întru sfinții Lui... și iarăși cîntă : Doamne al puterilor...

Apoi cealaltă strană, zice stih : Lăudați pe El întru puterile Lui, lăudați... și iarăși cîntă : Doamne al puterilor fii cu noi... Și încă, stih : Lăudați pe Dumnezeu întru sfinții Lui, lăudați pe El întru tăria puterii Lui, și iarăși cîntă : Doamne al puterilor fii cu noi...

Apoi strana ce a început zice : Slavă... Doamne, de n-am avea pe sfinții Tăi... Și acum... Multe sînt mulțimile greșelilor mele... Preasfîntă Născătoare de Dumnezeu... Toată nădejdea mea spre tine o pun... Doamne miluiește (de 40 ori). Cel ce în toată vremea... Doamne miluiește (de 3 ori). Slavă... Și acum... Ceea ce ești mai cinstită... Întru numele Domnului, binecuvintează, părinte. Preotul : Dumnezeule, milostivește-Te spre noi...

Și se fac 16 metanii, după obicei, cu rugăciunea Sfîntului Efrem Sirul, făcîndu-le rar, ca să se potrivească toți.

Apoi începe cel mai mare :

Sfinte Dumnezeule... Preasfîntă Treime... Tatăl nostru... Că a Ta este împărăția... Doamne miluiește (de 12 ori) și se zice rugăciunea (alcătuire a lui Pavel Monahul, din Mînăstirea Făcătoarei de bine) : Nepătată, neîntinată... Și ne dă nouă, Stăpîne, fără de osîndă...

Și îndată îngenunche toți la pămînt, și zice preotul cu glas mare rugăciunea de la Pavecerniță mare : Stăpîne mult-Milostive...

Și după rugăciune, face închinăciune cel mai mare către frați, și zice :

Binecuvîntați părinți sfințiți, și-mi iertați, mie păcătosului, toate cîte

am greșit cu cuvîntul, cu lucrul, cu cugetul și cu toate simțirile mele.

Și toți răspund : Dumnezeu să te ierte, părinte sfințite.

Și începe din strana stîngă, după rînduială, unul după altul să facă asemenea, a cere și a lua iertare, pînă cînd se sîrșesc toți.

Și apoi începe preotul a zice : Să ne rugăm pentru pacea lumii. Și celelalte precum s-au așezat de demult în vechile rînduieli ; și așa merge fiecare la chilia sa.

Această rînduială se face în tot sfîntul Post la Pavecerniță.

MARȚI DIMINEAȚA

După întîia Catismă, Sedelnele din Octoih.

După a doua Catismă, Sedealna, glasul al 2-lea :

Podobie : Preabinecuvîntată ești...

Binecuvîntat este darul preacinstitului post, că Moise prin el s-a mărit și legea cea scrisă cu slove pe lespezi a luat, și tinerii mai puternici decît focul s-au arătat. Deci cu aceasta să stingem patimile trupului cele arzătoare, lui Hristos Mîntuitorului strigînd: Dăruiește-ne nouă tuturor întoarcere, și ne scapă de gheenă.

Slavă..., același glas :

Podobie : Ceea ce ești izvorul milei...

Sosit-a vremea pocăinței, arată roadele înfrînării, o suflete al meu. Caută spre cei ce mai înainte s-au pocăit. Strigă către Hristos : greșit-am, mîntuiește-mă, precum ai mîntuit, bunule Stăpîne, pe vameșul care a suspinat din inimă ; Cel ce unul ești mult-Îndurat.

Și acum..., a Născătoarei :

Ceea ce ești ocrotitoare caldă creștinilor, roagă pe Fiul tău, Născătoare de Dumnezeu, pururea Fecioară, să ne izbăvească de toată răutatea cumplită a vrăjmașului, și să ne dea iertare de cele ce am greșit ; pentru milostivirea îndurărilor, și prin rugăciunile tale Maică Fecioară.

După a treia Catismă, Sedealna, glasul al 5-lea:

Doamne, ajungînd la ziua a doua a postului cel izbăvitor, strigăm către Tine : Umilește inimile noastre ale robilor Tăi și primește rugăciunile noastre cele cu frică; dă-ne nouă a face cu bine călătoria postului, iertare și mare milă.

Slavă..., aceeași.

Și acum..., a Născătoarei :

Podobie : Pe Cuvîntul cel împreună...

Rădăcină, care ai odrăslit floarea cea dumnezeiască, chivot și sfeșnic, și năstrapă cu totul de aur, sfîntă masă care porți pîinea vieții ; ca pe un Fiu al tău și Dumnezeu, roagă-L pe El dimpreună cu Sfîntul Înaintemergătorul, să miluiască și să mîntuiască pe cei ce te mărturisesc pe tine Născătoare de Dumnezeu.

CANONUL MINEIULUI

Și se citește Cîntarea a doua din Psaltire

TRICÎNTAREA

Cîntarea a 2-a, glasul al 2-lea :

Irmosul :

Vedeți, vedeți că Eu sînt Cel ce am mîntuit în mare și am sătu-«rat în pustie pe poporul israelitean «și apă din piatră am izvorît oame-«nilor ; ca îmbrăcîndu-Mă întru cel «ce a căzut în stricăciune de demult, «să-l atrag la Mine, pentru nespusa «milă».

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Trezește-te, privegheză, suspină, lăcrimează prin post ; leapădă toată povara păcatului, suflete ; ca prin pocăință fierbinte să scapi de foc, și cu plîngere pentru patimi să rupi

haina cea de jale, luînd veșmîntul cel dumnezeiesc.

Spre muntele faptelor celor alese să ne apropiem toți prin post, lăsînd năvălirile desfătărilor, care rîvnesc la cele de jos. Și în norul cinstitelor vedenii intrînd, să vedem singură frumusețea cea dorită a lui Hristos; îndumnezeindu-ne cu taină prin dumnezeiescile înălțări.

Vai mie, ce va să fiu ? Ce mă voi face lucrînd păcatul, și de Stăpînul neînfricoșîndu-mă eu, necunoscătorul de mine ? Pentru aceasta mai înainte de judecată sînt osîndit. Drepte Judecătorule, Bunule, întorcîndu-mă, mîntuiește-mă pe mine, cel ce Te-am mîniat mai mult decît toți oamenii.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Pămînt nelucrat, care ai odrăslit pe Hrănitorul tuturor, Care își deschide mîna și de bunăvoirea Lui se satură toată viețuitoarea cu puterea cea dumnezeiască, întărește cu pîinea vieții inimile cele slăbite prin sațiul căderilor noastre celor rele.

Altă Tricîntare, glasul al 5-lea :

Irmos : Vedeți, vedeți...

Veniți să ne adunăm în cămara sufletului, aducînd rugăciuni Domnului și strigînd: Tatăl nostru, Care ești în ceruri, slăbește, lasă și iartă datoriile noastre, Cel ce ești unul mult-Îndurat.

Voioșia sufletului nostru în post arătînd-o, să nu ne întristăm de schimbarea doritelor zile; că ne strălucesc nouă faptele evlaviei.

Slavă..., a Treimii :

Ceea ce ești fără de început, nezidită, în trei fețe, Unime, Doamnă, Împărăție a veacurilor, pe Tine, Tatăl, și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Te slăvește mulțimea îngerilor și toată firea oamenilor.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe tine mărirea neamului nostru, cea cu toate virtuțile, te lăudăm. Că prin tine, Fecioară, ne-am îndumnezeit; că ai născut nouă pe Hristos, Mîntuitorul și Dumnezeu, Care ne-a dezlegat pe noi de blestem.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cine a stins focul ? Cine a încuiat gurile fiarelor ? Postul, cel ce a izbăvit pe tineri din cuptor și pe proorocul Daniel de la mîncarea leilor; pe care să-I îmbrățișăm și noi, fraților.

Irmosul :

Vedeți, vedeți, că Eu sînt Dumne«zeu, Cel ce M-am îmbrăcat cu trup «de a Mea bunăvoie, ca să mîntu«iesc pe Adam, cel căzut prin amă«girea șarpelui, cu călcarea po«runcii».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Cel ce a închipuit lui Moise...

Leapădă, suflete, somnul nepăsării celei rele, și cu dragoste veghează spre dumnezeiești porunci; se apropie Mirele, purtînd lumină, deci sîrguiește-te să-L întîmpini.

Pe mine, cel rănit rău cu sabia desfătărilor, cu doctoria voii milostivirii Tale, Îndurate, tămăduiește-mă, Cuvinte, ca să Te slăvesc în veci cu mulțumire.

De la patimi vătămătoare, de la pizmă și ură și de la toată răutatea stăpînește-te, suflete, hrănindu-te cu bucatele cele ce aduc desfătarea cea de sus, fără materie.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Născătoare de Dumnezeu curată, tămăduiește rănile sufletului meu, și patimile inimii, și abaterile min-

ții; ca ceea ce ești singură ajutătoare păcătoșilor, și zidul celor sfărîmați.

Altă Tricîntare

Irmos: Pe Făcătorul a toată făptura...

Cu postirea înălțîndu-ne sufletele toți la ceruri, rugăciuni bine-primite să aducem Domnului.

Duhul umilinței luînd, să lăcrimăm pentru răscumpărarea sufletelor, lăudînd pe Hristos în veci.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh Dumnezeu.

Treime, Ceea ce ești de o ființă, și Unime nezidită și Dumnezeul tuturor, pe Tine Te preaînălțăm întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei:

Fă rugăciune pentru noi cei ce te lăudăm pe tine, Preacurată, să ne izbăvim de tot felul de ispite și de primejdii.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Desfătarea bogatului aruncînd-o, veniți să postim cu Lazăr, ca și pe noi să ne încălzească sînul lui Avraam.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Făcătorul a toată făptura, de «Care se înspăimîntă îngerii, cînta«ți-L popoare și-L preaînălțați întru «toți vecii».

Cîntarea a 9-a:

Irmos: Din pămînteni cine...

Cine dintre pămînteni aiunecînd, a mîniat așa pe Dumnezeu vreodată? Cine a urmat pornirile răutății și s-a arătat sălaș păcatului, precum eu, ticălosul? Dumnezeule, voitorul milei, Tu mă miluiește.

Puterile îngerești cele de Dumnezeu văzătoare, rugați pe Dumnezeu cel lesne iertător, să mîntuiască sufletul cel înviforat în oceanul desfătărilor lumești și în valurile patimilor, și care se primejduiește prin năvălirile duhurilor celor protivnice.

Vino, suflete, ușurat fiind prin postire și cu aripile virtuților ridică-te din răutatea cea rivnitoare spre cele de jos; desfătează-te întru gîndirile cele luminoase, care pricinuiesc desfătarea virtuților, făcîndu-te și tu, prin credință, asemănător lui Dumnezeu.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Cine va face auzite laudele tale, Preacurată? Ceea ce ai născut mai presus de gînd pe lăudatul Stăpînul și Domnul, pe Care Îl laudă cetele îngerești. Pe Acela roagă-L, Fecioară nenuntită, pentru poporul cel păcătos.

Altă Tricîntare

Irmos: Isaie, dănțuiește...

Vremea este bineprimită, ziua mîntuirii. Să aducem lui Dumnezeu daruri de virtuți, întru care lepădînd lucrurile întunericului, să ne îmbrăcăm, fraților, în lucrurile luminii, precum zice Pavel.

Precum a biruit Domnul cu post pe vrăjmașul, așa și noi veniți să sfărîmăm tot cu aceasta săgețile și vicleniile lui, fiecare zicînd: Mergi înapoia mea, Satano, cînd va vrea să ne ispitească.

Slavă..., a Treimii:

Întru o ființă Te laud pe Tine, Treime fără de început, cinstită, începătoare de viață, nedespărțită Unime. Tată, Cel ce ești nenăscut, Cu-

vinte și Fiule, Cel ce ești născut și Duhule Sfinte, mîntuiește-ne pe noi cei ce Te lăudăm.

Și acum..., a Născătoarei :

Mai presus de minte este naș-terea ta, Maica lui Dumnezeu. Că în-tru tine zămislirea s-a făcut fără de bărbat, și după naștere ai rămas fecioară. Dumnezeu este Cel ce S-a născut, pe Care mărindu-L, pe tine, Fecioară te fericim.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cu postul apropiindu-ne și noi de muntele rugăciunilor, să vedem cu inimă curată pe Dumnezeu, tablele poruncilor primindu-le înlăuntru ca și Moise ; strălucind de slavă, de fața dragostei Lui.

Irmosul :

Isaie dănțuiește, Fecioara a avut «în pîntece și a născut Fiu pe «Emmanuel, pe Dumnezeu și omul. «Răsăritul este numele Lui, pe Ca-«re mărindu-L, pe Fecioara o feri-«cim».

LUMINÎNDA

Treimica glasului (de 3 ori)

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, glasul al 3-lea, însuși glasul :

Să începem, popoare, postul cel fără prihană, care este mîntuirea sufletelor ; să slujim Domnului cu frică, cu untuldelemn al facerii de bine să ne ungem capetele, și cu apa curăției să ne spălăm fețele. Să nu grăim multe în rugăciuni, ci pre-cum ne-am învățat, așa să strigăm : Tatăl nostru, Care ești în ceruri, iartă-ne nouă greșealele noastre, ca un iubitor de oameni.

Stih 1 : Umplutu-ne-am dimineața de mila Ta... (vezi p. 104). Tot aceeași.

Stih 2 : Și să fie lumina Domnului... (vezi p. 104).

Apoi a mucenicilor :

Frica de împărați și de tirani au lepădat-o ostașii lui Hristos, și cu bună îndrăznire și bărbătește L-au mărturisit Domn al tuturor, Dum-nezeu și Împărat al nostru ; și se roagă pentru sufletele noastre.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești ocrotitoarea tuturor celor ce se roagă ție, la tine îndrăznim, cu tine ne lăudăm, întru tine este toată nădejdea noastră. Roagă-te Celui ce S-a născut din tine, pentru nevred-nicii robii tăi.

Apoi celelalte și apolisul.

LA CEASUL AL ȘASELEA

Troparul proorociei, glasul 1 :

Pentru că sîntem trecători pe pă-mînt, ca toți părinții noștrii, viața noastră cea scurtă păzește-o fără păcat, Mîntuitorul nostru, și ne mi-luiește pe noi, ca un iubitor de oa-meni.

Slavă..., Și acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Ia aminte la glasul rugăciunii mele, Împăratul meu și Dumnezeul meu (ps. 5,2).

Stih : Graiurile mele ascultă-le Doamne! Înțelege strigarea mea (ps. 5,1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(I, 19 — II, 3)

Așa zice Domnul : De veți vrea și și de Mă veți asculta, bunătățile pă-mîntului veți mînca. Iar de nu veți vrea și nu Mă veți asculta, atunci sabia vă va mînca, căci gura Dom-nului grăiește. Cum a ajuns ca o desfrînată cetatea cea credincioasă și plină de dreptate ? Dreptatea lo-

cuia în ea, iar acum este plină de ucigași. Argintul tău s-a prefăcut în zgură și vinul tău este amestecat cu apă; mai-marii tăi sînt răzvrătiți și părtași cu hoții; toți iubesc darurile și umblă după răsplată. Ei nu judecă orfanul, iar pricina văduvei nu ajunge pînă la ei. Pentru aceasta zice Domnul, Dumnezeul Savaot, puternicul lui Israel: «Răzbuna-Mă-voi împotriva asupritorilor Mei și Mă voi întări cu răzbunare asupra vrăjmașilor Mei! Voi întoarce mîna Mea împotriva ta și te voi curăți de toată zgura ta, ca în cuptor. Voi întoarce judecătorii tăi să judece ca la început și sfetnicii tăi ca odinioară. După aceasta te vei putea numi iarăși cetate dreaptă, oraș credincios. Sionul va fi răscumpărat prin judecată și locuitorii săi care se vor întoarce la credință, prin dreptate. Domnul va zdrobi pe cei răzvrătiți, iar cei ce au părăsit pe Domnul vor fi nimiciți. Ei vor fi rușinați pentru dumbrăvile sfinte pe care le-au îndrăgit și se vor roși la față din pricina grădinilor pe care le-au ales. Vor fi ca un stejar ale cărui frunze cad și ca o grădină fără nici un strop de apă. Cel puternic va fi ca puzderiile de cîlți și faptele lui ca o leasă de mărăcini. Și aceia și aceasta vor arde laolaltă și nimeni nu va putea să-i stingă. Vedenia pe care a văzut-o Isaia, fiul lui Amos, pentru Iuda și Ierusalim. Fi-va în vremurile cele de pe urmă că muntele templului Domnului va fi întărit peste vîrfurile munților și se va ridica pe deasupra dealurilor. Și toate popoarele vor curge într-acolo. Multe popoare vor veni și vor zice: «Veniți să ne suim în muntele Domnului, în casa Dumnezeului lui Iacov, ca El să ne învețe căile Sale și să mergem pe cărările Sale». Căci din Sion va ieși legea și cuvîntul lui Dumnezeu din Ierusalim.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea;

Doamne, nu cu mînia Ta să mă mustri pe mine (ps. 6,1).

Stih: Miluiește-mă, Doamne, că neputincios sînt (ps. 6, 2).

MIERCURI

în întîia săptămînă a Sfîntului și Marelui Post

LA VECERNIE, MARȚI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile Triodului, glasul al 2-lea.

Podobie: Precum Te-ai arătat, Hristoase...

Cei ce am fost scoși din rai pentru mîncarea cea amară, oarecînd, acum prin oprirea poftelor să ne silim a intra iarăși, strigînd Dumnezeului nostru: Cel ce Ți-ai întins pe Cruce palmele, oțet bînd și fiere gustînd, și Cel ce ai răbdat durerile piroanelor, scoțînd toate desfătările cele prea amare din sufletele noastre, pentru milostivirea îndurărilor, mîntuiește pe robii Tăi.

Cei ce am fost izgoniți din rai oarecînd, pentru mîncarea din pom, acum prin Crucea Ta într-însul neam sălășluit; care Cruce, spre rugăciune o aducem Ție, mult-Îndurate, și cu credință toți ne rugăm: Izvoare de lacrimi acum trimite-ne nouă, în vremea postirii, curățind toată întinăciunea patimilor și a păcatelor noastre. Ca toți să strigăm Ție îndelung: Doamne, slavă Ție.

Altă stihiră, glasul al 2-lea:

Podobie: La răutățile lucrurilor mele...

Dăruiește-mi și mie, Cuvinte, desfătarea postirii, precum lui Adam

raiul, odinioară, și a gusta din toate poruncile Tale, Dumnezeul nostru, și a mă feri pururea de rodul păcatului, pe care l-ai oprit. Ca să ajung și eu cu bucurie la patima Ta cea de pe Crucea purtătoare de viață.

Iar de la Minei se pun 3 stihiri; Slavă..., Și acum..., a Crucii, a Născătoarei.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea;

Doamne, Dumnezeul meu, în Tine am nădăjduit (ps. 7,1).

Stih: Mîntuiește-mă de toți cei ce mă prigonesc și mă izbăvește (ps. 7,1).

De la Facere, citire:

(I, 14—23)

Și a zis Dumnezeu: «Să fie luminători pe tăria cerului, ca să lumineze pe pămînt, să despartă ziua de noapte și să fie semne ca să deosebească anotimpurile, zilele și anii, și să slujească drept luminători pe tăria cerului, ca să lumineze pămîntul». Și a fost așa. A făcut Dumnezeu cei doi luminători mari: luminătorul cel mai mare pentru cîrmuirea zilei și luminătorul cel mai mic pentru cîrmuirea nopții, și stelele. Și le-a pus Dumnezeu pe tăria cerului, ca să lumineze pămîntul, să cîrmuiască ziua și noaptea și să despartă lumina de întuneric. Și a văzut Dumnezeu că este bine. Și a fost seară și a fost dimineață: ziua a patra. Apoi a zis Dumnezeu: «Să mișune apele de vietăți, ființe cu viață în ele și păsări să zboare pe pămînt, pe întinsul tăriei cerului!». Și a fost așa. A făcut Dumnezeu animalele cele mari din ape și toate ființele vii, care mișună în ape, unde ele se prăsesc după felul lor, și toate păsările înaripate după felul lor. Și a văzut Dumnezeu că este bine. Și le-a binecuvîntat Dumnezeu și a zis: «Prăsiți-vă și vă înmulțiți și umpleți apele mărilor și păsările să se înmulțească pe pămînt». Și a fost seară și a fost dimineață: ziua a cincea.

PROCHIMEN, glasul al 5-lea:

Doamne, Dumnezeul nostru, cît este de minunat numele Tău în tot pămîntul (ps. 8,1).

Stih: Că s-a înălțat slava Ta mai presus de ceruri (ps. 8,1).

De la Pilde, citire:

(I, 20—33)

Înțelepciunea strigă pe uliță și în piețe își ridică glasul său. Ea propovăduiește la răspîntiile zgomotoase: înaintea porților cetății își spune cuvîntul: «Pînă cînd, proștilor, veți iubi prostia? Pînă cînd, nebunilor, veți iubi nebunia? Și voi, neștiutorilor, pînă cînd veți urî știința? Întoarceți-vă iarăși la mustrarea mea și iată eu voi turna peste voi duhul meu și vă voi vesti cuvintele mele. Chematu-v-am, dar voi n-ați luat aminte! Întinsu-mi-am mîna și n-a fost cine să ia seama! Ci ați lepădat toate sfaturile mele și mustrările mele nu le-ați primit. De aceea și eu voi rîde de pieirea voastră și mă voi bucura cînd va veni groaza peste voi, cînd va veni peste voi necazul ca furtuna și cînd nenorocirea ca vijelia vă va cuprinde. Atunci mă vor chema, dar eu nu voi răspunde; din zori mă vor căuta și nu mă vor afla, pentru că ei au urît știința și frica de Dumnezeu n-au ales-o, fiindcă n-au luat aminte la sfaturile mele și cercetarea mea au disprețuit-o. Mînca-vor din rodul căii lor și de sfaturile lor sătura-se-vor, căci îndărătnicia omoară pe cei proști și nepăsarea pierde pe cei fără minte; iar cel ce mă ascultă va trăi în pace și liniște și de rele nu se va teme».

Apoi: Învredniceşte-ne, Doamne... şi ecteniile.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, glasul al 8-lea, însuşi glasul:

Să nu săvîrşim postul numai cu părăsirea mîncărilor, ci cu înstrăinarea de toată patima cea pămîntească; ca robind trupul, care tiraneşte stă împotriva noastră, vrednici să ne facem împărtăşirii Mielului, Fiului lui Dumnezeu, Celui ce s-a junghiat de bunăvoie pentru lume; şi duhovniceşte să prăznuim Învierea Mîntuitorului cea din morţi; la înălţime ridicîndu-ne, întru bucuria virtuţilor şi cu desfătarea faptelor noastre celor alese, bucurînd pe Iubitorul de oameni.

Stih: Către Tine am ridicat ochii mei... vezi p. 98 Şi iarăşi stihira aceasta (Apoi:).

Stih: Miluieşte-ne pe noi, Doamne... (vezi p. 98).

A mucenicilor:

Mucenicii Tăi, Doamne, uitînd cele de viaţă, şi nebăgînd seamă de chinuri pentru viaţa ce va să fie, aceleia s-au arătat moştenitori. Pentru aceasta şi împreună cu îngerii se bucură; pentru rugăciunile lor, dăruieşte poporului Tău mare milă.

Slavă..., Şi acum..., a Crucii, a Născătoarei, însăşi podobia:

O, preaslăvită minune; O, taină nouă. O, înfricoşătoare rînduială, a zis Fecioara, dacă Te-a văzut răstignit în mijlocul a doi tîlhari, pe Tine pe Care fără durere în chip minunat Te-a născut. Şi a plîns, zicînd: Vai mie, preaiubite Fiule. Cum Te-a pironit pe Cruce poporul cel cumplit şi nemulţumitor.

Şi cealaltă rînduială, precum s-a arătat.

LA PAVECERNIŢĂ

După ce se zice Psalmul 69: Dumnezeule, spre ajutorul meu..., se cîntă.

CANONUL CEL MARE

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea:

Irmosul:

Ajutor şi acoperitor s-a făcut mie spre mîntuire. Acesta este «Dumnezeul meu şi-L voi slăvi pe «El; Dumnezeul părintelui meu, şi-L «voi înălţa pe El, căci cu slavă S-a «preaslăvit» (de două ori).

Întrecînd uciderea lui Cain, de voie m-am făcut ucigaş cugetului, sufletului, hrănindu-mi trupul şi oştind asupra lui cu faptele mele cele viciene.

Nu m-am asemănat, Iisuse, dreptăţii lui Abel. Daruri primite nu Ţi-am adus Ţie niciodată, nici fapte dumnezeieşti, nici jertfă curată, nici viaţă fără prihană.

Precum Cain, aşa şi noi, ticăloase suflete, am adus fapte spurcate Făcătorului tuturor, şi jertfă cu prihană, şi viaţă netrebnică; pentru acestea ne-am osîndit împreună.

Ziditorule, făcîndu-mă lut viu, ai pus întru mine trup şi oase, şi suflare de viaţă. Dar, o, Făcătorul meu, Mîntuitorul meu şi Judecătorule, primeşte-mă pe mine cel ce mă pocăiesc.

Mărturisesc Ţie, Mîntuitorule, păcatele pe care le-am făcut, şi rănile sufletului şi ale trupului meu, care tîlhăreşte mi-au pus mie asupră gîndurile cele ucigătoare dinăuntru.

De am şi greşit, Mîntuitorule, dar ştiu că eşti iubitor de oameni; loveşti cu milă şi Te milostiveşti fierbinte; pe cel ce plînge îl vezi, şi alergi ca un părinte, chemînd pe cel risipitor.

Slavă..., a Treimii:

Treime mai presus de fiinţă, Căreia ne închinăm întru o Unime, ri-

dică de deasupra mea lanțul cel greu al păcatului și, îndurată fiind, dă-mi lacrimi de umilință.

Și acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, nădejdea și ocrotirea celor ce te laudă pe tine, ridică de deasupra mea lanțul cel greu al păcatului și, ca o stăpînă curată, mă primește pe mine cel ce mă pocăiesc.

Cîntarea a 2-a :

Irmosul :

Ia aminte Cerule, și voi grăi și voi lăuda pe Hristos, Care a ve«nit din Fecioară cu trup» (de două ori).

Cusutu-mi-a haine de piele păcatul, golindu-mă de veșmîntul cel dintîi țesut de Dumnezeu.

Îmbrăcat sînt cu îmbrăcăminte de rușine, ca și cu niște frunze de smochin, spre vădirea patimilor mele cele din voia mea.

Îmbrăcatu-m-am urît cu haină de ocară și sîngerată, prin curgerea vieții celei cu patimi și iubitoare de desfătări.

Căzut-am întru întristarea patimilor și în stricăciunea cea trupească, și pentru aceasta acum vrăjmașul mă asuprește.

Viață iubitoare de cele materiale și de averi, prin neînfrînare alegînd eu, Mîntuitorule, m-am împresurat acum cu sarcină grea.

Împodobitu-mi-am chipul trupului, cu îmbrăcăminte de multe feluri de cugete rușinoase și mă osîndesc.

Îngrijitu-m-am cu sîrguință numai de podoaba mea cea din afară, neluînd în seamă cortul dinăuntru, cel după chipul lui Dumnezeu.

Îngropat-am, Mîntuitorule, cu patimile frumusețea chipului celui dintîi ; dar precum drahma, oarecînd, așa mă caută și mă află.

Greșit-am, și ca păcătoasa strig Ție, eu însumi Ți-am greșit ; primește-mi, Mîntuitorule, ca mir și lacrimile mele.

Fii mie milostiv, strig Ție ca și vameșul, Mîntuitorule, fii mie milostiv, că nimeni din cei din Adam n-a greșit Ție ca mine.

Slavă..., a Treimii :

Pe Tine, Dumnezeul tuturor, unul în trei fețe Te laud : Pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh.

Și acum..., a Născătoarei :

Preacurată Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce singură ești prealăudată, roagă-te îndelung să ne mîntuim.

Cîntarea a 3-a :

Irmosul :

Întărește Doamne pe piatra poruncilor Tale inima mea care se «clatină ; că Însuți ești sfînt și «Domn» (de două ori).

Izvor de viață Te-am cîștigat pe Tine surpătorul morții, și strig Ție din inima mea mai înainte de sfîrșit: Greșit-am, milostivește-Te și mă mîntuiește.

Greșit-am, Doamne, greșit-am Ție, milostivește-Te spre mine ; că nu este cineva între oameni, din cei ce au greșit, pe care să nu-l fi întrecut eu cu păcatele.

Păcătoșilor din vremea lui Noe am urmat, Mîntuitorule, moștenind osîndirea acelora, cea întru cufundarea potopului.

Lui Ham aceluia, batjocoritorului de tată, urmînd suflete, n-ai acoperit rușinea celui de aproape, întorcîndu-te cu fața înapoi.

De arderea păcatului fugi, suflete al meu, ca și Lot. Fugi de Sodoma

și de Gomora ; fugi de văpaia a toată pofta cea nebunească.

Miluiește-mă, Doamne, miluiește-mă, strig către Tine, cînd vei veni cu îngerii Tăi, ca să răsplătești tuturor după vrednicia faptelor.

Slavă..., a Treimii :

Unime neamestecată, nefăcută, fire fără de început, cea lăudată în Treimea Fețelor, mîntuiește-ne pe noi, care ne închinăm stăpînirii Tale cu credință.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Fiul cel fără de ani din Tatăl, sub ani L-ai născut, neștiind de bărbat, Născătoare de Dumnezeu ; minune străină, că alăptînd ai rămas Fecioară.

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Auzit-a profetul de venirea Ta, Doamne, și s-a temut, că a-«veai să Te naști din Fecioara și «oamenilor să Te arăți, și a grăit : «Auzit-am auzul Tău și m-am temut. «Slavă puterii Tale, Doamne» (de două ori).

Privegheză, o suflete al meu, și te fă deosebit ca cel mare între patriarhi ; ca să dobîndești faptă cu cunoștință, ca să te faci minte văzătoare de Dumnezeu, și să ajungi norul cel neapus întru gîndire adîncă și să te faci negustător de lucruri mari.

Pe cei doisprezece patriarhi născîndu-i cel mare între patriarhi, ți-a sprijinit ție cu taină, suflete al meu, scară spre suirea cea cu fapte ; pe fiii săi ca pe niște temeiuri și trepte, ca niște suișuri prea înțelepțește așezîndu-i.

Lui Isav celui urît asemănîndu-te, suflete, ai dat amăgitorului tău dreptul de întîi-născut al frumuseții celei dintîi ; și de la binecuvîntarea părintească ai căzut, și îndoit te-ai amăgit, ticăloase, cu fapta și cu gîndirea ; pentru aceasta acum pocăiește-te.

Edom s-a chemat Isav, pentru marea înverșunare a amestecării cu femei. Căci cu neînfrînarea pururea aprinzîndu-se și cu desmierdările întinîndu-se, Edom s-a numit, care va să zică, înfierbîntarea sufletului celui iubitor de păcate.

De Iov cel de pe gunoi auzind, o, suflete al meu, că s-a îndreptat, n-ai rîvnit bărbăției lui ; n-ai avut tăria gîndului lui, întru toate cele ce ai cunoscut, în cele ce ai știut, în cele ce te-ai ispitit ; ci te-ai arătat nestăruitor.

Cel ce era mai înainte pe tron, acum se vede gol pe gunoi cu răni ; cel cu mulți copii și vestit, de năpraznă fără fii și de casă lipsit ; că socotea gunoiul palat și rănile mărgăritar.

Slavă..., a Treimii :

Nedespărțită în Ființă, neamestecată în Fețe, Dumnezeu, Te teologhisesc pe Tine, o Dumnezeire în Treime ; ca pe Ceea ce ești întocmai cu împărăția și întocmai cu scaunul ; și strig Ție cîntarea cea mare, cea întreit-cîntată întru cei de sus.

Și acum..., a Născătoarei :

Și ai născut și ești fecioară și ai rămas întru amîndouă cu firea fecioară ; Cel ce S-a născut înnoiește legile firii și pîntecele a născut nesimțind dureri. Dumnezeu unde voiește se biruiește rînduiala firii, că face cîte voiește.

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

De noapte mînecînd, Iubitorule de oameni, Te rog luminează-«mă și mă îndreptează întru porun-

«cile Tale și mă învață, Mîntuitoru-«le, să fac voia Ta» (de două ori).

Auzit-ai de sicriul lui Moise, suflete, cel purtat de apele și de valurile rîului, ca întru o cămară oarecînd fugind de fapta cea amară a voii lui Faraon.

De ai auzit, ticăloase suflete, de moașele ce ucideau oarecînd fapta înțelepciunii cea bărbătească nevîrstnică, suge acum înțelepciune, ca marele Moise.

Nu ți-ai omorît mintea lovind-o, precum marele Moise pe egipteanul, ticăloase suflete; și cum te vei sălășlui, spune-mi, în pustietatea patimilor prin pocăință?

În pustietăți a locuit marele Moise; vino dar suflete de urmează purtării lui; ca să te învrednicești a vedea și arătarea lui Dumnezeu cea din rug.

Toiagul lui Moise te închipuiește, suflete, care a lovit marea și a închegat adîncul, cu însemnarea dumnezeiești Cruci; prin care vei putea și tu să săvîrșești lucruri mari.

Aaron a adus lui Dumnezeu foc fără prihană, fără vicleșug; iar Ofni și Finees, ca și tine suflete, au adus lui Dumnezeu viață întinată și străină.

Slavă..., a Treimii:

Pe Tine Treime Te slăvim, pe unul Dumnezeu; Sfînt, Sfînt, Sfînt ești Părinte, Fiule și Duhule, ființă neamestecată, Unime, Căreia pururea ne închinăm.

Și acum..., a Născătoarei:

Din tine s-a îmbrăcat întru a mea frămîntătură Dumnezeu, Cel ce a zidit veacurile, Maică Fecioară, ceea ce ești nestricată și nu știi de bărbat, și a unit Luișî firea oamenilor.

Cîntarea a 6-a:

Irmosul:

Strigat-am cu toată inima mea către înduratul Dumnezeu și «m-a auzit din iadul cel mai de jos, «și a scos din stricăciune viața mea» (de două ori).

Valurile păcatelor mele, Mîntuitorule, ca în Marea Roșie întorcîndu-se, m-au acoperit degrab, ca oarecînd pe egipteni și pe mai-marii lor.

Voie slobodă nerecunoscătoare ai avut, suflete, ca și Israel mai înainte; că mai mult decît dumnezeiasca mană ai ales neînțelepțește lăcomia patimilor cea iubitoare de plăceri.

Puțurile canaaneeștilor gînduri, mai mult ai cinstit, suflete, decît vîna pietrii, din care izvorul înțelepciunii varsă curgerile teologiei.

Cărnurile cele de porc și căldările și bucatele cele egiptenești mai vîrtos decît pe cele cerești le-ai voit, suflete al meu; ca și de demult poporul cel nerecunoscător în pustie.

Cînd a lovit Moise, sluga Ta, piatra cu toiagul, cu închipuire a însemnat mai înainte coasta Ta cea de viață făcătoare; din care toți scoatem băutura vieții, Mîntuitorule.

Cercetează suflete și iscodește, ca Isus al lui Navi, ce fel este pămîntul făgăduinței, și locuiește în el cu bună-legiuire.

Slavă..., a Treimii:

Treime sînt, neamestecată, nedespărțită; despărțită după Fețe; și Unime sînt prin fire unită, Tatăl, zice și Fiul și dumnezeiescul Duh.

Și acum..., a Născătoarei:

Pîntecele tău ne-a născut nouă pe Dumnezeu, cu chipul ca și noi, deci ca pe Ziditorul a toate roagă-L,

Născătoare de Dumnezeu, ca prin rugăciunile tale să ne îndreptăm.

CONDACUL, glasul al 6-lea :

Suflete al meu, suflete al meu, scoală, pentru ce dormi? Sfîrșitul se apropie și vei să te tulburi. Deșteaptă-te dar, ca să se milostivească spre tine Hristos Dumnezeu, Cel ce este pretutindenea și toate le plinește.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

Greșit-am, fărădelege am făcut, nedreptate am săvîrșit înaintea Ta, nici am ținut, nici am făcut precum ne-ai poruncit nouă; dar nu ne părăsi pe noi pînă în sfîrșit, Dumnezeul părinților (de două ori).

Fiind purtat chivotul în car, cînd s-a răsturnat junicea, numai cît s-a atins Uza acela de el, și a și fost certat de mînia lui Dumnezeu. Deci, fugind de îndrăzneala aceluia, suflete, cinstește bine cele dumnezeiești.

Auzit-ai de Abesalom, cum s-a sculat împotriva firii. Cunoscut-ai faptele lui cele urîte, cu care a batjocorit patul lui David, tatăl său; dar și tu ai urmat pornirile lui pătimașe și iubitoare de desfătări.

Supus-ai trupului tău vrednicia ta cea nerobită, căci alt Ahitofel aflînd ca vrăjmaș, suflete, te-ai învoit cu sfaturile lui; dar le-a risipit pe acestea însuși Hristos, ca tu să te mîntuiești cu adevărat.

Solomon minunatul, cel plin de harul înțelepciunii, făcînd el vicleșug înaintea lui Dumnezeu oarecînd, s-a îndepărtat de la el harul. Cu acela și tu ți-ai asemănat blestemată viața ta, suflete.

De desfătările poftelor sale fiind împins, s-a întinat, vai, iubitorul înțelepciunii, făcîndu-se iubitor de femei desfrînate și străin de Dumnezeu; aceluia și tu, o suflete, ai urmat cu gîndul, prin desmierdări rușinoase.

Lui Roboam celui ce n-a ascultat sfatul tatălui său, ai rîvnit suflete, totodată și lui Ieroboam, slugii celei prea rele ce s-a răzvrătit oarecînd; dar fugi de asemănarea lor și strigă lui Dumnezeu: Greșit-am, miluiește-mă.

Slavă..., a Treimii :

Treime neamestecată, nedespărțită, de o ființă, Unime sfîntă; lumini și lumină și trei sfinte și unul sfînt, este lăudat Dumnezeu Treimea. Laudă dar și preaslăvește, suflete, viață și vieți, pe Dumnezeul tuturor.

Și acum..., a Născătoarei :

Lăudămu-te, te binecuvîntăm, închinămu-ne ție, Născătoare de Dumnezeu; că ai născut din Treimea cea nedespărțită pe Fiul cel unul și Dumnezeu, și tu singură ne-ai deschis nouă celor de pe pămînt cele cerești.

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Pe Cel ce-L slăvesc oștile cerești și de Dînsul se cutremură heruvimii și serafimii, toată suflarea și zidirea lăudați-L, binecuvintați-L și-L preaînălțați întru toți vecii (de două ori).

Tu suflete, lui Ozia rîvnind, lepra lui întru tine ai îndoit-o; că cele necuvioase cugeți și cele fărădelege le faci; lasă cele ce ai și aleargă la pocăință.

De niniviteni ai auzit, suflete, că s-au pocăit față de Dumnezeu cu sac și cu cenușă. Acestora n-ai urmat, ci te-ai arătat mai rău decît toți cei ce au greșit înainte de lege și după lege.

De Ieremia cel din groapa cu noroi ai auzit, suflete, care a plîns cu tînguire cetatea Sionului și lacrimi a căutat. Urmează vieții lui celei plîngătoare și te vei mîntui.

Iona a fugit la tarseni, cunoscînd dinainte întoarcerea ninivitenilor, căci a cunoscut ca prooroc milostivirea lui Dumnezeu; de aceea se silea să nu mintă proorocia lui.

De Daniel ai auzit, o suflete, cum a astupat gurile fiarelor în groapă; ai cunoscut cum tinerii cei ce au fost cu Azaria, au stins, prin credință, văpaia cuptorului cea arzătoare.

Pe toți cei din Legea Veche i-am adus ție, suflete, spre pildă; urmează faptele cele iubite de Dumnezeu ale drepților, și fugi de păcatele celor vicleni.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Părinte, Cel fără de început, Fiule, Cel împreună fără de început, Mîngîietorule cel bun, Duhule cel drept; născătorule al lui Dumnezeu-Cuvîntului, Cuvinte al Tatălui celui fără de început, Duhule viu și ziditor, Treime Unime, miluiește-mă.

Și acum..., a Născătoarei:

Ca din vopsea de porfiră s-a țesut trupul lui Emmanuel, înăuntru în pîntecele tău, Preacurată, ceea ce ești porfiră înțelegătoare. Pentru aceasta, Născătoare de Dumnezeu, cu adevărat pe tine te cinstim.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Cel ce-L slăvesc oștile cerești...

Cîntarea a 9-a:

Irmosul:

Nașterea cea din zămislire fără de sămînță este netîlcuită; rodul Maicii celei fără de bărbat este «nestricat; că nașterea lui Dumne«zeu înnoiește firile. Pentru aceasta «pe tine toate neamurile, ca pe o «Maică mireasă a lui Dumnezeu, cu «dreaptă credință te mărim» (de două ori).

Hristos a fost ispitit, diavolul îl ispitea, arătîndu-I pietrele ca să le facă pîini. În munte L-a suit, să vadă toate împărățiile lumii întru o clipeală. Teme-te, o suflete, de înșelăciune, trezește-te, roagă-te în tot ceasul lui Dumnezeu.

Turtureaua cea iubitoare de pustie, sfeșnicul lui Hristos, glasul celui ce strigă, a glăsuit predicînd pocăința; Irod a săvîrșit fărădelege cu Irodiada. Vezi dar, suflete al meu, să nu te prinzi în cursele celor fără de lege, ci îmbrățișează pocăința.

În pustie a locuit Înaintemergătorul harului, și locuitorii din toată Iudeea și Samaria auzind au alergat și și-au mărturisit păcatele lor, botezîndu-se voioși; cărora tu, suflete, n-ai urmat.

Nunta cinstită este și patul neîntinat, că Hristos amîndouă le-a binecuvîntat dinainte, ospătîndu-Se trupește, și la nunta din Cana Galileii apa în vin prefăcînd; arătînd întîia minune, ca tu să te schimbi, o suflete.

Hristos a întărit pe paraliticul care și-a ridicat patul și pe tînărul cel mort l-a înviat, pe fiul văduvei, și pe sluga sutașului, și samarinencei arătîndu-Se, ți-a preînchipuit, suflete, închinarea cea în duh.

Pe aceea căreia-i curgea sînge, a tămăduit-o Domnul cu atingerea de poala Lui; pe cei leproși i-a curățit; pe orbi și pe șchiopi i-a luminat și

i-a îndreptat ; pe surzi și pe muți și pe cea gîrbovită pînă la pămînt, i-a tămăduit cu cuvîntul ; ca tu să te mîntuiești, ticăloase suflete.

Slavă..., a Treimii :

Pe Tatăl să-L slăvim, pe Fiul să-L preaînălțăm, Dumnezeiescului Duh cu credință să ne închinăm ; Treimii celei nedespărțite, Unimii după ființă ; ca lumină și lumini, și viață și vieți, făcătoare de viață și luminătoare marginilor.

Și acum..., a Născătoarei :

Cetatea ta păzește-o, Preacurată Născătoare de Dumnezeu, că întru tine ea cu credință împărățind, întru tine se și întărește, și prin tine biruind întoarce toată încercarea, robește pe vrăjmași și stăpînește pe supușii ei.

Cuvioase Părinte Andreie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Andreie cinstite și părinte de trei ori fericite, păstorul Cretei, nu înceta rugîndu-te pentru cei ce te laudă, ca să ne izbăvim de toată mînia, necazul și stricăciunea, și de greșeli să ne mîntuim noi, cei ce cinstim pururea pomenirea ta.

Apoi se cîntă în amîndouă stranele irmosul : Nașterea cea din zămislire...

Și cealaltă rînduială a Pavecerniței.

MIERCURI DIMINEAȚA

După întîia Catismă, Sedelnele din Octoih.

După a doua Catismă, Sedealna, glasul al 2-lea :

Podobie : Iosif cel cu bun chip...

Cel ce ai dat tuturor nepătimire cu patimile Tale, Iubitorule de oameni, omorînd patimile trupului meu cu Crucea Ta, învrednicește-mă a vedea dumnezeiasca patimă, prin post plăcînd slavei Tale ; ca să iau din destul mare milă.

Slavă..., tot aceasta ; Și acum..., a Crucii, a Născătoarei, același glas :

Podobie : Ceea ce ești izvorul milei...

Fecioara și Maica Ta, Hristoase, văzîndu-Te mort întins pe lemn, plîngînd cu amar zicea : Fiul meu, ce taină înfricoșătoare este aceasta? Cel ce dăruiești tuturor viață veșnică, cum mori de voie pe Cruce cu moarte de ocară ?

După a treia Catismă, Sedealna, glasul al 2-lea :

Podobie : Făcătoarei de viață Cruci...

Vremea cea dătătoare de lumină a postului, pe care acum ai sfințit-o și ai dăruit-o nouă, Doamne, învrednicește-ne pe noi toți cu umilință curată să o săvîrșim în pace, prin puterea Crucii, Unule, Iubitorule de oameni.

Slavă..., tot aceasta. Și acum..., a Crucii a Născătoarei :

Podobie : Milostivire avînd...

Cu cinstita Cruce a Fiului tău fiind păziți, stăpînă curată Născătoare de Dumnezeu, toată năvala vrăjmașului lesne o îndepărtăm. Pentru aceasta după datorie pe tine te fericim, ca pe Maica luminii și singura nădejde a sufletelor noastre.

Apoi citire din Lavsaicon, sau din Sfîntul Ioan Scărarul. Psalmul 50.

CANOANELE

Canonul din Minei și Tricîntarea din Triod, și se citește Cîntarea a treia din Psaltire.

TRICÎNTAREA

Cîntarea a 3-a, glasul al 2-lea :

Irmos : Înflorit-a pustiul...

Să ne răstignim mădularele prin postire, să ne trezim întru rugăciuni precum scrie, și să viețuim

pe urma Celui ce a pătimit, și patimile a omorît.

Vărsînd păcatul cel amar, să ne nevoim a plăcea lui Hristos, Celui ce a gustat fiere de bunăvoie, și a surpat cu Crucea pe începătorul răutății.

Luînd păcatul obicei, mă trage la pierderea cea desăvîrșită ; ci Tu mă scapă de aceasta cu Crucea Ta, Îndurate, mult-Milostive.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Doamnă care stăpînești toate făpturile, ca ceea ce ai născut pe Stăpînul, scapă-mă de robia celui viclean și a singurului luptător.

Altă Tricîntare, același glas :

Irmos : Întărește-ne pe noi...

Lemnul Crucii înfrînare lumii a înflorit ; pe care cu dragoste îmbrățișînd-o, să culegem toată rodirea dumnezeiești lor porunci ale lui Hristos.

Purtînd înfrînarea patimilor, să ne răstignim acum Domnului trupul, și gîndul să-l arătăm toți mort prin dumnezeiasca viețuire.

Slavă..., a Treimii :

Trei fețe slăvesc ale unui Chip : pe Tatăl și pe Fiul și pe Duhul ; o stăpînire a Dumnezeirii, o împărăție a tuturor și strălucire.

Și acum..., a Născătoarei :

Nașterea ta, Preacurată, s-a arătat înfricoșătoare ; că Dumnezeu este Cel ce S-a făcut om ; Care S-a născut fără început din Tatăl, și din tine mai pe urmă S-a întrupat fără de bărbat.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Laud răstignirea și împungerea dumnezeiești Tale coaste, din care scot băutură fără de moarte în toate zilele și mă sfințesc Hristoase.

Irmosul :

Întărește-ne pe noi întru Tine, «Doamne, Cel ce prin lemn ai omo«rît păcatul, și frica de Tine sădeș«te-o în inimile noastre, ale celor ce «Te lăudăm pe Tine».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : În cuptorul cel cu foc...

Cuptorul patimilor arde sufletul meu, dar cu roua milei Tale potolește-l, Cel ce ai izvorît izvoare de nepătimire, din nestricata coasta Ta, răstignindu-Te Făcătorule de bine, pentru multă plecăciunea Ta.

Înălțatu-ne-ai pe noi cei căzuți în răutate, cu înălțarea Ta pe Cruce, Hristoase. Pentru aceasta ridică-mă pe mine, cel ce am alunecat în adîncurile păcatului, și mă întărește pe piatra mîntuirii, ca să slăvesc stăpînirea Ta.

Cu sulița Ta Hristoase, curățind putrejunea inimii mele, vindecă-mă de tot pe mine, pe care m-a rănit șarpele cu dinții cei veninoși, și-mi dă ca să umblu neclintit în dumnezeieștile cărări.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Pe tine făclia cea luminoasă și sfeșnicul, întru care sălășluindu-Se focul Dumnezeirii, a luminat pe cei cuprinși de noaptea stricăciunii, te cinstim toți Preacurată, binecuvîntînd nașterea ta.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Cel ce a preînchipuit...

Pe Cel ce s-a răstignit pe lemn între tîlhari, și cu sulița a fost împuns în coasta cea izvorîtoare de viață, lăudați-L, binecuvîntați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Cel ce judeci tot pămîntul ai stat înaintea judecății; cu palme Te-au bătut, Te-au batjocorit, pe Cruce Te-au spînzurat, scoțîndu-mă pe mine din stricăciunea păcatului celui de demult, întru toți vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Treime, Dumnezeire una, fire nedespărțită, și despărțită după Fețe, stăpînire neclintită, Părinte și Fiule și Duhule, pe Tine Te lăudăm întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei:

Născătoare de Dumnezeu, curată, ceea ce ești poartă cerească, ușa mîntuirii tuturor creștinilor, primește rugăciunea celor ce te fericesc întru toți vecii.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cruce a lui Hristos, cea care ai îndreptat pe tîlharul spre credință, învrednicește-mă și pe mine cu tărie, spre calea postului, să ajung la închinarea ta și să mă fac viu.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvîntăm, și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Cel ce a preînchipuit în rug lui «Moise minunea Fecioarei, în mun«tele Sinai oarecînd, lăudați-L, bine«cuvîntați-L și-L preaînălțați întru «toți vecii».

Cîntarea a 9-a:

Irmos: Fiul Părintelui...

Mai luminat decît soarele strălucind postul, darul, cel cu multă lumină vestește tuturor razele Crucii și strălucirile cinstitei patimi și ziua învierii cea mîntuitoare.

Curăția să o dorim; de desfrîu să fugim, mijlocul prin curăție să-l încingem, ca să ne arătăm curați, Celui ce numai El însuși din toți este curat și cere curăția, Mîntuitorului sufletelor noastre.

Hristoase, cu frica Ta pironește trupul meu, Cel ce ai pironit pe Cruce păcatul lui Adam; dezleagă legătura răutăților mele; frînge săgețile vicleanului, cu sulița Ta, Stăpîne, și mă izbăvește de vătămarea lui.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Fecioară preacurată, ceea ce ai născut pe unul Judecătorul cel preadrept și lesne-iertător, pe Hristos Domnul, scapă-mă de judecata și de focul și de chinul pe care mi l-a pricinuit mie bucurarea de păcat.

Altă Tricîntare

Irmos: Pe Maica, Fecioara...

O, milostivirea Ta, Doamne, că ai răbdat Cruce, piroane și suliță, pentru mine cel osîndit stricăciunii; pentru aceasta Te laud pe Tine, Hristoase.

Crucii, trestiei, piroanelor, sulițîi și patimilor Tale cele de viață făcătoare, toate popoarele închinîndu-ne, cu cîntări Te lăudăm, Hristoase.

Slavă..., a Treimii:

Unime în trei ipostasuri, Treime prea unică, domnie stăpînitoare, fire întocmai slăvită, Părinte și Fiule și dumnezeiescule Duh, mîntuiește-ne pe noi pe toți.

Și acum..., a Născătoarei:

Bucură-te izbăvitoarea lumii, Născătoare de Dumnezeu, către care năzuind toți păcătoșii, aflăm pururea împăcare cu Dumnezeu.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Crucea Ta, Doamne, întărindu-mă și pe mine, dăruiește-mi, Bunule, să săvîrșesc drumul postului cu putere,

Irmosul :

Pe Maica, Fecioara cea curată și «fără prihană, cu cîntări de laude, «toți credincioșii, ca pe o Născătoa«re de Dumnezeu, cu evlavie o mă«rim».

LUMINÎNDA (de trei ori).

LA STIHOAVNA

Samoglasnica zilei, glasul al 8-lea.

Veniți să supunem prin post patimile gîndurilor, acoperindu-ne cu aripi duhovnicești. Ca trecînd ușor viforul cel pornit al vrăjmașului, să ne facem vrednici a ne închina Crucii Fiului lui Dumnezeu, Celui ce s-a junghiat de voie pentru lume. Și duhovnicește să prăznuim Învierea cea din morți a Mîntuitorului. În munte suindu-ne împreună cu Apostolii, să slăvim pe Fiul cel iubitor de oameni, Care a luat toată puterea de la Tatăl.

Stih : Umplutu-ne-am dimineața de mila Ta... (vezi p. 104) tot aceasta.

Apoi stih Și să fie lumina Domnului... (vezi p. 104).

Martirica :

Mucenici ai lui Hristos cei nebiruiți, biruind rătăcirea cu puterea Crucii, ați luat darul vieții veșnice. De îngrozirile tiranilor nu v-ați spăimîntat ; chinuiți fiind cu torturi v-ați bucurat. Și acum sîngiurile voastre s-au făcut tămăduiri sufletelor noastre. Rugați-vă să se mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Podobie :O, preaslăvită minune...

Ce priveliște este aceasta ce se vede, care se arată ochilor mei, o Stăpîne ? Cel ce ții toată făptura, pe lemn Te-ai ridicat. Și mori, Cel ce dai viață tuturor ! Născătoarea de Dumnezeu cea preacurată, plîngînd a zis, cînd a văzut pe Cruce pe Cel ce a strălucit în chip de negrăit dintr-însa, Dumnezeu și om.

Și celelalte. Ceasul întîi cu catisma, obișnuitele metanii și Apolisul.

LA CEASUL AL ȘASELEA

Troparul proorociei, glasul al 4-lea :

Știi făptura noastră, știi neputința noastră, Iubitorule de oameni ; greșit-am, dar nu ne-am depărtat de la Tine, Dumnezeule, nici n-am tins mîinile noastre către dumnezeu străin ; fie-Ți milă de noi cu bunătatea Ta, Îndurate.

Slavă..., Și acum..., tot acesta.

Apoi PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale (ps. 9,1).

Stih : Veseli-mă-voi și mă voi bucura de Tine ; cînta-voi numele Tău, Preaînalte (ps. 9,2).

Din Proorocia lui Isaia citire :

(II, 3—11)

Așa grăiește Domnul : Din Sion va ieși legea și cuvîntul lui Dumnezeu din Ierasalim. El va judeca neamurile și la popoare fără de număr va da legile Sale. Preface-vor săbiile în fiare de pluguri și lăncile lor în cosoare. Nici un neam nu va mai ridica sabia împotriva altuia și nu vor mai învăța războiul. Voi, cei din casa lui Iacov, veniți să umblăm în lumina Domnului ! Tu ai lepădat neamul Tău, casa lui Iacov. Ea este plină de vrăjitori și de magi ca filistenii și ea face legămînt cu cei de alt neam. Pămîntul ei este plin de aur și de argint, de comori fără număr, pămîntul ei este plin de cai și de care fără sfîrșit. Pămîntul ei este plin de idoli și locuitorii se închină la lucrul mîinilor lor, înaintea celor făcuți de degetele lor. Și omul va fi umilit și muritorul va fi pogorît și

Tu nu-i vei ierta! Intrați în crăpăturile stîncilor și ascundeți-vă în pulbere, din pricina fricii de Dumnezeu de strălucirea slavei Lui. Ochii celui mîndru vor fi smeriți, mîndria celor de rînd va fi pogorîtă și numai Domnul în ziua aceea va fi ridicat în slăvi.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Drept este Domnul și dreptatea o iubește și fața Lui spre cel drept privește (ps. 10,7).

Stih : În Domnul am nădăjduit. Cum veți zice sufletului meu : «Mută-te în munți, ca o pasăre?» (ps. 10,1).

Și cealaltă rînduială a ceasurilor, precum s-a arătat mai înainte și apolisul.

JOI

în întîia săptămînă a Sfîntului și Marelui Post

LA VECERNIE, MIERCURI SEARA

După obișnuitul Psalm, Catisma optsprezecea. (Cînd se face Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, preotul zice după fiecare stare a catismei, ectenia mică).

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 începînd de la : Scoate din temniță... De la glasul de rînd, stihira zilei, repetînd-o. Apoi Mărtirica de la același glas. Apoi trei podobnice ale Triodului, și trei de la Minei, repetînd una.

Stihira zilei, glasul al 8-lea, însuși glasul :

Postind, fraților, trupește să postim și duhovnicește. Să dezlegăm toată legătura nedreptății. Să rupem încurcăturile tocmelilor celor silnice. Tot înscrisul nedrept să-l desfacem. Să dăm flămînzilor pîine și pe săracii cei fără de case să-i aducem în casele noastre ; ca să luăm de la Hristos Dumnezeu mare milă (de două ori).

Apoi a Mucenicilor :

De este vreo cuviință, de este vreo laudă, se cuvine sfinților ; că săbiilor și-au plecat grumajii pentru Tine, Cel ce ai plecat cerurile și Te-ai pogorît. Vărsatu-și-au sîngele pentru Tine, Cel ce Te-ai micșorat pe Tine însuți și chipul robului ai luat. Smeritu-s-au pînă la moarte, sărăciei Tale urmînd. Cu ale căror rugăciuni, după mulțimea îndurărilor Tale, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi.

Apoi podobnice ale lui Iosif, stihira, glasul al 2-lea :

Podobie : Precum Te-ai arătat, Hristoase...

Ca pe niște fulgere strălucitoare, trimițîndu-vă pe voi în toată lumea, Iisus, soarele dreptății cel înțelegător, a micșorat cu strălucirile dumnezeiești ale predicii voastre, întunericul înșelăciunii, văzătorilor de Dumnezeu Apostoli ; și a luminat pe cei cu viclenie ținuți întru întunericul necunoștinței. Pe Care rugați-L să ne trimită și nouă luminare și mare milă.

A aceluiași :

În dumnezeiescul car al virtuților suindu-se Ilie, cu postul fiind luminat, s-a suit spre înălțimea cerului. Acestuia rîvnește smeritul meu suflet, și postește de toată răutatea, pizma și vrajba și de desfătarea cea trecătoare și îndulcitoare. Ca să scapi de întristarea cea cumplită și vecuitoare a gheenii, strigînd lui Hristos : Doamne, slavă Ție.

Alta a lui Teodor, glasul al 5-lea :

Podobie : Cuvioase părinte...

Apostoli dumnezeiești, rugătorii cei preafierbinți ai lumii și ocrotitorii dreptmăritorilor, avînd puterea îndrăznirii către Hristos, Dumnezeul nostru, rugați-L pentru noi, rugămu-ne vouă, preacinstiților, ca să trecem lesne vremea cea bună a postului, și să luăm harul Treimii

celei de o ființă. Prealăudaților mari predicatori, rugați-vă pentru sufletele noastre.

Și 4 din Minei, Slavă..., Și acum..., a Născătoarei. Și se face ieșire cu cădelnița, fără Evanghelie (iar cînd este să se citească Evanghelia, atunci și cu Evanghelia).

VOHOD : Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 5-lea :

Tu, Doamne, ne vei păzi și ne vei apăra de neamul acesta în veac (ps. 11,7).

Stih : Mîntuiește-mă, Doamne, că a lipsit cel cuvios, că s-a împuținat adevărul de la fiii oamenilor (Ps. 11, 1).

De la Facere, citire :

(I, 24 — II, 3)

Apoi a zis Dumnezeu: «Să scoată pămîntul ființe vii, după felul lor: animale, tîrîtoare și fiare sălbatice, după felul lor». Și a fost așa. A făcut Dumnezeu fiarele sălbatice după felul lor, și animalele domestice după felul lor, și toate tîrîtoarele pămîntului după felul lor. Și a văzut Dumnezeu că este bine. Și a zis Dumnezeu : «Să facem om după chipul și după asemănarea Noastră, ca să stăpînească peștii mării, păsările cerului, animalele domestice, toate vietățile ce se tîrăsc pe pămînt și tot pămîntul !». Și a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său ; după chipul lui Dumnezeu l-a făcut : a făcut bărbat și femeie. Și Dumnezeu i-a binecuvîntat, zicînd: «Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pămîntul și-l supuneți ; și stăpîniți peste peștii mării, peste păsările cerului, peste toate animalele, peste toate vietățile ce se mișcă pe pămînt și peste tot pămîntul !». Apoi a zis Dumnezeu : «Iată, vă dau toată iarba ce face sămînță de pe toată fața pămîntului și tot pomul ce are rod cu sămînță în el. Acestea vor fi hrana voastră. Iar tuturor fiarelor pămîntului și tuturor păsărilor cerului și tuturor vietăților ce se mișcă pe pămînt, care au în ele suflare de viață, le dau toată iarba verde spre hrană». Și a fost așa. Și a privit Dumnezeu toate cîte a făcut și iată erau bune foarte. Și a fost seară și a fost dimineață : ziua a șasea. Așa a făcut cerul și pămîntul și toată oștirea lor. Și a sfîrșit Dumnezeu în ziua a șasea lucrarea Sa, pe care a făcut-o ; iar în ziua a șaptea S-a odihnit de toate lucrurile Sale, pe care le-a făcut. Și a binecuvîntat Dumnezeu ziua a șaptea și a sfințit-o pentru că într-însa S-a odihnit de toate lucrurile Sale, pe care le-a făcut și le-a pus în rînduială.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Caută, auzi-mă, Doamne, Dumnezeul meu, luminează ochii mei, ca nu cumva să adorm întru moarte (ps. 12,4).

Stih : Pînă cînd, Doamne, mă vei uita pînă în sfîrșit ? Pînă cînd vei întoarce fața Ta de la mine? (ps. 12,1).

Și după aceasta zice diaconul : Poruncește ! Iar preotul luînd cu amîndouă mîinile cădelnița și sfeșnicul cu făclia din fața sfintelor uși, se întoarce spre răsărit și însemnînd în cruce în fața sfintei mese, zice : Înțelepciune drepți !

Apoi întorcîndu-se spre apus, către credincioși, zice : Lumina lui Hristos luminează tuturor. Cititul :

De la Pilde, citire :

(II, 1—22)

Fiul meu, de vei primi povețele mele și sfaturile mele de le vei păstra, plecîndu-ți urechea la înțelepciune și înclinînd inima ta spre bună chibzuială, dacă vei chema prevederea și spre buna-cugetare îți vei îndrepta glasul tău, dacă o vei căuta întocmai ca pe argint și o vei săpa ca și pe o comoară, atunci vei pricepe temerea de Domnul și vei dobîndi cunoștința de Dumnezeu, căci Domnul dă înțelepciune ; din gura Lui izvorăște știința și prevederea. El păstrează mîntuirea pentru oamenii cei drepți ; El este scut pentru cei

ce umblă în calea desăvîrșirii; El păzește căile dreptății și pe cărarea celor cuvioși ai Lui stă de veghe. Atunci tu vei înțelege dreptatea și buna judecată, calea cea dreaptă și toate potecile binelui. Cînd înțelepciunea se va sui la inima ta și știința va desfăta sufletul tău, cînd buna chibzuială va veghea peste tine și înțelegerea te va păzi, atunci tu vei fi izbăvit de calea celui rău și de omul care grăiește minciună, de cei ce părăsesc căile cele drepte, ca să umble pe drumuri întunecoase, de cei ce se bucură cînd fac rău și se veselesc cînd umblă pe poteci întortocheate, ale căror cărări sînt strîmbe și rătăcesc pe căi piezișe. Atunci tu vei scăpa de femeia care este a altuia, de străina ale cărei cuvinte sînt ademenitoare, care lasă pe tovarășul ei din tinerețe și uită de legămîntul Dumnezeului ei, căci ea se pleacă împreună cu casa ei spre moarte și drumul ei duce la iad; nimeni din cei ce se duc la ea nu se mai întoarce și nici unul nu mai află cărările vieții. Drept aceea mergi pe calea oamenilor celor buni și păzește cărările celor drepți, căci cei drepți vor locui pămîntul și cei fără de prihană vor sălășlui pe el; iar cei fără de lege vor fi nimiciți de pe pămînt și cei necredincioși vor fi smulși de pe el.

După Paremii se continuă ocalalta rînduială a Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite.

Se cuvine a ști:

Cînd se face ieșirea mare cu sfintele daruri, cîntăreții cîntă: Acum puterile cerești..

Să se știe de asemenea: cînd preotul poartă la ieșirea cea mare dumnezeieștile Taine, îngenunche și se închină și cîntăreții și tot poporul și fac dumnezeiasca închinăciune lui Hristos Dumnezeu, Care este desăvîrșit în Taine; pentru că sînt sfințite mai înainte.

După sfîrșitul heruvicului, se fac trei metanii, cu capetele descoperite.

CHINONICUL

Gustați și vedeți, că bun este Domnul. Aliluia (de trei ori).

După deschiderea ușilor, diaconul zice: Cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați.

Se face o metanie și se cîntă:

Bine voi cuvînta pe Domnul în toată vremea, pururea lauda Lui în gura mea.

Preotul: Mîntuiește, Dumnezeule, poporul tău...

Strana:

Pîinea cea cerească și paharul vieții gustați, și vedeți că bun este Domnul. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

După aceea preotul zice ecfonisul: Totdeauna acum și pururea și în vecii vecilor. Strana: Amin. Să se umple gura noastră... Aliluia (de 3 ori).

După Rugăciunea Amvonului, se zice:

Fie numele Domnului binecuvîntat... Și se fac trei închinăciuni. Apoi Psalmul 33:

Bine voi cuvînta pe Domnul...

Apoi se dă anafură, și se face apolisul deplin. Această rînduială se ține în tot Sfîntul Post, cînd este Liturghia Darurilor mai înainte sfințite.

Iar unde nu este Liturghie, se cîntă la Vecernie 6 stihiri: din Triod și din Minei. Slavă..., Și acum..., a Născătoarei, după glasul Mineiului; Stihoavna din Triod. Idiomela zilei de două ori și Mărtirica, care este la: Doamne, strigat-am..., Slavă..., Și acum..., același glas. Și obișnuitul apolis.

La masă se dă puțină mîncare uscată. Nici joi în această săptămînă nu se pune masa, ci se postește pînă vineri, și atunci mergînd la masă, se mănîncă.

LA PAVECERNIȚĂ

Începutul se face ca și în zilele ce au trecut; și se cîntă acest canon din Canonul cel mare al cuviosului Părintelui nostru Andrei Criteanul Ierusalimiteanul. Și se fac la fiecare tropar trei închinăciuni, zicînd și stihul: Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă.

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea :

Irmosul :

Ajutor și acoperitor s-a făcut mie spre mîntuire ; Acesta es- «te Dumnezeul meu și-L voi slăvi pe «El, Dumnezeul părintelui meu și-L «voi înălța pe El, căci cu slavă S-a «preaslăvit» (de două ori).

Din tinerețe, Mîntuitorule, poruncile Tale am lepădat, și mi-am trecut toată viața cu pofte, neîngrijindu-mă și lenevindu-mă ; pentru aceasta strig Ție, Mîntuitorule : măcar la sfîrșit, mîntuiește-mă.

Pe mine, cel lepădat înaintea ușilor Tale Mîntuitorule, măcar la bătrînețe, nu mă lăsa în iad deșert ; ci mai înainte de sfîrșit, ca un iubitor de oameni, dă-mi iertare greșealelor.

Avuția mea, Mîntuitorule, cheltuind-o în desfrînări, pustiu sînt de virtuți evlavioase, și flămînzind strig : Părinte al îndurărilor, apucînd Tu înainte miluiește-mă.

Eu sînt cel căzut între tîlhari cu cugetele mele ; cu totul sînt rănit acum de ele și plin de bube ! Ci Tu însuți venind de față, Hristoase Mîntuitorule, vindecă-mă.

Preotul văzîndu-mă mai înainte m-a trecut, și levitul văzîndu-mă gol în suferințe nu m-a băgat în seamă, iar Tu, Iisuse, Cel ce ai răsărit din Maria, venindu-mi de față, miluiește-mă.

Cuvioasă maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Tu îmi dă dar luminător din osîrdia ta cea dumnezeiască de sus, ca să scap de întunericul patimilor, și să laud din inimă faptele vieții tale cele frumoase, Marie.

Slavă..., a Treimii :

Treime mai presus de ființă, Căreia ne închinăm întru o Unime, ridică de deasupra mea lanțul cel greu al păcatului, și ca o milostivă dă-mi lacrimi de umilință.

Și acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, nădejdea și ocrotitoarea celor ce te laudă pe tine, ridică de deasupra mea lanțul cel greu al păcatului, și ca o stăpînă curată, mă primește pe mine cel ce mă pocăiesc.

Cîntarea a 2-a :

Irmosul :

Ia aminte cerule și voi grăi și voi lăuda pe Hristos, Care a venit «din Fecioară cu trup» (de două ori).

Alunecat-am cu neînfrînare ca și David și m-am înnoroit ; dar spală-mă și pe mine cu lacrimile mele, Mîntuitorule.

Nici lacrimi, nici pocăință nu am, nici umilință. Dar Tu însuți acestea, Mîntuitorule, dăruiește-mi-le, ca un Dumnezeu.

Pierdut-am frumusețea cu care am fost zidit întîi și cuviința mea. Și acum zac gol și mă rușinez.

Ușa Ta să nu mi-o închizi atunci, Doamne, Doamne, ci să o deschizi mie, celui ce mă pocăiesc către Tine.

Ascultă suspinurile sufletului meu și primește picăturile ochilor mei Doamne, și mă mîntuiește.

Iubitorule de oameni, Cel ce voiești să se mîntuiască toți, Tu mă cheamă ca un bun și mă primește pe mine, cel ce mă pocăiesc.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Preacurată Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce una ești prealăudată, roagă-te îndelung, ca să ne mîntuim.

Alt Canon

Irmosul :

Vedeți, vedeți, că Eu sînt Dumnezeu, Care am plouat mană și «apă din piatră am izvorît de demult «în pustie poporului Meu, cu singu«ră dreapta și cu tăria Mea».

Vedeți, vedeți, că Eu sînt Dumnezeu. Ascultă, suflete al meu, pe Domnul cel ce strigă, și te depărtează de la păcatul cel mai dinainte, și te teme ca de un nefățarnic judecător și Dumnezeu.

Cui te-ai asemănat mult-păcătosule suflete ? Vai de mine !, lui Cain celui dintîi și lui Lameh aceluia, ucigîndu-ți cu pietre trupul, cu fapte rele, și omorîndu-ți mintea cu poftirile cele nebunești.

Pe toți cei mai înainte de lege întrecîndu-i, o suflete, lui Set nu te-ai asemănat, nici lui Enos ai urmat, nici lui Enoh cu mutarea, nici lui Noe. Ci te-ai arătat sărac de viața drepților.

Tu însuți, suflete al meu, ai deschis zăvoarele mîniei Dumnezeului tău și ți-ai înecat trupul, ca și tot pămîntul și faptele și viața, și ai rămas afară de mîntuitoarea corabie.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Cu toată osîrdia și cu dragoste ai alergat către Hristos, urînd calea cea dintîi a păcatului, și în pustiile cele neumblate hrănindu-te, și poruncile Lui cele dumnezeiești curat săvîrșindu-le.

Slavă..., a Treimii :

Treime fără de început, nezidită, nedespărțită Unime, primește-mă pe mine, cel ce mă pocăiesc, și mă mîntuiește pe mine cel ce am greșit. A Ta zidire sînt, nu mă trece cu vederea, ci mă iartă și mă izbăvește de osînda focului.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Preacurată Stăpînă, Născătoare de Dumnezeu, nădejdea celor ce aleargă la tine și limanul celor înviforați, pe milostivul și Făcătorul și Fiul tău, fă-L milostiv și mie, cu rugăciunile tale.

Cîntarea a 3-a :

Irmosul :

Întărește, Doamne, pe piatra poruncilor Tale, inima mea cea «clătinată ; că Însuți ești Sfînt și «Domn» (de două ori).

Binecuvîntarea lui Sem nu ai moștenit-o, ticălosule suflete, și moștenire desfătată n-ai luat ca Iafet în pămîntul iertării.

Din pămîntul Haran, adică din păcat, ieși, suflete al meu, și vino la pămîntul, care izvorăște de-a pururea nestricăciunea vie, pe care Avraam a moștenit-o.

De Avraam ai auzit, suflete al meu, care și-a lăsat oarecînd pămîntul părinților și s-a înstrăinat. Ci alegerii aceluia urmează.

La stejarul din Mamvri, ospătînd patriarhul pe îngeri, a luat la bătrînețe vînatul făgăduinței.

Cunoscînd pe Isaac, ticălosule suflete al meu, că s-a jertfit cu taină, jertfă nouă Domnului, urmează alegerii aceluia.

Auzit-ai, suflete al meu, de Ismael, că a fost gonit ca un fecior din roabă ; trezește-te, vezi ca nu cumva păcătuind, să pătimești ceva asemenea.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Cuprins sînt de valuri și de furtuna păcatelor. Dar tu, Maică, scapă-mă acum și mă scoate la limanul dumnezeieștii pocăințe.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Rugăciune ocrotitoare aducînd și acum cuvioasă, către preamilostiva Născătoare de Dumnezeu, cu rugăciunile tale, deschide-mi dumnezeieștile intrări.

Slavă..., a Treimii:

Unime neamestecată, nezidită, fire fără început, care ești lăudată în Treimea fețelor, mîntuiește-ne pe noi, care ne închinăm cu credință stăpînirii Tale.

Și acum..., a Născătoarei:

Pe Fiul cel fără de ani, din Tatăl sub vreme L-ai născut, neștiind de bărbat, Născătoare de Dumnezeu. Minune străină! Că alăptînd, ai rămas fecioară.

Cîntarea a 4-a:

Irmosul:

Auzit-a proorocul de venirea Ta, Doamne, și s-a temut; că ai «să Te naști din Fecioară și oameni-«lor să Te arăți, și a grăit: Auzit-am «auzul Tău și m-am temut; slavă «puterii Tale, Doamne» (de două ori).

Trupul mi-am pătat, duhul mi-am întinat, peste tot m-am rănit; ci ca un doctor Hristoase, amîndouă prin pocăință le tămăduiește, spală-le, curățește-le, Mîntuitorul meu, arată-le mai curate decît zăpada.

Răstignindu-Te pentru toți, Ți-ai pus, Cuvinte, trupul și sîngele Tău: trupul adică, pentru ca să mă înnoiești, iar sîngele ca să mă speli. Duhul Tău Ți-ai dat ca să mă aduci, Hristoase, Părintelui Tău.

Lucrat-ai mîntuire în mijlocul pămîntului, Îndurate, ca să ne mîntuim; de bunăvoie pe lemn Te-ai răstignit; Edenul cel ce se încuiase s-a deschis; cele de sus și cele de jos, făptura și toate neamurile minunîndu-se, se închină Ție.

Să-mi fie mie cristelniță sîngele cel din coasta Ta, totodată și băutură și apa iertării ce a izvorît. Ca să mă curățesc cu amîndouă, ungîndu-mă și bînd ca o ungere și băutură, Cuvinte, cuvintele Tale cele de viață.

Biserica a cîștigat coasta Ta, cea purtătoare de viață, pahar, din care a izvorît nouă îndoit izvorul iertării și al cunoștinței, spre închipuirea amînduror Legilor, și a celei vechi și a celei noi, Mîntuitorul nostru.

Gol sînt spre a intra în cămară, gol sînt și de a merge la nuntă și la cină; candela mi s-a stins, fiind fără de untdelemn, cămara mi s-a închis, dormind eu. Cina s-a mîncat; iar eu fiind legat de mîini și de picioare, am fost aruncat afară.

Slavă..., a Treimii:

Nedespărțită în ființă, neamestecată în fețe, Dumnezeu Te cunosc pe Tine, Dumnezeire una în Treime; ca pe ceea ce ești împreună cu împărăția și împreună cu scaunul; și strig Ție cuvîntarea cea mare, ce se cîntă întreit întru cei de sus.

Și acum..., a Născătoarei:

Și ai născut și ești fecioară, și ai rămas întru amîndouă cu firea fecioară; Cel ce S-a născut înnoiește legile firii, și pîntecele a născut nesimțind dureri. Unde Dumnezeu voiește, se biruiește rînduiala firii; că face cîte voiește.

Cîntarea a 5-a:

Irmosul:

De noapte mînecînd, Iubitorule de oameni, mă rog luminează-«mă și mă îndreptează la poruncile «Tale, și mă învață, Mîntuitorule, să «fac voia Ta» (de două ori).

Greu la minte m-am făcut, Doamne, ca și Faraon cel aspru, Ianis și

Iamvri la suflet și la trup, cufundat cu gîndul. Ci ajută-mi mie, Mîntuitorule.

Cu lut mi-am amestecat gîndul, eu ticălosul. Spală-mă, Stăpîne, în baia lacrimilor mele, mă rog Ție, albă făcînd haina trupului meu ca zăpada.

De voi cerceta faptele mele, Mîntuitorule, mă văd pe mine însumi întrecînd pe tot omul cu păcatele; că întru cunoștință gîndind am greșit, iar nu întru necunoștință.

Milostivește-Te, Doamne, milostivește-Te, spre făptura Ta; greșit-am, iartă-mă, Cel ce ești Însuți din fire curat, și afară de Tine nimeni altul nu este fără pată.

Pentru mine ai luat chipul meu, Dumnezeu fiind; arătat-ai minuni, vindecînd pe cei leproși și întărind pe cei slăbănogi; curgerea celei ce-i curgea sînge ai oprit-o, Mîntuitorule, cu atingerea de poalele Tale.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Riul Iordanului trecîndu-l, ai aflat odihnă, fugind de dulceața trupească cea fără durere; din care și pe noi scoate-ne cu rugăciunile tale, cuvioasă.

Slavă..., a Treimii:

Pe Tine Treime Te slăvim pe unul Dumnezeu; Sfînt, Sfînt, Sfînt ești Părinte, Fiule și Duhule, ființă neamestecată, Unime Căreia pururea ne închinăm.

Și acum..., a Născătoarei:

Din tine S-a îmbrăcat întru a mea frămîntătură Dumnezeu, Cel ce a zidit veacurile, Maică Fecioară, ceea ce ești nestricată și nu știi de bărbat, și a unit Luișî firea omenească.

Cîntarea a 6-a:

Irmosul:

Strigat-am cu toată inima mea către înduratul Dumnezeu și «m-a auzit din iadul cel mai de jos «și a scos din stricăciune viața mea» (de două ori).

Împotrivește-te și te luptă împotriva patimilor trupești, ca Iosua împotriva lui Amalec, biruind pururea gîndurile cele înșelătoare, ca și pe gavaoniți.

Treci peste firea cea curgătoare a vremii, ca mai înainte corabia, și te fă moștenitor pămîntului aceluia al făgăduinței, suflete: Dumnezeu poruncește.

Precum ai mîntuit pe Petru cel ce a strigat: mîntuiește-mă, așa apucînd înainte, Mîntuitorule, scapă-mă și pe mine de fiară, tinzîndu-Ți mîna Ta, și mă scoate din adîncul păcatului.

Pe Tine Te cunosc liman liniștit, Stăpîne, Stăpîne Hristoase! Ci apucînd înainte, izbăvește-mă din adîncurile păcatului cele neumblate, și din deznădăjduire.

Slavă..., a Treimii:

Treime sînt neamestecată, nedespărțită; despărțită după fețe și Unime sînt din fire unită; Tatăl zice și Fiul și dumnezeiescul Duh.

Și acum..., a Născătoarei:

Pîntecele tău ne-a născut nouă pe Dumnezeu, cu chipul ca și noi; deci ca pe un Ziditor al tuturor roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, ca prin rugăciunile tale să fim îndreptați.

CONDAC, glasul al 6-lea:

Suflete al meu, suflete al meu, scoală! Pentru ce dormi? Sfîrșitul se apropie, și vei să te tulburi. Deșteaptă-te dar, ca să se milostivească

spre tine Hristos Dumnezeu, Cel ce este pretutindenea și toate le plinește.

Cîntarea a 7-a:

Irmosul:

Greșit-am, fărădelege am săvîrșit, nedreptate am făcut înain-«tea Ta; nu am păstrat și nici n-am «făcut precum ne-ai poruncit nouă; «dar nu ne părăsi pe noi pînă în «sfîrșit, Dumnezeul părinților» (de două ori).

Greșealele lui Manase ți-ai adunat cu voința, suflete, punînd ca niște chipuri groaznice patimile, și înmulțind cele supărătoare; dar pocăinței lui rîvnind cu osîrdie, cîștigă umilință.

Necurăților lui Ahab ai rîvnit, suflete al meu. Vai mie! te-ai făcut locaș întinărilor trupești și vas de rușine al patimilor. Ci dintru adîncul tău suspină și spune lui Dumnezeu păcatele tale.

Încuiatu-s-a ție cerul suflete, și foamete de la Dumnezeu te-a cuprins, de vreme ce nu te-ai plecat cuvintelor lui Ilie Tesviteanul, ca și Ahav oarecînd. Ci, asemănîndu-te cu femeia din Sarepta, hrănește sufletul proorocului.

A ars oarecînd Ilie pe cei de două ori cîte cincizeci, cînd a junghiat și pe proorocii cei de rușine ai Isabelei, spre mustrarea lui Ahav. Dar fugi, suflete, de asemănarea acestor doi, și te întărește.

Slavă..., a Treimii:

Treime neamestecată, nedespărțită, de o ființă, Unime sfîntă. Lumini și Lumină și trei sfinte și unul sfînt este lăudată Treimea Dumnezeu. Ci laudă și preaslăvește, suflete, viață și vieți, pe Dumnezeul tuturor.

Și acum..., a Născătoarei:

Lăudămu-te, bine te cuvîntăm, închinămu-ne ție, Născătoare de Dumnezeu; că ai născut pe unul din Treimea cea nedespărțită, pe Fiul și Dumnezeu; și tu singură ne-ai deschis nouă celor de pe pămînt cele cerești.

Cîntarea a 8-a:

Irmosul:

Pe Cel ce-L slăvesc oștile cerești și de Dînsul se cutremură heru-«vimii și serafimii, toată suflarea și «zidirea lăudați-L, binecuvîntați-L «și-L preaînălțați întru toți vecii» (de două ori).

Drepte Judecătorule, Mîntuitorule, miluiește-mă și mă izbăvește de foc și de amenințarea ce va să petrec la judecată, după dreptate; iartă-mă mai înainte de sfîrșit, prin fapte bune și prin pocăință.

Ca tîlharul strig Ție, pomenește-mă; ca Petru plîng cu amar. Iartă-mă, Mîntuitorule, strig ca vameșul; lăcrimez ca păcătoasa. Primește-mi tînguirea, ca oarecînd pe cea a canaaneencei.

Tămăduiește putrejunea smeritului meu suflet, Mîntuitorule, Unule tămăduitorule. Pune-mi doctorie vindecătoare și untdelemn și vin, fapte de pocăință și umilință cu lacrimi.

Canaaneencei și eu urmînd strig: miluiește-mă, Fiul lui David! Mă ating de poală, ca ceea ce-i curgea sînge; plîng ca Marta și ca Maria pentru Lazăr.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Părinte cel ce ești fără început, Fiule cel împreună fără de început, Mîntuitorule cel bun, Duhule cel drept; Născătorule al lui Dumnezeu-Cuvîntul, Cuvinte al Tatălui celui fără început, Duhule cel viu și făcător, Treime Unime, miluiește-mă.

Şi acum..., a Născătoarei:

Ca din vopsea de porfiră s-a ţesut trupul lui Emmanuel, înăuntrul pîntecelui tău, Preacurată, ceea ce eşti porfiră înţelegătoare. Pentru aceasta, Născătoare de Dumnezeu, cu adevărat pe tine te cinstim.

Cîntarea a 9-a:

Irmosul:

Naşterea cea din zămislire fără de sămînţă este netîlcuită, rodul Maicii celei fără de bărbat este nestricat; că naşterea lui Dumnezeu înnoieşte firile. Pentru aceasta pe tine toate neamurile, ca pe o maică mireasă a lui Dumnezeu, cu dreaptă credinţă te mărim (de două ori).

Bolile tămăduind, săracilor a binevestit Hristos-Cuvîntul. Pe şchiopi i-a vindecat, împreună cu vameşii a mîncat, cu păcătoşii s-a amestecat; sufletul fetei lui Iair, celei moarte mai dinainte, l-a întors cu atingerea mîinii.

Vameşul s-a mîntuit şi păcătoasa s-a înţelepţit, iar fariseul lăudîndu-se s-a osîndit. Căci vameşul striga: milostiveşte-Te, şi păcătoasa: miluieşte-mă. Iar fariseul se trufea zicînd: Dumnezeule, mulţumescu-Ţi, şi celelalte graiuri ale nebuniei lui.

Zaheu vameş a fost, dar totuşi s-a mîntuit; şi fariseul Simon se înşela, iar păcătoasa şi-a luat dezlegare de iertare de la Cel ce are putere a ierta păcatele; acesteia sîrguieşte de urmează, suflete.

N-ai rîvnit păcătoasei, o ticălosul meu suflet, care luînd alabastru cu mir, cu lacrimi a uns picioarele Domnului şi cu părul le-a şters. Căci i-a rupt înscrisul păcatelor ei celor de demult.

Cetăţile cărora le-a dat Hristos bunavestire, ştii, suflete al meu, cum au fost blestemate; teme-te de pildă, să nu te faci ca acelea; pe care asemănîndu-le Stăpînul cu cele din Sodoma, pînă la iad le-a osîndit.

Să nu te arăţi, o sufletul meu, mai rău pentru deznădăjduire, auzind credinţa canaaneencei, pentru care cu cuvîntul lui Dumnezeu s-a tămăduit fiica ei. Strigă din adîncul inimii, ca şi aceea lui Hristos: Fiul lui David, mîntuieşte-mă şi pe mine.

Slavă..., a Treimii:

Pe Tatăl să-L slăvim, pe Fiul să-L preaînălţăm, dumnezeiescului Duh cu credinţă să ne închinăm, Treimii celei nedespărţite, Unimii după fiinţă; ca lumină şi lumini, şi viaţă şi vieţi, făcătoare de viaţă şi luminătoare marginilor.

Şi acum..., a Născătoarei:

Cetatea ta păzeşte-o, Preacurată Născătoare de Dumnezeu, că întru tine ea cu credinţă împărăţind, întru tine se şi întăreşte, şi prin tine biruind, întoarce toată încercarea, robeşte pe vrăjmaşi şi stăpîneşte pe supuşii ei.

Cuvioase Părinte Andreie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Andreie cinstite şi părinte, de trei ori fericite, păstorul Cretei, nu înceta rugîndu-te pentru cei ce te laudă, ca să ne izbăvim de toată mînia, necazul şi stricăciunea, şi de greşeale să ne mîntuim noi, cei ce cinstim pururea pomenirea ta.

Apoi în amîndouă strănile se cîntă irmosul: Naşterea cea din zămislire...

Asemenea şi cealaltă rîndulală a Pavecerniţei.

JOI DIMINEAȚA

După intîia Catismă, Sedelnele Apostolilor din Octoih, și a Născătoarei. Apoi citire.

După a doua Catismă, Sedealna, glasul al 2-lea :

Podobie : Cel ce ai înțelepțit pe pescari...

Cel ce ai arătat pe Apostoli luminători pînă la marginile lumii, Cuvinte al lui Dumnezeu, luminează prin propovăduirea lor inimile noastre cu lumina virtuților și cu postul le curățește, dînd pocăință de întoarcere robilor Tăi ; ca să Te slăvim, Mîntuitorule, pe Tine, Cel ce ești singur prea bun.

Slavă..., aceeași :

Și acum..., a Născătoarei, asemenea :

Născătoare de Dumnezeu, nu mă trece cu vederea pe mine, cel ce am nevoie de ajutorul tău, că întru tine a nădăjduit sufletul meu și mă miluiește.

După a treia Catismă, Sedealna, glasul al 5-lea :

Podobie : Pe tine cea mai sfîntă...

Rugămu-ne vouă celor doisprezece Apostoli, rugați-vă ca să trecem cu pace postul, cel mai luminat decît alte virtuți și locuitor al cerurilor, și să luăm roadele mîntuirii. Că voi cu adevărat sînteți întărirea pămîntenilor și scăparea sufletelor noastre.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe tine mai sfîntă decît Heruvimii și mai înaltă decît cerurile, prealăudată Născătoare de Dumnezeu, cu adevărat mărturisindu-te, te avem păcătoșii mîntuire și te aflăm ocrotitoare întru primejdii. Pentru aceasta nu înceta rugîndu-te pentru noi, ceea ce ești întărirea și scăparea sufletelor noastre.

Psalmul 50.

Și se cîntă Canonul din Minei pe 6 ; iar Tricintările după rînduiala lor ; și se citește Cîntarea a patra din Psaltire.

TRICINTAREA

Alcătuire a lui Iosif

Cîntarea 4-a, glasul al 2-lea :

Irmos : Venit-ai din Fecioară...

Razele postului primindu-le, strălucește suflete și fugi de întunericul păcatului ; ca să-ți răsară ție lumina iertării prin dumnezeiescul Duh.

Cu undița plăcerii amăgindu-mă vicleanul, rob m-a răpit ; dar voi, Apostolilor, care ați vînat lumea cu cuvîntul, din răutatea lui izbăviți-mă.

Arătatu-v-ați raze ale Soarelui slavei, Prealăudaților Apostoli, alungînd întunericul înșelăciunii. Luminați-mă dar și pe mine, cel întunecat de toată răutatea.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Striga-voi noaptea și ziua către tine, fiind necăjit și mă voi mîntui și voi trece peste zidul plăcerilor, cu ajutorul și cu puterea ta fiind îngrădit, Preacurată Fecioară.

Altă Tricintare

Alcătuire a lui Teodor

glasul al 5-lea :

Irmos: Lucrurile rînduielii Tale, Doamne...

Raze prea luminoase ale Soarelui dreptății fiind, Apostolilor, ați luminat lumea cea pămîntească, gonind întunericul înșelăciunii.

Alăută a Mîntuitorului cu adevărat mișcată de Duhul, Apostolilor, cunoscuți fiind pe pămînt, cîntați cîntarea voastră cea cu glas frumos, și întoarceți întreaga lume la Dumnezeu.

Slavă..., a Treimii :

Pe Treimea întru o ființă slăvind-o, pe unul Domnul Dumnezeu să-L lăudăm ; pe Tatăl cel nenăscut, pe Fiul cel născut, și pe Duhul cel viu.

Și acum..., a Născătoarei :

Fecioara în pîntece Te-a zămislit, Doamne, și Te-a născut pe Tine, Emmanuel ; că ai ieșit spre mîntuirea poporului Tău, ca să mîntuiești pe unșii Tăi, Iubitorule de oameni.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Dumnezeiescule și preacinstite număr al celor doisprezece Apostoli, roagă-te lui Hristos pentru noi, ca să trecem cu putere calea acestor patruzeci de zile.

Irmosul :

Lucrurile rînduielii Tale, Doamne, «au uimit pe profetul Avacum ; căci «ai venit în lume ca să izbăvești pe «poporul Tău, și ca să mîntuiești pe «cei unși ai Tăi».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Porunca tiranului...

Să postim de toată plăcerea, hrănindu-ne simțirile cu postul ; și băutura umilinței cu căldură să o bem, cîntînd: Binecuvîntați lucrurile Domnului pe Domnul.

Rugați-vă, Apostolilor, să mă fac părtaș șederii celei de-a dreapta, eu, cel vinovat de multe păcate și de judecată, cînd veți ședea cu Hristos să judecați pe oameni.

În carul dumnezeieștilor virtuți să ne suim, curățindu-ne prin post, și să ne înălțăm gîndul spre înălțimea văzduhului, cîntînd : Binecuvîntați lucrurile Domnului pe Domnul.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Nevătămată ai rămas, Fecioară, născînd focul Dumnezeirii. Deci arde patimile sufletelor celor ce strigă ție întru credință, cu glasul îngerului: Tu singură ești pricina bucuriei.

Altă Tricîntare

Irmos : Cuvioșii Tăi tineri...

Pe trîmbițele Duhului, pe Apostolii lui Hristos lăudîndu-i, strigăm : Binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Ca pe niște rugători ai lumii, și surpători ai înșelăciunii, pe Apostolii lui Hristos să-i lăudăm, strigînd : Binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sîntul Duh, Dumnezeu.

Pe Treimea cea preasfîntă în Tatăl, în Fiul și în Duhul, lăudînd-o, cîntăm : Binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Și acum..., a Născătoarei :

Nașterea ta cea nespusă curată, toți oamenii o lăudăm cu dreaptă credință, strigînd : Binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Apostoli, rugați-vă ca să săvîrșim noi în pace zilele cele curățitoare, strigînd : Binecuvîntați toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Cuvioșii Tăi tineri în cuptor, Hris«toase, cîntînd au zis : Binecuvîntați «toate lucrurile Domnului pe Dom«nul».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Pe Dumnezeu Cel neîncăput...

Aruncat fiind în luciul cel adînc al desfătărilor, chem adîncul milostivirii Tale, Îndreptătorule, mîntuieşte-mă.

Izvorule al milostivirii, dă-mi acum umilinţă şi suspinuri, ca să plîng noianul cel fără margini al răutăţilor mele.

Cu cinstitele rugăciuni ale Apostolilor Tăi, Iisuse, dă-mi să mă închin cinstitei Învieri şi dumnezeieştilor Tale patimi.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Ceea ce ai făcut cerească frămîntătura noastră cea pămîntească, cu sălăşluirea lui Dumnezeu întru tine, ceea ce eşti cu totul fără prihană, izbăveşte-ne de primejdii.

Altă Tricîntare

Irmos: Slăvim, Hristoase, pe cea cu totul...

Din fîntînile cele mîntuitoare, precum zice proorocul, scoţîndu-şi Apostolii apa nemuririi, pe cei însetaţi adapă pururea cu învăţăturile vieţii.

Făcîndu-vă dregători ai Împăratului ceresc, Apostolilor, aţi supus toată lumea să-L cinstească numai pe El, să I se închine şi să-L slăvească, ca pe un Dumnezeu.

Slavă..., a Treimii :

Treime nedespărţită, Unime atotfăcătoare şi atotputernică, Părinte şi Fiule şi Duhule Sfinte, Tu eşti Dumnezeul meu, Domn şi lumină ; şi Ţie mă închin lăudîndu-Te.

Şi acum..., a Născătoarei :

Pe tine, Maică Fecioară curată, te fericim neamurile neamurilor; că te-ai făcut curăţitoare lumii, născînd în chip de negrăit pe Mîntuitorul şi Făcătorul.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Ceată a Apostolilor, păzeşte-ne pe noi, cei ce vă lăudăm şi ne învredniceşte, ca să trecem întru umilinţa inimii, toate zilele postului celui de lumină purtător.

Irmosul :

Slăvim, Hristoase, pe cea cu totul «fără prihană, Curată Maica Ta ; că «mai pe sus de fire Te-a născut du«pă trup, pe Tine, Cel ce ne-ai izbă«vit pe noi din toată rătăcirea şi stri«căciunea».

LUMINÎNDA glasului (de 3 ori).

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, după obicei, de două ori.

Samoglasnica, glasul al 3-lea :

Doamne, Tu mi-ai pus mie păcătosului pocăinţa, vrînd să mă mîntuieşti pe mine nevrednicul, cu mila Ta cea nemăsurată. Înaintea Ta cad rugîndu-mă : Smereşte cu postirile sufletul meu ; că la Tine, Cel unul mult-Milostiv, am alergat.

A mucenicilor :

Ca nişte luminători, în lume luminaţi şi după moarte, sfinţilor mucenici, după ce v-aţi luptat lupta cea bună. Deci avînd îndrăzneală, rugaţi pe Hristos să miluiască sufletele noastre.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, ocrotitoarea tuturor celor ce se roagă ţie, la tine îndrăznim, cu tine ne lăudăm, întru tine este toată nădejdea noastră. Roagă-te Celui ce S-a născut din tine, pentru nevrednicii robii tăi.

Şi celelalte ale Utreniei şi apolisul.

LA CEASUL AL ŞASELEA

Troparul proorociei, glasul 1 :

Izbăveşte-ne pe noi, Doamne, de vrăjmaşii cei nevăzuţi, ca să nu zică păgînii ca altădată: Unde este Dumnezeul lor ? Să cunoască, Stăpîne, că treci păcatele poporului Tău, celui ce se pocăieşte.

Slavă..., Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Cînd va întoarce Domnul pe cei robiţi ai poporului Său, bucura-se-va Iacob şi se va veseli Israel (ps. 13,7).

Stih : Zis-a cel nebun întru inima sa : «Nu este Dumnezeu» (ps. 13,1).

Din Profeţia lui Isaia, citire :

(II, 11—21)

Ochii celui mîndru vor fi smeriţi, mîndria celor de rînd va fi pogorîtă şi numai Domnul în ziua aceea va fi ridicat în slăvi ; că Domnul Savaot va avea ziua Lui, se va ridica împotriva a tot ce este mîndru şi semeţ şi-l va pogorî. Împotriva tuturor cedrilor Libanului şi stejarilor celor înalţi ai Vasanului. Împotriva tuturor munţilor înalţi şi colinelor celor mîndre. Împotriva tuturor turnurilor ridicate sus şi zidurilor întărite. Împotriva tuturor corăbiilor Tarsisului şi lucrurilor de preţ. Mîndria omului va fi pogorîtă şi semeţia celor muritori va fi smerită ; în ziua aceea numai Domnul va fi înalt ; şi toţi idolii vor pieri. Iar oamenii vor intra în scorburile stîncilor, în prăpăstiile şi în crăpăturile pămîntului, de frica Domnului şi de strălucirea slavei Lui, cînd va veni El ca să lovească pămîntul. În ziua aceea idolii de argint şi de aur pe care omul i-a făcut ca să li se închine, vor fi părăsiţi ca să fie sălaş şobolanilor şi liliecilor. Iar el va intra în crăpăturile stîncilor şi în prăpăstiile munţilor, de frica Domnului şi de strălucirea slavei Lui, cînd va veni El ca să lovească pămîntul.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Doamne, cine va locui în locaşul Tău şi cine se va sălăşlui în muntele cel sfînt al Tău (ps. 14,1).

Stih : Cel ce umblă fără prihană şi lucrează dreptate, cel ce are adevărul în inima sa (ps. 14,2).

VINERI

în întîia săptămînă a Sfîntului şi Marelui Post

LA VECERNIE, JOI SEARA

După Psalmul începător, obişnuita catismă.

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile samoglasnice ale Triodului, ale lui Iosif, glasul al 2-lea :

Podobie : Pe luminătorul nostru...

Pe mine cel întunecat de înşelăciunile protivnicului, luminează-mă, Hristoase al meu, Cel ce ai întunecat oarecînd soarele răstignindu-Te pe Cruce, şi ai strălucit cu adevărat credincioşilor lumina cea adevărată a iertării. Ca umblînd întru lumina poruncilor Tale, să ajung curat la lumina cea mîntuitoare a Învierii Tale.

Pe lemn, Mîntuitorule, spînzurîndu-Te ca o viţă, ai adăpat lumea, Hristoase, cu vinul nestricăciunii. Pentru aceasta strig : Adăpîndu-mă cu mustul umilinţei celei adevărate pe mine, cel întunecat pururea cu beţia păcatelor, întăreşte-mă acum a posti de la plăceri, Mîntuitorule, ca un bun şi de oameni iubitor,

Altă samoglasnică, a lui Teodor, același glas :

Podobie : O, taină prea mare !...

O, cîtă este puterea Crucii Tale ! Aceasta a înflorit Bisericii înfrînarea, smulgînd din rădăcină neînfrînarea lui Adam cea din Eden, oarecînd. Că aceea a adus oamenilor moarte, iar aceasta fără stricăciune izvorăște lumii nemurire, ca din alt izvor al raiului, cu vărsarea sîngelui Tău cel izvorîtor de viață și a apei. Pentru acestea toate s-au făcut vii. Prin care și nouă îndulcește-ne desfătarea postului, Dumnezeul lui Israel, Cel ce ai mare milă.

Și se pun trei stihiri de la Minei.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Bine voi cuvînta pe Domnul, Cel ce m-a înțelepțit pe mine (ps. 15,7).

Stih : Păzește-mă, Doamne, că spre Tine am nădăjduit (ps. 15,1).

De la Facere, citire :

(II, 4—19)

Iată obîrșia cerului și a pămîntului de la facerea lor, din ziua cînd Domnul Dumnezeu a făcut cerul și pămîntul. Pe cîmp nu se afla nici un copăcel, iar iarba de pe el nu începuse a odrăsli, pentru că Domnul Dumnezeu nu trimisese încă ploaie pe pămînt și nu era nimeni ca să lucreze pămîntul, ci numai abur ieșea din pămînt și umezea toată fața pămîntului. Atunci, luînd Domnul Dumnezeu țărînă din pămînt, a făcut pe om și a suflat în fața lui suflare de viață și s-a făcut omul ființă vie. Apoi Domnul Dumnezeu a sădit o grădină în Eden, spre răsărit, și a pus acolo pe omul pe care-l zidise. Și a făcut Domnul Dumnezeu să răsară din pămînt tot soiul de pomi, plăcuți la vedere și cu roade bune de mîncat ; iar în mijlocul raiului era pomul vieții și pomul cunoștinței binelui și răului. Și din Eden ieșea un rîu, care uda raiul, iar de acolo se împărțea în patru brațe. Numele unuia era Fison. Acesta înconjură toată țara Havila, în care se află aur. Aurul din țara aceea este bun ; tot acolo se găsește bdeliu și piatra de onix. Numele rîului al doilea este Gihon. Acesta înconjură toată țara Cuș. Numele rîului al treilea este Tigru. Acesta curge prin fața Asiriei ; iar rîul al patrulea este Eufratul. Și a luat Domnul Dumnezeu pe omul pe care-l făcuse și l-a pus în grădina cea din Eden, ca s-o lucreze și s-o păzească. A dat apoi Domnul Dumnezeu lui Adam poruncă și a zis : «Din toți pomii din rai poți să mănînci. Iar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănînci, căci, în ziua în care vei mînca din el, vei muri negreșit!». Și a zis Domnul Dumnezeu : «Nu este bine să fie omul singur ; să-i facem ajutor potrivit pentru el». Și Domnul Dumnezeu, Care făcuse din pămînt toate fiarele cîmpului și toate păsările cerului, le-a adus la Adam, ca să vadă cum le va numi ; așa ca toate ființele vii să se numească precum le va numi Adam.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Păzește-mă, Doamne, ca pe lumina ochilor (ps. 16,8).

Stih : Auzi, Doamne, dreptatea mea, ia aminte cererea mea, ascultă rugăciunea mea, din buze fără de viclenie (ps. 16,1).

De la Pi de, citire :

(III, 1—18)

Fiul meu, nu uita învățătura mea și inima ta să păzească sfaturile mele, căci lungime de zile și ani de viață și propășire ți se vor adăuga. Mila și adevărul să nu te părăsească ; leagă-le împrejurul gîtului tău, scrie-le pe tabla inimii tale ; atunci vei afla har și bunăvoință înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor. Pune-ți nădejdea în Domnul din toată inima ta și nu te bizui pe priceperea ta.

Pe toate căile tale gîndește la Dînsul și El îți va netezi toate cărările tale. Nu fii înțelept în ochii tăi; teme-te de Dumnezeu și fugi de rău; aceasta va fi sănătate pentru trupul tău și o înviorare pentru oasele tale. Cinstește pe Domnul din averea ta și din pîrga tuturor roadelor tale. Atunci jitnițele tale se vor umple de grîu și mustul va da afară din teascurile tale. Fiul meu, nu disprețui certarea Domnului și nu simți scîrbă pentru mustrările Lui, căci Domnul ceartă pe cel pe care-l iubește și ca un părinte pedepsește pe feciorul care îi este drag. Fericit este omul care a aflat înțelepciunea și bărbatul care a dobîndit pricepere, căci dobîndirea ei este mai scumpă decît argintul și prețul ei mai mare decît al celui mai curat aur. Ea este mai prețioasă decît pietrele scumpe; nici un rău nu i se poate împotrivi și e binecunoscută tuturor celor ce se apropie de ea; nimic din cele dorite de tine nu se aseamănă cu ea. Viață lungă este în dreapta ei, iar în stînga ei, bogăție și slavă; din gura ei iese dreptatea; legea și mila pe limbă le poartă. Căile ei sînt plăcute și toate cărările ei sînt căile păcii. Pom al vieții este ea pentru cei ce o stăpînesc iar cei care se sprijină pe ea sînt fericiți.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, de două ori, glasul al 4-lea, însuși glasul:

Cei ce dorim să ne împărtășim Paștilor dumnezeiești, care nu se încep din Egipt, ci din Sion, să ridicăm din mijloc aluatul păcatului prin pocăință. Să ne încingem mijloacele noastre cu omorîrea plăcerilor. Să ne împodobim picioarele cu încălțăminte opritoare de la toată calea rea, și să ne sprijinim pe toiagul credinței; să nu rîvnim la vrăjmașii Crucii Stăpînului, făcîndu-ne pîntecele dumnezeu. Ci să urmăm Celui ce prin post ne-a arătat biruință asupra diavolului, Mîntuitorului sufletelor noastre.

A mucenicilor:

Cel ce ești preaslăvit întru pomenirea mucenicilor Tăi, Hristoase Dumnezeule, fiind rugat de dînșii, trimite-ne nouă mare milă.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei:

Podobie: Ca pe un viteaz...

Dacă Te-a văzut pironit pe Cruce Doamne, mielușeaua și Maica Ta, s-a mirat și a zis: Ce vedere este aceasta, preaiubite Fiule? Acestea Ți-a răsplătit Ție poporul cel neplecat și fără de lege, care s-a bucurat de multe minunile Tale? Ci slavă smereniei Tale celei nespuse, Stăpîne!

Și cealaltă rînduială, după obicei.

PAVECERNIȚA

Se cîntă acest canon, din Canonul cel mare al cuviosului Părintelui nostru Andrei Criteanul Ierusalimiteanul.

Și la fiecare tropar se fac trei închinăciuni, zicînd stihul acesta: Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă.

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea:

Irmosul:

Ajutor și acoperitor s-a făcut mie spre mîntuire. Acesta este «Dumnezeul meu și-L voi slăvi pe «El, Dumnezeul părintelui meu, și-L «voi înălța pe El; căci cu slavă s-a «preaslăvit» (de două ori).

Mielule al lui Dumnezeu, Cel ce ai ridicat păcatele tuturor, ridică de deasupra mea lanțul cel greu al păcatului, și ca un milostiv dă-mi lacrimi de umilință.

Înaintea Ta cad, Iisuse: greșit-am Ție, milostivește-Te spre mine; ridică de deasupra mea lanțul cel greu al păcatului, și ca un Îndurat pri-

meşte-mă pe mine cel ce mă pocăiesc.

Să nu intri cu mine la judecată, văzînd faptele mele, cercetînd cuvintele şi pedepsind pornirile ; ci cu îndurările Tale trecînd cu vederea cele nevrednice ale mele, mîntuieşte-mă, Atotputernice.

Vremea este a pocăinţei, vin către Tine, Făcătorul meu; ridică de deasupra mea lanţul cel greu al păcatului, şi ca un Îndurat dă-mi lacrimi de umilinţă.

Bogăţia sufletului cheltuind-o întru păcate, pustiu sînt de virtuţi cuvioase şi flămînzind, strig: Dătătorule de milă, apucînd înainte miluieşte-mă.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Plecîndu-te dumnezeieştilor legi ale lui Hristos, la Dînsul ai venit, părăsind pornirile plăcerilor cele neoprite şi toată virtutea, cu toată cucernicia, ca pe una ai săvîrşit.

Slavă..., a Treimii :

Treime, mai presus de fiinţă, Căreia ne închinăm întru o Unime, ridică de deasupra mea lanţul cel greu al păcatului, şi ca o milostivă dă-mi lacrimi de umilinţă.

Şi acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, nădejdea şi ocrotitoarea celor ce te laudă pe tine, ridică de deasupra mea lanţul cel greu al păcatului, şi ca o stăpînă curată mă primeşte pe mine, cel ce mă pocăiesc.

Cîntarea a 2-a :

Irmosul :

Vedeţi, vedeţi, că Eu sînt Dumnezeu, Care am plouat mană, «şi apă din piatră am izvorît de de-«mult în pustie poporului Meu, cu «singură dreapta şi cu tăria Mea» (de două ori).

Bărbat am ucis, zice, spre rană mie, şi tînăr spre vătămare, Lameh plîngînd a strigat ; iar tu nu te cutremuri, o suflete al meu, pătîndu-ţi trupul şi mintea întinîndu-ţi.

Turn te-ai meşteşugit să zideşti, o suflete ! şi întăritură să faci poftelor tale, de n-ar fi oprit Ziditorul sfaturile tale, şi de n-ar fi surpat pînă la pămînt meşteşugirile tale.

O ! cum am rîvnit lui Lameh, ucigătorul cel de mai înainte, sufletul ucigîndu-mi, ca pe un bărbat, mintea ca pe un tînăr, şi ca pe un frate trupul, ca şi Cain ucigaşul, cu pornirile cele poftitoare de plăceri.

Plouat-a Domnul de la Domnul oarecînd foc din cer, arzînd fărădelegea cea înfierbîntată a sodomenilor ; iar tu ţi-ai aprins focul gheenei, întru care vei avea să arzi, o suflete !

Rănitu-m-am, vătămatu-m-am, iată săgeţile vrăjmaşului au pătruns sufletul meu şi trupul ! Iată rănile şi bubele şi betegirile strigă, şi vătămăturile patimilor mele celor de bunăvoie.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Tins-ai mîinile tale către înduratul Dumnezeu, Marie, afundată fiind întru adîncul răutăţilor şi ţi-a întins mînă de ajutor cu milostivire, ca şi lui Petru, cerînd cu adevărat întoarcerea ta.

Slavă..., a Treimii :

Treime fără început, nezidită, nedespărţită Unime, primeşte-mă pe mine cel ce mă pocăiesc, şi mă mîntuieşte pe mine, cel ce am greşit ; a Ta zidirie sînt, nu mă trece cu vederea ci mă iartă şi mă scapă de osînda focului.

Și acum..., a Născătoarei :

Preacurată Stăpînă Născătoare de Dumnezeu, nădejdea celor ce aleargă la tine, și limanul celor înviforați, pe milostivul și Făcătorul și Fiul tău, fă-L îndurat și mie cu rugăciunile tale.

Cîntarea a 3-a :

Irmosul :

Întărește, Doamne, pe piatra poruncilor Tale inima mea cea clă«tinată ; că Însuți ești sfînt și «domn» (de două ori).

Agarei celei de demult, egiptencei te-ai asemănat, suflete, făcîndu-te rob de bunăvoia ta și născînd semeția ca pe un nou Ismael.

Scara lui Iacov o știi, suflete al meu, care s-a arătat de la pămînt pînă la cer; pentru ce n-ai avut temelie tare, dreapta credință ?

Preotului lui Dumnezeu și împăratului celui înstrăinat între oameni de viața lumii, urmează, adică asemănării cu Hristos.

Întoarce-te, suspină, ticăloase suflete, mai înainte pînă ce nu ia sfîrșit praznicul vieții ; mai înainte pînă ce nu-ți încuie Domnul ușa camerei celei de nuntă.

Să nu te faci stîlp de sare suflete, întorcîndu-te înapoi ; să te înfricoșeze pilda Sodomei ; sus în Sigor mîntuiește-te.

Rugăciunea celor ce Te laudă pe Tine, Stăpîne, nu o lepăda ; ci Te milostivește, Iubitorule de oameni, și dăruiește iertare celor ce se roagă Ție cu credință.

Slavă..., a Treimii :

Treime neamestecată, nezidită, fire fără început, care ești lăudată în treimea Fețelor, mîntuiește-ne pe noi, care ne închinăm stăpînirii Tale cu credință.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Fiul cel fără de ani din Tatăl, sub ani L-ai născut, neștiind de bărbat, Născătoare de Dumnezeu; minune străină ! că alăptînd ai rămas fecioară.

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Auzit-a proorocul de venirea Ta, Doamne, și s-a temut ; că ai «să Te naști din Fecioară și oame«nilor să Te arăți și a grăit: Auzi«t-am auzul Tău și m-am temut. Sla«vă puterii Tale, Doamne» (de două ori).

Timpul vieții mele este scurt și plin de dureri și de răutate ; dar întru pocăință primește-mă și întru cunoștință mă cheamă ; ca să nu mă fac cîștig și mîncare celui străin ; Mîntuitorule, Însuți Tu mă miluiește.

După vrednicia împărătească, fiind îmbrăcat cu diademă și cu porfiră, omul cel cu multă avere și dreptul, cel îndestulat de bogăție și de dobitoace, deodată sărăcind de avere, de mărire și de împărăție, le-a pierdut.

Dacă a fost acela drept și mai fără prihană decît toți și n-a scăpat de cursele și vicleșugurile înșelătorului, dar tu fiind iubitor de păcate, ticălosule suflete, ce vei face, de se va întîmpla să vină ceva asupra ta din cele negîndite ?

Semeț sînt acum și cutezător și cu inima, în deșert și în zadar. Să nu mă osîndești împreună cu fariseul, ci mai ales dă-mi smerenia vameșului, Unule, Îndurate, drepte Judecătorule, și cu acesta împreună mă înnumără.

Știu Îndurate că am greșit, de am ocărît vasul trupului meu ; dar întru pocăință mă primește și întru cunoștință mă cheamă; ca să nu mă

fac cîştig, nici mîncare celui străin. Mîntuitorule, Tu însuţi mă miluieşte.

Însumi m-am făcut idol, spurcîndu-mi cu poftele sufletul meu. Ci întru pocăinţă mă primeşte şi întru cunoştinţă mă cheamă ; ca să nu mă fac cîştig, nici mîncare celui străin. Mîntuitorule, Tu însuţi mă miluieşte.

N-am auzit glasul Tău, n-am ascultat scriptura Ta, Dătătorule de lege. Ci întru pocăinţă mă primeşte şi întru cunoştinţă mă cheamă ; ca să nu mă fac cîştig, nici mîncare celui străin. Mîntuitorule, Tu însuţi mă miluieşte.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

În adînc de necuviinţe mari pogorîndu-te, nu te-ai oprit acolo ; ci te-ai suit cu preamărire, cu judecata învederat mai bună la virtutea cea desăvîrşit prin lucrare, minunînd, Marie, firea îngerilor.

Slavă..., a Treimii :

Nedespărţită în fiinţă, neamestecată în Feţe, Dumnezeu Te cunosc pe Tine, Dumnezeire una în Treime, ca pe ceea ce eşti una cu împărăţia şi una cu tronul ; şi strig Ţie cîntarea cea mare, ce se cîntă întreit întru cei de sus.

Şi acum..., a Născătoarei :

Şi ai născut şi eşti Fecioară, şi ai rămas întru amîndouă cu firea fecioară. Cel ce S-a născut înnoieşte legile firii, şi pîntecele a născut nesimţind dureri. Dumnezeu unde voieşte, se biruieşte rînduiala firii ; că face toate cîte le voieşte.

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

De noapte mînecînd, Iubitorule de oameni, mă rog luminează-«mă şi mă îndreptează pe mine la «poruncile Tale, şi mă învaţă, Mîn-«tuitorule, să fac voia Ta» (de două ori).

Celei gîrbovite urmează, o suflete! Apropie-te, cazi la picioarele lui Iisus, ca să te îndrepteze, să umbli drept în căile Domnului.

Deşi eşti fîntînă adîncă, Stăpîne, izvorăşte-mi ape din preacuratele Tale vine, ca bînd, să nu mai însetez ca şi samarineanca, că izvoare de viaţă izvorăşti.

Siloam să mi se facă mie lacrimile mele, Stăpîne Doamne, ca să-mi spăl şi eu ochii inimii şi să Te văd cu gîndul pe Tine Doamne, Lumina cea mai înainte de veci.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Cu neasemănată dragoste preafericită, dorind să te închini lemnului Crucii, te-ai învrednicit doririi ; învredniceşte-mă dar şi pe mine, să dobîndesc slava cea de sus.

Slavă..., a Treimii :

Pe Tine Treime Te cîntăm, pe unul Dumnezeu: Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Părinte şi Fiule şi Duhule, fiinţă neamestecată, Unime căreia noi pururea ne închinăm.

Şi acum..., a Născătoarei :

Din tine S-a îmbrăcat întru a mea frămîntătură Dumnezeu, Cel ce a zidit veacurile, Maică Fecioară, ceea ce eşti nestricată şi nu ştii de bărbat, şi a unit Luişi firea omenească.

Cîntarea a 6-a :

Irmosul :

Strigat-am cu toată inima mea către înduratul Dumnezeu, şi «m-a auzit din iadul cel mai de jos «şi a scos din stricăciune viaţa mea» (de două ori).

Eu sînt Mîntuitorule drahma cea împărătească, pe care ai pierdut-o de demult; ci aprinzînd făclie pe Mergătorul înaintea Ta, Cuvinte, caută și află chipul Tău.

Împotrivește-te și te luptă împotriva patimilor trupești, ca Iosua împotriva lui Amalec, biruind pururea gîndurile cele înșelătoare, ca și acela pe gavaoniți.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Ca să stingi văpaia patimilor, ai izvorît pururea pîraie de lacrimi, Marie, arzîndu-ți sufletul. Al căror dar dă-mi-l și mie, robului tău.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Nepătimire cerească ai dobîndit, prin viețuirea cea preaînaltă de pe pămînt, Maică; pentru aceasta roagă-te să se izbăvească din patimi, cu rugăciunile tale, cei ce te laudă pe tine.

Slavă..., a Treimii:

Treime sînt neamestecată, nedespărțită; despărțită după Fețe și Unime sînt, în fire unită: Tatăl și Fiul și dumnezeiescul Duh.

Și acum..., a Născătoarei:

Pîntecele tău ne-a născut nouă pe Dumnezeu, cu chipul ca și noi. Deci ca pe un făcător a toate roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, ca prin rugăciunile tale, să ne îndreptăm.

CONDAC, glasul al 6-lea:

Suflete al meu, suflete al meu, scoală! Pentru ce dormi? Sfîrșitul se apropie și ai să te tulburi. Deșteaptă-te dar, ca să se milostivească spre tine Hristos Dumnezeu, Cel ce este pretutindenea și toate le plinește.

Cîntarea a 7-a:

Irmosul:

Greșit-am, fărădelege am făcut, nu ne-am îndreptat înaintea «Ta, nici n-am păstrat, nici n-am fă«cut precum ne-ai poruncit nouă; «dar nu ne părăsi pe noi pînă în sfîr«șit Dumnezeul părinților» (de două ori).

Stinsu-s-au zilele mele ca visul celui ce se deșteaptă. Pentru aceasta ca Iezechia lăcrimez pe patul meu, ca să mi se adauge anii vieții. Dar care Isaie va să stea pentru tine, suflete, fără numai Dumnezeul tuturor.

Cad înaintea Ta și aduc Ție ca niște lacrimi cuvintele mele: Greșit-am, cum nici păcătoasa n-a greșit; și am făcut fărădelege, ca nimeni altul pe pămînt. Ci fie-Ți milă, Stăpîne, de făptura Ta și iarăși mă chiamă.

Îngropat-am chipul Tău și am stricat porunca Ta; toată podoaba mi s-a întunecat și cu patimile mi s-a stins făclia, Mîntuitorule. Dar milostivindu-Te, dă-mi bucurie, precum cîntă David.

Întoarce-te, căiește-te, descoperă cele ascunse, grăiește lui Dumnezeu, Celui ce știe toate. Tu singur, Mîntuitorule, știi cele ascunse ale mele; ci însuți Tu mă miluiește, precum cîntă David, după mare mila Ta.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Strigînd către Preacurata Maica lui Dumnezeu, mai întîi ai gonit tulburarea poftelor celor cu sila supărătoare, și ai rușinat pe vrăjmașul cel ce te-a întărîtat. Ci dă-mi acum ajutor întru necazuri și mie, robului tău.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Pe Hristos, pe Care L-ai iubit, de Care ai dorit, pentru Care ţi-ai topit trupul, cuvioasă, roagă-L acum pentru noi robii Săi; ca fiind milostiv nouă tuturor să ne dea viaţă paşnică celor ce-L cinstim pe El.

Slavă..., a Treimii :

Treime neamestecată, nedespărţită, de o fiinţă, Unime sfîntă; lumini şi lumină şi trei sfinte şi unul sfînt este lăudată Treimea-Dumnezeu. Ci laudă şi preaslăveşte, suflete, viaţă şi vieţi, pe Dumnezeul tuturor.

Şi acum..., a Născătoarei :

Lăudămu-te, bine te cuvîntăm, închinămu-ne ţie, Născătoare de Dumnezeu; că ai născut pe unul din Treimea cea nedespărţită, pe Fiul şi Dumnezeu, şi tu singură ne-ai deschis nouă celor de pe pămînt cele cereşti.

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Pe Cel pe Care-L slăvesc oştile cereşti şi de Care se cutremură «heruvimii şi serafimii, toată suflarea şi zidirea lăudaţi-L, binecuvîn«taţi-L şi-L preaînălţaţi întru toţi «vecii» (de două ori).

Alabastru cu lacrimi turnînd pe capul Tău, Mîntuitorule, ca nişte mir, strig ca păcătoasa care cerea milă, rugăciune aduc şi cer să iau iertare.

De n-a şi greşit nimeni ca mine, totuşi primeşte-mă, milostive Mîntuitorule, şi pe mine cel ce cu frică mă pocăiesc şi cu dragoste strig : Greşit-am Ţie unuia, nelegiuit-am, miluieşte-mă.

Milostiveşte-Te, Mîntuitorule, spre făptura Ta, şi mă caută ca un păstor pe mine, oaia cea pierdută, şi rătăcit fiind, răpeşte-mă de la lup, şi mă fă oaie întru păşunea oilor Tale.

Cînd vei şedea Judecător ca un milostiv, şi vei arăta slava Ta cea înfricoşătoare, Hristoase, o, ce frică va fi atunci, cuptorul arzînd şi toţi temîndu-se de judecata Ta cea de neocolit.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Maica Luminii celei neapuse, pe tine luminîndu-te, te-a dezlegat de întunericul păcatelor : de unde primind tu harul Duhului, luminează, Marie, pe cei ce te laudă cu credinţă.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Minune nouă cu adevărat văzînd întru tine, maică, dumnezeiescul Zosima, a fost uimit că înger în trup vedea şi cu totul de mirare s-a umplut, lăudînd pe Hristos în veci.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh Dumnezeu.

Părinte cel fără de început, Fiule cel împreună fără de început, Mîngîietorule cel bun, Duhule cel drept; Născătorule al lui Dumnezeu-Cuvîntului, Cuvinte al Tatălui celui fără început, Duhule cel viu şi de viaţă făcător, Treime-Unime, miluieşte-mă.

Şi acum.... a Născătoarei :

Ca din vopsea de porfiră s-a ţesut trupul lui Emmanuel, înlăuntru în pîntecele tău, Preacurată, ceea ce eşti porfiră înţelegătoare. Pentru aceasta, Născătoare de Dumnezeu, cu adevărat pe tine te cinstim.

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Naşterea cea din zămislire fără de sămînţă este de netîlcuit, «rodul Maicii celei fără de bărbat

«este nestricat ; că naşterea lui Dum-«nezeu înnoieşte firile. Pentru acea-«sta pe tine toate neamurile, ca pe o «Maică mireasă a lui Dumnezeu, cu «dreaptă credinţă te mărim» (de două ori).

Milostiveşte-Te, mîntuieşte-mă, Fiul lui David, miluieşte-mă, Cel ce ai tămăduit cu cuvîntul Tău pe cei îndrăciţi, şi cu glasul cel milostiv ca şi tîlharului grăieşte-mi: Amin zic ţie, cu Mine vei fi în rai, cînd voi veni întru slava Mea.

Un tîlhar Te-a hulit, un tîlhar Dumnezeu Te-a slăvit ; că amîndoi împreună pe cruce erau spînzuraţi. Dar, o mult Îndurate ! Ca şi tîlharului celui credincios, care Te-a cunoscut pe Tine Dumnezeu, deschide-mi şi mie uşa slăvitei Tale Împărăţii.

Făptura s-a mîhnit, văzîndu-Te răstignit ; munţii şi pietrele de frică s-au despicat şi pămîntul s-a cutremurat şi iadul s-a golit ; şi s-a întunecat lumina zilei, văzîndu-Te pe Tine, Iisuse, cu trupul pe Cruce pironit.

Roade vrednice de pocăinţă să nu ceri de la mine ; că tăria mea a lipsit întru mine. Dăruieşte-mi inimă pururea zdrobită şi sărăcie duhovnicească ; ca să-Ţi aduc acestea ca o jertfă primită, Unule, Mîntuitorule.

Judecătorul meu şi cunoscătorule, Cel ce va să vii iarăşi cu îngerii să judeci lumea toată, atunci văzîndumă cu ochiul Tău cel blînd, să Te milostiveşti şi să mă miluieşti, Iisuse, pe mine care am greşit mai mult decît a greşit toată firea oamenilor.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Toate cetele îngereşti şi adunările omeneşti le-ai uimit cu viaţa ta cea minunată, ca cei fără de trup vieţuind şi firea covîrşind ; pentru care, ca şi cum ai fi fost fără materie, te-ai suit cu picioarele pe apă, Marie, şi Iordanul ai trecut.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Fă milostiv pe Făcătorul pentru noi, cei ce te lăudăm pe tine, cuvioasă maică, să ne izbăvească de răutăţi şi de necazurile care împrejur ne cuprind. Ca izbăvindu-ne să slăvim neîncetat pe Domnul, Cel ce te-a mărit pe tine.

Cuvioase Părinte Andreie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Andreie cinstite şi părinte de trei ori fericite, păstorul Cretei, nu înceta rugîndu-te pentru cei ce te laudă, ca să ne izbăvim de toată mînia, necazul şi stricăciunea, şi de greşeale noi, cei ce cinstim pururea pomenirea ta cu credinţă.

Slavă..., a Treimii :

Pe Tatăl să-L slăvim, pe Fiul să-L preaînălţăm, dumnezeiescului Duh cu credinţă să ne închinăm, Treimii celei nedespărţite, Unimii după fiinţă ; ca lumină şi lumini, viaţă şi vieţi, făcătoare de viaţă şi luminătoare marginilor.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cetatea ta păzeşte-o, Preacurată Născătoare de Dumnezeu ; că întru tine ea cu credinţă împărăţind, întru tine se şi întăreşte şi prin tine biruind, întoarce toată încercarea şi robeşte pe vrăjmaşi şi îndreptează pe supuşii ei.

Apoi se cîntă irmosul în amîndouă stranele : Naşterea cea din zămislire...

Şi cealaltă urmare a Pavecerniţei şi otpustul.

VINERI DIMINEAȚA

Treimicile. După întia stihologie, se zic Sedelnele Crucii, din Octoih, și a Născătoarei de Dumnezeu.

După a doua Catismă, Sedealna lui Iosif, glasul al 2-lea :

Podobie : Iosif cel cu bun chip...

Cel ce cu patimile Tale ai dat tuturor nepătimire, omorînd patimile trupului meu cu dumnezeiasca Cruce, învrednicește-mă a vedea și cinstită Învierea Ta, Doamne.

Slavă... tot aceasta.

Și acum... a Crucii, a Născătoarei :

Cu cinstită Crucea Fiului tău fiind păziți, stăpînă curată, Născătoare de Dumnezeu, toată năvala vrăjmașului toți o întoarcem ușor înapoi. Pentru aceasta, după datorie pe tine pururea te fericim, ca pe Maica lui Dumnezeu și singură nădejdea sufletelor noastre.

După a treia Catismă, Sedealna lui Teodor, glasul al 2-lea :

Podobie : Ceea ce ești izvorul milei...

Cel ce ești fîntîna curăției, cu postul păzește-ne pe noi, Milostive ; caută spre noi, care cădem înaintea Ta. Ia aminte la ridicarea mîinilor noastre, Cel ce Ți-ai întins palmele pe lemn, răstignindu-Te pentru toți pămîntenii, Însuți cel ce ești Domnul celor fără de trup.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum... a Crucii, a Născătoarei :

Fecioara și Maica Ta, Hristoase, văzîndu-Te mort întins pe lemn, plîngînd cu amar a zis: Fiul meu, ce taină înfricoșătoare este aceasta! Cel ce dăruiești tuturor viață veșnică, cum mori de bunăvoie pe Cruce, cu moarte de ocară ?

Psalmul 50

Canonul din Minei, cu Irmosul pe 6, și Tricîntarea după rînduială. Și se citește Cîntarea a cincea din Psaltire, după obicei.

TRICÎNTAREA

Cîntarea a 5-a, glasul al 2-lea :

Irmos : Lumina celor ce zăceau...

Văzînd păcatul ce este întru mine, înșelătorul se silește și ajută păcatului ; că se bucură cu adevărat de pieirea mea. Ci Te rog dă-mi îndreptare, Mîntuitorule, spre îndepărtarea lui.

Cel ce ai biruit stăpîniile întunericului cu Crucea Ta, scoate-mă din răutatea lor pe mine, cel căzut în adîncul păcatului și în groapa faptelor celor necuvioase, pe mine cel ce nădăjduiesc spre mila Ta, ca să mă mîntuiesc.

Cel ce ai fost omorît, fiind întins pe Cruce, înviază sufletul meu cel omorît cu păcatul. Și mă învrednicește, Hristoase, să ajung cu pace la cinstită Învierea Ta, pe mine cel ce fac cu osîrdie îndreptările Tale.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Ceea ce ești luminarea neputinței mele, mîntuirea întunecatului meu suflet, Preacurată, mîntuiește-mă Fecioară, mîntuiește-mă pe mine cel pierdut, și cu haina nestricăciunii îmbracă-mă pe mine, cel stricat cu greșeale cumplite.

Altă Tricîntare, același glas :

Irmos : Noaptea trecînd...

Tu în locul Căpățînii ai primit a Te răstigni cu trupul, Unule fără de moarte, făcînd nemuritor neamul omenesc, și din nou înfrumusețîndu-l, Doamne.

Ocara pătimirii Tale lumea văzînd-o, toată s-a schimbat, Doamne, tînguindu-se pentru uciderea Ta cea de

la iudei. Dar ai răbdat ca să mîntuiești neamul nostru.

Slavă..., a Treimii :

Tu ești, o Treime preasfîntă, închinarea noastră ; Tu ești și scăparea și întărirea noastră. Deci trimite iertare greșealelor, celor ce Te laudă pe Tine întru o fire.

Și acum..., a Născătoarei :

Fecioară, ceea ce ești în multe chipuri numită, bucură-te Născătoare de Dumnezeu, chivot și năstrapă și masă ; sfeșnice purtător de lumină, rugule cel cu chipul de foc, muntele lui Dumnezeu cel umbrit.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Lepădîndu-ne de lume și de cele din lume și, ca și cum ne-am răstigni acum împreună cu Hristos, să răbdăm ocară, batjocuri și altele ; ca împreună cu Dînsul să ne preaslăvim.

Irmosul :

Noaptea trecînd, s-a apropiat ziua «și lumina lumii s-a arătat. Pentru «aceasta Te laudă cetele îngerești, și «toate Te slăvesc pe Tine, Hristoase «Dumnezeule».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : În cuptorul cel de foc...

Cel ce Te-ai smerit și Te-ai înălțat pe Cruce pentru milostivire, înălțînd pe cel ce a căzut oarecînd prin mîncare din lemn ; pe Tine, Unule, Preabunule, Cel ce însuți ești preaslăvit, Te lăudăm în veci.

Cu dormitarea nepurtării de grijă, am suferit somnul cel greu al păcatului; ci Tu, Care ai adormit pe Cruce pentru mine, Hristoase al meu, ridică-mă pe mine cel căzut, ca să nu mă cuprindă noaptea morții.

Orbindu-mă cu plăcerile îmi port sufletul întunecat, și văzîndu-mă, rîde de mine vrăjmașul, născocitorul răutății. Pentru aceasta luminează-mă și mă izbăvește de răutatea lui, Hristoase în veci.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Cu lene viața cheltuindu-mi, mi-am îngreuiat sufletul cu dormitarea păcatului ; dar alerg la neadormită rugăciunea ta, nu mă lăsa, Fecioară Preacurată, să adorm spre moarte.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Cel ce a închipuit...

Cu spini încununîndu-Te și cu haină de porfiră îmbrăcîndu-Te, Te-ai arătat mai frumos, Hristoase, cu chipul decît toți fiii omenești, cu slavă strălucind.

Fiere și oțet bînd, două izvoare ai izvorît, al vieții și al nestricăciunii, din dumnezeiasca coasta Ta, celor ce Te laudă cu credință și Te slăvesc întru toți vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Treime, Dumnezeire una, fire nedespărțită, și despărțită în fețe, stăpînie nepieritoare, Părinte și Fiule și Duhule, pe Tine Te lăudăm întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu curată, ușa cea cerească, poarta cea de mîntuire, primește rugăciunea tuturor creștinilor, celor ce te fericesc pe tine întru toți vecii.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cruce, ceea ce ești sceptrul lui Hristos, cornul Bisericii, biruința împăraților, păzitoarea creștinilor ; tu ești luminarea mea, tu și lauda mea întru toți vecii.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Pe Cel ce a închipuit mai înainte «în rug lui Moise minunea Fecioa-«rei, în muntele Sinai oarecînd, lău-«daţi-L, binecuvîntaţi-L, şi-L prea-«înălţaţi întru toţi vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Pe Luceafărul cel înaintea...

Sufletul cel lepros din necuviincioase gînduri, curăţeşte-l cu stropirea sîngelui Tău, dumnezeieşcule Cuvinte, şi mă fă părtaş slavei Tale, Hristoase, Cel ce pentru mine ai răbdat neslăvită răstignire.

Cu totul m-am împilat, Hristoase, prin greutatea necuviincioaselor fapte. Şi întristîndu-mă, strig către Tine, Iubitorule de oameni : Vindecă cu cinstit sîngele Tău rănile sufletului meu cele nevindecate, ca să laud Dumnezeirea Ta.

Avînd răutatea ca mîncare şi lenevirea ca băutură, eu cel ce rămîn neîndreptat în toate, în deşert mă bucur de oprirea mîncărilor ; că n-a zis Domnul să fie postul de acest fel.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Pe tine, ceea ce eşti pierzătoarea osîndirii celei cumplite de demult şi îndreptarea strămoaşei şi mijlocitoarea apropierii neamului nostru către Dumnezeu şi punte către Făcătorul, Născătoare de Dumnezeu te mărim.

Altă Tricîntare :

Irmos : Pe Maica fecioară...

Pe lemn răstignindu-Te Tu, făptura s-a clătinat ; că, Dumnezeu fiind ai pătimit trupeşte, pentru milostivirea îndurărilor, ca să ne mîntuieşti pe noi.

Puterea Crucii Tale, Doamne, este mare ; că închipuind-o întru noi, îndată şi alungăm puterea demonilor.

Slavă..., a Treimii :

Unime în trei ipostasuri, Treime cu totul unică, domnească stăpînie, fire deopotrivă slăvită, Părinte şi Fiule şi dumnezeieşcule Duh, mîntuieşte-ne pe noi toţi.

Şi acum..., a Născătoarei :

Bucură-te curăţitoarea lumii, Născătoare de Dumnezeu, la care năzuind toţi păcătoşii, aflăm pururea împăcare cu Dumnezeu.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Cu dumnezeiască puterea Crucii Tale, Doamne, întăreşte-mă, ca să-Ţi aduc Ţie vremea postului fără prihană şi curată.

Irmosul :

Pe Maica fecioară, cea curată şi «fără prihană, cu cîntări de laude «toţi credincioşii, ca pe o Născă-«toare de Dumnezeu, cu evlavie o «mărim».

LUMINÎNDA glasului, de trei ori.

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, de două ori, glasul al 8-lea, însuşi glasul :

Vestirea postului să o primim cu bucurie, că de l-ar fi păzit strămoşul, n-am fi suferit căderea cea din Eden. Că frumos era la vedere şi bun la mîncare rodul, care m-a omorît. Să nu ne amăgim cu vederea, nici să se îndulcească gîtlejul nostru cu bucate scumpe, care după mîncare sînt fără de cinste. Să fugim de neînfrînare, şi după săturare să nu ne supunem patimilor. Să ne însemnăm cu sîngele Celui ce S-a adus pentru noi de bună voie la moarte, şi nu se va atinge de noi pierzătorul. Şi vom mînca paştile lui Hristos cele preasfinţite, spre mîntuirea sufletelor noastre.

A mucenicilor :

Ce vă vom numi pe voi sfinților? Heruvimi ? Că întru voi S-a odihnit Hristos. Serafimi ? Că neîncetat L-ați slăvit pe El. Îngeri ? Că de trup v-ați lepădat. Puteri ? Că lucrați cu minunile. Multe sînt numirile voastre, dar mai multe-s darurile. Rugați-vă să se mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Podobie :O preaslăvită minune...

Dacă Te-a văzut răstignit în locul Căpățînei, Mîntuitorule, făptura toată s-a schimbat și s-a mîhnit clătinîndu-se, neputînd suferi. Iar Preacurata Fecioară și Maica Ta, tînguindu-se, a strigat către Tine: Vai mie, o Fiul meu! Preadulce, Mîntuitorul meu! Ce este această nouă, uimitoare și străină vedere ?

Bine este a ne mărturisi Domnului...

Și cealaltă rînduiala. Ceasul întîi, fără catismă. Tot așa și în celelalte vineri ale Sfîntului Post.

LA CEASUL AL ȘASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 8-lea :

Viața noastră cea mult-păcătoasă și felul de a fi cel nepocăit, întîmpină-le, Doamne, cu îndurările Tale. Că afară de Tine pe altul nu știm să stăpînească viața și moartea; mîntuiește-ne, ca un iubitor de oameni.

Slavă..., Și acum... tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 7-lea :

Iubi-Te-voi, Doamne, virtutea mea. Domnul este întărirea mea și scăparea mea și izbăvitorul meu (ps.17,1).

Stih :Dumnezeul meu, ajutorul meu și voi nădăjdui spre Dînsul (ps. 17,3).

Din proorocia lui Isaia, citire :

(III, 1—13)

Iată, Domnul Dumnezeu Savaot va lua din Ierusalim și din Iuda orice sprijin și orice ajutor, orice hrană de pîine și orice sprijin de apă, pe viteaz și pe omul de luptă, pe judecător și pe prooroc, pe prezicător și pe bătrîn ; pe căpetenia peste cincizeci, pe sfătuitor, pe înțelept, pe fermecător și pe ghicitor. Voi pune băieți căpetenii peste ei și copiii vor domni peste aceia. În popor se vor strîmtora unul pe altul și fiecare va împila pe aproapele său ; cel tînăr se va purta obraznic cu cel bătrîn și cel de neam rău cu cel de neam bun. Atunci va alerga omul la fratele său, în casa tatălui său, și-i va zice: Tu mai ai o haină, fii căpetenie peste noi și să fie aceste dărîmături sub mîna ta. Iar acela cu jurămînt se va lepăda, zicînd : «Nu pot vindeca rănile poporului ! N-am în casa mea nici pîine, nici haină, nu mă faceți conducător peste popor !». Ierusalimul va ajunge dărîmătură și Iuda este gata să cadă, căci limba lor și gîndurile lor sînt împotriva Domnului și disprețuiesc privirea slavei Lui. Înfățișarea lor mărturisește împotriva lor, căci ei își vădesc păcatele lor ca Sodoma, în loc să le ascundă. Vai de ei ! Căci ei și-au făcut lorușî rău... Fericit este omul drept, că el va mînca din rodul lucrurilor lui. Vai de cel rău, că răutatea este a lui și va fi judecat după faptele lui. Poporul meu este asuprit de niște copii, și femeile domnesc peste el. Poporul meu ! Cei care te conduc te rătăcesc și te abat de la calea pe care tu mergi. Domnul se ridică la judecată și stă ca să judece pe poporul Său. Domnul intră la judecată cu bătrînii și cîrmuitorii poporului Său.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Doamne, ajutorul meu și izbăvitorul meu ești Tu (ps. 18,15).

Stih : Cerurile spun slava lui Dumnezeu și facerea mîinilor Lui o vestește tăria (Ps. 18, 1).

Se cuvine a ști :

Că slujba sfîntului din Minei, care se va întîmpla sîmbătă și duminică, se cîntă la Pavecerniță sau cînd va socoti cel mai mare.

De se va întîmpla în această sîmbătă Aflarea capului Sfîntului Ioan, să se caute tipicul de la sfîrșitul cărții la litera (K).

SÎMBĂTĂ

în întîia săptămînă a Sfîntului și Marelui Post

LA VECERNIE, VINERI SEARA

După Psalmul începător, obișnuita Catismă.

La Doamne, strigat-am... se pun 10 stihiri și se cîntă stihira zilei, de două ori, glasul al 5-lea, însuși glasul :

Veniți credincioșilor să lucrăm la lumină lucrurile lui Dumnezeu ; să umblăm cu chip smerit ca ziua. Tot scrisul nedrept al aproapelui să-l lepădăm de la noi, nepunîndu-i împiedicare spre sminteală. Să lăsăm desfătarea trupească, să sporim darurile sufletului, să dăm celor lipsiți pîine și să ne apropiem către Hristos cu pocăință, strigînd: Dumnezeul nostru miluiește-ne pe noi.

Apoi se cîntă și patru mărturice, ale glasului ce se întîmplă la Octoih.

Și îndată patru idiomele ale Sfîntului Teodor, glasul al 2-lea :

Veniți toți iubitorii de mucenici să ne veselim duhovnicește și să prăznuim. Că astăzi ne pune înainte masă tainică Mucenicul Teodor, veselindu-ne pe noi iubitorii de prăznuire, și să strigăm către dînsul : Bucură-te purtătorule de luptă cel nebiruit, cel ce ai surpat pe pămînt amenințările tiranilor. Bucură-te cel ce ți-ai dat trupul tău cel de pămînt chinurilor, pentru Hristos Dumnezeu. Bucură-te cel ce te-ai arătat în multe feluri de primejdii ostaș iscusit al oștii celei cerești. Pentru aceasta te rugăm pe tine, podoaba mucenicilor : Roagă-te pentru sufletele noastre.

Harul cel de Dumnezeu dăruit al minunilor tale, Mucenice Teodore, îl întinzi tuturor celor ce aleargă către tine cu credință, pentru care te lăudăm pe tine zicînd : Pe cei robiți îi izbăvești, pe bolnavi tămăduiești, pe cei săraci îmbogățești și izbăvești pe cei ce plutesc cu corăbiile. Alergarea spre cele zadarnice a robilor o oprești, și arăți, luptătorule, pagubele celor ce li s-a furat. Pe ostași îi înveți să se ferească de răpire. Pruncilor dăruiești cu milostivire cererile. Fierbinte ocrotitor te afli celor ce săvîrșesc sfințită pomenirea ta. Cu care, preasfințite pătimitorule, și nouă celor ce lăudăm mucenicia ta cere-ne de la Hristos mare milă.

Dar al lui Dumnezeu prea mare te-ai arătat, Mucenice Teodore ; că și după sfîrșit, ca un viu, împlinești cererile celor ce aleargă la tine ; pentru că și fiul femeii, răpit fiind odinioară rob în oaste păgînească, venind înaintea ta văduva și udînd cu lacrimi biserica ta, tu ca un milostiv pe cal alb încălecînd ai pus pe fiul ei înaintea ei, nevăzut. Și după aceasta, și cu aceasta

n-ai încetat săvîrşind minuni. Ci roagă pe Hristos-Dumnezeu să mîntuiască sufletele noastre.

Pe tine cel numit cu numele dumnezeieştilor daruri, te cinstesc de trei ori fericite Teodore. Că arătîndu-te luminător neapus al luminii celei dumnezeieşti, ai strălucit cu luptele tale în toată lumea; şi arătîndu-te mai puternic decît focul, văpaia ai stins şi capul vicleanului balaur l-ai sfărîmat. Pentru aceasta spre chinurile tale plecîndu-Se Hristos, a încununat dumnezeiescul tău cap. Mare mucenice luptătorule, ca cel ce ai îndrăznire către Dumnezeu, roagă-te îndelung pentru sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Lucrînd vrăjmaşul cu tiranul cel ca şi dînsul viclean, ca printr-un organ, prin rea închipuire încerca să spurce cu bucate, din jertfele cele necurate, pe binecredinciosul popor, cel ce se curăţea cu postul. Dar tu ai stricat meşteşugirea lui cu chibzuială mai înţeleaptă, şi în vis arătîndu-te arhiereului celui de atunci, i-ai descoperit adîncul gîndului, arătîndu-i uneltirea cea nesocotită a vicleanului. Pentru aceasta aducîndu-ţi ţie mulţumire, te numim mîntuitor şi săvîrşim în toţi anii pomenirea minunii ce s-a făcut. Şi încă ne rugăm să ne păzim nevătămaţi de uneltirile vicleanului, cu rugăciunile tale cele către Dumnezeu, Mucenice Teodore.

Şi acum..., a Născătoarei, a glasului ce se va întîmpla de rînd.

Ieşire, fără Evanghelie.

Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Să te audă Domnul în ziua necazului (ps. 19,1).

Stih : Să-ţi fie scut numele Dumnezeului lui Iacob (ps. 19,1).

De la Facere, citire :

(II, 20—III, 20)

Şi a pus Adam nume tuturor animalelor şi tuturor păsărilor cerului şi tuturor fiarelor sălbatice; dar pentru Adam nu s-a găsit ajutor de potriva lui. Atunci a adus Domnul Dumnezeu asupra lui Adam somn greu; şi, dacă a adormit, a luat una din coastele lui şi a plinit locul ei cu carne. Iar coasta luată din Adam a făcut-o Domnul Dumnezeu femeie şi a adus-o la Adam. Şi a zis Adam: «Iată aceasta-i os din oasele mele şi carne din carnea mea; ea se va numi femeie, pentru că este luată din bărbatul său. De aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va uni cu femeia sa şi vor fi amîndoi un trup». Adam şi femeia lui erau amîndoi goi şi nu se ruşinau. Şarpele însă era cel mai şiret dintre toate fiarele de pe pămînt, pe care le făcuse Domnul Dumnezeu. Şi a zis şarpele către femeie: «Dumnezeu a zis El, oare, să nu mîncaţi roade din orice pom din rai?». Iar femeia a zis către şarpe: «Roade din pomii raiului putem să mîncăm; numai din rodul pomului celui din mijlocul raiului ne-a zis Dumnezeu: «Să nu mîncaţi din el, nici să vă atingeţi de el, ca să nu muriţi!». Atunci şarpele a zis către femeie: «Nu, nu veţi muri! Dar Dumnezeu ştie că în ziua în care veţi mînca din el vi se vor deschide ochii şi veţi fi ca Dumnezeu, cunoscînd binele şi răul». De aceea femeia, socotind că rodul pomului este bun de mîncat şi plăcut ochilor la vedere şi vrednic de dorit pentru că dă ştiinţă, a luat din el şi a mîncat şi a dat bărbatului său şi a mîncat şi el. Atunci li s-au deschis ochii la amîndoi şi au cunoscut că erau goi, şi au cusut frunze de smochin şi şi-au făcut acoperăminte. Iar cînd au auzit glasul Domnului Dumnezeu,

Care umbla prin rai, în răcoarea serii, s-au ascuns Adam şi femeia lui de faţa Domnului Dumnezeu printre pomii raiului. Şi a strigat Domnul Dumnezeu pe Adam şi i-a zis: «Adame, unde eşti?». Răspuns-a acesta: «Am auzit glasul Tău în rai şi m-am temut, căci sînt gol, şi m-am ascuns». Şi i-a zis Dumnezeu: «Cine ţi-a spus că eşti gol? Nu cumva ai mîncat din pomul din care ţi-am poruncit să nu mănînci?». Zis-a Adam: «Femeia care mi-ai dat-o să fie cu mine, aceea mi-a dat din pom şi am mîncat». Şi a zis Domnul Dumnezeu către femeie: «Pentru ce ai făcut aceasta?». Iar femeia a zis: «Şarpele m-a amăgit şi eu am mîncat». Zis-a Domnul Dumnezeu către şarpe: «Pentru că ai făcut aceasta, blestemat să fii între toate animalele şi între toate fiarele cîmpului; pe pîntecele tău să te tîrăşti şi ţărînă să mănînci în toate zilele vieţii tale! Duşmănie voi pune între tine şi femeie, între sămînţa ta şi sămînţa ei; aceasta îţi va zdrobi capul, iar tu îi vei înţepa călcîiul». Iar femeii i-a zis: «Voi înmulţi mereu necazurile tale, mai ales în vremea sarcinii tale; în dureri vei naşte copii; atrasă vei fi către bărbatul tău şi el te va stăpîni». Iar lui Adam i-a zis: «Pentru că ai ascultat vorba femeii tale şi ai mîncat din pomul din care ţi-am poruncit: «Să nu mănînci», blestemat va fi pămîntul pentru tine! Cu osteneală să te hrăneşti din el în toate zilele vieţii tale! Spini şi pălămidă îţi va rodi el şi te vei hrăni cu iarba cîmpului! În sudoarea feţei tale îţi vei mînca pîinea ta, pînă te vei întoarce în pămîntul din care eşti luat; căci pămînt eşti şi în pămînt te vei întoarce». Şi a pus Adam femeii sale numele Eva, adică viaţă, pentru că ea era să fie mama tuturor celor vii.

— PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Înalţă-Te, Doamne, întru tăria Ta; cînta-vom şi vom lăuda puterile Tale (ps. 20,14).

Stih: Doamne, întru puterea Ta se va veseli împăratul şi întru mîntuirea Ta se va bucura foarte (Ps. 20, 1).

De la Pilde, citire:

(III, 19—34)

Prin înţelepciune, Domnul a întemeiat pămîntul, iar prin înţelegere a întărit cerurile. Prin ştiinţa Sa a deschis adîncurile şi norii picură rouă. Fiul meu, să nu se depărteze acestea dinaintea ochilor tăi; păstrează înţelepciunea şi buna chibzuială, căci ele sînt viaţa sufletului tău şi podoabă pentru gîtul tău. Atunci tu vei merge fără teamă pe calea ta şi piciorul tău nu se va poticni. De te culci, nu-ţi va fi teamă, iar de adormi, somnul tău va fi dulce. Să nu te temi de frica fără veste şi nici de vreo năvală a celor păcătoşi, că Domnul este nădejdea ta şi va feri piciorul tău de cursă. Nu zăbovi a face bine celui ce are nevoie, cînd ai putinţa să-i ajuţi. Nu spune aproapelui tău: «Du-te şi vino, mîine îţi voi da», cînd poţi să-i dai acum. Nu pune la cale răul împotriva aproapelui tău, cînd el locuieşte fără grijă lîngă tine. Nu te certa cu nimeni fără pricină, de vreme ce nu ţi-a făcut nici un rău. Nu rîvni să fii ca omul silnic şi nu alege nici una din căile lui; căci omul cu gînd rău este urît de Domnul, iar de cei drepţi El este mai aproape. Domnul blestemă casa celui fără de lege şi binecuvîntează adăposturile celor drepţi. De cei batjocoritori El rîde, iar celor smeriţi le dă har.

După aceasta: Să se îndrepteze rugăciunea mea... şi cealaltă rînduială a Liturghiei Darurilor mai înainte sfinţite.

Iar după Rugăciunea Amvonului se cîntă acest

CANON de rugăciune

Alcătuire a Sfîntului Teodor

Aducîndu-se şi coliva, începe cu: Doamne, auzi rugăciunea mea...

Apoi: Dumnezeu este Domnul... şi îndată troparul, glasul al 2-lea:

Mari sînt isprăvile credinţei, în izvorul văpăii, ca întru o apă de odihnă, sfîntul Mucenic Teodor s-a bucurat; căci cu foc tot arzîndu-se ca nişte pîine dulce Sfintei Treimi s-a adus. Pentru rugăciunile lui, Hristoase Dumnezeule, mîntuieşte sufletele noastre.

Slavă..., tot acesta.

Şi acum..., al Născătoarei:

Toate tainele tale sînt mai presus de cuget, toate sînt preaslăvite Născătoare de Dumnezeu. Cu curăţia fiind pecetluită şi cu fecioria păzită, Maică te-ai cunoscut nemîncinoasă, născînd pe Dumnezeu cel adevărat. Pe Care roagă-L să mîntuiască sufletele noastre.

Şi îndată Psalmul 50. Apoi acest

CANON

Alcătuire a lui Ioan Damaschin.

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea:

Irmos: Apa trecînd-o ca pe uscat...

Pe tine, Teodore, ştiindu-te iubitor de Dumnezeu şi fiind legat cu dorinţa ta cea neajunsă, sufletul şi trupul meu şi cuvintele laudelor, îţi închin.

Se scria porunca cea urîtă lui Dumnezeu, a aduce jertfe idolilor, iar nu lui Dumnezeu celui viu. Ci tu ai fost adus, nu ca să jertfeşti lor, purtătorule de biruinţă, ci ca să te aduci jertfă lui Dumnezeu.

Slavă...

Fiind pătruns de dumnezeiasca dragoste a lui Dumnezeu Celui Preaînalt, Mucenice Teodore, te-ai făcut ostaş Fiului celui Unul-Născut şi darurile nu le-ai pierdut.

Şi acum..., a Născătoarei:

Cetele îngereşti şi omeneşti, Maică ce nu ştii de mire, te laudă neîncetat; pentru că ai ţinut în braţele tale pe Ziditorul lor, ca pe un prunc.

Cîntarea a 3-a:

Irmos: Tu eşti întărirea...

Cîntare din buzele mele şi rugăciune din sufletul meu îndurerat aduc ţie: milostiveşte-te spre mine, purtătorule de chinuri, Teodore.

Trupul ţi-ai supus minţii celei de sine stăpînitoare, mare mucenice, şi cu amîndouă slujeşti Făcătorului.

Slavă...

Stătut-ai la judecata cea tirănească, vestind Dumnezeu pe Hristos împăratul; şi te-ai lepădat a jertfi celor neadevăraţi, Teodore.

Şi acum..., a Născătoarei:

Pe tine toţi creştinii te-am cîştigat scăpare şi zid pururea; pe tine te slăvim fără tăcere, ceea ce nu ştii de mire.

Cîntarea a 4-a:

Irmos: Auzit-am, Doamne...

Din tainele cele dumnezeieşti gustînd cu cunoştinţa, Mucenice Teodore, fără sfială ai propovăduit naşterea lui Dumnezeu şi o ai mărturisit.

Cei ce slujeau patimilor socoteau Dumnezeirea pătimitoare; pe aceştia, cu duhul fiind tu luminat, i-ai mustrat, pătimitorule Teodore.

Slavă...

Rugămu-ne, fericite Teodore, să ne fii cu rugăciunea ta izbăvitor

nouă, celor ce te lăudăm, din tot felul de primejdii și de patimi.

Și acum..., a Născătoarei :

Ceea ce fiind brazdă nearată ai odrăslit Spicul cel de viață făcător, Care dăruiește lumii viață, Născătoare de Dumnezeu, mîntuiește pe cei ce te laudă pe tine.

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Mînecînd către Tine...

Iubiți pe Domnul, Cel ce vă iubește ! Strigai luptătorule Teodore, către mucenicii cei ce au luptat împreună cu tine.

Aprinzîndu-ți inima cu rîvnă, purtătorule de biruință, ai ars pe zeița cea cu nume mincinos, împreună cu capiștea ei.

Slavă...,

Cu puterea ta cea nebiruită, purtătorule de chinuri Teodore, pierde îndrăzneala barbarilor și patimile mele.

Și acum..., a Născătoarei :

Fecioară după naștere te lăudăm pe tine, Născătoare de Dumnezeu, că tu ai născut lumii pe Dumnezeu-Cuvîntul cu trup.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Curățește-mă pe mine...

Ca o slabă, ca o neputincioasă ce era întărîtarea mincinoșilor zei, spre izbîndirea sa cerea ajutor de la oameni ; de vreme ce se biruia de împotrivirea nemincinoșilor mucenici, care propovăduiau adevărul (de două ori).

Slavă...,

Întărindu-te cu puterea lui Dumnezeu, lauda mucenicilor Teodore, chinurile cele de la păgîni ca pe niște săgetături de prunci le-ai socotit fericite, trăinicia celor viitoare mai înainte văzînd-o.

Și acum..., a Născătoarei :

Fă să ne mîntuim de greșeale cu rugăciunile tale, curată Născătoare de Dumnezeu, și să aflăm, Preacurată, dumnezeiasca strălucire a Fiului lui Dumnezeu, Celui ce S-a întrupat din tine în chip de negrăit.

CONDACUL, glasul al 8-lea :

Credința lui Hristos, ca o pavăză înlăuntru în inima ta primind, puterile cele protivnice le-ai călcat, mult-pătimitorule ; și cu cunună cerească te-ai încununat în veci, Teodore, ca un nebiruit.

Cîntarea a 7-a :

Irmos : Din Iudeea venind tinerii...

Rănitu-te-ai la trup pentru Cuvîntul cel ce S-a rănit după trup pentru noi, și Acestuia, purtătorule de biruință Teodore, cu mulțumită veselindu-te, ai strigat : Dumnezeul părinților noștri, bine ești cuvîntat.

Precum a fost pus în mormînt și de bunăvoie a fost pecetluit Mîntuitorul tuturor, așa te-ai sălășluit în temniță pecetluită, purtătorule de biruință Teodore, strigînd : Dumnezeul părinților noștri, bine ești cuvîntat.

Omorît fiind, și de patimile trupești de bunăvoie scuturîndu-te, nu cu mîncare, purtătorule de chinuri, ci cu dragostea cea dumnezeiască hrănindu-te, ai cîntat : Dumnezeul părinților noștri, bine ești cuvîntat.

Slavă...,

În temniță ca în cuptorul tinerilor oarecînd, unul din neamestecata Treime arătîndu-Se, te-a încurajat, purtătorule de biruință, pe tine cel ce cîntai : Dumnezeul părinților noștri, bine ești cuvîntat.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cînd ai vrut să rînduieşti mîntuirea noastră, Mîntuitorule, Te-ai sălăşluit în pîntecele Fecioarei, pe care ai arătat-o ocrotitoare lumii; Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvîntat.

Cîntarea a 8-a :

Irmos : De şapte ori cuptorul...

Lipsit fiind de înţelegere mai-marele nelegiuiţilor, te îngrozea pe tine păgîneşte, cinstitorule de Dumnezeu, zicînd: Pentru ce în deşert ţi-ai pus nădejdile, nebunule, într-un om care cu sila a murit ? Iar tu ai strigat : Tineri binecuvîntaţi, preoţi lăudaţi, popoare preaînălţaţi pe Hristos în veci.

Ca un priceput şi înţelept iconom al harului, cu harul ce s-a dăruit ţie de la Dumnezeu ai strigat, Teodore, celui ce poruncea păgîneşte : Această ruşine să fie mie şi celor ce cîntă : Tineri binecuvîntaţi, preoţi lăudaţi, popoare preaînălţaţi pe Hristos în veci.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Tinereşte te-ai luptat, cu îndrăzneală ai mustrat, strigînd către tiranul : Pentru ce eşti fără de minte, poruncind ca lăsînd pe Făcătorul să ne închinăm în chip mincinos făpturilor ? Iar eu cînt : Tineri binecuvîntaţi, preoţi lăudaţi, popoare preaînălţaţi pe Hristos în veci.

Şi acum..., a Născătoarei :

În forme trupeşti, cu felurite graiuri închipuite şi cu arătări însemnătoare şi închipuitoare, au vestit mai înainte grăitorii de Dumnezeu naşterea ta, Fecioară, cea mai presus de fire şi minunată. Pentru aceasta veselindu-ne, pe tine cu dreaptă credinţă te lăudăm, preaînălţînd pe Hristos întru toţi vecii.

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Pe tine, Maica lui Dumnezeu...

Pricina muceniciei tale, Teodore, a fost dragostea de Dumnezeu. Pentru aceasta trupul tău s-a dat focului celui material, şi prin aceasta ai mers la focul cel dumnezeiesc, bucurîndu-te, purtătorule de biruinţă, slujitorule al lui Dumnezeu, Teodore.

Mucenice atotcîntat, ai ars, dar nu ai fost ars ; căci tu ai ars înşelăciunea, şi stai viu înaintea lui Dumnezeu, şi întru El ca un mucenic te veseleşti, purtătorule de biruinţă şi slujitorule al lui Dumnezeu, Teodore.

Slavă...

Pe Tine un Hristos Te cunoaştem, pe unul din Treime în două firi desăvîrşite ; păzeşte pe poporul Tău acesta, pe care l-ai cîştigat cu scump sîngele Tău ; pentru rugăciunile lui Teodor, purtătorul de biruinţă.

Şi acum..., a Născătoarei :

Pe tine mîntuire întru primejdii te avem totdeauna, ceea ce ai purtat în braţe pe Dumnezeu cel nevăzut, şi lăudat în ceruri de toate Puterile, şi Care pe Sine S-a dăruit nouă.

Irmosul :

Pe tine, Maica lui Dumnezeu şi «Fecioara cea neispitită de nuntă, «pe tine, ceea ce ai născut mai pre«sus de minte prin cuvînt pe Dum«nezeu cel adevărat, pe tine cea mai «înaltă decît preacuratele Puteri, «cu neîncetate doxologii te mărim «noi robii tăi».

Şi îndată : Sfinte Dumnezeule... Apoi troparul sfîntului : Mari sînt isprăvile credinţei...

Slavă..., condacul : Credința lui Hristos ca o pavăză...

Și acum..., al Născătoarei, același glas:

Ca pe o ocrotitoare și sprijin tare, toți cei ce am greșit am cîștigat ajutorul tău cel fierbinte, Preacurată Fecioară-Maică Marie, mîntuirea creștinilor. Pentru aceasta nu înceta rugînd pe Mîntuitorul, ca să ne dăruiască iertare.

Și se face binecuvîntarea colivei.

Apoi : Fie numele Domnului... (de 3 ori). Bine voi cuvînta pe Domnul... și se dă anafură de preot, și apolisul.

Iar unde nu se face Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, ceasurile se sfîrșesc așa : după Slăbește, lasă, iartă Dumnezeule... și după metaniile cele de pe urmă, se zice : Sfinte Dumnezeule..., Tatăl nostru... Că a Ta este împărăția... Doamne miluiește (de 12 ori). Apoi rugăciunea aceasta : Preasfîntă Treime, Stăpînie...

Și se începe Vecernia :

Veniți să ne închinăm..., (de 3 ori) și Psalmul 103. Apoi obișnuita catismă. La Doamne, strigat-am..., se cîntă stihirile pe 6 : 3 martirice, din Octoih, ale glasului ce va fi de rînd, și 3 ale Sfîntului Teodor. Slavă..., a Sfîntului Teodor ; Și acum..., a Născătoarei, a glasului ce va fi de rînd.

Ieșire nu se face. Lumină lină.... Paremiile.

LA STIHOAVNĂ

Stihira idiomelă a zilei (de 2 ori), apoi Martirica, glasul al 5-lea : Binecuvîntată este oastea..., Slavă..., a Sfîntului Teodor, glasul al 2-lea : Al dumnezeieștilor daruri..., (caută la stihirile Vecerniei). Și acum..., a Născătoarei : Toată nădejdea mea..., Acum liberează..., Sfinte Dumnezeule... După Tatăl nostru..., troparul : Mari sînt isprăvile credinței..., Slavă..., Și acum..., al Născătoarei : Toate tainele tale... Apoi, ecteniile și trei metanii.

Preotul se îmbracă în felon negru și începe : Binecuvîntat este Dumnezeul nostru..., iar strana citește Psalmul 142 și celelalte, precum mai înainte am arătat.

Canonul pe 4. Și după sfîrșitul canonului, în loc de : Cuvine-se să te fericim... se cîntă irmosul Cîntării a 9-a : Pe tine, Maica lui Dumnezeu...

Apoi : Sfinte Dumnezeule..., Tatăl nostru... troparul : Mari sînt isprăvile credinței..., Slavă..., condacul : Credința lui Hristos, ca o pavăză..., Și acum..., al Născătoarei : Ca pe o ocrotitoare...

Se citește rugăciunea și binecuvîntarea colivei.

După aceasta : Fie numele Domnului binecuvîntat... și Bine voi cuvînta pe Domnul... și apolisul.

Întrînd la masă, se gustă vin și untdelemn, pentru ziua sfîntului.

Se cuvine a ști :

Obiceiul acesta este luat după datinile din Lavra Cuviosului Părintelui nostru Sava și din mînăstirile de obște ale Cuviosului Eftimie cel Mare și altele. Dar pentru cinstea zilei, nu se face așa. Ci se mănîncă prune fierte, fără de untdelemn, și varză ; iar cei ce vor voi, mănîncă mîncare uscată ca și miercuri.

Iarăși să se știe :

Că în vinerile Sfîntului Post, la Vecernie și Pavecerniță, nu se fac metanii ; numai unde sînt însemnate, la Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, adică : după Să se îndrepteze rugăciunea mea... trei metanii ; după ieșirea cu Sfintele Daruri, două metanii ; la Fie numele Domnului, trei metanii.

Pavecernița se citește cea mare, la care se cîntă Canonul morților, la gropniță, al glasului de rînd.

Iar Canoanele Mineiului, ce se vor întîmpla într-o această sîmbătă și duminică, se cîntă cînd va socoti cel mai mare : unul se cîntă la Pavecernița de vineri, iar altul la Pavecernița de duminică ; așa se face la toate vinerile seara, în tot Sfîntul Post.

SÎMBĂTĂ DIMINEAȚA

După cei șase psalmi, se cîntă : Dumnezeu este Domnul... pe glasul al 2-lea. Și se zice troparul Sfîntului Teodor : Mari sînt isprăvile credinței... (de 2 ori). Slavă... Și acum... al Născătoarei: Toate tainele tale... (Vezi p. 165). Și obișnuitele Catisme.

După întîia Catismă, se cîntă Sedelnele mucenicilor, din Octoih ale glasului de rînd.

După a doua Catismă, se cîntă aceste Sedelne ale Sfîntului Teodor, glasul al 3-lea :

Podobie : Pentru mărturisirea...

Înfierbîntat fiind de adevărul credinței, ai stins înșelăciunea păgînătății, surpînd dumnezeirea idolilor ; și jertfă dumnezeiască făcîndu-te, cu minunile răcorești marginile lumii, slăvite mucenice. Roagă pe Hristos Dumnezeu, să ne dăruiască nouă mare milă.

Slavă...

Dar dumnezeiesc te-a dat pe tine spre mîntuirea a toată lumea, Domnul, Cel ce te-a întărit în lupte ; bolile noastre cele sufletești tămăduindu-le și patimile trupești biruindule, Mucenice Teodore, roagă pe Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă.

Și acum..., a Născătoarei :

Fecioară curată, ceea ce ai purtat în pîntecele tău pe Dumnezeu, Cel ce a răsărit din Tatăl fără pierdere mai înainte de veci, pe Cuvîntul cel într-un ipostas, și Fiul cel de o ființă, pe Acesta roagă-L, cu profeții și cu mucenicii, cu cuvioșii, pustnicii și drepții, să ne dea nouă dezlegare greșealelor.

Apoi se citește viața Sfîntului Teodor.

După aceea Psalmul 50 și canonul hramului, cu irmosul pe 6, și al Sfîntului Teodor pe 8, cîntînd : Să cîntăm Domnului...

CANONUL

Alcătuire a lui Ioan, mitropolitul evhaitenilor.

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea :

Irmos : Deschide-voi gura mea...

Cel ce este mai presus de toate, pe tine ceea ce L-ai născut în chip de negrăit, te-a pus mai înainte decît pe toți aleșii Lui ; pentru aceasta astăzi lăudînd pe cel încununat de Dînsul, ție prealăudată, mai înainte începem laudă.

Pe marele între mucenici Teodor, pe luptătorul cel prealuminat, pe cel preanumit și preavestit, pe cel întru minuni însemnat de la marginile pămîntului pînă la margini, cu cîntări îl vom lăuda.

Zi de veselie a strălucit întru cele de întristare și mîhnirea lor a veselit-o, luminînd de departe cu harul dumnezeiescului mucenic începuturile și zilele cele dinaintea sărbătorilor.

Cel ce s-a jertfit și în jertfă a primit sfînta înjunghiere, pe care a ales-o, stropește Biserica, ca și cu niște curățiri, cu sîngele Celui ce a pătimit pentru dumnezeiască slăvirea Lui.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Frumos lucru s-a legiuit a prăznui, măcar și fără vreme. Pentru că stăpîna care împodobește toate, și acum s-a arătat de față la pomenirea celui ce mai înainte s-a primejduit pentru dînsa prin sînge.

Alt Canon, alcătuire a aceluiași părinte.

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea :

Irmos : Ca pe uscat umblînd Israel...

Dumnezeule, Cel ce ești minunat întru sfinți cu adevărat, minunează întru mine milele Tale, Hristoase, dăruindu-mi cuvînt ca să laud minunile mucenicului Tău.

Tărie în lupte și răbdare în dureri ai arătat, Mucenice al lui Hristos ; și iarăși grabnic ajutorul tău spre noi ți-ai arătat, Teodore.

Slavă...

Dreapta credință a părinților din sufletul său tiranul lepădînd-o, a

voit a umbla de-a pururea în sfat păgînesc, împotrivindu-se lui Dumnezeu.

Şi acum..., a Născătoarei :

Proorociile bărbaţilor care au grăit de Dumnezeu mai de demult, întru tine arătat s-au împlinit, Maică Fecioară, că ai născut Dumnezeu adevărat şi om adevărat, mai presus de fire şi în chip uimitor.

Catavasie :

Deschide-voi gura mea...

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Pe ai tăi cîntăreţi...

Dorind creştinescul popor a vedea ziua Fiului tău, spre închipuirea ei, stăpînă, prăznuieşte acum mai înainte, punîndu-te pe tine pricina prăznuirii şi pe vestitul mucenicul tău.

Biruiesc în tot chipul cele mai bune ; că cel preamare între mucenici spre veselie a întors întristarea vremii, schimbînd greutatea curatului post întru odihnă.

Al tău osebit şi cuvenit îţi este darul, că dintru ale tale este, pătimitorule. Şi noi, pe care ne-ai sălăşluit în această latură a ta, cu bucurie îţi aducem daruri de laude.

Pus-ai preabună temelie cu vitejiile tale, viteazule, surpînd ca pe o nimica, cu bărbăţia cea mai presus de fire, fiara cea primejdioasă, care sufla cu foc şi cu uciderî.

Înfuriindu-se cumplit noul răzvrătit, întocmai ca şi cel de demult, a amestecat în bucate necurăţii ca pe nişte otravă. Dar înşelîndu-se ticălosul, a fost biruit de înţelepciunea mucenicului.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Umplutu-s-a tot pămîntul Fecioară, de cunoştinţa Domnului, Cel ce S-a arătat lumii din tine. Mulţumire multă fie şi dumnezeieştilor mucenici, căci printr-înşii s-a întărit adevărul.

Alt canon

Irmos : Nu este sfînt precum Tu, Doamne...

Cel ce mai înainte a şoptit cu vicleşug în urechile Evei, şi pe Adam printr-însa cu înşelăciune l-a amăgit, acela şi acum şi-a vărsat veninul răutăţii, spre înşelăciune.

Ură avînd întru sine şi hrănind furia împotriva celor ce drept vieţuiau, nelegiuitul căuta timp potrivit, în care cugeta să săvîrşească vicleşnia.

Slavă...

Sosit-a începutul zilelor Sfîntului Post, în care tot creştinul prin multă postire se curăţeşte pe sine, de la toate înfrînîndu-se.

Şi acum..., a Născătoarei :

Nădejdea cea tare a lumii, acoperămînt şi ocrotire, preasfîntă bună Fecioară, nu trece cu vederea rugăciunea robilor tăi, a celor ce din dragoste te fericesc pe tine pururea.

SEDEALNA, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înţelepciunea şi Cuvîntul...

Dumnezeiasca întrarmare întreagă luînd-o şi înşelăciunea idolilor surpînd, pe îngeri ai îndemnat să laude luptele tale. Căci cu dumnezeiasca dorinţă aprinzîndu-ţi mintea, moartea prin foc ai socotit-o ca nimic. Pentru aceasta, după numirea numelui tău, dai dumnezeieştile daruri celor ce cer de la tine dar de tămăduiri. Purtătorule de biruinţă Teodore, roagă-te lui Hristos Dumnezeu iertare de greşeale să dăruiască celor ce prăznuiesc cu dragoste sfîntă pomenirea ta.

Slavă...

Neplecîndu-te amăgirilor lui Maximin, ci cu cuvintele lui Hristos

îmbărbătîndu-te, capiştile idoleşti prin foc în cenuşă le-ai întors, şi vitejeşte biruind pe cel potrivnic, după zisa proorocului, ai trecut prin foc şi prin apă. Pentru aceasta, după vrednicia nevoinţelor, ai luat răsplătire a izvorî tămăduiri celor ce cer cu credinţă. Purtătorule de biruinţă Teodore, roagă-te lui Hristos Dumnezeu, iertare de greşeale să dăruiască celor ce prăznuiesc cu dragoste sfîntă pomenirea ta.

Şi acum..., a Născătoarei :

Ca o mireasă cu totul fără prihană a Făcătorului, ca o Maică a Mîntuitorului, care nu ştii de bărbat, ca ceea ce eşti locaş Celui Preaînalt, prealăudată, pe mine cel ce m-am făcut sălăşluire spurcată fărădelegilor şi întru cunoştinţă batjocură demonilor, sîrguieşte de mă scapă din răutatea acestora şi mă fă luminată sălăşluire, prin virtute, Preacurată primitoare de lumină. Alungă-mi norul patimilor, şi strălucirii celei de sus mă învredniceşte, şi luminii tale celei curate şi neînserate, cu rugăciunile tale.

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Cel ce şade în slavă...

O, nouă şi uimitoare amestecare şi împreunare ! Naşterea cu fecioria le-a unit Cel ce S-a născut Dumnezeu şi om. Şi cu zilele de întristare a amestecat ziua cea veselă, cinstind pe mucenicul Său.

Vezi cum iubea pe Domnul său, cel ce era ostaş lui Hristos. Că pe vrăjmaşii lui cu rîvnă şi cu foc i-a pierdut, şi mai la urmă pe sine s-a adus cu dragoste lucrare desăvîrşită şi jertfă bineprimită Lui.

Purtător de biruinţă a ieşit din chinuri viteazul, cu îndrăznirea cuvintelor şi cu disprețuirea torturilor, minunînd pe cei ce priveau; şi făcîndu-se la toată lumea nouă şi uimitoare privelişte.

Os al Dumnezeului şi Stăpînului meu, pătimind nu s-a sfărîmat nici după moarte. O, îndelungă răbdare! Tot aşa şi de ostaşul Lui, primindu-l focul şi roata, s-au temut a se atinge de el şi mort fiind.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Slujitorii vieţii care au murit împreună cu Stăpînul şi împreună au înviat, viază acum la Dînsul veşnic, şi pe Maica împreună cu Fiul o slăvesc, binecuvîntînd pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Duhul Sfînt.

Alt canon

Irmos : Hristos este puterea mea...

Sfat s-a sfătuit preanelegiuitul, şi socoteşte cît este în adevăr de înfricoşător, căci a gîndit ticălosul să spurce prin bucate necurate pe poporul lui Hristos.

La îndeplinire a adus acel sfat fără de lege, poruncind să oprească mîncarea bucatelor celor curate şi să pună din cele ce le spurcase el cu sîngiuirile.

Slavă...

Făcut-a cunoscută şi hulită fărădelegea la toţi creştinii. Pentru aceea îndată ce te-au cunoscut, s-au adunat toţi împreună, în sfîntă biserica Domnului.

Şi acum..., a Născătoarei :

Pe ceea ce Te-a născut pe Tine, Cel mai înainte de veci născut din Tatăl, acum credincioşii o punem rugătoare. Deci pentru rugăciunile ei înduplecîndu-Te, fii milostiv robilor Tăi.

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Spăimîntatu-s-au toate...

Astăzi se deschid uşile cele dinainte ale harului. Şi această zi de odihnă acum închipuieşte mai înainte pe cea a Învierii, cinstind aşa

de luminat pe luminata Stăpînă și pe mărîtul mucenic.

Dăruiește Dumnezeu dar pe Teodor cel numit cu numele darului, celor ce iubesc arătarea celui iubit ce s-a arătat, făcîndu-l lucrător de lucruri uimitoare, și săvîrșitor de puteri dumnezeiești.

Nimic nu pot asupra mucenicului arcurile și săgețile tale, vrăjmașule al mîntuirii oamenilor, că și mort fiind, viază și priveghează, și răutăților tale stînd împotrivă, mîntuiește pe tot creștinul ortodox.

Străină era mai înainte minunea fiicei lui Dumnezeu ; dar cu mărturisirile mucenicilor a primit credință neîndoielnică și ceea ce se crede pururea rămîne minunat, și cu credință închinat.

Alt canon

Irmos : Cu dumnezeiasca lumină...

Arhiereul cel de atunci cu totul minunîndu-se, dacă a cunoscut sfatul păgînului, cu laude de toată noaptea a rugat pe Dumnezeu, ca să nu treacă cu vederea, pînă la sfîrșit, pe poporul care este moștenirea Sa.

Dar grabnicul ajutător al celor ce L-au chemat în adevăr și cu căldură, rugăciunile lor nu le-a trecut cu vederea nicidecum; ci degrab le-a dat lor mijlocul spre stricarea acelei viclenii.

Slavă...

Dintru înălțime s-a trimis ajutător cît mai degrab pe pămînt, purtătorul de biruințe Teodor, și mai-marelui Păstor arătîndu-Se, l-a învățat cum să strice sfatul celui fără de lege.

Și acum..., a Născătoarei :

Nimeni din cei ce aleargă cu căldură la a ta folosință, stăpînă, niciodată nu are a se rușina, ci cere har și primește harul, spre folosul cel grabnic al cererii.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Înțelepții lui Dumnezeu...

Nu pot posti, Mîntuitorule, prietenii și fiii nunții Tale, că fiind de față Tu, Mirele, cu Maica Ta și cu prietenul Tău, pe Tine Te ospătează și Ție Îți slujesc.

Depărtatu-s-a de la Dumnezeul Cel ce mîntuiește, depărtatu-s-a și din minte cel cu nume rău, și cu nebunie s-a sculat asupra credinței ; dar în locul acesteia, a aflat pe cel cu nume mare.

Pătimind s-a făcut mai înțelept, și lucrînd s-a făcut mai călduros viteazul ; căci deprinzîndu-se bine cu lupta și cu biruința asupra tiranilor, nici după moarte nu s-a depărtat de fapta cea bună.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Izbăviți fiind astăzi, stăpînă, din primejdia cea stricătoare de suflet, prin minunea mucenicului tău, după dumnezeiasca ta rînduială, amînduror mulțumire vă aducem.

Alt canon

Irmos : Marea vieții văzînd-o...

De vederea Ta cea străină uimindu-se arhiereul a întrebat : Cine ești Tu, Doamne, Cel ce grăiești cu mine ? Arată-ne și ne învață, cum vom afla mai degrab ajutorul.

Eu sînt însuși Teodor mucenicul, a zis. Deci ascultă : Grîu fiert să împarți poporului, și așa se vor feri de bucatele cele spurcate ale vrăjmașului.

Slavă...

Cît este de mare minunea ta și preamărită ocrotirea ta, Teodore ! Pentru aceasta îndrăznind toți, a-

lergăm către tine şi ne rugăm: mîntuieşte pe robii tăi.

Şi acum..., a Născătoarei:

Locaş al luminii şi sălăşluire curată a Cuvîntului te-ai făcut, cu bunăvoirea Tatălui şi cu cercetarea Duhului Sfînt. Pentru aceasta luminează-mă.

CONDACUL, glasul al 8-lea:

Credinţa lui Hristos ca o pavăză înlăuntru, în inima ta, primind, puterile cele protivnice le-ai călcat, mult-pătimitorule, şi cu cunună cerească te-ai încununat în veci, Teodore, ca un nebiruit.

ICOS

Pe Tine, Cel ce Te porţi pe scaunul luminii, cu mulţumită întru credinţă Te lăudăm. Că dumnezeiesc dar ne-ai dăruit pe Teodor cel viteaz în lupte, pe cel în viaţă de trei ori fericit, ca pe cel ce este apărător al adevărului. Care cu gînd drept-credincios cîştigînd pe Hristos, s-a arătat puternic biruitor asupra înşelătorului, ca un nebiruit.

SINAXAR

ÎN SÎMBĂTA ÎNTÎIA A SFÎNTULUI ŞI MARELUI POST

Sinaxarul din Minei şi apoi acesta.

În aceeaşi zi, în sîmbăta celei dintîi săptămîni a Postului Mare, prăznuim neobişnuita minune săvîrşită cu ajutorul colivei de Sfîntul şi slăvitul mare Mucenic Teodor Tiron.

Mare prigoană s-a pornit împotriva creştinilor, pe faţă şi pe ascuns, pe timpul lui Iulian Paravatul. El a stăpînit sceptrul împărăţiei romane după Constanţiu, fiul lui Constantin cel Mare, şi trecuse de la Hristos la închinarea de idoli. Necredinciosul împărat n-a vrut să-i osîndească dintr-o dată, nici cu cruzime şi nici cu neomenie; dimpotrivă încerca cu altfel de purtări să-i facă păgîni, căci pe de o parte îi era ruşine să se poarte crud cu ei, iar pe de altă parte se temea să nu se înmulţească mai mult creştinii. De aceea s-a gîndit vicleanul şi nelegiuitul să-i spurce oarecum pe ascuns. Şi ştiind că poporul nostru al lui Hristos mai cu seamă în săptămîna întîia a Postului Mare caută să se curăţească şi să se apropie mai mult de Dumnezeu, a chemat pe prefectul cetăţii şi i-a poruncit să ridice din piaţă obişnuitele cumpărături de mîncare, adică pîine şi băutură, şi să pună în locul lor altele, după ce au fost mai întîi amestecate cu sîngele jertfelor idoleşti şi au fost spurcate la facerea lor. A poruncit asta cu gîndul că se vor spurca mai cu seamă în aceste zile de curăţie cei ce vor cumpăra aceste mîncări de post. Prefectul a adus la îndeplinire îndată porunca: a pus în toată piaţa mîncări şi băuturi pîngărite de jertfele şi spurcăciunile lor idoleşti.

Dar ochiul lui Dumnezeu, care vede totul, care prinde pe cei deştepţi în vicleniile lor şi are grijă totdeauna de noi robii lui, a răsturnat planurile cele spurcate ale Paravatului. Dumnezeu a trimis la Eudoxie, arhiereul cetăţii, care nu ştia nimic de planul împăratului, pe marele lui mucenic, pe Teodor, care era ostaş din ceata tironilor, numit de aceea şi Tiron.

Teodor a stat înaintea episcopului aievea şi nu în vis şi i-a spus aşa: «Scoală-te cît mai repede, adună turma lui Hristos şi porunceşte cu tărie să nu cumpere nimeni nimic din cele puse în piaţă, căci sînt spurcate de necredinciosul împărat cu sîngele jertfelor idoleşti!». Episcopul, nedumerit, l-a întrebat: «Cu ce au să se hrănească cei care n-au merinde acasă, dacă nu vor cumpăra din cele ce se vînd în piaţă?». «Fă-le colivă, i-a răspuns sfîntul, ca să le potoleşti nevoia».

Episcopul, nedumerit iarăşi, şi neînţelegînd ce-i spune, l-a întrebat: «Ce este aceea, colivă?». «Grîu fiert, i-a răspuns Marele Teodor. Aşa numim noi evhaitenii grîul fiert!».

Episcopul a vrut să ştie cine este acesta care poartă grijă de poporul creştin. Sfîntul i-a spus din nou: «Teodor mucenicul lui Hristos, trimis de El în ajutorul vostru».

Episcopul s-a sculat îndată şi a vestit mulţimii cele văzute. Lucrînd aşa, a păzit nepîngărită turma lui Hristos de planurile împăratului duşman şi Paravat. El, cînd a văzut că este vădită vicleniа lui şi că n-a putut face nimic, deşul de ruşinat, a poruncit să pună din nou în piaţă obişnuitele cumpărături.

După ce a trecut săptămîna, poporul lui Hristos, înălţînd mulţumiri binefăcătorului lor şi mucenicului, a săvîrşit în această sîmbătă cu colivă pomenirea lui. Şi de atunci şi pînă acum, noi credincioşii, înnoind minunea, cinstim cu colivi pe

Marele Teodor, ca să nu se uite cu timpul o faptă așa de mare a mucenicului.

Pe acest Mare Teodor l-a chinuit cumplit păgînul Vringa pe timpul împăratului Maximin. Mai întîi a fost supus la mari suferințe. În urmă sfîntul a dat foc templului zeiței păgînilor, iar podoabele templului le-a împărțit la săraci. Cu toate că unii au venit la el cu scopul de a-l sfătui să se lepede de credință, totuși n-a vrut. Așadar, după ce a pătimit multe, în urmă a fost aruncat într-un cuptor foarte încins. Nepătimind nimic din pricina aceluia, și-a dat lui Dumnezeu duhul său în mijlocul cuptorului.

Cu rugăciunile lui, Dumnezeule, miluiește-ne și ne mîntuiește. Amin.

Cîntarea a 7-a :

Irmos :N-au slujit făpturii...

Zis-ai, drepte Stăpîne, că nu este lege drepților Tăi. Pentru aceasta Maica Ta și mult-minunatul robul Tău acesta, cu lumina pomenirii lor, astăzi dezleagă legile postului.

Cît este de dulce, mare și vesel praznicul de acum, pe care cel mai mare și mai viteaz dintre mucenici, ni l-a însemnat nouă cu o minune, păzind pe poporul lui Hristos curat dinspre cele necurate.

Pe cel ce a stat împotriva balaurilor celor răi și a biruit pe cel stricător de suflete și vătămător de trupuri însuflețite, să-l încununăm cu cîntări de biruință și cu cununi de laude.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Începătorul neamului cunoscînd mai înainte mîncarea cea pierzătoare de suflet, nu s-a ferit ; iar credinciosul tău popor de la mucenicul tău mai înainte învățîndu-se, și ferindu-se de hrana pierzătoare, cu el împreună, stăpînă, jertfește mulțumitele cele de mîntuire.

Alt canon

Irmos :Dătător de rouă...

Nor răcoritor al întristării și al văpăii te-ai arătat, prealăudate, și ai mîntuit din cuptorul cel tiranesc pe toți credincioșii, care strigă : Bine ești cuvîntat Dumnezeul părinților noștri.

Împărate cel prea fără de lege, rușinează-te. Și să se îngrădească gura ta care a uneltit asupra noastră sfat fără de lege. Că Împăratul împăraților și Domnul tuturor a stricat puterea ta.

Slavă...

Iuliane fără minte, inima ta toată s-a umplut de răutate ; dar înțeleptul Dumnezeul nostru zădărnicește ceea ce s-a vărsat dintr-însa cu vicleșug asupra noastră, cei ce strigăm către Dînsul : har ne dai nouă cu adevărat !

Și acum..., a Născătoarei :

Mai presus de cuvînt a fost zămislirea ta și mai presus de minte nașterea ta, Preacurată ; că ai născut după trup pe Dumnezeu, pe Cel care a mîntuit pe toți din stricăciune, ceea ce ești binecuvîntată. Pentru aceasta acum, de Dumnezeu Născătoare, pe tine te mărim.

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Mîntuitorule al tuturor...

Ceea ce a umplut de bucurie cu nașterea cele cerești și cele pămîntești, în această vreme de întristare, har de folos dă celui încununat, săvîrșind strălucit prăznuirile.

Să ne odihnim în simbăta de astăzi, oamenilor, încetînd ostenelile cele de ieri, pentru Cel ce a binecuvîntat această zi cu odihna și cu prăznuirea cea de acum a mucenicului.

Cu adevărat aceasta s-ar putea zice cea întîia între sîmbete și sîmbăta sîmbetelor, plină de har mucenicesc și de dumnezeiască putere și pomenire de mare mîntuire.

Cu mîncările cele curate ale Împăratului Dumnezeu, a făcut netrebnice Cel curat întinăciunile împărăției celei fără de lege, și cu preamărita mijlocire a facerii de minuni, a sfințit a șaptea zi.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Moartea cea cu dragoste a mucenicilor adeverează taina ta, Fecioară ; căci crezînd ei lui Dumnezeu, Cel ce S-a născut, Care a suferit de bunăvoie patimă, singuri pe sineși vitejii s-au jertfit.

Alt canon

Irmos : Din văpaie cuvioșilor...

Precum ai scăpat din văpaie, Mucenice Teodore, cu dumnezeiasca putere, așa și acum pe noi ne-ai mîntuit însuți, cu dumnezeiască grija ta, de sfatul celui fără de lege și al răului viclean.

Aseară s-a sălășluit plîngere robilor tăi, prin vicleană meșteșugirea celui lepădat de noi ; iar întru această dimineață bucurie a strălucit, mucenice răbdătorule, prin călduros ul tău ajutor.

Slavă...

Ajutor pe tine aflîndu-te noi cei ce am căzut în primejdii, și izbăvitor de uneltirea vrăjmașului, mucenice al lui Hristos, purtătorule de biruință Teodore, pe tine te mărim întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei :

Nu se pricepe mintea omenească a spune taina nașterii tale, Preacurată. Pentru aceasta cu dreaptă credință, ca pe o Născătoare de Dumnezeu, pe tine te cinstim și te mărim întru toți vecii.

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Nașterea cea nestricată...

Alergă împreună mulțimile de pretutindeni la cortul mărturiei și la harul cel din el al celui ce a strălucit întru slavă mai mult decît toți mucenicii ; pe care împreună cu stăpîna tuturor îl slăvim.

Îmbărbătează-te Biserica lui Hristos, și biruiește pe cei ce se luptă cu tine în zadar. Că prietenii lui Hristos și de față și departe fiind, de tine se îngrijesc, ca și viteazul căruia îi cînți cîntările de mulțumire.

Pe cel ce se părea de demult a fi mort, lucrurile îl arată că trăiește și după sfîrșit, și că este iarăși ocrotitor credinței, cu aceeași rîvnă. Pe care cîștigîndu-l făcător de bine, îl mărim.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Pe tine cartea lui Dumnezeu cea pecetluită, avîndu-te ca pe o pecete dumnezeiască, te pun mai presus de toate cîntările, și aduc la tine, Fecioară, toate laudele, așa mărind totodată pe mucenicul tău.

Alt canon

Irmos : Pe Dumnezeu a-L vedea...

Ca un apărător bine te-ai arătat prealăudate, și mare ajutător nouă celor ce cinstim acum cinstită și fericită pomenirea ta, și isprăvile luptelor tale, și dumnezeiescul ajutor ce ni s-a făcut.

Minunea ta, preafericite Teodore, ce s-a săvîrșit prin sfintele tale îndestulări, în toată lumea se laudă, fericite. Pentru aceasta adunîndune în tot anul, slavă înălțăm lui Hristos, Celui ce te-a mărit pe tine.

Slavă...

Văzînd dragostea celor ce te laudă pe tine, mucenice al lui Hristos, dăruiește-ne și mai mare dar. Știind și credința cîtă este, strălucite mucenice, nu înceta a fi rugător prea fierbinte și mijlocitor către Dumnezeu pentru noi.

Și acum..., a Născătoarei :

Nu încetăm a te lăuda pe tine, Fecioară, ajutătoarea, acoperămîn-

tul, grabnica sprijinitoare şi ocrotitoarea noastră cea neînfruntată. Păzeşte pe rugătorii tăi de toată răutatea, izbăvindu-ne pururea de toată uneltirea celui viclean.

LUMINÎNDA

Podobie : Cu Apostolii să ne suim...

Purtătorule de cunună, sfinte, împreună cu îngerii stînd acum înaintea scaunului lui Hristos, şi de lumina cea de acolo umplîndu-te, purtătorule de biruinţă, roagă-te neîncetat pentru pacea lumii şi pentru mîntuirea noastră, a celor ce cu dreaptă credinţă săvîrşim purtătoarea de lumină pomenirea ta, Teodore preafericite, mucenice prealăudate (de două ori).

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

În pîntecele tău, de Dumnezeu Născătoare, S-a sălăşluit Domnul precum Însuşi ştie, vrînd să cheme din stricăciune lumea cea pierdută. Deci aflînd toţi mîntuire, strigăm ţie ca îngerul : Bucură-te prealăudată, între toate femeile binecuvîntată; că ai născut bucurie la toată lumea.

LA LAUDE

Se pun 4 stihiri, glasul 1 :

Podobie : Ceea ce eşti bucuria cetelor...

Pe viteazul oştirii celei de sus, ca pe un bărbat întrarmat al dreptei noastre credinţe, adunîndu-ne credincioşii, cu cîntări de taină să-l lăudăm, zicînd : Vrednicule de minune, mucenice al lui Iisus, roagă-te pentru cei ce te cinstesc pe tine.

Cu numirea ta cea după nume, dar lui Dumnezeu cu adevărat, tuturor celor scîrbiţi mîngîiere te-ai dat, Teodore, de trei ori fericite. Căci cu adevărat tot cel ce aleargă la biserica ta, cu bucurie luînd răsplătirile minunilor tale, cinsteşte pe Hristos.

Bogăţia şi lumina dreptei credinţe şi strălucirea cu ostenelile cele mucenicesti adunînd-o întru tine, toată tăria ta dar primit lui Dumnezeu ai adus, plinind cu osîrdie prin chinuri, chemarea ta cea de Dumnezeu dăruită.

Cu prealuminată prăznuirea dumnezeiescului mucenic să ne ospătăm toţi, şi cu credinţă să ne veselim, iubitorilor de prăznuire ; şi cinstind luminată pomenirea sfîrşitului lui, să lăudăm cu cîntări pe Iisus, Cel ce l-a mărit.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Dar de sfinţenie şi bogăţie de dumnezeiască viaţă, te-ai arătat lumii, Teodore ; că Hristos a mărit pomenirea ta, înţelepte; întru care credincioşii bucurîndu-ne, cu un glas lăudăm nevoinţele ostenelilor tale.

Şi acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, tu eşti viţa cea adevărată, care ai odrăslit rodul vieţii. Ţie ne rugăm : Roagă-te, stăpînă, împreună cu purtătorul de biruinţă şi cu toţi sfinţii, să se miluiască sufletele noastre.

LA STIHOAVNĂ

Stihirile sfîntului, glasul al 4-lea, însuşi glasul :

Dănţuiesc adunările mucenicilor cu bucurie acum, în biserica ta, purtătorule de biruinţă Teodore, şi cetele îngerilor laudă nevoinţele răbdării tale ; şi însuşi Dătătorul de cununi, Hristos, stă de faţă, daruri bogate cîntăreţilor tăi cu dreapta Sa dăruindu-le. Pe Care iubindu-L, L-ai căutat, şi aflînd pe Acela de Care ai dorit, viezi împreună cu Dînsul. Pe Care roagă-L să mîntuiască şi să lumineze sufletele noastre.

Stih : Dreptul ca finicul va înflori şi ca cedrul cel din Liban se va înmulţi (Ps. 91, 12).

Postul cel curat şi fără prihană, la noi acum ajungînd, a adus cu sine

săvîrşire de minuni mucenicești. Că prin post ne curățim de întinăciunile şi de necurățiile cele sufletești şi prin dovezi şi lupte vitejești asupra patimilor ne îmbărbătăm. Pentru aceasta şi cu darul sfintei postiri luminîndu-ne, şi cu minunile Mucenicului Teodor, ne întărim prin credință întru Hristos; cerînd de la El să dea mîntuire sufletelor noastre.

Stih : Răsădit fiind în casa Domnului, în curțile casei Dumnezeului nostru va înflori (Ps. 91, 13).

Cu mucenicească ta îndrăznire cea către Dumnezeu, Teodore, ai făcut zadarnică uneltirea celui lepădat împotriva credinței lui Hristos, apărător făcîndu-te poporului celui dreptcredincios, păzindu-l prin înştiințare minunată, de bucatele cele spurcate ale jertfelor idolești. Pentru aceasta pe tine ca pe un surpător al idolilor şi mîntuitor şi păzitor al turmei lui Hristos şi ocrotitor al nostru lesne ascultător, cinstindu-te cu cîntări, te rugăm : Să se dăruiască prin tine sufletelor noastre iertare şi luminare.

Slavă..., glasul al 8-lea :

Cu bărbăție mucenicească creştinește întrarmîndu-te, purtătorule de biruință al lui Hristos, şi închinarea cea cugetătoare tainic apărînd-o cu puterea Lui, ai arătat neputincioasă păgînătatea idolilor şi cruzimea tiranilor; neluînd în seamă chinurile şi focul cel vremelnic. Ci, o, cela ce eşti al dumnezeieştilor daruri şi cu fapta şi cu numele, de toată primejdia mîntuieşte cu rugăciunile tale pe cei ce săvîrşesc pomenirea ta.

Şi acum..., a Născătoarei :

Stăpînă primeşte rugăciunile nevrednicilor robilor tăi, şi ne izbăveşte pe noi de toată nevoia şi necazul.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei, după rînduială ; apoi Ceasul întîi şi apolisul.

LA LITURGHIE

Fericirile din Canonul Sfîntului : Cîntarea a 3-a şi a 6-a, pe 8.

Prochimen, glasul al 7-lea :

Veseli-se-va dreptul de Domnul şi va nădăjdui întru Dînsul (Ps. 63, 11).

Stih : Auzi Dumnezeule glasul meu, cînd mă rog către Tine (Ps. 63, 1).

Apostolul zilei şi al sfîntului.

Aliluia, glasul al 4-lea :

Dreptul ca finicul va înflori şi ca cedrul cel din Liban se va înmulți (Ps. 91, 12).

Stih : Răsădit fiind în casa Domnului, în curțile casei Dumnezeului nostru va înflori (Ps. 91, 13).

Evanghelia de la Marcu şi a sfîntului de la Ioan.

CHINONICUL

Întru pomenire veşnică va fi dreptul, de auzul rău nu se va teme. Aliluia (ps. 111,6).

La masă se citeşte Cuvîntul cel de laudă pentru Sfîntul Teodor al Sfîntului Grigorie de Nisa. Se mănîncă bob fiert, măsline albe şi negre şi fierturi cu untdelemn ; de se va întîmpla şi colivă, bem şi vin cîte două pahare pentru sfînt.

Acest obicei este luat din Lavrele Cuviosului Părintelui nostru Sava şi din ale purtătorului de Dumnezeu Părintelui nostru Eftimie.

Se cuvine a şti :

Că numai de două ori se îngăduie să se mănînce peşte în acest mare Post : la Bunavestire şi la Duminica Floriilor.

Cînd Aflarea cinstitului cap al Sfîntului Ioan Botezătorul sau Sfinții 40 de Mucenici cad în duminica cea dintîi a Postului, să se caute tipicul de la sfîrşitul cărții, la litera L.

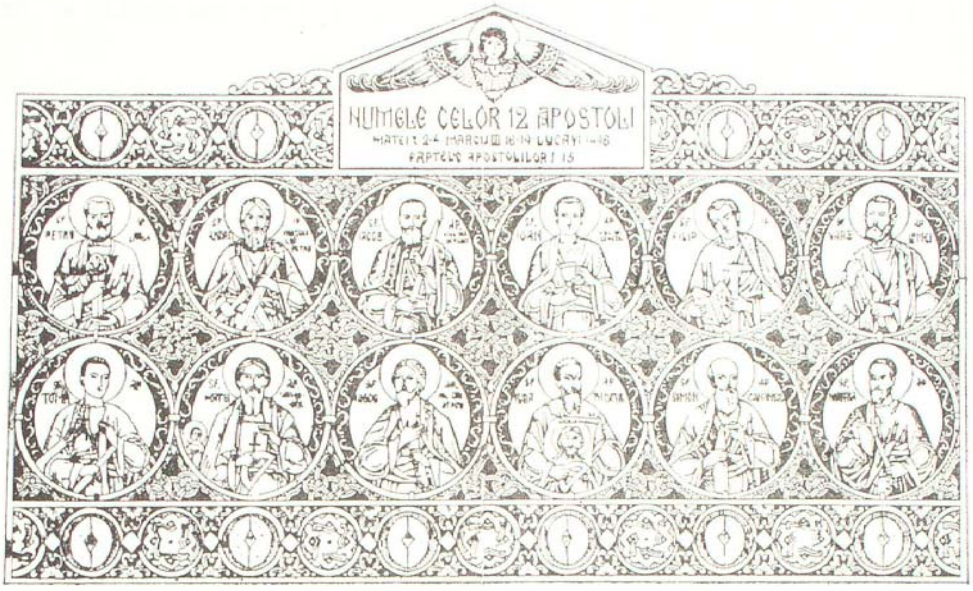

DUMINICA

ÎNTÎIA A SFÎNTULUI ŞI MARELUI POST

ÎN CARE SE POMENEŞTE DREAPTA CREDINŢĂ

SÎMBĂTĂ SEARA

Se face obişnuita priveghere

LA VECERNIA MICĂ

La Doamne, strigat-am..., se pun patru stihiri şi se cîntă podobnicele, alcătuire a lui Nicolae, glasul 1 :

Podobie : Ceea ce eşti bucuria...

Acum s-a întins lumina dreptei credinţe spre toţi, risipind ca un nor înşelăciunea păgînătăţii şi luminînd inimile celor credincioşi. Veniţi toţi să cădem cu gînd binecinstitor închinîndu-ne, noi drept-credincioşii, cinstitelor icoane ale lui Hristos.

Cu sfintele icoane se luminează acum, împodobindu-se ca o mireasă, Biserica lui Hristos, şi pe toţi îi cheamă să prăznuiască duhovniceşte. Să ne adunăm dar cu un gînd şi cu o credinţă, cu bucurie slăvind pe Domnul.

Lumea toată se veseleşte că iată, Domnul a surpat din înălţime stăpînirea păgînătăţii cu nespusă pronevedere; şi cei smeriţi ne-am înălţat astăzi la dreapta credinţă, fiind îndrumaţi de drept-cinstitoarea împărătească.

Cinstea icoanei se înalţă la chipul cel dintîi, zice Sfîntul Vasile. Pentru aceasta cu dragoste cinstim icoanele Mîntuitorului Hristos şi ale tuturor sfinţilor ; ca nu cumva adunîndu-ne acum, să cădem în privinţa lor în păgînătate.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Cel ce este nevăzut după firea cea fără început şi dumnezeiască, om S-a văzut, Fecioară, din preacurate sîngiurile tale pentru milostivirea cea preaînaltă. A Cărui asemănare trupească scriind, cu cinste ne închinăm Lui toţi credincioşii, şi cu dreaptă credinţă Îl slăvim.

LA STIHOAVNA

Stihira, glasul al 2-lea :

Podobie : Casa Efratului...

De pierzarea necredincioşilor, cea făcătoare de stricăciune scăpînd, cu lumina dreptei credinţe inimile să ne luminăm credincioşilor, slăvind pe Dumnezeu.

Stih : Aduceţi Domnului slavă şi cinste, aduceţi Domnului slavă numelui Lui.

Înşelăciunea cea întunecată a lui Arie a încetat, a lui Macedonie, a lui Petru, a lui Sever şi a lui Piru, şi luminează lumina cea întreit-luminătoare.

Stih : Închinaţi-vă Lui în curtea cea sfîntă a Lui.

Nu se mai laudă mincinoasa învăţătură a necredincioşilor. Că Dumnezeu dă dreptcredincioşilor toiag de tărie cu încuviinţarea Teodorei.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Înălţat-ai fruntea celor smeriţi, Născătoare de Dumnezeu, născînd pe Dumnezeu-Cuvîntul. Pentru aceasta toţi cu credinţă cinstindu-te, pe tine te mărim.

Troparul, glasul al 2-lea : Preacuratului Tău chip..., ectenia mică şi apolisul.

LA VECERNIA MARE

La Doamne, strigat-am..., se pun 10 stihiri, cîntînd : 3 stihiri ale Învierii, 3 ale lui Anatolie şi, din Triod, patru podobnice, glasul al 6-lea :

Podobie : Toată nădejdea punîndu-şi...

Pe Tine cel necuprins, Care ai strălucit mai înainte de luceafăr, fără început, din pîntecele cel nematerial şi fără de trup al Părintelui, proorocii cei însuflaţi cu Duhul Tău, Doamne, Te-au vestit a fi Prunc-întrupat, din cea care n-a ştiut de nuntă, unit cu oamenii şi aici pe pămînt văzut. Pentru care ca un îndurat, înveredniceşte de luminarea Ta, pe cei ce laudă Învierea Ta cea nespusă şi cinstită.

Cu cuvîntul vestindu-Te, grăitorii de Dumnezeu prooroci, şi cu faptele cinstindu-Te, viaţă fără de sfîrşit au dobîndit; că nesuferind a sluji făpturii, Stăpîne, fără numai Ţie Făcătorului, de lume toţi evanghelicește s-au depărtat şi s-au făcut părtaşi patimii Tale, pe care mai înainte au vestit-o. Pentru ale căror rugăciuni înveredniceşte-ne să trecem fără prihană măsura postului, Unule, mult-Milostive.

Din firea Ta cea dumnezeiască nefiind cuprins, Stăpîne, mai pe urmă întrupîndu-Te, ai binevoit a Te cuprinde. Căci cu luarea trupului, ai luat şi toate însuşirile lui. Pentru aceasta înscriind chipul asemănării Tale, cu cuviinţă îl sărutăm, spre dragostea Ta înălţîndu-ne; şi dintr-însul luăm harul tămăduirilor, urmînd dumnezeieştilor aşezăminte ale Apostolilor.

Preacinstită podoabă a luat Biserica lui Hristos din înălţarea cea prealuminată a cinstitelor şi sfintelor icoane ale Mîntuitorului Hristos, ale Maicii lui Dumnezeu şi ale tuturor sfinţilor, prin care se luminează şi se împodobeşte cu harul şi se leapădă de adunarea ereticilor, alungîndu-i. Şi bucurîndu-se, slă-

veşte pe iubitorul de oameni Dumnezeu, Care pentru dînsa a răbdat patimi de bunăvoie.

Slavă..., glasul al 2-lea :

Strălucit-a harul adevărului : cele ce s-au însemnat de demult umbros, acum arătat s-au săvîrşit. Că iată Biserica se îmbracă cu chipul cel după trup al lui Hristos, ca şi cu o podoabă mai presus de lume, chipul cortului mărturiei cel mai dinainte însemnîndu-l şi credinţa cea dreaptă cinstind. Ca ţinînd icoana Aceluia pe Care Îl cinstim, să nu ne înşelăm. Să se îmbrace cu ruşine cei ce nu cred aşa ! Că nouă ne este spre laudă chipul Celui ce S-a întrupat ; Căruia cu dreaptă credinţă ne închinăm, nu făcîndu-l Dumnezeu. Pe acela credincioşii sărutîndu-l, să strigăm : Dumnezeule, mîntuieşte p o p o r u l Tău şi binecuvintează moştenirea Ta.

Şi acum..., a Născătoarei, a glasului din Octoih.

LA L I T I E

După obicei, stihira hramului

Slavă..., glasul al 2-lea :

Bucuraţi-vă cinstiţi prooroci, care legea Domnului bine aţi rînduit, şi credinţei v-aţi arătat stîlpi de neluat şi de neclintit. Căci voi v-aţi arătat şi mijlocitori ai Legii celei Noi a lui Hristos. Şi mutîndu-vă la cer, pe Acela rugaţi-L să împace lumea şi să mîntuiască sufletele noastre.

Şi acum..., a Născătoarei, acelaşi glas :

Toată nădejdea mea spre tine o pun Maica lui Dumnezeu. Păzeşte-mă sub acoperămîntul tău.

STIHOAVNA, din Octoih :

Slavă..., glasul al 2-lea, însuşi glasul :

Cei ce am trecut din necredinţă la dreapta credinţă, şi cu lumina cunoştinţei ne-am luminat, să plesnim cu mîinile, precum zice psalmistul, aducînd laudă de mulţumire lui Dumnezeu. Şi cu cinste să ne închinăm sfintelor icoane ale lui Hristos, şi celor ale Preacuratei şi ale tuturor sfinţilor, care sînt însemnate pe pereţi, pe scînduri şi pe sfinţitele vase; lepădînd păgînească credinţă a celor necredincioşi. Pentru că cinstea icoanei, precum zice Vasile, trece la chipul care s-a închipuit, cerînd pentru rugăciunile P r e a c u r a t e i Maicii Tale, Hristoase Dumnezeul nostru, şi ale tuturor sfinţilor, să ne dăruieşti nouă mare milă.

Şi acum..., a Născătoarei :

O, minune mai nouă decît toate minunile cele de demult ! Că cine a cunoscut să fi născut maică fără bărbat şi să poarte în braţe pe Cel ce cuprinde toată făptura ? A lui Dumnezeu, Cel ce S-a născut, este voia. Pe Care ca pe un Prunc, Preacurată, purtîndu-L în braţele tale şi ca o Maică, îndrăzneală către Dînsul cîştigînd, nu înceta a-L ruga pentru cei ce te cinstesc, ca să miluiască şi să mîntuiască sufletele noastre.

Troparul : Născătoare de Dumnezeu... şi cealaltă urmare a Privegherii.

Iar de nu este Priveghere, după Tatăl nostru... se zice întîi troparul Învierii, apoi Slavă..., glasul al 2-lea :

Preacuratului Tău chip ne închinăm Bunule, cerînd iertare greşealelor noastre, Hristoase Dumnezeule. Că de voie ai binevoit a Te sui cu trupul pe Cruce, ca să scapi din robia vrăjmaşului pe cei pe care i-ai zidit. Pentru aceasta cu mulţumire strigăm Ţie : Toate le-ai umplut de bucurie, Mîntuitorul nostru, Cel ce ai venit ca să mîntuieşti lumea.

Şi acum..., al Născătoarei :

Toate tainele tale sînt mai presus de cuget ; toate sînt preaslăvite, Născătoare de Dumnezeu. Cu curăţia fiind pecetluită şi cu fecioria păzită, cu adevărat Maică te-ai cunos-

cut născînd pe Dumnezeu cel adevărat. Pe Acela roagă-L să mîntuiască sufletele noastre.

DUMINICĂ DIMINEAȚA

La Dumnezeu este Domnul... troparul Învierii, de două ori. Slavă..., Preacuratului Tău chip..., Și acum..., al Născătoarei: Toate tainele tale sînt...

Apoi obișnuitele Catisme și cealaltă rînduială după obicei.

Canoanele se citesc astfel: al Învierii, al Crucii-Învierii și al Născătoarei de Dumnezeu, toate pe 8; și din Triod, canonul pe 6.

CANONUL Triodului

Alcătuire a lui Teofan.

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea:

Irmos: Adîncul Mării Roșii...

Săltînd cu veselie astăzi noi credincioșii strigăm: Cît sînt de minunate lucrurile Tale, Hristoase, și puterea Ta cît este de mare, Cel ce ai făcut înțelegerea și unirea noastră.

Veniți gînditorilor de Dumnezeu să săvîrșim zi de bucurie; acum cerul și pămîntul se veselesc, cetele îngerești și adunările omenești în chip deosebit prăznuind.

Prea mare facere de bine văzînd, adică mădularele lui Hristos cele despărțite, adunate în unire, cu mîinile să plesnim și să lăudăm pe Dumnezeu, Cel ce a dat pacea.

Slavă...

Datu-s-au astăzi Bisericii biruințele, cu voia și cu sfatul cel din îndemnul lui Dumnezeu, al împăraților Mihail și Teodora, care au ținut credința cea dreaptă.

Și acum..., a Născătoarei:

Armele păgînești lor eresuri adevărat au pierit; că văzînd locașul tău, Preacurată cinstită, împodobit cu icoane după obiceiul creștinesc, acum noi toți cu prea-sfințenie ne bucurăm.

Catavasie:

Adîncul Mării Roșii cu urme ne-«udate, pedestru trecîndu-l Israel «cel de demult, cu mîinile lui Moise «în chipul crucii, puterea lui Amalec «în pustie a biruit».

Cîntarea a 3-a:

Irmos: Se veselește de Tine...

Nu se mai înalță acum sprînceana păgînilor eretici; căci puterea lui Dumnezeu a întărit Ortodoxia.

Norii în chip proorocesc să ne stropească nouă din cer astăzi roua făcătoare de viață pentru înălțarea credinței.

Cu bun vers să vestească trîmbițele cele de taină ale Apostolilor lui Hristos, mai presus de fire, înălțarea cinstitelor icoane.

Slavă...

Să lăudăm pe Hristos, Cel ce ne-a arătat o împărătească binecredincioasă și de Hristos-iubitoare împreună cu odrasla ei cea de Dumnezeu încununată.

Și acum..., a Născătoarei:

Locașul tău cel sfințit luîndu-l noi credincioșii, Preacurată, ne rugăm să ne luminăm acum cu harul cel luminos.

Catavasie:

Se veselește de Tine Biserica Ta, «Hristoase, strigînd: Tu ești puterea «mea, Doamne, și scăparea și întă-«rirea».

SEDEALNA, glasul 1:

Podobie: Ceata ingerească...

Dumnezeiescul Tău chip în icoană însemnîndu-l, nașterea Ta, Hris-

toase, luminat o vestim, minunile cele negrăite și răstignirea cea de bunăvoie; prin care demonii se gonesc cu frică și necredincioșii cu cutremur se tînguiesc, ca niște părtași ai acelora.

Slavă...

Cu chipurile profeților, cu fețele Apostolilor, cu icoanele și cu închipuirile sfinților mucenici și ale tuturor sfinților, cu sfințenie se împodobește; cu ale Mirelui celui netrupesc și cu strălucirile cele înțelegătoare ale miresei se luminează maica, Sionul cel de sus.

Și acum..., a Născătoarei:

Celor ce cu dragoste cinstesc sfîntă icoana ta, Preacurată și cu adevărat Maică a lui Dumnezeu, te vestesc cu un glas, și cu credință se închină ție, arată-te păzitoare și ocrotitoare tare, gonind toată răutatea departe de la dînșii, ca aceea care toate le poți.

Cîntarea a 4-a:

Irmos: Ridicat pe Cruce...

Cu dumnezeiasca cercetare a Mîngîietorului sfințește Biserica Ta, și cu venirea Lui alungă înșelăciunea eresului, Cuvinte al lui Dumnezeu, mult-Milostive.

De păgînătatea cea preasilnică izbăvind pe poporul Tău, fă-l să se aprindă cu rîvna Ortodoxiei și cu credință să strige: Slavă puterii Tale, Doamne.

Văzînd că se luminează dumnezeiești le locașuri cu sfințitele chipuri ale icoanelor lui Hristos și ale Născătoarei de Dumnezeu, cu sfințită cuviință ne bucurăm.

Slavă...

Împărăteasa cea împodobită cu cunună, dorind de adevărata împărăție a lui Hristos, a zugrăvit icoana Lui cea neîntinată și chipurile sfinților.

Și acum..., a Născătoarei:

Întrupat născînd pe Dumnezeu-Cuvîntul, ceea ce ești plină de haruri, sfințenie cuvioasă lui Dumnezeu te-ai arătat; pentru aceasta Biserica ta cea luminată o înnoim.

Catavasie:

Ridicat pe Cruce văzîndu-Te Bi-«serica, pe Tine Soarele dreptății, «a stat întru a sa rînduială, precum «se cuvine, strigînd: Slavă puterii «Tale, Doamne».

Cîntarea a 5-a:

Irmos: Tu, Doamne, lumina mea...

Pune Doamne Bisericii Tale întărire, ca să petreacă în veacul veacului, neclintită de valul eresurilor.

Peste tot pămîntul a strălucit lumina veseliei, și a dumnezeiescului ajutor, cel dat de sus credincioșilor.

Cel ce ești unul bun și izvor al bunătății, Tu înalță fruntea dreptcredincioșilor împărați, a celor ce cinstesc icoana Ta.

Slavă...

Lumina cea neapusă a dreptei credințe ne-a răsărit nouă, cu porunca cea de Dumnezeu însuflată a credincioșilor împărați, și cu voia cea gînditoare la Dumnezeu.

Și acum..., a Născătoarei:

Înnoiește-ne nouă frumusețea cea dintîi, Preacurată Maica lui Dumnezeu; și casa ta aceasta sfințește-o cu harul tău.

Catavasie:

Tu, Doamne, lumina mea în lu-«me ai venit, Lumina cea sfîn-

«tă, care întorci dintru întunericul «necunoștinței, pe cei ce Te laudă «pe Tine cu credință».

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Jertfi-voi Ție cu glas de laudă...

Se scrie și se cinstește cu închinăciune credincioasă chipul Stăpînului ; și iarăși ia îndrăzneală Biserica preaslăvind cu dreaptă credință pe Mîntuitorul.

Se golește de întristare și de întunericul eresului Biserica lui Hristos, și se îmbracă cu haină de veselie, și cu dumnezeiesc și purtător de lumină har se acoperă.

Slavă...

Bună slăvire a strălucirii de demult, a dobîndit adunarea dreptcredincioșilor, cu voia împărătesei Teodora și a fiului ei, binecredinciosul împărat Mihail.

Și acum..., a Născătoarei :

Cel ce a poruncit de demult să se facă cortul mărturiei, ca într-un cort cuvîntător întru tine a locuit, Cel singur preaslăvit, Care preaslăvește, Fecioară, locașul tău cu minuni.

Catavasie :

Jertfi-voi Ție cu glas de laudă, «Doamne, strigă către Tine Biseri«ca, de sîngele demonilor curățin«du-se, cu sîngele cel curs prin mi«lostivire din coasta Ta».

CONDAC, glasul al 8-lea :

Cuvîntul Tatălui cel necuprins, din tine, Născătoare de Dumnezeu, S-a cuprins întrupîndu-Se; și chipul cel întinat, la chipul cel dintîi întorcîndu-l, cu dumnezeiasca podoabă l-a amestecat. Deci, mărturisind mîntuirea, îl închipuim cu fapta și cu cuvîntul.

ICOS

Această taină a economiei, de la Dumnezeu fiind însuflați, de demult proorocii, și dobîndind strălucirea ei, mai înainte au vestit-o, pentru noi cei ce am ajuns la sfîrșitul veacurilor. Deci luînd prin ea dumnezeiasca cunoștință, un Domn pe Dumnezeu cunoaștem în trei fețe slăvit ; și Acestuia singur slujind, avînd o credință și un botez, în Hristos ne-am îmbrăcat. Deci mărturisind mîntuirea, cu fapta și cu cuvîntul pe aceasta o închipuim.

SINAXAR

La Duminica întîia a Postului Mare

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În aceeași zi, în Duminica întîia a Postului Mare, facem pomenire de înălțarea sfintelor și cinstitelor icoane, petrecută pe timpul de veșnică-pomenire a împăraților din Constantinopol, Mihail și a maicii lui, Teodora, și în vremea patriarhului Constantinopolului, Sfîntul Metodie Mărturisitorul.

Leon Isaurul, potrivit îngăduinței lui Dumnezeu, din păzitor de asini și lucrător cu palmele, a pus stăpînire pe sceptrul împărăției Constantinopolului, pe vremea cînd cel întru sfinți Gherman a luat în mînă cîrma Bisericii. Îndată Leon a poruncit de l-a chemat la el și i-a zis : Mi se pare, Înalt Prea Sfințite Stăpîne, că icoanele nu se deosebesc întru nimic de idoli. Poruncește deci să le scoată repede din biserici. Iar dacă sînt adevărate icoanele sfinților, atunci să fie ridicate mai sus, pentru ca să nu le spurcăm necontenit sărutîndu-le și să cădem astfel în păcat.

Patriarhul a respins aceste cuvinte groaznice ale împăratului și i-a spus : Să nu fii tu acela, împărate ! Am auzit că s-a pornit odată cineva cu furie împotriva sfintelor icoane ; iar numele aceluia este Conon. Eu mă numeam așa, a răspuns împăratul, pe cînd eram copil.

Pentru că Gherman n-a vrut să asculte de porunca lui, împăratul l-a surghiunit de pe scaunul patriarhal și l-a înlocuit cu Anastasie, care-i împărtășea gîndul. Și așa s-a ivit atunci lupta împotriva sfintelor icoane.

După ce Leon și-a sfîrșit rău viața, a urmat la tronul împărătesc fiul lui, Constantin Copronim, care era pornit cu mult

mai multă furie împotriva sfintelor icoane. Pentru ce să mai spunem cîte fapte şi ce fel de fapte groaznice a săvîrşit şi acest nelegiuit? Dar şi el şi-a sfîrşit viaţa mai ruşinos şi-i urmează pe tronul împărătesc fiul său născut cu Hazara. Dar pentru că şi el şi-a trăit rău viaţa, i-au urmat la conducerea împărăţiei Irina şi Constantin. Aceştia sfătuiţi fiind de prea sfinţitul patriarh Tarasie, au adunat al şaptelea Sinod Ecumenic şi Biserica lui Hristos a căpătat iarăşi sfintele icoane. După ce au părăsit şi aceştia tronul împărătesc, s-a urcat Nichifor patriciul, apoi Stavrachie, fiul lui, după care a urmat Mihail Rangabe. Toţi au cinstit sfintele icoane. Lui Mihail i-a urmat sălbaticul Leon Armeanul. Acesta a pornit o a doua luptă împotriva icoanelor, înşelat fiind de un monah eretic ce locuia închis într-o peşteră. Şi iarăşi a fost lăsată fără podoabă Biserica lui Dumnezeu. După Leon Armeanul a venit pe tronul împărătesc Mihail Amoreul. După el a venit Teofil, fiul său, care i-a lăsat în urmă pe înaintaşii săi în nebunia sa împotriva icoanelor. Acest Teofil a dat la osînde şi pedepse groaznice pe mulţi dintre sfinţii părinţi. După ce şi-a săturat cruzimea timp de doisprezece ani, s-a îmbolnăvit de boală grea; cînd era aproape de moarte îşi deschidea atît de mult gura încît i se puteau vedea măruntaiele. Împărăteasa Teodora era foarte întristată din pricina aceasta. Copleşită de durere a adormit şi a văzut în vis pe Preacurata Născătoare de Dumnezeu cu Pruncul cel mai înainte de veci în braţe, înconjurată de îngeri strălucitori care loveau şi îşi băteau joc de Teofil, bărbatul ei. Cînd s-a sculat din somn, Teofil şi-a venit puţin în simţire şi a strigat: «Vai de mine ticălosul: Din pricina sfintelor icoane sînt bătut». Îndată împărăteasa a pus la căpătîiul lui icoana Născătoarei de Dumnezeu şi s-a rugat ei cu lacrimi. Iar Teofil, deşi era grozav de bolnav, văzînd pe unul din cei ce stăteau în jurul lui că poartă engolpion, i l-a smuls şi l-a sărutat. Şi îndată gura lui, care scrîşnea împotriva icoanelor, şi nerușinatul lui gîtlej, care stătea deschis, au venit la starea lor firească de mai înainte, i s-au potolit necontenitele dureri şi chinuri şi a adormit mărturisind că bun lucru este a cinsti şi a ne închina sfintelor icoane. Scoţînd deci împărăteasa din lăzile ei cinstitele şi sfinte'e icoane, l-a făcut pe Teofil să le sărute şi să le cinstească din tot sufletul. După puţină vreme Teofil a murit. Teodora a chemat pe toţi cei din surghiun, a dat drumul celor din închisori şi a poruncit să se trăiască în libertate. A izgonit de pe scaunul patriarhal pe Ioan, numit şi Ianis, care era mai mult căpetenia vrăjitorilor şi căpetenia demonilor, decît căpetenia creştinilor. Pe tronul patriarhal s-a suit mărturisitorul lui Hristos, Metodie, care pătimise multe mai înainte şi în groapă de viu fusese îngropat.

Aşa stînd lucrurile, Ioanichie cel Mare, care a sihăstrit în munţii Olimpului, a avut o cercetare dumnezeiască. A venit la el marele sihastru Arsaachie şi i-a spus: Dumnezeu m-a trimis la tine ca să mergem la preacuviosul bărbat Isaia, care sihăstreşte închis într-o peşteră din Nicomidia, spre a învăţa de la el cele ce sînt plăcute lui Dumnezeu şi potrivite Bisericii Lui.

Şi într-adevăr, cînd au ajuns la el, au auzit din gura lui: Acestea zice Domnul: «Iată s-a apropiat sfîrşitul duşmanilor icoanei Mele. Duceţi-vă la împărăteasa Teodora, dar şi la patriarhul Metodie, şi le grăiţi aşa: «Să opriţi pe toţi cei nesfinţiţi şi aşa împreună cu îngerii să-mi aduceţi jertfă, cinstind icoana chipului Meu şi Crucea».

Cînd au auzit acestea, s-au dus îndată la Constantinopol şi au vestit cele ce li s-au spus patriarhului Metodie şi tuturor aleşilor lui Dumnezeu. Iar ei adunîndu-se s-au dus la împărăteasă, pe care au aflat-o cu totul încredinţată, căci din părinţi era evlavioasă şi iubitoare de Dumnezeu. Împărăteasa îndată şi-a scos icoana Născătoarei de Dumnezeu ce-i atîrna la gît şi în văzul tuturor a sărutat-o spunînd: Să fie anatema toţi cei care nu se închină şi nu sărută icoanele, nu ca pe Dumnezeu, ci ca pe nişte chipuri ale acelora care au iubit pe Dumnezeu!

Toţi cei care erau acolo s-au bucurat cu bucurie mare. Împărăteasa, la rîndul ei, i-a rugat şi ea să facă rugăciuni pentru Teofil, bărbatul ei. Au fost înduplecaţi din pricina credinţei ei, cu toate că la început nu voiau. Şi în adevăr cel întru sfinţi Metodie a adunat poporul, tot clerul şi pe arhiereii în marea biserică a lui Dumnezeu, printre care erau şi aceşti bărbaţi aleşi: cei din Olimp, marele Ioanichie, Arsaachie şi Navcratie, ucenicii lui Teodor Studitul, Teofan şi Teodor scriitori şi mărturisitorii, Mihail aghiopolitul şi singhelul. Cu toţii au făcut toată noaptea rugăciuni către Dumnezeu pentru Teofil, rugîndu-se cu toţii cu lacrimi şi cu încordată rugă. Aşa au făcut tot timpul celei dintîi săptămîni a Postului Mare. Acelaşi lucru l-a făcut şi împărăteasa Teodora împreună cu femeile şi cu celălalt popor.

În timp ce făceau aceste rugăciuni, Vineri, pe la revărsatul zorilor, împărăteasa

a adormit și i se părea că se găsește la picioarele Crucii și că treceau pe cale, cu mult zgomot, niște oameni care duceau felurite unelte de chin. În mijlocul lor era dus legat cu mîinile la spate și împăratul Teofil. Cînd l-a văzut, a mers și ea după cei care-l duceau pe Teofil. Ajungînd la poarta cea de aramă, a văzut un bărbat strălucitor la față, care sta înaintea icoanei lui Hristos. Teofil s-a oprit înaintea lui. Împărăteasa s-a atins de picioarele acelui bărbat și se ruga pentru împărat. Dar numai ce a deschis Teodora gura, că acel bărbat i-a zis: Mare este, femeie, credința ta! Află că pentru lacrimile și pentru credința ta, încă și pentru rugile și rugăminții robilor Mei și ale preoților Mei, iert pe Teofil, bărbatul tău!

După aceea a spus și celor care-l duceau pe Teofil: Dezlegați-l și dați-l femeii lui!

Împărăteasa l-a luat și a plecat bucurîndu-se și veselindu-se. Și îndată s-a trezit din somn. Acestea a văzut împărăteasa Teodora.

Iar patriarhul Metodie, în timp ce se făceau rugăciuni și cereri pentru Teofil, a luat o hîrtie curată și a scris pe ea numele tuturor împăraților eretici, între care a pus și numele lui Teofil. Această hîrtie a pus-o sub sfînta Masă fără să știe nimeni. Vineri vede și el un înger înfricoșător că intră în biserica cea mare. Se apropie de el și pare că-i spune: Ți-a fost ascultată rugăciunea, episcope! Împăratul Teofil a căpătat iertare! Nu mai supăra pe viitor Dumnezeirea cu el!

Patriarhul vrînd să știe de-i adevărată vedenia, s-a sculat din locul unde era, a luat hîrtia, a desfăcut-o — o, judecățile lui Dumnezeu! — și a găsit șters cu totul de Dumnezeu numele lui Teofil.

Mult s-a bucurat împărăteasa cînd a auzit acestea și a cerut patriarhului să adune întreg poporul cu sfintele cruci și cu sfintele icoane în biserica cea mare, ca s-o împodobească din nou cu sfintele icoane și să facă tuturor cunoscută această nouă minune. Și într-adevăr îndată s-au adunat toți în biserică cu luminări în mîini. A venit și împărăteasa cu fiul ei. Și făcînd litanie au pornit de acolo pînă la așa-numitul Miliu, cu sfintele icoane, cu dumnezeieștile și cinstitele lemne ale crucii, cu sfînta și dumnezeiasca Evanghelie, strigînd: «Doamne miluiește-ne!». Și tot așa s-au întors din nou în biserică și au săvîrșit dumnezeiasca Liturghie, așezînd la locul lor sfintele și cinstitele icoane cu ajutorul unor bărbați cu o viață deosebit de sfîntă. Apoi au fost proclamați cei evlavioși care au crezut drept și au fost îndepărtați și anatemizați cei neevlavioși și care n-au primit cinstirea sfintelor icoane. Și acești sfinți mărturisitori au hotărît atunci ca în fiecare an să se facă așa această sfîntă prăznuire, ca nu cumva să cădem din nou în aceeași rătăcire.

Pentru rugăciunile sfinților Tăi mărturisitori, icoană întru totul asemenea Tatălui, miluiește-ne pe noi. Amin.

Cîntarea a 7-a:

Irmos: În cuptorul persienesc...

Să dănțuiască împreună cu veselia Bisericii, întru dumnezeiasca dragoste, oastea cea îngerească, cu dumnezeiesc gînd cîntînd: Bine ești cuvîntat în Biserica slavei Tale, Doamne.

Biserica celor întîi-născuți și adunarea se bucură, văzînd acum pe dumnezeiescul popor cu un gînd cîntînd: Bine ești cuvîntat în Biserica slavei Tale, Doamne.

Slavă...

Izbăviți fiind de negura eresului, cu voia Teodorei, împărăteasa cea vrednică de cinste, cîntăm: Bine ești cuvîntat în Biserica slavei Tale, Doamne.

Și acum..., a Născătoarei:

Mai presus decît cetele cele de sus te-ai înălțat, Preacurată, tu una făcîndu-te maica Făcătorului tuturor. Deci bucurîndu-ne, strigăm: Bine ești cuvîntată tu între femei, Preacurată Stăpînă.

Catavasie:

În cuptorul persienesc tinerii lui «Avraam, cu dorirea dreptei credin«țe, mai vîrtos decît cu văpaia focu«lui fiind aprinși, au strigat: Bine «ești cuvîntat în Biserica slavei Ta«le, Doamne».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Mîinile întinzîndu-şi Daniel...

Legile părinteşti ale Bisericii păzindu-le, zugrăvim icoanele lui Hristos şi ale sfinţilor Lui şi le sărutăm cu gurile, cu inima şi cu vrerea, strigînd : Binecuvîntaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Cinstea şi închinarea icoanei, cu adevărat aducînd-o la acela al cui este chipul, o cinstim urmînd învăţăturile grăitorilor de Dumnezeu şi lui Hristos cu credinţă strigăm : Binecuvîntaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Mintea luminîndu-şi cu lumina dumnezeiescului Duh cinstita împărăteasă, şi roade de gînduri la Dumnezeu avînd, a iubit bună-podoaba şi frumuseţea Bisericii lui Hristos, binecuvîntînd împreună cu credincioşii pe Iisus, Dumnezeu şi om.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cu razele luminii celei înţelegătoare strălucită fiind casa ta cea dumnezeiască, umbreşte acum pe toţi cu norul Duhului, şi sfinţeşte pe cei credincioşi care cu un glas cîntă : Binecuvîntaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Mîinile întinzîndu-şi Daniel, gu-«rile leilor cele deschise, în groapă, «le-a încuiat ; şi puterea focului au «stins, cu buna faptă încingîndu-se «tinerii cei iubitori de dreapta cre-«dinţă, strigînd : Binecuvîntaţi toa-«te lucrurile Domnului pe Domnul».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Hristos, piatra cea netăiată...

Cu sfinţitele zugrăveli ale icoanelor împodobită văzînd iarăşi cinstita Biserică, cu cucernicie toţi să alergăm şi lui Hristos să-I strigăm: Pe Tine Te slăvim întreit-Sfinte.

Podoabă şi cinste cîştigînd Biserica Crucea Ta şi cinstitele icoane şi chipurile sfinţilor, cu veselie, Stăpîne, şi cu bucurie Te slăveşte.

Slavă...

Luminează cu dumnezeiasca Ta slăvire pe împăraţii noştri, Îndurate, şi cu tabere îngereşti şi cu tot felul de întrarmare îngrădeşte-i, supunîndu-le lor, Stăpîne, semeţia păgînilor.

Şi acum..., a Născătoarei :

Ridicatu-s-a osîndirea strămoaşei Eva, de Dumnezeu Născătoare, că tu curată ai născut pe Stăpînul tuturor în chip de negrăit; a Cărui asemănare acum pe icoane o sărutăm.

Catavasie :

Hristos, piatra cea netăiată de «mînă, cea din capul unghiului, din «tine muntele cel netăiat, Fecioară, «s-a tăiat, unind firile cele osebite ; «pentru aceasta veselindu-ne, pe «tine Născătoare de Dumnezeu te «mărim».

LUMINÎNDA ÎNVIERII

Slavă..., aceasta :

Podobie : Cu Apostolii să ne suim...

Săltaţi, bucuraţi-vă, cu veselie cîntaţi strigînd : Cît sînt de minunate şi de slăvite lucrurile Tale, Hristoase! Şi cine va putea să spună puterile Tale, Mîntuitorule, Cel ce ai unit înţelegerea şi împreună-glăsuirea noastră într-o Biserică ?

Și acum..., a Născătoarei :

Săbiile vrăjmașului eres acum s-au sfîrșit și pomenirea lui a pierit cu sunet ; că văzînd biserica ta, Preacurată, foarte frumos împodobită cu harurile cinstitelor icoane, de bucurie toți sîntem plini.

LA LAUDE

Se pun 4 stihiri ale Învierii, 1 a lui Anatolie, și din Triod 3 podobnice, glasul al 4-lea :

Podobie : Dat-ai semn...

Întru Tine se bucură acum Biserica, Iubitorule de oameni, întru Mirele și Ziditorul său ; Care cu dumnezeiasca voie ai izbăvit-o de înșelăciunea idolească, și Ție însuți ți-ai unit-o prin cinstitul Tău sînge. Cu veselie primind sfințită înălțarea icoanelor și bucurîndu-se, pe Tine Te laudă și Te slăvește cu credință.

Stih : Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale (ps. 137,1).

Închipuirea trupului Tău înălțînd-o, Doamne, cu dragoste o sărutăm, arătînd taina cea mare a economiei Tale. Că nu Te-ai arătat nouă, Iubitorule de oameni prin părere, precum zic luptătorii împotriva lui Dumnezeu, ucenicii lui Manent ; ci după adevăr și cu fire de trup, printr-însa suindu-ne spre a Ta dorire și dragoste.

Stih : Veseli-mă-voi și mă voi bucura întru Tine, cinta-voi numele Tău, Preaînalte (ps. 9,2).

Zi plină de bucurie și de veselie astăzi s-a arătat, că luminează lumina dogmelor celor prea adevărate și strălucește Biserica lui Hristos, împodobindu-se acum cu înălțarea sfintelor icoane, și cu strălucirile chipurilor, și se face credincioșilor unire de Dumnezeu dăruită.

Stih : Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu, înalță-se mîna Ta, nu uita pe săracii Tăi pînă la sfîrșit (ps. 9,32).

Și se cîntă stihira zilei, glasul al 6-lea :

Moise în vremea postului a luat legea și pe popor l-a tras la sine ; Ilie postind, cerurile a încuiat ; și cei trei tineri ai lui Avraam pe tiranul cel fără de lege prin post l-au biruit. Prin el și pe noi, Mîntuitorule, învrednicește-ne să ajungem la Învierea Ta, strigînd așa : Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Slavă..., tot aceasta. Și acum..., Preabinecuvîntată ești...

Doxologia mare, ecteniile și apolisul.

Și Litie în pridvor, după obicei, cîntînd Slavă... Și acum..., stihira Evangheliei. Ceasul întîi, învățătura Sfîntului Teodor Studitul și apolisul.

LA LITURGHIE

Fericirile glasului, pe 6, și din Canonul zilei : Cîntarea a 6-a, pe 4.

Apostolul, din Epistola către Evrei (XI, 24). Evanghelia de la Ioan.

Și se săvîrșește Liturghia Marelui Vasile. Asemenea și în celelalte duminici ale Sfîntului Post, afară de Duminica Stîlpărilor.

CHINONICUL

Lăudați pe Domnul din ceruri. Aliluia (ps. 148,1).

sau

Bucurați-vă dreptilor întru Domnul. Celor drepți se cuvine laudă (ps. 32,1).

La masă se mănîncă fierturi cu untdelemn, dar nu pește.

LUNI

în a doua săptămînă a Sfîntului și Marelui Post

LA VECERNIE, DUMINICĂ SEARA

După Psalmul începător, la Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 10 cîntînd : 4 stihiri de umilință, ale pocăinței, din Octoih, și din Triod 3 podobnice, ale lui Iosif, glasul al 4-lea :

Podobie : Dat-ai semn...

Dă-mi umilință și înstrăinare de răutăți, și îndreptare desăvîrșită, mie celui cufundat acum în patimile trupului și depărtat de la Tine, Dumnezeule, Împăratul tuturor ; că n-am nădejde de nicăieri. Și mă mîntuiește pe mine desfrînatul, pentru multă bunătatea Ta, Iisuse atotputernice, Mîntuitorule al sufletelor noastre.

Dumnezeiescul Moise cu postul curățindu-se, a văzut pe Cel dorit. Deci acestuia rîvnind, smeritul meu suflet, sîrguiește a te curăți de răutăți în ziua postului, ca să vezi pe Domnul dîndu-ți ție iertare ; pe Cel ce este bun și iubitor de oameni, și atotputernic.

Alta, a lui Teodor, glasul al 6-lea :

Podobie : Arhanghelicește să lăudăm...

Să începem acum a doua săptămînă a postului cu față luminată, săvîrșindu-l din zi în zi, fraților ; făcîndu-ne car de foc, ca și Ilie Tezviteanul, cele patru virtuți mari, să înălțăm gîndul cu nepătimirea, să întrarmăm trupul nostru cu curăția, gonind și biruind pe vrăjmașul.

Din Minei, trei stihiri: Slavă... Și acum... a Născătoarei.

Ieșire. Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 8-lea :

Dat-ai moștenire celor ce se tem de numele Tău, Doamne (ps. 60,5).

Stih 1 : De la marginile pămîntului, către Tine am strigat (ps. 60,2).

Stih 2 : Acoperi-mă-voi cu acoperămîntul aripilor Tale (ps. 60,4

Stih 3 : Așa voi cînta numele Tău în veacul veacului (ps. 60,8).

Și iarăși :

Dat-ai moștenire celor ce se tem de numele Tău, Doamne.

Să se știe :

Că aceste două Prochimene mari : Să nu întorci fața Ta... și Dat-ai moștenire... cu stihurile lor, se cîntă în tot Sfîntul Post, unul după altul, începînd de la săptămîna brînzii pînă la Duminica a cincea din post. Și de la Învrednicește-ne Doamne... se încep metaniile.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, de două ori, glasul al 8-lea, însuși glasul :

Veniți să ne curățim pe noi înșine cu milostenii și cu îndurări spre săraci, nu trîmbițînd facerea noastră de bine. Să nu știe stînga lucrul dreptei ; să nu risipească trufia rodul milosteniei ; ci întru ascuns să strigăm către Cel ce știe cele ascunse : Părinte ! iartă greșealele noastre, ca un iubitor de oameni.

A mucenicilor :

Mucenicii Domnului, tot locul sfințiți și toată boala tămăduiți ; și acum rugați-vă, să se mîntuiască din cursele vrăjmașului sufletele noastre, rugămu-vă pe voi.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Cele cerești te laudă pe tine ceea ce ești plină de har, Maică, ce nu știi de mire ; și noi slăvim nașterea

ta cea necuprinsă, Născătoare de Dumnezeu, roagă-te să se mîntuiască sufletele noastre.

Și cealaltă rînduială, după obicei.

LUNI DIMINEAȚA

După întîia Catismă, se pun Sedelnele cele de umilință, din Octoih, și a Născătoarei.

După a doua Catismă, Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie : Spăimîntatu-s-a Iosif...

Pe mine cel omorît cu sufletul, prin rodul călcării de poruncă, Te rog înviază-mă, Hristoase, ca un îndurat, prin post adevărat și prin pocăință ; și-mi dă să umblu pururea în căile cele drepte și bune ale cinstitelor Tale porunci ; ca dobîndind dumnezeiască slăvirea Ta, împreună cu toți cei ce Te iubesc pe Tine, să laud, Iisuse, bunătatea Ta pentru toți.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei :

În furtunile patimilor înviforat fiind eu, nepriceputul, Preacurată te chem pe tine cu căldură: Nu mă lăsa să pier, pe mine ticălosul, ceea ce ai născut adîncul milei ; că afară de tine altă nădejde n-am cîștigat. Să nu mă arăt dar batjocură și rîs vrăjmașilor, eu cel ce nădăjduiesc spre tine. Că poți cîte voiești, ca ceea ce ești Maica Dumnezeului tuturor.

După a treia Catismă, Sedealna, glasul al 6-lea :

Podobie Doamne, miluiește-ne pe noi...

Doamne, îndreptează-ne pe noi care începem postul săptămînii a doua : strălucește-ne nouă sfinția și lumina îndreptărilor Tale. Și ne învrednicește, pe noi cei ce plecăm genunchii, să aducem Ție rugăciune bineprimită ; căci Tu ești Tatăl nostru și noi fiii Tăi, și pe Tine cu frică Te lăudăm și numele Tău chemăm.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei :

Început mîntuirii s-a făcut vorbirea lui Gavriil către Fecioara. Că auzind aceasta : Bucură-te !, nu s-a ferit de această hiritisire ; nu s-a îndoit ca Sarra în cort, ci așa a zis : Iată roaba Domnului, fie mie după cuvîntul tău.

Psalmul 50.

Canonul Mineiului și Tricîntarea. Și se citește Cîntarea întîi, din Psaltire.

TRICÎNTAREA

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea.

Irmos : Pe voievozii cei tari...

Unule, Bunule, Izvorul milei, Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ai ridicat păcatele lumii ca un Dumnezeu, mîntuiește-mă pe mine, cel ce mă înec în furtuna păcatelor, îndreptîndu-mă la limanul pocăinței.

Postul cel curat este : Depărtarea de păcate, înstrăinarea de patimi, dragostea cea către Dumnezeu, nevoința spre rugăciune, lacrimile cu umilință și îngrijirea de săraci ; așa a poruncit Hristos în Scripturi.

Pe mine, cel ce sînt rănit la suflet cu sabia păcatului și vătămat cu multe răutăți, Tămăduitorule al sufletelor noastre, tămăduiește-mă ca un făcător de bine, punîndu-mi doctoriile înțeleptelor Tale porunci, Iubitorule de oameni.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Ceea ce ești cort neîntinat, Preasfîntă Fecioară, curățește-mă pe mine cel cuprins de ademenirile cumplitelor patimi, cu izvorul milei tale. Și-mi dă ploi de umilință, stăpînă, nimicind adîncul păcatului.

Altă Tricintare, glasul al 6-lea:

Alcătuire a lui Teodor

Irmos : Ajutor și acoperitor...

Ca pe o bucurie de după sărbătoare primind, fraților, a doua săptămînă a făcătorului de lumină post, cu dragoste să lăudăm pe Hristos, din îndemn dumnezeiesc veselindu-ne.

Vremea cea de umilință a postului aflînd-o acum, să plîngem foarte și să suspinăm, și să întindem mîinile către Însuși Mîntuitorul, ca să mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., a Treimii :

Unime în trei ipostasuri, prea stăpînitoare Doamnă a tuturor, desăvîrșită cîrmuitoare ; Ceea ce ești mai presus de toată domnia, Tu ne mîntuiește pe noi, Părinte și Fiule și Duhule Preasfinte.

Și acum..., a Născătoarei :

Cine a născut fiu nesemănat după legea părintească ? Însă pe Acesta Îl naște Tatăl fără de mamă ; preaslăvită minune ! Că tu, Preacurată, ai născut Dumnezeu și om, totodată.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cum voi suferi mînia Ta, Hristoase al meu, cînd vei veni la judecată ? Și ce răspuns voi afla să dau acolo, nelucrînd, nici făcînd voia Ta, Doamne ? Pentru aceasta mai înainte de sfîrșit iartă-mă.

Irmosul :

Ajutor și acoperitor s-a făcut mie «spre mîntuire. Acesta este Dumne«zeul meu și-L voi slăvi pe El, Dum«nezeul părintelui meu, și-L voi «înălța pe El; căci cu slavă S-a prea«slăvit».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Mîntuitorule al tuturor...

Trecînd prin nestatornicia vieții, am căzut în gînduri tîlhărești și, rănindu-mă, m-am stricat. Tămăduitorule al bolnavilor, dă-mi mînă de ajutor, cu rugăciunile tuturor sfinților Tăi.

Viforul cumplitului păcat tulbură mintea mea ; ci ca pe Petru, Iisuse, mîntuiește-mă pe mine cel ce cînt : Toate lucrurile binecuvîntați și lăudați pe Domnul.

Cu înfrînare să omorîm patimile, cu postul să întraripăm duhul spre cer și să strigăm întru umilința inimii : Greșit-am Ție, Dumnezeule, ca un îndurat iartă-ne.

A Născătoarei de Dumnezeu :

În pîntecele tău sălășluindu-Se Cel Preaînalt, mai încăpătoare decît cerurile te-a arătat, Fecioară, și ocrotitoare nebiruită celor ce strigă : Toate lucrurile binecuvîntați și lăudați pe Domnul.

Altă Tricintare

Irmos : Pe Cel ce-L slăvesc...

Arată-mi sufletul, Doamne, nerobit de tirania patimilor, ca, slobod făcînd voia Ta, să mă bucur și să slăvesc stăpînirea Ta în veci.

Neînfrînarea lui Isav urăște-o, suflete al meu, și rîvnește cele bune ale lui Iacov ; îmboldește pe Veliar prin post; îmbogățește-te cu cele dumnezeiești și laudă în veci.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Pe un Dumnezeu după ființă cinstesc, trei ipostasuri laud în chip deosebit, altele, iar nu de alt fel; deoarece, Dumnezeirea este una, stăpînire în trei Fețe: pentru că este Tatăl și Fiul și Duhul.

Și acum..., a Născătoarei :

Din luminatul tău pîntece, ca un mire din cămară ieșind Hristos, a strălucit lumină mare celor din întuneric ; că strălucind Soarele dreptății, Preacurată, a luminat lumea.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Apă bînd nu a înnebunit nimeni, dar Noe ispitit de vin s-a aflat gol ; și Lot din acesta a născut semințele răutății. Deci fugi, o suflete al meu, de asemănarea acestora, lăudînd pe Hristos.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Cel ce-L slăvesc oștile cerești «și de Dînsul se cutremură heruvimii «și serafimii, toată suflarea și «zidirea lăudați-L, binecuvîntați-L «și-L preaînălțați întru toți vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Eva cu neputința neascultării...

Să postim de patimile mîniei, să ne desfătăm cu dragoste nemîncinoasă, să hrănim pe cei săraci cu pîine, hrănindu-ne noi cu dumnezeiescul har, și cu lacrimile să stingem lacrimile hotărîrii ce va să fie.

Ticălosule suflete, suspină, mîhnește-te, arată chip de pocăință ; acum este ziua lîngă uși ; Cel ce judecă fără fățărie vine să dea fiecăruia cele vrednice după faptele lui, precum este scris.

N-am dobîndit fapte bune, întinatu-mi-am haina, pe care am luat-o cu îmbrăcarea dumnezeiescului botez ; întru întunericul necunoștinței umblu. Ci îndreptează-mă acum cu lumina feței Tale, Doamne, pe mine cel deznădăjduit.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Marie, Doamnă a toate, pe mine cel ce m-am făcut rob tuturor păcatelor, scapă-mă, Fecioară ; că tu ai născut, mai presus de orice, pe Cuvîntul, pe Mîntuitorul sufletelor noastre ; pe Acel ce este bunătatea în ființă.

Altă Tricîntare

Irmos : Nașterea din zămislirea cea...

Să pătimim acum ca niște ostași ai lui Hristos, că pe cît trece vremea, se împletesc cununile celor ce se nevoiesc, pe care le va da Hristos, cînd va veni cu slavă, să judece tot pămîntul.

Cu totul m-am rănit, Hristoase, tot m-am umplut de bube. Vindecă-mi rănile și bubele mele, și patimile și mușcăturile cele din păcat ; ca să aud și eu ca leprosul glasul Tău cel sfînt : Voiesc ! curățește-te.

Slavă..., a Treimii :

Unule Născătorule al Unuia, Părinte al Fiului cel Unul-Născut, și Unule Fiule al Celui Unul, lumina și strălucirea luminii, și Unule Duhule Sfinte numai al Unuia Dumnezeu, Care ești cu adevărat Domn al Domnului ; o, Treime, Unime sfîntă !, mîntuiește-mă pe mine cel ce grăiesc Dumnezeirea Ta.

Și acum..., a Născătoarei :

Minunea nașterii tale mă uimește, ceea ce ești cu totul fără prihană. Cum ai zămislit fără sămînță pe Cel necuprins ? Spune cum ai rămas fecioară, născînd ca o maică? Acest lucru ce este mai presus de fire, primindu-l cu credință, închină-te Celui ce S-a născut; căci cîte le voiește le și poate.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Postul a făcut pe Moise văzător de Dumnezeu ; pe Ilie oarecînd mergător în car de foc, și pe Pavel minunat călător la cer. Pentru aceasta, suflete al meu, să postim de răutăți,

și ne vom răpi și noi la înălțimea nepătimirii.

Irmosul :

Născterea din zămislirea cea fără «de sămînță este netîlcuită ; rodul «Maicii celei fără de bărbat este ne«stricat ; că născterea lui Dumnezeu «înnoiește firile. Pentru aceasta pe «tine toate neamurile, ca pe o Mai«că mireasă a lui Dumnezeu, cu «dreaptă credință te mărim».

Lumininda glasului, de trei ori

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, glasul al 5-lea :

Minunată armă este rugăciunea și postul. Acestea pe Moise l-au făcut scriitor de lege și pe Ilie întru jertfe rîvnitor. Întru acestea stăruind credincioșii, să strigăm Mîntuitorului : Ție unuia am greșit, miluiește-ne pe noi (de două ori).

A mucenicilor :

Binecuvîntată este oastea Împăratului ceresc ! Că deși au fost pămînteni mucenicii, dar s-au nevoit a ajunge la vrednicia îngerească ; de trupuri nebăgînd seamă, prin pătimire s-au învrednicit de cinstea celor fără de trupuri. Pentru rugăciunile lor, Doamne, mîntuiește sufletele noastre.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Ție ne rugăm ca Maicii lui Dumnezeu binecuvîntată : Roagă-te să se mîntuiască sufletele noastre.

Și cealaltă rînduială, după obicei, și otpustul

LA CEASUL AL ȘASELEA

Troparul proorociei, glasul al 5-lea :

Cel ce ai zidit însuți inimile noastre, adu-Ți aminte că țărînă sîntem ; nu ne osîndi pe noi întru cele mai de jos ale pămîntului, Cel ce ești fără de păcat.

Slavă..., Și acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Cei ce vă temeți de Domnul, lăudați-L pe El (ps. 21, 25).

Stih : Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, ia aminte la mine, pentru ce m-ai părăsit (ps. 21,1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(IV, 2—V, 7)

Așa zice Domnul : În ziua aceea se va arăta mlădița Domnului în podoabă și în slavă și roadele pămîntului în mărire și în cinste pentru aceia din Israel care vor fi scăpat. Rămășița Sionului și cei ce vor fi scăpat cu viață din Ierusalim se vor chema sfinți și oricine va fi înscris să trăiască în Ierusalim. Cînd Domnul va fi spălat necurățenia fiicelor Sionului și va fi șters fărădelegile din mijlocul lui prin duhul dreptății și al nimicirii, Domnul va veni pe Muntele Sionului și în adunările Sale ca un nor și ca un fum ziua, iar noaptea ca un foc strălucitor și ca o văpaie. Că peste tot locul slava Domnului va fi acoperămînt : Fi-va în timpul zilei cort, care să-l apere de căldură și să-l adăpostească de vremea rea și de ploaie. Vreau să cînt pentru prietenul meu cîntecul lui de dragoste pentru via lui. Prietenul meu avea o vie pe o coastă mănoasă. El a săpat-o, a curățit-o de pietre și a sădit-o cu viță de bun soi. Ridicat-a în mijlocul ei un turn, săpat-a și un teasc. Și avea nădejde că va face struguri, dar ea a făcut aguridă. Și acum, voi, locuitori ai Ierusalimului și bărbați ai lui Iuda, fiți judecători între mine și via mea. Ce se putea face pentru via mea și n-am făcut eu ? Pentru ce atunci cînd nădăjduiam să-mi rodească struguri, mi-a rodit aguridă ? Acum vă voi face să știți cum mă voi purta cu

via mea : Strica-voi gardul ei şi ea va fi pustiită, dărîma-voi zidul ei şi va fi călcată în picioare. Şi o voi pustii ! Nu va mai fi tăiată, nici săpată, şi o vor năpădi spinii şi bălăriile. De asemenea şi norilor le voi da poruncă să nu-şi mai verse ploaia peste ea. Dar via Domnului Savaot este casa lui Israel, iar oamenii din Iuda sînt sădirea sa dragă.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Toiagul Tău şi varga Ta, acestea m-au mîngîiat (ps. 22,5).

Stih : Domnul mă paşte şi nimic nu-mi va lipsi (ps. 22,1)

MARŢI

în a doua săptămînă a Sfîntului şi Marelui Post

LA VECERNIE, LUNI SEARA

După Psalmul începător, se citeşte catisma : Către Domnul am strigat...

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6 şi se cîntă podobiile Triodului, glasul al 8-lea :

Alcătuire a lui Iosif.

Podobie : Ce vă vom numi pe voi...

Cui te-ai asemănat, o ticălosule suflete, lenevindu-te şi nefăcînd cele bune, ci primind pururea a petrece în rele ? Judecata este lîngă uşi, căieşte-te ! Cu postul şi cu rugăciunea curăţeşte-te ; şi strigă Stăpînului tău : Greşit-am Ţie, iartămă ca un îndurat şi-mi dăruieşte iertare de păcate.

Cel ce ai noianul bunătăţii, noianurile cele rele ale păcatelor mele usucă-le, Hristoase, ca un Dumnezeu fără de păcat, şi dă inimii mele umilinţă, oprind şuvoaiele nelegiuirii. Ca să laud şi să slăvesc milostivirea Ta cea nespusă, îndelung-Răbdătorule, făcătorule de bine al sufletelor noastre.

Altă stihiră, a lui Teodor, glas acelaşi :

Podobie : În raiul cel din Eden...

Dumnezeule, Cel ce ne-ai adus pe noi şi acum a săvîrşi mersul cinstitului post, şi ne-ai dăruit a intra în sfînta călătorie a săptămînii a doua; Însuţi, Doamne, învredniceşte-ne să trecem lesne şi spre cea viitoare ; trupului şi sufletului nostru bine făcîndu-le, şi tărie dîndu-le. Ca, săvîrşind drumul bărbăteşte, să ajungem toţi cu bucurie la domneasca zi a Învierii Tale, şi purtînd cununi să Te lăudăm neîncetat.

Şi trei stihiri din Minei.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

PROCHIMEN, glasul 1 :

Domnul cel tare şi puternic, Domnul cel tare în războaie (ps. 23,8).

Stih : Al Domnului este pămîntul şi plinirea lui (ps. 23, 1).

De la Facere, citire :

(III, 21—IV, 7)

Apoi a făcut Domnul Dumnezeu lui Adam şi femeii lui îmbrăcăminte de piele şi i-a îmbrăcat. Şi a zis Domnul Dumnezeu : «Iată Adam s-a făcut ca unul dintre Noi, cunoscînd binele şi răul. Şi acum nu cumva să-şi întindă mîna şi să ia roade din pomul vieţii, să mănînce şi să trăiască în veci !». De aceea l-a scos Domnul Dumnezeu din grădina cea din Eden, ca să lucreze pămîntul, din care fusese luat. Şi izgonind pe Adam, l-a aşezat în preajma grădinii celei din Eden şi a pus heruvimi şi sabie de flacără vîlvîitoare, să păzească drumul către pomul vieţii. După aceea a cunoscut Adam pe Eva, femeia sa, şi ea, zămislind, a născut pe Cain şi a zis : «Am do-

bîndit om de la Dumnezeu». Apoi a mai născut pe Abel, fratele lui Cain. Abel a fost păstor de oi, iar Cain lucrător de pămînt. Dar după un timp, Cain a adus jertfă lui Dumnezeu din roadele pămîntului. Și a adus și Abel din cele întîi-născute ale oilor sale și din grăsimea lor. Și a căutat Domnul spre Abel și spre darurile lui, iar spre Cain și spre darurile lui n-a căutat. Și s-a întristat Cain tare și fața lui era posomorîtă. Atunci a zis Domnul Dumnezeu către Cain: «Pentru ce te-ai întristat și pentru ce s-a posomorît fața ta? Cînd faci bine, oare nu-ți este fața senină? Iar de nu faci bine, păcatul bate la ușă și caută să te tîrască, dar tu biruiește-l!».

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Caută spre mine și mă miluiește, că părăsit și sărac sînt eu (ps. 24,17).

Stih: Către Tine, Doamne, am ridicat sufletul meu, Dumnezeul meu (ps. 24,1).

De la Pilde, citire:

(III, 34—IV, 22)

De cei batjocoritori El rîde, iar celor smeriți le dă har. Cei înțelepți vor moșteni mărirea, iar cei nebuni vor avea parte de ocară. Ascultați fiilor, învățătura tatălui, și luați aminte să cunoașteți buna chibzuială, căci eu vă dau învățătură bună: Nu părăsiți povața mea. Căci și eu am fost fecior la tatăl meu, singur, și cu duioșie iubit la mama mea și el mă învăța și-mi zicea: «Inima ta să păstreze cuvintele inimii mele, păzește poruncile mele și vei fi viu. Adună înțelepciune, dobîndește pricepere! Nu te uita și nu te depărta de la cuvintele gurii mele! Nu o lepăda și ea te va păzi; iubește-o și ea va sta de veghe. Iată începutul înțelepciunii: Agonisește înțelepciunea și cu prețul a tot ce ai, capătă priceperea. Prețuiește-o mult și ea te va înălța; ea te va ridica în slăvi dacă o vei îmbrățișa. Ea va pune cunună de daruri pe capul tău și te va împodobi cu diademă de mare cinste. Ascultă, fiul meu, și primește cuvintele mele și anii vieții tale se vor înmulți. Eu te voi învăța calea înțelepciunii și te voi purta pe căile dreptății. Cînd vei merge, pașii tăi nu vor șovăi și, chiar de vei alerga, nu te vei poticni. Ține cu tărie învățătura și nu o părăsi, păzește-o căci ea este viața ta. Nu apuca pe calea celor fără de lege, și nu păși pe drumul celor răi. Ocolește-o și nu merge pe ea, treci pe alăturea și du-te mai departe; căci ei nu dorm pînă nu făptuiesc rău și nu-i mai prinde somnul pînă nu fac pe cineva să cadă. Căci ei se hrănesc din pîinea agonisită prin fărădelege și beau vin dobîndit prin asuprire. Calea dreptților e ca zarea dimineții ce se mărește mereu pînă se face ziua mare; iar calea celor fără de lege e ca întunericul și ei nici nu bănuiesc de ce se pot împiedica. Fiul meu, ia aminte la graiurile mele; la poveștele mele pleacă-ți urechea ta! Nu le scăpa din ochi, păstrează-le înlăuntrul inimii tale, căci ele sînt viață pentru cei ce le pun în faptă și doctorie pentru tot trupul omenesc.

LA STIHOAVNĂ

Idiomela zilei, glasul al 4-lea:

Postul cel duhovnicesc să-l postim, să rupem toată încurcătura și să fugim de smintelile păcatului; să iertăm și fraților noștri datoriile, ca și nouă să se ierte greșealele noastre. Că așa vom putea striga: Să se îndrepteze rugăciunea noastră, ca tămîia înaintea Ta, Doamne (de două ori).

A mucenicilor:

Proorocii și Apostolii lui Hristos și mucenicii au învățat să fie lăudată Treimea cea de o ființă, și au

luminat neamurile cele rătăcite, şi părtaşi îngerilor au făcut pe fiii omeneşti.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Nu uita pe săracii tăi pînă în sfîrşit, stăpînă ; ci cu rugăciunile tale scuteşte-ne pe noi de îngrozirea cea viitoare şi de vătămarea cea de acum ; şi din mînia Domnului răpeşte pe robii tăi, Născătoare de Dumnezeu.

Se cuvine a şti :

Că din această Luni, a doua săptămînă a Postului, se cîntă la Pavecerniţă canoanele sfinţilor din Minei care se întîmplă din această zi pînă la Duminica Tomii împreună cu canonul Născătoarei de Dumnezeu şi anume : întîi canonul Născătoarei de Dumnezeu şi apoi al sfîntului din Minei.

MARŢI DIMINEAŢA

După întîia Catismă, Sedelnele din Octoih.

După a doua Catismă, Sedealna, glasul al 8-lea :

Podobie : Înviat-ai din morţi...

Oprind patimile cu frîul curatului post, să ne sîrguim toţi să ne înălţăm mintea spre cinstite vederi dumnezeieşti, cu desăvîrşită credinţă. Ca să dispreţuim desfătarea vieţii celei pămînteşti şi să dobîndim viaţă cerească şi strălucire dumnezeiască.

Slavă..., tot aceasta.

Şi acum..., a Născătoarei :

În noianul cel cumplit al întristării căzînd, pentru mulţimea faptelor mele celor rele şi fără de lege, am ajuns la nepricepere şi acum sînt cuprins de deznădăjduire ; Stăpînă Născătoare de Dumnezeu, tu mă mîntuieşte, tu-mi ajută. Că tu eşti milostivire păcătoşilor şi curăţie mîntuitoare.

După a treia Catismă, Sedealna, glasul al 8-lea :

Podobie : Înviat-ai din morţi...

Punîndu-ne înainte postul masă de taină, ne cheamă pe noi să ne săturăm din destul. Deci să mîncăm ca pe nişte bucate darurile Duhului cele de-a pururea vii ; să bem ca o băutură izvoarele lacrimilor cele ce dumnezeieşte izvorăsc, şi veselindu-ne să aducem laudă lui Dumnezeu neîncetat.

Slavă..., tot aceasta.

Şi acum..., a Născătoarei :

De toată groaza şi răutatea oamenilor scapă-ne pe noi, Preasfîntă Fecioară ; că pe tine te avem acoperămînt şi ocrotitoare, cei ce scăpăm la tine, Maica lui Dumnezeu, şi la Cel ce S-a născut din tine, Dumnezeul nostru. Pe Care roagă-L să ne izbăvească pe noi de primejdii şi de necazuri.

Psalmul 50.

Apoi Tricîntarea. Şi se citeşte Cîntarea a doua din Psaltire.

TRICÎNTAREA

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea a 2-a, glasul al 8-lea :

Irmosul :

Vedeţi, vedeţi că Eu sînt Dumnezeul vostru, Care M-am născut «mai înainte de veci din Tatăl. Şi «din Fecioară mai pe urmă, fără de «bărbat M-am născut, şi am dezle«gat păcatul strămoşului Adam, ca «un iubitor de oameni».

Suspină, lăcrimează, suflete, întoarce-te, căieşte-te ; s-a apropiat ziua ; lîngă uşi este Judecătorul; găteşte-te spre răspuns şi strigă : Greşit-am Ţie, îndurate, milostive, bunule, Tu mă miluieşte.

Saţiul păcatului cel pierzător urăşte-l, suflete al meu, desfăteazăte întru saţiul postului cu cuviin-

ță; fă-ți mîncare mîntuitoarele porunci, care îți mijlocesc îndulcirea bunătăților celor veșnice prin credință.

Îngeri, Puteri, Căpetenii, Arhangheli, Domnii, Scaune, voi Stăpînii, Heruvimi și Serafimi, rugați pe dătătorul de bine și Dumnezeu, ca să ne dăruiască nouă iertare de greșeale și scăpare de patimi.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Ceea ce singură ai născut pe Cuvîntul cel fără de început, fiind cu totul fără prihană, întrupîndu-Se din tine, iar nu schimbîndu-Se din ceea ce a fost, rămînînd fecioară după naștere tu, care nu știi de mire; roagă-te pentru toți, să se izbăvească viața noastră din stricăciune.

Altă Tricîntare, glas același :

Alcătuire a lui Teodor.

Irmos : Vedeți, vedeți că Eu sînt...

Văzut-am, cunoscut-am că bună este nouă spre pocăință vremea ce ai hotărît. Deci întru aceasta, Dumnezeule, primește rugăciunile noastre, și le îndreptează înaintea Ta, ca niște tămîie bună, ca o jertfă bineprimită.

Mă înfricoșez și mă tem cugetînd cîte am greșit. Cum Te voi întîmpina ? Cum mă voi arăta Ție celui înfricoșător și cum voi sta înaintea nefățarnicei Tale judecăți ? Pentru aceasta milostivește-Te spre mine, Îndurate, în ceasul cînd vei avea să judeci tot pămîntul.

Slavă..., a Treimii :

Unime mai presus de desăvîrșire, Dumnezeire preaînaltă în trei Fețe, Părinte, Cel ce ești nenăscut și Fiule Unule-Născut, Duhule, Cel ce purcezi din Tatăl și prin Fiul Te arăți; o ființă și o fire, o Domnie, o Împărăție, mîntuiește-ne pe noi pe toți.

Și acum..., a Născătoarei :

Negrăită este minunea nașterii tale, Maică Fecioară; că în ce chip, oare, ai și născut și petreci curată precum ai fost ? Cum ai născut prunc și nu știi nicicum ispita de bărbat ? Precum știe Cuvîntul lui Dumnezeu, Cel ce S-a născut din tine mai presus de fire, cu cuvenită înnoire.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Tu ai scos din mînia cea îngrozitoare pe ninivitenii care s-au pocăit și au postit. Iar pe sodomenii cei mult desfrînați cu foc i-ai ars; izbăvește-mă, Hristoase, de amenințarea acestora.

Irmosul :

Vedeți, vedeți că Eu sînt Dumne«zeul vostru, Care am sfințit vouă «pîrgă, zeciuială zilelor a tot anul; «și aceasta am dat-o poporului Meu, «spre omorîrea patimilor și spre în«ceput al mîntuirii».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : De Dumnezeu grăitorii...

Cel ce ai îndreptat pe vameșul ce a suspinat, și Te-ai milostivit spre păcătoasa, care a lăcrimat din inimă, Mîntuiește, miluiește, Mîntuitorule, sufletele celor ce Te laudă pe Tine.

Să aducem Domnului roade de fapte bune prin post, și să ne ferim de gîndurile cele vătămătoare, ca să aflăm desăvîrșit dumnezeiasca Cesfătare.

Cetele îngerești se roagă Ție, adunarea apostolilor și ceata mucenicilor : Iisuse, dăruiește iertare poporului Tău.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Pe Fecioara care este munte netăiat, sfeșnic purtător de lumină, scară lesne de suit și locaș al lui Dumnezeu, credincioșii să o fericim.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Domnul, Cel ce S-a preaslăvit...

Veniți toți să trîmbițăm cu laude, întru această zi binevestită a postului, și ospătîndu-ne cu dumnezeieștile cîntări, ca și cu un ospăț, să lăudăm și să preaînălțăm pe Hristos în veci.

Cine a mîncat pe omul lui Dumnezeu odinioară ? Fiara, leul, că neascultînd a primit mîncările de la profetul cel mincinos. Păzește-te dar, suflete al meu, să nu te înșele șarpele lăcomiei pîntecelui.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Ca pe o Unime în ființă Te laud, ca pe o Treime în Fețe Te cinstesc, Părinte și Fiule și Preasfinte Duhule. Stăpînia cea fără de început a împărăției Tale o slăvesc în veci.

Și acum..., a Născătoarei :

Tu te-ai arătat munte al lui Dumnezeu, Născătoare de Dumnezeu, întru care Hristos sălășluindu-Se a făcut locașuri dumnezeiești pe cei ce cîntă : Pe Domnul lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cinstind postul ca pe un păzitor al curăției și ca pe o maică a nepătimirii, veniți popoarelor să-l îmbrățișăm cu dragoste ; pe Domnul lăudîndu-L și preaînălțîndu-L întru toți vecii.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Domnul, Cel ce S-a preaslăvit «în muntele cel sfînt și în rug prin «foc a arătat lui Moise taina naște- «rii pururea Fecioarei, lăudați-L și-L «preaînălțați întru toți vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Nașterea pururea Fecioarei...

Postul cel bun hrănind inima, odrăslește dumnezeiește spic copt de virtuți ; pe care să-l dorim întru aceste sfinte zile, primind sfințenie.

Văzîndu-mă întinat cu multe păcate, rănit și osîndit, Milostive, mîntuiește-mă cu mila Ta, pentru rugăciunile sfinților Tăi.

Vai mie, preaticălosule suflete ! Cum vei răspunde ? Ce frică va să te cuprindă, cînd va ședea Judecătorul, milioane de îngeri stîndu-I înainte ! Sîrguiește-te dar mai înainte de sfîrșit de te pocăiește.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Pe tine căruța cea împărătească, norul cel luminos, muntele cel prea gras, muntele cel închegat, neispitită de nuntă Fecioară, te rugăm : Tămăduiește patimile sufletelor noastre.

Altă Tricîntare

Irmos același :

Post adevărat să postim Domnului, precum prin înfrînare de mîncări, așa și de limbă, de mînie, de minciună și prin înstrăinarea de toată altă patimă ; pentru ca să vedem Paștile curați.

Postule, tu ai înflorit rodul lui Samuel, tu ai crescut pe Samson viteazul cel mare, tu săvîrșești preoți și profeți. Tu ne sfințești pe noi toți, cinstitule post.

Slavă..., a Treimii :

Întreită lumina stăpîniei Tale celei una, Doamne, strălucește-o în mintea noastră cu străluciri de taină ; ca să ne întoarcem noi de la înșelăciunea cea de multe feluri la unirea Dumnezeirii.

Și acum..., a Născătoarei :

Tu ești, Născătoare de Dumnezeu, arma noastră și zidul, tu ești ajutătoarea celor ce aleargă la tine. Pe tine și acum spre rugăciune te îndemnăm, ca să ne mîntuim de vrăjmașii noștri.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Avînd pe Duhul Sfînt în post ospătător bogat, să ne săturăm de darurile Lui și din destul să ne ospătăm, lăudîndu-L ca pe Dumnezeul nostru.

Irmosul :

Nașterea pururea-Fecioarei, ceea «ce s-a arătat mai înainte puitoru-«lui de lege în munte, prin foc și «prin rug, spre mîntuirea noastră a «credincioșilor, noi toți cu cîntări «neîncetat o slăvim».

Lumininda glasului, de trei ori.

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, glasul al 5-lea :

Pentru ce lenevindu-te, suflete al meu, slujești păcatului? Și pentru ce bolnav fiind, nu alergi la doctor? Iată vreme bine-primită ; iată acum ziua mîntuirii cea adevărată. Scoală-te, spală-ți fața ta cu lacrimile pocăinței, și cu untdelemnul facerii de bine luminează-ți candela ; ca să afli îndurare de la Hristos Dumnezeu și mare milă (de două ori).

A mucenicilor :

Mucenicii Tăi, Doamne, cetelor îngerești urmînd, ca fără trupuri au răbdat chinurile avînd numai singura nădejde desfătarea bunătăților celor făgăduite. Pentru rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeul nostru, pace dăruiește lumii Tale și sufletelor noastre mare milă.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Fericimu-te, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, și te slăvim credincioșii după datorie, pe tine cetatea cea neclintită și zidul cel nesurpat, ocrotirea cea tare și scăparea sufletelor noastre.

Apoi : Bine este a ne mărturisi Domnului... Ceasul întîi și celelalte.

LA CEASUL AL ȘASELEA

Troparul proorociei, glasul al 6-lea :

Nu putem să Te lăudăm pe Tine după vrednicie, ci cerem, rugîndu-ne, să nu ne pierzi pe noi cu fărădelegile noastre, lesne iertătorule, Doamne.

Slavă..., Și acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Doamne, iubit-am bunăcuviința casei Tale și locul locașului slavei Tale (ps. 25,8).

Stih : Judecă-mă, Doamne, că eu întru nerăutate am umblat (ps. 25,1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(V, 7—16)

Așa zice Domnul : Via Domnului Savaot este casa lui Israel, iar oamenii din Iuda sînt sădirea Sa dragă. El nădăjduia ca acesta să fie un popor fără păcate, dar iată-l plin de sînge. Nădăjduit-a să-I rodească dreptate, dar iată : răzvrătire. Vai vouă care clădiți casă lîngă casă și grămădiți țarini lîngă țarini pînă nu mai rămîne nici un loc, ca să fiți numai voi stăpînitori în țară ! Urechile mele au auzit de asemenea acest jurămînt al Domnului Savaot: «Jur că aceste case multe, mari și frumoase, vor fi pustii și nimeni nu va mai locui în ele. Zece pogoane de vie vor rodi un bat, și un homer de sămînță, numai o efă». Vai de cei ce dis-de-dimineață aleargă după băuturi îmbătătoare ; vai de cei ce pînă tîrziu seara se înfierbîntă cu vin ! Cei care doresc la ospețele lor,

chitară, harpă, tobă, flaut și vin ei nu iau în seamă faptele Domnului și nu văd lucrurile mîinilor Sale. Pentru aceasta poporul meu va fi dus în robie fără să bage de seamă; mai-marii săi vor fi doborîți de foame, iar gloata se va usca de sete! De aceea și iadul și-a mărit de două ori lăcomia lui, căscat-a gura sa peste măsură; acolo se vor coborî mărirea Sionului și gloatele sale, chiotele de veselie... Omul cel muritor va fi smerit și umilit și ochii celor mîndri vor fi pogorîți. Dar Domnul Savaot este mare prin judecata Sa și Dumnezeul cel sfînt este sfînt prin dreptatea Sa.

PROCHIMEN, glasul al 3-lea:

Domnul este luminarea mea și Mîntuitorul meu; de cine mă voi teme? (ps. 26,1).

Stih: Domnul este apărătorul vieții mele: de cine mă voi înfricoșa? (ps. 26, 2).

MIERCURI

în a doua săptămînă a Sfîntului și Marelui Post

LA VECERNIE, MARȚI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile lui Iosif, glasul 1:

Podobie: Prealăudaților mucenici...

Pe Cruce Ți-ai întins, Hristoase, preacuratele Tale mîini, adunînd marginile. Pentru aceasta strig Ție: Mintea mea cea risipită adun-o, fiind trasă de poftă ca o roabă, și părtaș patimilor Tale mă arată, curățindu-mă cu totul prin înfrînare.

Pe tineri oarecînd întărindu-i postul, i-a arătat mai puternici decît focul cel arzător, precum este scris. Postește dar, smeritul meu suflet, aprinzînd întru tine dragostea Stăpînului, prin care vei putea să scapi de gheena ce va să fie, și să-ți arzi patimile cele pierzătoare.

Altă stihiră, a lui Teodor, glasul al 3-lea:

Podobie: Vitejilor mucenici...

Vremea postului este veselă. Pentru aceasta săturîndu-ne din destul de curăția cea luminată, de dragostea cea curată, de rugăciunea cea luminoasă și de alte multe virtuți, să strigăm luminat: Cruce a lui Hristos preasfîntă, ceea ce ai odrăslit desfătarea vieții, învrednicește-ne pe toți a ne închina ție cu inimă curată, dîndu-ne iertare și mare milă.

Și trei stihiri din Minei. Slavă..., Și acum... a Născătoarei.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Mîntuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta (ps. 27,12).

Stih: Către Tine, Doamne, am strigat, Dumnezeul meu, ia aminte (ps. 27,1).

De la Facere, citire:

(IV, 8—15)

După aceea Cain a zis către Abel, fratele său: «Să ieșim la cîmp!». Iar cînd erau ei în cîmpie, Cain s-a aruncat asupra lui Abel, fratele său, și l-a omorît. Atunci a zis Domnul Dumnezeu către Cain: «Unde este Abel, fratele tău?». Iar el a răspuns: «Nu știu! Au doară eu sînt păzitorul fratelui meu?». Și a zis Domnul: «Ce ai făcut? Glasul sîngelui fratelui tău strigă către Mine din pămînt. Și acum ești blestemat de pămîntul care și-a deschis gura sa, ca să primească sîngele fratelui tău din mîna ta. Cînd vei lucra pămîntul, acesta nu-și va mai da roadele sale ție; zbuciumat și fugar vei fi tu pe pămînt». Și a zis Cain către Domnul

Dumnezeu: «Pedeapsa mea este mai mare decît aș putea-o purta. De mă izgonești acum din pămîntul acesta, mă voi ascunde de la fața Ta și voi fi zbuciumat și fugar pe pămînt și oricine mă va întîlni, mă va ucide». Și i-a zis Domnul Dumnezeu: «Nu așa, ci tot cel ce va ucide pe Cain înșeptit se va pedepsi». Și a pus Domnul Dumnezeu semn lui Cain ca tot cel care îl va întîlni să nu-l omoare.

PROCHIMEN, glasul al 7-lea:

Domnul tărie poporului Său va da; Domnul va binecuvînta pe poporul Său cu pace (ps. 28,11).

Stih: Aduceți Domnului, fii ai lui Dumnezeu, aduceți Domnului mielii oilor, aduceți Domnului slavă și cinste (ps. 28,1).

De la Pilde, citire:

(V. 1—15)

Fiul meu, ia aminte la înțelepciunea mea și la sfatul meu cel bun pleacă urechea ta, ca să-ți poți păstra judecata și ca buzele tale să păzească știința. Nu te uita la femeia lingușitoare, căci buzele celei străine picură miere și cerul gurii sale e mai alunecător decît untdelemnul, dar la sfîrșit ea este mai amară decît pelinul, mai tăioasă decît o sabie cu două ascuțișuri. Picioarele ei coboară către moarte; pașii ei duc de-a dreptul în împărăția morții. Ea nu ia seama la calea vieții, pașii ei merg în neștire, nici ea nu știe unde. Și acum, fiul meu, ascultă-mă și nu te îndepărta de la cuvintele gurii mele. Ferește-ți calea ta de ea și nu te apropia de ușa casei ei, ca să nu dai virtutea ta altora și anii tăi unuia fără de milă; ca străinii să nu se îndestuleze de strădania ta și ostenelile tale să nu treacă în casa altuia; ca să nu suspini la sfîrșit, cînd trupul tău și carnea ta vor fi fără de vlagă, și să zici: «Pentru ce am urît povața și de ce inima mea a urgisit cercetarea? De ce nu am ascultat de îndemnul dascălilor mei și spre cei ce mă învățau n-am plecat urechea mea? Puțin a trebuit să nu mă nenorocesc, în plină adunare și în mijlocul obștei». Bea apă din puțul tău și din pîrîiașele care curg din izvorul tău.

LA STIHOAVNĂ

Stihira, glasul al 3-lea:

Doamne, Cei ce Te-ai răstignit cu trupul și împreună cu Tine ai răstignit pe omul nostru cel vechi; și cu sulița în coastă împungîndu-Te, ai împuns și pe șarpele cel pierzător de oameni. Pătrunde cu frica Ta carnea mea, și cu dragostea Ta rănește sufletul meu. Ca, privind la patima Ta, cu înfrînare să săvîrșesc măsura postului, oprind nu numai pîntecele, ci și alte năvăliri ale păcatului; și să jertfesc Ție umilința inimii și smerenia duhului, pentru greșealele ce am făcut mai înainte; de care izbăvește-mă, Iubitorule de oameni (de două ori).

A mucenicilor:

Proorocii și Apostolii lui Hristos și mucenicii au învățat să fie lăudată Treimea cea de o ființă; și au luminat neamurile cele rătăcite și părtași îngerilor au făcut pe fiii omenești.

Slavă... Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Podobie: Mare este puterea Crucii Tale...

Văzînd pe Cel ce S-a născut din tine, ceea ce ești cu totul fără prihană, spînzurat pe lemn, te-ai tînguit strigînd: Preaiubite al meu Fiu unde a apus frumusețea Ta cea luminată, care a împodobit firea omenească.

Și celelalte după obicei

Spre știință :

Pomenirea sfinților 40 de Mucenici se începe din miercurea săptămînii a doua a Postului și se urcă pînă marți în săptămîna a patra din post.

MIERCURI DIMINEAȚA

Cîntările Treimice.

După întiia Catismă, Sedelnele Crucii din Octoih.

După a doua Catismă, Sedealna, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău...

Doamne întinzîndu-Te pe Cruce Te-ai omorît, omorînd pe vrăjmașul și pe șarpele, începătorul răutății, și înviind pe cei omorîți cu mușcarea aceluia. Pentru aceasta, Te rog, învie**ază** Mîntuitorule, sufletul meu cel omorît, care caută spre Tine, cu rugăciune și cu post.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Dacă Te-a văzut mielușeaua pe Tine, Mielul, pe Cruce răstignit, Hristoase, în mijlocul făcătorilor de rele, a strigat lăcrimînd și cu amar s-a tînguit : Fiule preaiubite ! Ce minune este aceasta ce se vede ? Iar Tu ai răspuns : Maică preacurată, întru aceasta se va cunoaște viața a toată lumea.

După a treia Catismă, Sedealna, glasul al 3-lea :

Podobie : De frumusețea fecioriei tale...

Cu trîmbiță de cîntări să trîmbițăm, ziua cea vestită trecînd, adică vremea postului. Și să glăsuim strigînd : Aceasta a înflorit viața noastră în lume, vestejind moartea neînfrînării. Cu puterea Crucii Tale, Hristoase Cuvinte, întru aceasta păzește pe robii Tăi.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Moarte de ocară prin răstignire de bunăvoie ai răbdat, Îndurate ; pe Care văzîndu-Te ceea ce Te-a născut, Hristoase, s-a rănit la inimă ; că plîngînd ca o maică s-a tînguit. Cu ale cărei rugăciuni, pentru îndurările milei Tale, milostivește-Te și ne mîntuiește, Cel ce ai ridicat păcatul lumii.

La Canoane se citește canonul din Minei și aceste tricîntări, după rînduiala lor. Și se citește Cîntarea a treia din Psaltire.

TRICÎNTAREA

Alcătuire a lui Iosif.

Irmos : Să se întărească inima mea...

Pe Cruce Ți-ai întins palmele, scoțînd păcatul mîinii lui Adam, celei ce s-a întins la pomul cunoștinței de demult, pentru milostivirea îndurărilor, Cuvinte al lui Dumnezeu preabunule.

Întărește gîndirea mea cea clătinată de pizma șarpelui, oprește năvălirile patimilor cu patima Ta, Cel ce ai pătimit și nepătimire ai dăruit celor credincioși.

Harul postului a strălucit, gonind întunericul neînfrînării ; iată vreme bineprimită și zi de mîntuire. Să arătăm roade de pocăință și vom fi vii.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Ceea ce ești îndreptarea celor ce cad, pe mine cel scăpat în surpătura desfătărilor, și prin păcate cumplite căzut în prăpastie, ridică-mă, Preacurată, și la viață mă îndreptează.

Altă Tricîntare

Alcătuire a lui Teodor, glasul al 3-lea :

Irmos : Întărește, Doamne, inimile...

Întărește, Doamne, inimile noastre cu Crucea Ta, ca să nu se abată de la Tine la cuvinte viclene sau la lucruri urîte.

Patima Ta, Stăpîne, cerul și pămîntul simțind-o s-au schimbat în chip vădit, Împărat al tuturor cu adevărat pe Tine arătîndu-Te.

Slavă..., a Treimii :

Întocmai cinstită, fără început, Preasfîntă Treime, făcătoare de viață și Unime începătoare de lumină, Părinte și Fiule și Duhule, mîntuiește-mă.

Și acum..., a Născătoarei :

Maica lui Dumnezeu, ceea ce singură ai născut fără bărbat pe Dumnezeu, nestricîndu-ți curăția fecioriei, rămînînd curată precum ai fost mai înainte de naștere.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Haina Ta cea roșie, piroanele și Crucea, buretele și sulița, Iisuse, le cinstesc și le laud, că au înviat toată lumea.

Irmosul :

Întărește, Doamne, inimile robilor «Tăi, și le luminează spre lauda Ta, «ca să Te slăvim pe Tine, Mîntuito«rule, în veci».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Tinerii cei cîntăreți...

Cel ce ai primit pentru mulțimea milei a Te socoti cu cei fără de lege, șterge păcatele mele, ca să Te slăvesc cu credință întru toți vecii.

Zapisul păcatelor mele rupe-l cu sulița Ta, și tămăduiește durerile inimii mele, Doamne, că este rănită cu săgețile răutății viclenilor demoni.

Inima mea cea înnegrită cu întinarea păcatului, spal-o cu sîngele cel ce a curs din coasta Ta, Hristoase al meu ; ca să Te slăvesc întru toți vecii.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Ceea ce ai odrăslit nearat spicul cel ceresc, Care hrănește toate cu dumnezeiasca putere, Fecioară, satură smeritul meu suflet cel flămînd.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Cel ce S-a pogorît...

Bucură-te Cruce prin care s-a cunoscut într-o clipeală tîlharul cuvîntător de Dumnezeu, strigînd : Pomenește-mă, Doamne, întru împărăția Ta ! De a cărui parte fă-ne și pe noi părtași.

Tu împungîndu-Te cu sulița, ai întors sabia cea de văpaie, Hristoase, și iarăși ai deschis oamenilor raiul; în care intrînd, ne îndulcim pururea de viața Ta cea fără de moarte.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Tatălui ne închinăm, împreună și Fiului și Duhului Sfînt întru o ființă ; fără tăcere strigînd cu guri de lut : Slavă lui Dumnezeu în Treime, Celui din înălțime.

Și acum..., a Născătoarei :

Născut-ai prunc rămînînd fecioară, numai tu una de Dumnezeu dăruită. Taina este mare, minune înfricoșătoare ! Că ai născut pe Mîntuitorul lumii Dumnezeu întrupat.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cruce a lui Hristos, nădejdea marginilor lumii, învrednicește-ne pe noi ca să trecem lin sub cîrmuirea

ta noianul preabunului post, mîntuindu-ne din valurile păcatelor.

Să lăudăm, bine să cuvintăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Pe Cel ce S-a pogorît în văpaie la «tinerii evreieşti, cu putere dumne«zeiască, pe Domnul, Cel ce S-a a«rătat, preoţi binecuvîntaţi-L şi-L «preaînălţaţi întru toţi vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Izvorul cel primitor...

Postind, Elisei a înviat pe pruncul cel mort, precum este scris. Şi noi postind, să ne sîrguim credincioşilor, a omorî gîndurile cele trupeşti, ca să dobîndim acolo viaţă.

Vai mie, suflete, groaznică va fi judecata, şi răspunsul Judecătorului înfricoşător. Grăbeşte, pocăieşte-te, împacă-te cu Hristos, Cel ce s-a răstignit pe Cruce pentru tine, şi a izbăvit pe credincioşi din osîndă.

Deschide-mi uşile pocăinţei, şi închide intrările patimilor mele, Hristoase, Cel ce ai arătat tîlharului intrarea în rai, uşor de trecut, cu răstignirea Ta ; ca să slăvesc bunătatea Ta.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Pentru că sînt aruncat în adîncul răutăţii, şi de cugete protivnice înviforat, demonilor plecîndu-mă şi de desfătări fiind robit, ajută-mi, curată Fecioară Maică, povăţuindumă la calea mîntuirii.

Altă Tricîntare

Irmos : La Muntele Sinai...

Datu-Te-ai de bunăvoie, şi Te-ai adus pe Tine ucigaşilor ; la judecată ai stat de faţă, fiind bătut de mîinile pe care le-ai făcut ; ai fost răstignit, batjocorit şi împuns cu sulita, Doamne. Pătimit-ai cu trupul, toate răbdîndu-le cu milostivire, ca să ne mîntuieşti pe noi.

Adunarea îngerilor s-a cutremurat, văzîndu-Te pe Cruce ; luminătorii lumina şi-au ascuns şi pămîntul s-a cutremurat ; clătinatu-s-au toate de ocărîrea Ta, Doamne ; cu dumnezeieştile Tale patimi ne-ai făcut mîntuire, Dumnezeule.

Slavă..., a Treimii :

În fiinţă este Unimea nedespărţită, Treimea, Dumnezeul cel Preaînalt, Care unindu-se în fire, se împarte în feţe după osebiri; că nedespărţindu-se, se desparte ; una fiind se întreieşte : Aceasta este Tatăl şi Fiul şi Duhul cel viu, Care păzeşte toate.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cine a auzit, Fecioară Născătoare de prunc şi maică fără de bărbat? Marie, tu ai săvîrşit minunea aceasta. Dar spune-mi în ce chip ? Nu cerca adîncurile naşterii de Prunc a mea ; că aceasta fiind foarte adevărată, cuprinderea ei este neajunsă de mintea omenească.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Cu rana Ta toţi ne-am vindecat de patimile păcatelor ; că pe Cruce înălţîndu-Te, ai rănit pe vrăjmaşul începătorul răutăţii. Deci înviedniceşte-ne pe noi să ajungem fără osîndă şi Învierea, trecînd vremea postului.

Irmosul :

La Muntele Sinai, în rug Te-a vă«zut Moise pe Tine, care ai zămislit «în pîntece focul Dumnezeirii, fără «ardere ; iar Daniel Te-a văzut mun-

«te netăiat ; Isaia Te-a numit toiag «odrăslit, cel din rădăcina lui «David».

Lumininda glasului, de trei ori.

LA STIHOAVNA

Stihira, glasul al 7-lea :

Doamne, Cel ce cu Crucea Ta ai stricat moartea, care a venit în lume din pricina mîncării din pom, pe care ai oprit-o în rai. Însuți cu postul de acum fereşte-ne pe noi de toată plăcerea cea stricătoare de suflet ; şi Te rugăm învredniceşte-ne a lucra mîncarea ce va să fie întru viața veşnică, ca să dobîndim cununile desfătării celei nestricăcioase, pe care le-ai gătit postitorilor celor adevărați (de două ori).

A mucenicilor :

Luminători ai lumii s-au arătat prealăudații mucenici ai lui Hristos, strigînd : Doamne, slavă Ție.

Slavă... Şi acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Podobie : Nu ne vom opri...

Dacă Te-a văzut, Preacurata, pironit pe lemn de bunăvoie, tînguindu-se a lăudat puterea Ta, Doamne.

Şi celelalte ale Utreniei şi Apolisul.

LA CEASUL AL ŞASELEA

Troparul proorociei, glasul al 6-lea :

Cel Preaînalt, Care locuieşti în ceruri, Care ai zidit toată suflarea, mîntuieşte-ne pe noi, Dumnezeule; că spre Tine am nădăjduit, Mîntuitorul nostru.

Slavă..., Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 5-lea :

Către Tine, Doamne, voi striga şi către Dumnezeul meu mă voi ruga (ps. 29,8).

Stih : Înalța-Te-voi, Doamne, că m-ai sprijinit pe mine (ps. 29,1).

Din Profeția lui Isaia, citire :

(V, 16—25)

Dar Domnul Savaot este mare prin judecata Sa şi Dumnezeul cel sfînt este sfînt prin dreptatea Sa. Oile vor paşte în voie, iar străinii se vor hrăni în locurile mănoase, lăsate de cei bogați. Vai de cei ce îşi atrag pedeapsa ca şi cu niște frînghii şi plata păcatului ca şi cu niște streanguri, căci ei zic : «Grăbească Domnul să-Şi facă lucrul Său curînd, ca să vedem şi să se plinească planul Sfîntului lui Israel, ca să-l cunoaştem». Vai de cei ce zic răului bine şi binelui rău ; care numesc lumina întuneric şi întunericul lumină ; care socotesc amarul dulce şi dulcele amar ! Vai de cei care sînt înțelepți în ochii lor şi pricepuți după gîndurile lor ! Vai de cei viteji la băut vin şi meşteri la făcut băuturi îmbătătoare ! Vai de cei ce dau dreptate celui nelegiuit pentru mită şi lipsesc de dreptate pe cel drept ! Pentru aceasta, după cum paiele sînt mistuite de foc şi iarba uscată de flăcări aşa rădăcina lor va fi topită ca pleava şi floarea lor va fi spulberată precum este cenuşa, căci au călcat legea Domnului Savaot şi au nesocotit cuvîntul Sfîntului lui Israel! De aceea, mînia Domnului s-a aprins împotriva poporului Său ! El întinde mîna Sa spre el, îl loveşte şi munții se clatină. Cadavrele lor sînt ca gunoiul pe cale. Cu toate acestea mînia Lui nu se domoleşte şi mîna Lui stă mereu întinsă.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Spre Tine, Doamne, am nădăjduit, ca să nu fiu ruşinat în veac (ps. 30,1).

Stih : Întru îndreptarea Ta izbăveşte-mă şi mă scoate (ps. 30, 1).

JOI

în a doua săptămînă a Sfîntului şi Marelui Post

LA VECERNIE, MIERCURI SEARA

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 10, şi se cîntă stihira, glasul 1; apoi a mucenicilor şi trei podobnice.

Stihira, glasul 1, însuşi glasul:

Postul cel duhovnicesc primindu-l, fraţilor, cu limba să nu grăiţi cele înşelătoare, nici să puneţi împiedicare fratelui spre sminteală; ci cu pocăinţa luminîndu-ne făclia sufletului, cu lacrimi să strigăm lui Hristos: Iartă-ne nouă greşealele noastre, ca un iubitor de oameni (de două ori).

A mucenicilor:

Prealăudaţilor mucenici, pe voi pămîntul nu v-a acoperit, ci cerul v-a primit; deschisu-s-au vouă uşile raiului, şi înăuntru fiind de lemnul vieţii vă îndulciţi. Lui Hristos rugaţi-vă, să dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

Alte stihiri podobnice, ale lui Iosif, glasul al 3-lea:

Podobie: Mare este puterea Crucii...

Cu rugăciunile dumnezeieştilor Apostoli, Doamne, învredniceşte-ne pe noi să săvîrşim bine vremea postului, întru umilinţa gîndului, ca un îndurat; ca mîntuindu-ne, toţi să Te preaslăvim pe Tine.

Mare şi înfricoşătoare este venirea Ta, Doamne, întru care şezînd va să faci judecată dreaptă. Deci să nu mă judeci pe mine, cel osîndit; ci ca unui Dumnezeu să-Ţi fie milă de mine; pentru rugăciunile cele bineprimite ale Apostolilor Tăi.

Altă stihiră, a lui Teodor, glasul al 6-lea:

Podobie: Toată nădejdea punîndu-şi...

Apostoli ai lui Hristos, luminătorii pămîntenilor, vistieriile care aţi îmbogăţit lumea, cu preaînţeleaptă cunoştinţa Dumnezeului nostru, izbăviţi de supărări pe cei ce vă laudă pe voi, cu sfinte rugăciunile voastre, şi ne îndrumaţi vremea postului, păstrîndu-ne viaţa în pace şi cu tărie; ca ajungînd cu bună plăcere la patima lui Hristos, cu îndrăznire să aducem cîntări Dumnezeului nostru.

Şi 4 stihiri din Minei. Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei. Vohod.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea.

Veseliţi-vă în Domnul şi vă bucuraţi, dreptilor (ps. 31,12).

Stih: Fericiţi cărora s-au iertat fărădelegile şi cărora s-au acoperit păcatele (ps. 31,1).

De la Facere, citire:

(IV, 16—26)

Şi s-a dus Cain de la faţa lui Dumnezeu şi a locuit în ţinutul Nod, la răsărit de Eden. După aceea a cunoscut Cain pe femeia sa şi ea, zămislind, a născut pe Enoh. Apoi a zidit Cain o cetate şi a numit-o, după numele fiului său, Enoh. Iar lui Enoh i s-a născut Irad; lui Irad i s-a născut Maleleil; lui Maleleil i s-a născut Matusal, iar lui Matusal i s-a născut Lameh. Lameh şi-a luat două femei: numele uneia era Ada şi numele celeilalte era Sela. Ada a născut pe Iabal; acesta a fost tatăl celor ce trăiesc în corturi, la turme. Fratele lui se numea Iubal; acesta este tatăl tuturor celor ce cîntă din chitară şi din cimpoi. Sela a născut şi ea pe Tubalcain, care a fost făurar de unelte de aramă şi de fier. Şi sora lui se chema Noema. Şi

a zis Lameh către femeile sale: «Ada şi Sela, ascultaţi glasul meu! Femeile lui Lameh, luaţi aminte la cuvintele mele: Am ucis un om pentru rana mea şi un tînăr pentru vînătaia mea. Dacă pentru Cain va fi răzbunarea de şapte ori, apoi pentru Lameh de şaptezeci de ori cîte şapte!». Adam a cunoscut iarăşi pe Eva, femeia sa, şi ea, zămislind a născut un fiu şi i-a pus numele Set, pentru că şi-a zis: «Mi-a dat Dumnezeu alt fiu în locul lui Abel, pe care l-a ucis Cain». Lui Set de asemenea i s-a născut un fiu şi i-a pus numele Enos. Atunci au început oamenii a chema numele Domnului Dumnezeu.

PROCHIMEN, glasul 1:

Fie, Doamne, mila Ta spre noi, precum am nădăjduit şi noi întru Tine (ps. 32,21).

Stih: Bucuraţi-vă dreptilor întru Domnul; celor drepţi li se cuvine laudă (ps. 32,1).

De la Pilde, citire:

(V, 15—VI, 3)

Fiule, bea apă din puţul tău şi din pîrîiaşele care curg din izvorul tău. Să nu se risipească izvoarele tale pe uliţă, nici pîraiele tale prin pieţe. Să fie numai pentru tine singur, iar nu pentru străinii care sînt cu tine! Binecuvîntat să fie izvorul tău şi să te mîngîi cu femeia ta din tinereţe. Cerboaică preaiubită şi gazelă plină de farmec să-ţi fie ea; dragostea de ea să te îmbete totdeauna şi iubirea ei să te desfăteze. Pentru ce, fiul meu, să te momească femeie străină şi tu să îmbrăţişezi sînul unei necunoscute? Căci cărările omului sînt înaintea Domnului şi El ia seama la toate căile lui. Cel fără de lege este prins în laţurile fărădelegilor lui şi de funiile păcatelor lui este înfăşurat. El va muri în păcatele lui şi de mulţimea nebuniei lui va pieri. Fiul meu, dacă te-ai pus chezaş pentru prietenul tău, dacă ai dat mîna pentru altul, atunci te-ai prins prin făgăduieli ieşite din gura ta şi te-ai legat prin cuvintele gurii tale. Fă, dar, fiul meu, aceasta: o, izbăveşte-te.

Şi celelalte ale Liturghiei Darurilor mai înainte sfinţite.

JOI DIMINEAŢA

Treimicile glasului. După întîia Catismă Sedelnele Apostolilor din Octoih, cu a Născătoarei.

După a doua Catismă, se cîntă aceste Sedelne, glasul al 3-lea:

Podobie: De frumuseţea feciorie tale...

Hristos-via pe voi v-a rodit struguri frumoşi, ca să picaţi pe pămînt vin de mîntuire, Apostoli de Dumnezeu purtători. Pentru aceasta vă rog scăpaţi-mă de beţia plăcerilor, dăruind sufletului meu rîuri de umilinţă în ziua cea dumnezeiască a postului; ca mîntuindu-mă să aflu viaţă.

Slavă..., tot aceasta.

Şi acum..., a Născătoarei:

Bogăţia cea nemăsurată a milostivirii tale, şi tăria cea nebiruită a puterii tale în minte luînd, am alergat la acoperămîntul tău, de necaz fiind cuprins şi groaznic încurcat, strig dintru adîncul inimii mele cu lacrimi: Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, ajută-mi, ceea ce una eşti ocrotitoare lumii.

După a treia Catismă, Sedealna, glasul al 6-lea:

Podobie: Doamne, au stat de faţă...

Doamne, fii nouă lesne iertător, întru această dumnezeiască vreme, şi ne învredniceşte a izvorî Ţie pururea lacrimi din inimă, spre spălarea necurăţiilor sufleteşti şi spre odrăslirea sfintelor porunci. Ca aşa postind, după vrednicie să plăcem Ţie. Şi binevoieşte să vedem toţi

preacinstită pătimirea Ta; pentru rugăciunile mîntuitorilor lumii, Apostolilor Tăi, slavă Ție.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei:

Podobie: Ușa milostivirii...

Preacurată cinstită Fecioară, Maică Născătoare de Dumnezeu, varsă izvorul milostivirii tale din destul spre noi, și ne dăruiește iertare de greșeale; că tu ești ocrotitoarea noastră și dumnezeiesc acoperămînt.

Psalmul 50.

Canoanele Mineiului și aceste Tricîntări. Și se citește Cîntarea a 4-a din Psaltire.

TRICÎNTAREA

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea a 4-a, glasul al 3-lea:

Irmos: Au doară în riuri te vei mînia...

Beția desfătărilor celor stricătoare de suflet stingînd-o, să ne săturăm de băutura umilinței din post.

Postește, suflete, de neînfrînarea mîncării, desfătează-te întru privirea celor bune, ca să dobîndești masa cea de sus.

Cărbuni ai focului celui fără materie fiind, ardeți materia patimilor mele, dumnezeiești Apostoli ai Mîntuitorului.

A Născătoarei de Dumnezeu:

Ceea ce ai dat lui Hristos trup din trupul tău, omoară patimile trupului meu, Născătoare de viață, Preacurată Fecioară.

Altă Tricîntare, alcătuire a lui Teodor, glasul al 6-lea:

Irmos: Auzit-a proorocul de venirea Ta...

Cei doisprezece Apostoli: Petre, Pavele, Iacove și Ioan, Andreie, Bartolomee, Filipe, Toma și Matee și Iacove, cu Simon și cu Iuda, faceți rugăciune către Hristos, ca să ne mîntuiască pe noi.

Mrejele învățăturilor aruncîndu-le în marea vieții, minunat ați vînat o sută și cincizeci și trei, adică pe neamuri tainic, ca pe niște pești, ca și mai înainte; pe acestea aducîndu-le Domnului, Sfinților Apostoli.

Slavă..., a Treimii:

Pe Fiul din Tatăl și pe Duhul slăvesc, ca din soare lumina și raza; pe una prin naștere, că și naștere este; iar pe alta prin purcedere, că și purcedere este; pe dumnezeiasca Treime cea împreună fără de început, Căreia se închină toată făptura.

Și acum..., a Născătoarei:

Fecioară să nască prunc și curăția să-și păzească, numai tu cinstită te-ai arătat, născînd pe Dumnezeu și omul, pe unul și același într-amîndouă firile. Minunea ta, Fecioară Maică, minunează tot auzul și cugetul.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Voi sînteți lumina lumii, precum v-a zis Hristos, cu strălucirea cuvîntului; ci rugați-vă Apostoli, ca să trecem noi cu suflet voios măsura postului și să ne închinăm Învierii Lui.

Irmosul:

Auzit-a proorocul de venirea Ta, «Doamne, și s-a temut; că aveai să «Te naști din Fecioară și oamenilor «să Te arăți, și a grăit: Auzit-am «auzul Tău și m-am temut; slavă pu«terii Tale, Doamne».

Cîntarea a 8-a:

Irmos: În văpaie tinerii evreiești...

Omorîndu-mă cu multe păcate, aduc sufletul meu mort în viață. Pentru aceasta miluiți-mă cu ru-

găciunile voastre purtătoare de viață, văzătorilor de Dumnezeu Ucenici ai Mîntuitorului.

Cuprins fiind de negura păcatului, de iadul deznădăjduirii m-am apropiat cu adevărat. Pentru aceasta luminați-mă, cei ce sînteți raze de taină ale Soarelui slavei, văzătorilor de Dumnezeu.

Oprește-te de la patimi și te mîntuiește, ticălosule suflet. Că numai ferirea de bucate este post neprimit la cei ce caută dreptatea, de nu va fi și îndreptare de greșeale.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Rug arzînd cu foc, mai înainte te-a văzut Moise pe tine, Fecioară Maica lui Dumnezeu. Pentru aceasta stinge cuptorul patimilor mele, și din focul gheenei răpește-mă și mă mîntuiește.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Cel ce-L slăvesc...

Din Tine, ca și din Iacov cele douăsprezece seminții, s-au arătat, Hristoase, în lume cei doisprezece Apostoli. Prin care s-a născut a doua oară tot credinciosul prin cuvînt, care Te laudă pe Tine în veci.

Carele lui Faraon celui ce se înțelege cu taină înecîndu-le, ca în Marea Roșie, ați scos apostolilor pe poporul Domnului la pămîntul cunoștinței de Dumnezeu, lăudîndu-L pe El în veci.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Pe un Dumnezeu după ființă cinstesc ; laud trei Fețe cu osebiri ; altele iar nu de alt fel ; de vreme ce Dumnezeirea este una, o Stăpînie în trei Fețe, pentru că este Tatăl și Fiul și Duhul.

Și acum..., a Născătoarei :

Din luminatul tău pîntece, ca un mire din cămară ieșind Hristos, a strălucit lumină celor din întuneric ; pentru că răsărind Soarele dreptății, a luminat lumea Preacurată.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cei ce sînteți tăinuitori ai lui Hristos și împreună-șezători, care vă rugați cu deadinsul totdeauna pentru noi, păcătoșii, rugați-vă și acum să trecem tot postul întru curăție.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Cel ce-L slăvesc oștile cerești, «și de Dînsul se cutremură heruvi-«mii și serafimii, toată suflarea și «zidirea lăudați-L, binecuvîntați-L, «și-L preaînălțați întru toți vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : În Muntele Sinai...

Apostoli, cei ce sînteți rîuri ale izvorului Celui înțelegător, și care vă îndestulați cu apa cea vie în inimă curată, uscați izvoarele păcatului meu cu rugăciunile voastre, și mă povățuiți la căile mîntuirii.

Furtuna păcatului înviforează ticălosul meu suflet. Întinde-mi dreapta ca și lui Petru, Ocîrmuitorule bune ; ca să nu mă acopere adîncul deznădăjduirii, și să nu mă fac mîncare chitului celui stricător de suflet, Hristoase mult-Milostive.

Ceata Apostolilor Te roagă pe Tine, Iisuse Împărate al tuturor, și cetele îngerilor, pentru mulțimea îndurărilor Tale, dăruiește poporului Tău izbăvire de rele, îndreptare vieții și împărtășirea Împărăției Tale.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Fecioria și nașterea s-au împreunat mai presus de fire, întru tine, chivot al cinstitei sfințenii, Maică Fecioară curată. Pentru aceasta cu credință strig ție : Pe mine tot mă sfințește, pe mine tot mă răscum-

pără din toată lucrarea patimilor ce mă necăjesc.

Altă Tricîntare

Irmos : Naşterea cea din zămislire...

În lume ca cei fără de trupuri, şi în trup ca nişte îngeri, pe singur Cuvîntul în inimă purtîndu-L, aţi atras neamurile la credinţa lui Hristos ; pe înţelepţi şi ritori, ca pe nişte nebuni mustrîndu-i cu ştiinţa, preafericiţi Apostoli.

Petre, piatra credinţei şi temelie, Pavele propovăduitorule şi învăţătorule al neamurilor, fii ai lui Zevedei împreună cu ceilalţi opt, rugaţi-vă îndelung lui Hristos, ca să trecem cu bună-sănătate vremea postului.

Slavă..., a Treimii :

Unule Născător al unuia, Părinte al Fiului, cel Unul-Născut, şi unule Fiule al unuia, lumină şi raza luminii, şi unule Duhule Sfinte, numai al unuia Dumnezeu, fiind cu adevărat Domn al Domnului ; O, Treime, Unime Sfîntă ! Mîntuieşte-mă pe mine, cel ce grăiesc de Dumnezeirea Ta.

Şi acum..., a Născătoarei :

Minunea naşterii tale mă uimeşte, ceea ce eşti cu totul fără prihană. Cum ai zămislit fără sămînţă pe cel necuprins ? Spune cum ai rămas fecioară, născînd ca o maică ? Acest lucru mai presus de fire, cu credinţă primindu-l, Celui ce S-a născut te închină ; căci cîte le voieşte le şi poate.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Cu puterea Duhului la împăraţi şi la domni mergînd, netemîndu-vă nicidecum nici de foc, nici de sabie, aţi biruit toată înşelăciunea şi aţi mîntuit pe oameni, voievozi ai Domnului fiind, preafericiţi Apostoli.

Irmosul :

Naşterea cea din zămislire fără «de sămînţă este netîlcuită, rodul «Maicii celei fără de bărbat este ne«stricat ; că naşterea lui Dumnezeu «înnoieşte firile. Pentru aceasta pe «tine toate neamurile, ca pe o Maică «mireasă a lui Dumnezeu, cu dreap«tă credinţă te mărim».

Lumînînda glasului, de trei ori.

LA STIHOAVNĂ

Stihira, glasul al 8-lea :

Vreme de pocăinţă şi pricinuitoare de viaţă veşnică este nouă nevoinţa postului, numai de vom întinde mîinile spre facere de bine ; că nimic nu mîntuieşte sufletul aşa ca darea la cei lipsiţi, că milostenia unită cu postul izbăvesc pe om din moarte. Pe aceasta să o îmbrăţişăm, că acesteia nimic nu este asemenea. Că puternică este să mîntuiască sufletele noastre (de două ori).

A mucenicilor :

Cu platoşa credinţei îmbrăcîndu-vă bine şi cu însemnarea Crucii întrarmîndu-vă, ostaşi viteji v-aţi arătat ; tiranilor bărbăteşte aţi stat împotrivă şi înşelăciunea diavolului aţi surpat ; biruitori făcîndu-vă, cununilor v-aţi învrednicit. Rugaţi-vă lui Hristos pentru noi, ca să se mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Fecioară sfîntă, Născătoare de Dumnezeu, la acoperămîntul tău alergînd, ştiu că voi afla mîntuire ; că poţi, Preacurată, să-mi ajuţi.

Şi celelalte ale Utreniei, şi Apolisul.

LA CEASUL AL ŞASELEA

Troparul proorociei, glasul 1 :

Pe noi cei căzuţi ridică-ne ; pe cei ce ne-am depărtat, întoarce-ne la Tine, Dumnezeule, ca un iubitor

de oameni ; Cel ce împreună ţii marginile pământului.

Slavă..., Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Căutat-am pe Domnul şi m-a auzit, şi din toate necazurile mele m-a scăpat (ps. 33,4).

Stih : Bine voi cuvinta pe Domnul în toată vremea, pururea lauda Lui în gura mea (ps. 33,1).

Din Profeţia lui Isaia, citire :

(VI, 1—12)

În anul morţii regelui Ozia, am văzut pe Domnul stînd pe un scaun înalt şi măreţ şi poalele hainelor Lui umpleau templul. Serafimii stăteau înaintea Lui, fiecare avînd cîte şase aripi ; cu două îşi acopereau feţele, cu două picioarele, iar cu două zburau şi strigau unul către altul, zicînd : «Sfînt, Sfînt, Sfînt este Domnul Savaot, plin este tot pământul de slava lui!». Din pricina acestor strigăte, porţile se zguduiau din ţîţînele lor, iar templul s-a umplut de fum. Şi am zis: «Vai mie, că sînt pierdut! Sînt om cu buze spurcate şi locuiesc în mijlocul unui popor cu buze necurate. Şi pe Domnul Savaot L-am văzut cu ochii mei!». Atunci unul dintre serafimi a zburat spre mine avînd în mîna sa un cărbune, pe care îl luase cu cleştele de pe jertfelnic. Şi l-a apropiat de gura mea şi a zis : «Iată s-a atins de buzele tale şi va şterge toate păcatele tale, şi fărădelegile tale le va curăţi». Şi am auzit glasul Domnului care zicea : «Pe cine îl voi trimite şi cine va merge pentru Noi?». Şi am răspuns : «Iată-mă, trimite-mă pe mine!». Şi El a zis : «Du-te şi spune poporului acestuia: Cu auzul veţi auzi şi nu veţi înţelege şi, uitîndu-vă, vă veţi uita, dar nu veţi vedea. Că s-a învîrtoşat inima poporului acestuia şi cu urechile sale greu a auzit şi ochii săi i-a închis, ca nu cumva să vadă cu ochii şi cu urechile să audă şi cu inima să înţeleagă şi să se întoarcă la Mine şi să-l vindec». Şi am zis : «Pînă cînd Doamne?». Atunci El mi-a răspuns: «Pînă cînd cetăţile vor fi pustiite şi vor rămîne fără locuitori şi casele fără oameni şi pământul pustiu ; pînă cînd Domnul va izgoni pe oameni şi pustiirea va fi mare în mijlocul acestei ţări».

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Scoală-Te, Doamne şi ia aminte spre judecata mea (ps. 34,22).

Stih : Judecă, Doamne, pe cei ce-mi fac mie strîmbătate (ps. 34,1).

VINERI

în a doua săptămînă a Sfîntului şi marelui Post

LA VECERNIE, JOI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 6, şi se cîntă aceste trei podobnice din Triod, ale lui Iosi, glasul al 4-lea :

Podobie : Dat-ai semn celor...

În coastă împuns fiind şi pe lemn răstignindu-Te, viaţă mi-ai izvorît mie, celui omorît prin răutatea şarpelui cu mîncarea din pom. Pentru aceasta Te slăvesc pe Tine Hristoase, şi mă rog îndurării Tale, arată-mă închinător patimilor şi învierii Tale, pe mine care săvîrşesc cu umilinţă curgerea postului.

Izgonit-ai din rai pe cel dintîi zidit, care a cules din pom durere. Dar pironindu-Te ca un om pe lemn, Mîntuitorule, iarăşi înăuntru l-ai sălăşluit. Pentru aceasta strig Ţie, Doamne : Scoate-mă acum din du-

reri, curățindu-mă cu postul, cu pocăință și cu lacrimi, Iisuse preabunule, Mîntuitorul sufletelor noastre.

Altă stihiră, a lui Teodor, glasul al 5-lea :

Podobie : Doamne, pe vremea lui Moise...

Doamne, Crucea Ta cea făcătoare de viață o lăudăm. Că aceasta a înflorit viață în lume, moartea omorînd ; care și acum spre rugăciune o aducem Ție. Întărește-ne pe noi, care postim întru aceste sfinte zile, și ne dăruiește tărie asupra patimilor și semn de pace, pentru mulțimea milei Tale, Iubitorule de oameni.

Și 3 stihiri din Minei. Slavă...,

Și acum..., a Născătoarei.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Doamne, în cer este mila Ta și adevărul Tău pînă la nori (ps. 35,5).

Stih : Dreptatea Ta ca munții lui Dumnezeu, judecățile Tale adînc mare (ps. 35,6).

De la Facere, citire :

(V, 1—24)

Iată acum cartea neamului lui Adam. Cînd a făcut Dumnezeu pe Adam, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu. Bărbat și femeie a făcut, și i-a binecuvîntat și le-a pus numele : Om, în ziua în care i-a făcut. Adam a trăit două sute treizeci de ani și atunci i s-a născut un fiu după asemănarea sa și după chipul său și i-a pus numele Set. Zilele pe care le-a trăit Adam după nașterea lui Set au fost șapte sute de ani și i s-au născut fii și fiice. Iar de toate, zilele vieții lui Adam au fost nouă sute treizeci de ani și apoi a murit. Set a trăit două sute cinci ani și i s-a născut Enos. După nașterea lui Enos, Set a mai trăit șapte sute șapte ani, și i s-au născut fii și fiice. Iar de toate, zilele lui Set au fost nouă sute doisprezece ani și apoi a murit. Enos a trăit o sută nouăzeci de ani și atunci i s-a născut Cainan. După nașterea lui Cainan, Enos a mai trăit șapte sute cincisprezece ani și i s-au născut fii și fiice. Iar de toate, zilele lui Enos au fost nouă sute cinci ani și apoi a murit. Cainan a trăit o sută șaptezeci de ani și atunci i s-a născut Maleleil. După nașterea lui Maleleil, Cainan a mai trăit șapte sute patruzeci de ani și i s-au născut fii și fiice. Iar de toate, zilele lui Cainan au fost nouă sute zece ani și apoi a murit. Maleleil a trăit o sută șaizeci și cinci de ani și atunci i s-a născut Iared. După nașterea lui Iared, Maleleil a mai trăit șapte sute treizeci de ani și i s-au născut fii și fiice. Iar de toate, zilele lui Maleleil au fost opt sute nouăzeci și cinci de ani și apoi a murit. Iared a trăit o sută șaizeci și doi de ani și atunci i s-a născut Enoh. După nașterea lui Enoh, Iared a mai trăit opt sute de ani și i s-au născut fii și fiice. Iar de toate, zilele lui Iared au fost nouă sute șaizeci și doi de ani și apoi a murit. Enoh a trăit o sută șaizeci și cinci de ani și atunci i s-a născut Matusalem. Și a umblat Enoh înaintea lui Dumnezeu, după nașterea lui Matusalem, două sute de ani și i s-au născut fii și fiice. Iar de toate, zilele lui Enoh au fost trei sute șaizeci și cinci de ani. Și a plăcut Enoh lui Dumnezeu și apoi nu s-a mai aflat, pentru că l-a mutat Dumnezeu.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Așteaptă pe Domnul și păzește calea Lui (ps. 36,34).

Stih : Nu rîvni la cei ce vicleniesc, nici nu urma pe cei ce fac fărădelege (ps. 36,1).

De la Pilde, citire :

(VI, 3—20)

Fă dar, fiul meu, aceasta: o, izbăvește-te. Și fiindcă ai căzut în mîi-

nile aproapelui tău, du-te și cazi la picioarele aproapelui tău și-l roagă; nu da somn ochilor tăi, nici dormitare genelor tale, și te izbăvește ca o căprioară din mîna vînătorului și ca o pasăre din mîna păsărarului. Du-te, leneșule la furnică și vezi munca ei și prinde minte! Ea, care nu are nici mai-mare peste ea, nici îndrumător, nici sfătuitor, își pregătește de cu vară hrana ei și își strînge la seceriș mîncare. Sau mergi la albină și vezi cît e de harnică și ce lucrare iscusită săvîrșește. Munca ei o folosesc spre sănătate și regii și oamenii de rînd. Ea e iubită și lăudată de toți, deși e slabă și în putere, dar e minunată cu iscusința. Pînă cînd, leneșule, vei mai sta culcat? Cînd te vei scula din somnul tău? «Puțin somn, încă puțină aținire, puțin să mai stau în pat cu mîinile încrucișate!». Iată vine sărăcia ca un trecător și nevoia te prinde ca un tîlhar. Dar dacă nu vei lenevi, atunci va veni secerișul tău ca un izvor, iar lipsa va fi departe de tine.

Omul de nimic, omul necinstit și viclean umblă cu minciuna pe buze. Face cu ochiul, dă din picioare, face semne cu degetele. În inima lui e vicleșug, pururea se gîndește la rău și seamănă gîlceavă. Pentru acesta fără de veste va veni peste el prăpădul, nimicit va fi dintr-o dată și fără leac. Șase sînt lucrurile pe care le urăște Domnul, ba chiar șapte de care se scîrbește cugetul Său: ochii mîndri, limba mincinoasă, mîinile care varsă sînge nevinovat, inima care plănuiește gînduri viclene, picioare grabnice să alerge spre rău, martorul mincinos care spune minciuni și cel care seamănă vrajbă între frați; păzește, fiule, povața tatălui tău și nu lepăda îndemnul maicii tale.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, glasul al 6-lea:

Nepostind de pomul cunoștinței, după porunca Făcătorului, cei dintîi ziditi și-au agonisit moartea cea pentru neascultare, și s-au înstrăinat de pomul vieții și de raiul desfătării. Pentru aceasta să postim credincioșilor de mîncările cele ce strică, și de patimile cele pierzătoare, ca să culegem viață din dumnezeiasca Cruce. Și împreună cu tîlharul cel cu minte să ne întoarcem la patria cea dintîi, luînd de la Hristos Dumnezeu mare milă (de două ori).

A mucenicilor:

Toate cele pămîntești disprețuindu-le, și spre chinuri bărbătește îndrăznind, nu v-ați lipsit de fericitele nădejdi; ci împărăției cerești v-ați făcut moșteni, prealăudaților Mucenici; avînd îndrăznire către iubitorul de oameni Dumnezeu, cereți pace lumii și sufletelor noastre mare milă.

Slavă... Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Podobie: Bucură-te cămara...

Mielușeaua văzînd pe Mielul său oarecînd grăbindu-Se spre junghiere, cu osîrdie i-a urmat, acestea strigînd către Dînsul: Unde mergi acum Fiul meu, preadulce Hristoase? Pentru ce alergi așa voios în această grabnică călătorie, îndelung-Răbdătorule? Iisuse preadorite, Tu, Cel ce ești fără de păcat, mult-Milostive Doamne? Dă-mi cuvînt mie roabei Tale, Fiul meu preaiubite; nu mă trece cu vederea, tăcînd, pe mine care Te-am născut în chip preaslăvit, pe Tine Dumnezeule atotmilostive, Cel ce dăruiești lumii mare milă.

Și celelalte ale Vecerniei, după obicei.

VINERI DIMINEAȚA

Treimicele glasului.

După întîia Catismă, Sedelnele Crucii, din Octoih, cu a Născătoarei, tot de acolo.

După a doua Catismă, se cîntă aceste Sedelne, glasul al 4-lea :

Podobie : Degrab ne întîmpină...

Cu postul înălțîndu-ne din patimile rîvnitoare de cele de jos, să înălțăm pe Domnul, Cel ce s-a înălțat pe Cruce și lumea a înălțat ; să bem în simțire băutura umilinței ; să luăm în minte ziua și ceasul în care avem să stăm de față, înaintea veșnicului Judecător.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Maica Ta, ceea ce nu știe de mire, dacă Te-a văzut înălțat pe Cruce, tînguindu-se cu amar, acestea a zis: Ce minune nouă și străină este aceasta, Fiul meu ? Cum Te-a răstignit poporul cel fără de lege pe Cruce, pe Tine, Viața tuturor, lumina mea cea prea dulce ?

După a treia Catisma, Sedealna lui Teodor, glasul al 5-lea :

Podobie : Strălucește astăzi...

Strălucește, Doamne, harul Crucii Tale, fulgerînd în toată lumea ; pierde tăria demonilor și ușurează acum călătoria postului ; prin aceasta întărindu-ne, miluiește-ne pe noi.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Crucii, a Născătoarei, același glas :

Podobie : Pe Cuvîntul cel împreună...

Dacă Te-a văzut înălțat pe lemn maica Ta, ceea ce Te-a născut fără dureri, s-a tînguit cu plîngere, și a strigat : Vai mie ! Preadulce Fiule, mă rănesc acum la suflet, văzîndu-Te pe Cruce pironit, ca un răufăcător în mijlocul a doi făcători de rele.

Canoanele din Minei și aceste Tricîntări. Și se citește Cîntarea a 5-a, din Psaltire.

TRICÎNTAREA

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea a 5-a, glasul al 4-lea :

Irmos : Necredincioșii nu vor vedea...

De bunăvoie Stăpîne Te-ai înălțat pe Cruce și ai prăbușit pe vrăjmașul. Pentru aceasta pe mine cel prăbușit de voia mea în prăpăstiile desfătărilor, cu milostivirea Ta ridică-mă.

Pe mine cel întunecat la suflet cu patimile cele necuvioase, luminează-mă Iisuse, Cel ce ai întunecat soarele, răstignindu-Te pe Cruce, și ai luminat toate plinirile lumii.

Învrednicește-mă, Hristoase, a trece vremea postului cu liniște, alinînd valurile gîndului meu, și la limanul Învierii mă îndreptează.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Pe cea curată, cu minte curată să o cinstim, pe frumusețea lui Iacov, cu fapte dumnezeiești împodobindu-ne, cu dreaptă credință să o lăudăm, ca pe Maica Dumnezeului nostru.

Altă Tricîntare

Alcătuire a lui Teodor, glasul al 5-lea :

Irmos : Pe cei ce se închină Ție...

Tu răstignindu-Te, m-ai scos din stricăciune, și cu sulița împungîndu-Te, m-ai făcut nemuritor. Laud mila Ta cea nespusă, că ai venit, Hristoase, să mă mîntuiești.

Pe Cruce întinzîndu-Ți palmele, ai ucis pe Amalec cel netrupesc,

mîntuind pe poporul Tău, Doamne. Pentru aceasta lăudăm stăpînirea Ta.

Slavă..., a Treimii :

Pe o Dumnezeire în trei Fețe, o stăpînie mai presus cu ființa să o lăudăm, pe Tatăl cel fără început și pe Fiul și pe Duhul Sfînt.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Cel pe Care nu puteau să-L încapă cerurile, zămislindu-L în pîntece, tu L-ai născut. O, înfricoșătoare și nespusă minune ! Pentru aceasta toți te lăudăm pe tine, Preacurată.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cel ce pentru mine ai răbdat răstignire, bînd oțet și zicînd : Săvîrșitu-s-a !, săvîrșește-mi măsura postului, învrednicește-mă a vedea Învierea Ta.

Irmosul :

Pe cei ce se închină Ție de noap-«te, Hristoase, miluiește-i, și le dă-«ruiește pace ; pentru că poruncile «Tale s-au făcut lumină și tămădui-«re robilor Tăi, Iubitorule de oa-«meni».

Cîntarea a 8-a :

Irmos: Pe tinerii cei binecredincioși...

Răstignindu-Te pe Cruce pentru milostivire, ai deschis tîlharului raiul ; și eu acum fiind jefuit prin răutate demonică, și luînd rană în suflet, vindecă-mă peste tot, deschizîndu-mi mie ușile pocăinței, cu iubirea Ta de oameni.

Cu postul luminîndu-ne trupul, să ne hrănim sufletul cu fapte bune ; să ospătăm pe săraci, cumpărînd bogăție nedeșartă în ceruri și să strigăm : Lăudați făpturile pe Domnul, și-L preaînălțați întru toți vecii.

Pentru patima Ta s-a clătinat făptura, văzîndu-Te pe Cruce pironit, Preabunule Mîntuitorule. Pentru aceasta mă rog Ție, Îndurate, întărește mintea mea cea clătinată pururea de bîntuielile șarpelui, pe piatra cea neclintită a voii Tale.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Ușa lui Dumnezeu cea încuiată, prin care singur Domnul a trecut, îndreptează-mă spre cărările cele dumnezeiești, și-mi deschide ușile mîntuirii, ceea ce ești de Dumnezeu dăruită ; că la tine alerg Fecioară, care ești singură ocrotitoare a neamului omenesc.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Făcătorul a toată făptura...

Lăudînd lemnul cel preasfînt, pe care Tu, Hristoase al meu, Te-ai răstignit, Te binecuvintez întru toți vecii.

Răstignindu-Te, Hristoase, cei fără de lege pe Golgota, Te-au omorît; dar viezi și ne mîntuiești pe noi întru toți vecii.

Binecuvîntăm pe Tatal și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

În chip de neînțeles se desparte Treimea și rămîne nedespărțită ca un Dumnezeu, pe Care Îl preaînălțăm întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei :

Fă rugăciune pentru cei ce te laudă pe tine, Preacurată, să se izbăvească de toate încercările și primejdiile.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Întărindu-mă pe mine cu puterea Crucii Tale, Doamne, învrednicește-mă să sfîrșesc cu veselie călătoria postului.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Făcătorul a toată făptura, de «Care se înspăimîntă îngerii, cîn«tați-L popoare și-L preaînălțați în«tru toți vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Hristos piatra cea netăiată...

Piatră tăiată din muntele Fecioarei, Te-a văzut mai înainte proorocul, Mîntuitorule, pe Tine Care ai sfărîmat pietrele cu răstignirea Ta. Pentru aceasta liberează-mă pe mine, cel îngreuiat cu piatra nesimțirii, ca un preaîndurat.

Postește de răutate, suflete al meu, desfătîndu-te întru dumnezeiasca dragoste ; deschide ușa tuturor felurilor de bunătăți, încuind intrarea vicleniei, prin înfrînare și prin rugăciune.

Mîntuiește-mă pe mine cel osîndit, Stăpîne Mîntuitorul meu, Cel ce ai osîndit vrajba cu Crucea Ta, și să nu mă arăți vinovat gheenei, pe mine cel întinat cu patimile și întunecat cu păcatele.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Să Te înduri de mine, Hristoase, cînd vei veni cu slavă să judeci lumea. Risipește negura răutăților mele, pentru rugăciunile celei ce Te-a născut, și moștenitor mă fă Împărăției Tale celei cerești.

Alta Tricîntare

Irmos : Isaie dănțuiește...

Răstignindu-Te mi-ai deschis îndată raiul, întru care luînd viață mă bucur, fiind izbăvit de moartea cea veșnică a neascultării. Pentru aceasta, Iubitorule de oameni, ca pe Dumnezeul meu Te slăvesc.

Organul blestemului s-a arătat pecete binecuvîntării, Crucea Ta Doamne, cea făcătoare de viață ; pe care văzîndu-Te înviem cei ce am fost mai înainte morți, și lăudîndu-Te, ca pe un Stăpîn Te mărim.

Slavă..., a Treimii :

Ca de o ființă Te laud Treime fără de început, preacinstită, de viață începătoare, nedespărțită Unime, Părinte, Cel ce ești nenăscut, Cuvinte și Fiule, Cel ce Te-ai născut, și Duhule Sfinte ; mîntuiește-ne pe noi cei ce Te lăudăm pe Tine.

Și acum..., a Născătoarei :

Mai presus de minte este nașterea ta, Maica lui Dumnezeu ; că întru tine zămislirea a fost fără de bărbat și nașterea întru feciorie ; că Dumnezeu este Cel ce S-a născut ; pe Care slăvindu-L, pe tine, Fecioară, te fericim.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cruce cinstită, tăria și scăparea mea, fii mie luminare acum întru acest post, veselindu-mă și curățindu-mă, și păzindu-mă de ispite ; ca lăudîndu-te pe tine, să slăvesc pe Stăpînul Hristos.

Irmosul :

Isaie dănțuiește ! Fecioara a avut «în pîntece, și a născut fiu pe Em«manuel, pe Dumnezeu și omul. Ră«sărit este numele Lui, pe Care mă«rindu-L, pe Fecioara o fericim».

Luminînda glasului, de trei ori.

LA STIHOAVNA

Stihira, glasul al 8-lea :

Postul cel omorîtor de patimi fiind de față, vestește vindecare celor vătămați de păcate ; pe care să-l cinstim ca pe un ajutor de Dumnezeu dăruit, primind tablele cele scrise de Dumnezeu prin Moise. Să nu cinstim mai mult neînfrînarea care

l-a sfărîmat, ca să nu ne facem părtaşi celor ce le-au căzut mădularele în pustie. Să nu ne mîhnim ca iudeii, ci să ne luminăm bisericeşte; să nu ne făţărnicim ca fariseii, ci să ne împodobim după cuvîntul Evangheliei, lăudîndu-ne cu Crucea lui Hristos, Mîntuitorul sufletelor noastre (de două ori).

A mucenicilor : [illegible]

Ce vă vom numi pe voi sfinţilor ? Heruvimi ? Că întru voi S-a odihnit Hristos. Serafimi ? Că neîncetat L-aţi preaslăvit pe El. Îngeri ? Că de trup v-aţi lepădat. Puteri ? Că lucraţi cu minunile. Multe sînt numirile voastre, dar mai multe-s darurile ! Rugaţi-vă să se mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., Şi acum..., a Crucii, a Născătoarei, acelaşi glas :

Ce lucru minunat şi uimitor este acesta ? Fecioara către Domnul a strigat ca o Maică : Durerile ce n-am avut cînd Te-am născut, Fiule, iute s-au atins de inima mea. Nu sufăr a Te vedea pe Cruce pironit, lumina ochilor mei ! Grăbeşte dar de Te scoală, ca să slăvesc împreună cu lumea înfricoşătoarea rînduială a Ta.

Şi cealaltă rînduială a Utreniei.

LA CEASUL AL ŞASELEA

Troparul profeţiei, glasul 1 :

În noapte şi în zi cădem înaintea Ta, Doamne, ca să dai iertare de păcate sufletelor noastre ; ca în pace să ne închinăm Ţie şi să Te slăvim, Iubitorule de oameni.

Slavă..., Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Doamne nu cu mînia Ta să mă mustri pe mine, nici cu iuţimea Ta să mă certi (ps. 37,1).

Stih : Că săgeţile Tale s-au înfipt în mine şi mîna Ta apasă peste mine (ps. 37, 2).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(VII, 1—14)

Şi a fost în zilele lui Ahaz, fiul lui Iotam, fiul lui Ozia, regele lui Iuda, că s-a suit Reţin, regele Siriei, împreună cu Pecah, fiul lui Remalia, regele lui Israel, ca să cuprindă Ierusalimul. Şi n-a izbutit ca să-l cuprindă. Atunci a venit cineva să dea de ştire casei lui David, zicînd : «Armata sirienilor a tăbărît în Efraim». Şi inima regelui şi a poporului tremura de spaimă în ziua aceea, precum tremură copacii pădurii din pricina vîntului. Şi a grăit Domnul către Isaia, zicînd : «Ieşi întru întîmpinarea lui Ahaz, tu şi Şear-Iaşub, fiul tău, la capătul canalului lacului celui de sus, pe drumul ţarinii nălbitorului. Şi îi vei zice : «Ia aminte, fii liniştit şi nu te teme şi inima ta să nu se slăbească din pricina acestor doi tăciuni care fumegă : de iuţimea mîniei lui Reţin şi a lui Aram şi a fiului lui Remalia, de vreme ce Aram a hotărît pustirea ta, împreună cu Efraim şi cu fiul Remaliei, zicînd : «Să ne suim în Iuda, să-l speriem, să ne facem stăpîni pe el şi să punem rege peste el pe feciorul lui Tabeel». Aşa zice Domnul Dumnezeu : «Aceasta nu va fi, nici nu se va împlini ! Căci căpetenia Aramului este Damascul şi mai mare peste Damasc este Reţin. Mai sînt încă şaizeci şi cinci de ani şi Efraim va pieri din rîndul popoarelor. Şi capitala lui Efraim este Samaria, şi mai mare peste Samaria este feciorul lui Remalia. Dacă nu credeţi veţi fi zdrobiţi!». Şi Isaia mai grăi către Ahaz : «Cere un semn de la Domnul Dumnezeul tău, în adîncurile iadului sau în înălţimile cele de sus». Şi a răspuns Ahaz : «Nu voi cere şi nu voi ispiti pe Domnul!». Şi a zis : «Ascultaţi voi cei din casa lui David ! Nu vă ajun-

ge să obosiți pe oameni, de veniți să obosiți și pe Dumnezeul meu? Pentru aceasta Domnul meu vă va da un semn.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Auzi rugăciunea mea, Doamne, și cererea mea ascult-o; lacrimile mele să nu le treci (ps. 38,16).

Stih: Zis-am: «Păzi-voi căile mele, ca să nu greșesc eu cu limba mea (ps. 38,1).

SÎMBĂTĂ

în a doua săptămînă a Sfîntului și Marelui Post

LA VECERNIE, VINERI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 și se cîntă stihira de două ori și patru mărturice ale glasului, și patru din Minei. Slavă..., a morților. Și acum..., a Născătoarei, a glasului.

Dogmatica:

Stihira, glasul al 4-lea, însuși glasul:

Acum este vremea bineprimită, acum este ziua mîntuirii; cu mulțimea milei Tale cercetează sufletul meu, și sarcina fărădelegilor mele ușurează-o, Unule, Iubitorule de oameni (de două ori).

Apoi mărturicele din Octoih și de la Minei.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Mila Ta și adevărul Tău pururea să mă sprijinească (ps. 39,13).

Stih: Așteptînd, am așteptat pe Domnul și S-a plecat spre mine (ps. 39,1).

De la Facere, citire:

(V, 32—VI, 8)

Noe era de cinci sute de ani, cînd i s-au născut trei feciori: Sem, Ham și Iafet. Iar după ce au început a se înmulți oamenii pe pămînt și li s-au născut fiice, fiii lui Dumnezeu, văzînd că fiicele oamenilor sînt frumoase, și-au ales dintre ele soții, care pe cine a voit. Dar Domnul Dumnezeu a zis: «Nu va rămîne Duhul Meu pururea în oamenii aceștia, pentru că sînt numai trup. Deci zilele lor să mai fie o sută douăzeci de ani!». În vremea aceea s-au ivit pe pămînt uriași, mai cu seamă de cînd fiii lui Dumnezeu începuseră a intra la fiicele oamenilor și acestea începuseră a le naște fii: aceștia sînt vestiții viteji din vechime. Văzînd însă Domnul Dumnezeu că răutatea oamenilor s-a mărit pe pămînt și că toate cugetele și dorințele inimii lor sînt îndreptate la rău în toate zilele, I-a părut rău și s-a căit Dumnezeu că a făcut pe om pe pămînt. Și a zis Domnul: «Pierde-voi de pe fața pămîntului pe omul pe care l-am făcut! De la om pînă la dobitoc și de la tîrîtoare pînă la păsările cerului, tot voi pierde, căci Îmi pare rău că le-am făcut». Noe însă a aflat har înaintea Domnului Dumnezeu.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Eu am zis: «Doamne, miluiește-mă; vindecă sufletul meu, că am greșit Ție» (ps. 40,4).

Stih: Fericit cel care caută la sărac și la sărman; în ziua cea rea îl va izbăvi pe el Domnul (ps. 40,1).

De la Pilde, citire:

(VI, 20—35)

Păzește, fiule, povața tatălui tău și nu lepăda îndemnul maicii tale. Leagă-le la inima ta, pururea atîrnă-le de gîtul tău. Ele te vor conduce cînd vei vrea să mergi; în vremea somnului te vor păzi, iar cînd te vei deștepta vor grăi cu tine. Că povața este un sfeșnic bun și legea o lumină, iar îndemnurile care dau învățătură sînt calea vieții. Ele te

vor păzi de femeia vicleană, de limba cea ademenitoare a celei străine. Nu dori frumusețea ei întru inima ta și să nu te vîneze cu genele ei. Că femeia desfrînată umblă după o bucată de pîine, pe cînd femeia-soție dorește un suflet de mare preț. Oare poate pune cineva foc în sînul lui, fără ca veșmintele lui să nu ardă? Sau va merge cineva pe cărbuni fără să i se frigă tălpile? Așa este cu cel ce se duce la femeia aproapelui său: nimeni din cei ce se ating de ea nu va rămîne nepedepsit. Nimeni nu disprețuiește un hoț pentru că a furat ca să-și astîmpere foamea; dar cînd a fost prins, el dă înapoi înșeptit, întoarce tot ceea ce are în casa lui. Cel ce se desfrînează însă cu o femeie, este lipsit de minte, se pierde pe el însuși făcînd astfel; el nu dobîndește decît bătaie, iar ocara lui niciodată nu se șterge. Pizma trezește mînia omului defăimat și el este fără milă în ziua răzbunării; el nu se uită la nici un preț de răscumpărare, și chiar cînd îi vei spori darurile, tot nu se îmblînzește.

Și cealaltă rînduială a Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite.

Iar unde nu se face Liturghie, Ceasurile se sfîrșesc așa:

După Slăbește, lasă, iartă... se zice Tatăl nostru... condacul zilei, al hramului și al sfîntului, de va avea. Slavă..., Cu sfinții odihnește, Hristoase..., Și acum..., Ceea ce ești mai cinstită... și metaniile obișnuite.

Apoi se începe Vecernia, cu: Veniți să ne închinăm (de trei ori). Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul... Ectenia mare. Calisma a optsprezecea.

La Doamne, strigat-am... se pun 6 stihiri: 3 mărturice pe glasul de rînd al Triodului și 3 din Minei. Slavă..., a morților; Și acum..., dogmatica glasului de rînd; Prochimenul zilei și Paremiile.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, care este pusă întîi și cu stihurile: Către Tine am ridicat ochii mei... Și aceeași stihiră. Apoi stih: Miluiește-ne pe noi, Doamne... și mărturica, după glasul stihirei. Slavă..., Și acum..., a Născătoarei, asemenea.

Acum liberează..., Sfinte Dumnezeule..., troparele, glasul al 2-lea: Apostolilor, mucenicilor și profeților..., Slavă..., Pomenește Doamne ca un bun..., Și acum..., al Născătoarei: Maică sfîntă a luminii... Apoi preotul: Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule..., trei metanii și rugăciunea: Preasfîntă Treime... Apoi Fie numele Domnului binecuvîntat... (de trei ori).

Psalmul 33:

Bine voi cuvînta pe Domnul...

Și Psalmul 144:

Înălța-Te-voi Dumnezeul meu...

Și îndată: Cuvine-se să te fericim... Și apolisul.

Așa se face în toate vinerile Sfîntului Post, cînd nu se face Liturghia Darurilor mai înainte sfințite.

LA PAVECERNIȚĂ

După cel dintîi Sfinte Dumnezeule... troparul: Apostolilor, mucenicilor și profeților..., Slavă..., Pomenește, Doamne..., Și acum..., Maică sfîntă... După al doilea Sfinte Dumnezeule..., troparul: Miluiește-ne pe noi, Doamne...

După Cuvine-se să te fericim... și după Sfinte Dumnezeule... și Tatăl nostru... Condacul: Cu sfinții odihnește... și celelalte ale Pavecerniței, și apolisul mic.

De se vor întîmpla Sfinții 40 de Mucenici în Sîmbăta a doua, a treia sau a patra, să se caute tipicul de la sfîrșitul cărții, la litera O.

SÎMBĂTĂ DIMINEAȚA

Aliluia, pe glasul al 2-lea.

Stih 1: Fericiți pe care i-ai ales și i-ai primit, Doamne (ps. 64,4).

Stih 2: Și pomenirea lor în neam și în neam (ps. 137, 27 și ps. 101, 13).

Stih 3: Sufletele lor întru bunătăți se vor sălășlui (ps. 24, 14).

Troparele, glasul al 2-lea :

Apostolilor, mucenicilor și prorocilor, ierarhilor, cuvioșilor și drepților, care bine ați săvîrșit lupta și credința ați păzit, îndrăznire avînd către Mîntuitorul, vă rugăm ca pe Acela ca pe un bun să-L rugați pentru noi, ca să mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., al morților :

Pomenește, Doamne, ca un bun sufletele robilor Tăi, și cîte în viață au greșit iartă-le. Că nimeni nu este fără de păcat fără numai Tu, Cel ce poți și celor răposați a le da odihnă (de două ori).

Și acum..., al Născătoarei :

Maică sfîntă a luminii celei negrăite, cu îngerești cîntări pe tine cinstindu-te, cu dreaptă credință te mărim.

Și se citește Catisma a șaisprezecea :

Zis-a Domn[illegible] Domnului meu...

Apoi se cîntă Sedelnele mucenicești din Octoih. [illegible]ă..., a morților. Și acum..., a Născătoar[illegible] Și se citește din Cartea Facerii.

Apoi : Fericiți cei fără prihană... (în două stări). Și pomenește preotul pe cei morți după cum este obiceiul ; iar la sfîrșitul catismei se cîntă : Bine ești cuvîntat, Doamne... Ceata sfinților a aflat izvorul vieții... Și celelalte.

După Slavă..., Și acum..., ectenia pentru cei morți, și rugăciunea : Dumnezeul duhurilor...

Și îndată Sedealna, glasul al 3-lea :

Odihnește Mîntuitorul nostru cu drepții pe robii Tăi, și-i sălășluiește pe dînșii în curțile Tale, precum este scris ; trecînd ca un bun greșealele lor cele de voie și cele fără de voie, și toate cele cu știință și cu neștiință, Iubitorule de oameni.

Slavă..., Și acum...

Cel ce din Fecioară ai răsărit lumii, Hristoase Dumnezeule, și printr-însa fiii luminii ne-ai arătat, miluiește-ne pe noi.

Psalmul 50.

Canoanele din Minei cu irmosul pe 6 și al hramului sfîntului pe 4. Și se zice irmosul și un tropar fără stih și se încep stihirile de la : Atunci s-au grăbit voievozii Edomului.

Știut să fie

Că nu se cîntă stihirile din început pînă la Cîntarea a 6-a în toate simbetele Sfîntului Post, pînă la Acatist.

Iar de este hramul lui Hristos sau al Născătoarei de Dumnezeu, se cîntă Canonul hramului cu irmosul pe 6, și al Mineiului pe 4. Iar de la Cîntarea a 6-a, se începe Patrucîntarea Triodului. Atunci se lasă Canonul hramului, citindu-se întîi Canonul sfîntului din Minei, cu irmosul pe 6, și Patrucîntarea și se cîntă și stihurile.

PATRUCÎNTAREA

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea a 6-a, glasul al 8-lea :

Irmos : Rugăciune vărs către Domnul...

Sfinții prin prea multe chinuri s-au învrednicit a doborî multe zeci de mii de vrăjmași, Mîntuitorule ; și așa au dobîndit multele Tale bunătăți. Deci pentru rugăciunile lor, șterge ca un bun greșealele mele cele multe.

Să lăudăm pe mucenicii lui Hristos, și să strigăm către dînșii cu un gînd : Următori ai patimilor Stăpînului, tămăduiți patimile sufletelor noastre și ne întăriți pe noi, să postim de răutate.

Schimbat-ai durerea morții în somn, adormind Tu în mormînt, și ai dăruit morților viață. Deci învrednicește, Mîntuitorule, de starea celor aleși, pe cei ce s-au mutat ; pentru rugăciunile sfinților mucenici.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Întărește-mă, Fecioară, să postesc și să mă depărtez de tot păcatul,

ceea ce ai născut în chip de negrăit întrupat pe Cuvîntul cel puternic și fără de păcat. Și-mi dă lacrimi curățitoare de păcate, ceea ce ești cu totul fără prihană.

Altă Patrucîntare

Alcătuire a lui Teodor, glasul al 3-lea :

Irmos : Adîncul patimilor...

Pomenirea mucenicilor săvîrșind dumnezeiește, veniți iubitorilor de mucenici, să ne bucurăm și cu cîntări încununîndu-i, să binecuvîntăm pe dătătorul de biruință Hristos.

Luînd întîi încercare prin bătăi, iar după aceea cu pietre fiind uciși, și fierăstruiți, ați fost dați fiarelor spre mîncare. Junghiați ați fost ca niște miei ai lui Hristos, dar trăiți pururea purtătorilor de chinuri.

Slavă..., a Treimii :

Pe Cele trei întru o ființă împreunînd și pe Cel unul în trei Fețe împărțind, Care este Dumnezeirea, fug de prăpăstiile cele de o măsură ale lui Savelie și ale lui Arie.

Și acum..., a Născătoarei :

Fecioară te-ai arătat și după naștere petreci curată ; că amîndouă ai : și ai născut și ai rămas fecioară ; minunată vedere este și ceea ce se grăiește, și ceea ce se gîndește întru tine, Maică Fecioară.

Stih : Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

A mucenicilor :

Sîngele răbdării voastre se roagă Domnului neîncetat pentru noi, Mucenicilor ; pentru aceasta și acum, rugați-vă ca să postim de patimile cele fără de cinste.

Al morților :

Stih : Sufletele lor întru bunătăți se vor sălășlui și seminția lor va moșteni pămîntul.

Cel ce va să judeci toată lumea înaintea a multe zeci de mii de îngeri, atunci învrednicește pe cei ce au adormit întru credință, să stea fără de osîndă înaintea Ta, Preaîndurate.

Irmosul :

Adîncul patimilor și viscolul vînturilor celor protivnice s-au sculat asupra mea, dar întîmpinîndu-mă «Tu, Mîntuitorule, mîntuiește-mă «și mă scoate din stricăciune, precum ai mîntuit dintre fiare pe prorocul».

CONDAC, glasul al 8-lea :

Cu sfinții odihnește Hristoase, sufletele adormiților robilor Tăi, unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, ci viață fără de sfîrșit.

ICOS

Tu singur ești fără de moarte, Cel ce ai făcut și ai plăsmuit cu mîna pe om ; iar noi pămîntenii din pămînt sîntem zidiți și în același pămînt vom merge, precum ai poruncit Cel ce m-ai zidit și mi-ai zis : pămînt ești și în pămînt vei merge, unde toți pămîntenii mergem, făcînd tînguire de îngropare cîntarea : Aliluia (de trei ori).

Cîntarea a 7-a :

Irmos : Tinerii evreiești în cuptor...

Cu ploile sîngiuirilor voastre, preaslăviților, ați stins văpaia înșelăciunii. Deci mîntuiți-ne pe noi de focul ce va să fie, cu rugăciunile cele către Hristos, mucenici ai Domnului.

Gurile leilor astupînd și arderea chinurilor răbdînd, mucenicilor, ați moștenit desfătarea cea mai bună.

Pe care rugați-vă să o dobîndim și noi în veci.

Cu toată lumina Duhului fiind luminați, vitejilor mucenici, cereți odihnă și intrare în rai și împărtășirea vieții pentru credincioșii cei ce s-au mutat.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Cîntare aduc ție, Fecioară, nu mă trece cu vederea pe mine cel cuprins de răutăți ; ci-mi dă, Preacurată, îndreptare desăvîrșită prin postire și prin toată petrecerea cea cu fapte bune.

Altă Patrucintare

Irmos : Cel ce ai rourat văpaia...

Focul și sabia și fiarele, ca niște desfătări socotindu-le, purtătorilor de chinuri, ați uimit pe uciga-șii voștri, lăudînd voi pe Dumnezeul părinților noștri.

In bucăți fiind tăiați și arși, v-ați adus lui Hristos jertfă bine mirositoare, mucenici ai Domnului. Deci rugați-vă Lui pentru noi, pururea.

Slavă..., a Treimii :

Pe un Dumnezeu în Treime slăvesc, pe Tatăl și pe Fiul și pe Duhul, Unime neamestecată, Treime cinstită, începere mai înainte de început și de o ființă.

Și acum..., a Născătoarei :

Preasfîntă Stăpînă de Dumnezeu Născătoare, primind rugăciunile robilor tăi, du-le la Dumnezeul tuturor, ca să ne mîntuiască pe noi de toată încercarea.

Stih : Sfinților care sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dinșii.

Mulțimile mucenicilor din cer, venind de față la cei ce vă laudă pe voi, binecuvîntați-i și-i sfințiți, ca să săvîrșească cu rîvnă vremea postului.

Stih : Fericiți sînt cei pe care i-ai ales și i-ai primit, Doamne.

Iertînd greșealele, cele de voie și cele fără de voie, ale celor ce s-au mutat cu credință la Tine, Cel ce știi faptele oamenilor, odihnește-i ca un Dumnezeu.

Irmosul :

Cel ce ai rourat văpaia cuptoru-«lui, și pe tineri nearși i-ai păzit, «bine ești cuvîntat în veci, Doamne «Dumnezeul părinților noștri».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Biruitori asupra tiranului...

Tot felul de chinuri cu slăbiciunea trupului răbdînd, vindecători bolnavilor v-ați arătat, purtătorilor de chinuri. Pentru aceasta strig : Tămăduiți sufletul meu cel bolnav, prin pocăință în vremea postului.

Vai mie, cum au trecut toate zilele mele în lenevire ! Și iată că sosește sfîrșitul să mă ia, nesăvîrșit fiind prin fapte bune. Ci voi, mucenicilor, cei ce bine ați săvîrșit călătoria, rugați-vă ca să mi se dea sfîrșit bun.

Cu picăturile sîngiuirilor voastre, ați stins focul necredinței, dumnezeieștilor mucenici ; și pentru cei ce au ieșit din viața aceasta cereți cu adevărat iertare de cele făcute și dumnezeiască odihnă în veci.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Iezechiel te-a văzut mai înainte pe tine, Preacurată, ușă neumblată, care deschizi ușile pocăinței tuturor celor deznădăjduiți. Pentru aceasta mă rog ție : Deschide-mi și mie cărările care duc la odihnele cele de acolo.

Altă Patrucîntare

Irmos : Pe Dumnezeu, Cel ce S-a născut...

Torturi cu multe chinuri în multe feluri răbdînd, unii fiind arşi, alţii fierăstruiţi, iar alţii tăiaţi, v-aţi veselit, vitejilor, cîntînd lui Hristos : Lăudaţi-L, binecuvîntaţi-L şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Cu sîngiuirile voastre sfinţiţi marginile lumii, cu picături mici, rîuri de tămăduiri tuturor izvorînd, prealăudaţilor mucenici. Pentru aceasta strigaţi pururea : Lăudaţi-L, binecuvîntaţi-L şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Unime în trei Feţe, Părinte şi Fiule şi Duhule cel viu, o Dumnezeire, o Împărăţie, pe Tine, lumina cea neapusă, Te laudă oştile îngereşti, şi noi aceştia de pe pămînt Te lăudăm, Te binecuvîntăm şi Te preaînălţăm întru toţi vecii.

Şi acum..., a Născătoarei :

Iată toate neamurile te fericim pe tine, Preacurată, văzînd măririle tale ; că tu ai născut mai presus de fire pe Făcătorul tuturor, pe Cel ce este Dumnezeu şi om. Pentru aceasta Te binecuvîntăm şi Te preaînălţăm întru toţi vecii.

Stih : Minunat este Dumnezeu întru sfinţii Săi, Dumnezeul lui Israel (ps. 67,36).

Ceată a mucenicilor, cereţi să ne mîntuiască pe noi, făcînd şi acum rugăciuni către Mîntuitorul, ca să slujim Lui curat prin înfrînare, strigînd : Lăudaţi-L, binecuvîntaţi-L şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Stih : Sufletele lor întru bunătăţi se vor sălăşlui şi sămînţia lor va moşteni pămîntul (ps. 24, 14).

Pe cei ce au adormit în dreaptă credinţă întru nădejdea învierii, învredniceşte-i, Doamne, a se scula spre viaţă veşnică, ca să Te laude cu curăţie şi să Te slăvească cu cîntări : Lăudaţi-L, binecuvîntaţi-L şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Pe Dumnezeu, Cel ce S-a născut «mai înainte de veci, din Tatăl cel «fără de început, şi mai pe urmă «S-a îmbrăcat cu trup din Născă«toarea de Dumnezeu, ca pe un om «desăvîrşit şi Dumnezeu adevărat, «lăudaţi-L, binecuvîntaţi-L şi-L prea«înălţaţi întru toţi vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Trecut-ai peste legile firii...

Arătatu-v-aţi ca nişte cărbuni dumnezeieşti, arzînd materia cea întunecoasă a necredinţei şi cetele demonilor cu sabia tăindu-le, vitejilor mucenici, cei ce sînteţi luminători inimilor noastre.

Întunericul chinurilor l-aţi trecut, şi la lumina cea înţelegătoare v-aţi mutat, vitejilor mucenici ; pentru aceasta luminaţi smeritul meu suflet cel întunecat cu păcatele.

Răbdat-au dureri prealăudaţii mucenici, aducînd lui Dumnezeu durerile trupului lor ; şi acum cer credincioşilor, celor ce s-au mutat, odihna cea fără de durere şi desfătarea raiului.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Arată-te, Preacurată stăpînă dumnezeiască, ajutătoare vrednicilor robilor tăi, în vremea postirii, ducînd rugăciunile noastre Domnului, Celui ce împărăţeşte peste veacuri.

Altă Patrucîntare

Irmos : Pe Tine, izvorul cel nemuritor...

Ca un foc fiind aruncaţi de la Dumnezeu pe pămînt, aţi ars toată înşelăciunea idolilor, aprinzînd lumina dreptei credinţe pînă la marginile lumii, mucenici ai lui Hristos.

Pe voi mucenicilor, nici văpăile, nici junghierile, nici roţile, nici ruperea mădularelor, nici împroşcările cu pietre, nici teascurile, nici alt chin amar nu v-au despărţit de dragostea lui Hristos.

Slavă..., a Treimii :

Dumnezeirea cea Una şi întreită o laud cu bună credinţă, unind-o după fire, şi despărţind-o după Feţe : Tatăl şi Fiul şi Sfîntul Duh una sînt.

Şi acum..., a Născătoarei :

Pe tine, ceea ce ai odrăslit toiag din rădăcina lui Iesei şi a lui David strămoşului, Preasfîntă, Preacurată, te mărim ; că mîntuieşti sufletele noastre.

Stih : Sfinţilor celor ce sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dînşii.

Cinstită mulţime a mucenicilor, roagă-te lui Hristos, ca săvîrşind noi cu pace călătoria postului, să vedem şi să ne închinăm Patimilor Lui.

Stih : Fericiţi sînt cei pe care i-ai ales şi i-ai primit, Doamne.

Cel ce ai omorît moartea celor morţi şi a celor vii, ca un Dumnezeu, şi ai dat tuturor viaţă prin scularea Ta, Hristoase, odihneşte şi pe robii Tăi, pe care i-ai mutat din viaţă.

Irmosul :

Pe Tine, izvorul cel nemuritor, «Care prin sfinţi dăruieşti tămă-«duiri neamului omenesc, Te slă-«vesc, că mîntuieşti sufletele noas-«tre».

LUMINÎNDA

Cel ce ai împodobit cerul cu stele ca un Dumnezeu, şi prin sfinţii Tăi tot pămîntul ai luminat, Făcătorule a toate, pe cei ce Te laudă pe Tine mîntuieşte-i.

Slavă..., a morţilor :

Cel ce stăpîneşti pe cei morţi şi pe cei vii ca un Dumnezeu, şi prin sfinţii Tăi tot pămîntul luminezi, Ziditorule a toate, mîntuieşte pe cei ce Te laudă pe Tine.

Şi acum..., a Născătoarei :

Ceea ce eşti veselia îngerilor, bucuria celor necăjiţi, ocrotitoare creştinilor, Fecioară Maica Domnului, apără-ne pe noi şi ne izbăveşte de chinurile cele veşnice.

LA LAUDE

Mărturicele glasului care va fi de rînd ; Slavă..., idiomela pentru morţi ; Şi acum..., a Născătoarei.

LA STIHOAVNĂ

Stihirile morţilor, ale glasului din Octoih, ce va fi de rînd, a lui Teodan. Slavă... Şi acum..., a Născătoarei.

LA LITURGHIE

Fericirile glasului, pe 6. După ieşire, troparele: Apostolilor, mucenicilor şi profeţilor..., Pomeneşte Doamne ca un bun..., Slavă..., Cu sfinţii odihneşte, Hristoase, sufletele,.., Şi acum..., Pe tine zid şi liman te avem...

Apostolul zilei şi al morţilor din Epistola întîia către Tesalonicheni.

Evanghelia de la Marcu şi Evanghelia de la Ioan.

CHINONICUL

Bucuraţi-vă drepţilor întru Domnul, celor drepţi se cuvine laudă (ps. 32,1).

Altul :

Fericiţi sînt cei pe care i-ai ales şi i-ai primit, Doamne (ps. 64,4).

Stih : Pomenirea lor în neam şi în neam (ps. 137,27).

În acest chip se face slujba pentru cei morţi în trei Simbete ale Sîmbetei Post, cînd nu cade nici unul din aceste trei praznice : Al sfîntului Ioan Înaltemergătorul, al Sfinţilor 40 de Mucenici, sau Bunăvestire.

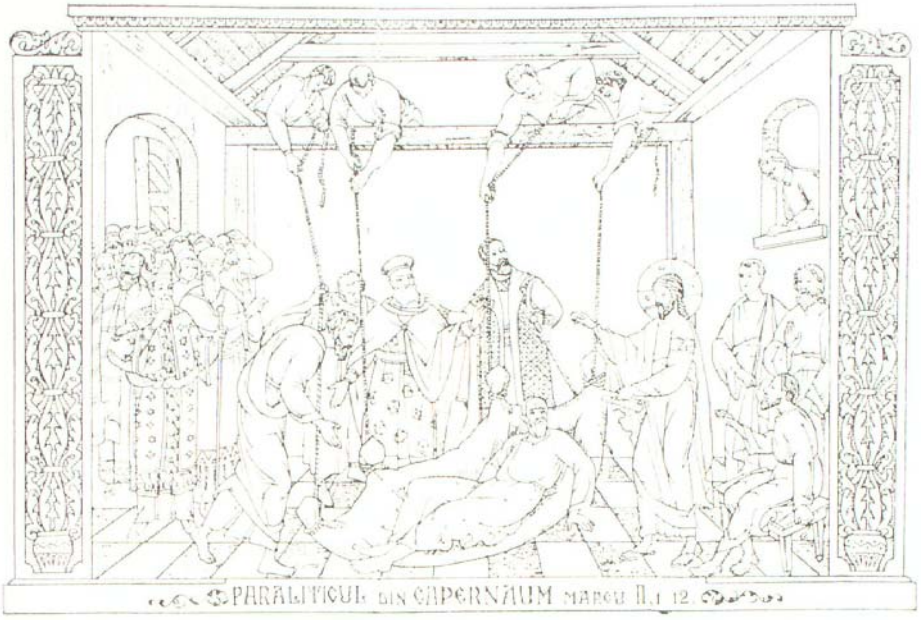

DUMINICA

A DOUA A SFÎNTULUI ȘI MARELUI POST

ÎN CARE SE CÎNTĂ RÎNDUIALA CELUI ÎNTRE SFINȚI PĂRINTELE NOSTRU GRIGORIE PALAMA, ARHIEPISCOPUL TESALONICULUI, FĂCĂTORUL DE MINUNI, AȘEZATĂ DE PREASFINȚITUL FILOTEI

LA VECERNIE, SÎMBĂTĂ SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10, cîntînd : trei stihiri ale Învierii, trei ale lui Anatolie și aceste patru ale sfîntului, glasul al 2-lea :

Podobie : Cu ce cununi de laude...

Cu ce cîntări de laude vom lăuda pe ierarhul? Trîmbița teologiei, gura cea însuflată de focul darului, cinstitul locaș al Duhului, stîlpul Bisericii cel nemișcat, bucuria cea mare a lumii, rîul înțelepciunii, sfeșnicul luminii, steaua cea luminoasă, care luminează făptura.

Cu ce flori de laude, vom încununa pe ierarhul ? Pe apărătorul adevăratei evlavii și protivnicul nelegiuirii, pe ocrotitorul cel călduros al credinței, pe marele conducător și învățător ; lira cea plină de bun sunet a Duhului, limba cea strălucitoare ca aurul, izvorul care izvorăște ape de vindecări credincioșilor ; pe marele și minunatul Grigorie.

Cu ce buze noi pământenii vom lăuda pe ierarhul ? Pe învățătorul Bisericii, pe vestitorul dumnezeieștii lumini, pe cunoscătorul tainei celei cerești a Treimii. Podoaba cea mare a monahilor ; pe cel ce a strălucit cu fapta și cu gîndirea la cele de sus ; lauda Tesalonicului, care are în ceruri pe cel din aceeași cetate, pe izvoritorul de mir, dumnezeiescul și preaminunatul Dimitrie.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Cuvioase de trei ori fericite, preasfinte părinte, păstorule cel bun și ucenic al mai-Marelui păstorilor, Hristos, cel ce ți-ai pus sufletul pentru oi ; însuți și acum Grigorie de Dumnezeu purtătorule, părintele nostru, cu rugăciunile tale cere să se dăruiască nouă mare milă.

Și acum..., a Născătoarei, cea dintîi a glasului.

LA LITIE

Stihira hramului, Slavă..., Și acum... a Născătoarei.

LA STIHOAVNĂ

Stihirile Învierii, după Alfa-Vita

Slavă..., glasul al 8-lea :

Limba cea trează spre învățătură, răsunînd în urechile inimilor, ridică sufletele celor nepăsători, și prin cuvintele tale cele grăitoare de Dumnezeu scară se află, suind pe cei de pe pămînt la Dumnezeu. Pentru aceasta, Grigorie, minunea Tesaliei, nu înceta rugîndu-te lui Hristos, să lumineze cu dumnezeiasca lumină pe cei ce te cinstesc pe tine.

Și acum... a Născătoarei : Fecioară, care nu știi de mire... (caută înapoi la Duminica lăsatului sec de carne), Acum liberează... Sfinte Dumnezeule... După Tatăl nostru... troparul: Născătoare de Dumnezeu... (de trei ori), și cealaltă urmare a Privegherii.

Iar unde nu este Priveghere, se zice troparul Învierii, Slavă... al sfîntului, glasul al 8-lea : Luminătorule al dreptei credințe..., Și acum..., al Născătoarei : Cel ce pentru noi Te-ai născut...

DUMINICĂ DIMINEAȚA

După cei șase psalmi, la Dumnezeu este Domnul... troparul Învierii (de 2 ori).

Slavă... al sfîntului, glasul al 8-lea :

Luminătorule al dreptei credințe, sprijinul Bisericii și învățătorule, podoaba monahilor, apărătorule cel nebiruit al teologilor ; făcătorule de minuni Grigorie, lauda Tesalonicului, propovăduitorule al harului, roagă-te pururea să se mîntuiască sufletele noastre.

Și acum... al Născătoarei : Cel ce pentru noi Te-ai născut...

Obișnuitele Catisme și citire din Cartea Facerii.

Apoi antifoanele glasului. Toată suflarea... Evanghelia Utreniei ce va fi de rînd. Învierea lui Hristos... Psalmul 50. Slavă... glasul al 8-lea : Ușile pocăinței deschide-mi... Și acum..., În cărările mîntuirii...

Apoi stihira, glasul al 6-lea : Stih : Miluiește-mă Dumnezeule... La mulțimea faptelor mele... (caută-le înapoi, la pag. 7).

Canoanele : din Octoih al Învierii cu irmosul pe 4, al Triodului pe 4 și al sfîntului din Minei pe 6.

CANONUL Triodului

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea :

Irmos : Pe Faraon cel ce se purta...

Luînd noi glasul desfrînatului, cu fierbinți lacrimi cădem către Tine, Părintele și Dumnezeul tuturor, strigînd : Am greșit depărtîndu-ne de la Tine, necurăției slujind! Deci primește pocăința noastră.

Defăimînd starea cea împărătească pe care mi-ai dăruit-o mie Cuvinte, rău m-am osîndit, ca cel ce iubind dulceața păcatului, m-am asemănat animalelor. Dar Tu, Mîn-

tuitorule, Cel ce pentru mine om Te-ai făcut, păzește-mă cu îndurarea Ta.

În genunchi cad ca și desfrînatul cel de demult, Stăpîne Doamne. Deci Tu grăbind primește-mă, și îmbrățișîndu-mă cu mîinile, dăruiește-mi chipul mîntuirii Tale, și în loc de argat, Iubitorule de oameni, fă-mă iarăși fiu al Tău.

A Născătoarei de Dumnezeu :

De dumnezeiasca arătare firea omenească prin tine s-a înnoit, că tu una părtinitoare ai fost Fecioară, către Dumnezeu omul. Pentru aceasta ca pe o Născătoare de Dumnezeu, toți, după vrednicie te mărim.

Alt Canon, al sfîntului

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea:

Irmos': Deschide-voi gura mea...

Veniți dumnezeiești ritori și cei mai aleși dintre teologi, veniți limbile cele de Dumnezeu grăitoare, adunați-vă întru una, ca să lăudați după vrednicie pe ritorul Duhului, pe dumnezeiescul Grigorie.

Să fie lăudat de mine stîlpul credinței, apărătorul Bisericii, marele Grigorie, preaalesul păstor al Tesalonicului, cu adevărat podoaba cetei ierarhilor.

Slavă...

Din pruncie ai dorit viața cea mai bună, și din tinerețe ai iubit, părinte, înțelepciunea cea desăvîrșită; și întocmai cu obiceiurile și cu gîndul te-ai arătat cu cel de un nume cu tine, dumnezeiescul Grigorie.

Și acum..., a Născătoarei :

Fii mie, Preacurată, cale vieții mele, povățuindu-mă spre dumnezeieștile locașuri, că am rătăcit și alunec spre prăpăstiile răutății, din care ridică-mă cu mijlocirea ta.

Catavasie :

Deschide-voi gura mea...

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Doamne, Cel ce ai făcut...

Înfricoșîndu-mă de lucrurile mele și de înstrăinarea cea cu depărtare, și de risipirea bogăției Tale, pe care am cheltuit-o în desfrînări, întru pocăință strig către Tine, Dumnezeule și Părintele meu : Greșit-am, mîntuiește-mă.

Greșind pe pămînt, mă înfricoșez de cer ; că am să fiu mustrat la judecată, cînd toți vor sta de față, Cuvinte, fiind judecați cu dreapta Ta judecată.

Întunecatele și spurcatele mele gînduri mă hrăneau, cînd de la Tine, Mîntuitorule, mă depărtasem eu, păcătosul. Iar acum strig: Greșit-am ! Greșit-am, mîntuiește-mă, pe mine cel ce cu căldură alerg la îndurarea Ta.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Frămîntătura lui Adam s-a îndumnezeit, Fecioară ; că din pîntecele tău purtător de trup S-a arătat Dumnezeu, prin Care am fost chemați din osînda cea de demult, cei înșelați, cu nădejdea îndumnezeirii.

Alt Canon

Irmos : Pe ai tăi cîntăreți...

Păzind curgerile dumnezeieștilor tale învățături, scăpăm de toată uneltirea celor de rea credință și alungăm toate cetele lor, cu sfințitele tale scrieri, Grigorie.

Înțelepciunile nebunești ale celor cu rea credință ai stricat, fericite, avînd în inima ta înțelepciunea lui Dumnezeu cea ipostatnică, prin care cu sunet ai sfărîmat deșartele lor îngîmfări.

Slavă...

Omorîndu-ți toată plăcerea trupului celui stricăcios, înțelepte, sihăstrește ți-ai înviat mișcările sufletului, și l-ai făcut pe el organ dumnezeiesc al teologiei.

Și acum..., a Născătoarei :

În cunoștința minții și cu voință, am iubit cu rîvnă viața cea de rușine și de risipă ; dar cu dumnezeiasca dragoste leagă-mă, Fecioară, mireasă a lui Dumnezeu, prin dumnezeiască rugăciunea ta.

CONDAC, glasul al 4-lea :

Acum s-a arătat vremea cea de lucrare, lîngă uși stă judecata ; să ne sculăm dar postind, să aducem lacrimi de umilință, împreunate cu milostenie, strigînd : Greșit-am mai mult decît nisipul mării. Ci iartă, Făcătorule al tuturor, ca să luăm cununile nestricăciunii.

SEDEALNA, glasul al 4-lea :

Podobie : Degrab ne întîmpină...

Înșelătoria celor rău-credincioși ai ars-o, înțelepte, și credința ortodocșilor bine ai arătat-o și ai luminat lumea. Pentru aceasta purtător de biruință te-ai arătat, stîlp Bisericii și arhiereu adevărat. Deci nu înceta rugîndu-te lui Hristos, să ne mîntuiască pe noi pe toți (de două ori).

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Primește degrab rugăciunile noastre, stăpînă, și le du Fiului și Dumnezeului tău, Doamnă cu totul fără prihană. Stinge supărările hulitorilor, doboară vicleniile și surpă, Preacurată, îndrăzneala celor rău credincioși, care se întrarmează asupra robilor tăi.

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Tu ești puterea mea...

Lepădînd părintești porunci, dumnezeiasca bogăție ce mi-ai dăruit în dulcețile patimilor am cheltuit-o ; pentru aceasta ca cel ce cu mărturisire mă căiesc, nu Te scîrbi de mine, Stăpîne.

Cu dumnezeiască cuviință primind sărăcia, pe mine cel ce demult m-am depărtat, cheamă-mă către Tine ; și spre veselie mă rînduiește, Iubitorule de oameni, ajutînd cu trupul Tău cel dumnezeiesc, Cuvinte, chemării mele.

Prin lacrimi neîncetate să ne mîntuim de veșnicele chinuri, pe care le-a gătit Dumnezeu viclenelor duhuri. Ca fiul cel pierdut strigînd : Greșit-am Ție, Părinte ! Dar primește-ne pe toți cei ce alergăm la milostivirea Ta.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Cuvîntul Cel ce este fără început cu Tatăl și cu Duhul, din Fecioara cea neispitită de bărbat Se naște afară de legea firii ; și a rămas ceea ce era, și în ceea ce a primit de la noi iarăși a rămas. Că este un Fiu în două firi, păzind întru amîndouă cele ale firii.

Alt Canon

Irmos : Sfatul cel neurmat...

Deschizîndu-ți gura ta părinte înțelepte, ai propovăduit înțelepciunea lui Dumnezeu, la care ai gîndit în inima ta pururea ; și pe Varlaam cel deșert neînțelept și fără minte l-ai arătat.

Apus-ai sub pămînt, după legea firii, soare cel preadulce ; dar vei răsări de dimineață cu Hristos, Soarele cel neapus, Cel ce caută spre toți prin rugăciunile tale.

Slavă...

Arătatu-te-a harul lui Dumnezeu pe tine, fericite, laudă și sprijin prea mare ortodocșilor și păstor bun și al doilea teolog și turmei păzitor neadormit.

Și acum..., a Născătoarei :

Deschide-mi urechile sufletului, Maică a lui Dumnezeu, ceea ce ai născut pe Cel ce a deschis mai înainte urechile surdului, și mă învrednicește a lua în urechi dumnezeieștile cuvinte și a le împlini.

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Pentru ce m-ai lepădat...

De bogățiile și de dumnezeieștile daruri m-am lipsit, ducîndu-mă departe, unde m-am topit de foamea bunătăților vieții ; dar Tu, Părinte, ca un bun umple-mă de dulceața și de mărirea cea de demult, pentru bună îndurarea Ta.

Primind gîndul celui pierdut, care și-a cheltuit viața întru desfrînări, să alergăm către milostivul Părinte cu neîndoită credință și cu inimă înfrîntă, ca să primim și noi iertarea păcatelor.

Nu întîrzia, suflete al meu, petrecînd în locuri depărtate, ci degrab aleargă mărturisindu-te lui Dumnezeu și Tatălui, ca să iei dezlegare pentru relele ce ai săvîrșit, viața cheltuindu-ți în deșert.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Soarele dreptății, Cel ce se poartă pe nor luminos, întru tine îl vedem, Preacurată Fecioară, purtîndu-se, Care gonește întunericul nebuniei idolești și luminează cu adevărată înțelegere.

Alt Canon

Irmos : Spăimîntatu-s-au toate...

Cu secera cuvintelor tale și cu sfințitele scrieri, ai tăiat eresurile cele spinoase și vlăstarele neghinelor străine ; și ai semănat semințele Ortodoxiei cele de dreaptă credință, Ierarhe Grigorie.

Cuvintele tale preaînțelepte și cinstitele scrieri sînt rouă cerească, miere din piatră, pîine îngerească celor ce aleargă la tine ; mursă de miere, mîncare preaplăcută, îndulcire și izvor de apă vie, Grigorie.

Slavă...

Învățător obștesc te cunoaște pe tine pămîntul și marea, stîlp sfințit al Ortodoxiei și cinstită armătură a dumnezeieștilor dogme, sfințit înțelept cuvîntător de Dumnezeu, împreună-locuitor și părtaș și întocmai la obicei cu Apostolii.

Și acum..., a Născătoarei :

Cu rîurile umilinței spală întinăciunea inimii mele, Fecioară Preacurată, și-mi dăruiește chipuri de pocăință, cu sfințitele tale rugăciuni cele către înduratul Dumnezeu, pe Care în chip de negrăit L-ai născut.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Rugăciunea mea voi vărsa...

Fiul Tău cel mai tînăr am fost, și bogăția Ta prin deprinderea relei viețuiri am cheltuit-o, și darurile Tale le-am pierdut și de bunătățile Tale m-am lipsit. Vin deci către Tine, Părintele și Dumnezeul meu, cerîndu-mi iertare.

Înstrăinare fără omenie am aflat, și a paște porcii m-am osîndit, și bogăția mea pe care pentru milostivire mi-ai dat-o, degrab am risipit-o și am rămas gol de toate. Ci Tu, ca Dumnezeul meu, miluiește-mă !

Nu am îndrăzneală, Iubitorule de oameni, a privi și a vedea nemăsurată înălțimea Cerului, fiindcă am greșit ; nici a mă numi fiu al Tău eu, păcătosul. Ci în dar mă iartă, Cel ce ai nemăsurată milă.

A Născătoarei de Dumnezeu :

Negrăită este naşterea ta şi nepovestit este chipul naşterii Fecioară, ceea ce ai născut mai presus de minte pe Dumnezeu, avîndu-ţi fecioria neîntinată. Pentru aceasta pe tine, ca pe cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, după vrednicie te mărim.

Alt Canon

Irmos : Înţelepţilor de Dumnezeu...

Ruptu-s-a deşarta întărîtare şi limba lui Varlaam celui fără minte, cu cuvintele şi cu dogmele şi cu ascuţirea minţii înţeleptului împărat şi cu a ta, Grigorie.

Dumnezeiasca liră a Duhului, trîmbiţa care a vestit luminat tainele lui Dumnezeu, pe marele ierarh al Tesalonicului, limba cea de Dumnezeu cuvîntătoare, cu cîntări să o cinstim.

Slavă...

Povăţuind pe popor oarecînd ca un stîlp de foc, ai ars pe vrăjmaşii credinţei ; iar adunările credincioşilor le-ai luminat, de Dumnezeu înţelepţite, Părinte Grigorie.

Şi acum..., a Născătoarei :

Stăpînă Preacurată, fii mie linişte şi liman de mîngîiere, trecîndu-mă la dumnezeiescul ţărm cel fără de valuri şi alinîndu-mi furtuna patimilor mele.

CONDAC, glasul al 8-lea :

Podobie : Apărătoare, Doamnă...

Pe tine, organul înţelepciunii, cel sfinţit şi dumnezeiesc, trîmbiţa cuvîntării de Dumnezeu cea strălucită, cu un glas te lăudăm, Grigorie de Dumnezeu grăitorule. Ci, cel ce stai ca o minte înaintea Minţii celei dintîi, către Dînsul îndreptează mintea noastră, Părinte Grigorie, ca să strigăm ţie : Bucură-te, propovăduitorule al harului.

ICOS

Înger te-ai arătat pe pămînt, vestind oamenilor cele dumnezeieşti, ce nu se pot grăi. Că avînd minte omenească şi trup, cu glasuri ca ale celor fără de trupuri, ne-ai făcut pe noi de ne-am minunat, de Dumnezeu-Grăitorule, a striga ţie acestea : Bucură-te, cel prin care a fost gonit întunericul ! Bucură-te, cel prin care a venit lumina ! Bucură-te, vestitorule al Dumnezeirii celei nezidite ! Bucură-te, văditorule al celei zidite şi nebune cu adevărat ! Bucură-te, cel ce ai spus că firea lui Dumnezeu este înălţime neajunsă ! Bucură-te, cel ce ai zis că lucrarea Lui este adîncime, care nu se poate lesne vedea ! Bucură-te că slăvirea lui Dumnezeu bine ai vestit-o ! Bucură-te că părerile făcătorilor de rele le-ai mustrat ! Bucură-te, luminătorule, cel ce ai arătat Soarele ! Bucură-te, paharule care dai băutură nemuritoare ! Bucură-te, prin care străluceşte adevărul ! Bucură-te, prin care s-a întunecat minciuna ! Bucură-te, propovăduitorule al harului.

SINAXAR

LA DUMINICA A DOUA A POSTULUI MARE

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În aceeaşi zi, în Duminica a doua a Sfîntului şi Marelui Post facem pomenirea celui între sfinţi Părintelui nostru Grigorie Palama, arhiepiscopul Tesalonicului.

Acest fiu al dumnezeiştii şi neînseratei lumini, cu adevărat om al lui Dumnezeu şi minunat serv şi slujitor al lui Dumnezeu, se trăgea din Asia, din părinţi de neam şi slăviţi. S-a silit să-şi împodobească cu virtute şi învăţătură nu numai pe omul cel din afară şi văzut, ci cu mult mai mult pe cel lăuntric şi nevăzut. Pe cînd era încă în frageda copilărie i-a murit tatăl lui. Mama sa l-a învăţat şi l-a crescut atît pe el cît şi pe fraţii şi surorile lui în învăţătura şi în legea Domnului şi în Sfintele Scripturi. A ajuns însă bun cunoscător şi al învăţăturii laice, căci a urmat la dascăli învăţaţi. Grigorie, isteţ din fire, avînd o rîvnă potrivită, a adunat în scurtă vreme tot felul de cunoştinţe,

încît ajungînd la vîrsta de douăzeci de ani, şi socotind pe toate o nimica şi mai înşelătoare decît visurile, căuta să alerge sus la Dumnezeu, pricina şi dătătorul oricărei înţelepciuni, şi printr-o vieţuire mai desăvîrşită să-şi aducă lui Dumnezeu toată fiinţa sa. De aceea a descoperit mamei sale scopul său iubitor de Dumnezeu, dorul şi dragostea înflăcărată de Dumnezeu, ce-o avea de multă vreme. Cu acest prilej a aflat că şi ea nutreşte de mult aceleaşi gînduri şi că-şi găseşte desfătarea în aceleaşi lucruri ca şi el. A adunat deci mama îndată în jurul ei pe copiii săi şi le-a zis cu veselie: «Iată eu şi pruncii pe care mi i-a dat Dumnezeu!». Apoi a încercat să afle ce părere au ei despre cele bune şi le-a descoperit ţelul fratelui lor mai mare. Acesta, întrebuinţînd mai multe cuvinte din inimă decît din minte, i-a convins să urmeze cu bucurie aceleaşi dorinţe ca şi el şi să fugă de lume. De aceea după ce şi-a împărţit după sfatul evanghelic, toată averea la săraci şi a părăsit cu suflet uşurat favorurile împărăteşti şi cinstea şi zgomotele din palatele împărăteşti, a urmat lui Hristos. Pe mama şi pe surorile sale le-a băgat într-o mînăstire de călugăriţe, iar el împreună cu fraţii săi s-a dus în muntele sfinţeniei, supranumit Atos. Dar pentru că timpul n-a îngăduit să trăiască la un loc, a sfătuit pe fraţii săi să rămînă în alte mînăstiri şi acolo să-şi ducă viaţa după plăcerea lui Dumnezeu, iar el s-a dat în ascultarea unui bătrîn minunat numit Nicodim, care trăia în isihie numai pentru Dumnezeu. De la acesta a învăţat cu fapta, în umilinţa sufletului, toată porunca şi toată virtutea. A mai dobîndit aici, în descoperire tainică, şi sprijinul şi ajutorul nebiruit de nimeni al Preacuratei Născătoarei de Dumnezeu. După mutarea lui Nicodim către Dumnezeu, a trăit cîţiva ani în Marea Lavră cu multă rîvnă şi cu minte încărunţită. De dragul isihiei însă a plecat din Marea Lavră şi a îmbrăţişat pustia. Adăugînd totdeauna dor lîngă dor şi dorind necontenit cu tărie să fie cu Dumnezeu, s-a dat pe sineşi unei vieţi covîrşitor de aspre. Înfrînîndu-şi de pretutindeni prin rugăciune stăruitoare simţurile, înălţîndu-şi mintea la Dumnezeu, petrecîndu-şi tot timpul în rugăciune, studiind cele dumnezeieşti şi întocmindu-şi într-un chip foarte bun viaţa, învingea cu mare putere, prin ajutorul lui Dumnezeu, luptele ce i le dau demonii; curăţîndu-şi sufletul cu izvoare de lacrimi prin privegheri de nopţi întregi a ajuns vas ales al harurilor dumnezeieştii Duh şi avea adeseori vedenii dumnezeieşti. Şi ceea ce-i mai minunat este că nu şi-a schimbat felul lui aspru de viaţă, cu toate că a plecat din pricina năvălirilor ismailiţilor, în Tesalonic, şi a fost silit să locuiască în unele oraşe.

După mulţi ani, după ce şi-a curăţit desăvîrşit şi trupul şi sufletul, cu voia lui Dumnezeu, a primit marele har al preoţiei. Şi săvîrşea tainele preoţiei ca unul care n-avea trup şi era, ca să spun aşa, în afară de el însuşi, încît sufletele celor care se uitau la el, se pocăiau numai văzîndu-l. Era cu adevărat mare şi era cunoscut de cei care trăiau după plăcerea lui Dumnezeu ca un purtător de Duh. Se arăta un astfel de om şi celor care vedeau faptele lui: avea putere împotriva demonilor; izbăvea pe cei cuprinşi de înşelăciunea şi uneltirea lor; făcea ca pomii neroditori să dea roade; vedea mai dinainte cele viitoare şi era împodobit şi cu celelalte haruri şi roade ale dumnezeiescului Duh. Dar pentru că săvîrşirea virtuţii stă în puterea noastră, iar căderea în încercări nu stă în puterea noastră, şi fără încercări nu este nici desăvîrşire şi nici arătarea credinţei noastre în Dumnezeu — căci împreună-lucrarea faptei bune şi a dorinţei de bine desăvîrşeşte pe omul care trăieşte după Dumnezeu — a îngăduit Dumnezeu să cadă acest mare bărbat în felurite şi necontenite încercări, pentru ca prin toate acestea să se arate cu adevărat desăvîrşit. Ce minte poate să-şi închipuie cîte i s-au întîmplat? Ce cuvînt poate să rostească uneltirile mai mari decît cele dinainte ale cumplitului vrăjmaş şi acuzaţiile şi bîrfelile aduse lui de noii luptători împotriva lui Dumnezeu? Cine poate să spună cît de mult a luptat pentru credinţă timp de douăzeci şi trei de ani, suferind din partea vrăjmaşilor vătămări şi felurite necazuri?

Fiara italiană, Varlaam din Calabria, care se credea grozav în înţelepciunea laică şi socotea în deşertăciunea propriilor lui gînduri că ştie toate lucrurile, a pornit război cumplit împotriva Bisericii lui Hristos, a dreptei noastre credinţe, şi a tuturor celor care o ţineau cu tărie. Varlaam învăţa nebuneşte că harul comun Tatălui şi Fiului şi Sfîntului Duh şi lumina veacului ce va să fie, prin care vor străluci şi drepţii ca soarele, în chipul în care şi Hristos a arătat-o strălucind ca soarele pe Muntele Taborului, şi pe scurt toată puterea şi lucrarea Dumnezeirii triipostatice, este cu totul deosebită de firea dumnezeiască şi este creată. Iar pe cei care cugetau drept, că acea dumnezeiască lumină este necreată şi că toată puterea şi lucrarea dumnezeiască nu sînt nicidecum însuşiri noi printre însuşirile fireşti ale lui Dumnezeu, pe

toți aceștia, prin cuvinte și prin scrieri mari îi numea închinători la doi dumnezei și închinători la mai mulți dumnezei, după cum ne numesc și iudeii, Sabelie și Arie.

Pentru a vădi rătăcirea lui Varlaam, Biserica a trimis la Constantinopol pe dumnezeiescul Grigorie, ca un luptător al credinței și ca un cunoscut apărător, dar mai bine-spus și ca acuzator și ca acuzat. Dumnezeiescul împărat Andronic al patrulea Paleologul, apărător al dreptei credințe, a adunat un sfînt sinod. Cînd a venit la acest sinod și Varlaam — cu învățăturile lui eretice spuse mai sus și cu acuzațiile aduse împotriva credincioșilor — marele Grigorie, plin de dumnezeiescul Duh, și îmbrăcat cu putere nebiruită de sus, a astupat acea gură deschisă împotriva lui Dumnezeu și în sfîrșit a biruit-o ; a prefăcut în cenușă, prin cuvintări arzătoare și prin scrieri, ereziile lui asemănătoare spinilor. Pentru că n-a mai putut suferi rușinea, vrăjmașul dreptei credințe a fugit la latini, de unde a și venit. În sinod Grigorie, după ce a mustrat pe Varlaam, a mustrat și pe Polichindin și prin cuvintări împotriva lui a nimicit scrierile lui. Cu toate acestea partizanii pierzaniei acelora nu încetau de a purta război Bisericii lui Dumnezeu. Spre a le fi stavilă, silit mai mult de sfîntul sinod și chiar de împărat, și înainte de toate prin voia dumnezeiască, Grigorie a fost înduplecat să se urce pe scaunul arhiepiscopal și să fie păstor sfintei Biserici a Tesalonicului. Îmbrăcat cu acest har, a dat cu bărbăție și stăruință cu mult mai multe lupte decît înainte pentru credința ortodoxă. Pe mulții, cumplitii și viclenii partizani ai lui Achindin și Varlaam, care se arătau ca niște pui inversunați ai unor inversunate fiare sălbatice, ca și învățăturile și scrierile lor, i-a combătut cu fel de fel de argumente, prin cuvintări și scrieri de Dumnezeu insuflate, nici o dată sau de două ori, sau de trei ori, ci de multe ori și în multe împrejurări, nici numai în timpul unui împărat sau patriarh, ci în timpul a trei împărați, care au luat sceptrul împărăției unul după altul și în timpul tot atîtor patriarhi și a multor sinoade. Dar în sfîrșit i-a biruit. Unii îndărătnici, socotind o nimica dreptatea dumnezeiască, au rămas în rătăcirea lor. Așa s-a întîmplat cu toate ereziile.

Pe scurt, acestea și atît de mari sînt biruințele marelui Grigorie împotriva răucredincioșilor. Dar Dumnezeu, pe căi nespuse, l-a trimis învățător și în răsărit. Din Tesalonic a fost trimis sol în Constantinopol ca să potolească certurile dintre împărați. A fost prins însă de agareni și ținut în stăpînirea lor un an întreg. Ca un luptător a mers din loc în loc și din oraș în oraș, învățînd cu mult curaj Evanghelia lui Hristos. Pe cei tari îi întărea însă și mai mult și-i sfătuia să stăruie în credință, iar pe cei șovăielnici, care aveau unele îndoieli și-i puneau întrebări cu privire la cele ce se petreceau pe acea vreme, îi sprijinea cu înțelepciunea dumnezeiască și le dădea cea mai bună dezlegare tuturor întrebărilor ce i le puneau. Iar cu ceilalți care s-au rupt în chip nenorocit de creștini și își bat joc de dogmele noastre : de iconomia întrupării Domnului și Dumnezeului nostru, de cinstita cruce, de cinstitele icoane cărora ne închinăm, de multe ori le vorbea cu îndrăzneală. Mai mult încă vorbea și despre Mahomed și despre multe alte întrebări ce-i erau puse. Prin răspunsurile pe care le dădea pe unii îi uimea, iar pe alții îi înfuria împotriva lui, și își întindeau mîinile spre el și i-ar fi pus mucenicește capăt zilelor, dacă, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, n-ar fi fost cruțat cu nădejdea răscumpărării sale cu bani. Acest lucru s-a întîmplat, și marele Grigorie a fost eliberat de niște creștini iubitori de Hristos. Și așa a plecat îndată, mucenic nesingerat, la turma sa.

Pe lîngă multe și mari daruri și merite deosebite ce avea, a fost împodobit și el cu semnele lui Hristos, avînd în el, după cum spune Pavel, lipsurile lui Hristos (Col. I, 24). Iar ca să arătăm însușirile lui deosebite le vom numi pe acestea : era peste măsură de blînd și smerit, însă nu cînd era vorba de Dumnezeu și de cele dumnezeiești ; în acestea era mare luptător ; era fără ură și îngăduitor ; căuta, atît cît îi sta în putință, să răsplătească cu bine pe cei care se purtau rău cu el ; nu primea cu ușurință cuvintele ce se spuneau împotriva unora ; era răbdător și cu suflet mare în greutățile ce veneau asupra lui de fiecare dată; era mai presus de orice plăcere și slavă deșartă ; era totdeauna simplu în toate trebuințele trupului, deși cu timpul trupul lui se slăbise cu totul ; blîndețea, liniștea și necontenita lui bunăvoință a tăriei sufletului său se desăvîrșise atît de mult în el, încît aceste însușiri se arătau și pe dinafară celor care-l priveau ; în toate totdeauna înțelegător, atent și ordonat. Ca o urmare a acestor însușiri, aproape niciodată ochii lui nu-i erau seci de lacrimi, ci purtau în ei izvoare de lacrimi.

Deci așa a luptat vitejește de la început pînă la sfîrșit împotriva patimilor și a demonilor; a alungat departe de Biserica lui Hristos pe eretici, înfățișînd limpede în cuvintări și în scrieri credința ortodoxă,

iar prin ele a pecetluit oarecum toată Scriptura cea insuflată de Dumnezeu, după cum și ea, care-i sfîrșit și pecete a vieții și cuvîntului sfinților, a pecetluit viața și cuvîntul lui; a păstorit apoi, apostolește și bine-plăcut lui Dumnezeu, turma lui timp de treisprezece ani, a împodobit-o cu predici morale și a condus-o spre staulul cel ceresc. Și, ca să spunem așa, spre a se arăta ajutător de obște și al ortodocșilor în viață și al celor ce vor veni, s-a mutat la viața cea mai presus de lume în anul 1362 de la Hristos, trăind în total 63 de ani. Duhul și l-a dat în mîinile lui Dumnezeu, iar trupul, sfintele lui moaște, le-a lăsat turmei. Sfintele lui moaște și astăzi se păstrează în Mitropolia din Tesalonic, neobișnuit de strălucite și de slăvite, ca o moștenire și comoară neprețuită. De fiecare dată fac minuni celor ce se apropie de ele cu credință, dăruiesc izbăvire de tot felul de boli, despre care povestește multe istoria Sfîntului Grigorie.

Cu ale lui rugăciuni, Dumnezeule, miluiește-ne, și ne mîntuiește pe noi. Amin.

Cîntarea a 7-a :

Irmos : Tinerii cei ce merseseră...

Îndrăzneală nu am a mă numi fiu al Tău, Părinte, Iubitorule de oameni, ci Te rog fă-mă ca pe unul din argații Tăi, și nu Te îngrețoșa de mine cel ce strig : Dumnezeul părinților noștri bine ești cuvîntat.

Spurcîndu-ne viața prin viețuirea păcătoasă și pierzîndu-ne bunul neam cel dintîi, prin fierbinte pocăință să alergăm către cel unul, Părinte al nostru și Dumnezeu, ca să luăm mîntuire.

Aspru stăpîn este cel căruia m-am osîndit a-i robi ; tare și nesuferită foame am răbdat, plăcînd porcilor. Ci întorcîndu-mă, strig : Mîntuitorule mîntuiește-mă.

A Născătoarei :

Firea cea muritoare ai înviat-o, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, ceea ce una ai născut viața ; drept aceea, pe tine credincioșii mîntuire te știm, ca ceea ce ai născut cu trup pe Dumnezeul părinților.

Alt Canon

Irmos : N-au slujit făpturii...

Cei ce cinstesc cuvintele și scrierile tale, Grigorie, se învață cunoștința lui Dumnezeu, se arată plini de înțelepciunea cea duhovnicească, și teologicește propovăduiesc darul cel nezidit și lucrarea lui Dumnezeu.

Sabia și arcurile celor rău-credincioși tu de tot le-ai sfărîmat, și trufia lui Varlaam și toată puterea ereticilor, ca o țesătură de păianjen ai risipit-o, ca și cu o piatră preamare ierarhe.

Slavă...

Pecetluitu-s-a cu cuvintele și cu dogmele și cu scrierile tale, Grigorie, credința celor binecredincioși și îndrăzneala eresurilor a contenit, și amenințarea dreptei credințe și tăria celor rău credincioși a încetat.

Și acum..., a Născătoarei :

Noi, cei uscați de bolile patimilor, știindu-te cu adevărat izvor de tămăduiri, scoatem ape de mîntuire dumnezeiești și strigăm : Bine este cuvîntat, Preacurată, rodul pîntecelui tău.

Cîntarea a 8-a :

Irmos : De șapte ori cuptorul...

Bogăția cea nemăsurată și multă milostivirea Ta o vedem, Stăpîne, cei ce credem în Tine. Pentru aceasta toți cu căldură împreună cu desfrînatul cădem către Tine. Primește pe cei ce Ți-au greșit și la Tine au alergat ; că nu este, Milostive, păcat care să poată birui iubirea Ta de oameni.

Pentru milostivire, Stăpîne, pe Tine te-ai smerit, și Te-ai apropiat fiilor Tăi celor căzuți ; că Însuți, Iubitorule de oameni, pe cei căzuți îi întîmpini și, sărutîndu-i, mîntuire le dăruiești. Și de va și cădea jos ci-

neva, milostiv fiind, ca un iubitor de oameni, nu Te mînia.

Cea mai înfricoşătoare judecată mă va întîmpina, o Stăpîne! Că văzîndu-Te fără răutate şi iubitor de oameni, nu alerg către Tine ca să strig cu glasul desfrînatului, ci în lenevire îmi petrec viaţa. Tu dar fii mie milostiv şi de osînda aceea, prin pocăinţă, mult-Îndurate, mîntuieşte-mă.

Nu trei Dumnezei slăvim, ci o Dumnezeire, iar trei Ipostasuri cinstim cu adevărat. Pe Tatăl cel nenăscut şi pe Fiul cel născut din Tatăl şi pe Duhul Sfînt cel purces din Tatăl, pe Dumnezeu unul în trei; deşi numirea fiecăruia, ca un Dumnezeu ce este, cu credinţă se slăveşte.

A Născătoarei:

La multe năpaste sînt supus, şi cu viforul întristărilor înecat. Ci cu rugăciunile tale mîntuieşte-mă, ceea ce eşti limanul mîntuirii, Preacurată, şi din toate răpindu-mă, mă mîntuieşte. Că pe tine după vrednicie, ca pe o caldă folositoare, şi de Dumnezeu Născătoare, să te măresc întru toţi vecii.

Alt Canon

Irmos: Tinerii cei binecredincioşi...

Stai acum împreună cu teologii lîngă scaunul Celui preaîndurat, fiind asemenea cu dînşii şi întocmai la obiceiuri, preaînţelepte Grigorie, mai întîi şezătorule pe scaunul Tesalonicului, podoaba ierarhilor, strălucit împodobit fiind cu mărirea arhieriei, şi servind lui Dumnezeu.

Ştiind Dumnezeu curăţia gîndului tău şi mai înainte de pîntece şi de zămislire, a grăit lămurit credincioşului şi dumnezeiescului împărat, că erai să fii apărător nebiruit al Bisericii. Pentru aceasta, prin întărire canonicească ai fost uns cu mirul arhieriei.

Slavă...

Se biruieşte arătat şi se spulberă adunarea lui Polichindin de mîna ta, şi de înţeleptele tale cuvinte, prealăudate Grigorie, mai întîi şezătorule pe scaunul Tesalonicului. Şi precum piere fumul, aşa a pierit adunarea cea putredă, prin limba ta cea cu glas de tunet şi de teolog.

Şi acum..., a Născătoarei:

Cuvîntul lui Dumnezeu din bunătatea Sa cea desăvîrşită, întru tine, Fecioară, a împodobit firea omenească cea cufundată în patimi, şi toată a înnoit-o şi a sfinţit-o. Pentru aceasta cei prin tine mîntuiţi, te slăvim întru toţi vecii.

Cîntarea a 9-a:

Irmos: Spăimîntatu-s-au de aceasta...

Bucurie şi veselie se face acum pentru mine, junghiindu-se viţelul Tău; umple de aceasta şi sufletul meu cel ce nădăjduieşte spre Tine, Dumnezeule. Primeşte-mă pe mine rătăcitul, şi la viaţă mă ridică pe mine cel omorît, şi mă îmbracă pe mine cu dumnezeiasca haină a mîntuirii şi a nestricăciunii.

Suflete depărtate de la Dumnezeu şi lipsite de dumnezeieştile daruri, veniţi cu căldură, şi luînd în minte întoarcerea desfrînatului, să strigăm: Părinte bunule greşit-am cu toţii! Cel ce eşti din ceruri, curăţeşte-ne şi ne mîntuieşte pe noi cei ce alergăm la mila Ta.

Ca unul ce ai mulţime multă de îndurări, nu Te îngreţoşa Doamne, Doamne, de mine care în multe desfrînări am cheltuit bogăţia, şi acum alerg şi strig către Tine: Greşit-am

Ție! Mîntuiește-mă, pe mine cel ce scap la mila Ta.

A Născătoarei:

Liman de mîntuire, de călăuzire și de părtinire, te am pe tine, eu, robul tău; scapă-mă de toate împiedicările cele cumplite, ca una ce ești bună, cu rugăciunile tale cele către Dumnezeu, stăpînă. Că spre tine cu dragoste toată nădejdea mi-am pus; ca să te slăvesc pe tine cu credință.

Al II Canon

Irmos: Tot neamul pămîntesc...

Oglindă a lui Dumnezeu te-ai făcut, Grigorie; că pe cel după chipul Lui neîntinat l-ai păzit, și mintea punîndu-ți bărbătește stăpîn asupra patimilor trupești, ai luat chipul cel după asemănare. Pentru aceasta te-ai și făcut casă preastrălucită Sfintei Treimi.

Împăratul cel binecredincios, te-a arătat pe tine ca și cum ai fi fost cu aripi zburînd prin văzduh; că împreună cu dînsul te-ai luptat, ca un plin de dumnezeiescul Duh, împotriva lui Varlaam, celui cu minte deșartă și nebun, care a grăit lucruri nedrepte asupra înălțimii lui Dumnezeu; pe care cu dreptate l-ai biruit.

Slavă...

Cu totul fiind plin de înțelepciunea cea bună, mărite, ai strălucit lumină în lume, izvorînd dogmele Ortodoxiei; căci cu iubirea filozofiei celei alese, înțelepte, ai luat în pîntece dumnezeiasca frică și ai născut cuvintele Duhului.

Și acum..., a Născătoarei:

Cîntare de mulțumire cu un glas aducem ție noi credincioșii, de Dumnezeu Născătoare; că tu ai dezlegat blestemul nostru cel de demult și toți luăm prin tine dumnezeiasca binecuvîntare, mîntuire, luminare, milă și bucuria cea veșnică.

LUMINÎNDA ÎNVIERII

Slavă..., a sfîntului:

Podobie: Cu Apostolii să ne suim...

Bucură-te, lauda părinților, gura teologilor, sălășluirea tăcerii, casa înțelepciunii, căpetenia învățătorilor, adîncul cuvîntului. Bucură-te, organul lucrării, înălțimea gîndirii la cele de sus, tămăduitorule al bolilor omenești. Bucură-te, locașul Duhului, viu fiind și după moarte părinte.

Și acum..., a Născătoarei:

Doamnă, a tuturor stăpînă, apucă înainte întru primejdii, sîrguiește întru necazuri, fii de față în nevoi; ca să nu ne apuce pe noi în ziua sfîrșitului nici satana, nici iadul, nici pieirea. Ci să stăm toți nevinovați înaintea înfricoșătorului divan al Fiului tău, o, Maica lui Dumnezeu, stăpînă! Căci cîte voiești, le și faci.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe opt și se cîntă: 5 stihiri ale Învierii și aceste 3, glasul 1:

Podobie: Ceea ce ești bucuria...

Fericită viață ai petrecut în lume, și acum te veselești împreună cu mulțimile celor fericiți, și pe pămîntul celor blînzi ca un blînd locuiești, Ierarhe Grigorie. Îmbogățindu-te de la Dumnezeu cu darul minunilor, care dai celor ce te cinstesc pe tine,

Stih: Gura dreptului va deprinde înțelepciune și limba lui va grăi judecata (ps. 36, 30).

Dogmele dreptei credințe le-ai sădit, tăind, fericite, spinii relei învățături, și sămînța credinței bine înmulțind-o, cu ploaia cuvintelor tale spic însutit ai adus lui Dumnezeu, ca un plugar iscusit.

Stih: Auziți acestea toate neamurile, ascultați toți cei ce locuiți în lume (ps. 48, 1).

De strălucirea vieții tale celei fără de prihană s-au mirat mulțimile îngerilor și ale oamenilor, fericite; că de bunăvoie te-ai arătat tare nevoitor și pustnic și arhiereu și vrednic slujitor lui Dumnezeu și prieten adevărat.

Stih: Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu! Înalță-se mîna Ta! Nu uita pe săracii Tăi pînă în sfîrșit (ps. 9,32).

Și stihira Triodului, glasul al 6-lea:

Celor ce umblă întru întunericul păcatelor, ai răsărit lumină, Hristoase, în vremea postului. Arată-ne nouă și ziua cea vestită a patimii Tale, ca să strigăm Ție: Scoală-Te, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi.

Slavă..., tot aceasta; Și acum..., a Născătoarei: Preabinecuvîntată ești... Doxologia mare, ecteniile și apolisul.

Apoi Litie în pridvor după obicei; se cîntă: Slavă..., Și acum..., stihira Evangheliei, Ceasul întîi și învățătura Sfîntului Teodor Studiul. Apolisul deplin.

LA LITURGHIE

Fericirile glasului, pe 6, și ale sfîntului. Cîntarea a 3-a, pe 4.

Apostolul: Din Epistola către evrei. Evanghelia de la Marcu și a sfîntului, toată slujba arhierească.

CHINONICUL

Lăudați pe Domnul din ceruri. Aliluia.

LUNI

în a treia săptămînă a Sfîntului și Marelui Post

LA VECERNIE, DUMINICĂ SEARA

După Psalmul începător, la Doamne, strigat-am... se pun 10 stihiri: 4 din Octoih, cele de umilință; iar din Triod, podobnicele lui Iosif, glasul al 8-lea:

Podobie: Fără de măsură este...

Fără de măsură greșind Ție, nenumărate chinuri aștept, scrîșnirea dinților și plîngere fără mîngîiere; gheena focului și întunericul și tartarul. Deci preadrepte Judecătorule, dăruiește-mi lacrimi prin care să aflu iertare, și dezlegare de răutățile mele, postind și strigînd Ție: Stăpîne Hristoase, milostivește-Te spre mine, pentru mare și bogată mila Ta.

Pe mine cel rătăcit în munții relelor neascultării caută-mă, Cuvinte, și la Tine mă cheamă alungînd departe năravurile cele rele ale gîndului meu. Și fiind mort înviază-mă iarăși, și cu postul mă curățește pe mine, cel ce strig cu plîngere neîncetat: Stăpîne Hristoase, milostivește-Te spre mine, pentru mare și bogată mila Ta.

Altă stihiră, a lui Teodor, același glas:

Podobie: Pe cea slăvită...

Începînd postul săptămînii a treia, pe cinstita Treime să O lăudăm credincioșii, săvîrșind cu bucurie cealaltă vreme a lui; și patimile trupești slăbindu-le, să culegem din sufletele noastre flori dumnezeiești, ca să împletim cununi stăpînei zilelor. Ca toți purtînd cununi, să lăudăm pe Hristos ca pe un biruitor.

Și din Minei, 3 stihiri. Slavă... Și acum... a Născătoarei. După ieșire : Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 8-lea :

Să nu întorci fața Ta de la robul Tău... (caută-l la Duminica Lăsatului sec de brînză, cu stihurile lui).

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, glasul al 8-lea :

Frînele părintești lepădîndu-le, cu minte nestatornică am vieţuit în gîndurile cele dobitocești ale păcatului ; toată viața mea rău cheltuind-o eu, ticălosul ; și de hrana care întărește inima lipsindu-mă, am mîncat dulceața poftei, care satură pentru scurtă vreme. Ci, Preabunule Părinte, să nu-mi închizi mie milostivirile cele iubitoare de oameni ; ci deschizîndu-le, primește-mă ca pe fiul cel pierdut, și mă mîntuiește (de două ori).

A mucenicilor :

Mucenici ai Domnului, tot locul sfințiți și toată boala tămăduiți ; și acum rugați-vă să se izbăvească din cursele vrăjmașului sufletele noastre, rugămu-vă pe voi.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Cele cerești te laudă pe tine ceea ce ești plină de har, Maică ce nu știi de mire; și noi slavoslovim naşterea ta cea nepătrunsă, Născătoare de Dumnezeu ; roagă-te să se mîntuiască sufletele noastre.

Și cealaltă tînduiala, precum s-a arătat mai înainte în Duminica Lăsatului sec de brînză.

LUNI DIMINEAȚA

Treimicele glasului.

După întîia Catismă, se zic Sedelnele cele de umilință, din Octoih, ale glasului ce se va întîmpla.

După a doua Catismă, se zice această Sedealnă, a lui Iosif, glasul al 8-lea :

Podobie : Porunca cea cu taină...

Cu focul înfrînării să ardem toți ca pe niște uscăciuni, zburdările patimilor și văpaia cea nestinsă să o stingem acum cu izvoare de lacrimi ; strigînd Celui ce va să judece tot pămîntul : Mîntuitorule milostive, Doamne, păzește-ne pe noi neosîndiți, dîndu-ne iertare de greșeli.

Slavă..., iar aceasta.

Și acum..., a Născătoarei, asemenea :

Ceea ce ești de Dumnezeu dăruită, curată binecuvîntată, roagă neîncetat pentru noi pe Cel ce S-a născut din tine pentru milostivirile îndurărilor, cu Puterile cele de sus, cu arhanghelii și cu toți cei fără de trup, să ne dea nouă iertare mai înainte de sfîrșit, și curățire de păcate și îndreptare vieții, ca să aflăm milă.

După a treia Catismă, Sedealna lui Teodor, asemenea :

Treime Sfîntă și cinstită, păzește-ne întregi și neosîndiți, pe noi cei ce săvîrșim postul de a treia săptămînă, ca să trecem cu vrednicie și celălalt ce urmează, și să îndeplinim toate poruncile Tale. Ca așa urmînd, să ajungem fără osîndă a vedea slăvita Înviere, aducîndu-Ți cîntare și laudă.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, ocrotitoare a credincioșilor, bucuria celor necăjiți, mîngîierea cea mai mare a celor întristați ; roagă neîncetat pentru noi pe Cel ce S-a născut mai presus de fire din pîntecele tău cel preasfînt, Fecioară, împreună cu îngerii și cu stăpînirile, să ne izbăvim în ceasul judecății de cumplita osîndire.

Psalmul 50.

Canonul din Minei după rînduiala lui, și această Tricîntare. Și se citește Cîntarea întîia din Psaltire, glasul al 8-lea.

TRICÎNTAREA

Alcătuire a lui Iosif.

Irmos : Cîntare să înălțăm popoare...

Cel ce ai milostivire ca un Dumnezeu, primește-mă pe mine cel ce mă pocăiesc, care mi-am cheltuit viața în chip desfrînat. Strig către Tine : greșit-am ! Nu este nevoie de pîrîși, căci eu însumi vădesc rușinea faptelor mele.

Lăsînd hrana cea îngerească, m-am asemănat animalelor, hrănindumă cu netrebnica răutate. Dar primește-mă pe mine cel ce mă întorc, ca pe unul din argații Tăi, cerescule Părinte.

Noaptea plăcerilor care vine din desfătări lăsînd-o, toți credincioșii să ne apropiem cu osîrdie spre lumina adevărului ; ca să ne învrednicim de ospățul cel luminos.

A Născătoarei :

Bucură-te templu preasfînt, lina cea de Dumnezeu rourată, izvorule cel pecetluit al rîului celui fără de moarte. Păzește, stăpînă, turma ta, neîmpresurată de toți vrăjmașii.

Altă Tricîntare

Alcătuire a lui Teodor, același glas :

Irmos : Să cîntăm cîntare lui Dumnezeu...

Acum în această a treia săptămînă curățindu-ne, fraților, ca și Israel de demult în trei zile, să ajungem la muntele rugăciunilor, și acolo, auzind dumnezeiești glasuri, să lăudăm pe Hristos.

Veniți popoare ca întărindu-ne cu postul ca Samson, să ucidem pe demonul pîntecelui, ca pe altă fiară, pentru ca să nu rîdă Dalila patimilor, înșelîndu-ne pe noi.

Slavă..., a Treimii :

Ca heruvimii Te laud pe Tine Dumnezeire, trei lumini și o lumină, viață și vieți, pe Dumnezeu, Cel ce a născut, pe Dumnezeu, Cel ce S-a născut, și pe Dumnezeu Duhul cel viu, Care din Tatăl purcede.

Și acum..., a Născătoarei :

Bucură-te, bucuria Evei ; că întristarea aceleia prin nașterea ta, curată, a încetat. Bucură-te, nor luminat al luminii celei neapuse, din care a răsărit Hristos Dumnezeu.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Întrarmîndu-ne și noi ca David prin credință, să surpăm cu smerenia gîndul cel trufaș, ca pe alt Goliat ; să tăiem și mulțimea patimilor.

Irmosul :

Să cîntăm cîntare lui Dumnezeu, «Celui ce a scos pe Israel din robia «cea amară a lui Faraon, și cu stîlp «de foc și cu nor luminat l-a povă«țuit, că S-a preamărit».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : De Dumnezeu grăitorii tineri...

Cheltuindu-mi averea părintească în păcate, am fost lepădat afară din curțile harului ; dar primește-mă, Părinte, pentru nemăsurată îndurarea Ta.

Întru prealuminată strălucirea postului, prin rugăciuni luminîndune, să ne nevoim ca să scăpăm de întunericul cel nepătruns al păcatului.

Se smerește înaintea Ta ceata celor fără de trupuri, Heruvimii se roagă, precum și cetele sfinților; mîntuiește sufletele noastre, Hristoase, mult-Îndurate.

A Născătoarei :

Ceea ce ai zămislit strugurele cel nelucrat, înțelepțește-mă pe mine cel întunecat cu beția păcatului, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, nădejdea sufletelor noastre.

Altă Tricîntare

Irmos : Cel ce acoperi cu apă cele...

Veniți să ne desfătăm, fraților, cu postul, că el este odorul cel părintesc, avuția cea minunată, maica tuturor celor ce au slujit Stăpînului Hristos ; căci el întărește trupul, luminează gîndul și inima.

Lui Ghedeon celui minunat asemănîndu-te, suflete, purtînd virtuți, credință, nădejde și dragoste lui Hristos; ieși ca să ucizi patimile cele de alt neam, precum și acela cu trei sute a ucis neamul madiamitenilor.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Și ca pe o Treime Te slăvesc, și ca pe o Unime Te laud pe Tine Dumnezeire una, Părinte atotțiitorule, Însuți Stăpînitorule, Fiule și Duhule Sfinte, putere atotstăpînitoare ; o fire, o împărăție, Căreia în trei Fețe ne închinăm.

Și acum..., a Născătoarei :

Durerile de care a scăpat mai presus de fire întru nașterea Ta ceea ce Te-a născut, le-a cunoscut întru cinstită patima Ta : că s-a pătruns de durere, văzîndu-Te pe Cruce pironit de bunăvoie de iudei, pe Tine, Cel ce ai întemeiat pămîntul pe ape.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cînd vei veni întru slava Ta, cu mii și cu milioane de Puteri, ca să judeci tot pămîntul, atunci Doamne, să-Ți fie milă de mine, să mă ierți și să mă izbăvești de osîndă ; să nu mă rușinezi, nici să mă osîndești în focul cel veșnic.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Cel ce acoperi cu ape cele mai de «deasupra ale Tale, Cel ce pui mării «hotar nisipul și toate le ții, pe Tine «Te laudă soarele, pe Tine Te slă«vește luna, Ție Îți aduce toată făp«tura laudă, ca Făcătorului și Zidi«torului tuturor în veci».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Pe Cel ce S-a arătat în munte...

Pe mine cel ce m-am depărtat de la dragostea Ta, Părinte, și m-am făcut de voie rob al poftirilor desfătărilor, întorcîndu-mă acum mă primește ca pe cel risipitor ; că Însuți ești mult-Îndurat.

Smochin neroditor m-am arătat, lucrînd eu ticălosul numai răutatea, care îmi pricinuiește focul ; ci Tu, Doamne, fă-mă roditor, ca să-Ți aduc roade de fapte bune.

Postește, suflete al meu, de răutate și de vicleșug, oprește-te de la mînie și de la iuțime și de la tot păcatul ; că post ca acesta voiește Iisus, preaiubitorul de oameni, Dumnezeul nostru.

A Născătoarei :

Tu ești, Născătoare de Dumnezeu, arma noastră și zidul ; tu ești ajutorul celor ce aleargă la tine ; și acum te îndemnăm spre rugăciune, ca să ne izbăvim de vrăjmașii noștri.

Altă Tricîntare

Irmos : Mărimu-te pe tine...

Post curat, adică lepădarea de cele rele, ca niște daruri bine primite să aducem lui Hristos Dumnezeului nostru.

Știind suflete cum a hrănit Elisei de demult pe prooroci, hrănește-te cu cele la îndemînă, mulțumind lui Hristos.

Slavă..., a Treimii :

Întreită una pe Tine Dumnezeire Te laud. Pe Tatăl fără de început, și pe Fiul și pe Duhul cel viu.

Și acum..., a Născătoarei :

Maica lui Dumnezeu Fecioară, cămara cerescului Împărat Hristos, mîntuiește cu rugăciunea ta pe cei ce te laudă cu dragoste.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Tie.

Daniel în groapă a îmblînzit fiarele cu zăbala postului ; și noi postind să stăpînim patimile noastre.

Irmosul :

Mărimu-te pe tine, cea fără prihă-«nă, Maica lui Hristos Dumnezeu, «întru care a umbrit Duhul cel Prea-«sfînt».

Lumininda glasului, de trei ori.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, glasul al 4-lea :

Îmbrăcatu-m-am cu întinăciunea cea rea a greșealelor mele, și din bucuria cămării am fost izgonit. Milostivește-Te spre mine cu negrăită îndurarea Ta, ca spre fiul cel pierdut, Dumnezeule, și mă miluiește (de două ori).

Apoi a mucenicilor :

Cine nu se minunează, Sfinților Mucenici, văzînd lupta cea bună cu care v-ați luptat ? Cum în trup fiind ați biruit pe vrăjmașul cel fără de trup mărturisind pe Hristos, și cu Crucea întrarmîndu-vă. Pentru aceasta, după vrednicie v-ați arătat gonitori demonilor și luptători împotriva barbarilor. Neîncetat rugați-vă să se mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Candelă nestinsă, scaun al dreptății, Preacurată Stăpînă, roagă-te să se mîntuiască sufletele noastre.

LA CEASUL AL ȘASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 4-lea :

Pentru că sîntem neputincioși și slăbiți de păcate, vindecă zdrobirile noastre, Doctore al sufletelor, Cel ce știi gîndul oamenilor, Iubitorule de oameni.

Slavă... Și acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Rugăciunea Dumnezeului vieții mele, spune-voi lui Dumnezeu: «Sprijinitorul meu ești Tu, pentru ce m-ai uitat ?» (ps. 41,12).

Stih : In ce chip dorește cerbul de izvoarele apelor, așa Te dorește sufletul mea pe Tine, Dumnezeule (ps. 41, 1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(VIII, 13—IX, 6)

Numai pe Domnul Savaot socotiți-L sfînt, de El să vă temeți și să vă înfricoșați. El va fi pentru voi piatră de încercare și stîncă de poticnire pentru cele două case ale lui Israel, cursă și laț pentru cei ce locuiesc în Ierusalim. Și mulți se vor poticni, vor cădea și se vor sfărîma, vor fi prinși în cursă și vor fi duși în robie!». Voi strînge laolaltă această mărturie și voi sigila această învățătură pentru ucenicii mei. Voi aștepta deci pe Domnul, Care Își ascunde fața Sa de la casa lui Iacov și voi nădăjdui întru El. Iată eu și pruncii pe care mi i-a dat Dumnezeu spre semne și minuni în Israel, din partea Domnului Savaot, Care locuiește în Muntele Sionului. Și cînd vă vor zice: «Întrebați pe cei ce cheamă morții și ghicitorii care șoptesc și bolborosesc», să le răs-

pundeți: «Nu se cuvine oare poporului să alerge la Dumnezeul său? Să întrebe oare pe morți pentru soarta celor vii?». Întrebați legea și descoperirea! De nu vă vor vorbi asemenea cuvîntului acesta, atunci nu-i lumină în ei. Vor rătăci pe pămînt flămînzi și cumplit apăsați, și în vremea foametei își vor arăta colții și vor huli pe regele lor și pe Dumnezeul lor. Apoi își vor întoarce privirea spre pămînt și iată că acolo va fi strîmtorare, întuneric și scîrbă și nevoie! Dar noaptea va fi alungată! Căci nu va mai fi întuneric pentru țara care era în nevoie. În vremurile de demult el a supus pămîntul Zabulonului și ținutul lui Neftali; în vremurile cele de pe urmă el va acoperi de slavă calea mării, celălalt țărm al Iordanului, Galileea neamurilor... Poporul care locuia întru întuneric va vedea lumină mare și voi cei ce locuiți în latura umbrei morții lumină va străluci peste voi. Tu vei înmulți poporul și vei spori bucuria lui. El se va veseli înaintea Ta, cum se bucură oamenii în timpul secerișului și se veselesc la împărțirea prăzilor. Căci jugul ce-l apasă, și toiagul ce-l lovește, și nuiaua ce-l asuprește, Tu le vei sfărîma, ca în zilele lui Madian. Încălțămintea cea zgomotoasă de om războinic și haina cea stropită de sînge vor fi aruncate în foc și mistuite în flăcări! Căci Prunc S-a născut nouă, un Fiu s-a dat nouă, a Cărui stăpînire e pe umărul Lui și se cheamă numele Lui: Înger de mare sfat, Sfetnic minunat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii, Părinte al veacului ce va să fie. Și mare va fi stăpînirea Lui și pacea Lui nu va avea hotar. Va împărăți pe tronul și peste împărăția lui David, ca s-o întărească și s-o întemeieze prin judecată și prin dreptate, de acum și pînă-n veac. Rîvna Domnului Savaot va face aceasta.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Mîntuirea feței mele este Dumnezeul meu (ps. 42,7).

Stih: Judecă-mă, Dumnezeule și apără dreptatea mea de neamul necuvios (ps. 42, 1).

MARȚI

în a treia săptămînă a Sfîntului și Marelui Post

LA VECERNIE, LUNI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 6: 3 ale Triodului și 3 din Minei.

Stihiri podobnice ale lui Iosif, glasul 1:

Podobie: Prealăudaților mucenici...

Să iubim postul, care stinge cu ajutorul Duhului patimile sufletului cele cumplite, și ne întărește a lucra lucruri dumnezeiești, și mintea o înalță spre cer și solește iertarea cea dăruită de la Dumnezeu, de cele ce am greșit.

Cheltuindu-mi, Doamne, în chip rușinos toată viața mea eu ticălosul, ca desfrînatul strig cu umilință: Părinte ceresc, greșit-am! Milostivește-Te și mă mîntuiește; nu mă lepăda pe mine, care de la Tine m-am depărtat și de lucruri dumnezeiești acum am sărăcit.

Altă stihiră, a lui Teodor, glasul al 3-lea:

Podobie: Veniți toate neamurile...

Veniți toți să glăsuim în chimvale de cîntări, îmbrățișînd cinstitul post; că prin el vom surpa cu mintea pe șarpele, începătorul răutății. Pentru aceasta, cu îndrăznire să strigăm lui Hristos: Dă-ne Mîntuitorule, să vedem fără osîndă preasfîntă Crucea Ta și să ne închinăm ei și în psalmi și în cîntări să prăznuim luminat.

Și 3 stihiri din Minei. Slavă..., Și acum..., a Născătoarei.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea,

Cu Dumnezeu ne vom lăuda toată ziua și numele Tău îl vom lăuda în veac (ps. 43,10).

Stih : Dumnezeule, cu urechile noastre am auzit, căci părinții noștri ne-au spus nouă (ps. 43,1).

De la Facere, citire :

(VI, 9—22)

Iată viața lui Noe : Noe era om drept și neprihănit între oamenii timpului său și mergea pe calea Domnului. Și i s-au născut lui Noe trei fii : Sem, Ham și Iafet. Pămîntul însă se stricase înaintea feței lui Dumnezeu și se umpluse pămîntul de silnicii. Și a căutat Domnul Dumnezeu spre pămînt și iată era stricat, căci tot trupul se abătuse de la calea sa pe pămînt. Atunci a zis Domnul Dumnezeu către Noe : «Sosit-a înaintea feței Mele sfîrșitul a tot omul, căci s-a umplut pămîntul de nedreptățile lor, și iată Eu îi voi pierde de pe pămînt. Tu însă fă-ți o corabie de lemn de salcîm. În corabie să faci despărțituri și smolește-o cu smoală pe dinăuntru și pe din afară. Corabia însă să o faci așa : lungimea corăbiei să fie de trei sute de coți, lățimea ei de cincizeci de coți, iar înălțimea de treizeci de coți. Să faci corăbiei o fereastră la un cot de la acoperiș, iar ușa corăbiei să o faci într-o parte a ei. De asemenea să faci în ea trei rînduri de cămări : jos, la mijloc și sus. Și iată Eu voi aduce asupra pămîntului potop de apă, ca să pierd tot trupul de sub cer, în care este suflu de viață, și tot ce este pe pămînt va pieri. Iar cu tine voi face legămîntul Meu ; și vei intra în corabie tu și împreună cu tine vor intra fiii tăi, femeia ta și femeile fiilor tăi. Să intre în corabie din toate animalele, din toate tîrîtoarele, din toate fiarele și din tot trupul, cîte două, parte bărbătească și parte femeiască, ca să rămînă cu tine în viață. Din toate soiurile de păsări înaripate după fel, din toate soiurile de animale după fel și din toate soiurile de tîrîtoare după fel, din toate să intre la tine cîte două, parte bărbătească și parte femeiască, ca să rămînă în viață împreună cu tine. Iar tu, ia cu tine din tot felul de mîncare, cu care vă hrăniți ; îngrijește-te ca să fie aceasta de mîncare pentru tine și pentru acelea». Și a început Noe lucrul și precum îi poruncise Domnul Dumnezeu așa a făcut.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Pomeni-voi numele Tău în tot neamul (ps. 44,20).

Stih : Cuvînt bun răspuns-a inima mea (ps. 44,1).

De la Pilde, citire :

(VIII, 1—21)

Oare înțelepciunea nu strigă ea și priceperea nu-și ridică glasul său ? Pe vîrfurile cele mai înalte, pe cale, la răspîntiile drumurilor stă, pe lîngă porți, în împrejurimile cetății, la intrarea porților, strigă tare : «Către voi, oamenilor, se îndreaptă strigătul meu și glasul meu către voi, fii ai oamenilor. Voi, cei simpli, învățați cumințenia și voi, cei nebuni, înțelepțiți-vă ! Ascultați, căci voi spune lucruri măreațe și buzele mele se deschid pentru a înălța ceea ce este drept ; căci gura mea grăiește adevărul și buzele mele se dezgustă de fărădelege. Toate graiurile gurii mele sînt întru dreptate ; în ele nu este nimic sucit și fără rost ; toate sînt lămurite pentru cel priceput și drepte pentru cei ce au aflat știința. Luați învățătura mea mai degrabă decît argintul și știința mai mult decît aurul cel mai curat, căci înțelepciunea este mai bună decît pietrele prețioase și nici lucrurile cele mai prețioase nu au

valoarea ei. Eu, înțelepciunea, locuiesc împreună cu prevederea și stăpînesc știința și buna-chibzuială. Frica de Dumnezeu este urgisirea răului. Mîndria și obrăznicia, calea răutății și gura cea aprigă le urăsc eu. Al meu este sfatul și buna-chibzuială și eu sînt priceperea, a mea este puterea. Prin mine împărățesc împărații și principii rînduiesc dreptatea. Prin mine cîrmuiesc dregătorii și mai-marii sînt judecătorii pămîntului. Eu iubesc pe cei ce mă iubesc și cei ce mă caută mă găsesc. Cu mine este bogăția și mărirea, averea vrednică de cinste și dreptatea. Rodul meu e mai bun decît aurul și decît aurul cel mai curat, și ceea ce vine de la mine este mai de preț decît argintul lămurit. Merg pe calea dreptății, în mijlocul căilor judecății drepte, ca să dau celor ce mă iubesc bogății și să le umplu cămările lor.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, glasul al 2-lea :

Părinte bunule, de toate cele ce mi-ai dat m-a golit nebunia mea; depărtatu-m-am de la Tine și m-am făcut rob unui cetățean străin. Animale necurate am păscut, și nici de mîncarea lor nu m-am săturat. Pentru aceasta am alergat la Tine, știind milostivirea Ta. Acoperă goliciunea mea cu iubirea Ta de oameni și mă mîntuiește (de două ori).

A mucenicilor :

Sfinții mucenici rugîndu-se pentru noi și pe Hristos lăudîndu-L, toată înșelăciunea a încetat și neamul omenesc prin credință se mîntuiește.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Din coapsele tale cele fecioresti a strălucit lumii lumină, Cuvîntul prin cuvînt. Deci roagă-L pe Dînsul, cinstită Preasfîntă Fecioară, să scape sufletele noastre din cursele vrăjmașului.

MARȚI DIMINEAȚA

Treimicile glasului.

După întîia Catismă, se zic Sedelnele de umilință din Octoih, ale glasului ce se va întîmpla.

După a doua Catismă, se zice această Sedealnă, a lui Iosif, glasul 1 :

Podobie : Piatra fiind pecetluită...

Cu postul și cu rugăciunea să ne curățim și cu grija de săraci lui Dumnezeu să slujim. Să suspinăm, să plîngem cu căldură, pînă avem vreme de întoarcere, ca să ne izbăvim de plîngerea cea veșnică, ce va fi în văpaia gheenei; dînd slăvire lui Hristos, Celui ce a rînduit pocăință tuturor oamenilor, care se întorc cu dreptatea gîndului.

Slavă..., Tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei :

Întinzîndu-ți dumnezeiestile tale mîini, cu care ai purtat pe Făcătorul întrupat pentru bunătatea Lui, Fecioară Preasfîntă, roagă-L să ne izbăvească de supărări și de patimi și de primejdii, pe noi care cu dragoste te lăudăm și strigăm ție: Slavă Celui ce S-a sălășluit întru tine, slavă Celui ce a ieșit din tine, slavă Celui ce ne-a slobozit pe noi prin nașterea ta.

După a treia Catismă, Sedealna, alcătuire a lui Teodor, glasul al 3-lea :

Podobie : Să se veselească cele cerești...

Cu postul veselindu-ne, cu cîntări bucurîndu-ne, și cu rugăciunile luînd putere asupra tuturor patimilor, să călcăm cursele lui Veliar, și urmînd lui Hristos să strigăm : Învrednicește-ne pe noi, Îndurate, să vedem Crucea Ta, dîndu-ne mare milă.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei :

Podobie : De frumusețea fecioriei tale...

De Dumnezeu fericită Maică ce nu știi de mire, tămăduiește sufletul meu cel bolnav, că rău sînt cuprins de păcate, Născătoare de Dumnezeu. Pentru aceasta și strig ție din suspinul inimii mele: Primește-mă, ceea ce ești cu totul fără prihană, pe mine cel ce am greșit foarte ; ca să strig ție cu îndrăznire : Bucură-te, locașul lui Dumnezeu.

Psalmul 50.

CANOANELE

Canonul din Mineiși aceste Tricîntări, după rînduiala lor, citindu-se Cîntarea a doua din Psaltire.

TRICÎNTAREA

Cîntarea a 2-a, glasul I :

Irmosul :

Vedeți, vedeți că Însumi Eu sînt Dumnezeu, Care am porun-«cit lui Moise să povățuiască în pus-«tie pe poporul cel robit al lui Is-«rael, și l-am mîntuit ca un puter-«nic, cu puterea Mea».

Făcîndu-mă fiu prin baia botezu-lui Preabunul Părinte, m-am împo-dobit cu bogăția a tot felul de vir-tuți. Dar apoi m-am făcut rob de bunăvoie gîndurilor celor nerodi-toare, și pentru aceea am sărăcit.

Milostiv, milostiv fii mie, Doam-ne ! Judecă judecata mea, drepte Judecătorule ; primește puțina mea suspinare, Hristoase, pentru ma-re mila Ta, și nu mă trece cu ve-derea.

Dezbrăcîndu-ne de întinatul veș-mînt al neînfrînării, să ne îmbră-căm în veșmîntul cel luminat al postului, și făcîndu-ne luminați să ajungem la luminata Înviere a Mîn-tuitorului.

A Născătoarei :

Mîntuiește-mă, mîntuiește-mă, ce-ea ce ai născut pe Mîntuitorul; vezi, Preacurată, necazul meu, pe care mulțimea nenumăratelor mele rău-tăți îl face în fiecare zi din deznă-dăjduire.

Altă Tricîntare

Alcătuire a lui Teodor, glasul al 3-lea :

Irmos : Vedeți, vedeți...

Vedeți, vedeți că Eu sînt Cel care, ca un Dumnezeu, v-am izvorît vouă mîntuirea, cu care toți oamenii prin înfrînare vă adăpați.

Vedeți, vedeți că Eu sînt Cel care am hotărît vouă vremea cea sfin-țită și sfîntă, spre veselia sufletească, adică curgerea postului.

Slavă..., a Treimii :

Treimea să o lăudăm, Unimii să ne închinăm : Fiului Unul-Născut fără început din Tatăl, Cel fără de început, Duhului celui împreună pe scaun-șezător și cu Tatăl împreună-vecuitor.

Și acum..., a Născătoarei :

Roagă neîncetat pe Mîntuitorul, ceea ce ești cu totul fără prihană, ca să scape din toată nevoia, pe cei ce te mărturisesc cu trupul și cu sufletul, pe tine, de Dumnezeu Năs-cătoare.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Mare ești Doamne și minunate sînt lucrurile Tale ! Că ai arătat oa-recînd nemîncat de lei în groapă pe Daniel, cel îngrădit cu postul.

Irmosul :

Vedeți, vedeți, că Eu sînt Mîntui-«torul lumii, lumina cea adevărată, «izvorul vieții, Fiul lui Dumnezeu».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : De Care se înfricoșează...

Plîng și mă tînguiesc, gîndind la ceasul întru care voi sta înaintea scaunului celui înfricoșător, ca să dau răspunsuri de multe răutățile mele, pe care prin neștiință și prin știință le-am făcut.

Moise aflînd postul curățitor, a cunoscut pe Dumnezeu, pe Cel singur curat. Suflete al meu, curățește-te și tu cu postul, ca să te apropii de Dumnezeu, Iubitorul de oameni.

Să iubim postul, maica virtuților; să urîm desfătarea roditoare de patimi și să strigăm : Părinte, Care ești în ceruri, mîntuiește-ne pe noi, mîntuiește-ne pentru rugăciunile sfinților Tăi.

A Născătoarei :

Roagă pe Judecătorul pe Care L-ai născut, Preacurată Fecioară Marie, să Se milostivească în ceasul judecății, și să mă mîntuiască pe mine, osînditul ; ceea ce singură ești ocrotitoarea neamului omenesc.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Cel ce S-a pogorît...

Primind harul cel prea luminat al postului, să ne strălucim cu virtuțile, arătîndu-ne fețele blînde și obiceiurile line, prin starea sufletului.

Postind, Elisei a dat viu somanitencii pe fiul ei ; din aceasta să cunoaștem fraților, cît este de bun postul, cît este de mare, ca un har de Dumnezeu dăruit.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Tatălui și Fiului ne închinăm și Duhului Sfînt ; Unimii în Treime, cu îngerii strigînd prin guri de lut: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu celui în Treime.

Și acum..., a Născătoarei :

Născut-ai prunc, fecioară rămînînd tu una, ceea ce ești de Dumnezeu dăruită. Taina aceasta mare este, minune înfricoșătoare ! Că ai născut pe Mîntuitorul lumii, Dumnezeu întrupat.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Nimeni dintre noi să nu se dea nepăsării și leneviei, o fraților ! Că este vremea lucrării, ceasul prăznuirii ; cine este dar înțelept, să cîștige într-o zi toate veacurile !

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Cel ce S-a pogorît în văpaie la «tinerii evreiești, cu putere dumne«zeiască, pe Domnul, Cel ce S-a a«rătat, preoți binecuvîntați-L și-L «preaînălțați întru toți vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Norul cel purtător...

În noianurile păcatului, întru adîncul deznădăjduirii, în furtuna gîndurilor și în viforul patimilor căzînd, strig : Adîncule al milei, ajută-mi, și cu milostivirea Ta dă-mi ploaie de iertare a păcatelor.

Prin post trupul, prin înfrînare duhul, prin lacrimi sufletul să ne curățim credincioșii ; și fiind curați să întîmpinăm luminat pe Cel curat ; ca să vedem mîntuitorule Patimi, pe care le-a răbdat pentru noi Mîntuitorul.

Ca vameșul suspin, ca păcătoasa lăcrimez, ca tîlharul strig : Pomenește-mă, Îndurate ! Ca orbul glăsuiesc : Fiul lui Dumnezeu, deschide-mi ochii sufletului, cei orbiți cu răutatea vicleanului înșelător.

A Născătoarei :

Muntele cel netăiat, uşa cea neumblată, pe ceea ce este mai înaltă decît cerurile şi decît toată zidirea, frumuseţea lui Iacov, năstrapa cea cu totul de aur, podul şi Maica Ziditorului, pe Fecioara toţi credincioşii să o fericim.

Altă Tricintare

Irmos : La muntele Sinai...

Cunoscînd aceste zile de acum, mai presus decît toate zilele, sfinţite rugăciuni să înălţăm lui Dumnezeu cu cuget curat, mai adesea plecînd genunchii şi zicînd : Doamne, primeşte pururea rugăciunile şi cererile robilor Tăi.

Poporul a şezut, precum scrie, a mîncat şi a băut şi s-a sculat de a jucat, slujind idolului Beelfegor. Vedeţi vlăstarele cele rele ale nesaţiului pîntecelui ! Iar noi să postim şi să ne preamărim ca marele Moise.

Slavă..., a Treimii :

În fiinţă Unimea este nedespărţită, Treime, Dumnezeirea cea preaînaltă, Care unindu-se în fire, se împarte după Feţe cu osebirile ; că nedespărţită fiind, se desparte ; una fiind, se întreieşte. Aceasta este Tatăl şi Fiul şi Duhul cel viu, Care păzeşte toate.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cine a auzit : fecioară să fie născătoare de prunc şi maică fără de bărbat ? Marie, tu săvîrşeşti minunea aceasta ! Dar spune-mi în ce chip ? Nu cerca adîncurile dumnezeieştii naşterii mele, că aceasta este foarte adevărată ; dar înţelegerea ei este mai presus de mintea omenească.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, s'avă Ţie.

Mînia Ta fiind de neîndurat asupra păcătoşilor, cine va putea îndura, Doamne, ameninţarea ei ? Dar Tu, Cel ce ai milă nemăsurată, mîntuieşte-mă după milostivirea Ta, iar nu după faptele mele cele multe şi rele.

Irmosul :

La muntele Sinai, în rug te-a văzut Moise pe tine, care ai zămislit în pîntece focul Dumnezeirii fără ardere ; Daniel te-a văzut munte netăiat, Isaia te-a numit toiag odrăslit din rădăcina lui David».

Lumininda glasului, de trei ori.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, de două ori, glasul al 7-lea :

Greşit-am, mărturisescu-mă Ţie, Doamne, eu risipitorul ; nu îndrăznesc să privesc la cer ; că de acolo căzînd, m-am nenorocit. Greşit-am la cer şi înaintea Ta şi nu sînt vrednic să mă chem fiu al Tău ; însumi eu mă vădesc, nu este nevoie de pîrîşi nici de martori. Desfrîul a izbîndit asupra mea ; vieţuirea cea rea mă înfierează ; goliciunea mea stă de faţă şi mă ruşinează ; şi spre ruşinea mea stau zdrenţele cu care sînt îmbrăcat. Milostive Părinte şi Fiule Unule-Născut şi Duhule Sfinte, primeşte-mă pe mine cel ce mă pocăiesc şi mă miluieşte.

Apoi a mucenicilor :

În mijlocul priveliştii celor fără de lege bucurîndu-se, strigau mucenicii : Doamne, slavă Ţie.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Născutu-Te-ai în chip de netîlcuit din Fecioara şi ai luminat, Hristoase, pe cei din întuneric, care strigau : Doamne, slavă Ţie.

LA CEASUL AL ŞASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 7-lea :

Mîntuirea noastră eşti, Doamne, şi apărător în ziua necazului ; miluieşte-ne pe noi după mare mila Ta, Iubitorule de oameni.

Slavă... Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Domnul puterilor este cu noi, păzitorul nostru, Dumnezeul lui Iacov (ps. 45,7).

Stih : Dumnezeu este scăparea şi puterea noastră, ajutor întru necazurile ce ne împresoară (ps. 45,1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(IX, 8—20)

Aşa zice Domnul : Să ştie tot poporul, Efraim şi locuitorii Samariei, care întru mîndria lor şi întru semeţia inimii lor zic : «Cărămizile au căzut, să zidim cu piatră cioplită; smochinii au fost tăiaţi, să punem cedrii în locul lor !». Ridica-va Domnul împotriva lui pe vrăjmaşii lui Reţin şi pe duşmanii lui îi va înarma : pe sirienii de la răsărit şi pe filistenii de la asfinţit ; şi vor mînca aceştia pe Israel cu toată gura. Cu toate acestea mînia Lui nu se va potoli şi mîna Lui tot întinsă va fi ; dar poporul nu se mai întoarce la Cel care îl lovise şi va căuta pe Domnul Savaot. Şi Domnul va tăia din Israel, într-o singură zi, capul şi coada, ramura de finic şi trestia. Bătrînii şi căpeteniile sînt capul ; proorocul şi învăţătorul mincinos sînt coada. Căpeteniile acestui popor îl duc în rătăcire şi cei conduşi de ei vor pieri. Pentru aceasta, Domnul nu se bucură de cei tineri şi de orfanii lui şi de văduve nu-i este milă, fiindcă toţi sînt nelegiuiţi şi răi şi gura lor grăieşte vorbe nesocotite. Pentru toate acestea, mînia Lui nu se va potoli şi mîna Lui mereu întinsă va fi. Că fărădelegea arde ca focul, care mistuie spinii şi bălăriile uscate ; el arde tot mărăcinişul pădurii, iar fumul se înalţă în rotocoale. Din pricina iuţimii mîniei Domnului Savaot, pămîntul va fi ca un jeratic, iar poporul va ajunge pradă focului. Nimeni nu va cruţa pe vecinul său. Jefui-vor la dreapta şi vor rămîne flămînzi ; la stînga vor mînca şi nu se vor sătura ; fiecare va mînca din carnea aproapelui său : Manase pe Efraim, Efraim pe Manase, şi amîndoi sînt împotriva lui Iuda. Pe lîngă toate acestea, mînia Lui nu se va potoli şi braţul Lui mereu întins va fi.

PROCHIMEN, glasul al 3-lea :

Cîntaţi Dumnezeului nostru, cîntaţi ; cîntaţi Împăratului nostru, cîntaţi (ps. 46,6).

Stih : Toate popoarele bateţi din palme, strigaţi lui Dumnezeu cu glas de bucurie (ps. 46,1).

MIERCURI

în a treia săptămînă a Sfîntului şi Marelui Post

LA VECERNIE, MARŢI SEARA

La Doamne, strigat-am..., se pun stihirile pe 6 : 3 ale Triodului şi 3 din Minei.

Stihirile podobnice, alcătuire a lui Iosif, glasul al 3-lea :

Podobie : Pus-au treizeci de arginţi...

Doamne, Cel ce cu Crucea ai ucis pe vicleanul, fereşte-mă de înşelăciunea lui pe mine, păcătosul şi amăgitul, şi cu postul curăţindu-mă, dă-mi să fac voile Tale ; ca să văd, Stăpîne, cinstitele Tale Patimi veselindu-mă.

Rănitu-m-am, Doamne, cu sabia plăcerii, şi rău cu totul m-am omorît ; tămăduieşte, înviază sufletul meu cel smerit, Stăpîne, Cel ce ai

fost rănit cu sulița și pe cei răniți cu săgeata vrăjmașului ca un Mîntuitor i-ai vindecat, și mă fă părtaș al cinstitelor Tale Patimi.

Altă stihiră, alcătuire a lui Teodor, glasul al 2-lea :

Podobie : Să se răstignească strigau...

Cu postul luminîndu-ne sufletele, Doamne, să ne învrednicim fără de osîndă a vedea cu bucurie Crucea Ta, și a ne închina ei cu frică ; că aceasta vestește luminat Patimile Tale cele de voie ; pe care binevoiește ca un iubitor de oameni să le ajungem noi.

Și 3 stihiri din Minei. Slavă..., Și acum..., a Născătoarei.

PROCHIMEN, glasul al 3-lea :

Mare este Domnul și lăudat foarte în cetatea Dumnezeului nostru, în muntele cel Sfînt al Lui (ps. 47,1).

Stih : În cetatea Domnului puterilor, în cetatea Dumnezeului nostru (ps. 47,7).

De la Facere, citire :

(VII, 1—5)

După aceea a zis Domnul Dumnezeu lui Noe : «Intră în corabie, tu și toată casa ta, căci în neamul acesta numai pe tine te-am văzut drept înaintea Mea. Să iei cu tine din toate animalele curate cîte șapte perechi, parte bărbătească și parte femeiască, iar din animalele necurate cîte o pereche, parte bărbătească și parte femeiască. De asemenea și din păsările cerului să iei : din cele curate cîte șapte perechi, parte bărbătească și parte femeiască, iar din toate păsările necurate cîte o pereche, parte bărbătească și parte femeiască, ca să le păstrezi soiul pentru tot pămîntul. Căci peste șapte zile Eu voi vărsa ploaie pe pămînt, patruzeci de zile și patruzeci de nopți și am să pierd de pe fața pămîntului toate făpturile cîte am făcut». Și a făcut Noe toate cîte i-a poruncit Domnul Dumnezeu.

PROCHIMEN, glasul al 2-lea,

Gura mea va grăi înțelepciune și cugetul inimii mele pricepere (ps. 48,3).

Stih : Auziți acestea toate neamurile, ascultați toți cei ce locuiți în lume (ps. 48,1).

De la Pilde, citire :

(VIII, 32—IX, 11)

Și acum, fiilor, ascultați-mă ! Fericiți sînt cei ce păzesc căile mele ! Ascultați învățătura, ca să ajungeți înțelepți, și nu o lepădați. Fericit este omul care ascultă de mine și veghează în fiecare zi la porțile mele și cel ce străjuiește lîngă pragul casei mele ! Cel ce mă află, a aflat viața și dobîndește har de la Domnul ; iar cel ce păcătuiește împotriva mea își păgubește viața lui. Toți cei ce mă urăsc pe mine iubesc moartea... Înțelepciunea și-a zidit casă rezemată pe șapte stîlpi, a înjunghiat vite pentru ospăț, a pregătit vinul cu mirodenii și a întins masa sa. Ea a trimis slujnicele sale să strige pe vîrfurile dealurilor cetății : «Cine este neînțelept să intre la mine !». Și celor lipsiți de bunachibzuială le zice : «Veniți și mîncați din pîinea mea și beți din vinul pe care eu l-am amestecat cu mirodenii. Părăsiți neînțelepciunea ca să rămîneți cu viață și umblați pe calea cea dreaptă a priceperii !». Cel ce ceartă pe batjocoritor își atrage disprețul, și cel ce dojenește pe cel fără de lege își atrage ocara. Nu certa pe cel batjocoritor ca să nu te urască ; dojenește pe cel înțelept, și el te va iubi. Dă sfat celui înțelept, și el se va face și mai înțelept ; învață pe cel drept, și el își va spori știința lui. Începutul înțelepciunii este frica de Dumnezeu și priceperea este știința Celui Sfînt. Căci prin Domnul se vor înmulți zilele tale și se vor adăuga ție ani de viață.

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, glasul al 2-lea :

Tată și Făcător îndrăznesc a Te numi, Doamne, fiind eu vietate făcută din pămînt, de vreme ce am luat chipul Tău, măcar că am pierdut înfierea vieţuind desfrînat, și întru uitarea darurilor Tale cheltuindu-mi avuția. Deci să nu mă lepezi pe mine, Cel ce ai binevoit ca Fiul Tău Unul-Născut să rabde Crucea și moartea cu trupul pentru mine ; ci îndreptîndu-mă mă primește la Tine, Iubitorule de oameni (de două ori).

A mucenicilor :

Cetele mucenicilor au stat împotriva tiranilor, zicînd : Noi sîntem ostași ai Împăratului puterilor ; măcar de ne-ați da și la foc și la chinuri, nu vom tăgădui puterea Treimei.

Slavă... Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Podobie : Cînd de pe lemn...

Cînd Te-a înălțat pe lemn poporul cel fără de lege, Mîntuitorule, pe Tine viața tuturor, atunci Maica Ta cea cinstită și preacurată, stînd de față, s-a tînguit plîngînd : Fiul meu preadulce, lumina ochilor mei, vai mie ! Cum ai suferit a fi pironit pe lemn, în mijlocul făcătorilor de rele, Cel ce ai spînzurat pămîntul pe ape ?

MIERCURI DIMINEAȚA

Treimicele glasului.

După intîia Catismă, Sedelnele Crucii din Octoih.

După a doua Catismă, se zic aceste Sedelne, alcătuire a lui Iosif, glasul al 3-lea :

Podobie : De frumusețea fecioriei tale...

Cu lemnul ai stins, Stăpîne, văpaia neascultării, pe Cruce înălțîndu-Te, și ai omorît pe vrăjmașul, fiind omorît de bunăvoie. Pentru aceasta Te rog omoară voile trupului meu, și înviază ticăloasa mea inimă, cu postul cel ucigător de patimi, curățindu-mă de toată întinarea, ca un milostiv.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Moarte de ocară prin răstignire de bunăvoie ai răbdat, Îndurate ; și văzîndu-Te pe Tine, ceea ce Te-a născut Hristoase s-a rănit la inimă și plîngînd ca o maică s-a tînguit. Cu ale cărei rugăciuni, pentru îndurarea milei Tale, milostivește-Te și ne mîntuiește, Cel ce ai ridicat păcatul lumii.

După a treia Catismă, Sedealna aceasta, alcătuire a lui Teodor, glasul al 2-lea:

Podobie : Înviind din mormînt...

Vrînd să săvîrșim ospățul cel vesel al postului, strigăm : Păzește-ne pe noi toți, Doamne, cu pace, ferindu-ne de tot meșteșugul vrăjmașului și ne învrednicește pe noi ca un preabun să sărutăm cu frică cinstită Crucea Ta. Cel ce printr-însa dai lumii milele Tale, Unule, mult-Milostive.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Crucii, a Născătoarei, același glas :

Podobie : Milostivire avînd...

Fecioara și maica Ta, Hristoase, văzîndu-Te mort întins pe lemn, plîngînd cu amar și strigînd, a zis : Ce taină înfricoșătoare este aceasta ? Cum mori pe cruce de bunăvoie, cu moarte de ocară, Cel ce dăruiești tuturor viață veșnică ?

CANOANELE

Canonul din Minei și această Tricintare, după rînduiala ei, citindu-se Cintarea a treia din Psaltire.

TRICÎNTAREA

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea a 3-a, glasul al 3-lea :

Irmos : Întărirea celor ce nădăjduiesc...

Răstignindu-ne împreună cu Cel ce s-a răstignit pentru noi, să ne omorîm toate mădularele trupului cu posturi, cu rugăciuni și cu cereri.

Cel ce ai smuls spinul păcatului cu răstignirea Ta, Doamne, smulge gîndurile spinoase ale minții mele.

Întrarmîndu-ne gîndurile cu postul, să biruim cetele cele decăzute ale demonilor, îngrădindu-ne cu puterea Crucii.

A Născătoarei :

Întrupîndu-Se Cuvîntul, a ieșit din tine, Preacurată, îndreptînd căderea strămoșilor, pentru milostivirea îndurărilor.

Altă Tricîntare

Alcătuire a lui Teodor, glasul al 2-lea :

Irmos : Întărește-ne pe noi...

Crucea Ta cea făcătoare de viață, Doamne, pecete de mîntuire îmi este mie ; căci cu dînsa surpînd pe protivnicul Te laud pe Tine ca pe un Dumnezeu puternic.

Lemnul Crucii a adus lumii roadă de viață veșnică ; din care noi gustînd, sîntem răscumpărați, Hristoase, din moarte.

Slavă..., a Treimii :

Trei Fețe ale unui Dumnezeu slăvesc, pe Tatăl și pe Fiul și pe Duhul, o stăpînie a Dumnezeirii ; că împărățește și Însuși stăpînește un Dumnezeu.

Și acum..., a Născătoarei :

Nașterea ta, a celei vrednice de cinstire, este uimitoare ; că Dumnezeu este Cel ce S-a făcut om, Care S-a născut fără început din Tatăl, și fără de bărbat din tine mai pe urmă S-a născut.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, s'avă Ție.

Harul Crucii mai înainte strălucind lumii, ne cheamă pe toți spre dumnezeiești le Tale Patimi, Îndurate ; cărora învrednicește-ne să ne închinăm cu credință.

Irmosul :

Întărește-ne pe noi întru Tine, «Doamne, Cel ce prin lemn ai omo«rît păcatul, și frica Ta o sădește în «inimile noastre, a celor ce Te lău«dăm pe Tine».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Ca nesuferitul foc...

Dătătorule de lumină, Cel ce cu Crucea ai biruit căpeteniile și stăpînirile întunericului, cînd vei veni cu putere să judeci toată lumea, Cuvinte, să nu-mi vădești cele ascunse ale mele, ca să slăvesc milostivirea Ta cea multă.

Judecat ai stat, Judecătorule, înaintea divanelor, osîndind dușmănia cu Crucea Ta, îndelung-Răbdătorule, drepte Judecătorule. Pentru aceasta izbăvește de osîndirea cea veșnică pe cei ce strigă cu frică și preaînălță iubirea Ta de oameni, Doamne.

Cu focul postului întărindu-se tinerii cei dreptcredincioși, au stins de demult cu dumnezeiasca rouă flacăra cea ridicată ; și noi postind să stingem cuptoarele tuturor patimilor, ca să scăpăm de flacăra gheenei.

A Născătoarei :

Din tine zidindu-și Înțelepciunea lui Dumnezeu casă, S-a întrupat cu nespusă smerenie, Fecioară ceea ce nu știi de nuntă ; că numai tu ai fost aleasă din toate neamurile

nestricată, spre sălășluirea Cuvîntului celui nestricat.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Cel ce a închipuit mai înainte...

Cel ce porți toate cu cuvîntul, pentru mine le-ai suferit toate: palme, scuipări și răstignire, Hristoase; laud măririle iubirii Tale de oameni întru toți vecii.

Junghiat ai fost, Hristoase, ca un miel, fiind împuns în coasta Ta cu sulița, ca pe mine, oaia cea pierdută, să mă mîntuiești din vînătoarea diavolului și să mă așezi în staulul Tău cel bun în veci.

A Treimii :

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Treime, Dumnezeire, o fire neîmpărțită și despărțită după Fețe, stăpînire vecuitoare, Părinte și Fiule și Duhule, pe Tine Te lăudăm întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu curată, ceea ce ești poartă cerească, ușă de mîntuire, primește rugăciunea tuturor creștinilor, celor ce te fericesc pe tine întru toți vecii.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cu Crucea Ta, Hristoase, preoții se laudă, împărații se întăresc și tot credinciosul se luminează; învrednicește-mă să o văd, să mă închin ei și să o laud în veci.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Cel ce a închipuit mai înainte «în rug lui Moise minunea Fecioa- «rei, în muntele Sinai oarecînd, lău- «dați-L, binecuvîntați-L și-L prea- «înălțați întru toți vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : În lege, în umbră...

Înălțînd Moise șarpele pe lemn, pe Tine, Hristoase, Te-a închipuit, Cel ce Te-ai înălțat pe Cruce de bunăvoie și ai alungat răutatea vicleanului cea înveninată, și ai atras pe oameni la Tine, Iubitorule de oameni.

Cu focul temerii de Tine curățește-mă, aprinzînd în sufletul meu dumnezeiasca Ta dragoste, și îngrădindu-mă cu Crucea Ta pe mine, pe care m-a amăgit înșelătorul cel vechi, întunecînd cu plăcerile mintea mea, Hristoase.

Să postim, fraților, de gînduri urîte și de fapte rele; să ne curățim inimile, să ne ridicăm ca pe niște aripi prin dumnezeiești virtuți, să ne ferim de pornirile răutății rîvnitoare de cele de jos; ca fiind purtători de lumină să vedem Paștile cele mari.

A Născătoarei :

Din tine, Fecioară, S-a îmbrăcat voind cu sărăcia noastră Cel din fire bogat, și S-a făcut nouă văzut, Cel ce este lăudat în chip nevăzut de cetele cele de sus, refăcînd cu bunătatea chipul cel sfărîmat.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe tine, scara cea gîndită...

Cel ce Ți-ai întins pe Cruce mîinile, și ai adunat cele patru margini ale lumii; Cel prin Care am aflat intrare la Tatăl, Fiule al lui Dumnezeu, pe Tine toți Te slăvim.

Pe Tine, Hristoase, încununîndu-Te cu spini cei fără de lege, Te-au bătut și Te-au răstignit; din care pricină toate cele de sub cer s-au clătinat; iar noi mîntuindu-ne, Te slăvim.

Slavă..., a Treimii :

Pe Tine, Sfîntă Dumnezeire cea întreit-strălucitoare, cea care cuprinzi toate și le păzești pururea, pe Tatăl și pe Fiul și pe Duhul cel viu cu cîntări netăcute Te slăvim.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe tine, norul cel luminat al Duhului, din care a strălucit nouă Lumina cea neapropiată, Hristos Soarele cel mare al dreptății, Născătoare de Dumnezeu cu cîntări te mărim.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Tu ești lumina noastră și semnul cel sfînt, lauda biruinței, Cruce a lui Hristos ; tu îndulcește postul nostru și ne învrednicește să ne închinăm ție.

Irmosul :

Pe tine, scara cea gîndită și însu-«flețită, pe care S-a sprijinit Dumne-«zeul nostru, prin care am aflat sui-«rea la cer, cu cîntări neîncetate te «mărim».

Luminînda glasului, de trei ori.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, glasul al 2-lea :

Fiind la Tatăl cel bun în cinste fiiască, n-am înțeles eu cel fără minte, ci însumi pe mine m-am lipsit de mărire, cheltuind rău bogăția harului. Și fiind lipsit de dumnezeiasca hrană, fost-am hrănit de un spurcat cetățean. De acesta fiind trimis la țarina lui cea stricătoare de suflet, viețuind ca un risipitor și plăcerilor rob făcîndu-mă, am păscut împreună cu animalele, și nu mă săturam. Dar întorcîndu-mă voi striga către Părintele cel milostiv și îndurat : Greșit-am la cer și înaintea Ta, miluiește-mă ! (de două ori).

A mucenicilor :

Mulțimile mucenicilor Tăi Te roagă, Hristoase Dumnezeule, miluiește-ne pe noi, ca un iubitor de oameni.

Slavă... Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Podobie : Cînd de pe lemn...

Dureri multe răbdînd, Preacurată, la răstignirea Fiului și Dumnezeului tău, ai suspinat lăcrimînd și ai strigat cu amar : Vai, Fiul meu preadulce, cum pătimești pe nedrept, vrînd să răscumperi pe pămîntenii cei din Adam ! Pentru aceasta, Preasfîntă Fecioară, pe tine te rugăm cu credință, fă-L nouă milostiv.

LA CEASUL AL ȘASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 8-lea :

Nu este întru noi statul faptelor noastre, Doamne; milostiv ești, Iubitorule de oameni, nu trece cu vederea lucrul mîinilor Tale, Cel ce ești fără de păcat.

Slavă... Și acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Jertfește lui Dumnezeu jertfă de laudă și împlinește Celui Preaînalt făgăduințele tale (ps. 49,15).

Stih : Dumnezeul dumnezeilor, Domnul a grăit și a chemat pămîntul (ps. 49, 1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(X, 12—20)

Și cînd Domnul va sfîrși tot lucrul Lui în muntele Sionului și în

Ierusalim, atunci va pedepsi pe regele Asiriei pentru graiul cel mîndru din inima lui și pentru semeția privirilor lui, că a zis: «Prin puterea mîinii mele am făcut aceasta și prin înțelepciunea mea; căci sînt priceput! Trecut-am peste granițele popoarelor, jefuit-am comorile lor și ca un atotputernic am dat jos de pe tron pe conducători. Mîna mea a apucat ca pe un cuib bogățiile popoarelor și, precum iei ouă părăsite, tot așa am cuprins eu tot pămîntul. Și nimeni n-a scuturat aripile, n-a deschis ciocul și nici n-a scos vreun țipăt!». Oare securea este ea măreață față de cel ce o ridică sau ferăstrăul se înalță împotriva celui ce-l mînuiește? Ca și cum varga ar da avînt celui care o ridică și toiagul ar însufleți brațul care îl duce! De aceea Domnul Dumnezeu Savaot va trimite prăpădul în această voinică oștire asiriană și sănătatea lor o vor mistui frigurile ca un pîrjol. Și lumina lui Israel se va face foc și Sfîntul său o flacără și va arde și va mistui spinii și bălăriile uscate, într-o singură zi! Și strălucirea pădurii lui și a livezii lui va fi nimicită de sus și pînă jos. Copacii rămași din pădurea lor vor fi așa de puțini la număr încît și un copil va putea să-i numere. În vremea aceea rămășița lui Iuda și cei scăpați din casa lui Iacov nu se vor mai sprijini pe cel ce i-a lovit, ci se vor sprijini, cu credință, pe Dumnezeu, Sfîntul lui Israel.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta (ps. 50,1).

Stih: Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și duh drept înnoiește întru cele dinlăuntrul ale mele (ps. 50,11).

JOI

în a treia săptămînă a Sfîntului și Marelui Post

LA VECERNIE, MIERCURI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 și se cîntă stihira de două ori, apoi martirica și trei podobnice ale Triodului.

Samoglasnica glasului al 4-lea:

Ca un desfrînat risipind părinteasca mea bogăție, pustiu m-am făcut, locuind în țara cetățenilor celor vicleni; și prin necugetarea mea m-am asemănat animalelor celor neînțelegătoare, și m-am golit de tot harul cel dumnezeiesc. Pentru aceasta, întorcîndu-mă strig către Tine, Părintele cel milostiv și îndurat: Greșit-am, primește-mă pe mine cel ce mă pocăiesc, Dumnezeule, și mă miluiește (de două ori).

Apoi a mucenicilor:

Jertfele cele însuflețite, arderile de tot cele cugetătoare, Mucenicii Domnului, junghierile cele desăvîrșite ale lui Dumnezeu, oile cele ce cunosc pe Dumnezeu și sînt cunoscute lui Dumnezeu, al căror staul este necălcat de lupi, rugați-vă ca și noi să fim păstoriți împreună cu voi, la apa odihnei.

Altă stihira, alcătuire a lui Iosif, glasul al 6-lea:

Podobie: Toată nădejdea punîndu-și...

Cei ce v-ați arătat raze ale Soarelui celui înțelegător, văzătorilor de Dumnezeu Apostoli, cereți luminare sufletelor noastre, și ne izbăviți de întunericul cel împîclat al patimilor, și vă rugați ca să vedem ziua mîntuirii, prin rugăciuni și prin ce-

reri curățindu-ne inimile, pe care vicleanul le-a rănit. Ca mîntuindu-ne, cu credință să vă cinstim pururea pe voi, cei care cu preaînțeleaptă propovăduire ați mîntuit lumea.

În țara răutății plecînd eu, desfrînatul, rău am cheltuit bogăția pe care mi-ai dat-o, milostive Părinte, și mă topesc de foamea faptelor bune. Iată că m-am îmbrăcat cu rușinea neascultării, golindu-mă de harul cel dumnezeiesc, și strig Ție: Greșit-am, dar știu bunătatea Ta. Primește-mă ca pe unul din argații Tăi, îndurate Hristoase, pentru rugăciunile Apostolilor, celor ce Te-au iubit pe Tine.

Altă stihiră, alcătuire a lui Teodor; același glas:

Podobie: De-a dreapta Mîntuitorului...

Apostoli ai Mîntuitorului, luminători ai lumii, făcători de bine și mîntuitori, care sînteți vestitori ai slavei Lui, ca niște ceruri tîlcuitoare și împodobiți cu stelele minunilor și cu semnele tămăduirilor, aduceți cu stăruință rugăciuni Domnului pentru noi, ca să primească rugăciunile noastre, întru mireasmă preacurată, și să ne învrednicim și a săruta Crucea cea purtătoare de viață și a o privi toți cu frică. Pentru a ne închina ei, trimite-ne nouă milele Tale, Mîntuitorule, ca un iubitor de oameni.

Și 4 stihiri din Minei. Slavă... Și acum..., a Născătoarei.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea.

Nădăjduit-am în mila lui Dumnezeu în veac și în veacul veacului (ps. 51,7).

Stih: Ce te lăfești întru răutate, puternice? (ps. 51,1).

De la Facere, citire:

(VII, 6—9)

Noe însă, cînd a venit asupra pămîntului potopul de apă, era de șase sute de ani. Și a intrat Noe în corabie și împreună cu el au intrat fiii lui, femeia lui și femeile fiilor lui, ca să scape de apele potopului. Din păsările curate și din păsările necurate, din animalele curate și din animalele necurate, din fiare și din toate cele ce se mișcă pe pămînt au intrat la Noe în corabie perechi, perechi, parte bărbătească și parte femeiască, cum poruncise Dumnezeu lui Noe.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea.

Cînd va întoarce Domnul pe cei robiți ai poporului Său, bucura-se-va Iacob și se va veseli Israel (ps. 52,8).

Stih: Zis-a cel nebun întru inima sa: «Nu este Dumnezeu!» (ps. 52,1).

De la Pilde, citire:

(IX, 12—18)

Fiule! Dacă tu ești înțelept, ești înțelept pentru tine, și dacă ești batjocoritor, singur vei purta ponosul. Nebunia este o femeie gălăgioasă, proastă și care nu știe nimic. Ea stă la ușa casei sale, pe un scaun înalt și strigă, ca să poftească pe cei ce trec pe drum și pe cei ce merg pe calea lor fără să se abată: «Cine este neînțelept să intre la mine!». Și celui lipsit de buna-chibzuială îi zice: «Apa furată e mai plăcută și pîinea mîncată pe furiș are gust mai bun». Și omul nu știe că acolo sînt numai umbre, iar cei pe care îi poftește nebunia, se află de mult în adîncurile șeolului (locuința morților).

Și îndată dumnezeiasca Liturghie a Darurilor mai înainte sfințite.

JOI DIMINEAȚA

Treimicile glasului.

După întîia Catismă, se cîntă Sedelnele Apostolilor, din Octoih.

După a doua Catismă, se cîntă această Sedealnă, alcătuire a lui Iosif, glasul al 6-lea :

Podobie : Nădejdea lumii...

Luminători ai luminii nerătăciți, Ucenici ai Mîntuitorului, luminați-mi sufletul cel orbit cu păcatul, și mă faceți părtaș al zilei celei dumnezeiești, ca să păzesc mîntuitoarele porunci. Și mă scăpați de întunericul cel neluminat de acolo, ca să vă măresc pe voi.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei :

Sfîntă Stăpînă, Maica lui Hristos Dumnezeul nostru, ca ceea ce ai născut în chip de negrăit pe Făcătorul tuturor, roagă-te pururea cu Sfinții Apostoli bunătății Lui, să ne izbăvească de patimi și să ne dea nouă iertare păcatelor.

După a treia Catismă, Sedelnele, alcătuire a lui Teodor, glasul al 6-lea :

Podobie : Puterile îngerești...

Cei ce sînteți luminători strălucitori ai lumii, dumnezeiești Apostoli, luminați pe cîntăreții voștri, ca să treacă vremea postului ; și vă rugați ca să vedem toți după vrednicie, lemnul Crucii celei de viață făcătoare, și să-l sărutăm cu buze și cu ochi neîntinați, strigînd : Doamne, slavă Ție !

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei :

Nădejdea cea bună a lumii, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, singură ocrotirea ta cea neînfricată o cerem. Îndură-te de poporul cel cu totul neajutorat. Roagă pe milostivul Dumnezeu să izbăvească sufletele noastre de toată amenințarea, ceea ce ești singură binecuvîntată.

CANOANELE

Canonul din Minei și această Tricîntare. Și se citește Cîntarea a patra din Psaltire.

TRICÎNTAREA

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea a 4-a, glasul al 6-lea :

Irmos : Hristos este puterea mea...

Post, lacrimi, rugăciuni, îndurare, obicei bine-umilit, cunoștință dreaptă, curățire a vieții, să arătăm noi credincioșii, ca să dobîndim mărire.

Luminători v-ați arătat, Apostoli, strălucind luminat pe tăria cinstitei Biserici. Pentru aceasta luminați inimile noastre cu dumnezeiescul Duh.

Ca niște cărbuni dumnezeiești aprinși de focul cel fără de materie, ardeți materiile cele pline de patimi ale inimilor noastre, înțelepți Apostoli ai Dumnezeului nostru.

A Născătoarei :

Făclie nestinsă, cămară cu totul luminoasă, ceea ce ești mai presus de serafimi și de heruvimi, car cu totul fără prihană, liberează-mă din patimile cele rele și din primejdii.

Altă Tricîntare

Alcătuire a lui Teodor, același glas :

Irmos : Auzit-a proorocul...

Luminători ai dumnezeieștii arătări arătîndu-vă, Apostoli ai Mîntuitorului, ați risipit noaptea necunoștinței, și Biserica înseninînd-o, luminați lumea prin învățăturile voastre cele cu graiuri de foc.

Lumea străbătînd, unul într-o parte, altul într-alta, întru o credință ați adunat, Apostoli, pe toți ; și, dobîndind cele cerești, dănțuiți, rugînd

neîncetat pe Hristos să ne mîntuiască pe noi toți.

Slavă..., a Treimii :

Pe Fiul din Tatăl și pe Duhul slăvesc, ca pe lumină și rază din soare; însă pe Fiul după naștere, că și naștere este; iar pe Duhul după purcedere, că și purcedere este : o Ființă împreună fără început, Căreia se închină toată făptura.

Și acum..., a Născătoarei :

Fecioară prunc născînd și curăția păzindu-ți, tu cinstită te-ai arătat, născînd Dumnezeu și om, pe Același unul întru amîndouă chipurile. Minunea ta, Fecioară Maică, uimește tot auzul și gîndul.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Prin rugăciunile voastre cele sfinte, Apostoli ai Domnului, să ne învrednicim cu ochi și cu buze curate a săruta făcătoarea de viață Cruce, care este pusă înaintea celor din lume și la toată făptura, spre închinare.

Irmosul :

Auzit-a profetul de venirea Ta, «Doamne, că vrei să Te naști din «Fecioara și oamenilor să Te arăți «și s-a temut, și a grăit: Auzit-am «auzul Tău și m-am temut. Slavă pu«terii Tale, Doamne».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Din văpaia cuvioșilor...

Pe Moise postul l-a arătat văzător de Dumnezeu, și pe Ilie cu car de foc l-a luat. Sîrguiește-te, suflete, de te oprește de la gînduri vătămătoare, ca să te izbăvești de amăgirea cea rîvnitoare de cele de jos.

Alunecînd am căzut întru cele mai rele și mi s-a adăugat rană peste rană; vindecă-mi, Hristoase, învîrtoșarea inimii cea împietrită, pentru rugăciunile Apostolilor Tăi, Îndurate.

Cei ce sînteți luminători ai lumii, de Dumnezeu luminați, risipiți norii patimilor noastre, și ne arătați închinători luminatei Învieri, pe noi cei care lăudăm pe Soarele slavei.

A Născătoarei :

Neamurile neamurilor pe tine te fericesc de Dumnezeu fericită, precum ai profețit de demult; că tu una ai născut oamenilor pe Cuvîntul cel fericit, Care în chip de negrăit din tine S-a întrupat.

Altă Tricîntare

Irmos : Cuvioșii Tăi tineri...

Pe cei ce înotau întru adîncul răutății vînîndu-i cu undița credinței, Apostoli ai Domnului, aduceți-i pe ei, ca să binecuvinteze și să laude și să preaînalțe pe Domnul în veci.

Mare este tăria Ta întru Apostoli, că umbrele și ștergarele lor tămăduiesc pe cei bolnavi, care binecuvintează și laudă și preaînalță pe Domnul în veci.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Născuții celei fără de început și purcederii mă închin : Tatălui, Celui ce a născut, slăvesc pe Fiul, Cel ce S-a născut, laud pe Duhul Sfînt, Cel ce strălucește cu Tatăl și cu Fiul.

Și acum..., a Născătoarei :

Nu înceta rugînd, Fecioară pururea, ca pe un iubitor de oameni, pe Cel ce L-ai născut cu taină de negrăit, ca să mîntuiască din primejdii pe cei ce aleargă la tine.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cei doisprezece Sfinți Apostoli învredniciți-mă să mă închin fără o-

sîndă cinstitei Cruci, binecuvîntînd-o, lăudînd-o și preaînălțînd-o întru toți vecii.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Cuvioșii Tăi tineri în cuptor, he-«ruvimilor au urmat strigînd cînta-«rea cea întreit sfîntă : Binecuvîn-«tați, lăudați și preaînălțați pe Dom-«nul întru toți vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Pe Dumnezeu a-L vedea...

Dumnezeule și Doamne mult-Milostive, curățește rănile inimii mele, punînd pe ele leacurile pocăinței. Greșit-am, greșit-am Ție ! Îndură-Te și mă mîntuiește, pentru rugăciunile Apostolilor Tăi, ca un mult-Milostiv.

Pornirilor celor fără de cale am urmat, vătămîndu-mi mintea și mi-am ieșit cu totul din fire, hrănindu-mă cu acrimea desfătărilor, și lipsindu-mă de mîntuitoarele mîncări, eu dezmierdatul; Hristoase, îndură-Te și mă mîntuiește.

Necurățindu-te de răutate și nedepărtîndu-te de desfătările cele stricăcioase, pentru ce te veselești, suflete, postind în chip nepotrivit ? Că acest post nu-l primește Domnul, Care însuși voiește îndreptarea noastră.

A Născătoarei :

Luminează-mă cu lumina cea dumnezeiască, Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ai născut Lumina, și alungă întunericul sufletului meu ; ca să te fericesc pe tine, pe care te fericesc toate neamurile omenești, precum ai proorocit.

Altă Tricîntare :

Irmos : Nașterea cea din zămislire...

Cei simpli la vorbă, înțelepți s-au arătat cu cunoștința, dezlegînd împletiturile cuvintelor filosofilor, cele cu două înțelesuri ale ritorilor și meșteșugirile cititorilor în stele. Pentru aceasta, Apostoli ai lui Hristos, singuri voi v-ați arătat învățători a toată lumea.

Cuvîntare rostește Petru, iar Platon tace ; învață Pavel, iar Pitagora apune. Grăind despre Dumnezeu adunarea Apostolilor îngroapă glasul cel mort al elinilor, și lumea o ridică spre închinarea lui Hristos.

Slavă..., a Treimii :

Unule, Născătorule al unuia, Părinte al Fiului celui Unul-Născut ; Unule, Fiule al unuia, lumină și rază a luminii, și Unule Duhule Sfinte, numai al unui Dumnezeu, Care ești cu adevărat Domn al Domnului ; o Treime, Unime sfîntă, mîntuiește-mă pe mine, cel ce grăiesc despre Dumnezeirea Ta.

Și acum..., a Născătoarei :

Minunea nașterii Tale mă uimește, ceea ce ești cu totul fără prihană ; cum ai zămislit fără de sămînță pe Cel necuprins ? Spune-mi cum ai rămas fecioară după ce ai născut ca o maică ? Acest lucru mai presus de fire, cu credință primindu-l, Celui ce S-a născut te închină, căci cîte voiește le și poate.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cinstita Cruce, pe sfîntul lemn care a înflorit mîntuirea lumii, să ne învrednicim toți a o vedea și a ne închina ei, și cu buze curate și cu sufletul, prin rugăciunile voastre, ale tuturor Sfinților Apostoli ai lui Hristos.

Irmosul :

Naşterea cea din zămislirea fără «de sămînţă este netîlcuită, rodul «Maicii celei fără de bărbat este ne«stricat ; că naşterea lui Dumnezeu «înnoieşte firile. Pentru aceasta pe «tine toate neamurile, ca pe o Mai«că mireasă a lui Dumnezeu, cu «dreaptă credinţă te mărim».

Lumininda glasului, de trei ori

LAUDE

Stihira zilei, glasul al 6-lea :

Din moştenirea fiiască căzînd eu, desfrînatul, ca un rob împreună cu porcii am petrecut, şi nesăturîndumă nici de hrana lor, mă întorc la Tine, Părintele cel milostiv ; de unde am ieşit rău, mă întorc bine, cu pocăinţă strigînd : Greşit-am la cer şi înaintea Ta, Părinte, dăruieşte-mi întru întoarcere mare milă (de două ori).

A mucenicilor :

Pe cei aleşi şi pe cei sfinţi minunaţi i-a făcut Dumnezeul nostru ; bucuraţi-vă şi vă veseliţi toţi robii Lui, că v-a gătit vouă cunună şi împărăţia Sa. Deci vă rugăm pe voi să nu ne uitaţi pe noi.

Slavă şi acum... a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, tu eşti viţa cea adevărată, care ai odrăslit Rodul vieţii ; ţie ne rugăm : roagăte, Stăpînă, cu Apostolii şi cu toţi sfinţii, să mîntuiască sufletele noastre.

La CEASUL AL ŞASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 7-lea :

De te vei uita la fărădelegile noastre Iubitorule de oameni, ce nădejde de mîntuire va fi nouă? Ci trimite ajutorul Tău cel dintru înălţime poporului Tău, ca un îndurat, Doamne.

Slavă... Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Dumnezeule, întru numele Tău mîntuieşte-mă şi întru puterea Ta mă judecă (ps. 53,1).

Stih : Dumnezeule, auzi rugăciunea mea, ia aminte cuvintele gurii mele (ps. 53,2).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(XI, 10—XII, 2)

Aşa zice Domnul: În vremea aceea, Mlădiţa cea din rădăcina lui Iesei, va fi ca un steag pentru popoare; pe Ea o vor căuta neamurile şi sălaşul Ei va fi plin de slavă. În ziua aceea, Domnul va ridica din nou mîna Sa ca să răscumpere rămăşiţa poporului Său dintre robii din Asiria şi din Egipt, din Patros, din Etiopia, din Elam, din Babilon, din Hamat şi din insulele mării. El va ridica steag pentru neamuri şi va aduna pe cei risipiţi ai lui Israel şi va strînge la un loc pe cei împrăştiaţi ai lui Iuda din cele patru colţuri ale pămîntului. Atunci pizma lui Efraim va înceta şi duşmanii lui Iuda vor fi zdrobiţi. Efraim nu va mai pizmui pe Iuda şi Iuda nu va mai fi vrăjmaşul lui Efraim. Ci se vor avînta în latura filistenilor la apus şi vor jefui împreună pe feciorii răsăritului ; asupra Edomului şi Moabului îşi vor întinde mîna lor, şi copiii lui Amon vor asculta de ei. Domnul va seca limba de mare a Egiptului şi mîna Lui va ameninţa groaznic Eufratul, şi-l va împărţi în şapte rîuri şi se va putea trece cu piciorul. Atunci se va croi un drum pentru rămăşiţa din poporul Său, pentru cei scăpaţi din robia Asiriei, precum s-a întîmplat altădată cu Israel, în ziua cînd el a ieşit din Egipt... Şi tu vei zice în ziua aceea: Lăuda-Te-voi, Doamne, că deşi pornit împotriva mea, mînia Ta s-a întors de la mine şi m-ai miluit. Iată Dumnezeul cel tare al mîntuirii mele; nădăjdui-voi întru El şi nu mă voi înfricoşa, că izvorul puterii mele

și cîntarea mea de laudă este Domnul Dumnezeu și izbăvirea mea.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Auzi, Dumnezeule, rugăciunea mea și nu trece cu vederea ruga mea (ps. 54,1).

Stih : Ia aminte spre mine și mă ascultă (ps. 54,2).

VINERI

în a treia săptămînă a Sfîntului și Marelui Post

LA VECERNIE, JOI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 6:3 ale Triodului și 3 de la Minei.

Stihirile Triodului, glasul al 5-lea:

Podobie : Bucură-te cămara...

Mîntuitorule, îndulcirea cea adevărată, Cel ce ai îndulcit oarecînd apele Merrei cele amare, închipuind atunci lemnul dumnezeiești Cruci, pe care ai fost întins precum ai binevoit; și ai gustat și fiere, în coastă fiind împuns, din care ai izvorît lumii apa iertării spre înnoirea frămîntăturii omenești. Pentru aceasta slăvim puterea Ta cea negrăită și ne rugăm : Dă-ne, Doamne, frica de Tine în vremea postului, și iertarea păcatelor și mila cea mare.

Cuvinte, Care ai fost întins pe Cruce, adunînd cele ce erau depărtate de la Tine, înălțînd gîndul meu din gunoiul patimilor, cu tot felul de virtuți îmbogățește-l, dînd inimii mele frica de Tine cea prea curată, și sufletului meu dragostea cea desăvîrșită, care mă desparte de dragostea cea trupească ; ca să plac Ție în aceste zile prin post, prin rugăciune și prin cerere, și să văd în chip luminos ziua Învierii Tale, primind mila Ta cea mare.

Altă stihiră podobnică, alcătuire a lui Teodor, glasul 1 :

Podobie : Pe Tine nor luminos...

Trecînd a treia săptămînă a cinstitului post, Hristoase Cuvinte, învrednicește-ne să vedem lemnul Crucii celei făcătoare de viață, și cu cinste să ne închinăm și să cîntăm după vrednicie ; să slăvim stăpînirea Ta, să lăudăm Patimile Tale, să ajungem în chip curat la slăvita și sfînta Înviere, la Paștile cele de taină, prin care Adam iarăși a intrat în rai.

Și 3 stihiri din Minei. Slavă... Și acum..., a Născătoarei.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Miluiește-mă, Dumnezeule, că m-a necăjit omul (ps. 55,1).

Stih : Călcatu-m-au vrăjmașii mei toată ziua (ps. 55,2).

De la Facere, citire :

(VII, 11—24)

În anul șase sute al vieții lui Noe, în luna a doua, în ziua a douăzeci și șaptea a lunii acesteia, chiar în acea zi, s-au desfăcut toate izvoarele adîncului celui mare și s-au deschis jgheaburile cerului ; și a plouat pe pămînt patruzeci de zile și patruzeci de nopți. În ziua aceasta a intrat Noe în corabie și împreună cu dînsul au intrat Sem, Ham și Iafet, fiii lui Noe, femeia lui Noe și cele trei femei ale fiilor lui. Din toate soiurile de fiare de pe pămînt, din toate soiurile de animale, din toate soiurile de vietăți ce mișunau pe pămînt, din toate soiurile de zburătoare, din toate păsările, din toate înaripatele și din tot trupul, în care se afla suflare de viață, au intrat cu Noe în corabie, perechi, perechi, parte bărbătească și parte femeias-

că. Și cele ce au intrat cu Noe în corabie din tot trupul au intrat parte bărbătească și parte femeiască, precum poruncise Dumnezeu lui Noe. Și a închis Domnul Dumnezeu corabia pe din afară. Potopul a ținut pe pămînt patruzeci de zile și patruzeci de nopți și s-a înmulțit apa și a ridicat corabia și aceasta s-a înălțat deasupra pămîntului. Și a crescut apa mereu și s-a înmulțit foarte tare pe pămînt și corabia se purta pe deasupra apei. Și a sporit apa pe pămînt atît de mult, încît a acoperit toți munții cei înalți, care erau sub cer. Și a acoperit apa toți munții cei înalți, ridicîndu-se cu cincisprezece coți mai sus de ei. Și a murit tot trupul ce se mișcă pe pămînt: păsările, animalele, fiarele, toate vietățile ce mișunau pe pămînt și toți oamenii. Toate cele de pe uscat, cîte aveau suflare de viață în nările lor, au murit. Și așa s-a stins toată ființa care se afla pe fața a tot pămîntul, de la om pînă la dobitoc și pînă la tîrîtoare și pînă la păsările cerului, toate s-au stins de pe pămînt, și a rămas numai Noe și ce era cu el în corabie. Iar apa a crescut mereu pe pămînt, o sută cincizeci de zile.

PROCHIMEN, glasul al 7-lea :

Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă, că spre Tine a nădăjduit sufletul meu (ps. 56,1).

Stih : Și în umbra aripilor Tale voi nădăjdui (ps. 56,2).

De la Pilde, citire :

(X, 1—22)

Fiul înțelept înveselește pe tatăl său, iar cel nebun este supărarea maicii lui. Nu sînt de nici un folos comorile dobîndite prin fărădelege; numai dreptatea scapă de la moarte. Domnul nu lasă să piară de foame sufletul celui drept ; însă El respinge lăcomia celor fără de lege. Mîna leneșilor pricinuiește sărăcie, iar mîna celor înțelepți adună avuții. Cel ce adună în timpul verii este un om prevăzător, iar cel care doarme în vremea secerișului este de ocară. Binecuvîntarea Domnului vine pe capul celui drept, iar ocara acoperă fața celor fără de lege. Pomenirea celui drept este spre binecuvîntare, iar numele celor nelegiuiți va fi blestemat. Cel cu inimă înțeleaptă primește sfaturile, iar cel nebun grăiește vorbe spre pieirea lui. Cel ce umblă întru neprihănire umblă pe cale sigură, iar cel ce umblă pe căi lăturalnice va fi dat de gol. Cel ce clipește din ochi va fi pricină de supărare ; iar cel care ceartă cu inimă bună așază pacea. Izvor de viață este gura celui drept, dar gura celor fără de lege, izvor de nedreptate. Ura aduce ceartă, iar dragostea acoperă toate cusururile. Pe buzele omului priceput se află înțelepciunea ; toiagul este pentru spatele celui lipsit de chibzuință. Cei înțelepți ascund știința, iar gura celui fără de socotință este o nenorocire apropiată. Avuția este pentru cel bogat o cetate întărită ; nenorocirea celor sărmani este sărăcia lor. Agonisita celui drept este spre viață ; roadele celui fără de lege, spre păcat ; cel ce păzește învățătura apucă pe calea vieții, iar cel ce leapădă certarea rătăcește. Cel care ascunde ura are buze mincinoase ; cel ce răspîndește defăimarea este un nebun. Mulțimea cuvintelor nu scutește de păcătuire, iar cel ce-și ține buzele lui este un om înțelept. Limba omului drept este argint curat, iar inima celor fără de lege este lucru de puțin preț. Buzele celui drept călăuzesc pe mulți oameni, iar cei nebuni mor din pricină că nu sînt pricepuți. Numai binecuvîntarea Domnului îmbogățește, iar truda zadarnică nu aduce spor.

LA STIHOAVNĂ

Samoglasnica zilei, glasul al 6-lea :

Hristoase Dumnezeule, viața tuturor cea spînzurată pe lemnul Crucii, înviază sufletul meu cel omorît de greșeli, și să nu lași să piară pînă în sfîrșit oaia Ta, Păstorule cel bun ; că m-am depărtat de la poruncile Tale, și bogăția nepăcătuirii pe care mi-ai dăruit-o, am risipit-o cu voința cea iubitoare de păcate, și m-am stricat și urît m-am făcut cu lucrurile dezmierdării. Dar mă înnoiește, atrăgîndu-mă la pocăință, Cel ce singur ești mult-Milostiv (de două ori).

A mucenicilor :

Mucenicii Tăi Doamne, nu s-au lepădat de Tine, nici s-au depărtat de la poruncile Tale. Pentru rugăciunile lor, miluiește-ne pe noi.

Slavă... Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Podobie : A treia zi ai înviat...

Văzîndu-Te pe Tine, Hristoase, răstignit, ceea ce Te-a născut a strigat : Ce taină străină este aceasta ce văd eu, Fiul meu ? Cum mori fiind spînzurat pe lemn cu trupul, Dătătorule de viață ?

Să se știe :

Așa a fost pînă la 1924, cînd în toată creștinătatea ortodoxă era folosit un singur calendar, și anume calendarul iulian neîndreptat, rămas în urmă cu 13 zile (stilul vechi) și cînd Paștile se serbau între 22 martie și 25 aprilie, așa cum se serbează încă în Bisericile Ortodoxe care folosesc și acum calendarul neîndreptat. Dar după 1924 cele mai multe Biserici Ortodoxe, printre care și Biserica Ortodoxă Română, au adoptat calendarul îndreptat păstrînd doar serbarea Paștilor (și a celorlalte praznice cu dată schimbătoare) după calendarul neîndreptat, adică o dată cu Bisericile Ortodoxe care folosesc încă stilul vechi. Din cauza diferenței de 13 zile dintre cele două calendare folosite azi în Ortodoxie, Bisericile Ortodoxe care folosesc calendarul îndreptat serbează de fapt Paștile între 4 aprilie (22 martie + 13) și 8 mai (25 aprilie + 13). În această situație, la noi praznicul Bunăvestiri (sărbătoare cu dată fixă) poate cădea între vinerea săptămînii întîi din Păresimi (cînd Paștile cad la data cea mai tîrzie, adică la 8 mai) și joia săptămînii a șasea din Păresimi (cînd Paștile cad la data cea mai timpurie, adică la 4 aprilie). După ce toate Bisericile Ortodoxe vor adopta calendarul îndreptat, Paștile vor putea fi din nou serbate peste tot între 22 martie și 25 aprilie și atunci însemnarea de mai sus, prirvitoare la variația Bunăvestiri în raport cu data schimbătoare a Paștilor, va corespunde realității.

VINERI DIMINEAȚA

Treimicele glasului.

După întîia Catismă, se zic Sedelnele Crucii, din Octoih.

După a doua Catismă, se cîntă această Sedealnă, alcătuire a lui Iosif, glasul al 5-lea :

Podobie : Pe Cuvîntul cel împreună...

Prin lemnul mîncării fiind omorîți de demult noi oamenii, prin Crucea Ta iarăși am înviat, Îndurate ; cu a cărei putere, Bunule, întărește-ne pe noi, să trecem vremea postului cu umilință făcînd voia Ta, și să vedem ziua cea luminoasă a Învierii.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Pe Cruce văzîndu-Te, Hristoase, Maica Ta, spînzurat de bunăvoie în mijlocul tîlharilor, și durînd-o la cele dinlăuntru, ca o Maică a zis: Fiule, Cel ce ești fără de păcat, cum Te-ai pironit pe Cruce pe nedrept ca un făcător de rele, vrînd să înviezi neamul omenesc, ca un îndurat ?

După a treia Catismă, Sedealna, alcătuire a lui Teodor, glasul 1 :

Podobie : Piatra fiind pecetluită...

Trupul curățindu-se cu înfrînarea și cu rugăciunile luminîndu-ne su-

fletele, Doamne, învredniceşte-ne să vedem cinstita şi sfînta Cruce a Ta, şi cu frică să ne închinăm ei, cu cîntări cîntînd şi zicînd: Slavă purtătoarei de viaţă Crucii Tale; slavă dumnezeieştii suliţei Tale, prin care iarăşi am înviat, Unule, Iubitorule de oameni.

Slavă..., tot aceasta.

Şi acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Mieluşeaua văzîndu-Te pe Tine Mielul, îndelung-Răbdătorule Cuvinte, răstignit pe lemn împreună cu tîlharii, şi cu suliţa în coastă împuns, ca o maică s-a tînguit, strigînd: Ce taină minunată şi înfricoşătoare este aceasta, Iisuse al meu? Cum Te acoperi în mormînt, Dumnezeule cel necuprins? Negrăit este lucrul care se săvîrşeşte! Nu mă lăsa singură pe mine ceea ce Te-am născut, Fiul meu cel preadulce.

CANOANELE

Canonul Mineiului şi această Tricîntare, cîntîndu-se Cîntarea a cincea din Psaltire.

TRICÎNTAREA

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea a 5-a, glasul al 5-lea:

Irmos: Cel ce Te îmbraci cu lumina...

Vindecă-mă, Doamne, şi mă voi vindeca, cu rana Ta curăţînd rănile sufletului meu, Hristoase, Cel ce ai primit patimi cu trupul.

Pe Tine, Hristoase, dacă Te-a văzut soarele spînzurat pe lemn cu trupul, şi-a schimbat lumina în întuneric şi pămîntul s-a clătinat şi pietrele s-au despicat.

Sufletul meu cel roditor de spini şi înţelenit cu tot felul de patimi, curăţeşte-l, Doamne, Cel ce ai fost încununat cu spini, pentru bunătatea cea desăvîrşită.

A Născătoarei:

Ca pe un prunc tînăr ai născut, Preacurată, pe Ziditorul meu; pe Care te rog, roagă-L să mă înnoiască pe mine, cel învechit în multă răutate.

Altă Tricîntare

Alcătuire a lui Teodor, glasul 1:

Irmos: Dis-de-dimineaţă...

În locul Căpăţînei răstignindu-Te Hristoase, iudeii au clătinat cu capetele rîzînd şi batjocorindu-Te; iar Tu ai suferit, ca să ne mîntuieşti pe noi.

În titlul Crucii Tale scriind Pilat în trei feluri, Te-a arătat pe Tine unul din Treime, Care de bunăvoie ai pătimit pentru mîntuirea tuturor, Hristoase.

Slavă..., a Treimii:

Pe Soarele cel întreit al prealuminatei Treimi, să-L lăudăm credincioşii, lumină pe Tatăl cinstind, lumină pe Fiul slăvind, lumină şi pe Duhul vestind.

Şi acum..., a Născătoarei:

Cel ce S-a născut din tine, curată, te-a arătat mai presus decît îngerii; că pe Acela, de Care ei se cutremură a privi la Dînsul ca la Dumnezeu, tu L-ai purtat în braţe ca pe Fiul tău, Preacurată.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Cruce preacinstită, păzitoarea cea de mîntuire a lumii, păzeşte-mă pe mine, cel ce mă pocăiesc, şi mă arată vrednic preacuratei închinării tale.

Irmosul:

Dis-de-dimineaţă Te lăudăm «pe Tine, Hristoase Dumnezeule, «Care pentru noi ai sărăcit, şi Cru- «cea şi moartea ai răbdat cu trupul «Tău».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Pe Tine, Făcătorule...

Pe Cruce Ți-ai întins palmele Tale, Hristoase, ridicînd neînfrînarea mîinii strămoșului ; și cu lemnul ai tămăduit blestemul lemnului ; pentru aceasta Te lăudăm întru toți vecii.

Înaintea Ta, a Voitorului mîntuirii, cad Cuvinte ; potolește degrab voirile cele preaviclene din inima mea, Tu, Cel ce ai răbdat de bunăvoie Cruce și patimi.

Viață desmierdată și trai spurcat iubind eu, păcătosul, m-am întunecat ; strălucește-mi raza întoarcerii, Cuvinte, Cel ce ai întunecat lumina soarelui cînd ai pătimit.

A Născătoarei :

Potolește toată răutatea inimii mele cea cu multă durere, Maica lui Hristos Dumnezeu ; sfărîmă săgețile și arcurile demonilor, celor ce se oștesc asupra smeritului meu suflet.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Cel ce a izbăvit în cuptor...

Ce-Ți vom aduce noi păcătoșii Ție, Stăpînul tuturor, Cel ce ai pătimit ? Că pentru noi, Hristoase, ai pătimit Crucea. Lăudăm harul milei Tale celei nemăsurate.

Pe lemnul cel de blestem, Hristoase, ucigîndu-Te iudeii din pizmă, n-au împuținat călcătorii de lege puterea slavei Tale ; că ești Stăpîn al tuturor, pătimind de bunăvoie.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Trei Fețe cinstesc ale Dumnezeirii celei mai presus de ființă : pe Tatăl cel fără început și pe Fiul și pe Duhul Sfînt. O Ființă nedespărțită după fire slăvesc în veci.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe cea mai înaltă decît cerurile și mai presus decît heruvimii, pe Fecioara cea mai întîi cu sfințenia, și neîntinata Maică a Dumnezeului tuturor, o lăudăm și o preaînălțăm întru toți vecii.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

De trei ori fericită Cruce a lui Hristos, biruința cea scrisă în cer, care din pămînt ai odrăslit nouă, fă-ne vrednici închinării tale, pe noi pe toți care cu postul ne curățim.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm, și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Cel ce a izbăvit în cuptor pe ti-
«nerii cei cuvîntători în cîntări, și
«cuptorul cel cu văpaia ca de tunet
«întru răcoreală l-a schimbat, pe
«Hristos Dumnezeu lăudați-L și-L
«preaînălțați întru toți vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Isaie, dănțuiește...

Orbirea cea împietrită a sufletului meu, spal-o, Îndurate Mîntuitorule, și-mi dă, Bunule, izvorul dumnezeiești umilințe, Cel ce mi-ai izvorît viață din coastă, și ai atras, Doamne, la Tine firea omenească.

Eu însumi m-am aruncat întru adîncurile păcatelor, lăsînd înălțimile virtuților ; dar mă trage, Doamne, și mă mîntuiește, Cel ce Te-ai suit pe Cruce și ai tras la Tine firea omenească.

Îndulcire fiind, Doamne, și plăcere ca un Făcător, fiere ai gustat, Hristoase, îndreptînd căderea cea din îndulcire a celor din Adam. Pentru aceasta Te lăudăm noi cei mîntuiți prin patimile Tale.

A Născătoarei :

Preasfîntă Stăpînă, nădejdea şi scăparea mea, vindecă rănile sufletului meu, luminează mintea mea, ca şi eu bucurîndu-mă, să laud măririle tale, Născătoare de Dumnezeu, pururea Fecioară.

Altă Tricintare

Irmos : Pe tine, pe care te-a văzut...

Pe Tine, Hristoase, pe Care Te-au îmbrăcat cei fără de lege în chip de batjocură cu porfiră şi cu cunună ca pe un împărat, şi cu trestie peste cap Te-au bătut, răstignindu-Te din pizmă şi cu fiere adăpîndu-Te, noi toţi credincioşii cu cîntări Te slăvim.

Pe Tine, pe Care soarele văzîndu-Te pătimind pe Cruce şi-a ascuns lumina, şi pentru ocările Tale, Stăpîne, toată făptura împreună s-a clătinat şi pietrele s-au despicat, cu cîntări, Hristoase, Mîntuitorule, Te slăvim noi credincioşii.

Slavă..., a Treimii :

Lumină şi viaţă şi făcătoare tuturor este Unimea cea întreit-luminătoare, Dumnezeu şi Domnul ; întru o lumină strălucind şi dînd împreună raze prin trei Feţe întru o Dumnezeire ; pe Aceasta toţi credincioşii O slăvim.

Şi acum.... a Născătoarei :

Pe tine, pe care mai înainte te-a numit David cîntăreţul Sion, întru care S-a sălăşluit Cel neîncăput în ceruri şi a zidit din pîntecele tău curăţirea lumii, cu cîntări, Maică preacurată, te mărim.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Crucea Ta cea mîntuitoare şi luminătoare a credincioşilor, învredniceşte-ne, Doamne, prin post alergînd, să ajungem să o vedem şi să ne închinăm ei, spre sfinţirea noastră ; ca printr-însa să Te slăvim pe Tine.

Irmosul :

Pe tine, pe care te-a văzut Moise «rug nears, pe care te-a văzut Iacov «scară însufleţită şi uşă cerească «prin care a trecut Însuşi Hristos, «Dumnezeul nostru, cu cîntări, Mai-«că preacurată, te mărim».

Lumînînda glasului, de trei ori.

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, glasul al 8-lea :

Risipind bogăţia darului părintesc, în desfrînări mi-am cheltuit viaţa, dîndu-mă după gîndurile cele rele ale păcatului ; şi cu dulceaţa poftei îndulcindu-mă, m-am asemănat animalelor celor neînţelegătoare, prin călcarea mîntuitoarelor porunci. Dar Tu, Cel ce ai binevoit a Te răstigni pentru mine pe Cruce, Hristoase Dumnezeule, nu mă lepăda de la înfierea cea de către Tine, ci mă primeşte pe mine cel ce mă întorc, ca pe fiul cel pierdut şi mă mîntuieşte (de două ori).

A mucenicilor :

Doamne, întru pomenirea mucenicilor Tăi toată făptura prăznuieşte. Cerurile se bucură cu îngerii, şi pămîntul se veseleşte cu oamenii. Pentru rugăciunile lor, miluieşte-ne pe noi.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei, acelaşi glas :

Podobie : A treia zi ai înviat...

Preacurata dacă Te-a văzut pe Cruce spînzurat, plîngînd a strigat ca o maică : Fiul meu şi Dumnezeul meu, preadulcele meu Fiu, cum suferi patimă de ocară ?

LA CEASUL AL ŞASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 8-lea :

Prin cuvînt toate le-ai săvîrşit cu puterea Ta, Dumnezeule, şi din nefiinţă întru fiinţă ne-ai adus pe noi ; pentru fărădelegile noastre, Cel ce eşti fără de păcat, pe Tine, Doamne, Te rugăm.

Slavă... Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Veseli-se-va dreptul, cînd va vedea răzbunarea împotriva necredincioşilor (ps. 57,10).

Stih : De grăiţi într-adevăr dreptate, drept judecaţi, fii ai oamenilor (ps. 57,1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(XIII, 2—13)

Pe un munte pleşuv înălţaţi steag, strigaţi către ei, faceţi semn cu mîna, ca să intre pe poarta asupritorilor. «Eu am poruncit sfintei Mele oştiri, zice Domnul, chemat-am pe vitejii mîniei Mele, pe cei ce se veselesc de slava Mea». Ascultaţi acest zgomot surd în munţi, vuiet al unui neam fără de număr ; auziţi această zarvă de împărăţii, de neamuri adunate ; Domnul Savaot cercetează oştirea gata de luptă. Ele vin dintr-un ţinut depărtat, de la capătul cerului ; vine Domnul şi uneltele mîniei lui, ca să nimicească tot pămîntul. Strigaţi că aproape este ziua Domnului, ea vine ca o pustiire de la Cel Atotputernic. Drept aceea, toate braţele vor fi neputincioase şi inima omului se va topi de frică. Vor fi cuprinşi de spaimă, vor vedea năluci şi durerile îi vor cuprinde ; zvîrcoli-se-vor în dureri ca femeia gata să nască. Se vor privi unul pe altul cu groază, iar feţele lor vor fi roşii ca flacăra. Iată ziua Domnului, ea vine aprigă, mînioasă şi întărîtată la mînie ca să pustiiască pămîntul şi să stîrpească pe păcătoşi de pe el. Luceferii de pe cer şi grămezile de stele nu-şi vor mai da lumina lor ; soarele se va întuneca în răsăritul lui şi luna nu va mai străluci. Atunci voi pedepsi lumea pentru fărădelegile ei şi pe cei nelegiuiţi pentru păcatele lor. Voi smeri mîndria celor îngîmfaţi şi obrăznicia celor cruzi o voi arunca la pămînt. Voi face ca oamenii să fie mai rari decît aurul cel mai scump, mai căutaţi decît aurul de Ofir. Pentru aceasta voi prăbuşi cerurile ; şi pămîntul se va clătina din locul lui, din pricina mîniei Domnului Savaot, în ziua iuţimii mîniei Lui.

PROCHIMEN, glasul al 7-lea :

Dumnezeule, sprijinitorul meu eşti Tu şi mila Ta mă va întîmpina (ps. 58,10).

Stih : Scoate-mă de la vrăjmaşii mei, Dumnezeule (ps. 58,1).

SÎMBĂTA

în a treia săptămînă a Sfîntului şi Marelui Post

LA VECERNIE, VINERI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun 10 stihiri şi se cîntă stihira zilei de două ori, glasul al 7-lea :

Ca un risipitor m-am depărtat de la harul Tău, Doamne. Şi bogăţia bunătăţii risipind-o, am alergat la Tine, Îndurate, strigînd către Tine : Dumnezeule, greşit-am, miluieşte-mă.

Apoi 4 mărturice ale glasului şi 4 din Minei.

Slavă..., al morţilor :

Şi acum..., a Născătoarei, întîia cea a glasului.

Ieșire : Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Dă-ne nouă ajutor, ca să ne scoți din necaz, că deșartă este izbăvirea de la om (ps. 59,12).

Stih : Dumnezeule, lepădatu-ne-ai pe noi și ne-ai doborît (ps. 59,1).

De la Facere, citire :

(VIII, 4—20)

Iar în luna a șaptea, în ziua a douăzeci și șaptea a lunii acesteia, s-a oprit corabia pe Munții Ararat. Apa a scăzut mereu pînă în luna a zecea ; iar în ziua întîi a lunii a zecea s-au arătat vîrfurile munților. După patruzeci de zile, a deschis Noe fereastra, pe care o făcuse la corabie, și a dat drumul corbului, ca să vadă de a scăzut apa pe pămînt. Acesta, zburînd, nu s-a mai întors pînă ce a scăzut apa de pe pămînt. Apoi, după el a trimis porumbelul, ca să vadă de s-a scurs apa de pe pămînt. Porumbelul însă, negăsind loc de odihnă pentru picioarele sale, s-a întors la el, în corabie; căci era încă apă pe toată fața pămîntului. Și a întins Noe mîna și l-a apucat și l-a băgat la sine, în corabie. Și așteptînd încă alte șapte zile, a dat iarăși drumul porumbelului din corabie, și porumbelul s-a întors la el, spre seară, și iată avea în ciocul său o ramură verde de măslin. Atunci a cunoscut Noe că s-a scurs apa de pe fața pămîntului. Mai zăbovind încă alte șapte zile, iarăși a dat drumul porumbelului și el nu s-a mai întors. Iar în anul șase sute unu al vieții lui Noe, în ziua întîi a lunii întîi, secînd apa de pe pămînt, a ridicat Noe acoperișul corăbiei și a privit, și iată se zbicise fața pămîntului. Iar în luna a doua, la douăzeci și șapte ale lunii acesteia, pămîntul era uscat. Atunci a grăit Domnul Dumnezeu lui Noe și a zis: «Ieși din corabie tu și împreună cu tine femeia ta, fiii tăi și femeile fiilor tăi. Scoate de asemenea împreună cu tine toate vietățile, care sînt cu tine, și tot trupul, de la păsări și pînă la animale, și toate vietățile ce se mișcă pe pămînt, ca să se împrăștie pe pămînt, să se răsească și să se înmulțească pe pămînt». Atunci a ieșit Noe din corabie ; și împreună cu el au ieșit fiii lui, femeia lui și femeile fiilor lui ; toate fiarele, toate animalele, toate păsările și toate cîte se mișcă pe pămînt, după felul lor, au ieșit din corabie. Atunci a făcut Noe un jertfelnic Domnului; și a luat din animalele cele curate și din toate păsările cele curate și le-a adus ardere de tot pe jertfelnic.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Auzi, Dumnezeule, cererea mea; ia aminte la rugăciunea mea (ps. 60,1).

Stih : De la marginile pămîntului către Tine am strigat (ps. 60,2).

De la Pilde, citire :

(X, 31—XI, 12)

Gura celui drept rodește înțelepciune, iar limba urzitoare de rele aduce pierzare. Buzele celui drept cunosc bunăvoința, iar gura păcătoșilor strîmbătatea. Cîntarul strîmb este urgisit de Domnul și cîntărirea dreaptă este plăcerea Lui. Dacă vine mîndria, va veni și ocara, iar înțelepciunea este cu cei smeriți. Neprihănirea poartă pe cei drepți, iar strîmbătatea prăpădește pe cei vicleni. La nimic nu folosește bogăția în ziua miniei ; numai dreptatea izbăvește de moarte. Dreptatea netezește calea celui fără prihană, iar cel fără de lege va cădea prin fărădelegea lui. Dreptatea izbăvește pe cei drepți iar cei vicleni vor fi prinși prin pofta lor. La moartea omului drept rămîne nădejdea, iar la moartea celui păcătos piere nădejdea. Dreptul scapă din strîmtorare, și cel fără de lege îi ia locul. Făptuitorul de rele prăbușește cu gura pe aproapele lui, iar prin știința celor

drepți va fi mîntuit. De propășirea celor drepți cetatea se bucură, iar cînd pier cei fără de lege ea tresaltă de veselie. Prin binecuvîntarea oamenilor drepți cetatea merge înainte, iar prin gura celor nelegiuiți ajunge ruină. Cel nepriceput urgisește pe aproapele lui, iar omul cu bună-chibzuială tace.

SÎMBĂTĂ DIMINEAȚA

Aliluia, glasul al 2-lea, cu stihurile și troparele, glasul al 2-lea: Apostolilor, mucenicilor și proorocilor..., Slavă... Pomenește Doamne..., Și acum... Maică Sfîntă...

După intîia Catismă, se pun Sedelnele mucenicilor din Octoih, ale glasului ce va fi de rînd, Slavă..., a morților, Și acum... a Născătoarei; apoi citire din Cartea Facerii.

Și îndată: Fericiți cei fără prihană... Apoi Sedealna morților, glasul al 5-lea: Odihnește Mîntuitorul nostru... și a Născătoarei: Cel ce ai răsărit... Pentru toate acestea s-a făcut arătare la Sîmbăta din a doua săptămînă.

CANOANELE

Canonul din Minei, al hramului și Patrucîntarea, după rînduiala lor. Și se citesc Cîntările din Psaltire.

Nu se zice: Să cîntăm Domnului..., ci îndată se zice irmosul Mineiului, precum s-a arătat la Sîmbăta din a doua săptămînă.

PATRUCÎNTAREA

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea a 6-a, glasul al 4-lea:

Irmos: Venit-am întru adîncul mării...

Cu picăturile sîngiurilor ați adăpat inimile celor binecredincioși, iar taberele necredincioșilor de față le-ați înecat în ele, purtătorilor de biruință, cei ce sînteți vrednici de laude.

Slăvind cu mădularele voastre pe Stăpînul a toate, sînteți acum mărîți neîncetat, lauda credincioșilor fiind voi, mucenicilor și mari sprijinitori.

În groapă prea adîncă ai fost pus, Cuvinte; pentru aceasta dăruiește odihnă și iertare de greșeale, celor ce au murit cu credință; pentru sfințitele rugăciuni ale mucenicilor.

A Născătoarei:

Ca să te lăudăm Fecioară cu glasuri neîncetate, primește aceste glasuri ale noastre, și roagă pe Fiul tău să luăm curățire de greșeale.

Altă Patrucîntare

Alcătuire a lui Teodor, glasul al 8-lea:

Irmos: Primește-mă pe mine...

Acum este prăznuirea mucenicilor; să ne adunăm și fericind luptele lor cele preacinstite, să lăudăm pe Hristos, Cel ce i-a încununat pe dînșii.

Cu dumnezeiasca dragoste a lui Hristos fiind aprinși, peste cărbuni de foc ați trecut ca pe niște rouă, lăudîndu-L pe Dînsul, fericiților mucenici.

Slavă..., a Treimii:

Pe Tine, Treimea cea mai presus cu stăpînia și dumnezeiască Unime, lumină și lumini Te laud, viață și vieți; Mintea și Cuvîntul și Duhul Sfînt, întreit sfinte, pe unul Dumnezeu.

Și acum..., a Născătoarei:

Iesei strămoșule, saltă, că din rădăcina ta, din curata fiică a răsărit floarea vieții, Hristos Dumnezeu, Cel ce a mîntuit lumea.

Stih: Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

De foc, de sabie și de moarte netemîndu-vă, ați păzit mărturisirea

mîntuirii, fiind întăriți de Hristos, fericiților.

Stih : Sufletele lor întru bunătăți se vor sălășlui și seminția lor va moșteni pămîntul.

Cel ce ești slobod întru cei morți, fiind stăpînitor al vieții și al morții, odihnește pe cei pe care i-ai luat și-i sălășluiește în curțile Tale, Iubitorule de oameni.

Irmosul :

Primește-mă pe mine, cel cuprins «de multe păcate, Iubitorule de oa«meni, care cad la îndurările Tale, «ca pe proorocul, Doamne, și mă «mîntuiește».

Apoi ectenia și condacul morților : Cu sfinții odihnește..., apoi icosul : Tu însuți ești fără de moarte... (caută-le la Simbăta din a doua săptămînă).

Cîntarea a 7-a :

Irmos : Cei trei tineri din Babilon...

Cui te-ai asemănat, suflete, poftind patimile celor cu adevărat fără de minte ? Pe cine ai avut să te întreacă cu păcatele ? Strigă dar lui Hristos : Mîntuiește-mă, Bunule.

Sfinților, rugați îndelung pe Cel ce Se odihnește întru sfinți, ca să sfințească întru aceste sfințite zile gîndurile tuturor celor binecredincioși.

Preaînalte, Cel ce ești bogat întru milă și bun, dă iertare robilor Tăi, celor ce au adormit mai înainte, rînduindu-i pe ei în cetele sfinților, ca un iubitor de oameni.

A Născătoarei :

Născut-ai mai presus de legile firii pe Ziditorul, Cel ce S-a făcut om. Pe Acela dar roagă-L, Preacurată, să treacă cu vederea nelegiuirile și păcatele tuturor.

Altă Pătrucințare

Irmos : Cel ce ai izbăvit prin înger...

Cel ce ai arătat pomenirile cinstiților mucenici a fi bucurie Bisericii Tale și veselie sufletului, bine ești cuvîntat în veci Doamne Dumnezeul părinților noștri.

Nu mințim Ție, Hristoase, nici Te tăgăduim, strigat-au mucenicii în mijlocul chinurilor, uimind pe judecătorii cei fără de lege ; bine ești cuvîntat în veci Doamne Dumnezeul părinților noștri.

Slavă..., a Treimii :

O ființă în trei Fețe cinstim : a Tatălui și a Fiului și a Duhului, strigînd cu proorocul : Bine ești cuvîntat în veci Doamne Dumnezeul părinților noștri.

Și acum..., a Născătoarei :

Cum ai născut ca o maică, și fecioară ai rămas ? Pe Dumnezeu am născut, nu cerca în ce chip, căci cîte voiește face, zice dumnezeiasca fiică.

Stih : Sfinților, care sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale, întru dînșii.

Ceată a mucenicilor de Dumnezeu aleasă învrednicește pe robii Tăi a fi închinători dumnezeiești și de viață făcătoarei Cruci a Mîntuitorului.

Stih : Fericiți sînt cei pe care i-ai ales și i-ai primit Doamne.

Împărate fără de moarte, vistierul vieții, învrednicește vieții Tale celei veșnice pe robii Tăi, pe care i-ai ales, întru credință și întru nădejde.

Irmosul :

Cel ce ai izbăvit prin înger pe ti«neri din foc, și cuptorul cel ce su«na ca tunetul l-ai prefăcut în rouă,

«bine eşti cuvîntat Dumnezeul pă«rinţilor noştri».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Mîntuitorule al tuturor...

Cu minte fără de temere, mergînd la luptele cele cu durere, mucenicilor, aţi suferit dureri trupeşti, şi mutîndu-vă la desfătarea cea fără de durere, uşuraţi toată durerea inimii.

Cei ce aţi schimbat cele de sus cu cele stricăcioase, pe mine cel stricat cu patimi trupeşti, mîntuiţi-mă prin post şi prin nevoinţa rugăciunilor, dumnezeieşti mucenici, rugînd pe Dumnezeul tuturor.

Cu rugăciunile mucenicilor Tăi, Hristoase, trimite milele Tale tuturor ; şi celor ce s-au mutat din viaţă la Tine, Dumnezeule cel milostiv, dăruieşte-le iertare datoriilor şi odihnă dumnezeiască.

A Născătoarei :

Ca ceea ce ai născut pe Dumnezeu cel fără de păcat, Născătoare de Dumnezeu, şterge păcatele noastre cu rugăciunile tale cele de Maică, şi ne mîntuieşte pe noi, cei ce strigăm : Binecuvîntaţi lucrurile Domnului pe Domnul.

Alta Patrucintare

Irmos : Tinerii cei de Dumnezeu cuvîntători...

Chinurile cele arzătoare ca focul, suferindu-le ca pe o răcoreală, mucenicilor, cu bucurie aţi strigat : Binecuvîntaţi lucrurile Domnului pe Domnul.

Tabăra mucenicilor cea din oastea lui Dumnezeu învingînd înşelăciunea, ca nişte biruitori au strigat: Binecuvîntaţi lucrurile Domnului pe Domnul.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Fiului împreună şi Tatălui şi Preasfîntului Duh închinîndu-ne, toţi cu credinţă să strigăm : Treime cea întru o Unime, mîntuieşte sufletele noastre.

Şi acum..., a Născătoarei :

Tu, Preacurată, fecioară şi maică te-ai arătat, născînd fără bărbat pe Dumnezeul tuturor. Deci roagă-L să mîntuiască pe robii Săi.

Stih : Minunat este Dumnezeu întru sfinţii Săi, Dumnezeul lui Israel.

Cu rugăciunile mucenicilor înveredniceşte, Hristoase Mîntuitorule, pe robii Tăi să se închine şi să vadă făcătoarea de viaţă Cruce a bunătăţii Tale.

Stih : Sufletele lor întru bunătăţi se vor sălăşlui şi seminţia lor va moşteni pămîntul.

Cel ce ai stricat puterea morţii cu învierea Ta cea din morţi, odihneşte cu aleşii Tăi pe cei ce s-au mutat, ca să Te laude pe Tine, Doamne.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm, şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Tinerii cei de Dumnezeu cuvîntă«tori în cuptor, împreună cu focul «şi văpaia călcînd-o au cîntat : Bi«necuvîntaţi toate lucrurile Domnu«lui pe Domnul».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Eva, cu adevărat...

Întărindu-vă mintea pe piatra cea înţelegătoare, mucenicilor, aţi rămas nebiruiţi de toate uneltirile vrăjmaşului. Pentru aceasta întăriţi-mă pe mine, cel pornit spre patimile cele stricătoare de suflet, cu rugăciunile voastre cele către Dumnezeu.

Dumnezeieşcule şi cu adevărat luminatule cor al mucenicilor, roagă

pe Stăpînul cel preabun, să ne dăruiască tuturor, în vremea postului, iertare de greșeale și bucurie veșnică.

Iubitorule de oameni, Cel ce ești singur bun, învrednicește pe robii Tăi, cei ce au adormit întru nădejdea învierii, a se împărtăși luminii Tale celei neînserate și veșnice și desfătării celei dulci; ca să Te slăvim pe Tine cu frică.

A Născătoarei :

Locaș luminii s-a făcut preasfîntul tău pîntece, Preacurată. Pentru aceasta cu credință strig către tine : Luminează luminile ochilor sufletului meu, și-mi arată cărarea cea dreaptă mie, celui ce cu inimă curată te fericesc.

Altă Patrucintare

Irmos : Mărimu-te pe tine...

Să săvîrșim, credincioșilor, pomenirea mucenicilor, ca să ne împărtășim măririi acelora, lăudînd răsplata luptelor lor.

De bărbăția voastră s-au temut foarte fiarele, focul s-a stins, arcurile s-au sfărîmat ; întru voi, mucenicilor, minunat este Dumnezeu.

Slavă..., a Treimii :

Fire mai presus de toată stăpînia, Unime în trei Fețe, Părinte și Fiule și Duhule Sfinte, lumină și viață, Stăpînie dumnezeiască, păzește pe cei ce Te preaslăvesc pe Tine.

Și acum..., a Născătoarei :

Te binecuvîntăm pe Tine, Dumnezeul lui Israel, Cel ce Te-ai arătat lumii din Fecioara și ai ridicat fruntea mîntuirii noastre.

Stih : Sfinților, celor ce sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dînșii.

Cei ce sînteți rugători pentru lume, mucenici ai lui Hristos, cu rugăciunile voastre, învredniciți-ne pe toți să vedem și să ne închinăm Crucii Lui.

Stih : Fericiți sînt cei pe care i-ai ales și i-ai primit, Doamne.

Unde izvorăște izvorul vieții, și cercetează lumina feței Tale, Fiule al lui Dumnezeu, acolo așază pe cei ce s-au mutat la Tine.

Irmosul :

Mărimu-te pe tine Maica lui Dum«nezeu, și te lăudăm Născătoare de «Dumnezeu Fecioară, că ai născut «pe Hristos, Mîntuitorul sufletelor «noastre».

LUMINÎNDA

Cel ce ai împodobit...

Slavă..., Cel ce stăpînești pe cei morți..., Și acum..., Ceea ce ești bucuria îngerilor... (vezi p. 223).

(Învățătura pentru Laude și pentru Stihoavnă, caut-o la Sîmbăta din a doua săptămînă, p. 223).

Bine este a ne mărturisi...

Ceasul întîi și otpustul.

LA LITURGHIE

Fericirile glasului ; Prochimenul zilei și al morților.

Apostolul din Epistola către Evrei și altul al morților.

Evanghelia de la Marcu și alta, a morților.

Chinonicul zilei și al morților.

DUMINICA

A TREIA A SFÎNTULUI ȘI MARELUI POST

ÎN CARE SE SĂRBĂTOREȘTE ÎNCHINAREA CINSTITEI ȘI DE VIAȚĂ FĂCĂTOAREI CRUCI

SÎMBĂTĂ SEARA

LA VECERNIA MICĂ

La Doamne, strigat-am..., se pun patru stihiri podobnice, glasul al 6-lea:

Podobie: Ingerești puteri...

Acum oștile îngerești însoțesc lemnul cel cinstit, cu bună cucernicie înconjurîndu-l, și cheamă pe toți credincioșii la închinare. Deci veniți cei ce vă luminați cu postul, să cădem la el cu bucurie și cu frică, strigînd cu credință: Bucură-te cinstită Cruce, întărirea lumii (de două ori).

Ca să ridici blestemul lui Adam, ai luat fără de întinare trupul nostru și Te-ai răstignit și ai murit, Iisuse preabunule. Pentru aceasta cinstim cu credință Crucea Ta și sulița, buretele, trestia și cuiele; și cerem să vedem Învierea Ta.

Încuiat-a șarpele prin lemn Edenul cel de demult; iar lemnul crucii l-a deschis tuturor celor ce voiesc să se curățească prin post și prin lacrimi. Deci văzîndu-l pe acesta pus înainte, veniți credincioșii să cădem la el cu frică, strigînd:

Deschide, Cruce, porțile cerurilor celor ce te iubesc pe tine.

Slavă... Și acum..., asemenea :

Cînd Te-a văzut pe Tine pironit pe Cruce, Cuvinte al lui Dumnezeu, ceea ce Te-a născut fără de sămînță s-a tînguit strigînd; Vai mie, Fiul meu preadulce! Ce smerenie este aceasta, Dumnezeul meu? Cum rabzi patimă de judecată nedreaptă, Cel ce ești fără de patimă? Laud cu cîntări înfricoșătoarea și nespusa pogorîre a Ta.

LA STIHOAVNĂ

Stihiri prosomice, glasul al 2-lea :

Podobie : Casa Efratului...

Dezlegîndu-ne de legăturile osîndirii celei de demult, noi credincioșii, prin lemnul Crucii, să slăvim pe Hristos, Cel ce s-a pironit pe dînsa.

Stih : Înălțați pe Domnul Dumnezeul nostru, și vă închinați la așternutul picioarelor Lui, că sfînt este (ps. 98,5).

Vino acum împreună cu noi, Davide, mișcă-ți alăuta cîntînd, înălțați pe Hristos, credincioșilor, și vă închinați așternutului picioarelor Lui.

Stih : Iar Dumnezeu, Împăratul nostru, mai înainte de veac a făcut mîntuire în mijlocul pămîntului (ps. 73,13).

Să înălțăm popoare, lemnul cel ce este pus înainte, prin care ne dă nouă Hristos mîntuire, și cu credință să-l sărutăm.

Slavă... Și acum..., a Crucii, a Născătoarei, asemenea :

Înălțat pe Cruce pentru oameni, văzînd pe Fiul tău, Fecioară, ai strigat tînguindu-te : Slavă milostivirii Tale!

Apoi : Acum liberează..., Sfinte Dumnezeule..., Preasfîntă Treime..., și după Tatăl nostru... :

Troparul, glasul 1 :

Mîntuiește, Doamne, poporul Tău, și binecuvintează moștenirea Ta; biruință binecredincioșilor creștini asupra celui protivnic dăruiește, și cu Crucea Ta păzește pe poporul Tău.

Ectenia mică și otpustul.

Iar după otpust, intră preotul cu diaconul și cu ecleziarhul în veșmîntărie și se îmbracă preotul și diaconul; și cădind cinstita cruce, zice diaconul : Binecuvintează, părinte! Iar preotul : Binecuvîntat este Dumnezeul nostru... Apoi : Sfinte Dumnezeule..., Preasfîntă Treime... și după Tatăl nostru... troparul Crucii : Mîntuiește, Doamne, poporul Tău... Slavă... Și acum..., Condacul.

Apoi, ridică preotul cinstita Cruce cu discul pe cap și o duce la sfînta masă, mergînd înainte paraclisierul cu două făclii aprinse. O așază pe sfîntul antimis, în locul Evangheliei, pe care o pune mai sus. Înaintea cinstitei Cruci arde luminare toată noaptea.

LA VECERNIA MARE

După ce preotul binecuvintează, se citește, după obicei Psalmul începătorilor; apoi se citește Catisma întîi.

La Doamne, strigat-am..., se pun 10 stihiri: 3 stihiri ale Învierii din Octoih, 3 ale lui Anatolie și 4 ale cinstitei Cruci.

Stihirile Crucii, glasul al 5-lea:

Podobie : Bucură-te cămara...

Strălucește, Cruce a Domnului, luminatele fulgere ale harului tău în inimile celor ce te cinstesc pe tine, și cu dragoste dumnezeiască te primesc, ceea ce ești de lume dorită; prin care a trecut mîhnirea lacrimilor, din cursele morții ne-am izbăvit, și la veselia cea neîncetată ne-am mutat. Arată bunăcuviința frumuseții tale, dăruind răsplătirile postirii robilor tăi, celor ce cer cu credință ocrotirea ta cea bogată și mila ta cea mare.

Bucură-te, Cruce purtătoare de viață, raiule cel frumos al Bisericii, pomul nestricăciunii, care ne-ai înflorit desfătarea slavei celei veșnice, prin care se alungă taberele demonilor și împreună se veselesc cetele îngerilor, și adunările credincioșilor prăznuiesc. Arma cea nebiruită, tăria cea neclintită, biruința împăraților, lauda preoților. Dă-ne și nouă acum să ajungem la Patimile lui Hristos și la Înviere!

Bucură-te, Cruce purtătoare de viață, semnul cel nebiruit al creștinătății, ușa raiului, întărirea credincioșilor, zidul cel dimprejurul Bisericii; prin care s-a pierdut și a încetat blestemul, s-a înghițit puterea morții și ne-am înălțat de pe pământ la cele cerești. Armă nebiruită împotriva demonilor, mărirea mucenicilor, podoaba cuvioșilor cu adevărat, limanul mîntuirii, ceea ce dăruiești lumii mare milă.

Veniți amîndoi cei întîi-ziditi, care ați căzut din ceata cea de sus, prin pizma ucigașului de oameni, pentru gustarea cea amară a mîncării din pomul cel de demult. Iată vine preacinstitul lemn cu adevărat, la care alergînd cu bucurie îmbrățișați-l și strigați către el cu credință: Tu ești sprijinul nostru, Cruce preacinstită, din al cărei fruct gustînd, am dobîndit nestricăciunea, luînd adevăratul Eden cel dintîi și mare milă.

Slavă..., glasul al 2-lea:

Hristoase Dumnezeul nostru, Cel ce ai primit răstignire de bunăvoie, spre învierea cea de obște a neamului omenesc, și prin trestia crucii sîngerîndu-Ți degetele cu vopsele roșii, Te-ai milostivit a iscăli pentru noi, ca un împărat, cele ce sînt de iertare; nu ne trece cu vederea pe noi cei ce sîntem amenințați iarăși cu depărtarea de la Tine. Ci Te milostivește, Unule, îndelung-Răbdătorule, spre poporul Tău, cel ce este în nevoi, și Te scoală și biruiește pe cei ce se luptă împotriva noastră ca un atotputernic.

Și acum..., a Născătoarei:

Dogmatica glasului.

Ieșire: Lumină lină...

Prochimenul: Domnul a împărățit... ectheniile și celelalte, după obicei.

LA LITIE

Stihirile hramului, Slavă... Și acum..., glasul al 5-lea:

Văzîndu-Te toată făptura răstignit pe cruce gol, pe Tine, Făcătorul și Ziditorul tuturor, s-a schimbat de frică și s-a tînguit; soarele și-a strîns lumina și pămîntul s-a clătinat; pietrele s-au despicat și catapeteasma templului s-a rupt; morții din morminte s-au sculat și Puterile îngerești s-au spăimîntat, zicînd: O, minune! Judecătorul se judecă și pătimește voind, pentru mîntuirea și înnoirea lumii.

LA STIHOAVNĂ

Stihirile Octoihului după Alfa-Vita.

Slavă... Și acum..., glasul al 4-lea:

Doamne, Cel ce ai ajutat în război preablîndului David, ca să supună pe cel de alt neam, fii împreună în război cu credinciosul nostru popor, și cu arma Crucii surpă pe vrăjmașii noștri. Arată, Milostive, spre noi milele Tale cele de demult; și să cunoască adevărat, că Tu ești Dumnezeu și că spre Tine nădăjduind biruim; rugîndu-se după obicei Preacurată Maica Ta, să se dăruiască nouă mare milă.

Troparul, glasul 1: Născătoare de Dumnezeu... (de două ori) și al Crucii, o dată: Mîntuiește, Doamne, poporul Tău... și cealaltă urmare a Privegherii.

Iar de nu este Priveghere, se zic troparul Învierii: Slavă... al Crucii, Și acum... al Născătoarei de Dumnezeu, al Învierii.

Să se știe:

Că de se va întîmpla înaintepraznuirea Bunevestirii în Duminica Crucii, să se caute tipicul de la sfîrșitul cărții, la litera H.

De se va întîmpla praznicul Bunevestirii în Duminica închinării Crucii, să se caute tipicul de la sfîrșitul cărții, la litera D.

DUMINICĂ DIMINEAȚA

După cei șase psalmi, Dumnezeu este Domnul... pe glasul Octoihului. Se cîntă troparul Învierii de două ori. Slavă... al Crucii. Și acum... al Născătoarei; Gavriil zicînd ție, Fecioară...

Și obișnuitele Catisme, și se cîntă Sedelnele Învierii.

De este hramul cinstitei Cruci, după Polieleu, Sedealna Crucii, glasul al 8-lea.

Podobie: Porunca cea cu taină...

Cu lemnul a golit întîi vrăjmașul raiul, pentru mîncare aducînd moarte; iar lemnul Crucii înfigîndu-se în pămînt, a adus oamenilor îmbrăcăminte de viață și toată lumea s-a umplut de toată bucuria. Pe care văzînd-o pusă spre închinare, împreună să strigăm lui Dumnezeu, popoare, cu credință: Plină este de slavă casa Lui.

Slavă... Și acum... tot aceasta.

Antifoanele glasului. Toată suflarea... Evanghelia Utreniei, ce va fi de rînd, a Învierii; Învierea lui Hristos văzînd...

Psalmul 50.

Slavă... glasul al 8-lea: Ușile pocăinței deschide-mi..., Și acum..., În cărările mîntuirii... Apoi, stihira, glasul 6: Stih: Miluiește-mă Dumnezeule... La mulțimea faptelor mele... (caută înapoi, la pagina 7).

CANOANELE

Canoanele Învierii și ale Născătoarei de Dumnezeu pe 6 și din Triod, pe 8, Tricîntarea, alcătuire a sfîntului Părintelui nostru Teodor Studitul.

TRICÎNTAREA

Cîntarea 1-a, glasul 1:

Irmos: Ziua Învierii...

Ziua aceasta de prăznuire este că prin Învierea lui Hristos moartea s-a arătat deșartă; lumina vieții a răsărit; Adam sculîndu-se dănțuiește cu bucurie; pentru aceasta strigăm cîntînd cîntare de biruință.

Ziua aceasta este a închinării cinstitei Cruci; veniți toți la dînsa. Că revărsînd razele cele luminoase ale Învierii lui Hristos, le pune înainte. Să o sărutăm deci toți, sufletește bucurîndu-ne.

Arată-te Crucea Domnului cea mare; arată-mi acum dumnezeiescul chip al frumuseții tale, învrednicindu-mă a fi închinător laudei tale; că strig către tine ca și către o însuflețită și te sărut.

Să laude cu un glas cerul și pămîntul, că pusă este înaintea tuturor preafericita Cruce, pe care fiind pironit trupește, Hristos s-a jertfit. Pe aceasta să o sărutăm, sufletește bucurîndu-ne.

Slavă..., a Treimii:

O Treime după Fețe, Unime după chip, Părinte și Fiule și Duhule; Unime întocmai puternică în sfat, în voință și în stăpînirea puterii, păzește lumea Ta, pace dăruindu-i.

Și acum..., a Născătoarei:

Neștiind nicidecum ispita de bărbat, Fecioară, ai născut prunc fără de sămînță; și prin acea preacurată naștere aduci pe Făcătorul tuturor, pe Hristos Dumnezeu. Deci pe Acela roagă-L, să împace toată lumea.

Catavasie:

Dumnezeiescul Moise a însemnat «mai înainte de demult în Marea «Roșie Crucea Ta, cînd a trecut pe

«Israel, tăind marea cu toiagul, cîn-
«tîndu-Ţi cîntarea ieşirii, Hristoase
«Dumnezeule».

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Veniţi să bem băutură nouă...

Veniţi să cîntăm cîntare nouă, prăznuind pierzarea iadului ; că Hristos S-a sculat din mormînt, omorînd moartea şi mîntuind toată lumea.

Veniţi credincioşilor să scoatem apă nu din fîntîna care izvorăşte apă stricăcioasă, ci din izvorul luminării, închinîndu-ne Crucii lui Hristos, întru care ne şi lăudăm.

Sărutînd acum Crucea Ta, pe care a închipuit-o oarecînd Moise cu palmele, biruim, Stăpîne Hristoase, pe Amalec cel netrupesc şi ne şi mîntuim prin ea.

Cu ochi şi cu buze curate, începînd cîntare de bucurie, să ne închinăm credincioşilor cu bucurie Crucii Domnului, întru cîntări lăudînd-o.

Slavă..., a Treimii :

Pe un Dumnezeu fără început, în trei ipostasuri cinstesc, pe cel nedespărţit după chipul Fiinţei : Pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Duhul cel viu, întru Care ne-am botezat.

Şi acum..., a Născătoarei :

Moise a văzut cu închipuire, de demult în rug taina ta, curată ; că precum pe acela văpaia nu l-a ars, aşa nici pîntecele tău focul Dumnezeirii.

Catavasie :

Întăreşte-mă, Stăpîne Hristoase, «cu Crucea Ta pe piatra credinţei, «ca să nu se clatine gîndul meu de «năvălirile vrăjmaşului celui rău ; «că numai Tu însuţi eşti sfînt».

SEDEALNA, glasul al 6-lea :

Crucea Ta, Doamne, s-a sfinţit, căci cu dînsa se fac tămăduiri celor bolnavi întru păcate ; prin ea cădem înaintea Ta, miluieşte-ne pe noi.

Stih : Înălţaţi pe Domnul Dumnezeul nostru şi vă închinaţi aşternutului picioarelor Lui, că sfînt este.

Astăzi s-a împlinit cuvîntul proorocului ; că iată ne închinăm la locul unde au stat picioarele Tale, Doamne. Şi gustînd din lemnul mîntuirii, am aflat mîntuire din patimile păcatului. Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Slavă...

Numai cît s-a înfipt lemnul Crucii Tale, Hristoase, temeliile morţii s-au clătinat, Doamne ; că cel pe care l-a înghiţit iadul cu poftă, l-a liberat cu cutremur. Arătat-ai nouă mîntuirea Ta, Sfinte ; pentru care Te slăvim pe Tine, Fiul lui Dumnezeu miluieşte-ne pe noi.

Şi acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu Fecioară, roagă pe Fiul tău, pe Hristos Dumnezeul nostru, Care de bunăvoie a primit a fi pironit pe Cruce şi a înviat din morţi, să mîntuiască sufletele noastre.

Cîntarea a 4-a :

Irmos : La dumnezeiasca strajă...

Iată a înviat Hristos ! zis-a îngerul mironosiţelor femei ; nu plîngeţi, ci mergînd spuneţi Apostolilor : Bucuraţi-vă ! Astăzi este mîntuirea lumii ; tirania vrăjmaşului a pierit cu moartea.

Bucuria cea pentru închinarea Crucii Tale celei purtătoare de viaţă, astăzi întîmpinînd-o, Hristoase, întîmpinare facem preasfintelor Tale Patimi, pe care le-ai suferit

pentru mîntuirea lumii, Mîntuitorule, ca un Atotputernic.

Astăzi se face bucurie în cer şi pe pămînt, că se arată lumii semnul lui Hristos, întreit fericita Cruce; că aceasta punîndu-se înainte, izvorăşte celor ce se închină ei har pururea curgător.

Ce-Ţi vom aduce Ţie, Hristoase? Că ne-ai dat cinstita Cruce să ne închinăm ei, pe care s-a vărsat sîngele Tău cel preasfînt şi s-a ţintuit trupul Tău cu piroane; pe care acum sărutînd-o Îţi mulţumim.

Slavă..., a Treimii:

Laud trei ipostasuri ale unei Dumnezeiri, ale Firii adică celei singure prin Sine fără despărţire; mărturisind pe Tatăl fără început şi pe Fiul şi pe Duhul Sfînt, o Domnie pe un scaun, o Împărăţie întocmai, o Stăpînie veşnică.

Şi acum..., a Născătoarei:

Numai tu, curată te-ai arătat între femei odor prea minunat, lucru înfricoşător; că tu ai înnoit firea, născînd fără de sămînţă, rămînînd iarăşi fecioară ca şi mai înainte; căci Cel ce S-a născut din tine este Dumnezeu adevărat.

Catavasie:

Pe Cruce văzîndu-Te pe Tine, Pu«ternice, luminătorul cel mare de «cutremur fiind cuprins şi-a strîns «şi şi-a ascuns razele; toată zidirea «a lăudat cu frică îndelungă-răbda«rea Ta, că s-a umplut pămîntul de «lauda Ta».

Cîntarea a 5-a:

Irmos: Să mînecăm cu mînecare adîncă...

Răsărit-ai din mormînt lumii, Lumina cea neapusă, strălucind nestricăciune şi micşorînd, Doamne, mîhnirea cea de moarte de la marginile lumii, ca un îndurat.

Să ne apropiem curăţiţi cu postul, cu căldură să sărutăm lemnul cel preasfînt cu laude; pe care Hristos răstignindu-se, a mîntuit lumea ca un milostiv.

Dănţuiesc cu veselie astăzi cetele îngerilor, pentru închinarea Crucii Tale; căci cu ea ai sfărîmat taberile demonilor, Hristoase Dumnezeul nostru, mîntuind neamul omenesc.

Alt rai s-a cunoscut Biserica, ca şi cel mai dinainte, avînd lemn purtător de viaţă Crucea Ta, Doamne, din care prin atingere luăm nemurire.

Slavă..., a Treimii:

Trei împreună fără de început slăvesc, pe un Dumnezeu întru o fiinţă; pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Duhul, o lumină întreit strălucitoare, o împărăţie întocmai stăpînitoare, în unime neamestecată.

Şi acum..., a Născătoarei:

Născut-ai după legea firii, dar mai presus de lege; că numai naşterea ta a fost fără de sămînţă. Felul naşterii tale este înfricoşător şi de gîndit şi de spus, ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Catavasie:

Dis-de dimineaţă Te lăudăm pe «Tine, Mîntuitorule îndurate, a«flînd pace prin Crucea Ta, prin ca«re ai înnoit neamul omenesc, du«cîndu-ne pe noi la lumină neînse«rată».

Cîntarea a 6-a:

Irmos: Pogorîtu-Te-ai în cele de dedesubt...

Sfărîmînd moartea, Hristoase, ai înviat ca un mare Împărat, chemîndu-ne pe noi din cămările iadului, spre desfătarea Împărăţiei cerurilor, în pămîntul nemuririi.

Bucurîndu-ne întru cîntări dumnezeieşti, să strigăm lui Dumnezeu credincioşii, sărutînd Crucea Domnului; că izvorăşte izvor de sfinţenie tuturor celor din lume.

Se împlineşte glasul scriitorului de cîntări: Că iată ne închinăm aşternutului preacuratelor Tale picioare Atotputernice, cinstitei Cruci, lemnului celui preadorit.

Lemnul pe care l-a văzut pus în pîinea Ta proorocul cel plîngător, adică Crucea Ta îndurate sărutînd-o, lăudăm legăturile Tale, îngroparea, sulița şi piroanele.

Sfînta Cruce pe care ai primit, Hristoase, să o porţi pe umeri şi să Te înalţi şi cu trupul să Te răstigneşti pe ea, sărutînd-o, luăm putere asupra vrăjmaşilor celor nevăzuţi.

Slavă..., a Treimii:

Unimea în trei Feţe o laud, şi Treimii întru o fiinţă mă închin; unui Dumnezeu, Unime întreită, unei lumini întreit strălucitoare, Tatălui şi Fiului şi Sfîntului Duh.

Şi acum..., a Născătoarei:

Minune mai mare decît toate minunile întru tine s-a arătat, ceea ce eşti mieluşea neîntinată. Că ai născut pe Mielul, Cel ce a şters păcatul lumii. Pe Care roagă-L îndelung, pentru cei ce te laudă pe tine.

Catavasie:

Chipul dumnezeieştii Cruci, Iona «mai înainte l-a însemnat în pînte«cele chitului, cu palmele întinse, «şi a ieşit din fiară, mîntuindu-se cu «puterea Ta, Cuvîntule».

CONDAC, glasul al 7-lea:

Nu mai păzeşte încă sabia cea de văpaie uşa Edenului, că într-însa a venit minunata legătură, prin lemnul Crucii. Acul morţii şi biruinţa iadului s-au alungat, că de faţă ai stat, Mîntuitorul meu, strigînd celor din iad: Intraţi iarăşi în rai.

ICOS

Trei cruci a înfipt Pilat în Golgota: două tîlharilor şi una Dătătorului de viaţă. Pe care văzînd-o iadul, a zis celor de jos: O! Slugile mele şi puterile mele, cine este Cel ce a înfipt piron în inima mea? Cu suliţă de lemn m-a împuns fără de veste şi mă rup. La cele dinăuntru ale mele mă doare, pîntecele meu se chinuieşte, simţirile-mi tulbură duhul şi mă silesc a lepăda din mine pe Adam şi pe cei din Adam, care îmi sînt daţi prin lemn; că lemnul pe ei iarăşi îi duce în rai.

SINAXAR

LA DUMINICA A TREIA A POSTULUI MARE

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În această zi, în Duminica a treia a Postului Mare, prăznuim închinarea cinstitei şi de viaţă făcătoarei Cruci.

Pentru că în timpul postului celui de patruzeci de zile ne răstignim şi noi oarecum, morţi fiind faţă de patimi, cu simţurile adormite şi potolite din pricina amărăciunii postului, ni se pune înainte cinstita şi de viaţă făcătoare Cruce ca să ne îmbărbăteze, să ne sprijine, să ne aducă aminte de patima Domnului nostru Iisus Hristos şi să ne mîngîie. Dacă Dumnezeu a fost răstignit pentru noi, oare nu trebuie ca şi noi să lucrăm mai mult pentru El? Nevoinţele noastre ni se uşurează cînd ni se aduce aminte şi de nădejdea slavei ce ni s-a dat prin Cruce. Căci după cum Mîntuitorul nostru urcîndu-se pe Cruce, a fost slăvit prin felul necinstit prin care s-au purtat oamenii cu El şi prin amărăciunile ce I-au pricinuit, tot aşa trebuie să facem şi noi ca să fim slăviţi împreună cu El, cu toate că îndurăm cu greu nevoinţele postului.

Se mai explică prăznuirea de azi şi în alt chip. După cum cei care călătoresc pe o cale aspră şi lungă, zdrobiţi de oboseală, dacă întîlnesc pe cale un copac umbros, se odihnesc puţin, aşezîndu-se sub el, şi oarecum refăcuţi termină şi restul drumului, tot aşa şi acum, în timpul postului, a fost sădită de Sfinţii Părinţi la mijlocul acestei căi obositoare Crucea cea aducătoare de viaţă, spre a

ne odihni, a răsufla și a ne face pe noi cei osteniți sprinteni și ușori pentru restul ostenelii.

Sau altă explicație. După cum la venirea unui împărat sînt purtate înainte steaguri'e lui și sceptrul, iar în urmă vine și el, plin de veselie și de bucurie pentru biruința avută, iar împreună cu el se bucură și supușii, tot așa și Domnul nostru Iisus Hristos, vrînd să arate biruința asupra morții și că are să vină cu slavă în ziua Învierii, a trimis înainte sceptrul Lui, semnul Lui cel împărătesc, crucea cea de viață făcătoare, care ne umple de multă bucurie, ne dă foarte mare ușurare și ne pregătește să fim gata să primim pe Împărat și să scoatem strigăte de bucurie întru întîmpinarea Biruitorului.

A fost așezată Sfînta Cruce în săptămîna de la mijloc a postului celui de patruzeci de zile pentru următoarea pricină: Sfîntul Post de patruzeci de zile se aseamănă cu izvorul cel din Mera, din pricina asprimii, amărăciunii și lipsei de trai bun ce ne face postul. După cum dumnezeiescul Moise cînd a băgat lemnul în mijlocul izvorului, l-a îndulcit, tot așa și Dumnezeu, Care ne trece prin Marea Roșie cea spirituală și ne scoate de la nevăzutul Faraon, prin lemnul cel de viață făcător al cinstitei și de viață făcătoarei Cruci, îndulcește amărăciunea postului celui de patruzeci de zile și ne mîngîie pe noi care trăim ca în pustie pînă ce ne va duce, prin învierea Lui, la Ierusalimul cel spiritual.

Sau altă explicație. Deoarece crucea se numește și este pomul vieții, iar acel pom a fost sădit în mijlocul raiului, în Eden, în chip potrivit și dumnezeiești Părinți l-au sădit pe acesta în mijlocul postului celui de patruzeci de zile ca să ne amintească și de lăcomia lui Adam, dar în același timp să ne arate, prin pomul acesta și înlăturarea osîndei lui. În adevăr dacă mîncăm din el nu mai murim, ci trăim.

Prin puterea Crucii, Hristoase Dumnezeule, păzește-ne de ispitele celui viclean, învrednicește-ne să ne închinăm dumnezeieștilor tale Patimi și Învierii celei purtătoare de viață, ducînd la capăt cu ușurință calea acestui post de patruzeci de zile și ne miluiește pe noi ca un singur bun și de oameni iubitor. Amin.

Cîntarea a 7-a:

Irmos: Cel ce ai izbăvit pe tineri...

Înviat-ai din mormînt a treia zi, Doamne, ca cel ce doarme, ucigînd pe portarii iadului cu dumnezeiasca putere și ai sculat pe strămoșii cei de demult, Dumnezeul părinților, Cel ce însuți ești binecuvîntat și preaslăvit.

Dănțuind cu lira de cîntări, să ne bucurăm astăzi popoare întru închinarea Crucii, slăvind pe Hristos, Cel ce s-a răstignit pe ea, pe Dumnezeul părinților, Cel singur binecuvîntat și preaslăvit.

Cel ce ai arătat organul morții vistierie de viață, pe care lumea o sărută, adică Crucea Ta, Împărate al tuturor, sfințește pe cei ce se închină ei, Dumnezeul părinților, Cel ce Însuți ești binecuvîntat și preaslăvit.

Cel ce Însuți ești milostiv și îndurat, Iisuse, luminează, sfințește pe cei ce se închină cu credință Crucii Tale și dumnezeieștilor Patimi, Dumnezeul părinților, Cel ce Însuți ești binecuvîntat și preaslăvit.

Slavă..., a Treimii:

Laud Unimea, Dumnezeirea cea în trei ipostasuri; că lumină este Tatăl, lumină Fiul, lumină Duhul, rămînînd lumină nedespărțită după unitatea cea firească și cu trei raze ale Fețelor strălucind.

Și acum..., a Născătoarei:

Tu ești propovăduirea cea cu multe numiri a tuturor proorocilor; că ușă a lui Dumnezeu, năstrapă de aur, pămînt sfînt te-ai arătat, Fecioară dumnezeiască mireasă, născînd cu trup pe Iisus Hristos, Dumnezeul părinților, Cel preaslăvit.

Catavasie :

Cel ce ai izbăvit pe tineri din vă-
«paie ai venit pe pămînt luînd trup,
«şi pe Cruce pironindu-Te, mîntui-
«re ne-ai dăruit nouă, Hristoase, Cel
«singur binecuvîntat, Dumnezeul
«părinţilor şi preaslăvit».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Această numită şi sfîntă zi...

Pentru ce ţineţi acum miresme în mîini şi pe cine căutaţi? Tînărul care s-a arătat acum femeilor la mormînt, a strigat : S-a sculat Hristos, Dumnezeul nostru, ridicînd firea noastră cea omenească din adîncul iadului.

Bucură-te lemn de trei ori fericit şi dumnezeiesc, Cruce, lumina celor din întunerîc, care arăţi mai înainte cu strălucirea ta razele Învierii lui Hristos, în lumea cea cu patru părţi; învredniceşte pe toţi credincioşii să ajungă Paştile.

În această zi mirosim miresmele dumnezeiescului vas de mir, lemnul cel cu mireasmă de viaţă, Crucea lui Hristos. Să mirosim mirosul cel de Dumnezeu însuflat, închinîndu-ne ei cu credinţă în veci.

Vino Elisei proorocule, spune de faţă ce lemn a fost acela pe care l-ai băgat în apă ? Crucea lui Hristos, prin care am fost traşi din adîncul stricăciunii, închinîndu-ne ei cu credinţă în veci.

Mai înainte închipuind Iacov de demult Crucea Ta, s-a închinat vîrfului dumnezeiescului toiag al lui Iosif, de mai înainte cunoscînd a fi aceasta sceptrul cel înfricoşător al împărăţiei Tale, Hristoase ; căreia acum ne închinăm cu credinţă în veci.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

O fiinţă în trei Feţe slăvesc, fără amestecare, cîte treile osebite după ipostasuri ; că după chipul firii nu despart pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Duhul ; că un Dumnezeu este peste toate în veci.

Şi acum..., a Născătoarei :

Tu una dumnezeiască mireasă, Marie, te-ai arătat între maici fecioară, născînd fără bărbat pe Mîntuitorul Hristos şi păzind pecetea curăţiei ; pe tine te fericim credincioşii în veci.

Catavasie :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm, şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

În groapa leilor aruncat fiind oa-
«recînd marele între prooroci Da-
«niel, mîinile în chipul crucii întin-
«zîndu-şi, nevătămat s-a păzit de a
«fi mîncare lor, binecuvîntînd pe
«Hristos în veci».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Luminează-te, luminează-te...

În mormînt Te-ai pogorît, Dătătorule de viaţă Dumnezeule, şi ai sfărîmat toate încuietorile şi zăvoarele şi ai înviat pe morţii care strigau : Slavă Învierii Tale, Hristoase, Mîntuitorule atotputernice.

Mormîntul Tău, Hristoase, mi-a izvorît viaţă ; că venind de faţă Tu Cel ce ţii viaţa, ai strigat celor ce locuiau în morminte : Cei din legături dezlegaţi-vă, că Eu am venit în lume răscumpărare.

Să salte cu laude toate lemnele pădurii, văzînd lemnul Crucii, cel de un nume cu ele, sărutat astăzi ; pe care Hristos şi-a înălţat capul, precum proroceşte dumnezeiescul David.

Eu, cel ce am murit prin pom, te-am aflat pe tine pom de viaţă, purtătoare de Hristos, Crucea mea, păzitoarea mea cea nebiruită, puterea cea tare asupra demonilor ; ţie

mă închin astăzi strigînd: Sfinţeşte-mă cu mărirea ta.

Veseleşte-te, bucură-te Biserica lui Dumnezeu, închinîndu-te astăzi de trei ori fericitului lemn, al preasfintei Cruci a lui Hristos, căreia slujesc cetele îngereşti, şi cu frică îi stau înainte.

Slavă..., a Treimii:

Ţie mă închin, Dumnezeire sfîntă, Treimii după Feţe, Unimii după fire, Tatălui şi Fiului şi Duhului Sfînt, unei Stăpînii şi unei împărăţii, care stăpîneşte toate.

Şi acum..., a Născătoarei:

Tu eşti Fecioară, muntele cel mare, întru care S-a sălăşluit Hristos, precum strigă dumnezeiescul David: prin care noi ne-am înălţat de pe pămînt la cer, făcîndu-ne fii prin Duhul, întru tot fericită.

Catavasie:

O, Maică Fecioară şi adevărată «Născătoare de Dumnezeu, ceea ce «ai născut fără sămînţă pe Hristos, «Dumnezeul nostru, pe Cel ce s-a «înălţat cu trupul pe Cruce, toţi «credincioşii Îl slăvim şi te mărim «acum după vrednicie».

Luminînda Învierii

Slavă..., a Crucii:

Podobie: Cu ucenicii să ne suim...

Văzînd astăzi pusă înainte cinstită Crucea lui Hristos, să ne închinăm ei şi să ne veselim cu credinţă, cu dragoste sărutînd-o; şi rugînd pe Domnul, Cel ce s-a răstignit pe ea de bunăvoie, să ne învrednicească pe noi pe toţi a ne închina cinstitei Cruci şi a ajunge fără osîndire Învierea.

Şi acum..., a Născătoarei:

Lemnului pe care şi-a întins preacuratele palme Fiul tău, Preacurată, răstignindu-se pentru noi acum cu credinţă ne închinăm; dăruieşte-ne nouă pace, ca să ajungem şi la preacinstitele Patimi, cele de mîntuire a lumii, şi să ne închinăm zilei Paştilor celei luminoase şi lumii de bucurie, celei numite Doamnă şi purtătoare de lumină.

LA LAUDE

Se pun 8 stihiri cîntînd: 4 stihiri ale Învierii, din Octoih, şi 4 podobii din Triod, repetînd pe cea dintîi, glasul al 4-lea:

Podobie: Ca pe un viteaz între mucenici...

Cu glasuri să strigăm şi cu cîntări să slăvim cinstita Cruce, sărutînd-o şi către ea să strigăm: Preacinstită Cruce, sfinţeşte sufletele şi trupurile noastre cu puterea ta, şi ne păzeşte neîncetat de toată vătămarea protivnicilor, pe cei ce ne închinăm ţie cu dreaptă credinţă.

Apropiaţi-vă să scoateţi ape neîmputinate, care se toarnă înaintea voastră prin harul Crucii. Iată că vedem pus înainte lemnul cel sfînt, izvorul darurilor cel adăpat cu sîngele şi cu apa Stăpînului tuturor, Care s-a înălţat pe ea de bunăvoie, şi a înălţat pe oameni.

Stih: Înălţaţi pe Domnul Dumnezeul nostru şi vă închinaţi la aşternutul picioarelor Lui, că sfînt este.

Întărirea Bisericii, puterea împăraţilor, lauda monahilor şi mîntuirea tu eşti preacinstită Cruce. Pentru aceasta închinîndu-ne ţie, ne luminăm astăzi inimile şi sufletele cu dumnezeiescul har al Celui ce s-a pironit pe tine şi a surpat puterea vicleanului şi blestemul l-a ridicat.

Stih: Iar Dumnezeu, Împăratul nostru, mai înainte de veac a făcut mîntuire în mijlocul pămîntului.

Şi se repetă stihira cea dintîi.

Apoi Stihul: Scoală-Te, Doamne Dumnezeul meu, înalţă-se mîna Ta, nu uita pe săracii Tăi, pînă în sfîrşit.

Şi se cîntă stihira zilei, glasul al 8-lea, însuşi glasul :

Domnul tuturor ne-a învăţat cu pildă, ca să ne ferim de gîndul cel măreţ al fariseilor celor prea răi, şi tuturor le-a arătat să nu gîndească cu trufie mai mult decît se cuvine a gîndi. Că El însuşi făcîndu-Se pildă şi asemănare, S-a micşorat pe Sine pînă la Cruce şi la moarte. Deci mulţumindu-I cu vameşul, să zicem : Dumnezeule, Cel ce ai pătimit pentru noi şi fără patimă ai rămas, izbăveşte-ne pe noi de patimi şi mîntuieşte sufletele noastre.

Slavă..., tot aceasta.

Şi acum... Preabinecuvîntată eşti... Doxologia mare.

Iar cînd strana începe să cînte : Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu..., preotul se îmbracă în toate veşmintele cele preoţeşti (sau unde va fi mai mare, este dator cel mai mare să o facă) şi luînd cădelniţa, cădeşte sfînta masă şi cinstita Cruce, apoi luînd-o pe disc, iese pe partea stîngă, pe uşa dinspre miazănoapte, mergînd înaintea lui cu două sfeşnice şi cu cădelniţa şi merge drept spre uşile împărăteşti ; şi sfîrşindu-se Doxologia şi Sfinte Dumnezeule..., preotul zice : Cu înţelepciune drepţi... Şi se cîntă troparul : Mîntuieşte, Doamne, poporul Tău... (de 3 ori).

Şi preotul, purtînd cinstita Cruce, vine înaintea sfintelor uşi şi fiind acolo gătit analog, pune deasupra lui cinstita Cruce, apoi luîndu-i acoperămîntul, cădeşte în chipul crucii, în patru părţi.

Şi îndată, preotul cîntă troparul, glasul al 6-lea :

Crucii Tale, ne închinăm, Stăpîne, şi sfîntă învierea Ta o lăudăm şi o slăvim (de trei ori).

Apoi şi strănile, cu glas mare, cîntă acelaşi tropar, tot de trei ori.

De va fi în mînăstire, egumenul sau locţiitorul său trece între preoţii slujitori şi fac împreună două metanii înaintea sfintei Cruci de pe analog. Apoi sărută sfînta Cruce, întîi cel mai mare şi pe urmă ceilalţi, încheind cu a treia metanie. Asemenea fac cei din strana dreaptă şi din strana stîngă, ca şi fraţii, închinîndu-se cîte doi, după rînduială. În timpul cît se închină fraţii, se cîntă la străni aceste stihiri, pe glasul al 2-lea :

Veniţi credincioşilor să ne închinăm lemnului celui de viaţă făcător, pe care Hristos, Împăratul slavei, de bunăvoie mîinile întinzîndu-şi, ne-a înălţat la fericirea cea dintîi, pe care mai înainte vrăjmaşul prin plăcere amăgindu-ne, a făcut să fim izgoniţi de la Dumnezeu. Veniţi, credincioşilor, să ne închinăm lemnului prin care ne-am învrednicit a sfărîma capetele vrăjmaşilor celor nevăzuţi. Veniţi toate rudeniile neamurilor, Crucea Domnului cu cîntări să o cinstim. Bucură-te Cruce, scăparea cea desăvîrşită a lui Adam celui căzut ; întru tine binecredincioşii creştini se laudă, căci cu puterea ta pe popoarele păgîne le-au biruit. Pe tine acum cu frică creştinii sărutîndu-te, şi pe Dumnezeu, Cel ce s-a pironit pe tine, Îl slăvim grăind : Doamne, Cel ce Te-ai răstignit pe ea, miluieşte-ne pe noi, ca un bun şi de oameni iubitor.

Altă stihiră, glasul al 8-lea :

Astăzi Stăpînul făpturii şi Domnul slavei, pe Cruce a fost pironit şi în coastă a fost împuns, fiere şi oţet a gustat, dulceaţa Bisericii ! Cu cunună de spini a fost încununat, Cel ce acoperă cerul cu nori. Cu haină de ocară a fost îmbrăcat şi peste obraz a fost bătut cu mînă de ţărînă Cel ce a zidit pe om cu mîna. Pe spate a fost bătut, Cel ce îmbracă cerul cu nori. Scuipări şi răni a luat şi ocări şi pumni, şi toate le-a răbdat pentru mine, cel osîndit, Mîntuitorul meu şi Dumnezeu, ca să mîntuiască lumea de înşelăciune, ca un milostiv.

Slavă..., acelaşi glas :

Astăzi Cel neapropiat după fiinţă mie apropiat s-a făcut, şi a pătimit Patimi, Cel ce m-a slobozit pe mine din patimi. Cel ce dă lumină orbilor, de buzele celor fără de lege a

fost scuipat şi şi-a dat spatele spre răni, pentru cei robiţi. Pe Care Curata şi Maica lui pe Cruce văzindu-L, cu durere a zis : Vai mie, Fiul meu ! De ce ai făcut aceasta ? Cel împodobit cu frumuseţea mai mult decît toţi oamenii, fără suflare şi fără podoabă Te arăţi, neavînd chip, nici frumuseţe. Vai mie, lumina mea ! Nu pot să Te văd adormit ; la cele dinlăuntru mă rănesc şi cumplită sabie prin inima mea trece. Laud patimile Tale, închinu-mă milostivirii Tale, îndelung-Răbdătorule Doamne, slavă Ţie.

Şi acum..., glasul al 6-lea :

Astăzi s-a împlinit cuvîntul proorocesc ; că iată ne închinăm la locul unde au stat picioarele Tale, Doamne. Şi din lemnul mîntuirii gustînd, slobozire din patimile păcatului am dobîndit. Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Apoi, ecteniile şi otpustul.

Stihira Evangheliei, în pridvor, şi Ceasul întîi, la care se citeşte învăţătura Sfîntului Teodor Studitul şi otpustul deplin.

LA LITURGHIE

Fericirile glasului pe 6 şi din Canonul Crucii, Cîntarea a 3-a, pe 4.

În loc de Sfinte Dumnezeule... se cîntă :

Crucii Tale ne închinăm, Stăpîne şi sfîntă învierea Ta o lăudăm şi o mărim.

Apostolul din Epistola către Evrei.

Evanghelia de la Marcu.

CHINONICUL

Însemnatu-s-a peste noi lumina feţei Tale, Doamne, Aliluia (ps. 4,6).

LUNI

în a patra săptămînă a Sfîntului şi Marelui Post

LA VECERNIE, DUMINICĂ SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun 10 stihiri : 4 stihiri de umilinţă, din Octoih, şi podobnicele din Triod, alcătuire a lui Iosif, glasul al 8-lea :

Podobie: Doamne, de ai şi stat...

Doamne, Cel ce Ţi-ai întins mîinile pe Cruce de bunăvoie, învredniceşte-ne pe noi să ne închinăm ei, întru umilinţa inimii, luminîndu-ne bine cu postirile şi cu rugăciunile, cu înfrînarea şi cu facerea de bine, ca un bun şi de oameni iubitor.

Doamne, curăţeşte mulţimea păcatelor mele, după mulţimea milei Tale, Preaîndurate, şi mă învredniceşte a vedea cu suflet curat Crucea Ta, şi a o săruta în această săptămînă a postului, ca un iubitor de oameni.

Altă stihiră podobnică, alcătuire a lui Teodor, glasul al 3-lea :

Podobie : Mare minune...

Mare minune ! Se vede lemnul pe care s-a răstignit Hristos cu trupul. Lumea se închină Lui şi luminîndu-se strigă : O, putere a Crucii ! Că numai văzută fiind arde pe demoni ! Şi închipuită fiind se arată arzîndu-i ; te fericesc pe tine, lemnule preacurate ; te cinstesc şi mă închin ţie cu frică şi slăvesc pe Dumnezeu, Care prin tine mi-a dăruit viaţă fără de sfîrşit.

Și 3 stihiri din Minei. Slavă... Și acum..., a Născătoarei.

Ieșire: Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 8-lea:

Dat-ai moștenire celor ce se tem de numele Tău, Doamne.

Stih 1: De la marginile pământului către Tine am strigat.

Stih 2: Acoperi-mă-voi întru acoperământul aripilor Tale.

Stih 3: Așa voi cînta numele Tău în veci.

Și iarăși:

Dat-ai moștenire celor ce se tem...

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, glasul al 8-lea, însuși glasul:

Nu cutez eu, ticălosul, să privesc cu ochii la cer, pentru faptele mele cele viclene. Ci ca vameșul suspinînd, strig Ție: Dumnezeule, milostivește-Te spre mine păcătosul și de fățărnicia cea fariseiască mă izbăvește, ca un milostiv (de două ori).

A mucenicilor:

Mucenicii Domnului tot locul sfințiți, și toată boala tămăduiți; și acum rugați-vă, să se izbăvească din cursele vrăjmașului sufletele noastre, rugămu-vă.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei:

Cele cerești te laudă pe tine, ceea ce ești plină de har, Maică, care nu știi de mire, și noi preamărim nașterea ta cea fără urmă. Născătoare de Dumnezeu, roagă-te să se mîntuiască sufletele noastre.

De se va întîmpla Bunavestire în lunea din săptămîna a 4-a sau a 5-a sau a 6-a, să se caute Tipicul de la sfîrșitul cărții la litera E.

LUNI DIMINEAȚA

Treimicele glasului.

După întîia Catismă, se zic Sedelnele cele de umilință din Octoih, ale glasului ce se va întîmpla.

După a doua Catismă, se zice această Sedealnă, alcătuire a lui Iosif, glasul al 8-lea:

Podobie: Înviat-ai din morți...

Să ne închinăm credincioșii preacinstitului lemn, pe care s-a înălțat Făcătorul tuturor; că stă înainte sfințind pe cei ce se apropie de dînsul cu sufletul și cu trupul, curățind întinăciunea păcatului celor ce postesc cu credință, și laudă pururea pe Hristos, pe Unul făcătorul de bine.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei:

Cuvîntul Tatălui pe pămînt S-a pogorît și îngerul luminii a strigat către Născătoarea de Dumnezeu: Bucură-te, binecuvîntată, ceea ce ai păzit tu singură cămara, zămislind întru tine pe Dumnezeu și Domnul cel mai înainte de veci, ca să mîntuiască din rătăcire neamul omenesc ca Dumnezeu.

După a treia Catismă, Sedealna, alcătuire a lui Teodor, glasul al 3-lea:

Podobie: De frumusețea fecioriei...

Înjumătățind acum postul și ajungînd, Hristoase al meu, la închinarea purtătoarei de viață Crucii Tale, căzînd înaintea Ta strigăm către Tine: Mare ești, Iubitorule de oameni, și mari sînt lucrurile Tale; că ai arătat cinstită Crucea Ta, căreia cu frică închinîndu-ne strigăm: Slavă marii Tale milostiviri.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei:

Ca o viță nelucrată ai odrăslit, Fecioară, strugurele cel preafrumos, care izvorăște nouă vinul cel de mîn-

tuire, veselind sufletele și trupurile tuturor. Pentru aceasta, ca pe o pricină a bunătăților, fericindu-te pe tine, pururea cu îngerul strigăm ție: Bucură-te, ceea ce ești plină de har.

Psalmul 50

CANOANELE

Canonul Mineiului și această Tricintare. Și se citește Cîntarea întîia din Psaltire.

TRICÎNTAREA

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea:

Irmos: Pe gonaciul Faraon...

Închinarea cea de lumină purtătoare a Crucii s-a arătat tuturor, împrăștiind ca un soare raze de mîntuire și luminînd pe toți cei cuprinși de întunecarea patimilor. Deci să alergăm împreună, să o sărutăm pe ea cu curăție.

Curățindu-ne cu harul postului, veniți cu gînd preacurat să strigăm glas de mulțumire Celui singur curat: Tu, Cuvinte, Ți-ai dat sîngele pentru noi toți, Tu și cu Crucea ne sfințește.

Împiedicîndu-mă de năvălirile șarpelui, zac pururea în cădere nefericită, Mîntuitorule. Cel ce ai îndreptat căderea celor întîi-ziditi, prin patimă și prin Cruce, îndreptează-mă și mă povățuiește spre plinirea voilor Tale.

A Născătoarei:

Stînd lîngă Crucea Ta, Doamne, ceea ce nu știe de nuntă, și văzînd rănile Tale, Stăpîne, rănindu-se a zis: Vai mie, Fiule!, eu care am scăpat întru nașterea Ta de durere, acum cu dureri mă chinuiesc.

Altă Tricintare

Alcătuire a lui Teodor, glasul al 3-lea:

Irmos: Să cîntăm Domnului...

Această sfîntă și luminată săptămînă punînd cinstita Cruce înaintea lumii, veniți să o sărutăm cu frică și cu dragoste, luminîndune sufletele și slăvind cu cîntări pe Hristos, Cel ce s-a pironit pe ea.

Crucii Tale, Hristoase, toți ne închinăm, făcînd întîmpinare mai înainte Învierii Tale. Lăudăm piroanele Tale, cinstim și sulița Ta, curățindu-ne cu acestea buzele și ochii sufletului și ai trupului.

Slavă..., a Treimii:

Treime ce ești lăudată întru Unime de o ființă, Părinte și Fiule, împreună cu Duhul cel mai presus de totul Sfînt, Dumnezeire fără început, pururea vecuitoare, nezidită, izvorule al luminii, și viață, Ție, Ceea ce ai înființat toate, ne închinăm toți oamenii.

Și acum..., a Născătoarei:

Lăudămu-te pe tine, Fecioară curată, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești car de heruvimi, din care S-a născut Dumnezeu; că numai tu te-ai făcut izvor de nestricăciune, izvorînd viață tuturor, din care scoțînd luăm tămăduiri.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Înjumătățind curgerea celor patruzeci de zile ale postului, veniți să mergem cu dragoste împreună cu Hristos la dumnezeiasca Patimă. Ca împreună cu Dînsul răstignindu-ne, să ne facem părtași Învierii lui.

Irmosul:

Să cîntăm Domnului Celui ce a «făcut minuni înfricoșătoare în Ma«rea Roșie. Căci cu marea a acope«rit pe cei protivnici și a mîntuit pe

«Israel. Aceluia Unuia să-I cîntăm, «că S-a preaslăvit».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : De şapte ori cuptorul...

Doamne, miluieşte-mă şi Te milostiveşte spre mine, cel ce mi-am rănit şi sufletul şi mintea cu patimi înveninate ; şi cu Crucea Ta, ca şi cu o platoşă mă întrarmez, şi cu picăturile cele vărsate din coasta Ta. Ca să cîntăm cu osîrdie : Preoţi binecuvîntaţi-L, popoare preaînălţaţi-L întru toţi vecii.

Pe tine, preacinstită Cruce, te-a închipuit mai înainte Moise oarecînd în munte, înălţîndu-şi mîinile şi biruind pe Amalec. Căreia închinîndu-ne astăzi, înfrîngem taberele demonilor cele străine, şi cu credinţă cîntăm : Preoţi binecuvîntaţi-L, popoare preaînălţaţi-L întru toţi vecii.

Pe mine, cel împilat de patimi, şi de vrăjmaşi împiedicat, şi de obiceiul meu cel rău atras, Milostive, miluieşte-mă şi cu Crucea Ta mă întrarmează, ca să cînt cu inimă întreagă : Tineri binecuvîntaţi, preoţi lăudaţi, popoare preaînălţaţi-L întru toţi vecii.

A Născătoarei :

Cu durere suspinînd, ca o maică tînguindu-te, şi greutatea cea dinlăuntru nerăbdînd-o, la Cruce te-ai uitat, strigînd către Cel ce S-a născut din pîntecele tău : Fiule ! Ce vedere este aceasta ? Cum pătimeşti Cel ce eşti din fire fără patimă, vrînd cu adevărat să liberezi din stricăciune neamul omenesc ?

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Dumnezeu, Cel slăvit...

Văzînd Crucea lui Hristos, pusă în biserică, să ne apropiem cu frică şi cu credinţă, fraţilor, şi să ne închinăm ei, strigînd : tu ai înflorit viaţă oamenilor, ceea ce eşti purtătoare de lumină.

Purtătoare de biruinţă în războaie te-a arătat pe tine cerul, făcătoare de viaţă Crucea noastră, ceea ce eşti armă nebiruită creştinilor, surpare vrăjmaşilor, întărire Bisericilor şi mîntuire credincioşilor.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Pe Tatăl cel sfînt slăvesc, pe Fiul cel sfînt cinstesc, şi pe Duhul Sfînt laud, pe Treimea cea de o fiinţă şi singură prin Sine; pe fiecare din acestea Dumnezeu, lumină şi lumini, care ies ca dintr-un soare.

Şi acum..., a Născătoarei :

Bucură-te uşă neumblată ; bucură-te rug nears ; bucură-te năstrapă de aur ; bucură-te munte netăiat ; bucură-te Născătoare de Dumnezeu; nădejdea cea tare şi zidul celor ce nădăjduiesc spre tine.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Înjumătăţind postul, să luăm îndrăznire cu duhul, bine şi bărbăteşte călătorind, fraţilor, cu Dumnezeu, spre cealaltă vreme a Lui ; ca să vedem cu bucurie şi Paştile lui Hristos, Cel ce a înviat.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm, şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Pe Dumnezeu, Cel slăvit de îngeri «neîncetat întru cei de sus, cerurile «cerurilor, pămîntul şi munţii, dea-«lurile şi adîncul şi tot neamul o-«menesc, cu cîntări, ca pe Făcăto-«rul şi Mîntuitorul, binecuvîntaţi-L «şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Înfricoşatu-s-a tot auzul...

Binecuvîntînd Iacov de demult, pe nepoţi, a închipuit prea lămurit mai înainte cinstită Crucea Ta, prin care, Îndurate, binecuvintează-ne pe noi, dăruindu-ne harul cel dătător de sfinţenie, nouă celor ce ne închinăm ei, şi pe Tine Răscumpărătorul tuturor, Te slăvim.

Cu apa postului curăţindu-ne, credincioşilor, sufletul şi mintea, să sărutăm Lemnul cel dătător de viaţă şi dumnezeiesc; că iată stă de faţă înaintea tuturor, izvorînd dumnezeiască iertare şi lumină cerească, viaţă şi adevărată bucurie.

Ştiu că va să vii, Doamne, judecător înfricoşător întru slava Dumnezeirii şi va să vădeşti atunci cele ascunse ale tuturor. Pentru aceasta strig Ţie, Bunule : Greşit-am, iartămă ! Să nu vădeşti păcatele mele cele multe şi rele.

A Născătoarei :

Mielușeaua văzînd de demult pe Mielușelul fiind tras la junghiere, şi lumina soarelui întunecîndu-se, plîngînd a zis : Soare al slavei, Iisuse, ai apus murind ; să răsară lumina Învierii, celor ce Te iubesc pe Tine.

Altă Tricîntare

Irmos : La muntele Sinai...

Să ne închinăm toţi astăzi, la locul unde au stat picioarele Stăpînului şi Dumnezeu, adică preacinstitei Cruci, precum strigă David cel de Dumnezeu mult-grăitor ; căci Cel ce ţine toate în palmă, s-a înălţat pe ea.

Cei ce locuiţi pe pămînt apropiaţi-vă curăţiţi prin post, şi văzînd astăzi pusă înainte preacinstita Cruce, închinaţi-vă cu frică, şi cu credinţă vă veseliţi, şi vă bucuraţi împreună, luînd sfinţire sufletelor.

În fiinţă, Unime nedespărţită este Treimea, Dumnezeirea cea peste toate, Care unită fiind în fire, Se împarte după Feţe îndeosebi; că nedespărţită fiind Se desparte, una fiind Se întreieşte; Aceasta este: Tatăl şi Fiul şi Duhul cel viu, Cea care păzeşte toate.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cine a auzit: fecioară să fie născătoare de prunc şi maică fără de bărbat ? Marie, tu săvîrşeşti minunea aceasta. Dar spune-mi în ce chip ? Nu cerceta adîncurile naşterii lui Dumnezeu. Aceasta este foarte adevărată, dar înţelegerea ei este mai presus de mintea omenească.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Să aducem laudă de mulţumire lui Dumnezeu tot poporul ; că văzînd acum preasfînta Cruce o sărutăm. Deci cunoaşteţi şi sînteţi biruiţi de ea, demonilor ; iar neamurile cele păgîne cunoaşteţi şi vă plecaţi, că prin ea cu noi este Dumnezeu.

Irmosul :

La muntele Sinai, în rug Te-a vă«zut Moise pe tine, care ai zămis«lit în pîntece focul Dumnezeirii fă«ră de ardere ; iar Daniel te-a văzut «munte netăiat, Isaia te-a numit to«iag odrăslit din rădăcina lui «David».

Lumininda glasului, de trei ori.

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, glasul al 6-lea :

Calea cea mai bună a înălţării ai arătat, Hristoase, a fi smerenia;

micşorîndu-Te însuţi pe Tine şi chip de rob luînd, neprimind rugăciunea fariseului cea mult falnică, iar suspinul cel umilit al vameşului primindu-l ca pe o jertfă fără prihană întru cele de sus. Pentru aceasta şi eu strig către Tine : Milostiveşte-Te, Dumnezeule, milostiveşte-Te Mîntuitorul meu şi mă mîntuieşte (de două ori).

A mucenicilor :

Doamne, întru pomenirea mucenicilor Tăi toată lumea prăznuieşte, cerurile se bucură cu îngerii, şi pămîntul se veseleşte cu oamenii ; pentru rugăciunile lor miluieşte-ne pe noi.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Cuvîntul Arhanghelului ai primit, şi scaun de heruvimi te-ai arătat, şi în braţele tale ai purtat, Născătoare de Dumnezeu, pe nădejdea sufletelor noastre.

La ceasul întîi, se face închinare la cinstita Cruce, ca şi duminica, după felul arătat, şi în loc de: Paşii mei îndreptează-i... se cîntă : Crucii Tale ne închinăm, Stăpîne... Şi după Tatăl nostru... condacul Crucii... Nu va mai păzi arma cea de văpaie...

La fel miercuri, şi vineri, în aceste patru zile. Iar vineri se la cinstita Cruce, precum se va arăta acolo.

LA CEASUL AL ŞASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 7-lea :

Doamne, să nu mustri cu mînia Ta pe poporul cel greşit ; nici cu iuţimea Ta să ne certi pe noi, Cel ce eşti bun ; că pe Tine Te laudă tot pămîntul. Şi Te rugăm, fii nouă îndurat, Sfinte.

Slavă..., Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

În Dumnezeu este mîntuirea mea şi mărirea mea (ps. 61,7).

Stih : Oare, nu lui Dumnezeu se va supune sufletul meu ? (ps. 61,1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(XIV, 24—32)

Juratu-S-a Domnul Savaot şi a zis: «Cum am hotărît, aşa va fi, precum M-am sfătuit, aşa se va întîmpla ! Sfărîma-voi Asiria în pămîntul Meu şi o voi călca în picioare pe munţii Mei. Şi robii vor fi liberaţi de jugul lor şi umerii de povara lor». Iată hotărîrea pentru tot pămîntul, iată mîna întinsă peste toate neamurile ! Dacă Domnul Savaot a hotărît, cine Îl va putea împiedica ? Şi dacă mîna Lui stă întinsă, cine o va întoarce la loc ? În anul morţii lui Ahaz, fost-a această proorocie: «Nu te veseli, toată ţara filistenilor, fiindcă a fost zdrobit toiagul care te lovea. Căci din rădăcina şarpelui va ieşi o viperă şi din urmaşii lui un şarpe zburător. Cei sărmani vor paşte pe păşunile Mele, iar cei săraci vor fi fără de grijă. Voi face să moară de foame neamul tău, iar pe cei ce vor rămîne din tine îi voi ucide. Tu, poartă, urlă ! Şi tu, cetate, ţipă ! Cutremură-te tu, ţară, a filistenilor, toată ! Că din partea de miază-noapte vine un fum şi şirurile vrăjmaşilor sînt strînse». Şi ce se va răspunde în ziua aceea celor trimişi dintre popoare ? Că «Domnul a întemeiat Sionul, limanul celor îndureraţi din poporul Lui».

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Aşa Te voi binecuvînta în viaţa mea (ps. 62,5).

Stih : Dumnezeule, Dumnezeul meu, pe Tine Te caut dis-de-dimineaţă (ps. 62,1).

MARȚI

în a patra săptămînă a Sfîntului și Marelui Post

LA VECERNIE, LUNI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile podobnice, glasul al 8-lea :

Podobie : Ce vă vom numi pe voi...

În mijlocul zilelor înfrînării venind astăzi cu puterea Crucii, să preaslăvim pe Cel ce s-a înălțat pe ea, în mijlocul pămîntului, ca pe Mîntuitorul și Dumnezeul cel puternic, strigînd : Arată-ne pe noi, Stăpîne, văzători ai Patimilor Tale și ai cinstitei Învieri, dăruindu-ne îndurare și mare milă.

Să smerim patimile cele trupești, cu ferirea de mîncări și cu urîrea plăcerilor și lemnul Crucii cu credință să-l sărutăm ; că se vede în arătare închinat și pe toți sfințește cu dumnezeiescul har. Domnului să strigăm : Mulțumim Ție, Îndurate, Cel ce mîntuiești prin ea sufletele noastre.

Altă stihiră, alcătuire a lui Teodor, același glas :

Podobie : Pe Născătoarea de Dumnezeu...

Acum Crucii închinîndu-ne, să strigăm toți : Bucură-te pomul vieții; bucură-te sceptrul cel sfînt al lui Hristos; bucură-te mărirea cerească a oamenilor ; bucură-te lauda împăraților ; bucură-te tăria credinței ; bucură-te arma cea nebiruită; bucură-te izgonirea vrăjmașilor ; bucură-te strălucirea cea luminată și mîntuirea lumii ; bucură-te lauda cea mare a mucenicilor; bucură-te întărirea dreptților ; bucură-te luminarea îngerilor ; bucură-te preacinstită.

și 3 stihiri din Minei.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Auzi Dumnezeule glasul meu, cînd mă rog Ție (ps. 63,1).

Stih : De la frica vrăjmașului scoate sufletul meu (ps. 63,1).

De la Facere, citire:

(VIII, 21—IX, 7)

Și a zis Domnul Dumnezeu în inima Sa : «Am socotit să nu mai blestem pămîntul pentru faptele omului, pentru că cugetul inimii omului se pleacă la rău din tinerețile lui și nu voi mai pierde toate vietățile, cum am făcut. De acum, cît va trăi pămîntul, semănatul și seceratul, frigul și căldura, vara și iarna, ziua și noaptea nu vor mai înceta!». Și a binecuvîntat Dumnezeu pe Noe și pe fiii lui și le-a zis : «Nașteți și vă înmulțiți și umpleți pămîntul și-l stăpîniți ! Groază și frică de voi să aibă toate fiarele pămîntului, toate păsările cerului, tot ce se mișcă pe pămînt și toți peștii mării ; căci toate acestea vi le-am dat la îndemînă. Tot ce se mișcă și ce trăiește să vă fie de mîncare ; toate vi le-am dat, ca și iarba verde. Numai carne cu sîngele ei, în care e viața ei, să nu mîncați. Căci Eu și sîngele vostru, în care e viața voastră, îl voi cere de la orice fiară ; și voi cere viața omului și din mîna omului, din mîna fratelui său. De va vărsa cineva sînge omenesc, sîngele aceluia de mînă de om se va vărsa, căci Dumnezeu a făcut omul după chipul Său. Voi însă nașteți și vă înmulțiți și vă răspîndiți pe pămînt și-l stăpîniți!».

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Auzi-ne pe noi, Dumnezeule, Mîntuitorul nostru (ps. 64,6).

Stih : Ţie Ţi se cuvine cîntare, Dumnezeule, în Sion (ps. 64,1).

De la Pilde, citire :

(XI, 19—XII, 6)

Cel ce umblă după dreptate ajunge la viaţă, iar cel ce fuge după rău, la moarte. Pe cei cu inima vicleană îi urgiseşte Domnul ; plăcerea Lui este spre cei fără prihană. Încetul cu încetul păcătosul nu va rămîne nepedepsit, iar neamul celor drepţi va fi mîntuit. Inel de aur în rîtul porcului, aşa este femeia frumoasă şi fără minte. Dorinţa celor drepţi este bine ; nădejdea celor fără de lege este mînia lui Dumnezeu. Unul dă mereu şi se îmbogăţeşte, altul se zgîrceşte afară din cale şi sărăceşte. Cel ce binecuvintează va fi îndestulat, iar cel ce blesteamă va fi blestemat. Cel ce ţine grîul este blestemat de popor, iar binecuvîntarea (se revarsă) peste capul celui ce îl vinde. Cel ce caută binele dobîndeşte bunăvoinţa Domnului, iar cel ce umblă după rău va da peste el. Cel ce-şi pune nădejdea în bogăţia lui se veştejeşte, iar cei drepţi ca frunzişul odrăslesc. Cine îşi tulbură casa lui culege vînt, iar cel nebun va fi sluga celui înţelept. Rodul dreptăţii este un pom al vieţii, iar silnicia nimiceşte viaţa. Dacă cel drept este răsplătit pe pămînt, cu cît mai mult cel nelegiuit şi păcătos ! Cel ce iubeşte învăţătura iubeşte ştiinţa, iar cel ce urăşte certarea este nebun. Cel bun dobîndeşte har de la Domnul, iar pe omul viclean îl osîndeşte Domnul. Omul nu se întăreşte întru fărădelegea lui ; rădăcina celor drepţi nu se va clătina niciodată. Femeia virtuoasă este o cunună pentru bărbatul ei, iar femeia fără cinste este un cariu în oasele lui. Socotelile celor drepţi sînt dreptatea, iar punerile la cale ale celor nelegiuiţi înşelăciunea. Graiurile celor nelegiuiţi sînt curse de moarte, iar gura celor drepţi îi scapă pe ei din primejdie.

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, glasul al 8-lea :

Fariseul multe grăind lăudîndu-se, urît s-a făcut ; iar vameşul cel smerit în tăcere rugîndu-se s-a îndreptat. Pentru aceasta cunoscînd osebirea amîndorura, suflete al meu, primeşte smerenia şi o îmbrăţişează ; că Hristos a făgăduit smeriţilor să le dea har, ca un iubitor de oameni (de două ori).

A mucenicilor :

Mucenici ai Domnului rugaţi pe Dumnezeul nostru, şi cereţi, vă rugăm, sufletelor noastre mulţime de îndurări şi iertare de multe greşeli.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Sub acoperămîntul tău alerg, Fecioară sfîntă, Născătoare de Dumnezeu ; că ştiu că voi dobîndi mîntuire ; că poţi, curată, să-mi ajuţi mie.

MARŢI DIMINEAŢA

Treimicele glasului.

După întîia Catismă, se cîntă Sedelnele cele de umilinţă, din Octoih.

După a doua Catismă, se cîntă aceasta Sedealnă, glasul al 8-lea :

Podobie : Întărirea cea neclintită...

Cu postirea luminîndu-ne sufletele, să ne închinăm Crucii celei mîntuitoare, pe care Hristos s-a pironit, şi să strigăm către ea : Bucură-te desfătarea celor ce postesc şi ajutorul cel tare. Bucură-te pierzătoarea patimilor, protivnica demonilor ; bucură-te lemn fericit.

Slavă..., tot aceasta.

Şi acum..., a Născătoarei :

Pe ceea ce este neclintită întărire a credinţei şi cinstit dar al sufletelor noastre, pe Născătoarea de Dum-

nezeu cu cîntări să o mărim credincioşii : Bucură-te ceea ce ai încăput Piatra vieţii în pîntecele tău ; bucură-te nădejdea marginilor lumii şi sprijinul celor necăjiţi ; bucură-te mireasă care nu ştii de mire.

După a treia Catismă, Sedealna aceasta, acelaşi glas :

Podobie : Ca o pîrgă a firii...

Ca o viaţă a făpturii stînd înainte Crucea Ta, Doamne, lumea o sărută şi închinîndu-se, strigă către Tine : Cu lucrarea ei păzeşte în pace adîncă pe cei ce Te laudă şi Te binecuvintează pe Tine prin înfrînare, mult-Milostive.

Slavă..., tot aceasta.

Şi acum..., a Născătoarei :

Bucură-te ceea ce prin înger ai primit bucuria lumii ; bucură-te ceea ce ai născut pe Făcătorul tău şi Domnul ; bucură-te ceea ce te-ai învrednicit a fi Maică lui Dumnezeu.

CANOANELE

Canonul din Minei şi aceste Tricintări. Şi se citeşte Cîntarea a doua din Psaltire.

TRICÎNTAREA

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea a 2-a, glasul al 8-lea :

Irmosul :

Vedeţi, vedeţi că Eu sînt Dumnezeu, Care am trecut de de-«mult pe Israel prin Marea Roşie şi «l-am hrănit şi l-am mîntuit şi din «robia cea amară a lui Faraon l-am «liberat pe el».

Crucii Tale, pe care ai răbdat-o în mijlocul făpturii Cuvinte al lui Dumnezeu, astăzi întru înjumătăţirea postului cu credinţă ne închinăm, cerînd ca să ajungem a vedea şi Învierea Ta.

Cu toiagul puterii, cel mai înainte închipuit de Moise, tăind marea patimilor, să ajungem la pămîntul făgăduinţei, şi să ne săturăm din destul de mana cea înţelegătoare.

Cine nu te va tîngui, cine nu te va plînge pe tine, suflete, care ai iubit cele rele şi n-ai căutat cu dragoste cele bune şi ai defăimat pururea pe Judecătorul cel drept, Care îndelung a răbdat pentru tine.

A Născătoarei :

Pe Hristos, Cel ce S-a făcut trup, fără schimbare L-ai născut, Fecioară. Pe Acela roagă-L îndelung să scape de patimile trupeşti pe cei ce se închină Crucii, pe care cu trupul a răbdat-o.

Altă Tricintare, acelaşi glas :

Irmos : Vedeţi, vedeţi...

Vedeţi, vedeţi că Eu sînt Dumnezeu, Care am dat lumii Crucea Mea armă de mîntuire, pentru ca să se închine ei acum şi pentru ca cei ce o vor săruta să strice uneltirile vrăjmaşului.

Mare eşti, Doamne, şi mult-Milostiv ! Că ai dat făcătoarea de viaţă Cruce a Ta să ne închinăm ei acum, pe care s-au pironit mîinile Tale şi picioarele ; pe care s-a vărsat sîngele din preacurata coasta Ta, izvorîndu-ne nouă viaţă.

Slavă..., a Treimii :

Unime prea desăvîrşită, Dumnezeire preaînaltă, Ceea ce eşti în trei Feţe, Părinte cel nenăscut şi Fiule Unul-Născut şi Duhule cel ce purcezi din Tatăl şi prin Fiul Te arăţi: o fiinţă şi o fire, o domnie, o împărăţie, mîntuieşte-ne pe noi pe toţi.

Şi acum..., a Născătoarei :

Negrăită este minunea naşterii tale, Maică Fecioară ! Căci în ce chip ai şi născut şi petreci curată ? Cum ai născut prunc şi nu ştii nicicum ispita de bărbat ? Precum ştie Cuvîntul lui Dumnezeu, Cel ce S-a năs-

cut din Tine mai presus de fire, în chip de cuvioasă înnoire.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Pe tine, Cruce, te-a închipuit nouă mai înainte marele Moise, întinzîndu-și mîinile și biruind pe Amalec; pe tine și noi în umbre și în aer închipuindu-te, întoarcem înapoi și biruim pe vrăjmașul, începătorul răutății, lăudînd pe Hristos.

Irmosul :

Vedeți, vedeți că Eu sînt Dumne-«zeul vostru, Care M-am născut mai «înainte de veci din Tatăl, și din «Fecioară, mai pe urmă, fără de băr-«bat M-am născut, și am dezlegat «păcatul strămoșului Adam, ca un «iubitor de oameni».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Cel ce ai acoperit cu ape...

Cel ce ai cutremurat temeliile a tot pămîntul ca un Dumnezeu, înălțîndu-Te pe lemn, neclintită întărire ai dăruit tuturor credincioșilor, Doamne, arma cea de mîntuire a Crucii Tale. Căreia închinîndu-ne, pe Tine Te preaînălțăm întru toți vecii.

Văzînd lemnul Crucii strălucind mai mult decît razele soarelui, veniți acum să-l sărutăm, luminați fiind prin post, luînd har purtător de lumină, care micșorează întunericul celor ce preaînalță pe Hristos în veci.

Apă vie curgătoare în viața veșnică fiind Tu, Cuvinte, ai izvorît din coastă sînge și apă, Stăpîne, pe Cruce, oprind torentele păcatului. Pentru aceasta mă rog Ție, usucă și viclenele țîșniri ale patimilor mele.

A Născătoarei :

Ca o sfințenie înțelegătoare, sfîntă curată Maica lui Dumnezeu Fecioară, ai născut pe Dumnezeu, Cel ce Se odihnește întru sfinți, Care sfințește astăzi toate marginile lumii, cu dumnezeiasca închinare a preasfîntului lemn, pe care cu trupul s-a pironit.

Altă Tricîntare :

Irmos : Îngerii și cerurile...

Veniți popoare să vedem pus înainte acum lemnul cel purtător de viață pe care s-a pironit Hristos, Dumnezeul nostru; și cu frică lăudîndu-L să ne închinăm Lui întru toți vecii.

Crucea cea alcătuită din trei lemne, să o lăudăm ca pe un semn al Treimii, și închinîndu-ne ei cu frică să strigăm: Binecuvîntați, lăudați și preaînălțați pe Hristos în veci.

A Treimii :

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Un Dumnezeu este Treimea, nici Tatăl mutîndu-se în ipostasul Fiului, nici Fiul schimbîndu-se în purcedere; ci osebite și împreună, pe aceste trei, ca pe un Dumnezeu le slăvesc în veci.

Și acum..., a Născătoarei :

Numai tu ai născut fără stricăciune, numai tu ai aplecat prunc fără dureri; tu una ai născut pe Făcătorul și Stăpînul tău. Deși ești și Maică și slujitoare, pe tine, Maică Fecioară, te lăudăm întru toți vecii.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cel ce ai deschis cu cuvîntul ochii celui orb din naștere, deschide încă și ochiul inimii mele cel orbit, ca să văd lumina poruncilor Tale, Hristoase, în veci.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Îngerii şi cerurile pe Cel ce se «poartă pe scaunul slavei şi ca un «Dumnezeu este lăudat neîncetat, «binecuvîntaţi-L, lăudaţi-L şi-L prea«înălţaţi întru toţi vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Bine este cuvîntat Domnul...

Binecuvîntat eşti, Doamne Dumnezeul lui Israel, Care cu Crucea Ta ai dezlegat blestemul cel dintîi şi ai dăruit-o nouă tărie şi scăpare şi temelie neclintită ; prin aceasta acum pe vrăjmaşii noştri, ca şi cu nişte arme îi învingem.

Pentru că sînt strîns cu legăturile răutăţilor mele cele nemăsurate, şi nu vreau să cunosc din voia mea cărările Tale cele mîntuitoare, Hristoase, întoarce-mă cu Crucea Ta dezlegînd împietrirea mea, pentru mila cea negrăită a milostivirii Tale.

Semeţiei fariseului urmînd, rău am căzut cu cădere cumplită şi rea, şi zac spre călcarea vrăjmaşilor. Dar milostivindu-Te, Hristoase, mîntuieşte-mă, Cel ce pentru îndurare Te-ai smerit pe Tine însuţi, Împărate preaînalte al slavei.

A Născătoarei :

Toate neamurile te fericesc pe tine, curată ; că Însuşi Iisus, Cel ce S-a născut din pîntecele tău, Acela, precum ştie, a făcut măriri cu tine Fecioară Maică. Pe Care roagă-L să mîntuiască turma şi poporul Său.

Altă Tricîntare

Irmos : acelaşi.

Bine eşti cuvîntat, Doamne Dumnezeul lui Israel, Care ai dezlegat cu Crucea Ta blestemul cel dintîi, şi ai pus-o nouă spre închinare ; pe aceasta cu credinţă sărutînd-o, pe aceasta şi mărind-o, neîncetat lăudăm mare mila Ta.

Tu eşti, cinstită Cruce, lauda Bisericii, arma împărăţiei şi dătătoare de pace a toată lumea, de Dumnezeu lucrată ; Cruce, bucuria dreptmăritorilor, păzitoarea lumii, păzeşte şi sfinţeşte pe cei ce se închină ţie.

Slavă..., a Treimii :

Treime sfîntă, slavă Ţie, Unime întocmai cinstită, fire dumnezeiască, o împărăţie uimitoare, Părinte şi Fiule, împreună cu Duhul, lumină neapropiată de nimeni, Dumnezeire fără început, mîntuieşte pe cei ce slujesc Ţie, Făcătorule a toate.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cînd a stat mieluşeaua Ta, Iisuse, văzîndu-Te pe Tine Păstorul şi Stăpînul său pe Cruce, cu amar s-a tînguit şi umilindu-se a strigat către Tine, Hristoase : Ce vedere minunată este aceasta ? Cum mori Cel ce eşti viaţa ?

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Precum ai mîntuit Dumnezeule pe Manase care s-a pocăit, mîntuieşte-mă şi pe mine, cel ce mă pocăiesc amar cu lacrimi, şi nu mă lepăda pe mine robul Tău, că mi-am depărtat de la Tine sufletul, precum de demult Israel acela, în toate zilele mele vieţuind întru dezmierdare.

Irmosul :

Bine este cuvîntat Domnul Dum«nezeul lui Israel, Cel ce a ridicat «nouă întărire de mîntuire, în casa «lui David slugii sale, întru care ne-a «cercetat pe noi Răsăritul cel de «sus, şi ne-a îndreptat pe calea pă«cii».

Lumininda glasului, de trei ori.

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, glasul al 2-lea :

Cugetînd, suflete al meu, la osîndirea cea din trufie a fariseului celui mult-semeț, și știind îndreptarea cea prin mărturisirea păcatelor a vameșului celui cu gînd smerit, nevoiește-te a lepăda semeția aceluia cea pentru virtute, și a primi mărturisirea acestuia pentru cele ce ai greșit. Îndeamnă-te a-ți cîștiga prin umilință înălțarea cea smerită de la Hristos, Cel ce are mare milă (de două ori).

A mucenicilor :

Foarte tare v-ați nevoit, mucenicilor, răbdînd vitejește chinuri de la cei fără de lege, pe Hristos mărturisind înaintea împăraților, și mutîndu-vă din viață, iarăși lucrați în lume puteri, și pe cei bolnavi tămăduiți din patimile lor, sfinților; rugați-vă să se mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Acoperămîntul tău, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, este cămară de doctorie duhovnicească ; că la dînsul scăpînd, ne izbăvim de bolile cele sufletești.

LA CEASUL AL ȘASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 6-lea :

Crucii Tale ne închinăm, Stăpîne, și sfîntă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim.

Slavă... Și acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Bine este cuvîntat Dumnezeu, Care n-a depărtat rugăciunea mea și mila Sa de la mine (ps. 65,1).

Stih : **Binecuvîntați neamuri pe Dumnezeul nostru** (ps. 65,7).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(XXV, 1—9)

Doamne, Dumnezeul meu, pe Tine Te voi înălța ; lăuda-voi numele Tău, că Tu ai făcut lucruri minunate ; planurile Tale de mult întocmite sînt adevărate și statornice. Că Tu ai făcut din cetate o grămadă de pietre și din cetatea cea întărită o dărîmătură. Cetatea celor fără de lege nu mai este cetate, zidită nu va mai fi în veci. Pentru aceasta un popor tare Te va preaslăvi, cetatea puternicelor neamuri de Tine se va teme. Fost-ai scăpare pentru cel sărman, adăpost pentru cel ce era în strîmtorare, liman în vremi vijelioase, umbră în vreme de căldură. Căci suflarea celor apăsători este ca furtuna de iarnă și ca arșița soarelui într-un pămînt uscat. Ai potolit zarva celor nelegiuiți. Precum se potolește căldura la umbra unui nor, așa se va domoli cîntecul de biruință al stăpînitorilor silnici. Și Domnul Savaot va pregăti în muntele acesta pentru toate popoarele un ospăț de cărnuri grase, un ospăț cu vinuri bune, cărnuri grase cu măduvă, vinuri bune, limpezite. Și în muntele acesta El va da la o parte vălul care învăluie toate popoarele și perdeaua care acoperă toate neamurile. El va înlătura moartea pe vecie ! Și Domnul Dumnezeu va șterge lacrimile de pe toate fețele și rușinea poporului Său o va îndepărta de pe pămînt, căci Domnul a grăit ! Și se va zice în ziua aceea : Iată Dumnezeul nostru în Care nădăjduiam ca să fim mîntuiți. Iată Domnul, în Care am nădăjduit, să ne bucurăm și să ne veselim de mîntuirea lui.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Binecuvintează-ne pe noi, Dumnezeule, Dumnezeul nostru; binecuvintează-ne pe noi, Dumnezeule (ps. 66,6).

Stih : Dumnezeule, milostivește-Te spre noi și ne bincuvintează (ps. 66,1).

MIERCURI

în săptămîna din mijlocul Sfîntului și Marelui Post

LA VECERNIE, MARȚI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun 6 stihiri și se cîntă stihirile podobnice ale Triodului, glasul al 6-lea :

Podobie : Toată nădejdea punîndu-și...

În mijlocul pămîntului ai răbdat Cruce și patimă, Îndurate, tuturor nepătimire și răscumpărare dăruind. Pentru aceasta astăzi la înjumătățirea postului, toți o punem înainte spre închinare și cu bucurie o sărutăm, ca să ne învrednicim toți a vedea Patimile Tale și Învierea cea de viață purtătoare, luminați fiind cu dumnezeiești virtuți, Cuvinte al lui Dumnezeu, Unule mult-Milostive.

Mort ai fost pe Cruce întins, cu sulița împuns și cu fiere adăpat, îndelung-Răbdătorule Stăpîne, Cel ce ai prefăcut în dulceață apele Merrei, prin mîna lui Moise. Pentru aceasta mă cuceresc și mă rog Ție, smulge patimile cele prea amare din gîndul meu și îndulcind mintea mea cu mierea pocăinței, arată-mă închinător cinstitei Tale Patimi.

Alta, glasul 1 :

Podobie : Cel ce de demult lui Moise...

Pe care mai înainte închipuind-o Moise de demult cu mîinile, a biruit cu dînsa pe Amalec, Crucea cea mare văzînd-o astăzi, popoare, pusă înaintea ochilor noștri, cu frică să ne atingem de ea, prin curățîa minții și a buzelor. Că pe ea s-a înălțat Hristos, omorînd moartea ; și de un har ca acesta toți învrednicindu-ne, slăvind pe Mîntuitorul tuturor cu cîntări de Dumnezeu însuflate, să ne rugăm să ajungem și la însăși Învierea Lui cea mîntuitoare.

Alte stihiri podobnice, glasul al 4-lea :

Podobie : Dat-ai semn celor ce se tem...

Veniți să ne închinăm lemnului ce s-a arătat astăzi mijlocitor vieții noastre, Crucii lui Hristos, Dumnezeul nostru, prin care s-a rănit moartea și s-a înnoit scularea, nouă celor căzuți cu adevărat ; strigînd Celui ce ne-a mîntuit pe noi : Cel ce ai pătimit de bunăvoie pentru noi, ca să mîntuiești toate, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Putere nebiruită s-a dat nouă creștinilor, Crucea Ta Mîntuitorul nostru. Prin care se biruiește mulțimea neamurilor celor păgîne, și pacea bineumbrează Biserica Ta dreptcredincioasă, Hristoase. Pe aceasta sărutînd-o acum, cu căldură strigăm către Tine : învrednicește-ne și pe noi de partea sfinților Tăi.

Cu lacrimi curățindu-ne simțirile sufletului și cu postul sfințindu-ne, veniți să ne închinăm lemnului Crucii, prin care cu înfrînarea se opresc zburdările trupului cele stricătoare de suflet, strigînd Celui ce s-a răstignit : Învrednicește-ne, Mîntuitorule, să ne închinăm strălucirii scularii Tale celei de a treia zi.

Slavă..., Și acum..., glasul al 8-lea :

Astăzi Stăpînul făpturii și Domnul slavei pe Cruce a fost pironit, în coastă a fost împuns ; fiere și oțet a gustat, îndulcirea Bisericii ! Cu cunună de spini a fost încununat, Cel ce acoperă cerul cu nori ; cu haină de ocară a fost îmbrăcat și peste

obraz a fost lovit cu mînă de țărînă, Cel ce a zidit pe om cu mîna. Pe spate a fost bătut, Cel ce îmbracă cerul cu nori; scuipări și biciuiri a primit, ocări și pălmuiri și toate le-a răbdat, pentru mine cel osîndit, Răscumpărătorul meu și Dumnezeu, ca să mîntuiască lumea de înșelăciune ca un mult-Milostiv.

Iar cele de la Minei se lasă, și se cîntă seara la Pavecerniță.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Cîntați lui Dumnezeu, cîntați numelui Lui (ps. 67,4).

Stih: Gătiți calea Celui ce străbate pustia (ps. 67,4).

De la Facere, citire:

(IX, 8—17)

Și a mai grăit Dumnezeu cu Noe și cu fiii lui, care erau cu el, și a zis: «Iată Eu închei legămîntul Meu cu voi, cu urmașii voștri, și cu tot sufletul viu, care este cu voi: cu păsările, cu animalele și cu toate fiarele pămîntului, care sînt cu voi, cu toate vietățile pămîntului cîte au ieșit din corabie; și închei acest legămînt cu voi, că nu voi mai pierde tot trupul cu apele potopului și nu va mai fi potop, ca să pustiiască pămîntul». Apoi a zis iarăși Domnul Dumnezeu către Noe: «Iată, ca semn al legămîntului, pe care-l închei cu voi și cu tot sufletul viu ce este cu voi din neam în neam și de-a pururi, pun curcubeul Meu în nori, ca să fie semn al legămîntului dintre Mine și pămînt. Cînd voi aduce nori deasupra pămîntului, se va arăta curcubeul meu în nori, și-Mi voi aduce aminte de legămîntul Meu, pe care l-am încheiat cu voi și cu tot sufletul viu și cu tot trupul, și nu va mai fi apa potop, spre pierzarea a toată făptura. Va fi deci curcubeul Meu în nori și-l voi vedea, și-Mi voi aduce aminte de legămîntul veșnic dintre Mine și pămînt și tot sufletul viu din tot trupul ce este pe pămînt!». Și iarăși a zis Dumnezeu către Noe: «Acesta este semnul legămîntului, pe care Eu l-am încheiat între Mine și tot trupul care este pe pămînt».

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Mîntuirea Ta, Dumnezeule, să mă sprijinească (ps. 63,33).

Stih: Să vadă săracii și să se veselească (ps. 68,36).

De la Pilde, citire:

(XII, 8—22)

Omul este prețuit după priceperea lui, iar cel nepriceput este urgisit. Mai mult prețuiește un om smerit, dar harnic, decît unul mîndru dar lipsit de pîine. Cel drept are milă de vite, iar inima celui rău este fără îndurare. Cel ce muncește ogorul său se satură de pîine, iar cel ce umblă după deșertăciuni este un om lipsit de minte. Nelegiuitul poftește prada celor răi, dar rădăcina celor drepți dă rodul său. Prin păcatul buzelor se prinde în laț păcătosul, iar dreptul (prin dreptatea lui) scapă din strîmtorare. Din rodul gurii sale se satură de cele bune omul, și fiecăruia i se răsplătește după faptele lui. Calea celui nebun este dreaptă în ochii lui, iar cel înțelept ascultă de sfat. Nebunul dă pe față îndată mînia lui, iar omul prevăzător își ascunde ocara. Cel ce spune adevărul vestește dreptatea, iar martorul mincinos umblă cu înșelăciunea. Cei nechibzuiți la vorbă sînt ca împunsăturile de sabie, pe cînd limba celor înțelepți aduce tămăduire. Buzele care spun adevăr vor dăinui totdeauna, iar limba grăitoare de minciună numai pentru o clipă. Înșelăciunea este în inima celor ce gîndesc rău, iar bucuria pentru cei ce dau sfaturi de pace. Nici o nenorocire nu se întîmplă celui drept, pe cînd cei nelegiuiți sînt covîrșiți de rele. Buzele cele grăitoare de minciună sînt urîciune

înaintea Domnului, iar cei ce făptuiesc după adevăr sînt plăcerea Lui.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, glasul al 3-lea :

Întrecînd pe vameș cu greșealele nu rîvnesc pocăința lui ; și îndreptățirile fariseului necîștigîndule, urmez trufiei lui. Dar Tu, Hristoase Dumnezeule, Cel ce cu prisosința smereniei Tale prin Cruce ai surpat mîndria cea demonică, înstrăinează-mă și de răutatea cea dintîi a unuia, și de îndrăzneala cea de pe urmă a celuilalt ; întărind în sufletul meu starea cea mai bună a amîndurora, și mă mîntuiește (de două ori).

A mucenicilor :

Proorocii și Apostolii lui Hristos și mucenicii au învățat să fie lăudată Treimea cea de o ființă, și au luminat neamurile cele rătăcite, și părtași cu îngerii au făcut pe fiii oamenilor.

Slavă... Și acum..., glasul al 5-lea, însuși glasul :

Văzîndu-Te toată făptura răstignit pe Cruce gol, pe Tine, Făcătorul și Ziditorul tuturor, s-a schimbat de frică și s-a tînguit ; soarele și-a întunecat lumina și pămîntul s-a clătinat, pietrele s-au despicat și catapeteasma templului s-a rupt ; morții din morminte s-au sculat și Puterile îngerești s-au spăimîntat, zicînd : O, minune ! Judecătorul se judecă și pătimește voind, pentru mîntuirea și înnoirea lumii.

Și celelalte, după obicei.

MIERCURI DIMINEAȚA

Treimicele glasului.

După întîia Catismă, se cîntă Sedelnele Crucii, din Octoih.

După a doua Catismă, se cîntă aceasta Sedealnă, alcătuire a lui Iosif, glasul al 6-lea :

Podobie : Nădejdea lumii, ceea ce ești...

Vremea postului sfințind-o, dumnezeiasca și preacinstita Cruce se pune spre închinare ; să ne apropiem cu cuget curat, să luăm sfințenie și luminare, și cu frică să strigăm : Mîntuitorul nostru, Iubitorule de oameni, slavă milostivirii Tale (de două ori).

Slavă... Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Maica cea care nu știe de nuntă, stînd lîngă Crucea Celui ce S-a născut dintr-însa fără de sămînță, a strigat : Sabie a trecut prin inima mea, o Fiule, nesuferind a Te vedea spînzurat pe lemn ; de Care se cutremură toate, ca de Făcătorul și Dumnezeul ; îndelung-Răbdătorule, slavă Ție.

După a treia Catismă, Sedealna aceasta, alcătuire a lui Teodor, glasul 1 :

Podobie : Pe cea nădăjduită...

Luminîndu-ne cu virtuțile, cîștigînd curăția înfrînării, să ne apropiem și să ne închinăm cinstitei Cruci, strigînd : Sfințește-ne nouă sufletele și trupurile, învrednicește-ne pe noi și de preacurata Ta Patimă, Unule, Dumnezeul tuturor, dăruindu-ne și milele Tale (de două ori).

Slavă... Și acum..., a Crucii, a Născătoarei: același glas :

Podobie : Mormîntul tău...

Văzîndu-Te pe Tine, Hristoase, Maica Ta cea cu totul fără prihană, întins pe Cruce mort, a strigat : Fiul meu cel fără început împreună cu Tatăl și cu Duhul, ce este această

rînduială de negrăit a Ta, prin care ai mîntuit, cu îndurare, zidirea mîinilor Tale, celor preacurate ?

Psalmul 50

CANONUL Crucii

Alcătuire a lui Teofan.

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea :

Irmosul :

Deschide-voi gura mea, și se va umplea de Duhul, și cuvînt voi «răspunde împărătesei Maice, și mă «voi arăta luminat prăznuind, și voi «cînta minunile ei bucurîndu-mă».

Să ne închinăm lemnului celui sfînt, pe care și-a întins palmele Hristos, biruind stăpîniile cele protivnice, luminîndu-ne cu postul spre slava și lauda Atotțiitorului.

Se vede pusă înainte mîntuitoarea Cruce, dăruind sfințenie ; să ne apropiem către ea, curățindu-ne trupul și inima, ca să luăm dar de mîntuire.

Slavă...

Curățește-mă, Iubitorule de oameni, cu focul poruncilor Tale, și-mi dă acum să văd mîntuitoarele Tale patimi și să mă închin lor cu dragoste, îngrădindu-mă și păzindu-mă cu Crucea Ta.

Și acum..., a Născătoarei :

Văzînd, ceea ce Te-a născut, înălțarea Ta pe Cruce, Iubitorule de oameni, s-a tînguit strigînd : În ce chip se vede spînzurat ca un osîndit Domnul slavei, Cel ce va să judece pe toți.

Cîntarea a 3-a :

Irmosul :

Pe ai tăi cîntăreți, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești iz- «vor viu și îndestulat, care s-au îm- «preunat ceată duhovnicească, întă- «rește-i; și în dumnezeiască slava «ta, cununilor slavei învredniceș- «te-i».

Spălîndu-ne inimile cu apa postului, să sărutăm cu credință lemnul Crucii, pe care răstignindu-se Hristos, ne-a izvorît nouă apa nemuririi cu Crucea Sa.

Ca și cu niște aripi sub umbrirea Crucii mergînd, iată că am înjumătățit înotarea postului cea de mîntuire, Hristoase, Iisuse Dumnezeule ; prin care îndreptează-ne pe noi la limanul patimii Tale.

Închipuitu-te-a Moise în munte, spre uciderea neamurilor pe tine Cruce ; iar noi văzîndu-te, te închipuim în inimă, și închinîndu-ne ție biruim pe vrăjmașii cei fără de trup, cu puterea ta.

A Crucii, a Născătoarei :

Om Te-ai făcut din voia Ta, fiind Dumnezeu și Făcător a toate ; și acum Te văd pe Cruce răstignit, Fiul meu, Hristoase, și la inimă mă rănesc, a zis ceea ce Te-a născut pe Tine.

TRICÎNTAREA

Cîntarea a 3-a, glasul al 6-lea :

Irmos : Domn fiind al tuturor...

Domn al tuturor fiind și Făcător, Dumnezeule, în mijlocul pămîntului Te-ai înălțat pe Cruce, înălțînd spre Tine firea omenească, cea căzută prin sfatul cel rău al vrăjmașului ; pentru aceasta cu credință Te slăvim, întărindu-ne cu patima Ta.

Curățindu-ne simțirile cu lumina postului, să ne luminăm din destul credincioșii, cu razele Crucii celei înțelegătoare, și văzînd-o că stă astăzi pusă înaintea noastră, să ne închinăm ei cu cucernicie, cu buze curate, cu gura și cu inima.

La locul unde au stat picioarele lui Hristos, să ne închinăm dumnezeieștii Cruci, rugîndu-ne să se întărească picioarele noastre pe piatra poruncilor lui Dumnezeu, și să se îndrepteze umbletele sufletului nostru în calea păcii, cu dumnezeiescul har.

A Născătoarei :

Din Fecioară fără de bărbat ai ieșit, Hristoase, luînd dintr-însa trup înțelegător și însuflețit ; și cu Crucea Ta pierzînd pe vrăjmașul, iarăși ai înnoit firea omenească cea stricată ; pentru aceasta slăvește milostivirea Ta.

Altă Tricîntare, glasul 1 :

Irmos : Întărește, Doamne, Biserica Ta...

Bateți din mîini cu cîntări toate marginile lumii, văzînd închinarea lemnului, pe care s-a răstignit Hristos și diavolul s-a rănit.

Astăzi este pusă înainte bucuria cea purtătoare de viață ; veniți toți să ne închinăm cu frică Crucii Domnului nostru, ca să luăm Duhul Sfînt.

Slavă..., a Treimii :

Dumnezeule, Cel ce ești Soare cu trei raze, Lumină întreit-lăudată, Părinte și Fiule și Duhule Sfinte, fire și mărire fără de început, scapă din primejdii pe cei ce Te laudă pe Tine.

Și acum..., a Născătoarei :

Cetele îngerești te laudă, binecuvîntată Născătoare de Dumnezeu, întru tot lăudată Fecioară. Cu care împreună neamul omenesc te mărim acum, ca pe ceea ce nu știi de mire.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Venind să mă ating de tine, purtătoare de viață Cruce, cu limba și cu gîndul mă înfricoșez, știind că pe tine s-a vărsat dumnezeiescul sînge al Domnului meu.

Irmosul :

Întărește, Doamne, Biserica Ta, «pe care ai cîștigat-o cu puterea «Crucii Tale, căci cu ea ai biruit pe «vrăjmași și ai luminat lumea».

SEDEALNA,

glasul al 6-lea, însăși podobia :

Astăzi s-a împlinit cuvîntul cel proorocesc ; că iată ne închinăm la locul unde au stat picioarele Tale, Doamne, și din lemnul mîntuirii gustînd, am aflat dezlegare din patimile păcatului, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Slavă...

Crucea Ta, Doamne s-a sfințit ; căci cu ea se fac tămăduiri celor ce bolesc întru păcate. Deci prin ea cădem înaintea Ta, miluiește-ne pe noi.

Și acum..., a Născătoarei :

Numai cît s-a înfipt lemnul Crucii Tale, Hristoase, temeliile morții s-au clătinat, Doamne ; că pe care L-a înghițit cu poftă iadul, L-a înapoiat cu frică ; arătat-ai nouă mîntuirea Ta, Sfinte, pentru care Te slăvim pe Tine Fiul lui Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Cel ce șade în slavă pe scaunul Dumnezeirii, pe nor ușor a ve«nit Iisus, Cel mai presus de Dum«nezeire, prin palmă curată, și a «mîntuit pe cei ce strigă : Slavă, «Hristoase, puterii Tale».

Închipuind semnul crucii Iacov cel lăudat, și-a întins mîinile crucis peste nepoții săi de demult, binecuvîntîndu-i și însemnînd binecuvîn-

tarea cea de mîntuire, care a venit peste noi toți.

Păziți fiind cu pecetea Crucii, și întru bucuria Duhului sărutînd-o, fiind ea pusă înainte, să ne sîrguim spre mîntuitoarele Patimi, omorînd patimile trupului cele pierzătoare.

Slavă...

Pe tine te sărutăm, arma cea de mîntuire, steagul cel nebiruit, semnul bucuriei, prin care s-a omorît moartea ; lăudîndu-ne cu slava Celui ce s-a pironit pe tine, Cruce preacinstită.

Și acum..., a Născătoarei :

Arătat Te-ai văzut de mine Tu, Acela de Care îngerii nu se pot apropia, Iisuse, Fiul meu, Cel ce ai luat din mine trup ; și acum văzîndu-Te pe lemn pironit, mă tînguiesc, a zis Maica lui Hristos.

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Spăimîntatu-s-au toate de dumnezeiască mărirea ta ; că tu «Fecioară neispitită de nuntă, ai «avut în pîntece pe Dumnezeu cel «peste toate, și ai născut Fiu pe cel «fără de ani dăruind pace tuturor, «celor ce te laudă pe tine».

Murit-ai pironit fiind pe Cruce, Cel ce ești viața și mîntuirea tuturor. Deci pe aceasta dă-ne-o să o sărutăm cu suflet curat, Mîntuitorule, și să vedem mîntuitoarele Tale Patimi, bucurîndu-ne.

Stau înaintea ta cetele celor fără de trupuri cutremurîndu-se, Lemnule, cel ce ești de viață dătător ; că pe tine și-a vărsat Hristos cinstitul Său sînge, oprind sîngele cel spurcat, care se aducea demonilor spre pierzarea zidirii.

Slavă...

Pe mine cel rănit cu sabia vrăjmașului, vindecă-mă Cuvinte cu sîngele Tău, și cu sulița rupe degrab înscrisul păcatelor mele, Mîntuitorule, strig Ție, scriindu-mă în cartea celor mîntuiți, ca un milostiv.

Și acum..., a Născătoarei :

Cel ce ești strugurele cel copt, cum ai fost spînzurat pe lemn ? Soarele slavei, cum Te-ai înălțat întunecînd lumina soarelui, cu patima Ta, Mîntuitorule ? Mielușeaua care Te-a născut a strigat către Tine de demult, ca o maică tînguindu-se.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Strigat-am mai înainte...

Înfingîndu-te, ai cutremurat locașul iadului, și credincioșilor te-ai făcut întărire neclintită și acoperămînt tare, preacinstită Cruce a Domnului.

Făcîndu-ne roditori de virtuți, să culegem roade de viață aducătoare din dumnezeiescul lemn care le-a odrăslit, întinzîndu-se pe el Iisus, vița cea roditoare.

Slavă...

Lăudăm, Iisuse, bunătatea Ta cea multă, închinîndu-ne Crucii Tale, suliței, trestiei ; că prin ele ai sfărîmat, Îndurate, peretele cel din mijloc al vrajbei.

Și acum..., a Născătoarei :

Rîu de ape curgătoare de viață Te-a născut Fecioara, ca un izvor al înnoirii noastre pe Tine, Care Te-ai întins pe Cruce și ne-ai izvorît nouă izvor de mîntuire.

Irmosul :

Strigat-a mai înainte închipuind «îngroparea Ta cea de trei zile, pro«orocul Iona în chit rugîndu-se : «Din stricăciune mă scapă, Iisuse, «Împărate al Puterilor».

CONDAC, glasul al 7-lea :

Nu mai păzește încă sabia cea de văpaie ușa Edenului ; că într-însa a venit preamărita legătură, lemnul Crucii ; acul morții și biruința iadului s-au alungat. Că de față ai stat, Mîntuitorul meu, strigînd celor din iad : Intrați iarăși în rai.

ICOS

Trei cruci a înfipt Pilat pe Golgota : două tîlharilor și una Dătătorului de viață, pe care văzînd-o iadul, a zis celor de jos : O, slugile mele și puterile mele ! Cine este Cel ce a înfipt piron în inima mea ? Cu suliță de lemn m-a împuns fără veste și mă sfîșie ; mă doare la cele dinlăuntru ale mele ; pîntecele meu se chinuiește; simțirile mele îmi tulbură duhul ; și mă silesc a lepăda din mine pe Adam și pe cei din Adam, care sînt dați mie prin lemn. Că lemnul iarăși îi duce în rai.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

N-au slujit făpturii înțelepții lui Dumnezeu, fără numai Făcă«torului ; ci groaza focului bărbă«tește călcînd-o, se bucurau cîntînd : «Prealăudate, Dumnezeul părinți«lor și Doamne, bine ești cuvîntat».

Securea pe care a scos-o Elisei din Iordan, Hristoase, Crucea Ta a închipuit ; prin care ai scos din adîncul deșertăciunii neamurile care cîntă : Domnul și Dumnezeul părinților bine ești cuvîntat.

Împreună se bucură cele cerești cu pămîntul de închinarea ta, Cruce ; că prin tine s-a făcut închinarea îngerilor și a oamenilor, celor ce strigă : Prea puternice Doamne Dumnezeule, bine ești cuvîntat.

Slavă...

În loc de chiparos, milostivire ; în loc de cedru, credință cu dulce miros ; în loc de pin, adevărată dragoste aducînd, să ne închinăm Crucii Domnului, lăudînd pe Mîntuitorul, Cel ce pe ea a fost pironit.

Și acum..., a Născătoarei :

Neclintind cele cerești, S-a sălășluit Dumnezeu în pîntecele tău, cetate aleasă a lui Dumnezeu ; iar pe Cruce spînzurat fiind, a clătinat făptura. Pe Acesta roagă-L să mă păzească pe piatra cea neclintită.

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Pe tinerii cei binecredincioși în cuptor, nașterea Născătoarei «de Dumnezeu i-a mîntuit ; atunci «fiind închipuită, iar acum lucrată ; «pe toată lumea ridică să-ți cînte «ție : pe Domnul lucrurile lăudați-L, «și-L preaînălțați întru toți vecii».

Întinsu-Ți-ai mîinile pe lemn, dezlegînd păcatul mîinii celei neînfrînate ; cu sulița ai fost împuns, rănind cu ea pe vrăjmașul, Doamne, și fiere ai gustat, ridicînd răutatea cea din dulceață ; cu oțet ai fost adăpat Tu, Cel ce ești veselia tuturor.

Cu minte și cu cunoștință curată fiind luminați, să ne apropiem ca să ne închinăm cinstitului și preacuratului Lemn ce stă pus înainte ; prin care a răbdat Hristos moarte de necinste, punînd înainte cinste preaînaltă celor rău-necinstiți prin călcarea poruncii.

Cu lemnul păcatului am fost omorît și cu gustarea dulcții am fost îngropat ; înviază-mă, Doamne ; ridică-mă pe mine cel ce zac ; arată-mă închinător Patimilor Tale, și părtaș dumnezeieștii Învieri, și împreună moștean cu cei ce Te iubesc.

A Născătoarei :

Văzîndu-Te pe Tine înălțat, neavînd nici frumusețe, nici chip întru pătimirea Ta, pe care Te-am cunos-

cut întrupîndu-Te, mai frumos decît fiii oamenilor, Unule-Născut Fiule, Preacurata Fecioară a strigat: Arată-mi slava Ta, Cel ce ești mîntuirea tuturor.

Tricîntarea

Irmos: Pentru legile părintești...

Întru amiază răstignindu-Te în mijlocul pămîntului de bunăvoie, ai smuls marginile lumii, Îndurate, din mijlocul gîtlejului balaurului. Pentru aceasta închinîndu-ne în mijlocul săptămînii dumnezeiescului post, slăvim cinstită Crucea Ta, strigînd: Pe Domnul lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Semn de bucurie, armă nesfărîmată, perete al Bisericii, lauda mucenicilor, podoaba apostolilor, puterea arhiereilor, întărind sufletul meu cel slăbit, învrednicește-mă să mă închin Ție, și să cînt, strigînd: Pe Domnul lucrurile lăudați-L, și-L preaînălțați întru toți vecii.

Plîng și mă tînguiesc și mă jelesc, cînd îmi aduc aminte de judecata cea nemitarnică, îndelung-Răbdătorule, fiind eu vrednic de osîndire. Pentru aceasta îndură-Te și-mi ușurează lanțul cel pus asupra sufletului meu, ca bucurîndu-mă să strig: Pe Domnul lucrurile lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

A Născătoarei:

Rugul închipuia taina nașterii Tale celei mai presus de minte, Fecioară cu totul fără prihană; că ai rămas ca și acela, născînd fără ardere focul, pe Hristos Mîntuitorul, Cel ce s-a înălțat pe Cruce. Pe aceasta roagă-L să mă izbăvească de focul cel veșnic, pe mine cel care strig: Pe Domnul lucrurile lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Altă Tricîntare

Irmos: Această numită și sfîntă zi...

Curățindu-ne cu postul, veniți să sărutăm cu dragoste Crucea Domnului cea pusă înainte; că ne este bogăție de sfințenie și de putere; prin care lăudăm pe Hristos în veci.

Aceasta este Crucea, cea cu trei părți și mare, care se vede mică, dar este ca cerul de înaltă, pentru puterea sa, și ridică pururea pe oameni către Dumnezeu. Prin care binecuvîntăm pe Hristos în veci.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

O ființă în trei Fețe slăvind nu le amestec, cele trei fiind cîte o persoană, că după chipul firii nu despart pe Tatăl și pe Fiul și pe Duhul. Căci peste toate unul este Dumnezeu cel în Treime.

Și acum..., a Născătoarei:

Tu una, dumnezeiască mireasă Marie, te-ai arătat între maici fecioară, născînd fără bărbat pe Mîntuitorul Hristos și păzind pecetea curăției; pe tine te fericim credincioșii în veci.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Să fie cinstit preasfîntul Lemn acesta, pentru care a strigat profetul de demult, că era să fie pus în piinea lui Hristos, de israelitenii cei ce L-au răstignit; pe Care Îl preaînălțăm întru toți vecii.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvîntăm, și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

În groapa leilor aruncat fiind oa-«recînd, marele între prooroci Da-«niel, mîinile în chipul crucii întin-«zîndu-și, nevătămat s-a păzit de «mîncarea acelora, binecuvîntînd pe «Hristos în veci».

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Tot neamul pămîntesc să salte cu duhul, fiind luminat ; și să «prăznuiască firea minților celor fă-«ră de trup, cinstind sfințita prăz-«nuire a Maicii lui Dumnezeu și să «strige : Bucură-te prea fericită Năs-«cătoare de Dumnezeu, curată, pu-«rurea Fecioară».

Cu sulița în coastă ai fost împuns, destupîndu-mi izvoarele iertării ; și pe lemn ai fost pironit în mijlocul pămîntului, Iubitorule de oameni, potolind osîndirea cea prin lemn, pe care noi îl sărutăm acum la înjumătățirea postului, lăudînd bunătatea Ta.

Picați munților dulceață cu dragoste ; dealurile, veselie ; lemnele țarinelor și cedrii Libanului dănțuiți astăzi, întru închinarea Crucii celei purtătoare de viață ; proorocii, apostolii, mucenicii și duhurile drepților, săltați !

Caută, Doamne, spre poporul și spre aleșii Tăi, care Te laudă cu frică, pentru care ai răbdat moarte de bunăvoie ; să nu biruiască mulțimea răutăților noastre, nemăsurata Ta milostivire; ci ne mîntuiește pe toți Preabunule cu Crucea Ta, ca un iubitor de oameni.

A Născătoarei :

Născătoarea de Dumnezeu plîngînd a zis : Vrînd, Hristoase, să scoți cuiele gîndurilor celor de patimi ale celui întîi-zidit și să vindeci zdrobirea lui cu bunătatea Ta, cu voința Ta ai clătinat lumea cea văzută, răstignit fiind și rămînînd spînzurat.

Tricîntarea

Irmos : Nu se pricepe toată limba...

Scoțînd Elisei de demult securea din rîu cu lemnul, te-a închipuit pe tine, Cruce, lemnul cel de viață dătător, prin care a scos Hristos pe păgîni din adîncul nebuniei idolești, pironit fiind pe tine. Pentru aceasta închinîndu-ne ție, slăvim puterea Lui.

Lumina soarelui, Mîntuitorule, s-a schimbat în întuneric pentru răstignirea Ta, și strălucirea lunii s-a stins, și stihiile toate s-au schimbat cu cutremur. Pentru aceasta strig Ție, Cuvinte, luminează-mă pe mine cel schimbat de întunericul patimilor, schimbînd gîndurile mele cu dreapta Ta și mă mîntuiește.

Cu rana Ta tămăduiește patimile sufletului meu ; cu împungerea coastei Tale, potolește împunsăturile demonilor cele cu durere ; cu piroanele Tale, Hristoase, scoate-mi piroanele poftelor cele cu plăcere și cu patimă, dîndu-mi ca să mă închin fără de patimă, cinstitelor Tale Patimi și Învierii.

A Născătoarei :

Pe Tine cel împodobit cu frumusețea Fecioara cea frumoasă Te-a născut ; pe Care văzîndu-Te neavînd frumusețe nici chip cînd ai pătimit, Mîntuitorule, tînguindu-se a zis : Mă minunez de smerenia Ta, cea mai presus de minte, Fiul meu, prin care mîntuiești firea omenească, care se smerește.

Altă Tricîntare.

Irmos : Luminează-te, luminează-te...

Mergi înainte, luminează-te tot poporul lui Dumnezeu, și văzînd lemnul Crucii pus înainte, sărută-l cu frică și primește bucurie, slăvind pururea pe Domnul slavei, Cel ce s-a înălțat pe ea.

Tu ești arma cea dumnezeiască a vieții mele, cinstită Cruce, că pe tine înălțîndu-se Stăpînul, m-a mîntuit ; și împuns fiind a izvorît sînge și apă din coastă, de care împărtășindu-mă, mă bucur lăudîndu-L.

Slavă..., a Treimii :

Ție mă închin, Dumnezeire sfîntă, Treime după Fețe, Unime după fire, Tatălui și Fiului și Duhului Sfînt, unei stăpînii și unei împărății, Care stăpînește toate.

Și acum..., a Născătoarei :

Muntele cel mare ești Fecioară, întru care S-a sălășluit Hristos, precum dumnezeiescul David strigă, și prin care noi ne-am înălțat la cer, înfiați fiind prin Duhul, întru tot Preafericită.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cruce, sceptrul cel dumnezeiesc al Împăratului, vitejia oștilor, întru nădejdea ta înfrîngem pe vrăjmași ; dă-ne nouă, celor ce ne închinăm ție, biruință pururea împotriva vrăjmașului.

Irmosul :

O, Maică Fecioară și adevărat Năs-«cătoare de Dumnezeu, ceea ce ai «născut fără de sămînță pe Hristos, «Dumnezeul nostru, Cel ce s-a înăl-«țat cu trupul pe Cruce, toți credin-«cioșii te mărim pe tine și pe Dîn-«sul după vrednicie».

Luminînda

Podobie : Cu duhul stînd bătrînul...

Lemnul cel preacinstit, la înjumătățirea postului cheamă la închinare pe toți cîți își răstignesc patimile lor după vrednicie, împreună cu patimile lui Hristos. Pentru aceasta, veniți toți credincioșii să ne închinăm Lemnului Tainei celei înfricoșătoare.

Slavă... Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Maica cea care nu știe de mire, și cea Preacurată a lui Dumnezeu Cuvîntul, a strigat tînguindu-se și cu plîngere jelindu-se : Oare, acest fel de vestiri de bucurie mi-a adus Gavriil ? Fiul meu ! Mergi de plinește sfatul cel nespus și dumnezeiasca rînduială.

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, glasul al 8-lea:

Înjumătățind calea postului care duce la cinstită Crucea Ta, binevoiește ca și noi cei izbăviți de vrăjmași prin credință, să vedem ziua Ta, pe care a văzut-o Avraam și s-a bucurat, luînd pe Isaac viu din munte ca din mormînt : și să ne împărtășim și Cinei celei de taină, cu pace strigînd : Luminarea și Mîntuitorul nostru slavă Ție (de două ori).

A mucenicilor :

Mucenicii lui Hristos cei nebiruiți, biruind rătăcirea cu puterea Crucii, ați luat harul vieții celei veșnice. De îngrozirile tiranilor nu v-ați spăimîntat, și chinuiți fiind cu torturi, v-ați veselit. Și acum sîngiurile voastre s-au făcut tămăduire sufletelor noastre. Rugați-vă să se mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., stihira, glasul al 8-lea :

Înjumătățind noianul postului, așteptăm limanul mîntuirii, adică vremea pătimirii Tale Doamne, celei de bunăvoie. Ci ca un milostiv și îndurat, învrednicește-ne să vedem cu pace și ziua măritei Învierii Tale, Iubitorule de oameni.

Și acum..., tot aceasta.

Apoi se face închinare la cinstita cruce, la ceasul întîi. La care se cîntă troparele cele de duminică, ce s-au scris mai înainte, glasul al 2-lea, însuși glasul : Veniți credincioșii, să ne închinăm... și celelalte și otpustul.

LA CEASUL AL ȘASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 6-lea :

Crucii Tale ne închinăm, Stăpîne și sfîntă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim.

Slavă..., Şi acum.... tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Să se bucure şi să se veselească de tine, toţi cei ce Te caută pe Tine, Dumnezeule (ps. 69,5).

Stih : Să se întoarcă înapoi şi să se ruşineze cei ce-mi voiesc mie rele (ps. 69,3).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(XXVI, 21—XXVII, 7)

Că iată Domnul va ieşi din locaşul Său ca să pedepsească fărădelegile locuitorilor pămîntului. Pămîntul va arăta sîngele pe care l-a supt şi nu va mai ascunde pe ucigaşii lui. În ziua aceea Domnul se va năpusti cu sabia Sa grea, mare şi puternică, asupra leviatanului, a şarpelui încolăcit, şi va omorî balaurul cel din Nil. Şi se va zice în ziua aceea : «Vie cu vin bun, cîntă ! Eu, Domnul, sînt străjerul ei ; în fiecare clipă Eu o ud, ca frunzele ei să nu cadă. Zi şi noapte Eu o păzesc ; nu sînt mîniat de fel pe ea. Dar dacă voi găsi mărăcini şi spini, voi porni război împotriva lor şi-i voi arde pe toţi. Sau mai bine să caute ocrotirea Mea, şi cu Mine să facă pace, şi cu Mine să fie în pace !...». Dar într-o zi Iacov va prinde rădăcini, Israel va înflori, va rodi şi cu roadele sale lumea o va umple. L-a lovit oare Domnul cum l-au lovit cei ce l-au lovit, sau l-a omorît El cum au făcut ucigaşii Lui ?

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Spre Tine, Doamne, am nădăjduit, să nu fiu ruşinat în veac (ps. 70,1).

Stih : Intru dreptatea Ta, izbăveşte-mă şi mă scoate (ps. 70,2).

JOI

în a patra săptămînă a Sfîntului şi Marelui Post

LA VECERNIE, MIERCURI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun 10 stihiri : şi se cîntă aceste 6 stihiri şi 4 din Minei.

Stihira, glasul al 4-lea, însuşi glasul :

Postul, pricinuitorul bunătăţilor, şi-a adus acum înjumătăţirea sa, arătîndu-se bine plăcut prin zilele ce au trecut, şi spre cele ce urmează punînd înainte folosinţa ; căci îndemnarea spre lucruri bune face mai mult bine. Pentru aceasta făcînd spre plăcere lui Hristos, Dătătorul tuturor bunătăţilor, să strigăm : Cel ce ai postit pentru noi şi ai răbdat Crucea, învredniceşte-ne fără osîndă, să ne împărtăşim cu dumnezeieştile Tale Paşti, vieţuind în pace şi cu vrednicie slăvindu-Te pe Tine, împreună cu Tatăl şi cu Duhul.

Altă stihiră, glasul al 5-lea :

Cei ce săvîrşesc faptele bune în taină, aşteptînd răsplătirile duhovniceşti, nu le vestesc în mijlocul uliţelor, ci mai vîrtos le poartă înlăuntrul inimilor lor. Şi Cel ce vede toate, cîte se fac în taină, ne dă plata înfrînării. Să săvîrşim dar postul, nemîhnindu-ne la feţe, ci în cămările sufletelor noastre rugîndu-ne neîncetat, să strigăm : Tatăl nostru, Care eşti în ceruri, Te rugăm nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

A mucenicilor :

Cu dragoste sufletească fără de saţiu, nelepădîndu-vă de Hristos

sfinţilor mucenici, care multe feluri de chinuri prin patimi răbdînd, semeţia tiranilor aţi surpat şi credinţa neclintită şi nevătămată păzind, la ceruri v-aţi mutat. Pentru aceasta şi îndrăznire către Dînsul dobîndind, cereţi să dea lumii pace şi sufletelor noastre mare milă.

Alte stihiri, glasul 1 :

Podobie : Prealăudaţilor mucenici...

Să ne spălăm sufletele cu apa postului şi apropiindu-ne de cinstita şi preacurata Cruce a Domnului, să ne închinăm ei cu credinţă ; luînd acum dumnezeiasca luminare, şi dobîndind veşnică mîntuire, pace şi mare milă.

Cruce, lauda apostolilor, pe care te înconjură Căpeteniile, Puterile şi Arhanghelii, mîntuieşte-ne pe noi, cei ce ne închinăm ţie, de toată vătămarea ; şi ne învredniceşte să trecem cu bine dumnezeiasca măsură a postului şi să ajungem ziua cea mîntuitoare, prin care ne şi mîntuim.

Altă stihiră, glasul al 7-lea :

Podobie : Astăzi priveghează Iuda...

Astăzi închinîndu-ne Crucii Domnului, să strigăm : Bucură-te Pomul vieţii, stricătoarea iadului ! Bucură-te bucuria lumii, pierzătoarea stricăciunii ! Bucură-te ceea ce risipeşti pe demoni cu puterea ta ! Întărirea credincioşilor, arma cea nesfărîmată, te rugăm, păzeşte, sfinţeşte pe cei ce te sărută pe tine.

Şi 4 stihiri din Minei :

Slavă... Şi acum..., glasul al 8-lea :

Astăzi Cel neapropiat după fiinţă, mie apropiat S-a făcut şi a pătimit Patimi, Cel ce m-a slobozit din patimi ; Cel ce dă lumină orbilor, de buzele celor fără de lege a fost scuipat ; şi şi-a dat spatele spre răni pentru cei robiţi. Pe Care cea curată şi Maica Lui, pe Cruce văzîndu-L, cu durere a zis: Vai mie, Fiul meu ! Cum ai făcut aceasta ? Cel împodobit cu frumuseţea mai mult decît toţi oamenii, fără suflare şi fără podobă Te arăţi, neavînd chip, nici frumuseţe ? Vai mie, Lumina mea ! Nu pot să Te văd adormit ; la cele dinlăuntru mă rănesc şi cumplită sabie trece prin inima mea ! Laud Patimile Tale, mă închin milostivirii Tale, îndelung-Răbdătorule, Doamne, slavă Ţie.

Ieşire : Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Binecuvîntat este Domnul Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel, singurul Care face minuni (ps. 71,19).

Stih : Dumnezeule, judecata Ta dă-o împăratului şi dreptatea Ta fiului împăratului (ps. 71,1).

De la Facere, citire :

(IX, 18—X, 1)

Iar fiii lui Noe, care au ieşit din corabie, erau : Sem, Ham şi Iafet. Iar Ham era tatăl lui Canaan. Aceştia sînt cei trei fii ai lui Noe şi din aceştia s-au înmulţit oamenii pe pămînt. Atunci a început Noe să fie lucrător de pămînt şi a sădit vie. A băut vin şi îmbătîndu-se, s-a dezvelit în cortul său. Iar Ham, tatăl lui Canaan, a văzut goliciunea tatălui său şi, ieşind afară, a spus celor doi fraţi ai săi. Dar Sem şi Iafet au luat o haină şi, punînd-o pe amîndoi umerii lor, au intrat cu spatele înainte şi au acoperit goliciunea tatălui lor; şi feţele lor fiind întoarse înapoi, n-au văzut goliciunea tatălui lor. Trezindu-se Noe din ameţeala de vin şi aflînd ce i-a făcut feciorul cel mai tînăr, a zis : «Blestemat să fie Canaan ! Robul robilor să fie la fraţii săi !». Apoi a zis: «Binecuvîntat să fie Domnul Dumnezeul lui Sem ; iar Canaan să-i fie rob ! Să înmulţească Dumnezeu pe Iafet şi să se sălăşluiască acesta în corturile lui Sem, iar

Canaan să-i fie slugă». Și a mai trăit Noe după potop trei sute cincizeci de ani. Iar de toate, zilele lui Noe au fost nouă sute cincizeci de ani și apoi a murit. Iată spița neamului fiilor lui Noe: Sem, Ham și Iafet, cărora li s-au născut fii după potop.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Iar mie a mă lipi de Dumnezeu, bine este (ps. 72,27).

Stih: Cît de bun este Dumnezeu cu Israel (ps.72,1).

De la Pilde, citire:

(XII, 23—XIII, 10)

Omul înțelept își ascunde știința, pe cînd inima celor nebuni propovăduiește nebunia. Mîna celor silitori va stăpîni, iar cea lăsătoare va fi birnică. Supărarea se abate asupra omului, dar numai un cuvînt bun îl bucură. Dreptul cercetează cu deamănuntul pe prietenul său; calea celor nelegiuiți duce la rătăcire. Leneșul nu-și frige nici vînatul lui; cea mai scumpă comoară pentru om este munca. Pe cărarea dreptății este viața și pe calea pe care ea o însemnează nemurirea, iar calea nebuniei duce la moarte. Fiul înțelept ascultă de învățătura tatălui său, iar cel batjocoritor nici de mustrare. Din rodul gurii sale omul mănîncă binele; pofta celor vicleni este silnicia. Cine își păzește gura își păzește sufletul său; cel ce deschide prea tare buzele o face spre pieirea lui. Sufletul celui leneș poftește, însă în zadar. Numai sufletul celor silitori este îndestulat. Dreptul urăște cuvintele mincinoase; ticălosul aduce numai rușine și ocară. Dreptatea păzește calea omului fără prihană, iar fărădelegea e pricina ruinii celui păcătos. Unii se dau drept bogați și n-au nimic, alții trec drept săraci, cu toate că au multe averi. Bogăția cuiva slujește la răscumpărarea lui; cel sărac nu se teme nici chiar de amenințare. Lumina celor drepți luminează, pe cînd sfeșnicul celor fără de lege se stinge. Mîndria nu dă prilej decît la ceartă, înțelepciunea se află numai la cei ce primesc sfaturi.

Și cealaltă rînduială a Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite.

Din această zi rostește preotul (sau diaconul, de este) și celelalte ectenii, ale celor gătiți spre luminare, și rugăciunea, și se zic pînă în Miercurea cea mare, afară de simbătă și duminică.

JOI DIMINEAȚA

Se cîntă Cîntările Treimice ale glasului de rînd

După întîia Catismă, se zic Sedelnele Apostolilor din Octoih.

După a doua Catismă, se zice această Sedealnă, alcătuire a lui Iosif, glasul 1:

Podobie: Ceata îngerească...

Cu puterea Crucii întărindu-vă, toată înșelăciunea vrăjmașului ați stricat-o cu adevărat, măriților Apostoli cei ce sînteți rugători pentru sufletele noastre. Pentru aceasta, astăzi, întru închinarea ei vă bucurați, rugînd pentru noi pe Unul, Iubitorul de oameni.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei:

Marie, ceea ce ești locaș cinstit al Stăpînului, ridică-ne pe noi cei căzuți în prăpastia deznădăjduirii celei cumplite, și a greșealelor și a necazurilor; că tu ești mîntuirea păcătoșilor și ajutătoare și ocrotitoare tare, și mîntuiești pe robii tăi.

După a doua Catismă, se cîntă Sedealna, alcătuire a lui Teodor, glasul al 7-lea:

Podobie: Doamne, noi sîntem...

Doamne, văzînd pusă înainte Crucea Ta astăzi, ne apropiem cu credință, sărutînd-o cu cîntări și cu

laude, cu frică și cu bucurie ; sfințește pe robii Tăi și împacă lumea Ta, cu arătarea ei, Unule, mult-Milostive.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei, însăși podobia.

Doamne, noi sîntem poporul Tău și oile pășunii Tale ; întoarce-ne pe noi cei cufundați în stricăciune ; adună-ne ca un păstor pe noi cei rătăciți și miluiește turma Ta, Iubitorule de oameni. Milostivește-Te, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Cel ce singur ești fără de păcat.

Psalmul 50.

CANOANELE

Canonul din Minei și aceste Tricintări, citindu-se Cîntarea a patra din Psaltire.

TRICÎNTAREA

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea a 4-a, glasul 1 :

Irmos : La Dumnezeiasca strajă...

Dar dătător de sfințenie, dăruindu-ne nouă sfîntă Cruce, ceea ce ești întărirea și lauda Apostolilor, astăzi ești pusă înaintea a toată lumea spre închinare, ușurîndu-ne nouă vremea postului.

Însemnînd umbrit Crucea, Moise întinzîndu-și mîinile, a biruit pe Amalec, pe care închipuind-o și noi, să întindem mîinile cu posturi și cu rugăciuni, ca să biruim tabăra demonilor, care se oștesc împotriva noastră totdeauna cu pizmă.

Cu plugul cel dumnezeiesc al Crucii ați arat pămîntul, dumnezeiești Apostoli, făcîndu-l roditor și odrăslind dreapta credință. Pentru aceasta lăudîndu-vă pe voi cu glasuri în toți anii, slăvim pururea pe Hristos.

A Născătoarei :

Maica bunului Dumnezeu, fă-mi bun sufletul meu, pe care l-a umplut de răutate cel viclean, înșelîndu-mă mișelește cu răul obicei ; ca să te laud pururea, ca pe o pricină a mîntuirii mele, pe tine cea mult lăudată.

Altă Tricintare, glasul al 7-lea :

Irmos : Venirea Ta cea cu trup...

Astăzi se pune înainte preasfînta Cruce ; să ne apropiem și să o sărutăm pe ea pentru că este tăria mîntuirii noastre.

Harul tău vine prin însemnarea ta, alungînd negura demonilor, Cruce a lui Hristos, arma cea nebiruită.

Slavă..., a Treimii :

Unime după fire Te laud și Treimea Fețelor cinstesc, Părinte și Fiule și Duhule Preasfinte.

Și acum..., a Născătoarei :

Născut-ai fără de păcat, Fecioară, ceea ce ești cu totul fără prihană, pe Dumnezeu, Cel ce cuprinde cu mîna marginile lumii, pe Cel mai de demult decît toate.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Apostoli, rugători ai lumii, rugați-vă să ne mîntuim și noi, care ținem ca armă Crucea lui Hristos.

Irmosul :

Venirea Ta cea cu trup Hristoa- «se încredințînd-o proorocul Ava- «cum a strigat: Slavă puterii Tale, «Doamne».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Această numită și sfîntă zi...

Bucură-te Cruce cea din trei părți și dumnezeiască, pe care a fost pironit Unul din Treime, Cel ce a luat trup, luminîndu-ne pe noi cei

înfipți în adîncul necredinței, care Îl preaînălțăm întru toți vecii.

Cîștigînd Crucea ca putere tare, au liberat pe cei robiți din cumplita putere a vrăjmașului, Ucenicii Cuvîntului, cîntînd: Pe Tine Te preaînălțăm întru toți vecii.

Vai! Cît va fi de înfricoșător scaunul acela, pe care șezînd, Cuvinte, vei vădi faptele mele cele în ascuns, mustrînd nesimțirea mea; ci Cel ce ești milostiv din fire, să Te înduri de mine atunci.

A Născătoarei:

De sînurile cele părintești nedepărtîndu-Te, Te-ai sălășluit în sînul Fecioarei, pentru chemarea neamului omenesc, întru a cărui asemănare Te-ai îmbrăcat, Iisuse, pentru milostivirea Ta. Pentru aceasta Te lăudăm noi oamenii în veci.

Altă Tricintare

Irmos: Pe Unul, Împăratul slavei...

Pe tine te cinstim săptămînă purtătoare de Cruce, ca vrednică de închinare; că întru tine închinîndu-ne Lemnului celui neîntinat, strigăm: Preoți lăudați, popoare preaînălțați pe Hristos în veci.

O, ce minune, Împărate al veacurilor! Că ne-ai învrednicit pe noi, robii Tăi, a vedea și a ne închina Lemnului pe care Te-ai răstignit. Pentru aceasta cu frică Te lăudăm în veci.

A Treimii:

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

O Dumnezeire de o ființă; o Treime preasfîntă: Părinte și Fiule și Duhule Preasfinte, slăvesc stăpînia Ta nedespărțită și laud o împărăție întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei:

Pe Cel ce a zidit pe Adam după chipul Său, și S-a întrupat din frămîntătura lui, și a dezlegat blestemul cel de demult, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L în veci.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cei ce sînteți ca o vioară a Bisericii cu douăsprezece strune, ca cei ce dulce ați cîntat cuvîntul înțelepciunii, Apostolilor, rugați-vă pentru noi cei ce vă lăudăm, ca să vedem Pătimirea Domnului și să o lăudăm în veci.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvîntăm, și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Împăratul slavei cel singur fără început, pe Care Îl binecuvîntează Puterile cerurilor, de Care se cutremură cetele îngerilor, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L în veci».

Cîntarea a 9-a:

Irmos: Luminează-te, luminează-te...

Veselește-te, luminează-te Biserica lui Dumnezeu cu razele Crucii, pe care o aduci pusă înaintea tuturor credincioșilor spre închinare; iar tu, toată mulțimea demonică, fugi, umplîndu-te de întuneric.

Tăria postului este dumnezeiasca Cruce, ajutătoare celor ce privegheză, întărire celor ce postesc, apărătoare celor ce li se face război. Acesteia, adunîndu-ne noi credincioșii, să ne închinăm ei cu dragoste, bucurîndu-ne.

Cei ce sînteți temelii dumnezeiești ale Bisericii lui Hristos, păziți-ne pe noi întru întărirea dreptei credințe și ne întăriți pe piatra cea tare, a Celui care v-a ales pe voi, măriților Apostoli.

A Născătoarei :

Ceea ce ai zămislit bucuria prin glasul Arhanghelului alungă acum întristarea inimii mele cea stricătoare de suflet, şi-mi dă, Preacurată, plîngere făcătoare de bucurie, ca prin aceasta să aflu şi eu dumnezeiasca mîngîiere.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe tine, Preacurată Maică...

Tu fiind închipuit preacinstite Lemn, ai îndulcit demult apele Merrei ; tu, Cruce a lui Hristos, căreia ne închinăm astăzi, îndulceşte-mi şi mie postul.

Pe tine, Cruce a lui Hristos, care eşti armă nebiruită a împărăţiei, tăria oştilor, puterea sfetnicilor, cu cîntări te mărim noi credincioşii.

Slavă..., a Treimii :

Pe Tine Tatăl cel fără început şi Stăpînul şi pe Cuvîntul cel împreună fără început şi pe Duhul Sfînt, cu dreaptă credinţă toţi credincioşii Te slăvim.

Şi acum..., a Născătoarei :

Pe tine cea mărită şi singură Născătoare de Dumnezeu, care ai încăput în pîntece pe Cuvîntul cel neîncăput şi L-ai născut după trup, cu laude te mărim.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Pe voi, Apostoli, ca pe cei ce aţi fost cu glas ca de foc, care aţi ars toată uscăciunea înşelăciunii, şi aţi sădit în lume dreapta credinţă, cu cîntări vă mărim.

Irmosul :

Pe tine, Preacurată Maică şi «Fecioară, care ai încăput în pîn«tece pe Cuvîntul cel neîncăput şi «L-ai născut după trup, cu cîntări «te mărim».

Lumînînda glasului, de trei ori.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, glasul al 7-lea :

Să rîvnim pocăinţa vameşului noi credincioşii, şi să nu ne mîndrim ca fariseul ; ci să aducem suspinare dintru adîncul inimii, Făcătorului de bine, Dumnezeului tuturor ; că El însuşi ne-a poruncit zicînd : Tot cel ce se înalţă pe sine se va smeri, iar cel ce se smereşte pe sine se va înălţa. Pentru aceasta cu un gînd să strigăm Lui : Dumnezeule, milostiveşte-Te spre noi păcătoşii şi ne mîntuieşte (de două ori).

A mucenicilor :

Un lucru respirînd, spre un lucru uitîndu-se mucenicii cei purtători de chinuri, o cale a vieţii aflînd, adică moartea cea pentru Hristos, fiecare rîvnind la sfîrşitul altuia; o, minune! Întrecîndu-se a răpi chinurile ca pe nişte avuţii, zicea unul către altul : De nu vom şi muri acum, dar tot vom muri şi vom sluji naşterii după datorie ; să primim dar nevoia ca mare cinste, socotind lucrul cel de obşte, ca şi cum ar fi al nostru ; cu moartea să cumpărăm viaţa. Pentru rugăciunile lor, Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu împacă viaţa noastră, a celor ce strigăm către Tine : Milostive Doamne, slavă Ţie.

LA CEASUL AL ŞASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 6-lea :

Crucii Tale ne închinăm, Stăpîne şi sfîntă Învierea Ta o lăudăm şi o slăvim.

Slavă...., Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Dar Dumnezeu, Împăratul nostru, mai înainte de veac a făcut mîntuire în mijlocul pămîntului (ps. 73,13).

Stih : Pentru ce m-ai lepădat, Dumnezeule pînă în sfîrşit? (ps. 73,1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(XXVIII, 14—22)

Pentru aceasta, ascultaţi cuvîntul Domnului, voi, oameni de rîs, îndrumători ai poporului celui din Ierusalim! Voi ziceţi: Noi am făcut legămînt cu moartea şi cu iadul (şeolul) învoială; urgia va trece fără să ne atingă, căci ne-am făcut din minciună un adăpost şi din viclenie un liman! Pentru aceasta aşa zice Dumnezeu: «Pus-am în Sion o piatră, o piatră de încercare, piatra din capul unghiului, de mare preţ, bine pusă în temelie; cel care se va bizui pe ea, nu se va clătina! Şi voi face judecata dreptar şi dreptatea cumpănă. Şi grindina va lua la vale adăpostul minciunii şi potop de ape va da peste locul ei de scăpare! Şi legămîntul vostru cu moartea va fi stricat şi înţelegerea voastră cu iadul (şeolul) va fi desfăcută. Cînd urgia va trece, vă va zdrobi, ori de cîte ori va trece, vă va apuca! Căci ea va trece, în fiecare dimineaţă, ziua şi noaptea, şi nu va fi decît groază pentru a pricepe descoperirea! Patul acesta va fi scurt şi nu te vei putea întinde, iar aşternutul lui prea scurt, ca să te înveleşti». Că Domnul se va ridica precum altădată în muntele Peraţim şi se va întărîta ca în valea Ghibeonului ca să svîrşească fapta Lui, fapta lui ciudată, să împlinească lucrul Lui, lucrul Lui minunat. Deci nu vă mai bateţi joc, ca legăturile voastre să nu se strîngă, că am auzit de la Domnul Dumnezeu Savaot că nimicirea este hotărîtă să fie pentru toată ţara!

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Iar eu mă voi bucura în veac, cînta-voi Dumnezeului lui Iacov (ps. 74,9).

Stih : Lăuda-Te-vom pe Tine, Dumnezeule, lăuda-Te-vom şi vom chema numele Tău (ps. 74,1).

VINERI

în a patra săptămînă a Sfîntului şi Marelui Post

LA VECERNIE, JOI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun 6 stihiri : şi se cîntă 3 podobnice ale Triodului şi 3 stihiri din Minei.

Stihirile Triodului, glasul al 4-lea :

Podobie : Dat-ai semn...

Învrednicindu-ne a săruta noi credincioşii Crucea Ta, Doamne, cea pururea fericită, prin care ne-ai mîntuit pe noi, lăudăm milostivirea Ta şi ne rugăm îndelung: Dăruieşte, Mîntuitorule, tuturor bucuria mîntuirii Tale prin pocăinţă, dîndu-ne să vedem Învierea Ta şi cinstitele Patimi.

Omorîre ai răbdat răstignindu-Te pe Cruce, Cel ce ai omorît moartea, şi ai înviat pe morţi cu cuvîntul cel de viaţă aducător. Pentru aceasta mă rog Ţie, înviază, Doamne, sufletul meu cel omorît de păcat, dîndu-mi umilinţă şi izbăvire de rele în sfintele zile ale postului, Iubitorule de oameni.

Altă stihiră, alcătuire a lui Teodor, glasul al 4-lea :

Podobie : Pe diamantul cel înţelegător...

Învredniceşte-ne cu bucurie a vedea şi a săruta Crucea Ta cea sfîn-

tă ; Te rugăm pe Tine, Dumnezeule, Mîntuitorul nostru, să ajungem și la preacuratele Tale Patimi, cu postul întărindu-ne ; ca închinîndu-ne, să lăudăm Răstignirea Ta, sulița, buretele și trestia, prin care făcîndu-ne nemuritori, iarăși ne-ai ridicat la viața cea dintîi a desfătării, ca un iubitor de oameni. Pentru aceasta acum, cu mulțumire pe Tine Te slăvim.

Și 3 stihiri din Minei.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

PROCHIMEN, glasul al 8-lea :

Faceți făgăduințe și le împliniți Domnului, Dumnezeului nostru (ps. 75,11).

Stih : Cunoscut este în Iudeea Dumnezeu ; în Israel mare este numele Lui (ps. 75,1).

De la Facere, citire :

(X, 32—XI, 9)

Acestea sînt neamurile, care se trag din fiii lui Noe, după familii și după nații, și dintr-înșii s-au răspîndit popoarele pe pămînt după potop. În vremea aceea era în tot pămîntul o singură limbă și un singur grai la toți. Purcezînd de la răsărit, oamenii au găsit în țara Senaar un șes și au descălecat acolo. Apoi au zis unul către altul : «Haidem să facem cărămizi și să le ardem cu foc!». Și au folosit cărămida în loc de piatră, iar smoala în loc de var. Și au zis iarăși : «Haidem să ne facem un oraș și un turn al cărui vîrf să ajungă la cer și să ne facem faimă înainte de a ne împrăștia pe fața a tot pămîntul!». Atunci S-a pogorît Domnul să vadă cetatea și turnul pe care-l zideau fiii oamenilor. Și a zis Domnul : «Iată, toți sînt de un neam și o limbă au și iată ce s-au apucat să facă și nu se vor opri de la ceea ce și-au pus în gînd să facă. Haidem, dar, să Ne pogorîm și să amestecăm limbile lor, ca să nu se mai înțeleagă unul cu altul». Și i-a împrăștiat Domnul de acolo în tot pămîntul și au încetat de a mai zidi cetatea și turnul. De aceea s-a numit cetatea aceea Babilon, pentru că acolo a amestecat Domnul limbile a tot pămîntul și de acolo i-a împrăștiat Domnul pe toată fața pămîntului.

PROCHIMEN, glasul al 8-lea :

Cu glasul meu către Domnul am strigat, cu glasul meu către Dumnezeu, și a căutat spre mine (ps. 76,1).

Stih : În ziua necazului meu, pe Dumnezeu am căutat (ps. 76,2).

De la Pilde, citire :

(XIII, 19—XIV, 6)

Dorința împlinită mulțumește sufletul, iar depărtarea de rău este urîciune pentru cei nebuni. Cel ce se însoțește cu cei înțelepți ajunge înțelept, iar cel ce se întovărășește cu cei nebuni se face rău. Nenorocirea urmărește pe cei păcătoși, iar fericirea răsplătește pe cei drepți. Omul bun lasă moștenirea sa nepoților săi, iar averea celui păcătos este sortită pentru cei drepți. Arătura în țelină, făcută de cei săraci, dă hrană din belșug, însă averea se pierde din pricina nedreptății. Cine cruță toiagul său își urăște copilul, iar cel care îl iubește îl ceartă la vreme. Dreptul mănîncă și își îndestulează sufletul său, iar pîntecele celor fără de lege duce lipsă. Femeile înțelepte zidesc casa, iar cele nebune o dărîmă cu mîna lor. Cel ce umblă întru dreptate se teme de Domnul, iar cel ce umblă pe căi strîmbe Îl disprețuiește. În gura celui nebun este varga mîndriei lui; buzele pe cei înțelepți îi păzesc. Unde nu sînt boi, staulul este gol, însă puterea boilor aduce mult folos. Martorul care grăiește adevărul nu minte, iar martorul mincinos spune numai minciuni. Batjocoritorul caută înțelepciunea

și nu o găsește, iar pentru cel priceput știința este ușoară.

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, glasul al 6-lea :

De la Domnul, Cel ce S-a smerit pe Sine, pînă la moarte prin Cruce pentru tine, învățîndu-te, suflete al meu, din înălțare umilința și din umilință înălțarea, nu te înălța pentru virtuțile tale, nici nu te socoti pe tine drept să osîndești pe aproapele tău, ca fariseul cel lăudăros ; ci cu gînd plecat aducîndu-ți aminte numai de păcatele tale, ca vameșul strigă: Dumnezeule, milostivește-Te spre mine păcătosul și mă mîntuiește (de două ori).

A mucenicilor :

Mucenicii Tăi, Doamne, nu s-au lepădat de Tine, nici s-au depărtat de la poruncile Tale. Cu rugăciunile lor, miluiește-ne pe noi.

Slavă... Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Podobie : A treia zi ai înviat...

Preacurata, dacă Te-a văzut pe Cruce răstignit, a strigat : Ce taină străină este aceasta ce văd, Fiul meu ? Cum mori fiind răstignit pe lemn cu trupul, Dătătorule de viață ?

VINERI DIMINEAȚA

Se cîntă Treimicele glasului.

După întîia Catismă, Sedelnele Crucii din Octoih.

După a doua Catismă, se cîntă această Sedelnă, alcătuire a lui Iosif, glasul al 4-lea :

Podobie : Cel ce Te-ai înălțat pe Cruce...

Preacinstita Cruce, care sfințește vremea postului, se vede ; căreia închinîndu-ne astăzi, să strigăm: Stăpîne, Iubitorule de oameni, dă-ne nouă prin ajutorul ei să trecem și cealaltă vreme a postului cu umilință, și să vedem și dătătoarele de viață Patimi, prin care ne-am mîntuit.

Slavă..., Iar aceasta.

Și acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Pe Tine, Cel ce Te-ai născut din Tatăl cel fără de început, dacă Te-a văzut pe Cruce răstignit, cea care Te-a născut mai pe urmă, Hristoase, a strigat : Vai mie, preaiubite Iisuse ! Cum ești răstignit de bunăvoie acum, Fiule, de oamenii cei fără de lege ? Cel ce ești slăvit de îngeri ca un Dumnezeu, Te laud pe Tine, îndelung-Răbdătorule.

După a treia Catismă, Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie : Degrab ne întîmpină...

Lumina sufletelor noastre văzînd-o acum, Hristoase, adică, preacurată Crucea Ta, și închinîndu-ne ei cu bucurie, strigăm luminat : Slavă Ție, Celui ce ai voit a Te înălța pe ea ; slavă Ție, Celui ce ai luminat prin ea toată făptura ; prin care neîncetat cu cîntări Te slăvim.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Dacă Te-a văzut pe Tine înălțat pe Cruce Maica Ta, care nu știe de mire, Cuvinte al lui Dumnezeu, ca o maică plîngînd, a zis : Ce minune nouă și străină este aceasta, Fiul meu ? Cum, Cel ce ești viața tuturor, Te împreunezi cu moartea, vrînd să înviezi pe cei ce au murit, ca un milostiv ?

Psalmul 50.

CANONUL Crucii

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea :

Irmosul :

Pe Faraon, cel ce se purta în car, l-a cufundat toiagul lui «Moise, cel ce a făcut minuni oa-

«recînd, în chipul Crucii lovind și «despărțind marea și pe Israel fu- «găritul și mergătorul pedestru l-a «izbăvit; pe cel ce cîntă cîntare lui «Dumnezeu».

Adunîndu-ne astăzi cu gînd curat și cu minte credincioasă, veniți să ne închinăm Crucii Domnului; că stă de față, dăruind celor ce se închină ei sfințenie mîntuitoare, luminare, slavă și mare milă.

Dătătoarea de viață Cruce, stînd înainte și de față văzîndu-se, aruncă razele harului cele luminoase. Să mergem și să luăm lumină de veselie, mîntuire și iertare, aducînd laudă Domnului.

Stă cinstita Cruce înaintea celor ce privesc, ca o vedere minunată și ca un izvor izvorăște daruri sufletești, oprește păcatele, dezleagă bolile și întărește gîndurile celor ce se apropie de ea cu curăție.

Slavă...

Toiagul cel ce a tăiat marea închipuia semnul Crucii, prin care noi fără înecare înotînd prin credință, trecem apa cea nestatornică a vieții, scăpăm din toate șuvoaiele păcatului și ne umplem de dumnezeiască liniște.

Și acum..., a Născătoarei:

Cînd Te-am născut în chip de negrăit, Fiule, am scăpat de dureri, și cum mă umplu acum cu totul de dureri? Că Te văd spînzurat pe lemn, ca pe un făcător de rele, pe Tine Cel ce ai spînzurat pămîntul fără nici o ținere, a zis cea curată, plîngînd.

Cîntarea a 3-a:

Irmos: Cel ce ai întărit dintru început...

Crucea cea dătătoare de toate virtuțile se vede, căreia ne închinăm, și toată făptura prăznuiește cu bucurie, luminîndu-se cu harul Dumnezeului nostru, Cel ce s-a înălțat de bunăvoie pe ea.

Strălucind de lumina razelor Crucii, întru înjumătățirea sfîntului post, să fugim de întunericul păcatului și să strigăm: Luminarea tuturor, îndurate Doamne, slavă Ție.

Slavă...

Lăudămu-te cu cîntări pe tine, Cruce, și cu credință te sărutăm rugîndu-ne, scoate-ne pe noi din cursele vrăjmașului, cu puterea ta; și ne îndreptează pe noi pe toți, care te cinstim, la limanul mîntuirii.

Și acum..., a Născătoarei:

Văzînd viața omorîtă pe Cruce și nesuferind durerea inimii, s-a tînguit preacinstita Fecioară, strigînd: Vai mie, Fiul meu! Ce Ți-a răsplătit Ție poporul cel fără de lege!

Irmosul:

Cel ce ai întărit dintru început ce- «rurile întru pricepere, și pămîn- «tul pe ape l-ai întemeiat, pe piatra «poruncilor Tale, Hristoase, mă în- «tărește, că nu este sfînt afară de «Tine, Unule, Iubitorule de oameni».

SEDEALNA, glasul al 6-lea:

Numai cît s-a înfipt lemnul Crucii Tale, Hristoase, temeliile morții s-au clătinat, Doamne; că pe cel pe care l-a înghițit cu poftă iadul, l-a slobozit cu frică. Arătat-ai nouă mîntuirea Ta, Sfinte, pentru care Te slăvim pe Tine, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei:

Astăzi s-a împlinit cuvîntul cel proorocesc; că iată ne închinăm la locul unde au stat picioarele Tale, Doamne; și din lemnul mîntuirii gustînd, scăpare din patimile păca-

tului am dobîndit. Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Tu ești tăria mea, Doamne, Tu și puterea mea, Tu Dumnezeul «meu, Tu bucuria mea, Cel ce n-ai «lăsat sînurile părintești și a noas«tră sărăcie ai cercetat-o. Pentru a«ceasta, cu profetul Avacum, strig «către Tine : Slavă puterii Tale, Iu«bitorule de oameni».

Acoperămîntul cel puternic și îndreptarea oamenilor, arma credinței cea nebiruită, Crucea cea mîntuitoare, iată că se vede pusă înainte și sfințește inimile tuturor credincioșilor, care se apropie de dînsa și le luminează cu harul.

La înjumătățirea postului stînd pusă înainte în mijlocul tuturor, ca în mijlocul pămîntului, preacinstita Cruce, Preabunule, pe care Te-ai înălțat de bunăvoie, Iubitorule de oameni, sfințește lumea cu închinarea ei și alungă taberile demonilor.

Cerul și tot pămîntul împreună se veselesc, mucenicii cei purtători de chinuri, apostolii și sufletele drepților, cu dragoste acum se bucură, văzînd pus în mijloc lemnul cel dătător de viață, care mîntuiește pe toți și pe credincioși îi sfințește cu harul.

Slavă...

Legile Tale, Doamne, nepăzindu-le eu neînțelegătorul, va să fiu osîndit, cînd vei veni din cer să judeci faptele oamenilor. Pentru aceasta strig către Tine : Întorcîndu-mă, mîntuiește-mă cu puterea Crucii Tale, dîndu-mi lacrimi de pocăință.

Și acum..., a Născătoarei :

Din pîntece fecioresc Te-am născut, Fiule, și văzîndu-Te pe lemn spînzurat, nu mă pricep și nu pot cuprinde înălțimea tainei, și adîncul judecăților Tale celor multe, strigat-a Preacurata ; pe care cu glasuri fără tăcere, ca pe Maica lui Dumnezeu o fericim.

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Pentru ce m-ai lepădat de la fața Ta, Cel ce ești lumină neapu«să, și m-a acoperit întunericul cel «străin, pe mine ticălosul ? Ci Te «rog întoarce-mă, și la lumina po«runcilor Tale îndreptează căile «mele».

Strigați neamuri, glăsuiți, cîntați semințiii și săltați înaintea lui Dumnezeu, Celui ce ne-a dat Crucea întărire neclintită ; care ne desfată acum în vremea postului, ospătîndu-ne sufletul și gîndul.

Toate oștile cele fără de trup te înconjură pe tine Cruce preasfîntă, și noi oamenii astăzi atingîndu-ne de tine cu buze de lut, luăm cu dragoste sfințire și binecuvîntare, slăvind pe Cel ce a fost pironit pe tine.

Tămăduiește patimile sufletului meu, cele de mulți ani, Îndurate Doamne, și mă învrednicește a fi închinător sfintelor Tale Patimi, arătîndu-mă mai bun în vremea postului, îndepărtîndu-mă de la rele, Preabunule.

A Născătoarei :

Pe Cruce văzînd pe Cel ce S-a născut din tine mai presus de minte, pentru bunătatea Sa, Preacurată, te-ai rănit la inimă și ai zis : Vai mie, dumnezeiescule Fiu ! Cum suferi durere pentru toți ? Mă închin milostivirii Tale, Doamne.

Tricîntarea, glasul al 4-lea :

Irmos : Spăimîntatu-s-au toate...

Luminătorii și-au ascuns lumina lor, văzîndu-Te pe lemn pironit fără dreptate, pe Tine, Cel ce

unul eşti drept şi îndelung-Răbdător; Care ai îngrozit întunecatele stăpîniri ale vicleanului, cu puterea Ta, Mîntuitorule.

Să ne spălăm feţele cu apa postului şi să sărutăm Lemnul pe care s-a înălţat Însuşi Hristos, îmbrăcîndu-Se cu trup muritor, ca să omoare pe cel ce ne-a omorît pe noi.

Cruce preacinstită, lauda Apostolilor, arma purtătorilor de chinuri, slava preoţilor, îngrădirea cuvioşilor, păzitoarea tuturor credincioşilor, păzeşte, sfinţeşte pe cei ce se închină ţie cu credinţă.

A Născătoarei :

Fecioara, viţa cea adevărată, văzînd spînzurat pe lemn strugurele pe Care L-a odrăslit, a strigat : Fiule, varsă din Tine must, care să oprească beţia vrăjmaşilor, celor ce în deşert Te-au răstignit pe Tine, Cel îndelung-Răbdător în toate.

Altă Tricîntare, acelaşi glas :

Irmos : Luminează-mă pe mine...

Astăzi este pusă înainte Crucea Ta, lemnul vieţii cel vrednic de închinare, şi lumea se bucură pentru venirea Duhului, sărutînd-o.

Văzînd Crucea Ta pusă înainte, slujitorii cei cereşti pe Tine, Doamne, Te laudă, şi demonii se cutremură neîndurînd puterea Ta.

Slavă..., a Treimii :

Să slăvim Treimea cu dreaptă credinţă, împreună cu Tatăl şi cu Fiul, pe Duhul Sfînt, pe o Dumnezeire Care este Unime în trei ipostasuri.

Şi acum..., a Născătoarei :

Maică şi Fecioară te mărturisim noi credincioşii cu dreaptă credinţă pe tine ceea ce ai născut în chip de negrăit pe Hristos, Dumnezeul nostru, pe Unul cel mult-Milostiv.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Cel ce Te-ai răstignit pe pin, pe cedru şi pe chiparos, Fiule al lui Dumnezeu, sfinţeşte-ne pe noi pe toţi şi ne învredniceşte a vedea Patima Ta cea purtătoare de viaţă.

Irmosul :

Luminează-mă pe mine, cel ce dis-«de dimineaţă alerg către tine, făcă-«toare de viaţă Cruce a lui Hristos, «şi mă închin ţie cu frică, răsărin-«du-mi pururea zi de mîntuire».

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Curăţeşte-mă, Mîntuitorule...

Înfigîndu-se Crucea în pămînt, s-a făcut cădere demonilor, pe care văzînd-o noi acum pusă înainte cu slavă şi sărutînd-o, ne ridicăm din căderile păcatului.

Înălţîndu-Te pe Tine, Hristoase, ca pe un Împărat şi Domn, sărutăm Crucea pe care ne-ai dăruit-o să ne fie ca un zid nesurpat, la înjumătăţirea dumnezeiescului post, bucurîndu-ne.

Slavă...

Mari daruri dîndu-ne nouă tuturor, se vede Crucea Domnului cea pusă înainte. Deci să ne apropiem, oamenilor, să luăm lumina inimii şi a sufletului.

Şi acum..., a Născătoarei :

Întăreşte-ne pe noi, Preacurată, ca să postim de toată răutatea, şi ne dă putere pururea să ne oprim de la faptele cele rele şi viclene, ceea ce eşti ocrotitoarea tuturor oamenilor.

Irmosul :

Curăţeşte-mă, Mîntuitorule, că «multe sînt fărădelegile mele, şi Te «rog ridică-mă dintru adîncul rău-«tăţilor; căci către Tine am strigat,

«şi mă auzi Dumnezeul mîntuirii «mele».

CONDAC, glasul al 7-lea :

Nu mai păzeşte încă sabia cea de văpaie uşa Edenului ; că într-însa a venit preaslăvită legătură, lemnul Crucii ; acul morţii şi biruinţa iadului s-au gonit; că de faţă ai stat, Mîntuitorul meu, strigînd celor din iad : Intraţi iarăşi în rai !

ICOS

Trei cruci a înfipt Pilat pe Golgota: două tîlharilor şi una Dătătorului de viaţă, pe care a văzut-o iadul şi a zis celor de jos : O, slugile mele şi puterile mele, cine este cel ce a înfipt piron în inima mea ? Cu suliţă de lemn m-a împuns fără veste şi mă rup. La cele dinlăuntru ale mele mă doare, pîntecele meu se chinuieşte, simţirile-mi tulbură duhul ; şi mă silesc a lepăda din mine pe Adam şi pe cei din Adam, care îmi sînt daţi prin lemn ; că lemnul iarăşi îi duce în rai.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

De pogorîrea lui Dumnezeu, focul s-a ruşinat în Babilon oa-«recînd ; pentru aceasta tinerii în «cuptor cu bucuros picior, ca într-o «grădină verde săltînd, au cîntat : «Bine eşti cuvîntat Dumnezeul pă-«rinţilor noştri».

Cel mai presus decît vremurile se arată sub timp îmbrăcat în trup, şi tămăduieşte patimile noastre cele din toată vremea, pentru bunătatea Sa, în vremea postului în care este pusă înainte această dumnezeiască Cruce, sfinţindu-ne pe noi.

Lăudăm, slăvim, ne închinăm şi mărim, Doamne, puterea Ta, că ne-ai dat nouă, robilor Tăi, dumnezeiasca Cruce, desfătare neîmputinată şi păzitoare sufletelor şi trupurilor noastre.

Să nu mă arăţi, Doamne, defăimat în ziua hotărîrii pentru răutăţi, nici să mă lepezi ruşinat de la faţa Ta; ci să Te înduri şi să mă mîntuieşti cu cinstită Crucea Ta, ca un prea bun.

Slavă...

Îndulcind Moise apele cele amare cu lemnul, a închipuit harul tău, Cruce ; că am scăpat cu puterea ta de amărăciunea patimilor. Pentru aceasta îndulceşte-ne acum pe noi, care te sărutăm, cu umilinţa sufletului.

Şi acum..., a Născătoarei :

Lărgeşte strîmtorarea minţii mele cu rugăciunea ta, stăpînă, ceea ce ai strîmtorat toate meşteşugirile protivnicului, şi mă povăţuieşte să merg pe calea cea strîmtă, spre lărgirea vieţii, Maica lui Dumnezeu.

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

De şapte ori cuptorul l-a ars nebuneşte prigonitorul pentru «cinstitorii de Dumnezeu ; iar vă-«zîndu-i pe aceştia cu putere mai «bună mîntuiţi, Făcătorului şi Răs-«cumpărătorului a strigat : Tineri «binecuvîntaţi-L, preoţi lăudaţi-L, «popoare preaînălţaţi-L întru toţi «vecii».

Tras-a oarecînd cu lemnul securea din rîu dumnezeiescul Elisei, mai înainte însemnîndu-te de departe, Cruce preacinstită ; că prin tine scoţîndu-ne din adîncul înşelăciunii la credinţa cea adevărată, ne învrednicim a te vedea în ziua de astăzi şi a ne închina ţie cu credinţă, culegînd mîntuire.

Mai înainte te-a însemnat de demult Iacov prea lămurit pe tine, preacinstită Cruce, prin binecuvîntare ; iar noi cu harul învrednicindu-ne a te vedea, ne apropiem toţi

cu credință neîndoită, și atingîndune luăm binecuvîntare din destul, luminare, mîntuire și dezlegare de păcate.

Albindu-ne cu fapte bune, să ne apropiem prin înjumătățirea postului, veselindu-ne, și să sărutăm cu credință Crucea Domnului; ca îndreptîndu-ne cu puterea ei, să săvîrșim călătoria cu bună dragoste și să ajungem luminați la dumnezeiasca Patimă.

A Treimii:

Firea cea de o ființă, cea împreună fără de început, cea împreună-vecuitoare, cea de un scaun și singură prin Sine, despărțită după Fețe, pe Tatăl cel nenăscut și pe Fiul și pe Duhul Sfînt, ființa cea nezidită și Dumnezeirea toți lăudînd-o, O slăvim zicînd: preoți binecuvîntați-O, popoare preaînălțați-O pe Dînsa în veci.

A Născătoarei:

Văzîndu-Te acum ca pe un Miel nevinovat răstignit și pironit pe Cruce de cei fără de lege, Fiul meu, Cel ce ești fără de început, mă sfîșii la inimă și sînt cuprinsă de dureri ca o maică, strigat-a Preacurata; pe care o lăudăm cu glasuri fără încetare, după datorie întru toți vecii.

Tricintarea

Irmos: Pe tinerii cei binecredincioși...

Văzînd făptura Patima Ta, a Celui ce ești fără patimă, a pătimit împreună cu Tine, îndelung-Răbdătorule; soarele s-a stins și pietrele s-au despicat, tot pămîntul s-a clătinat cu frică strigînd: Pe Domnul lucrurile lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Îndurate Dumnezeul meu, ceartă pe fiarele cele cumplite ale trestiei, care mă zdrobesc înlăuntru, Mîntuitorule, Cel ce ai răbdat ocară de necinste, bătut fiind cu trestia, Hristoase, vrînd să cinstești pe toți cei ce au fost necinstiți, prin călcarea poruncii celei de demult.

Cînd îmi aduc aminte de înfricoșătoarea Ta judecată, prea drepte Judecătorule, tremur și mă spăimîntez; mă cutremur și mă tînguiesc, cugetînd la lucrurile mele cele vrednice de osîndă; pentru aceasta, Mîntuitorule, să nu biruiască mulțimea răutăților mele milostivirea Ta cea multă.

A Născătoarei:

Ceea ce Te-am născut pe Tine fără dureri rabd dureri întru răstignirea Ta; mi se aprind toate cele dinlăuntru, căci cu piroane ai fost pironit, cu suliță în coaste ai fost împuns, îndelung-Răbdătorule, a strigat Preacurata Fecioară. Pe care, ca pe Născătoarea de Dumnezeu, cu un glas să o lăudăm.

Altă Tricîntare

Irmos: Toate lucrurile lui Dumnezeu...

Să izvorască munții dreptate în chip înțelegător, și dealurile să se veselească, văzînd că astăzi ne închinăm lemnului Crucii, pe care îl preaînălțăm, Hristoase, în veci.

Harul Crucii este uimitor că alungă taberile demonilor, dăruind oamenilor ape de tămăduiri. Pentru aceasta Te lăudăm pe Tine, Hristoase în veci.

A Treimii

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Să lăudăm pe Tatăl cel fără de început și pe Fiul împreună cu Duhul Sfînt, pe Treimea cea de o ființă, o stăpînie și un Dumnezeu lăudînd și cîntînd întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei:

Toată limba pămîntenilor te laudă pe tine, Fecioară, că ai răsărit lu-

mina cea neapropiată care luminează lumea, pe Hristos Dumnezeu, pe Care Îl preaînălțăm întru toți vecii.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Se bucură marginile pămîntului de închinarea Crucii Tale, Iubitorule de oameni. Îngerii în ceruri astăzi dănțuiesc împreună cu noi lăudîndu-Te, Hristoase, în veci.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm, și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Toate lucrurile lui Dumnezeu și «toată zidirea binecuvîntați pe «Domnul, că oamenilor pe pămînt «a răsărit lumina și toată lumea a «luminat și viață veșnică lumii a dă«ruit ; cîntați-L popoare și-L prea«înălțați pe El în veci».

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Spăimîntatu-s-a de aceasta cerul, și marginile pămîntului «s-au minunat. Că Dumnezeu S-a a«rătat oamenilor trupește, și pîn«tecele tău s-a făcut mai desfătat «decît cerurile. Pentru aceea pe ti«ne, Născătoare de Dumnezeu, înce«pătoriile cetelor îngerești și ome«nești te mărim».

Vindecat-ai, Preabunule, zdrobirea mea, pe Cruce oarecînd pironindu-Ți mîinile și picioarele cu piroane, Împărate al tuturor ; și în coastă fiind împuns, cu oțet și cu fiere fiind adăpat, veselia tuturor, dulceața, slava și răscumpărarea cea veșnică.

Mai frumoasă ești decît safirul și decît aurul, și luminoasă ca soarele, dumnezeiască Cruce, că deși stai cuprinsă în loc, dar pururea ești înconjurată cu frică de puterile cele netrupești ; și cu dumnezeiești raze ale puterii tale luminezi plinirile lumii.

Crucea este liman celor înviforați, călăuză și întărire celor rătăciți, slava lui Hristos, puterea apostolilor și a proorocilor, întărirea mucenicilor ; scăparea tuturor oamenilor ; pe aceasta văzînd-o toți pusă în mijloc, cu înfrînare o sărutăm.

Cînd vei avea să vii pe pămînt să judeci lumea, pe care ai zidit-o, Doamne, mergînd înaintea Ta oștile îngerești, și Crucea strălucind înainte mai mult decît razele soarelui, atunci cu puterea ei să Te milostivești și să mă miluiești pe mine, cel care am greșit mai mult decît toți oamenii.

A Născătoarei :

Fără stricăciune Te-am născut din pîntece pe Tine, pe care Tatăl Te a născut mai înainte de veci ; și cu n oameni stricăcioși Te sfîșie pe Tine, Fiule, și-Ți pătrund coasta cu sulița, mîinile și picioarele Îți pironesc fără omenie ? Strigat-a Preacurata, pe care după vrednicie o mărim.

Tricîntarea

Irmos : Tot neamul pămîntesc...

Cu lemnul Crucii ai stins văpaia păcatului Hristoase, și pironindu-Ți-se mîinile, ai izbăvit din mîna protivnicului pe cel ce și-a întins neînfrînat mîinile spre mîncarea rodului, de a cărui mîncare numai, ai poruncit să se ferească, Hristoase mult-Milostive.

Învrednicește-ne să vedem curat Patima Ta, Hristoase, care a izvorît nepătimirea tuturor oamenilor, trecînd cu vederea păcatele noastre, ale celor ce ne închinăm fără patimă cinstitei Crucii Tale, și făcîndu-ne fii adevărați ai Învierii.

Cu Învierea Ta ne-ai înălțat pe noi cei căzuți în moarte, moartea stricînd ; și ne-ai împăcat pe noi cu Părintele Tău, vărsîndu-Ți pentru noi sîngele, Făcătorule de bine. Pentru

aceasta Te slăvim ca pe un Dumnezeu izbăvitor, atotputernic.

A Născătoarei :

Ceea ce singură ai născut Înțelepciunea lui Dumnezeu cea ipostatică, te rog înțelepțește-mă, ca să scap de uneltirile, cursele și nelegiuirile meșteșugiuitorului răutății, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, care nu știi de nuntă, scăparea cea tare a credincioșilor.

Altă Tricintare

Irmos : Pe Cel născut al tău...

Cinstitei Crucii Tale, pe care o înconjură oștile îngerești, închinându-ne și noi, o mărim.

Lemnul cel neîntinat, prin care am luat viață, noi cei mai înainte morți, Crucea Mîntuitorului să o mărim.

Slavă..., a Treimii :

Pe Tatăl cel fără de început și pe Fiul cel împreună fără de început și pe Duhul cel de un scaun, pe Sfînta Treime o slăvim.

Și acum..., a Născătoarei :

Maică ce nu știi de mire și Fecioară, toți, Preacinstită, te lăudăm, că fără de sămînță ai născut pe Ziditorul.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Pe cei ce s-au învrednicit a te vedea pe tine, Cruce a lui Hristos, și a te săruta, îndreptează-i să ajungă la preasfînta Patimă.

Irmosul :

Pe Cel născut al tău fără de sămîn«ță, Născătoare de Dumnezeu Prea«curată, pe Hristos Dumnezeul nos«tru, cu cîntări fără încetare Îl slă«vim».

Lumininda glasului, de trei ori.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, glasul al 4-lea :

Cercătorule al adevărului și cunoscătorule al celor ascunse, Doamne, pe fariseul cel biruit de trufie, și cu virtuțile cele din fapte se îndreptățea l-ai osîndit ; iar pe vameșul ce se ruga cu umilință și se osîndea l-ai îndreptat. Pocăinței acestuia și pe noi arată-ne rîvnitori, Cel ce Te-ai răstignit pentru noi, și ne învrednicește de iertare, ca un iubitor de oameni (de două ori).

A mucenicilor :

Cine nu se minunează, Sfinților Mucenici, văzînd lupta cea bună cu care v-ați luptat ? În ce chip cu trup fiind ați biruit pe vrăjmașul cel fără de trup ? Pe Hristos mărturisind și cu Crucea întrarmîndu-vă. Pentru aceasta, după vrednicie v-ați arătat izgonitori ai demonilor, și păgînilor împotrivă luptători ; rugați-vă neîncetat să se mîntuiască sufletele noastre.

Slavă... Și acum..., glasul al 8-lea :

Astăzi Stăpînul făpturii și Domnul slavei, pe Cruce a fost pironit și în coastă a fost împuns, fiere și oțet a gustat, dulceața Bisericii ! Cu cunună de spini a fost încununat, Cel ce acoperă cerul cu nori ; cu haină de ocară a fost îmbrăcat și peste obraz a fost bătut cu mînă de țărînă, Cel ce a zidit pe om cu mîna ; pe spate a fost bătut, Cel ce îmbracă cerul cu nori ; scuipări și biciuiri a luat, ocări și palme, și toate le-a răbdat pentru mine, cel osîndit, Răscumpărătorul meu și Dumnezeu, ca să mîntuiască lumea de înșelăciune, ca un milostiv.

Ceasul 1 și apolisul.

LA CEASUL AL ŞASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 6-lea :

Crucii Tale ne închinăm Stăpîne, şi sfîntă Învierea Ta o lăudăm şi o mărim.

Slavă...., Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Iar El este îndurat, va curăţi păcatele şi nu-i va nimici (ps. 77,42).

Stih : Luaţi aminte, poporul meu, la Legea mea (Ps. 77, 1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(XXIX, 13—23)

Şi a zis Domnul : «De aceea poporul acesta se apropie de Mine cu gura şi cu buzele Mă cinsteşte, dar cu inima este departe, căci închinarea înaintea Mea nu este decît o rînduială omenească învăţată de la oameni. De aceea voi face pentru poporul acesta minuni fără seamăn. Înţelepciunea celor înţelepţi se va pierde şi isteţimea celor isteţi va pieri. Vai de cei ce ascund lui Dumnezeu taina planurilor lor, ca faptele lor să se facă la întuneric ! Vai de cei care zic : «Cine ne vede ? Cine ne ştie?». Ce stricăciune ! Oare olarul poate fi socotit drept lut ? Lucrul poate oare zice despre lucrător : «Nu m-a făcut el!». Vasul zice oare despre olar : «El nu pricepe?». Încă puţină vreme şi Libanul se va schimba în grădină, şi grădina va fi socotită pădure. În vremea aceea, cei surzi vor auzi cuvintele cărţii şi ochii celor orbi vor vedea fără umbră şi fără întuneric. Cei smeriţi se vor bucura întru Domnul şi cei săraci se vor veseli de Sfîntul lui Israel. Că apăsătorul nu va mai fi, cel batjocoritor va pieri, distruşi vor fi cei ce pîndeau să facă rău, cei care găseau vină oricui, pentru un cuvînt în faţa lumii întind cursă judecătorului şi pentru nimic răpesc dreptul celui cinstit. Pentru aceasta, Domnul, Care a răscumpărat pe Avraam aşa zice către casa lui Iacov: «De aici încolo, nu se va mai ruşina Iacov şi faţa lui nu se va mai îngălbeni. Şi atunci cînd vor vedea lucrul mîinilor Mele în mijlocul lor, sfinţi-vor numele Meu, vor chema sfînt pe Sfîntul lui Iacov şi se vor teme de Dumnezeul lui Israel».

PROCHIMEN, glasul al 5-lea :

Ajută-ne nouă, Dumnezeule, Mîntuitorul nostru (ps. 78,9).

Stih : Dumnezeule, intrat-au neamurile in moştenirea Ta (Ps. 78, 1).

Şi se face închinarea crucii, întocmai ca şi duminică. După apolisul ceasurilor, se cîntă stihirile, glasul al 2-lea : Veniţi credincioşii să ne închinăm... (caută-le înapoi, Duminică dimineaţa, pag. 280).

Apoi se ia cinstita cruce şi se duce în sfîntul altar.

SÎMBĂTĂ

în a patra săptămînă a Sfîntului şi Marelui Post

LA VECERNIE, VINERI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun 10 stihiri ; se cîntă stihira zilei, de două ori ; apoi 4 martirice ale glasului şi 4 din Minei.

Stihira, glasul al 6-lea, însuşi glasul :

Făcînd vrednicia sufletului meu roabă patimilor, m-am făcut ca un animal şi nu mă pot uita spre Tine, Preaînalte ; ci plecîndu-mă în jos, Hristoase, ca vameşul mă rog strigînd către Tine : Dumnezeule, milostiveşte-Te spre mine şi mă mîntuieşte (de două ori).

Apoi 4 martirice din Octoih şi 4 din Minei. Slavă..., a morţilor, a lui Ioan Damaschin. Şi acum..., a Născătoarei, cea întîi a glasului, dogmatica.

Ieşire : Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Cel ce paşti pe Israel, ia aminte ! Cel ce povăţuieşti ca pe o oaie pe Iosif (ps. 79,1).

Stih : Cel ce şezi pe heruvimi, arată-Te înaintea lui Efraim şi Veniamin şi Manase (ps. 79,2).

De la Facere, citire :

(XII, 1—7)

După aceea a zis Domnul către Avram : «Ieşi din pămîntul tău, din neamul tău şi din casa tatălui tău şi vino în pămîntul pe care ţi-l voi arăta Eu. Şi Eu voi ridica din tine un popor mare, te voi binecuvînta, voi mări numele tău şi vei fi izvor de binecuvîntare. Binecuvînta-voi pe cei ce te vor binecuvînta, iar pe cei ce te vor blestema îi voi blestema ; şi se vor binecuvînta întru tine toate neamurile pămîntului». Deci a plecat Avram, cum îi zisese Domnul, şi s-a dus şi Lot cu el. Avram însă era de şaptezeci şi cinci de ani, cînd a ieşit din Haran. Şi a luat Avram pe Sarai, femeia sa, pe Lot, fiul fratelui său, şi toate averile ce agonisiseră ei şi toţi oamenii, pe care-i aveau în Haran, şi au ieşit, ca să meargă în ţara Canaanului şi au ajuns în Canaan. Apoi a străbătut Avram ţara aceasta de-a lungul pînă la locul numit Sichem, pînă la stejarul Mamvri. Pe atunci trăiau în ţara aceasta Canaaneii. Acolo S-a arătat Domnul lui Avram şi i-a zis: «Ţara aceasta o voi da urmaşilor tăi». Şi a zidit Avram acolo un jertfelnic Domnului, Celui care i Se arătase.

PROCHIMEN, glasul al 2-lea :

Bucuraţi-vă de Dumnezeu, ajutorul nostru (ps. 80,1).

Stih : Cîntaţi psalmi şi bateţi din timpane (ps. 80,2).

De la Pilde, citire :

(XIV, 15—26)

Omul simplu crede toate vorbele ; omul înţelept veghează paşii săi. Înţeleptul se teme şi se fereşte de rău, iar cel fără de minte îşi iese din fire şi se simte la adăpost. Cel iute la mînie săvîrşeşte nebunii, iar cel cumpănit se stăpîneşte. Cei nepricepuţi au parte de nebunie, pe cînd cei înţelepţi sînt încununaţi cu ştiinţă. Cei răi se pleacă înaintea celor buni şi cei nelegiuiţi stau la porţile celor drepţi. Săracul este dispreţuit chiar şi de prietenul lui, pe cînd prietenii celui bogat sînt fără de număr. Cel care nu bagă în seamă pe prietenul său săvîrşeşte un păcat ; iar cel ce se îndură de sărmani e fericit. Cu adevărat rătăcesc cei ce plănuiesc fărădelegea, iar cei ce cugetă la lucruri bune au parte de milostivire şi de adevăr. Orice osteneală duce la îndestulare, iar cuvintele fără rost la lipsă. Bogăţia este o cunună pentru cei înţelepţi ; iar coroana celor nebuni este nebunia. Martorul drept scapă suflete, iar cel viclean spune numai minciuni. Întru frica lui Dumnezeu este nădejdea celui tare ; fiii lui afla-vor (acolo) un liman.

Şi cealaltă rînduială a Liturghiei Darurilor mai înainte sfinţite. Iar cînd nu este liturghie, se urmează rînduiala arătată în Vinerea din a doua săptămînă.

SÎMBĂTĂ DIMINEAŢA

Aliluia, şi Troparele glasului al 2-lea : Apostolilor, mucenicilor şi proorocilor... (de două ori). Slavă... Pomeneşte, Doamne... Şi acum... Maică sfîntă... (vezi p. 219 şi Catisma şaisprezecea.

Apoi Sedelnele martirice, din Octoih, ale glasului. După : Fericiţi cei fără prihană... se cîntă : Bine eşti cuvîntat, Doamne... Ceata sfinţilor a aflat izvorul...

Apoi se zice Sedealna morților, glasul al 5-lea : Odihnește, Mîntuitorul nostru... Slavă... Și acum... Cel ce ai răsărit din Fecioară...

(Pentru aceasta caută la Sîmbăta din a doua săptămînă).

CANOANELE

Canonul din Minei și al hramului și Patrucîntarea după rînduială. Și se citesc Cîntările din Psaltire.

PATRUCÎNTAREA

Alcătuire a lui Iosif.

Cîntarea a 6-a, glasul al 4-lea:

Irmos : În luciul valurilor vieții...

Trecut-ați, Mucenicilor, hotarele trupului, suferind cu multă răbdare chinuri și dureri ; pentru aceasta ușurați toată durerea și necazul celor ce vă laudă pe voi.

Oastea Sfinților Mucenici s-a împreunat cu mare mulțime de îngeri, și se roagă Preasfîntului Dumnezeu, ca să ne scape pe noi de mare mulțime de păcate, ca cei ce au plăcut lui Hristos.

Omorît fiind și adormind în mormînt, Hristoase, ai înviat morți, și celor ce au adormit întru credință, le dai bogăție de bunătate, Hristoase, odihna cea cu toți sfinții.

A Născătoarei :

Dumnezeu, Cuvîntul lui Dumnezeu, căutînd să îndumnezeiască pe om, S-a întrupat din tine, Preacurată, și se vede om ; pe Acesta roagă-L neîncetat să aflăm noi milă în vremea apărării.

Altă Patrucîntare

Alcătuire a lui Teodor, același glas :

Irmos : Cufundat în viforul păcatelor...

Necruțînd trupul și sîngele, sfinților, la toată tortura ați stat fără temere, netăgăduind pe Hristos. Pentru aceasta Hristos v-a trimis vouă cununi din cer.

Să întîmpinăm prăznuirea Mucenicilor, strălucind cu faptele bune, și să strigăm cu cîntări de Dumnezeu însuflate : Voi sînteți cu adevărat luceferi pe pămînt, Mucenici ai lui Hristos.

Slavă..., a Treimii :

Treime sfîntă, pe Tine Te slăvesc, Firea cea fără de început, un Dumnezeu, un Domn, trei Fețe ; a Tatălui și a Fiului și a Duhului ; nenăscut, născut și purcezător, pe Tine cea singură și pururea veșnică.

Și acum..., a Născătoarei :

Fericită mireasă a lui Dumnezeu, cum ai născut fără de bărbat și ai rămas ca și mai înainte ? Că ai născut pe Dumnezeu, minune înfricoșătoare. Deci roagă-L să mîntuiască pe cei ce te laudă pe tine.

Stih : Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Tăierile mădularelor voastre văzîndu-le, vă veseliți de sîngiurile voastre, bucurîndu-vă ; rugați-vă îndelung Domnului pentru noi, Mucenici pururea cinstiți.

Stih : Sufletele lor întru bunătăți se vor sălășlui și seminția lor va moșteni pămîntul.

Cel ce m-ai zidit din pămînt, și mi-ai dat viață și mi-ai zis să mă întorc iarăși în pămînt, odihnește pe robii Tăi, pe care i-ai luat, și-i ridică din stricăciunea morții, Doamne.

Irmosul :

Cufundat în viforul păcatelor, și «ca în pîntecele chitului fiind ținut, «strig către Tine cu proorocul : «Doamne, scoate viața mea din stri«căciune și mă mîntuiește».

Condac, glasul al 8-lea : Cu sfinții odihnește, Hristoase... Icos : Tu singur ești fără de moarte... (caută la Sîmbăta din a doua săptămînă).

Cîntarea a 7-a :

Irmos : În văpaia focului fiind tinerii...

Îmbrăcați fiind, Mucenicilor, dumnezeiește cu nestricăciunea, prin dezbrăcare de trupul cel stricăcios, acum stați luminați înaintea Celui ce a luat pentru noi trup din Fecioara cea nestricată ; pentru aceasta îmbrăcați-mă în haină sfințită, pe mine cel rău desgolit.

Cu înfrînare viețuind, adunarea purtătorilor de lupte, ne întărește pe noi să alergăm neîmpiedicați curgerea postului, de vreme ce aceștia au propovăduit pe Hristos în priveliște vitejește, și stînd înaintea judecății purtînd cununi, se veselesc duhovnicește cu îngerii.

Prin rugăciunile Sfinților Tăi Mucenici, Dumnezeule, fă locuitori ai raiului pe cei ce au adormit întru credință, și-i înveșnicește de lumina cea înțelegătoare, ca să strige Ție neîncetat : bine ești cuvîntat Dumnezeul părinților noștri.

A Născătoarei :

Pe tine te rugăm, Fecioară, ceea ce ești singură bună, îmbunătățește-ne pe noi cei plini de răutate, și îndelung roagă pe Hristos, Cel ce este din fire bun, să săvîrșim vremea postului făcînd cele bune și lăudîndu-L întru cîntări.

Altă Patrucîntare

Irmos : Cel ce ai grăit cu Moise...

Cel ce ai mărit pe toți sfinții Tăi, minunați făcîndu-i pe ei în lume prin semne ; bine ești cuvîntat în veci, Doamne, Dumnezeul părinților noștri.

Prin tot felul de chinuri trecînd, și neîngăduind să vă plecați genunchii lui Baal, ați luat cununile slăvirii de la Dumnezeu, Mucenici ai lui Hristos.

Slavă.... a Treimii :

Treime căreia ne închinăm întru Unimea ființei, Părinte și Fiule și Duhule, păzește pe cei ce Te laudă pe Tine, Dumnezeul părinților noștri.

Și acum..., a Născătoarei :

Fecioară Maică curată cu totul luminată, ceea ce singură ești mijlocitoare către Dumnezeu, nu înceta stăpînă a te ruga, să ne mîntuiască pe noi.

Stih : Sfinților celor ce sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dînșii.

Împăratului celui fără de moarte fiind ostași și arătînd către Dînsul credință desăvîrșită, v-ați vărsat sîngele, Mucenici, pentru Dînsul.

Stih : Fericiți sînt cei pe care i-ai ales și i-ai primit, Doamne.

Unde izvorăște lumina Ta a vieții, acolo pune pe credincioșii robii Tăi, pe care i-ai mutat din cele vremelnice, Doamne, Dumnezeul părinților noștri.

Irmosul :

Cel ce ai grăit cu Moise în munte «și chipul Fecioarei în rug l-ai ară«tat, bine ești cuvîntat Dumnezeul «părinților noștri».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : În văpaia focului fiind tinerii...

Luptători ai lui Hristos cei cu nume mare și cinstiți întru Dumnezeu, izbăviți pe toți cei ce laudă pomenirile voastre, de păcate mari și de chinurile cele de acolo, cu cele mai mari rugăciuni ale voastre către Dînsul.

Oaste a lui Hristos-Dumnezeu cea sfîntă, aleasă și tare cu adevărat, adunările Mucenicilor, sfințiți mintea și inima noastră întru aceste sfinte

zile ale postului, cu sfintele voastre rugăciuni.

Izbăveşte, Doamne, de viermele cel chinuitor, de scrîşnirea dinţilor şi de neluminatul întuneric cel mai din afară pe toţi pe care i-ai primit întru credinţă, şi-i orînduieşte unde străluceşte lumina feţei Tale, Hristoase, în veci.

A Născătoarei :

Preacurată Născătoare de Dumnezeu, învredniceşte-ne cu rugăciunile tale cele către Stăpînul, pe noi cei care am văzut cinstită Crucea lui Hristos, şi din inimă ne-am închinat ei, să vedem şi cinstitele Patimi, fiind curăţiţi de patimi.

Altă Patrucintare

Irmos : Pămîntul şi toate...

O, ce neguţătorie preabună, cu care prin moarte aţi aflat viaţa, sfinţiţi Mucenici ai lui Hristos ! Nici cum nu v-aţi spăimîntat de foc şi de sabie, de ger şi de fiară, ci aţi strigat: Pe Domnul lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Sus ceata îngerească, iar jos noi cei de pe pămînt lăudăm, Mucenici ai lui Hristos, patimile cele înfricoşătoare şi luptele bărbăţiei voastre: Binecuvîntînd pe Domnul, lăudîndu-L şi preaînălţîndu-L întru toţi vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Lumină, viaţă şi vieţi, Te cinstesc pe Tine, Tatăl şi pe Fiul şi pe Duhul cel purcezător ; o fire, trei Feţe, pe un Dumnezeu cîntînd : Te binecuvintez, Te laud, Doamne, şi Te preaînalţ întru toţi vecii.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cine dintre pămînteni nu te va lăuda pe tine, neîntinată, preacurată porumbiţă ? Că tu ai născut nouă Lumina cea mare, bogăţia vieţii, pe Iisus Mîntuitorul, pe Care, cîntînd, Îl lăudăm ca pe un Domn şi-L preaînălţăm întru toţi vecii.

Stih : Minunat este Dumnezeu întru sfinţii Săi, Dumnezeul lui Israel.

Luptele voastre cele minunate, Mucenicilor, slăvindu-le, binecuvîntăm pe Făcătorul de bine şi Dumnezeu, şi ne închinăm Celui ce v-a întărit pe voi în priveliştea luptelor, şi pe care Îl preaînălţăm întru toţi vecii.

Stih : Sufletele lor întru bunătăţi se vor sălăşlui şi seminţia lor va moşteni pămîntul.

Tu, Cel ce eşti Domn şi Dumnezeu morţii şi vieţii, ridicînd pe cei ce s-au mutat întru dreaptă credinţă, pune-i în corturile drepţilor ; ca să Te binecuvinteze, să Te laude pe Tine, Doamne, şi să Te preaînalţe întru toţi vecii.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Pămîntul şi toate cele ce sînt pe el, «mările şi toate izvoarele, cerurile «cerurilor, lumina şi întunericul, fri«gul şi arşiţa, fiii oamenilor şi preoţi «binecuvîntaţi pe Domnul, şi-L prea«înălţaţi pe El în veci».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Că mi-a făcut mie mărire...

Cei ce sînteţi luminători nerăbdători, luptători ai lui Hristos, luminaţi gîndurile noastre, şi ne întăriţi ca să facem luminatele şi curatele voiri ale lui Dumnezeu.

Săbii vă vedeţi a fi, care junghiaţi pe vrăjmaşi, viteji Mucenici ai lui Hristos. Izbăviţi-ne deci de săgeţile celui viclean, cu ocrotirile voastre.

Odihneşte, Îndurate, în sînurile lui Avraam pe robii Tăi, care s-au mu-

tat de la noi întru credinţă, la Tine, Făcătorul tuturor cel prea bun.

A Născătoarei :

Omoară zburdările trupului meu, ceea ce ai născut pe Dumnezeu cu trup, mai presus de minte, şi dă luminare gîndului meu, Preacurată, ceea ce eşti norul luminii.

Altă Patrucintare

Irmos : Slăvim toţi iubirea Ta...

Toţi lăudăm pomenirile voastre, prealăudaţilor Mucenici, văzînd primejdiile sfinţitelor voastre lupte şi, minunîndu-ne, slăvim pe Hristos.

Luptîndu-se Mucenicii, ziceau unul către altul : Să nu ne fie milă de trupurile noastre; veniţi să murim pentru Hristos, ca să fim vii în tot veacul, dănţuind fără de sfîrşit.

Slavă..., a Treimii :

Treime, pe cei ce Te laudă pe Tine întru o fire, Părinte, Cel nenăscut şi Fiule, Cel ce Te naşti şi Duhule, Cel purcezător, păzeşte-i cu mila Ta nevătămaţi.

Şi acum..., a Născătoarei :

Bucură-te preacinstită curată, ceea ce eşti lauda fecioriei, întărirea maicilor, oamenilor ajutătoare şi lumii bucurie, Marie, Maica şi slujitoarea Dumnezeului nostru.

Stih : Sfinţilor celor ce sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dinşii.

Ceată a sfinţilor, primeşte rugăciunea mea, şi precum m-am învrednicit a săruta Crucea, rugaţi pe Hristos să mă învrednicească a mă închina şi mîntuitoarei Patimi.

Stih : Fericiţi sînt cei pe care i-ai ales şi i-ai primit, Doamne.

Lasă, iartă, Îndurate, celor ce s-au mutat la Tine, Iubitorule de oameni, şi-i odihneşte în locaşurile celor aleşi ; că Tu eşti viaţa şi învierea.

Irmosul :

Slăvim toţi iubirea Ta de oameni, «Hristoase Mîntuitorul nostru, Cel «ce eşti lauda robilor Tăi şi cununa «credincioşilor ; Care ai mărit po«menirea celeia ce Te-a născut pe «Tine».

Luminînde ce sînt scrise la Sîmbăta din a doua săptămînă.

LA LAUDE

Mărturicele glasului, din Octoih.

LA STIHOAVNA

Podobnicele, alcătuire a lui Teodor.

LA LITURGHIE

Tipica Obedniţei şi Fericirile glasului ; prochimenul zilei şi al morţilor. Apostolul zilei, din Epistola către Evrei, şi al morţilor, din Epistola întîia către Corinteni. Evanghelia zilei, de la Marcu, şi a morţilor, de la Ioan.

CHINONICUL :

Bucuraţi-vă dreptilor întru Domnul celor drepţi se cuvine laudă.

Şi al morţilor :

Fericiţi sînt cei pe care i-ai ales şi i-ai primit Doamne, Aliluia.

Să se ştie :

Că de se va întîmpla Bunavestire în Duminica a 4-a sau a 5-a să se caute tipicul de la sfîrşitul cărţii, la litera L.

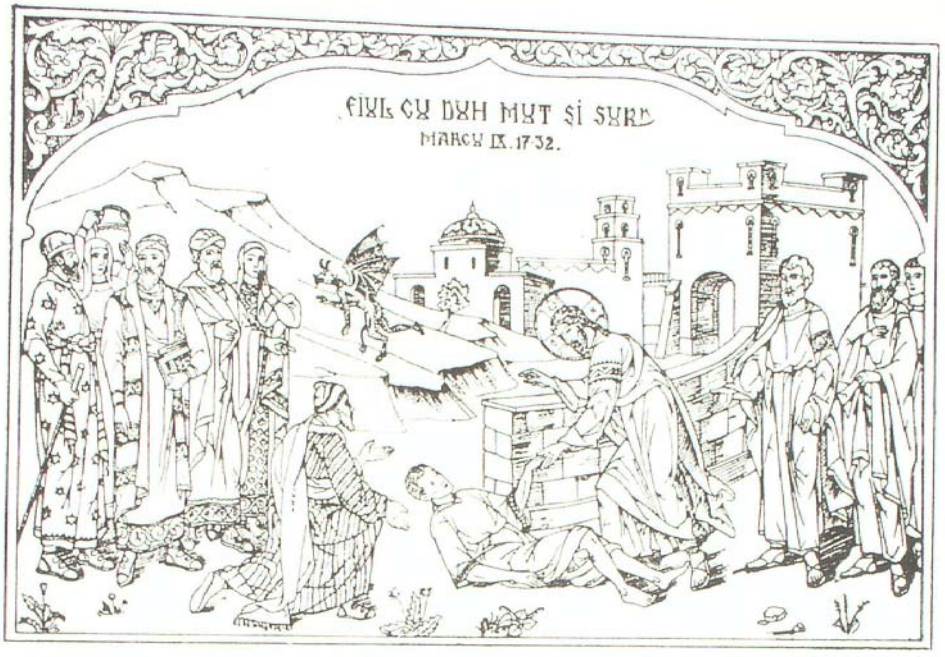

DUMINICA

A PATRA A SFÎNTULUI ŞI MARELUI POST

NUMITĂ ŞI A SFÎNTULUI IOAN SCĂRARUL

LA VECERNIE, SÎMBĂTĂ SEARA

După obişnuita Catismă, se cîntă trei stihiri ale Învierii, patru ale lui Anatolie şi trei din Minei.

Alţii mai în urmă au aşezat să se cînte slujba Sfîntului Ioan Scărarul, din muntele Sinai.

Stihirile sfîntului, glasul al 8-lea :

Podobie : O, preaslăvită minune...

Părinte Ioane cuvioase, pururea ai purtat cu adevărat în gura ta înălţările lui Dumnezeu, cugetînd cu multă străduinţă la cuvintele cele de Dumnezeu însuflate, preaînţeleptule, şi cu harul cel ce izvorăşte de acolo te-ai îmbogăţit făcîndu-te fericit, surpînd sfaturile tuturor necredincioşilor.

Părinte Ioane mărite, curăţindu-ţi sufletul cu izvoarele lacrimilor, şi cu stările cele de toată noaptea îndulecînd pe Dumnezeu, te-ai înălţat spre dragostea şi frumuseţea Lui, fericite ; întru care după vrednicie te desfătezi acum, neîncetat bucurîndu-te cu cei ce s-au nevoit împreună cu tine, cuvioase, de Dumnezeu cugetătorule.

Părinte Ioane cuvioase, întraripîndu-ţi gîndul prin credinţă spre Dumnezeu, ai urît nestatornicia tulburării celei lumeşti şi, crucea ta luîn-

d-o, ai urmat Celui ce vede toate, rob făcînd minții, cu deprinderile sihăstriei, trupul cel neînfrînat, prin puterea dumnezeiescului Duh.

Slavă..., glasul al 5-lea :

Cuvioase părinte, ascultînd glasul Evangheliei Domnului, ai părăsit lumea, bogăția și mărirea întru nimic socotindu-le. Pentru aceasta ai strigat tuturor : Iubiți pe Dumnezeu și veți afla har veșnic ; nimic să nu cinstiți mai mult decît dragostea Lui, ca să aflați odihnă împreună cu toți sfinții, cînd va veni întru mărirea Sa. Cu ale căror rugăciuni, Hristoase, păzește și mîntuiește sufletele noastre.

Și acum..., a Născătoarei, glasul din Octoih.

LA STIHOAVNĂ

Stihirile Octoihului, după Alfa Vita.

Slavă..., a cuviosului, glasul al 2-lea :

Pe cel pe pămînt înger și în Ceruri om al lui Dumnezeu, podoaba cea frumoasă a lumii, desfătarea virtuților și a faptelor bune, lauda sihaștrilor, pe Ioan să-l cinstim. Că acesta, fiind sădit în casa lui Dumnezeu, a înflorit după dreptate, și ca un cedru în pustie, a înmulțit turmele lui Hristos, ale oilor celor cuvîntătoare, întru cuviosie și dreptate.

Și acum..., a Născătoarei, același glas :

O, minune, mai nouă decît toate minunile cele de demult ! Că cine a cunoscut să fi născut maică fără bărbat, și să poarte în brațe pe Cel ce cuprinde toată făptura? A lui Dumnezeu este voia, Cel ce S-a născut ; pe Care ca pe un prunc, Preacurată, în brațele tale purtîndu-L, și îndrăznire, ca o Maică, la Dînsul cîștigînd, nu înceta a-L ruga pentru cei ce te cinstesc, ca să miluiască și să mîntuiască sufletele noastre.

Troparul Învierii ; Slavă..., al cuviosului, glasul 1 :

Locuitor pustiului și înger în trup și de minuni făcător te-ai arătat, de Dumnezeu purtătorule, Părintele nostru Ioane ; cu postul, cu privegherea și cu rugăciunea, cerești daruri luînd, vindeci pe cei bolnavi și sufletele celor ce aleargă la tine cu credință. Slavă Celui ce ți-a dat ție putere; slavă Celui ce te-a încununat pe tine ; slavă Celui ce lucrează prin tine tuturor tămăduiri.

Alt tropar, al sfîntului, glasul al 8-lea:

Cu curgerile lacrimilor tale ai lucrat pustiul cel neroditor, și întru suspinuri din adînc ai făcut însutit roditoare ostenelile tale ; te-ai făcut luminător, strălucind lumii prin minuni, Cuvioase Ioane, părintele nostru. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mîntuiască sufletele noastre.

Și acum.., al Născătoarei, glasul 1 :
Gavriil zicînd ție, Fecioară...

DUMINICĂ DIMINEAȚA

După obișnuita urmare, Canoanele Învierii și ale Născătoarei de Dumnezeu pe 6 ; ale Triodului pe 4 și ale sfîntului pe 4.

CANONUL Triodului

Cîntarea 1-a, glasul al 5-lea :

Irmos : Mîntuitorului Dumnezeu...

Asemănatu-m-am, Hristoase, celui ce a căzut în mîinile tîlharilor, și am rămas mai mult mort din loviturile lor ; așa și eu, Mîntuitorule, sînt rănit de păcatele mele.

Nu mă trece cu vederea pe mine, cel foarte neputincios, strigat-a tînguindu-se, Mîntuitorule, cel ce a cheltuit bogăția Ta cu tîlharii; așa și eu mă rog, milostivește-Te și mă mîntuiește.

Tămăduindu-mă pe mine, cel ucis la minte, cu biciuirile păcatelor, de

tîlharii cei nedrepți și de gîndurile cele viclene, Hristoase Mîntuitorule, mîntuiește-mă ca un mult-Îndurat.

A Născătoarei :

Preacurată, Maica lui Hristos, roagă neîncetat pe Dumnezeu, Cel ce S-a întrupat din tine, și din sînurile Născătorului nu S-a depărtat, să mîntuiască din toată nenorocirea pe cei ce i-a zidit.

Canonul Cuviosului

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea :

Irmos : Apa trecînd-o ca pe uscat...

Cel ce te-ai înălțat de la grija celor trupești la lumina cea fără materie și înțelegătoare, Ioane cuvioase, luminează-mă cu rugăciunile tale cele către Domnul.

Sugînd dulceața postului, ai lepădat amărăciunea desfătărilor ; pentru aceasta, părinte, îndulcești simțirile noastre, mai mult decît mierea și fagurele.

Slavă...

Suindu-te la înălțimea virtuților și scuipînd dulcețile rîvnitoare de cele de jos, te-ai arătat dulceață de mîntuire turmei tale, cuvioase părinte.

Și acum..., a Născătoarei :

Ceea ce în chip de negrăit ai născut Înțelepciunea și Cuvîntul Tatălui tămăduiește rana cea rea a sufletului meu, și durerea inimii mele o alină.

Catavasie :

Deschide-voi gura mea...

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Întărește-ne pe noi, Dumnezeule...

Călătorind pe calea vieții, Hristoase, m-am rănit cumplit de tîlhari prin patimi ; dar Te rog, ridică-mă.

Jefuitu-mi-au mintea tîlharii și m-au lăsat mai mult mort în rănile păcatelor ; dar vindecă-mă, Doamne.

Golitu-m-au patimile de poruncile Tale, Hristoase Mîntuitorule, și m-am rănit cu desfătările ; dar varsă spre mine mila Ta.

A Născătoarei :

Roagă, Preacurată, neîncetat, pe Cel ce a ieșit din coapsele tale, să izbăvească de înșelăciunea diavolului pe cei ce te laudă pe tine, Mireasa lui Dumnezeu.

Alt Canon

Irmos : Tu ești întărirea...

Ai ars cu cărbunele sihăstriei spinul patimilor, cuvioase, și încălzești adunările călugărilor.

Te-ai făcut cu totul mir de sfințenie prin miresmele pustniciei, cuvioase, spre miros cu bună mireasmă lui Dumnezeu.

Slavă...

Cugetînd la legile sihăstriei, ai înecat acum patimile, ca pe alți faraoni oarecînd în izvorul lacrimilor tale.

Și acum..., a Născătoarei :

Oprește tulburarea cea necontenită a gîndurilor mele, Preacurată Maica lui Dumnezeu, îndreptîndu-mi mișcarea cea către Fiul tău.

SEDEALNA, glasul al 5-lea :

Podobie : De străina feciorie...

Ținînd ca o armă de mîntuire preacurată Crucea Ta, Mîntuitorul nostru, prin ea strigăm Ție : Mîntuiește-ne pe noi, Cel ce ai pătimit de bunăvoie pentru noi, Dumnezeul tuturor, ca un mult-Milostiv.

Slavă..., a cuviosului, glasul al 4-lea :

Podobie : Cel ce Te-ai înălțat...

Întărind ca niște trepte virtuțile, spre cer te-ai suit cu adevărat lumi-

nînd, prin dreapta credinţă, la adîncul cel nemăsurat al privirii la cele de sus, biruind toate pîndirile demonilor, şi păzeşti pe oameni de vătămarea lor, o Ioane, scara virtuţilor ; şi acum te rogi, să se mîntuiască robii tăi.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cel ce şade pe scaun de heruvimi şi petrece în sînurile Tatălui, ca pe scaunul Său cel sfînt şade trupeşte în sînurile tale, stăpînă, împărăţind aşa Dumnezeu peste toate neamurile, şi înţelepţeşte Îi cîntăm acum; pe Care roagă-L să mîntuiască pe robii tăi.

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Auzit-am, Doamne, auzul Tău...

Tîlharii au furat lucrarea mea cea dumnezeiască şi m-au lăsat pedepsit, fiind în răni.

Dezbrăcatu-m-au de poruncile Tale, Mîntuitorule, gîndurile mele cele nestatornice ; pentru aceasta sînt biciuit de greşeale.

Levitul, dacă m-a văzut rănit de bătăi, a trecut de mine, Mîntuitorule; dar Tu mă mîntuieşte.

A Născătoarei :

Cu adevărat te mărim pe tine, Născătoare de Dumnezeu, care nu ştii de mire, şi la limanul tău scăpăm noi credincioşii.

Alt Canon

Irmos : Auzit-am, Doamne, taina...

Ca o livadă prea mirositoare şi ca o grădină însufleţită de virtuţi ai înflorit cu postirea cu care ai hrănit pe toţi, cei ce te cinstesc pe tine.

Legiuitor al vieţii călugăreşti şi dreptar prea blînd sihaştrilor, ca pe un Moise şi ca pe David cîştigîndute, părinte, după adevăr te fericim.

Slavă...

Sădit fiind lîngă apele înfrînării te-ai arătat, fericite părinte, viţă bine înflorită, rodind strugurii dreptei credinţe.

Şi acum..., a Născătoarei :

Născut-ai nouă sub vreme pe Cel ce a strălucit fără de vremi din Tatăl, Maica lui Dumnezeu ; pe Care roagă-L să mîntuiască pe cei ce te laudă pe tine.

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Dis-de-dimineaţă strig Ţie...

Iisuse, cercetează rănile sufletului meu, precum ai cercetat de demult pe cel ce a căzut în mîinile tîlharilor, şi Te rog vindecă, Hristoase, durerea mea.

De biciuirea păcatelor cu durere a slăbit sufletul meu, Hristoase, şi de aceea zac gol de dumnezeieştile virtuţi, dar Te rog, mîntuieşte-mă.

Preotul şi levitul cum m-au văzut n-au putut suferi rănile mele şi au trecut de mine ; dar Tu, ca un milostiv, acum mi-ai dat mîntuire şi m-ai izbăvit.

A Născătoarei :

Nu mă trece, Te rog, cu vederea, Stăpîne, pe mine ticălosul, cel rănit la minte de tîlhari, ci Te milosteveşte, Mîntuitorule, pentru rugăciunile celei ce Te-a născut.

Alt Canon

Irmos : Pentru ce m-ai 'epădat...

Stingînd toate patimile cu roua nevoinţelor tale, părinte fericite, din destul te-ai aprins cu focul credinţei şi al dragostei şi te-ai făcut sfeşnic al înfrînării, lumină a nepătimirii şi fiu al zilei.

Strugurele credinţei l-ai hrănit cu dumnezeiasca ta lucrare, părinte, în linuri l-ai pus şi l-ai stors cu ostene-

lile nevoinței și, umplînd paharul cel duhovnicesc al postirii, veselești inimile turmei tale.

Slavă...

Răbdînd vitejește lovirile și rănile de la vrăjmașii cei protivnici, te-ai arătat stîlp al răbdării, întărind turma ta cu toiag dumnezeiesc și hrănind-o, fericite, cu pășunile și cu apa înfrînării.

Și acum..., a Născătoarei :

Urmînd graiurile buzelor tale, Preacurată, te fericim ; că făcînd în adevăr Domnul cu tine măriri, te-a mărit pe tine și te-a făcut cu adevărat Maică lui Dumnezeu, născîndu-Se din pîntecele tău.

Cîntarea a 6-a :

Irmos : Înconjuratu-m-a adîncul...

Întru patimi mi-am cheltuit viața cea dumnezeiască, Stăpîne, și fiind rău biciuit peste tot de greșeale, am scăpat la Tine și, Te rog, milostivește-Te spre mine.

Jefuitu-mi-au bogăția și m-au lăsat ca pe un mort tîlharii, rănindu-mi mintea cu patimile ; dar Tu, îndurîndu-Te, mîntuiește-mă, Doamne.

Dacă a văzut levitul durerea bătăilor mele, nesuferindu-mi rănile, a trecut de mine, iar Tu, Iubitorule de oameni, ai vărsat peste mine mila Ta cea bogată.

A Născătoarei :

Pe tine rugul cel nears, munte și scara cea însufletită, ușa cea cerească, dpuă vrednicie te lăudăm, Preacurată Marie, ceea ce ești lauda drept slăvitorilor.

Alt Canon

Irmos : Curățește-mă, Mîntuitorule...

Luat-ai în suflet dumnezeiasca bogăție a Duhului, rugăciunea cea fără prihană, curăția, cinstea, privegherea neîncetată, ostenelile postului, prin care te-ai cunoscut casă a lui Dumnezeu.

Nimicnicia materiei celei de jos ai trecut-o, înțelepte, și cu rugăciune fără materie ți-ai înălțat gîndul și te-ai arătat moștenitor odihnei celei de sus, pentru desăvîrșirea vieții.

Slavă...

Cu sudorile pustnicești ai stins cu adevărat cărbunii săgeților vrăjmașului și, aprinzînd focul credinței, ai ars freamătele necredinței eresurilor.

Și acum..., a Născătoarei :

Strălucit-a din Sion bunăcuviința Celui Preaînalt, îmbrăcîndu-Se cu îmbrăcămintea trupului din tine, prin negrăită unire, ceea ce nu știi de nuntă, și a luminat lumea.

CONDAC, glasul al 4-lea :

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii...

Întru înălțimea înfrînării te-a pus pe tine Domnul, ca pe o stea adevărată și nerătăcită, luminînd marginile, învățătorule Ioane, părintele nostru.

ICOS

Casă a lui Dumnezeu te-ai făcut cu adevărat pe tine însuți, părinte, cu dumnezeieștile tale virtuți, împodobind lămurit, ca și cu niște aur strălucitor, credința, nădejdea și dragostea cea adevărată ; așezînd dumnezeieștile legi, nevoindu-te cu înfrînarea ca un fără de trup ; gîndire, bărbăție și înțelepciune cîștigîndu-ți și smerenia prin care te-ai înălțat. Pentru aceasta te-ai și luminat cu rugăciunile tale neîncetate, și ai ajuns la locașurile cerești, învățătorule Ioane, părintele nostru.

SINAXAR

LA DUMINICA A PATRA A POSTULUI MARE

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

Trebuie să se ştie că dacă va cădea Duminica aceasta în ziua de 30 martie, cînd se prăznuieşte pomenirea cuviosului, se citeşte numai sinaxarul din Minei şi se lasă acesta, deoarece e acelaşi sinaxar.

În aceeaşi zi, în Duminica a patra a Postului Mare, se face pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Ioan Scărarul.

Acesta, pe cînd era de şaisprezece ani, fiind isteţ la minte, s-a adus pe sineşi jertfă cu totul sfîntă, suindu-se în muntele Sinai. Apoi, după nouăsprezece ani, a plecat de aici, a luat calea isihiei, şi s-a aşezat la o depărtare de cinci mile de Biserica Mare a Muntelui Sinai, într-un loc numit Tolas. Aici a petrecut patruzeci de ani într-o înfăcărată dragoste de Dumnezeu, pururea fiind aprins de focul dragostei dumnezeieşti. Mînca tot ceea ce-l făcea neprihănit faţă de sfatul evanghelic : puţin de tot, nu pînă la saţiu ; dar cred că şi în asta înfrînge cu mare înţelepciune boldul mîndriei. Dar ce minte ar putea să spună izvorul lacrimilor lui ? Se împărtăşea de somn atît numai cît firea minţii să nu-i vatăme privegherea. Tot drumul vieţii sale era o rugăciune neîntreruptă şi o neasemănată dragoste către Dumnezeu. Trăind prin toate aceste fapte mari în chip bineplăcut lui Dumnezeu, scriind SCARA, alcătuind cuvinte de învăţătură pline de folos sufletesc, s-a odihnit cu vrednicie în Domnul în anul 603, în vîrstă de optzeci de ani, lăsînd încă şi alte multe scrieri.

Pomenirea lui se săvîrşeşte la 30 martie. Dar se prăznuieşte şi azi, poate din pricină că de la începutul sfîntului post de patruzeci de zile începe în chip obişnuit să se citească în sfintele mînăstiri Scara cuvintelor lui.

Pentru rugăciunile lui, Dumnezeule, miluieşte-ne şi ne mîntuieşte. Amin.

Cîntarea a 7-a :

Irmos : Preaînălţate Dumnezeule...

Tîlharii au căzut asupra mea, ticălosul şi, rănindu-mă, m-au lăsat ca pe un mort fără suflare ; pentru aceasta mă rog Ţie, Dumnezeule, cercetează-mă.

Jefuitu-mi-au mintea gîndurile cele nestatornice şi, cu patimile rănindu-mă, m-au lăsat mort întru mulţimea greşealelor ; dar vindecă-mă, Mîntuitorule.

Dacă m-a văzut levitul chinuindumă în răni, nesuferind bubele, pentru nevindecarea lor, a trecut de mine, Mîntuitorul meu ; dar Tu însuţi mă tămăduieşte.

A Născătoarei :

Tu m-ai mîntuit, Cel ce Te-ai întrupat din Fecioară, vărsînd peste rănile mele mila cea bogată a îndurărilor Tale, Hristoase. Pentru aceasta pe Tine Te slăvesc.

Alt Canon

Irmos : Din Iudeea, mergînd tinerii...

La verdeaţa împărăţiei celei de sus ţi-ai hrănit, părinte, turma şi, cu toiagul dogmelor alungînd fiarele eresurilor, ai cîntat : Dumnezeul părinţilor noştri bine eşti cuvîntat.

Intrat-ai la ospăţul de nuntă cel de sus, al Împăratului Hristos, fiind îmbrăcat cu veşmînt vrednic de Cel ce te-a chemat ; la care ai şi şezut strigînd: Dumnezeul părinţilor noştri bine eşti cuvîntat.

Slavă...

Rîu al înfrînării te-ai arătat, părinte, neudat fiind de păcate, înecînd gîndurile şi curăţind spurcăciunea celor ce strigă cu credinţă: Dumnezeul părinţilor noştri bine eşti cuvîntat.

Şi acum..., a Născătoarei :

Din pîntecele tău a ieşit Domnul tuturor, Fecioară, întrupîndu-Se ; pentru aceasta, cunoscîndu-te Născătoare de Dumnezeu, cu dreaptă credinţă strigăm Fiului tău : Dumnezeul părinţilor noştri bine eşti cuvîntat.

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Pe Tine, Făcătorule a toate...

De la tîlhari, de la gîndurile mele, mi-am stricat viața, Mîntuitorule, cu biciurile păcatelor ; pentru aceasta, m-am golit de dumnezeiescul chip al Tău, al lui Dumnezeu celui iubitor de oameni ; dar Tu milostivește-Te spre mine.

Venit-ai pe pămînt din cele de sus, Mîntuitorule, milostivindu-Te spre mine cel rănit tot de biciuirile păcatelor și ai turnat peste mine mila Ta, Hristoase îndurate.

Trupul și sufletul Tău, Stăpîne Mîntuitorule, Ți-ai dat răscumpărare pentru mine și m-ai mîntuit pe mine, cel cu totul rănit cu răni netămăduite, de roiul păcatelor, ca un milostiv.

A Născătoarei :

Pe tine, Fecioară, care mai presus de gînd ai născut pe Domnul din cuvînt dumnezeiesc-omenesc, și ai rămas fecioară, toate lucrurile și toată suflarea te binecuvîntăm și te preaînălțăm întru toți vecii.

Alt Canon

Irmos : Pe Împăratul ceresc...

Stîlp însuflețit cu adevărat, și chip al înfrînării cîștigîndu-te pe tine, toți cinstim pomenirea ta, Părinte Ioane.

Mulțimea călugărilor se bucură, și saltă adunarea cuvioșilor și a drepților ; că ai luat cunună după vrednicie împreună cu dînșii.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Fiind împodobit cu virtuțile ai intrat în cămara cea de nuntă a măririi celei nespuse, cîntînd laudă lui Hristos în veci.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe cei ce au nevoie de ajutorul cel de la tine nu-i trece cu vederea, Fecioară, pentru că te laudă și te preaînalță întru toți vecii.

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Isaie dănțuiește...

Nepăzind poruncile Tale, Stăpîne, cu mintea mea întrînd în patimile desfătărilor, am fost golit de har și pentru răni zac gol ; ci mă rog Ție, Mîntuitorule, mîntuiește-mă.

N-a putut levitul să șteargă rănile mele ; ci ai venit Tu, Bunule, la mine cu milostivire și ai turnat peste mine mila îndurărilor Tale, Mîntuitorule, ca un doctor prea ales tămăduindu-mă.

Ca Cel ce ești milostiv, îndurîndu-Te, Hristoase, m-ai mîntuit pe mine cel rănit de tîlhari cu bătăi, și Ți-ai dat sufletul și trupul Tău, Mîntuitorule, ca doi dinari, pentru a mea răscumpărare.

A Născătoarei :

Mai presus de gînd este nașterea ta, Maică a lui Dumnezeu, că zămislirea întru tine a fost fără de bărbat, și feciorește s-a făcut nașterea, că Cel ce S-a născut este Dumnezeu; pe Care slăvindu-L, pe tine, Fecioară, te fericim.

Alt Canon

Irmos : Pe cea curată...

Tămăduitor te-ai arătat de la Dumnezeu, fericite, celor ce zac întru păcate, și pierzător și izgonitor al duhurilor celor viclene. Pentru aceasta te fericim.

Părăsit-ai pămîntul, părinte, ca pe un locaș al stricăciunii, și te-ai sălășluit în pămîntul celor blînzi ; și împreună cu dînșii te veselești, bucurîndu-te de desfătarea cea dumnezeiască.

Slavă...

Astăzi este zi de sărbătoare, care cheamă toate adunările sihaștrilor la dănțuire duhovnicească, la masă și la mîncare de viață nestricăcioasă.

Și acum..., a Născătoarei :

Cel ce S-a sălășluit în tine, ceea ce ești cu totul fără prihană, surpînd pe ucigașul de oameni, care a amăgit dintîi pe începătorii neamului cu sfatul rău, născîndu-Se din tine, ne-a mîntuit pe noi pe toți.

LUMINÎNDA

A Învierii : Slavă..., a cuviosului :

Podobie : Femei auziți glasul...

Depărtatu-te-ai de desfătarea lumească, cuvioase, ca de ceva vătămător și veștejindu-ți trupul cu nemîncarea, ai înnoit tăria sufletului și ai cîștigat mărire cerească, vrednicule de laudă. Pentru aceasta nu înceta rugîndu-te pentru noi, Ioane.

Și acum..., a Născătoarei :

Cu adevărat te mărturisim, stăpînă, Născătoare de Dumnezeu, noi cei ce ne-am mîntuit prin tine ; că ai născut cu mijlocire nespusă pe Dumnezeu, Cel ce a stricat moartea prin Crucea Sa, și la Sine a atras mulțimile cuvioșilor, cu care împreună te lăudăm, Fecioară.

LA LAUDE

Se pun opt stihiri și se cîntă stihirile lui Anatolie din Octoih.

Apoi se cîntă stihul : Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu, înalță-se mîna Ta, nu uita pe săracii Tăi pînă în sfîrșit.

Și se cîntă Idiomela, glasul al 2-lea :

Veniți să lucrăm în via cea de taină, făcînd în ea roade de pocăință ; nu ostenindu-ne cu mîncări și cu băuturi, ci cu rugăciuni și cu posturi săvîrșind virtuțile. Că aceasta plăcînd Stăpînului lucrului, dăruiește dinarul, prin care scapă sufletele de datoria păcatului, Unule, Cel mult-Îndurat.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., Preabinecuvîntată ești...

Doxologia mare. Apoi ecteniile și apolisul. Ceasul întîi și învățătură pentru credință, și cealaltă rînduială, după obicei.

LA LITURGHIE

Fericirile glasului, Apostolul zilei, din Epistola către Evrei, și altul al cuviosului, din Epistola către Efeseni. Evanghelia zilei, de la Marcu, și a cuviosului, de la Matei.

CHINONICUL

Lăudați pe Domnul din ceruri. Aliluia.

și

Intru pomenire veșnică va fi dreptul, de auzul rău nu se va teme.

LUNI

în a cincea săptămînă a Sfîntului și Marelui Post

LA VECERNIE, DUMINICĂ SEARA

După Psalmul cel începător, la Doamne, strigat-am..., se pun 10 stihiri : și se cîntă patru stihiri de umilință, din Octoih, și ale Triodului podobnicele, alcătuire a lui Iosif, glasul al 3-lea :

Podobie : Mare este puterea Crucii...

Să arătăm, credincioșilor, osteneli mari în vremea postului, ca să dobîndim mare laudă, cu mila Marelui Dumnezeu, izbăvindu-ne din văpaia gheenei.

Trecînd acum înjumătăţirea postului, să arătăm lămurit începerea slăvirii celei dumnezeieşti şi să ne sîrguim cu căldură, să ajungem la sfîrşitul vieţii virtuoase, ca să luăm desfătarea care nu îmbătrîneşte.

Altă stihiră, alcătuire a lui Teodor, glasul al 7-lea :

Podobie : Sub acoperămîntul tău...

Trecînd înjumătăţirea acestei sfinţite călătorii a postului, să ne îndreptăm cu bucurie călătoria către viitor, ungîndu-ne sufletul cu untdelemnul facerii de bine; ca să ne învrednicim de Hristos Dumnezeul nostru şi să ne închinăm şi dumnezeieştilor Patimi şi să ajungem şi la înfricoşătoarea şi Sfînta Înviere.

Şi trei stihiri din Minei.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Ieşire. Prochimen, glasul al 8-lea : Să nu întorci faţa Ta de la sluga Ta... (caută-l la Duminica lăsatului sec de brînză, seara, cu stihurile lui).

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, glasul al 7-lea :

Aproape este Mîntuitorul, Cel ce a sădit via şi a chemat pe lucrători ; veniţi nevoitorii postului să ne bucurăm de plată, că dătătorul este bogat şi îndurat. Puţin lucrînd, vom cîştiga milă sufletului.

Altă stihiră, glasul al 6-lea, însuşi glasul :

Căzînd Adam în tîlhăreştile gînduri i s-a furat mintea, rănindu-se la suflet, şi a zăcut lipsit de ajutor. Nici preotul cel mai înainte de lege n-a luat seama la dînsul, nici levitul cel din lege nu s-a uitat la el, fără numai Tu, Dumnezeule, Cel ce ai venit nu din Samaria, ci din Născătoarea de Dumnezeu, Doamne, slavă Ţie.

A mucenicilor :

Mucenicii Tăi, Doamne, nu Te-au tăgăduit, nici nu s-au depărtat de la poruncile Tale ; cu rugăciunile lor miluieşte-ne pe noi.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Ca arhanghelii să lăudăm, credincioşilor, cămara cea cerească, şi uşa cea pecetluită cu adevărat ; bucură-te cea din care a odrăslit nouă Mîntuitorul tuturor, Hristos, Dătătorul de viaţă şi Dumnezeu. Surpă stăpînă, pe vrăjmaşii cei fără de lege, cu mîna ta, Preacurată, nădejdea creştinilor.

Şi cealaltă rînduială, după obicei. La Pavecerniţă se cîntă slujba sfîntului ce se va întîmpla în Joia Canonului mare.

LUNI DIMINEAŢA

Cîntările Treimice ale glasului de rînd. După întîia Catismă, se cîntă Sedelnele cele de umilinţă din Octoih şi a Născătoarei de Dumnezeu.

După a doua Catismă, aceste Sedelne, alcătuire a lui Iosif, glasul al 3-lea :

Podobie : De frumuseţea feciorie tale...

Vremea cea preafrumoasă a sosit, ziua cea vrednică de laudă a postului a strălucit ; să ne grăbim, fraţilor, a ne curăţi, ca să ne arătăm curaţi Făcătorului, şi să dobîndim frumuseţea Lui, pentru rugăciunile celei ce L-a născut pe El, celei singura curată între femei, Maica lui Dumnezeu.

Slavă..., tot aceasta.

Şi acum..., a Născătoarei :

De frumuseţea feciorie tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirîndu-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu : Ce laudă vrednică voi aduce ţie ? Ce te voi numi pe tine ? Nu mă pricep şi mă minunez ! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie : Bucură-te ceea ce eşti plină de har !

După a treia Catismă, Sedealna, glasul al 7-lea :

Podobie : Doamne, noi sîntem...

Doamne, Cel ce ne-ai dat să ajungem ziua de astăzi, sfînta săptămînă care strălucește luminat, mai înainte de minunata sculare a lui Lazăr din morți, învrednicește-ne pe noi, robii Tăi, să umblăm în frica Ta, săvîrșind toată curgerea postului.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei :

Mai cinstită ești decît măriții heruvimi, Preasfîntă Fecioară ; că aceia, nesuferind dumnezeiasca putere, slujesc acoperindu-și fețele cu aripile ; iar tu, văzînd cu ochii tăi, porți pe Cuvîntul întrupat. Pe Care neîncetat roagă-L, pentru sufletele noastre.

Psalmul 50.

CANOANELE

Canonul din Minei și Tricîntarea, alcătuire a lui Iosif, și se citește Cîntarea întîia din Psaltire.

TRICÎNTAREA

Cîntarea 1-a, glasul al 3-lea :

Irmos : Cel ce a împreunat apele...

Ogorînd gîndurile noastre cu dumnezeiescul plug al sfîntului post, să rodim spic de virtuți, ca să nu flămînzim în veci, îndulcindune cu desfătarea cea fără cheltuială și veselindu-ne.

Patimi de mulți ani port înlăuntru, care întunecă ticălosul meu suflet ; cad dar cu inimă umilită la puterea Ta cea mai presus de vremi și nebiruită, Cuvinte al Tatălui cel fără de început, și mă rog, îndură-Te și mă mîntuiește.

Postul cel preabun hrănește inimile, îngrășînd gîndurile cele plăcute lui Dumnezeu și uscînd adîncul patimilor ; curățește cu ploile umilinței pe cei ce aduc laudă cu credință Atotțiitorului.

A Născătoarei :

Curată, ceea ce ești cu multe numiri, bucură-te, Preasfîntă Fecioară Marie, Născătoare de Dumnezeu, lauda credincioșilor, izbăvirea din blestem, scară cerească, minune necuprinsă cu mintea, rugul cel nears și pămîntul cel nelucrat.

Altă Tricîntare
Alcătuire a lui Teodor, glasul al 7-lea :

Irmos : Să cîntăm Domnului...

După ce ne-am închinat Lemnului celui purtător de viață, să mergem de aici pe calea postului, spre Patima lui Hristos, bucurîndu-ne.

Urmînd lui Hristos, să ne lepădăm de lume și să luăm Crucea pe umeri, asemănîndu-ne dumnezeieștilor Lui Patimi.

Slavă..., a Treimii :

Să lăudăm toți o Dumnezeire mai presus de ființă, în trei Fețe, pe Tatăl și pe Fiul și pe Duhul Sfînt.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Iisus Mîntuitorul, pe Care L-ai născut necuprins de minte, necunoscînd stricăciune, fă-L îndurat, curată, acum spre robii tăi.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cînd vei veni întru slavă, cu îngerii, ca să judeci toate, învrednicește-ne să dăm răspuns bun, Hristoase.

Irmosul :

Să cîntăm Domnului, Celui ce a «cufundat toată puterea lui Faraon «în mare, cîntare de biruință, căci «cu slavă S-a preaslăvit».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Cuptorul Babilonului...

Atras fiind de amăgirile vătămătoare ale şarpelui, şi înşelîndu-mi-se mintea în toate zilele, adaug rănii mele rană, Mîntuitorule; pentru aceasta strig către Tine: Doctorul bolnavilor, întoarce-mă şi mă mîntuieşte.

Postind Elisei odinioară şi întărindu-se adevărat cu duhul, a înviat pe fiul somanitencei ; iar noi fiind omoriţi de dulceţile patimilor, să înviem, credincioşilor, cu postul cel de viaţă aducător.

Pe niniviteni, care s-au pocăit de demult cu plîngere şi cu post, i-ai mîntuit, Doamne, Iubitorule de oameni, ca un milostiv. Şi spre noi, care nu ne pricepem a ne mărturisi Ţie prin fapte, milosteveşte-Te cu mila Ta.

A Născătoarei :

Rugămu-ne ţie, Preacurată cu totul fără prihană, ceea ce ai rămas după naştere nestricată: scoate din stricăciune pe robii tăi, care cîntă cu credinţă întru o unire a sufletului: Binecuvîntaţi lucrurile Domnului pe Domnul.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Domnul cel înfricoşător...

Ţinîndu-ne cu Dumnezeu de ţinta înfrînării, să alergăm tinereşte, credincioşilor, spre rămăşiţa curgerii sfîntului post, ca să ne încununăm.

Văzînd nerodirea sufletului meu celui tare bolnav, mai îngăduie, Hristoase, şi nu mă tăia, ca pe smochinul cel blestemat.

A Treimii.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Treime singură stăpînitoare şi Unime în trei ipostasuri, Părinte şi Fiule şi Duhule, izbăveşte pe cei ce Te laudă pe Tine, din toate încercările şi primejdiile.

Şi acum..., a Născătoarei :

Bucură-te muntele lui Dumnezeu ; bucură-te făclie pururea luminoasă; bucură-te cerul cel nou; bucură-te minte strălucitoare; bucură-te întru tot lăudată.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Gîndind la întrebarea Ta, Hristoase, cea înfricoşătoare, mă îngrozesc, mă cutremur şi strig : Cel ce ai nemăsurată mare milă, mîntuieşte-mă pe mine ticălosul.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Pe Domnul cel înfricoşător heru«vimilor şi minunat serafimilor şi «Făcător al lumii, preoţi, credincioşi «şi duhurile dreptilor, lăudaţi-L şi-L «preaînălţaţi întru toţi vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Minune nouă...

Dumnezeiesc pahar de umilinţă umplînd acum harul postului lămurit, cheamă pe toţi credincioşii, strigînd cu veselie : Veniţi de vă desfătaţi lepădînd beţia patimilor, ca să vă învredniciţi de mîngîierea ce va să fie.

Aproape este judecata, ia aminte suflete ! Îngrijeşte-ţi cugetul şi lucrează bine, păstrîndu-te pururea neosîndit. Că de ne-am judeca pe noi înşine aici, nicidecum nu am fi osîndiţi acolo, unde se osîndesc cei vinovaţi fără mărturii.

Stăpînii, Puteri, Scaune, Serafimi, Domnii, Căpetenii, Heruvimi, Îngeri şi Arhangheli, rugaţi pe Dumnezeu, ca să săvîrşim noi vremea postului,

făcînd cele plăcute Lui, şi să dobîndim laudă ca nişte slugi bineplăcute Lui.

A Născătoarei :

Primeşte, Hristoase, pe ceea ce Te-a născut pe Tine, care se roagă Ţie pururea, Mîntuitorule, împreună cu mucenicii, cu proorocii şi cu toţi cuvioşii, pentru robii cei ce Te-au mîniat cu păcatele, pe Tine Stăpînul cel singur iubitor de oameni şi făcătorul tuturor, de Care se cutremură cetele cereşti.

Altă Tricintare

Irmos Pe ceea ce este mai presus...

Trecînd plutirea cea lină a postului cu vîntul Duhului, să ne rugăm ca să ajungem la limanul Patimilor lui Hristos.

Asemănîndu-mă cananeencei strig Ţie : Miluieşte-mă, Dumnezeule, Fiul lui David, şi tămăduieşte sufletul meu cel bolnav, ca pe fiica aceleia.

Slavă..., a Treimii :

Firea Dumnezeirii, Unimea cea una şi întreită după trei Feţe pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Duhul cu cîntări să slăvim.

Şi acum..., a Născătoarei :

Ceea ce ai zămislit în pîntece pe Cuvîntul cel necuprins, şi L-ai născut cu trup fără de sămînţă, roagă-L îndelung să mîntuiască sufletele noastre.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Cel ce ai îndreptat pe vameşul, care a strigat Ţie : Fii mie îngăduitor, fii milostiv şi mie păcătosului, Judecătorule al tuturor, iertîndu-mi greşealele.

Irmosul :

Pe ceea ce este mai presus de fire «maică, şi după fire fecioară, pe cea «una între femei binecuvîntată Năs- «cătoare de Dumnezeu, cu laude să «o mărim».

Lumînînda glasului ce va fi de rînd, de trei ori

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, glasul al 8-lea :

Eu, Stăpîne al tuturor, asemănatu-m-am celui ce a căzut între tîlhari, căzînd în păcatele mele, şi m-am rănit de ele fără milă ; dar nu mă lăsa nevindecat, Cel ce ai venit nu din Samaria, ci din preacurata Fecioară ; Iisuse, numele cel mîntuitor, miluieşte-mă (de două ori).

A Mucenicilor :

Ce vă vom numi pe voi sfinţilor ? Heruvimi, că întru voi S-a odihnit Hristos ; serafimi că neîncetat L-aţi preaslăvit ; îngeri, că de trup v-aţi lepădat ; sau puteri, că lucraţi cu minunile. Multe sînt numirile voastre, dar mai mari sînt darurile; rugaţi-vă să se mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Cele cereşti te laudă pe tine, ceea ce eşti plină de har, Maică nenuntită, şi noi mărim naşterea ta cea de neînţeles, Născătoare de Dumnezeu, roagă-te, să se mîntuiască sufletele noastre.

LA CEASUL AL ŞASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 3-lea :

Scoală-Te, Doamne, şi ne ajută nouă, pentru că s-au ridicat împotriva noastră fărădelegile noastre; că Tu eşti Tatăl nostru, afară de Tine pe altul nu ştim.

Slavă... Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Altarele Tale, Doamne al puterilor, Împăratul meu şi Dumnezeul meu (ps. 83,4).

Stih : Cît de iubite sînt locaşurile Tale, Doamne al puterilor (ps. 83,1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(XXXVII, 33—XXXVIII, 6)

Pentru aceasta, aşa zice Domnul către regele Asiriei: «Nu va intra în această cetate şi nu va arunca nici o săgeată. Nu va porni împotriva ei cu scut şi nu o va înconjura cu valuri. Pe calea pe care a venit se va întoarce şi nu va intra în cetatea aceasta, zice Domnul. Apăra-voi cetatea aceasta şi o voi scăpa pentru Mine şi pentru David, sluga Mea!». Şi a ieşit îngerul Domnului şi a bătut în tabăra Asiriei o sută şi cincizeci de mii ; iar dimineaţa, la sculare, toţi erau morţi. Atunci Sanherib, regele Asiriei, a ridicat tabăra şi a plecat şi s-a oprit la Ninive. Şi pe cînd el se închina în templul lui Nisroc, dumnezeul său, Adramelec şi Sareţer, feciorii lui, l-au lovit cu sabia şi au fugit în ţinutul Ararat. Iar în locul lui, a domnit fiul său Asarhadon. În vremea aceea Iezechia s-a îmbolnăvit de moarte. Şi a intrat la el Isaia, fiul lui Amos, şi i-a zis : «Aşa grăieşte Domnul: Pune rînduială în casa ta, că nu vei mai trăi, ci vei muri». Atunci s-a întors Iezechia cu faţa la perete şi s-a rugat Domnului : «O, Doamne ! Adu-Ţi aminte că am umblat înaintea Ta întru credincioşie şi cu inimă curată, săvîrşind ceea ce este plăcut înaintea ochilor Tăi!». Şi a izbucnit Iezechia în hohote de plîns. Şi a fost cuvîntul Domnului către Isaia, zicînd: «Du-te şi spune lui Iezechia : Aşa grăieşte Domnul Dumnezeul lui David, tatăl tău: Ascultat-am rugăciunea ta, văzut-am lacrimile tale, iată voi adăuga la viaţa ta încă cincisprezece ani. Şi din mîna regelui Asiriei te voi izbăvi pe tine şi cetatea aceasta o voi ocroti».

PROCHIMEN, glasul al 8-lea :

Arată-ne nouă, Doamne, mila Ta şi mîntuirea Ta dă-ne-o nouă (ps. 84,7),

Stih : Bine ai voit, Doamne, pămîntului Tău ; întors-ai robimea Iui Iacob (ps. 84, 1).

MARŢI

în a cincea săptămînă a Sfîntului şi Marelui Post

LA VECERNIE, LUNI SEARA

În locul Catismei a optsprezecea, se citeşte Catisma a zecea de rînd.

La Doamne, strigat-am... se pun 6 stihiri şi se cîntă 3 stihiri ale Triodului şi 3 de la Minei.

Stihirile Triodului, alcătuire a lui Iosif, glasul al 3-lea :

Podobie : Cu arătarea Crucii...

Cel ce ne-ai dat vremea postului ca să ne întoarcem şi să fim vii, şi nicicum să pierim, Cuvinte al lui Dumnezeu, învredniceşte-ne pe toţi să ne facem bineplăcuţi Ţie, şi cu umilinţă fierbinte să-Ţi slujim, Hristoase, ca femeia păcătoasă cea înţeleaptă, care pentru mir şi pentru vărsarea lacrimilor celor fierbinţi, oarecînd, a luat iertare de greşeale.

Ca orbul strig Ţie din inimă : Fiul lui Dumnezeu, luminează ochii inimii mele ; ca şi cananeeanca cea credincioasă plîng către Tine : Miluieşte-mă, Îndurate ! Că am suflet îndrăcit de pofte, pe care apărîndu-l de întunericul patimilor, fă-l

să viețuiască curat de acum înainte, ca să slăvesc bunătatea Ta cea multă.

Altă stihiră, alcătuire a lui Teodor, glasul al 8-lea :

Podobie :Mucenicii Tăi, Doamne...

Harul cel luminat de Dumnezeu al postului, astăzi strălucindu-ne nouă mai luminat decît soarele, luminează sufletele noastre, alungînd patimile păcatului ca pe niște nori. Pentru aceasta să alergăm cu bucurie toți cuprinzîndu-l și bucurîndune, să săvîrșim dumnezeiasca lui călătorie ; și cu dînsul întru veselie ospătîndu-ne, să strigăm lui Hristos: Sfințește, Bunule, pe cei ce-l săvîrșesc cu credință.

Și 3 stihiri din Minei

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Povățuiește-mă, Doamne, pe calea Ta și voi merge întru adevărul Tău (ps. 85,10).

Stih : Pleacă, Doamne, urechea Ta și mă auzi, că sărac și necăjit sînt eu (ps. 85, 1).

De la Facere, citire :

(XIII, 12—18)

Avram a rămas să locuiască în pămîntul Canaan, iar Lot s-a sălășluit în cetățile din ținutul Iordanului și și-a întins corturile pînă la Sodoma. Iar oamenii Sodomei erau răi și tare păcătoși înaintea Domnului. Deci a zis Domnul către Avraam, după ce s-a despărțit Lot de dînsul : «Ridică-ți ochii și, din locul în care ești acum, caută spre miazănoapte, spre miazăzi și răsărit și spre mare, că tot pămîntul, cît îl vezi, ți-l voi da ție și urmașilor tăi pentru vecie. Voi face pe urmașii tăi mulți ca pulberea pămîntului ; de va putea cineva număra pulberea pămîntului, va număra și pe urmașii tăi. Scoală și cutreieră pămîntul acesta în lung și în lat, că ți-l voi da ție și urmașilor tăi pentru vecie». Și ridicîndu-și Avram corturile, a venit și s-a așezat la stejarul Mamvri, care este în Hebron ; și a zidit acolo un jertfelnic Domnului.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Domnul iubește porțile Sionului, mai mult decît toate locașurile lui Iacob (ps. 86,1).

Stih : Temeliile Sionului pe munții cei sfinți (ps. 86,1).

De la Pilde, citire :

(XIV, 27—XV, 14)

Frica de Dumnezeu este un izvor de viață, ca să putem scăpa de cursele morții. Strălucirea unui rege se sprijină pe mulțimea poporului, iar lipsa de supuși este pieirea prințului. Cel încet la mînie este bogat în înțelepciune, iar cel ce se mînie degrabă își dă pe față nebunia. O inimă fără patimă este viața trupului, pe cînd pornirea pătimașă este ca un cariu în oase. Cel ce apasă pe cel sărman defaimă pe Ziditorul lui, dar cel ce are milă de sărac îl cinstește. Cel fără de lege este răsturnat de răutatea lui, iar cel drept găsește scăpare în neprihănirea lui. Înțelepciunea sălășluiește în inima celui înțelept, iar în inima celor nebuni nu se arată. Dreptatea înalță un popor, în vreme ce păcatul este ocara popoarelor. Bunăvoința regelui este pentru sluga înțeleaptă, iar mînia lui pentru cel ce îi face rușine. Un răspuns blînd domolește mînia, iar un cuvînt aspru aține mînia. Limba celor înțelepți picură știință, iar gura celor nebuni revarsă prostie. Ochii Domnului sînt pretutindeni, veghind asupra celor buni și asupra celor răi. Limba dulce este pom al vieții, iar limba vicleană zdrobește inima. Nebunul nu ia în seamă învățătura tatălui său, iar cine trage folos din certare se face mai înțelept. În casa celui drept sînt comori fără de număr ; în cîștigul celui fără de lege

este tulburare. Buzele celor înțelepți răspîndesc știința, dar inima celor nebuni nu. Jertfa celor fără de lege este urîciune înaintea Domnului, iar rugăciunea celor drepți este plăcerea Lui. Calea celui nelegiuit este urîciune înaintea Domnului, dar El iubește pe cel ce umblă după dreptate. O certare aspră capătă cel ce părăsește cărarea; cel ce urgisește mustrarea va muri. Iadul și adîncul sînt cunoscute Domnului, cu atît mai vîrtos inimile fiilor oamenilor. Celui batjocoritor nu-i place dojana; de aceea el nu se îndreaptă spre cei înțelepți. O inimă veselă înseninează fața, iar cînd inima e tristă și duhul e fără de curaj. Inima înțeleaptă caută știința, iar gura celor nebuni se simte mulțumită cu nebunia.

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, glasul al 8-lea :

Ca cel ce a căzut între tîlhari și a fost rănit, așa am căzut și eu pentru păcatele mele, și sufletul meu este rănit. Către cine voi scăpa să mă tămăduiesc, fără numai către Tine, vindecătorul sufletelor și al trupurilor? Varsă peste mine, Dumnezeule, mila Ta cea mare.

Altă stihiră, glasul al 4-lea :

Alunecînd de la desfătarea și îndulcirea cea dintîi a raiului, pentru călcarea poruncii, am căzut în viață preanecinstită; că dezbrăcîndu-ne de petrecerea cea cuvioasă și lăudată a virtuților, am căzut în păcate, ca între niște tîlhari, și sîntem mai mult morți, abătîndu-ne de la mîntuitoarele Tale învățături. Ci Te rugăm pe Tine, Stăpîne, Cel ce Te-ai arătat din Maria, și ai primit patimi fără pătimire, leagă rănile noastre cele pricinuite de păcate, și varsă peste noi milostivirea Ta cea neasemănată, și purtarea Ta de grijă cea tămăduitoare, ca un iubitor de oameni.

A Mucenicilor :

Cel ce ai primit răbdarea sfinților mucenici, primește și de la noi laudă, Iubitorule de oameni, dăruindune nouă cu rugăciunile lor mare milă.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Păzește pe robii tăi, binecuvîntată Născătoare de Dumnezeu, de toate primejdiile, ca să te slăvim pe tine, nădejdea sufletelor noastre.

MARȚI DIMINEAȚA

Cîntările Treimice.

Apoi se citesc Catismele: a unsprezecea, a douăsprezecea și a treisprezecea. După întîia Catismă, se zic Sedelnele cele de umilință, din Octoih, și a Născătoarei de Dumnezeu.

După a doua Catismă, se cîntă aceste Sedelne, alcătuire a lui Iosif, glasul al 3-lea :

Podobie : Pentru mărturisirea...

Cu căldura credinței, prin înfrînare, să ardem patimile neînfrînării, și să fugim de prăpastia păcatului, și cu pîraiele lacrimilor noastre să stingem văpaia cea veșnică, strigînd: Greșit-am Ție, Preabunule! Milostivește-Te și ne dăruiește nouă mare milă.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei :

Ceea ce tu singură ai fost cort dumnezeiesc al Cuvîntului, Preacurată Fecioară Maică, întrecînd pe îngeri cu curăția, curățește-mă prin rugăciunile tale cu dumnezeiești ape, pe mine cel ce pămînt făcîndu-mă, m-am întinat cu păcatele trupului mai mult decît toți, dăruindu-mi, Preacinstită, mare milă.

După a treia Catismă, se zice această Sedealnă, alcătuire a lui Teodor, glasul al 2-lea :

Podobie : Preabinecuvîntată ești...

Preaslăvit este harul cinstitului post : prin el Ilie proorocul a aflat car de foc, Moise a luat tablele, Daniel s-a făcut minunat, Elisei a înviat pe mort, tinerii au stins focul, și fiecare prin el se face al lui Dumnezeu. Deci cu acesta desfătîndu-ne să strigăm : Bine ești cuvîntat, Hristoase Dumnezeul nostru, Cel ce bine ai voit așa, slavă Ție.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei :

Rugăciunea ta cea nebiruită cîștigînd-o în nevoi, scap în chip minunat mai presus de nădejde de cei ce mă necăjesc, o, Maica lui Dumnezeu ! Că totdeauna întîmpini dinainte pe cei ce se roagă ție cu credință și sfărîmi desele încercări ale vrămjașilor. Pentru aceasta cu mulțumită strig către tine : Primește, stăpînă, aceste scurte mulțumiri, pentru că-mi ești întru toate ajutătoare, Fecioară.

CANOANELE

Canonul din Minei și această Tricîntare, alcătuire a lui Iosif. Și se citește Cîntarea a doua din Psaltire.

TRICÎNTAREA

Cîntarea a 2-a, glasul al 3-lea :

Irmosul :

Ia aminte pămîntule și cerule, și ascultă graiurile mele, că am să «spun pe pămînt minunile lui Dum«nezeu».

Să ne ridicăm ca și cu niște aripi sufletele, cu rugăciuni neîncetate și cu înfrînarea și cu gîndirea adîncă, spre dragostea cea dumnezeiască.

Fugind de frigul neînfrînării, să ne încălzim toți cu căldura înfrînării, întru dumnezeiescul Duh.

Prin sarea dumnezeieștilor virtuți, lepădînd putreziciunea păcatului, suflete, alipește-te de Dumnezeu.

A Născătoarei :

Odihnitu-S-a Hristos întru tine, ceea ce ești singură binecuvîntată, și a purtat trupul Său cel din tine.

Altă Tricîntare, glasul al 2-lea :

Irmos : Luați aminte, popoare...

Post curat, rugăciuni, lacrimi, gîndire de cele dumnezeiești, și toată altă virtute agonisind, să le aducem acum lui Dumnezeu Stăpînului.

Eva roabă s-a făcut pentru rod ; vezi, suflete al meu, să nu te amăgești și tu, de te va ispiti șarpele cîndva, sfătuindu-te să mănînci roadele plăcerii.

Slavă..., a Treimii :

Slăvesc trei Fețe ale unui chip, pe Tatăl și pe Fiul și pe Duhul ; o stăpînie a Dumnezeirii, o Împărăție a tuturor și o strălucire.

Și acum..., a Născătoarei :

Nașterea ta, Preacurată, este uimitoare, că Cel ce a făcut pe om Dumnezeu este, Care S-a născut fără început din Tatăl, și din tine, mai pe urmă, fără de bărbat S-a zămislit.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Pe ceea ce-i curgea sînge ai tămăduit-o cu atingerea de poala Ta, Hristoase al meu ; fă-mă sănătos de patimi și pe mine, care mă ating cu credință de mila Ta.

Irmosul :

Luați aminte, popoare, minunile «lucrurilor puterii Mele celei dum«nezeiești, și întru aceasta veți cu«noaște, că Însumi Eu sînt Dumne«zeul tuturor».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Pe Cel ce este slăvit...

Într-ascuns pîndindu-mă în toate zilele, cel prea viclean caută să mă prindă și să mă facă mîncare luișî. Izbăvește-mă de răutatea lui, Mîntuitorule, Cel ce ai mîntuit pe Iona din chit.

Prin post curățindu-ne, să ne suim în muntele virtuților, și să auzim lămurit ce va grăi nouă Dumnezeu. Că va grăi pace și luminare și tămăduire de zdrobirile sufletești.

Orbindu-mă în toate zilele cu întunecarea păcatelor, nu pot cunoaște cele minunate ale Tale, Doamne. Pentru aceasta, deschide-mi ochii inimii mele, Iisuse, Dătătorule de lumină.

A Născătoarei :

Cu picăturile îndurărilor tale, spală întinăciunile cele pătimașe ale inimii mele, pururea Fecioară neîntinată, dăruindu-mi izvoare aducătoare de lacrimi, spre curățirea sufletească.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Domnul, Cel ce a răcorit...

Focul nu se va stinge și viermele nu se va sfîrși; teme-te de amenințare, o suflete al meu, slujind lui Hristos, ca să afli desfătare, acolo unde este locuința tuturor celor ce se veselesc.

Ridică, Te rog, sufletul meu cel aprins de arșița poftelor, prin atingerea Ta, ca pe soacra lui Petru, ca să se afle slujindu-Ți cu plăcere, mărturisindu-Te întru toți vecii.

A Treimii :

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Pe Tatăl cel pururea veșnic și fără început să-L lăudăm credincioșii și pe Fiul cel împreună fără început, și pe Duhul, Cel ce împreună strălucește din Tatăl, Fețe ce sînt de o ființă ale unei Stăpînii și Puteri atotputernice.

Și acum..., a Născătoarei :

Marie, ceea ce ești chemată de Dumnezeu, care ești cu adevărat curățirea credincioșilor, că prin tine se dă iertare tuturor din destul, nu înceta înduplecînd pe Fiul tău și Domnul pentru cei ce te laudă.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Deschide-mi, Hristoase, urechile sufletului cele asurzite, și-mi limpezește limba mea, ca odinioară a celui mut și surd. Ca auzind glasul Tău, să cînt și cu limba să Te laud în veci.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Domnul, Cel ce a răcorit de demult în văpaie pe tinerii evreiești, și a ars în ea pe haldei, cu preaslăvire să-L lăudăm, zicînd : Binecuvîntați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Pe tine, rugul cel nears...

Văpaia focului celui nestins luînd în gînd, să ne apropiem acum de focul pocăinței, cu cuget preacălduros patimile arzînd.

Cuvînt aprins, cu rîvnă ieșind din gura ce a postit de demult, a clătinat stihiile : Acestuia rîvnește sufletele și bine viază.

Cugetînd preaticălosul meu suflet la judecata cea înfricoșătoare, gătește-ți cărările tale pururea spre plinirea voilor Mîntuitorului.

A Născătoarei :

Luminează sufletul meu cel întunecat cu negreala poftelor, Preacu-

rată, ceea ce ai născut Lumina; ca să te măresc pururea cu credință.

Alt Canon

Irmos: Pe ceea ce mai presus...

Toate mădularele trupului nostru este zis să le punem înaintea lui Hristos arme dreptății, ridicînd mîini cuvioase, fără mînie și fără preget.

Tu fiind de față la apostoli oarecînd în corabie, Hristoase al meu, ai potolit marea cea furioasă. Potolește și întreitele valuri ale gîndurilor mele.

Slavă..., a Treimii:

Unei firi mă închin, trei Fețe laud; pe un Dumnezeu al tuturor, pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Stăpînia cea pururea veșnică.

Și acum..., a Născătoarei:

Curată fiind, ai născut prunc; fecioară fiind, ai alăptat. În ce chip au fost amîndouă deodată, să rămîi fecioară după ce ai născut? Dumnezeu este Acela care a făcut aceasta; nu mă întreba în ce chip.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Tămăduiește-mă, Hristoase al meu, pe mine cel ce mi-am întinat sufletul cu patimi tîlhărești, turnînd peste mine mila Ta, ca peste cel ce a căzut în mîinile tîlharilor.

Irmosul:

Pe ceea ce mai presus de fire cu «trup a zămislit în pîntece pe Cu«vîntul cel fără de ani, Care mai îna«inte a strălucit din Tatăl, cu neîn«cetate laude să o mărim credin«cioșii».

Lumînînda glasului de rînd, de trei ori.

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, glasul al 7-lea:

Sufletul meu cel rănit și smerit cercetează-l, Doamne, Cel ce ești doctorul celor bolnavi, și celor deznădăjduiți liman neînviforat; că Tu ești Cel ce ai venit Răscumpărător lumii, ca să ridici din stricăciune pe cel căzut; ridică-mă și pe mine cel ce cad înaintea Ta, pentru mare mila Ta (de două ori).

A Mucenicilor:

În mijlocul priveliștii celor fără de lege, bucurîndu-se purtătorii de lupte, au strigat: Doamne, slavă Ție.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei:

Lăudămu-te pe tine, Preacurată Născătoare de Dumnezeu, și slăvim pe Dumnezeu Cuvîntul, pe Care L-ai născut, strigînd: Slavă Ție!

La Ceasul întîi se citește Catisma a paisprezecea; la Ceasul al treilea, Catisma a cincisprezecea, iar la Ceasul al șaselea, Catisma a șaisprezecea.

LA CEASUL AL ȘASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 3-lea:

Sprijinitor este nouă Dumnezeul lui Iacov, și apărător în ziua necazului.

Slavă... Și acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Sărac sînt eu și în osteneli din tinerețile mele (ps. 87,16).

Stih: Doamne, Dumnezeul mîntuirii mele, ziua am strigat și noaptea înaintea Ta (ps. 87,1).

Din Proorocia lui Isaia, citire:

(XL, 18—31).

Așa zice Domnul: Cu cine veți asemăna voi pe Cel Preaputernic și un-

de veți găsi altul asemenea Lui? Chipul cel turnat de un făurar, argintarul îl îmbracă cu aur și-l înfrumusețează cu lănțișoare. Săracul, care nu poate oferi mult, alege un lemn, care nu putrezește; își caută un meșter iscusit ca să facă un idol care să nu se clatine. Nu știți voi, oare, n-ați auzit, nu vi s-a spus oare de la început, n-ați înțeles voi ce vă învață întemeierea lumii? El stă în scaun deasupra cercului pământului; pe locuitori îi vede ca pe lăcuste; El întinde cerul ca un văl ușor și îl desface ca un cort de locuit. El preface în nimic pe căpetenii; pe judecătorii pământului îi nimicește. Abia sînt sădiți, abia sînt semănați, abia a prins rădăcini tulpina lor în pământ; El suflă peste ele și le usucă și vijelia le spulberă ca pe pleavă. Cu cine Mă asemănați voi ca să-i fiu asemenea?, zice Sfîntul. Ridicați ochii în sus și priviți: Cine le-a zidit pe toate acestea? — Cel ce scoate oștirea lor cu număr și pe toate pe nume le cheamă! Cel Atotputernic și cu mare virtute nici una nu-I scapă! Pentru ce zici tu, Iacove, pentru ce grăiești, Israele: «Calea mea este ascunsă Domnului, dreptul meu este trecut cu vederea de Dumnezeul meu?». Nu știi tu, sau n-ai aflat tu că Domnul este Dumnezeu veșnic, Care a făcut marginile pământului, Care nu obosește și nici nu Își sleiește puterea? Că înțelepciunea Lui este nemărginit de adîncă? El dă tărie celui obosit și celui slab îi dă putere mare. Cei tineri se obosesc, își risipesc puterile și vitejii luptători vor putea să se clatine; dar cei ce nădăjduiesc întru Domnul vor înnoi puterea lor, le vor crește aripi ca ale vulturului; vor alerga și nu-și vor slei puterea, vor merge și nu se vor obosi.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Fericit este poporul, care cunoaște strigăt de bucurie (ps. 88,15).

Stih: Doamne, în lumina feței Tale vor merge (ps. 88,16).

La Ceasul al nouălea, Catisma a optsprezecea.

MIERCURI

în a cincea săptămînă a Sfîntului și Marelui Post

LA VECERNIE, MARȚI SEARA

În locul Catismei a optsprezecea, se citește Catisma a nouăsprezecea.

La Doamne, strigat-am... se pun 6 stihiri, și se cîntă 3 stihiri ale Triodului și 3 de la Minei.

Stihirile Triodului, alcătuire a lui Iosif, glasul al 8-lea:

Podobie: Ce vă vom numi pe voi...

Făcînd noi dragostea mîncare, cu post să înfrînăm patimile; și să ne sîrguim a fi credincioși și a vieții cu bună plăcere lui Dumnezeu, Celui ce s-a înălțat pe Cruce pentru noi, și cu sulița a fost împuns în coasta Sa. Ca să ne împărtășim de desfătarea cea mai bună și veșnică, slăvind pe Mîntuitorul sufletelor noastre.

Prin mîncarea din pom am aflat moarte de demult, iar acum prin Cruce am dobîndit viață. Să omorîm dar pornirile patimilor noi, credincioșii, și să rugăm pe Făcătorul de bine al tuturor, să ajungem la Învierea cea mîntuitoare, luminați fiind cu fapte dumnezeiești și împodobiți cu virtuți, slăvind pe Mîntuitorul sufletelor noastre.

Altă stihiră, alcătuire a lui Teodor, glasul al 2-lea :

Podobie : Bunătățile celor mai presus...

Lăudăm Crucea Ta, Doamne, cea purtătoare de viață, și sfintele pătimiri ale trupului Tău, cele pentru noi : sulița, junghierea, ocările, scuipările, lovirile cu palma și bătăile cu pumnul, haina cea roșie și cununa cea împletită de spini, prin care scăpîndu-ne din blestem, ne-ai izbăvit pe toți. Pentru aceasta Te rugăm pe Tine, dă-ne să săvîrșim cu pace vremea postului.

Și 3 stihiri de la Minei

Slavă..., Și acum... a Născătoarei :

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă în neam și în neam (ps. 89,1).

Stih : Mai înainte de ce s-au făcut munții și s-a zidit pămîntul și lumea din veac și pînă în veac ești Tu (ps. 89,2).

De la Facere, citire : (XV, 1—15)

După acestea, fost-a cuvîntul Domnului către Avram, noaptea, în vis, și a zis: «Nu te teme, Avrame, că Eu sînt scutul tău și răsplata ta va fi foarte mare!». Iar Avram a răspuns: «Stăpîne Doamne, ce ai să-mi dai ? Că iată eu am să mor fără copii și cîrmuitor în casa mea este Eliezer din Damasc». Apoi Avram a adăugat : «De vreme ce nu mi-ai dat fii, iată sluga mea va fi moștenitor după mine!». Și îndată s-a făcut cuvîntul Domnului către el și a zis : «Nu te va moșteni acela, ci cel ce va răsări din coapsele tale, acela te va moșteni!». Apoi l-a scos afară și i-a zis: «Privește la cer și numără stelele, de le poți număra!». Și a adăugat: «Atît de mulți vor fi urmașii tăi!». Și a crezut Avram pe Domnul și i s-a socotit aceasta ca dreptate. Și i-a zis iarăși : «Eu sînt Domnul, Care te-a scos din Urul Caldeii, ca să-ți dau pămîntul acesta de moștenire». Și a zis Avram: «Stăpîne, Doamne, după ce voi cunoaște că-l voi moșteni?». Iar Domnul i-a zis: «Gătește-Mi o junică de trei ani, o capră de trei ani, un berbec de trei ani, o turturică și un pui de porumbel!». Și a luat Avram toate aceste animale, le-a tăiat în două și a pus bucățile una în fața alteia ; iar păsările nu le-a tăiat. Și năvăleau păsările răpitoare asupra trupurilor, iar Avram le alunga. La asfințitul soarelui, a căzut peste Avram somn greu și iată l-a cuprins întuneric și frică mare. Atunci a zis Domnul către Avram : «Să știi bine că urmașii tăi vor pribegi în pămînt străin, unde vor fi robiți și apăsați patru sute de ani; dar pe neamul acela, căruia ei vor fi robi îi voi judeca Eu și după aceea ei vor ieși să vină aici, cu avere multă. Iar tu vei trece la părinții tăi în pace și vei fi îngropat la bătrînețe fericite».

PROCHIMEN, glasul al 5-lea :

Cel ce locuiește în ajutorul Celui Preaînalt, întru acoperămîntul Dumnezeului cerului se va sălășlui (ps. 90,1).

Stih : Va zice Domnului : Sprijinitorul meu ești Tu și scăparea mea (ps. 90,2).

De la Pilde, citire : (XV, 7—19)

Buzele celor înțelepți răspîndesc știința, iar inima celor nebuni nu. Jertfa celor fără de lege este urîciune înaintea Domnului, iar rugăciunea celor drepți este plăcerea Lui. Calea celui nelegiuit este urîciune înaintea Domnului, dar El iubește pe cel ce umblă după dreptate. O certare aspră capătă cel ce părăsește cărarea ; cel ce urgisește mustrarea va muri. Iadul și adîncul sînt cunoscute Domnului, cu atît mai vîrtos inimile fiilor oamenilor. Celui batjocoritor nu-i place dojana ; de aceea el nu se îndreaptă spre cei înțelepți. O inimă veselă înseninează fața, iar

cînd inima e tristă și duhul e fără de curaj. Inima înțeleaptă caută știința, iar gura celor nebuni se simte mulțumită cu nebunia. Toate zilele celui sărac sînt rele, dar inima mulțumită este un ospăț necurmat. Mai bine puțin întru frica lui Dumnezeu, decît vistierie mare și tulburare (multă). Mai mult face o mîncare de verdețuri și cu dragoste, decît un bou îngrășat și cu ură. Omul mînios aține cearta, pe cînd cel domol liniștește aprinderea. Calea celui leneș e ca un gard de spini, iar calea celui silitor e netedă.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, glasul al 5-lea :

Împins fiind de patimi eu, ticălosul, m-am prăbușit de la calea Ta cea dreaptă în prăpastie ; și, adunîndu-se levitul și preotul, m-au disprețuit ; iar Tu, Hristoase, m-ai miluit, și cu arma Crucii Tale rupînd zapisul păcatului, m-ai luminat cu nepătimirea și m-ai făcut împreună-șezător cu Tatăl. Pentru aceasta grăiesc : Cel ce ești necuprins de minte, Doamne, slavă Ție.

Altă stihiră, glasul al 8-lea :

Din Ierusalim m-am pogorît, alunecînd de la poruncile Tale, cele scrise în el pentru neamuri, și în Ierihon mergînd și de bunăvoie urmînd celor ce au fost în el, care au fost dați de demult de Tine spre ucidere poporului Tău, pentru răutatea lor și pentru neascultare, m-am dat patimilor celor stricătoare, ca unor tîlhari ; de care rănit fiind și mai mult mort rămînînd, Cel ce Ți-ai rănit trupul de bunăvoie cu piroanele și cu sulița, pentru păcatul oamenilor, și ai săvîrșit mîntuirea cea de obște, prin Cruce, în Ierusalim, tămăduiește-mă, Doamne, și mă mîntuiește.

A mucenicilor :

Mucenicii Tăi, Doamne, uitînd cele din viață și nebăgînd seamă de chinuri, pentru viața ce va să fie, aceleia s-au făcut moștenitori. Pentru aceasta împreună cu îngerii se bucură; cu rugăciunile lor, dăruiește poporului Tău mare milă.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Doamne, cînd Te-a văzut soarele pe Cruce răstignit, pe Tine soarele dreptății, razele și-a ascuns și luna și-a schimbat lumina întru întuneric ; iar Maica Ta, cea cu totul fără prihană, la inimă s-a rănit.

MIERCURI DIMINEAȚA

Cîntările Treimice ale glasului de rînd, apoi Catismele : a douăzecea, întîia și a doua.

După întîia Catismă, se zic Sedelnele Crucii, din Octoih, și a Crucii, a Născătoarei.

După a doua Catismă, se zice această Sedealnă, alcătuire a lui Iosif, glasul al 8-lea :

Podobie : Porunca cea cu taină...

Gustînd Adam din pom fără de cuviință, cu amar a cules roadele neînfrînării; iar Tu, înălțîndu-Te pe Cruce, Îndurate, l-ai scăpat de osînda cea cumplită. Pentru aceasta grăim către Tine: Dă-ne nouă, Stăpîne, să ne oprim de la rodul cel făcător de stricăciune și să facem voia Ta, ca să aflăm milă.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Pe Cel ce S-a întrupat din curat sîngele tău, și mai presus de gînd S-a născut din tine, curată, văzîndu-L pe Cruce răstignit între făcătorii de rele, te-a durut la inimă și ca o maică plîngînd, ai strigat : Vai mie, Fiul meu ! Ce este această dum-

nezeiască și nespusă rînduială a Ta, prin care ai dat viață zidirii Tale ? Laud milostivirea Ta.

După a treia Catismă, se zice această Sedealnă, alcătuire a lui Teodor, glasul al 2-lea :

Podobie : Preacuratului Tău chip...

Lăudind Crucea cea preasfîntă, ne închinăm pururea bunătății Tale celei desăvîrșite, Hristoase Dumnezeul nostru ; căci cu aceasta ai rușinat puterile vrăjmașului și ai dat semn celor ce cred în Tine. Pentru aceasta grăim către Tine, cu mulțumire : Învrednicește-ne pe toți să plinim cu bucurie vremea postului, în pace petrecînd.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Văzîndu-Te Mielușeaua ridicat pe Cruce pe Tine, Păstorul cel fără prihană, plîngînd ca o maică, a strigat: Spre moarte Te-a osîndit pe Tine, Fiule, poporul cel nemulțumitor, pentru care ai întins norul spre trecerea lor. Vai mie ! Rămîn fără Fiu eu, care nu știu de bărbat. Ci învia-ză și strălucește, Soare, și voi fi slăvită între fiii pămîntenilor.

Psalmul 50.

CANOANELE

Canonul din Minei și această Tricintare, alcătuire a lui Iosif. Și se citește Cintarea a treia din Psaltire.

TRICÎNTAREA

Cintarea a 3-a, glasul al 8-lea :

Irmos : Doamne, Cel ce ai făcut...

Osîndind vrajba, Ți-ai întins pe Cruce palmele Tale, drepte Judecătorule; mîntuiește-mă acum și pe mine, desfrînatul, cel osîndit pentru păcate, Mîntuitorule ; pe mine care Te-am amărît pe Tine, Cel îndelung-Răbdător.

Poftind viață dobitocească și născătoare de patimi, m-am depărtat de la poruncile Tale, Preabunule Mîntuitorule, rob făcîndu-mă cetățenilor celor străini și necurați ; iar acum întorcîndu-mă, primește-mă și mă mîntuiește.

Precum ai deschis de demult urechile gîngavului, deschide și urechile sufletului meu, cele asurzite cu voia mea, și mă învrednicește să aud cuvîntul Tău cel de mîntuire, Iisuse, Unule, Iubitorule de oameni.

A Născătoarei :

Ceea ce ești ușa mîntuirii, pod către Dumnezeu, ocrotitoarea creștinilor, Preacurată Stăpînă, cîrmuiește-mă, Fecioară, pe mine cel înconjurat cu primejdiile vieții și înviforat.

Altă Tricintare

Alcătuire a lui Teodor, glasul al 2-lea :

Irmos : Mintea mea cea neroditoare...

Pentru milostivirea îndurărilor suindu-Te pe Cruce, m-ai tras din adîncurile patimilor și m-ai înălțat, Hristoase, la cele cerești.

Întinzîndu-Ți, Hristoase, pe Cruce palmele, ai cuprins toate neamurile cele depărtate de Tine, ca să stea aproape de stăpînirea Ta.

Slavă..., a Treimii :

Unime în trei Fețe, Treime mai presus de ființă, o Dumnezeire, Părinte și Fiule și Duhule cel drept, mîntuiește pe cei ce Te cinstesc pe Tine.

Și acum..., a Născătoarei :

Cine poate dintre pămînteni să te laude după vrednicie, Maică Fecioară ? Că tu singură te-ai arătat aleasă între femei și preafericită.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Pe Cruce Te-ai înălțat, în coastă ai fost împuns și ai gustat fiere pen-

tru mine, Iisuse, care Te-am amărît prin neascultare.

Irmosul :

Mintea mea cea neroditoare ara-«t-o aducătoare de roadă, Dumne-«zeule, lucrătorul celor bune și să-«ditorul celor cuvioase, cu milosti-«virea Ta».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : De șapte ori cuptorul l-au ars...

Căutînd cu ochiul cel neadormit, milostivește-Te spre mine, cel cuprins de dormitarea trîndăviei, și care slujesc somnului desfătărilor în patul patimilor ; Cel ce Ți-ai plecat capul pe Cruce și Te-ai trezit de bunăvoie, micșorînd, Hristoase, noaptea păcatului, Cel ce ești lumina dreptății.

Cu daruri îmbogățitoare din botez fiind împodobit, am iubit mai mult sărăcia celor rele, și m-am înstrăinat de virtuți eu, ticălosul, ducîndu-mă în loc depărtat al răutății. Pentru aceasta întorcîndu-mă, îmbrățișează-mă, Mîntuitorule, îngrădindu-mă cu Crucea Ta întru toți vecii.

Leapădă, suflete, beția patimilor, și încearcă vinul lacrimilor, cel curățitor prin post, care veselește inima și veștejește poftele, și preface în cenușă cuptoarele trupului, și te sîrguiește a te răstigni împreună cu Hristos, Cel ce pentru tine s-a pironit pe lemn, ca să viezi în veci.

A Născătoarei :

Preacurată Născătoare de Dumnezeu șterge rănile sufletului meu și urmele rănilor păcatului spală-le cu izvoarele cele din coasta Celui ce S-a născut din tine, și cu pîraiele cele din ea curățindu-le ; căci către tine strig și către tine scap și pe tine te chem, ceea ce ești plină de har.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Domnul cel slăvit...

Pe Iisus, Cel ce s-a răstignit trupește, iar dumnezeiește n-a pătimit, Îl laudă îngerii și noi pămîntenii întru toți vecii.

Întru răstignirea Ta, Hristoase, luînd moarte de ocară și de blestem, ne-ai mîntuit pe noi, scăpîndune din stricăciune.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Ca heruvimii Te laud pe Tine, o, Treime ! strigînd : Sfînt, Sfînt, Sfînt, o Dumnezeire fără început, singură prin Tine și de toți necuprinsă.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe tine, Preacurată, te cinstesc în chip strălucit toate neamurile cu laude, că ai născut pe Ziditorul. O, minune înfricoșătoare și lucru preafericit !

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Toate ai suferit a le pătimi pentru unul, ca să mă mîntuiești pe mine, Hristoase ; laud răstignirea Ta, piroanele și junghierea, întru toți vecii.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Domnul cel slăvit în ceruri cu «glasuri îngerești să-L lăudăm toți «pămîntenii întru toți vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Înfricoșatu-s-a de aceasta...

Văzîndu-Te soarele întins pe Cruce, și-a strîns razele și tot pămîntul s-a clătinat cu cutremur, Împărate al tuturor, văzîndu-Te de voie pătimind, Cel ce ești din fire nepătimitor. Pentru aceasta Te rog,

Hristoase: Tămăduieşte ca un doctor patimile sufletului meu.

Părăsind căile cele de mîntuire, am umblat pe cele ce duc la iad, având împrejurul meu întuneric adînc, desfătările, alunecarea patimilor şi viforul ispitelor; pentru aceasta, Te rog, Hristoase, mîntuieşte-mă cu Crucea Ta, ca un milostiv.

Cuprins fiind de iarna ispitelor, cufundat de furtunile patimilor, şi înviforat cumplit de tulburarea plăcerilor, am ajuns la marea cea blîndă şi lină a postului, în care ocîrmuindu-mă cu Crucea Ta, Îndurate, îndreptează-mă spre mîntuire.

A Născătoarei:

Zămislit-ai, Fecioară, fără de sămînţă şi fără de voile trupeşti pe Cuvîntul lui Dumnezeu, Cel ce a zidit toate, şi L-ai născut fără stricăciune şi fără durere de Maică; pentru aceasta mărturisindu-te pe tine Născătoare de Dumnezeu, cu limba şi cu inima te mărim.

Altă Tricîntare

Irmos: Fecioria ta, Născătoare de Dumnezeu...

De voie ai răbdat a Te răstigni, Mîntuitorul nostru, ca să dai viaţă tuturor, izbăvindu-ne din moarte.

Prin mîncarea din pom m-am omorît, şi prin Cruce am înviat; pe care pironit fiind, Hristosul meu, ai omorît pe vrăjmaşul meu.

Slavă..., a Treimii:

Fiului, ca Celui ce este împreună cu Tatăl, şi Duhului Sfînt, Celui împreună fiind, cu un gînd să ne închinăm.

Şi acum..., a Născătoarei:

Minune uimitoare şi auzire înfricoşătoare: În ce chip ai născut, ca o maică, Preacurată, şi ca o fecioară n-ai cunoscut stricăciunea?

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Laud sulita, slăvesc şi piroanele Tale, buretele, trestia şi Crucea, prin care m-am mîntuit, Iisuse Dumnezeule.

Irmosul:

Fecioria ta, Născătoare de Dum-
«nezeu neîntinată, pe care nu a ar-
«s-o focul Dumnezeirii, cu cîntări
«fără tăcere o mărim».

Luminînd glasului, de trei ori.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, glasul al 3-lea:

Înălţimea virtuţilor părăsind, suflete al meu, te-ai pogorît în adîncul păcatului, căzînd între tîlhari vicleni; şi umplîndu-te de răni grozave, zaci lepădat şi nebăgat în seamă. Pentru aceasta strigă lui Hristos Dumnezeu, Celui ce s-a răstignit pentru tine, şi a primit răni de bunăvoie: Fie-Ţi milă de mine, Doamne, şi mă mîntuieşte.

Altă stihiră, glasul al 8-lea:

De gîndurile cele tîlhăreşti rănit fiind eu, ticălosul, am ajuns mort pe jumătate, Doamne, şi ceata proorocilor m-a trecut cu vederea, văzîndu-mă că sînt mai mort şi de nevindecat prin meşteşugirile omeneşti. Pentru aceasta rău chinuindu-mă, întru semerenia inimii mă rog Ţie, Hristoase Dumnezeule: Varsă peste mine ca un îndurat, mare mila Ta!

A mucenicilor:

Mucenici ai lui Hristos cei nebiruiţi, biruind rătăcirea cu puterea Crucii, aţi luat darul vieţii celei veşnice. De ameninţările tiranilor nu v-aţi spăimîntat şi cu torturi fiind chinuiţi, v-aţi veselit. Şi acum sîngiurile voastre s-au făcut tămăduiri

sufletelor noastre. Rugaţi-vă să se mîntuiască sufletele noastre.

Slavă... Şi acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Cea preacurată dacă Te-a văzut, Cuvinte, cu trupul spînzurat pe lemn, s-a rănit la inimă şi lăcrimînd s-a tînguit: Unde ai apus, preaiubitul meu Iisuse, Fiul meu şi Doamne? Nu mă lăsa singură, Hristoase, pe mine cea care Te-am născut.

La Ceasul întîi se citeşte Catisma a treia, la Ceasul al treilea, Catisma a patra, iar la Ceasul al şaselea, Catisma a cincea.

LA CEASUL AL ŞASELEA

Troparul Proorociei, glasul 1:

Pentru durerile sfinţilor, care au pătimit pentru Tine, Te rugăm Doamne, fii milostiv şi vindecă toate durerile noastre, Iubitorule de oameni.

Slavă... Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Bine este a lăuda pe Domnul şi a cînta numele Tău, Preaînalte (ps. 91,1).

Stih: A vesti dimineaţa mila Ta şi adevărul Tău în toată noaptea (ps. 91,2).

Din Proorocia lui Isaia, citire:

(XLI, 4—14)

Aşa zice Domnul: Cine a făcut aceasta şi cine a pus-o la cale? Cel dintru început cheamă neamurile; Eu, Domnul, Care sînt cel dintîi şi voi fi cu cei din urmă. Ostroavele Îl văd şi sînt cuprinse de spaimă, marginile pămîntului tremură, se apropie, vin, intră la judecată! Fiecare se ajută unul pe altul şi-şi zic: «Curaj!». Turnătorul îmbărbătează pe argintar şi cel ce bate aurul, pe cel care bate pe nicovală, zicînd: «Îmbinarea este bună». Şi ţintuieşte idolul în cuie ca să nu se clatine. Dar tu, Israele, sluga Mea, Iacove, pe care te-am ales, sămînţa lui Avraam, iubitul Meu!... Pe tine care te-am smuls din cele mai depărtate margini ale pămîntului şi te-am chemat din cele mai depărtate colţuri, şi ţi-am zis: Tu eşti robul Meu, pe tine te-am ales şi nu te-am lepădat; nu te teme, că Eu sînt cu tine, nu privi cu îngrijorare, că Eu sînt Dumnezeul tău. Eu îţi dau tărie şi te ocrotesc şi dreapta Mea cea tare te va sprijini. Iată că se vor ruşina şi de ocară se vor face toţi cei ce sînt aprinşi împotriva ta; toţi vor fi nimiciţi şi vor pieri cei ce se fac vrăjmaşi ai tăi! Căuta-vei şi nu vei găsi pe cei ce te urăsc pe tine şi ca o nimica vor fi cei ce vor să se lupte cu tine. Că Eu sînt Dumnezeul tău, Eu întăresc dreapta ta şi îţi zic ţie: «Nu te teme, căci Eu sînt ajutorul tău!». Nu-ţi fie frică, viermele al lui Iacov, viermişor al lui Israel, Eu sînt ajutorul tău, zice Domnul, Mîntuitorul tău şi Sfîntul lui Israel.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Domnul a împărăţit, întru podoabă S-a îmbrăcat (ps. 92,1).

Stih: Îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere şi S-a încins (ps. 92,1).

La Ceasul al nouălea, Catisma a şasea.

Se cuvine a şti:

De se va întîmpla Buneivestire în Joia Canonului mare, se mută Canonul mare şi se cîntă mai înainte marţi, tot în această săptămînă. Iar joi se cîntă slujba praznicului Buneivestiri, cu tricîntarea Apostolilor. Să se caute tipicul de la sfîrşitul cărţii, la litera N.

JOI

în a cincea săptămînă a Sfîntului și Marelui Post

LA VECERNIE, MIERCURI SEARA

În locul Catismei a optsprezecea, se citește Catisma a șaptea.

La Doamne, strigat-am..., stihira idiomelă de două ori. Și se încep stihurile de la : Cădea-vor în mreaja lor păcătoșii...

Glasul al 8-lea :

Între tîlharii gîndurilor mele căzînd, am fost prădat de minte eu, ticălosul ; și cumplit fiind bătut, tot sufletul mi s-a rănit, și pentru aceasta zac gol de virtuți în calea vieții. Preotul văzîndu-mă că mă chinuiesc din pricina rănilor, pentru neputința tămăduirii, trecîndumă cu vederea, n-a căutat spre mine ; și levitul iarăși nesuferind durerea cea stricătoare de suflet, văzîndu-mă și el, a trecut pe lîngă mine. Iar Tu, Cel ce ai binevoit a Te întrupa, nu din Samaria, ci din Maria, Hristoase Dumnezeule, dăruiește-mi tămăduire, cu iubirea Ta de oameni, vărsînd peste mine mare mila Ta.

Stih : Cu glasul meu către Domnul am strigat.

Și tot aceasta.

Apoi stihul : Vărsa-voi înaintea Lui, rugăciunea mea, necazul meu înaintea Lui voi spune.

A mucenicilor :

De este vreo virtute, de este vreo laudă, se cuvine sfinților. Că săbiilor și-au plecat grumajii pentru Tine, Cel ce ai plecat cerurile și Te-ai pogorît; vărsatu-și-au sîngele pentru Tine, Cel ce Te-ai micșorat Însuți și ai luat chip de rob ; smeritus-au pînă la moarte, sărăciei Tale asemănîndu-se. Pentru ale căror rugăciuni, după mulțimea îndurărilor Tale, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi.

Alte stihiri, alcătuire a lui Iosif, glasul al 8-lea :

Podobie : Doamne, de ai și stat...

Stih : Cînd lipsea dintru mine duhul meu, Tu ai cunoscut cărările mele.

Doamne, Tu ai arătat pe sfinții Tăi ucenici ceruri cuvîntătoare ; cu sfințitele mijlociri ale acestora, scapă-mă din relele pămîntești, înălțînd pururea gîndul meu, prin înfrînare și prin cunoștința patimilor mele, ca un îndurat și de oameni iubitor.

Stih : În calea aceasta, în care am umblat, ascuns-au cursă mie.

Avînd vremea postului toți ca un ajutător spre lucrurile cele dumnezeiești, să plîngem din toată inima și să strigăm Mîntuitorului : Doamne mult-Milostive, pentru ucenicii Tăi, mîntuiește pe cei ce Te laudă cu frică, ca un îndurat și iubitor de oameni.

Altă stihiră, alcătuire a lui Teodor, același glas.

Podobie : Pe cea preamărită...

Stih : Luat-am seama de-a-dreapta și am privit și nu era cine să mă cunoască.

Apostoli prealăudați, rugători ai lumii, tămăduitorii bolnavilor, păzitorii sănătății, în acestea amîndouă păziți-ne pe noi, care trecem vremea postului ; să fim împăcați dumnezeiește unul cu altul, ferindune gîndul netulburat de patimi, ca să cîntăm toți laudă lui Hristos, Celui ce a înviat, ca Unui biruitor.

Alte 24 stihiri ale Canonului mare, alcătuire a lui Andrei Criteanul, glasul al 4-lea :

Podobie : Cu lacrimi voiam a spăla...

Stih : Pierit-a fuga de la mine și nu este cel ce caută sufletul meu.

Toată viața mea am cheltuit-o cu desfrînatele și cu vameșii. Oare, voi putea măcar la bătrînețe să mă pocăiesc de cele ce am greșit ? Făcătorule al tuturor și doctorule al celor bolnavi, Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

La fiecare stih se fac cîte trei închinăciuni.

Stih : Strigat-am către Tine, Doamne, zis-am : Tu ești nădejdea mea, partea mea este în pămîntul celor vii.

De greutatea nepurtării de grijă sînt cuprins, tăvălindu-mă în noroi, săgetat fiind cu săgeata lui Veliar, și întinez pe cel făcut după chip ; Întorcătorule al celor nepurtători de grijă, și Izbăvitorul celor greșiți, Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Stih : Ia aminte spre rugăciunea mea, că m-am smerit foarte.

Făcutu-m-am sminteală oamenilor, lucrînd ca un pămîntean cele pămîntești. Cu nunta m-am împreunat din porunca Ta, și am călcat porunca, spurcîndu-mi patul ; Cel ce m-ai zidit din pămînt, nu trece zidirea Ta ; Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Stih : Izbăvește-mă de cei ce mă prigonesc, că m-am smerit foarte.

Ucigaș m-am făcut sufletului meu, îngrijindu-mă numai de trup. Făcutu-m-am batjocură demonilor, slujind potfelor și necuviințelor. Ci cu milostivirea Ta îndură-Te, Alungătorule al demonilor ; Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Stih : Scoate din temniță sufletul meu, ca să laude, numele Tău.

De bunăvoie am greșit mai mult decît toți ; pentru aceasta sînt părăsit. Am protivnic sufletului meu gîndul trupesc, și mă întunecă. Luminătorule al celor din întuneric și povățuitorule al celor rătăciți, Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Stih : Pe mine mă așteaptă drepții, pînă ce-mi vei răsplăti mie.

Viu va fi sufletul meu, Doamne, zis-a proorocul, și Te va lăuda; caută-mă pe mine, oaia cea pierdută, și mă rînduiește în turma Ta ; dă-mi vreme de pocăință, ca, suspinînd, să grăiesc Ție: Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Stih : Dintru adîncuri am strigat către Tine, Doamne, Doamne, auzi glasul meu !

Greșit-am, greșit-am călcînd poruncile Tale, Hristoase Dumnezeule ; fii milostiv, Făcătorule de bine, ca să văd cu ochii cei dinăuntru și să fug de întuneric grăind Ție cu frică : Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Stih : Fie urechile Tale luînd aminte la glasul rugăciunii mele.

Fiare sălbatice m-au înconjurat, dar scoate-mă de la ele, Stăpîne ; că vrei să se mîntuiască toți și să vină la cunoștința adevărului ; mîntuiește pe toți oamenii, ca un Ziditor, și împreună cu ei și pe mine. Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Stih : De Te vei uita la fărădelegi Doamne, Doamne, cine va suferi, că la Tine este milostivirea.

Fii mie tămăduire, Făcătorule de bine, și nu mă lepăda, Mîntuitorul meu ; vezi-mă pe mine zăcînd întru fărădelegi și ridică-mă ca un atotputernic, ca și eu să vestesc faptele

mele și să grăiesc Ție: Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Stih : Pentru numele Tău, Te-am așteptat Doamne; așteptat-a sufletul meu spre cuvîntul Tău, nădăjduit-a sufletul meu în Domnul.

Ascunzînd talantul ce mi s-a dat, ca o slugă nemulțumitoare l-am îngropat în pămînt; deci, ca un netrebnic m-am osîndit, și nu mai îndrăznesc să mă rog Ție; iar Tu, ca Cel ce nu ții minte răul, milostivește-Te spre mine, ca și eu să grăiesc Ție: Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Stih : Din straja dimineții, pînă în noapte, din straja dimineții să nădăjduiască Israel spre Domnul!

Uscat-ai lacul patimilor celei cu scurgerea de sînge, cu atingerea de poala Ta; lua-voi și eu iertarea greșealelor, apropiindu-mă de Tine cu credință neîndoită. Primește-mă și pe mine ca pe aceea, și-mi tămăduiește durerea. Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Stih : Că la Domnul este milă și multă mîntuire la El și El va izbăvi pe Israel din toate fărădelegile lui.

Pe scaunul de judecată va să ședzi, Cel ce ai făcut cu cuvîntul cerul și pămîntul; vom sta înaintea Ta toți, spunîndu-Ți păcatele noastre; mai înainte de ziua aceea primește-mă întru pocăință. Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Stih : Lăudați pe Domnul toate neamurile, lăudați-L pe El toate popoarele.

Caută cu ochiul cel mult-îndurat și fii mie milostiv, Unule, Mîntuitorule; dăruiește ape de tămăduiri ticălosului și nenorocitului meu suflet. Spală-mă de întinăciunea faptelor mele, ca să cînt: Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Stih : Că s-a întărit mila Lui peste noi și adevărul Domnului rămîne în veac.

Sabie a pregătit Veliar, sîrguindu-se să vîneze sufletul meu cel smerit; străin m-a făcut, Îndurate, de cunoștința luminii fetei Tale; Cel ce ești puternic întru tărie, scoate-mă din ghiarele lui. Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Stih : Către Tine, Cel ce locuiești în cer, am ridicat ochii mei... (vezi p. 98).

Întreg m-am făcut rob patimilor, părăsind legea și dumnezeiestile Scripturi; tămăduiește-mă pe mine tot, Făcătorule de bine, Cel ce pentru mine Te-ai făcut ca mine, Bunule; întoarce-mă, Îndurate, stricătorule al patimilor. Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Stih : Miluiește-ne pe noi, Doamne, miluiește-ne... (vezi p. 98).

Păcătoasa a udat cu lacrimi cinstitele și preacuratele Tale picioare, pe toți îndemnîndu-i să alerge și să-și ia dezlegare de greșealele lor. Dăruiește-mi credința aceleia și mie, Mîntuitorule, ca să grăiesc Ție: Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Stih : Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Curățește întinăciunea sufletului meu, Cel ce ai sărăcit după trup pentru mine și ai fost prunc; trimite-mi picătura milei Tale, mie celui neputincios și zdrobit, Hristoase; spală-mă de întinăciune, vindecă-mă de boală. Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Stih : Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Întăreşte, Stăpîne, sufletul meu, ca să alerge la Tine şi să slujesc Ţie pururea ; că Tu eşti acoperămîntul meu şi păzitorul, sprijinitorul şi ajutorul ; înnvredniceşte-mă, Dumnezeule Cuvinte, ca să strig cu îndrăzneală : Doamne, mai înainte de sfîrşit, pînă ce nu pier, mîntuieşte-mă.

Stih : Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Fii nouă zid nebiruit, Iisuse Mîntuitorule şi milostive Dumnezeule ! Că am căzut în năravuri şi lucruri înşelătoare. Dar ridică zidirea Ta, ca un făcător de bine, şi Te milostiveşte spre ea ca un îndurat. Doamne, mai înainte de sfîrşit, pînă ce nu pier, mîntuieşte-mă.

Stih : Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Fiu desfrînat m-am făcut risipind bogăţia, şi mă topesc acum de foame ; dar alerg sub acoperămîntul Tău, primeşte-mă ca pe acela, Părinte bunule, şi mă înnvredniceşte a fi părtaş mesei Tale, ca să strig Ţie: Doamne, mai înainte de sfîrşit, pînă ce nu pier, mîntuieşte-mă.

Stih : Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Pentru pizmă a scos din rai începătorul răutăţii pe cel întîi-zidit, iar tîlharul, care a strigat pe lemn : pomeneşte-mă !, a primit raiul. Pentru aceasta şi eu cu credinţă şi cu frică strig : Pomeneşte-mă, Doamne, mai înainte de sfîrşit, pînă ce nu pier, mîntuieşte-mă.

Stih : Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Întinde-mi mîna ca lui Petru şi mă scoate dintru adînc, Dumnezeule ; dăruieşte-mi har şi milă, cu rugăciunea Maicii Tale, celei cu totul fără prihană, care Te-a născut fără de sămînţă, şi ale tuturor sfinţilor Tăi. Doamne, mai înainte de sfîrşit, pînă ce nu pier, mîntuieşte-mă.

Stih : Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Primeşte-mă pe mine, care cînt în toate zilele: Mielule, Cel ce ai ridicat păcatul lumii, în mîinile Tale dau sufletul şi trupul meu ; şi în toată ziua şi noaptea, după datorie, strig Ţie : Doamne, mai înainte de sfîrşit, pînă ce nu pier, mîntuieşte-mă.

Slavă...

O, milostivirea Ta cea negrăită, Preabunule, Cel ce nu ţii minte răul, Doamne ! O, Cel ce eşti fără de păcat şi îndurat, nu mă lepăda pe mine de la faţa Ta, ca şi eu cu mulţumire, bucurîndu-mă şi cîntînd, să strig Ţie : Doamne, mai înainte de sfîrşit, pînă ce nu pier, mîntuieşte-mă.

Şi acum...

O, negrăită smerenia Ta ! O, naşterea Ta cea prea minunată şi străină ! O, cum Te-a purtat Fecioara prunc în braţele sale, pe Tine, Făcătorul şi Dumnezeul, Cel ce ai primit a Te întrupa dintr-însa, Făcătorule de bine ! Doamne, mai înainte de sfîrşit, pînă ce nu pier, mîntuieşte-mă.

Ieşire : Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Dumnezeul răzbunărilor, Domnul, Dumnezeul răzbunărilor cu îndrăzneală a grăit (ps. 93,1).

Stih : Înalţă-te Cel ce judeci pămîntul, răsplăteşte răsplătirea celor mîndri (ps. 93, 2).

De la Facere, citire :

(XVII, 1—9)

Iar cînd era Avram de nouăzeci şi nouă de ani, i S-a artat Domnul şi

i-a zis: «Eu sînt Dumnezeul cel Atotputernic; fă ce-i plăcut înaintea Mea şi fii fără prihană; şi voi încheia legămînt cu tine şi te voi înmulţi foarte, foarte tare». Atunci a căzut Avram cu faţa la pămînt, iar Dumnezeu a mai grăit şi a zis: «Eu sînt şi iată care-i legămîntul Meu cu tine: vei fi tată a mulţime de popoare, şi nu te vei mai numi Avram, ci Avraam va fi numele tău, căci am să te fac tată a mulţime de popoare. Am să te înmulţesc foarte, foarte tare, şi am să rîdic din tine popoare, şi regi se vor ridica din tine. Voi pune legămîntul Meu între Mine şi între tine şi urmaşii tăi din neam în neam, să fie legămînt veşnic, aşa că Eu voi fi Dumnezeul tău şi al urmaşilor tăi. Şi-ţi voi da ţie şi urmaşilor tăi pămîntul în care pribegeşti acum ca străin, tot pămîntul Canaanului ca moştenire veşnică, şi vă voi fi Dumnezeu». Apoi a mai zis Dumnezeu lui Avraam: «Iar tu şi urmaşii tăi din neam în neam să păziţi legămîntul Meu».

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Veniţi să ne bucurăm de Domnul şi să strigăm lui Dumnezeu, Mîntuitorului nostru (ps. 94,1).

Stih: Să întîmpinăm faţa Lui întru laudă şi în psalmi să-I strigăm Lui (ps. 94,2).

De la Pilde, citire.

(XV, 20—XVI, 9)

Fiul înţelept bucură pe tatăl său, iar fiul nebun nu bagă în seamă pe maica lui. Nebunia este o bucurie pentru omul fără minte, iar cel înţelept merge pe calea dreaptă. Punerile la cale nu se înfăptuiesc unde lipseşte chibzuirea, dar ele îşi iau fiinţă cu mulţi sfătuitori. Omul se bucură pentru un răspuns bun ieşit din gura lui, şi cît e de bună vorba spusă la locul ei! Înţeleptul merge pe cărarea vieţii ce duce în sus, ca să ocolească drumul iadului, care merge în jos. Domnul prăbuşeşte casa celor mîndri şi întăreşte hotarul văduvei. Gîndurile cele rele sînt urîciune înaintea Domnului, iar cuvintele frumoase sînt curate (în ochii Lui). Cel ce umblă după cîştig nedrept îşi surpă casa lui, iar cel ce urăşte mita va trăi. Inima celui drept chibzuieşte ce să răspundă, iar gura celor nelegiuiţi împrăştie răutăţi. Domnul se ţine departe de cei nelegiuiţi, dar ascultă rugăciunea celor drepţi. O privire prietenească înveseleşte inima şi o veste bună întăreşte oasele. Urechea care ascultă o dojană folositoare vieţii, îşi are locaşul printre cei înţelepţi. Cel ce leapădă mustrarea îşi urgiseşte sufletul său, iar cel ce ia aminte la dojană dobîndeşte înţelepciune. Frica de Dumnezeu este învăţătură şi înţelepciune, iar smerenia trece înaintea măririi. În putere stă omului să plăsmuiască planuri în inimă, dar răspunsul limbii vine de la Domnul. Toate căile omului sînt curate în ochii lui, dar numai Domnul este Cel ce cercetează duhul. Înfăţişează Domnului lucrările tale şi gîndurile tale vor izbuti. Pe toate le-a făcut Domnul fiecare cu ţelul său, la fel şi pe nelegiuit pentru ziua nenorocirii. Toată inima semeaţă este urîciune înaintea Domnului; hotărît, ea nu va rămîne nepedepsită. Prin iubire şi credinţă se ispăşeşte păcatul şi prin frica de Dumnezeu te fereşti de rele. Cînd căile omului sînt plăcute înaintea Domnului, chiar şi pe vrăjmaşii lui îi sileşte la pace. Mai degrabă puţin şi cu dreptate, decît agoniseală multă cu strîmbătate. Inima omului gîndeşte la calea lui, dar numai Domnul poartă paşii lui.

Apoi: Să se îndrepteze rugăciunea mea... Şi cealaltă urmare a Liturghiei Darurilor mai înainte sfinţite.

Iar de nu va fi Liturghie, la Doamne, strigat-am... se cîntă 3 podobii ale Triodului şi 24 stihiri ale Canonului Mare.

Prochimenul şi citirile.

LA STIHOAVNĂ

Idiomela zilei, de două ori, și Martirica. Slavă... Și acum..., a Născătoarei, și celelalte.

La masă, dezlegare la vin și untdelemn, pentru osteneala privegherii.

Pavecernița mică se citește în chilii.

După Sfinte Dumnezeule... se zice Condacul Sfîntului Andrei de la Canonul Mare.

Asemenea, Utrenia se citește în chilie.

JOI

în a cincea săptămînă a Sfîntului și Marelui Post

Se toacă pe la al patrulea ceas din noapte și adunîndu-se frații în biserică, preotul face începutul după obicei și se zice : Împărate ceresc..., Sfinte Dumnezeule... Preasfîntă Treime..., Tatăl nostru..., Doamne miluiește (de 12 ori). Slavă... Și acum..., Veniți să ne închinăm... (de 3 ori) și Utrenia, după rînduială.

După Psalmi, se cîntă Aliluia și podobnicele glasului și se citește Catisma a opta.

Apoi se citește viața Cuvioasei Maria Egipteanca, în două stări.

Psalmul 50

Stihurile : Să cîntăm Domnului... nu se cîntă, ci îndată se începe Canonul mare, care se zice rar, cu glas umilit și cu inimă înfrîntă, făcînd la fiecare tropar cîte 3 închinăciuni.

CANONUL MARE

Alcătuire a Sfîntului Părintelui nostru Andrei Criteanul Ierusalimiteanul.

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea :

Irmosul :

Ajutor și acoperitor s-a făcut mie spre mîntuire. Acesta es-
«te Dumnezeul meu și-L voi slăvi pe
«El ; Dumnezeul părintelui meu
«și-L voi înălța pe El, căci cu sla-
«vă S-a preaslăvit» (de două ori).

Stih : Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă.

De unde voi începe a plînge faptele vieții mele celei ticăloase ? Ce începere voi pune, Hristoase, acestei tînguiri de acum ? Ci ca un milostiv, dă-mi iertare greșealelor.

Vino ticăloase suflete împreună cu trupul tău, de te mărturisește la Ziditorul tuturor. Și îndepărtează-te de acum de nebunia cea mai dinainte și adu lui Dumnezeu lacrimi de pocăință.

Rîvnind neascultării lui Adam celui întîi-zidit, m-am cunoscut pe mine dezbrăcat de Dumnezeu, și de împărăția cea pururea fiitoare și de desfătare, pentru păcatele mele.

Vai, ticăloase suflete ! Pentru ce te-ai asemănat Evei celei dintîi ? Că ai căzut rău și te-ai rănit amar ; că te-ai atins de pom și ai gustat cu îndrăzneală mîncarea cea nechibzuită.

În locul Evei celei trupești, făcutu-s-a mie Evă înțelegătoare gîndul cel cu poftă trupească, arătîndu-mi cele plăcute, și gustînd pururea din băutura cea amară.

După dreptate a fost lepădat Adam din Eden, nepăzind singura Ta poruncă, Mîntuitorule. Dar eu, care am călcat totdeauna cuvintele Tale cele dătătoare de viață, ce voi pătimi ?

Covîrșind eu de bunăvoie uciderea lui Cain, m-am făcut cu știință ucigaș al sufletului, umplîndu-mi trupul de viermi, și războindu-mă împotriva lui, cu faptele mele cele rele.

Nu m-am asemănat, Iisuse, dreptății lui Abel. Daruri bineprimite nu Ți-am adus Ție niciodată, nici fapte

dumnezeiești, nici jertfă curată, nici viață fără prihană.

Precum Cain așa și noi, ticălosule suflete, am adus fapte murdare Făcătorului tuturor și jertfă vrednică de mustrare și viață netrebnică; pentru acestea ne-am și osîndit împreună.

Ziditorule, făcîndu-mă lut viu, ai pus întru mine trup și oase și suflare și viață; dar, o! Făcătorul meu, Mîntuitorul meu și Judecătorul meu, primește-mă pe mine cel ce mă pocăiesc.

Mărturisesc Ție, Mîntuitorule, păcatele pe care le-am făcut, și rănile sufletului și ale trupului meu, care tîlhărește le-au pus înlăuntrul meu gîndurile cele ucigătoare.

De am și greșit, Mîntuitorule, dar știu că ești iubitor de oameni; bați cu milă și Te milostivești fierbinte; pe cel ce plînge îl vezi, și alergi ca un părinte, chemînd pe cel rătăcit.

Pe mine cel lepădat înaintea ușilor Tale, Mîntuitorule, măcar la bătrînețe nu mă lăsa în iad deșert, ci mai înainte de sfîrșit, ca un iubitor de oameni, dă-mi iertare greșealelor.

Eu sînt cel căzut între tîlhari, în gîndurile mele; cu totul sînt rănit acum de ele și plin de bube; dar Tu însuți venind de față, Hristoase Mîntuitorule, vindecă-mă.

Preotul, văzîndu-mă mai înainte, a trecut de mine și levitul, văzîndumă gol în nenorocire, nu m-a băgat în seamă; iar Tu, Iisuse, Cel ce ai răsărit din Maria, venind de față, miluiește-mă.

Mielule al lui Dumnezeu, Cel ce ai ridicat păcatele tuturor, ridică de la mine lanțul cel greu al păcatului și, ca un milostiv, dă-mi lacrămi de umilință.

Vremea este a pocăinței, vin către Tine, Făcătorul meu; ridică de la mine lanțul cel greu al păcatului, și ca un îndurat, dă-mi iertare de greșeale.

Să nu mă urăști, Mîntuitorule, să nu mă lepezi de la Fața Ta; ridică de la mine lanțul cel greu al păcatului, și ca un milostiv, dă-mi iertare de greșeale.

Greșealele mele cele de voie și cele fără de voie, Mîntuitorule, cele vădite și cele ascunse, cele știute și cele neștiute toate iertîndu-le, ca un Dumnezeu, milostivește-Te și mă mîntuiește.

Din tinerețe, Mîntuitorule, poruncile Tale le-am lepădat, și mi-am trecut toată viața cu pofte, neîngrijindu-mă și lenevindu-mă; pentru aceasta strig Ție, Mîntuitorule: măcar la sfîrșit mîntuiește-mă.

Bogăția sufletului cheltuind-o întru păcate, pustiu sînt de virtuți creștinești și, flămînzind, strig: Părinte al îndurărilor, apucînd înainte, miluiește-mă.

Înaintea Ta cad, Iisuse; greșit-am Ție, milostivește-Te spre mine; ridică de la mine lanțul cel greu al păcatului și, ca un îndurat, dă-mi lacrimi de umilință.

Să nu intri cu mine la judecată, văzînd faptele mele, cercetînd cuvintele și îndreptînd pornirile; ci cu îndurările Tale, trecînd cu vederea răutățile mele, mîntuiește-mă, Atotputernice.

Stih. Cuvioasă maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Tu-mi dă har luminător, din osîrdia ta cea dumnezeiască de sus, ca să scap de întunericul patimilor; și să laud din inimă faptele vieții tale cele frumoase, Marie.

Plecîndu-te dumnezeieștilor legi ale lui Hristos, la Dînsul ai venit,

lăsînd pornirile desfătărilor cele neoprite, și toată virtutea, ca pe una singură, cu multă cucernicie ai săvîrșit-o.

Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Cu rugăciunile tale, Andrei, scapă-ne de patimile cele fără de cinste și te rugăm să ne arăți părtași acum împărăției lui Hristos, pe noi cei ce te lăudăm pe tine, strălucite, cu credință și cu dragoste.

Slavă..., a Treimii :

Treime, Ființă preaînaltă, Căreia ne închinăm întru o Unime, ridică de la mine lanțul cel greu al păcatului și, ca o milostivă, dă-mi lacrimi de umilință.

Și acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, nădejdea și folosirea celor ce te laudă pe tine, ridică de la mine lanțul cel greu al păcatului și, ca o stăpînă curată, mă primește pe mine cel ce mă pocăiesc.

Și iarăși se cîntă în amîndouă stranele, irmosul : Ajutor și acoperitor...

Cîntarea a 2-a :

Irmosul :

Ia aminte, Cerule, și voi grăi ; și voi lăuda pe Hristos, Care a venit «din Fecioară cu trup» (de două ori).

Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă.

Ia aminte, Cerule, și voi grăi ; pămîntule primește în urechi glasul celei ce se pocăiește lui Dumnezeu și-L laudă pe Dînsul.

Ia aminte, Dumnezeule, Mîntuitorul meu, cu ochiul Tău cel blînd, și primește mărturisirea mea cea călduroasă.

Mai mult decît toți oamenii, eu însumi am greșit Ție ; ci Te milostivește, Mîntuitorule, ca un Dumnezeu, spre făptura Ta.

Viforul răutăților m-a cuprins, Milostive Doamne ; ci, ca lui Petru, întinde-mi și mie mîna Ta.

Lacrimile desfrînatei, Îndurate, și eu le vărs înaintea Ta ; milostivește-Te spre mine, Mîntuitorule, cu îndurarea Ta.

Întunecatu-mi-am frumusețea sufletului cu plăcerile poftelor, și cu totul toată mintea țărînă mi-am făcut.

Ruptu-mi-am acum veșmîntul cel dintîi, pe care mi l-ai țesut mie, Ziditorule, dintru început ; și pentru aceasta zac acum gol.

Îmbrăcatu-m-am acum în haină ruptă, pe care mi-a țesut-o mie șarpele cu sfătuirea, și mă rușinez.

Căutat-am la frumusețea pomului, și mi s-a amăgit mintea; și acum zac gol și mă rușinez.

Lucrat-au pe spatele meu toți maimarii răutăților, lungind asupra mea fărădelegea lor.

Pierdutu-mi-am frumusețea cea întîi-zidită și podoaba mea ; și acum zac gol și mă rușinez.

Cusutu-mi-a haine de piele păcatul, golindu-mă de haina cea dintîi țesută de Dumnezeu.

Îmbrăcat sînt cu îmbrăcăminte de rușine, ca și cu niște frunze de smochin, spre vădirea patimilor mele celor din bunăvoința mea.

Îmbrăcatu-m-am urît cu haină împestrițată și sîngerată rușinos, prin curgerea vieții celei cu patimi și iubitoare de desfătări.

Pătat-am haina trupului meu, și am întinat cu totul podoaba cea după chipul și după asemănarea Ta, Mîntuitorule.

Căzut-am întru întristarea patimilor, şi în stricăciunea cea materialnică; şi pentru aceasta acum vrăjmaşul mă necăjeşte.

Viaţă iubitoare de cele materiale şi iubitoare de averi, alegînd eu în loc de sărăcie, Mîntuitorule, m-am împresurat acum cu sarcină grea.

Împodobitu-mi-am chipul trupului cu îmbrăcămintea de multe feluri a gîndurilor ruşinoase şi sînt osîndit.

Îngrijitu-m-am cu deadinsul numai de podoaba mea cea din afară, nebăgînd seamă de cortul dinlăuntru, cel după chipul lui Dumnezeu.

Făcîndu-mi urîţenia chip patimilor mele, prin pofte iubitoare de plăceri, mi-am stricat frumuseţea minţii.

Îngropat-am, Mîntuitorule, cu patimile frumuseţea chipului celui dintîi; dar ca pe drahmă, oarecînd, căutîndu-mă, aşa mă află.

Păcătuit-am ca şi desfrînata şi strig Ţie: eu însumi am greşit! Primeşte Mîntuitorule ca mir şi lacrimile mele.

Alunecat-am în desfrînare ca David şi m-am umplut de noroi; dar Tu, Mîntuitorule, spală-mă şi pe mine cu lacrimile mele.

Fii mie milostiv, strig Ţie ca şi vameşul; Mîntuitorule, curăţeşte-mă; că nimeni din cei din Adam n-au greşit Ţie, ca mine.

Nici lacrimi, nici pocăinţă nu am, nici umilinţă; ci Tu însuţi acestea, Mîntuitorule, dăruieşte-mi-le, ca un Dumnezeu.

Uşa Ta să nu mi-o închizi atunci, Doamne, Doamne! Ci să o deschizi mie, celui ce mă pocăiesc către Tine.

Iubitorule de oameni, Cel ce voieşti ca toţi să se mîntuiască, Tu mă cheamă şi mă primeşte ca un bun, pe mine cel ce mă pocăiesc.

Ascultă suspinurile sufletului meu, şi primeşte picăturile ochilor mei, Doamne, şi mă mîntuieşte.

A Născătoarei:

Preacurată Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce una eşti prealăudată, roagă-te îndelung, ca să ne mîntuim noi.

Alt canon

Irmosul:

Vedeţi, vedeţi! că Eu sînt Dumnezeu, Care am plouat mană, «şi apă din piatră am izvorît de de-«mult, în pustie, poporului Meu, «cu singură dreapta şi cu tăria «Mea».

Vedeţi, vedeţi! că Eu sînt Dumnezeu; ascultă, suflete al meu, pe Domnul, Cel ce strigă, şi te depărtează de la păcatul cel dintîi; şi te teme, ca de un judecător şi Dumnezeu.

Cui te-ai asemănat, mult-păcătosule suflete? Numai lui Cain celui dintîi şi lui Lameh aceluia? Ucigîndu-ţi cu pietre trupul prin fapte rele, şi omorîndu-ţi mintea cu poftirile cele nebuneşti.

Pe toţi cei mai înainte de lege întrecîndu-i, o suflete, lui Set nu te-ai asemănat, nici lui Enos ai urmat, nici lui Enoh cel ce a fost mutat la cer, nici lui Noe; ci te-ai arătat sărac de viaţa dreptţilor.

Tu însuţi, suflete al meu, ai deschis zăvoarele mîniei Dumnezeului tău, şi ţi-ai înecat trupul, ca şi tot pămîntul, şi faptele şi viaţa; şi ai rămas afară de corabia cea mîntuitoare.

Bărbat am ucis spre rană mie, şi tînăr spre vătămare, Lameh plîngînd a strigat; iar tu nu te cutre-

muri, o, suflete al meu, întinîndu-ți trupul și mintea pătîndu-ți.

O, cum am rîvnit lui Lameh, celui mai înainte ucigaș! Sufletul ca pe un bărbat, mintea ca pe un tînăr și trupul ca pe un frate mi-am ucis, ca și Cain ucigașul, cu pornirile cele poftitoare de plăceri.

Turn ți-ai închipuit să zidești, o suflete, și întăritură să faci poftelor tale, de n-ar fi oprit Ziditorul voile tale, și de n-ar fi surpat pînă la pămînt meșteșugirile tale.

Plouat-a Domnul oarecînd foc din cer, arzînd fărădelegea cea înfierbîntată a sodomenilor; iar tu ți-ai aprins focul gheenei întru care va să arzi, o suflete.

Rănitu-m-am, vătămatu-m-am, iată săgețile vrăjmașului au pătruns sufletul meu și trupul. Iată, rănile și bubele și zdruncinăturile strigă, și vătămăturile patimilor mele cele de voie alese.

Cunoașteți și vedeți că Eu sînt Dumnezeu, Cel ce ispitesc inimile, înfrînez cugetele și vădesc faptele, ard păcatele, judec pe orfan și pe smerit și pe sărac.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Întins-ai mîinile tale către înduratul Dumnezeu, Marie, afundată întru adîncul răutăților, și ți-a întins mînă de ajutor cu milostivire, ca și lui Petru, căutînd cu adevărat întoarcerea ta.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Cu toată osîrdia și cu dragoste ai alergat către Hristos, urînd calea cea dintîi a păcatului; și în pustiile cele neumblate hrănindu-te, și poruncile Lui cele dumnezeiești curat săvîrșind.

Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Să vedem, să vedem, o suflete, iubirea de oameni a lui Dumnezeu și a Stăpînului; pentru aceasta, mai înainte de sfîrșit să cădem înaintea Lui cu lacrimi, strigînd: Cu rugăciunile lui Andrei, Mîntuitorule, miluiește-ne pe noi.

Slavă..., a Treimii:

Treime fără început, nezidită, nedespărțită Unime, primește-mă pe mine cel ce mă pocăiesc, și mă mîntuiește pe mine, cel ce am greșit; a Ta zidire sînt, nu mă trece cu vederea; ci mă iartă și mă izbăvește de osînda focului.

Și acum..., a Născătoarei:

Preacurată Stăpînă Născătoare de Dumnezeu, nădejdea celor ce aleargă la tine, și limanul celor înviforați, pe Milostivul și Făcătorul și Fiul tău, fă-L îndurat și mie cu rugăciunile tale.

Și iarăși se zice, în amîndouă stranele, irmosul al doilea: Vedeți, vedeți...

Cîntarea a 3-a:

Irmosul:

Pe piatra cea neclintită a poruncilor Tale Hristoase, întărește «inima mea» (de două ori).

Foc de la Domnul plouînd, oarecînd, a ars Domnul de demult pămîntul sodomenilor.

În munte scapă, suflete, ca Lot acela și apucă și te izbăvește în Sigor.

Fugi de aprindere, o suflete! Fugi de arderea Sodomei! Fugi de pieirea cea din dumnezeiasca văpaie!

Mărturisescu-mă Ție, Mîntuitorule: păcătuit-am, păcătuit-am Ție fără măsură; dar lasă-mi, iartă-mi, ca un Îndurat.

Păcătuit-am Ție, eu singur păcătuit-am mai mult decît toți; Hris-

toase Mîntuitorule, nu mă trece cu vederea.

Tu eşti Păstorul cel Bun; caută-mă pe mine mielul, şi rătăcit fiind, nu mă trece cu vederea.

Tu eşti dulcele Iisus, Tu eşti Ziditorul meu; întru Tine, Mîntuitorule, mă voi îndrepta.

A Treimii:

Preasfîntă Treime, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi.

O, Treime, Unime Dumnezeule, mîntuieşte-ne pe noi de înşelăciune şi de ispite şi de primejdii!

A Născătoarei:

Preasfîntă Născătoare de Dumnezeu miluieşte-ne pe noi.

Bucură-te pîntece primitor de Dumnezeu! Bucură-te scaunul Domnului! Bucură-te Maica vieţii noastre.

Alt Canon

Irmosul:

Întăreşte, Doamne, pe piatra poruncilor Tale, inima mea cea «clintită; că Însuţi eşti sfînt şi «Domn» (de două ori).

Izvor de viaţă Te-am cîştigat pe Ţine surpătorul morţii, şi strig Ţie din inima mea mai înainte de sfîrşit: Greşit-am! Milostiveşte-Te şi mă mîntuieşte.

Păcătoşilor din vremea lui Noe am urmat, Mîntuitorule, moştenind osîndirea acelora, întru cufundarea potopului.

Greşit-am, Doamne, greşit-am Ţie! Milostiveşte-Te spre mine. Că nu este cineva între oameni, din cei ce au greşit, pe care să nu-l fi întrecut eu cu greşealele.

Lui Ham aceluia, batjocoritorul de tată, urmînd, suflete, n-ai acoperit ruşinea aproapelui, cu faţa înapoi întorcîndu-te.

Binecuvîntarea lui Sem nu ai moştenit, ticălosule suflete, şi moştenire desfătată n-ai luat, ca Iafet în pămîntul iertării.

Din pămîntul Haran, adică din păcat, ieşi, suflete al meu, şi vino la pămîntul care izvorăşte de-a pururea nestricăciune vie, pe care Avraam a moştenit-o.

De Avraam ai auzit, suflete al meu, care şi-a lăsat oarecînd pămîntul părinţilor şi s-a făcut străin. Urmează şi tu alegerii aceluia.

La stejarul din Mamvri ospătînd patriarhul pe îngeri, a luat la bătrîneţe vînatul făgăduinţei.

Înţelegînd pe Isaac, ticălosule suflete al meu, că a fost jertfit tainic jertfă nouă, cu ardere de tot Domnului, urmează voinţei lui.

Auzit-ai, suflete al meu, de Ismael, că a fost gonit ca un fecior din slujnică; trezeşte-te, vezi, ca nu cumva păcătuind, să suferi ceva asemenea.

Agarei egiptencei celei de demult te-ai asemănat, suflete, făcîndu-te rob de bunăvoia ta, şi născînd semeţia, ca pe un nou Ismael.

Scara lui Iacov o ştii, suflete al meu, care s-a arătat de la pămînt spre cele cereşti; pentru ce n-ai avut treaptă tare, credinţa cea dreaptă?

Preotului lui Dumnezeu, şi împăratului celui înstrăinat între oameni de viaţa lumii, urmează, adică asemănării lui Hristos.

Să nu te faci stîlp de sare, suflete, întorcîndu-te înapoi; să te înfricoşeze pilda Sodomei; sus în Sigor mîntuieşte-te!

De arderea păcatului fugi, suflete al meu, ca şi Lot. Fugi de Sodoma

și de Gomora ; fugi de flacăra a toată pofta cea nebunească.

Miluiește-mă, Doamne, miluiește-mă strig Ție, cînd vei veni cu îngerii Tăi, să răsplătești tuturor după vrednicia faptelor.

Rugăciunea celor ce Te laudă pe Tine, Stăpîne, nu o lepăda ; ci Te milostivește, Iubitorule de oameni, și dăruiește iertare celor ce se roagă Ție cu credință.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Cuprins sînt de tulburarea valurilor și de furtuna păcatelor. Dar tu, maică, mîntuiește-mă acum și mă scoate la limanul dumnezeiești pocăințe.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Rugăciune cu osîrdie aducînd și acum, cuvioasă, către preamilostiva Născătoare de Dumnezeu ; cu rugăciunile tale deschide-mi dumnezeieștile intrări.

Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Cu rugăciunile tale dăruiește-mi și mie iertare datoriilor, o Andreie, arhiereule al Cretei ; că tu ești învățător preales al pocăinței.

Slavă..., a Treimii :

Treime neamestecată, nezidită, Fire fără început, Care ești lăudată în Treimea Fețelor, mîntuiește-ne pe noi, care ne închinăm stăpînirii Tale cu credință.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Fiul cel fără de ani din Tatăl, sub ani L-ai născut, neștiind de bărbat, Născătoare de Dumnezeu. Minune străină ! Că alăptînd, ai rămas fecioară.

Și iar irmosul : Întărește, Doamne...

Apoi Sedealna, alcătuire a lui Iosif, glasul al 8-lea :

Podobie : Înviat-ai din morți...

Luminători de Dumnezeu luminați, cei ce înșivă ați fost văzători ai Mîntuitorului, luminați-ne pe noi cei ce sîntem în întunericul vieții, ca să umblăm acum, ca în zi, cu bunăcuviință, întru lumina postului, alungînd patimile cele de noapte, și să vedem și noi luminatele Patimi ale lui Hristos, bucurîndu-ne.

Slavă..., altă Sedealnă, glasul al 8-lea :

Podobie : Porunca cea cu taină...

Apostoli, cei doisprezece de Dumnezeu aleși, aduceți acum rugăciune lui Hristos, ca să trecem toți curgerea postului, săvîrșind rugăciuni cu umilință, și săvîrșind virtuți cu osîrdie ; ca în acest chip să ajungem să vedem Învierea cea slăvită a lui Hristos Dumnezeu, salvă și laudă aducînd.

Și acum..., a Născătoarei :

Același glas și podobie :

Născătoare de Dumnezeu, roagă-te împreună cu Apostolii, Fiului și Cuvîntului lui Dumnezeu, Cel necuprins, Care S-a născut în chip de negrăit din tine mai presus de gînd, să dăruiască lumii pace curată și să ne dea nouă iertare păcatelor mai înainte de sfîrșit, și să învrednicească pe robii tăi împărăției cerești, pentru bunătatea Sa cea prea multă.

Apoi se citește viața Preacuvioasei Maria Egipteanca, de la jumătate. După aceasta, Tricîntarea de Joi, fără metanii.

Cîntarea a 4-a, glasul al 8-lea :

Irmosul :

Auzit-am, Doamne, auzul Tău și m-am temut, înțeles-am lucrurile Tale și am slăvit puterea Ta, Stăpîne».

Apostolii lui Hristos cei luminați, care au viețuit cu înfrînare, ușurea-

ză nouă vremea postului, cu dumnezeieștile lor mijlociri.

Organul cel cu douăsprezece coarde, ceata cea dumnezeiască a ucenicilor, a cîntat cîntarea de mîntuire, tulburînd cîntările cele viclene.

Cu ploile duhului ați adăpat toată lumea, alungînd, preafericiților, seceta mulțimii zeilor.

A Născătoarei :

Mîntuiește-mă pe mine, cel care mă smeresc, care am viețuit cu semeție, tu care ai născut pe Cel ce a înălțat firea cea smerită, Preacurată.

Altă Tricîntare, același glas :

Irmos : Auzit-am Doamne...

Preacinstită ceată a Apostolilor, îndeamnă-te a ruga pe Ziditorul tuturor ca să ne miluiască pe noi, care te lăudăm pe tine.

Fiind ca niște lucrători ai lui Hristos, Apostoli, și lucrînd cu dumnezeiescul Cuvînt, toată lumea I-ați adus totdeauna roade.

Vie v-ați făcut lui Hristos, Celui cu adevărat iubit ; că ați izvorît în lume vinul Duhului, Apostoli.

A Treimii :

Preasfîntă Treime, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Sfîntă Treime asemănătoare, Care ești mai presus stăpînitoare, cea preaputernică, Părinte, Cuvîntule și Duhule Sfinte, Dumnezeule, lumină și viață, păzește turma Ta.

A Născătoarei :

Preasfîntă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Bucură-te scaun în chipul focului. Bucură-te sfeșnic purtător de făclie. Bucură-te muntele sfințirii, chivotul vieții, cortul Sfintei Sfintelor.

Alt Canon

Irmosul :

Auzit-a proorocul de venirea Ta, Doamne, și s-a temut : că a-«veai să Te naști din Fecioară, și «oamenilor să Te arăți, și a grăit : «Auzit-am auzul Tău și m-am temut; «slavă puterii Tale, Doamne» (de două ori).

Lucrurile Tale nu le trece cu vederea, zidirea Ta nu o părăsi, Drepte Judecătorule ; că de am și păcătuit eu însumi ca un om, și mai mult decît tot omul, Iubitorule de oameni, dar ai putere ca un Domn al tuturor a ierta păcatele.

Se apropie, suflete, sfîrșitul, se apropie și nu te îngrijești, nu te pregătești ; vremea se scurtează, scoală-te ; aproape lîngă uși este Judecătorul : ca un vis, ca o floare trece vremea vieții. Pentru ce în deșert ne tulburăm ?

Deșteaptă-te, o sufletul meu ! Ia seama faptelor tale pe care le-ai făcut, și adu-le la vedere; varsă picături de lacrimi ; spune cu îndrăzneală faptele tale, și cugetele tale lui Hristos și te îndreptează.

N-a fost în viață păcat, nici faptă, nici răutate, pe care să nu le fi săvîrșit eu, Mîntuitorule, cu mintea și cu cuvîntul, cu voința și cu gîndul și cu știința, și cu fapta păcătuind, ca altul nimeni nici odinioară.

Din aceasta m-am judecat, din aceasta m-am osîndit, eu, ticălosul, adică din cugetul meu, decît care nimic nu este în lume mai puternic ; Judecătorule, Mîntuitorul meu și cunoscătorule, cruță-mă, izbăvește-mă și mă mîntuiește pe mine robul Tău.

Scara pe care a văzut-o de demult marele între patriarhi, suflete al meu, este arătarea suirii celei de lucrare și a înălțării gîndului ; deci, de voiești să viețuiești cu lucrarea

şi cu cunoştinţa şi cu înălţarea gîndului, înnoieşte-te.

Arşiţa zilei a răbdat patriarhul pentru lipsă şi frigul nopţii a suferit, în toate zilele făcînd cîştig; păstorind, trudindu-se şi slujind, ca să-şi ia amîndouă femeile.

Prin două femei înţelege: fapta şi cunoştinţa întru înaltă gîndire; prin Lia fapta, ca ceea ce a fost cu mulţi copii. Iar prin Rahela, gîndirea, ca cea mult-ostenitoare. Că fără de osteneli nici fapta, nici gîndirea nu se va săvîrşi, suflete.

Priveghează, o suflete al meu, şi te fă deosebit, ca cel mare între patriarhi; ca să dobîndeşti fapta cu gîndirea cea înaltă; ca să te faci minte văzătoare de Dumnezeu, să ajungi în norul cel neapus cu gîndirea, şi să te faci neguţător de lucruri mari.

Pe cei doisprezece patriarhi născîndu-i cel mare între patriarhi, ţi-a făcut ţie tainic, suflete al meu, scară spre suirea cea de faptă, pe fiii săi, ca pe nişte temeiuri şi trepte, ca nişte suişuri preaînţelepţeşte aşezîndu-i.

Lui Esau cel urît asemănîndu-te, suflete, ai dat amgătiorului tău întîia naştere, a frumuseţii celei dintîi; şi de la binecuvîntarea părintească ai căzut, şi îndoit te-ai amăgit, ticălosule, cu fapta şi cu gîndirea; pentru aceasta acum pocăieşte-te.

Edom s-a chemat Esau, pentru marea înverşunare a amestecării cu femei. Căci cu neînfrînarea pururea aprinzîndu-se şi cu plăcerile întinîndu-se, Edom s-a numit, care înseamnă: înfierbîntarea sufletului celui iubitor de păcate.

De Iov cel de pe gunoi auzind, o suflete al meu, că s-a îndreptăţit, n-ai rîvnit bărbăţiei aceluia, n-ai avut tăria gîndului lui, întru toate care ai cunoscut, în cele ce ai ştiut şi în cele ce te-ai ispitit; ci te-ai arătat nerăbdător.

Cel ce era mai înainte pe scaun, acum se vede gol în gunoi, cu răni; cel cu mulţi fii şi mărit, de năprasnă fără de fii şi de casă lipsit; că socotea gunoiul palat şi rănile mărgăritar.

După vrednicia împărătească fiind îmbrăcat cu diademă şi cu porfiră, omul cel cu multă avere, şi dreptul cel îndestulat de bogăţie şi de animale, degrab sărăcind de avere şi de stare şi de împărăţie s-a lipsit.

De a fost acela drept şi fără prihană mai mult decît toţi, şi n-a scăpat de cursele şi vicleşugurile înşelătorului, dar tu fiind iubitor de păcate, ticăloase suflete, ce vei face de se va întîmpla să vină asupra ta ceva din cele negîndite?

Trupul mi-am spurcat, duhul mi-am întinat, peste tot m-am rănit; dar ca un doctor, Hristoase, amîndouă prin pocăinţă mi le tămăduieşte. Spală-le, curăţeşte-le, Mîntuitorul meu, arată-le mai curate decît zăpada.

Trupul Tău şi sîngele pentru toţi Ţi-ai pus, Cuvinte, răstignindu-Te; trupul, adică ca să mă înnoieşti, iar sîngele ca să mă speli. Duhul Ţi-ai dat ca să mă aduci, Hristoase, Părintelui Tău.

Săvîrşit-ai mîntuirea în mijlocul pămîntului, Făcătorule, ca să ne mîntuim; de bunăvoie pe cruce ai fost răstignit şi Edenul cel ce se încuiase s-a deschis; cele de sus şi cele de jos, făptura şi toate neamurile mîntuindu-se, se închină Ţie.

Fie-mi mie scăldătoare sîngele cel din coasta Ta, totodată şi băutură şi apa iertării ce a izvorît, ca să mă curăţesc cu amîndouă, ungîndu-mă şi bînd, şi ca o ungere şi băutură, Cuvinte, cuvintele Tale cele de viaţă.

Gol sînt, spre a intra în cămara mirelui, gol sînt și spre a merge la nuntă și la cină; candela mi s-a stins, fiind fără de untdelemn, cămara mi s-a închis dormind eu. Cina s-a mîncat; iar eu fiind legat de mîini și de picioare, am fost lepădat afară.

Biserica a cîștigat pahar coasta Ta cea purtătoare de viață, din care a izvorît nouă îndoit izvorul iertării și al cunoștinței; spre închipuirea celei vechi și a celei noi, a amînduror legilor, Mîntuitorul nostru.

Timpul vieții mele este scurt, și plin de dureri și de vicleșug, dar întru pocăință primește-mă și întru cunoștință mă cheamă, ca să nu mă fac cîștig și mîncare celui străin; Mîntuitorule, Tu însuți mă miluiește.

Falnic sînt acum și semeț, cu inima în deșert și în zadar. Să nu mă osîndești împreună cu fariseul; ci mai ales dă-mi smerenia vameșului, Unule Îndurate, drepte Judecătorule, și cu acesta împreună mă numără.

Știu, Îndurate, că am greșit, de am ocărît vasul trupului meu; ci întru pocăință mă primește, și întru cunoștință mă cheamă, ca să nu mă fac cîștig, nici mîncare celui străin. Ci Tu însuți, Mîntuitorule, mă miluiește.

Însumi idol m-am făcut, vătămîndu-mi cu poftele sufletul meu. Ci întru pocăință mă primește, și întru cunoștință mă cheamă, ca să nu mă fac cîștig, nici mîncare celui străin. Ci Tu însuți, Mîntuitorule, mă miluiește.

N-am auzit glasul Tău, n-am ascultat Scriptura Ta, Dătătorule de lege. Ci întru pocăință mă primește, și întru cunoștință mă cheamă, ca să nu mă fac cîștig, nici mîncare celui străin. Ci Tu însuți, Mîntuitorule, mă miluiește.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Petrecînd viață fără de trup, cuvioasă, fiind cu trup, ai luat mare har de la Dumnezeu cu adevărat, ca să folosești celor ce te cinstesc cu credință. Pentru aceasta ne rugăm ție, izbăvește-ne pe noi cu rugăciunile tale de toate încercările.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Întru adînc de necuviințe mari pogorîndu-te, nu te-ai oprit acolo, ci te-ai suit cu gînd mai bun în chip lămurit la virtutea cea desăvîrșită prin faptă, minunînd, Cuvioasă Maică Marie, firea îngerească.

Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Andrei, lauda părinților, nu uita rugînd cu rugăciunile tale, de față fiind tu, pe Treimea cea înalt dumnezeiască, ca să ne izbăvim de osîndă, cei ce te chemăm pe tine, dumnezeiescul ocrotitor și podoaba Cretei.

Slavă..., a Treimii:

Nedespărțită în ființă, neamestecată în Fețe, Dumnezeu Te cunosc pe Tine Dumnezeire, una în Treime, ca pe Ceea ce ești întocmai cu împărăția și întocmai cu tronul; și strig Ție cîntarea cea mare, ce se cîntă întreit întru cele de sus.

Și acum..., a Născătoarei:

Și ai născut și ești fecioară, și ai rămas întru amîndouă cu firea, Fecioară. Cel ce S-a născut înnoiește legile firii, și pîntecele a născut nesimțind dureri. Unde Dumnezeu voiește, se biruiește rînduiala firii; că face cîte voiește.

Şi iarăşi se cîntă irmosul : Auzit-a proorocul de venirea Ta...

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Dis-de dimineaţă, Iubitorule de oameni, mă rog lumina-«ză-mă şi mă îndreptează la porun-«cile Tale, şi mă învaţă, Mîntuito-«rule, să fac voia Ta» (de două ori).

În noapte viaţa mea mi-am petrecut pururea; că întuneric s-a făcut mie şi negură adîncă noaptea păcatului ; ci ca pe un fiu al zilei arată-mă pe mine, Mîntuitorule.

Lui Ruben asemănîndu-mă eu, ticălosul, făcut-am sfat necuvios şi călcător de lege asupra lui Dumnezeu celui înalt, întinîndu-mi patul meu, precum acela pe al tatălui său.

Mărturisescu-mă Ţie, Hristoase Împărate ; păcătuit-am, păcătuit-am ca mai înainte fraţii lui Iosif, vînzînd rodul curăţiei şi al înţelepciunii.

De cei de un sînge a fost dat, a fost vîndut în robie dulcele suflet, cel drept, spre închipuire a Domnului ; iar tu, suflete, cu totul te-ai vîndut răutăţilor tale.

Lui Iosif cel drept şi minţii lui celei curate, urmează ticălosule şi neiscusitule suflete, şi nu te desfrîna cu pornirile cele nebuneşti, făcînd fărădelege pururea.

De s-a şi sălăşluit în groapă oarecînd Iosif, Stăpîne Doamne, dar spre închipuirea îngropării şi a scu-ăării Tale a fost aceasta ; iar eu ce-Ţi voi aduce Ţie întru acest chip vreodată ?

Auzit-ai de coşul lui Moise, suflete, cel purtat de apele şi de valurile rîului, că a fost păzit de demult ca într-o cămară, scăpînd de fapta cea amară a voii lui Faraon.

De ai auzit, ticălosule suflete, de moaşele ce ucideau oarecînd partea bărbătească, cea nevîrstnică, suge acum înţelepciunea ca marele Moise.

Nu ţi-ai omorît mintea lovind-o, precum marele Moise pe egipteanul, ticălosule suflete ; şi cum te vei sălăşlui, spune-mi, în pustietatea patimilor prin pocăinţă ?

În pustietăţi a locuit marele Moise. Vino dar, suflete, de urmează vieţii lui, ca să te învrednicesti a vedea şi arătarea lui Dumnezeu cea din rug.

Toiagul lui Moise te închipuieşte, suflete, care a lovit marea şi a închegat adîncul, cu însemnarea dumnezeieştii Cruci ; prin care vei putea şi tu să săvîrşeşti lucruri mari.

Aaron a adus lui Dumnezeu foc fără prihană, fără vicleşug ; iar Ofni şi Fineas, ca şi tine suflete, au adus lui Dumnezeu viaţă străină şi întinată.

Greu la minte m-am făcut, Stăpîne, ca şi Faraon cel cumplit ; Ianis şi Iamvri la suflet şi la trup, cufundat cu gîndul ! Ci ajută-mi mie, Mîntuitorule.

Cu lut mi-am amestecat gîndul, eu ticălosul. Spală-mă, Stăpîne, în baia lacrimilor mele, mă rog Ţie, albă ca zăpada făcînd haina trupului meu.

De voi cerceta faptele mele, Mîntuitorule, mă văd pe mine însumi întrecînd pe tot omul cu păcatele ; că întru cunoştinţă gîndind am greşit, iar nu întru necunoştinţă.

Cruţă, cruţă, Doamne, zidirea Ta. Păcătuit-am, iartă-mă, Cel ce eşti însuţi din fire curat, căci afară de Tine nimeni altul nu este fără pată.

Pentru mine ai luat chipul meu, Dumnezeu fiind ; arătat-ai minuni vindecînd pe cei leproşi şi întărind pe cei slăbănogi ; ai oprit curgerea de sînge, Mîntuitorule, celei ce s-a atins de poalele Tale.

Celei ce avea curgere de sînge urmează, ticălosule suflete, năzuieşte, ţine-te de poalele lui Hristos, ca să te izbăveşti de bătăi şi să auzi de la Dînsul : credinţa ta te-a mîntuit !

Celei gîrbovite urmează, o suflete ! Apropie-te, cazi la picioarele lui Iisus, ca să te îndreptezi, să umbli drept în căile Domnului.

Deşi eşti fîntînă adîncă, Stăpîne, izvorăşte-mi ape din preacuratele Tale vine. Ca bînd, ca şi Samarineanca, să nu mai însetez. Că izvoare de viaţă izvorăşti.

Siloam să-mi fie mie lacrimile mele, Stăpîne Doamne, ca să-mi spăl şi eu luminile sufletului şi să Te văd cu gîndul pe Tine, Lumina cea mai înainte de veci.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Cu neasemănată dragoste, preafericită, dorind să te închini lemnului Crucii, te-ai învrednicit de dorire ; învredniceşte-mă dar şi pe mine, să dobîndesc slava cea de sus.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Repejunea Iordanului trecînd-o, ai aflat odihnă, fugind de plăcerea trupească cea cu durere ; din care şi pe noi, cuvioasă, scoate-ne cu rugăciunile tale.

Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Ca pe un păstor preaales, înţelepte Andrei, pe tine cel preacinstit, cu dragoste multă şi cu frică te rog, ca să dobîndesc mîntuire şi viaţă veşnică, prin rugăciunile tale.

Slavă..., a Treimii :

Pe Tine, Treime, Te cîntăm, pe unul Dumnezeu ; Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Părinte şi Fiule şi Duhule, Fiinţă singură prin Sine, Unime căreia pururea ne închinăm.

Şi acum..., a Născătoarei :

Din tine S-a îmbrăcat întru a mea frămîntătură Dumnezeu, Cel ce a zidit veacurile, Maică Fecioară, ceea ce eşti nestricată şi nu ştii de bărbat, şi a unit Lui firea omenească.

Şi iarăşi irmosul : Dis de dimineaţă...

Cîntarea a 6-a :

Irmosul :

Strigat-am cu toată inima mea către înduratul Dumnezeu şi «m-a auzit din iadul cel mai de jos; «şi a scos din stricăciune viaţa mea» (de două ori).

Lacrimi din ochii mei, Mîntuitorule, şi suspinuri din adînc curat aduc Ţie, strigînd inima mea : Dumnezeule, păcătuit-am Ţie, milosteveşte-Te spre mine.

Înstrăinatu-te-ai, suflete, de Domnul tău, ca Datan şi ca Aviron; dar din toată inima strigă : Iartă-mă ! Ca să nu te împresoare pe tine prăpastia pămîntului.

Ca o junice sălbăticită, asemănatu-te-ai, suflete, lui Efrem ; ca o căprioară, păzeşte-ţi viaţa de curse, înălţîndu-ţi mintea cu aripi, cu fapta şi cu gîndirea.

Mîna lui Moise ne va face să credem, suflete, cum că Dumnezeu poate să albească şi să cureţe viaţa cea leproasă ; nu te deznădăjdui dar, măcar că eşti lepros.

Valurile păcatelor mele, Mîntuitorule, ca în Marea Roşie întorcîndu-se, m-au acoperit degrab, ca oarecînd pe egipteni şi pe conducătorii lor.

Voie slobodă fără recunoştinţă ai avut, suflete, ca şi Israel mai înainte ; că mai mult decît dumnezeiasca mană, ai ales neînţelepţeşte lăcomia patimilor cea iubitoare de plăceri.

Cărnurile cele de porc şi căldările şi bucatele cele egipteneşti, mai vîrtos decît cele cereşti ai voit, suflete al meu; ca şi de demult nemulţumitorul popor în pustie.

Puţurile hananeieştilor gînduri mai mult le-ai cinstit suflete, decît vîna pietrei, din care izvorul înţelepciunii varsă izvorul teologiei.

Cînd a lovit Moise, sluga Ta, piatra cu toiagul, cu închipuire mai înainte a însemnat coasta Ta cea de viaţă făcătoare; din care toţi băutură de viaţă scoatem, Mîntuitorule.

Cercetează, suflete, şi iscodeşte ca Isus, fiul lui Navi, ce fel este pămîntul făgăduinţei şi locuieşte în el cu bună legiuire.

Ridică-te şi împotriveşte-te patimilor trupeşti, ca Isus asupra lui Amalec; biruind pururea gîndurile cele înşelătoare, ca şi pe gavaoniteni.

Treci peste firea cea curgătoare a vremii, ca mai înainte chivotul, şi te fă moştenitor pămîntului aceluia al făgăduinţei, suflete, Dumnezeu porunceşte.

Precum ai scăpat pe Petru, cel ce a strigat: scapă-mă, aşa apucînd înainte, Mîntuitorule, scapă-mă şi pe mine de fiară, întinzîndu-Ţi mîna Ta, şi mă scoate din adîncul păcatului.

Pe Tine Te ştiu liman liniştit, Stăpîne, Stăpîne Hristoase! Ci apucînd înainte, izbăveşte-mă din adîncurile păcatului cele neumblate, şi din deznădăjduire.

Eu sînt, Mîntuitorule, drahma cea împărătească, pe care ai pierdut-o de demult; dar aprinzînd făclie pe Mergătorul înaintea Ta, Cuvinte, caută şi află chipul Tău.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Ca să stingi văpaia patimilor, ai izvorît pururea pîraie de lacrimi, Marie, arzîndu-ţi sufletul. Al căror har dă-mi-l şi mie, robului tău.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Nepătimire cerească ai dobîndit, prin vieţuirea cea preaînaltă de pe pămînt maică; pentru aceasta roagă-te, să mîntuiască din patimi, cu rugăciunile tale, pe cei ce te laudă pe tine.

Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Cunoscîndu-te păstor şi arhiereu al Cretei, şi rugător pentru lume pe tine Andrei, alerg şi strig ţie; scoate-mă, părinte, din adîncul păcatului.

Slavă..., a Treimii:

Treime sînt neamestecată, nedespărţită; despărţită după Feţe, şi Unime sînt din Fire unită: Tatăl şi Fiul şi dumnezeiescul Duh.

Şi acum..., a Născătoarei:

Pîntecele tău ne-a născut nouă pe Dumnezeu, cu chipul ca şi noi; deci ca pe un ziditor al tuturor, roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, ca prin rugăciunile tale să ne îndreptăţim.

Şi iarăşi irmosul: Strigat-am cu toată inima mea...

CONDAC, glasul al 6-lea:

Suflete al meu, suflete al meu, scoală! Pentru ce dormi? Sfîrşitul se apropie şi vei să te tulburi. Deşteaptă-te dar, ca să se milostivească spre tine Hristos Dumnezeu, Cel ce este pretutindeni şi toate le plineşte.

ICOS

Cămara cea de vindecare a lui Hristos văzînd-o deschisă, privind

și sănătatea care izvorăște din aceasta lui Adam, a pătimit și s-a rănit diavolul, și ca în primejdie s-a tînguit și a strigat către prietenii săi : Ce voi face Fiului Mariei ? mă ucide Vitleemiteanul, Cel ce este pretutindeni și pe toate le plinește.

SINAXAR

ÎN JOIA DIN SĂPTĂMÎNA A CINCEA A POSTULUI MARE

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În aceeași zi, în Joia din săptămîna a cincea a Postului Mare, după o veche predanie, cîntăm slujba marelui canon de umilință.

Acest canon, cel mai mare într-adevăr din toate canoanele, l-a compus și l-a scris foarte frumos și cu mult meșteșug cel între sfinți părintele nostru Andrei, arhiepiscopul Cretei, numit și Ierusalimiteanul. Acesta era de loc din Damasc. La vîrsta de patrusprezece ani, după ce a fost dat la școală și a învățat toate științele care-i dădeau o educație desăvîrșită, s-a dus la Ierusalim și a îmbrățișat viața monahică. Trăind cu cuviosie și bine plăcut lui Dumnezeu, într-o viață liniștită și netulburată, a lăsat Bisericii lui Dumnezeu și alte multe scrieri folositoare vieții, cuvîntări și canoane, dar a fost mai cu deosebire iscusit în cuvîntări de laudă în cinstea sfinților, a Maicii Domnului și a Domnului nostru Iisus Hristos. Împreună cu alte multe canoane, a alcătuit și acest Mare Canon plin de foarte mare umilință. Culegînd și stringînd la un loc toată istoria Vechiului și Noului Testament, a alcătuit cîntarea aceasta de la Adam pînă la înălțarea lui Hristos și predica Apostolilor. Prin canonul acesta îndeamnă tot sufletul să rîvnească și să urmeze, după putere, toate faptele bune ale istoriei Vechiului și Noului Testament, să fugă de toate faptele rele și să alerge totdeauna la Dumnezeu, prin pocăință, prin lacrimi și mărturisire și prin alte fapte bine plăcute lui Dumnezeu. Atît este de curgător și de armonios acest Mare Canon, încît poate să moaie și cea mai învîrtoșată inimă și să o deștepte spre săvîrșirea binelui, chiar numai dacă-l cîntă cineva cu inima zdrobită și cu potrivită luare aminte. Andrei Criteanul a alcătuit acest canon pe timpul cînd și marele Sofronie, patriarhul Ierusalimului, a scris viața Mariei Egipteanca. În adevăr și această viață ne pune înainte o mare pildă de umilință și dă multă mîngîiere celor ce greșesc și păcătuiesc, numai dacă ar voi să se depărteze de rele.

Și s-a rînduit să se cînte și să se citească Marele Canon și viața Cuvioasei Maria Egipteanca în ziua aceasta pentru următoarea pricină. Pentru că Sfîntul Post de patruzeci de zile, se apropie de sfîrșit și pentru ca nu cumva oamenii, lenevindu-se, să se îngrijească mai puțin de nevoințele cele duhovnicești și să se depărteze cu totul de a trăi în cumpătare, marele Andrei, ca un adevărat învățător, prin cîntările Marelui Canon, în care istorisește virtuțile marilor bărbați, precum și întoarcerea la credință a celor răi, pregătește pe cei care se nevoiesc cu postul să se poarte cu mai mult curaj și să se îndrepte cu bărbăție spre nevoințele postului ce-l mai au în față. Iar Sfîntul Sofronie, prin minunata povestire despre viața Mariei Egipteanca, înduplecă pe oameni să ajungă din nou cumpătați, îi ridică spre Dumnezeu, îi sfătuiește să nu mai cadă și să nu se desnădăjduiască chiar dacă au căzut înainte în unele păcate. Și într-adevăr, povestirea vieții Mariei Egipteanca înfățișează cît este de mare iubirea de oameni și dragostea lui Dumnezeu față de cei care doresc din tot sufletul să se întoarcă de la păcatele lor de mai înainte.

Canonul lui Andrei Criteanul se numește Canonul cel Mare poate și din pricina ideilor și gîndurilor înalte ce le cuprinde, căci într-adevăr alcătuitorul lui este iscusit și l-a compus într-un chip nespus de frumos, dar și pentru că acest canon, spre deosebire de celelalte canoane, care au cîte treizeci de tropare și chiar mai puține, are două sute cincizeci de tropare și fiecare din tropare pricinuiește nespusă plăcere. Prin urmare cu foarte bună socoteală și potrivit a fost așezat în marele post de patruzeci de zile acest Mare Canon, care are multă umilință. Părintele nostru Andrei a fost cel dintîi care a adus la Constantinopol acest prea frumos și mare canon odată cu viața cuvioasei Maria, cînd a fost trimis de Teodor, patriarhul Ierusalimului, să fie de ajutor la al șaselea sobor ecumenic. Cu acest prilej a luptat în chipul cel mai strălucit împotriva monoteliților, și cu toate că era simplu monah a fost rînduit în clerul Bisericii din Constantinopol. Apoi a fost făcut diacon și a fost însărcinat cu purtarea de grijă a orfanilor. După puțină vreme a ajuns arhiepiscopul Cretei. Mai pe urmă ajungînd aproape de locul numit Ieriso din Mitilina, a călătorit spre Domnul, tocmindu-și bine scaunul său.

Pentru rugăciunile Sfîntului Andrei, Dumnezeule, miluieşte-ne şi ne mîntuieşte. Amin.

După aceasta se cîntă Fericirile, cu închinăciuni, glasul al 6-lea.

Întru împărăţia Ta, cînd vei veni, pomeneşte-ne pe noi, Doamne.

Pe tîlharul l-ai făcut, Hristoase, locuitor raiului; pe cel ce a strigat pe Cruce către Tine: Pomeneşte-mă! Învredniceşte-mă, şi pe mine, nevrednicul, de pocăinţa acestuia.

Stih: Fericiţi cei săraci cu duhul că a acelora este împărăţia cerurilor.

Auzit-ai, suflete al meu, de Manoe, că a ajuns la arătare dumnezeiască, şi a luat atuncea rodul făgăduinţei din cea stearpă; să urmăm dreptei credinţe a acestuia.

Stih: Fericiţi cei ce plîng că aceia se vor mîngîia.

Rîvnind lenevirii lui Samson, suflete, ţi-ai tuns tăria lucrurilor tale, dîndu-ţi celor de alt neam viaţa întreagă şi fericită, pentru iubirea plăcerii.

Stih: Fericiţi cei blînzi că aceia vor moşteni pămîntul.

Cel ce a biruit mai înainte cu falca măgarului pe cei de alt neam, acum se află prădat de desfrîu; ci fugi, suflete al meu, de asemănare, de fapta şi de slăbirea lui.

Stih: Fericiţi cei ce flămînzesc şi însetoşează de dreptate că aceia se vor sătura.

Barac şi Ieftae, căpetenii de oaste, s-au ales judecătorii lui Israel, cu care împreună şi Debora cea cu minte bărbătească. Deci îmbărbătîndute, suflete, cu vitejiile acelora, întăreşte-te.

Stih: Fericiţi cei milostivi că aceia se vor milui.

Pe Iaila cea vitează ai cunoscut-o, suflete al meu, care a tras în ţeapă pe Sisera mai înainte, şi a făcut mîntuire; auzi stîlpul, prin care ţie Crucea se însemnează.

Stih: Fericiţi cei curaţi cu inima că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Jertfeşte, suflete, jertfă de laudă, adu fapta bună ca pe o fiică mai curată decît a lui Ieftae; şi junghie ca pe o jertfă Domnului tău patimile cele trupeşti.

Stih: Fericiţi făcătorii de pace că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Înţelege, suflete al meu, ce este lîna lui Ghedeon; primeşte rouă din cer şi te pleacă, precum cîinele, de bea apa, care curge din lege prin stoarcerea Scripturii.

Stih: Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate că a acelora este împărăţia cerurilor.

Osînda lui Eli preotul ai luat-o suflete al meu, pentru lipsa minţii, suferind a lucra întru tine patimile, ca şi acela pe feciorii cei fără de lege.

Stih: Fericiţi veţi fi cînd vă vor ocări pe voi şi vă vor prigoni şi vor zice tot cuvîntul rău împotriva voastră, minţind pentru Mine.

Între judecători, levitul cu socoteală şi-a împărţit femeia la cele douăsprezece neamuri, suflete al meu, ca să vădească întinăciunea cea fără de lege a neamului lui Veniamin.

Stih: Bucuraţi-vă şi vă veseliţi că plata voastră multă este în ceruri.

Iubitoarea de înţelepciune Ana, rugîndu-se, numai buzele şi-a mişcat spre laudă, iar glasul ei nu se auzea; şi de aceea, deşi era stearpă, a născut fiu vrednic de rugăciunea ei.

Stih: Pomeneşte-ne pe noi, Doamne, cînd vei veni întru împărăţia Ta.

Înumăratu-s-a între judecători feciorul Anei, marele Samuel, pe care Armatem l-a crescut în casa Dom-

nului. Aceluia rîvnește, suflete al meu, și judecă lucrurile tale mai înainte decît pe ale altora.

Stih : Pomenește-ne pe noi, Stăpîne, cînd vei veni întru împărăția Ta.

Ales fiind David rege, ca un rege s-a uns din corn cu dumnezeiescul mir. Deci și tu, suflete al meu, de poftești împărăția cea de sus, în loc de mir, unge-te cu lacrimi.

Stih : Pomenește-ne pe noi, Sfinte, cînd vei veni întru împărăția Ta.

Miluiește zidirea Ta, Milostive; milostivește-Te spre făptura mîinilor Tale, și iartă tuturor păcătoșilor și mie, celui ce am călcat poruncile Tale mai mult decît toți.

Slavă..., a Treimii :

Și nașterii celei fără de început și purcederii mă închin: Tatălui, Cel ce a născut, slăvesc pe Fiul cel născut, laud pe Duhul Sfînt, Cel ce strălucește împreună cu Tatăl și cu Fiul.

Și acum..., a Născătoarei :

Nașterii tale celei mai presus de fire ne închinăm, nedespărțind slava cea după fire a pruncului tău, Născătoare de Dumnezeu; că Cel ce este unul după față, se mărturisește îndoit după fire.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

Păcătuit-am, fărădelege și nedreptate săvîrșit-am înaintea «Ta ; nici am păzit, nici am făcut «precum ne-ai poruncit nouă ; dar «nu ne părăsi pe noi pînă în sfîrșit, «Dumnezeul părinților» (de două ori).

Păcătuit-am, greșit-am și am călcat porunca Ta ; că întru păcate am fost zămislit, și am adăugat rănilor mele rană. Ci Tu mă miluiește, ca un îndurat, Dumnezeul părinților.

Cele ascunse ale inimii mele, le-am mărturisit Ție, Judecătorul meu. Vezi smerenia mea, vezi și necazul meu, și ia aminte acum la judecata mea ; și Tu mă miluiește, ca un îndurat, Dumnezeul părinților.

Saul oarecînd, dacă a pierdut asinele tatălui său, suflete, degrab a aflat în schimb împărăția ; dar păzește-te să nu greșești, alegînd mai degrabă poftele tale cele dobitocești, decît împărăția lui Hristos.

David, dumnezeiescul părinte, de a și greșit oarecînd îndoit, suflete al meu, cu săgeata desfrîului săgetîndu-se, și cu sulița robindu-se pentru pedeapsa uciderii ; dar tu cu mai grele lucruri bolești, din pornirile cele de voia ta.

Împreunat-a David oarecînd nelegiuirea cu nelegiuire, că a amestecat desfrîul cu uciderea ; dar îndată îndoită pocăință a arătat. Iar tu, suflete, mai viclene lucruri ai făcut, necăindu-te către Dumnezeu.

David oarecînd a însemnat cîntarea, scriind-o ca într-o icoană, prin care-și mustră fapta ce a lucrat, strigînd : Miluiește-mă ? Că Ție unuia am greșit, Dumnezeului tuturor ; Însuți mă curățește.

Purtat fiind chivotul în car, cînd s-au întors junicile, numai cît s-a atins Zan acela de el, a fost certat de mînia lui Dumnezeu. Deci de îndrăzneala aceluia fugind, suflete, cinstește bine cele dumnezeiești.

Auzit-ai de Abesalom cum s-a sculat împotriva firii. Cunoscut-ai faptele lui cele întinate, cu care a batjocorit patul lui David, tatălui său; dar și tu ai urmat pornirilor lui celor de patimi și iubitoare de plăceri.

Supus-ai trupului tău vrednicia ta cea nerobită, și ca alt Ahitofel aflînd pe vrăjmașul, suflete, te-ai plecat după sfaturile lui ; dar le-a ri-

sipit pe acestea Însuşi Hristos, ca tu să te mîntuieşti cu adevărat.

Solomon cel minunat, cel plin de harul înţelepciunii, acesta făcînd vicleşug înaintea lui Dumnezeu oarecînd, s-a depărtat de la El; căruia şi tu ţi-ai asemănat blestemata ta viaţă, suflete.

De plăcerile patimilor sale fiind silit, s-a întinat vai mie! iubitorul înţelepciunii, iubitor de femei desfrînate făcîndu-se şi înstrăinat de la Dumnezeu; căruia tu, o suflete, ai urmat cu gîndul, prin desmierdări ruşinoase.

Lui Roboam, celui ce n-a ascultat sfatul tatălui său, ai rîvnit, suflete, împreună şi lui Ieroboam, slugii celei prea rele, care s-a viclenit oarecînd; dar fugi de asemănarea lor, şi strigă lui Dumnezeu: Păcătuit-am, miluieşte-mă!

Necurăţirilor lui Ahav ai rîvnit, sufletul meu! Vai mie! Te-ai făcut locaş întinăciunilor trupeşti şi vas urît al patimilor. Dar din adîncul tău suspină şi spune lui Dumnezeu păcatele tale.

Aars oarecînd Ilie pe cei de două ori cîte cincizeci, cînd a junghiat şi pe proorocii cei de ruşine ai Izabelei, spre mustrarea lui Ahav. Dar fugi, suflete, de asemănarea acestor doi şi te întăreşte.

Încuiatu-s-a ţie cerul, suflete, şi foamete de la Dumnezeu te-a cuprins de vreme ce nu te-ai plecat cuvintelor lui Ilie Tesviteanul, ca şi Ahav oarecînd. Ci sareptencei asemănîndu-te, hrăneşte sufletul prooroculuí.

Păcatele lui Manase ţi-ai îngrămădit cu voinţa, suflete, punînd ca nişte lucruri de scîrbă patimile şi înmulţind cele dezgustătoare; dar pocăinţei lui rîvnind cu căldură, cîştigă-ţi umilinţă.

Cad înaintea Ta şi aduc Ţie, ca nişte lacrimi, cuvintele mele; păcătuit-am, cum a greşit păcătoasa, şi am făcut fărădelege ca nimeni altul pe pămînt. Dar fie-Ţi milă Stăpîne, de făptura Ta şi iarăşi mă cheamă.

Folosit-am rău chipul Tău, şi am stricat porunca Ta; toată frumuseţea mi s-a întunecat, şi cu patimile mi s-a stins făclia, Mîntuitorule. Dar milostivindu-Te, dă-mi bucurie, precum cîntă David.

Întoarce-te, căieşte-te, descoperă cele ascunse; grăieşte lui Dumnezeu Cel ce ştie toate. Tu singur ştii Mîntuitorule, cele ascunse ale mele; ci Însuţi Tu mă miluieşte, precum cîntă David, după mare mila Ta.

Stinsu-s-au zilele mele, ca visul celui ce se deşteaptă. Pentru aceasta ca Iezechia lăcrimez pe patul meu, ca să mi se adauge ani de viaţă. Dar care Isaia va să stea pentru tine, suflete? Fără numai Dumnezeul tuturor.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Strigînd către Preacurata Maica lui Dumnezeu mai înainte, ai gonit turbarea poftelor celor cu silă supărătoare, şi ai ruşinat pe vrăjmaşul cel ce te-a făcut să cazi în cursă. Ci dă-mi acum ajutor în necazuri şi mie, robului tău.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Pe Hristos pe Care L-ai iubit, de Care ai dorit, pe urma Căruia ai mers, Acesta a aflat pocăinţa şi ţi-a dăruit-o, ca singur Dumnezeu milostiv; pe Care roagă-L neîncetat, să ne izbăvească pe noi de patimi şi de primejdii.

Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Pe piatra credinţei întăreşte-mă, cu rugăciunile tale, părinte, îngră-

dindu-mă cu frica cea dumnezeiască, și mă rog dăruiește-mi mie acum pocăință, Andreie; și mă izbăvește de cursa vrăjmașilor care mă caută pe mine.

Slavă..., a Treimii:

Treime neamestecată, nedespărțită, de o ființă și fire una; lumini și lumină, și trei sfinte, și unul sfînt, este lăudată Treimea, Dumnezeu. Laudă și preaslăvește, suflete, viață și vieți, pe Dumnezeul tuturor.

Și acum..., a Născătoarei:

Lăudămu-te, bine te cuvîntăm, închinămu-ne ție, Născătoare de Dumnezeu, că ai născut pe Unul din Treimea cea nedespărțită, pe Unul Fiu și Dumnezeu; și tu însăți ne-ai deschis nouă celor de pe pămînt cele cerești.

Și iarăși irmosul: Greșit-am, fărădelege am făcut...

Tricîntarea (fără melanii)

Cîntarea a 8-a, glasul al 8-lea:

Irmosul:

Pe Împăratul slavei, Cel fără început, de Care se înfricoșează «puterile cerești, și se cutremură ce«tele îngerilor, preoți lăudați-L, po«poare preaînălțați-L întru toți «vecii».

Ca niște cărbuni ai focului celui fără materie, ardeți patimile mele cele împădurite, aprinzînd întru mine acum dorul dragostei celei dumnezeiești, Apostolilor.

Să cinstim trîmbițele cele cu glasuri bune ale Cuvîntului, prin care au căzut zidurile cele neîntărite ale vrăjmașului, și s-au întărit zidurile cunoștinței de Dumnezeu.

Sfărîmați chipurile patimilor sufletului meu, cei ce ați sfărîmat capiștile și idolii vrăjmașului, Apostoli ai Domnului, cei ce sînteți biserici sfințite.

A Născătoarei:

Încăput-ai pe Cel neîncăput din fire; purtat-ai pe Cel ce poartă toate; alăptat-ai, curată, pe Cel ce hrănește făptura, pe Hristos dătătorul de viață.

Altă Tricîntare

Irmos același:

Cu meșteșugirea cea înaltă a Duhului, ați zidit toată Biserica, Apostoli ai lui Hristos; în aceasta binecuvîntați pe Hristos în veci.

Trîmbițînd cu trîmbița dogmelor, au surpat Apostolii toată înșelăciunea idolească, preaînălțînd pe Hristos întru toți vecii.

Apostoli ce sînteți bună adunare, păzitori ai lumii, cetățeni cerești, izbăviți-ne din primejdii pe noi, care vă lăudăm pururea.

A Treimii:

Dumnezeiască stăpînie cea întreit însorită și prealuminată, fire de o slavă și de un tron, Părinte atoatefăcătorule, Fiule și Duhule cel dumnezeiesc, pe Tine Te laud în veci.

A Născătoarei:

Ca pe un tron cinstit și prea înălțat să lăudăm neîncetat, popoare, pe Maica lui Dumnezeu, pe ceea ce singură este după naștere maică și fecioară.

Altă Tricîntare

Irmosul:

Pe Cel pe Care-L slăvesc oștile cerești și de El se cutremură «heruvimii și serafimii, toată sufla«rea și zidirea, lăudați-L, binecuvîn«tați-L, și-L preaînălțați întru toți «vecii» (de două ori).

Miluiește-mă pe mine cel ce am păcătuit, Mîntuitorule, ridică-mi mintea mea spre întoarcere. Primește-mă pe mine cel ce mă pocăiesc; mi-

luiește-mă pe mine cel ce strig: greșit-am Ție, mîntuiește-mă; nelegiuit-am, miluiește-mă.

Ilie cel ce a fost purtat în car, suindu-se în carul virtuților, s-a înălțat ca spre ceruri oarecînd, mai presus de cele pămîntești; deci la suirea acestuia cugetă, suflete al meu.

Curgerea Iordanului oarecînd a stat de o parte și de alta, prin lovirea cu cojocul lui Ilie de către Elisei; iar tu, o suflete al meu, acestui dar nu te-ai învrednicit, din pricina neînfrînării.

Elisei luînd oarecînd cojocul lui Ilie, a luat de la Domnul har îndoit; iar tu, o suflete al meu, de acest har nu te-ai împărtășit, pentru neînfrînare.

Somaniteanca oarecînd a primit pe cel drept cu gînd bun; iar tu, o suflete, n-ai adus în casa ta nici străin, nici călător. Pentru aceasta tu vei fi lepădat afară din cămară, tînguindu-te.

Minții celei întinate a lui Ghiezi pururea te-ai asemănat, ticălosule suflete; a cărui iubire de argint leapăd-o măcar la bătrînețe. Fugi de focul gheenei, depărtîndu-te de răutățile tale.

Tu, suflete, lui Ozia rîvnind, lepra lui întru tine îndoit ai luat-o; că cele necuvioase cugeți, și cele fără de lege faci; lasă cele ce ai și aleargă la pocăință.

De niniviteni ai auzit, suflete, că s-au pocăit către Dumnezeu cu sac și cu cenușă; acestora n-ai urmat, ci te-ai arătat mai rău decît toți cei ce au greșit mai înainte de lege și după lege.

De Ieremia cel din groapa cu noroi ai auzit, suflete, care a plîns cu tînguire cetatea Sionului și lacrimi a vărsat. Urmează vieții lui celei plîngătoare și te vei mîntui.

Iona a fugit în Tars, cunoscînd dinainte întoarcerea niniviteniIor; a cunoscut ca un prooroc milostivirea lui Dumnezeu; pentru că se ferea să nu mintă proorocia lui.

De Daniel ai auzit, o suflete, cum a astupat gurile fiarelor în groapă; ai înțeles cum tinerii cei ce au fost cu Azaria au stins prin credință văpaia cuptorului cea arzătoare.

Pe toți cei din Legea Veche, i-am adus ție, suflete, spre pildă; urmează faptelor iubite de Dumnezeu ale drepților și fugi de păcatele celor vicleni.

Drepte Judecătorule, Mîntuitorule, miluiește-mă și mă izbăvește de foc și de groaza ce am a petrece la judecată, după dreptate; iartă-mă mai înainte de sfîrșit, prin fapte bune și prin pocăință.

Ca tîlharul strig Ție: pomenește-mă; ca Petru plîng cu amar: iartă-mă, Mîntuitorule! strig ca vameșul, lăcrimez ca păcătoasa. Primește-mi tînguirea ca oarecînd pe a cananeencii.

Tămăduiește putrejunea sufletului meu, Mîntuitorule, Unule, Tămăduitorule. Pune-mi doctorie vindecătoare și untdelemn și vin, lucrurile cele de pocăință, și umilință cu lacrimi.

Cananeencii și eu urmînd, strig: miluiește-mă, Fiul lui David! Mă ating de poală, ca ceea ce-i curgea sînge; plîng ca Marta și ca Maria pentru Lazăr.

Alabastru cu lacrimi turnînd pe capul Tău, Mîntuitorule, ca niște mir, strig ca păcătoasa care cerea milă; rugăciune aduc și cer să iau iertare.

De n-a și păcătuit nimeni ca mine, totuși primește-mă, Milostive Mîntuitorule, și pe mine, care cu frică mă pocăiesc și cu dragoste strig: pă-

cătuit-am Ție unuia, nelegiuit-am, miluiește-mă.

Milostivește-Te, Mîntuitorule, spre zidirea Ta, și mă caută ca un păstor pe mine, oaia cea pierdută, și rătăcit fiind, răpește-mă de la lup, și mă fă oaie în pășunea oilor Tale.

Cînd vei ședea Judecător ca un milostiv, și vei arăta slava Ta cea înfricoșătoare, Hristoase, o! ce frică va fi atuncea. Cuptorul arzînd și toți temîndu-se de înfricoșătoarea judecată a Ta.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Maica Luminii celei neapuse, pe tine luminîndu-te, te-a dezlegat de întunericul păcatelor; de unde primind tu harul Duhului, luminează Marie pe cei ce te laudă cu credință.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Minune nouă cu adevărat văzînd în tine, maică, dumnezeiescul Zosima s-a spăimîntat; că înger în trup vedea și cu totul de minune s-a umplut, lăudînd pe Hristos în veci.

Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Ca cel ce ai îndrăzneală către Domnul, Andrei cinstite, lauda Cretei, pe tine te rog; roagă-te, ca să aflu acum dezlegare de legătura fărădelegii prin rugăciunile tale, ca cel ce ești învățător al pocăinței și mărirea cuvioșilor.

A Treimii:

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Părinte, Cel ce ești fără început, Fiule, Cel împreună fără de început, Mîngîietorule cel bun, Duhule cel drept, Născătorule al lui Dumnezeu-Cuvîntul, Cuvinte al Tatălui celui fără început, Duhule cel viu și făcător, Treime în Unime, miluiește-mă.

Și acum..., a Născătoarei:

Ca din porfiră s-a țesut trupul lui Emmanuel înlăuntru în pîntecele tău, Preacurată, ceea ce ești porfiră înțelegătoare; pentru aceasta, Născătoare de Dumnezeu, cu adevărat pe tine te cinstim.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Și iarăși irmosul: Pe Cel pe Care-L slăvesc...

TRICÎNTAREA

Cîntarea a 9-a, glasul al 8-lea:

Irmosul:

Cu adevărat, Născătoare de Dumnezeu te mărturisim pe «tine, Fecioară curată, cei mîntuiți «prin tine, cu cetele cele fără de «trupuri mărindu-te pe tine».

Sf. Ap., rugați-vă lui D. să ne mîntuiască

Apostoli, cei ce v-ați arătat izvoare de ape mîntuitoare, răcoriți sufletul meu cel topit de setea păcatului.

Pe mine cel ce înot în noianul pierzării și sînt cufundat, mîntuiește-mă, Doamne, cu dreapta Ta, ca și pe Petru.

Ca cei ce sînteți sarea învățăturilor celor dulci, uscați putrejunea gîndului meu, și alungați întunericul necunoștinței.

A Născătoarei:

Ca una ce ai născut bucuria, dă-mi plîngere prin care să pot afla mîngîiere, dumnezeiască stăpînă, în ziua ce va să fie.

Altă Tricîntare:

Pe tine, ceea ce ești mijlocitoare între cer și între pămînt, toate «neamurile te fericim; că trupește «a locuit în tine plinirea Dumnezei«rii, Fecioară».

Cu cîntări te slăvim pe tine, adunare lăudată a Apostolilor, că v-ați

arătat lumii luminători, alungînd înşelăciunea.

Cu mreaja voastră cea evanghelicească vînînd peşti cuvîntători, ii aduceţi pururea merinde lui Hristos, fericiţilor Apostoli.

Aduceţi-vă aminte de noi, Apostoli, în rugăciunea voastră către Dumnezeu, ca să ne izbăvim de toată încercarea, rugămu-vă, noi care vă lăudăm cu dragoste.

A Treimii :

Pe Tine, Unimea cea în trei Feţe, Tată şi Fiule şi cu Duhul, pe un Dumnezeu de o fiinţă laud ; pe Treimea cea de o putere şi fără început.

A Născătoarei :

Pe tine, Născătoare de prunc şi Fecioară, toate neamurile te fericim, ca cei ce ne-am izbăvit prin tine din blestem ; că ai născut pe Domnul, bucuria noastră.

Altă Tricintare :

Irmosul :

Naşterea zămislirii celei fără de sămînţă este netîlcuită ; rodul «Maicii celei fără de bărbat este «nestricat ; că naşterea lui Dumne-«zeu înnoieşte firile. Pentru aceasta «pe tine toate neamurile, ca pe o «maică mireasă a lui Dumnezeu, cu «dreaptă credinţă te mărim».

Mintea s-a rănit, trupul s-a trîndăvit, duhul boleşte ; cuvîntul a slăbit, viaţa s-a omorît, sfîrşitul este lîngă uşi. Pentru aceasta, ticălosul meu suflet, ce vei face cînd va veni Judecătorul să cerceteze ale tale ?

Adusu-ţi-am aminte, suflete, de la Moise facerea lumii, şi toată Scriptura cea aşezată de acela ; care îţi povesteşte ţie de cei drepţi şi de cei nedrepţi ; din care celor de al doilea, adică celor nedrepţi ai urmat, o suflete, păcătuind lui Dumnezeu, iar nu celor dintîi.

Legea a slăbit, Evanghelia nu lucrează şi toată Scriptura în tine nu este băgată în seamă ; profeţii au slăbit şi tot cuvîntul Celui Drept. Şi rănile tale, o suflete al meu, s-au înmulţit, nefiind doctor care să te însănătoşeze.

Pildele Scripturii celei noi îţi aduc ţie, ca să te ducă pe tine, suflete, spre umilinţă ; rîvneşte dar dreptilor, iar de păcătoşi te leapădă, şi înduplecă pe Hristos cu rugăciunile tale, cu postul, cu curăţia şi cu smerenia.

Hristos S-a făcut prunc, împreunîndu-Se cu mine prin trup, şi toate cîte sînt ale firii, cu voia le-a plinit, afară de păcat, arătîndu-ţi ţie, o suflete, pilda şi chipul smereniei Sale.

Hristos S-a făcut om, chemînd la pocăinţă pe tilhari şi pe desfrînate. Suflete, pocăieşte-te, că s-a deschis uşa împărăţiei acum, şi o apucă mai înainte fariseii şi vameşii şi desfrînaţii, pocăindu-se.

Hristos pe magi i-a mîntuit, pe păstori i-a chemat, mulţimea pruncilor a făcut-o mucenici, pe bătrînul l-a slăvit şi pe văduva cea bătrînă. Cărora n-ai rîvnit, suflete, nici faptelor, nici vieţii ; dar vai ţie, cînd vei fi judecat !

Postind Domnul patruzeci de zile în pustie, mai pe urmă a flămînzit, arătînd firea cea omenească. Suflete, nu te lenevi ; de va năvăli asupra ta vrăjmaşul, alungă-l cu rugăciuni şi cu postire, departe de la picioarele tale.

Hristos era ispitit, diavolul Îl ispitea, arătîndu-I pietrele ca să le facă piini. În munte L-a suit să vadă toate împărăţiile lumii într-o clipită. Teme-te, o suflete, de înşelăciu-

ne ; trezește-te, roagă-te în tot ceasul lui Dumnezeu.

Turtureaua cea iubitoare de pustie, sfeșnicul lui Hristos, glasul celui ce strigă a glăsuit, predicînd pocăință : Irod a săvîrșit fărădelege cu Irodiada. Vezi dar, suflete al meu, să nu te prinzi în cursele celor fără de lege ci degrab îmbrățișează pocăința.

În pustie a locuit Înaintemergătorul harului, și Iudeea toată și Samaria auzind, au alergat și și-au mărturisit păcatele lor bucuros, botezîndu-se ; cărora tu, suflete, n-ai urmat.

Nunta cinstită este și patul neîntinat, că Hristos amîndouă le-a binecuvîntat mai înainte, ospătîndu-Se trupește, și în Cana Galileii la nuntă apa în vin prefăcînd, arătînd întîia minune, ca tu să te prefaci, o suflete.

Hristos a întărit pe slăbănogul cel ce și-a ridicat patul, și pe tînărul cel mort l-a înviat, pe fiul văduvei și pe al sutașului și, samarinencei arătîndu-Se, a închipuit mai înainte ție, suflete, închinarea în Duh.

Pe ceea ce-i curgea sînge a tămăduit-o Domnul cu atingerea de poala Lui ; pe cei leproși i-a curățit, pe orbi i-a luminat și pe cei șchiopi i-a îndreptat ; pe surzi, pe muți și pe cea gîrbovită pînă la pămînt, i-a tămăduit cu cuvîntul, ca tu să te mîntuiești, ticăloase suflete.

Bolile tămăduind, săracilor a binevestit Hristos-Cuvîntul. Pe șchiopi i-a vindecat, împreună cu vameșii a mîncat și cu păcătoșii S-a amestecat ; sufletul fiicei lui Iair, celei moarte mai dinainte, l-a întors cu atingerea mîinii.

Vameșul s-a mîntuit și păcătoasa s-a înțelepțit ; iar fariseul, lăudîndu-se, s-a osîndit. Că vameșul striga : milostivește-Te; și păcătoasa: miluiește-mă. Iar fariseul se îngîmfa strigînd : Dumnezeule, mulțumescu-Ți, și celelalte graiuri ale nebuniei lui.

Zaheu vameș a fost, dar s-a mîntuit ; și fariseul Simon s-a înșelat, și păcătoasa și-a luat dezlegare de iertare, de la Cel ce are puterea a ierta păcatele ; căreia sîrguiește de urmează, suflete.

N-ai rîvnit păcătoasei, o, ticălosul meu suflet, care luînd alabastru cu mir, cu lacrimi a uns picioarele Domnului, și cu părul le-a șters. Căci i-a rupt zapisul păcatelor ei cele de demult.

Cetățile cărora le-a dat Hristos bunavestire, știi, suflete al meu cum au fost blestemate ; teme-te de pildă, să nu te faci ca acelea ; pe care asemănîndu-le Stăpînul cu Sodoma, pînă la iad le-a osîndit.

Să nu te arăți, o suflete al meu, mai rău pentru deznădăjduire, auzind credința cananeencei, pentru care cu cuvîntul lui Dumnezeu s-a tămăduit fiica ei. Strigă din adîncul inimii, ca și aceea lui Hristos : Fiul lui David, mîntuiește-mă și pe mine.

Milostivește-Te, mîntuiește-mă Fiul lui David, miluiește-mă, Cel ce ai tămăduit cu cuvîntul Tău pe cei îndrăciți, și glasul cel milostiv, ca și tîlharului, grăiește-mi : Amin zic ție, cu Mine vei fi în rai, cînd voi veni întru slava Mea.

Un tîlhar Te-a hulit ; un tîlhar ca Dumnezeu Te-a cunoscut. Că amîndoi împreună pe cruce erau spînzurați. Dar, o mult-Îndurate! Ca și tîlharului celui credincios, care Te-a cunoscut pe Tine Dumnezeu, deschide-mi și mie ușa slăvitei Tale împărății.

Făptura s-a mîhnit văzîndu-Te răstignit; munții și pietrele de frică

s-au despicat, pămîntul s-a cutremurat și iadul s-a golit ; și s-a întunecat lumina zilei, văzîndu-Te pe Tine, Iisuse, cu trupul pe Cruce pironit.

Roade vrednice de pocăință nu cere de la mine ; că tăria mea întru mine a lipsit. Dăruiește-mi inimă pururea umilită, și sărăcie duhovnicească ; ca să-Ți aduc acestea ca o jertfă primită, Unule, Mîntuitorule.

Judecătorul meu și cunoscătorule, Cel ce va să vii iarăși cu îngerii să judeci lumea toată ; atunci văzîndumă cu ochiul Tău cel blînd, să Te milostivești și să mă miluiești, Iisuse, pe mine care am greșit mai mult decît toată firea omenească.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi !

Toate cetele îngerești și adunările omenești le-ai uimit cu viața ta cea minunată ; ca cei fără de trup vieţuind și firea covîrșind ; pentru care ca și cum ai fi fost fără materie, te-ai suit cu picioarele pe apă, Marie, și Iordanul ai trecut.

Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi !

Fă milostiv pe Ziditorul pentru noi, cei ce te lăudăm pe tine, Cuvioasă Maică, să ne izbăvească de răutăți și de necazurile care ne împresoară. Ca izbăvindu-ne din încercări, să mărim neîncetat pe Domnul, Cel ce te-a slăvit pe tine.

Cuvioase Părinte Andrei, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi !

Andrei cinstite și Părinte de trei ori fericite, păstorul Cretei, nu înceta rugîndu-te pentru cei ce te laudă, ca să ne izbăvim de toată mînia, necazul și stricăciunea, și de greșeale de neînchipuit, noi cei care cinstim pururea pomenirea ta cu credință.

Slavă..., a Treimii :

Treime de o ființă, Unime în trei ipostasuri, pe Tine Te lăudăm ; pe Tatăl slăvind, pe Fiul slăvind și Duhului închinîndu-ne, unui Dumnezeu într-o fire cu adevărat ; viață și vieți, împărăției celei fără de sfîrșit.

Și acum..., a Născătoarei :

Cetatea ta păzește-o, Preacurată Născătoare de Dumnezeu ; că în tine aceasta cu credință împărățind, în tine se și întărește, și prin tine biruind, înfrînge toată încercarea, dezarmează pe vrăjmași și îndreptează pe supușii ei.

Și iarăși irmosul : Nașterea zămislirii celei...

Luminînd glasului, de trei ori.

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, de două ori, glasul al 8-lea :

Căzînd în căile cele tîlhărești, suflete al meu, greu te-ai rănit de păcatele tale, dîndu-te vrăjmașilor celor nebuni ; ci avînd vreme acum cu umilință strigă : Nădejdea celor fără de nădejde, viața celor deznădăjduiți, Mîntuitorule, ridică-mă și mă mîntuiește.

A mucenicilor :

Cu platoșa credinței îmbrăcîndu-vă bine și cu chipul Crucii întrarmîndu-vă, ostași puternici v-ați arătat; tiranilor bărbătește ați stat împotrivă, și înșelăciunea diavolului ați surpat ; biruitori făcîndu-vă, cununilor v-ați învrednicit. Rugați-vă totdeauna pentru noi, ca să mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Primeşte graiurile robilor tăi, Preacurată Fecioară Născătoare de Dumnezeu, şi te roagă neîncetat, să se dăruiască nouă dezlegare de păcate şi pace.

Şi se citeşte şi Ceasul întîi, fără Catismă.

După Sfinte Dumnezeule... se zice la toate Ceasurile Condacul : Suflete al meu, suflete al meu...

La Ceasul al treilea, Catisma a noua, iar la Ceasul al şaselea, Catisma a zecea.

LA CEASUL AL ŞASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 6-lea :

Îndurate, îndelung-Răbdătorule, Atotputernice Doamne, trimite mila Ta peste poporul Tău.

Slavă..., Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Domnul împărăţeşte ! Să se bucure pămîntul (ps. 96,1).

Stih : Să se veselească insule multe (ps. 96,1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(XLII, 5—16)

Aşa grăieşte Domnul cel Atotputernic, Care a făcut cerurile şi le-a întins, Care a întărit pămîntul şi cele de pe el, Care a dat suflare poporului de pe el şi duh celor ce umblă pe întinsul lui: «Eu, Domnul, te-am chemat întru dreptatea Mea şi te-am luat de mînă şi te-am ocrotit şi te-am dat ca legămînt al poporului Meu, spre luminarea neamurilor ; ca să deschizi ochii celor orbi, să scoţi din temniţă pe cei robiţi şi din adîncul închisorii pe cei ce locuiesc întru întuneric. Eu sînt Domnul şi acesta este numele Meu. Nu voi da nimănui slava Mea şi nici chipurilor cioplite cinstirea Mea». Cele proorocite altădată s-au împlinit şi altele mai noi vă vestesc ; înainte ca să ia fiinţă vi le dau de ştire. Cîntaţi Domnului cîntare nouă, cîntaţi în strune laudele Lui pînă la marginile pămîntului ! Marea să se zbuciume cu tot ce este în ea, ostroavele şi locuitorii lor ! Pustiul şi cetăţile lui să înalţe glas, şi satele în care are sălaş Chedar ! Locuitorii din Sela să chiuie de veselie ; şi din vîrfurile munţilor să strige de bucurie! Să preaslăvească pe Domnul şi lauda Lui s-o vestească în depărtatele ostroave. Domnul iese ca un viteaz, ca un războinic Îşi aprinde rîvna Lui; strigă puternic, un strigăt de război. Împotriva vrăjmaşilor Lui El luptă ca un viteaz ! Tăcut-am multă vreme, stat-am liniştit şi mi-am stăpînit tăcerea ; acum, ca o femeie care naşte voi suspina, voi striga şi voi răsufla ! Munţii îi voi pustii, la fel şi dealurile, toată verdeaţa lor o voi usca ; pîraiele le voi preface în văi uscate şi bălţile fără apă le voi lăsa. Îndrepta-voi pe cei orbi pe drumuri pe care nu le cunosc, pe poteci neştiute îi voi povăţui; întunericul îl voi preface înaintea lor în lumină şi povîrnişurile în cîmpii întinse. Acestea sînt făgăduinţele Mele pe care le voi împlini şi cu vederea nu le voi trece.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Cîntaţi Domnului cîntare nouă, că lucruri minunate a făcut Domnul ; mîntuitu-l-a pe el dreapta Lui (ps. 97,1—2).

Stih : Văzut-au toate marginile pămîntului mîntuirea Dumnezeului nostru (ps. 97, 5).

La ceasul al nouălea, Catisma a unsprezecea.

VINERI

în a cincea săptămînă a Sfîntului şi Marelui Post

LA VECERNIE, JOI SEARA

După Psalmul cel începător, se citeşte în locul Catismei a optsprezecea, Catisma a douăsprezecea.

Şi se toacă mai devreme, pentru osteneala privegherii ce a fost.

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 şi se cîntă stihirile zilei, glasul al 8-lea :

Însuşi glasul :

Însumi de voia mea m-am dezbrăcat de podoaba virtuţilor, pentru neascultarea mea cea dintîi; iar acum m-am îmbrăcat iarăşi în aceasta prin pogorîrea Ta la mine, Cuvinte al lui Dumnezeu ; că nu m-ai trecut cu vederea, pe mine cel rănit de cumplitele patimi, şi călcat în cale ca de nişte tîlhari ; ci cu puterea Ta cea tare ajutîndu-mă, m-ai învrednicit de ajutorul Tău, mult-Milostive (de două ori).

A mucenicilor :

Mucenicii Domnului tot locul sfinţiţi şi toată boala tămăduiţi ; şi acum rugaţi-vă, să se izbăvească sufletele noastre din cursele vrăjmaşului, rugămu-vă.

Alte Stihiri, glasul 1 :

Podobie : Prealăudaţilor mucenici...

Pironindu-Te, Doamne, pe Cruce, ai rupt zapisul lui Adam cu dumnezeiasca suliţă ; pentru aceasta rupe legăturile mele, Cuvinte, ca să jertfesc Ţie cu credinţă jertfă de laudă, bucurîndu-mă ; că am aflat acum vremea cea bineprimită a postului, pe care ai arătat-o spre mîntuirea tuturor.

Luminîndu-se Moise oarecînd cu lumina postului, a văzut slava lui Dumnezeu. Acestuia rîvnind, smeritul meu suflet, cinsteşte cu faptele postului şi ale rugăciunii pe Cel ce Şi-a întins palmele pe Cruce pentru tine, din bunătatea Sa ; ca să dobîndeşti desfătarea cea dumnezeiască.

Altă stihiră, glasul al 6-lea :

Podobie : Cu Arhanghelii să cîntăm...

Închinîndu-ne, Hristoase, Crucii Tale celei făcătoare de viaţă, pentru bunătatea Ta spre noi, cea nespusă şi nemăsurată ; şi cu ea luminîndune sufletele, Te lăudăm neîncetat, rugîndu-Te să săvîrşim curgerea postului cu veselie şi cu bucurie ; şi să ajungem să lăudăm Patimile Tale, Doamne, prin care ne-ai mîntuit pe noi.

Şi patru stihiri din Minei.

Slavă..., Şi acum..., a Crucii, a Născătoarei:

IEŞIRE, Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 7-lea :

Înălţaţi pe Domnul Dumnezeul nostru şi vă închinaţi aşternutului picioarelor Lui, că sfînt este (ps. 98,5).

Stih : Domnul împărăţeşte : să tremure popoarele (Ps. 98, 1).

De la Facere, citire :

(XVIII, 20—33)

Zis-a deci Domnul : «Strigarea Sodomei şi a Gomorei e mare, şi păcatul lor cumplit de greu. Pogorî-Mă-voi deci să văd dacă faptele lor sînt cu adevărat aşa cum s-a suit pînă la Mine strigarea împotriva lor, iar de nu, să ştiu». De acolo doi din Oamenii aceia plecînd, S-au îndreptat spre Sodoma, în vreme ce Avraam stătea încă înaintea Domnului. Şi apropiin-

du-se Avraam, a zis : «Pierde-vei oare pe cel drept ca și pe cel păcătos, încît să se întîmple celui drept ce se întîmplă celui nelegiuit ? Poate în cetatea aceea să fie cincizeci de drepți : pierde-i-vei, oare, și nu vei cruța tot locul acela pentru cei cincizeci de drepți, de se vor afla în cetate ? Nu se poate ca Tu să faci una cu asta și să pierzi pe cel drept ca și pe cel fără de lege și să se întîmple celui drept ce se întîmplă celui necredincios ! Departe de Tine una ca asta ! Judecătorul a tot pămîntul , va face, oare, nedreptate?». Zis-a Domnul : «De se vor găsi în cetatea Sodomei cincizeci de drepți voi cruța pentru ei toată cetatea și tot locul acela». Și, răspunzînd, Avraam a zis : «Iată, cutez să vorbesc Stăpînului meu, eu, care sînt pămînt și țărînă ! Poate că lipsesc cinci din cincizeci de drepți ; poate să fie numai patruzeci și cinci ; pentru lipsa a cinci pierde-vei, oare, toată cetatea?». Zis-a Domnul: «Nu o voi pierde de voi găsi acolo patruzeci și cinci de drepți». Și a adăugat Avraam să grăiască Domnului și a zis : «Dar de se vor găsi acolo numai patruzeci de drepți?». Și Domnul a zis : «Nu o voi pierde pentru cei patruzeci». Și a zis iarăși Avraam : «Să nu se mînie Stăpînul meu de voi mai grăi : Dar de se vor găsi acolo numai treizeci de drepți». Zis-a Domnul : «Nu o voi pierde de voi găsi acolo treizeci». Și a zis Avraam : «Iată, mai cutez să vorbesc Stăpînului meu ! Poate că se vor găsi acolo numai douăzeci de drepți». Răspuns-a Domnul : «Nu o voi pierde pentru cei douăzeci». Și a mai zis Avraam : «Să nu se mînie Stăpînul meu de voi mai grăi încă o dată : «Dar de se vor găsi acolo numai zece drepți?». Iar Domnu i-a zis: «Pentru cei zece nu o voi pierde». Și terminînd Domnul de a mai grăi cu Avraam, S-a dus, iar Avraam s-a întors la locul său.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Strigați Domnului tot pămîntul (ps. 99,1).

Stih : Slujiți Domnului cu veselie (ps 99, 1).

De la Pilde, citire :

(XVI, 16 — XVII, 16)

Dobîndirea înțelepciunii este mai bună decît aurul, iar cîștigarea priceperii este mai de preț decît argintul. Calea celor drepți este ferirea de rău; numai acela care ia aminte la mersul lui își păzește sufletul său. Înaintea prăbușirii merge trufia și semeția înaintea căderii. Mai bine să fii smerit cu cei smeriți, decît să împarți prada cu cei mîndri. Cel care ia aminte la cuvînt află fericirea, iar cel ce se încrede în Domnul este fericit. Cel ce este înțelept se cheamă priceput ; dulceața cuvintelor de pe buzele lui înmulțește știința. Înțelepciunea este un izvor de viață pentru cine o are ; pedeapsa celui nebun e nebunia. Inima celui înțelept dă înțelepciune gurii lui și pe buzele sale sporește știința. Cuvintele frumoase sînt un fagure de miere, dulceață pentru suflet și tămăduire pentru oase. Multe căi i se par bune omului, dar la capătul lor, încep căile morții. Foamea îndeamnă pe lucrător la muncă, fiindcă gura lui îl silește. Omul viclean pregătește nenorocirea și pe buzele lui este ca un foc arzător. Omul cu gînd rău aține ceartă, și defăimătorul desparte pe prieteni. Omul asupritor amăgește pe prietenul său și-l îndreaptă pe un drum care nu-i bun. Cel care închide din ochi născocește viclenii; cine își mușcă buzele a și săvîrșit răul. Bătrînețea este o cunună strălucită ; ea se află mergînd pe calea cuviosiei. Cel încet la mînie e mai de preț decît un viteaz, iar cel ce își stăpînește duhul este mai de preț decît cuceritorul unei cetăți. Se aruncă sorții în pulpana hainei, dar hotărîrea toată vine de

la Domnul... Mai bună este o bucată de pîine uscată în pace, decît o casă plină cu carne de jertfe, dar cu vrajbă. Un slujitor înțelept e mai presus decît un fecior aducător de rușine; acela va împărți moștenirea cu frații. În topitoare se lămurește argintul și în cuptor aurul, dar cel ce încearcă inimile este Domnul. Făcătorul de rele ia aminte la buzele nedrepte, mincinosul pleacă urechea la limba cea rea. Cel ce-și bate joc de sărac defaimă pe Ziditorul lui; cel ce se bucură de o nenorocire nu va rămîne nepedepsit. Cununa bătrînilor sînt nepoții, iar mărirea fiilor sînt părinții lor. Nebunului nu-i sînt dragi cuvintele alese, cu atît mai mult unui om de seamă vorbele mincinoase. Piatră nestemată este darul în ochii celui ce-l are, oriunde se întoarce (totul) îi merge în plin. Cel ce tăinuiește un păcat caută prietenie, iar cine scoate la iveală un lucru (uitat) desparte pe prieteni. Certarea înrîurește mai adînc pe omul înțelept, decît o sută de lovituri pe cel nebun. Omul rău ațîță răzvrătirea; pentru aceasta un sol aprig va fi trimis împotriva lui. Mai degrabă să întîlnești o ursoaică lipsită de puii ei, decît un nebun în nebunia lui. Cel ce răsplătește cu rău pentru bine nu va vedea depărtîndu-se nenorocirea din casa lui. Începutul unei certe e ca slobozirea apei (dintr-un iezer); înainte de a se aprinde, dă-te la o parte! Cel care achită pe cel vinovat și cel ce osîndește pe cel drept, amîndoi sînt urîciune înaintea Domnului. Ce folos aduc banii în mîna celui nebun? Ar putea dobîndi înțelepciune, dar nu are pricepere.

Și cealaltă rînduială a Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite, la care se împărtășesc cei vrednici cu Sfintele Taine ale lui Hristos.

Se cuvine a ști:

Că de se va întîmpla sărbătoarea Bunei-vestiri în această zi, să se mute Canonul mare și să se cînte mai înainte, luni seara; iar praznicul să se cînte în această zi neschimbat, precum se arată la litera M.

VINERI DIMINEAȚA

Cîntările treimice ale glasului de rînd. Apoi Catisma a treisprezecea, a paisprezecea și a cincisprezecea.

După întîia Catismă, se zic Sedelnele Crucii, din Octoih, precum și a Născătoarei de Dumnezeu.

După a doua Catismă, se zice această Sedealnă, glasul 1:

Podobie: Mormîntul Tău, Mîntuitorule...

Întinsu-Ți-ai Hristoase, palmele pe lemn, vindecînd rana lui Adam cu rănile Tale. Pentru aceasta Te rog, vindecă rănile mele, pe care le-a pus în sufletul meu înșelătorul, și mă învrednicește a sluji Ție, Mîntuitorule, cu rugăciune și cu post.

Slavă..., tot aceasta,

Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Văzîndu-Te, Hristoase, Maica Ta cea cu totul fără prihană întins pe Cruce mort, a strigat: Fiul meu, Cel fără început împreună cu Tatăl și cu Duhul, ce este această rînduială a Ta nespusă, prin care ai mîntuit, Îndurate, zidirea mîinilor Tale cele preacurate?

După a treia Catismă, Sedealna, glasul al 6-lea:

Podobie: Nădejdea cea bună a lumii...

Cruce, păzitoarea lumii, îngrozirea demonilor, învrednicește-ne a trece restul postului cu cunoștință curată, pe noi cei ce te avem în toată vremea folositoare nebiruită, îndreptînd sufletele noastre înaintea lui Hristos, lemn binecuvîntat!

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Fecioară curată și cinstită, mărirea îngerilor, cînd ai stat înaintea Crucii Fiului și Dumnezeului tău, nesuferind a vedea ocările vrăjmașilor ai strigat cu durere, ca o maică : Cum rabzi, o Iubitorule de oameni, amenințările tuturor ? Slavă îndelung-răbdării Tale.

Psalmul 50.

TRICÎNTAREA

Alcătuire a lui Iosif.

Se citește Cîntarea a cincea din Psaltire.

Cîntarea a 5-a, glasul 1 :

Irmos : Cel ce ai luminat...

Cel ce ai întins cerul ca o piele, Ți-ai întins palmele pe Cruce, Preabunule Iisuse. Pentru aceasta mă rog Ție : milostivește-Te spre mine cel întins de bîntuielile vrăjmașului.

Adormit-ai pe Cruce Iisus Preabunule, dîndu-ne privegherea mîntuirii, nouă celor ce zăceam întru pierderea cea mai de jos, Doamne. Pentru aceasta pe Tine cu credință Te slăvim.

Învrednicește, Mîntuitorule, pe robii Tăi, ca luminîndu-se cu lumina inimii, să vadă ziua Patimii Tale, și purtătoarea de viață Învierea Ta, lăudînd puterea împărăției Tale.

A Născătoarei :

Văzîndu-Te pe Cruce ridicat, Preacurata s-a tînguit, fiind rănită la inimă, și a zis : pentru milostivirea îndurărilor Tale, Doamne, ai răbdat patimi, dăruind nepătimire tuturor.

Altă Tricîntare

Alcătuire a lui Teodor, glasul al 6-lea :

Irmos : Dis-de dimineață...,

Pe Cruce au întins și au pironit iudeii mîinile Tale, Iubitorule de oameni, împungînd și coasta Ta cu sulița ; și toate le-ai suferit, Hristoase, ca să ne mîntuim noi.

Prin mîncarea din lemn a murit oarecînd Adam, iar prin lemnul Crucii iarăși a aflat viața, prin care, Îndurate, se îndulcește iarăși cu desfătarea înlăuntrul raiului.

Slavă..., a Treimii :

Unime prin fire Treime, Te laud pe Tine, Unitate fără început, nezidită, stăpînitoare și împărătitoare și prea desăvîrșită, pe Dumnezeu, lumină și viață, și Făcătorul lumii.

Și acum..., a Născătoarei :

Întru nașterea ta cea mai presus de fire curată, legile firii prin tine lămurit se dezleagă ; că fără de sămînță ai născut pe Dumnezeu, Cel ce S-a născut din Tatăl mai înainte de veci.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cinstesc Crucea, sulița și piroanele Tale, Stăpîne, că prin ele ne-ai liberat din stricăciune, cu patima Ta, Hristoase, făcîndu-ne nemuritori.

Irmosul :

Dis-de-dimineață. Iubitorule de «oameni, mă rog, luminează-mă și «mă îndreptează la poruncile Tale, «și mă învață, Mîntuitorule, să fac «voia Ta».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Minunea cea mai presus de fire...

Distrus-ai, Mîntuitorule, bolduri vicleanului, pironindu-Te pe lemn cu piroane ; cu cunună de spini Te-ai încununat cu ocară, dezrădăcinînd spinii călcării de poruncă. Pentru aceasta cîntînd, strigăm: Bine să cuvinteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînalțe întru toți vecii.

Întinsu-Ți-ai, Hristoase, pe Cruce palmele, adunînd neamul omenesc

spre cunoştinţa Ta; şi ai primit a fi împunsă cu sulița coasta Ta, izvorînd izvorul mîntuirii, nouă celor ce cîntăm: să binecuvinteze toată făptura pe Domnul, şi să-L preaînalţe întru toţi vecii.

Cu izvoarele milostivirii Tale, Îndurate, curăţeşte-mi inima mea cea întinată cu muşcarea păcatului; şi mă învredniceşte, Hristoase Iisuse, a izvorî rîuri de umilinţă, ca să strig Ţie: să binecuvinteze toată făptura pe Domnul, şi să-L preaînalţe întru toţi vecii.

A Născătoarei:

Năstrapă dumnezeiască te cunoaştem pe tine, Fecioară, care ai avut întru tine mana cea preacinstită a Dumnezeirii; chivot, masă, sfeşnic, scaun al lui Dumnezeu, palat şi pod, care duce la viaţa cea dumnezeiască pe cei ce cîntă: să binecuvinteze toată făptura pe Domnul, şi să-L preaînalţe întru toţi vecii.

Altă Tricîntare

Irmos: Urmînd cîntării tinerilor...

Hristos se răstigneşte, şi eu viețuind, cînt împreună cu tinerii: binecuvîntaţi lucrurile Domnului pe Domnul, şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Lumea, izbăvindu-se de stricăciune prin răstignirea Ta, cîntă împreună cu tinerii: binecuvîntaţi lucrurile Domnului pe Domnul, şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Treime deopotrivă slăvită, Unime de o fiinţă, Părinte şi Fiule şi Duhule, mîntuieşte-mă pe mine care cu credinţă Te laud pe Tine şi Te preaînalţ întru toţi vecii.

Şi acum..., a Născătoarei:

Mă închin naşterii curatei Născătoare de Dumnezeu, cîntînd împreună cu tinerii: Binecuvîntaţi lucrurile Domnului pe Domnul, şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Laud Crucea Ta, Mîntuitorule, prin care m-am mîntuit, cîntînd împreună cu tinerii: Binecuvîntaţi lucrurile Domnului pe Domnul, şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Urmînd cîntării tinerilor, strig împreună cu dînşii: binecuvîntaţi lucrurile Domnului pe Domnul, şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii».

Cîntarea a 9-a:

Irmos: Chipul naşterii Tale, celei curate...

Văzut-a Ilie pe Domnul în preauşoara adiere, subţiindu-şi mai înainte trupul cu adăugirea rugăciunilor şi cu postul; căruia rîvnind, suflete al meu, leapădă grosimea desfătărilor, ca să vezi pe Cel dorit.

Înălţînd mai înainte Moise şarpele pe lemn, Mîntuitorule, a închipuit înălţarea Ta cea de pe Cruce, Preabunule; prin care ai vindecat de veninul răutăţii şarpelui toate neamurile, care se închină Ţie.

În groapa trîndăviei zăcînd, şi avînd piatra nepriceperii, neînţelegînd, Mîntuitorule, cuvîntul Tău cel pururea viu, şi nesimţind frica Ta, milostiveşte-Te şi mă mîntuieşte cu mila Ta, mult-Îndurate.

A Născătoarei:

Stăpînă, care eşti mai presus de toţi, arată mai presus de răutatea patimilor, pe cel care te slăveşte pe tine, cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, şi care laudă naşterea ta ce se cinsteşte cu necuprinderea de minte, Preacurată de Dumnezeu dăruită.

Altă Tricintare

Irmos : Naşterea din zămislirea...

Te răstigneşti şi pe mine mă mîntuieşti ; mori şi pe mine mă înviezi ; o, ce milostivire ! O, iubirea Ta de oameni ! Cine a văzut, cine a auzit, Stăpînul să ia moarte văzută pentru robi ? Drept aceasta, laudă fie nespusei bunătăţii Tale, Doamne.

Soarele a apus dacă Te-a văzut răstignit. Cum n-ar fi apus, văzînd ocara Făcătorului său ? Ba încă şi toată făptura clătinîndu-se, împreună cu răstignitorii a strigat : Tu eşti Dumnezeul tuturor !

Slavă..., a Treimii :

Unule Născătorule al Unuia, Părinte al Fiului celui Unul-Născut şi Unule al Unuia, lumină şi raza luminii, şi unule Duhule Sfinte, numai al unuia Dumnezeu, Care eşti cu adevărat Domn al Domnului ; o, Treime Unime sfîntă, mîntuieşte-mă pe mine cel ce grăiesc despre Dumnezeirea Ta.

Şi acum..., a Născătoarei :

Minunea naşterii tale mă uimeşte, ceea ce eşti cu totul fără prihană : cum ai zămislit fără de sămînţă pe Cel necuprins ? Spune cum ai rămas fecioară, după ce ai născut ca o maică ? Acest lucru care este mai presus de fire, cu credinţa primindu-l, Celui ce S-a născut te închină, căci cîte voieşte le şi poate.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Pentru noi au răbdat patimă toate mădularele Tale : capul, pumni; obrazul, palme ; mîinile, piroane şi coasta, suliţă şi mai ales Crucea. Slavă nespusei Tale milostiviri, Mîntuitorul nostru.

Irmosul :

Naşterea din zămislirea cea fără «de sămînţă este netîlcuită, rodul «Maicii celei fără de bărbat este ne«stricat ; că naşterea lui Dumnezeu «înnoieşte firile. Pentru aceasta pe «tine toate neamurile, ca pe o mai«că mireasă a lui Dumnezeu, cu «dreaptă credinţă te mărim».

Lumininda glasului de rînd, de trei ori.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, de două ori, glasul al 8-lea :

Cel ce ai fost pironit împreună cu tîlharii pe Cruce, Hristoase Dumnezeule, şi cu rana Ta ai tămăduit firea omenească, nu mă trece cu vederea pe mine, care am căzut între tîlharii, ce lucrează asupra minţii şi între duhurile cele fără de trup ; am fost dezbrăcat de virtute de ei şi rău rănit, şi nu pot să fiu tămăduit de nici unul dintre cuvioşi ; căci sînt pe jumătate mort, avînd prea scurt rest de viaţă, singură nădejdea mea fiind în Tine, Cel ce dai viaţă morţilor, dar leagă-mi rănile, picurîndu-mi bunătatea Ta, Unule, Iubitorule de oameni.

A mucenicilor :

Ce vă vom numi pe voi, sfinţilor? Heruvimi, că întru voi S-a odihnit Hristos ? Serafimi, că neîncetat L-aţi slăvit pe El ? Îngeri, că de trup v-aţi lepădat ? Puteri, că lucraţi cu minunile ? Multe sînt numirile voastre şi mai mari sînt darurile ; rugaţi-vă să se mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., Şi acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Podobie : O, preaslăvită minune...

O, preaslăvită minune ! O, taină nouă ! O, lucrare înfricoşătoare ! a zis Fecioara, dacă Te-a văzut răstignit pe Cruce, în mijlocul a doi tîlhari, pe Tine, pe Care Te-a născut fără durere şi fără stricăciune ; cum Te-a pironit pe Cruce mulţimea cea fără de lege şi nemulţumitoare, inima mea, Iisuse preadulce !

La Ceasul întîi, Catismă nu este ; la Ceasul al treilea, Catisma a nouăsprezecea, iar la Ceasul al şaselea, Catisma a douăzecea.

LA CEASUL AL ŞASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 6-lea :

Prealăudat eşti, Hristoase, Dumnezeul nostru, Cel ce faci pămîntul să se clatine, ca să se întoarcă şi să se mîntuiască cei ce locuiesc pe el ; şi iarăşi îl aşezi, pentru bunătatea Ta şi pentru nespusa Ta milostivire. Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.

Slavă..., Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Mila şi judecata Ta voi cînta Ţie, Doamne (ps. 100,1).

Stih : Cînta-voi şi voi merge, cu pricepere, în cale fără prihană (ps. 100,2).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(XLV, 11—18)

Aşa zice Domnul, Sfîntul lui Israel şi Ziditorul său : «Îndrăzniţi voi oare să Mă întrebaţi despre cele viitoare şi să daţi poruncă lucrului mîinilor Mele ? Eu am făcut pămîntul, şi omul de pe el Eu l-am zidit. Eu cu mîinile am întins cerurile şi la toată oştirea lor Eu îi dau poruncă. Eu l-am ridicat întru dreptatea Mea şi toate căile lui le voi netezi. El va zidi cetatea Mea şi va libera pe robii Mei, fără răscumpărare şi fără daruri», zice Domnul Savaot. Aşa zice Domnul : «Bogăţiile Egiptului şi cîştigurile Etiopiei şi ale Sabeenilor celor înalţi la stat vor trece la tine şi ai tăi vor fi ; în lanţuri îţi vor sluji ţie şi vor cădea înaintea ta şi rugîndu-se ţie vor zice : «Numai tu ai un Dumnezeu tare, şi nu este alt Dumnezeu afară de El. Cu adevărat Tu eşti Dumnezeu ascuns, Dumnezeul lui Israel Cel izbăvitor. Cei care se aprindeau împotriva Ta vor fi ruşinaţi şi umiliţi, făcătorii de idoli se vor face de rîs. Israel va fi izbăvit de Domnul cu mîntuire veşnică. Voi nu veţi fi ruşinaţi, nici umiliţi în vecii vecilor!». Că aşa zice Domnul, Care a făcut cerurile.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Doamne, auzi rugăciunea mea, şi strigarea mea la Tine să ajungă (ps. 101,1).

Stih : Să nu întorci faţa Ta de la mine ; în orice zi mă necăjesc, pleacă spre mine urechea Ta (ps. 101,2).

La Ceasul al nouălea, Catismă nu este.

SÎMBĂTĂ

în a cincea săptămînă a Sfîntului şi Marelui Post.

LA VECERNIE, VINERI SEARA

După Psalmul de seară cel obişnuit, se citeşte Catisma a optsprezecea.

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 şi se cîntă stihira zilei, glasul al 6-lea :

Însuşi glasul :

Ieşind din dumnezeieştile Tale porunci ca din Ierusalim, şi ajungînd la patimile Ierihonului, tîrîndu-mă de deşarta slavă a grijilor celor lumeşti, am căzut între tîlharii gîndurilor. Dezbrăcîndu-mă aceia de veşmîntul harului înfierii, zac în răni ca şi cum aş fi fără suflare. Preotul trecînd şi văzîndu-mi căderea, nu m-a luat în seamă ; levitul şi el, îngreţoşîndu-se, a trecut pe alăturea. Iar Tu, Doamne, Cel ce

Te-ai întrupat din Fecioară în chip de negrăit, prin vărsarea mîntuitorului sînge și a apei ce s-a vărsat de bunăvoie din coasta Ta, picurînd ca niște untdelemn, Hristoase Dumnezeule, peste rănile mele, înfășură-le cu legături, rînduiește-mă în ceata cerească, ca un milostiv (de două ori.)

A mucenicilor :

Mucenicii Tăi, Doamne, nu s-au lepădat de Tine, nici s-au depărtat de la poruncile Tale ; pentru rugăciunile lor, miluiește-ne pe noi.

După acestea, se cîntă trei stihiri ale Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, făcîndu-le pe 7, glasul al 6-lea :

Podobie : Toată nădejdea punîndu-și...

Sfatul cel mai înainte de veci descoperindu-l ție, Fecioară, Gavriil a stat înaintea ta, închinîndu-se și zicînd : Bucură-te, pămîntul cel nesemănat ! Bucură-te, rugul cel nears! Bucură-te, adîncul cel cu anevoie a se vedea ! Bucură-te, podul care ne trece la ceruri, și scara cea înaltă pe care a văzut-o Iacov ! Bucură-te, dumnezeiască năstrapă cu mană ! Bucură-te, dezlegarea blestemului ! Bucură-te, chemarea lui Adam, Domnul este cu tine ! (de trei ori).

Te arăți mie ca un om, zis-a curata Fecioară către Arhanghel ; și cum vestești graiuri mai presus de om ? Zis-ai că va fi Dumnezeu cu mine, și Se va sălășlui în pîntecele meu ; dar cum voi fi sălaș desfătat, spune-mi, și loc de sfințire Celui ce este mai presus de heruvimi ? Nu mă amăgi cu înșelăciune ; că n-am cunoscut plăcere și sînt necunoscătoare de nuntă ; deci cum voi naște prunc ? (de două ori).

Dumnezeu unde voiește, se biruiește rînduiala firii, zis-a cel fără de trup, și se săvîrșesc cele ce sînt mai presus de fire ; crede cuvintelor mele cele adevărate, Preasfîntă și fără prihană. Iar ea a strigat : Fie mie acum după cuvîntul tău și voi naște pe Cel fără de trup, Care va lua trup din mine ; ca prin această unire să ridice ca un puternic pe om la vrednicia cea dintîi (de două ori).

Slavă..., Și acum..., glasul al 2-lea :

Alcătuire a lui Teofan.

Taina cea din veci se descoperă astăzi, și Fiul lui Dumnezeu, fiu omului Se face ; ca luînd ce este mai rău, să-mi dea mie ce este mai bun. Amăgitu-s-a de demult Adam, poftind să fie Dumnezeu și n-a fost. Iar Dumnezeu Se face om, ca să facă pe Adam Dumnezeu. Să se veselească făptura și să salte firea, că Arhanghelul stă cu frică înaintea Fecioarei și îi aduce bucurie împotriva întristării. Cel ce Te-ai făcut om pentru milostivirea milei, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

IEȘIRE: Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Îndurat și milostiv este Domnul, îndelung-Răbdător și mult-Milostiv (ps. 102,8).

Stih : Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul și toate cele dinlăuntrul meu, numele cel sfînt al Lui (Ps. 102, 1).

De la Facere, citire :

(XXII, 1—18)

După acestea, Dumnezeu a încercat pe Avraam și i-a zis : «Avraame, Avraame!». Iar el a răspuns: «Iată-mă!». Și Dumnezeu i-a zis: «Ia pe fiul tău, pe Isaac, pe unicul tău fiu, pe care-l iubești, și du-te în pămîntul Moria și adu-l acolo ardere de tot pe un munte, pe care ți-l voi arăta Eu». Sculîndu-se deci Avraam dis-de-dimineață, a pus samarul pe asinul său și a luat cu sine două slugi și pe Isaac, fiul său ; și tăind lemne pentru jertfă, s-a ridicat și a plecat la locul de care-i grăise Dumnezeu. Iar a treia zi, ridicîndu-și Avraam ochii, a văzut în depărtare

locul acela. Atunci a zis Avraam slugilor sale: «Rămîneți aci cu asinul, iar eu și copilul ne ducem pînă acolo și, închinîndu-ne, ne vom întoarce la voi». Luînd deci Avraam lemnele cele pentru jertfă, le-a pus pe umerii lui Isaac, fiul său; iar el a luat în mîini foc și cuțitul și s-au dus amîndoi împreună. Atunci a grăit Issac lui Avraam, tatăl său, și a zis: «Tată!». Iar acesta a răspuns: «Ce este, fiul meu?». Zis-a Isaac: «Iată, foc și lemne avem; dar unde este oaia pentru jertfă?». Avraam însă a răspuns: «Fiul meu, va îngriji Dumnezeu de oaia jertfei Sale!». Și s-au dus mai departe amîndoi împreună. Iar dacă au ajuns la locul de care-i grăise Dumnezeu, a ridicat Avraam acolo jertfelnic, a așezat lemne pe el și, legînd pe Isaac, fiul său, l-a pus pe jertfelnic, deasupra lemnelor. Apoi și-a întins Avraam mîna și a luat cuțitul, ca să junghie pe fiul său. Atunci îngerul Domnului a strigat către el din cer și a zis: «Avraame, Avraame!». Răspuns-a acesta: «Iată-mă!». Iar îngerul a zis: «Să nu-ți ridici mîna asupra copilului, nici să-i faci vreun rău, căci acum cunosc că te temi de Dumnezeu, și pentru Mine n-ai cruțat nici pe singurul fiu al tău». Și ridicîndu-și Avraam ochii, a privit, și iată la spate un berbec încurcat cu coarnele într-un tufiș. Și, ducîndu-se, Avraam a luat berbecul și l-a adus jertfă în locul lui Isaac, fiul său. Avraam a numit locul acela Iahve-Ire, adică, Dumnezeu poartă de grijă și de aceea se zice astăzi: «În munte Domnul Se arată». Și a strigat a doua oară îngerul Domnului din cer către Avraam și i-a zis: «Juratu-M-am pe Mine Însumi, zice Domnul, că de vreme ce ai făcut aceasta și n-ai cruțat nici pe singurul tău fiu pentru Mine, de aceea te voi binecuvînta cu binecuvîntarea Mea, și voi înmulți foarte neamul tău, ca să fie ca stelele cerului și ca nisipul de pe țărmul mării și va stăpîni neamul tău cetățile neprietenilor săi; și se vor binecuvînta prin neamul tău toate popoarele pămîntului, pentru că ai ascultat glasul Meu».

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Cît s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate cu înțelepciune le-ai făcut (ps. 103,25).

Stih: Binecuvintează, suflete al meu pe Domnul, Doamne, Dumnezeul meu mărîtu-Te-ai foarte (ps. 103,1).

De la Pilde, citire:

(XVII, 17 — XVIII, 5)

Prietenul (adevărat) iubește în orice vreme, iar în nenorocire el e ca un frate. Omul fără pricepere se prinde prin dărnicia mîinii lui; el se pune chezaș pentru aproapele lui. Cine iubește certurile, iubește păcatul; cel ce ridică glasul își iubește ruina. Cel ce are o inimă vicleană nu află fericirea, și cel ce are o limbă șireată dă peste necaz. Cel ce dă naștere unui nebun va avea o mare supărare, și părintele nu are nici o bucurie pentru un fiu sărit din minte. O inimă veselă este un leac minunat, pe cînd un duh fără curaj usucă oasele. Nelegiuitul primește daruri scoase (pe ascuns) din sîn, ca să abată cărările dreptății. Omul priceput are înaintea ochilor lui înțelepciunea, iar ochii celui nebun se uită la capătul pămîntului. Feciorul nebun este necaz pentru tatăl lui și amărăciune pentru maica lui. Nu se cuvine să pui la plată pe omul drept, nici să osîndești pe cei nevinovați din pricină că umblă drept. Cel ce-și stăpînește cuvintele sale are știință și cel ce-și ține cumpătul este un om priceput. Chiar și nebunul, cînd tace, trece drept înțelept; cînd închide gura este asemenea unui om cuminte... Cel ce se ține deoparte caută să-și mulțumească pornirea pătimașă; împotriva oricărui sfat înțelept se pornește. Celui nebun nu-i place înțelepciunea, ci darea pe

față a gîndurilor lui. Cînd vine cel nelegiuit, vine și defăimarea și odată cu rușinea și batjocura. Vorbele (ieșite) din gura omului sînt ape fără fund; izvorul înțelepciunii este un șuvoi care dă peste maluri. Nu este cu cale să cauți la fața celui fără de lege și să nu faci dreptate celui drept la judecată.

Și cealaltă rînduială a Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite.

Iar de nu va fi Liturghie, se pun stihirile Născătoarei de Dumnezeu, pe 8.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, de două ori, și Martirica.

Slavă..., Și acum..., Limba care nu o știa... (Caută Sîmbătă, la Utrenie). Și celelalte.

La masă se bea vin, pentru osteneala Privegherii ce va să fie.

Pavecerița mică și Miezonoptica se citesc în chilii. Canonul morților, al glasului, se cîntă la cimitir.

Se cuvine a ști:

De se va întîmpla Bunavestire în Sîmbăta Acatistului, să se caute Tipicul de la sfîrșitul cărții, la litera P.

SÎMBĂTĂ DIMINEAȚA

Se toacă la al patrulea ceas din noapte, pentru rînduiala Acatistului. Și adunîndu-se frații în biserică, binecuvîntînd preotul, se începe Utrenia, precum mai înainte s-a scris la Canonul mare, joi.

După cei 6 Psalmi, se cîntă: Dumnezeu este Domnul..., și se cîntă troparul rar, de 3 ori, glasul al 8-lea:

Porunca cea cu taină, luînd-o întru cunoștință, cel fără trup, în casa lui Iosif, degrab a stătut înainte, zicînd celei ce nu știa de nuntă: Cel ce a plecat, cu pogorîrea cerurile încape fără schimbare tot întru tine. Pe Care și văzîndu-L în pîntecele tău, luînd chip de rob, mă spăimîntez a striga ție: Bucură-te mireasă pururea Fecioară.

Apoi se citește Catisma a șaisprezecea: Zis-a Domnul, Domnului meu... După sfîrșitul Catismei, ectenia mică. Apoi stranele cîntă pe larg Condacul, cu cîntare dulce, și preotul cădește sfintele icoane și pe toți frații.

CONDAC, glasul al 8-lea:

Apărătoare Doamnă, pentru biruință mulțumiri, izbăvindu-ne din nevoi, aducem ție, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea cea ai stăpînire nebiruită, slobozește-ne din toate nevoile, ca să strigăm ție: Bucură-te mireasă pururea Fecioară!

Și se citesc din cele 24 icoase și condace, cîte sînt, acestea șase. Se citesc de preot, fiind îmbrăcat în felon; iar frații nu șed atunci în strane, ci stînd în picioare, ascultă.

Icosul 1:

Îngerul cel mai întîi-stătător din cer a fost trimis, să-i zică Născătoarei de Dumnezeu: Bucură-te! și împreună cu glasul lui cel netrupesc văzîndu-Te, Doamne, întrupat, s-a spăimîntat și i-a stat înainte grăindu-i unele ca acestea:

Bucură-te, prin care răsare bucuria;

Bucură-te, prin care piere blestemul;

Bucură-te, chemarea lui Adam celui căzut;

Bucură-te, izbăvirea lacrimilor Evei;

Bucură-te, înălțime, întru care cu anevoie se suie gîndurile omenești;

Bucură-te, adîncime, care nu te poți vedea lesne nici cu ochii îngerești;

Bucură-te, că ești scaun Împăratului;

Bucură-te, că porți pe Cel ce poartă toate;

Bucură-te, steaua, care arăți Soarele;

Bucură-te, pîntecele dumnezeiești întrupări;

Bucură-te, prin care se înnoiește făptura ;
Bucură-te, prin care prunc se face Făcătorul.
Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară !

Condacul al 2-lea :

Știindu-se pe sine sfînta întru curăție, zis-a lui Gavriil cu îndrăznire : Preaslăvitul tău glas cu anevoie se arată a fi primit sufletului meu ; că naștere cu zămislire fără sămînță cum îmi spui ? Cîntînd : Aliluia !

Icosul al 2-lea :

Înțelegerea cea neînțeleasă căutînd Fecioara să o înțeleagă, a grăit către cel ce slujea : Din pîntece curat, cum este cu putință să se nască fiu, spune-mi? Către care el a zis cu frică, însă grăind așa :

Bucură-te, tăinuitoarea sfatului celui nespus ;
Bucură-te, încredințarea celor ce au trebuință de tăcere ;
Bucură-te, începutul minunilor lui Hristos ;
Bucură-te, capul poruncilor Lui ;
Bucură-te, scara cerească pe care S-a pogorît Dumnezeu ;
Bucură-te, podul care-i treci la cer pe cei de pe pămînt ;
Bucură-te, minune mult slăvită de îngeri ;
Bucură-te, ceea ce ești diavolilor rană de mult plîns ;
Bucură-te, ceea ce ai născut lumina cea neapusă ;
Bucură-te, ceea ce n-ai învățat pe nimeni în ce chip s-a petrecut ;
Bucură-te, ceea ce întreci mintea înțelepților ;
Bucură-te, ceea ce luminezi gîndul credincioșilor ;
Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară !

Condacul al 3-lea :

Puterea Celui de sus a umbrit-o atunci, spre zămislire, pe ceea ce nu știa de nuntă ; și pîntecele ei cel cu bună roadă, ca pe o țarină dulce l-a arătat tuturor celor ce voiesc să secere mîntuire, cînd vor cînta așa : Aliluia !

Icosul al 3-lea :

Avînd Fecioara în pîntece pe Dumnezeu primit, a alergat la Elisabeta ; iar pruncul acesteia îndată cunoscîndu-i închinarea, s-a bucurat, și cu săltările în pîntece, ca și cum ar fi cîntat, a grăit către Născătoarea de Dumnezeu ;

Bucură-te, vița mlădiței celei neveștejite ;
Bucură-te, agonisirea rodului celui fără de moarte ;
Bucură-te, ceea ce ai lucrat pe Lucrătorul iubirii de oameni ;
Bucură-te, ceea ce ai născut pe Săditorul vieții noastre ;
Bucură-te, brazdă care ai dospit înmulțirea milelor ;
Bucură-te, masă care porți îndestularea milostivirilor ;
Bucură-te, ceea ce înflorești raiul desfătării ;
Bucură-te, ceea ce gătești adăpostire sufletelor ;
Bucură-te, tămîia rugăciunii celei bine primite ;
Bucură-te, curățirea a toată lumea ;
Bucură-te, bunăvoirea lui Dumnezeu către noi, cei muritori ;
Bucură-te, îndrăznirea celor muritori către Dumnezeu ;
Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară !

Condacul al 4-lea :

Vifor de gînduri îndoielnice avînd întru sine înțeleptul Iosif, s-a tulburat uitîndu-se la tine, cea neamestecată cu nunta, gîndind că ești furată de nuntă, ceea ce ești fără prihană ; iar cînd a cunoscut că

zămislirea ta este de la Duhul Sfînt, a zis: Aliluia!

Apoi iarăşi Condacul: Apărătoare Doamnă... Şi se citeşte cuvîntul Acatistului, în două stări. (Este pus la sfîrşitul cărţii).

Apoi se citeşte Catisma a şaptesprezecea: Fericiţi cei fără prihană... Şi după aceasta iarăşi se cîntă Condacul: Apărătoare Doamnă... Şi se citesc trei icoase şi trei condace.

Icosul al 4-lea:

Auzit-au păstorii pe îngeri lăudînd venirea trupească a lui Hristos, şi alergînd spre Acesta ca spre un păstor, văzutu-L-au ca pe un miel fără prihană în braţele Mariei, pe care lăudînd-o, au zis:

Bucură-te, Maica Mielului şi a Păstorului;
Bucură-te, staulul oilor celor cuvîntătoare;
Bucură-te, chinuirea vrăjmaşilor celor nevăzuţi;
Bucură-te, deschizătoarea uşilor raiului;
Bucură-te, că cele cereşti împreună se bucură cu cele pămînteşti;
Bucură-te, că cele pămînteşti împreună dănţuiesc cu cele cereşti.
Bucură-te, gura Apostolilor cea netăcută;
Bucură-te, nebiruita îndrăznire a purtătorilor de chinuri;
Bucură-te, temeiul cel tare al credinţei;
Bucură-te, cunoştinţa cea luminoasă a darului;
Bucură-te, prin care s-a golit iadul;
Bucură-te, prin care ne-am îmbrăcat cu slavă;
Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară!

Condacul al 5-lea:

Steaua cea cu dumnezeiască mergere, văzînd-o magii, mers-au pe urma luminii ei; şi ţinînd-o ca pe o făclie, cu ea căutau pe tarele Împărat; şi ajungînd la Cel neajuns, s-au bucurat, cîntîndu-I: Aliluia!

Icosul al 5-lea:

Văzut-au pruncii haldeilor în braţele Fecioarei pe Cel ce a zidit pe oameni cu mîna; şi cunoscîndu-L a le fi Stăpîn, deşi luase chip de rob, s-au grăbit cu daruri a-L sluji şi a-i cînta celei binecuvîntate:

Bucură-te, Maica stelei celei neapuse;
Bucură-te, raza zilei celei de taină;
Bucură-te, ceea ce ai stins cuptorul înşelăciunii;
Bucură-te, ceea ce luminezi pe tăinuitorii Treimii;
Bucură-te, ceea ce l-ai zvîrlit din putere pe călăul cel fără de omenie;
Bucură-te, ceea ce ai arătat pe Domnul Hristos, iubitorul de oameni;
Bucură-te, ceea ce ne-ai mîntuit din slujba păgînească;
Bucură-te, ceea ce ne curăţeşti de cele necurate;
Bucură-te, ceea ce ai stins închinarea la foc;
Bucură-te, ceea ce ne-ai potolit văpaia chinurilor;
Bucură-te, îndreptătoarea înţelepciunii celor credincioşi;
Bucură-te, veselia tuturor neamurilor.
Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară!

Condacul al 6-lea:

Mărturisitori şi purtători de Dumnezeu fiind magii, s-au întors în Babilon împlinindu-Ţi proorocia; şi tuturor mărturisindu-Te pe Tine, Hristoase, lăsatu-l-au pe Irod ca pe un mincinos, că nu ştia să cînte: Aliluia!

Icosul al 6-lea:

Strălucind în Egipt Tu, Lumina adevărului, ai gonit întunericul minciunii. Că idolii lui, Mîntui-

torule, nerăbdînd tăria Ta, au căzut; iar cei ce au scăpat de ei, îi cîntau Născătoarei de Dumnezeu:

Bucură-te, îndreptarea oamenilor;
Bucură-te, căderea diavolilor;
Bucură-te, ceea ce ai zdrobit stăpînia înşelăciunii;
Bucură-te, ceea ce ai vădit înşelăciunea idolească;
Bucură-te, mare care ai înecat pe faraonul cel netrupesc;
Bucură-te, piatră care ai adăpat pe cei însetaţi de viaţă;
Bucură-te, stîlp de foc care călăuzeşti pe cei din întuneric;
Bucură-te, acoperămîntul lumii cel mai lat decît norul;
Bucură-te, hrană şi cupă cu mană;
Bucură-te, slujitoarea desfătării celei sfinte;
Bucură-te, pămîntul făgăduinţei;
Bucură-te, izvorîtoare de miere şi lapte;
Bucură-te, M i r e a s ă, pururea fecioară!

Condacul al 7-lea:

Vrînd Simeon să se mute din veacul acesta înşelător, Te-ai dat lui ca un prunc; dar Te-ai făcut lui cunoscut şi ca Dumnezeu desăvîrşit. Pentru aceea, s-a mirat de înţelepciunea Ta cea nespusă, cîntînd: Aliluia!

Apoi iarăşi se cîntă Condacul: Apărătoare Doamnă... Şi se citeşte celălalt cuvînt al Acatistului. Apoi Psalmul 50, şi Canoanele: al hramului cu irmosul, pe 6, şi al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, pe 6. Alcătuire a lui Iosif.

Iar de este hramul Născătoarei de Dumnezeu se cîntă Canonul praznicului Născătoarei de Dumnezeu, cu irmosul pe 12; Irmosul de două ori şi troparele pe 10.

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea:

Irmosul:

Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul, şi cuvînt «răspunde-voi împărătesei Maice, şi «mă voi arăta luminat prăznuind, şi «voi cînta minunile ei, bucurîn-«du-mă».

Pe tine, cartea lui Hristos cea însufleţită, pecetluită cu Duhul, văzîndu-te marele arhanghel, curată, a strigat către tine: Bucură-te, ceea ce eşti locaş bucuriei, prin care se strică blestemul strămoaşei.

Bucură-te Fecioară, mireasă dumnezeiască, îndreptarea lui Adam şi omorîrea iadului; bucură-te palatul Împăratului tuturor, cea cu totul fără prihană; bucură-te scaunul cel de foc al Acelui ce este atotţiitor.

Slavă...

Bucură-te floarea cea nevestejită, singura care ai crescut Mărul cel cu miros bun! Bucură-te ceea ce ai născut mirosul cel bun al Împăratului tuturor! Bucură-te mîntuirea lumii, ceea ce nu ştii de nuntă!

Şi acum...

Bucură-te comoara curăţiei, prin care ne-am sculat din căderea noastră! Bucură-te stăpînă, ceea ce eşti crin cu dulce miros, care umpli de bună mireasmă pe credincioşi; tămîia cea cu miros bun şi mirul cel de mult preţ!

Catavasie: Deschide-voi gura mea...

Cîntarea a 3-a:

Irmosul:

Pe ai tăi cîntăreţi, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce eşti izvor «viu şi îndestulat, care s-au împre-«unat ceată duhovnicească, întăreş-«te-i întru dumnezeiască slava ta, «cununilor măririi învrednicindu-i».

Ceea ce ai răsărit Spicul cel dumnezeiesc cu adevărat, ca o ţarină neatată, bucură-te; bucură-te masa cea însufleţită, întru care a încăput pîinea vieţii! Bucură-te stăpînă, care eşti izvorul apei vieţii cel nedesărtat!

Bucură-te, ceea ce ai născut credincioşilor pe Cel fără de prihană; bucură-te mieluşeaua, care ai născut pe Mieluşelul lui Dumnezeu, Carele a ridicat păcatele a toată lumea! Bucură-te curăţitoare caldă!

Slavă...

Bucură-te luceafărul dimineţii cel prealuminat, care singur ai purtat pe Soarele Hristos; bucură-te ceea ce eşti locaşul Luminii, care ai stricat întunericul şi ai izgonit de pretutindeni pe demonii cei întunecaţi!

Şi acum...

Bucură-te ceea ce eşti singura uşă prin care a trecut singur Cuvîntul, stăpînă, care ai sfărîmat cu naşterea ta încuietorile şi uşile iadului! Bucură-te dumnezeiască intrare a celor ce se mîntuiesc, ceea ce eşti cu totul lăudată.

Catavasie: Pe ai tăi cîntăreţi...

Apoi ectenia mică, şi după Ecfonis, se cîntă Condacul: Apărătoare Doamnă... Şi se citesc trei icoase şi trei condace.

Icosul al 7-lea:

Arătat-a făptură nouă, arătîndu-Se Făcătorul nouă, celor ce sîntem făcuţi de Dînsul, răsărind din pîntecele cel fără de sămînţă şi păzindu-l întreg precum a fost; ca noi, văzînd minunea, să o lăudăm grăind:

Bucură-te, floarea nestricăciunii;
Bucură-te, cununa înfrînării;
Bucură-te, ceea ce ai luminat chipul învierii;
Bucură-te, ceea ce ai arătat viaţa îngerească;
Bucură-te, pomul cel cu luminoasă roadă, din care se hrănesc credincioşii;
Bucură-te, copacul cel înfrunzit cu bună umbră, sub care mulţi se adumbresc;
Bucură-te, ceea ce ai purtat în pîntece pe Povăţuitorul celor rătăciţi;
Bucură-te, ceea ce ai născut pe Izbăvitorul celor robiţi;
Bucură-te, îmblînzirea Judecătorului celui drept;
Bucură-te, iertarea multor greşiţi;
Bucură-te, haina celor goi de îndrăzneală;
Bucură-te, dragostea care biruieşte toată dorirea.
Bucură-te, M i r e a s ă, pururea fecioară!

Condacul al 8-lea:

Văzînd naştere străină, să ne înstrăinăm din lume, mutîndu-ne mintea la cer; că pentru aceasta Dumnezeu cel Preaînalt pe pămînt S-a arătat om smerit, vrînd să tragă la înălţime pe cei ce-I cîntă Lui: Aliluia!

Icosul al 8-lea:

Cu totul a fost între cei de jos, şi de cei de sus nici cum nu S-a depărtat Cuvîntul cel necuprins; că pogorîrea a fost dumnezeiască, iar nu mutare din loc, şi naştere din Fecioară primitoare de Dumnezeu, care aude acestea:

Bucură-te, încăperea lui Dumnezeu celui neîncăput;
Bucură-te, uşa tainei celei de cinste;
Bucură-te, auzirea cea cu nepricepere a celor necredincioşi;
Bucură-te, lauda cea fără de îndoială a celor credincioşi;
Bucură-te, purtătoarea cea prea sfîntă a Celui ce este pe heruvimi;
Bucură-te, sălaşul cel preaslăvit al Celui ce este pe serafimi;
Bucură-te, ceea ce ai adunat lucruri potrivnice întru una;
Bucură-te, ceea ce ai unit fecioria şi naşterea;
Bucură-te, prin care s-a dezlegat călcarea poruncii;

Bucură-te, prin care s-a deschis raiul ;
Bucură-te, cheia împărăției lui Hristos ;
Bucură-te, nădejdea bunătăților celor veșnice ;
Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară !

Condacul al 9-lea :

Toată firea îngerească s-a minunat de lucrul cel mare al întrupării Tale ; că pe Cel neapropiat ca Dumnezeu L-au văzut om apropiat tuturor, petrecînd împreună cu noi și auzind de la toți așa : Aliluia !

Icosul al 9-lea :

Pe ritorii cei mult-vorbitori îi vedem, Născătoare de Dumnezeu, că stau înainte ca niște pești fără de glas ; că nu se pricep să spună în ce chip și fecioară ai rămas și ai putut naște. Iar noi, de o taină ca aceasta minunîndu-ne, cu credință cîntăm :

Bucură-te, sălașul înțelepciunii lui Dumnezeu ;
Bucură-te, comoara rînduielii Lui;
Bucură-te, ceea ce pe filozofi îi arăți neînțelepți ;
Bucură-te, ceea ce ai vădit pe cei meșteri la cuvînt a fi necuvîntători ;
Bucură-te, că nebuni s-au arătat întrebătorii cei cumpliți ;
Bucură-te, că s-au veștejit făcătorii de basme ;
Bucură-te, ceea ce ai spart vorbele cele încîlcite ale atenienilor;
Bucură-te, ceea ce ai umplut mrejele pescarilor ;
Bucură-te, ceea ce ne-ai tras din adîncul necunoștinței ;
Bucură-te, ceea ce pe mulți i-ai luminat la minte ;
Bucură-te, corabia celor ce vor să se mîntuiască ;
Bucură-te, limanul celor ce umblă cu corăbiile acestei vieți.
Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară !

Condacul al 10-lea :

Vrînd Împodobitorul tuturor să mîntuiască lumea, a venit la ea precum i se făgăduise, și Păstor fiind ca un Dumnezeu, pentru noi S-a arătat om ca noi. Căci cu asemănarea chemînd pe cel asemenea, ca un Dumnezeu aude : Aliluia !

Și iarăși se cîntă Condacul : Apărătoare Doamnă...

Apoi Sedealna, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău...

Voievodul cel mare al îngerilor celor fără de trupuri, venind în cetatea Nazaret și stînd înaintea ta, ți-a vestit, curată, pe Împăratul și Domnul veacurilor, zicînd către tine : Bucură-te binecuvîntată Marie, adîncimea cea necuprinsă și netălmăcită, chemarea oamenilor.

Slavă..., Și acum..., tot aceasta.

Și iarăși citire.

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Cel ce șade întru slavă, pe tronul Dumnezeirii, pe nor ușor «a venit Iisus, Dumnezeul cel Prea- «înalt, și a mîntuit pe cei ce stri- «gă : Slavă, Hristoase, puterii Tale!».

În glasuri de cîntări, cu credință strigăm către tine, ceea ce ești cu totul lăudată : bucură-te munte gras și închegat cu Duhul ! Bucură-te sfeșnic și năstrapă, care îndulcește simțurile tuturor credincioșilor !

Bucură-te preacurată stăpînă, care ești curățirea lumii ; bucură-te scară, care a înălțat cu harul pe toți de pe pămînt; bucură-te pod, care cu adevărat treci din moarte la viață pe toți cei ce te laudă pe tine!

Bucură-te Preacurată, ceea ce ești mai înaltă decît cerurile, care fără

de oboseală ai purtat în pîntecele tău temelia pămîntului; bucură-te roşeală, care ai vopsit din sîngele tău veşmîntul cel dumnezeiesc al Împăratului puterilor!

Slavă...

Bucură-te stăpînă, care ai născut cu adevărat pe Dătătorul de lege, Care curăţeşte în dar fărădelegile tuturor; adîncimea cea necuprinsă cu mintea, înălţimea cea nespusă, ceea ce nu ştii de nuntă, prin care noi toţi ne-am îndumnezeit!

Şi acum...

Pe tine, ceea ce ai împletit lumii cununa cea neîmpletită de mînă, te lăudăm, strigînd către tine: Bucură-te Fecioară, păzitoarea tuturor, îngrădirea, întărirea şi scăparea cea sfinţită.

Catavasie: Cel ce şade intru slavă...

Cîntarea a 5-a:

Irmosul:

Spăimîntatu-s-au toate de dumnezeiască mărirea ta; că tu, «Fecioară neispitită de nuntă, ai a-«vut în pîntece pe Dumnezeu, Cel «ce este peste toate, şi ai născut Fiu «pe Cel fără de ani, Cel ce dăruieşte «pace tuturor celor ce te laudă pe «tine».

Bucură-te preanevinovată, care ai născut Calea vieţii şi ai mîntuit lumea din potopul păcatului; bucură-te mireasă dumnezeiască, ceea ce eşti auzire şi grai înfricoşător; bucură-te locaşul Stăpînului făpturii!

Bucură-te Preacurată, ceea ce eşti tăria şi întărirea oamenilor, loc de sfinţire a slavei, omorîre a iadului, cămară de mire cu totul luminoasă. Bucură-te bucuria îngerilor! Bucură-te ajutătoarea celor ce se roagă ţie cu credinţă!

Bucură-te stăpînă, căruţa Cuvîntului cea în chipul focului, raiule însufleţit, care ai în mijloc pomul vieţii pe Domnul, a Cărui dulceaţă înviază pe cei ce se împărtăşesc cu credinţă, şi au fost supuşi stricăciunii.

Slavă...

Întăriţi fiind cu puterea ta, cu credinţă grăim ţie: Bucură-te cetatea Împăratului tuturor, de care s-au grăit lămurit cele preamărite şi vrednice de auzire, muntele cel netăiat! Bucură-te adîncul cel nemăsurat!

Şi acum...

Ceea ce eşti sălaş desfătat al Cuvîntului, bucură-te; bucură-te, Preacurată, vasul care ai scos mărgăritarul cel dumnezeiesc! Bucură-te împăcarea cea către Dumnezeu, cu totul minunată, a tuturor celor ce pururea te fericesc pe tine, Născătoare de Dumnezeu!

Catavasie: Spăimîntatu-s-au toate...

Aici rămîne Canonul hramului.

Cîntarea a 6-a:

Irmosul:

Înţelepţii lui Dumnezeu, care faceţi acest praznic dumnezeiesc «şi cu totul cinstit al Maicii lui «Dumnezeu, veniţi să plesnim cu «mîinile, slăvind pe Dumnezeu, Cel «ce S-a născut dintr-însa».

Ceea ce eşti cămară neîntinată a Cuvîntului şi pricină îndumnezeirii tuturor, bucură-te Preacurată, chemarea proorocilor; bucură-te podoaba apostolilor!

Din tine a picat roua care a stins văpaia mulţimii zeilor; pentru aceea grăim ţie: Bucură-te lînă plină de rouă, pe care, Fecioară, Ghedeon mai înainte a văzut-o!

Slavă...

Iată, Fecioară: bucură-te grăim ţie; fii nouă adăpostire şi linişte ce-

lor ce ne învăluim întru adîncul necazurilor și al tuturor smintelilor protivnicului!

Și acum...

Ceea ce ești pricina bucuriei, umple de har gîndul nostru, ca să grăim ție: Bucură-te rugul cel nears și norul cel cu totul luminos, care neîncetat umbrești pe cei credincioși!

Apoi se începe Patrucintarea.

Cîntarea a 6-a, glasul al 6-lea:

Irmos: Marea vieții văzind-o...

Luptînd mucenicii, și ca niște pietre alese tăvăliți fiind pe pămînt, toată zidirea vrăjmașului de tot au surpat-o, și s-au făcut biserici ale lui Dumnezeu celui viu.

Rugămu-vă pe voi, mucenicilor, care ați săvîrșit călătoria cea bună, întăriți-ne să alergăm bine călătoria postului, strălucind cu săvîrșirea virtuților.

A morților:

Pe robii Tăi, Stăpîne, care s-au mutat de pe pămînt la Tine, Cel Preabun, fă-i părtași împărăției Tale, cu sfintele mijlociri ale dumnezeiești-lor mucenici, mult-Îndurate!

A Născătoarei:

Ceea ce ești una întru tot lăudată, roagă pe Cuvîntul cel preasfînt, să dea iertare de păcate, și împărtirea dumnezeieștilor daruri, celor ce te lăudăm cu credință, Maică Fecioară!

Altă Patrucintare, glas 2:

Irmos: Din chit pe proorocul...

Săvîrșind pomenirea mucenicilor, să înălțăm cîntări Domnului, astăzi dumnezeiește veselindu-ne.

De săbii și de foc netemîndu-vă, și îndrăznind întru credință, mucenicilor, cu ea ați spăimîntat pe tirani.

Slavă..., a Treimii:

Treime după fețe, Te laud; Unimii celei după ființă, mă închin; Ție, Părinte și Fiule și Duhule Sfinte.

Și acum..., a Născătoarei:

Lauda îngerilor și a oamenilor ești, Fecioară, că ai născut pe Hristos, Mîntuitorul sufletelor noastre.

Stih: Minunat este Dumnezeu intru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Luînd viață în locul morții, săltați locuind în locașurile cele cerești prealăudaților mucenici ai lui Hristos Dumnezeu.

Stih: Sufletele lor întru bunătăți se vor sălăși, și seminția lor va moșteni pămîntul.

Cel ce stăpînești moartea și viața, odihnește cu sfinții Tăi, Hristoase, pe cei ce s-au mutat din viață cu credință.

Irmosul:

Din chit pe proorocul l-ai izbăvit, «și pe mine din adîncul păcatelor «mă scoate, Doamne, și mă mîntu«iește.

Apoi Ectenia mică, și după ecfonis, se cîntă iarăși Condacul: Apărătoare Doamnă... Și se citesc icoasele și condacele ce au mai rămas.

Icosul al 10-lea:

Zid ești fecioarelor, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, și tuturor celor ce aleargă la tine: că Făcătorul cerului și al pămîntului te-a gătit pe tine, curată, sălășluindu-Se în pîntecele tău, și învățîndu-i pe toți să cînte ție:

Bucură-te, turnul fecioriei;

Bucură-te, ușa mîntuirii;

Bucură-te, începătoarea prefacerii celei înțelegătoare;

Bucură-te, dătătoarea darului celui dumnezeiesc;

Bucură-te, că tu ai înnoit pe cei zămisliți întru rușine;
Bucură-te, că tu ai învățat pe cei lipsiți de minte;
Bucură-te, ceea ce ai stricat pe stricătorul gîndurilor;
Bucură-te, ceea ce ai născut pe Semănătorul curăției;
Bucură-te, cămara nunții celei fără de sămînță;
Bucură-te, ceea ce ai împreunat Domnului pe cei credincioși;
Bucură-te, ceea ce între fecioare ai fost singură hrănitoare de prunc;
Bucură-te, cămara cea împodobită a sufletelor sfinților.
Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară!

Condacul al 11-lea:

Împărate Sfinte, de Ți-am aduce cîntări și psalmi la număr întocmai ca nisipul, nimic nu plinim cum se cuvine; că se biruiește toată cîntarea care va să tindă către mulțimea milelor Tale celor multe, pe care le-ai dat celor ce-Ți cîntă: Aliluia!

Icosul al 11-lea:

Făclie primitoare de lumină, arătată celor ce sînt întru întuneric, o vedem pe Preasfînta Fecioară; că aprinzînd în sine focul cel netrupesc, pe toți îi îndreptează spre cunoștința cea dumnezeiască care luminează mintea cu raza ei și se cinstește cu chemarea aceasta:

Bucură-te, raza Soarelui celui înțelegător;
Bucură-te, raza Luminii celei neapuse;
Bucură-te, fulgerul, care luminezi sufletele;
Bucură-te, ceea ce pe vrăjmași îi îngrozești ca un tunet;
Bucură-te, că din tine a răsărit strălucirea cea cu multă lumină;
Bucură-te, că ai izvorît rîul cel ce curge cu ape multe;
Bucură-te, ceea ce ai zugrăvit chipul colimvitrei;
Bucură-te, ceea ce curățești întinăciunea păcatului;
Bucură-te, baie care speli conștiința;
Bucură-te, cupă care dai gust bucuriei;
Bucură-te, mireasma mirosului celui bun al lui Hristos;
Bucură-te, viața veseliei celei de taină.
Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară!

Condacul al 12-lea:

Vrînd să dea har datoriilor celor de demult, Dezlegătorul tuturor datoriilor omenești venit-a singur la cei ce se depărtaseră de harul Lui și, rupînd zapisul, aude de la toți așa: Aliluia!

Icosul al 12-lea:

Cîntînd nașterea ta, te lăudăm toți ca pe o biserică însuflețită, Născătoare de Dumnezeu, că locuind în pîntecele tău Domnul, Care ține toate cu mîna, a sfințit, a slăvit și a învățat pe toți să-ți cînte:

Bucură-te, locașul lui Dumnezeu-Cuvîntul;
Bucură-te, sfîntă, care ești mai mare decît sfinții;
Bucură-te, chivot poleit cu Duhul;
Bucură-te, comoara vieții cea nedeșertată;
Bucură-te, coroana cea scumpă a împăraților celor credincioși;
Bucură-te, lauda cea de cinste a preoților celor cuvioși;
Bucură-te, stîlpul Bisericii cel neclintit;
Bucură-te, zidul împărăției cel nebiruit;
Bucură-te, prin care se înalță biruințele;
Bucură-te, prin care se surpă vrăjmașii;

Bucură-te, tămăduirea trupului meu.
Bucură-te, mîntuirea sufletului meu ;
Bucură-te, Mireasă, pururea fecioară !

Condacul al 13-lea :

O! Maică prealăudată, care ai născut pe Cuvîntul, Cel ce este mai sfînt decît toţi sfinţii, primind acest dar de acum, izbăveşte de toată ispita şi scoate din chinul ce va să fie pe toţi cei ce-ţi cîntă ţie : Aliluia !

Acest Condac se zice de trei ori. Şi iarăşi se citeşte icosul întîi : Îngerul cel mai întîi-stătător... Şi condacul : Apărătoare Doamnă...

SINAXAR

ÎN SÎMBĂTA DIN SĂPTĂMÎNA A CINCEA A POSTULUI MARE

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În aceeaşi zi, în sîmbăta din săptămîna a cincea a Postului Mare, se prăznuieşte imnul Acatist al Preasfintei Stăpînei noastre, Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria.

Pe timpul domniei lui Iraclie, împăratul Bizanţului, Cosroe, împăratul perşilor, a văzut că împărăţia bizantinilor este cu totul slăbită în urma domniei împăratului Foca, tiranul. De asta a trimis pe unul din satrapii săi, Sarvar cu numele, cu multe mii de ostaşi, ca să-i supună lui Răsăritul. Cosroe şi mai înainte dusese la pieire ca la o sută de mii de creştini. Cucerind deci satrapul Sarvar tot răsăritul, a ajuns chiar pînă la Hrisopole, numit azi Scutari.

Împăratul Iraclie, pentru că avea lipsă de bani în vistieria statului, a prefăcut vasele sfinte ale bisericilor, cu făgăduinţa că va da înapoi mai multe şi mai desăvîrşite sfinte vase. Iraclie porneşte deci cu corăbiile prin Marea Neagră şi intră în ţinuturile Persiei ; nimiceşte Persia ; iar Cosroe, împreună cu întreaga sa oaste, este bătut cumplit. Nu după multă vreme Sirois, fiul lui Cosroe, s-a răsculat împotriva tatălui său, a luat el conducerea împărăţiei, a omorît pe Cosroe, tatăl lui, şi a făcut pace cu Iraclie.

Hagan, conducătorul misienilor şi al sciţilor, cînd a auzit că împăratul Iraclie străbătea Marea Neagră spre a se duce în Persia, a stricat pacea cu bizantinii. A strîns nenumărate oşti şi a năvălit din părţile de miazănoapte asupra Constantinopolului, scoţînd strigăte de hulă împotriva lui Dumnezeu. Marea s-a umplut îndată de corăbii şi uscatul de pedeştri şi călăreţi. Patriarhul Serghie îndemna poporul Constantinopolei să nu-şi piardă curajul, ci să-şi pună din tot sufletul întreaga nădejde în Dumnezeu şi în Preacurata lui Maică, Născătoarea de Dumnezeu. La fel şi Bonos patriciul, care era pe atunci în fruntea cetăţii, pregătea tot ce trebuia pentru izgonirea vrăjmaşilor. «Trebuie, spunea el, ca împreună cu ajutorul cel de sus să facem şi noi cele ce se cuvin». Patriarhul, purtînd împreună cu tot poporul dumnezeiasca icoană a Maicii Domnului, mergea împrejurul cetăţii, pe deasupra zidurilor. Iar cînd Sarvar dinspre răsărit şi Hagan dinspre apus au început să dea foc locuinţelor dimprejurul cetăţii, patriarhul umbla pe deasupra zidurilor cetăţii, purtînd icoana cea nefăcută de mînă a lui Hristos, cinstitele şi de viaţă făcătoarele lemne ale Crucii. Hagan a năvălit pe uscat asupra zidurilor cetăţii Constantinopolei cu o mulţime nenumărată de ostaşi, înarmaţi foarte tare, încît trebuia să lupte un soldat bizantin cu zece soldaţi sciţi. Dar nebiruita Apărătoare a ucis pe cei mai mulţi din sciţi prin puţinii ostaşi ce se găseau în biserica Izvorul Tămăduirii. Din pricina asta bizantinii, prinzînd îndrăzneală şi curaj, îi biruiau mereu sub conducerea Maicii lui Dumnezeu, cea nebiruită. Cu toate că sciţii au văzut că sînt respinşi, au cerut locuitorilor Constantinopolei să ceară pace ; dar ei n-au vrut. Atunci Hagan le-a răspuns : «Nu vă înşelaţi cu Dumnezeul în Care credeţi ! Neapărat mîine voi lua cetatea voastră !». La auzul acestor cuvinte locuitorii cetăţii şi-au întins mîinile către Dumnezeu. Hagan şi Sarvar s-au înţeles să atace şi pe uscat şi pe mare. Dar au fost atît de cumplit bătuţi de bizantini, încît nu mai dovedeau cei vii să îngroape morţii. Corăbiile cele făcute dintr-un singur lemn pline cu soldaţi, care se îndreptau, prin golful numit Cornul de Aur, spre biserica din Vlaherne a Născătoarei de Dumnezeu, din pricina unei puternice furtuni ce s-a pornit pe neaşteptate pe mare, le-a despărţit pe unele de altele şi le-a sfărîmat împreună cu toate corăbiile duşmanilor. Şi se putea vedea minunata lucrare a Preacuratei Maicii lui Dumnezeu, căci pe toţi i-a aruncat la ţărmul mării lîngă Vlaherne. Poporul, deschizînd iute porţile, cu femei şi cu copii, năvălind vitejeşte asupra

lor, i-a ucis pe toți fără deosebire. Conducătorii vrăjmașilor s-au întors plîngind și tînguindu-se. Poporul cel iubitor de Dumnezeu al Constantinopolului, dînd mulțumire Maicii Domnului, a făcut privegheri și a cîntat toată noaptea imnul Acatist, ca uneia ce a privegheat pentru ei și a biruit pe dușmani prin puterea ei cea mai presus de fire.

Și de atunci, spre pomenirea acestui fapt și a minunii acesteia mai presus de fire, Biserica a rînduit să se afierosească Maicii Domnului această sărbătoare în acest timp cînd a avut loc biruința prin ajutorul Maicii Domnului. L-au numit Acatist, pentru că întreg poporul și clerul Constantinopolului a cîntat atunci acest imn stînd în picioare.

După trecerea a treizeci și șase de ani, pe timpul împărăției lui Constantin Pogonatul, agarenii venind cu nenumărată oaste au atacat din nou Constantinopolul. Și au ținut înconjurată cetatea timp de șapte ani, în care timp au iernat în părțile Ciziculuí, și au murit mulți de-ai lor. Apoi au plecat și s-au întors cu corăbiile lor ; cînd au ajuns la locul numit Sileo, cu ajutorul Preacuratei Maicii lui Dumnezeu, au fost toți înecați în mare.

Dar a mai făcut Născătoarea de Dumnezeu și o a treia minune. Pe timpul lui Leon Isaurul, mahomedanii, urmașii lui Agar, în număr de foarte multe zeci de mii, au nimicit mai întîi împărăția perșilor, apoi Egiptul și Libia și au atacat pe indieni, etiopieni și spanioli. Mai pe urmă au pornit cu opt sute de corăbii pline de ostași și împotriva orașelor Împărăției. Au înconjurat Constantinopolul și aveau de gînd să-l nimicească îndată. Poporul credincios al cetății a luat cinstitul lemn al sfintei și de viață făcătoarei Cruci și cinstita icoană a Maicii lui Dumnezeu-Călăuzitoarea și au mers de jur împrejurul zidului cetății, rugînd pe Dumnezeu cu lacrimi să se îndure de ei. Agarenilor le-a venit în gînd să-și împartă oștile în două părți : o parte au pornit-o împotriva bulgarilor unde au căzut mai mult de douăzeci de mii, iar altă parte a rămas ca să cucerească Constantinopolul. Fiind însă împiedicați de un lanț de fier care se întindea de la Galata pînă la zidurile cetății, au ocolit și au ajuns aproape de locul numit Sosten. Acolo a izbucnit un vînt de la miazănoapte, încît cele mai multe din corăbiile lor s-au sfărîmat și s-au înecat. Cei care au mai rămas au căzut în mare foamete, încît au mîncat și carne omenească și muiau bălegar și-l mîncau. Apoi au plecat și cînd au ajuns în Marea Egee, toate corăbiile lor împreună cu toți ai lor s-au dus în fundul mării, căci căzînd din cer grindină puternică și înfierbîntînd marea a topit corăbiile lor și așa acel stol nenumărat de corăbii au pierit și au rămas numai trei ca să dea de veste.

Așadar prăznuim sărbătoarea de astăzi pentru toate aceste minuni mai presus de fire ale Preacuratei Maicii lui Dumnezeu. Se numește Acatist, pentru că atunci întreg poporul a cîntat în noaptea aceea imnul Maicii Cuvîntului stînd în picioare, și pentru că la toate celelalte icoase obișnuim să ședem, în timp ce icoasele acestea ale Maicii lui Dumnezeu le ascultăm toți în picioare.

Pentru rugăciunile Apărătoarei și nebiruitei Maicii Tale, Hristoase Dumnezeule scapă-ne și pe noi de nenorocirile ce ne înconjoară, și ne miluiește pe noi, ca un singur Iubitor de oameni.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

N-au slujit făpturii înțelepții de Dumnezeu, fără numai Făcătorului ; ci groaza focului bărbătește călcînd-o s-au bucurat, cîntînd : «Prealăudate Dumnezeul părinților noștri și Doamne, bine ești cuvîntat».

Pe tine te lăudăm grăind : Bucură-te căruța Soarelui celui înțelegător și vița cea adevărată, care ai crescut Strugurele cel copt, din Care curge vinul ce veselește sufletele celor ce te slăvesc pe tine cu credință.

Ceea ce ai născut pe Vindecătorul tuturor oamenilor, bucură-te mireasă dumnezeiască, toiagul cel de taină, care ai înflorit floarea cea nevestejită ! Bucură-te stăpînă, prin care ne umplem de bucurie și moștenim viața !

Nu poate, stăpînă, limba cea cu podoabă vorbitoare, să te laude pe tine ; că te-ai înălțat mai presus de serafimi, născînd pe Împăratul Hristos ; pe Care roagă-L să ne izbăvească din toată nevoia pe noi, cei ce ne închinăm ție cu credință.

Marginile lumii te laudă pe tine și te fericesc, și cu dragoste cîntă

ție : Bucură-te, carte în care a fost scris Cuvîntul cu puterea Tatălui, ceea ce ești curată ; pe Care roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, ca să scrie în cartea vieții pe robii tăi.

Plecăm genunchii inimii noastre, noi robii tăi, și ne rugăm ție : pleacă urechea ta, ceea ce ești curată, și ne miluiește pe noi, cei ce sîntem cufundați pururea în necazuri ; și apără de toată robia vrăjmașului cetatea ta, Născătoare de Dumnezeu.

Altă Patrucîntare, glasul al 6-lea :

Irmos : Dătător de rouă...

Prealuminata adunare a dumnezeieștilor Tăi mucenici, mult-Milostive, întru lumina Ta cea neapusă acum viețuiesc ; cu rugăciunile lor dăruiește tuturor luminare și iertarea păcatelor, Hristoase.

Cît este de frumoasă vremea postului pe care ne-ai dat nouă, Doamne ! Întru care milostivește-Te spre sufletele noastre ca un bun ; pentru rugăciunile sfinților mucenici, care au iubit Patimile Tale cele frumoase și cinstite.

A morților :

Pe robii Tăi, care au trecut viforul vieții cel cu multă durere, îndreptează-i la limanul vieții, Stăpîne, ca să strige cu toți aleșii Tăi : Bine ești cuvîntat Dumnezeul părinților noștri.

A Născătoarei :

Ceea ce ai născut pe Dătătorul legii, roagă-L, pururea Fecioară, să ridice acum toate fărădelegile celor ce binevoiesc a săvîrși nevoința dumnezeiescului post.

Altă Patrucîntare, glasul al 5-lea :

Irmos : Bine ești cuvîntat Dumnezeule...

Bine ești cuvîntat Dumnezeule, Cel ce ai arătat viteji pe mucenicii cei ce au pătimit pentru Tine, Care ești prealăudat și preaslăvit.

Bine ești cuvîntat Dumnezeule, Cel ce ai dat nouă rugători către Tine pe purtătorii de lupte, Care ești prealăudat și preaslăvit.

Slavă..., a Treimii :

Bine ești cuvîntat Dumnezeule, Cel ce ești cunoscut unul după fire și în trei fețe, Cel prealăudat și preaslăvit.

Și acum..., a Născătoarei :

Bine ești cuvîntat Dumnezeule, Cel ce Te-ai născut fără sămînță, și pe ceea ce Te-a născut ai arătat-o curată, Cel prealăudat și preaslăvit.

Stih : Sfinților care sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dînșii.

Bine ești cuvîntat Dumnezeule, Cel ce ai astupat gurile fiarelor și ai stins focul, spre lauda sfinților Tăi, Cel prealăudat și preaslăvit

Stih : Fericiți sînt cei pe care i-ai ales și i-ai primit, Doamne.

Bine ești cuvîntat Dumnezeule, Cel ce ai mutat de la moarte la viața cea fără sfîrșit pe cei ce Ți-au slujit Ție cu credință în viață.

Irmosul :

Bine ești cuvîntat Dumnezeule, Cel «ce vezi adîncurile și șezi pe scau-«nul slavei, Cel prealăudat și prea-«slăvit».

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Pe tinerii cei binecredincioși în cuptor, nașterea Născătoarei «de Dumnezeu i-a mîntuit ; atunci «fiind închipuită, iar acum lucrată, «pe toată lumea ridică să-Ți cînte «Ție : pe Domnul lucrurile lăuda-«ți-L, și-L preaînălțați întru toți «vecii».

În pîntece ai primit pe Cuvîntul, și ai purtat pe Cel ce poartă toate,

și ai hrănit cu lapte, ceea ce ești curată, pe Cel ce hrănește toată lumea cu bunăvoire, Căruia cîntăm, Curată : pe Domnul lucrurile lăudați-L, și-L preaînălțați întru toți vecii.

Moise a cunoscut în rug taina cea mare a nașterii tale, Preasfîntă Curată Fecioară, iar tinerii mai înainte au închipuit aceasta mai luminat, în mijlocul focului stînd și fiind nearși ; pentru aceea te lăudăm pe tine întru toți vecii.

Noi cei care mai înainte, pentru înșelăciune, eram dezbrăcați, acum ne-am îmbrăcat în haina nestricăciunii prin nașterea ta ; iar cei ce ședeam întru întunericul păcatelor am văzut lumină, Fecioară, ceea ce ești locaș luminii; pentru aceea te lăudăm întru toți vecii.

Cei morți prin tine viază, că ai născut viața cea într-un Ipostas. Cei ce mai înainte erau muți acum grăiesc bine; leproșii se curățesc, bolile se alungă și mulțimea duhurilor celor din văzduh se biruiește, Fecioară, ceea ce ești mîntuirea oamenilor.

Ceea ce ai născut mîntuirea lumii, prin care ne-am ridicat de pe pămînt la înălțime, bucură-te cea cu totul binecuvîntată, care ești acoperămînt și putere, zid și tărie celor ce cîntă, curată : pe Domnul lucrurile lăudați-L și-L preaînălțați întru toți vecii.

Altă Patrucîntare

Irmos : Din văpaie, cuvioșilor...

Mințile cele cerești s-au preaminunat de isprăvile sfinților mucenici ; pentru rugăciunile lor, minunează din destul întru noi, Stăpîne îndurate, milele Tale.

Cei ce ați călcat focul cu roua cea dumnezeiască, luptătorii Domnului cei vrednici de minune, izbăviți-ne pe noi de focul cel de pedeapsă, cu rugăciunile voastre cele fierbinți către Stăpînul

A morților :

Preabunule Cuvinte, pe cei ce s-au mutat de la noi cu dreapta credință, învrednicește-i vieții cerești, și strălucirii celei sfinte, prin rugăciunile mucenicilor celor bine biruitori.

A Născătoarei :

Cu rugăcunile celei ce Te-a născut pe Tine, Îndurate, ale sfinților mucenici și ale Apostolilor Tăi, luminează sufletele noastre, ca să Te slăvim pe Tine întru bucuria sufletului, în toți vecii.

Altă Patrucîntare

Irmos : Pe Făcătorul a toată făptura...

Sfinte cete ale mucenicilor, aduceți-vă aminte de cei ce vă laudă pe voi cu dragoste, și preaînalță pe Hristos în veci.

Cu sabia fiind tăiați mucenicii, se bucurau lăudînd pe Hristos și preaînălțîndu-L întru toți vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

În chip neînțeles se împarte Treimea, și rămîne neîmpărțită ca un Dumnezeu. Pe Aceasta o preaînălțăm întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei :

Fecioara a născut prunc ; căci Dumnezeu S-a făcut om dintr-însa. Tot trupul să-L laude întru toți vecii !

Stih : Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Stîlpi ai vitejiei s-au arătat mucenicii, veselindu-se pentru căderea diavolului, lăudînd pe Hristos și preaînălțîndu-L întru toți vecii.

Stih : Sufletele lor întru bunătăți se vor sălăși și semința lor va moșteni pămîntul.

Învrednicește, Doamne, în sînul lui Avraam pe robii Tăi, care cu

credință și cu nădejde s-au mutat la Tine.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Făcătorul a toată făptura, de «Care se spăimîntează îngerii, cînta-«ți-L popoare și-L preaînălțați întru «toți vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Tot neamul pămîntesc să salte cu Duhul fiind luminat, și «să prăznuiască firea minților celor «fără de trup, cinstind sfînta prăz-«nuire a Maicii lui Dumnezeu și să «cînte : Bucură-te prea fericită, Năs-«cătoare de Dumnezeu, curată, pu-«rurea Fecioară».

Izbăvește-ne pe noi, Fecioară, de ispitele păcatelor și de orice pedeapsă, care vine asupra oamenilor pentru mulțimea greșealelor lor, ca să cîntăm ție noi credincioșii : bucură-te prin care noi ne facem părtași bucuriei celei de-a pururea.

Te-ai arătat luminarea și întărirea noastră ; pentru aceasta cîntăm ție: Bucură-te steaua cea neapusă, care ai adus în lume pe Soarele cel mare ; bucură-te curată, care ai deschis raiul cel încuiat; bucură-te stîlpul cel de foc, care povățuiești firea omenească la viața cea de sus.

Să stăm cu evlavie în casa Dumnezeului nostru și să cîntăm: Bucură-te stăpîna lumii ; bucură-te Marie, Doamna noastră a tuturor ; bucură-te ceea ce singura între femei ești fără prihană și bună ; bucură-te vasul care a primit mirul cel nedeșertat, ce s-a vărsat asupra ta.

Porumbiță, care ai născut pe Cel milostiv, bucură-te pururea Fecioară ! Bucură-te lauda tuturor cuvioșilor ; bucură-te cununa mucenicilor ; bucură-te frumusețea cea dumnezeiască a tuturor drepților și mîntuirea noastră a credincioșilor.

Fie-Ți milă, Doamne, de moștenirea Ta, și treci cu vederea acum toate păcatele noastre, avînd rugătoare spre aceasta către Tine, pe ceea ce Te-a născut pe pămînt fără de sămînță, pe Tine, Hristoase, Care ai binevoit a lua firea omenească, pentru mare mila Ta.

Altă Patrucintare

Irmos : Pe Dumnezeu a-L vedea...

Ca lumina, ca soarele răsărind, mucenicii au luminat tot pămîntul cu razele dreptei credințe, și cu strălucirile minunilor ; și au făcut să piară întunericul mulțimii zeilor. Cu ale căror rugăciuni, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi.

Oaste nebiruită a mucenicilor, întărește-ne pe noi pe toți, ca bine să ne nevoim și să săvîrșim curgerea postului; ca, săvîrșind lucrul dumnezeiești vieți, să ne facem părtași vieții, bucurîndu-ne.

A morților :

Să ajungă bunătatea Ta, Doamne, pe cei ce s-au mutat de la noi cu înfricoșătoarea Ta poruncă ; să-i înconjure pe ei mila Ta și să-i îndrepteze la locașurile cele luminate de lumina feței Tale.

A Născătoarei :

Prin glasul îngerului ai născut, Născătoare de Dumnezeu, în chip de negrăit, pe Vestitorul voii Tatălui.

Deci primește glasurile robilor tăi, pe care le aducem în vremea postului, și le du lui Dumnezeu ca pe niște tămîie.

Altă Patrucintare

Irmos : Isaie, dănțuiește...

Săvîrșind praznic mucenicesc, să săltăm astăzi cu cîntări, popoare, cîntînd lui Hristos, Dătătorul de răsplată, care le-a dăruit lor biruință asupra vrăjmașilor ; pe Acesta cu cîntări să-L slăvim.

Cu unghii de fier zgîriați fiind, și cu săbii fiindu-vă tăiate mădularele, v-ați unit cu Hristos prin dragoste, prealăudaților Mucenici. Pentru aceasta, bucurîndu-vă acum în ceruri, rugați-vă pentru noi toți.

Slavă..., a Treimii :

Te laud Treime de o ființă, Ceea ce ești fără de început, cinstită, de viață începătoare, nedespărțită Unime. Părinte, Cel ce ești nenăscut, Cuvinte și Fiule cel născut și Duhule Sfinte ; mîntuiește-ne pe noi, cei ce Te lăudăm pe Tine.

Și acum..., a Născătoarei :

Mai presus de minte este nașterea ta, Maica lui Dumnezeu ; că întru tine zămislirea s-a făcut fără de bărbat, și nașterea întru feciorie. Dumnezeu este Cel ce S-a născut, pe Care mărindu-L, pe tine, Fecioară, te fericim.

Stih : Sfinților care sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dînșii.

Oastea mucenicilor cea viteză a Împăratului și Dumnezeului tuturor, cu cîntări să o încununăm, popoare, că aceia au biruit lămurit taberele demonice. Pe aceștia lăudîndu-i, slăvim pe Stăpînul.

Stih : Fericiți sînt cei pe care i-ai ales și i-ai primit, Doamne.

Cînd vei învia toată făptura pentru a fi judecată, Hristoase, miluiește pe credincioșii robii Tăi, pe care i-ai luat acum ; iartă greșealele lor cele din viață, și cu sfinții Tăi odihnește-i în veci.

Irmosul :

Isaie, dănțuiește ! Fecioara a a-«vut în pîntece, și a născut Fiu pe «Emanuel, pe Dumnezeu și omul; «Răsăritul este numele Lui, pe Care «slăvindu-L, pe Fecioara o fericim».

LUMINÎNDA

Podobie : Femei, auziți glas de veselie...

Taina cea din veci se cunoaște astăzi ; că Dumnezeu-Cuvîntul se face Fiu al Fecioarei Maria pentru milostivire, și Gavriil vestește bucuria vestirii celei bune, cu care împreună să cîntăm toți : Bucură-te Maica Domnului ! (de trei ori).

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 4 ; și se cîntă aceste stihiri, glasul al 4-lea :

Podobie : Ca pe un viteaz...

Taina cea ascunsă și neștiută de îngeri, Arhanghelului Gavriil i se încredințează, și către tine acum vine, ceea ce ești una bună și porumbiță curată și chemarea neamului nostru și strigă către tine, Preasfîntă: Bucură-te și te gătește prin cuvîntul acesta să primești pe Dumnezeu-Cuvîntul în pîntecele tău (de două ori).

Palat purtător de lumină Ți s-a gătit Ție, Stăpîne, pîntecele cel neprihănit al dumnezeiești fiice. Pogoară-Te și vino la dînsa, și miluiește făptura Ta, împotriva căruia a dus război pizmașul, care a fost ținută în robie de cel viclean și a pierdut frumusețea cea dintîi și așteaptă pogorîrea Ta cea mîntuitoare.

Gavriil arhanghelul de faţă vine către tine şi zice ţie, ceea ce eşti cu totul nevinovată: Bucură-te dezlegarea blestemului şi scularea celor căzuţi ; bucură-te ceea ce singură ai fost aleasă lui Dumnezeu ; bucură-te norul cel însufleţit al Soarelui, care primeşti în pîntece pe Cel neîncăput, Care Se va sălăşlui în pîntecele tău.

Slavă... Şi acum... stihira, glasul al 4-lea :

Însuşi glasul :

A auzit Născătoarea de Dumnezeu limba pe care nu o ştia, că grăia către dînsa arhanghelul cuvintele vestirii celei bune. Deci primind vestirea cu credinţă, Te-a zămislit pe Tine, Dumnezeule cel mai înainte de veci. Pentru aceea şi noi, bucurîndu-ne, grăim Ţie : Dumnezeule, Cel ce Te-ai întrupat dintr-însa fără schimbare, dăruieşte lumii pace şi sufletelor noastre mare milă.

Doxologia mare, ectenia şi apolisul. Apoi Ceasul întîi şi apolisul deplin.

LA LITURGHIE

Fericirile din Canonul Acatistului : Cîntarea a 3-a şi a 6-a ; Apostolul zilei, din Epistola către Evrei, şi al Născătoarei de Dumnezeu, din aceeaşi epistolă. Evanghelia zilei, de la Marcu, şi a Născătoarei de Dumnezeu de la Luca.

CHINONICUL

Paharul mîntuirii voi lua şi numele Domnului voi chema.

La masă se mănîncă fierturi cu untdelemn şi se bea vin, mulţumind Preasfintei noastre Născătoare de Dumnezeu, pentru minunile cele făcute de dînsa.

DUMINICA

A CINCEA A SFÎNTULUI ȘI MARELUI POST

ÎN CARE SE POMENEȘTE CUVIOASA MAICA NOASTRĂ MARIA EGIPTEANCA

LA VECERNIE, SIMBĂTĂ SEARA

Rînduiala este asemenea ca și în celelalte duminici, cîntînd și rînduiala Sfîntului de la Minei, ce se va întîmpla.

Iar alții mai pe urmă au așezat să se cînte în această duminică slujba Cuvioasei Maicii noastre Maria Egipteanca.

După Psalmul începător și obișnuita Catismă, la Doamne strigat-am..., se pun stihirile pe 10: cîntînd trei stihiri ale Învierii, din Octoih, trei ale lui Anatolie și patru ale cuvioasei, repetînd una, glasul al 6-lea:

Podobie: Toată nădejdea punîndu-și...

Te oprea cu vederea celor cinstite întîiăciunea cea mai dinainte, ce se trăgea din pîngăriri; dar simțirea ta și cugetul celor ce s-au făcut de tine, maică de Dumnezeu înțelepțită, s-a făcut ție întoarcere spre cele mai bune; că privind spre icoana binecuvîntatei fiice a lui Dumnezeu, și căindu-te de toate păcatele de mai înainte, prealăudată, cu îndrăzneală mare te-ai închinat cinstitului lemn.

Închinîndu-te sfintelor locuri cu bucurie, ai luat de acolo merinde de virtute mîntuitoare; ai alergat grabnic călătoria cea bună și trecînd rîul Iordanului, în locașul Botezătorului te-ai sălășluit cu osîrdie; și sălbăti-

cia patimilor ai întunecat-o cu purtarea ta, împuținînd cu curaj prin înfrînare înfierbîntările trupului, maică pururea fericită.

Locuind în pustie, ai lepădat chipurile patimilor din sufletul tău, întipărindu-ți închipuirea lui Dumnezeu, cuvioasă, prin multe feluri de virtuți; și atîta ai strălucit, încît și peste ape ușor ai trecut, fericită, și te-ai ridicat de pe pămînt cu rugăciunile tale către Dumnezeu; și acum, stînd cu îndrăzneală înaintea lui Hristos, prealăudată Marie, roagă-te pentru sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 4-lea :

Puterea Crucii Tale, Hristoase, a făcut minune; că și aceea care mai înainte era desfrînată, s-a nevoit cu nevoință pustnicească. De unde și lepădînd neputința, vitejește a stat împotriva diavolului. Pentru aceasta luînd și răsplata biruinței, se roagă pentru sufletele noastre.

Și acum..., a Născătoarei, cea intîia a glasului ; Dogmatica.

LA STIHOAVNĂ

Stihirile Octoihului, Slavă..., a cuvioasei, glasul al 2-lea :

Vînările sufletului și patimile trupului le-ai tăiat cu sabia postului; păcatele gîndului cu tăcerea sihăstriei le-ai înecat ; cu curgerile lacrimilor tale ai adăpat toată pustia, și ne-ai odrăslit nouă roade de pocăință. Pentru aceasta cinstim pomenirea ta, cuvioasă.

Și acum..., a Născătoarei, același glas :

O, minune mai nouă, decît toate minunile cele de demult ! Că cine a cunoscut să fi născut maică fără bărbat, și să poarte în brațe pe Cel ce cuprinde toată făptura ? A lui Dumnezeu este voia, Cel ce S-a născut, pe Care ca pe un prunc, Preacurată, în brațele tale purtîndu-L, și îndrăznire ca o maică la Dînsul cîștigînd, nu înceta a-L ruga pentru cei ce te cinstesc, ca să miluiască și să mîntuiască sufletele noastre.

Troparul Învierii.

Slavă..., al cuvioasei, glasul al 8-lea :

Întru tine maică cu osîrdie s-a mîntuit cel după chip, că luînd crucea ai urmat lui Hristos, și lucrînd ai învățat să nu se uite la trup, căci este trecător; ci să poarte grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor. Pentru aceasta și cu îngerii împreună se bucură, Cuvioasă Maică Marie, duhul tău.

Și acum..., al Născătoarei : Cel ce pentru noi Te-ai născut...

Acestea se zic și la Dumnezeu este Domnul... Și cealaltă rînduială, după obicei.

DUMINICĂ DIMINEAȚA

După toată rînduiala obișnuită, trei canoane : al Învierii cu al Născătoarei de Dumnezeu, pe 6 ; acesta al Triodului pe 4, și al cuvioasei, pe 4.

CANONUL

bogatului și al lui Lazăr

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea :

Irmos : Apa trecînd-o ca pe uscat...

Lăsatu-m-ai în bogăția plăcerilor, veselindu-mă în toate zilele cu desfătarea bogatului. Dar Te rog pe Tine, Mîntuitorule, scapă-mă de foc ca pe Lazăr.

Îmbrăcatu-m-am, Mîntuitorule, cu desfătările, ca cel ce se îmbracă cu vison și cu haină aurită ; dar să nu mă trimiți pe mine în foc, ca pe acela.

Se veselea bogatul de demult cu bogăția și cu desfătarea, în viața cea stricăcioasă ; pentru aceasta a fost osîndit la chinuri, iar Lazăr cel sărac s-a răcorit.

A Născătoarei :

Cetele îngereşti şi omeneşti te laudă neîncetat, Maică, ce nu ştii de mire ; că ai ţinut pe Făcătorul ca prunc în braţele tale.

Alt Canon, al cuvioasei, pe 5.
Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea :

Irmos : Valul mării...

Trimite-mi lumină mie, celui ce prăznuiesc cu dragoste pomenirea ta, cea purtătoare de lumină şi dumnezeiască, cuvioasă, ceea ce stai înaintea lui Hristos, Lumina cea neapropiată, mîntuindu-mă din toate ispitele vieţii.

Cel ce ai venit cu trupul la egipteni, Cel necuprins şi mai înainte de veci, Te-a arătat din Egipt stea cu totul luminoasă Domnul, Cel ce ştie toate mai înainte de facerea lor.

Slavă...

Neştiind dumnezeieştile porunci, cinstită, ai întinat chipul cel dumnezeiesc ; dar prin dumnezeiască purtare de grijă, iarăşi l-ai curăţit îndumnezeindu-te, cuvioasă, prin faptele tale cele de sfinţire.

Şi acum..., a Născătoarei :

O, Milostivirea Ta cea multă, Dumnezeul meu, şi bunătatea Ta cea nespusă ! Cum ai asemănat cu îngerii pe păcătoasa de mai înainte, ca pe o curată şi fără prihană ? Prin rugăciunile Maicii Tale.

Catavasie : Deschide-voi gura mea...

Cîntarea a 3-a :

Irmos : Tu eşti întărirea...

Precum ai mîntuit, Hristoase, pe Lazăr, din văpaie, aşa să mă izbăveşti şi pe mine, nevrednicul robul Tău, din focul gheenei.

Bogat sînt, Doamne, în patimi şi în plăceri ; dar sărac ca Lazăr de lipsa de virtuţi, dar mă mîntuieşte!

În roşu şi cu vison se îmbracă bogatul, adică cu plăcerile şi cu păcatele ; pentru aceasta arde în flăcări.

A Născătoarei :

Dă-ne nouă ajutor cu rugăciunile tale, Preacurată, alungînd năvălirile primejdiilor celor cumplite.

Alt Canon

Irmos : Pe Tine, Cel ce ai spînzurat...

Către porţile pierzării apropiindu-te prin faptele cele necuvioase, ţi-a deschis ţie porţile pocăinţei preacinstită, Cel ce a sfărîmat mai înainte cu puterea Dumnezeirii porţile iadului, fiind El însuşi poarta vieţii.

Pe ceea ce se făcuse mai înainte armă păcatului ai arătat-o, prin închinarea armei dumnezeieştii Cruci, atotbiruitoare a tuturor armelor şi vicleniilor demonilor, îndelung-Răbdătorule Îndurate.

Slavă...

Cel ce Şi-a vărsat sîngele mai înainte pentru mîntuirea tuturor, cu baia lacrimilor te-a făcut curată pe tine, cea bolnavă de lepra cumplită a stricăciunii faptei celei rele ; Cel ce a dat cu adevărat fiinţă tuturor.

Şi acum..., a Născătoarei :

Mai presus de tot cuvîntul este minunea ce s-a făcut întru tine, Fecioară, că Cuvîntul Tatălui întru tine dumnezeieşte S-a sălăşluit ; dînd numai cu cuvîntul, tuturor celor ce păcătuiesc, dezlegarea greşealelor.

SEDEALNA, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înţelepciunea şi Cuvîntul...

Toate săltările trupului înfrînîndu-ţi cu ostenelile sihăstreşti, ţi-ai arătat vitează înţelepciunea sufletului tău, că poftind să vezi Crucea

Domnului, te-ai răstignit singură pe tine lumii, tu cea vrednică de cîntare. Drept aceea și spre rîvna vieții îngerești cu dragoste te-ai îndemnat singură, preafericită ; roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să dăruiască bogat iertare de greșeale, celor ce cinstesc cu dragoste sfîntă pomenirea ta.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Pe ceea ce este ușă cerească și chivot, munte cu totul sfînt, nor strălucit, să o lăudăm ; scară cerească, rai cuvîntător, mîntuirea Evei și vistierie mare a toată lumea ; că în aceasta s-a lucrat mîntuirea lumii și iertarea greșealelor celor de demult. Pentru aceasta strigăm către dînsa : Roagă pe Fiul tău și Dumnezeu, să dăruiască iertare de greșeli, celor ce se închină cu credință preasfintei nașterii tale.

Cîntarea a 4-a :

Irmos : Auzit-am, Doamne, taina...

Se dezmierda bogatul cu mîncarea și cu îmbrăcămintea, veselindu-se ; iar Lazăr dorea să se sature din fărîmiturile mesei acestuia.

Cîinii lingeau cu limba bubele lui Lazăr săracul, făcîndu-se mai milostivi decît mintea bogatului către sărac.

Înaintea porții bogatului era aruncat demult Lazăr, Mîntuitorule, chinuindu-se sub biciuirile sărăciei ; pentru aceasta acum se mărește.

A Născătoarei :

Roagă, Preacurată, pe Cel ce L-ai născut, să scoată din robia vrăjmașului pe cei ce te laudă ; că tu singură ești ocrotitoarea noastră.

Alt Canon

Irmos : Dumnezeiasca Ta plecăciune...

Ca un ziditor al firii omenești, ca un izvor al milei și ca o bogăție a îndurării, Te-ai milostivit, Iubitorule de oameni, spre cea care a născuit la Tine, și ai răpit-o de la fiara cea pierzătoare.

Sîrguindu-te să vezi Crucea, te-ai luminat Marie cu lumina Crucii Celui ce a pătimit pe Cruce, răstignindu-te lumii, cu voia dumnezeiască, ca o vrednică de minuni.

Slavă...

Ceea ce era mai înainte pricină a răutăților multora, pentru pofta cea rea, ca soarele strălucind cuvioasa, s-a arătat călăuzitoare celor ce păcătuiesc.

Și acum..., a Născătoarei :

Întrecut-ai și mintea cerească, cerule cel înțelegător al Împăratului tuturor, că peste legile firii ai născut, Preacurată, pe Dătătorul de Lege și Făcătorul tuturor.

Cîntarea a 5-a :

Irmos : Pentru ce m-ai lepădat...

Dacă a văzut bogatul pe Lazăr în sînurile lui Avraam, în lumină și în slavă bucurîndu-se, a strigat: Părinte Avraame, miluiește-mă pe mine, cel ce sînt osîndit în foc și cumplit mă arde limba.

Avraam a zis bogatului : Te-ai dezmierdat, veselindu-te cu bogăția în viață ; pentru aceasta aici ești pedepsit aflîndu-te în focul cel de veci; iar Lazăr cel sărac se bucură în veselia cea neîncetată.

Bogat m-am făcut cu înșelăciunea vieții, cheltuindu-mi toată viața întru pofte ca și bogatul, Iubitorule de oameni ; dar mă rog îndurărilor Tale, să mă izbăvesc de foc, precum s-a mîntuit Lazăr.

A Născătoarei :

Dobîndind îndrăznire de maică față de Fiul tău, Preacurată, nu trece cu vederea purtarea de grijă cea pentru noi cei de un neam, rugămu-

ne; că pe tine singură te avem, noi creştinii, rugătoare bine-voitoare, către Stăpînul.

Alt Canon

Irmos : Dumnezeiasca arătare, Hristoase...

Moise s-a mărit oarecînd în Sinai, tainic privind el, lăudatul, spatele lui Dumnezeu, însemnînd taină neînţeleasă, năstrapa, vasul cu mană ; iar acum Maria, cu osîrdie căzînd la preacurata icoană, a luat viaţă îngerească.

Dorind să vadă bunăcuviinţa casei Tale, precum zice psalmistul, cea care a întinat locaşul Tău s-a făcut locaş înţelegător al slavei Tale. Prin rugăciunile cele înţelegătoare, ale celei ce nu ştie de bărbat, care a fost locaş al sălăşluirii Tale, Hristoase, fă-mă şi pe mine locaş Duhului celui atotfăcător.

Slavă...

Ceea ce a prins pe mulţi cu undiţa trupului, cu ochii, şi pentru scurtă plăcere i-a făcut mîncare diavolului, a fost pescuită cu tot adevărul de dumnezeiescul har al cinstitei Cruci, făcîndu-se ea preadulce mîncare a lui Hristos.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cunoscătoare fiind ceata profeţilor, a tainei celei din tine, Preacurată, în multe chipuri mai înainte a grăit de tine cu dumnezeieşti cuvinte de taină ; iar acum căzînd Maria la preacurata icoană a năstrapei care a ţinut mana, s-a făcut chezăşuire la toţi păcătoşii către Dumnezeu.

Cintarea a 6-a :

Irmos : Curăţeşte-mă, Mintuitorule...

Bogatul s-a osîndit pe sine la văpaia focului, prin viaţa cea de plăceri ; iar Lazăr cel sărac, alegîndu-şi sărăcia în viaţa de aici, s-a învrednicit de bucuria cea nesfîrşită.

În sînurile lui Avraam, Lazăr s-a învrednicit desfătîndu-se, Hristoase, de viaţa cea veşnică ; iar bogatul s-a osîndit, să se pedepsească în foc şi cu trupul şi cu sufletul.

Bogatul s-a osîndit la foc pentru Lazăr ; iar pe mine păcătosul Te rog să nu mă osîndeşti, Doamne, Iubitorule de oameni ; ci mă învredniceşte ca pe Lazăr, de lumina Ta.

A Născătoarei :

Să ne izbăvim de greşealele cele cumplite, prin rugăciunile tale, curată Născătoare de Dumnezeu, şi să dobîndim, Preasfîntă, strălucirea cea dumnezeiască a Fiului lui Dumnezeu, Celui ce S-a întrupat din tine.

Alt Canon

Irmos : Adîncul cel mai de jos...

Se bucură, Marie, oştile îngereşti, văzînd întru tine preacuvioasă, viaţă întocmai cu a lor şi strigă: Slavă fie Domnului.

Se înfricoşează adunările întunecaţilor demoni de tăria ta cea răbdătoare ; că femeie fiind, goală şi singură, în chip minunat i-ai ruşinat.

Slavă...

Strălucit-ai ca soarele, prealăudată Marie, şi toată pustia ai luminat-o cu luminile tale ; pentru aceasta luminează-mă şi pe mine cu lumina ta.

Şi acum..., a Născătoarei :

Fiind luminaţi îngerii cu slava Celui născut al tău, Fecioară, au strigat : Pace nouă tuturor şi pe pămînt oamenilor bunăvoire.

CONDAC, glasul al 3-lea :

Podobie : Fecioara astăzi...

Ceea ce mai înainte erai plină de tot felul de întinări, te-ai arătat aleasă lui Hristos, prin pocăință urmînd vieții îngerești, și cu arma Crucii calci în picioare pe demoni. Pentru aceasta te-ai arătat mireasă a Împărăției cerului, Marie prealăudată.

ICOS

Pe tine, mielușeaua și fiica lui Hristos, astăzi cu cîntări te lăudăm, Marie pururea vrednică de cîntare, care te-ai arătat crescînd între egipteni, și din toată rătăcirea lor ai scăpat ; și te-ai adus aleasă și cinstită odraslă Bisericii, prin post și prin rugăciune, nevoindu-te mai presus de măsura firii omenești. De aceea te-ai înălțat la Hristos, prin viață și prin fapte. Pentru aceasta te-ai arătat mireasă Împărăției cerurilor, Cuvioasă Marie, mult lăudată.

În loc de Sinaxar, se citește viața Cuvioasei maicii noastre Maria Egipteanca. (Caută la sfîrșitul cărții).

Cîntarea a 7-a :

Irmos : Din Iudeea mergînd tinerii...

Precum a fost de demult Iov în răni, cu viermi și în gunoi, așa a șezut și Lazăr înaintea porții bogatului, strigînd : Dumnezeul părinților noștri bine ești cuvîntat.

Aruncat înaintea porții nemilostivului bogat, Lazăr de demult dorea fărîmituri de la masa lui, și nimeni nu-i da; dar în locul acelora a aflat sînul lui Avraam.

Izbăvește-mă de partea nemilostivului bogat, Te rog, Hristoase al meu, și rînduindu-mă împreună cu Lazăr cel sărac, mă învrednicește a striga Ție cu mulțumire : Dumnezeul părinților noștri bine ești cuvîntat.

A Născătoarei :

Întrupîndu-Te din pîntece fecioresc, Te-ai arătat spre mîntuirea noastră ; pentru aceasta știind pe Maica Ta Născătoare de Dumnezeu, strigăm Ție cu mulțumire: Dumnezeul părinților noștri bine ești cuvîntat.

Alt Canon

Irmos : Tinerii, în Babilon, au călcat...

Mai-marele între părinți înțeleptul Zosima, înconjurînd pustia, s-a învrednicit a vedea pe cuvioasa și a strigat : Bine ești cuvîntat Dumnezeul părinților noștri.

Pentru ce ai venit, părinte, să vezi o femeie înstrăinată de toată virtutea cea lucrătoare ? a strigat către bătrînul, cuvioasa, și a cîntat : Bine ești cuvîntat Dumnezeul părinților noștri.

Slavă...

Omorîndu-ți, fericită, săltările patimilor tale, te odihnești acum în limanul nepătimirii, strigînd : Bine ești cuvîntat Dumnezeul părinților noștri.

Și acum..., a Născătoarei :

Zămislit-ai în chip negrăit, rămînînd fecioară, Preacurată, și ai născut lumii mîntuirea, pe Hristos Dumnezeul nostru. Pentru aceasta toți credincioșii pe tine cu cîntări te mărim.

Cîntarea a 8-a :

Irmos : De șapte ori cuptorul...

Cu veșmînt roșu, cu vison și cu porfiră se îmbrăca odinioară, strălucit, bogatul cel ticălos ; iar Lazăr cel sărac zăcea cumplit la poarta lui, poftind să se sature din fărîmiturile ce cădeau de la masă, și nimeni nu i le da ; pentru aceasta împărățește acum întru slavă împreună cu Hristos.

La poarta bogatului zăcea Lazăr, cu trupul putred de răni, și poftea să se sature de fărîmituri, și nimeni nu i le da; iar cîinii miloși îi lingeau cu limba bubele lui și rănile. Pentru aceasta s-a învrednicit în rai de desfătare.

Îmbogățitu-m-am și eu mult-Milostive, cu plăceri, întru desfătarea vieții acesteia, ca și bogatul de demult, care se îmbrăca în toate zilele în porfiră; și însumi eu mă osîndesc mult-Milostive, prin desfătările și înșelăciunile mele în desfătarea acestei vieți. Pentru aceasta, Hristoase, mă rog Ție, să mă izbăvești de focul cel veșnic în toți vecii.

A Treimii:

Pe Dumnezeirea cea întreit-luminătoare, Care face să strălucească o rază unică din o fire în trei ipostasuri, pe Tatăl cel fără început, pe Cuvîntul cel de o fire cu Tatăl și pe Duhul cel de o ființă, Care împreună împărățește, tineri binecuvîntați-L, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L întru toți vecii.

Alt Canon

Irmos: Înfricoșează-te și te teme...

Cel ce cercetezi adîncurile inimii, și cunoști ale noastre mai înainte de naștere, Mîntuitorule, ai răpit din viața cea silnică pe ceea ce a alergat la iubirea Ta de oameni, Mîntuitorule, care strigă neîncetat: Preoți binecuvîntați, popoare preaînălțați pe Hristos în veci.

O, cît de cinstită este schimbarea mutării tale spre cele mai bune, cuvioasă! O, dragoste dumnezeiască a ta, care ai urît plăcerile trupești! O, credință fierbinte și dumnezeiască, prealăudată Marie! Pe care cu credință o lăudăm și o înălțăm întru toți vecii.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Aflat-ai răsplata durerilor și schimb pentru ostenelile tale, cinstită Marie, prin care ai înfrînt pe vrăjmașul cel ucigaș; și acum strigi împreună cu îngerii cîntare fără tăcere, lăudînd și preaînălțînd pe Hristos în veci.

Și acum..., a Născătoarei:

Pe mine tot m-a refăcut pentru bunătate, în pîntecele tău, Preacurată, nestricînd osebirile amînduror firilor ca un stăpîn al tuturor vecilor. Pentru aceasta pe tine, ca pe o pricinuitoare a mîntuirii noastre, cu cîntări te lăudăm întru toți vecii.

Cîntarea a 9-a:

Irmos: Pe tine, cea neispitită...

Fă-mă, Te rog, Hristoase, sărac ca pe Lazăr, alungînd poftele plăcerilor mele, ca un Dumnezeu din fire; dar în virtuți fă-mă bogat, ca prin credință, cu cîntări să Te măresc.

Bogat și nemilostiv fiind, m-am uitat cu nepăsare în credință la mintea mea, lepădat fiind cumplit înaintea porților poruncilor Tale, Iubitorule de oameni; dar ca un îndurat și iubitor de milă, ridică-mă ca oarecînd pe Lazăr, prietenul Tău cel mort de patru zile.

Toți am învățat pilda Stăpînului; deci toți credincioșii să urîm nemilostivirea bogatului, ca să scăpăm de pedeapsă și să săltăm pururea în sînurile lui Avraam.

A Născătoarei:

Pe tine care ai ținut în brațe pe Dumnezeu cel nevăzut, Care este lăudat în cer de toată făptura, și prin tine ne dăruiește nouă pururea mîntuire, cu credință te mărim.

Alt Canon

Irmos : Nu te tîngui pentru mine...

Lesne ai răbdat, maică, osteneala pustiei, îndreptîndu-te cu puterea cea tare a lui Hristos, căci gîndurile cele întinate ce-ţi veneau le-ai stins, cinstită, cu izvoarele dumnezeieştilor lacrimi, ceea ce eşti culmea sihaştrilor, lauda cuvioşilor.

Cu raze prealuminoase te-a luminat pe tine Fecioara şi Preacurata, ceea ce singură a născut pe Hristos lumina, făcîndu-te înfricoşătoare vrăjmaşilor pe tine, cinstită. Şi tuturor arătîndu-te, Marie, a fi podoaba pustnicilor, întărirea cuvioşilor.

Slavă...

Părăsind înţelepţeşte toate cele pămînteşti, te-ai arătat sălăşluire cinstită a Duhului ; deci roagă pe singurul izbăvitor Hristos să scape de răutăţile lumeşti pe cei ce săvîrşesc cu credinţă dumnezeiască pomenirea ta.

Şi acum..., a Născătoarei :

Scăpînd de legile fireşti, Fecioară, ai născut curată mai presus de fire, prunc tînăr pe pămînt, pe Cel ce este dătător de lege şi Vechi de zile, Cerule înţelegător al Făcătorului tuturor. Pentru aceasta cu credinţă şi cu dragoste pe tine te fericim.

LUMINÎNDA Învierii

Apoi Slavă..., a cuvioasei :

Podobie : Cel ce ai impodobit cerul...

Pildă de pocăinţă avîndu-te pe tine, Preacuvioasă Marie, roagă pe Hristos să ne dăruiască nouă aceasta în vremea postului ; ca în credinţă şi în dragoste să te lăudăm pe tine cu cîntări.

Şi acum..., a Născătoarei :

Ceea ce eşti îndulcirea îngerilor, bucuria celor apăsaţi, ocrotitoare creştinilor, Fecioară, Maica Domnului, ajută-mă şi mă izbăveşte de chinurile cele veşnice.

LA LAUDE

Patru stihiri ale Învierii, din Octoih, şi patru ale lui Anatolie ; apoi se cîntă stihul :

Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu, înalţă-se mîna Ta, nu uita pe săracii Tăi pînă în sfîrşit.

Glasul 1, însuşi glasul :

Nu este împărăţia lui Dumnezeu mîncare şi băutură, ci dreptate şi nevoinţă cu sfinţenie. Pentru aceasta nici bogaţii nu vor intra în ea, ci numai cei care depun averile lor în mîinile săracilor. Acestea le învaţă şi David proorocul, zicînd : Bărbat drept este cel ce miluieşte în toate zilele, cel ce se desfătează în Domnul, umblă în lumina Lui şi care nu se va poticni. Acestea toate s-au scris spre înţelepţirea noastră ; ca, postind, să facem bunătate, şi aşa să ne dea nouă Domnul cele cereşti în locul celor pămînteşti.

Slavă..., tot aceasta. Şi acum..., Preabinecuvîntată eşti... Doxologia mare, ecteniile şi apolisul.

LA LITIE

Stihira Evangheliei şi celelalte.

LA LITURGHIE

Fericirile glasului, Apostolul zilei, din Epistola către Evrei, şi al cuvioasei, din Epistola către Galateni. Evanghelia zilei, de la Marcu, şi a cuvioasei, de la Luca.

CHINONICUL

Lăudaţi pe Domnul, din ceruri. Aliluia.

Altul :

Întru pomenire veşnică va fi dreptul, de auzul rău nu se va teme.

Iar la masă se ospătează fraţii, ca şi în celelalte Duminici.

LUNI

în Săptămîna Floriilor

LA VECERNIE, DUMINICĂ SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 şi se cîntă patru ale glasului, din Octoih, cele de umilinţă, trei stihiri ale Triodului şi trei din Minei.

Stihirile Triodului, glasul 1 :

Podobie : Prealăudaţilor mucenici...

Sărăcind, Hristoase, Cel ce eşti bogat, ai îmbogăţit pe oameni cu nemurirea şi cu strălucirea ; pentru aceasta îmbogăţeşte-mă cu virtuţi pe mine, cel ce am sărăcit din cauza plăcerilor vieţii, şi aşază-mă împreună cu Lazăr cel sărac, izbăvindu-mă de pedeapsa bogatului şi de gheena care mi s-a gătit.

Îmbogăţitu-m-am cumplit în răutate şi am iubit desfătarea, m-am îndestulat de plăceri în viaţă, Doamne, şi m-am făcut vinovat focului gheenei, neuitîndu-mă ca Lazăr, la mintea mea cea flămîndă ; lepădat fiind înaintea uşilor faptelor celor dumnezeieşti, milostiveşte-Te spre mine, Stăpîne.

Altă stihiră, alcătuire a lui Teodor, glasul 1 :

Podobie : Nor luminos pe Tine...

Începînd cu dragoste a şasea săptămînă a cinstitului post, să cîntăm, credincioşilor, laudă înaintea prăznuirii Stîlpărilor, Domnului celui ce vine în slavă cu puterea Dumnezeirii în Ierusalim, ca să omoare moartea. Pentru aceasta să gătim cu dreaptă credinţă semnele biruinţei, ramurile virtuţilor, strigînd Osana Făcătorului tuturor.

Şi trei stihiri de la Minei. Slavă... Şi acum... a Născătoarei, Ieşire. Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 8-lea :

Dat-ai moştenire celor ce se tem... cu stihurile lui. (Caută-le la Duminica întîia a postului, seara).

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, de două ori, glasul 1, însuşi glasul :

Minunat este gîndul cel milostiv al Mîntuitorului pentru noi, că avînd cunoştinţa celor ce au să fie, ca şi a celor ce sînt de faţă, a înscris cum este viaţa lui Lazăr şi a bogatului. Deci privind noi la sfîrşitul amîndurora acelora, să fugim de cruzimea şi de ura de oameni a unuia, şi să rîvnim statornicia şi îndelunga-răbdare a altuia, ca încălzindu-ne împreună cu el în sînurile lui Avraam, să strigăm : Drepte Judecătorule, Doamne, slavă Ţie.

A mucenicilor :

Pentru rugăciunile tuturor sfinţilor, Doamne, şi ale Născătoarei de Dumnezeu, dă-ne nouă pacea Ta şi ne miluieşte, ca un singur îndurat.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Însăşi podobia :

Ceea ce eşti bucuria cetelor cereşti, şi pe pămînt oamenilor, tare folositoare ; Preacurată Fecioară mîntuieşte-ne pe noi, cei ce scăpăm la tine ; că nădejdile noastre după Dumnezeu, în tine, Născătoare de Dumnezeu, ne-am pus.

LUNI DIMINEAȚA

Cîntările Treimice ale glasului de rînd.

După întîia Catismă, se cîntă Sedelnele cele de umilință, din Octoih, și a Născătoarei.

După a doua Catismă, se zice această Sedealnă, glasul 1 :

Podobie : Piatra fiind pecetluită...

Răsturnînd piatra împietririi de pe inima mea, Doamne, ridică sufletul meu cel omorît de patimi, Bunule, și mă învrednicește să-Ți aduc, Stăpîne, cu umilință stîlpări de fapte bune, ca Biruitorului iadului; ca să dobîndesc viața cea veșnică, lăudînd puterea și milostivirea Ta, Unule, Iubitorule de oameni.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei :

Minunea minunilor văzînd în tine, făptura se bucură, ceea ce ești plină de har ; că ai zămislit fără sămînță și ai născut în chip de negrăit pe Cel pe Care nu pot să-L vadă mai-marii cetelor îngerești. Pe Care roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, pentru sufletele noastre.

După a treia Catismă, Sedealna, glasul 1 :

Podobie : Piatra fiind pecetluită...

Începînd a șasea săptămînă a postului, să aducem cîntare, mai înainte de prăznuirea Stîlpărilor, lui Hristos, Celui ce vine pentru noi să șadă pe mînzul asinei, ca să spună Tatălui nesocotința necredincioșilor, ca un Împărat. Deci, să-I gătim toți ramuri de virtuți, ca să vedem și Învierea Lui, bucurîndu-ne.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei :

Mîinile tale cele dumnezeiești, cu care ai ținut pe Făcătorul întrupat pentru bunătatea Lui, întinzîndu-le, Fecioară preasfîntă, roagă-L să ne izbăvească de încercări și de patimi și de primejdii, pe cei care cu dragoste te lăudăm și strigăm ție : Slavă Celui ce S-a sălășluit în tine ; slavă Celui ce a ieșit din tine ; slavă Celui ce ne-a slobozit pe noi prin nașterea ta.

Psalmul 50.

Și se cîntă Canonul din Minei, și aceasta

TRICÎNTARE

Cîntarea 1-a, glasul 1 :

Irmos : Cîntare de biruință...

Să omorîm patimile cu postirea, să înviem duhul prin faptele cele dumnezeiești, ca să vedem cu minte curată, cinstita Patimă a lui Hristos.

Pe mine, cel ce am urmat obiceiul bogatului nemilostiv, Îndurate Iubitorule de oameni, Te rog rînduiește-mă împreună cu Lazăr cel sărac, izbăvindu-mă din văpaie și din focul cel nestins.

Postit-am de toate faptele de laudă, și m-am ospătat pînă la sațiu cu greșealele, Doamne ; acum deci satură-mă de mîncarea cea mîntuitoare și cinstită, pe mine cel ce rău am flămînzit.

A Născătoarei :

Pe mine, cel osîndit și aruncat în pedeapsă pentru faptele mele, Preacurată Stăpînă, îndură-te de mă mîntuiește, ceea ce ai născut pe Dumnezeu cel Preaîndurat.

Altă Tricîntare, același glas :

Irmos : Lui Dumnezeu, Celui ce...

Să întîmpinăm credincioșii praznicul Stîlpărilor de astăzi și mai înainte să-l prăznuim cu bucurie ; ca să ne învrednicim a vedea și Patima cea de viață purtătoare.

Vine și merge Hristos la Ierusalim, ca un Împărat, șezînd pe mînzul asi-

nei, ca să supună nesocotința păgînilor sub jugul Tatălui.

Slavă..., a Treimii :

Unime în trei Fețe, Ceea ce ești în Dumnezeire una, Dumnezeule, Părinte cel nenăscut, și Fiule Unule-Născut, și Unule Duhule Sfinte, stăpînire de o împărăție, miluiește-ne pe noi.

Și acum..., a Născătoarei :

Lucruri preaslăvite s-au grăit despre tine pretutindeni, că ai născut cu trup pe Făcătorul tuturor, Născătoare de Dumnezeu, Marie, ceea ce nu știi de mire și ești neispitită de nuntă.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Iată vine Hristos la cetatea Betfaghi ; bucură-te Betanie, patria lui Lazăr, că ție îți va arăta minune mare, înviind pe Lazăr din morți.

Irmosul :

Lui Dumnezeu, Celui ce a ajutat «în Egipt lui Moise, și printr-însul a «scufundat pe Faraon cu toată oas-«tea lui, să-I cîntăm cîntare de bi-«ruință, căci cu slavă S-a preslă-«vit».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : De Care se înfricoșează...

Cu gînduri neroditoare m-am îmbogățit eu ticălosul ; sufletul mi-am întinat cu pofte nelegiuite, și mă înconjură întunericul deznădăjduirii ; strălucește-mi, Dumnezeul meu, lumina pocăinței.

Precum ai luminat de demult pe orbul cel din naștere, luminează-mi și sufletul meu, care nu vede lumina Ta, Milostive, ci este îngropat întru întunericul uitării celei rele și în grijile vieții.

Postind Ilie, a deschis cerurile și a adăpat cu ploi pămîntul cel însetat. Să postim și noi vărsînd izvoare de lacrimi sufletești, ca să ne miluim.

A Născătoarei :

Ca o viță însuflețită ai înflorit nouă Strugurele cel copt, Preacurată Fecioară, Care a izvorît vinul iertării și a uscat beția păcatului.

Altă Tricîntare

Irmos : Cîntarea celor fără de trupuri...

Deschisu-s-au ușile cele dinaintea învierii lui Lazăr ; că vine Hristos să ridice pe cel mort, ca din somn, și să biruiască cu viața pe moarte.

Mare este lauda ta, o, Betanie, că te-ai învrednicit a primi oaspete pe Făcătorul, strigînd : Binecuvîntați lucrurile Domnului pe Domnul.

A Treimii :

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Pe tine, Unimea cea întreită, mai presus de ființă, cea unită după chip în despărțire prin Fețe, pe Tatăl și pe Fiul și pe Duhul cel dumnezeiesc slăvim.

Și acum..., a Născătoarei :

Bucură-te, strigăm ție împreună cu îngerul, că ai ridicat bucurie în lume pe Mîntuitorul lumii ; pe Care roagă-L, Fecioară prealăudată.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cîntare aducem Ție, că ai încălecat pe mînz, Cel ce șezi pe heruvimi întru înălțime, ca să supui pe toți Hristoase, stăpînirii Tale.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Cîntarea celor fără de trupuri a-«ducem Ție, ca și tinerii în cuptor,

«și cîntînd, zicem : Binecuvîntați și «preaînălțați pe Hristos în veci».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Izvorul cel primitor...

Omorît fiind de greșeale multe, sînt cuprins în mormîntul lenevirii, avînd deasupra mea pusă piatra deznădăjduirii ; pe care ridicînd-o, Hristoase, cu mila Ta, înviază-mă ca și mai înainte pe Lazăr.

Să fugim de asemănarea cu bogatul cel osîndit în văpaia cea nestinsă și să iubim răbdarea lui Lazăr cea cu dureri, ca să ne mîngîie pe noi Iisus, și părtași Împărăției să ne facă.

Să iubim postul cel ucigător de patimi, să ne îndeletnicim întru rugăciuni cu stăruință, să plîngem, să ne tînguim și să suspinăm fierbinte ca, ducîndu-ne de aici, să ne primească Avraam în sînurile sale.

A Născătoarei :

Odorul cel dumnezeiesc al fecioriei, singura îndreptare a strămoșilor, izvorul care izvorăște adîncul milostivirii, pe Născătoarea de Dumnezeu, frumusețea lui Iacob, cei ce ne-am mîntuit printr-însa să o lăudăm.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe tine, Născătoare de Dumnezeu...

Astăzi umblînd Hristos dincolo de Iordan, I s-a arătat boala lui Lazăr, și ca un mai înainte cunoscător a zis : Boala aceasta nu este spre moarte.

Gătește-te Betanie, împodobește-ți dumnezeiește intrările tale, lărgește-ți încăperile, că iată vine Stăpînul cu Apostolii, ca să învieze pe cel pe care l-ai crescut.

Slavă..., a Treimii :

Pe Tine, Unime în trei ipostasuri și ființă nedespărțită, Te slăvește oastea celor cu cîte șase aripi, și neamul omenesc cu cîntări Te lăudăm.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Tine Cel ce Te-ai născut din Tatăl fără de ani, și din mumă cu chip negrăit sub ani, spre mîntuirea tuturor, ca pe un făcător și Stăpîn, cu cîntări Te slăvim.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cu ramurile facerii de bine ținînd și stîlpările curăției, să ne gătim toți ca să întîmpinăm pe Hristos, Care vine la Ierusalim ca Dumnezeul nostru.

Irmosul :

Pe tine Născătoare de Dumnezeu «Fecioară, pe care te-a văzut profe«tul Iezechiel ușă, prin care nimeni «n-a trecut, fără numai Dumnezeu «singur, cu cîntări te mărim».

Apoi : Cuvine-se să te fericim...

Lumînînda glasului de rînd, de trei ori.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, glasul al 5-lea :

Să nu mă osîndești pe mine, Hristoase, în văpaia gheenei ca pe bogatul pentru Lazăr ; ci-mi dăruiește mie, celui ce mă rog cu plîngere, o picătură din iubirea de oameni, Dumnezeule, și mă miluiește (de două ori).

A mucenicilor :

Binecuvîntată este oastea Împăratului cerurilor, că deși au fost pămîntenii purtători de lupte, dar s-au sîrguit să ajungă la vrednicia îngerească, neluînd seamă la trupuri ; și prin patimi s-au învrednicit de cinstea celor fără de trupuri. Pentru rugăciunile lor, Doamne, trimite nouă mare milă.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Ceea ce ești plină de har, fii mijlocitoare cu rugăciunile tale, și cere pentru sufletele noastre mulțimea îndurărilor și iertare de multe greșeale, rugămu-te.

Și celelalte, după rînduială.

LA CEASUL AL ȘASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 6-lea :

Aceasta este, Dumnezeule, ziua cea înfricoșătoare, a cărei înserare nu nădăjduiam să o ajungem ; și pe aceasta ne-ai învrednicit pe noi a o vedea cu iubirea Ta de oameni, întreit sfinte, slavă Ție.

Slavă..., Și acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Să se veselească inima celor ce caută pe Domnul (ps. 104,3).

Stih : Lăudați pe Domnul și chemați numele Lui (ps. 104,1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(XLVIII, 17—XLIX, 4)

Așa grăiește Domnul, Izbăvitorul tău, Sfîntul lui Israel : «Eu sînt Domnul Dumnezeul tău, Care te învață spre folosul tău și te duce pe calea pe care trebuie să mergi. Dacă ai fi luat aminte la poruncile Mele, fericirea ta ar fi fost asemenea unui rîu și dreptatea ta ca valurile mării. Și va fi seminția ta ca nisipul mării și odraslele pîntecelui tău ca pulberea pămîntului. Nimic nu va nimici, nici nu va șterge numele tău înaintea Mea ! Ieșiți din Babilon, fugiți din Haldeea cu cîntece de veselie ! Vestiți, faceți cunoscută știrea, duceți-o pînă la marginile pămîntului ! Ziceți : Domnul răscumpără pe sluga Sa Iacov. Și nu vor suferi de sete în pustiu unde El îl duce ; El le izvorăște apa din stîncă. El despică stînca și apa țîșnește ! Nu este pace, zice Domnul, pentru cei fără de lege !»...

Ascultați ostroave, luați aminte, popoare depărtate ! Domnul M-a chemat de la nașterea Mea, din pîntecele maicii Mele Mi-a spus pe nume. Făcut-a din gura Mea sabie ascuțită ; ascunsu-M-a la umbra mîinii Sale. Făcut-a din Mine săgeată ascuțită și în tolba Sa de o parte M-a pus, și Mi-a zis Mie : «Tu ești sluga Mea Israel, în care Eu Mă voi preaslăvi !». Dar Eu Îmi spuneam: «În deșert M-am trudit, în zadar și pentru nimic Mi-am prăpădit puterea Mea !». Partea ce Mi se cuvine Mie este la Domnul și răsplata Mea la Dumnezeul Meu.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Bine este cuvîntat Domnul Dumnezeul lui Israel, din veac și pînă în veac (ps. 105,48).

Stih : Lăudați pe Domnul, că este bun, că în veac este mila Lui (ps. 105,1).

MARȚI

în săptămîna Floriilor

LA VECERNIE, LUNI SEARA

După obișnuita Catismă, la Doamne strigat-am... se pun stihirile pe 6 : trei ale Triodului și trei de la Minei.

Stihirile Triodului, alcătuire a lui Iosif, glasul al 6-lea :

Podobie : Toată nădejdea punîndu-și...

Prin multe greșeli și prin plăcerile vieții mi-am slăbit puterea eu, ticălosul, și zac totdeauna pe patul trîndăviei, Stăpîne, și strig Ție, Preamilostive : Venind, cercetează-mă, dîndu-mi întărire și milă, și nu mă lăsa pe mine, ca nu cum-

va să adorm de moarte, și să se bucure de pieirea mea vrăjmașul, cel ce caută pururea, Mîntuitorule, să mă tragă în prăpastia cea groaznică a iadului.

Rîvnind nebunește bogatului celui nemilostiv, cu plăcere mă veselesc, în plăceri și în patimi cufundîndu-mă ; și văzîndu-mi mintea, Doamne, zăcînd pururea înaintea ușilor pocăinței ca și Lazăr, o trec fără simțire, flămîndă fiind și bolnavă și rănită de patimi ; pentru aceasta vinovat sînt a fi în văpaia gheenei; din care izbăvește-mă, Stăpîne, Unule, mult-Milostive.

Altă stihiră, alcătuire a lui Teodor, glasul al 5-lea :

Podobie : Doamne, pe vremea lui Moise...

Doamne, umblînd cu trupul dincolo de Iordan, ai spus mai înainte că nu este de moarte boala lui Lazăr, ci că s-a făcut pentru slava Ta, Dumnezeul nostru. Laudă faptei Tale celei mari și atotputerniciei Tale, că ai surpat moartea pentru mulțimea milostivirii, Iubitorule de oameni.

Și trei stihiri din Mineu. Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Lăudați pe Domnul că este bun, că în veac este mila Lui (ps. 106,1).

Stih : Să zică cei mîntuiți de Domnul și scăpați din mîna vrăjmașului (ps. 106,2).

De la Facere, citire :

(XXVII, 1—41)

Iar după ce a îmbătrînit Isaac și au slăbit vederile ochilor săi, a chemat pe Isav, pe fiul său cel mai mare, și i-a zis : «Fiul meu». Zis-a acela : «Iată-mă!». Și Issac a zis: «Iată, eu am îmbătrînit și nu știu ziua morții mele. Ia-ți dar uneltele tale, tolba și arcul, și ieși la cîmp și adă-mi ceva vînat ; să-mi faci mîncare, cum îmi place mie, și adă-mi să mănînc, ca să te binecuvinteze sufletul meu pînă nu mor». Rebeca însă a auzit ce a zis Isaac către fiul său Isav. S-a dus deci Isav la cîmp să vîneze ceva pentru tatăl său ; iar Rebeca a zis către Iacov, fiul cel mai mic : «Iată, eu am auzit pe tatăl tău grăind cu Isav, fratele tău, și zicînd : «Adu vînat și fă-mi o mîncare să mănînc și să te binecuvintez înaintea Domnului, pînă a nu muri». Acum dar, fiul meu, ascultă ce am să-ți poruncesc : Du-te la turmă, adă-mi de acolo doi iezi tineri și buni și voi face din ei mîncare, cum îi place tatălui tău ; iar tu o vei duce tatălui tău să mănînce, ca să te binecuvinteze tatăl tău înainte de a muri». Iacov însă a zis către Rebeca, mama sa : «Isav, fratele meu, e om păros, iar eu n-am păr. Nu cumva tatăl meu să mă pipăie și voi fi în ochii lui ca un înșelător și în loc de binecuvîntare, voi atrage asupră-mi blestem?». Zis-a mama sa : «Fiul meu, auspra mea să fie blestemul acela; ascultă numai povața mea și du-te, de-mi adă iezii». Atunci, ducîndu-se Iacov, a luat și a adus mamei sale iezii, iar mama sa a gătit mîncare, cum îi plăcea tatălui lui. Apoi a luat Rebeca haina cea mai frumoasă a lui Isav, fiul ei cel mai mare, care era la ea în casă, și a îmbrăcat pe Iacov, fiul ei cel mai mic ; iar cu pieile iezilor a înfășurat brațele și părțile goale ale gîtului lui. Și a dat mîncarea și pîinea ce gătise în mîinile lui Iacov, fiul său, și acesta a intrat la tatăl său și a zis: «Tată!». Iar acela a răspuns: «Iată-mă ! Cine ești tu, copilul meu?». Zis-a Iacov către tatăl său: «Eu sînt Isav, întîiul tău născut. Am făcut precum mi-ai poruncit: scoală și șezi de mănîncă din vînatul meu, ca să mă binecuvinteze sufletul tău». Zis-a Isaac către fiul său : «Cum l-ai găsit așa curînd, fiul meu?». Și acesta a zis: «Domnul Dumnezeul tău mi l-a scos înainte». Zis-a Isaac iarăși către Iacov: «Apropie-te să te pipăi, fiul meu, de

ești tu fiul meu Isav sau nu». Și s-a apropiat Iacov de Isaac, tatăl său, iar acesta l-a pipăit și a zis: «Glasul este glasul lui Iacov, iar mîinile sînt mîinile lui Isav». Dar nu l-a cunoscut, pentru că mîinile lui erau păroase, ca mîinile fratelui său Isav; și l-a binecuvîntat. Și a mai zis: «Tu oare ești fiul meu Isav?». Și Iacov a răspuns: «Eu». Zis-a Isaac: «Adă-mi și voi mînca din vînatul fiului meu, ca să binecuvinteze sufletul meu». Și i-a adus și a mîncat; apoi i-a adus și vin și a băut. După aceea Isaac, tatăl său, i-a zis: «Apropie-te, fiule, și mă sărută!». Atunci s-a apropiat Iacov și l-a sărutat. Și a simțit Isaac mirosul hainei lui și l-a binecuvîntat și a zis: «Iată, mirosul fiului meu e ca mirosul unui cîmp bogat pe care l-a binecuvîntat Domnul. Să-ți dea ție Dumnezeu din roua cerului și din belșugul pămîntului, pîine multă și vin. Să-ți slujească popoarele, și căpeteniile să se închine înaintea Ta; să fii stăpîn peste frații tăi, și feciorii mamei tale să ți se închine ție; cel ce te va blestema să fie blestemat, și binecuvîntat să fie cel ce te va binecuvînta!». Îndată ce a isprăvit Isaac de binecuvîntat pe Iacob, fiul său, și cum a ieșit Iacov de la fața tatălui său Isaac, a venit și Isav cu vînatul lui. A făcut și el bucate și le-a adus tatălui său, și a zis către tatăl său: «Scoală, tată, și mănîncă din vînatul fiului tău, ca să mă binecuvinteze sufletul tău!». Iar Isaac, tatăl său, i-a zis: «Cine ești tu?». Iar el a zis: «Eu sînt Isav, fiul tău cel întîi-născut». Atunci s-a cutremurat Isaac cu cutremur mare foarte și a zis: «Dar cine-i acela, care a căutat și mi-a adus vînat și am mîncat de la el înainte de a veni tu, și l-am binecuvîntat și binecuvîntat va fi?». Iar Isav, auzind cuvintele tatălui său Isaac, a strigat cu glas mare și foarte dureros și a zis către tatăl său: «Binecuvintează-mă și pe mine, tată!». Zis-a Isaac către el: «A venit fratele tău cu înșelăciune și a luat binecuvîntarea ta». Iar Isav a zis: «Din pricină oare că-L cheamă Iacov, de aceea m-a înșelat de două ori? Deunăzi mi-a răpit dreptul de întîi-născut iar acum mi-a răpit binecuvîntarea mea». Apoi a zis Isav către tatăl său: «Nu mi-ai păstrat și mie binecuvîntare, tată?». Răspuns-a Isaac și a zis lui Isav: «Iată, stăpîn l-am făcut peste tine și pe toți frații lui i-am făcut lui robi; cu pîine și cu vin l-am dăruit. Dar cu tine ce să fac, fiul meu?». Și a zis Isav către tatăl său: «Tată, oare numai o binecuvîntare ai tu? Binecuvintează-mă și pe mine, tată!». Și cum Isaac tăcea, Isav și-a ridicat glasul și a început a plînge. Atunci, răspunzînd Isaac, tatăl lui, a zis către el: «Iată, locuința ta va fi un pămînt mănos și cerul îți va trimite roua sa; cu sabia ta vei trăi și vei fi supus fratelui tău; va veni însă vremea cînd te vei ridica și vei sfărîma jugul lui de pe grumazul tău». De aceea ura Isav pe Iacov pentru binecuvîntarea cu care-l binecuvîntase tatăl său.

PROCHIMEN, glasul al 7-lea:

Înalță-Te peste ceruri, Dumnezeule, și peste tot pămîntul slava Ta (ps. 107,5).

Stih: Gata este inima mea, Dumnezeule, gata este inima ma (ps. 107,1).

De la Pilde, citire:

(XIX, 16—25)

Zis-a Domnul: Cel ce ia seama la poruncă, își păstrează sufletul său, iar cel ce disprețuiește cuvîntul (lui Dumnezeu) va muri. Cel ce are milă de sărman împrumută Domnului și El îi va răsplăti fapta lui cea bună. Pedepsește pe feciorul tău cît mai e nădejde (de îndreptare), dar nu ajunge pînă acolo ca să-l omori.

Omul aprig la mînie trebuie să fie pedepsit; dacă îl cruți odată, trebuie să începi din nou. Ascultă sfatul și primește învățătura, ca să fii înțelept toată viața ta. Multe puneri la cale frămîntă inima omului, dar numai sfatul Domnului se împlinește. Omul se face plăcut prin mărinimia lui; mai de preț este un sărac bun decît un om mincinos. Frica de Dumnezeu duce la viață și ne îndestulăm fără să fim loviți de nenorocire. Lenesul întinde mîna în blid și nu are putere s-o ducă la gură. Lovește pe cel ce batjocorește și cel fără de minte va deveni înțelept; mustră pe cel înțelept și el va pricepe știința.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, glasul al 4-lea:

Scapă-ne, Mîntuitorule, de lăcomia cea vătămătoare de suflet și ne numără cu Lazăr cel sărac în sînurile lui Avraam; că Tu, bogat fiind întru milă, ai sărăcit pentru noi de bunăvoie, și ne-ai adus din stricăciune la nestricăciune, ca un Dumnezeu milostiv și iubitor de oameni (de două ori).

A mucenicilor:

Cel ce ai primit răbdarea sfinților mucenici, primește și de la noi cîntare, Iubitorule de oameni; dăruindu-ne nouă cu rugăciunile lor mare milă.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei:

Izbăvește-ne din nevoile noastre, Maica lui Dumnezeu, ceea ce ai născut pe Făcătorul tuturor; ca să strigăm totdeauna: Bucură-te ocrotitoarea sufletelor noastre!

MARȚI DIMINEAȚA

Se cîntă Treimicele glasului ce se va întîmpla.

După întîia Catismă, se zic Sedelnele cele de umilință, din Octoih și a Născătoarei.

După a doua Catismă, Sedealna lui Iosif, glasul al 6-lea:

Podobie: Puterile ingerești...

Topindu-mă de boala păcatelor, zac în patul deznădăjduirii. Pentru aceasta Tămăduitorule al bolnavilor, cercetează-mă cu iubirea Ta de oameni, și nu mă lăsa să adorm cumplit în moarte, Îndurate, ca să strig Ție cu căldură: Dătătorule de milă, Doamne, slavă Ție.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei:

Începătură mîntuirii s-a făcut vorbirea lui Gavriil către Fecioara; că auzind aceasta: bucură-te!, nu s-a ferit de închinăciune, nu s-a îndoit ca Sara în cort; ci așa a strigat: Iată roaba Domnului, fie mie după cuvîntul tău!

După a treia Catismă, Sedealna, alcătuire a lui Teodor, glasul al 5-lea:

Podobie: Astăzi luminează...

Ieri și astăzi a fost boala lui Lazăr; că aceasta au spus lui Hristos surorile aceluia. Gătește-te Betanie cu bucurie, să primești oaspete pe Stăpînul și Împăratul tuturor, și să strigi Lui împreună cu noi: Doamne, slavă Ție.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Născătoarei:

Maica lui Dumnezeu preasfîntă, zidul creștinilor, apără, după obicei, pe poporul tău, care strigă ție îndelung. Stai împotriva rușinoaselor și semețelor noastre gînduri; ca să strigăm ție: Bucură-te, pururea Fecioară!

Psalmul 50.

CANOANELE

Canonul Mineiului și Tricîntarea, alcătuire a lui Iosif. Se citește Cîntarea a doua din Psaltire.

Cîntarea a 2-a, glasul al 6-lea :

Irmosul :

Vedeți, vedeți că Eu sînt Dumnezeu Care am plouat mană ; și «apă din piatră am izvorît de de«mult în pustie poporului Meu, cu «singură dreapta și cu tăria Mea».

De bunăvoie ai sărăcit, Hristoase, Cel ce ești din fire bogat ; flămînzit-ai de bunăvoie, Cel ce saturi tot ce viază. Pentru aceasta satură-mă pe mine cel flămînd de darul Tău, și mă fă părtaș mesei celei de acolo, Cuvinte.

Arată-mă, Hristoase, ca pe Lazăr, sărac de păcate ; risipește bogăția pe care am adunat-o rău și, umplîndu-mă de toată dragostea Ta cea desăvîrșită, Îndurate, izbăvește-mă de înfricoșătoarea osîndă cea de acolo.

Pe tineri întărîndu-i postul, i-a făcut mai puternici decît focul oarecînd în Babilon ; acelora rîvnind, o suflete al meu, nu te mîhni și vei stinge focul plăcerilor cu roua Duhului.

A Născătoarei :

Bucură-te, strigăm ție, ceea ce ai născut bucuria, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, ceea ce ești plină de har ; roagă pe Dumnezeu, pe Care L-ai născut, să mîntuiască de primejdii și de stricăciune pe cei ce te laudă pe tine pururea.

Altă Tricîntare

Alcătuire a lui Teodor, glasul al 5-lea :

Irmos : Vedeți, vedeți...

Vedeți, vedeți că Eu sînt Dumnezeu, Care, umblînd dincolo de Iordan, am auzit că Lazăr e bolnav, și am zis că nu va muri ; ci că aceasta este pentru slava Mea.

Fiind cuprinse de plîngere, surorile lui Lazăr și-au arătat întristarea Ție, Cunoscătorule a toate ; dar Tu ai întîrziat puțin, ca să vădești minunea, și să arăți Apostolilor Tăi cele înfricoșătoare.

Slavă..., a Treimii :

Unime în trei Fețe, de o Împărăție, o domnie, o împărăție a veacurilor, pe Tine Te slăvește : pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, mulțimea îngerilor și toată firea oamenilor.

Și acum..., a Născătoarei :

Cine nu se va mira, văzînd întru tine, Fecioară, pe Ziditorul zidind iarăși pe Adam cel căzut, și cu unire nespusă născîndu-Se din tine după trup fără schimbare, spre mîntuirea noastră.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Gătește-te acum, o ! Betanie, cu bucurie, făcînd primirea Împăratului tuturor ; că vine la tine să arate pe Lazăr iarăși întorcîndu-se din stricăciune la viață.

Irmosul :

Vedeți, vedeți că Eu sînt Dumne«zeu, Cel ce M-am îmbrăcat cu trup «de a Mea bună voie, ca să mîntuiesc «pe Adam cel căzut prin amăgire, «cu călcarea poruncii prin șarpe».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Din văpaie, cuviosilor...

Gîndind la mulțimea greșealelor mele, și rănit fiind de boldul cugetului meu, mă chinuiesc în văpaie eu, ticălosul ; milostivește-Te spre mine, Cuvinte al lui Dumnezeu, cu mila Ta.

Trecînd cu vederea faptele cele bune ale lui Lazăr, am rîvnit năravu-

rilor bogatului nemilostiv; Îndurate Dumnezeule, întorcîndu-mă, milostivește-Te spre mine, ca să Te slăvesc întru toți vecii.

Fiind cuprins de slăbiciune sufletească, și avînd să mor prin deznădăjduire, îmi trebuie cercetarea Ta, Iisuse, care înviază pe cei ce Te cheamă.

A Născătoarei :

Preasfîntă Fecioară, tu mă mîntuiește și fii ajutătoare neputinței mele, ceea ce ai născut pe Voitorul milei pe Care Îl preaînălțăm întru toți vecii.

Altă Tricintare

Irmos : Cuvioșii Tăi tineri...

Bucură-te, Betanie, patria lui Lazăr, că vine de față Hristos la tine, ca să săvîrșească mărire, înviind pe Lazăr.

Lazăr este bolnav, ca să Te preaslăvești Tu, Fiul lui Dumnezeu, întru dînsul; și Te laudă pe Tine neîncetat lucrurile Tale, Doamne.

A Treimii :

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Pe Preasfînta Treime, în Tatăl și în Fiul și în Duhul lăudînd-O, cîntăm : Binecuvîntați toate lucrurile pe Domnul.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Cel născut din tine în chip de negrăit, Preacurată, toți Îl lăudăm și, cinstindu-L ca pe un Dumnezeu, binecuvîntăm și lăudăm neîncetat pe Domnul.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Ramurile virtuților gătindu-le acum, spre întîmpinarea lui Hristos, strigăm : Binecuvîntați lucrurile Domnului pe Domnul.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Cuvioșii Tăi tineri în cuptor Hris«toase, cîntînd, au zis : Binecuvîn«tați toate lucrurile Domnului pe «Domnul».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Pe Dumnezeu a-L vedea...

Mîncarea cea amară a izgonit din rai în chip cumplit mai înainte, pe omul cel dintîi zidit și l-a legat în lanțurile morții. Postește o, sufletul meu, fugi de asemănarea aceasta, fugi de plăcerea cea cu multă durere a mîncării.

Luînd în minte judecata Ta și văpaia cea nestinsă, Preadrepte Judecătorule, mă osîndesc însumi pe mine mai înainte de judecată. Mă tem și mă cutremur, căci am greșit Ție fără de număr, ca nimeni altul pe pămînt. Pentru aceasta miluiește-mă.

Să spălăm negreala patimilor cu rugăciuni luminătoare, și ținînd ramuri de virtuți, să ne sîrguim a întîmpina pe Hristos, pe Care-L așteptăm acum să încalece pe mînz și, gătindu-se spre Patimi, să ne mîntuiască pe noi.

A Născătoarei :

Din tine, Fecioară, cea de Dumnezeu dăruită, a răsărit Hristos, Dătătorul de lumină și de pace, celor ce erau ținuți în noaptea patimilor, dezlegînd călcarea poruncii cea din neascultare, și mîntuire arătat dăruindu-ne.

Altă Tricintare

Irmos : Isaie dănțuiește...

Gătește-ți acum, înțelepte Lazăre, cele de moarte și de îngropare, că, murind, mîine va să te lipsești de viață. Uită-te la mormîn-

tul în care vei să te sălășluiești ; dar Hristos iarăși te va învia, sculîndute a patra zi.

Dănțuiește, Betanie, că la tine va să vină Hristos, să săvîrșească minune mare și înfricoșătoare ; legînd moartea ca un Dumnezeu, va să scoale cu adevărat pe Lazăr cel mort, care slăvește pe Făcătorul.

Slavă..., a Treimii :

De o ființă Te laud pe Tine, Treime fără de început, cinstită, de viață începătoare, nedespărțită Unime, Părinte cel nenăscut și Cuvîntule și Fiule cel născut și Duhule Sfinte mîntuiește-ne pe noi, cei ce Te lăudăm pe Tine.

Și acum..., a Născătoarei :

Mai presus de minte este nașterea ta, Maica lui Dumnezeu ; că întru tine zămislirea s-a făcut fără de bărbat, și nașterea întru feciorie. Dumnezeu este Cel ce S-a născut, pe Care slăvindu-L, pe tine, Fecioară, noi toți te fericim.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Veniți să gătim Domnului cele de întîmpinare, aducîndu-I stîlpări de virtuți ; că așa-L vom primi în sufletul nostru, ca în cetatea Ierusalimului, închinîndu-ne și lăudîndu-L pe El.

Irmosul :

Isaie dănțuiește, Fecioara a avut «în pîntece și a născut Fiu pe Ema«nuel , pe Dumnezeu și omul; Răsă«ritul este numele Lui, pe Care slă«vindu-L, pe Fecioara o fericim».

Lumînînda glasului, de trei ori.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, glasul al 8-lea :

Fiind legat prin alunecare cu greșeli și cu lanțurile păcatelor, ce te trîndăvești, o, suflete! De ce nu te îngrijești ? Fugi totdeauna de aprinderea Sodomei și a Gomorei, ca și Lot. Să nu te întorci înapoi, că te vei face ca un stîlp de sare ; scapă la muntele virtuților ; fugi totdeauna de arderea nemilostivirii bogatului celui crud ; mergi ca Lazăr în sînurile lui Avraam, și cu smerenie strigă : Nădejdea și scăparea mea, Doamne, slavă Ție (de două ori).

A mucenicilor :

Mucenicii Tăi, Doamne, cetelor îngerești urmînd, ca și cum ar fi fost fără de trupuri, au răbdat chinurile, în gînd numai nădejdea avînd și desfătarea de bunurile cele făgăduite. Pentru rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeul nostru, dăruiește pace lumii Tale și sufletelor noastre mare milă.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Pe tine te rugăm, ca pe ceea ce ești Maica lui Dumnezeu, binecuvîntată ; roagă-te să se mîntuiască sufletele noastre.

LA CEASUL AL ȘASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 5-lea :

Zid nebiruit ai dat cetății noastre pe Fecioara, care Te-a născut. Pentru dînsa, Mîntuitorule, scoate sufletele noastre din răutățile care ne împresoară, rugămu-ne.

Slavă..., Și acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Ajută-mă, Doamne, Dumnezeul meu, mîntuiește-mă, după mila Ta (ps. 108,25).

Stih : Dumnezeule, lauda mea n-o ține sub tăcere (ps. 108,1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(XLIX, 6—10)

Așa zice Domnul : «Te voi face Lumina popoarelor ca să duci mîntuirea Mea pînă la marginile pămîntului!». Așa grăiește Răscumpărătorul și Sfîntul lui Israel către Cel disprețuit și către uriciunea neamurilor. Sluga tiranilor: «Împărați Te vor vedea și se vor ridica căpetenii și se vor închina pentru Domnul cel credincios și pentru Sfîntul lui Israel, Cel care Te-a ales!». Așa grăiește Domnul : «În vremea milostivirii Te voi asculta și în vremea mîntuirii Te voi ajuta. Te-am făcut și te-am hotărît Legămînt al poporului, ca să așezi rînduială în țară și să dai fiecăruia moștenirile nimicite!». Ca să zici celor robiți : «Ieșiți !» și celor care sînt în întuneric : «Veniți la lumină!». Ei vor paște oriunde pe calea lor și pe toate povîrnișurile va fi pășunea lor. Nu le va fi nici foame, nici sete, soarele și vîntul cel arzător nu-i va atinge, că Cel care se va milostivi de ei va fi povățuitorul lor și îi va îndrepta către izvoare de apă.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Tu ești preot în veac, după rînduiala lui Melchisedec (ps. 109,4).

Stih : Zis-a Domnul Domnului Meu : «Șezi de-a dreapta Mea, pîn ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale» (ps. 109,1).

MIERCURI

în săptămîna Floriilor

LA VECERNIE, MARȚI SEARA

Obișnuita Catismă. Iar la Doamne, strigat-am..., se pun șase stihiri. Și se cîntă stihirile Triodului, alcătuire a lui Iosif, glasul al doilea :

Podobie : Cînd de pe lemn...

Inima mea cea mult pătimașă, pentru toate năvălirile vrăjmașului slăbind, a căzut rău în mormîntul trîndăviei și se acoperă cu nesimțirea ca și cu o piatră. Mîntuitorule, Cel ce ai înviat pe toți cei din iad cu lemnul Crucii Tale, celei de viață aducătoare, ridică-mă și mă înviază, ca să slăvesc cu frică dumnezeirea Ta.

Bogăția plăcerilor celor stricăcioase am iubit totdeauna, prin lucrarea vicleanului, în deșert veselindu-mă eu în necunoștință de mine ; și mintea mea am trecut-o cu vederea ca pe alt Lazăr, care suspină și flămînzește de dumnezeiască mîncare. Cuvinte, scapă-mă cu milostivirea Ta de văpaia ce va să fie, ca să Te slăvesc pe Tine, Iubitorule de oameni.

Altă stihiră, alcătuire a lui Teodor, glasul al 3-lea :

Podobie : Pus-au cei treizeci de arginți...

Astăzi și-a dat sufletul Lazăr, și l-a plîns pe dînsul Betania, pe care l-ai sculat din morți, Mîntuitorul nostru, adeverind mai înainte prin prietenul Tău cele următoare Învierii Tale celei înfricoșătoare : omo-

rîrea iadului şi viaţa lui Adam. Pentru aceasta Te lăudăm.

Şi trei stihiri din Minei. Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Începutul înţelepciunii este frica de Domnul ; înţelegere bună este tuturor celor ce o face pe ea (ps. 110,10).

Stih : Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, şi în sfatul celor drepţi şi în adunare (ps. 110,1).

De la Facere, citire :

(XXXI, 3—16)

Şi a zis Domnul către Iacov: «Întoarce-te în ţara părinţilor tăi, în patria ta, şi Eu voi fi cu tine!». Trimiţînd, deci, Iacov, a chemat pe Rahila şi pe Lia la cîmp, unde erau turmele. Şi le-a zis : «Văd eu că faţa tatălui vostru nu mai e faţă de mine, ca mai înainte; dar Dumnezeul tatălui meu este cu mine. Voi înşivă ştiţi, că am slujit pe tatăl vostru cu toată inima ; iar tatăl vostru m-a înşelat şi de zeci de ori mi-a schimbat simbria ; Dumnezeu însă nu i-a îngăduit să-mi facă rău. Cînd zicea el: cele pestriţe să fie simbria ta, toate oile fătau miei pestriţi ; iar cînd zicea el : cele negre să-ţi fie simbrie, atunci toate oile fătau miei negri. Şi aşa a luat Dumnezeu toate vitele de la tatăl vostru şi mi le-a dat mie. Iată o dată, pe vremea cînd intrau în călduri oile, mi-am ridicat ochii şi am văzut în vis ; şi iată că ţapii şi berbecii, care săreau pe capre şi pe oi, erau albi, vărgaţi şi bălţaţi. Iar îngerul Domnului mi-a zis în vis : «Iacove!». Şi eu am răspuns : «Ce este?». Zis-a el: «Ridică-ţi ochii şi priveşte : toţi ţapii şi berbecii, care sar pe capre şi pe oi, sînt vărgaţi pestriţi şi bălţaţi, căci am văzut toate cîte ţi-a făcut Laban. Eu sînt Dumnezeul, Cel ce ţi S-a arătat în Betel, unde Mi-ai turnat untdelemn pe stîlp şi unde Mi-ai făcut făgăduinţă. Scoală deci acum, ieşi din pămîntul acesta şi mergi în pămîntul tău de naştere, şi Eu voi fi cu tine». Atunci Lia şi Rahila i-au răspuns şi au zis : «Mai avem noi oare parte şi moştenire în casa tatălui nostru ? Oare n-am fost noi socotite de el ca nişte străine, fiindcă el ne-a vîndut şi a mîncat banii noştri ? De aceea, toată averea, pe care Dumnezeu a luat-o de la tatăl nostru, este a noastră şi a copiilor noştri. Fă dar acum toate cîte ţi-a zis Domnul!».

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Răsărit-a în întuneric lumină drepţilor, Cel milostiv, îndurat şi drept (ps. 111,4).

Stih : Fericit este bărbatul, care se teme de Domnul ; întru poruncile Lui va voi foarte (ps. 111,1).

De la Pilde, citire :

(XXI, 3—21)

Fiule, făptuirea dreptăţii şi a judecăţii este mai de preţ pentru Domnul decît jertfa sîngeroasă. Ochii semeţi şi inimă îngîmfată sînt sfeşnicul păcătoşilor. Aceasta nu este decît păcat. Chibzuiala omului silitor duce numai la cîştig, iar cel ce se zoreşte ajunge la pagubă. Comorile dobîndite cu limbă mincinoasă sînt deşertăciune trecătoare şi lanţuri ale morţii. Silinicia celor fără de lege se ţine după ei, căci nu voiesc să înfăptuiască dreptatea. Calea celui răufăcător e sucită ; cel nevinovat lucrează drept. Mai de grabă să locuieşti într-un colţ pe acoperiş, decît cu o femeie certăreaţă şi într-o casă de rînd. Sufletul celui fără de lege poftеşte răutatea, iar aproapele lui nu află milă în ochii lui. Cînd cel batjocoritor e pedepsit, cel fără minte se înţeleptеşte, şi cînd cel înţelept este dojenit, el cîştigă ştiinţă. Dreptul ia aminte la casa celui nelegiuit. Dumnezeu prăbuşeşte pe cei fără de lege în nenorocire. Cine îşi astupă urechea la strigătul celui sărman şi

el, cînd va striga, nu i se răspunde. Un dar făcut într-ascuns potolește mînia și un plocon scos din sîn, o mînie puternică. Dreptul tresaltă de bucurie cînd poate să pună în faptă dreptatea, iar spaima e pentru cei ce săvîrșesc fărădelegea. Un om care rătăcește de pe drumul înțelepciunii, curînd se va odhni în adunarea celor morți. Cel ce iubește veselia va duce lipsă; celui căruia îi place vinul și miresmele nu se îmbogățește. Nelegiuitul slujește ca preț de răscumpărare pentru cel drept și vicleanul pentru cel fără prihană. Mai bine să locuiești în pustie decît cu o femeie certăreață și supărăcioasă. Comori de preț și untdelemn (se găsesc) în casa celui înțelept, dar omul cel nebun le risipește. Cel ce umblă în calea dreptății și a milei află viață, dreptate și mărire.

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, de două ori, glasul 1, însuși glasul:

Cu porfiră împărătească de Dumnezeu țesută și cu haina nestricăciunii fiind îmbrăcat, suflete al meu, ți-ai ocărît vrednicia ta, făcîndu-ți din păcat bogăție și desfătare, și defăimînd pe cei de un neam cu tine, precum și bogatul a trecut cu vederea pe Lazăr cel sărac. Dar ca să nu fii osîndit împreună cu acela, fii sărac cu duhul și strigă Domnului, Celui ce a sărăcit pentru tine: Cel ce ai purtat haină roșie de batjocură mai înainte de răstignire și gol ai fost pironit pe Cruce pentru mine, prin îmbrăcămintea Împărăției Tale, Hristoase, scapă-mă de rușinea cea veșnică.

A mucenicilor:

O, cît este de bună negustătoria voastră, sfinților! Că sîngiuirile v-ați dat și cerurile ați moștenit, și în scurtă vreme fiind ispitiți, în veci vă bucurați. Cu adevărat bună este negustătoria voastră; că cele stricăcioase părăsind, cele nestricăcioase ați luat; și cu îngerii dănțuind, lăudați neîncetat pe Treimea cea de o ființă.

Slavă..., Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Podobie: Prealăudaților mucenici...

Fecioara, dacă a văzut pe Hristos spînzurat pe lemn, a zis: O, Fiule! Sabie a pătruns în inima mea și o sfîșie, Stăpîne, precum mi-a prezis Simeon de demult. Dar scoală-Te, Cel ce ești fără de moarte, și împreună slăvește Te rog pe Maica și slujitoarea Ta.

MIERCURI DIMINEAȚA

Se cîntă Treimicele glasului de rînd.

După întîia Catismă, se zic Sedelnele Crucii, din Octoih, și a Născătoarei de Dumnezeu.

După a doua Catismă, se zice această Sedealnă, alcătuire a lui Iosif, glasul al 2-lea:

Podobie: Piatra mormîntului...

Ca și cu o piatră îngreuindu-mă cu multe păcate, zac în mormîntul lenevirii, Îndurate; din care ridică-mă, Milostive Doamne.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Podobie: Ceea ce ești izvorul...

Cu cinstită Crucea Fiului tău păziți fiind, stăpînă, curată Născătoare de Dumnezeu, toată năvălirea protivnicului lesne o întoarcem înapoi. Pentru aceasta după datorie te lăudăm, ca pe Maica luminii și singura nădejde a sufletelor noastre.

După a treia Catismă, se zice această Sedealnă, alcătuire a lui Teodor, glasul al 3-lea:

Podobie: De frumusețea fecioriei tale...

Astăzi Lazăr murind se îngroapă și-l jelesc rudele; iar Tu, ca un cu-

noscător mai înainte și Dumnezeu, ai proorocit pătimirea lui, zicînd Apostolilor: Dar acum merg să înviez pe cel ce l-am zidit. Pentru aceasta toți strigăm Ție: Slavă tăriei puterii Tale.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Cea curată și maica Ta, Hristoase, care nu știe de nuntă, văzîndu-Te mort spînzurat pe lemn, tînguindu-se ca o maică, a zis: Ce Ți-a răsplătit Ție mulțimea iudaică cea fără de lege și nemulțumitoare, care s-a bucurat de darurile Tale cele multe și mari, Fiul meu? Laud plecăciunea Ta cea dumnezeiască.

Psalmul 50.

Și se cîntă Canonul din Minei și această Tricîntare, alcătuire a lui Iosif. Și se citește și Cîntarea a treia din Psaltire.

Cîntarea a 3-a, glasul al 2-lea:

Irmos: Mintea mea cea neroditoare...

Cu puterea Crucii Tale întărindu-mi gîndul meu, cel slăbit de năvălirile vrăjmașului, îndreptează-l spre voia Ta, Doamne.

Pe mine, cel ce dorm pe patul plăcerilor cu dormitarea lenei, ridică-mă, Hristoase, și mă arată închinător Patimilor Tale.

Luminîndu-ne sufletele cu postul, să mergem curați să întîmpinăm pe Hristos, Care vine cu trupul la Ierusalim.

A Născătoarei:

Ceea ce nu te-ai ars cu focul Dumnezeirii, curată, arde-mi mie zburdările cele trupești ale patimilor, ca să te slăvesc, Preacurată, totdeauna cu credință.

Altă Tricîntare, glasul al 3-lea:

Irmos: Suflete sterp...

Astăzi murind Lazăr, nu s-a tăinuit de ochiul lui Iisus, Cel atotevăzător. Pentru aceea a spus aceasta Apostolilor, strigînd: Lazăr prietenul a adormit! Merg să-l scol pe el.

Zicînd că va să mergi, Doamne, iarăși în Iudeea, ai spăimîntat pe Apostoli; dar Toma cu îndrăzneală a strigat: Viață este!, să mergem, căci de vom și muri, iarăși vom învia.

Slavă..., a Treimii:

Treime de o ființă, Părinte atotțiitorule, Fiule cel împreună fără de început, cu Dumnezeiescul Duh cel de un scaun; o închinăciune, o Dumnezeire nezidită, pe Tine Te lăudăm toți oamenii.

Și acum..., a Născătoarei:

Fecioară, Maică preacurată, rădăcina lui Iesei, din care a răsărit Hristos, floarea cea aducătoare de viață pămîntenilor, prin care ne-am mîntuit de stricăciune și de moarte; pe tine toți te lăudăm, curată.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Bucură-te Sioane, că acum vine Împăratul tău blînd, precum a strigat profetul, și-L aduce pe El trupește mînzul, pe Cel ce cuprinde toate cu mîna. Să cîntăm puterii Lui.

Irmosul:

Suflete sterp și neroditor, cîștigă-ți rod bine primit și, bucurîndu-te, strigă: Întăritu-m-am prin Tine, Dumnezeule; nu este sfînt, nu este drept, afară de Tine, Doamne».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : În rug a văzut Moise minunea...

Răstoarnă Hristoase, de pe smeritul meu suflet, piatra cea grea a trîndăviei celei rele, și mă ridică din mormîntul nesimțirii, spre lauda Ta, Cuvinte.

Arătat-ai mai înainte prietenilor moartea prietenului Tău, pentru milostivirea milei, mai înainte cunoscătorule și Dumnezeule, pe care l-ai ridicat din mormînt a patra zi, spre slava Ta.

Iarăși mergi, Hristoase, în Iudeea care Te caută pe Tine, Lemnul vieții, ca să Te ucidă prin lemn, pentru ca să faci neatinși de patimi și nemuritori pe cei omorîți prin mîncarea din lemn.

A Născătoarei :

Întru tine, Fecioară curată, s-au văzut toate căile lui Dumnezeu, Celui ce a păzit curăția ta după naștere-a pecetluită cu adevărat, în toți vecii.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Dumnezeu, Cel ce S-a născut...

Murind astăzi Lazăr prietenul lui Hristos, este dus la groapă și au plîns de nefericirea surorilor vecinele Martei ; dar Hristos a mers cu bucurie la el, ca să arate popoarelor că El este viața tuturor.

Ca din muntele Măslinilor, din înălțimea milostivirilor tăind ramuri de virtuți, popoare veniți să pregătim cu gîndul venirea lui Hristos la noi, lăudîndu-L, binecuvintîndu-L și preaînălțîndu-L în veci.

A Treimii :

Binecuvintăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Unime în trei Fețe : Părinte și Fiule și Duhule cel viu, o Dumnezeire și o Împărăție, pe Tine lumina cea neapusă, Te laudă oștile îngerești ; și noi cei de pe pămînt Te cîntăm, Te binecuvintăm și Te preaînălțăm întru toți vecii.

Și acum..., a Născătoarei :

Iată, toate neamurile, Preacurată, te fericesc pe tine, văzînd măririle tale ; că tu ai născut mai presus de fire pe Făcătorul tuturor, fiind Dumnezeu și om. Pentru aceasta bine te cuvîntăm și te preaînălțăm, curată, în veci.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Să întîmpinăm și noi pe Hristos-Dumnezeu împreună cu pruncii, aducînd milostenie în loc de stîlpări, în rugăciunea inimii strigînd cu ramuri : Osana ! bine-L-cuvintați și-L preaînălțați în veci.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Dumnezeu, Cel ce S-a născut «mai înainte de veci, din Tatăl cel «fără de început, și mai pe urmă «S-a îmbrăcat cu trup din Născă-«toarea de Dumnezeu, ca pe un om «desăvîrșit și Dumnezeu adevărat «Îl lăudăm, Îl binecuvintăm și-L «preaînălțăm întru toți vecii».

Cîntarea a 9-a :

Irmos : Din pămînteni cine a auzit...

Daniel fiind îngrădit cu postirea, a închis gurile fiarelor. Acestuia rîvnind, suflete al meu, alungă-l cu ajutorul Crucii pe șarpele, cel ce răcnește ca un leu, și caută să-și facă mîncare tot sufletul.

Cuvinte al lui Dumnezeu, înviind cu Cuvîntul Tău cel dătător de viață, sufletul meu cel omorît de păcate, și închis în mormîntul călcării poruncilor, învrednicește-mă să

aduc stîlpări de virtuți Ție, Biruitorului morții.

Cel ce are cerul ca un scaun și așternut picioarelor pămîntul, Cuvîntul lui Dumnezeu-Tatăl, încălecînd pe mînz, a intrat în Cetatea cea sfîntă, ca un Împărat al tuturor, să săvîrșească laudă plăcută din gura pruncilor.

A Născătoarei :

Tu singură între femei te-ai înfrumusețat, o ! prea minunată curată, născînd pe Cuvîntul cel prea frumos, Cel ce S-a arătat mai frumos decît toți oamenii. Pe Acesta dar roagă-L, Fecioară, să înfrumusețeze urîțenia inimii mele.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe muntele Sinai...

Lacrimi de îngropare varsă surorile lui Lazăr, văzînd astăzi pe fratele lor sub piatra cea grea ; iar Tu, Hristoase al meu, arătînd aceasta de departe, ai zis Apostolilor Tăi: Mă bucur pentru voi, că nu am fost de față cu trupul acolo.

Iarăși vine Hristos la Tine, Iudee ucigașă, dorind să plinească patima cea mîntuitoare ca un Dumnezeu, pe Care Îl căutai să-L ucizi cu pietre. Iată se apropie, de Sineși fiind chemat, să fie omorît de tine, ca să ne mîntuiască pe noi.

Slavă..., a Treimii :

Dumnezeirea este Unime și Treime ; o, ce întoarcere minunată ! Unită după ființă, este împărțită osebit după fețe ; că netăiată fiind, se taie ; una fiind, se întreiește. Aceasta este Tatăl și Fiul și Duhul cel viu, Ea care păzește toate.

Și acum..., a Născătoarei :

Cine a auzit să fie vreo Fecioară născătoare de prunc și Maică fără de bărbat ? Marie, tu săvîrșești minunea aceasta. Dar spune-mi, în ce chip ? Nu cerceta adîncurile dumnezeiești mele nașteri ; aceasta este foarte adevărată, dar înțelegerea ei este mai presus de mintea omenească.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Împletind stîlpări de finic cu mintea și cu simțirea, să facem întîmpinare Stăpînului, Celui ce vine la noi. Că binecuvîntat este Acesta ce vine în numele Domnului și Tatălui, ca un Fiu adevărat.

Irmosul :

Pe muntele Sinai în rug Te-a vă«zut Moise pe tine care fără de ar«dere ai zămislit în pîntece focul «Dumnezeirii ; iar Daniel te-a vă«zut munte netăiat, Isaia te-a nu«mit toiag odrăslit din rădăcina lui «David».

Lumininda glasului de rînd, de trei ori.

LA STIHOAVNA

Stihira, glasul 1 :

Israel se îmbrăca cu porfiră și cu vison, strălucind întru veșminte preoțești și împărătești, și îndestulîndu-se cu legea și cu profeții, se veselea în slujbele legii. Dar răstignindu-Te afară de porți pe Tine, Făcătorule de bine, Cel ce ai sărăcit, și lepădîndu-se de Tine, după ce ai înviat, Cel ce ești pururea în sînurile lui Dumnezeu-Tatăl, însetează de picătura harului, precum și bogatul cel nemilostiv a făcut cu Lazăr cel sărac. Că în loc de porfiră și de vison, s-a îmbrăcat în focul cel nestins. Și se jăluiește văzînd pe poporul păgîn, cel lipsit mai înainte de fărîmiturile adevărului, încălzindu-se acum în sînurile credinței lui Avraam și, cu porfirea sîngelui Tău și cu haina botezului îmbrăcat, împreună veselindu-se și îndulcindu-se de darurile Tale și zicînd : Hristoase, Dumnezeul nostru, slavă Ție (de două ori).

A mucenicilor :

Pe voi, prealăudaților mucenici, nici necazul, nici strîmtorarea, nici foamea, nici prigoana, nici bătăile, nici furia fiarelor, nici sabia, nici focul cel amenințător n-au putut să vă despartă de Dumnezeu. Ci mai ales nevoindu-vă pentru dragostea ce ați avut către El, ca și cum ați fi fost în trupuri străine, ați uitat de fire, disprețuind moartea. Pentru aceasta și după vrednicia durerilor voastre ați luat plată : Împărăției cerurilor moștenitori v-ați făcut. Rugați-vă neîncetat pentru sufletele noastre.

Slavă..., Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Podobie : Prealăudaților mucenici.

Văzîndu-Te, Hristoase, spînzurat, ceea ce Te-a născut întru curăție pe Tine, Care ai spînzurat pămîntul pe ape, Iubitorule de oameni, a strigat : Vai mie ! ce vedere minunată? Unde Ți-a apus frumusețea cea nemărginită, preadulcele meu Fiu ? Slăvesc mila Ta, că pătimești de bunăvoie pentru toți.

LA CEASUL AL ȘASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 5-lea :

Fă, Doamne, milele Tale cu noi și nu ne da pe noi fărădelegilor noastre; Sfinte Stăpîne Atotțiitorule, Ție ne rugăm.

Slavă..., Și acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Lăudați, tineri, pe Domnul, lăudați numele Domnului (ps. 112,1).

Stih : Fie numele Domnului binecuvîntat de acum și pînă în veac (ps. 112,2).

Din Profeția lui Isaia, citire :

(LVIII, 1—11)

Așa zice Domnul : Strigă din toate puterile și nu te opri, dă drumul glasului să sune ca o trîmbiță, vestește poporului Meu păcatele sale și casei lui Iacov fărădelegile sale. În fiecare zi Mă caută, pentru că ei voiesc să știe căile Mele ca un popor care făptuiește dreptatea și de la legea Dumnezeului său nu se abate. Ei Mă întreabă despre legile dreptății și doresc să se apropie de Dumnezeu. Pentru ce să postim, dacă Tu nu vezi ? La ce să ne smerim sufletul nostru, dacă Tu nu iei aminte ? Da, în zi de post, voi vă vedeți de treburile voastre și asupriți pe toți lucrătorii voștri. Voi postiți ca să vă certați și să vă sfădiți și să bateți furioși cu pumnul ; nu postiți cum se cuvine zilei aceleia, ca glasul vostru să se audă sus. Este oare acesta un post care Îmi place, o zi în care omul își smerește sufletul său ? Să-și plece capul ca o trestie, să se culce pe sac și în cenușă, oare acesta se cheamă post, zi plăcută Domnului ? Nu știți voi postul care Îmi place ? — zice Domnul. Rupeți lanțurile nedreptății, deslegați legăturile jugului, dați drumul celor asupriți și sfărîmați jugul lor. Împarte pîinea ta cu cel flămînd, adăpostește în casă pe cel sărman, pe cel gol îmbracă-l, și nu te ascunde de cel de un neam cu tine. Atunci lumina ta va răsări ca zorile și tămăduirea ta se va grăbi. Dreptatea ta va merge înaintea ta, iar în urma ta slava lui Dumnezeu. Atunci vei striga și Domnul te va auzi ; la strigătul tău El va zice: iată-mă ! Dacă tu îndepărtezi din mijlocul tău asuprirea, amenințarea cu degetul și cuvîntul de cîrtire, dacă dai pîinea ta celui flămînd, și tu saturi sufletul amărît, lumina ta va răsări în întuneric și bezna ta va fi ca miezul zilei. Domnul te va călăuzi necontenit și în pustie va sătura sufletul tău.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Binecuvîntaţi să fiţi de Domnul, Cel ce a făcut cerul şi pămîntul (ps. 113,23).

Stih : Cerul cerului este al Domnului, iar pămîntul l-a dat fiilor oamenilor (ps. 113, 24).

JOI

în săptămîna Floriilor

LA VECERNIE, MIERCURI SEARA

După obişnuita Catismă, la Doamne, strigat-am... se pun 10 stihiri şi se cîntă această stihiră a zilei, glasul al 5-lea :

Bogat fiind în patimi, m-am îmbrăcat cu veşmîntul cel înşelător al fătărniciei, veselindu-mă în răutăţile neînfrînării, şi arăt nemilostivire nemăsurată, neuitîndu-mă la mintea mea cea lepădată înaintea uşilor pocăinţei, flămîndă de tot binele şi bolnavă de nepurtarea de grijă. Dar Tu, Doamne, fă-mă Lazăr sărac de păcate, ca nu cîndva rugîndu-mă, să nu aflu deget să-mi răcorească limba mea, jăluindu-se în văpaia cea nestinsă ; ci mă sălăşluieşte în sînurile patriarhului Avraam, ca un iubitor de oameni (de două ori).

A mucenicilor :

Din dragostea cea fără de saţiu a sufletului nelepădîndu-vă de Hristos, Sfinţilor Mucenici, care multe feluri de cazne pătimind, aţi răbdat şi aţi surpat semeţia tiranilor ; şi păzind credinţa nemişcată şi nevătămată, v-aţi mutat la ceruri. Pentru aceasta aflînd şi îndrăzneală către Dînsul, rugaţi-L să ne dăruiască nouă mare milă.

Alte stihiri, alcătuire a lui Iosif, glasul al 5-lea :

Podobie : Bucură-te cămara...

Umblînd trupeşte, Iisuse, dincolo de Iordan, ai zis celor ce erau cu Tine : prietenul Lazăr a murit şi s-a dat acum îngropării. Pentru aceasta Mă bucur pentru voi, prietenii Mei, ca să cunoaşteţi că toate le ştiu, Dumnezeu fiind neschimbat, măcar că Mă arăt om văzut. Să mergem dar să-l înviem pe el, ca să simtă moartea biruinţa lui şi dărîmarea desăvîrşită pe care o voi face lămurit, dînd lumii mare milă.

Asemănîndu-ne noi, credincioşii, Martei şi Mariei, să trimitem la Domnul fapte dumnezeieşti, ca pe nişte solitori ; ca, venind, să învieze mintea noastră, care zace cumplit moartă în mormîntul lenevirii nesimţitoare, nicicum simţind frica lui Dumnezeu şi neavînd acum putere de viaţă, strigînd : Vezi, Doamne, şi precum de demult, Îndurate, ai sculat pe Lazăr, prietenul Tău, cu venirea Ta cea înfricoşătoare, aşa ne înviază pe toţi, dîndu-ne nouă mare milă.

Altă stihiră, alcătuire a lui Teodor, glasul al 6-lea :

Podobie : Doamne, la mormîntul Tău...

De două zile este Lazăr în mormînt ; vede pe cei ce au murit din veac ; acolo vede îngroziri străine, mulţime nenumărată ţinută în legăturile iadului. Pentru acesta, surorile lui se tînguiesc cu amar, văzînd înaintea lor mormîntul lui. Iar Hristos merge să învieze pe prietenul Său; ca să se săvîrşească de către toţi o împreună glăsuire : Bine eşti cuvîntat, Mîntuitorule, miluieşte-ne pe noi.

Şi patru stihiri din Minei. Slavă... Şi acum..., a Născătoarei.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Bine voi plăcea înaintea Domnului, în pămîntul celor vii (ps. 114,9).

Stih : Iubit-am pe Domnul, că a auzit glasul rugăciunii mele (ps. 114,1).

De la Facere, citire :

(XLIII, 26—31 ; XLV, 1—16)

După ce a venit Iosif acasă, i-au adus în casă darurile ce aveau cu ei și i s-au închinat cu fețele pînă la pămînt. El însă i-a întrebat : «Cum vă aflați?». Apoi a zis : «E sănătos bătrînul vostru tată, de care mi-ați vorbit deunăzi ? Mai trăiește el oare?». Iar ei au zis : «Tatăl nostru, robul tău, e sănătos și trăiește». Și Iosif a zis : «Binecuvîntat de Dumnezeu este omul acela». Iar ei s-au plecat și i s-au închinat. Și ridicîndu-și Iosif ochii și văzînd pe Veniamin, fratele său de o mamă cu el, a zis: «Acesta-i fratele vostru cel mai mic, pe care mi-ați spus că-l veți aduce la mine ?». Iar ei au răspuns: «Acesta». Și a zis Iosif către ei : «Dumnezeu să Se milostivească spre tine, fiule». Dar s-a depărtat Iosif repede, pentru că inima sa ardea pentru fratele său și căuta să plîngă. Și intrînd în camera sa, a plîns acolo. Apoi, spălîndu-și fața, a ieșit și, stăpînindu-se, a zis: «Dați mîncarea!».

Atunci Iosif nemaiputîndu-se stăpîni înaintea tuturor celor ce erau de față, a strigat : «Dați afară de aici pe toți!». Și nemairămînînd nimeni cu el, Iosif s-a descoperit fraților săi, plîngînd tare și au auzit toți egiptenii și s-a auzit și în casa lui Faraon. Și a zis Iosif către frații săi: «Eu sînt Iosif. Mai trăiește oare tatăl meu ?». Frații lui însă nu i-au putut răspunde, că erau cuprinși de frică. Apoi Iosif a zis către frații săi : «Apropiați-vă de mine!». Și ei s-au apropiat. Iar el a zis : «Eu sînt Iosif, fratele vostru, pe care voi l-ați vîndut în Egipt. Acum însă să nu vă întristați, nici să vă pară rău că m-ați vîndut aici, că Dumnezeu m-a trimis înaintea voastră pentru păstrarea vieții voastre. Că iată, doi ani sînt de cînd foametea bîntuie în această țară și mai sînt încă cinci ani, în care nu va fi nici arătură, nici seceriș. Căci Dumnezeu m-a trimis înaintea voastră, ca să păstrez o rămășiță în țara voastră și să vă gătesc mijloc de trai în țara aceasta și să cruțe viața voastră printr-o slăvită mîntuire. Deci nu voi m-ați trimis aici, ci Dumnezeu, Care m-a făcut ca un tată lui Faraon, domn peste toată casa lui și stăpîn peste tot pămîntul Egiptului. Grăbiți dar de vă duceți la tatăl meu și-i spuneți : «Așa zice fiul tău Iosif : Dumnezeu m-a făcut stăpîn peste tot Egiptul; vino dar la mine și nu zăbovi ; vei locui în pămîntul Goșen și vei fi aproape de mine, tu, feciorii tăi și feciorii feciorilor tăi, oile tale, vitele tale și toate cîte sînt ale tale; și te voi hrăni acolo, că foametea va mai ține încă cinci ani, ca să nu pieri tu, nici feciorii tăi, nici toate ale tale. Iată, ochii voștri și ochii fratelui meu Veniamin văd, că gura mea grăiește cu voi. Spuneți dar tatălui meu toată slava mea cea din Egipt, și cîte ați văzut și vă grăbiți să aduceți pe tatăl meu aici». Apoi, căzînd el pe grumajii lui Veniamin, fratele său, a plîns, și Veniamin a plîns și el pe grumazul lui. După aceea a sărutat pe toți frații săi și a plîns cu ei. După aceasta i-au grăit și frații lui. A mers deci vestea la casa lui Faraon, spunîndu-se: «Au venit frații lui Iosif». Și s-a bucurat Faraon și slujitorii lui.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Făgăduințele mele le voi plini Domnului, înaintea a tot poporului Lui (ps. 115,5).

Stih : Crezut-am, pentru aceea am grăit, Iar eu m-am smerit foarte (ps. 115,1).

De la Pilde, citire :

(XXI, 23—XXIII, 4)

Cel ce-şi păzeşte gura şi limba lui îşi păzeşte sufletul lui de primejdie. Cine este semeţ şi îngîmfat se cheamă batjocoritor ; acela se poartă cu prisos de trufie. Pofta celui leneş îl omoară, căci mîinile nu voiesc să lucreze. Mereu cel fără de lege pofteşte, iar cel drept dă şi nu se sgîrceşte. Jertfa celor nelegiuiţi este urîciune pentru Domnul, mai cu seamă cînd o aduc pentru o faptă ruşinoasă. Martorul mincinos va pieri, iar omul care ascultă va putea grăi de-a pururi. Răufăcătorul are o căutătură nerușinată, iar omul cel drept îşi ia seama la purtarea lui. Nu este nici înţelepciune, nici pricepere şi nici sfat care să aibă putere înaintea Domnului. Calul este gata pentru ziua de război, însă biruinţa vine de la Domnul. Un nume (bun) este mai de preţ decît bogăţia; cinstea este mai preţioasă decît argintul şi decît aurul. Bogatul şi săracul se întîlnesc unul cu altul ; dar cine i-a făcut este Domnul. Cel iscusit vede nenorocirea şi se ascunde, cei simpli trec mai departe şi sufăr. Rodul umilinţei şi a temerii de Dumnezeu sînt: bogăţia, mărirea şi viaţa.

Şi cealaltă rînduială a Liturghiei Darurilor mai înainte sfinţite.

JOI DIMINEAŢA

Cîntările Treimice ale glasului de rînd.

După întîia Catismă, se zic Sedelnele Apostolilor din Octoih.

După a doua Catismă, se cîntă această Sedealnă, alcătuire a lui Iosif, glasul al 5-lea :

Podobie : Pe Cuvîntul cel împreună...

Însoţind gîndirea şi fapta la cele de sus, să ne sîrguim a trimite lui Hristos rugăciuni, ca să învieze mintea noastră cea îngropată, ca pe alt Lazăr, cu venirea Lui cea înfricoşătoare ; ca să-I aducem stîlpările dreptăţii şi să strigăm : Bine eşti cuvîntat Cel ce vii.

Slavă..., tot aceasta.

Şi acum..., a Născătoarei :

Vindecă degrab patimile sufletului meu, cele cu multe dureri, şi bolile trupului, şi îndreptează rătăcirea minţii mele, ceea ce eşti cu totul fără prihană, şi mă învredniceşte, Născătoare de Dumnezeu, să aduc rugăciuni curate Împăratului tuturor, întru liniştea gîndului şi să cer iertare de greşeale.

După a treia Catismă, se cîntă această Sedealnă, alcătuire a lui Teodor, glasul al 6-lea :

Podobie : Puterile îngereşti...

Două zile are astăzi Lazăr cel mort, şi surorile Maria şi Marta varsă lacrimi de întristare pentru dînsul, văzînd înainte piatra mormîntului. Dar vine de faţă Făcătorul cu Apostolii Săi să prade moartea, dăruind viaţă. Pentru aceasta să-I strigăm : Doamne, slavă Ţie.

Slavă..., tot aceasta.

Şi acum..., a Născătoarei :

Sfîntă Stăpînă, Maica Dumnezeului nostru, ca ceea ce ai născut în chip de negrăit pe Făcătorul tuturor, roagă-te cu Sfinţii Apostoli bunătăţii Lui, ca să ne izbăvească de patimi şi să ne dea iertare de greşeale.

Psalmul 50

CANOANELE

Canonul Mineiului şi Tricîntarea, alcătuire a lui Iosif. Şi se citeşte Cîntarea a patra din Psaltire.

Cîntarea a 4-a, glasul al 5-lea :

Irmos : Dumnezeiasca Ta rînduială...

Luminaţi cu razele mîngîierii voastre pe cei închişi în temniţa păcatelor, care vă laudă cu drea-

pță credință pe voi, purtătorilor de lumină Apostoli.

Însoțind dragostea cu milostivirea, să ne sîrguim credincioșilor a le trimite la Hristos spre rugăciune, ca să ne învieze pe noi din mormîntul patimilor celor ascunse.

Să nu părtinim dragostea cea trupească, cei ce sîntem morți cu sufletul, ca să ne facem iubiți Mîntuitorului și să ne izbăvească de înfricoșătoarea osîndă a iadului.

Spus-ai mai înainte adormirea lui Lazăr, pe care peste puțin înviindu-l, vei lua laudă de la cei ce sug, care vor purta ramuri, semnele Patimii Tale, Mîntuitorule.

A Născătoarei :

Din tine a izvorît apa cea dumnezeiască a nemuririi și a vieții, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești cu totul fără prihană ; din care cei ce gustă, Preacurată, se vor izbăvi de setea cea aducătoare de moarte.

Altă Tricîntare, alcătuire a lui Teodor, glasul al 6-lea :

Irmos : Auzit-am, Doamne, auzul Tău...

Se îngroapă Lazăr și plîng acum și se tînguiesc la mormînt cele ce sînt cu Marta, dorind ca să vii Tu, Dătătorule de viață.

Moartea începe a se îngrozi, Hristoase, simțind venirea Ta la ea ; căci, ca Cel ce ești viață, ai arătat-o deșartă în toate marginile lumii.

Slavă..., a Treimii :

Unime singură întru Tine nezidită, Fire fără început, Ceea ce ești lăudată în Treimea Fețelor, mîntuiește-ne pe noi, care ne închinăm cu credință stăpînirii Tale.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Fiul cel fără de ani din Tatăl sub ani L-ai născut, neștiind de bărbat, Născătoare de Dumnezeu. Minune străină !, că ai rămas fecioară, după ce L-ai hrănit cu lapte.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Adunați-vă, veniți cei din pustii și cei din peșteri, să întîmpinăm cu cîntări pe Cel ce vine pe mînz, pe Domnul slavei.

Irmosul :

Auzit-am, Doamne, auzul Tău și «m-am temut ; înțeles-am lucrurile «Tale și m-am uimit. Slavă puterii «Tale, Doamne».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Pe Tine, Făcătorul a toate...

Rugați pe Cel Preaîndurat, ca să ridice piatra cea grea de pe inima mea, cei ce v-ați arătat pietre ale pietrei celei din capul unghiului, propovăduitori de Dumnezeu, Apostoli ai Domnului.

Zis-ai mai înainte către prietenii Tăi : Să mergem, că iată a adormit prietenul Meu, Lazăr ; și, sculîndu-l pe el, voi face să piară în veci răutatea morții, cea roditoare de pierieiune.

Făcîndu-ne blînzi cu sufletul și smeriți cu mintea prin har, să primim pe Stăpînul cel blînd al tuturor, Care vine să sfărîme trufia vicleanului.

A Născătoarei :

Ușă luminată a luminii te-a văzut proorocul pe tine, ceea ce ești cu totul fără prihană. Că ai născut în chip de negrăit pe Dătătorul de lumină, Cel ce S-a asemănat nouă. Pe Care Îl preaînălțăm întru toți vecii.

Altă Tricîntare

Irmos : Cuvioșii Tăi tineri...

Maria și Marta se tînguiesc acum, văzînd pe Lazăr zăcînd în mormînt, și cu durere strigă : De ar

fi fost Hristos aici, n-ar fi murit fratele nostru.

Iadul să-şi aştepte pierzarea, că vine Viaţa să scoale pe Lazăr, care strigă: Binecuvîntaţi, lăudaţi şi preaînălţaţi pe Domnul întru toţi vecii.

A Treimii:

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Celui fără început şi cu naşterea şi cu purcederea, mă închin Tatălui, Celui ce a născut, Îl slăvesc pe Fiul, Cel ce S-a născut, laud pe Duhul Sfînt, Cel ce străluceşte împreună cu Tatăl şi cu Fiul.

Şi acum..., a Născătoarei:

Nu înceta Fecioară rugîndu-te pururea, Celui pe Care L-ai născut în chip de negrăit, ca unui iubitor de oameni, să mîntuiască din primejdii pe cei ce aleargă la tine.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Să pregătim virtuţile ca nişte ramuri şi ca nişte stîlpări, spre întîmpinarea Împăratului, şi să strigăm credincioşilor: Binecuvîntaţi-L, lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Cuvioşii Tăi tineri în cuptor, he-«ruvimilor au urmat, cîntarea în-«treit sfîntă, strigînd: Binecuvîn-«taţi, lăudaţi şi preaînălţaţi pe Dom-«nul întru toţi vecii».

Cîntarea a 9-a:

Irmos: Isaie dănţuieşte...

Scapă-mă, Stăpîne Hristoase, de prieteşugul vicleanului, Cel ce ai arătat prieteni ai Tăi pe înţelepţii Apostoli; cu care împreună mergînd, ai sculat pe prietenul Tău cel credincios, pe Lazăr, Mîntuitorule, cel ce Te laudă pe Tine cu mulţumire.

Doamne, întru împlinirea postului, umple de bucurie inimile noastre şi mintea, Milostive, pentru rugăciunile Apostolilor Tăi, celor ce Te-au iubit curat pe Tine, Mîntuitorul sufletelor noastre.

Rău mirosind din pricina rănilor răutăţii, locuiesc în mormîntul lenevirii, Hristoase; de aceea strig Ţie: ridică-mă, mîntuieşte-mă, ca şi eu să Te întîmpin cu ramuri de virtuţi, strigînd: Osana lui Dumnezeu.

A Născătoarei:

În două voinţe şi în două firi ai născut nouă, Fecioară, pe Fiul cel Unul-Născut al Tatălui, Cel ce S-a făcut om, ca să ne arate, Preacurată, părtaşi firii celei dumnezeieşti, Cel ce este Dumnezeu Preaînalt.

Altă Tricîntare

Irmos: Naşterea din zămislirea...

Lazăr a fost astăzi de două zile în mormînt, şi au vărsat lacrimi peste dînsul Maria şi Marta, ca nişte surori bune, iar Hristos a venit la el cu dumnezeieştii Apostoli, să arate minune prea mare.

Moarte cu totul pierzătoare, aşteaptă-ţi pierderea! Portarii tăi să păzească încuietorile! Pentru că Hristos numai prin cuvînt va să sfărîme porţile tale, înviind pe Lazăr. Bea întîi aceasta, iadule!, strigă proorocul împreună cu noi.

Slavă..., a Treimii:

Unule, Născătorule al Unuia, Părinte al Fiului celui unul născut, şi Unule, Fiule al Unuia, lumină şi strălucirea luminii; şi Unule, Duhule Sfinte, numai al Unui Dumnezeu, Care eşti cu adevărat Domn al Domnului; o Treime, Unime Sfîntă, mîn-

tuieşte-mă pe mine, cel ce grăiesc de Dumnezeirea Ta.

Şi acum..., a Născătoarei :

Minunea naşterii tale mă uimeşte, ceea ce eşti cu totul fără prihană. Cum ai zămislit fără sămînţă pe Cel necuprins ? Spune cum ai rămas fecioară, născînd ca o maică ? Acest lucru ce este mai presus de fire, cu credinţa primindu-l, închină-te Celui ce S-a născut ; căci cîte voieşte le şi poate.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Domnul vine să şadă pe mînz, precum s-a scris. Popoare, gătiţi-vă să primiţi cu frică pe Împăratul tuturor, cu stîlpări, ca pe un biruitor al morţii şi al iadului, Care a înviat pe Lazăr.

Irmos :

Naşterea din zămislirea cea fără «de sămînţă este netîlcuită, rodul «Maicii celei fără de bărbat este ne«stricat ; că naşterea lui Dumnezeu «înnoieşte firile. Pentru aceasta, pe «tine toate neamurile, ca pe o «Maică mireasă a lui Dumnezeu, cu «dreaptă credinţă te mărim».

Lumînînda glasului de rînd, de trei ori.

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, glasul la 5-lea :

Veniţi toţi, fraţilor, mai înainte de sfîrşit, cu inimă curată să ne apropiem către milostivul Dumnezeu ; lepădînd împrejurările cele lumeşti, să purtăm grijă de suflete ; urînd plăcerile bucatelor prin înfrînare, să ne îngrijim de milostenie ; că prin ea, precum scrie, ospătat-au unii pe îngeri, necunoscîndu-i. Să hrănim prin săraci pe Cel ce ne-a hrănit pe noi cu trupul Său. Să ne îmbrăcăm pe noi înşine întru Cel ce Se îmbracă cu lumina ca şi cu un veşmînt ; ca prin rugăciunile Preacuratei Născătoare de Dumnezeu şi Maicii Fecioare, dobîndind iertare de păcate, să strigăm către Dînsul cu umilinţă : Doamne, fereşte-ne pe noi de hotărîrea pentru cei de-a stînga, şi ne învredniceşte de starea celor de-a dreapta Ta, ca un îndurat şi iubitor de oameni (de două ori).

A mucenicilor :

Fiind sfinţii în chinuri, se veseleau strigînd : Învoiala cu Stăpînul ne este nouă aceasta ; că în locul acestor răni trupeşti de acum, îmbrăcăminte luminată va înflori nouă la înviere ; în loc de ocară, cununi ; în loc de temniţă, raiul ; şi în loc de osîndirea cu făcătorii de rele, petrecerea cu îngerii. Pentru rugăciunile lor, Doamne, mîntuieşte sufletele noastre.

Slavă..., Şi acum... a Născătoarei :

Podobie : Ceea ce eşti cu dar dăruită...

Ceea ce eşti aleasă mai înainte din toate neamurile, ascultă glasul nostru, şi dăruieşte cererile sufletelor noastre ; izbăveşte-ne de patimi şi de dureri, pentru rugăciunile Apostolilor ; că toate le poţi, ca o Maică a lui Dumnezeu.

LA CEASUL AL ŞASELEA

Troparul Proorociei, glasul 1 :

Nu uita, Doamne, glasul robilor Tăi ; adu-Ţi aminte că totdeauna ne-am pus nădejdea în Tine, Cel ce toate le poţi şi Te rugăm ajută-ne nouă.

Slavă..., Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Aceasta este poarta Domnului ; drepţii vor intra prin ea (ps. 117,20).

Stih : Lăudați pe Domnul că este bun, că în veac este mila Lui (ps. 117,1).

Din Profeția lui Isaia, citire :

(LXV, 8—16)

Așa zice Domnul : «Că atunci cînd găsești must într-un strugure și zici: «Nu-l rupe, că în acesta se află o binecuvîntare», tot astfel voi face și cu slujitorii Mei ; Mă voi feri să stric tot ! Și voi face să răsară din Iacov o Odrasiă și din Iuda un moștenitor peste munții Mei ; și cei aleși ai Mei îi vor stăpîni și slujitorii Mei vor locui acolo. Și Șaronul va ajunge pășune pentru turme și Acorul, imaș pentru vite, pentru poporul Meu care M-a căutat pe Mine. Și voi, cei ce ați părăsit pe Domnul, care ați uitat de muntele Meu cel sfînt, care întindeți masă pentru zeul Gad și umpleți o cupă pentru Meni ; pe toți vă voi da în ascuțișul săbiei și junghierii vă veți pleca, pentru că am strigat către voi și nu Mi-ați răspuns, am grăit și nu M-ați auzit, ci ați făcut cele rele în ochii Mei și ceea ce nu am binevoit, ați ales». Pentru aceasta, așa zice Domnul Dumnezeu : «Iată, slugile Mele vor mînca și voua vă va fi foame, vor bea și voi veți fi însetați, se vor bucura, iar voi veți fi înfruntați ! Iată, slugile Mele vor sălta de veselie, iar voi veți striga de întristată ce vă va fi inima, și de frînt ce vă va fi sufletul veți urla!». Și veți lăsa numele vostru aleșilor Mei spre blestem : «Domnul Dumnezeu te va omorî...!». Dar slujitorii Mei vor fi numiți cu alt nume. Cine se va binecuvînta pe pămînt, se va binecuvînta de Dumnezeul adevărului.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Pe calea poruncilor Tale am alergat, cînd ai lărgit inima mea (ps. 118,32).

Stih : Lege pune mie, Doamne, calea îndreptărilor Tale și o voi păzi pururea (ps. 118,33).

VINERI

în săptămîna Floriilor

LA VECERNIE, JOI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 6 și se cîntă stihirile Triodului, alcătuire a lui Iosif, glasul al 4-lea :

Podobie : Cel ce de sus ești chemat...

Doi preasfinți Apostoli, care Te știau pe Tine, Hristoase, că ești Unul din Treime, au fost trimiși acum de Tine să aducă mînzul, fiul asinei, precum scrie ; pe care, smerindu-Te, ai șezut, Îndurate, ca să gătești cu voia Ta șederea întru înălțime, tuturor celor ce Te iubesc pe Tine, și ca să faci cuvîntători, Cuvinte, pe cei ce erau supuși patimilor celor necugetate, prin vătămarea minții, strigîndu-Ți Ție: Osana !

Primește Sioane pe Împăratul, că iată vine acum la tine blînd, înviind pe Lazăr și stricînd împărăția morții cea amară. Mulțimea cea de Dumnezeu aleasă a sfinților sihaștri, împreună cu poporul, adunați-vă, să întîmpinați cu stîlpări pe Hristos, strigînd : Bine ești cuvîntat Cel ce vii să mîntuiești neamul omenesc, prin patima Crucii, și să dai tuturor nepătimire pentru bunătatea Ta.

Altă stihiră, alcătuire a lui Teodor, glasul al 8-lea :

Podobie : În raiul cel din Eden...

Cel ce Te porți în chip înfricoșător pe serafimii cei de sus, Hristoase, ca un Dumnezeu și Făcător al tuturor, Însuți Te grăbești pe pămînt să șezi pe mînz, Cel ce ești după omenire ca și noi. Betania se veselește, primindu-Te pe Tine, Mîntuitorule;

Ierusalimul se bucură, aşteptîndu-Te să Te primească. Moartea a pierît, simţind că era să iasă Lazăr din morţi; şi noi cu stîlpări, făcînd întîmpinare cu bucurie, lăudăm puterea bunătăţii Tale, Doamne.

Şi trei stihiri din Minei: Şi acum..., a Crucii, a Născătoarei.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Către Domnul am strigat, cînd m-am necăjit, şi m-a auzit (ps. 119,1).

Stih: Doamne, scapă sufletul meu de buzele nedrepte şi de limba vicleană (ps. 119,2).

De la Facere, citire:

(XLVI, 1—7)

Sculîndu-se deci Israel cu toate cîte avea, a mers la Beer-Şeba şi a adus jertfă Dumnezeului tatălui său Isaac. Atunci a zis Dumnezeu către Israel noaptea în vis: «Iacove, Iacove!». Iar el a răspuns: «Iată-mă!». Şi Dumnezeu a zis: «Eu sînt Domnul, Dumnezeul tatălui tău, nu te teme a te duce în Egipt, căci acolo am să te fac neam mare. Am să merg cu tine în Egipt Eu însumi şi tot Eu am să te scot de acolo, iar Iosif îţi va închide ochii cu mîna sa». După aceasta s-a ridicat Iacov de la Beer-Şeba, iar fiii lui Israel au luat pe Iacov, tatăl lor, şi pe copiii lor şi pe femeile lor în căruţele pe care le trimisese Iosif ca să-l aducă. Luînd deci Iacov averile sale şi toate vitele ce agonisise în pămîntul Canaan, a mers în Egipt împreună cu tot neamul lui. Şi a adus el împreună cu sine în Egipt pe fiii şi nepoţii săi, pe fiicele şi nepoatele sale şi tot neamul său.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Domnul te va păzi pe tine de tot răul; păzi-va sufletul tău (ps. 120,7).

Stih: Ridicat-am ochii mei la munţi, de unde va veni ajutorul meu (ps. 120,1).

De la Pilde, citire:

(XXIII, 15—XXIV, 5)

Fiul meu, dacă inima ta e plină de înţelepciune şi inima mea se va bucura. Rărunchii mei vor tresălta de bucurie, cînd buzele tale vor grăi ceea ce este drept. Să nu rîvnească inima ta la cei păcătoşi, ci pururea să rămînă la frica de Domnul, căci dacă o vei păzi pe ea, mai ai şi tu un viitor şi nădejdea ta nu se va pierde. Ascultă, fiul meu şi te înţelepţeşte şi îndreaptă inima ta pe calea cea dreaptă. Nu fii printre cei ce se îmbată de vin şi printre cei ce îşi desfrînează trupul lor, căci beţivul şi desfrînatul sărăcesc, iar dormitul mereu te face să porţi zdrenţe. Ascultă pe tatăl tău care te-a născut şi nu dispreţui pe mama ta cînd ea a ajuns bătrînă. Adună adevăr şi nu-l vinde, înţelepciune şi învăţătură şi bună chibzuială. Tatăl celui drept tresaltă de bucurie şi cel ce a dat naştere unui înţelept se bucură de el. Să se bucure tatăl şi mama ta şi să salte de veselie ceea ce te-a născut! Dă-mi, fiule, mie inima ta şi ochii tăi să simtă plăcere pentru căile mele, căci femeia desfrînată este o groapă adîncă şi cea străină un puţ îngust. Pentru aceasta ea stă ca un hoţ la pîndă şi sporeşte printre oameni numărul celor însetaţi de ea: Pentru cine sînt suspinurile, pentru cine văicărelile, pentru cine gîlcevile, pentru cine plînsetele, pentru cine rănile fără pricină, pentru cine ochii întristaţi? Pentru cei ce zăbovesc pe lîngă vin, pentru cei ce vin să guste băuturi cu mirodenii. Nu te uita la vin cum e el de roşu, cum scînteiază în cupă şi cum alunecă pe gît, căci la urmă el ca un şarpe muşcă şi ca o viperă împroaşcă venin. Dacă ochii tăi vor privi la femei străine şi gura ta va grăi lucruri meşteşugite, vei fi ca unul care stă culcat în mijlocul mării,

ca unul care a adormit pe vîrful unui catarg. «M-au lovit... Nu m-a durut! M-au bătut... Nu știu nimic! Cînd mă voi deștepta din somn voi cere iarăși vin!». Nu rîvni la oamenii răi și nu pofti să fii în tovărășia lor, căci inima lor pune la cale lucruri silnice și buzele lor grăiesc cele nelegiuite. Prin înțelepciune se ridică o casă și prin bună chibzuială se întărește, și prin știință se umplu cămările ei de tot felul de avuție scumpă și plăcută. Mai puternic este un înțelept decît un voinic și cel priceput decît unul plin de putere.

LA STIHOAVNA

Stihira zilei, glasul al 8-lea :

Fereşte-mă, Hristoase Dumnezeule, de asemănarea cu bogatul cel nemilostiv, și cu gîndul lui cel avar, Cel ce prin crucea Ta ai făcut curățire păcatelor noastre; fă-mă rîvnitor răbdării celei mulțumitoare a lui Lazăr cel sărac; și să nu mă înstrăinezi de sînurile patriarhului Avraam, pentru mila Ta (de două ori).

A mucenicilor :

Mucenici ai Domnului, sfințiți tot locul și toată boala tămăduiți; și acum rugați-vă, să se izbăvească sufletele noastre din cursele vrăjmașului, rugămu-vă.

Slavă..., Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Podobie : O, preaslăvită minune...

O, uimitoare minune! O, ce taină nouă! O, înfricoșătoare vedere! Zis-a Fecioara dacă Te-a văzut răstignit pe Cruce, în mijlocul a doi tîlhari, pe Tine Cel ce fără durere în chip minunat Te-a născut; și a plîns, zicînd: Vai mie, preaiubite Fiule! Cum Te-a pironit pe Cruce mulțimea cea cumplită și nemulțumitoare.

VINERI DIMINEAȚA

Se cîntă Treimicele glasului de rînd.

După întîia Catismă, se zic Sedelnele Crucii și a Născătoarei, din Octoih.

După a doua Catismă, se cîntă această Sedealnă, alcătuire a lui Iosif, glasul al 4-lea :

Podobie : Degrab ne întîmpină..

Doi ucenici se trimit să aducă mînzul, precum s-a scris, pe care încălecînd Hristos, va veni frumos să ia de la prunci dumnezeiască laudă. Deci, să alergăm cu osîrdie să-L întîmpinăm și noi, aducîndu-I stîlpări de virtuți.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Fecioară cu totul fără prihană, Maica lui Hristos Dumnezeu, sabie a trecut prin sufletul tău cel întru tot sfînt, cînd ai văzut răstignit de bunăvoie pe Fiul și Dumnezeul tău. Pe Care nu înceta rugîndu-L, binecuvîntată, să ne dăruiască nouă iertare de greșeale în vremea postului.

După a treia Catismă, se cîntă această Sedealnă, alcătuire a lui Teodor, glasul al 8-lea :

Podobie : Înviat-ai din morți...

Doi ucenici se trimit astăzi să aducă mînzul la Stăpînul tuturor; că vine să încalece pe el, Cel purtat de mulțimile serafimilor; începe a se îngrozi moartea, stăpîna lumii, atotmîncătoare, prin Lazăr fiind prădată mai întîi de către neamul omenesc.

Slavă..., tot aceasta.

Și acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Stînd de față Preacurata la patima Fiului său, plîngînd cu amar, s-a tînguit cu jale: Cum Te-au pus feciorii iudeilor înaintea judecății lui Pilat, pe Tine, Cel ce ești slăvit fără tăcere cu cîntări îngerești? Vai

mie, Fiule! Laud, Cuvinte, milostivirea Ta cea multă și nespusă.

Psalmul 50.

CANOANELE

Canonul Mineiului și Tricîntarea, alcătuire a lui Iosif. Se citește Cîntarea a cincea din Psaltire.

Cîntarea a 5-a, glasul al 4-lea :

Irmos : Strălucește-mi, Doamne, lumina...

Adormind Tu, Doamne, pe Cruce, ai schimbat, Stăpîne, moartea în somn ; că ai zis : Lazăr, prietenul meu, a adormit, dar voi merge acum să-l trezesc pe el.

Plinind propovăduirile cele proorocite ale proorocilor, ai venit Hristoase îndurate la cetatea cea ucigătoare de prooroci, ca să fii ucis de bunăvoie, mîntuindu-mă pe mine, cel ucis prin stricăciune.

Cei ce ați supus minții trupul cel anevoie de înfrînat, prin post și prin rugăciune, sihaștri și mulțimea credincioșilor, întîmpinați pe Hristos, Cel ce vine călare pe mînz să pătimească.

A Născătoarei :

Cu picăturile milei tale adapă, Preacurată, inima mea cea topită de văpaia păcatului, și aprinde sfeșnicul cel stins al sufletului meu, ceea ce ești ușa luminii.

Altă Tricîntare, alcătuire a lui Teodor, glasul al 8-lea :

Irmos : Întunericul sufletului meu...

Cînd ai vrut să mergi, Hristoase, la Betania, ai trimis pe doi din ucenicii Tăi, să-Ți aducă un mînz, pe care nimeni din oameni să nu fi încălecat ; căci nimeni afară de Tine, Mîntuitorule, n-a supus neamurile cele necuvîntătoare.

Adunatu-s-au astăzi mulțime de iudei din Ierusalim în Betania, și s-au întristat împreună cu surorile lui Lazăr ; iar a doua zi cunoscînd că s-a sculat din mormînt, s-au pornit spre uciderea lui Hristos.

Slavă..., a Treimii :

Treime Preasfîntă, Părinte și Fiule și Duhule cel atotlucrător, fericită Dumnezeire, ființă fără început, lumina cea întreit-strălucitoare, Stăpînie atotvăzătoare, păzește pe robii Tăi.

Și acum..., a Născătoarei :

Văzîndu-Te, Hristoase, Maica Ta pironit pe Cruce cu piroane, și sînge și apă curgînd din coasta Ta cea de viață aducătoare, s-a rănit cu milostivire ca o Maică, știindu-Te pe Tine fiu al său.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Iată S-a gătit Hristos să meargă la Ierusalim. Adunați-vă toți sihaștrii cei de prin munți și din pustietăți, să-L întîmpinați cu bucurie, împreună cu toată făptura cea de sub cer.

Irmosul :

Întunericul sufletului meu risi-«pește-l, Dătătorule de lumină, «Hristoase Dumnezeule, Cel ce ai «gonit întunericul cel mai dinainte «al adîncului, și-mi dăruiește lumi-«na poruncilor Tale, Cuvinte ; ca, «dis-de dimineață, să Te slăvesc pe Tine».

Cîntarea a 8-a :

Irmos : Pămîntul și toate cele...

Avînd femeilor în iubire învierea și viața, pentru ce vă tînguiți cu amar ? Că vine Hristos și va învia pe prietenul Său cel adevărat, vestind mai înainte învierea tuturor, Făcătorul de bine al tuturor.

Locașuri ale sihaștrilor, adunați-vă ca niște miei cuvîntători, să în-

tîmpinați pe păstorul cel mare, Hristos, purtînd ramuri; că vine Domnul, vrînd a fi înjunghiat ca un miel, ca să ridice din mijloc tirania lupului.

Venind Tu către Betfaghi, vrăjmașul iad a simțit sunetul picioarelor Tale, și s-a atins de picioarele lui Lazăr zicîndu-i: De va vrea să te cheme pe tine viața, să nu zăbovești, ci să ieși curînd, că am cunoscut eu nimicirea mea peste puțin.

A Născătoarei:

Sfințitele glasuri ale proorocilor, pe tine, Fecioară, mai înainte te-au vestit cu asemănări, ușă și munte, cort sfînt și nor al luminii, din care a răsărit soarele celor ce ședeau întru întuneric și în umbră, Însuși Dătătorul de lumină.

Altă Tricîntare

Irmos Îngerii și cerurile...

Fiind trimiși cei doi ucenici, au adus asin Celui ce șade pe nori; pe Care toate făpturile Îl laudă, și-L preaînalță întru toți vecii.

Lîngă uși este Hristos, nu te mai întrista Betanie; că va schimba jalea ta în bucurie, înviind din mormînt pe Lazăr cel crescut întru tine, care Îl laudă întru toți vecii.

A Treimii:

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Un Dumnezeu este Treimea, Tatăl nemutîndu-Se în fiime și Fiul neschimbîndu-Se în purcedere, dar în deosebi pe amîndouă și trei o Lumină, Dumnezeu slăvesc în veci.

Și acum..., a Născătoarei:

Numai tu ai născut nestricată, numai tu ai alăptat prunc fără dureri; tu una ai născut pe Făcătorul și Stăpînul tău; cu toate că ești și Maică și slujitoare, pe tine, Fecioară, te lăudăm în veci.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Cu stîlpări de virtuți și cu ramuri să ne gătim toți, să primim cu simțire pe Hristos în două firi, purtat fiind pe mînz. Pe Care Îl preaînălțăm întru toți vecii.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Îngerii și cerurile pe Cel purtat «pe scaunul slavei, și ca un Dumne«zeu este lăudat neîncetat, binecu«vîntați-L, lăudați-L și-L preaînăl«țați întru toți vecii».

Cîntarea a 9-a:

Irmos Că mi-a făcut mie mărire...

Mai înainte ai zis, Iisuse: Iată ne suim în cetatea cea sfîntă, și voi fi dat în mîinile ucigașilor cu adevărat, ca să Mă omoare trupește pe Cruce.

Vrînd, Cuvinte, să răpești din moarte pe prietenul Tău, Te sîrguiești a fi omorît pentru noi după trup, făcînd pe oamenii cei credincioși nemuritori, Unule, Cel ce ești fără de moarte.

Să aducem stîlpările înțelepciunii lui Hristos, Celui ce S-a smerit pe mînz cu trupul, și să-I zicem: Bine ești cuvîntat, Mîntuitorule, Cel ce ai venit spre patimă!

A Născătoarei:

Înfricoșătoare este nașterea ta, Născătoare de Dumnezeu, Maica lui Hristos; pentru aceasta te fericim cu credință și te lăudăm cu cinste, neamurile neamurilor în veci. Amin.

Altă Tricîntare

Irmos : Naşterea pururea-Fecioarei...

Acum trimiţînd Hristos pe ucenici a zis : Dezlegînd mînzul, să-l aduceţi la Mine să încalec, ca să dezleg pe păgîni din necunoştinţă, şi să-i supun Tatălui, ca un Fiu.

Vine Domnul, deschideţi porţile tale, Betanie ! Primeşte cu credinţă pe Stăpînul, că vine să scoale din mormînt pe Lazăr, ca un atotputernic.

Slavă..., a Treimii :

Întreita lumină a stăpînirii Tale, Doamne, cu strălucirile cele luminătoare de taine luminînd mintea noastră, ne întoarce de la înşelăciunea cea de multe feluri, la împărtăşirea unitoare a îndumnezeirii.

Şi acum..., a Născătoarei :

Bucură-te palatul Împăratului tuturor, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, prin care s-a deschis Împărăţia cerurilor celor de pe pămînt, şi locuirea cea împreună cu îngerii.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Veniţi cei din pustii şi din munţi şi din peşteri, adunaţi-vă, ţinînd stîlpări împreună cu noi, să întîmpinăm pe Împăratul şi Stăpînul ; că vine să mîntuiască sufletele noastre,

Irmosul :

Naşterea pururea-Fecioarei, ce s-a «arătat mai înainte primitorului de «lege în munte, prin foc şi prin rug, «spre mîntuirea noastră a credin-«cioşilor, cu cîntări neîncetate o «slăvim».

Lumînînda glasului de rînd, de trei ori.

LA STIHOAVNĂ

Stihira zilei, glasul I, alcătuire a lui Leon împăratul.

Dispreţuind, suflete al meu, dumnezeieştile învăţături, lesne te-ai încurcat în uneltirile vrăjmaşului ; dîndu-te de voia ta stricăciunii şi ameţit de păcatul cel mult, ai întinat veşmîntul cel ţesut de Dumnezeu, şi l-ai făcut nepregătit pentru nunta cea împărătească. Dar ca să nu fii tras cu păcatul, şi să nu ţi se ceară socoteală că ai intrat, fiind ascuns sub îmbrăcămintea poftelor, şi ca să nu fii lepădat afară din cămara cea de nuntă, strigă Mîntuitorului : Ochiule cel înrficoşător, Cel ce ai luat ceea ce sînt eu, şi ceea ce ai fost nu ai lăsat şi mai înainte de Cruce ai purtat haină de batjocoră pentru mine, rupe sacul meu şi mă îmbracă cu veselie, izbăveşte-mă de întunericul cel mai din afară şi de plînsul cel veşnic, şi mă miluieşte (de două ori).

A mucenicilor :

Veniţi, popoare, să cinstim pe mucenicii lui Hristos, cu laude şi cu cîntări duhovniceşti, pe luminătorii lumii şi vestitorii credinţei, izvorul cel pururea curgător, din care izvorăsc tămăduirile credincioşilor. Cu rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeul nostru, dăruieşte lumii Tale pace şi sufletelor noastre mare milă.

Slavă... glasul al 8-lea, însuşi glasul :

Săvîrşind aceste patruzeci de zile de suflet folositoare, cerem să vedem şi Sfîntă Săptămîna Patimii Tale, Iubitorule de oameni, ca să preaslăvim în ea măririle Tale şi nespusă orînduirea Ta cea pentru noi, cu un cuget cîntînd : Doamne, slavă Ţie.

Şi acum..., tot aceasta.

Şi cealaltă rînduială, după obicei.

LA CEASUL AL ŞASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 3-lea :

Nesuferită este mînia ameninţării Tale, Doamne, cea asupra păcătoşilor. Şi nu sîntem vrednici a privi şi a cere de la Tine milă. Dar să nu ne pierzi cu mînia Ta, nici cu iuţimea ta pe noi, pe care ne-ai zidit din pămînt cu mîna Ta.

Slavă..., Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Pentru casa Domnului Dumnezeului nostru, am dorit cele bune Ţie (ps. 121,9).

Stih : Veselitu-m-am de cei ce mi-au zis mie : «În casa Domnului vom merge» (ps. 121,1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(LXVI, 10—24)

Bucură-te, Ierusalime, şi voi, cei care îl iubiţi, săltaţi de veselie. Fiţi în culmea veseliei, voi cei care îl plîngeaţi ! Astfel ca voi să fiţi alăptaţi şi să vă săturaţi la pieptul mîngîierilor sale, să sorbiţi şi să vă desfătaţi la sînul slavei sale ! Acestea zice Domnul : «Vărsa-voi pacea peste el ca un rîu şi slava popoarelor ca un şuvoi ieşit din albia lui. Pruncii lui vor fi purtaţi în braţe şi dezmierdaţi pe genunchi. După cum mama îşi mîngîie pe fiul ei şi eu vă voi mîngîia pe voi şi voi veţi fi mîngîiaţi în Ierusalim. Cînd veţi vedea, inima voastră va tresări de bucurie şi oasele voastre vor odrăsli ca iarba. Şi mîna Domnului se va arăta slujitorilor Săi, iar urgia peste vrăjmaşii Săi. Căci Domnul vine în văpaie şi carele Lui sînt ca o vijelie, ca să dezlănţuie cu fierbinţeală mînia Lui şi certarea Lui cu văpăi de foc. Domnul va judeca cu foc şi cu sabie pe tot omul şi mulţi vor fi cei ce vor cădea de bătaia Domnului ! Faptele şi gîndurile celor ce se sfinţesc şi se curăţesc pentru închinăciunile din grădini, într-un loc ascuns în mijlocul unei adunări de ucenici, ale celor care mănîncă din carnea de porc, mîncăruri scîrnave şi şoareci, vor fi zădărnicite, zice Domnul. Dar Eu vin ca să strîng la un loc popoarele şi toate limbile. Ele vor veni şi vor vedea slava Mea, şi le voi da un semn. Şi pe cei scăpaţi cu viaţă îi voi trimite către popoarele din Tarşiş, Put, Lud, Mesec, Roş, Tubal, Iavan, către ţinuturile cele mai depărtate care n-au auzit despre Mine şi nu au văzut slava Mea. Şi la aceste neamuri vor vesti slava Mea. Şi din toate neamurile vor aduce pe fraţii voştri prinos Domnului : pe cai, în căruţe, pe paturi, pe catîri şi pe cămile, pînă la muntele cel Sfînt al Meu, la Ierusalim, zice Domnul, precum fiii lui Israel aduc prinoase în vase curate pentru templul Domnului. Şi din ei voi lua preoţi şi leviţi, zice Domnul. Într-adevăr, precum cerul cel nou şi pămîntul cel nou pe care le voi face, zice Domnul, vor rămîne înaintea Mea, aşa va dăinui totdeauna seminţia voastră şi numele vostru. Şi din lună nouă în lună nouă şi din zi de odihnă în zi de odihnă vor veni toţi şi se vor închina înaintea Mea, zice Domnul. Şi cînd vor ieşi, vor vedea trupurile moarte ale celor care s-au răzvrătit împotriva Mea, căci viermele lor nu va muri şi focul lor nu se va stinge. Şi ei vor fi sperietoare pentru toţi.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că mult ne-am săturat de defăimare (ps. 122,3).

Stih : Către Tine, Cel ce locuieşti în ceruri, am ridicat ochii mei (ps. 122,1).

SÎMBĂTĂ

în săptămîna Floriilor

LA VECERNIE, VINERI SEARA

După obișnuita Catismă, la Doamne, strigat-am... se pun 10 stihiri, cîntînd: Idiomela zilei, de două ori; apoi Martirica și cinci stihiri ale Cuviosului și dreptului Lazăr, făcîndu-le pe șapte.

Idiomela, glasul al 8-lea:

Săvîrșind aceste patruzeci de zile cele de suflet folositoare, cerem să vedem și Sfîntă Săptămîna Patimii Tale, Iubitorule de oameni, ca să preaslăvim în ea măririle Tale, și nespusă orînduirea Ta cea pentru noi, cu un cuget cîntînd: Doamne, slavă Ție (de două ori).

A mucenicilor:

Mucenici ai Domnului, rugați pe Dumnezeul nostru și cereți sufletelor noastre mulțime de îndurări, și iertare greșealelor noastre celor multe, rugămu-vă.

Apoi se cîntă cinci stihiri ale Sfîntului Lazăr, alcătuire a binecredinciosului împărat Leon cel înțelept, glasul al 6-lea, însuși glasul:

Doamne, vrînd să vezi mormîntul lui Lazăr, Cel ce aveai a Te sălășlui în mormînt de bunăvoie, ai întrebat: Unde l-ați pus pe el? Și aflînd ceea ce nu era să nu știi, ai strigat pe cel ce-l iubeai: Lazăre, vino afară! Și a ascultat cel fără suflare, pe Cel ce i-a dat suflare, pe Tine, Mîntuitorul sufletelor noastre (de două ori).

Doamne, venit-ai la mormîntul lui Lazăr cel mort de patru zile, și, vărsînd lacrimi peste prietenul Tău, l-ai sculat, Spicule al vieții. Pentru că moartea fiind legată cu glasul Tău, înfășurăturile lui s-au dezlegat ca și cu mîinile. Atunci s-a umplut de bucurie mulțimea ucenicilor, și s-a săvîrșit de către toți o cîntare: Bine ești cuvîntat, Mîntuitorule, miluiește-ne pe noi (de două ori).

Doamne, glasul Tău a stricat împărățiile iadului, și cuvîntul puterii Tale a ridicat din mormînt pe cel mort de patru zile; și s-a făcut Lazăr început al mîntuitoarei învieri celei de a doua. Toate sînt cu putință Ție, Stăpîne, Împăratului tuturor; dăruiește robilor Tăi curățire și mare milă.

Doamne, vrînd să încredințezi pe ucenicii Tăi de Învierea Ta cea din morți, ai venit la mormîntul lui Lazăr, și strigîndu-l Tu, iadul s-a prădat și a slobozit pe mortul cel de patru zile, care a strigat Ție: Bine ești cuvîntat, Doamne, slavă Ție.

Doamne, luînd pe ucenicii Tăi, ai venit în Betania, să scoli pe Lazăr; și, lăcrimînd pentru dînsul după legea firii omenești, ca un Dumnezeu l-ai ridicat, fiind mort de patru zile, și el a strigat Ție, Mîntuitorule: Binecuvîntate Doamne, slavă Ție.

Slavă..., glasul al 8-lea:

Venind la mormîntul lui Lazăr Mîntuitorul nostru și, strigînd pe mort, l-ai sculat ca din somn; s-a scuturat stricăciunea cu Duhul nestricăciunii și a ieșit o dată cu cuvîntul, legat cu înfășurăturile. Toate le poți, toate slujesc Ție, Iubitorule de oameni; toate sînt supuse Ție, Mîntuitorul nostru, slavă Ție.

Și acum..., același glas, alcătuire a lui Andrei Tiflos (Orbul):

Săvîrșind patruzeci de zile cele de suflet folositoare, să strigăm: Bucură-te cetate Betanie, patria lui Lazăr; bucurați-vă Marta și Maria, surorile lui, că mîine vine Hristos să învieze cu cuvîntul pe fratele vostru cel mort; al cărui glas, auzindu-L amarnicul și nesățiosul iad,

cutremurîndu-se de frică și suspinînd foarte tare, va slobozi pe Lazăr legat cu înfășurăturile. De a cărui minune mirîndu-se mulțimea iudeilor va întîmpina pe Domnul cu ramuri și cu stîlpări, și se vor arăta lăudînd pruncii pe Acesta, pe Care Îl pizmuiesc părinții: Bine este cuvîntat Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel.

IEȘIRE: Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Ajutorul nostru este în numele Domnului, Cel ce a făcut cerul și pămîntul (ps. 123,8).

Stih: De n-ar fi fost Domnul cu noi, să spună Israel (ps. 123,1).

De la Facere, citire:

(XLIX, 33—L, 26)

Sfîrșind Iacov poruncile sale, pe care le-a dat feciorilor săi, și întinzîndu-și picioarele sale în pat, și-a dat sfîrșitul și s-a adăugat la poporul său. Atunci Iosif, căzînd pe fața tatălui său, l-a plîns și l-a sărutat. Apoi a poruncit Iosif doctorilor, slujitori ai săi, să îmbălsămeze pe tatăl său și doctorii au îmbălsămat pe Israel. După ce s-au împlinit patruzeci de zile, că atîtea zile trebuie pentru îmbălsămare, l-au plîns egiptenii șaptezeci de zile. Iar dacă au trecut zilele plîngerii lui, a zis Iosif curtenilor lui Faraon: «De am aflat bunăvoință în ochii voștri, ziceți lui Faraon așa: Tatăl meu m-a jurat și a zis: iată, eu am să mor; tu însă să mă îngropi în mormîntul meu, pe care mi l-am săpat eu în pămîntul Canaan. Și acum aș vrea să mă duc ca să îngrop pe tatăl meu și să mă întorc». Și i s-au spus lui Faraon cuvintele lui Iosif, iar Faraon a răspuns: «Du-te și îngroapă pe tatăl tău, cum te-a jurat el!». Deci, s-a dus Iosif să îngroape pe tatăl său și au mers împreună cu el toți slujitorii lui Faraon, bătrînii casei lui și toți bătrînii din țara Egiptului și toată casa lui Iosif și frații lui și toată casa tatălui său și neamul lui. Numai copiii lor și oile și vitele lor le-au lăsat în țara Goșen. Au plecat de asemenea cu el căruțe și călăreți, și s-a făcut tabără mare foarte. Și ajungînd ei la Aria lui Atad de lîngă Iordan, au plîns acolo plîngere mare și tare foarte și a jelit Iosif pe tatăl său șapte zile. Văzînd cananeenii, locuitorii ținutului aceluia, plîngerea de la Aria Atad, au zis: «Mare e plîngerea aceasta la egipteni». De aceea s-a dat locului aceluia numele Abel-Mițraim, adică plîngerea egiptenilor, care loc e dincolo de Iordan. Așa au făcut fiii lui Iacov cu Iacov, cum le poruncise el: l-au dus fiii lui în pămîntul Cannaan și l-au îngropat în peștera din țarina Macpela, cea de lîngă Mamvri, pe care o cumpărase Avraam cu țarină cu tot de la Efron Heteul, ca moșie de îngropare. Apoi Iosif, după îngroparea tatălui, s-a întors în Egipt și el, și frații lui și toți cei ce merseseră cu el la îngroparea tatălui său. Văzînd însă frații lui Iosif că a murit tatăl lor, au zis: «Ce vom face, dacă Iosif ne va urî și va vrea să se răzbune pentru răul ce i-am făcut?». Atunci au trimis ei la Iosif să i se spună: «Tatăl tău înainte de moarte te-a jurat și a zis: «Așa să spuneți lui Iosif: iartă fraților tăi greșeala și păcatul lor și răul ce ți-au făcut. Iartă deci vina robilor Dumnezeului tatălui tău». Și a plîns Iosif cînd i s-au spus acestea. Apoi au venit și frații lui și, căzînd înaintea lui, au zis: «Iată, noi sîntem robii tăi». Iar Iosif le-a zis: Nu vă temeți! Sînt eu oare în locul lui Dumnezeu? Iată, voi ați uneltit asupra mea rele, dar Dumnezeu le-a întors în bine, ca să facă cele ce sînt acum și să păstreze viața unui popor numeros. Deci nu vă temeți! Eu vă voi hrăni pe voi și pe copiii voștri». Și i-a mîngîiat și le-a vorbit de la inimă.

Apoi a locuit Iosif în Egipt, el și frații lui și toată casa tatălui său. Și a trăit Iosif o sută zece ani. Și a văzut Iosif pe urmașii lui Efraim pînă la al treilea neam. De asemenea și copiii lui Maehir, fiul lui Manase, s-au născut pe genunchii lui Iosif. În cele din urmă a zis Iosif către frații săi: «Iată, am să mor. Dar Dumnezeu vă va cerceta, vă va scoate din pămîntul acesta și vă va duce în pămîntul pentru care Dumnezeul părinților noștri S-a jurat lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov». La urmă a jurat Iosif pe fiii lui Israel, zicînd: «Dumnezeu are să vă cerceteze, dar voi să scoateți oasele mele de aici». Și a murit Iosif de o sută zece ani. L-au îmbălsămat și l-au pus într-un sicriu, în pămîntul Egiptului.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Cei ce se încred în Domnul sînt ca muntele Sionului; nu se vor clătina în veac (ps. 124,1).

Stih: Că nu va lăsa Domnul toiagul păcătoșilor peste soarta drepților (ps. 124,3).

De la Pilde, cifire:

(XXXI, 8—31)

Fiul meu, deschide gura ta pentru cel mut, și pentru pricina tuturor părăsiților. Deschide gura ta, judecă drept, și fă dreptate celui sărac și năpăstuit. Cine poate găsi o femeie virtuoasă? Prețul ei întrece mărgeanul. Într-însa se încrede inima soțului ei, iar cîștigul nu-i va lipsi niciodată. Ea îi face bine și nu rău în tot timpul vieții sale. Ea caută lînă și cînepă și lucrează voioasă cu mîna sa. Ea se aseamănă cu corabia unui negustător, care de departe aduce hrana ei. Ea se scoală dis-de-dimineață și împarte hrana în casa ei și dă porunci slujnicelor. Gîndește să cumpere o țarină și o dobîndește; din osteneala palmelor sale sădește vie. Ea își încinge cu putere coapsele sale și își întărește brațele sale. Ea simte că bun e cîștigul ei; sfeșnicul ei nu se stinge nici noaptea. Ea pune mîna pe furcă și cu degetele sale apucă fusul. Ea întinde mîna spre cel sărman și brațul ei spre cel necăjit. N-are teamă de cei ai casei sale în vreme de iarnă, căci toți din casă sînt îmbrăcați în haine stacojii. Ea își face scoarțe; hainele ei sînt de vison și de porfiră. Cinstit este bărbatul ei la porțile cetății, cînd stă la sfat cu bătrînii țării. Ea face cămăși și le vinde, și brîie dă negustătorilor. Tărie și farmec este haina ei și ea rîde zilei de mîine. Gura și-o deschide cu înțelepciune și sfaturi pline de dragoste sînt pe limba ei. Ea veghează la propășirea casei sale și pîine, fără să lucreze, ea nu mănîncă. Feciorii săi vin și o fericesc, iar soțul ei o laudă: «Multe fete s-au dovedit harnice, dar tu le-ai întrecut pe toate!». Înșelător este farmecul și deșartă este frumusețea; femeia care se teme de Domnul trebuie lăudată! Să se bucure de rodul mîinilor sale, și la porțile cetății hărnicia ei să fie dată ca pildă!

Și cealaltă rînduială a Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite, după obicei.

Se cuvine a ști:

Că de astăzi înainte nu se mai cîntă nici Mărtirice, nici de ale Născătoarei din Octoih, pînă la Sîmbăta Sfîntului Apostol Toma.

PAVECERNIȚA MARE

După Sfinte Dumnezeule... cel dintîi se zice troparul Praznicului. După al doilea Sfinte Dumnezeule... obișnuitele tropare: Miluiește-ne pe noi, Doamne..., Doamne miluiește-ne pe noi...

CANONUL

Alcătuire a Sfîntului Părintelui nostru Andrei Criteanul-Ierusalimiteanul.

Cîntarea 1-a, glasul 1:

Irmosul:

Cîntare de biruință să cîntăm toți lui Dumnezeu, Celui ce a «făcut minunate semne cu braț

«înalt, şi a mîntuit pe Israel, căci «cu slavă S-a preaslăvit».

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Înviind, Mîntuitorul meu, pe Lazăr, cel mort de patru zile, l-ai scos din stricăciune cu braţ înalt, şi Ţi-ai arătat puterea Ta, ca un atotputernic.

Strigînd pe Lazăr din mormînt, îndată l-ai sculat ; dar iadul jos cu amar s-a tînguit şi, suspinînd, s-a cutremurat de puterea Ta, Mîntuitorule.

Lăcrimat-ai, Doamne, pentru Lazăr, arătînd întruparea iconomiei Tale, şi cum că din fire fiind Dumnezeu, Te-ai făcut om după fire ca şi noi.

Lacrimile Martei şi ale Mariei le-ai potolit, Doamne, sculînd pe Lazăr din morţi, Mîntuitorule, şi arătînd pe mort însufleţit cu puterea Ta.

După legea firii omeneşti ai întrebat, Stăpîne, unde a fost pus Lazăr ? Arătînd tuturor, Mîntuitorule, neschimbată iconomia Ta cea faţă de noi.

Încuietorile iadului le-ai sfărîmat atunci, strigînd pe Lazăr ; şi ai clătinat puterea vrăjmaşului şi l-ai făcut de s-a cutremurat de Tine, Unule, Mîntuitorule, mai înainte de răstignirea Ta.

Pe Lazăr ce-l ţinea iadul legat, ca un Dumnezeu ai apucat, Stăpîne, înainte de l-ai dezlegat din legături; că toate se supun poruncii Tale, Atotputernice.

Slavă..., a Treimii :

Să lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Duhul, pe Treimea cea nedespărţită întru Unimea fiinţei, şi cu îngerii împreună să O preaslăvim, ca pe unul Dumnezeul, Cel nezidit.

Şi acum..., a Născătoarei :

Neschimbat ai născut pe Ziditorul firii, Maică Fecioară, de la Duhul Sfînt, făcîndu-Se ceea ce sîntem noi, cu bună voinţa Tatălui fără de schimbare şi fără amestecare.

Cîntarea a 2-a :

Irmosul :

Ia aminte cerule şi voi grăi, şi voi lăuda pe Hristos, Mîntuitorul lumii, pe Însuşi Iubitorul de «oameni».

Slavă Ţie, Celui ce doar ai strigat, şi îndată ai sculat din mormînt pe prietenul Lazăr, pe cel mort de patru zile.

Auzit-a cel fără suflare glasul Tău şi, însufleţindu-se, îndată s-a sculat din morţi, slăvindu-Te pe Tine, Doamne.

Primind porunca glasului Tău, celui de viaţă aducător, s-a sculat din mormînt, Mîntuitorul meu, Lazăr cel ce rău mirosea.

Lăcrimat-ai pentru prietenul Tău, Mîntuitorule, încredinţîndu-ne că Te-ai îmbrăcat cu firea noastră, şi l-ai înviat.

Îngrozitu-s-a iadul, dacă a văzut pe cel legat cu înfăşurăturile, întorcîndu-se îndată prin glas la viaţa aceasta de aici.

Slavă...

Spăimîntatu-s-au mulţimile iudaice, cînd ai înviat cu cuvîntul Tău pe Lazăr, cel ce rău mirosea, strigîndu-l, Mîntuitorule.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cutremuratu-s-au ascunzătorile iadului, dacă s-a însufleţit atunci Lazăr jos, prin glasul Celui ce l-a înviat.

Cîntarea a 3-a :

Irmosul :

Piatra pe care nu au socotit-o ziditorii, aceasta s-a făcut în «capul unghiului. Aceasta este pia-«tra pe care Hristos a întărit Bise-«rica Sa, pe care o a răscumpărat «din păgîni».

Minune străină şi neînţeleasă, cum întreba Ziditorul tuturor, de ceva ce nu era să nu cunoască, ca şi cum nu ar fi ştiut : Unde zace acela pe care îl plîngeţi ? Unde este îngropat Lazăr ? Pe care peste puţin vi-l voi scula, înviindu-l din morţi.

Piatra pe care au prăvălit-o peste tine cei ce te-au îngropat, aceasta poruncind Iisus să o ridice, îndată te-a înviat, strigînd : Lazăre, scoală, vino la Mine, ca să se înfricoşeze iadul de glasul Tău.

Marta şi Maria, Doamne, striga-t-au cu tînguire: Iată, acela pe care îl iubeai miroase, fiind mort de patru zile ; de ai fi fost atunci aici, nu ar fi murit Lazăr. Iar Tu, ca Cel ce eşti nedespărţit pretutindeni, l-ai sculat îndată, strigîndu-l.

Vărsînd lacrimi pentru prieten, după rînduială, ai arătat că trupul pe care l-ai luat de la noi s-a unit cu Tine Mîntuitorule, după fiinţă iar nu după părere ; şi ca un Dumnezeu iubitor de oameni, strigîn-du-l, îndată l-ai sculat.

Vai mie ! striga iadul, acum cu a-devărat sînt pierdut, zicea către moarte. Iată Nazarineanul a clătinat cele de jos şi sfîşiind pîntecele meu, a sculat pe mortul cel fără su-flare, strigîndu-l.

Unde este nebunia iudeilor ? Un-de este necredinţa ? Pînă cînd sînteţi rătăciţi ? Pînă cînd sînteţi înstrăinaţi ? Vedeţi pe cel mort că a ieşit prin glas, şi nu credeţi lui Hris-tos ? Cu adevărat fii ai întunericu-lui sînteţi voi toţi.

Slavă..., a Treimii :

Unul din Treime pe Tine Te ştiu, măcar că Te-ai întrupat ; un Fiu în-trupat slăvesc, Care ai odrăslit fă-ră sămînţă din Născătoarea de Dumnezeu, şi un Fiu slăvim împre-ună cu Tatăl şi cu Duhul.

Şi acum..., a Născătoarei :

Minunată şi înfricoşătoare este vederea, pe care au văzut-o mai înainte nemincinoşii prooroci din dumnezeiască rînduială, adică pe Fecioara Născătoarea de Dumnezeu, care fără stricăciune a născut pe Dumnezeu, şi după naştere a rămas curată.

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Ridicatu-s-a soarele şi luna a stat întru a sa rînduială ; «înălţatu-Te-ai pe lemn, îndelung-«Răbdătorule, şi pe el ai întemeiat «Biserica Ta».

Lăcrimat-ai, Doamne, pentru La-zăr, arătînd că eşti om ; sculat-ai, Stăpîne, pe cel mort şi ai arătat po-poarelor că eşti Fiul lui Dumnezeu.

Cel fără suflare a auzit porunca Ta : Vino afară, Lazăre ! Degrab s-a sculat cu înfăşurăturile şi a sărit, arătînd, Bunule, puterea Ta.

Lacrimile Martei şi ale Mariei le-ai potolit, Hristoase Dumnezeule, stri-gînd pe Lazăr ; şi ca un Însuşi pu-ternic l-ai ridicat cu cuvîntul, şi el s-a închinat Ţie.

Lăcrimînd ca un om pentru Lazăr, l-ai ridicat ca un Dumnezeu ; între-bat-ai : Unde este îngropat mortul cel de patru zile ?, adeverind, Bunu-le, înomenirea Ta.

Vrînd să adeverezi, Bunule, sem-nele Patimii şi ale Crucii Tale, ru-pînd nesăţiosul pîntece al iadului, ai sculat, ca un Dumnezeu, pe mor-tul cel de patru zile.

Cine a văzut, cine a auzit, să fi sculat vreun om mort mirosind greu? Ilie și Elisei au sculat, dar nu din mormînt și nici mort de patru zile.

Lăudăm, Doamne, puterea Ta, lăudăm și Patimile Tale Hristoase; căci cu puterea Ta, ca un milostiv, ai făcut minuni; iar patimile le-ai primit ca un om, după rînduială.

Dumnezeu ești și om, adeverind numirile cu lucrările; că ai venit la mormînt cu trupul, Cuvinte, și ca un Dumnezeu ai sculat pe mortul cel de patru zile.

S-au uimit, Stăpîne, mulțimile iudaice, dacă au văzut pe Lazăr cel mort, sculîndu-se din mormînt prin glasul Tău, dar au rămas neplecate minunilor Tale.

Slavă..., a Treimii:

Fără început ai strălucit din Părintele Tău, Mîntuitorule, ca Unul din Treime, sub vremi ieșind de la Duhul Sfînt din sîngele cel fecioresc luînd trup, Tu, Cel ce ești mai presus de ființă.

Și acum..., a Născătoarei:

Zămislirea Născătoarei de Dumnezeu este fără de sămînță; naștera fără pătimire de stricăciune; că Dumnezeu făcînd minuni întru amîndouă, S-a deșertat pe Sine, ca să Se unească cu noi.

Cîntarea a 5-a:

Irmosul:

Pacea Ta dă-ne nouă, Fiule al lui Dumnezeu; că afară de Tine alt «Dumnezeu nu cunoaștem; numele «Tău numim, că ești Dumnezeu al «celor vii și al celor morți».

Viață fiind Tu, Doamne, și lumină adevărată, strigînd pe Lazăr l-ai înviat; căci ca un puternic ai arătat tuturor, că ești Dumnezeul celor vii și al celor morți.

Porunca Ta, Iisuse, care nu suferă împotrivire, nerăbdînd-o iadul, care primise pe mulți, s-a spăimîntat și pe Lazăr, cel ce era de patru zile mort, l-a dat viu, iar nu mort.

Împreunînd țărîna cu duhul, Cuvinte, Cel ce ai însuflețit de demult lutul cu duh de viață prin cuvîntul Tău, ai sculat și acum cu cuvîntul pe prietenul Tău, din stricăciune și din cele de dedesubt.

Nimeni n-a putut să stea împotriva semnului Tău, Doamne; căci, cînd ai strigat pe Lazăr cel mort, îndată s-a sculat cel ce era fără de suflare, și rupînd legăturile, a umblat pe picioarele sale.

O, nebunie a iudeilor! O, învîrtoșare de vrăjmași! Cine a văzut mort să se scoale din mormînt? Ilie de demult a sculat, dar nu din mormînt, nici mort de patru zile.

Cel ce ești fără asemănare îndelung-Răbdătorule, Cel ce toate le faci pentru noi ca un Dumnezeu și pătimind ca un om, fă-ne pe noi pe toți părtași Împărăției Tale, pentru rugăciunile lui Lazăr.

Slavă..., a Treimii:

Treimea cea mai înainte de început, fără început și de o cinste, Părinte atotțiitorule și Fiule și Duhule Sfînte, Unime Sfîntă în trei Fețe, mîntuiește pe cei din Adam, care cu credință Te laudă pe Tine.

Și acum..., a Născătoarei:

Pîntecele tău cel preacurat, l-a sfințit, curată, Dumnezeu cel mai presus de toate, luînd dintr-însul trup, Cel închinat în Treime, Cuvîntul cel din Tatăl și cu Duhul împreună Dumnezeu.

Cîntarea a 6-a:

Irmosul:

Aruncatu-m-ai în adîncurile inimii mării și m-ai mîntuit, Mîn«tuitorule, din robia morții, și ai

«dezlegat legătura fărădelegilor «mele».

Întrebat-ai unde sînt eu, Cel ce ştii toate ; lăcrimat-ai, Mîntuitorule, pentru mine ca un om după fire, şi m-ai ridicat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Chematu-m-ai, Mîntuitorule, din iadul cel mai de dedesubt, grăit-a Lazăr către Tine, Pierzătorul iadului, şi m-ai sculat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Îmbrăcatu-m-ai, Mîntuitorule, cu trup de lut, şi mi-ai suflat viaţă şi am văzut lumina Ta, şi m-ai sculat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Însufleţit-ai, Mîntuitorule, chipul cel fără suflare al trupului meu, întăritu-m-ai cu oase şi cu vine, şi m-ai sculat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Rupînd pîntecele iadului cel atoatemîncător, m-ai scos, Mîntuitorule, cu puterea Ta, şi m-ai sculat cu porunca Ta pe mine cel mort.

Îmbrăcatu-Te-ai, Mîntuitorule, cu toată frămîntătura mea, şi ai păzit curat pîntecele cel fără de prihană, din care ai ieşit întrupîndu-Te, fiind unul din Treime.

Slavă..., a Treimii :

Treime Sfîntă, slăvesc milostivirea Ta, şi cu îngerii cînt cîntarea cea întreit sfîntă ; miluieşte sufletele noastre, al celor ce Te lăudăm pe Tine.

Şi acum..., a Născătoarei :

Intrat-a Cuvîntul în pîntecele tău cel fără de prihană, şi l-a păzit iarăşi curat după naştere, Născătoare de Dumnezeu; adevărată minune mai presus de înţelegere.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

De tinerii Tăi cei din cuptor, Mîntuitorule, nu s-a atins nici «i-a supărat focul. Atunci acei trei «cu o gură cîntau şi binecuvîntau, «grăind : Bine este cuvîntat Dumne«zeul părinţilor noştri».

Peste cel mort ai lăcrimat, Mîntuitorule, Iubitorule de oameni, Doamne, ca să arăţi popoarelor că, Dumnezeu fiind, Te-ai arătat om pentru noi ; şi ai lăcrimat voind, punîndu-ne înainte chipurile dragostei celei dinlăuntru.

Lazăr cel mort de patru zile, Mîntuitorule, dacă a auzit jos glasul Tău, sculîndu-se, Te-a lăudat pe Tine, şi bucurîndu-se, a grăit : Tu eşti Dumnezeul şi Ziditorul meu, Ţie mă închin şi Te laud pe Tine, Cel ce m-ai înviat.

Deşi sînt înfăşurat cu legături, Mîntuitorule, Lazăr a strigat de jos, dar nici cum nu voi rămîne în pîntecele iadului ; numai de mă vei chema : Lazăre, vino afară ! Că Tu eşti lumina şi viaţa mea.

Lazăre, a zis iadul, te rog scoală şi ieşi curînd din încuietorile mele; du-te degrab, că mai bine-mi este a mă tîngui cu amar de unul ce mi se va lua, decît de toţi, pe care i-am înghiţit mai înainte cu foame.

Pentru ce zăboveşti, Lazăre, zis-a iadul ? Prietenul tău stînd te cheamă : Vino afară ! Ieşi dar, ca să iau şi eu uşurare ; că de cînd te-am mîncat pe tine, spre greaţă mi s-a pornit mîncarea.

Pentru ce nu te scoli curînd, Lazăre ? strigat-a iadul de jos, tînguindu-se. Pentru ce nu te ridici îndată, să te duci de aci ? Ca să nu mă prade Hristos şi de alţii, înviindu-te pe tine.

Minunatu-Te-ai, Stăpîne Hristoase, făcînd atunci multe lucruri minunate; că ai dat orbilor lumină, surzilor le-ai deschis urechile cu cuvîntul, și pe Lazăr, prietenul, l-ai sculat din morți, chemîndu-l ca un Dumnezeu.

Slavă..., a Treimii :

Să cîntăm cîntarea Treimii, slăvind pe Tatăl cel fără început și pe Fiul și pe Duhul cel drept, o ființă unică, pe care întreit să o lăudăm: Sfînt, Sfînt, Sfînt ești Treime.

Și acum..., a Născătoarei :

Ca pe unul din Treime Te slăvim pe Tine, Hristoase, că întrupîndu-Te din Fecioară fără schimbare, toate le-ai suferit, Iisuse, ca un om, nedepărtîndu-Te de ființa Tatălui, deși Te-ai unit cu noi.

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Cerurile cerurilor și apa cea mai presus de ceruri, binecu-«vîntați, lăudați și preaînălțați pe «Domnul în veci».

Făcătorul și Cel ce ține toate a venit în Betania pentru milostivire, ca să învieze pe Lazăr.

Mortul cel de patru zile rău mirosind, și fiind cu fești înfășurat, a sărit cu suflet cel neînsuflețit, strigîndu-l Tu, Doamne.

Poporul iudeilor dacă a văzut pe cel mort sculîndu-se, Hristoase, prin glasul Tău, a scîrșnit cu dinții.

Iudei întunecați lîngă lumină, pentru ce nu credeți învierea lui Lazăr, care s-a făcut prin lucrarea lui Hristos ?

Să se bucure Sionul și să laude pe Dătătorul de viață, Cel ce a sculat cu cuvîntul pe Lazăr din mormînt.

Oștile cerești și neamul pămîntenilor Te-au lăudat, Mîntuitorul meu, că ai sculat pe Lazăr.

Slavă..., a Treimii :

Împreună cu Tatăl și cu Fiul, pe Duhul slăvesc și, lăudîndu-L, strig neîncetat : Întreit Sfinte, slavă Ție!

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Tine Te binecuvintez și mă închin Ție, Celui ce Te-ai născut din Fecioară, și nu Te-ai despărțit de scaunul sfintei slavei Tale.

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Făcut-a tărie cu brațul Său, pentru că a surpat pe cei puternici «de pe scaune, și a înălțat pe cei «smeriți, Dumnezeul lui Israel, în-«tru care ne-a cercetat Răsăritul «cel dintru înălțime și ne-a îndrep-«tat pe calea păcii».

Să laude Betania împreună cu noi minunea; că în ea a lăcrimat Făcătorul după legea firii trupului, înviind pe Lazăr și schimbînd lacrimile Martei și plînsul Mariei spre bucurie, a sculat pe cel mort.

Încredințînd, Cuvinte, învierea Ta, ai strigat pe Lazăr din mormînt, și l-ai ridicat ca un Dumnezeu, ca să arăți popoarelor, că ești cu adevărat Dumnezeu și om, și cum că ai să ridici și locașul trupului Tău.

Clătinat-ai porțile și zăvoarele cele de fier, înfricoșat-ai iadul cu glasul Tău, și împreună cu el s-a spăimîntat și moartea îndată, dacă a văzut, Mîntuitorule, pe Lazăr care era legat de ele, însuflețit și sculat prin glasul Tău.

Spăimîntatu-s-au toți, dacă Te-au văzut, Mîntuitorule, lăcrimînd pentru Lazăr cel mort, și ziceau cei răi: Vezi, cum îl iubește pe el ? Deci îndată l-ai strigat și, sculîndu-se cel

neînsufleţit, a lepădat stricăciunea prin porunca Ta.

Clătinatu-s-au uşile, sfărîmatu-s-au zăvoarele, dezlegatu-s-au legăturile mortului, la glasul puterii lui Hristos. Iar iadul, suspinînd, se tînguia cu amar şi striga: Vai mie! Ce fel şi de unde este glasul care înviază morţi?

Scoală-te de aici, ascultînd glasul, că te strigă Prietenul tău afară. Acesta este Cel ce a înviat morţii mai înainte. Că Ilie a sculat mort, precum şi Elisei; dar Cel ce lucra şi grăia prin ei, Acesta este.

Lăudăm, Cuvinte, puterea Ta cea neasemănată; că ai sculat pe cel mort prin cuvîntul Tău, cu oase şi cu vine, ca un Făcător al tuturor, şi l-ai ridicat, Mîntuitorule, din cele de dedesubt, ca pe fiul văduvei cel de pe pat.

Slavă..., a Treimii:

Treime Preasfîntă, Dumnezeule, Părinte fără început, şi Cuvinte cel împreună fără de început, şi Mîngîietorule cel bun, Duhule Sfinte al lui Dumnezeu, Cel ce eşti lumină Una şi întreit însorită, o fiinţă unită în fire, Unule, Dumnezeu şi Domn, milostiveşte-Te spre lumea Ta.

Şi acum..., a Născătoarei:

Cel ce toate le-ai făcut cu înţelepciune, Iisuse, şi cu totul Te-ai îmbrăcat întru mine din Fecioară, şi cu totul pururea petreci în sînurile Tatălui, trimiţînd Hristoase Duhul Tău cel Sfînt peste turma Ta, umbreşte-ne pe noi, ca Dumnezeu.

Şi iarăşi se cîntă irmosul: Făcut-a tărie cu braţul Său... După Sfinte Dumnezeule... cel de pe urmă, Condacul Praznicului şi apolisul cel mic.

SÎMBĂTA SFÎNTULUI ŞI DREPTULUI LAZĂR

La Miezonoptică după Cred într-unul Dumnezeu... Sfinte Dumnezeule... cel dintîi şi după Tatăl nostru..., troparul: Învierea cea de obşte... După al doilea Sfinte Dumnezeule... condacul: Bucuria tuturor, Hristoase... Doamne miluieşte (de 12 ori) şi apolisul. Rugăciunea: Pomeneşte, Doamne... nu se zice.

LA UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul... troparul glas 1.

Învierea cea de obşte mai înainte de Patima Ta încredinţînd-o, pe Lazăr din morţi l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta şi noi, ca pruncii, semnele biruinţei purtînd, Ţie biruitorului morţii grăim: Osana, Celui dintru înălţime! Bine eşti cuvîntat, Cel ce vii întru numele Domnului (de trei ori).

Apoi Catisma a şaisprezecea: Zis-a Domnul Domnului meu...

După întîia Catismă, Sedealna glasul 1:

Podobie: Piatra fiind pecetluită...

Făcîndu-Ţi-se milă de lacrimile Martei şi ale Mariei, ai poruncit, Hristoase Dumnezeule, să răstoarne piatra de pe mormînt. Şi, strigînd, pe cel mort l-ai înviat, încredinţînd printr-însul învierea lumii, Dătătorule de viaţă. Slavă puterii Tale, Mîntuitorule; slavă stăpînirii Tale; slavă Ţie, Celui ce toate le-ai făcut cu cuvîntul.

Slavă..., Şi acum..., tot aceasta.

Şi se cîntă troparele Învierii. Apoi, se citeşte Catisma a şaptesprezecea: Bine eşti cuvîntat, Doamne..., Soborul îngeresc... Şi celelalte, după cum este obicelul în duminici; şi după plinirea acesfora, Sedealna, glasul al 5-lea:

Podobie: Pe Cuvîntul cel împreună...

Izvorule al înţelepciunii şi al cunoştinţei dinainte, venind în Betania, ai întrebat pe cei ce erau cu

Marta: Unde ați pus pe prietenul Lazăr? Pentru care lăcrimînd cu milostivire, cu glasul Tău l-ai înviat, fiind mort de patru zile, Iubitorule de oameni și Îndurate, ca un dătător de viață și Domn.

Slavă..., Și acum..., tot aceasta.

Învierea lui Hristos văzînd... Psalm. 50.

Iar Evanghelia nu se citește, fără numai unde va fi hramul Sfîntului Lazăr.

După aceea se citește din tîlcul Evangheliei de la Ioan, a zilei acesteia, din Cuvîntul 63 și 64.

CANOANELE

Apoi se citesc două canoane, pînă la Cîntarea a 6-a; și de acolo se începe Patrucîntarea.

Canonul întîi cu irmosul pe 8, iar al doilea pe 6, alcătuire a lui Teofan.

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea:

Irmosul:

Să cîntăm Domnului, Celui ce a trecut pe poporul Său prin Ma-«rea Roșie, cîntare de biruință, căci «cu slavă S-a preaslăvit».

Pe Lazăr cel mort l-ai sculat cu dumnezeiesc semn, ca Cel ce ești făcător și vistieria vieții, Iubitorule de oameni.

Cu cuvîntul ai sculat pe Lazăr cel mort de patru zile, Nemuritorule, sfărîmînd cu tărie împărăția iadului cea întunecată.

Tuturor ai arătat semnul Dumnezeirii celei mai presus de toate, sculînd din morți, Stăpîne, pe Lazăr cel mort de patru zile.

Astăzi, dănțuind Betania, dinainte vestește Învierea lui Hristos, Celui de viață dătător, prin învierea lui Lazăr.

Altă Tricîntare

Alcătuire a lui Ioan Monahul, glasul al 8-lea:

Irmos: Apa trecînd-o ca pe uscat...

Cel ce ai adus întîi toată făptura din neființă, și știi cuprinsul inimilor, spus-ai mai înainte, ca un Stăpîn, ucenicilor adormirea lui Lazăr.

Înființat fiind cu firea omenească, Hristoase, din Fecioară, întrebat-ai ca om, să afli îngroparea lui Lazăr, cunoscînd ca Dumnezeu unde zăcea.

Slavă...

Adeverind Învierea Ta, Cuvinte, cu adevărat ai sculat ca din somn pe prietenul din mormînt, care mirosea greu, fiind mort de patru zile.

Și acum..., a Născătoarei:

Cetele îngerilor și ale oamenilor te laudă neîncetat, Maică, ceea ce nu știi de mire; că ai purtat în brațele tale pe Ziditorul, ca pe un prunc.

Catavasie:

Apa trecînd-o ca pe uscat, și din «răutatea Egiptului scăpînd, israeli-«teanul striga: Izbăvitorului și Dum-«nezeului nostru să-I cîntăm».

Cîntarea a 3-a:

Irmosul:

Tu ești întărirea celor ce aleargă la Tine, Doamne, Tu ești lu-«mina celor întunecați, și pe Tine «Te laudă duhul meu».

Săvîrșind lucrări îndoite, ai arătat doimea firilor Tale, Mîntuitorule; că ești Dumnezeu și om.

Cu toate că ești adîncul cunoștinței, ai întrebat: Unde este pus mormîntul? Voind să înviezi, Dătătorule de viață, pe cel ce zăcea mort.

Mutîndu-Te prin locuri ca un om, Te-ai arătat cuprins, Cel ce plinești toate, ca un Dumnezeu necuprins.

Pe Lazăr l-ai sculat, Hristoase, cu dumnezeiescul Tău cuvînt; scoală-mă, Te rog, și pe mine cel mort prin multe greșeale!

Altă Tricintare

Irmos: Doamne, Cel ce ai făcut...

Venind Tu la mormîntul lui Lazăr, Făcătorule de minuni, Doamne, în Betania, ai lăcrimat pentru dînsul după legea firii, adeverind trupul Tău, pe care l-ai luat Iisuse, Dumnezeul meu.

Tu ai potolit îndată, Mîntuitorule, jalea Maricei și a Martei, arătîndu-Ți puterea Ta cea firească; că Tu ești învierea și viața, precum ai zis; pentru că ești Domnul adevărului și al tuturor.

Slavă...

Pe iubitul Tău, Doamne, cel înfășurat cu pînzeturile, l-ai răpit dintre morții iadului și din întuneric, cu cuvîntul Tău cel prea puternic, sfărîmînd încuietorile și împărățiile morții.

Și acum..., a Născătoarei:

Sălășluindu-Te, Doamne, în Fecioară, trupește, Te-ai arătat oamenilor pe cît se cădea a Te arăta; pe care ai și arătat-o cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, și ajutătoare credincioșilor, Unule, Iubitorule de oameni.

Catavasie:

Doamne, Cel ce ai făcut cele de «deasupra crugului ceresc și ai zidit «Biserica, Tu pe mine mă întărește «în dragostea Ta; că Tu ești culmea «dorirîlor și credincioșilor întărire, «Unule, Iubitorule de oameni».

SEDEALNA, glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimîntatu-s-a Iosif...

Venit-au împreună la Hristos surorile lui Lazăr și, lăcrimînd cu amar și tînguindu-se, I-au zis: Doamne, a murit Lazăr; iar El, știind îngroparea ca un Dumnezeu, le-a întrebat: Unde l-ați pus pe el? Și, venind la mormînt, a strigat pe Lazăr cel mort de patru zile. Și îndată s-a sculat și s-a închinat Celui ce l-a înviat.

Slavă..., Și acum..., glasul al 8-lea:

Podobie: Pe înțelepciunea...

Mai înainte știind toate ca un Făcător, ai zis mai înainte ucenicilor în Betania: Prietenul nostru Lazăr a adormit astăzi. Și știind, ai întrebat: Unde l-ați pus? Și Tatălui Te-ai rugat, lăcrimînd ca un om. Dar apoi strigînd pe Lazăr pe care îl iubeai, l-ai sculat, Doamne, din iad, mort fiind de patru zile. Pentru aceasta grăim Ție: Hristoase Dumnezeule, primește lauda ce îndrăznim a o aduce Ție, și ne învrednicește pe toți slavei Tale.

Cîntarea a 4-a:

Irmosul:

Auzit-am, Doamne, taina iconomiei Tale, înțeles-am lucrurile «Tale, și am preaslăvit Dumnezeirea «Ta».

Nu trebuindu-Ți ajutor, ci ca să săvîrșești rînduiala cea negrăită, rugîndu-Te, ai sculat pe cel de patru zile mort, Atotputernice.

Cuvîntul și Dumnezeul cel împreună-veșnic cu Tatăl, văzut fiind acum Se roagă ca un om, Cel ce primește rugăciunile tuturor.

Glasul Tău, Mîntuitorule, a stricat toată puterea morții, și s-au clătinat temeliile iadului, de puterea Ta cea dumnezeiască.

A Născătoarei :

Să lăudăm pe Fecioara, ca pe ceea ce a rămas după naștere fecioară și a născut pe Hristos Dumnezeu, Care a izbăvit lumea de înșelăciune.

Altă Tricintare

Irmos : Tu ești tăria mea, Doamne...

Tu ai răpit, Mîntuitorule, ca un păstor, pe omul cel stricat de patru zile, Făcătorule, de la lupul cel cumplit cu adevărat și atotmîncător, ca un puternic și Domn, arătîndu-Ți cu aceasta dinainte slava ce s-a văzut în toată lumea, a Învierii Tale celei de a treia zi.

Văzîndu-Te pe Tine viața, Hristoase, cei ce erau cu Marta au grăit: De ai fi fost aicea, Doamne, Lumina și Viața tuturor, n-ar fi murit, nu s-ar fi văzut mort Lazăr. Iar Tu, Iubitorule de oameni, fiind viața celor morți, ai schimbat jalea lor în bucurie.

Slavă...

De Tine, Doamne, Care ești izvorul, se tem adîncurile ; Ție slujește toată apa ; de Tine, Hristoase, se cutremură portarii iadului și încuietorile se sfărîmă de puterea Ta, sculîndu-se Lazăr din morți prin glasul Tău, Atotputernice Mîntuitorule, Iubitorule de oameni.

Și acum..., a Născătoarei :

Tu ești lauda credincioșilor, ceea ce nu știi de mire ; tu ești ocrotitoarea și scăparea creștinilor, zid și liman ; că aduci rugăciuni către Fiul tău, ceea ce ești cu totul fără prihană, și mîntuiești din primejdii pe cei ce cu credință și cu dragoste te știu pe tine Născătoare de Dumnezeu, curată.

Catavasie :

Tu ești tăria mea, Doamne, Tu și «puterea mea, Tu, Dumnezeul meu, «Tu, bucuria mea, Cel ce n-ai lăsat «sînurile părintești și a noastră să-«răcie ai cercetat-o. Pentru aceasta «cu proorocul Avacum strig către «Tine : Slavă puterii Tale, Iubitoru-«le de oameni».

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Pentru ce m-ai lepădat de la fața Ta, Cel ce ești lumină neapusă, «și m-a acoperit întunericul cel «străin pe mine, ticălosul ? Ci, Te «rog, mă întoarce și la lumina po-«runcilor Tale îndreptează căile «mele».

Fiind la mormîntul lui Lazăr, Iubitorule de oameni, l-ai chemat pe el și i-ai dăruit viață, ca Cel ce ești viața tuturor oamenilor cea nemuritoare, mai înainte însemnînd arătat, ca un Dumnezeu, Învierea ce va să fie.

Legat fiind de picioare Lazăr umbla, minune între minuni ! Pentru că Hristos, Cel ce l-a întărit, S-a arătat mai mare decît cel ce oprea ; că toate slujesc cuvîntului Lui ca niște robi, supunîndu-se ca unui Dumnezeu și Stăpîn.

Hristoase, Cel ce ai ridicat pe Lazăr mort de patru zile și greu-mirositor, ridică-mă acum și pe mine cel mort pentru păcate, pus în groapă și în umbra morții cea întunecată ; și ca un milostiv mă izbăvește și mă mîntuiește.

Altă Tricintare

Același glas și irmos :

Dînd slavă Tatălui, ca nefiind protivnic lui Dumnezeu, Te-ai rugat, întărind în credință pe poporul cel ce sta împrejur, îndelung-Răbdătorule; și, aducînd mulțumire Părintelui Tău, ai sculat pe Lazăr cu porunca Ta.

O, glas de Dumnezeu grăit, și putere dumnezeiască a stăpînirii Tale, Mîntuitorule, prin care ai sfărîmat porțile iadului, și ale morții celei atotmîncătoare! Răpește-mă și pe mine din patimile mele, ca și mai înainte pe Lazăr, prietenul Tău cel mort de patru zile.

Slavă...

Pentru rugăciunile lui Lazăr, ale Martei și ale Mariei, învrednicește-ne pe noi să ne facem văzători ai Crucii și ai Patimii Tale, Doamne, și ai luminatei și împărătesei zilelor, Învierii Tale, Iubitorule de oameni.

Și acum..., a Născătoarei :

Îndrăzneală ca o maică avînd către Fiul tău, Preacurată, nu trece cu vederea purtarea de grijă pentru noi, cei ce sîntem de un neam, rugămu-ne ție ; că numai pe tine te punem înainte noi creștinii, împăcătoare bine-primită către Stăpînul.

Catavasie : Pentru ce m-ai lepădat...

De aici se începe Patrucîntarea, alcătuire a lui Cosma. Irmosul de două ori și troparele pe 12, glas același.

Cîntarea a 6-a :

Irmosul :

Doamne, Cel ce pe Iona în chit l-ai sălășluit, și pe mine cel «prins în mrejele vrăjmașului, ca «pe acela, mîntuiește-mă din strică-«ciune».

Dragostea Te-a adus pe Tine, Doamne, în Betania către Lazăr, și ca un Dumnezeu l-ai sculat pe el, care mirosea greu, și din legăturile iadului l-ai mîntuit.

Marta deznădăjduise de Lazăr, că-l știa mort de patru zile ; iar Hristos a ridicat, ca un Dumnezeu, pe cel stricat și l-a mutat în viață cu cuvîntul.

Altă Tricîntare

Alcătuire a lui Ioan Monahul, același glas :

Irmos : Curățește-mă, Mîntuitorule...

Dumnezeu adevărat fiind, ai cunoscut adormirea lui Lazăr, și ai spus-o mai înainte ucenicilor Tăi, adeverind, Stăpîne, lucrarea cea nemărginită a Dumnezeirii Tale.

Cel ce ești necuprins, făcîndu-Te cuprins după trup, venind în Betania ca un om, Stăpîne, ai lăcrimat pentru Lazăr ; iar ca un Dumnezeu voind, ai înviat pe cel mort de patru zile.

Catavasie :

Curățește-mă, Mîntuitorule, că «multe sînt fărădelegile mele, și Te «rog, ridică-mă din adîncul răutăți-«lor, căci către Tine am strigat, și «auzi-mă, Dumnezeul mîntuirii «mele».

CONDAC, glasul al 2-lea :

Podobie : Cele de sus căutînd...

Bucuria tuturor, Hristos adevărul, lumina, viața și învierea lumii, celor de pe pămînt S-a arătat cu a Sa bunătate și S-a făcut chip învierii, dînd tuturor dumnezeiasca iertare.

ICOS

Făcătorule a toate, mai înainte ai spus ucenicilor Tăi, zicînd : Fraților și cunoscuților, prietenul nostru a adormit ; învățîndu-i prin aceasta că toate le știi, ca un Dumnezeu al tuturor. Veniți dar să mergem și să vedem îngropare neobișnuită, să auzim tînguirea Mariei, și să vedem și mormîntul lui Lazăr. Că acolo va să fac minune, și să săvîrșesc înce-

perea Crucii, dînd tuturor dumnezeiasca iertare.

SINAXAR

ÎN SÎMBĂTA SFÎNTULUI ŞI DREPTULUI LAZĂR

Sinaxarul din Minei, apoi acesta :

În aceeaşi zi, în Sîmbăta dinaintea Duminicii Florilor, prăznuim învierea Sfîntului şi Dreptului Lazăr cel mort de patru zile, prietenul lui Hristos.

Stihuri :

Plînsul te vădeşte, scumpul meu Iisus,
Că ai fire ca şi noi, Tu, cel pogorît de sus !
Dar că eşti şi Dumnezeu, ne-ai şi arătat,
Cînd pe Lazăr ce-a murit, din morţi l-ai înviat !

Lazăr era evreu de neam, din ceata fariseilor şi, după cum s-a găsit undeva, fiul fariseului Simon, de loc din satul Betania. Domnul nostru Iisus Hristos, pe cînd petrecea pe pămînt pentru mîntuirea nemului nostru, S-a împrietenit cu el în astfel de împrejurări. Hristos venea adesea în casa lui Simon şi vorbea cu el mai cu seamă despre învierea morţilor. Cu acest prilej Lazăr s-a împrietenit cu Domnul mai mult ; dar nu numai el, ci şi cele două surori ale lui, Marta şi Maria.

Cînd s-au apropiat mîntuitoarele Patimi, pentru că trebuia să încredinţeze pe lume mai bine despre taina învierii, Iisus a înviat din morţi, pe cînd se afla dincolo de Iordan, mai întîi pe fiica lui Iair, iar apoi pe fiul văduvei. Între timp Lazăr, prietenul Său, cuprins de o boală grea, a murit. Iisus însă, cu toate că nu era de faţă, a spus ucenicilor : «Lazăr, prietenul nostru, a adormit !». Iar după puţină vreme a adăugat : «Lazăr a murit !». Atunci a părăsit Iordanul şi a plecat în Betania ca să afle ştiri de la surorile lui. Betania este departe de Ierusalim ca la cincisprezece stadii.

Surorile lui Lazăr L-au întîmpinat şi I-au spus : «Doamne, dacă ai fi fost aicea, fratele nostru n-ar fi murit. Dar şi acum, dacă ai voi, îl înviezi, căci poţi !». Iisus a întrebat poporul : «Unde l-aţi pus ?».

Şi îndată toţi au pornit la mormînt. Cînd au ridicat piatra de pe mormînt, Maria a spus : «Doamne, miroase, căci este de patru zile în groapă !».

În urmă Iisus s-a rugat şi, vărsînd lacrimi, a strigat cu voce mare : «Lazăre, ieşi afară !». Şi îndată a ieşit mortul ; iar după ce a fost dezlegat, a plecat acasă.

Această straniе minune a deşteptat invidia poporului evreu, care s-a înfuriat împotriva lui Iisus. Iisus s-a dat din nou la o parte şi a plecat de acolo. Arhiereii s-au gîndit să-i omoare pe Lazăr, pentru că se alăturau mulţi de Hristos cînd îl vedeau pe Lazăr. Dar acesta, cunoscînd gîndurile lor, a fugit în insula Cipru şi a trăit acolo. Mai tîrziu a fost pus de Apostoli episcop al oraşului Chition. Vieţuind bine şi după plăcerea lui Dumnezeu, a murit din nou după treizeci de ani de la învierea sa. A fost îngropat acolo, făcînd multe minuni.

Se spune că Lazăr după învierea sa nu mînca altceva decît dulciuri. Se mai spune că Preacurata Maică a lui Dumnezeu i-a lucrat cu mîinile ei un omofor şi i l-a dăruit.

Preaînţeleptul împărat Leon, în urma unei arătări dumnezeieşti, a adus sfintele şi cinstitele lui moaşte în biserica din Constantinopol zidită de el în numele sfîntului. Şi l-a aşezat cu cinste şi cu multe podoabe cum intri în biserică pe dreapta, lîngă peretele sfîntului altar. Se află încă şi acum acolo cinstitele lui moaşte şi răspîndesc mireasmă nespusă.

S-a rînduit ca să se prăznuiască în această zi învierea lui, pentru următoarea pricină : Sfinţii şi de Dumnezeu purtători Părinţii noştri, dar mai bine spus Sfinţii Apostoli, voind să pună, pentru curăţire după postul cel de patruzeci de zile, Sfintele Patimi ale Domnului nostru Iisus Hristos, au pus această minune mai presus de fire, pentru că au găsit mai cu seamă această minune drept începătură şi pricină a urii iudeilor împotriva lui Hristos.

Singur Evanghelistul Ioan a scris această minune ; ceilalţi evanghelişti au lăsat-o la o parte, pentru motivul că Lazăr trăia încă şi putea fi văzut de toţi. Se mai spune că Ioan a scris Evanghelia sa, deoarece ceilalţi evanghelişti n-au scris nimic despre naşterea cea fără de început a lui Hristos. Ioan a vrut să dovedească aceea că Hristos a fost Fiul lui Dumnezeu şi Dumnezeu, că a înviat şi că va fi învierea morţilor. Iar lucrul acesta se dovedeşte mai cu seamă prin învierea lui Lazăr.

Lazăr n-a spus nimic despre cele din iad sau pentru că nu i s-a îngăduit să vadă pe cele de acolo, sau dacă le-a văzut, i s-a poruncit să le tacă. Din această pricină orice om decurînd mort se numeşte Lazăr. De asemenea îmbrăcămintea de înmormîntare se numeşte lazarome ; cuvîntul lasă să se înţeleagă că are să se facă şi cu noi minunea făcută cu Lazăr. Căci dacă el a înviat la

cuvîntul lui Hristos şi a trăit din nou, tot aşa şi omul, deşi a murit, la trîmbiţa cea din urmă, va învia şi va trăi veşnic.

Pentru rugăciunile prietenului Tău Lazăr, Hristoase Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi, Amin.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

Tinerii evreieşti au călcat în cuptor văpaia cu îndrăzneală, şi «focul în rouă l-au schimbat, cîn-«tînd : Bine eşti cuvîntat, Doamne «Dumnezeule, în veci».

Lăcrimînd ca un om, Îndurate, ai înviat pe cel din mormînt ca un Dumnezeu ; şi, liberîndu-se din iad, Lazăr a grăit: Bine eşti cuvîntat, Doamne Dumnezeule, în veci.

Ieşit-a legat cu pînzeturile Lazăr, scăpînd din prăpastia şi din întunericul iadului prin cuvîntul Stăpînului, grăind : Bine eşti cuvîntat, Doamne Dumnezeule, în veci.

Altă Tricîntare

Irmos : Tinerii cei ce merseseră din...

Lăcrimînd pentru prietenul, ai potolit lacrimile Martei, Îndurate, şi cu patima cea de voie, ai şters toată lacrima de pe faţa poporului Tău ; Dumnezeul părinţilor noştri bine eşti cuvîntat.

Vistierule al vieţii, Mîntuitorule, chemînd pe cel mort, ca pe un adormit, şi rupînd cu cuvîntul pîntecele iadului, ai înviat pe cel ce cînta : Dumnezeul părinţilor noştri bine eşti cuvîntat.

Pe mortul cel ce mirosea greu l-ai sculat, Stăpîne, fiind legat cu pînzeturile ; şi pe mine cel legat cu lanţurile păcatelor, ridică-mă, ca să-Ţi cînt : Dumnezeul părinţilor noştri bine eşti cuvîntat.

Catavasie :

Tinerii cei ce merseseră din Iudeea «în Babilon oarecînd, cu credinţa «Treimii, văpaia cuptorului au căl-«cat-o, cîntînd : Dumnezeul părinţi-«lor noştri bine eşti cuvîntat».

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Muziceştile organe împreună glăsuind, şi popoare fără de «număr închinîndu-se chipului ce-«lui din Deira, trei tineri neplecîn-«du-se, pe Domnul au lăudat şi L-au «preaînălţat întru toţi vecii».

Ca un păstor căutînd pe miel, şi răpindu-l ca un biruitor de la lupul cel pierzător, l-ai înnoit, fiind stricat, care grăieşte Ţie: Lăudaţi pe Domnul şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Ca un om, de mormînt ai întrebat ; ca un Făcător, pe cel mort l-ai înviat cu stăpînească porunca Ta; de care iadul s-a spăimîntat, de cel ce grăia Ţie : Lăudaţi pe Domnul şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Altă Tricîntare

Irmos : Pe Împăratul ceresc...

Ca un muritor ai întrebat, iar ca un Dumnezeu ai înviat cu cuvîntul, pe cel mort de patru zile. Pentru aceasta Te lăudăm şi Te preaînălţăm întru toţi vecii.

Ţie, Stăpîne, a adus Maria mirul cu mulţumire, ca o datorie pentru fratele ei, lăudîndu-Te întru toţi vecii.

Ca un om ai rugat pe Tatăl, iar ca un Dumnezeu ai sculat pe Lazăr ; pentru aceasta Te lăudăm, Hristoase, întru toţi vecii.

Catavasie :

Pe Împăratul cerurilor, pe Care «Îl laudă oştile îngereşti, lăudaţi-L «şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii».

Nu se cîntă : Ceea ce eşti mai cinstită..., ci se cîntă

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Cu mare laudă să cinstim, popoare, pe Curata Născătoarea «de Dumnezeu, pe ceea ce a zămis«lit în pîntece focul Dumnezeirii fă«ră ardere, şi cu cîntări fără tăcere «să o mărim».

Văzînd popoarele pe mortul cel de patru zile umblînd, spăimîntîndu-se de minune, au grăit Izbăvitorului : pe Tine Dumnezeule cu cîntări Te slăvim.

Adeverind mai înainte strălucită învierea Ta, o, Mîntuitorul meu, ai slobozit din iad pe Lazăr cel mort de patru zile ; pentru aceasta pe Tine cu cîntări Te slăvim.

Altă Tricîntare

Irmos : Cu adevărat Născătoare de Dumnezeu...

Cinstind pe Tatăl Tău, şi arătînd că nu eşti protivnic lui Dumnezeu, Hristoase, Te-ai rugat, înviind cu puterea Ta, pe cel mort de patru zile.

Sculat-ai din mormînt pe Lazăr a patra zi, arătîndu-l tuturor ca mărturie preaadevărată a Învierii Tale celei de a treia zi, Hristose.

Umblat-ai şi ai lăcrimat şi ai vorbit, Mîntuitorul meu, arătînd lucrarea Ta cea omenească ; iar cea dumnezeiască ai dovedit-o, înviind pe Lazăr.

Lucrat-ai negrăit, Stăpîne, Mîntuitorul meu, a mea mîntuire, după amîndouă firile Tale, cu voia Ta cea singură prin sine puternică.

Catavasie :

Cu adevărat, Născătoare de Dum«nezeu, te mărturisim pe tine «Fecioară curată cei mîntuiţi, cu «cetele cele fără de trupuri mărin«du-te pe tine».

Apoi : Sfînt este Domnul Dumnezeul nostru... (de 3 ori).

LUMINÎNDA, de două ori.

Cu cuvîntul Tău, Cuvinte al lui Dumnezeu, s-a ridicat acum Lazăr, iarăşi venind la viaţă ; şi popoarele cu stîlpări Te cinstesc pe Tine, Puternice; că va să pierzi iadul pînă în sfîrşit cu moartea Ta.

Slavă..., Şi acum..., asemenea.

Prin Lazăr te prădează Hristos pe tine, moarte ; şi unde-ţi este biruinţa, iadule ? Plîngerea Betaniei s-a mutat acum asupra ta ; pentru care toţi aducem Lui stîlpări de biruinţă.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 8 şi se cîntă stihirile, glasul 1, însuşi glasul :

Învierea şi viaţa oamenilor fiind Tu, Hristoase, ai venit la mormîntul lui Lazăr, adeverindu-ne cele două firi ale Tale, îndelung-Răbdătorule, că din fecioară curat ai venit, Dumnezeu şi om; căci ca un om ai întrebat : Unde s-a îngropat? Iar ca un Dumnezeu ai înviat, cu voia Ta cea de viaţă aducătoare, pe cel mort de patru zile.

Pe Lazăr cel mort de patru zile l-ai înviat, Hristoase, din iad, mai înainte de moartea Ta, sfărîmînd puterea morţii, şi printr-unul iubit mai înainte vestind slobozirea tuturor oamenilor din stricăciune. Pentru aceasta, închinîndu-ne Stăpînirii Tale celei atotputernice, grăim: Bine eşti cuvîntat, Mîntuitorule, miluieşte-ne pe noi.

Marta şi Maria au zis Mîntuitorului : De ai fi fost aici, Doamne, n-ar fi murit Lazăr. Iar Hristos, învierea celor adormiţi, a înviat din morţi pe cel mort de patru zile. Veniţi toţi credincioşii să ne închinăm A-

cestuia, Care vine cu slavă să mîntuiască sufletele noastre.

Dînd ucenicilor Tăi, Hristoase, semnele Dumnezeirii Tale, în fața mulțimilor Te-ai smerit, vrînd să-Ți tăinuiești Dumnezeirea. Pentru aceasta, ca un mai înainte cunoscător și Dumnezeu, ai spus dinainte Apostolilor moartea lui Lazăr; iar în Betania venind în fața poporului, ai întrebat ca un om, să afli mormîntul prietenului Tău, ca și cum n-ai fi știind; cel ce a înviat însă a patra zi prin Tine a arătat puterea Ta cea dumnezeiască, Atotputernice Doamne, slavă Ție.

Glasul al 4-lea:

Înviat-ai, Hristoase, pe prietenul Tău cel mort de patru zile și ai potolit plîngerea Martei și a Mariei, arătînd tuturor, că Tu ești Cel ce plinești toate cu dumnezeiasca putere, din voia Ta cea singură de la sine puternică; Căruia heruvimii cîntă neîncetat: Osana, Celui dintru înălțime! Bine ești cuvîntat Cel ce ești Dumnezeu peste toate, slavă Ție.

Marta a zis Mariei: Învățătorul a venit și te cheamă, mergi! Iar ea degrab venind și văzînd unde era stînd Domnul, căzînd s-a închinat Lui, și sărutîndu-I preacuratele picioare, a zis: Doamne, de ai fi fost aicea, nu ar fi murit fratele nostru.

Glasul al 8-lea:

Stih: Scoală-Te, Doamne, Dumnezeul meu, înalță-se mîna Ta, nu uita pe săracii Tăi pînă în sfîrșit.

Pe Lazăr cel mort de patru zile, l-ai sculat în Betania; că îndată ce ai venit la mormînt, glasul Tău s-a făcut viață celui mort; și suspinînd, iadul l-a slobozit de frică. Mare este minunea aceasta, mult-Milostive Doamne, slavă Ție.

Stih: Lăuda-Te-voi pe Tine, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale.

Precum ai zis, Doamne, Martei: Eu sînt învierea!, cu lucrul ai plinit cuvîntul, chemînd pe Lazăr din iad; și pe mine cel omorît de patimi, Te rog, înviază-mă, Iubitorule de oameni, rogu-mă, ca un îndurat.

Slavă,... glasul al 2-lea:

Minune mare și neobișnuită s-a săvîrșit astăzi; că strigînd Hristos pe mortul cel de patru zile, din mormînt l-a sculat și prieten l-a numit. Deci să-L lăudăm pe Dînsul, ca pe Cel preaslăvit, ca, pentru rugăciunile dreptului Lazăr, să mîntuiască sufletele noastre.

Și acum..., Preabinecuvîntată ești... Doxologia mare și Apolisul.

LA LITURGHIE

Tipica (Obednița) și Cîntările a 3-a și a 6-a, pe 8, După Ieșire, troparul praznicului, Slavă.. Și acum... Condacul; iar în loc de Sfinte Dumnezeule... se cîntă: Cîți în Hristos v-ați botezat... Apostolul și Evanghelia praznicului.

CHINONICUL

Din gura pruncilor și a celor ce sug, ai săvîrșit laudă, Aliluia.

La masă mîncăm fierturi cu untdelemn și bem și vin.

Se cuvine a ști:

Că unde este hramul Dreptului Lazăr, după obișnuitele Sedelne, se cîntă Polieleul și Pripeala arhierească, cu Psalmii aleși: Auziți acestea toate neamurile... Apoi Sedealna, care este după Cîntarea a 3-a și viața sfîntului scrisă de Nichifor Xantopol.

Întîiul Antifon al glasului al 4-lea:

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Cinstită este înaintea Domnului moartea cuvioșilor Lui.

Stih: Ce vom da Domnului, pentru toate cele ce ne-a dat nouă.

Toată suflarea... Apoi Evanghelia de la Ioan: Eu sînt ușa... Psalmul 50. Stihira, glasul al 6-lea: Doamne, glasul Tău a sfărîmat... Canoanele 1, pe 4, și Catavasia Irmosului Canonului al doilea.

După Cîntarea a 3-a, Sedealna Praznicului; după Cîntarea a 6-a, Condacul: Bucuria tuturor... și Icosul.

Și cealaltă rînduială, precum s-a arătat.

DUMINICA FLORIILOR

SÎMBĂTĂ SEARA, LA VECERNIA MICĂ

Se pun stihirile pe 4 şi se cîntă aceste stihiri, glasul al 6-lea :

Podobie : A treia zi ai înviat...

Şezînd pe mînz, Hristoase, cînd veneai la Patimă, ai primit de la pruncii cei fără de răutate cîntare de biruinţă, Tu, Cel ce eşti lăudat de îngeri cu cîntare întreit sfîntă.

Iată Împăratul tău, Sioane, vine pe mînz blînd şi mîntuind, căutînd pe vrăjmaşi să-i piardă cu puterea. Bucură-te şi te veseleşte, cu stîlpări prăznuind.

Să ne veselim toţi credincioşii cu un glas, aducînd lui Hristos şi noi acum, ca pruncii aceia, stîlpări de virtuţi. Să-I întindem haine de fapte dumnezeieşti, şi cu taină să-L primim în suflete.

Stîlpări de fapte bune să aducem, fraţilor, lui Hristos Dumnezeu, Celui ce vine ca un om să pătimească de bunăvoie pentru noi, ca să dăruiască tuturor nepătimire, cu puterea Dumnezeirii.

Slavă..., Şi acum..., asemenea.

Cel ce Se poartă pe umerii heruvimilor ca un Dumnezeu, şade pe mînz pentru noi, venind spre junghiere de bunăvoie. Veniţi cu osîrdie, să-L lăudăm cu stîlpări.

LA STIHOAVNĂ

Aceste stihiri, glasul al 2-lea :

Podobie : Casa Efratului...

Luminează-te, noule Sioane, cu stîlpări ; cîntă cu pruncii ; iată Împăratul tău vine spre patimă, mîntuindu-te.

Stih : Din gura pruncilor și a celor ce sug, ai săvîrșit laudă.

Veseliți-vă, Adame și Eva, cu proorocii, că iată Domnul Se grăbește spre pătimă, ca să vă cheme pe voi.

Stih : Doamne, Dumnezeul nostru, cît este de minunat numele Tău în tot pămîntul !

Cel ce împreună cu Tatăl și cu Duhul primește cîntare îngerească sus, a sărăcit jos ca un străin și cîntare de la prunci a primit.

Slavă..., Și acum..., asemenea.

Cîntînd cu temere rînduiala Ta cea înfricoșătoare, strig către Tine: Osana ! că vii să mă mîntuiești pe mine, binecuvîntate Doamne.

Acum liberează pe robul Tău, Stăpîne... Sfinte Dumnezeule... Și celelalte, după obicei. Apoi Troparul, glasul 1 : Învierea cea de obște... Altul, glasul al 4-lea : Îngropindu-ne împreună cu Tine... (Caută-le la Duminica Floriilor, la Utrenie).

Apoi se face Apolis ; și se intră la masă.

SÎMBĂTĂ SEARA, LA VECERNIA MARE,

După Psalmul începător, obișnuita Catismă : Fericit bărbatul... Catisma toată.

La : Doamne, strigat-am... se pun 10 stihiri și se cîntă aceste cinci stihiri, repetîndu-le, glasul al 6-lea, însuși glasul :

Astăzi harul Sfîntului Duh pe noi ne-a adunat și, toți luînd Crucea Ta, zicem : Bine ești cuvîntat Cel ce vii în numele Domnului; Osana, Celui dintru înălțime (de două ori).

Cel ce are scaun cerul, și așternut picioarelor pămîntul, Cuvîntul lui Dumnezeu-Tatăl și Fiul, Cel împreună-vecuitor, S-a smerit astăzi, venind în Betania pe mînz necuvîntător. Pentru aceasta pruncii evreiești ținînd în mîini stîlpări, L-au lăudat cu glas : Osana, Celui dintru înălțime, bine este cuvîntat Cel ce vine, Împăratul lui Israel ! (de două ori).

Veniți astăzi și noi, tot Israelul cel nou, Biserica cea din neamuri, să strigăm cu proorocul Zaharia : Bucură-te foarte fata Sionului, vestește fata Ierusalimului, că iată Împăratul tău vine la tine blînd și mîntuind, călare pe mînz de asin, fiul celei de sub jug. Prăznuiește ca și pruncii, ținînd în mîini stîlpări, laudă : Osana! Celui dintru înălțime, bine este cuvîntat Cel ce vine, Împăratul lui Israel (de două ori).

Însemnîndu-ne nouă mai înainte cinstită învierea Ta, ai sculat, Bunule, din mormînt, cu porunca Ta, pe prietenul Tău Lazăr, fiind mort fără suflare de patru zile și mirosind greu. Pentru aceasta și pe mînz încălecînd, spre închipuire Te-ai purtat ca într-o căruță, pe păgîni arătînd, Mîntuitorule. Pentru aceea și laudă aduce Ție Israelul cel iubit, din gurile celor ce sug și ale pruncilor celor fără de răutate, care Te-au văzut pe Tine, Hristoase, intrînd în Sfînta Cetate, mai înainte de Paști cu șase zile (de două ori).

Cu șase zile mai înainte de Paști, sosit-a Iisus în Betania, și au venit la Dînsul ucenicii Lui zicînd : Doamne, unde vrei să gătim Ție, să mănînci Paștile ? Iar El i-a trimis pe dînșii, zicînd : Mergeți în satul cel dinaintea voastră, și veți afla un om ducînd un vas de lut cu apă ; să mergeți după dînsul, și stăpînului casei să-i ziceți : Învățătorul zice : La tine va să fac Paștile, împreună cu ucenicii Mei (de două ori).

Slavă..., stihira cea dintîi : Astăzi darul Sfîntului Duh... Și acum..., tot aceea.

IEȘIRE: Lumină lină...

Prochimenul : Domnul a împărățit...

PAREMIILE

De la Facere, citire :

(XLIX, 1—2, 8—12)

Apoi a chemat Iacov pe fiii săi şi le-a zis : «Adunaţi-vă, ca să vă spun ce are să fie cu voi în zilele cele de apoi. Adunaţi-vă şi ascultaţi-mă, fiii lui Iacov, ascultaţi pe Israel, ascultaţi pe tatăl vostru! Iudo, pe tine te vor lăuda fraţii tăi. Mîinile tale să fie în ceafa vrăjmaşilor tăi. Închina-se-vor ţie feciorii tatălui tău. Pui de leu eşti Iudo, fiul meu! De la jaf te-ai întors... El a îndoit genunchii şi s-a culcat ca un leu, ca o leoaică... Cine-l va deştepta? Nu va lipsi sceptru din Iuda, nici toiag de cîrmuitor din coapsele sale, pînă ce va veni Împăciuitorul, Căruia se vor supune popoarele. Acela îşi va lega de viţă asinul Său, de coardă mînzul asinei Sale. Spăla-va în vin haina Sa şi în sînge de strugure veşmîntul Său! Ochii lui vor scînteia ca vinul şi dinţii Săi vor fi albi ca laptele».

Din Proorocia lui Sofonie, citire.

(III, 14—19)

Aşa zice Domnul : Bucură-te, fiica Sionului, saltă de veselie Israele, veseleşte-te şi te bucură din toată inima, fiică a Ierusalimului! Căci Domnul a înlăturat judecăţile împotriva ta şi a întors pe vrăjmaşii tăi. Domnul, Împăratul lui Israel, este în mijlocul tău ; tu nu vei mai vedea nici o nenorocire. În ziua aceea se va zice Ierusalimului : «Nu te teme Sioane, căci mîinile tale nu vor slăbi. Domnul Dumnezeul tău este în mijlocul tău ca un izbăvitor puternic. El se va bucura foarte de tine şi în dragostea Lui va tresălta şi va cînta de bucurie pentru tine. Voi strînge laolaltă pe cei ce sînt întristaţi şi fără sărbătoare, şi vor fi iarăşi dintre ai tăi deşi ocara apasă asupra lor. Şi în ziua aceea voi stîrpi pe toţi asupritorii tăi, voi izbăvi pe cei care şchiopătează şi pe cei izgoniţi îi voi strînge de pe drumuri, şi îi voi face de laudă şi cu nume, în ţinuturile în care fuseseră făcuţi de ocară.

Din Proorocia lui Zaharia, citire.

(IX, 9—15)

Aşa zice Domnul : Bucură-te, foarte fiica Sionului, veseleşte-te, fiica Ierusalimului, căci iată Împăratul tău vine la tine drept şi biruitor ; smerit şi călare pe asin, pe mînzul asinei. El va nimici carele din Efraim, caii din Ierusalim şi arcul de război va fi frînt. El va vesti pacea popoarelor şi împărăţia Lui se va întinde de la o mare pînă la cealaltă mare şi de la Eufrat pînă la marginile pămîntului. Iar pentru tine, pentru sîngele legămîntului tău, voi da drumul robilor tăi din fîntîna cea fără apă.

La tine, fiica Sionului, se vor întoarce robii care aşteaptă. Pentru zilele surghiunului tău, chiar astăzi îţi vestesc: Îţi voi răsplăti îndoit. Căci am întins pe Iuda ca pe un arc şi pe Efraim îl pun săgeată pe coardă. Şi voi aţîţa pe fiii tăi, Sioane, împotriva fiilor tăi, Iavane (Grecia), şi te voi preface în sabie de viteaz. Şi Domnul Se va arăta deasupra lor şi săgeata Lui va ţîşni ca fulgerul şi Domnul Dumnezeu va suna din trîmbiţă şi va înainta în vijelia de la miazăzi. Domnul Savaot îi va ocroti.

LA LITIE

Stihirile samoglasnice, glasul 1.

Preasfîntul Duh, Cel ce a învăţat pe Apostoli să grăiască cu alte limbi străine, Acelaşi a îndemnat şi pe tinerii evreieşti cei fără de răutate, să strige: Osana, Celui dintru înălţime! Bine este cuvîntat Cel ce vine, Împăratul lui Israel.

Fiul şi Cuvîntul Tatălui, Cel împreună fără de început şi împreună-vecuitor, şezînd pe mînz necuvîntător, a venit astăzi în cetatea

Ierusalimului, spre Care heruvimii nu pot a se uita de frică. Pruncii L-au lăudat cu stîlpări și cu ramuri, laudă de taină cîntînd: Osana, Celui dintru înălțime, Celui ce a venit să mîntuiască de înșelăciune tot neamul nostru.

Cu șase zile mai înainte de Paști, s-a auzit glasul Tău, Doamne, întru adîncurile iadului; pentru aceasta și pe Lazăr cel mort de patru zile l-ai înviat. Iar pruncii evreiești strigau: Osana! Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Intrînd Tu, Doamne, în sfînta cetate, șezînd pe mînz, Te-ai sîrguit să vii spre Patimi, ca să plinești Legea și proorocii. Iar pruncii evreiești mai înainte vestind biruința învierii, Te-a întîmpinat cu ramuri și cu stîlpări, zicînd: Bine ești cuvîntat, Mîntuitorule, miluiește-ne pe noi.

Slavă Ție, Hristoase, Celui ce șezi pe scaun întru cele de sus, și acum Te așteptăm cu cinstită Crucea Ta. Pentru aceea se veselește fiica Sionului, se bucură neamurile pămîntului, pruncii țin stîlpări, ucenicii hainele, și toată lumea s-a învățat să-Ți cînte Ție: Binecuvîntat ești, Mîntuitorule, miluiește-ne pe noi.

Slavă..., Și acum..., glasul al 3-lea:

Mai înainte cu șase zile de facerea Paștilor, venit-a Iisus către Betania, să cheme iarăși la viață pe Lazăr cel mort de patru zile, și să prevestească Învierea. Și L-au întîmpinat pe el femeile, Marta și Maria, surorile lui Lazăr, grăind către Dînsul: Doamne, de ai fi fost aicea, n-ar fi murit fratele nostru. Atunci a zis către dînsele: Au nu v-am spus mai înainte, că cel ce crede în Mine, de ar și muri, viu va fi? Arătați-mi, unde l-ați pus pe el? Și a strigat către dînsul Făcătorul tuturor: Lazăre, vino afară!

LA STIHOAVNĂ

Stihiri, glasul al 8-lea, însuși glasul:

Bucură-te și te veselește, cetatea Sionului, bucură-te și te veselește Biserica lui Dumnezeu; că iată Împăratul tău a venit în dreptate, șezînd pe mînz, lăudat de prunci: Osana, Celui dintru înălțime, binecuvîntat ești Cel ce ai mulțime de îndurări, miluiește-ne pe noi!

Stih: Din gura pruncilor și a celor ce sug voi săvîrși laudă.

Venit-a Mîntuitorul astăzi, în cetatea Ierusalimului, să împlinească Scriptura; și toți au luat în mîini stîlpări de finic, și haine și-au așternut Lui, cunoscînd că El este Dumnezeul nostru; Căruia cîntă heruvimii neîncetat: Osana, Celui dintru înălțime, bine ești cuvîntat Cel ce ai mulțimea îndurărilor, miluiește-ne pe noi!

Stih: Doamne, Dumnezeul nostru, cît este de minunat numele Tău în tot pămîntul!

Cel ce Te porți pe heruvimi și ești lăudat de serafimi, ai încălecat pe mînz, Bunule; și precum zice David, pruncii Te-au lăudat cu dumnezeiască cuviință, iar iudeii Te-au hulit cu fărădelege. Șederea pe mînz însemna întoarcerea neamurilor neînfrînate de la necredință la credință. Slavă Ție, Hristoase, Cel ce ești singur milostiv și iubitor de oameni.

Slavă..., glasul al 6-lea:

Astăzi harul Sfîntului Duh pe noi ne-a adunat, și toți luînd Crucea Ta, zicem: Bine ești cuvîntat Cel ce vii în numele Domnului; Osana, Celui dintru înălțime!

Și acum..., tot aceasta.

Apoi, Acum liberează pe robul Tău..., Sfinte Dumnezeule... și celelalte. Și se cîntă troparul, glasul 1: Învierea cea de obște... (de 2 ori). Și alt tropar, glasul al

4-lea : Îngropîndu-ne împreună cu Tine... (caută-le la Duminica Floriilor, la Utrenie). Şi se face binecuvintarea pîinilor. Fie numele Domnului binecuvîntat... (de 3 ori). Şi Psalmul : Bine voi cuvînta pe Domnul...

Apoi citire din cuvîntul Praznicului.

DUMINICA FLORIILOR, DIMINEAŢA

La Dumnezeu este Domnul... se cîntă troparul, glasul 1 :

Învierea cea de obşte mai înainte de Patima Ta încredinţînd-o, pe Lazăr din morţi l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta şi noi, ca pruncii semnele biruinţei purtînd, Ţie Biruitorului morţii cîntăm : Osana, Celui dintru înălţime, bine eşti cuvîntat Cel ce vii întru numele Domnului (de două ori).

Slavă..., Şi acum..., glasul al 4-lea :

Îngropîndu-ne împreună cu Tine prin botez, Hristoase Dumnezeul nostru, vieţii celei fără de moarte ne-am învrednicit cu învierea Ta, şi cîntînd, grăim : Osana, Celui dintru înălţime, bine eşti cuvîntat Cel ce vii întru numele Domnului !

Apoi se citesc obişnuitele Catisme, după obicei.

După a doua Catismă, Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie : Spăimîntatu-s-a Iosif...

Curăţindu-ne sufletele, să lăudăm pe Hristos prin credinţă, cu ramuri înţelegătoare, ca şi pruncii, strigînd cu glas mare Stăpînului : Bine eşti cuvîntat, Mîntuitorule, Care ai venit în lume să mîntuieşti pe Adam din blestemul cel dintîi ; duhovniceşte, făcîndu-Te Adam nou, Iubitorule de oameni, precum bine ai voit, Cuvinte, Cel ce ai rînduit toate spre folos, slavă Ţie.

Slavă... Şi acum..., altă Sedealnă, glasul al 4-lea :

Podobie : Arătatu-Te-ai astăzi...

Pe Lazăr cel mort de patru zile sculîndu-l din mormînt, Doamne, pe toţi i-ai învăţat să strige Ţie cu ramuri şi cu stîlpări : Bine eşti cuvîntat Cel ce vii !

Citire din tîlcuirea Evangheliei, a Sfîntului Ioan Gură de Aur, Cuvintele 65 şi 66.

După a doua Catismă, Sedealna, glasul al 4-lea.

Podobie : Spăimîntatu-s-a Iosif...

Pentru prietenul Tău ai vărsat lacrimi cu taină, Hristoase, şi ai sculat din moţi pe Lazăr cel ce zăcea mort, spre care ai arătat milostivire prin iubirea de oameni. Iar mulţimea pruncilor înţelegînd de venirea Ta, Mîntuitorule, a ieşit astăzi ţinînd stîlpări în mîini şi Ţi-a strigat : Osana ! bine eşti cuvîntat, că ai venit să mîntuieşti lumea.

Slavă... Şi acum..., altă Sedealnă, glasul 1 :

Podobie : Piatra fiind pecetluită...

Lăudaţi cu un glas, popoare şi neamuri, că Împăratul îngerilor a încălecat acum pe mînz şi merge, vrînd să ucidă pe vrăjmaşi pe Cruce ca un puternic. Pentru aceasta şi pruncii cu stîlpări strigă cîntare : Slavă Ţie Celui ce ai venit biruitor ; slavă Ţie Hristoase Mîntuitorule ; slavă Ţie unuia Dumnezeului nostru, Celui ce eşti binecuvîntat.

Şi citire din acelaşi cuvînt. Apoi Polieleul. Şi după Polieleu, Sedealna, glasul al 8-lea :

Podobie : Porunca cea cu taină...

Cel ce şade pe scaun de heruvimi, şi pe mînz a şezut pentru noi, şi apropiindu-se spre patima cea de bunăvoie, astăzi a auzit pe prunci strigînd : Osana !, şi pe popoare zicînd : Fiul lui David, grăbeşte-Te de mîntuieşte pe cei ce i-ai zidit, bine-

cuvîntate Iisuse, că pentru aceasta ai venit, ca să cunoaştem slava Ta.

Slavă..., Şi acum..., aceeaşi.

Şi se face citire pentru praznic: Cuvîntul părintelui Andrei Criteanul.

Apoi Antifonul întîi al glasului al 4-lea.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Din gura pruncilor şi a celor ce sug ai săvîrşit laudă.

Stih: Doamne, Dumnezeul nostru, cît este de minunat numele Tău, în tot pămîntul.

Toată suflarea... Evanghelia de la Matei. Nu se zice: Învierea lui Hristos văzînd..., ci îndată Psalmul 50.

Apoi luînd preotul cădelniţa, cădeşte în chipul crucii şi zice rugăciunea binecuvîntării sălciilor.

Diaconul: Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluieşte.

Doamne Dumnezeul nostru, Cel ce şezi pe heruvimi, Care ai arătat puterea Ta şi ai trimis pe Unul-Născut Fiul Tău, pe Domnul nostru Iisus Hristos, să mîntuiască lumea prin Crucea, prin îngroparea şi prin învierea Sa; iar El venind în Ierusalim, spre Patima cea de bunăvoie, poporul cel ce şedea în întuneric şi în umbra morţii, luînd semnele biruinţei, adică ramuri de copaci şi stîlpări de finic, mai înainte închipuind învierea, L-au întîmpinat. Însuţi, Stăpîne, şi pe noi care, urmînd pilda acelora, în această zi, mai înainte de prăznuire, ţinem în mîini stîlpări şi ramuri de copaci, păzeşte-ne şi ne întăreşte! Că precum acele popoare şi pruncii au strigat Ţie: Osana!, aşa şi noi, cu laude şi cu cîntări duhovniceşti, să ne învrednicim făcătoarei de viaţă Învierii celei de a treia zi, în Iisus Hristos, Domnul nostru; cu Care împreună binecuvîntat eşti, cu Preasfîntul şi bunul şi de viaţă făcătorul Duhul Tău, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Şi cînd sărută fraţii Evanghelia, şi se împart stîlpările, se cîntă:

Slavă..., glasul al 2-lea:

Astăzi Hristos intră în cetatea Betania, şezînd pe mînz şi dezlegînd întinăciunea cea rea a neamurilor, care era de demult înţelenită.

Şi acum..., tot aceasta.

Miluieşte-mă Dumnezeule, după mare mila Ta... Şi Stihira, glasul al 6-lea: Astăzi darul Sfîntului Duh... (caută la Vecernie, stihira dintîi).

După aceasta, rugăciunea: Mîntuieşte, Dumnezeule, poporul Tău... Doamne miluieşte... (de 12 ori).

CANOANELE

După Ecfonis, se cîntă Canonul, cu irmosul de două ori şi troparele pe 12.

Catavasie: Irmosul în amîndouă stranele împreună. Alcătuire a lui Cosma.

Cîntarea 1-a, glasul al 4-lea:

Irmosul:

Arătatu-s-au ale adîncului izvoare umejunii neîmpărtăşite «şi s-au descoperit temeliile mării «celei învăluite de vifor; căci cu «voia o ai certat pe dînsa, şi pe «poporul cel ales l-ai mîntuit, cel «ce-Ţi cîntă cîntare de biruinţă, «Doamne».

Din gura pruncilor, celor fără de răutate şi a celor ce sug, lauda robilor Tăi ai plinit; ca să sfărîmi pe vrăjmaşul, şi să răscumperi cu pătimirea Crucii căderea lui Adam celui de demult, şi prin lemn să-l înviezi pe el, pe cel ce-Ţi cîntă cîntare de biruinţă, Doamne.

Biserica cuvioşilor laudă aduce Ţie, Hristoase, Celui ce locuieşti în Sion, şi Israel se bucură de Tine, Făcătorul său. Şi munţii, adică neamurile cele potrivnice, cu inimile împietrite, de faţa Ta s-au veselit, cîntînd Ţie, cîntare de biruinţă, Doamne.

Catavasie : Arătatu-s-au ale adîncului...

Cîntarea a 3-a :

Irmosul :

Din piatra cea vîrtoasă şi tare, ce a izvorît cu porunca Ta, s-a «adăpat poporul israelitenilor; iar «piatra Tu eşti, Hristoase, şi viaţa, în «care s-a întărit Biserica, strigînd : «Osana ! Binecuvîntat eşti Cel «ce vii !».

Pe Lazăr cel mort de patru zile, cutremurîndu-se iadul, l-a liberat din morţi cu porunca Ta ; că Tu eşti, Hristoase, învierea şi viaţa, în Care s-a întărit Biserica, strigînd : Osana ! Binecuvîntat eşti Cel ce vii!

Cîntaţi, popoare, cu dumnezeiască cuviinţă în Sion, şi daţi rugăciune lui Hristos în Ierusalim, că Însuşi vine în slavă cu putere ; în Care s-a întărit Biserica, strigînd : Osana ! Binecuvîntat eşti Cel ce vii !

Catavasie : Din piatra cea vîrtoasă...

IPACOI, glasul al 6 lea :

Cu stîlpări lăudîndu-L mai înainte, cu lemne mai pe urmă au prins nemulţumitorii iudei pe Hristos-Dumnezeu ; iar noi cu credinţă neschimbată pururea cinstindu-L, ca pe un făcător de bine totdeauna strigăm Lui : Bine eşti cuvîntat, Cel ce ai venit să chemi pe Adam.

Şi citirea cuvîntului

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Hristos, Cel ce vine în chip văzut, Dumnezeul nostru, veni«va şi nu va zăbovi din muntele cel «cu umbra deasă, din Fecioara care «a născut neispitită de bărbat, pre«cum a zis proorocul de demult. «Pentru aceasta toţi strigăm : Sla«vă puterii Tale, Doamne !».

Să vestească veselie mare pentru milă ; dealurile şi toţi munţii şi lemnele dumbrăvilor să salte; lăudaţi neamurile pe Hristos şi, toate popoarele slăvindu-L, strigaţi Lui : Slavă puterii Tale, Doamne !

Domnul, Cel ce împărăţeşte veacurile, cu tărie îmbrăcat va veni ; podoaba frumuseţii şi a măririi Acestuia neasemănată este în Sion. Pentru aceasta toţi strigăm : Slavă puterii Tale, Doamne !

Cel ce a măsurat cerul cu palma şi pămîntul cu mîna, Domnul, a venit ; că a ales Sionul, ca să locuiască şi să împărăţească în el ; şi a iubit pe popoarele ce strigă cu credinţă : Slavă puterii Tale, Doamne !

Catavasie : Hristos, Cel ce vine în chip văzut...

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Pe muntele Sionului suie-Te, Cel ce binevesteşti, şi propovădu«ieşte Ierusalimului; înalţă-Ţi gla«sul cu tărie ; preaslăvite s-au grăit «de Tine cetatea lui Dumnezeu ; «pace peste Israel şi mîntuire nea«murilor».

Dumnezeu, Cel ce şade în cele de sus pe heruvimi şi priveşte spre cele smerite, Însuşi va veni întru slavă cu putere, şi se vor umple toate de dumnezeiască lauda Lui. Pace peste Israel şi mîntuire neamurilor.

Sioane, munte sfînt al lui Dumnezeu, şi Ierusalime, ridică-ţi ochii tăi împrejur, şi vezi pe fiii tăi adunaţi întru tine ; că iată au venit de departe să se închine Împăratului tău. Pace peste Israel şi mîntuire neamurilor.

Catavasie : Pe muntele Sionului...

Cîntarea a 6-a :

Irmosul :

Strigat-au cu veselie duhurile dreptilor : Acum lumii aşează«mînt nou se rînduieşte, şi cu stro-

«pirea dumnezeiescului sînge, să se «înnoiască poporul».

Primește, Israele, împărăția lui Dumnezeu, și cel ce umblă întru întuneric să vadă lumină mare, și cu stropirea dumnezeiescului sînge, să se înnoiască poporul.

Liberează, dezleagă-ți, Sioane, pe legații tăi, și-i scoate din groapa cea fără de apă a necunoștinței; și cu stropirea dumnezeiescului sînge, să se înnoiască poporul.

Catavasie : Strigat-au...

CONDAC, glasul al 6-lea :

Pe scaun, în cer, și pe mînz, pe pămînt, fiind purtat, Hristoase Dumnezeule, laudă de la îngeri ai primit și cîntare de la tinerii cei ce strigau Ție : Binecuvîntat ești, Cel ce vii să chemi pe Adam !

ICOS

De vreme ce ai legat iadul, Nemuritorule, și moartea ai omorît și lumea ai înviat-o, pentru aceasta cu stîlpări Te-au lăudat pruncii, Hristoase, ca pe un biruitor, strigîndu-Ți astăzi : Osana, Fiului lui David ! Că nu se vor mai junghia, a zis, pruncii pentru pruncul Mariei ; ci pentru toți pruncii și bătrînii Tu însuți Te răstignești. Nu se va mai porni asupra noastră sabie, căci coasta Ta se va împunge cu sulița. Pentru aceasta bucurîndu-ne, zicem : Binecuvîntat ești, Cel ce vii să chemi pe Adam.

SINAXAR

LA DUMINICA FLORIILOR

Sinaxarul din Minei apoi acesta.

În aceeași zi, în Duminica Floriilor, prăznuim strălucita și slăvita sărbătoare a intrării în Ierusalim a Domnului nostru Iisus Hristos.

STIHURI

Pe mînzul asinei șezînd Cel ce cerul prin cuvînt l-a desfășurat,
Dezleagă pe oameni, care prin păcat de dobitoace s-au alăturat.

După învierea lui Lazăr din morți, mulți din cei ce au văzut minunea au crezut în Hristos. Dar în sinagoga iudeilor se hotărăște și uciderea lui Hristos și a lui Lazăr. Iisus deci fuge și face loc răutății. Iudeii s-au gîndit să-L omoare de sărbătoarea Paștilor. Și cu toate că Iisus avea destul timp să fugă, totuși a venit cu șase zile înainte de Paști în Betania, unde era Lazăr cel ce murise. Acolo s-a făcut ospăț și a mîncat împreună cu el și Lazăr. Iar sora lui Maria a turnat mir pe picioarele lui Hristos. A doua zi a trimis pe ucenicii Săi să-I aducă asina și mînzul ei. Și într-adevăr, Cel care are cerul de tron, S-a urcat pe mînzul asinei și a intrat în Ierusalim. Copiii evreilor și ei chiar, așterneau înaintea Lui haine și ramuri de finic ; unii le tăiau, iar alții le purtau în mîini și strigau, mergînd înaintea Lui : «Osana, Fiului lui David, binecuvîntat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israil !». Acest lucru s-a întîmplat pentru că Preasfîntul Duh le-a mișcat inimile lor spre lauda și slava lui Hristos. Prin stîlpări, adică prin ramuri fragede, s-a arătat mai dinainte biruința lui Hristos împotriva morții, căci era obiceiul ca învingătorii în lupte sau în războaie să fie cinstiți și însoțiți în procesiuni triumfale cu ramuri de copaci, pururea verzi. Mînzul de asină ne închipuie pe noi, poporul, care ne tragem din păgîni. Hristos șezînd pe mînzul asinei și odihnindu-se pe el este proclamat înălțător de trofee, biruitor și Împărat al întregului pămînt. Despre această sărbătoare grăia profetul Zaharia : «Bucură-te, fiica Sionului, iată Împăratul tău vine blînd, șezînd pe asină și pe mînz, fiul celei de sub jug». Iar David spune iarăși despre copii : «Din gura pruncilor și a celor ce sug Ți-ai pregătit laudă». Cînd a intrat Iisus în Ierusalim, spune Scriptura, s-a cutremurat tot Ierusalimul. Iar gloatele, fiind aținate de arhierei spre răzbunare, aveau de gînd să-L omoare. El însă ascunzîndu-Se a dispărut din fața lor. Cînd S-a arătat din nou le grăia în pilde.

Prin milostivirea Ta nespusă, Hristoase Dumnezeul nostru, fă-ne biruitori asupra patimilor noastre dobitocești, și învrednicește-ne să vedem și biruința Ta cea luminată asupra morții, precum și învierea Ta cea strălucitoare și de viață făcătoare, și ne miluiește pe noi. Amin.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

Cel ce ai mîntuit în foc pe tinerii lui Avraam, şi ai ucis pe «haldei, care fără dreptate vînau pe «cei drepţi, Prealăudate Doamne, «Dumnezeul părinţilor, bine eşti cu«vîntat».

Îngenunchind popoarele şi cu ucenicii bucurîndu-se, cu stîlpări, au strigat Ţie : Osana, Fiului lui David ! Prealăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvîntat.

Mulţimea cea fără de răutate, firea care încă era pruncească, cu dumnezeiască cuviinţă Te-a lăudat pe Tine, Împărate al lui Israel şi al îngerilor : Prealăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvîntat.

Cu stîlpări de finic şi cu ramuri, Hristoase, Te-a lăudat mulţimea şi a strigat : Bine eşti cuvîntat Împăratul veacurilor, Cel ce vii ; Prealăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvîntat.

Catavasie : Cel ce ai mîntuit...

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Veseleşte-te, Ierusalime, prăznuiţi cei ce iubiţi Sionul ; că a «venit Domnul Puterilor, Cel ce îm«părăţeşte vecii ; să se smerească tot «pămîntul de faţa Lui şi să cînte: «Toate lucrurile lăudaţi pe Dom«nul».

Pe mînz tînăr încălecînd Împăratul tău, Sioane, Hristos, a venit ca să strice înşelăciunea idolilor cea necuvîntătoare, şi să oprească pornirea cea neoprită a tuturor neamurilor ; ca toţi să cînte : Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul, şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Dumnezeul tău, Hristos, a împărăţit în veci ; bucură-te foarte Sioane. Acesta, precum este scris, blînd şi mîntuind, Răscumpărătorul nostru cel drept a venit pe mînz, ca să piardă îndrăzneala cea dobitocească a vrăjmaşilor, care nu cîntă: Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Se lipseşte de dumnezeieşti întăriri, adunarea cea călcătoare de lege a celor neascultători ; deoarece casa cea de rugăciune a lui Dumnezeu a făcut-o peşteră de tîlhari, lepădînd din inimă pe Mîntuitorul, Căruia cîntăm : Toate lucrurile lăudaţi pe Domnul şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Catavasie : Veseleşte-te, Ierusalime...

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă; tocmiţi prăznuire «şi bucurîndu-ne, veniţi să mărim pe «Hristos cu ramuri şi cu stîlpări «şi cu cîntări, grăind : Bine este «cuvîntat Cel ce vine întru numele «Domnului, Mîntuitorul nostru».

Neamuri, pentru ce v-aţi întărîtat? Cărturari şi preoţi, pentru ce aţi cugetat cele deşarte, zicînd : Cine este acesta, Căruia pruncii cu ramuri şi cu stîlpări şi cu cîntări strigă: Binecuvîntat este Cel ce vine întru numele Domnului, Mîntuitorul nostru?

Acesta este Dumnezeu, Căruia nimeni nu este asemenea; aflînd toată calea cea dreaptă, a dat-o lui Israel celui iubit ; iar după aceea arătîndu-Se, cu oamenii a vieţuit. Binecuvîntat este Cel ce vine întru numele Domnului, Mîntuitorul nostru.

Pentru ce aţi pus sminteală, neascultătorilor, aproape de calea noastră ? Picioarele voastre sînt grabnice a vărsa sîngele Stăpînului; dar Se va scula cu adevărat, să mîntuiască pe cei ce cîntă: Binecuvîntat este Cel ce vine întru numele Domnului, Mîntuitorul nostru.

Catavasie : Dumnezeu este Domnul...

Lumininda nu se zice : ci îndată : Sfînt este Domnul Dumnezeul nostru... (de trei ori).

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 6 și se cîntă patru stihiri idiomele, repetînd două, glasul al 4-lea :

Mulțimea cea mare, Doamne, așternea pe cale hainele sale și alții tăiau ramuri din copaci și le purtau; iar cei ce mergeau înainte și cei ce urmau strigau, zicînd : Osana, Fiului lui David ! Bine ești cuvîntat Cel ce ai venit, și iarăși vii întru numele Domnului (de două ori).

Vrînd Tu, Doamne, să intri în sfînta cetate, stîlpări de copaci mulțimile purtau, lăudîndu-Te pe Tine, Stăpînul tuturor ; și, văzîndu-Te șezînd pe mînz, Te priveau ca și cum ai fi fost pe heruvimi. Pentru aceea strigau așa : Osana, Celui dintru înălțime ! Bine ești cuvîntat Cel ce ai venit și iarăși vii întru numele Domnului (de două ori).

Ieșiți neamuri, ieșiți popoare și vedeți astăzi pe Împăratul ceresc pe mînz de rînd ca pe un scaun prea înalt intrînd în Ierusalim. O, neam iudaic necredincios și desfrînat, vino de vezi pe Cel ce L-a văzut Isaia venind cu trup pentru noi, cum Își logodește ca pe o mireasă curată pe noul Sion, și leapădă adunarea cea osîndită. Și ca la o nuntă nestricată și neîntinată, au alergat prunci nespurcați și fără de răutate, lăudînd. Cu care împreună și noi cîntînd cîntarea cea îngerească, să strigăm : Osana, Celui dintru înălțime, Celui ce are mare milă !

Învierea cea de obște mai înainte de Patima Ta cea de bunăvoie arătînd-o, spre încredințarea tuturor, Hristoase Dumnezeule, pe Lazăr cel mort de patru zile, în Betania l-ai înviat cu puterea Ta cea mare. Orbilor vedere le-ai dăruit, Mîntuitorule, ca un dătător de lumină, și în sfînta Cetate ai intrat cu ucenicii Tăi, șezînd pe mînzul asinei, ca și cum Te-ai fi purtat pe heruvimi, plinind propovăduirea proorocilor ; și pruncii evreiești cu ramuri și cu stîlpări Te-au întîmpinat. Pentru aceasta și noi ținînd ramuri de măslin și stîlpări de finic, cu mulțumire strigăm Ție : Osana, Celui dintru înălțime, bine ești cuvîntat Cel ce vii întru numele Domnului !

Slavă..., Și acum..., glasul al 6-lea :

Mai înainte de Paști cu șase zile, a venit Iisus în Betania și s-au apropiat către Dînsul ucenicii Lui, zicîndu-I: Doamne, unde vrei să gătim Ție să mănînci Paștile? Iar El i-a trimis pe dînșii, zicînd : Mergeți în satul cel dinainte, și veți afla un om ducînd un vas de lut cu apă ; să mergeți după dînsul și stăpînului casei să-i ziceți : Învățătorul zice : La tine va să fac Paștile cu ucenicii Mei.

Doxologia mare și Troparul : Învierea cea de obște... Ectenille și apolisul. Apoi Ceasul 1, învățătura pentru credință și apolisul deplin.

LA LITURGHIE

ANTIFONUL întîi,

glasul al 2-lea, Psalmul 114 :

Stih 1 : Iubit-am pe Domnul, că va auzi glasul rugăciunii mele.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Mîntuitorule, mîntuiește-ne pe noi.

Stih 2 : Că a plecat urechea Lui spre mine și în toate zilele vieții mele Îl voi chema.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu...

Stih 3 : Cuprinsu-m-au durerile morții; primejdiile iadului m-au aflat.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu...

Stih 4: Necaz și durere am aflat și numele Domnului am chemat.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu...

Slavă...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu...

Și acum...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu...

ANTIFONUL al doilea,

Psalmul 115:

Stih 1: Crezut-am, pentru aceea am grăit și eu m-am smerit foarte.

Mîntuiește-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu, Cel ce ai șezut pe mînzul asinei; pe cei ce-Ți cîntăm Ție: Aliluia.

Stih 2: Ce voi răsplăti Domnului pentru toate cîte a dat mie?

Mîntuiește-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu...

Stih 3: Paharul mîntuirii voi lua și numele Domnului voi chema.

Mîntuiește-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu...

Stih 4: Făgăduințele mele le voi plini Domnului, înaintea a tot poporului Lui.

Mîntuiește-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu...

Slavă...

Mîntuiește-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu...

Și acum...

Unule-Născut, Fiule...

ANTIFONUL al treilea,

glasul 1, Psalmul 117:

Stih 1: Lăudați pe Domnul că este bun, că în veac este mila Lui.

Troparul:

Învierea cea de obște mai înainte de Patima Ta încredințînd-o, pe Lazăr din morți l-ai sculat Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta și noi ca pruncii semnele biruinței purtînd, Ție, Biruitorului morții, strigăm: Osana, Celui dintru înălțime! Bine ești cuvîntat Cel ce vii întru numele Domnului.

Stih 2: Să zică dar casa lui Israel, că este bun, că în veac este mila Lui.

Învierea cea de obște...

Stih 3: Să zică dar casa lui Aaron, că este bun, că în veac este mila Lui.

Învierea cea de obște...

Stih 4: Să zică dar toți cei ce se tem de Domnul, că este bun, că în veac este mila Lui.

Învierea cea de obște...

IEȘIRE:

Stih: Bine este cuvîntat Cel ce vine întru numele Domnului; v-am binecuvîntat pe voi din casa Domnului. Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă.

Mîntuiește-ne pe noi...

Troparul: Învierea cea de obște... Slavă... glasul al 4-lea: Îngropîndu-ne prin botez... Și acum..., Condac, glasul al 6-lea: Pe scaun în Ceruri... Apoi: Sfinte Dumnezeule...

Prochimenul Apostolului. Apostolul din Epistola către Filipeni. Evanghelia de la Ioan. Și se face Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur.

CHINONICUL

Bine este cuvîntat cel ce vine întru numele Domnului; Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă.

La masă mîncăm pește și bem vin, mulțumind lui Dumnezeu.

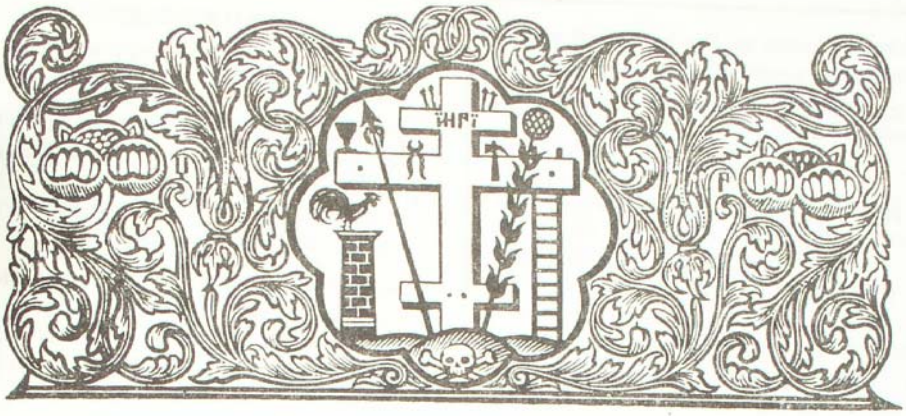

ÎN SFÎNTA ȘI MAREA ZI LUNI

LA VECERNIE, DUMINICĂ SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 6, glasul al 8-lea :

Bucură-te și te veselește, cetatea Sionului ; bucură-te și te veselește Biserica lui Dumnezeu. Că iată Împăratul tău a venit în dreptate, șezînd pe mînz, lăudat fiind de prunci. Osana, Celui dintru înălțime! Bine ești cuvîntat Cel ce ai mulțime de îndurări, miluiește-ne pe noi (de două ori).

Venit-a Mîntuitorul astăzi în cetatea Ierusalimului, să împlinească Scriptura ; și toți au luat în mîini stîlpări și hainele lor le-au așternut Lui, cunoscînd că Însuși este Dumnezeul nostru. Căruia cîntă heruvimii neîncetat : Osana, Celui dintru înălțime. Bine ești cuvîntat Cel ce ai mulțime de îndurări, miluiește-ne pe noi (de două ori).

Cel ce Te porți pe heruvimi și ești lăudat de serafimi ai încălecat pe mînz, Bunule ; și precum zice David, pruncii Te lăudau cu dumnezeiască cuviință, iar iudeii Te huleau cu fărădelege. Șederea pe mînz însemna întoarcerea neamurilor neînfrînate de la necredință, la credință. Slavă Ție, Hristoase, Unul cel mult-Milostiv și iubitor de oameni (de două ori).

Slavă... Bucură-te și te veselește... Și acum... Cel ce Te porți pe heruvimi... (caută-le mai sus).

Ieșire :

Prochimenul obișnuit : Iată acum binecuvîntați...

LA STIHOAVNĂ

Stihiri idiomele, glasul al 2-lea :

De la stîlpările de finic și de la acele ramuri, ca de la un dumnezeiesc praznic, trecînd la altă serbare dumnezeiască, la cinstitele Patimi ale lui Hristos, la taina cea de mîntuire, să alergăm credincioșii, și să-L vedem suferind Patimă de bunăvoie pentru noi. Și mulțumindu-I, să-I cîntăm cîntare cuvioasă, grăind: Izvorule

al milostivirii şi limanul mîntuirii, Doamne, slavă Ţie.

Stih : Cîntaţi Domnului cîntare nouă, laudă Lui în Biserica cuvioşilor.

Glasul al 3-lea :

Înfricoşător lucru este a cădea în mîinile Dumnezeului celui viu ; că Acesta este Judecătorul amintirilor şi gîndurilor inimii. Nimeni să nu intre ispitind credinţa cea fără prihană. Ci cu blîndeţe şi cu frică să ne apropiem de Hristos, ca să luăm milă şi să aflăm har în vreme de ajutor.

Stih : Văzut-au toate marginile pămîntului mîntuirea Dumnezeului nostru.

Glasul al 7-lea :

Adunare vicleană şi desfrînată, care n-ai păzit credinţa bărbatului tău, pentru ce ţii diata căreia n-ai fost moştenitoare ? Pentru ce te lauzi în Tatăl, lepădîndu-te de Fiul ? Pe proorocii care au propovăduit pe Fiul nu i-ai primit ; cel puţin ruşinează-te de copiii tăi, care strigă: Osana, Fiului lui David ! Binecuvîntat este Cel ce vine întru numele Domnului.

Slavă..., glasul al 2-lea : De la stîlpările de finic... Şi acum..., glasul al 3-lea : Înfricoşător lucru este a cădea... (caută-le mai sus). Acum slobozeşte pe robul Tău... Sfinte Dumnezeule..., Dupa Tatăl nostru..., troparul : Născătoare de Dumnezeu... Şi obişnuitele metanii.

Se cuvine a şti :

Troparul : Născătoare de Dumnezeu... se cîntă în toate Duminicile Sfîntului Post, seara, cu cîntare dulce, ca şi în această Duminică. Iar în celelalte zile ale săptăminii celei mari se citeşte

PAVECERNIŢA

La Pavecerniţă se cîntă : Tricîntarea, alcătuire a lui Andrei Criteanul. Irmosul de două ori şi troparele cîte sînt ; şi pe urmă Irmosul în amîndouă strănile împreună. Tot aşa se face şi în celelalte seri ale săptăminii celei mari, la Pavecerniţă.

CANOANELE

Cîntarea 1-a, glasul al 8-lea :

Irmosul :

Celui ce a sfărîmat războaiele cu braţul şi a trecut pe Israel «prin Marea Roşie, să-I cîntăm Lui «ca Mîntuitorului nostru Dumnezeu, «căci cu slavă S-a preaslăvit».

Să urmăm credincioşilor curăţiei lui Iosif ; să cunoaştem pe cel ce a cinstit firea omenească cea cuvîntătoare, vieţuind cu toată paza prin virtutea cea lucrătoare.

Nelucrarea celor bune s-a asemănat smochinului ; deci să ne ferim de aceasta, ca să nu ne uscăm ca şi acela atunci, care mai înainte însemna sinagoga, ce se acoperea cu frunze.

Chipul Stăpînului însemnînd mai înainte Iosif, a fost băgat în groapă şi vîndut de fraţii lui ; toate le-a răbdat pururea-lăudatul cu adevărat, ca chip în adevăr al lui Hristos.

Ferindu-ne, fraţilor, de nerodirea smochinului, să înţelegem pilda, ca să nu ne uscăm ca şi acela atunci, cînd, întorcîndu-se Iubitorul de oameni, a venit la el flămînd.

Grăbind Iisus să pătimească de bunăvoie pentru lume, S-a dus împreună cu ucenicii Săi în cetatea Ierusalimului, spre Patima cea de bunăvoie, pe care a venit să o pătimească.

Alipindu-ne de Domnul, Care se sîrguieşte să pătimească toate, să fim gata spre batjocură, spre scuipare şi spre ocară, ca împreună să ne slăvim, credincioşilor, cu preacuratele Lui Patimi.

Cu patimile Sale vindecă patimile, Cel ce a pătimit pentru noi ; că voind a pătimit în firea omenească cea asemenea nouă, toate Patimile Sale cele făcătoare de viaţă, ca să ne mîntuim noi.

Slavă..., a Treimii :

Pe trei fără de început slăvesc, trei sfinţenii laud, trei Feţe împreună-vecuitoare într-o fiinţă propovăduiesc, că în Tatăl şi în Fiul şi în Duhul Sfînt, un Dumnezeu se preaslăveşte.

Şi acum..., a Născătoarei :

Toiagul lui Moise şi toiagul lui Aaron au avut prefacere minunată, şi rînduială mai presus de minte ; iar pîntecele tău, Născătoare de Dumnezeu, naştere nouă a odrăslit.

SEDEALNA, glasul al 4-lea :

Podobie : Arătatu-Te-ai astăzi...

Să nu te ajungă, suflete, vina smochinului, ci te nevoieşte să rodeşti roade bune din brazdele inimii, aducîndu-le lui Hristos Făcătorului tău, în pocăinţă.

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Pe Domnul, Cel ce S-a preaslăvit în muntele cel sfînt, şi în rug «a arătat lui Moise taina pururea-«Fecioarei, prin foc, lăudaţi-L şi «Preaînălţaţi-L întru toţi vecii».

Cu înţelepciune împodobindu-ne viaţa şi cu gîndirea păzind credinţa, să agonisim obiceiurile dreptăţii. Ca împreună urmînd lui Hristos vitejeşte, să ne răstignim împreună cu Dînsul.

Altă Evă aflînd pe egipteanca, patriarhul Iosif nu s-a amăgit spre nelegiuire, ci a stat ca un diamant, necuprins de patimile păcatului.

Trecînd pe drumurile vieţii, Mîntuitorul meu, ai flămînzit de bunăvoie, poftind mîntuirea tuturor ; că de aceasta ai flămînzit, adică de întoarcerea celor ce au rătăcit de la Tine.

Strămoşul gustînd din pom, dacă a cunoscut că este gol şi ruşinat, luînd frunze de smochin s-a încins, că dinainte a însemnat adunarea, cea care s-a dezgolit de Hristos.

Pregăteşte-te, suflete, mai înainte de ieşire, îngrijeşte-te de viaţa cea de acolo, şi nevoieşte-te a pătimi, a muri şi a te răstigni împreună cu Hristos, Cel ce Se nevoieşte a pătimi pentru tine, ca să te slăvească.

Cum nu se va înfricoşa moartea, Mîntuitorul meu ? Cum nu se va teme iadul, întîmpinîndu-Te pe Tine, Cel ce Te grăbeşti spre Patimă de bunăvoie, şi văzîndu-Te pe Tine, Cel drept, că ai venit să pătimeşti pentru cei nedrepţi ?

Văzînd învierea lui Lazăr iudeii, preoţii şi leviţii, şi din pizmă punînd la cale uneltirea, au predat pe Hristos lui Pilat, cu vicleşug de vindere spre moarte.

Mieluşeaua Ta, slujitoarea şi Fecioara, văzîndu-Te pe Tine, Păstorul cel bun, mergînd spre Patimă, şi punîndu-Ţi sufletul pentru noi, cu simţiri de mamă, s-a tînguit pentru Tine.

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Ca pe o Unime în fiinţă Te laud, ca pe o Treime în Feţe Te cinstesc, Părinte şi Fiule şi Preasfinte Duhule ; stăpînia cea fără de început a Împărăţiei Tale o slăvesc în veci.

Şi acum..., a Născătoarei :

Ţie se roagă Născătoarea de Dumnezeu şi adunarea Apostolilor, Hristoase, să dăruieşti lumii Tale pacea Ta, şi îndurările Tale să ni le hărăzeşti nouă din destul în veci.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Pe Domnul, Cel ce S-a preaslăvit...

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Străină este maicilor fecioria, şi fecioarelor străină este naşte-«rea de prunci; iar întru tine, Năs-«cătoare de Dumnezeu, amîndouă «s-au rînduit. Pentru aceasta toate «seminţiile pămîntului, pe tine, ne-«încetat te slăvim».

Străină este celor necuviincioşi curăţia, şi străină este celor credincioşi fărădelegea; iar marele Iosif s-a ferit de păcat, şi s-a făcut chip înţelepciunii şi închipuire cu adevărat a lui Hristos.

Străină este celor fără de lege buna legiuire, şi străină necredincioşilor cunoştinţa de Dumnezeu. Iudeii pe acestea le-au lepădat pentru fărădelege. Pentru aceasta ei singuri au moştenit blestemul, ca şi smochinul.

Flămînzit-a de mîntuirea omenească Hristos Dumnezeul meu, El, Care este pîinea vieţii. Pentru aceasta venind la smochin, adică la adunarea cea neroditoare, care era acoperită cu frunzele legii, dacă a văzut-o, a blestemat-o.

Nerodirea legii a blestemat-o, ca pe cea care a odrăslit frunze, adică: înţelegerea umbroasă a Scripturii, care roade de fapte bune n-a avut, pentru fărădelegea lor. Iar pe noi pe toţi, fiii harului, binecuvintează-ne, Mîntuitorule.

Toiagul lui Moise oarecînd s-a schimbat în şarpe, şi toiagul lui Aaron a înverzit, şi cel neroditor şi uscat a odrăslit frunze; iar adunarea cea călcătoare de lege s-a prefăcut în smochin neroditor.

Pregăteşte-ţi, Iudee, pe preoţii tăi, găteşte-ţi mîinile spre uciderea lui Dumnezeu; că iată, a venit blînd şi liniştit spre Patimă, Cel ce este mielul şi păstorul nostru, Hristos, Împăratul lui Israel.

Primeşte, Iudee, pe Împăratul, că iată, vine la Patimă de bunăvoie, ca să pătimească şi să mîntuiască pe cei ce strigă neîncetat : Binecuvîntat este Cel ce vine să mîntuiască toată lumea prin Cruce.

Schimbat-a, Iudee, Stăpînul sărbătorile tale în plîngere după proorocie; că te-ai arătat ucigătoare de Dumnezeu, de Cel ce a schimbat oarecînd piatra cea stîncoasă în izvoare de ape şi în lacuri, precum cîntă David.

Slavă..., a Treimii :

Străin lucru este celor fără de lege a Te slăvi pe Tine, Fiinţa cea fără de început, pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Stăpînia a toate Cea nezidită, prin Care s-a întemeiat toată lumea, cu voinţa puterii Tale celei dumnezeieşti.

Şi acum..., a Născătoarei :

Aducem Ţie spre rugăciune pe Născătoarea de Dumnezeu; pentru rugăciunile ei şi ale Apostolilor Tăi, fă-ne pe noi părtaşi bunătăţilor Tale, Stăpîne, şi ne învredniceşte, Mîntuitorule, de lumina Învierii Tale.

Şi iarăşi Irmosul. Şi celelalte, după obicei, şi apolisul.

Se cuvine a şti :

Că în această sfîntă mare săptămînă citim Psaltirea numai o dată, punînd la Utrenie trei Catisme şi la ceasurile al treilea şi al şaselea, cîte două, pînă miercuri, cînd se sfîrşeşte.

În Simbăta mare se cîntă : Fericiţi cei fără prihană...

Iar la Vecernie se citeşte după obicei : Către Domnul, cînd m-am necăjit am strigat...

Denia de Duminică seara

LA UTRENIE

După cei șase psalmi, se cîntă: Aliluia, pe glasul al 8-lea, cu glas mare și cîntare dulce. Apoi se cîntă tot așa troparul:

Iată Mirele vine în miezul nopții și fericită este sluga pe care o va afla priveghind; iar nevrednică este iarăși cea pe care o va afla lenevindu-se. Vezi dar, suflete al meu, cu somnul să nu te îngreunezi, ca să nu te dai morții și afară de împărăție să te încui; ci te deșteaptă grăind: Sfînt, Sfînt, Sfînt ești Dumnezeule; pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi (de trei ori).

După aceasta, obișnuitele Catisme cu metanii.

După întîia Catismă, Sedealna, glasul 1:

Podobie: Mormîntul Tău...

Cinstitele Patimi au răsărit lumii în această zi, ca niște lumini de mîntuire, că Hristos merge să pătimească din bunătatea Sa. Cel ce cuprinde toate cu palma, primește a fi răstignit pe lemn, ca să mîntuiască pe om.

Slavă..., Și acum..., tot aceasta.

După a doua Catismă, Sedealna, glasul 1:

Podobie: Mormîntul Tău...

Judecătorule cel nevăzut, cum Te-ai văzut cu trup și mergi să fii ucis de oameni fără de lege, judecînd judecata noastră cu Patima Ta! Pentru aceasta laudă, mărire și slavă înălțînd puterii Tale, Cuvinte, cu un glas le aducem Ție.

Slavă..., Și acum..., tot aceasta.

După a treia Catismă, Sedealna, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înțelepciunea și Cuvîntul...

Ziua aceasta aduce luminat începuturile Patimilor Domnului; veniți dar, iubitorilor de prăznuire, să-L întîmpinăm cu cîntări. Că Ziditorul merge să ia răstignire, întrebări și bătăi, judecat fiind de Pilat. Și încă lovit fiind de rob cu palma peste cap; toate va să le rabde, ca să mîntuiască pe om. Pentru aceasta să zicem: Iubitorule de oameni, Hristoase Dumnezeule, dăruiește iertare de greșeale celor ce se închină cu credință preacuratelor Tale Patimi.

Slavă..., Și acum..., tot aceasta.

Și îndată citire din tîlcul Evangheliei de la Matei: Cuvîntul Sfîntului Ioan Gură de Aur, pentru smochinul cel uscat.

Apoi: Și pentru ca să ne învrednicim noi... Evanghelia de la Matei: Iar a doua zi, cînd se întorcea în cetate, a flămînzit... Sfîrșitul: Și se va da neamului, care va aduce roada ei.

După aceasta, Psalmul 50. Mîntuiește Dumnezeule poporul Tău..., Doamne miluiește (de 12 ori).

CANOANELE

TRICÎNTAREA

Alcătuire a lui Cosma.

Irmosul de două ori și troparele pe 12, cu stihul: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Aceasta se zice toată săptămîna și apoi, Irmosul într-amîndouă stranele împreună.

Cîntarea 1-a, glasul al 2-lea:

Irmosul:

Celui ce marea cea neumblată și cu valuri, cu dumnezeiasca po«runca Sa a uscat-o, și a trece pe«destru prin ea pe poporul israeli«tenesc l-a povățuit; Domnului să-I «cîntăm, căci cu slavă S-a preaslă«vit».

Negrăită este smerenia Cuvîntului lui Dumnezeu, că Hristos însuși este Dumnezeu și om; Dumnezeu nu răpire a fi socotindu-Se, cînd Se aseamănă în chip de rob, arată ucenicilor căci cu slavă S-a preaslăvit.

Însumi am venit să slujesc lui Adam celui ce sărăcise, cu al cărui chip m-am îmbrăcat de bunăvoie Eu, Ziditorul, bogat fiind cu Dumnezeirea, şi să-Mi pun sufletul Meu răscumpărare pentru dînsul ; Cel ce sînt nepătimitor cu Dumnezeirea.

Irmosul şi ectenia mică.

CONDAC, glasul al 3-lea :

Podobie : Ca o pîrgă a firii...

Iacov plîngea pentru lipsa lui Iosif, şi viteazul şedea în căruţă, ca un împărat fiind cinstit ; că plăcerilor egiptencei atunci nefăcîndu-se rob, s-a mărit în schimb de la Cel ce vede inimile oamenilor şi dă cunună nestricăcioasă.

ICOS

Peste tînguire să mai adăugăm acum tînguire, şi să vărsăm lacrimi, plîngînd împreună cu Iacov pe Iosif, cel vrednic de laudă şi înţelept, pe cel ce s-a robit cu trupul, iar sufletul şi l-a păzit nerobit ; şi a domnit peste tot Egiptul. Că Dumnezeu dă slugilor Sale cunună nestricăcioasă.

SINAXAR

ÎN SFÎNTA ŞI MAREA ZI LUNI

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În Sfînta şi Marea Luni se face pomenire de fericitul Iosif cel preafrumos şi de smochinul care s-a uscat prin blestemul Domnului.

Stihuri la preafrumosul Iosif :

Iosif cel curat
Noian de bunătăţi s-a arătat.
Grîu a împărţit
Şi drept-stăpînitor el s-a vădit.

Stihuri la smochinul cel uscat :

Smochin de roade duhovniceşti lipsit
Pe sinagogă Hristos o a vădit.
Hristos o blestemă şi o usucă
Boala ei de noi departe să se ducă !

De astăzi încep Sfintele Patimi ale Domnului nostru Iisus Hristos. Înainte de altele, este luat ca preainchipuire a Domnului, Iosif cel preafrumos. Iosif a fost un fiu mai mic al patriarhului Iacov, născut din Rahila. Invidiat de fraţii săi din pricina unor visuri, a fost ascuns mai întîi într-o groapă. Tatăl lui este înşelat de fiii lui printr-o haină muiată în sînge, spunîndu-i-se că a fost răpit şi a fost mîncat de fiare sălbatice. În urmă a fost vîndut ismailiţilor cu treizeci de arginţi, iar aceştia la rîndul lor îl vînd lui Putifar, mai-marele eunucilor faraonului Egiptului. Pentru că stăpîna lui s-a mîniat pe el din pricina curăţeniei tînărului, că n-a voit să săvîrşească nelegiuirea, a fugit lăsînd în mîna ei haina sa. Ea l-a grăit de rău stăpînului său, aşa că Iosif a căpătat temniţă grea şi lanţuri. Apoi, în urma tălmăcirii unor visuri, a fost scos din închisoare, înfăţişat faraonului şi a fost pus domn peste tot Egiptul. Cu prilejul împărţirii gîrlului a fost cunoscut iarăşi de fraţii săi. Trăind într-un chip minunat toată viaţa lui, a murit în Egipt şi s-a arătat un om mare prin înţelepciune, pe lîngă alte fapte bune ale sale.

Iosif este preinchipuirea lui Hristos. Şi Hristos a fost invidiat de iudeii cei de acelaşi neam cu el, a fost vîndut de ucenicul lui cu treizeci de arginţi, a fost închis într-o groapă întunecoasă, în mormînt. Sculîndu-se de acolo prin El însuşi împărăţeşte peste Egipt, adică peste tot păcatul, îl învinge cu putere, conduce toată lumea şi ca un iubitor de oameni ne răscumpără prin darea hranei celei de taină, dîndu-se pe El însuşi pentru noi şi ne hrăneşte cu piinea cerească, cu trupul Lui cel purtător de viaţă.

Pentru această pricină facem în această zi pomenire de preafrumosul Iosif.

În aceeaşi zi mai facem pomenire şi de smochinul cel care s-a uscat, pentru că dumnezeieştii evanghelişti Matei şi Marcu adaugă după întîmpinarea Domnului cu stîlpări în Ierusalim această minune. Marcu spune : «Iar a doua zi ieşind ei din Betania, Domnul a flămînzit. Şi văzînd un smochin de departe, avînd frunze, a mers să vadă de va găsi ceva în el. Venind la el, n-a găsit nimic decît frunze, că nu era încă vremea smochinelor. Şi a zis Iisus smochinului : Nimeni să nu mai mănînce rod din tine în veac». Iar Matei spune : «Iar a doua zi, întorcîndu-se în cetate a flămînzit. Şi văzînd un smochin lîngă cale, a venit la el şi n-a găsit nimic în el decît numai frunze. Şi i-a zis lui : În veci să nu se mai facă rod în tine. Şi îndată s-a uscat smochinul».

Sinagoga iudeilor este un smochin, în care Mîntuitorul n-a găsit rod potrivit, ci numai umbra legii ; de aceea a luat şi

legea de la el și i-a făcut cu totul netrebnici.

Dar dacă cineva ar întreba : Pentru ce oare un pom neînsuflețit s-a uscat prin blestem dacă n-a greșit cu nimic ?

Unul ca acesta să afle că iudeii care-L vedeau pe Hristos că făcea tuturor totdeauna bine și că n-a făcut nimănui nici cel mai mic rău, socoteau că are numai puterea de a face bine și nicidecum puterea de a face rău. Dar Stăpînul, fiind iubitor de oameni, n-a vrut să arate asupra oamenilor că poate face rău. Ca să convingă deci poporul cel nerecunoscător că are putere îndestulătoare și spre a pedepsi, ca un bun nu vrea să-și arate puterea Sa de a pedepsi cu omul, ci cu ceva care are o fire neînsuflețită și nesimțitoare.

Mai este însă și o pricină tainică a uscării smochinului ajunsă pînă la noi din bătrîni înțelepți, după cum zice Isidor Pelusiotul. Pomul călcării poruncii a fost smochinul. Din frunzele lui și-au făcut acoperămînt strămoșii noștri călcători de poruncă. Din pricină că n-a fost blestemat atunci, a fost blestemat acum de Hristos, ca un iubitor de oameni, ca să nu mai facă rod, care este pricina păcatului. Iar că păcatul se aseamănă cu smochina este lucru destul de limpede : are dulceața plăcerii, lipiciunea păcatului, iar în urmă usturimea și iuțimea conștiinței.

Istoria smochinului a fost așezată aici pentru a ne îndemna la umilință, după cum istoria lui Iosif a fost așezată pentru a ne înfățișa pe Hristos. Fiecare suflet lipsit de orice roadă duhovnicească este un smochin. Dacă Domnul nu găsește în el odihnă, a doua zi, adică după viața aceasta de acum, îl usucă prin blestem și-l trimite în focul veșnic. Smochinul uscat din Sfînta Evanghelie este ca un stîlp cu totul uscat, care îngrozește pe cei care nu fac rod potrivit de virtute.

Pentru rugăciunile preafrumosului Iosif, Hristoase Dumnezeule, miluiește-ne pe noi, Amin.

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Înfricoșatu-s-a de nespurcatul trup cel întru o podoabă cu su-
«fletul, al tinerilor celor curați și s-a
«depărtat focul cel neîncetat, ce se
«hrănise cu multă uscătură ; și vă-
«paia cea pururea vie potolindu-se,
«cîntare vecuitoare se cîntă : Pe
«Domnul toate lucrurile lăudați-L
«și-L preaînălțați întru toți vecii».

Atunci vor cunoaște toți că sînteți ucenicii Mei, de veți păzi poruncile Mele, zis-a Mîntuitorul prietenilor Săi, mergînd la Patimă ; pace să aveți între voi și cu toți, și gîndind la cele smerite vă veți înălța și Domn pe Mine cunoscîndu-Mă, lăudați-Mă și Mă preaînălțați întru toți vecii.

Rînduiala voastră a celor de un neam să vă fie potrivnică obiceiului păgînesc ; că socoteala cea de sine volnică, este tiranie, nu sorțul Meu. Deci cel ce voiește între voi să fie mai ales, să se facă mai mic decît toți ceilalți ; și Domn pe Mine cunoscîndu-Mă, lăudați-Mă, și Mă preaînălțați întru toți vecii.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Înfricoșatu-s-a de nespurcatul trup...

Nu se cîntă : Ceea ce ești mai cinstită... ci îndată :

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Mărit-ai, Hristoase, pe Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce Te-a
«născut pe Tine, dintru care Zidito-
«rul nostru, în trup pătimitor ase-
«menea nouă Te-ai îmbrăcat, dez-
«legătorul greșealelor noastre. Pe
«ea fericind-o toate neamurile, pe
«Tine Te slăvim».

Toată întinăciunea cea din patimi lepădînd, cunoștință înțeleaptă vrednică de dumnezeiasca Împărăție luați, zis-ai mai înainte Apostolilor Tăi, Cel ce ești înțelepciunea a toate, întru care veți fi slăviți, strălucind mai luminat decît soarele.

Zis-ai, Doamne, ucenicilor Tăi : Uitîndu-vă la Mine, să nu gîndiți cu mîndrie, ci să vă plecați spre cele smerite. Beți paharul Meu, pe care

Eu îl beau şi veţi fi slăviţi cu Mine întru Împărăţia Tatălui Meu.

Şi iarăşi Irmosul : Mărit-ai, Hristoase, pe Născătoarea... Şi o metanie pînă la pămînt.

Svetilna se zice de trei ori, rar şi cu cîntare dulce. Aceasta se cîntă pînă la Joia cea mare ; însăşi podobia, glasul al 3-lea :

Cămara Ta, Mîntuitorul meu, o văd împodobită, şi îmbrăcăminte nu am, ca să intru într-însa. Luminează-mi haina sufletului meu, Dătătorule de lumină, şi mă mîntuieşte.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 4, glasul 1, însuşi glasul :

Mergînd Domnul spre Patima cea de bunăvoie, a zis Apostolilor pe cale : Iată ne suim în Ierusalim, şi Se va da Fiul Omului precum scrie pentru Dînsul. Să venim dar şi noi cu gînduri curate, să mergem împreună cu Dînsul şi împreună să ne răstignim, şi să ne omorîm pentru Dînsul, despre desfătările lumeşti ; ca să şi vieţuim împreună cu Dînsul şi să-L auzim pe El, zicînd : De acum nu Mă voi mai sui în Ierusalimul cel pămîntesc, ca să pătimesc ; ci Mă voi sui la Tatăl Meu şi Tatăl vostru, la Dumnezeul Meu şi Dumnezeul vostru, şi împreună vă voi înălţa pe voi la Ierusalimul cel de sus, în Împărăţia cerurilor (de două ori).

Glasul al 5-lea :

Ajungînd noi, credincioşii, la Patima cea mîntuitoare a lui Hristos Dumnezeu, să slăvim îndelungă-răbdarea Lui cea nespusă ; ca prin milostivirea Lui să ne ridice cu El şi pe noi, cei omorîţi de păcat, ca un bun şi de oameni iubitor (de două ori).

Slavă..., Şi acum..., acelaşi glas :

Doamne, venind spre Patimă, întărind pe ucenicii Tăi, ai zis deosebi luîndu-i pe dînşii : Cum nu vă aduceţi aminte de cuvintele Mele, pe care mai înainte le-am spus vouă, că este scris : că tot proorocul nu va fi ucis într-altă parte, fără numai în Ierusalim ? Acum dar a venit vremea de care am spus vouă : că iată Mă dau în mîinile păcătoşilor să Mă batjocorească ; care şi pe Cruce pironindu-Mă şi dîndu-Mă îngropării, Mă vor socoti ca pe un mort urît. Însă, îndrăzniţi, că a treia zi Mă voi scula, spre bucuria credincioşilor şi spre viaţa veşnică.

LA STIHOAVNA

Stihira, glasul al 5-lea, însuşi glasul :

Doamne, nepricepîndu-se mama fiilor lui Zevedei, pentru taina cea nespusă a rînduielii Tale, a cerut de la Tine, ca să dăruieşti fiilor ei cinstea împărăţiei celei vremelnice. Dar în locul aceleia ai făgăduit prietenilor Tăi să bea paharul morţii ; care pahar mai înainte de a-l bea, Însuţi ai zis că este curăţitor de păcate. Pentru aceasta grăim Ţie : Mîntuirea sufletelor noastre, slavă Ţie.

Stih : Umplutu-ne-am dimineaţa de mila Ta... (vezi p. 119).

Doamne, învăţînd pe ucenicii Tăi să gîndească cele mai desăvîrşite, le-ai zis să nu se asemene neamurilor, ca să stăpînească pe cei mai mici. Că nu va fi aşa între voi, ucenicii Mei, că din voia Mea sînt sărac; ci cel mai mare dintre voi să fie slujitor tuturor, şi cel ce stăpîneşte, ca cel stăpînit ; şi cel ales a fi mai întîi, ca cel mai de jos. Că şi Eu însumi am venit ca să slujesc lui Adam celui ce sărăcise, şi să-Mi dau sufletul răscumpărare pentru mulţi, care Îmi cîntă : Slavă Ţie.

Stih, glasul al 8-lea : Şi să fie lumina Domnului Dumnezeului nostru peste noi... (vezi p. 119).

Temîndu-ne, fraţilor, de pedeapsa smochinului celui uscat pentru ne-

rodire, să aducem roade vrednice de pocăinţă lui Hristos, Celui ce ne dă mare milă.

Slavă..., Şi acum..., acelaşi glas :

Adoua Evă aflînd şarpele pe egipteanca, se nevoia să împiedice pe Iosif prin cuvinte cu momele ; dar el, lăsîndu-şi haina, a fugit de păcat. Şi, fiind gol, nu s-a ruşinat, ca şi cel întîi-zidit mai înainte de călcarea poruncii. Pentru rugăciunile lui, Hristoase, miluieşte-ne pe noi.

Apoi : Bine este a ne mărturisi Domnului... Şi celelalte după obicei, cu metanii. Apoi Apolisul : Domnul, Cel ce vine la patimă de bună voie, Hristos, Adevăratul Dumnezeul nostru... Tot acest apolis se zice şi Marţi şi Miercuri.

Se cuvine a şti :

Că nu se citesc catisme la Ceasul întîi şi la al nouălea, în săptămîna aceasta mare ; ci numai cei trei Psalmi ai Ceasului. Iar al treilea şi al şaselea Ceas îl citim cu catisme. Se citeşte şi stîlpul Evangheliei : Luni, Marţi şi Miercuri.

Însemnare :

Cum se citeşte stîlpul Evangheliei :

Luni la al treilea ceas din zi, loveşte paracliserul în toacă, precum este obiceiul, şi adunîndu-se fraţii în biserică, se cîntă al treilea Ceas cu catisma, făcînd şi obişnuitele metanii. Apoi troparul : Doamne, Cel ce ai trimis pe Preasfîntul Tău Duh... Născătoare de Dumnezeu, tu eşti viţa cea adevărată...

Şi îndată, fiind analogul înfrumuseţat, pune deasupra lui sfînta Evanghelie şi două făclii aprinse ; credincioşii stau cu capetele descoperite şi preotul cădeşte toată biserica şi pe fraţi. La Ceasul al şaselea cădeşte numai Evanghelia ; iar la Ceasul al nouălea cădeşte Evanghelia, toată biserica şi pe fraţi ; şi aşa se citeşte Evanghelia şi după sfîrşitul Evangheliei, se zice : Domnul, Dumnezeu, bine este cuvîntat...

Şi cealaltă rînduială şi se zice Condacul zilei : Iacov plîngea pentru lipsa lui Iosif... Şi obişnuitele metanii.

LA CEASUL AL ŞASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 6-lea :

Cu suflet umilit cădem înaintea Ta şi ne rugăm Ţie, Mîntuitorul lumii. Că Tu eşti Dumnezeul celor ce se pocăiesc.

Slavă...., Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Cînd a întors Domnul robia Sionului, ne-am umplut de mîngîiere (ps. 125,1).

Stih : Atunci s-a umplut de bucurie gura noastră şi limba noastră de veselie (ps. 125,2).

Din Proorocia, lui Iezechiel, citire :

(I, 1—20)

În anul al treizecelea, în ziua a cincea a lunii a patra, cînd mă aflam între robi, la rîul Chebar, mi s-au deschis cerurile şi am văzut nişte vedenii dumnezeieşti. În ziua a cincea a lunii a patra, în anul al cincilea al robirii regelui Ioiachim, a fost cuvîntul Domnului către mine, preotul Iezechiel, fiul lui Buzi, preotul, la rîul Chebar, în ţara caldeilor. Acolo a fost peste mine mîna Domnului. Eu priveam şi iată venea dinspre miazănoapte un vînt vijelios, un nor mare şi un val de foc, care răspîndea în toate părţile raza strălucitoare ; iar în mijlocul focului strălucea ca un metal în văpaie. Şi în mijloc am văzut ceva ca patru fiare, a căror înfăţişare semăna cu chipul omenesc. Fiecare din ele avea patru feţe şi fiecare din ele avea patru aripi. Picioarele lor erau drepte, iar copitele picioarelor lor erau cum sînt copitele picioarelor de viţei şi scînteiau ca arama strălucitoare, iar aripile lor erau sprintene. De cele patru părţi ele aveau sub aripi mîini de om şi toate patru îşi aveau feţele lor şi aripile lor. Aripile lor se atingeau una de alta, şi cînd mergeau, fiarele nu se întorceau, ci fiecare mergea drept înainte. Feţele

lor ? — Toate patru aveau cîte o faţă de om înainte, toate patru aveau cîte o faţă de leu la dreapta, toate patru aveau cîte o faţă de bou la stînga şi toate patru mai aveau şi cîte o faţă de vultur în spate. Feţele lor şi aripile lor erau despărţite în partea de sus şi, la fiecare, două din aripi erau întinse, iar două le acopereau trupul. Fiecare fiară mergea drept înainte şi mergea încotro îi dădea duhul să meargă şi în mersul său nu se întorcea. Înfăţişarea acestor fiare se asemăna cu înfăţişarea cărbunilor aprinşi, cu înfăţişare unor făclii aprinse; printre fiare curgea foc, iar din foc ţîşneau raze şi fulgere. Fiarele alergau înainte şi înapoi iute ca fulgerul. Cînd mă uitam eu la fiare, iată am văzut jos, lîngă aceste fiare, cîte o roată la fiecare din cele patru feţe ale lor. Aceste roţi, după înfăţişarea lor, parcă erau de crisolit, iar după făptură toate aveau aceeaşi înfăţişare. Şi după alcătuirea şi după făptura lor ele parcă erau vîrîte una în alta. Ele înaintau în toate cele patru părţi, şi în timpul mersului nu se întorceau. Obezile lor formau un cerc larg şi de o înălţime înfricoşătoare şi aceste obezi la toate patru erau pline de ochi de jur împrejur. Cînd mergeau fiarele, mergeau şi roţile de lîngă ele, şi cînd se ridicau fiarele de la pămînt, se ridicau şi roţile. Ele mergeau încotro le da duhul să meargă şi roţile se ridicau împreună, căci duh de viaţă era şi în roţi.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

De n-ar zidi Domnul casa, în zadar s-ar osteni cei ce o zidesc (ps. 126,1).

Stih : De n-ar păzi Domnul cetatea, în zadar ar priveghea cel ce o păzeşte (ps. 126, 1).

Şi se citeşte stilpul Evangheliei după rînduiala ce s-a scris mai înainte. Iar după citire, se zice : Degrab să ne întîmpine pe noi îndurările Tale... Sfinte Dumnezeule... cu închinăciuni. Şi după Tatăl nostru... Condacul zilei. Doamne miluieşte... (de 40 de ori). Şi celelalte, după obicei.

Se cuvine a şti :

Că Evanghelia de la Matei se citeşte toată precum şi cele de la Marcu şi Luca ; iar de la Ioan se citeşte numai pînă la începutul sfintelor Patimi, adică pînă la : Acum S-a preaslăvit Fiul omului...

Şi se citeşte aşa în trei zile, adică : Luni, Marţi, Miercuri şi se sfîrşeşte Miercuri la al nouălea ceas. Şi se fac de la Luca trei citiri ; iar celelalte cîte 2. De toate, citirile sînt 9. Iar mai mult nimic.

Vecernia ce se săvîrşeşte împreună cu Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite, luni dimineaţa

După Psalmul cel începător, obişnuita catismă : Către Domnul cînd m-am necăjit... La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10, glasul 1, însuşi glasul :

Mergînd Domnul spre Patima cea de bunăvoie, a zis Apostolilor pe cale : Iată ne suim în Ierusalim, şi Se va da Fiul Omului, precum scrie pentru Dînsul. Să venim dar şi noi cu gînduri curate, să mergem împreună cu Dînsul şi împreună să ne răstignim, şi să ne omorîm pentru Dînsul desfătările lumeşti ; ca să şi vieţuim împreună cu Dînsul şi să-L auzim pe El zicînd : De acum nu Mă voi mai sui în Ierusalimul cel pămîntesc, ca să pătimesc ; ci Mă voi sui la Tatăl Meu şi Tatăl vostru, şi la Dumnezeul Meu şi Dumnezeul vostru; şi împreună vă voi înălţa pe voi la Ierusalimul cel de sus, în Împărăţia cerurilor (de două ori).

Glasul al 5-lea :

Ajungînd noi credincioşii la Patima cea mîntuitoare a lui Hristos Dumnezeu, să slăvim îndelungă-răbdarea Lui cea nespusă ; ca prin mi-

lostivirea Lui să ne ridice împreună și pe noi, cei omoriți de păcat, ca un bun și de oameni iubitor (de două ori).

Doamne, venind spre Patimă, întărind pe ucenicii Tăi, ai zis deosebi luîndu-i pe dînșii: Cum nu vă aduceți aminte de cuvintele Mele, pe care mai înainte le-am spus vouă, că este scris că tot proorocul nu va fi ucis într-altă parte, fără numai în Ierusalim? Acum dar a venit vremea de care am spus vouă: că iată Mă dau în mîinile păcătoșilor să Mă batjocorească; care și pe Cruce pironindu-Mă și dîndu-Mă îngropării, Mă vor socoti ca pe un mort urît. Însă îndrăzniți, că a treia zi Mă voi scula, spre bucuria credincioșilor și spre viața veșnică (de două ori).

Doamne, nepricepîndu-se mama fiilor lui Zevedei, pentru taina cea nespusă a rînduielii Tale, a cerut de la Tine, ca să dăruiești fiilor ei cinstea împărăției celei vremelnice. Dar în locul aceleia ai făgăduit prietenilor Tăi să bea paharul morții; care pahar mai înainte de a-l bea, Însuți ai zis că este curățitor de păcate. Pentru aceasta grăim Ție: Mîntuirea sufletelor noastre, slavă Ție (de două ori).

Doamne, învățînd pe ucenicii Tăi să gîndească cele mai desăvîrșite, le-ai zis: să nu se asemene neamurilor, ca să stăpînească pe cei mai mici. Că nu va fi așa între voi, ucenicii Mei, că din voia Mea sînt sărac; ci cel mai mare dintre voi, să fie slujitor tuturor, și cel ce stăpînește, ca cel stăpînit; și cel ales a fi mai întîi, ca cel mai de jos. Că și Eu însumi am venit, ca să slujesc lui Adam celui ce sărăcise, și să-Mi dau sufletul răscumpărare pentru mulți, care Îmi cîntă: Slavă Ție.

Glasul al 8-lea:

Temîndu-ne, fraților, de pedeapsa smochinului celui uscat pentru nerodire, să aducem roade vrednice de pocăință lui Hristos, Celui ce ne dă mare milă.

Slavă..., Și acum..., același glas:

A doua Evă aflînd șarpele pe egipteanca, se nevoia să împiedice pe Iosif prin cuvinte cu momele; dar el, lăsîndu-și haina, a fugit de păcat. Și fiind gol nu s-a rușinat, ca și cel întîi-zidit mai înainte de călcarea poruncii. Pentru rugăciunile lui, Hristoase, miluiește-ne pe noi.

Apoi ieșire cu Evanghelia: Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Te va binecuvînta Domnul din Sion și vei vedea bunătățile Ierusalimului în toate zilele vieții tale. (ps. 127,5).

Stih: Fericiți toți cei ce se tem de Domnul, care umblă în căile Lui (ps. 127, 1).

De la Ieșire, citire:

(I, 1—20)

Numele fiilor lui Israel, care au intrat în Egipt împreună cu Iacov, tatăl lor, aducînd fiecare toată casa sa, sînt acestea: Ruben, Simeon, Levi și Iuda; Isahar, Zabulon și Veniamin; Dan, Neftali, Gad și Așer. Sufletele însă ieșite din Iacov, erau de toate șaptezeci și cinci, iar Iosif era de mai înainte în Egipt. Dar au murit și Iosif și toți frații lui și toți cei de pe vremea lor. Iar fiii lui Israel s-au născut în număr mare și s-au înmulțit, au crescut și s-au întărit foarte, foarte tare, și s-a umplut țara de ei. Dar s-a ridicat alt rege peste Egipt, care nu cunoscuse pe Iosif. Acesta a zis către poporul său: «Iată, neamul fiilor lui Israel e mulțime mare și e mai tare decît noi. Veniți dar să-i împilăm, ca să nu se mai înmulțească și ca nu cumva la vreme de război să se unească cu vrăjmașii noștri și, bătîndu-ne, să iasă din țara noastră». De aceea

au pus peste ei supraveghetori de lucrări, ca să-i împileze cu munci grele. Atunci a zidit Israel cetăți tari lui Faraon : Pitom și Ramses, care serveau lui Faraon ca hambare, și cetatea On sau Iliopolis. Însă cu cît îi împilau mai mult, cu atît mai mult se înmulțeau și se întăreau foarte, foarte tare, așa că egiptenii se îngrozeau de fiii lui Israel. De aceea egiptenii sileau încă și mai strașnic la muncă pe fiii lui Israel, și le făceau viața amară prin munci grele, la lut, la cărămidă și la tot felul de lucru la cîmp și prin alte felurite munci, la care-i sileau cu strășnicie. Ba, regele Egiptului a poruncit moașelor evreiești, care se numeau : una Sifra și alta Pua, și le-a zis : «Cînd moșiți la evreice, să luați seama cînd nasc : de va fi băiat, să-l omorîți, iar de va fi fată, să o cruțați». Moașele însă s-au temut de Dumnezeu și n-au făcut cum le poruncise regele Egiptului, ci au lăsat și pe băieți să trăiască. Atunci a chemat regele Egiptului pe moașe și le-a zis : «Pentru ce ați făcut așa și ați lăsat să trăiască și copiii de parte bărbătească ?». Iar moașele au răspuns lui Faraon : «Femeile evreice nu sînt ca egiptencele, ci ele sînt voinice și nasc pînă nu vin moașele la ele». De aceea Dumnezeu a făcut bine moașelor, iar poporul lui Israel se înmulțea și se întărea mereu.

PROCHIMEN, glasul al 8-lea :

Vă binecuvîntăm pe voi întru numele Domnului (ps. 128,8).

Stih : De multe ori s-au luptat cu mine din tinerețile mele și nu m-au biruit (ps. 128,2).

De la Iov, citire :

(I, 1—12)

Era odată în ținutul Uz un om pe care îl chema Iov și acest om era fără prihană și drept ; se temea de Dumnezeu și se ferea de ce este rău. Și i s-au născut șapte feciori și trei fete. El avea șapte mii de oi, trei mii de cămile, cinci sute de perechi de boi și cinci sute de asine și mulțime de slugi. Și omul acesta era cel mai de seamă dintre toți răsăritenii. Feciorii lui se duceau unul la altul și se făceau ospețe în casele lor, fiecare la ziua lui, și trimiteau să cheme pe surorile lor, ca să mănînce și să bea cu ei. Și apoi, cînd isprăveau zilele petrecerii lor, Iov chema și sfințea pe feciorii săi și se scula dis-de-dimineață și aducea arderi de tot, după numărul lor al tuturor, căci Iov zicea : «Se poate ca feciorii mei să fi păcătuit și să fi cugetat cu păcat împotriva lui Dumnezeu». Și așa făcea Iov mereu. Dar într-o zi îngerii lui Dumnezeu se înfățișară înaintea Domnului și Satan veni și el printre ei. Atunci Domnul zise către Satan: «De unde vii?». Iar Satan răspunse Domnului și-I zise : «Am dat tîrcoale pe pămînt și m-am plimbat în sus și în jos». Și Domnul zise către Satan : «Te-ai uitat la robul Meu Iov, că nu este nici unul ca el pe pămînt, fără prihană și drept și temător de Dumnezeu și care să se ferească de ce este rău ?». Dar Satan răspunse Domnului și zise : «Oare degeaba se teme Iov de Dumnezeu ? N-ai făcut Tu gard în jurul lui și în jurul casei lui și în jurul a tot ce este al lui, în toate părțile, și ai binecuvîntat lucrul mîinilor lui și turmele lui au umplut pămîntul ? Dar ia întinde mîna Ta și atinge-Te de tot ce este al lui, să vedem dacă nu Te va blestema în față !». Atunci Domnul a zis către Satan : «Iată, tot ce are el este în puterea ta ; numai asupra lui să nu întinzi mîna ta». Și Satan pieri din fața lui Dumnezeu.

Apoi : Să se îndrepteze rugăciunea mea... După aceasta, Evanghelia de la Matei : În vremea aceea, cînd Iisus... Și cealaltă rînduială a Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite, după obicei. Tot

așa se face și în Marțea cea mare și în Miercurea cea mare.

Iar de nu este Liturghie mai înainte sfințită, la Doamne, strigat-am... se cîntă jumătate din stihiri pe 6. Stihiri, glasul 1 : Mergînd Domnul spre patima cea de bună voie... (de două ori), glasul al 5-lea : Ajungînd noi credincioșii (de două ori). Doamne, nepricepîndu-se mama fiilor lui Zevedei, pentru taina cea nespusă... (de două ori). Slavă..., Și acum..., glasul al 5-lea : Doamne, venind spre patimă...

După aceasta, ieșirea cu Evanghelia. Lumină lină...

Apoi Prochimen, Paremiile, Evanghelia, și : Învrednicește-ne, Doamne, în seara aceasta... Ectenia : Să plinim rugăciunile noastre cele de seară, Domnului.

La Stihoavnă, din aceleași stihiri, Stihira glasului al 5-lea : Doamne, învățînd pe ucenicii Tăi... Stih : Către Tine am ridicat ochii mei... Și iar aceeași stihiră. Stih : Miluiește-ne pe noi, Doamne, Glasul al 8-lea : Temîndu-ne fraților, de pedeapsa smochinului..., Slavă..., Și acum..., același glas : A doua Evă aflînd șarpele...

Apoi : Acum slobozește pe robul Tău... Și celelalte după obicei, cu metanii. Și după : Sfinte Dumnezeule..., cel din urmă Tatăl nostru... Și Condacul zilei : Iacov plîngea pentru lipsa lui Iosif..., Doamne miluiește (de 12 ori).

Se cuvine a ști :

Că marele Sobor al șaselea poruncește să facă credincioșii zilele mîntuitoarelor patimi cu post și cu rugăciuni și în umilința inimii. Iar la miezul nopții Simbetei celei mari, se lasă postul ; precum și dumnezeieștii Evangheliști Matei și Luca, unul adică : tîrziu Simbătă zice, iar altul: dimineața de noapte, arătîndu-ne nouă timpul întîrziat al nopții.

Iar la masă ne îndestulăm cu mîncare uscată ; și precum săptămîna dintîi a Sfîntului Post, așa și aceste zile, Lunea cea mare, Marți și Miercuri se cuvine a le petrece cu post aspru.

PAVECERNIȚA MARE

Se citește după obicei, cu metaniile și troparele cele obișnuite, la care se cîntă :

TRICINTAREA,

Alcătuire a lui Andrei Criteanul.

Cîntarea a 2-a, glasul al 8-lea :

Irmosul :

Ia aminte cerule și voi grăi și voi lăuda pe Hristos, Cel ce a venit «din Fecioara cu trup».

Să mergem împreună cu Hristos la Muntele Măslinilor, și în taină cu Apostolii să petrecem împreună cu Dînsul.

Socotește, smerita mea inimă, ce este pilda morții, de care mai înainte a zis Hristos, și te trezește măcar acum.

Gătește-te însuți, o suflete al meu, spre moarte ; că s-a apropiat venirea Judecătorului celui nemitarnic.

A Născătoarei :

Preacurată Născătoare de Dumnezeu Fecioară, una prealăudată, roagă pe Fiul tău pentru robii tăi.

Altă Tricîntare, glas același :

Irmosul :

Vedeți, vedeți, că Eu sînt Dumnezeu, Care am trecut oarecînd «pe Israel prin Marea Roșie, și l-am «hrănit și l-am mîntuit, și din ro«bia lui Faraon l-am liberat».

Vedeți, vedeți, că Eu sînt Dumnezeu, Cel mai înainte de facerea tuturor și mai înainte de întemeierea cerului și a pămîntului ; și știu toate, ca Cel ce sînt tot în Tatăl și pe Dînsul tot Îl port întru Mine.

Cu cuvîntul am făcut cerul și pămîntul, că eram împreună cu Tatăl; și cu cuvîntul port toate, ca un Cuvînt și Înțelepciune, putere și

chip, împreună-locuitor şi întocmai lucrător.

Cine a pus vremile ? Cine păzeşte veacurile ? Cine hotărăşte şi împreună mişcă toate ? Fără numai Cel ce este fără început, pururea împreună cu Tatăl, ca raza în lumină.

O, nemăsurată iubirea Ta de oameni, Iisuse ! Că ne-ai arătat nouă mai înainte vremea sfîrşitului, ascunzînd ceasul şi adeverind arătat semnele lui.

Toate le ştii, toate le cunoşti, Iisuse, ca Cel ce ai întru Tine dumnezeieşte toată vrednicia părintească, şi porţi în Tine fireşte pe tot Duhul Sfînt cel pururea vecuitor, împreună cu Tatăl.

Stăpîne Doamne, Făcătorul veacurilor, învredniceşte-ne pe noi să auzim atunci acel sfînt glas, care va chema pe cei aleşi ai Tatălui, la Împărăţia cerurilor.

Slavă..., a Treimii :

Treime fără început, nezidită, Unime nedespărţită, ceea ce eşti trei şi una ; Tată şi Fiu şi Duh, un Dumnezeu, primeşte cîntare din limbile cele de lut, ca din guri de văpaie.

Şi acum..., a Născătoarei :

Locaş sfînt lui Dumnezeu te-ai arătat Fecioară, că întru tine sălăşluindu-Se Împăratul cel ceresc trupeşte, a ieşit frumos, înnoind iarăşi pe om întru Sine dumnezeieşte.

SEDEALNA, glasul al 2-lea :

Podobie : Ceea ce eşti izvorul milei...

Îndemnîndu-Te din milostivire, Hristoase, ai mers de bunăvoie să pătimeşti, Făcătorule de bine, vrînd să ne izbăveşti pe noi din patimi şi de osînda cea din iad. Pentru aceasta lăudăm cinstitele Tale Patimi, şi slăvim Mîntuitorule, milostivirea Ta cea preaînaltă.

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Îngerii şi cerurile, pe Cel ce Se poartă pe scaunul măririi, şi ca «un Dumnezeu este lăudat neîncetat, binecuvîntaţi-L, lăudaţi-L şi «preaînălţaţi-L în toţi vecii».

Cu adevărat ai auzit, suflete, în ce chip mai înainte a vestit Hristos dumnezeieştilor Săi ucenici, spunîndu-le sfîrşitul ; tu, cunoscîndu-ţi sfîrşitul, găteşte-te dar, că vine vremea sfîrşitului.

Cunoşti, suflete cel neroditor, pilda slugii celei viclene ; teme-te şi nu fi nepurtător de grijă de darul ce ai luat, nu ca să-l ascunzi în pămînt, ci ca să faci negustătorie.

Să-ţi lumineze candela ta, să se toarne în ea şi untdelemn, ca şi fecioarelor milostivirea ; ca să afli atunci, suflete al meu, deschisă cămara cea de nuntă a lui Hristos.

Fuga cea din ziua sîmbetei şi de iarnă, spunînd-o Învăţătorul, cu pildă grăieşte de tulburarea veacului de acum celui de al şaptelea, întru care va veni ca iarna sfîrşitul.

Ca iuţimea fulgerului ce trece, aşa va fi atunci venirea cea înfricoşătoare a Stăpînului tău, suflete al meu. Auzit-ai ? Nevoieşte-te dar să fii gata.

Cînd va veni Judecătorul cu mii şi miriade de cete şi de Puteri îngereşti, ce frică va fi atunci, suflete al meu ! Ce cutremur ! Vai mie, cînd vor sta toţi goi.

A Treimii :

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Un Dumnezeu este Treimea, nemutîndu-Se Tatăl în a fi Fiu, nici Fiul schimbîndu-Se în purcedere ; ci, osebite şi împreună pe cîte treile, o lumină, un Dumnezeu slăvesc în veci.

Și acum..., a Născătoarei :

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, primește rugăciunea noastră, Dumnezeule ; și trimite milele Tale spre toți din destul, și dă pacea Ta poporului Tău.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvintăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Nașterea pururea Fecioarei ceea ce s-a arătat mai înainte în «munte primitorului de Lege, prin «foc și prin rug, spre mîntuirea «noastră a credincioșilor, cu cîn«tări neîncetate o mărim».

Auzit-ai, suflete, pe Judecătorul strigînd dinainte, și învățîndu-te pentru vremea sfîrșitului, gătește-ți lucrurile cele de ieșire de aici ; ca nu cumva să te lepede Dumnezeu ca pe un netrebnic.

De la smochin te învață, o suflete, pentru sfîrșit ; cînd îi sînt tinere frunzele și-i odrăslesc ramurile, iată după aceea vine vremea secerișului ; și tu, cînd vei vedea acestea, să cunoști că este lîngă uși.

Cine altul, afară de Tine, știe pe Tatăl Tău ? Sau cine afară de Tine știe ceasul sau ziua ? Că în Tine sînt toate vistieriile înțelepciunii, Hristoase Dumnezeule.

Cărțile se vor deschide atunci, cînd se vor pune scaunele, și se vor vădi faptele stînd toți goi ; că toate sînt descoperite înaintea lui Dumnezeu.

Vine Judecătorul tuturor spre scoatere la judecată ; Cel ce șade pe scaun de heruvimi, și a stat înaintea lui Pilat ca un vinovat, și a pătimit toate, ca să mîntuiască pe Adam.

Apropiatu-s-au nouă Paștile cele mari și dumnezeiești. Că Hristos ne învață, că vor fi după două zile, mai înainte însemnînd ziua Patimii, în care Se va aduce jertfă Tatălui.

Lîngă Crucea Ta, Mîntuitorule, stînd Maica Ta, și văzînd junghierea Ta cea fără dreptate, a strigat : Vai mie, Fiul meu, lumina cea neapusă! Strălucește lumină tuturor, Soare al slavei.

Slavă..., a Treimii :

O, Unime Sfîntă, Treime ce ești o Dumnezeire și Treime-Unime, Dumnezeule, fire în trei Fețe, slavă de o cinste și nedespărțită, izbăvește sufletele noastre din primejdii.

Și acum..., a Născătoarei :

Primește, Hristoase, pe Maica Ta, în rugăciune, ca prin mijlocirile ei să împaci lumea, să întărești sceptrurile împărăției, și să unești într-una Bisericile Tale.

Apoi, Irmosul Cîntării a 9-a : Nașterea pururea-Fecioarei... Și metanie pînă la pămînt. Sfinte Dumnezeule... Și după Tatăl nostru... Condacul zilei.

Apoi : Doamne al puterilor fii cu noi... Și cealaltă rînduială, după obicei.

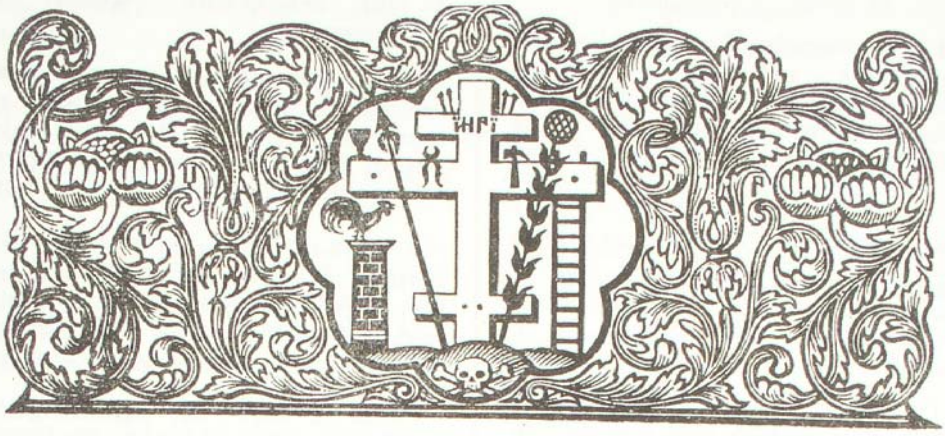

ÎN SFÎNTA ŞI MAREA ZI MARŢI

(Denia de Luni seara)

LA UTRENIE

Aliluia, pe glasul al 8-lea, troparul : Iată Mirele vine în miezul nopţii... care este scris la denia de duminică seara, de trei ori. Apoi, obişnuitele Catisme.

După intiia Catismă, Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie : Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce...

Pe Mirele, fraţilor, să-L iubim, candelele noastre să le îngrijim, în virtuţi strălucind şi în credinţă dreaptă ; ca să intrăm împreună cu Dînsul la nuntă gătiţi, cu fecioarele cele înţelepte ale Domnului. Că Mirele, ca un Dumnezeu, dă tuturor dar cunună nestricăcioasă.

Slavă..., Şi acum..., tot aceasta...

După a doua Catismă, Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie : Spăimîntatu-s-a Iosif...

Sfat al fărădelegii asupra Ta, Mîntuitorule, adunînd din pizmă cu viclenie preoţii şi cărturarii, au îndemnat pe Iuda la vînzare. Pentru aceasta ieşind fără de ruşine, a grăit asupra Ta mulţimii celei fără de lege, zicînd : Ce-mi veţi da mie şi eu voi da pe El în mîinile voastre ? Mîntuieşte sufletele noastre, Doamne, de osînda acestuia.

Slavă... Şi acum..., tot aceasta.

După a treia Catismă, Sedealna, glasul al 8-lea :

Podobie : Pe Înţelepciunea şi Cuvîntul...

Iuda, cel cu mintea iubitoare de argint, s-a întărîtat asupra învăţătorului, vrăjmaşul ; s-a sfătuit, a gîndit vînzarea, a căzut din lumină, primind întunericul ; a tocmit preţul şi a vîndut pe Cel fără de preţ. Pentru aceasta a şi aflat răsplătire, precum a făcut ticălosul : spînzurare şi moarte cu durere. Pe noi izbăveşte-ne, Hristoase, Dumnezeule de partea lui, iertare de greşeale dă-

ruind celor ce prăznuim, cu dragoste, preacuratele Tale pătimiri.

Slavă..., Şi acum..., tot aceasta.

Apoi Evanghelia de la Matei: În vremea aceea fariseii s-au dus şi s-au sfătuit, cum L-ar prinde... pînă la: Binecuvîntat, fie cel ce vine întru numele Domnului.

Psalmul 50.

Mîntuieşte, Dumnezeule, poporul Tău... Doamne miluieşte (de 12 ori), şi ecfonisul: Cu mila şi cu îndurările... Îndată Ectenia mică.

CONDAC, glasul al 2-lea:

Podobie: Cele de sus căutînd...

La ceasul sfîrşitului, suflete, gîndind, şi de tăierea smochinului teme-te, talantul cel dat ţie cu iubire de osteneală, lucrează-l, ticăloase, priveghind şi grăind: Să nu rămînem afară din cămara lui Hristos.

ICOS

Pentru ce te lenevesti, ticălosul meu suflet? Pentru ce ţi se nălucesc fără de vreme griji netrebnice? Pentru ce te zăbovesti cu lucruri trecătoare? Ceasul cel de apoi acum este, şi ne vom despărţi de la acestea de aicea. Pînă cînd ai vreme, trezeşte-te, grăind: Greşit-am Ţie, Mîntuitorul meu, să nu mă tai ca pe smochinul cel neroditor; ci ca un îndurat milostiveşte-Te, Hristoase, spre mine, cel ce grăiesc cu frică: Să nu rămîn afară din cămara lui Hristos.

SINAXAR

ÎN SFÎNTA ŞI MAREA MARŢI

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În Sfînta şi Marea Marţi se face pomenire de cele zece fecioare din Sfînta Evanghelie.

Stihuri:

Marea Marţi pe cele zece fecioare
înainte ne pune
Şi ele biruinţă aduc dreptului Stăpîn.

Pe cînd Domnul nostru Iisus Hristos se suia la Ierusalim şi se ducea la Patimă, a spus ucenicilor Săi mai multe pilde. Unele din ele sînt îndreptate către Iudei. Pilda celor zece fecioare însă a spus-o pentru a ne îndemna spre milostenie şi în acelaşi timp spre a ne învăţa să fim cu toţii gata înainte de sfîrşitul vieţii.

Domnul a vorbit mult despre fecioare şi despre femei — şi fecioria are mult merit şi este într-adevăr mare — dar pentru că nu cumva cineva trăind în feciorie să nu se îngrijească şi de celelalte virtuţi şi mai cu seamă de milostenie, prin care se vădeşte strălucirea fecioriei, Domnul spune pilda aceasta. Pe cinci din ele le numeşte înţelepte, căci împreună cu fecioria au avut şi multul şi îmbelşugatul untdelemn al milosteniei. Pe celelalte cinci le numeşte nebune, căci deşi ele aveau virtutea fecioriei, nu aveau în aceeaşi măsură şi milostenia. Deci sînt numite nebune, pentru că au săvîrşit cea mai mare virtute, dar nu s-au îngrijit de cea mai mică, aşa că în nimic nu se deosebesc de desfrînate. Desfrînatele sînt biruite de trup, iar ele au fost biruite de bani. Pe cînd se scurgea noaptea acestei vieţi, au adormit toate fecioarele, adică au murit. În adevăr moartea se numeşte somn. Pe cînd dormeau ele, strigăt mare s-a făcut la miezul nopţii; cele care aveau untdelemn din belşug au intrat cu mirele la deschiderea uşilor, iar cele nebune, pentru că nu aveau untdelemn din belşug, îl căutau după ce s-au sculat din somn. Cele înţelepte, deşi voiau, n-au putut să le dea untdelemn în clipa intrării, aşa că le-au răspuns zicînd: «Nu cumva să nu ne ajungă nici nouă, nici vouă; duceţi-vă la cei ce vînd, adică la săraci, şi cumpăraţi». Dar nu era uşor lucru, căci după moarte, asta nu mai este cu putinţă. Acelaşi lucru îl arată învederat şi Iisus în parabola despre bogatul nemilostiv şi săracul Lazăr. Fecioarele nebune se apropie fără lumină şi bătînd în uşă strigă aşa: «Doamne, Doamne, deschide-ne nouă!» Iar Însuşi Domnul le dă acea hotărîre înfricoşătoare zicîndule: «Duceţi-vă, nu vă cunosc pe voi! Căci cum veţi putea vedea pe Mire, dacă nu aveţi ca zestre milostenia».

Pentru aceasta deci au rînduit purtătorii de Dumnezeu Părinţi să se aşeze în această zi pilda celor zece fecioare, ca să ne îndemne să veghem necontenit şi să fim gata să ieşim în întîmpinarea adevăratului Mire prin fapte bune, dar mai cu seamă prin milostenie, pentru că neştiută este ziua şi ceasul sfîrşitului vieţii. Tot astfel prin istoria vieţii lui Iosif să

trăim în curăţie, iar prin minunea uscării smochinului să aducem rod duhovnicesc. Dacă vom săvîrşi o singură virtute, cea mai mare chiar, şi nu ne vom griji de celelalte şi mai cu seamă de milostenie, nu vom intra cu Hristos în odihna veşnică, ci vom fi întorşi, ruşinaţi. Şi în adevăr nu-i lucru mai lipsit de sfinţenie şi mai plin de ruşine decît ca fecioria să fie biruită de bani.

Dar, o Hristoase, numără-ne pe noi împreună cu fecioarele cele înţelepte, rînduieşte-ne în aleasa Ta turmă şi ne mîntuieşte pe noi, Amin.

TRICINTAREA

Alcătuire a lui Cosma.

Irmosul de două ori, troparele pe 12 şi apoi iarăşi Irmosul în amîndouă stranele împreună.

Cîntarea a 8-a, glasul al 2-lea :

Irmosul :

Poruncii tiranice cei trei cuvioşi tineri nesupunîndu-se, în cup-«tor fiind aruncaţi, au mărturisit pe «Dumnezeu cîntînd : Binecuvîntaţi «lucrurile Domnului pe Domnul».

Să lepădăm lenea departe de la noi, şi să întîmpinăm pe Hristos, Mirele cel fără de moarte, cu făclii luminoase şi cu cîntări, grăind : Binecuvîntaţi lucrurile Domnului pe Domnul.

Să avem din destul în vasele sufletului nostru untdelemn de împărtăşire, ca nefăcînd vremea răsplătirilor vreme de cumpărare, să cîntăm : Binecuvîntaţi lucrurile Domnului pe Domnul.

Cîţi aţi luat talantul de la Dumnezeu, înmulţiţi-vă harul încă pe atîta, cu ajutorul lui Hristos, Celui ce l-a dat, cîntînd : Binecuvîntaţi lucrurile Domnului pe Domnul.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Şi iarăşi Irmosul : Poruncii tiranice...

Nu se cîntă : Ceea ce eşti mai cinstită... ci îndată :

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Ceea ce pe Dumnezeu cel neîncăput, în pîntece L-ai încăput «şi bucurie lumii ai născut, pe tine «te lăudăm, Preasfîntă Fecioară».

Zis-ai ucenicilor, Bunule, privegheaţi, că nu ştiţi ceasul în care va veni Domnul, să răsplătească fiecăruia.

La a doua venire a Ta, cea înfricoşătoare, Stăpîne, să mă rînduieşti împreună cu oile cele de-a dreapta, trecînd cu vederea mulţimea greşealelor mele.

Iar în loc de : Cuvine-se să te fericim..., se zice Irmosul : Ceea ce pe Dumnezeu...

Lumininda :

Cămara Ta, Mîntuitorul meu... (de 3 ori).

LA LAUDE

Se pun stihirile pe patru şi se cîntă stihiri idiomele, repetîndu-le, glasul 1 :

Întru strălucirile sfinţilor Tăi cum voi intra eu, nevrednicul ? Că de voi cuteza să intru împreună în cămară, haina mă vădeşte, că nu este de nuntă, şi legat mă vor scoate îngerii afară. Curăţeşte-mi, Doamne, întinăciunea sufletului meu, şi mă mîntuieşte, ca un iubitor de oameni (de două ori).

Glasul al 2-lea :

De lenea sufletului meu dormitînd eu, Mire-Hristoase, n-am agonisit candelă aprinsă din virtuţi, şi m-am asemănat fecioarelor celor neînţelepte, trîndăvind în vremea lucrării. Stăpîne, nu-mi închide milostivirile îndurărilor Tale, ci scuturînd somnul meu cel întunecat, scoală-mă şi mă primeşte în cămara Ta, împreună cu fecioarele cele înţelepte, unde este glasul cel cu-

rat al celor ce prăznuiesc și cîntă neîncetat : Doamne, slavă Ție (de două ori).

Slavă..., Și acum..., glasul al 4-lea :

Auzind, suflete, de osînda celui ce a ascuns talantul, nu ascunde cuvîntul lui Dumnezeu, ci vestește minunile Lui, ca înmulțind harul, să intri întru bucuria Domnului Tău.

LA STIHOAVNA

Aceste stihiri idiomele, glasul al 6-lea :

Veniți, credincioșilor, să lucrăm Stăpînului cu osîrdie, că împarte slugilor bogăție ; și fiecare din noi să înmulțim talantul harului după măsură. Unul să aducă înțelepciune prin fapte bune ; iar altul să săvîrșească slujba luminării ; credinciosul să împărtășească cuvîntul său celui ce nu știe tainele, și altul să-și împartă bogăția săracilor. Că așa vom înmulți împrumutul. Și ca niște economi credincioși ai harului, ne vom învrednici de bucuria Stăpînului. De care învrednicește-ne pe noi, Hristoase, Dumnezeule, ca un iubitor de oameni.

Stih : Umplutu-ne-am-dimineața de mila Ta, Doamne... (vezi p. 119).

Cînd vei veni întru slavă, Iisuse, cu puterile îngerești, și vei ședea pe scaunul de judecată, să nu mă desparți pe mine, Păstorule cel bun ; că știi căile cele de-a dreapta, iar cele de-a stînga sînt strîmbe. Deci să nu mă pierzi împreună cu caprele, pe mine cel înțelenit în păcat. Ci numărîndu-mă cu oile cele de-a dreapta, să mă mîntuiești, ca un iubitor de oameni.

Stih : Și să fie lumina Domnului Dumnezeului nostru peste noi... (vezi p. 119).

Mire, Cel ce ești mai frumos cu podoaba decît toți oamenii, Care ne-ai chemat pe noi la ospățul cel duhovnicesc al nunții Tale, dezbracă-mă de chipul cel ticălos al greșealelor mele, prin împărtășirea pătimirilor Tale, și împodobindu-mă cu haina slavei frumuseții Tale, fă-mă împreună-șezător luminat la masa împărăției Tale, ca un milostiv.

Slavă..., Și acum..., glasul al 7-lea :

Iată că își încredințează Stăpînul talantul Său ție, suflete al meu. Primește darul cu frică, împrumută pe Cel ce ți l-a dat, împarte-l la săraci și cîștigă prieten pe Domnul, ca să stai de-a dreapta Lui, cînd va veni cu slavă și vei auzi glasul cel fericit : Intră slugă întru bucuria Domnului tău. Căreia mă învrednicește pe mine cel rătăcit, Mîntuitorule, pentru mare mila Ta.

Cealaltă rînduială, după obicei. Ceasurile cu obișnuitele Catisme și citirea Evangheliei.

LA CEASUL AL ȘASELEA

Troparul Proorociei, glasul 1 :

Iartă-ne de prisosit, Mîntuitorule, nouă, celor ce am greșit fără de măsură, și ne învrednicește să ne închinăm sfintei Învierii Tale fără osîndă ; pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Tale, Unule, mult-Milostive.

Slavă..., Și acum..., tot acesta

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Că la Domnul este mila și multă mîntuire la El și El va izbăvi pe Israel din toate fărădelegile lui (ps. 129,7-8).

Stih : Dintru adîncuri am strigat către Tine, Doamne ! Doamne, auzi glasul meu (ps. 129,1).

Din Proorocia lui Iezechiel, citire :

(I, 21—28)

Cînd mergeau acelea, mergeau și acestea, și cînd acelea se opreau, se opreau și acestea ; iar cînd acelea

se ridicau de la pămînt, atunci împreună cu ele se ridicau şi roţile, pentru că duh de viaţă era şi în roţi. Deasupra capetelor fiarelor se vedea un fel de boltă, întinsă sus, deasupra capetelor lor, care seamănă cu cristalul cel mai curat ; iar sub bolta aceasta erau întinse aripile fiarelor unele spre altele, şi fiecare fiară mai avea cîte două aripi, care le acopereau trupurile. Cînd mergeau fiarele, auzeam fîlfîitul aripilor lor, ca un vuiet de ape mari, ca glasul Celui Atotputernic — zgomot straşnic, ca zgomotul dintr-un lagăr ostăşesc ; iar cînd ele se opreau îşi lăsau aripile în jos. După ce fiarele se opreau şi îşi lăsau aripile în jos, zgomotul se auzea încă sub bolta ce se întindea deasupra capetelor lor. Pe bolta de deasupra capetelor fiarelor era ceva care semăna cu un tron şi la înfăţişare era ca piatra de safir; iar sus pe acest tron era ca un chip de om. Şi am mai văzut ceva, ca un metal înroşit în foc, ca nişte foc, sub care se afla acel chip de om şi care lumina împrejur ; de la coapsele acelui chip de om în sus şi de la coapsele chipului aceluia în jos se vedea un fel de foc, un fel de lumină strălucitoare care-l împresura de jur împrejur. Cum este curcubeul ce se află pe cer la vreme de ploaie, aşa era înfăţişarea acelei lumini strălucitoare, care-l înconjura. Astfel era chipul slavei Domnului.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Să nădăjduiască Israel în Domnul, de acum şi pînă în veac (ps. 130,3).

Stih : Doamne, nu s-a mindrit inima mea, nici nu s-au înălţat ochii mei (ps. 130, 1).

Şi celelalte, precum şi Ceasul al nouălea, fără de catismă. Apoi citim Evanghelia. Şi se cîntă fericirile şi : Pomeneşte-ne pe noi, Doamne... Cu metanii. Şi celelalte toate, precum s-a arătat Luni.

VECERNIA,

ce se săvîrşeşte împreună cu Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite, marţi dimineaţa

După Psalmul începător, obişnuita Catismă.

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10. Şi se cîntă aceste stihiri idiomele, glasul 1 :

În strălucirile sfinţilor Tăi, cum voi intra eu nevrednicul ? Că de voi cuteza să intru împreună în cămară, haina mă vădeşte că nu este de nuntă, şi legat mă vor scoate îngerii afară. Curăţeşte-mi, Doamne, întinăciunea sufletului meu şi mă mîntuieşte, ca un iubitor de oameni (de două ori).

Glasul al 2-lea :

De lenea sufletului meu dormitînd eu, Mire-Hristoase, n-am agonisit candelă aprinsă din virtuţi şi m-am asemănat fecioarelor celor neînţelepte, trîndăvind în vremea lucrării. Stăpîne, nu-mi închide milostivirile îndurărilor Tale, ci scuturînd somnul meu cel întunecat, scoală-mă şi mă primeşte în cămara Ta, împreună cu fecioarele cele înţelepte, unde este glasul cel curat al celor ce prăznuiesc şi cîntă neîncetat : Doamne, slavă Ţie (de două ori).

Glasul al 4-lea :

Auzind, suflete, de osînda celui ce a ascuns talantul, nu ascunde cuvîntul lui Dumnezeu, ci vesteşte minunile Lui, ca înmulţind harul să intri întru bucuria Domnului tău (de două ori).

Glasul al 6-lea :

Veniţi, credincioşilor, să lucrăm Stăpînului cu osîrdie, că împarte slugilor bogăţie ; şi fiecare din noi să înmulţim talantul harului după măsură. Unul să aducă înţelepciune

prin fapte bune; iar altul să săvîrşească slujba luminării; credinciosul să împărtăşească cuvîntul său celui ce nu ştie tainele, şi altul să-şi împartă bogăţia săracilor. Că aşa vom înmulţi împrumutul. Şi ca nişte economi credincioşi ai harului, ne vom învrednici de bucuria Stăpînului. De care învredniceşte-ne pe noi, Hristoase, Dumnezeule, ca un iubitor de oameni (de două ori).

Cînd vei veni întru slavă, Iisuse, cu puterile îngereşti, şi vei şedea pe scaunul de judecată, să nu mă desparţi pe mine, Păstorule cel bun; că ştii căile cele de-a dreapta, iar cele de-a stînga sînt strîmbe. Deci să nu mă pierzi împreună cu caprele, pe mine cel înţelenit în păcat; ci numărîndu-mă cu oile cele de-a dreapta, să mă mîntuieşti ca un iubitor de oameni.

Mire cel ce eşti mai frumos cu podoaba decît toţi oamenii, Care ne-ai chemat pe noi la ospăţul cel duhovnicesc al nunţii Tale, dezbracă-mă de chipul cel ticălos al greşealelor mele, prin împărtăşirea pătimirilor Tale, şi împodobindu-mă cu haina slavei frumuseţii Tale, fă-mă împreună-şezător luminat la masa Împărăţiei Tale, ca un milostiv.

Slavă..., Şi acum..., glasul al 7-lea:

Iată că îşi încredinţează Stăpînul talantul său ţie, suflete al meu. Primeşte darul cu frică, împrumută pe Cel ce ţi l-a dat, împarte-l la săraci şi cîştigă prieten pe Domnul, ca să stai de-a dreapta Lui, cînd va veni cu slavă şi vei auzi glasul cel fericit: Intră slugă întru bucuria Domnului tău. Căreia mă învredniceşte pe mine cel rătăcit, Mîntuitorule, pentru mare mila Ta.

Ieşire cu Evanghelia. Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Scoală-Te, Doamne, întru odihna Ta, Tu şi chivotul sfinţirii Tale (ps. 132,3).

Stih: Adu-Ţi aminte, Doamne, de David şi de toate blîndeţele lui (ps. 131,1).

De la Ieşire, citire:

(II, 5—10)

Atunci s-a pogorît fata lui Faraon la rîu să se scalde, şi slujitoarele ei o însoţiră pe malul rîului. Şi văzînd coşul în păpuriş, ea a trimis pe una din slujitoarele sale să-l aducă. Şi, deschizîndu-l, a văzut copilul: era un băiat care plîngea. Atunci i s-a făcut milă de el fetei lui Faraon şi a zis: «Acesta-i dintre copiii evreilor». Iar sora copilului a zis către fata lui Faraon: «Voieşti să mă duc să-ţi chem o doică dintre evreice, ca să alăpteze copilul?». Fata lui Faraon i-a zis: «Du-te!» Şi s-a dus copila şi a chemat pe mama pruncului. Atunci fata lui Faraon i-a zis: «Ia-mi copilul acesta şi mi-l alăptează, căci eu am să-ţi plătesc». Şi a luat femeia copilul şi l-a alăptat. După ce a crescut copilul, doica l-a dus la fata lui Faraon şi i-a fost ca fiu, şi i-a pus numele Moise, pentru că-şi zicea: «Din apă l-am scos».

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Iată acum ce este bun şi ce este frumos, decît numai a locui fraţii împreună (ps. 132,1).

Stih: Aceasta este ca mirul pe cap, care se coboară pe barbă, pe barba lui Aaron (ps. 132,2).

De la Iov, citire:

(I, 13—22)

Şi într-o zi, cînd feciorii şi fetele lui Iov mîncau şi beau vin în casa fratelui lor mai mare, sosi un vestitor la Iov şi-i spuse: «Boii erau la arătură şi asinele păşteau pe lîngă ei; atunci sabeenii au năvălit asupra lor, au pus mîna pe vite, şi pe robi i-au trecut prin ascuţişul sabiei. Şi am scăpat numai eu singur şi am venit să-ţi dau de veste!». Nu sfîrşise vorba bine, şi altul sosi şi spuse: «Focul lui Dumnezeu a căzut din cer şi a ars oile tale şi pe robii

tăi şi i-a mistuit. Şi am scăpat numai eu singur şi am venit să-ţi dau de veste!». Nu sfîrşise vorba bine şi altul sosi şi spuse: «Caldeii, împărţiţi în trei cete, au dat năvală peste cămilele tale şi le-au ridicat, şi pe robi i-au trecut prin ascuţişul sabiei. Şi am scăpat numai eu singur şi am venit să-ţi dau de veste!». Nu sfîrşise vorba bine şi altul sosi şi spuse: «Feciorii tăi şi fetele tale mîncau şi beau vin în casa fratelui lor mai mare, şi iată că un vînt puternic se stîrni dinspre pustie şi izbi în cele patru colţuri ale casei, şi casa se prăbuşi peste tineri şi ei muriră. Şi am scăpat numai eu singur şi am venit să-ţi dau de veste». Atunci Iov se sculă şi îşi sfîşie veşmîntul şi se rase pe cap şi căzînd la pămînt se închină, şi rosti: «Gol ieşit-am din pîntecele mamei mele şi gol mă voi întoarce în pămînt! Domnul a dat, Domnul a luat; fie numele Domnului binecuvîntat!». Şi în toate acestea, Iov nu păcătui şi nu săvîrşi nici un cuvînt de hulă împotriva lui Dumnezeu.

Şi îndată: Să se îndrepteze rugăciunea mea... Evanghelia de la Matei şi cealaltă rînduială a Liturghiei Darurilor mai înainte sfinţite.

PAVECERNIŢA MARE

La care se cîntă Tricîntarea, alcătuire a lui Andrei Criteanul.

Cîntarea a 3-a, glasul al 2-lea:

Irmosul:

Mintea mea cea neroditoare, arat-o aducătoare de roadă, «Dumnezeule, Lucrătorul celor bu-«ne şi Săditorul celor folositoare, «cu milostivirea Ta».

Este vremea sfîrşitului; să ne întoarcem deci, învaţă Hristos, că va veni într-o clipeală; veni-va şi nu va zăbovi, ca să judece lumea sa.

Arătînd Hristos, că fără de veste va fi venirea Lui, a grăit de stricăciunea cea negîndită, ce s-a adus pe pămînt odinioară, pe vremea lui Noe.

Cămara s-a deschis, şi împreună cu ea s-a împodobit şi dumnezeiasca nuntă; Mirele este aproape, chemîndu-ne pe noi; deci să ne pregătim.

Casa lui Simon Te-a încăput, Împărate Iisuse, pe Tine, Cel neîncăput pretutindeni, şi femeia păcătoasă Te-a uns cu mir.

Umplîndu-se femeia de mireasmă tainică, Mîntuitorule, s-a izbăvit de mirosul cel urît dintîi al multor păcate; că Tu izvorăşti mirul vieţii.

Tu Însuţi, Hristoase, fiind hrana cea cerească, viaţa celor flămînzi, ai mîncat cu oamenii, arătînd mai înainte smerenia Ta.

Ucenicul cel nemulţumitor lepădîndu-se de Tine, Hristoase, şi întorcîndu-se spre vinderea Ta, a îndemnat împotriva Ta toată adunarea gloatelor celor fără de lege.

Ţie, Fiului, împreună şi Tatălui şi Duhului celui drept, unei firi mă închin şi o laud, despărţind-o, după Feţe şi unindu-o după fiinţă.

Şi acum..., a Născătoarei:

Mieluşeaua care Te-a născut pe Tine, Păstorul şi Mielul, Iisuse Dumnezeule, pururea se roagă pentru toţi pămîntenii, cei ce cred în Tine.

SEDEALNA, glas 1:

Podobie: Ceata îngerească...

Iată s-a adunat cu duşmănie sfatul cel cu adevărat viclean, să judece spre moarte ca pe un vinovat, pe Cel ce şade sus, ca un Judecător şi Domn. Acum se adună Irod cu Pilat, împreună şi Ana şi Caiafa, să cerceteze pe Cel ce este singurul îndelung-Răbdător.

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Pe cel ce a închipuit dinainte în rug lui Moise minunea Fecioa-«rei, în muntele Sinai oarecînd, lău-«daţi-L, binecuvîntaţi-L şi preaînăl-«ţaţi-L întru toţi vecii» (de două ori).

Nu ca neştiind vremea sfîrşitului, Cel ce stăpîneşte veacurile a spus mai înainte că nu ştie ziua aceea ; ci ca să pună hotar tuturor spre umilinţă.

Cînd vei şedea, Judecătorule, despărţind ca un păstor, precum ai zis, caprele de oi, să nu ne lipseşti, Mîntuitorule, de starea aceea de-a dreapta Ta, cea dumnezeiască.

Tu eşti Paştile noastre, Cel ce Te-ai jertfit pentru toţi ca un miel şi ca o jertfă, şi iertare de greşeale ; dumnezeieştile Tale Patimi le preaînălţăm Hristoase întru toţi vecii.

Cu moara, cu ţarina şi cu casa s-a asemănat toată viaţa aceasta, o suflete al meu. Pentru aceasta dobîndeşte inimă pregătită către Dumnezeu, ca să nu laşi nimic din trup stricăciunii.

Nu numai la farisei şi la Simon ai voit a intra în casă la masă, Mîntuitorule, ci încă şi vameşii şi păcătoasele se îndestulează de milostivirea Ta.

Poftind dragostea de bani vînzătorul Iuda, deşertîndu-se mirul, a început a gîndi vinderea Stăpînului, şi venind la cei fără de lege, i-a tocmit preţul.

O, ce mîini fericite ! O, ce păr şi ce buze, ale păcătoasei pocăite ! Cu care a vărsat mirul pe picioarele Tale, Mîntuitorule, ştergîndu-le şi des sărutîndu-le.

Şezînd Tu, Cuvinte, femeia a venit la Tine, şi plîngînd la picioarele Tale, Mîntuitorule, a deşertat alabastrul cu mir pe capul Tău, Cel ce Însuţi eşti mirul cel fără de moarte.

A Treimii :

Binecuvîntăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Împreună cu Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, pe Sfînta Treime întru o Dumnezeire, o slăvim grăind : Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti în veci.

Şi acum..., a Născătoarei :

Pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Tale, Mîntuitorule, şi ale Apostolilor Tăi, trimite nouă milele Tale din destul, şi dă pacea Ta poporului Tău.

Irmosul :

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Pe Cel ce a închipuit dinainte...

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Pe ceea ce a zămislit în pîntece după trup, mai presus de fire, «pe Cuvîntul Care a strălucit din «Tatăl fără de ani, pe singura Născă-«toare de Dumnezeu, cu credinţă să «o mărim» (de două ori).

Vremea este a lucrului, scopul mîntuirea. Deci, luîndu-ţi talantul, suflete al meu, adică chipul cel dintîi, cumpără-ţi viaţa cea veşnică.

Împodobindu-ne sufletele ca nişte făclii luminoase, să intrăm împreună cu Mirele, care merge la nunta cea nestricăcioasă, mai înainte pînă ce nu se închide uşa.

Vrînd să arăţi tuturor, Iisuse, umilinţa Ta cea mai presus de fire, Te-ai ospătat cinînd în casa lui Simon, Cel ce eşti hrana celor flămînzi.

Pîinea cea făcătoare de viaţă fiind, Iisuse, ai mîncat la Simon fariseul. ca păcătoasa să dobîndească harul

Tău cel fără de preț, prin vărsarea mirului.

Mîinile îmi sînt întinate, buzele îmi sînt de desfrînată, viața necurată, iar mădularele stricate; dar lasă și mă iartă, strigat-a păcătoasa către Hristos.

Venind femeia la picioarele Tale, Mîntuitorule, a turnat mirul, umplînd locul de bună mireasmă, și umplîndu-se și de mirul iertării faptelor celor rele.

De miresme sînt bogată, iar de virtuți sînt săracă; cele ce am Îți aduc Ție; dă-mi și Tu cele ce ai; dar lasă-mi și mă iartă, strigat-a păcătoasa către Hristos.

La mine este mir stricăcios, iar la Tine este mirul vieții, că mir este numele Tău, care se varsă spre cei vrednici; dar lasă-mi și mă iartă, strigat-a păcătoasa către Hristos.

Slavă..., a Treimii:

Fără de început ești, Părinte, nezidit ești, Fiule, de un scaun ești, Duhule; Unul întreit după fire și întreit după fețe, un Dumnezeu adevărat.

Și acum..., a Născătoarei:

Născătoare de Dumnezeu, nădejdea celor ce te cinstesc pururea, nu înceta rugînd pe Cel ce S-a născut din tine, să mă izbăvesc din primejdii și din toate încercările.

Și iarăși Irmosul: Pe ceea ce a zămislit... Și o metanie pînă la pămînt. Apoi: Sfinte Dumnezeule... Și după Tatăl nostru... Condacul zilei și: Doamne al Puterilor fii cu noi... Și cealaltă rînduială, după obicei.

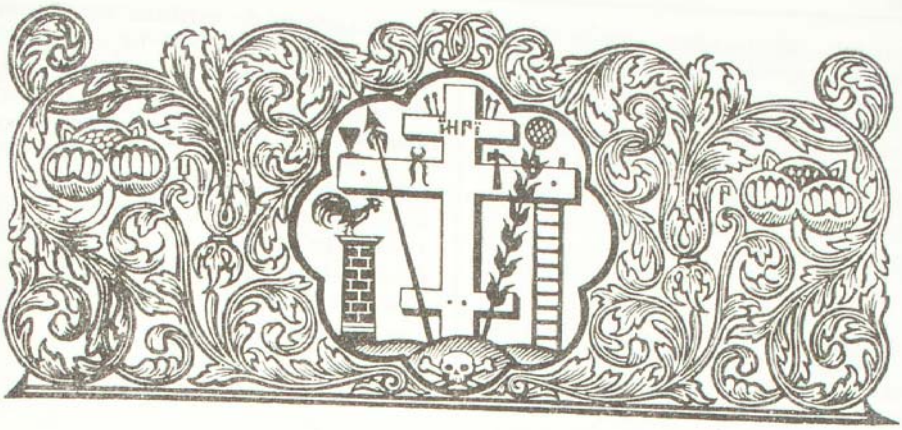

ÎN SFÎNTA ȘI MAREA ZI MIERCURI

(Denia de Marți seara)

LA UTRENIE

După cei șase Psalmi, Aliluia, pe glasul al 8-lea și troparul : Iată Mirele vine în miezul nopții... (de trei ori). Caută-l Luni, la Utrenie. Apoi obișnuitele Catisme.

După întîia Catismă, Sedealna, glasul al 3-lea :

Podobie : De frumusețea fecioriei tale...

Păcătoasa a venit la Tine, vărsînd mir cu lacrimi pe picioarele Tale, Iubitorule de oameni, și s-a vindecat cu porunca Ta de mirosul greu al răutăților ; iar ucenicul cel nemulțumitor, suflînd împotriva harului Tău, l-a lepădat pe el și s-a amestecat cu noroiul, vînzîndu-Te pentru dragostea banilor. Slavă Hristoase, milostivirii Tale.

Slavă... Și acum..., tot aceasta.

După a doua Catismă, Sedealna, glasul al 4-lea :

Podobie : Degrab ne întîmpină...

Iuda cel înșelător poftind iubirea de argint, a gîndit cu vicleșug să Te vîndă, Doamne, pe Tine comoara vieții. Pentru aceasta și îmbătîndu-se, a alergat la iudei și a zis călcătorilor de lege : Ce vreți să-mi dați, și eu Îl voi da pe El vouă, ca să-L răstigniți ?

Slavă..., Și acum..., tot aceasta.

După a treia Catismă, Sedealna, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul tău...

Păcătoasa ștergînd cu căldură preacuratele Tale picioare, cu părul capului ei, și din adînc suspinînd, a grăit cu plîngere : Îndurate, nu mă lepăda, nici nu mă urî Dumnezeul meu, ci mă primește pe mine, ceea ce mă pocăiesc, și mă mîntuiește, ca un iubitor de oameni.

Slavă... Și acum..., tot aceasta.

Și citește din tîlcul Evangheliei Sfîntului Matei.

Apoi Evanghelia de la Ioan : În vremea aceea, poporul care fusese cu Iisus în Betania, mărturisea că El a strigat din

mormînt... **Sfîrșitul :** Deci ceea ce grăiesc Eu, grăiesc cum Mi-a zis Tatăl. Psalm. 50.

TRICINTAREA

Alcătuire a lui Cosma.

Irmosul de două ori și troparele pe 12; apoi iarăși Irmosul, în amîndouă stranele împreună.

Cîntarea a 3-a, glasul al 2-lea :

Irmosul :

Pe piatra credinței întărindu-mă, lărgit-ai gura mea asupra vrăj-«mașilor mei ; că s-a veselit duhul «meu a cînta : Nu este sfînt ca Dum-«nezeul nostru, și nu este drept afa-«ră de tine, Doamne».

În deșert și cu minte înrăutățită se adună adunarea celor fără de lege, ca să Te dovedească vrednic de pierzare, pe Tine, Hristoase Mîntuitorule ; Căruia cîntăm : Tu ești Dumnezeul nostru, și nu este sfînt afară de Tine, Doamne.

Sfatul cel cumplit al celor fără de lege, fiind cu suflet împotrivitor lui Dumnezeu, se sfătuiește să ucidă ca pe un netrebnic pe Hristos cel drept; Căruia cîntăm : Tu ești Dumnezeul nostru, și nu este sfînt afară de Tine, Doamne.

Și îndată ectenia mică.

CONDAC, glasul al 4-lea :

Podobie : Cel ce Te-ai înălțat pe cruce...

Mai mult decît desfrînata făcînd fărădelege, ploi de lacrimi nicicum nu Ți-am adus, Bunule ; dar cu tăcere rugîndu-mă, cad către Tine, sărutînd cu dragoste preacuratele Tale picioare. Ca să-mi dai iertare de greșeale ca un Stăpîn, mie celui ce grăiesc : Mîntuitorule, de întinăciunea faptelor mele curățește-mă.

ICOS

Femeia care era mai înainte desfrînată, degrab s-a arătat înțeleaptă, urînd lucrurile păcatului celui rușinos și plăcerile trupului ; aducîndu-și aminte de rușinea cea mare și de osînda pedepsei, pe care o vor răbda desfrînatele și risipitorii, dintre care cel dintîi fiind eu, mă îngrozesc ; dar petrec în obiceiul cel rău, eu nebunul. Iar femeia cea desfrînată temîndu-se și sîrguindu-se, a venit degrabă grăind către Izbăvitorul : Iubitorule de oameni și îndurate, izbăvește-mă de întinăciunea faptelor mele.

SINAXAR

ÎN SFÎNTA ȘI MAREA MIERCURI

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În Sfînta și Marea Miercuri dumnezeiești Părinți au hotărît să se facă pomenire de femeia cea păcătoasă, care a uns cu mir pe Domnul, pentru că lucrul acesta s-a întîmplat puțin înainte de mîntuitoarea patimă.

Stihuri :

Femeia ce-a turnat mir pe-al lui Hristos trup,
Smirna și aloea a preînchipuit.

Cînd Iisus S-a suit în Ierusalim și era în casa lui Simon leprosul, o femeie păcătoasă, s-a apropiat de El și a turnat pe capul Lui acel mir de mare preț. Pomenirea ei s-a pus în această zi, pentru ca, după cuvîntul Mîntuitorului, să se predice pretutindenea și tuturor fapta ei cea plină de foarte multă căldură. Ce-a îndemnat-o, oare, la asta ? Dragostea pe care ea a văzut că o are Hristos pentru toți, prietenia Lui cu toți oamenii și mai cu seamă faptul de acum, cînd L-a văzut că intră în casa unui lepros, pe care legea îl socotea necurat și poruncea să fie îndepărtat dintre oameni. Se gîndea deci femeia că-i va vindeca și boala ei, după cum a vindecat-o pe a aceluia. Și într-adevăr, pe cînd ședea la masă, I-a turnat pe capul Lui mir în valoare cam de trei sute de dinari. Ucenicii, dar mai ales Iuda, au certat-o. Hristos însă i-a luat apărarea ca să nu îndepărteze gîndul ei cel bun. În urmă Hristos face pomenire de îngroparea Sa spre a întoarce pe Iuda de la vînzare și a învrednicit pe femeie de marea cinste de a se propovădui pretutindeni, în toată lumea, fapta ei bună.

Trebuie să se știe că femeia aceasta pare că este una și aceeași la toți Evangheliștii, dar nu este așa.

După cum spune Dumnezeiescul Hrisostom, la cei dintîi trei Evangheliști este

vorba de una şi aceeaşi femeie, numită îndeobşte femeia cea păcătoasă. La Evanghelisul Ioan însă nu e vorba de această femeie, ci de altă femeie, care are o viaţă curată, Maria, sora lui Lazăr, pe care n-ar fi iubit-o Hristos de-ar fi fost o păcătoasă. Maria, spre deosebire de celelalte, cu şase zile înainte de Paşti, pe cînd Domnul şedea la masă în casa ei din Betania, a întrebuinţat mir şi l-a turnat pe frumoasele Lui picioare şi I le-a şters cu părul capului ei, arătînd faţă de Hristos un respect nespus de mare, oferindu-i mirul ca lui Dumnezeu. Ea ştia bine că la jertfe se aducea untdelemn lui Dumnezeu, preoţii se sfinţeau cu mir, iar Iacov altădată a uns cu untdelemn stîlpul înălţat lui Dumnezeu. I-a adus lui acest mir şi l-a dăruit Învăţătorului ca lui Dumnezeu, pentru că l-a sculat din morţi pe fratele ei. Din pricina asta nici Domnul nu-i făgăduieşte vreo răsplată. Într-adevăr, cu acest prilej numai Iuda murmură, din pricina iubirii sale de argint.

Cealaltă femeie, adică cea păcătoasă, după cum au istorisit Sfinţii Evanghelişti Matei şi Marcu, a turnat acel mir de preţ pe capul lui Iisus, cu două zile înainte de Paşti, pe cînd Iisus era tot în Ierusalim şi tot pe cînd stătea la masă, dar în casa lui Simon leprosul. Pe această femeie păcătoasă şi ucenicii s-au supărat, pentru că se gîndeau bine la dorinţa lui Hristos de a face milostenie. Mai mult: acestei femei păcătoase i s-a dat şi răsplata de a se duce vestea despre fapta ei bună în toată lumea.

Prin urmare unii spun că este vorba de una şi aceeaşi femeie, pe cînd învăţătorul cel cu rostul de aur spune că este vorba de două femei.

Sînt însă unii care spun că e vorba de trei femei: două cele amintite mai sus, care I-au turnat mir nu cu mult înainte de Patima Domnului, iar o a treia cu mult înainte de acestea, dar mai bine spus prima care a turnat mir pe Hristos, aproape pe la mijlocul predicării evanghelice; ea era şi desfrînată şi păcătoasă. Aceasta a venit în casa fariseului Simon, şi nu a lui Simon-leprosul; i-a turnat numai mir pe picioarele lui Hristos; de fapta ei s-a scandalizat numai fariseul; şi în sfîrşit ei îi dăruieşte Mîntuitorul iertarea păcatelor. Despre această păcătoasă povesteşte numai dumnezeiescul Luca pe la mijlocul Evangheliei sale, după cum s-a spus mai sus. Căci după ce istoriseşte fapta acestei femei păcătoase, adaugă îndată aceste cuvinte: «După aceasta Iisus a mers prin oraşe şi sate, binevestind şi propovăduind Împărăţia lui Dumnezeu». Din aceste cuvinte se vede că fapta acestei femei păcătoase nu s-a întîmplat în timpul patimilor. Prin urmare şi din pricina timpului, şi din pricina celor ce L-au prîmit pe Hristos, şi din pricina persoanelor şi din pricina caselor, dar încă şi din pricina chipului în care a turnat mirul, urmează că au fost trei femei: două păcătoase, iar a treia, sora lui Lazăr, Maria, care strălucea printr-o viaţă curată. În privinţa caselor: una este casa fariseului Simon, alta casa lui Simon leprosul în Betania, şi alta iarăşi casa surorilor lui Lazăr, Maria şi Marta, tot în Betania. Din acestea rezultă iarăşi că Hristos a luat parte la două ospeţe în Betania: unul cu şase zile înainte de Paşti, în casa lui Lazăr, cînd a mîncat împreună cu El şi Lazăr, după cum istoriseşte Fiul tunetului, grăind aşa: «Cu şase zile înainte de Paşti, a venit Iisus în Betania, unde era Lazăr, cel ce murise şi pe care Hristos l-a înviat din morţi. Şi I-au făcut Lui acolo cină şi Marta slujea, iar Lazăr era unul din cei ce şedeau cu El la masă. Iar Maria, luînd o litră de nard curat de mare preţ, a uns picioarele lui Iisus, şi I-a şters picioarele Lui cu părul capului ei». Cealaltă cină I s-a făcut Lui cu două zile înainte de Paşti, pe cînd Hristos era tot în Betania, în casa lui Simon leprosul; atunci s-a apropiat de El femeia păcătoasă şi a turnat mirul cel de mare preţ. Că aceasta s-a petrecut cu două zile înainte de Paşti, o arată Sfîntul Evanghelist Matei cînd scrie că Hristos a spus ucenicilor: «Ştiţi că după două zile sînt Paştile». Iar mai jos puţin, Sfîntul Evanghelist Matei adaugă: «Şi fiind Iisus în Betania în casa lui Simon leprosul s-a apropiat de el o femeie păcătoasă, avînd un alabastru cu mir de mare preţ şi l-a turnat pe capul Lui pe cînd şedea la masă». Tot aşa spune şi Marcu: «Şi după două zile erau Paştile şi Azimile; şi pe cînd era în Betania în casa lui Simon leprosul şi şedea la masă, a venit o femeie» şi celelalte.

Sînt şi unii care susţin că femeia care a uns cu mir pe Domnul, despre care vorbesc cei patru Evanghelişti, este una şi aceeaşi. Ei socotesc că Simon fariseul şi Simon leprosul este una şi aceeaşi persoană şi fac din el şi tatăl lui Lazăr şi al surorilor sale, Maria şi Marta. Mai susţin că este una şi aceeaşi cină; apoi că este una şi aceeaşi casă, cea din Betania a lui Simon, care a pregătit foişorul cel aşternut, unde a avut loc cina cea de taină.

Părerea acestora însă nu este dreaptă. I s-au dat lui Hristos două mese în Betania, în afară de Ierusalim; una cu şase zile, iar alta cu două zile înainte de Paştile evreilor, după cum s-a spus. Atunci şi femeile au adus lui Hristos mir şi l-au turnat pe El în chipuri diferite. Cina cea de taină şi foişorul cel aşternut a fost pregătit în Ierusalim şi cu o zi înainte de Paştile evreilor şi de pătimirea lui Hristos. Unii spun că au pregătit cina în casa unui om necunoscut; alţii că au pregătit-o în Sfîntul Sion, în casa ucenicului Ioan cel care s-a rezemat pe pieptul lui Iisus. Aici, în adevăr, au fost ascunşi ucenicii de frica iudeilor, aici, după înviere, a pus Toma degetul în coasta lui Hristos, aici a avut loc Pogorîrea Sîntului Duh în ziua Cincizecimii, şi încă alte fapte nespuse şi tainice.

Mi se pare însă, şi este adevărat, că este mai exactă susţinerea lui Hrisostom, că două sînt femeile care au turnat mir pe Hristos. Una despre care vorbesc cei trei Evanghelişti, o femeie desfrînată şi păcătoasă; ea a turnat mir pe capul lui Iisus. Alta, cea din Evanghelia după Ioan, Maria, sora lui Lazăr; ea a adus mir şi I-a turnat numai pe dumnezeieştile picioare ale lui Hristos. Altele sînt cinele din Betania şi alta este cina cea de taină. Şi se vede asta din aceea că după ce se povesteşte fapta femeii păcătoase, Mîntuitorul trimite pe ucenici în Ierusalim ca să pregătească Paştile: «Mergeţi, le-a spus El, în cetate la cutare şi spuneţi-i: Învăţătorul zice: La tine vreau să fac Paştile cu ucenicii». Şi iarăşi: «Şi vă va întîmpina un om cu un ulcior cu apă... şi el vă va arăta un foişor mare aşternut. Acolo pregătiţi-l. Iar ei plecînd... au aflat precum le zisese şi au pregătit Paştile» adică Paştile evreilor, care băteau la uşă. Şi Mîntuitorul a venit şi l-a făcut împreună cu ucenicii Lui, după cum zice dumnezeiescul Hrisostom. Apoi după ce s-a făcut Cina cea de taină şi după ce între timp a spălat picioarele ucenicilor, s-a aşezat din nou la masă şi ne-a predat pe aceeaşi masă Paştile nostru, după cum spune Ioan Gură de Aur. Dumnezeiescul Ioan împreună cu Marcu, dumnezeieştii Evanghelişti, au arătat şi cum era mirul. L-au numit «curat şi de mare preţ». Prin «curat» este obiceiul să se arate ceea ce este nefalsificat şi neamestecat. Poate că acest cuvînt era numele celui mai bun mir, care curge întîi. Marcu adaugă că femeia în grabă a spart vasul, care era strîmt la gură; un astfel de vas se numeşte alabastru. Acest vas, spune Sfîntul Epifaniu, este de sticlă şi e făcut fără toartă; un astfel de vas se numeşte amforă. Mirul acela era făcut din multe materii: flori de smirnă, scorţişoară bine mirositoare, stînjenei, trestie aromată şi untdelemn.

Dar Tu Hristoase Dumnezeule, Care ai fost uns cu mir duhovnicesc, slobozeşte-ne de patimile ce vin asupra noastră şi miluieşte-ne pe noi ca un singur bun şi de oameni iubitor, Amin.

Cîntarea a 8-a:

Irmosul:

Cuvîntul tiranului pentru că biruia, de şapte ori cuptorul a «fost ars oarecînd; în care tinerii «nu s-au ars, porunca regelui căl- «cînd. Ci au cîntat: Toate lucrurile «Domnului pe Domnul lăudaţi-L, «şi-L preaînălţaţi în toţi vecii».

Turnînd femeia mir scump pe domnescul Tău creştet cel dumnezeiesc şi înfricoşător, Hristoase, a cuprins tălpile Tale cele neîntinate cu mîini întinate şi a grăit: Toate lucrurile Domnului pe Domnul lăudaţi-L, şi-L preaînălţaţi în toţi vecii.

Cu lacrimi a spălat picioarele Ziditorului cea vinovată în păcate, şi le-a şters cu părul său; pentru aceea nu a pierdut izbăvirea faptelor ei de viaţă, ci a grăit: Toate lucrurile Domnului pe Domnul lăudaţi-L, şi-L preaînălţaţi în toţi vecii.

Săvîrşitu-s-a izbăvirea celei recunoscătoare prin mîntuitoarele milostiviri şi din izvorul lacrimilor, cu care spălîndu-se prin mărturisire nu s-a ruşinat, ci a grăit: Toate lucrurile Domnului pe Domnul lăudaţi-L, şi-L preaînălţaţi în toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul întru toţi vecii.

Cuvîntul tiranului...

Ceea ce eşti mai cinstită... nu se cîntă.

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Cu suflete curate şi cu buze neîntinate, veniţi să mărim pe «cea nepătată şi preacurată Maica «lui Emanuel, prin ea aducînd ru«găciuni Celui ce S-a născut din«trî-însa; milostiveşte-Te spre sufle«tele noastre, Hristoase Dumnezeu«le, şi ne mîntuieşte pe noi».

Arătîndu-se nemulţumitor, viclean şi pizmaş, Iuda cel rău a vîndut harul cel vrednic de Dumnezeu, prin care s-a dezlegat datoria păcatelor, precupeţind harul cel iubitor de Dumnezeu. Milostiveşte-Te spre sufletele noastre, Hristoase Dumnezeule, şi ne miluieşte pe noi.

Iuda, lepădîndu-se de prietenia lui Hristos pentru aur, mergînd a zis mai-marilor celor fără de lege: Ce-mi veţi da mie, şi eu voi da vouă precum voiţi pe Hristos, pe Care Îl căutaţi ? Milostiveşte-Te spre sufletele noastre, Hristoase Dumnezeule, şi ne mîntuieşte.

O, iubirea ta de arginţi cea orbitoare, neîmpăcatule, din care ai luat uitare de cele ce ai învăţat! Că nici toată lumea nu este de un preţ cu sufletul, şi din deznădejde te-ai sugrumat, însuţi spînzurîndu-te, vînzătorule. Milostiveşte-Te spre sufletele noastre, Hristoase, Dumnezeule, şi ne mîntuieşte.

Şi iarăşi irmosul : Cu suflete curate...

Luminînda

Cămara Ta, Mîntuitorul meu, o văd împodobită, şi îmbrăcăminte nu am, ca să intru într-însa. Luminează-mi haina sufletului meu, Dătătorule de lumină, şi mă mîntuieşte (de trei ori).

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 4, glas 1, însuşi glasul :

Pe Tine, Fiul Fecioarei, cunoscîndu-Te păcătoasa că eşti Dumnezeu, a zis cu plîngere, rugîndu-se, ca una ce făcuse lucruri vrednice de lacrimi : Dezleagă-mi datoria, precum mi-am dezlegat şi eu părul ; iubeşte-mă pe mine ceea ce Te iubesc, care după dreptate eram urîtă, şi Te voi propovădui alături de vameşi, Făcătorule de bine, Iubitorule de oameni.

Mirul cel de mult preţ, l-a amestecat păcătoasa cu lacrimi, şi l-a turnat peste preacuratele Tale picioare, sărutîndu-le. Precum pe aceea îndată ai îndreptat-o, dăruieşte-ne şi nouă iertare, Cel ce ai pătimit pentru noi şi ne mîntuieşte.

Cînd păcătoasa aducea mirul, atunci s-a înţeles ucenicul cu cei fără de lege. Aceea se bucura turnînd mirul cel de mult preţ, iar el se grăbea să vîndă pe Cel fără de preţ ; aceea a cunoscut pe Stăpînul, iar acesta se despărţea de Stăpînul ; aceea se mîntuia, iar Iuda se făcea rob vrăjmaşului. Rea este lenevirea, mare este pocăinţa, pe care dăruieşte-o mie, Mîntuitorule, Cel ce ai pătimit pentru noi, şi ne mîntuieşte pe noi.

Vai de ticăloşia lui Iuda ! Văzut-a pe păcătoasa sărutînd tălpile Mîntuitorului, şi a gîndit cu vicleşug la sărutarea vînzării. Aceea şi-a dezlegat părul, iar acesta s-a legat cu mînia, aducînd în loc de mir răutatea cea urît-mirositoare ; că pizma nu ştie să cinstească lucrul cel de folos. Vai de ticăloşia lui Iuda, de care izbăveşte, Dumnezeule, sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 2-lea :

Păcătoasa a alergat la mir, să cumpere mir de mult preţ, să ungă pe Făcătorul de bine şi a strigat către vînzătorul de mir : Dă-mi mir, ca să ung şi eu pe Cel ce a şters toate păcatele mele !

Şi acum..., glasul al 6-lea :

Cea cufundată în păcate, Te-a aflat pe Tine liman de mîntuire, şi

îndată, turnîndu-Ţi mirul cu lacrimi, a grăit: Iată, Cel ce aduce pocăinţa păcătoşilor! Ci mă mîntuieşte, Stăpîne, din valul păcatului, pentru mare mila Ta.

LA STIHOAVNĂ

Aceste stihiri, glasul al 6-lea:

Astăzi a venit Hristos în casa fariseului, şi apropiindu-se o femeie păcătoasă, s-a aruncat la picioarele Lui, grăind: Vezi pe cea cufundată în păcate, pe cea deznădăjduită pentru fapte, pe cea nelepădată de către bunătatea Ta; ci-mi dă, Doamne, iertare de cele rele, şi mă mîntuieşte.

Stih: Umplutu-ne-am dimineaţa de mila Ta, Doamne... (vezi p. 119).

Întins-a păcătoasa părul său Ţie, Stăpînului, întins-a şi Iuda mîinile sale la cei fără de lege. Aceea ca să ia iertare, iar acesta ca să ia arginţi. Pentru aceasta grăim către Tine, Celui ce ai fost fost vîndut şi ne-ai mîntuit pe noi: Doamne, slavă Ţie.

Stih: Şi să fie lumina Domnului Dumnezeului nostru peste noi... (vezi p. 119).

Venit-a la Tine femeia cea necurată şi întinată, vărsînd lacrimi pe picioarele Tale, Mîntuitorule, dinainte vestind Patima Ta. Cum mă voi uita la Tine, Stăpîne? Că Tu ai venit să mîntuieşti pe păcătoasă. Ridică-mă din adînc pe mine cea moartă, Cel ce ai ridicat pe Lazăr din mormînt, fiind mort de patru zile. Primeşte-mă pe mine ticăloasa, Doamne, şi mă mîntuieşte.

Stih: Lăuda-Te-voi pe Tine cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale.

Cea defăimată pentru viaţă şi recunoscută pentru întoarcere, purtînd miresme, s-a apropiat de Tine, grăind: Să nu mă lepezi pe mine păcătoasa, Cel ce Te-ai născut din Fecioară; să nu treci cu vederea lacrimile mele, Cel ce eşti bucuria îngerilor; ci mă primeşte pe mine, cea care mă pocăiesc, pe care nu m-ai lepădat cînd păcătuiam, Doamne, pentru mare mila Ta.

Slavă... Şi acum...

Idiomela, glasul al 8-lea, alcătuire a Casianei călugăriţa:

Doamne, femeia ceea ce căzuse în păcate multe, simţind Dumnezeirea Ta, luînd rînduială de mironosiţă, şi tînguindu-se a adus Ţie mir mai înainte de îngropare, zicînd: Vai mie! Că noapte îmi este mie înfierbîntarea desfrîului, şi întunecată şi fără de lună pofta păcatului. Primeşte izvoarele lacrimilor mele, Cel ce scoţi cu norii apă din mare; pleacă-Te spre suspinurile inimii mele, Cel ce ai plecat cerurile cu nespusa plecăciune. Ca să sărut preacuratele Tale picioare şi să le şterg pe ele iarăşi cu părul capului meu. Al căror sunet auzindu-l cu urechile Eva în rai în amiazăzi, de frică s-a ascuns. Cine va cerceta mulţimea păcatelor mele şi adîncurile judecăţilor Tale, Mîntuitorule de suflete, Izbăvitorul meu? Să nu mă treci cu vederea pe mine, roaba Ta, Cel ce ai nemăsurată milă.

Apoi: Bine este a ne mărturisi Domnului... Sfinte Dumnezeule... cu metanii. Şi Ceasul întîi, fără de catismă, făcîndu-se şi metanii după rînduiala lor. Litie şi Apolis. Şi celelalte, precum s-a arătat în Luna cea mare.

LA CEASUL AL ŞASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 8-lea:

Astăzi s-a adunat adunarea cea vicleană, şi a gîndit asupra Ta cele deşarte; astăzi Iuda pentru tocmeala ce a făcut, şi-a arvunit luişi spînzurare; iar Caiafa şi nevrînd a mărturisit că unul pentru toţi ai luat patimă de bunăvoie, Mîntuitorul nostru, Hristoase Dumnezeule, slavă Ţie.

Slavă...., Şi acum...., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea.

Te va binecuvînta Domnul din Sion, Cel ce a făcut cerul şi pămîntul (ps. 133,3).

Stih : Iată acum binecuvîntaţi pe Domnul, toate slugile Domnului (ps. 133,1).

Din Proorocia lui Iezechiel, citire :

(II, 3—III, 3)

Am auzit glasul Unuia, care mi-a zis : «Fiul omului, am să te trimit la fiii lui Israel, la aceşti oameni neascultători, care s-au răzvrătit împotriva Mea ; ei, ca şi părinţii lor, păcătuiesc înaintea Mea pînă în ziua de astăzi. Aceşti fii sînt neruşinaţi şi cu inima împietrită ; la ei te trimit Eu, ca să le zici : Aşa grăieşte Domnul! Ori te-or asculta, ori nu te-or asculta - căci sînt un neam, îndărătnic - să ştie însă că este între ei un proorocDar tu, fiul omului, să nu te temi de ei şi de vorbele lor să nu te sperii, deşi ei vor fi pentru tine spini şi ciulini, şi ai să trăieşti între ei, ca între scorpii ; să nu te temi de vorbele lor şi de faţa lor să nu te sperii, deşi sînt un neam îndărătnic, ci să le spui cuvintele Mele, ori te-or asculta, ori nu te-or asculta, căci sînt un neam de răzvrătiţi. Tu însă, fiul omului, ascultă ce voiesc să-ţi spun! Nu fii îndărătnic, ca acest neam de răzvrătiţi ! Deschide-ţi gura şi mănîncă ceea ce am să-ţi dau!». Şi privind eu, am văzut o mînă întinsă spre mine şi în ea o hîrtie strînsă sul ; şi a desfăşurat-o înaintea mea, şi am văzut că era scrisă şi pe o parte şi pe alta : plîngere, tînguire şi jale era scris în ea. Apoi mi-a zis : «Fiul omului, mănîncă ceea ce ai dinainte, mănîncă această hîrtie şi mergi de grăieşte casei lui Israel !». Atunci eu mi-am deschis gura şi Acela mi-a dat să mănînc hîrtia aceea, şi mi-a zis : «Fiul omului, hrăneşte-ţi pîntecele şi-ţi satură lăuntrul tău cu această hîrtie, pe care ţi-o dau Eu!». Şi eu am mîncat-o şi era în gura mea dulce ca mierea.

PROCHIMEN, glasul al 2-lea.

Cei ce vă temeţi de Domnul, binecuvîntaţi pe Domnul (ps. 134,20).

Stih : Lăudaţi numele Domnului, lăudaţi slugi pe Domnul (ps. 134,1).

Şi citirea Evangheliei, după rînduială.

VECERNIA

ce se săvîrşeşte împreună cu Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite, miercuri dimineaţa.

După Psalmul începător, obişnuita Catismă : Către Domnul, cînd m-am necăjit, am strigat... fără metanii.

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10. Şi se cîntă aceste stihiri idiomele, glasul 1 :

Pe Tine, Fiul Fecioarei, cunoscîndu-Te păcătoasa că eşti Dumnezeu, a zis cu plîngere rugîndu-se, ca una ce făcuse lucruri vrednice de lacrimi : Dezleagă-mi datoria, precum mi-am dezlegat şi eu părul ; iubeşte-mă pe mine, ceea ce Te iubesc, care după dreptate eram urîtă, şi Te voi propovădui alături de vameşi, Făcătorule de bine, Iubitorule de oameni.

Mirul cel de mult preţ l-a amestecat păcătoasa cu lacrimi, şi l-a turnat peste preacuratele Tale picioare, sărutîndu-le. Precum pe aceea îndată ai îndreptat-o, dăruieşte-ne şi nouă iertare, Cel ce ai pătimit pentru noi, şi ne mîntuieşte.

Cînd păcătoasa aducea mirul, atunci s-a înţeles ucenicul cu cei fără de lege. Aceea se bucura turnînd mirul cel de mult preţ, iar el se grăbea să vîndă pe Cel fără de preţ ; aceea a cunoscut pe Stăpînul, iar acesta se despărţea de Stăpînul ; aceea se mîntuia, iar Iuda se făcea rob al vrăjmaşului. Rea este lenevirea, ma-

re este pocăinţa, pe care dăruieşte-o mie, Mîntuitorule, Cel ce ai pătimit pentru noi, şi ne mîntuieşte pe noi.

Vai de ticăloşia lui Iuda! Văzut-a pe păcătoasa sărutînd tălpile Mîntuitorului, şi a gîndit cu vicleşug la sărutarea vînzării. Aceea şi-a dezlegat părul, iar acesta s-a legat cu mînia, aducînd în loc de mir răutatea cea urît-mirositoare; că pizma nu ştie să cinstească lucrul cel de folos. Vai de ticăloşia lui Iuda, de care fereşte, Dumnezeule, sufletele noastre.

Glasul al 2-lea:

Păcătoasa a alergat să cumpere mir de mult preţ, să ungă pe Făcătorul de bine şi a grăit către vînzătorul de mir: Dă-mi mir, ca să ung şi eu pe Cel ce a şters toate păcatele mele.

Glasul al 6-lea:

Cea cufundată în păcate Te-a aflat pe Tine liman de mîntuire, şi îndată, turnîndu-Ţi mirul cu lacrimi, a grăit: Iată, Cel ce aduce pocăinţa păcătoşilor! Ci mă izbăveşte, Stăpîne, din valul păcatului, pentru mare mila Ta.

Astăzi a venit Hristos în casa fariseului, şi apropiindu-se o femeie păcătoasă, s-a aruncat la picioarele Lui, grăind: Vezi pe cea cufundată în păcate, pe cea deznădăjduită pentru fapte, pe cea nelepădată de către bunătatea Ta; şi-mi dă, Doamne, iertare de cele rele şi mă mîntuieşte.

Întins-a păcătoasa părul său Ţie, Stăpînului, întins-a şi Iuda mîinile sale la cei fără de lege. Aceea ca să ia iertare, iar acesta ca să ia arginţi. Pentru aceasta grăim către Tine, Celui ce ai fost vîndut şi ne-ai mîntuit pe noi: Doamne, slavă Ţie.

Venit-a la Tine femeia cea necurată şi întinată, vărsînd lacrimi pe picioarele Tale, Mîntuitorule, dinainte vestind patima Ta. Cum mă voi uita la Tine, Stăpîne? Că Tu ai venit să mîntuieşti pe păcătoasă. Ridică-mă din adînc pe mine cea moartă, Cel ce ai ridicat pe Lazăr din mormînt, fiind mort de patru zile. Primeşte-mă pe mine ticăloasa, Doamne, şi mă mîntuieşte.

Cea defăimată pentru viaţă şi recunoscută pentru întoarcere, purtînd miresme, s-a apropiat de Tine, grăind: Să nu mă lepezi pe mine păcătoasa, Cel ce Te-ai născut din Fecioară; să nu treci cu vederea lacrimile mele, Cel ce eşti bucuria îngerilor; ci mă primeşte pe mine, cea care mă pocăiesc, pe care nu m-ai lepădat cînd păcătuiam, Doamne, pentru mare mila Ta.

Slavă... Şi acum..., glasul al 8-lea, alcătuire a Casianei călugăriţa:

Doamne, femeia ceea ce căzuse în păcate multe, simţind Dumnezeirea Ta, luînd rînduială de mironosiţă, şi tînguindu-se a adus Ţie mir mai înainte de îngropare, zicînd! Vai mie! Că noapte îmi este mie înfierbîntarea desfrîului şi întunecată şi fără de lună pofta păcatului. Primeşte izvoarele lacrimilor mele, Cel ce scoţi cu norii apa din mare; pleacă-Te spre suspinurile inimii mele, Cel ce ai plecat cerurile cu nespusa plecăciune. Ca să sărut preacuratele Tale picioare şi să le şterg pe ele iarăşi cu părul capului meu. Al căror sunet auzindu-l cu urechile Eva în rai în amiazăzi, de frică s-a ascuns. Cine va cerceta mulţimea păcatelor mele şi adîncurile judecăţilor Tale, Mîntuitorule de suflete, Izbăvitorul meu? Să nu mă treci cu vederea pe mine, roaba Ta, Cel ce ai nemăsurată milă.

Vohod cu Evanghelia. Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 4-lea.

Lăudaţi pe Dumnezeul cerului, că în veac este mila Lui (ps. 135,26).

Stih : Lăudați pe Dumnezeul dumnezeilor, că în veac este mila Lui (ps. 135,2).

De la Ieșire, citire :

(II, 11—22)

Iar după multă vreme, cînd Moise se făcuse mare, a ieșit la fiii lui Israel, frații săi, și a văzut muncile lor cele grele. Cu prilejul acesta a văzut el pe un egiptean că bătea pe un evreu dintre fiii lui Israel, frații săi ; și căutînd încoace și încolo și nevăzînd pe nimeni, el a ucis pe egiptean și l-a ascuns în nisip. Apoi iarăși a doua zi, a văzut doi evrei certîndu-se și a zis asupritorului : «Pentru ce bați pe aproapele tău?». Acela însă i-a răspuns : «Cine te-a pus căpetenie și judecător peste noi ? Nu cumva vrei să mă omori și pe mine, cum ai omorît ieri pe egipteanul acela?». Și s-a spăimîntat Moise și a zis : «Cu adevărat s-a vădit fapta aceasta!». Iar dacă a aflat Faraon de fapta aceasta, el a voit să ucidă pe Moise. Moise însă a fugit de la fața lui Faraon și s-a dus în țara Madian ; și sosind în țara Madian, s-a oprit la o fîntînă. Preotul din Madian însă avea șapte fete, care păsteau oile tatălui lor. Și venind acestea au scos apă și au umplut adăpătorile, ca să adape oile tatălui lor. Dar venind păstorii, le-au alungat. Atunci s-a sculat Moise și le-a apărat, le-a scos apă și le-a adăpat oile. Mergînd ele la tatăl lor Raguel, acesta le-a zis : «Cum de ați venit astăzi așa de curînd?». Iar ele au zis : «Un egiptean oarecare ne-a apărat de păstori, ne-a scos apă și ne-a adăpat oile noastre». Zis-a acela către fiicele sale : «Dar unde este acela ? De ce l-ați lăsat ? Chemați-l și dați-i să mănînce pîine!». Și a rămas Moise la omul acela, iar el a dat pe fiica sa Sefora de soție lui Moise. Aceasta luînd în pîntece, a născut un fiu, și i-a pus Moise numele Gherșom, zicînd : «Am ajuns pribeag în țară străină». Și luînd iarăși femeia în pîntece, a născut alt fiu și i-a pus numele Eliezer, pentru că și-a zis : «Dumnezeul tatălui meu mi-a fost ajutor și m-a scăpat din mîna lui Faraon».

PROCHIMEN, glasul al 4-lea

Doamne, mila Ta este în veac ; lucrurile mîinilor Tale nu le trece cu vederea (ps. 137,8).

Stih : Lăuda-Te-voi, Doamne, cu toată inima mea, că ai auzit cuvintele gurii mele, și înaintea îngerilor voi cînta Ție (ps. 137,1).

De la Iov, citire :

(II, 1—10)

Apoi iarăși veniră, într-o zi, îngerii lui Dumnezeu, să se înfățișeze înaintea Domnului și Satan veni și el, printre ei, să se înfățișeze înaintea Domnului. Și Domnul a zis către Satan: «De unde vii?». Iar Satan a răspuns Domnului, și a zis : «Am dat tîrcoale pe pămînt și m-am plimbat în sus și în jos». Și Domnul a zis către Satan : «Ai luat tu seama la robul Meu Iov ? Că nu este niciunul ca el pe pămînt, fără prihană și drept și temător de Dumnezeu și care să se ferească de ce este rău ? El se ține cu putere în statornicia lui și tu M-ai întărîtat pe nedrept împotriva lui, ca să-l prăpădesc». Dar Satan a răspuns Domnului, și a zis : «Cojoc pentru cojoc ! Că tot ce are omul dă pentru viața lui. Dar ia întinde-Ți mîna și atinge-Te de osul și de carnea lui ! Să vedem dacă nu Te va blestema în față». Și Domnul a zis către Satan : «Îl dau în puterea ta ! Numai nu te atinge de viața lui». Atunci Satan a plecat dinaintea Domnului și a lovit pe Iov cu lepră, din tălpile picioarelor pînă în creștetul capului. Și a luat Iov un ciob ca să se scarpine și ședea pe gunoi, afară din oraș. Atunci nevasta lui a zis către el : «Te ții mereu în statornicia ta ? Blestemă pe Dumnezeu și mori!». Dar Iov i-a răspuns: «Vorbești cum ar vorbi una din femeile nebune ! Ce ? Dacă am primit de la

Dumnezeu cele bune, nu vom primi oare şi pe cele rele?». Şi între toate acestea, Iov n-a păcătuit deloc cu buzele sale.

Apoi: Să se îndrepteze rugăciunea mea... Evanghelia de la Matei. Şi cealaltă rînduială a Liturghiei Darurilor mai înainte sfinţite.

După aducerea sfintelor daruri, trei metanii. Şi îndată se părăsesc de tot metaniile, ce se fac în Biserică; în chilii se fac pînă în Vinerea mare.

LA PAVECERNIŢA MICĂ

Se cîntă Tricîntarea, alcătuire a lui Andrei Criteanul, a Joii celei mari.

Cîntarea a 4-a, glasul al 6-lea:

Irmosul:

Auzit-a profetul de venirea Ta, Doamne, şi s-a temut; că va «să Te naşti din Fecioară, şi oame-«nilor să Te arăţi, şi a grăit: Au-«zit-am auzul Tău şi m-am temut; «slavă puterii Tale Doamne».

Foişor aşternut Te-a primit pe Tine, Ziditorule, şi pe cei împreună cunoscători ai tainelor Tale; acolo ai săvîrşit Paştile şi acolo ai lucrat tainele; că acolo fiind trimişi doi din ucenicii Tăi, Ţi s-au gătit Paştile.

Cel ce ştie toate zis-a mai înainte Apostolilor: Mergeţi la oarecine, şi fericit este cel care poate să primească pe Domnul cu credinţă, pregătindu-şi mai înainte inima foişor, şi cină credinţa cea dreaptă.

Mintea ta, nebune Iuda, este plină de iubire de arginţi, şi năravul tău plin de nebunie; că încredinţîndu-se numai ţie punga, nicicum nu te-ai plecat spre milostivire, ci ţi-ai închis îndurarea inimii tale celei împietrite, vînzînd pe Cel ce este Însuşi milostiv.

Mintea ucigătorilor de Dumnezeu, tocmindu-se cu vinderea iubitorului de argint, a acelora s-a întrarmat spre ucidere, iar a acestuia a tras arginţii; şi atunci mai mult alegînd spînzurarea decît pocăinţa, rău s-a lipsit de viaţă.

Sărutarea ta este plină de vicleşug, salutul tău este în sabie, înşelătorule Iuda; căci cu limba ai grăit cele de unire, iar cu gîndul faci semn spre despărţire; că ai cugetat să vinzi cu înşelăciune celor fără de lege pe Făcătorul de bine.

Săruţi, Iuda, şi vinzi, săruţi şi nu te pleci, alergînd la vicleşug. Dar cine urînd sărută, de trei ori ticălosule? Cine iubind pe cineva îl vinde cu preţ? Sărutarea ta vădeşte gîndul relei tale voinţe celei neruşinate.

Slavă..., a Treimii:

Nedespărţită în fiinţă, neamestecată în Feţe, Te teologhisesc pe Tine, Dumnezeire una şi întreită, ca de o Împărăţie şi de un Scaun; şi cînt Ţie cîntarea cea mare, cea întreit cîntată întru cei de sus.

Şi acum..., a Născătoarei:

Zămislirea ta este mai presus de fire, Născătoare de Dumnezeu; că zămislirea este de la Duhul Sfînt, iar nu din sămînţă. Iar naşterea s-a tăinuit din legile firii, ca nestricată şi mai presus de fire decît toată naşterea. Căci Cel ce S-a născut, Dumnezeu este.

SEDEALNA, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi...

Mîncînd, Stăpîne, împreună cu ucenicii Tăi, ai arătat în chip tainic sfîntul Tău sfîrşit, prin care ne-am izbăvit din stricăciune, noi cei ce cinstim cinstitele Tale Patimi.

Cîntarea a 8-a:

Irmosul:

Pe Cel ce-L slăvesc oştile cereşti, şi de Dînsul se înfricoşează he-«ruvimii şi serafimii, toată suflarea

«și făptura lăudați-L, binecuvînta-«ți-L și-L preaînălțați în toți vecii».

Împlinind porunca Legii, Cel ce a scris tablele Legii în Sinai, a mîncat Paștile cele de demult și umbroase, dar S-a făcut Însuși Paști și tainică jertfă vie.

Învățînd tainic Hristos înțelepciunea cea din veac ascunsă, ai arătat-o totodată Mîntuitorule tuturor Apostolilor Tăi la cină, pe care au predat-o Bisericilor, purtătorii de Dumnezeu.

Unul din voi Mă va preda cu vicleșug iudeilor, vînzîndu-Mă în această noapte. Aceasta zicînd Hristos a tulburat pe prieteni; atunci nepricepîndu-se, se îndemnau a se întreba unul pe altul.

Smerindu-Te pentru noi Cel ce ești bogat, sculîndu-Te de la cină și luînd ștergarul, Te-ai încins cu el, și plecîndu-Ți grumajii, ai spălat picioarele ucenicilor și pe ale vînzătorului.

Cine nu se va mira, Iisuse, de înălțimea înțelepciunii Tale cea nespusă și mai presus de gînd? Că ai stat înaintea lutului, Ziditorul tuturor, spălînd picioarele și ștergîndu-le și cu ștergarul.

Ucenicul pe care îl iubea Domnul rezemîndu-se pe pieptul Lui a zis către El: Cine este cel ce Te vinde? Iar Hristos a zis către dînsul: Cel ce și-a întins acum mîna în blid.

Ucenicul luînd îmbucătura, s-a pornit asupra piinii, gîndind la vindere; a alergat la iudei și a zis călcătorilor de lege: Ce-mi veți da mie, și eu Îl voi da pe El vouă?

A Treimii:

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Un Dumnezeu cinstesc după ființă, trei Fețe laud deosebindu-le unele de altele, dar nu de alt fel; că Dumnezeirea este una, o Stăpînie în trei, Tatăl și Fiul și Duhul.

Și acum..., a Născătoarei:

Izbăvește-ne pe noi, Iisuse Mîntuitorul nostru, de rătăcire, de ispită și de cel viclean. Primește pe Născătoarea de Dumnezeu, care se roagă neîncetat, că este Maică și poate să Te înduplece pe Tine.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvîntăm și să ne închinăm Domnului, cîntîndu-I și preaînălțîndu-L pe Dînsul întru toți vecii.

Pe Cel ce-L slăvesc oștile cerești...

Cîntarea a 9-a:

Irmosul:

Nașterea din zămislirea cea fără sămînță este netîlcuită, ro-«dul Maicii celei fără de bărbat este «nestricat; că nașterea lui Dumne-«zeu înnoiește firile. Pentru aceasta «pe tine toate neamurile, ca pe o «Maică mireasă a lui Dumnezeu, cu «dreaptă credință te mărim».

Șezînd Tu la cină, Iubitorule de oameni, împreună cu ucenicii Tăi, și descoperindu-le taina cea mare a întrupării Tale le-ai zis: Mîncați piinea cea de viață, cu credință beți sîngele vărsat din junghierea dumnezeiești coaste.

Cort ceresc s-a arătat foișorul, unde a săvîrșit Hristos Paștile, cina cea fără de sînge și slujba cea cuvîntătoare; iar masa tainelor ce s-au săvîrșit acolo, jertfelnic înțelegător.

Hristos este Paștile cele mari și cinstite, mîncat ca piinea și junghiat ca un miel; pentru că El însuși S-a adus jertfă pentru noi. Deci toți ne cuminecăm în taină cu trupul și cu sîngele Lui în dreaptă credință.

Binecuvîntat-ai piinea, Cel ce ești piinea cerească, mulțumind Tatălui,

Celui ce Te-a născut ; luînd și paharul l-ai dat ucenicilor, zicînd : Luați, mîncați, acesta este Trupul Meu și sîngele vieții celei nestricăcioase.

Amin, a zis mlădițelor, adică Apostolilor, vița, Hristos adevărul : de acum nu voi mai bea băutură din viță, pînă cînd o voi bea nouă, întru slava Tatălui Meu cu voi, moștenitorii Mei.

Vinzi pe Domnul cu treizeci de arginți pe Cel neprețuit, și nu gîndești, Iuda, călcătorule de lege, la taina cinei, sau la cinstita spălare ? O, cum ai venit la cădere, alunecînd pînă la sfîrșit de la lumină și primind spînzurarea !

Mîinile cu care ai luat pîinea nestricăciunii, le-ai întins de ai luat arginții ; gura ți-ai adus cu înșelăciune spre sărutare, cu care ai primit trupul și sîngele lui Hristos ; dar, vai ție !, precum zice Hristos.

Hristos, Care este pîinea cerească și dumnezeiască, a ospătat lumea. Veniți dar, iubitorilor de Hristos, să primim cu credință, cu buze de lut dar cu inimi curate, Pastile jertfit, Care lucrează întru noi sfințenie.

Slavă..., a Treimii :

Pe Tatăl să-L slăvim ; pe Fiul să-L preaînălțăm, dumnezeiescului Duh cu credință să ne închinăm, Treimii celei nedespărțite, Unimii după ființă, ca lumină și lumini, viață și vieți, făcătoare de viață și luminătoare marginilor.

Și acum..., a Născătoarei :

Cămară cerească și mireasă pururea Fecioară, numai tu una te-ai arătat ; că ai purtat pe Dumnezeu și L-ai născut neschimbat întrupîndu-Se din tine. Pentru aceasta toate neamurile, ca pe o Maică mireasă dumnezeiască, cu dreaptă credință te mărim.

Și iarăși Irmosul : Nașterea din zămislirea... Și celelalte ale Pavecerniței, după obicei ; apoi Apolisul. Și fac trei închinăciuni toți întocmai, rar, și făcîndu-se rugăciuni de către cel mai mare, merge fiecare la chilia sa.

Se cuvine a ști :

Că din această sfîntă zi, Miezonoptica nu se cîntă în Biserică pînă la săptămîna Tomii.

ÎN SFÎNTA ȘI MAREA ZI JOI

(Denia de Miercuri seara)

LA UTRENIE

Toacă paraclisierul la al șaptelea ceas din noapte și adunîndu-se în biserică și făcînd preotul început : Binecuvîntat este Dumnezeul nostru..., se urmează îndată după rînduială. Apoi cei șase Psalmi și, după sfîrșitul psalmilor, se cîntă : Aliluia, pe glasul al 8-lea, cu acest tropar, de 3 ori, rar și cu cîntare dulce :

Cînd mărițiii ucenici la spălarea cinei s-au luminat, atunci Iuda cel rău credincios, cu iubirea de argint bolnăvindu-se, s-a întunecat, și judecătorilor celor fără de lege, pe Tine, Judecătorul cel drept, Te-a dat. Vezi, iubitorule de avuții, cel ce pentru acestea spînzurare și-a agonisit. Fugi de sufletul nesățios, care a îndrăznit unele ca acestea asupra Învățătorului. Cel ce ești spre toți bun, Doamne, slavă Ție.

Apoi Evanghelia de la Luca : În vremea aceea, se apropia sărbătoarea azimelor... Sfîrșitul : ...și au urmat după El și ucenicii Lui.

Psalmul 50.

Nu se zice : Mîntuiește, Dumnezeule, poporul Tău... ci îndată se începe :

CANONUL

Alcătuire a lui Cosma.

Cu irmosul de două ori și troparele pe 6.

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea :

Irmosul :

Cu tăiere s-a tăiat Marea Roșie, și adîncul cel hrănit cu «valuri s-a uscat, aceeași împre«ună făcîndu-se celor fără de arme «trecere și celor prea întrarmați «mormînt. Și cîntare lui Dumnezeu «cuvioasă s-a cîntat ; căci cu slavă «S-a preaslăvit, Hristos Dumnezeul «nostru».

Cea pricinuitoare a toate și dătătoare de viață, Înțelepciunea lui Dumnezeu cea nemăsurată, și-a zi-

dit Ei şi casă din Maică curată, care nu ştie de bărbat; că îmbrăcîndu-Se cu locaş trupesc, cu slavă S-a preaslăvit Hristos Dumnezeul nostru.

Taine învăţînd pe prietenii Săi, găteşte masă hrănitoare de suflete, băutură dumnezeiască fiind cu adevărat Înţelepciunea lui Dumnezeu, şi drege pahar celor credincioşi. Să ne apropiem cu dreaptă credinţă şi să grăim: Cu slavă S-a preaslăvit Hristos Dumnezeul nostru.

Să auzim toţi credincioşii Înţelepciunea lui Dumnezeu cea nezidită şi firească, chemată cu înaltă propovăduire. Că zice: Gustaţi şi, cunoscînd că Eu sînt bun, ziceţi: Cu slavă S-a preaslăvit Hristos Dumnezeul nostru.

Apoi iarăşi irmosul, în amîndouă stranele împreună.

Cîntarea a 3-a:

Irmosul:

Domn fiind a toate şi Ziditor Dumnezeu, zidirea Luişi a «unit-o Cel fără de patimă sără-«cind; şi Însuşi El fiind Paştile, «S-a jertfit pe Sine pentru cei pen-«tru care avea să moară, grăind: «Mîncaţi trupul Meu şi întru credinţă vă veţi întări».

Cu paharul Tău cel de veselie, Bunule, care este spre mîntuirea a tot neamul omenesc, ai adăpat pe ucenicii Tăi; că singur Te-ai jertfit pe Tine, grăind: Beţi sîngele Meu şi întru credinţă vă veţi întări.

Zis-ai mai înainte ucenicilor Tăi, îndelung-Răbdătorule: Bărbatul cel nebun, care va fi între voi vînzător, nu va cunoaşte acestea şi acelaşi, neînţelegător fiind, nu va pricepe; însă voi rămîneţi în Mine şi în credinţă veţi fi întăriţi.

SEDEALNA, glasul 1:

Podobie: Mormîntul Tău...

Cel ce a făcut lacurile, izvoarele şi mările, învăţîndu-ne pe noi smerenia cea mai bună, s-a încins cu ştergar şi a spălat picioarele ucenicilor, smerindu-Se din prisoseala milostivirii, şi înălţîndu-ne pe noi din adîncurile răutăţii, Unul, Iubitorul de oameni.

Slavă..., glasul al 3-lea:

Podobie:

Pentru mărturisirea dumnezeieştii...

Smerindu-Te pentru milostivirea Ta, picioarele ucenicilor Tăi ai spălat, şi spre calea cea dumnezeiască i-ai îndreptat; iar Petru neîngăduind a fi spălat, îndată s-a plecat dumnezeieştii porunci şi fiind spălat cu osîrdie se roagă Ţie, să ne dăruieşti nouă mare milă.

Şi acum..., glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi...

Mîncînd, Stăpîne, cu ucenicii Tăi, le-ai arătat în taină preasfîntă junghierea Ta, prin care ne-am izbăvit din stricăciune, cei ce cinstim sfintele Tale Pătimiri.

Cîntarea a 4-a:

Irmosul:

Mai înainte văzînd profetul taina Ta cea negrăită, Hris-«toase, a grăit: Pus-ai tare dra-«goste de întărire, Părinte îndu-«rate; că pe Fiul Unul-Născut, Bu-«nule, curăţire în lume L-ai trimis».

Spre patima ce izvorăşte nepătimire tuturor celor din Adam venind, Hristoase, ai zis prietenilor Tăi: Dorit-am să mănînc cu voi Paştile acestea; pentru că pe Mine, cel Unul-Născut, curăţire în lume Tatăl M-a trimis.

Bînd din pahar, zis-ai ucenicilor Tăi, Cel ce eşti fără de moarte: Nu voi mai bea din rodul viţei, cît voi vieţui cu voi; pentru că pe Mine cel Unul-Născut, curăţire în lume Tatăl M-a trimis.

Băutură nouă, mai presus de cuvînt, voi bea întru împărăţia Mea, zis-ai, Hristoase, prietenilor Tăi, căci ca un Dumnezeu cu voi, ca şi cu nişte dumnezei voi fi. Pentru că pe Mine cel Unul-Născut, curăţire în lume Tatăl M-a trimis.

Cîntarea a 5-a:

Irmosul:

Cu legătura dragostei fiind legaţi Apostolii, şi dîndu-se pe «sine lui Hristos, Celui ce stăpî«neşte toate, li s-au spălat picioa«rele cele frumoase, binevestind «pace tuturor».

Ceea ce ţine apa cea neţinută, şi cea mai presus în văzduh, care înfrînează adîncurile şi opreşte mările, Înţelepciunea lui Dumnezeu, a turnaţ apă în spălătoare şi a spălat picioarele slugilor, Stăpînul.

Arătat-a ucenicilor Stăpînul chip de smerenie; că Cel ce îmbracă cerul cu nori, S-a încins cu ştergătorul, şi a plecat genunchile pentru a spăla picioarele slugilor; în a Cărui mînă este suflarea tuturor celor ce sînt.

Cîntarea a 6-a:

Irmosul:

Adîncul cel mai de jos al păcatelor m-a înconjurat, şi vifo«rul nemairăbdîndu-l, ca Iona strig «către Tine, Stăpîne: Din strică«ciune scoate-mă!».

Domn şi învăţător Mă chemaţi, o! ucenicilor, cum şi sînt, zis-ai, Mîntuitorule. Pentru aceasta urmaţi chipului cum aţi văzut în Mine.

Neavînd cineva întinăciune, nu trebuie a i se spăla picioarele; şi voi ucenicilor curaţi sînteţi, dar nu toţi; că pornirea unuia din voi nebuneşte se întărîtă.

CONDAC, glasul al 2-lea:

Podobie: Cele de sus căutînd...

Pîinea luînd-o în mîini vînzătorul, pe ascuns aceleaşi le-a întins, şi a luat preţul Celui ce a zidit cu mîinile Sale pe om; şi neîndreptat a rămas Iuda, sluga şi înşelătorul.

ICOS

Apropiindu-ne toţi cu frică la masa cea de taină, să primim pîinea cu suflete curate, rămînînd împreună cu Stăpînul, ca să vedem cum spală picioarele ucenicilor şi le şterge cu ştergarul, şi să facem precum am văzut, plecîndu-ne unul altuia şi spălînd picioarele unul altuia. Că Hristos aşa a poruncit Apostolilor Săi, şi mai înainte le-a zis: Aşa să faceţi. Dar aceasta n-a ascultat Iuda, sluga şi înşelătorul.

SINAXAR

ÎN SFÎNTA ŞI MAREA JOI

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În Sfînta şi Marea Joi, dumnezeieştii Părinţi, care au rînduit pe toate bine, urmînd predaniilor dumnezeieştilor Apostoli şi Sfinţilor Evanghelii, ne-au predat să prăznuim patru lucruri: sfînta spălare a picioarelor, Cina cea de taină, adică predarea înfricoşatelor Taine, rugăciunea cea mai presus de fire şi vînzarea Domnului.

Stihuri la sfînta spălare a picioarelor:

Dumnezeu, ale ucenicilor picioare seara
le-a spălat.

Al cărui picior altădată, prin Eden, la
amiază a umblat.

Stihuri la Cina cea de taină:

Îndoită-i cina: şi Paştile legii, dar şi
Paşti-nou,

Căci Domnul aduce nouă spre hrănire,
trup şi sînge-al-Său.

Stihuri la rugăciunea cea mai presus de fire :

Tu Te rogi, Hristoase, Dumnezeul meu,
Picături de singe-s pe-ntreg chipul Tău !
Pari că Tu asculţi de-a morţii tocmeli,
Dar pui toate astea pe duşman roşeli !

Stihuri la vînzarea Domnului :

La ce trebuie săbii, oameni rătăciţi ?
Pentru ce cu beţe la Domnul veniţi ?
Oare nu de voie în lume-a venit
Şi prin a Sa moarte El ne-a mîntuit ?

Paştile evreiesc avea să se serbeze Vineri ; era deci potrivit ca adevărul să urmeze preînchipuirii, adică atunci să se jertfească şi Paştile nostru, Hristos. După cum spun dumnezeieştii Părinţi, Domnul a luat-o înainte şi a sărbătorit Paştile iudaic împreună cu ucenicii Săi Joi seara. În adevăr la evrei se socoteşte o singură zi şi seara de Joi şi toată Vinerea. După cum au spus unii, Domnul a sărbătorit atunci împreună cu ucenicii lui Paştile Legii Vechi. Unul din cei care susţin aceasta este şi dumnezeiescul Hrisostom. Au stat mai întîi cu toţi în picioare încinşi la brîu, încălţaţi, cu toiegele în mînă, gata de drum ; şi au îndeplinit şi toate celelalte porunci ale Legii, pentru ca nu cumva Domnul să pară că este un călcător de lege. Zevedeu a pregătit tot ce trebuia pentru sărbătorirea Paştelui. Marele Atanasie spune, deşi alţii sînt de altă părere, că Zevedeu era acela care ducea urciorul cu apă. În urmă, arătînd ucenicilor Săi cele mai înalte porunci, a predat în foişor, pe cînd se lăsa noaptea, taina Paştelui nostru. «Iar dacă s-a făcut seară, Iisus S-a aşezat la masă cu cei doisprezece ucenici». Vedeţi deci că acesta nu era Paştile iudaic, căci era cină, pîine, băutură şi sta jos la masă şi toate mîncărurile erau pregătite la foc ? Înainte de a începe cina, aşa spune dumnezeiescul Hrisostom, «s-a sculat de la cină şi-a dezbrăcat haina cea de deasupra şi a turnat apă în vasul de spălat». Şi El singur a spălat picioarele tuturor. Prin aceasta a vrut să-l facă pe Iuda să se ruşineze, iar celorlalţi să le aducă aminte să nu umble după întîietăţi. După ce le-a spălat picioarele îi îndemnă la aceasta zicînd : «Cel care vrea să fie întîiul să fie în urma tuturor», dîndu-se El însuşi pildă. Se pare că Hristos a spălat picioarele lui Iuda înaintea celorlalţi Apostoli. În urma tuturor a venit şi la Petru. Acesta, avînd mai mult dragoste de Hristos, nu L-a lăsat să-i spele picioarele ; dar în urmă Îi îngăduie să-i spele nu numai picioarele, ci şi mîinile şi capul. Aşadar după ce le-a spălat picioarele, arătînd prin smerenia Sa o înălţime sufletească neobişnuită, S-a îmbrăcat din nou cu haina Sa. S-a aşezat la masă şi-i sfătuieşte pe ucenici să se iubească unii pe alţii şi să nu umble după întîietăţi. La sfîrşitul mesei aduce vorba şi despre vînzare. Iisus îi spune încet numai lui Ioan : «Acela este căruia Eu întingînd pîinea i-o voi da». Mîntuitorul i-a spus în şoaptă lui Ioan, căci dacă ar fi aflat Petru, ca unul ce era mai înflăcărat decît toţi ceilalţi, ar fi ucis pe Iuda. Iar Matei spune : «Cel ce a întins mîna odată cu mine în blid». Şi s-a întîmplat şi una şi alta. După puţin timp, luînd pîinea a zis : «Luaţi, mîncaţi» ; la fel şi paharul, zicînd : «Beţi din acesta toţi, acesta este sîngele Meu al Legii celei Noi. Aceasta s-o faceţi întru pomenirea Mea». Cu toate că a făcut acestea, totuşi a mîncat şi a băut cu ei. Vezi că Domnul numeşte trupul Lui pîine şi nu azimă. Să se ruşineze cei care aduc azimă la sfînta jertfă. După cină a intrat Satana în Iuda ; mai înainte îl încercase numai, dar acum s-a sălăşluit de tot în el. Şi dumnezeiasca Scriptură spune că a plecat şi s-a tocmit cu arhiereii să-L vîndă pe treizeci de arginţi.

La sfîrşitul cinei S-a dus cu ucenicii în Muntele Măslinilor, într-un loc numit Ghetsimani. Printre multe altele Iisus le-a spus : «Voi cu toţi vă veţi sminti în noaptea aceasta». Petru a zis : «Dacă se vor sminti cu toţii, eu nu mă voi lepăda de Tine !» Era întuneric, adică în puterea nopţii. Şi Hristos i-a răspuns lui Petru : «Înainte de a cînta cocoşul a doua oară, te vei lepăda de Mine de trei ori !». În adevăr, cocoşul, ca să dea de ştire nu cîntă numai o dată, ci de două şi de trei ori. S-a şi întîmplat aşa, căci Dumnezeu văzînd slăbiciunea firii omeneşti, Petru a fost cuprins de o frică nemăsurată. Pentru aceasta Domnul i-a încredinţat lui Petru lumea, ca să fie iertător cu cei păcătoşi o dată ce el, prin el însuşi, a cunoscut cît de uşor este plecată firea omenească spre păcat. Întreita lepădare a lui Petru închipuieşte păcatul tuturor oamenilor înaintea lui Dumnezeu. Prima lepădare iniţiază porunca pe care a călcat-o Adam ; a doua, călcarea Legii scrise ; şi a treia, însăşi întruparea Cuvîntului. Mîntuitorul a tămăduit lepădările lui Petru, mai tîrziu, prin întreita lui pocăinţă, prin cele trei întrebări ce i le-a pus : «Petre, Mă iubeşti ?».

În urmă, arătîndu-Se om, spune ucenicilor : «Întristat este sufletul Meu pînă la moarte !». S-a depărtat apoi ca la o aruncătură de piatră şi S-a rugat, zicînd de trei ori : «Părinte, dacă este cu putin-

ță, să treacă paharul acesta de la Mine ; dar nu cum vreau eu, ci cum vrei Tu. Facă-se voia Ta !». A spus aceste cuvinte ca om, iar pe de altă parte ca să înșele pe diavol, pentru ca diavolul să-L socotească numai om, temîndu-se ca nu cumva prin moartea pe Cruce să zădărnicească taina. Cînd S-a întors la ucenicii Săi, i-a găsit cufundați în somn. Îndreptîndu-se către Petru, i-a spus așa : «Nici un ceas n-ați putut să privegheați împreună cu Mine ?», ca și cum i-ar fi spus : «Dormi și tu împreună cu ceilalți, tu, care ai spus că ai să lupți pentru mine pînă la moarte ?». Trecînd apoi dincolo de pîrîul Cedrilor, unde era o grădină, s-a așezat acolo împreună cu ucenicii Lui.

Domnul obișnuia să vină adeseori aici. De aceea Iuda cunoștea locul. Iuda luînd cîțiva soldați din cohortă, urmat de mulțime, a venit la Iisus. Ca semn de recunoaștere le-a dat sărutarea. Iuda a dat acest semn pentru că de multe ori cînd au pus iudeii mîna pe El, El a plecat nevăzut din mijlocul lor. Dar acum Iisus mai întîi a mers la ei și le-a spus : «Pe cine căutați ?». Și nu-L recunoșteau, deși nu-i împiedica noaptea, pentru că Scriptura spune că erau luminați și aveau făclii aprinse. De frică au căzut la pămînt și s-au dat înapoi. Ei s-au apropiat din nou și Hristos iar i-a întrebat. Iuda L-a sărutat, dar Iisus i-a zis : «Prietene, pentru ce ai venit ?». Cu alte cuvinte, i-a zis : «Potrivită vreme este pentru ceea ce ai venit». Apoi spune din nou : «Ca la un tîlhar ați venit să Mă prindeți cu săbii și cu bețe». Toate acestea s-au petrecut noaptea, ca să nu se facă răscoală în popor. Atunci înflăcăratul Petru și-a scos cuțitul — și aveau la ei cuțite, căci erau după cină — a lovit pe Malh, sluga arhiereului, și i-a tăiat urechea dreaptă. Tăierea urechii drepte a slugii arhiereului lasă să se înțeleagă că arhiereul nu asculta de lege și nici nu învăța bine legea. Hristos îl rușinează pe Petru, spunîndu-i că nu-i frumos ca un bărbat duhovnicesc să facă uz de cuțit, și vindecă urechea lui Malh. Prinzîndu-L deci pe Iisus L-au dus legat la curtea arhiereului Ana, care era socrul lui Caiafa. Acolo erau adunați toți cei care cugetau împotriva lui Hristos, fariseii și cărturarii. Aici s-a întîmplat convorbirea dintre Petru și servitoare, precum și lepădarea lui Petru. Între timp, trecînd noaptea, cocoșul a cîntat a treia oară. Petru și-a adus aminte și a plîns cu amar. La ivirea zorilor L-au dus pe Hristos de la Ana la arhiereul Caiafa ; aici a fost scuipat în față și au fost trimiși martori mincinoși. Cînd s-a luminat bine de ziuă, Caiafa I-a trimis la Pilat. Iar cei care L-au adus, spune Scriptura, «n-au intrat în pretoriu ca să nu se spurce, ci să poată mînca Paștile». Rezultă deci că arhiereii și fariseii au săvîrșit atunci poate o călcare de Lege, după cum spune dumnezeiescul Hrisostom, mutînd Paștile, căci ei trebuiau să mănînce Paștile în noaptea aceea ; l-au amînat însă pentru a ucide pe Hristos. Hristos a arătat înainte de Cina cea de taină că atunci trebuia să mănînce Paștile. El a mîncat Paștile Legii noaptea, și apoi a făcut cunoscut Paștile cel desăvîrșit. Și în adevăr, după cum s-a spus trebuia ca adevărul să vină după preînchipuirea Legii. Ioan spune că toate acestea s-au întîmplat Joi și Joi noaptea înainte ca ei să prăznuiască Paștile. Pentru aceasta și noi tot Joi prăznuim și facem pomenire de acele fapte înfricoșătoare și cu neputință de rostit prin cuvinte.

Cu nespusa Ta milostivire, Hristoase Dumnezeule, miluiește-ne pe noi, Amin.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

Tinerii din Babilon, de văpaia cuptorului nu s-au spăimîntat, «ci în mijlocul văpăii aruncați, fiind «rourați au cîntat : Bine ești cuvîn«tat Doamne, Dumnezeul părinți«lor noștri».

Clătinînd cu capul Iuda, cele rele mai înainte gîndind, s-a întărîtat, vreme cu prilej cercînd, să dea pe Judecătorul la osîndă, Care este Domnul tuturor și Dumnezeul părinților noștri.

Prietenilor ! Hristos a zis : Unul din voi Mă va vinde ; iar ei uitînd veselia, au fost cuprinși de întristare și de frică, zicînd : Spune, cine este acela ? Dumnezeule al părinților noștri.

Cel ce pune mîna împreună cu Mine în blid cu cutezanță, acestuia i-ar fi fost mai bine de n-ar fi trecut prin ușile vieții nici odinioară. Pe acesta, cine era, l-a arătat Dumnezeul părinților noștri.

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Pentru legile părinteşti, fericiţii tineri din Babilon mai înainte «fiind în primejdie, au nesocotit «porunca cea nebunească a celui ce «împărăţea ; şi împreunîndu-se cu «focul de care nu s-au ars, Celui ce «stăpîneşte vrednică cîntare I-au «cîntat : Pe Domnul lăudaţi-L «lucrurile şi-L preaînălţaţi întru toţi «vecii».

Fericiţii Apostoli, cei ce au mîncat împreună cu Cuvîntul în Sion şi, împreună petrecînd, au urmat Păstorului ca nişte miei, şi împreună fiind cu Hristos, de Care nu S-au despărţit, cu dumnezeiescul cuvînt hrănindu-se, cu mulţumire au cîntat : Pe Domnul lăudaţi-L lucrurile şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Legea prieteniei uitînd-o Iscarioteanul cel cu nume rău, şi-a gătit spre vindere picioarele ce i s-au spălat, şi mîncînd pîinea Ta, adică trupul cel dumnezeiesc, a ridicat vicleşug asupra Ta, Hristoase, şi n-a înţeles să zică : Pe Domnul lăudaţi-L lucrurile şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Cel fără de cuget a luat trupul Tău cel dezlegător de păcat, şi dumnezeiescul sînge care s-a vărsat pentru lume ; dar nu s-a ruşinat bînd din acela ce-L vîndu-se cu preţ, nici de răutate nu s-a scîrbit, şi n-a înţeles să strige : Pe Domnul lăudaţi-L lucrurile şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Din ospăţul Stăpînului şi din masa cea nemuritoare, veniţi «credincioşilor la loc înalt, cu gîn«duri înalte să ne îndulcim, pe Cu«vîntul cel Preaînalt din cuvîntul «Lui cunoscîndu-L, pe Cruce Îl «slăvim».

Zis-a ucenicilor Cuvîntul, în taină învăţîndu-i : Mergeţi în loc înalt, unde gîndul se întăreşte, de gătiţi Paştile prin cuvîntul adevărului cel fără de aluat, şi întărirea harului să o măriţi.

Tatăl M-a născut mai înainte de veci pe Mine, Înţelepciunea cea împreună-lucrătoare ; şi M-a zidit începătură căilor Lui, spre lucrurile ce se săvîrşesc acum cu taină. Căci Cuvînt fiind din fire nezidit, primesc numirile trupului celui ce am luat acum.

Precum sînt om din fire, iar nu după nălucire, aşa şi firea ce s-a unit cu Mine Dumnezeu este, prin chipul schimbului de firi între sine. Pentru aceasta să Mă cunoaşteţi pe Mine un Hristos, Care păstrez cele din care, în care şi care sînt.

LUMINÎNDA

Cămara Ta, Mîntuitorul meu, o văd împodobită, şi îmbrăcăminte nu am, ca să intru într-însa. Luminează-mi haina sufletului meu, Dătătorule de lumină, şi mă mîntuieşte (de trei ori).

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 4 şi se cîntă aceste stihiri, glasul al 2-lea, însuşi glasul :

Adună-se acum soborul iudeilor, ca să dea lui Pilat pe Ziditorul şi Făcătorul tuturor. O, nelegiuiţii, o, necredincioşii ! Că rînduiesc spre judecată, pe Cel ce vine să judece viii şi morţii ; pe Cel ce vindecă patimile, Îl gătesc spre patimă. Doamne îndelung-Răbdătorule, mare este mila Ta, slavă Ţie.

Iuda cel fără de lege, Doamne, care şi-a întins mîna în blid, la cină împreună cu Tine, şi-a întins mîinile fără de lege ca să ia arginţii ; şi cel ce socotea preţul mirului, nu

s-a temut a Te vinde pe Tine, Cel fără de preț; cel ce și-a întins picioarele să i le speli Tu, Stăpînul, Te-a sărutat cu vicleșug, ca să Te dea celor fără de lege. Și lepădîndu-se din ceata Apostolilor, și aruncînd cei treizeci de arginți, n-a văzut Învierea Ta cea de a treia zi, prin care miluiește-ne pe noi.

Iuda vînzătorul, viclean fiind, cu sărutare vicleană a dat pe Mîntuitorul Domnul; pe Stăpînul tuturor ca pe un rob L-a vîndut iudeilor. Ca un miel spre junghiere, așa a urmat Mielul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Unul cel mult-Milostiv.

Iuda sluga și vicleanul, ucenicul și pizmătărețul, prieten și diavol, din fapte s-a arătat că urma Învățătorului, dar întru sine cugeta vînzarea. Că zicea în sine: Să-L dau pe acesta și voi dobîndi banii ce se adună. Încerca să vîndă și mirul, și pe Iisus să-L prindă cu vicleșug. Dat-a sărutare și a vîndut pe Hristos. Ca un miel spre junghiere, așa a urmat Cel ce este singur mult-Milostiv și iubitor de oameni.

Slavă..., Și acum..., același glas:

Cel pe Care Isaia mai înainte miel L-a numit vestindu-L, Acela vine spre junghiere de bunăvoie, și și-a dat spatele spre bătăi și obrazul spre lovire cu palmele și fața nu și-a întors de la rușinea scuipărilor, și a fost osîndit cu moarte de ocară. Toate de bunăvoie le-a primit, Cel fără de păcat, ca să dăruiască tuturor Învierea cea din morți.

LA STIHOAVNĂ

Stihirile, glasul al 8-lea, însuși glasul:

Astăzi s-a adunat soborul cel viclean împotriva lui Hristos, și s-au sfătuit asupra Lui cele deșarte, ca să dea lui Pilat spre moarte pe Cel nevinovat. Astăzi a pus asupră-și Iuda sugrumare pentru bani, și s-a lipsit de amîndouă viețile: de aceasta trecătoare și de cea dumnezeiască. Astăzi Caiafa a profețit fără de voie, zicînd: Mai bine este să piară unul pentru popor. Că a venit să pătimească pentru păcatele noastre, ca să ne libereze pe noi din robia vrăjmașului, ca un bun și iubitor de oameni.

Stih: Cel ce a mîncat pîinea Mea, a ridicat împotriva Mea călcîiul (ps. 40,9).

Astăzi își ascunde Iuda fața cea iubitoare de săraci, și își descoperă chipul lăcomiei; nu se mai îngrijește de săraci, nu mai vinde încă mirul celei păcătoase, ci Mirul cel ceresc și din El dobîndește bani. Aleargă la iudei, zicînd celor fără de lege: Ce-mi veți da mie, și eu voi da pe El vouă? O, iubire de bani a vînzătorului! Face vînzare lesne de cumpărat. După gîndul cumpărătorilor face neguțătoria Celui ce este vîndut; nu se scumpește la preț, ci-L vinde ca pe un rob fugar. Că obiceiul furilor este să lepede cele de cinste. Acum ucenicul a aruncat ciinilor cele sfinte; că turbarea iubirii de argint l-a făcut a se întărîta asupra Stăpînului său; de a cărei ispită să fugim, grăind: Îndelung-Răbdătorule, Doamne, slavă Ție.

Stih: Ieșea afară și grăia împreună, împotriva Mea șopteau toți vrăjmașii Mei (ps. 40,67).

Năravul tău este plin de vicleșug, Iuda fără de lege; că bolnăvindu-te de iubirea de argint, ai cîștigat urîciune de oameni. Că de vreme ce iubeai bogăția, pentru ce ai mers la Cel ce învață despre sărăcie? Iar de-L și iubeai pe Dînsul, pentru ce ai vîndut pe Cel fără de preț, dîndu-L spre ucidere? Spăimîntează-te soare, suspină pămîntule, și clătinîndu-te, strigă: Cel ce nu ții minte răul, Doamne, slavă Ție.

Stih : Cuvînt nelegiuit spuneau împotriva Mea (ps. 40,8).

Nimeni să nu fie necunoscător de cina Stăpînului, o credincioşilor ! Nimeni să nu vină acum la masă cu vicleşug ca Iuda. Că acela primind pîinea, s-a lipsit de pîinea vieţii, fiind numai chip de ucenic, iar cu fapta ucigător de faţă, cu iudeii veselindu-se, şi cu Apostolii împreună-petrecînd. Urînd săruta şi sărutînd vindea pe Cel ce ne-a răscumpărat pe noi din blestem, pe Dumnezeul şi Mîntuitorul sufletelor noastre.

Slavă..., acelaşi glas :

Năravul tău este plin de vicleşug... (caută mai sus)

Şi acum... glasul al 5-lea :

Făcînd cunoscători în cele de taină, Doamne, pe ucenicii Tăi, i-ai învăţat, zicînd : O, prietenilor ! Vedeţi să nu vă despartă de Mine vreo frică ; că deşi pătimesc, dar pentru lume pătimesc. Să nu vă smintiţi deci în Mine, că n-am venit să-Mi slujească cineva Mie, ci să slujesc Eu şi să-Mi pun sufletul răscumpărare pentru lume. De-Mi sînteţi deci prieteni, faceţi ca Mine ; cel ce voieşte să fie întîi, să fie cel din urmă ; stăpînul, ca slujitorul. Rămîneţi în Mine, ca să aduceţi struguri, că Eu sînt vita vieţii.

Bine este a ne mărturisi Domnului... Şi celelalte

LA CEASUL ÎNTÎI

Troparul Proorociei, glasul al 3-lea :

Cel ce ai fost lovit cu palma pentru neamul omenesc şi nu Te-ai mîniat, slobozeşte din stricăciune viaţa noastră, Doamne, şi ne mîntuieşte pe noi.

Slavă..., Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul 1 :

Să cunoască neamurile că numele Îţi este Domnul (ps. 34,9).

Stih : Dumnezeule cine se va asemăna Ţie ? (ps. 70,22).

Din Proorocia lui Ieremia, citire :

(XI, 18 — XII, 15)

Domnul mi-a descoperit ca să ştiu şi mi-a arătat faptele lor. Eu însă, ca un miel blînd, dus la junghiere, nici nu ştiam, că ei urzesc gînduri rele împotriva mea, zicînd : «Să-i punem lemn otrăvit în mîncarea lui şi să-l smulgem de pe pămîntul celor vii, pentru ca nici numele să nu i se mai pomenească». Dar Tu, Doamne al puterilor, Judecătorul cel drept, Cel ce încerci inimile şi rărunchii, dă-mi să văd răzbunarea Ta asupra lor, pentru că Ţi-am încredinţat pricina mea. De aceea, aşa zice Domnul despre oamenii din Anatot, care caută sufletul meu şi zic : «Nu mai prooroci în numele Domnului, ca să nu mori de mîinile noastre». De aceea, aşa zice Domnul Savaot : «Iată, îi voi pedepsi şi tinerii lor vor muri de sabie, iar fiii lor şi fiicele lor vor muri de foame; nu va scăpa nici unul din ei, căci voi aduce necaz asupra oamenilor din Anatot, în anul cînd îi voi pedepsi».

De voi intra la judecată cu Tine, Doamne, dreptatea va fi de partea Ta, şi totuşi, despre dreptate vreau să grăiesc cu Tine: «Pentru ce calea necredincioşilor este cu izbîndă şi pentru ce toţi călcătorii de lege sînt în fericire ? Tu i-ai sădit şi ei au prins rădăcini, au crescut şi au făcut roade ; Tu eşti aproape numai de buzele lor, iar de inima lor eşti departe. Pe mine însă mă cunoşti, Doamne, mă vezi şi cercetezi dacă inima mea este cu tine. Osebeşte-i dar, ca pe nişte oi de junghiat, şi pregăteşte-i pentru ziua junghierii. Pînă cînd va jeli ţara şi iarba de prin toate ţarinele se va usca ? Dobitoa-

cele și păsările pier pentru necredința locuitorilor ei, căci aceștia zic: «Domnul nu vede căile noastre!». «Dacă alergînd cu cei ce merg pe jos ai ostenit, cum te vei lua la întrecere cu caii? Și dacă nu ești în siguranță într-o țară pașnică, ce vei face în hățișurile Iordanului? Că și frații tăi și casa tatălui tău se poartă necredincios cu tine și strigă tare în urma ta. Și chiar cînd îți grăiesc bine, nu te încrede în ei», zice Domnul. «Părăsit-am casa Mea și moștenirea Mea am lăsat-o; dat-am pe iubita sufletului Meu în mîinile vrăjmașului ei. Făcutu-s-a moștenirea Mea pentru Mine ca un leu din pădure, ridicîndu-și glasul împotriva Mea și de aceea am urît-o. Moștenirea Mea s-a făcut pentru Mine ca o pasăre de pradă pestriță, asupra căreia au năvălit din toate părțile celelalte păsări de pradă. Strîngeți-vă și vă duceți toate fiarele cîmpului, duceți-vă și o mîncați. Mulțime de păstori au călcat via Mea, călcat-au cu picioarele lor partea Mea; partea Mea cea iubită au făcut-o deșert neroditor. Pustietate au făcut-o, și ea, în pustiirea sa, plînge înaintea Mea. Toată țara e pustiită, pentru că pe nici un om nu-l doare inima de aceasta. Pe toate dealurile din pustie au venit prădători, căci sabia Domnului mistuie totul de la o margine la alta a țării și nici un muritor n-are pace. Semănat-au grîu și au secerat spini! Muncit-au și n-au avut nici un folos! Rușinați-vă dar de asemenea venituri ale voastre, pe care le aveți din pricina mîniei celei aprinse a Domnului! Așa zice Domnul despre toți vecinii mei cei răi, care năpădesc asupra părții pe care El a dat-o de moștenire poporului său Israel: «Iată, îi voi smulge din țara lor, și casa lui Iuda o voi înlătura din mijlocul lor. Dar după ce îi voi smulge, iarăși îi voi întoarce și-i voi milui, și voi aduce pe fiecare la țarina sa și la ogorul său.

PROCHIMEN, glasul al 8-lea:

Faceți făgăduințe și le împliniți Domnului, Dumnezeului Vostru (ps. 75,11).

Stih: Cunoscut este în Iudeea Dumnezeu, în Israel mare este numele Lui (ps. 75,1).

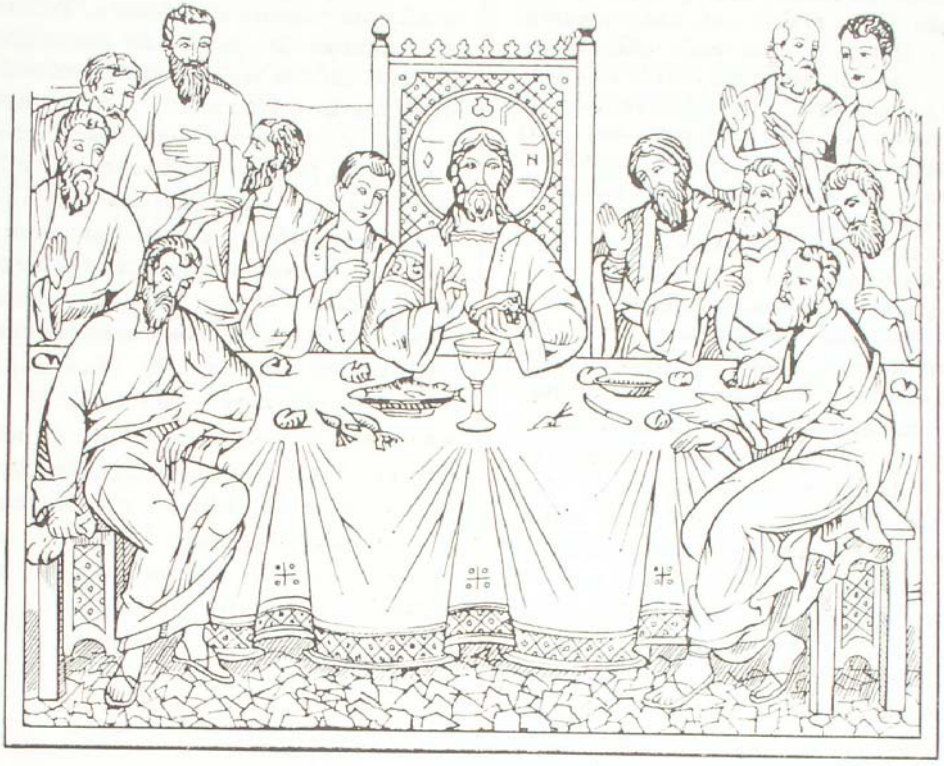

ÎN SFÎNTA ȘI MAREA ZI JOI

LA VECERNIA

ce se săvîrșește împreună cu Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare, Joi dimineața.

Se toacă mai de vreme, la 8 ceasuri din zi, și binecuvîntînd arhiereul sau preotul, se începe Vecernia.

Apoi Doamne, strigat-am... pe glasul al 2-lea; și se pun stihirile pe 10, cîntînd aceste stihiri ale zilei, glasul al 2-lea, însuși glasul.

Adună-se acum soborul iudeilor, ca să dea lui Pilat pe Ziditorul și Făcătorul tuturor. O, nelegiuiții, o, necredincioșii! Că rînduiesc spre judecată pe Cel ce vine să judece viii și morții; pe Cel ce vindecă patimile Îl gătesc spre patimă. Doamne, îndelung-Răbdătorule, mare este milostivirea Ta, slavă Ție (de două ori).

Iuda cel fără de lege, Doamne, care și-a întins mîna în blid, la cină împreună cu Tine, și-a întins mîinile fără de lege ca să ia arginții; și cel ce socotea prețul mirului, nu s-a temut a Te vinde pe Tine, Cel fără de preț; cel ce și-a întins picioarele

să i le speli Tu, Stăpînul, Te-a sărutat cu vicleşug, ca să Te dea celor fără de lege. Şi lepădîndu-se din ceata Apostolilor şi aruncînd cei treizeci de arginţi, n-a văzut Învierea Ta cea de a treia zi, prin care miluieşte-ne pe noi.

Iuda vînzătorul, viclean fiind, cu sărutare vicleană a dat pe Mîntuitorul, Domnul; pe Stăpînul tuturor ca pe un rob L-a vîndut iudeilor. Ca un miel spre junghiere, aşa a urmat Mielul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Unul, Cel mult-Îndurat.

Iuda, sluga şi vicleanul, ucenicul, şi pizmătăreţul, prieten şi diavol, din fapte s-a arătat că urma Învăţătorului, dar întru sine cugeta vînzarea. Că zicea întru sine: Să-L dau pe acesta şi voi dobîndi banii ce se adună. Încerca să vîndă şi mirul, şi pe Iisus să-L prindă cu vicleşug. Dat-a sărutare şi a vîndut pe Hristos. Ca un miel spre junghiere, aşa a urmat Cel ce este singur mult-Milostiv şi iubitor de oameni.

Cel pe Care Isaia mai înainte miel L-a numit, vestindu-L, Acela vine spre junghiere de bunăvoie şi şi-a dat spatele spre bătăi, şi obrazul spre lovire cu palmele, şi faţa nu şi-a întors de la ruşinea scuipărilor, şi a fost osîndit cu moarte de ocară. Toate de bunăvoie le-a primit Cel fără de păcat, ca să dăruiască tuturor Învierea cea din morţi.

Slavă... Şi acum..., glasul al 6-lea:

Iuda cu adevărat este fiul viperelor, celor ce au mîncat mană în pustie şi au cîrtit împotriva hrănitorului; că încă fiind mîncarea în gurile lor, cleveteau asupra lui Dumnezeu, nemulţumitorii. Şi acest necredincios ţinînd în gură pîinea cerească, a făcut vindere împotriva Mîntuitorului. O, gînd nesăţios şi îndrăznire fără de omenie! Pe Cel ce hrăneşte L-a vîndut, şi pe Stăpînul pe Care Îl iubea L-a dat spre moarte! Cu adevărat fiu al acelora este nelegiuitul acesta, şi cu dînşii împreună a moştenit pierderea. Fereşte, Doamne, sufletele noastre de o neomenie ca aceasta, Cel ce însuţi eşti neasemănat în îndelungărăbdare.

Ieşire cu Evanghelia. Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul 1,

Scoate-mă, Doamne, de la omul viclean; de omul nedrept mă izbăveşte (ps. 139,1).

Stih: Care gîndeau nedreptate în inimă, toată ziua îmi duceau război (ps. 139,2).

De la Ieşire, citire:

(XIX, 10—19)

Zis-a Domnul către Moise: «Coboară-te de grăieşte poporului, să se ţină curat astăzi şi mîine, şi să-şi spele hainele, ca să fie gata pentru poimîine, căci poimîine Se va pogorî Domnul înaintea ochilor a tot poporul pe Muntele Sinai. Să-i tragi poporului hotar împrejurul muntelui şi să-i spui: «Păziţi-vă de a vă sui în munte şi de a vă atinge de ceva din el, căci tot cel ce se va atinge de munte va muri. Nici cu mîna să nu se atingă de el, că va fi ucis cu pietre, sau se va săgeta cu săgeata; nu va rămîne în viaţă, fie om, fie dobitoc. Iar dacă se vor îndepărta tunetele şi trîmbiţele şi norul de pe munte, se vor putea sui în munte». Coborîndu-se deci Moise din munte la popor, a sfinţit poporul şi, spălîndu-şi ei hainele, le-a zis Moise: «Să fiţi gata pentru poimîine şi de femei să nu vă atingeţi!». Iar a treia zi, cînd s-a făcut ziuă, erau tunete şi fulgere şi nor des pe Muntele Sinai, şi sunet de trîmbiţe foarte puternic. Şi s-a cutremurat tot poporul în tabără. Atunci a scos Moise poporul din tabără întru întîmpinarea lui Dumnezeu şi au stat la poalele muntelui. Iar muntele Sinai fumega tot, că Se pogorîse

Dumnezeu pe el în foc ; şi se ridica de pe el fum ca fumul dintr-un cuptor, şi tot muntele se cutremura puternic. De asemenea şi sunetul trîmbiţei se auzea din ce în ce mai tare; şi Moise grăia, iar Dumnezeu îi răspundea cu glas.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Scoate-mă de la vrăjmaşii mei, Dumnezeule, şi de cei ce se scoală asupra mea, izbăveşte-mă (ps. 58,1).

Stih : Izbăveşte-mă de cei ce lucrează fărădelegea (ps. 58,2).

De la Iov, citire :

(XXXVIII, 1—23 ; XLII, 1—5)

Atunci Dumnezeu i-a răspuns lui Iov, din sînul vijeliei şi i-a zis : «Cine este cel ce pune pronia sub obroc, prin cuvinte fără de înţelepciune ? Încinge-ţi deci coapsele ca un viteaz şi Eu te voi întreba şi tu Îmi vei da lămuriri ! Unde erai tu, cînd am întemeiat pămîntul ? Spune-Mi, dacă ştii să spui. Ştii tu cine a hotărît măsurile pămîntului, sau cine a întins deasupra lui lanţul de măsurat ? În ce au fost întărite temeliile lui sau cine a pus piatra lui cea din capul unghiului, atunci cînd stelele dimineţii cîntau laolaltă şi toţi îngerii lui Dumnezeu Mă sărbătoreau? Cine a închis marea cu porţi, cînd ea ieşea năvalnică, din sînul firii, şi cînd i-am dat ca veşmînt negura şi norii drept scutece, apoi i-am hotărnicit hotarul Meu şi i-am pus porţi şi zăvoare şi am zis : Pînă aici vei veni şi mai departe nu te vei întinde, aici se va sfărîma trufia valurilor tale ? Ai poruncit tu dimineţii vreodată în viaţa ta, şi i-ai arătat aurorei care este locul ei, ca să apuce pămîntul de colţuri şi să scuture pe nelegiuiţi de pe pămînt? În revărsatul zorilor, pămîntul se face roşu ca roşiile peceţi şi ia culori ca de veşmînt. Cei răi rămîn fără noaptea (prielnică lor) şi braţul ridicat este frînt. Ai fost tu pînă la izvoarele mării sau te-ai plimbat pe fundul prăpastiei ? Ţi s-au arătat oare porţile morţii, şi porţile umbrei le-ai văzut ? Ai cugetat oare cît e pămîntul de lung şi cît de lat ? Spune, ştii toate acestea ? Care drum duce la palatul luminii şi care este sălaşul întunericului, ca să ştii să-l călăuzeşti în cuprinsul lui şi să poţi să nimereşti potecile care duc la el acasă ? De bună seamă ştii, căci atunci erai născut şi numărul zilelor tale e foarte mare. Ai ajuns tu la cămările zăpezii ? Ai văzut tu cămările grindinei, pe care le ţin deoparte pentru vremuri de strîmtorare, pentru zilele de bătălie şi de război?». Atunci Iov a răspuns Domnului, zicînd : «Ştiu că poţi să faci orice şi că nu este niciun gînd care să nu ajungă pentru Tine faptă. Cine cutează, ai zis tu, să bîrfească planurile Mele, din lipsă de înţelepciune ? Cu adevărat, am vorbit fără să înţeleg despre lucruri prea minunate pentru mine şi nu ştiam. Ascultă — ai spus Tu iar — şi Eu voi vorbi, te voi întreba şi tu Îmi vei da lămuriri. Din spusele unora şi altora auzisem despre Tine, dar acum ochiul meu Te-a văzut.

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(L, 4—11)

Domnul Dumnezeu Mi-a dat Mie limbă de ucenic, ca să ştiu să grăiesc celor desnădăjduiţi. În fiecare dimineaţă El deşteaptă, trezeşte urechea Mea, ca să ascult ca un ucenic. Domnul, Dumnezeu Mi-a deschis urechea, dar Eu nu M-am împotrivit şi nici nu M-am dat înapoi. Spatele, l-am dat spre bătăi şi obrajii Mei spre pălmuiri şi faţa Mea nu am ferit-o de ruşinea scuipărilor. Şi Domnul Dumnezeu Mi-a ajutat şi nu am fost făcut de ocară. Pentru aceasta am şi întărit faţa Mea ca o cremene, căci ştiam că nu voi fi făcut de ocară. Apărătorul Meu este aproape. Cine se judecă cu mine ? Să ne mă-

surăm împreună. Cine este protivnicul Meu? Să se apropie! Iată, Domnul Dumnezeu Îmi este în ajutor; cine Mă va osîndi? Iată, ca un veşmînt vechi toţi se vor prăpădi şi molia îi va mînca! Cine din voi se teme de Domnul, să asculte glasul Slugii Sale! Cel care umblă în întuneric şi fără lumină, să nădăjduiască în numele Domnului şi să se bizuie pe Dumnezeul lui! Voi, toţi, care aprindeţi focul şi pregătiţi săgeţi arzătoare, aruncaţi-vă în focul săgeţilor voastre, pe care l-aţi aprins! Din mîna Mea vi se întîmplă una ca aceasta; pe patul durerii veţi fi culcaţi!

Apoi Ectenia mică. Sfinte Dumnezeule...

Prochimenul Apostolului, glasul al 7-lea:

Ridicatu-s-au împăraţii pămîntului şi căpeteniile s-au adunat împreună, împotriva Domnului şi a Unsului Său.

Stih: Pentru ce s-au întăritat neamurile, şi popoarele au cugetat cele deşarte.

APOSTOLUL

Din Cartea întîia către Corinteni a Sfîntului Apostol Pavel citire:

(XI, 23—32)

Fraţilor, eu de la Domnul am primit ceea ce v-am dat şi vouă: Că Domnul Iisus, în noaptea în care a fost vîndut, a luat pîine şi, mulţumind, a frînt şi a zis: Luaţi, mîncaţi; acesta este Trupul Meu, care se frînge pentru voi. Aceasta să faceţi spre pomenirea Mea. Asemenea şi paharul după cină, zicînd: Acest pahar este legea cea nouă întru sîngele Meu. Aceasta să faceţi ori de cîte ori veţi bea spre pomenirea Mea. Căci de cîte ori veţi mînca pîinea aceasta şi veţi bea acest pahar, vestiţi moartea Domnului, pînă va veni. De aceea cel ce va mînca pîinea aceasta, sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, va fi vinovat faţă de Trupul şi de Sîngele Domnului. Să se cerceteze dar omul pe sine, şi aşa să mănînce din pîine şi să bea din pahar. Căci cel ce mănîncă şi bea din ele cu nevrednicie, acela mănîncă şi bea sieşi osîndă, nesocotind Trupul Domnului. De aceea mulţi dintre voi sînt bolnavi şi betegi, şi mulţi au murit. Căci dacă ne-am judeca pe noi înşine, atunci n-am mai fi judecaţi. Fiind însă judecaţi, ne pedepsim de Domnul, ca să nu fim osîndiţi împreună cu lumea.

Aliluia, glasul al 6-lea:

Fericit este cel ce caută la sărac şi la sărman (ps. 40,1).

Stih: Chiar omul cu care eram în pace, în care am nădăjduit, care a mîncat pîinea mea, a ridicat împotriva mea călcîiul (ps. 40,9).

Evanghelia de la Matei:

Zis-a Domnul ucenicilor Săi: Ştiţi că după două zile au să fie Paştile...

Şi la rînd dumnezeiasca Liturghie a Marelui Vasile. În loc de cîntarea Heruvicului, se cîntă acest tropar, glasul al 6-lea:

Cinei Tale celei de taină, astăzi Fiul lui Dumnezeu părtaş mă primeşte; că nu voi spune vrăjmaşilor Tăi taina Ta, nici sărutare Îţi voi da ca Iuda. Ci ca tîlharul mă mărturisesc Ţie: Pomeneşte-mă Doamne, întru împărăţia Ta.

Iar în locul Axionului, se cîntă irmosul Cîntării a 9-a: Din ospăţul Stăpînului... Şi în loc de Chinonic, se cîntă iarăşi troparul: Cinei Tale celei de taină...

Şi cînd se împărtăşesc cu dumnezeieştile taine, se cîntă de multe ori, pînă se împărtăşesc toţi. Şi în loc de: Să se umple gura noastră de lauda Ta, Doamne... se zice tot troparul de mai sus.

După rugăciunea Amvonului, se face spălarea şi urmarea ei, precum arată Tipicul. Apoi se dă anafura şi se face apolisul. Iar la masă se mănîncă cu untdelemn şi se bea vin. Se citeşte Pavecerniţa mică, la care se cîntă Tricîntarea care urmează după rînduiala spălării.

RÎNDUIALA

Ce se face la sfînta şi dumnezeiasca spălare a picioarelor, în Joia cea mare.

După Rugăciunea Amvonului, iese preotul, precum este îmbrăcat, afară pe uşa cea mare a bisericii cu cădelniţa în mînă şi merg înainte cu făcliile aprinse, unde este gătită spălarea de eclesiarhul fiind rînduiţi 12 fraţi care să fie spălaţi de cel mai mare, între care trebuie să fie un portar şi un econom, în chipul lui Petru. Ieşind cei doisprezece cîntă Psalmul 50, apoi cîntăreţii încep a cînta aceste tropare din Canonul din Joia mare.

Cîntarea a 5-a, glasul al 6-lea :

Irmosul :

Cu legătura dragostei fiind legaţi Apostolii, şi dîndu-se pe si-«ne lui Hristos, Celui ce stăpîneşte «toate, li s-au spălat picioarele cele «frumoase, binevestind pace tu-«turor».

Ceea ce ţine apa cea neţinută, şi cea mai presus în văzduh, care înfrînează adîncurile şi opreşte mările, Înţelepciunea lui Dumnezeu, a turnat apă în spălătoare şi a spălat picioarele slugilor, Stăpînul.

Arătat-a ucenicilor, Stăpînul, chip de smerenie. Că Cel ce îmbracă cerul cu nori, s-a încins cu ştergarul, şi a plecat genunchile de a spălat picioarele slugilor ; întru a Cărui mînă este suflarea tuturor celor ce sînt.

Apoi se cîntă şi aceste stihiri ale spălării, glasul 1, însuşi glasul :

Cel ce Te-ai încins cu ştergarul, şi ai spălat picioarele ucenicilor, Hristoase Dumnezeule, spală gîndirea sufletului nostru, şi ne încinge pe noi cu legătură duhovnicească, spre a face poruncile Tale şi a cînta bunătatea Ta.

Glasul al 2-lea :

Avînd să luăm mare binefacere, să alergăm credincioşii cu bună cucernicie la cinstita spălare. Nu întinăciunea trupească spălînd, ci sufletele în taină sfinţindu-ne. Că Hristos, Mîntuitorul nostru, Cel ce caută pe pămînt şi-l face de se cutremură, Se pleacă Însuşi pe Sine şi Se atinge de tălpi de lut, dăruind sigură înălţare asupra a toată puterea protivnică. Acestuia cu bună mulţumire să-I zicem : Cel ce ne-ai arătat nouă calea cea mai bună a înălţării, smerenia, mîntuieşte-ne, Bunule, ca un iubitor de oameni.

Asemenea :

Petru se sfia să i se spele picioarele, de preacuratele mîini, de care a fost zidit Adam ; dar a auzit : De nu te voi spăla pe tine, nu ai parte cu Mine. Şi de aşa multă frică fiind cuprins, a zis către Tine : Doamne, nu numai picioarele să-mi speli, ci şi mîinile şi capul. O, mari darurile Stăpînului !, că făgăduieşte a face părtaşi harului Său pe ucenici, şi a avea parte cu dînşii în slava cea negrăită ; precum şi la paharul cel de taină a zis : că-l va bea acela nou împreună cu dînşii, în Împărăţia cerurilor. De care învredniceşte-ne şi pe noi, ca un milostiv şi de oameni iubitor.

Glasul al 8-lea :

Astăzi, Cel neapropiat după fiinţă lucru de rob a luat ; cu ştergarul S-a încins Cel ce îmbracă cerul cu nori ; apă a turnat în spălătoare Cel ce a despărţit Marea Roşie ; şi plecîndu-Se în genunchi, a început a spăla picioarele ucenicilor, şi a le şterge cu ştergarul cu care era încins. Şi cînd le-a spălat picioarele, a zis ucenicilor : Voi curaţi sînteţi, dar nu toţi ; însemnînd pe cel ce L-a vîndut.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Mai bine ar fi fost, Iuda, de nu te-ai fi zămislit în pîntecele maicii tale ; mai bine ar fi fost ţie, vîn-

zătorule, de nu te-ai fi născut, înstrăinatule de Fiul lui Dumnezeu. Că prin tine s-a rupt cununa ucenicilor lui Hristos, și via cea adevărată a cules-o tîlharul cel răstignit. Prin tine s-a tăiat îngrădirea, și Biserica cea nefăcută de mînă au stricat-o călcătorii de lege. Fie că te-ai rușinat de mirul celei păcătoase, că era de mult preț ; dar cum nu te-ai temut a vinde celor fără de lege sîngele Celui drept ? Mai bine ar fi fost, vînzătorule, de nu te-ai fi născut, înstrăinatule de Fiul lui Dumnezeu.

Și acum... glasul al 8-lea :

De dormitare diavolească fiind cuprins Iuda, a adormit întru moarte. Vreme era de privegheat, vreme era de trezit ; să-i suspine inima, să-i lăcrimeze ochii, cu cîntare să privegheze ; că mare este tăria Crucii; Hristos este lîngă uși ; Paștile de jertfit au venit. Slavă Ție, Doamne, slavă Ție !

Apoi ecteniile acestea :

Cu pace Domnului să ne rugăm !

Pentru pacea de sus și pentru mîntuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să se binecuvinteze și să se sfințească spălarea aceasta, cu puterea, cu lucrarea și cu venirea Duhului Sfînt, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să fie apa aceasta spre spălarea întinării păcatelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, mînia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Apără, mîntuiește, miluiește și ne păzește pe noi, Dumnezeule, cu darul Tău.

Pe Preasfînta, curata, preabinecuvîntata, slăvita Stăpîna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți sfinții să o pomenim.

Pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Ecfonisul :

Că Tu ești curățirea sufletelor noastre, și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Apoi preotul, sau cel mai mare, se roagă cu glas mare.

Doamne și Preabunule Dumnezeu, Cel ce ești neapropiat cu Dumnezeirea, Care ai luat chip de rob și spre închipuirea smereniei celei mîntuitoare ai spălat picioarele ucenicilor Tăi cu preacuratele mîinile Tale și le-ai șters cu ștergarul, caută și acum spre noi, nevrednicii robii Tăi, care urmăm smereniei Tale celei atît de preaslăvite, și ne învrednicește să ne spălăm de întinăciunile trupești și de necurățiile sufletului cu atingerea apei acesteia. Dăruiește nouă pogorîrea cea nevăzută a Preasfîntului Tău Duh ; întărește sufletele și trupurile noastre împotriva șarpelui celui înșelător, care păzește călcîiul nostru. Ca fiind curați să slujim Ție cu bună mulțumire, călcînd peste șerpi și peste scorpii și peste toată puterea vrăjmașului.

Ecfonisul :

Că Ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea, împreună cu Părintele Tău cel fără de început și cu Preasfîntul și bunul și de viață făcătorul Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Apoi :

Pace tuturor ! Capetele voastre Domnului să le plecaţi !

Cel mai mare să se roage în taină :

Doamne, Dumnezeul nostru, Cel ce ne-ai arătat nouă măsura smereniei, prin plecarea Ta cea preaînaltă, şi pe cel smerit cu voinţa întîi chemîndu-l, ne-ai învăţat pe noi să slujim unul altuia ; înalţă-ne pe noi cu smerenia cea dumnezeiască ; păzeşte-ne neîntinaţi, spălaţi pururea cu lacrimi, curăţiţi cu lumina darului Tău cel curăţitor. Ca să cădem cu adevărat la Tine pururea şi să aflăm milă şi îndurare la judecata Ta cea înfricoşătoare.

Ecfonisul :

Că milostiv şi iubitor de oameni Dumnezeu eşti, şi Ţie slavă înălţăm şi Părintelui Tău celui fără început şi Preasfîntului şi bunului şi de viaţă făcătorului Tău Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Apoi, diaconul sau preotul zice :

Pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfînta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeul nostru să-L rugăm.

Şi cei ce vor să se spele, şed pe scaunele cele gătite şi începînd a se citi Evanghelia spălării, de la Ioan, cel mai mare se scoală şi cînd zice :

Şi şi-a pus veşmintele...

Atunci arhiereul, sau cine va fi mai mare, se dezbracă de veşmînt ; şi cînd zice :

Şi luînd ştergarul s-a încins...

Luînd ştergarul se încinge şi cel mai mare. Iar cînd zice :

După aceea a turnat apă în spălătoare...

Toarnă şi cel mai mare apă ; şi cînd zice :

Şi a început a spăla picioarele ucenicilor şi a le şterge cu ştergarul cu care era încins...

Începe şi cel mai mare a spăla de la portar pînă la econom, picioarele tuturor celor doisprezece, le şterge şi le sărută. Iar cînd vine la econom se citeşte :

Deci, a venit la Simon-Petru şi a zis acela : Doamne ! Tu vrei să speli picioarele mele ?

Şi cînd citeşte :

Răspuns-a Iisus şi i-a zis lui : Ce fac Eu, tu nu ştii acum, dar vei cunoaşte după acestea.

Economul zice :

Nu vei spăla picioarele mele în veci.

Şi răspunde cel mai mare, zicînd :

De nu te voi spăla, nu vei avea parte cu Mine.

La aceasta răspunde economul :

Doamne, nu numai picioarele mele, ci şi mîinile şi capul.

Atunci răspunde cel mai mare :

Cel ce este spălat nu trebuie decît picioarele a le spăla şi este curat tot şi voi curaţi sînteţi, dar nu toţi.

Şi celelalte.

Apoi economul şade şi-i spală cel mai mare picioarele.

După aceea merge cel mare la locul său, se descinge de faţă şi de ştergar şi îşi ia veşmintele sale şi şade. Şi iar citeşte preotul sau diaconul :

Deci, dacă a spălat picioarele lor şi şi-a luat veşmintele Sale, şezînd iarăşi a zis lor :

Arhiereul sau cine va fi mai mare, stînd, zice :

Cunoaşteţi ce am făcut vouă ? Voi Mă numiţi pe Mine învăţător şi Domn şi bine ziceţi, că sînt. Deci dacă Eu, Domnul şi Învăţătorul, am spălat picioarele voastre, şi voi datori sînteţi unul altuia să spălaţi picioarele ; că pildă am dat vouă că, precum Eu am făcut vouă, şi voi să faceţi. Amin, amin zic vouă:

nu este sluga mai mare decît Domnul său, nici solul mai mare decît cel ce l-a trimis pe el ; de știți acestea, fericiți sînteți de le veți face.

Și după Evanghelie, preotul citește rugăciunea aceasta :

Domnului să ne rugăm.

Doamne, Dumnezeul nostru, Cel ce, după multă mila Ta, Te-ai smerit pe Tine însuți luînd chip de rob ; Care în vremea patimilor Tale celor mîntuitoare și făcătoare de viață, de bunăvoie ai voit a cina cu Sfinții Tăi Ucenici și Apostoli, și după aceea Te-ai încins cu fota și ai spălat picioarele lor, dîndu-le lor chip de smerenie și de dragoste unul către altul, și ai zis : Precum am făcut Eu vouă, așa și voi să faceți unul altuia, Însuți și acum Stăpîne, vino în mijlocul nevrednicilor robilor Tăi, care urmăm pildei Tale și spală toată întinăciunea și necurăția sufletelor noastre ; ca spălînd praful ce s-a lipit de noi prin păcate și ștergîndu-ne unul pe altul cu ștergarul dragostei, să putem plăcea Ție în toate zilele vieții noastre și să aflăm milă înaintea Ta.

Ecfonisul :

Că Tu ești Cel ce binecuvintezi și sfințești toate, Hristoase, Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm, împreună și Părintelui Tău, Celui fără început, și Preasfîntului și Bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

După aceea se stropesc toți frații la fețe din spălătoare. Apoi se merge în biserică, cîntînd aceste tropare din Cîntarea a 5-a, a Vinerii celei mari. Glasul al 6-lea :

Dacă și-au spălat picioarele, și mai înainte s-au curățit cu împărtășirea dumnezeieștii Tale taine, Hristoase, slugile Tale s-au suit acum împreună cu Tine, din Sion la muntele cel mare al Măslinilor, lăudîndu-Te pe Tine, Iubitorule de oameni.

Zis-ai : Vedeți prietenilor, nu vă tulburați ; că acum s-a apropiat ceasul, ca să Mă prindă și să fiu dat morții de mîinile celor fără de lege ; și toți vă veți risipi, lăsîndu-Mă singur ; dar vă voi aduna iarăși ca să Mă propovăduiți pe Mine, Iubitorul de oameni.

După acestea se zice : Fie numele Domnului... (de 3 ori). Slavă... Și acum... Psalmul 33 : Bine voi cuvînta pe Domnul... Și se dă anafură fraților, se face apolisul și se merge la masă unde se mănîncă bucate cu untdelemn și se bea vin.

PAVECERNIȚA MICĂ

La care se cîntă Tricîntarea lui Andrei Criteanul.

Cîntarea a 5-a, glasul al 8-lea :

Irmosul :

Întunericul sufletului meu risipește-l, Dătătorule de lumină, «Hristoase Dumnezeule, Cel ce ai «gonit întunericul cel mai dinainte «al adîncului, și-mi dăruiește lumi«na poruncilor Tale, Cuvinte; ca «dis-de-dimineață, să Te slăvesc pe Tine» (de trei ori).

S-a înfrumusețat cina și Ți s-a gătit Pasca, precum ai zis Hristoase ; dar Iuda se învăța spre vînzarea Ta și fiind cu Tine, afară se unea cu iubirea de argint pentru prețul Tău.

Se scoală de la cină, și cu fota își încinge mijlocul de voie Hristos și își pleacă grumajii, dar Petru grăia : Niciodată nu vei spăla picioarele mele, Făcătorul meu ; spală-le însă !

A primit pîine în mîini spre vînzarea Ta Iuda, vicleanul ucenic, care Te-a și vîndut cu vicleșug ; după ce și el și-a întins picioarele, pe care Însuți le-ai spălat și le-ai șters cu fota.

Cu sărutare vicleană își deschidea atunci gura către Tine Iuda, săru-

tînd Trupul Tău şi grăind: Bucură-te, Învăţătorule! — el, vînzătorul, sluga şi vicleanul.

Petru văzînd cele ce se petreceau atunci, de spaimă fiind cuprins, fiind întrebat de o slujnică, s-a lepădat de Tine, Domnul, nu numai precum ai zis, ci precum ai ştiut, Cel ce toate le ştii.

Este pălmuit Ziditorul şi bătută zidirea prin batjocorirea Lui; este lovit de voie cu trestie, şi cele din înălţime se pleacă; este scuipat Judecătorul, şi toate temeliile pămîntului se clatină.

Slavă...

Cu spini se încununează Dumnezeu, Care înfrumuseţează tot pămîntul cu flori; primeşte răni şi cu îndelungă-răbdare rabdă ocări; poartă porfiră de ocară, şi toate le rabdă şi pătimeşte cu trupul, Dumnezeu fiind.

Şi acum..., a Născătoarei:

Să strige Ioan spunînd prin învăţătura sa dumnezeiasca Ta întrupare; că adică, Cuvîntul trup S-a făcut din Fecioară cu neschimbare, şi a rămas cu firea Dumnezeu precum era, nedespărţindu-se de sînurile Părintelui.

Cîntarea a 8-a:

Irmosul:

Cel ce acoperi cu ape cele mai pe deasupra ale Tale, Cel ce «pui mării hotar nisipul şi toate le «ţii, pe Tine Te laudă popoarele, pe «Tine Te slăveşte lumea, Ţie-Ţi a«duce toată făptura cîntare, ca Fă«cătorului tuturor în veci».

Cel ce îmbraci cerul cu nori, Iisuse, şi împărăţeşti pe scaunul slavei cu Părintele cel veşnic, Tu, luînd fota, Te-ai încins, ca să speli picioarele cele de ţărînă, tot foc fiind, Cuvinte, măcar de Te-ai şi întrupat.

După ce a spălat picioarele tuturor, a şezut Iisus zicînd ucenicilor Săi: Văzut-aţi ce am făcut Eu acum? Pildă de smerenie dîndu-vă tuturor, ca cel ce va voi a fi întîi, să fie mai pe urmă decît toţi cu voirea.

Iată curaţi sînteţi dar nu toţi, a zis Hristos prietenilor care şedeau la cină; iar ei se întrebau întru sine neînţelegînd cuvîntul. Mai apoi Domnul a spus numele vînzătorului.

După ce a grăit acestea, Hristos a venit la muntele Măslinilor, împreună cu ucenicii şi le zicea: Să mergem de aici! Că iată a sosit vînzătorul, şi nimeni să nu se lepede de Mine, căci de voie pătimesc.

O, sărutare înşelătoare! Bucură-Te, Învăţătorule, zicea Iuda lui Hristos şi, împreună cu cuvîntul, L-a vîndut spre junghiere; şi sărutarea era semnul ce dăduse celor fără de lege: Pe Care eu Îl voi săruta, Acela este pe Care am făgăduit a-L da vouă.

Prins ai fost, Dumnezeule al nostru, de poporul cel fără de lege, nicidecum împotrivindu-Te, nici strigînd, Mielule al lui Dumnezeu; ci toate răbdîndu-le: a fi întrebat, a fi judecat, a fi bătut, a fi legat şi a fi dus cu arme şi cu lăncii la Caiafa.

Să se răstignească Iisus Hristos, striga poporul iudaic, cu preoţii şi cu cărturarii. O, popor necredincios! Ce a făcut Cel ce S-a arătat în lume? Că pe Lazăr l-a sculat din mormînt, şi a făcut cale oamenilor către mîntuire.

Înaintea judecăţii lui Pilat, poporul cel fără de lege răcnind, striga: Răstigneşte-L pe Acesta, şi ne slobozeşte pe Varava, cel legat şi ucigaş; şi pe Hristos mai întîi bătîndu-L, ia-L, ia-L şi cu tîlharii răstigneşte-L.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

O, nespusă pogorîre. O, negrăit sfat! Că foc fiind, ai spălat picioarele vînzătorului, Mîntuitorule, și spălîndu-le, nu le-ai ars, și ai împărțit pîine la cină și tainica servire o ai învățat.

Și acum..., a Născătoarei:

O, auzire nouă! Dumnezeu este fiu al femeii! Nașterea fără sămînță, Maică fără de bărbat, și Cel născut Dumnezeu! O, minunată auzire! O, înfricoșătoare zămislire! O, nestricăcioasă naștere a Fecioarei! Cu adevărat toate sînt mai presus de minte și mai presus de știință.

Cîntarea a 9-a:

Irmosul:

Bine este cuvîntat Domnul Dumnezeul lui Israel, Cel ce a «ridicat nouă corn de mîntuire în «casa lui David slugii Sale, întru ca«re ne-a cercetat pe noi Răsăritul «cel dintru înălțime, și ne-a îndrep«tat pe calea păcii».

Iarăși dormiți? a zis Hristos ucenicilor; privegheați, că s-a apropiat ceasul; sculați-vă să ne ducem, prietenii Mei; că iată, ucenicul vînzător avînd toată oastea, vine să Mă dea ucigașilor de oameni.

Sărutarea ta este vicleană, și închinăciunea amară; cui grăiești tu, înșelătorule, cînd zici: Bucură-te Ravvi? Prietene, zice Hristos, pentru ce ai venit? Dacă pentru a Mă săruta, pentru ce-Mi pui înainte cuțit uns cu miere?

Judecătorule nevinovat, de voie ai venit să stai, Hristoase, înaintea judecății lui Pilat, ca să ne scapi de datoriile noastre. Drept aceea ai răbdat, Bunule, a fi rănit cu trupul, ca toți să luăm mîntuire.

Ia-L, ia-L, răstignește-L pe Cel ce se zice Hristos, strigau oarecînd iudeii către Pilat. Iar acesta mîinile își spăla, și cu condeiele scria vina Lui; vina Aceluia care dăruiește tuturor nemurire.

Cu prisos strigau cei fără de lege: ia-L, ia-L, răstignește pe Hristos, și ca pe un osîndit cereau a-L ucide. Au doară nu Acesta a înviat morții, a curățit leproșii, pe ceea ce-i curgea sînge o a tămăduit, și pe paralitici i-a îndreptat?

Ce rău a făcut de strigați foarte să fie răstignit Hristos? Însuși Pilat zicea către poporul cel nebun că vină nu află în El. Iar ei mai cu amar strigau: Ia-L, ia-L, răstignește pe Mîntuitorul tuturor.

O, iudei fără de lege! O, popor neînțelegător! Au nu vă aduceți aminte de minunile lui Hristos, de mulțimea tămăduirilor? Au n-ați simțit puterea Lui cea dumnezeiască? Dar precum mai înainte părinții voștri, așa și voi ați rămas împietriți.

Slavă...

Bătut fiind, Făcătorule al meu, pentru mine Te-ai dat a fi răstignit; ca mîntuirea mea în mijlocul pămîntului lucrînd-o, să izvorăști lumii viața, și să faci nemuritori prin sîngele Tău cel cinstit, pe cei ce se închină Ție.

Și acum...

Mielușeaua Ta, Stăpîne, stînd înaintea Crucii, Te tînguia pe Tine, Făcătorul tuturor, văzînd a Ta îndelungă-răbdare. Pentru că de voie Te-ai născut cu trup și cu el toate patimile ai răbdat, ca să mîntuiești lumea.

Și iarăși Irmosul: Bine este cuvîntat Domnul... În amîndouă stranele împreună. După Sfînte Dumnezeule... și Tatăl nostru... se zice Condacul: Pe Cel ce s-a răstignit pentru noi... Și celelalte după obicei și Apolisul. Iar Pavecernița se citește pe la chilii.

SLUJBA SFINTELOR ȘI MÎNTUITOARELOR PATIMI ALE DOMNULUI IISUS HRISTOS

(La Denia de Joi seara)

În sfînta și marea zi Joi seara, se toacă la 2 ceasuri din noapte și se trag clopotele; și adunîndu-ne în biserică, se face începutul după obicei, precum s-a arătat Joi în a cincea săptămînă.

Apoi Aliluia, pe glasul al 8-lea, și troparul:

Cînd mărițiii ucenici la spălarea cinei s-au luminat, atunci Iuda cel rău credincios, cu iubirea de argint bolnăvindu-se s-a întunecat, și judecătorilor celor fără de lege, pe Tine, Judecătorul cel drept, Te-a dat. Vezi dar, iubitorule de avuții, pe Cel ce pentru acestea spînzurare și-a agonisit. Fugi de sufletul nesățios, cel ce a îndrăznit unele ca acestea asupra Învățătorului. Cela ce ești spre toți bun, Doamne, slavă Ție.

Se cîntă de trei ori, rar şi cu cîntare dulce. Apoi, ectenia mică şi eclesiarhul împarte făcliile fraţilor. După aceasta zice preotul sau diaconul : Şi pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfînta Evanghelie... Şi citeşte înainte Evanghelia de la Ioan, Aşezămîntul Sfintelor Patimi : Zis-a Domnul ucenicilor Săi : Acum S-a preaslăvit Fiul omului... Sfîrşitul : ...În care a intrat El şi ucenicii Lui.

Şi sfîrşindu-se Evanghelia se zice :

Slavă îndelung-răbdării Tale, Doamne, slavă Ţie Doamne, slavă Ţie.

Şi îndată se cîntă Antifoanele, repetînd toate troparele.

ANTIFONUL 1, glasul al 8-lea :

Mai-marii popoarelor s-au adunat împreună, asupra Domnului şi asupra unsului Lui.

Cuvînt călcător de lege au pus asupra mea. Doamne, Doamne, nu mă lăsa pe mine.

Simţirile noastre curate să le aducem înaintea lui Hristos şi, ca nişte prieteni ai Lui, sufletele să le jertfim pentru Dînsul, şi să nu ne sugrumăm cu grijile vieţii, ca Iuda. Ci să strigăm în cămările sufletelor noastre : Tatăl nostru, Care eşti în ceruri, izbăveşte-ne pe noi de cel viclean.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Fecioară ai născut, ceea ce nu ştii de nuntă, şi Fecioară ai rămas, maică nenuntită ; Născătoare de Dumnezeu, Marie, roagă pe Hristos, Dumnezeul nostru, să ne mîntuiască pe noi.

ANTIFONUL al 2-lea, glasul al 6-lea :

Alergat-a Iuda, zicînd cărturarilor celor fără de lege : Ce-mi veţi da mie, şi eu Îl voi da pe El vouă ? Iar în mijlocul celor ce se tocmeau, ai stat nevăzut Însuţi Tu, de Care era tocmeala. Cunoscătorule de inimi, milostiveşte-Te spre sufletele noastre.

Cu milostenie să slujim lui Dumnezeu, ca Maria la cină, şi să nu ne agonisim iubire de argint ca Iuda, ca să fim pururea cu Hristos Dumnezeu.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Nu înceta Fecioară rugînd totdeauna pe Cel ce L-ai născut în chip de negrăit, ca pe un iubitor de oameni, să mîntuiască din primejdii pe cei ce scapă la tine.

ANTIFONUL al 3-lea, glasul al 2-lea :

Pentru învierea lui Lazăr, Doamne, pruncii iudei au strigat Ţie, Iubitorule de oameni, Osana ! Iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înţeleagă.

La cina Ta, Hristoase Dumnezeule, zis-ai mai înainte ucenicilor Tăi : Unul din voi va să Mă vîndă. Iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înţeleagă.

Întrebînd Ioan, Doamne, cine este cel ce va să Te vîndă, l-ai dovedit pe acela prin pîine. Iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înţeleagă.

Cu treizeci de arginţi şi cu sărutare vicleană, Te căutau iudeii să Te ucidă, Doamne ; iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înţeleagă.

La spălarea Ta, Hristoase Dumnezeule, ai poruncit ucenicilor Tăi : Aşa să faceţi, precum vedeţi. Iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înţeleagă.

Privegheaţi şi vă rugaţi ca să nu intraţi în ispită, zis-ai ucenicilor Tăi, Hristoase Dumnezeul nostru. Iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înţeleagă.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Mîntuieşte din primejdii pe robii tăi, Născătoare de Dumnezeu, că toţi după Dumnezeu la tine scăpăm ; ca şi către un zid nestricat şi ocrotitoare.

SEDEALNA, glasul al 7-lea :

La aceste Sedelne nu se şade, pentru că preotul cădeşte sfîntul altar.

Ospătînd la cină pe ucenici, şi cunoscînd vicleşugul vînzării, ai vădit la cina aceea pe Iuda, ştiindu-l pe el că nu se va îndrepta, şi vrînd ca să arăţi tuturor, că Te-ai dat de bunăvoie, ca să răpeşti lumea de la cel străin : îndelung-Răbdătorule, slavă Ţie.

Slavă..., sfîrşitul Sedelnei.

Şi acum..., toată Sedealna.

Apoi : Şi pentru ca să ne învrednicim noi... Şi se citeşte a doua Evanghelie, de la Ioan : In vremea aceea, a ieşit Iisus cu ucenicii Săi... Sfîrşitul : ...Căci aveau să mănînce Paştile.

După Evanghelie se cîntă :

ANTIFONUL al 4-lea, glasul al 5-lea :

Astăzi Iuda lasă pe Învăţătorul şi primeşte pe diavolul ; se orbeşte cu patima iubirii de bani, cade din lumină întunecatul. Că în ce chip ar fi putut vedea, cel ce a vîndut pe luminătorul în treizeci de arginţi? Iar nouă ne-a răsărit Cel ce a pătimit pentru lume. Către care să grăim : Cel ce ai pătimit şi Te-ai îndurat de oameni, slavă Ţie.

Astăzi Iuda se leapădă de cinstea lui Dumnezeu şi se înstrăinează de har ; fiind ucenic, se face vînzător: în obicei prietenesc ascunde vicleşug, şi nebuneşte socoteşte că este mai bine a sluji iubirii de argint, decît dragostei Stăpînului, făcîndu-se călăuză adunării celei fără de lege. Iar noi avînd mîntuire pe Hristos, pe Acesta să-L slăvim.

Să dobîndim iubirea de fraţi, ca nişte fraţi întru Hristos, iar nu nemilostivire către cei de aproape ai noştri. Ca să nu ne osîndim ca sluga cea nemilostivă pentru bani, şi ca Iuda căindu-ne fără de nici un folos.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Preaslăvite s-au grăit de tine pretutindeni, Născătoare de Dumnezeu, Marie ; că ai născut după trup pe Făcătorul tuturor, prealăudată care nu ştii de nuntă.

ANTIFONUL al 5-lea, glasul al 6-lea :

Ucenicul tocmea preţul Învăţătorului, şi a vîndut pe Domnul în treizeci de arginţi cu sărutare vicleană, dîndu-L pe El celor fără de lege spre moarte.

Astăzi Făcătorul cerului şi al pămîntului a zis ucenicilor Săi : S-a apropiat ceasul şi a sosit Iuda, cel ce Mă vinde ; nimeni să nu se lepede de Mine, văzîndu-Mă pe Cruce în mijlocul a doi tîlhari. Că pătimesc ca un om, şi mîntuiesc ca un iubitor de oameni, pe cei ce cred întru Mine.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Ceea ce ai zămislit în chip de negrăit în veacul cel mai de pe urmă, şi ai născut pe Ziditorul tău, pe Acela roagă-L să mîntuiască sufletele noastre.

ANTIFONUL al 6-lea, glasul al 7-lea :

Astăzi veghează Iuda să vîndă pe Domnul, pe Mîntuitorul lumii, Cel mai înainte de veci, pe Cel ce a săturat mulţime de oameni cu cinci pîini. Astăzi cel fără de lege se leapădă de Învăţătorul ; şi fiind ucenic a dat pe Stăpînul, a vîndut cu bani pe Cel ce a săturat cu mană pe om.

Astăzi au pironit pe Cruce iudeii pe Domnul, Care a tăiat marea cu

toiagul şi i-a povăţuit în pustie. Astăzi au împuns cu suliţa coasta Celui ce a rănit Egiptul cu bătăi pentru ei, şi au adăpat cu fiere pe Cel ce le-a plouat mană de mîncare.

Doamne, venind spre patima cea de voie, ai zis ucenicilor Tăi: De n-aţi putut priveghea un ceas împreună cu Mine, cum v-aţi făgăduit că veţi muri pentru Mine? Vedeţi măcar pe Iuda cum nu doarme, ci se nevoieşte să Mă dea celor fără de lege. Sculaţi de vă rugaţi! Să nu se lepede cineva de Mine, văzîndu-Mă pe Cruce. Îndelung-Răbdătorule, slavă Ţie.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei:

Bucură-te Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ai încăput în pîntecele tău pe Cel neîncăput în ceruri! Bucură-te fecioară, propovăduirea proorocilor, din care ne-a strălucit nouă Emanuel! Bucură-te, Maica lui Hristos Dumnezeu!

SEDEALNA, glasul al 7-lea:

Ce pricină te-a făcut, Iuda, vînzător al Mîntuitorului? Au doară te-a despărţit din ceata Apostolilor? Au doară te-a lipsit de harul tămăduirilor? Au doară cinînd împreună cu ceilalţi, pe tine te-a gonit de la masă? Au doară picioarele celorlalţi le-a spălat, iar ale tale nu le-a băgat în seamă? O, de cît bine te-ai făcut uitător! Iată gîndul tău cel nemulţumitor se vădeşte, iar îndelungă-răbdarea cea neasemănată şi mare mila Mîntuitorului se propovăduieşte.

Slavă..., Şi acum..., tot aceasta.

Evanghelia a treia, de la Matei: În vremea aceea, cei ce-L prinseseră pe Iisus L-au dus la Caiafa... Sfîrşitul: ...Şi ieşind afară, a plîns cu amar.

ANTIFONUL al 7-lea, glasul al 8-lea:

Doamne, răbdînd toate, aşa ai zis celor fără de lege ce Te-au prins: De aţi şi rănit pe păstorul, şi aţi risipit cele douăsprezece oi, pe ucenicii Mei, dar aş fi putut să aduc înainte mai mult decît douăsprezece legiuni de îngeri. Dar rabd îndelung, ca să se împlinească cele ce am arătat vouă prin proorocii Mei, cele nearătate şi ascunse. Doamne, slavă Ţie.

De trei ori tăgăduindu-Te Petru, îndată a cunoscut ceea ce s-a zis lui; dar Ţi-a adus Ţie lacrimi de pocăinţă. Doamne, fii mie milostiv şi mă mîntuieşte pe mine!

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei:

Ca pe ceea ce este uşă de mîntuire, şi grădină veselitoare, şi nor al luminii celei veşnice, să lăudăm toţi pe Sfînta Fecioară, zicîndu-i: Bucură-te!

ANTIFONUL al 8-lea, glasul al 2-lea:

Spuneţi călcătorilor de lege, ce aţi auzit de la Mîntuitorul nostru? Au n-a dat El legea şi învăţăturile proorocilor? Dar cum aţi gîndit să daţi lui Pilat pe Dumnezeu, Cuvîntul cel din Dumnezeu, şi Izbăvitorul sufletelor noastre?

Să se răstignească! strigau cei ce se îndestulau pururea cu darurile Tale, şi cereau pe făcătorul de rele în locul Făcătorului de bine, uciga-şii dreptilor. Iar Tu tăceai, Hristoase, suferind necuviinţa lor, vrînd să pătimeşti şi să ne mîntuieşti pe noi, ca un iubitor de oameni.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei:

Pentru că nu avem îndrăznire pentru multe păcatele noastre, tu pe Cel ce S-a născut din tine roagă-L, Născătoare de Dumnezeu Fecioară; că mult poate rugăciunea Maicii, spre bunăvoinţa Stăpînului. Nu trece cu vederea rugăciunile păcătoşilor, Preacurată; că

milostiv este, şi poate să mîntuiască, Cel ce a primit a pătimi pentru noi.

ANTIFONUL al 9-lea, glasul al 3-lea :

Pus-au treizeci de arginţi preţul Celui preţuit, pe Care L-au preţuit fiii lui Israel ; privegheaţi şi vă rugaţi, ca să nu intraţi în ispită, că duhul este osîrduitor, iar trupul neputincios ; pentru aceasta privegheaţi.

Datu-mi-au spre mîncarea Mea fiere, şi în setea Mea M-au adăpat cu oţet ; iar Tu, Doamne, înviază-mă şi le voi răsplăti lor.

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Noi, cei din neamuri, te lăudăm pe tine Preacurată Născătoare de Dumnezeu, că ai născut pe Hristos, Dumnezeul nostru, Cel ce prin tine a liberat pe oameni din blestem.

SEDEALNA, glasul al 8-lea :

O, cum Iuda, cel ce era oarecînd ucenic, a gîndit vînzare asupra Ta ! A cinat împreună cu vicleşug, vicleanul şi nedreptul, şi mergînd a zis preoţilor : Ce-mi veţi da mie şi eu voi da vouă pe Acela, Care a stricat legea şi a spurcat Sîmbăta. Îndelung-Răbdătorule Doamne, slavă Ţie.

Slavă..., Şi acum..., tot aceasta.

Apoi Evanghelia a patra, de la Ioan : În vremea aceea, de la Caiafa au dus pe Iisus în pretoriu... Sfîrşitul : ...Şi L-au dus să-L răstignească.

ANTIFONUL al 10-lea, glasul al 6-lea :

Cel ce Se îmbracă cu lumina ca şi cu o haină, stat-a gol la judecată, şi a primit palme peste obraz, din mîinile pe care le-a zidit. Şi poporul cel călcător de lege a răstignit pe Domnul slavei pe Cruce. Atunci s-a rupt catapeteasma Templului ; soarele s-a întunecat, nesuferind să vadă batjocorit pe Dumnezeu, de Care se cutremură toate. Aceluia să ne închinăm.

Ucenicul s-a lepădat, iar tîlharul a strigat : Pomeneşte-mă, Doamne, întru împărăţia Ta !

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Împacă lumea, Doamne, Cel ce bine ai voit a lua trup din Fecioară pentru robi ; ca să Te lăudăm cu un glas, Iubitorule de oameni.

ANTIFONUL al 11-lea, glasul al 6-lea :

Pentru binele pe care l-ai făcut Hristoase, neamului iudaic, Te-au osîndit să Te răstignească, adăpîndu-Te cu oţet şi fiere. Ci le dă lor, Doamne, după faptele lor, că n-au cunoscut milostivirea Ta.

N-au fost îndestulate, Hristoase, mulţimile iudaice cu vînzarea, ci încă clătinau cu capetele, aducîndu-Ţi batjocură şi hulă. Ci le dă lor, Doamne, după faptele lor, pentru că au gîndit asupra Ta deşertăciune.

Nici pămîntul care s-a cutremurat, nici pietrele care s-au despicat, n-au plecat pe iudei ; nici catapeteasma Templului, nici învierea morţilor. Ci le dă lor, Doamne, după faptele lor, că au gîndit asupra Ta deşertăciune.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Ştim că S-a întrupat din tine Dumnezeu, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce una eşti curată, una binecuvîntată ; pentru aceasta lăudîndu-te neîncetat, pe tine te mărim.

ANTIFONUL al 12-lea, glasul al 8-lea :

Acestea zice Domnul către iudei : Poporul Meu, ce am făcut vouă ? Sau cu ce v-am supărat ? Pe orbii voştri i-am luminat, pe cei leproşi i-am curăţit, pe bărbatul cel ce era în pat l-am îndreptat. Poporul meu, ce am făcut vouă ? Şi cu ce Mi-aţi

răsplătit ? În loc de mană, cu fiere ; în loc de apă, cu oţet ; în loc ca să Mă iubiţi, pe Cruce M-aţi pironit. De acum nu voi mai răbda ; chema-voi neamurile Mele, şi acelea Mă vor preaslăvi împreună cu Tatăl şi cu Duhul, şi Eu le voi dărui viaţă veşnică.

Astăzi catapeteasma Templului se rupe, spre mustrarea călcătorilor de lege, şi soarele îşi ascunde razele sale, văzînd pe Stăpînul răstignit.

Legiuitori ai lui Israel, iudei şi farisei, ceata Apostolilor strigă către voi : Iată, Templul pe care l-aţi stricat voi ; iată, Mielul pe Care L-aţi răstignit, şi L-aţi dat mormîntului. Dar a înviat cu puterea Sa. Nu vă înşelaţi iudei, că El este Cel ce v-a izbăvit prin mare şi v-a hrănit în pustie. Acesta este viaţa, lumina şi pacea lumii.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Bucură-te, uşa Împăratului slavei, prin care a trecut Însuşi cel Preaînalt, şi a lăsat-o iarăşi pecetluită, spre mîntuirea sufletelor noastre !

SEDEALNA, glasul al 8-lea :

Cînd ai stat înaintea Caiafei, Dumnezeule, şi ai fost dat lui Pilat Tu, Judecătorul, puterile cereşti s-au clătinat de frică ; şi cînd Te-ai înălţat pe lemn în mijlocul a doi tîlhari, ai fost socotit cu cei fără de lege, Cel ce eşti fără de păcate, ca să mîntuieşti pe om. Îndelung-Răbdătorule, Doamne, slavă Ţie.

Slavă..., Şi acum..., tot aceasta.

Apoi Evanghelia a cincea, de la Matei : În vremea aceea Iuda vinzătorul, văzînd... Sfîrşitul : ...l-au pus să ducă crucea lui Iisus.

ANTIFONUL al 13-lea, glasul al 6-lea :

Adunarea iudeilor Te-a cerut la Pilat să Te răstignească, Doamne. Şi neaflînd vină întru Tine, a slobozit pe vinovatul Varava ; iar pe Tine, Cel drept, Te-a judecat spre pierdere, agonisindu-şi păcatul uciderii. Ci dă-le lor, Doamne, răsplătirea lor, că au cugetat asupra Ta cele deşarte.

Cel de Care toate se înfricoşează şi se cutremură, şi pe Care toată limba Îl laudă, pe Hristos, puterea lui Dumnezeu şi înţelepciunea lui Dumnezeu, preoţii L-au lovit cu palme peste obraz şi I-au dat fiere. Şi toate a primit a le pătimi, vrînd să ne mîntuiască pe noi de fărădelegile noastre, cu sîngele Său, ca un iubitor de oameni.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ai născut prin cuvînt, mai presus de cuvînt, pe Făcătorul tău, pe Acela roagă-L să mîntuiască sufletele noastre.

ANTIFONUL al 14-lea, glasul al 8-lea :

Doamne, Cel ce ai primit însoţitor pe tîlhar, care şi-a întinat mîinile în sînge, numără-ne şi pe noi împreună cu el, ca un bun şi de oameni iubitor.

Puţin glas a slobozit tîlharul pe cruce, şi mare credinţă a aflat. Într-o clipeală s-a mîntuit, şi întîi el deschizînd uşile raiului, a intrat. Cel ce ai primit pocăinţa aceluia, Doamne, slavă Ţie.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Bucură-te, ceea ce ai primit prin înger bucuria lumii ! Bucură-te, ceea ce ai născut pe Făcătorul tău şi Domnul ! Bucură-te, ceea ce te-ai învrednicit a fi Maică a lui Hristos Dumnezeu !

ANTIFONUL al 15-lea, glasul al 6-lea :

Acesta se cîntă de amîndouă stranele împreună, stih după stih :

Astăzi a fost spînzurat pe lemn, Cel ce a spînzurat pămîntul pe ape

(de trei ori). Cu cunună de spini a fost încununat Împăratul îngerilor. Cu porfiră mincinoasă a fost îmbrăcat Cel ce îmbracă cerul cu nori. Lovire peste obraz a luat Cel ce a slobozit în Iordan pe Adam. Cu piroane a fost pironit Mirele Bisericii. Cu sulița a fost împuns Fiul Fecioarei! Închinămu-ne patimilor Tale, Hristoase. Arată-ne nouă și slăvită învierea Ta (de trei ori).

Să nu prăznuim ca iudeii, că Paștile noastre, Hristos, pentru noi S-a jertfit. Ci să ne curățim pe noi înșine de toată întinăciunea și curat să ne rugăm Lui: Înviază Doamne, mîntuiește-ne pe noi, ca un iubitor de oameni.

Crucea Ta, Doamne, este viață și înviere poporului Tău; și spre ea nădăjduind, Te lăudăm pe Tine Dumnezeul nostru; Cel ce Te-ai răstignit pentru noi, miluiește-ne pe noi.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei:

Văzîndu-Te, Hristoase, răstignit ceea ce Te-a născut a grăit: Ce taină străină este aceasta ce văd, Fiul meu? Cum mori fiind pironit cu trupul pe lemn, Dătătorule de viață?

SEDEALNA, glasul al 4-lea:

Podobie: Degrab ne întîmpină...

Răscumpăratu-ne-ai pe noi din blestemul legii cu scump sîngele Tău, pe cruce fiind pironit și cu sulița împuns, nemurire ai izvorît, oamenilor, Mîntuitorul nostru, slavă Ție.

Slavă..., Și acum..., tot aceasta.

Apoi Evanghelia a șasea, de la Marcu: În vremea aceea, ostașii au dus pe Iisus... Sfîrșitul: ...Ca să vedem și să credem în El.

Apoi Fericirile. Se pun nouă stihiri, glasul al 4-lea:

Întru împărăția Ta pomenește-ne pe noi, Doamne, cînd vei veni întru împărăția Ta.

Fericiți cei săraci cu duhul, că a acelora este împărăția cerurilor.

Fericiți cei ce plîng, că aceia se vor mîngîia.

Fericiți cei blînzi, că aceia vor moșteni pămîntul.

Fericiți cei ce flămînzesc și însetoșează de dreptate, că aceia se vor sătura.

Prin lemn a fost izgonit Adam din rai, iar prin lemnul Crucii tîlharul în rai s-a sălășluit. Că acela gustînd, a călcat porunca Făcătorului; iar acesta împreună răstignindu-se, a mărturisit Dumnezeu pe Cel ce se tăinuia. Pomenește-ne și pe noi, Mîntuitorule, întru Împărăția Ta.

Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.

Pe Făcătorul Legii L-au cumpărat cei fără de lege de la ucenic și, ca pe un călcător de Lege, L-au pus de față înaintea Judecății lui Pilat, strigînd: Răstignește-L!, pe Cel ce le-a dat lor mană în pustie. Iar noi urmînd tîlharului celui drept, să grăim cu credință: Pomenește-ne și pe noi, Mîntuitorule, întru Împărăția Ta.

Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Mulțimea ucigătorilor de Dumnezeu, neamul iudeilor cel fără de lege, nebunește striga către Pilat: Răstignește pe Hristos, Cel nevinovat! Și mai vîrtos cereau ei pe Varava. Iar noi grăiam cu glasul tîlharului celui recunoscător: Pomenește-ne și pe noi, Mîntuitorule, întru Împărăția Ta.

Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Coasta Ta cea purtătoare de viață, revărsîndu-se ca un izvor din Eden, adapă, Hristoase, Biserica Ta, ca pe un rai cuvîntător; de unde împărțindu-se ca la început în patru Evanghelii, adapă lumea veselind făptura și învățînd nea-

murile să se închine cu credinţă Împărăţiei Tale.

Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a acelora este Împărăţia cerurilor.

Răstignitu-Te-ai pentru mine, ca să-mi izvorăşti mie iertare; împunsu-Te-ai în coastă, ca să-mi ţîşneşti pîraie de viaţă; cu piroane Te-ai pironit, ca, prin adîncul patimilor Tale, crezînd eu înălţimii puterii Tale, să-Ţi cînt: Dătătorule de viaţă, Hristoase, slavă şi Crucii Tale, şi Patimii Tale, Mîntuitorule.

Fericiţi veţi fi, cînd vă vor ocări şi vă vor prigoni şi vor zice tot cuvîntul rău împotriva voastră, minţind pentru Mine.

Cînd Te-ai răstignit, Hristoase, toată făptura văzîndu-Te s-a cutremurat; temeliile pămîntului s-au clătinat de frica puterii Tale, luminătorii s-au ascuns, şi catapeteasma Templului s-a rupt; munţii s-au cutremurat şi pietrele s-au despicat, şi tîlharul cel credincios grăieşte cu noi, Mîntuitorule: Pomeneşte-ne întru Împărăţia Ta.

Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri.

Zapisul nostru l-ai rupt, Doamne, şi socotindu-Te între cei morţi, ai legat pe tiranul cel de acolo, scăpînd pe toţi din legăturile morţii, cu învierea Ta; prin care ne-am luminat, Doamne, Iubitorule de oameni, şi grăim Ţie: Pomeneşte-ne şi pe noi, Mîntuitorule, întru Împărăţia Ta.

Slavă..., a Treimii:

Pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Duhul Sfînt, toţi credincioşii cu un gînd după vrednicie a slăvi să ne rugăm; Unimea Dumnezeirii ce este în trei ipostasuri, care rămîne neamestecată, singură prin sine, nedespărţită şi neapropiată, prin care ne izbăvim de focul pedepsei.

Şi acum..., a Născătoarei:

Pe Maica Ta, Hristoase, care Te-a născut fără sămînţă după trup, şi a rămas adevărat fecioară nestricată şi după naştere, pe aceasta aducem Ţie spre rugăciune, Stăpîne mult-Milostive, ca să se dăruiască iertare de greşeale, celor ce strigă pururea: Pomeneşte-ne şi pe noi, Mîntuitorule, întru Împărăţia Ta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Împărţit-au hainele Mele loruşi şi pentru cămaşa Mea au aruncat sorţi (ps. 21,20).

Stih: Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, ia aminte la mine; pentru ce m-ai părăsit? (ps. 21,1).

Evanghelia a şaptea de la Matei: În vremea aceea, ajungînd ostaşii... Sfîrşitul ...cu adevărat Fiul lui Dumnezeu a fost Acesta.

Şi se face citire. Apoi Psalmul 50 şi după acesta, Evanghelia opta, de la Luca: În vremea aceea, duceau împreună cu Iisus doi făcători de rele... Sfîrşitul: ...din Galileea, stînd departe, priveau acestea.

TRICÎNTAREA

Alcătuire a lui Cosma.

Irmosul de două ori şi troparele pe 12 şi pe urmă irmosul într-amîndouă stranele împreună.

Cîntarea a 5-a, glasul al 8-lea:

Irmosul:

La Tine alerg dis-de dimineaţă, Cel ce pentru milostivire Te-ai «deşertat pe Tine, Cel neschimbat, «pentru cel căzut, şi pînă la patimă «Te-ai plecat, Cel ce eşti fără de pa«timă, Cuvinte al lui Dumnezeu; pa«ce dă-mi mie, Iubitorule de oa«meni».

Dacă şi-au spălat picioarele, şi mai înainte s-au curăţit cu împărtăşirea dumnezeieştii Tale Taine, Hristoase, slujitorii Tăi s-au suit acum împreună cu Tine din Sion, la muntele cel mare al Măslinilor, lăudîn-

du-Te pe Tine, Cel ce eşti iubitor de oameni.

Zis-ai: Vedeţi prietenilor, nu vă tulburaţi; acum s-a apropiat ceasul ca să fiu prins, şi să fiu dat morţii de mîinile celor fără de lege; şi toţi vă veţi risipi, lăsîndu-Mă pe Mine. Însă vă voi aduna iarăşi, ca să Mă vestiţi pe Mine cel iubitor de oameni.

CONDAC, glasul al 8-lea:

Pe Cel ce s-a răstignit pentru noi, veniţi toţi să-L lăudăm, că pe Acela L-a văzut Maria pe lemn şi a zis: Deşi rabzi răstignire, Tu eşti Fiul şi Dumnezeul meu.

ICOS

Văzînd mieluşeaua, Maria, pe Mieluşelul său tras spre junghiere, mergea după El zdrobită, împreună şi cu alte femei, strigînd aşa: Unde mergi, Fiule? Pentru ce faci această călătorie grabnică? Au doară este iarăşi altă nuntă în Cana, şi acolo Te grăbeşti acum, ca să le mai faci lor vin din apă? Oare, mergevoi cu Tine Fiule, sau voi aştepta mai bine? Dă-mi cuvînt, Cuvinte; nu mă trece tăcînd, Cel ce m-ai păzit curată; că Tu eşti Fiul şi Dumnezeul meu.

SINAXAR

ÎN SFÎNTA ŞI MAREA VINERI

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În sfînta şi marea Vineri, se prăznuiesc sfintele şi mîntuitoarele şi înfricoşătoarele Pătimirile Domnului şi Dumnezeului şi Mîntuitorului nostru Iisus Hristos: scuipările, lovirile peste faţă, palmele, insultele, bătocurile, haina de porfiră, trestia, buretele, oţetul, piroanele, suliţa şi înainte de toate Crucea şi moartea, pe care le-a primit de bunăvoie pentru noi. Se mai face încă pomenire de mărturisirea mîntuitoare făcută pe cruce de tîlharul recunoscător, care a fost răstignit împreună cu El.

Stihuri la răstignire.

Deşi mort pe Cruce,
Eşti viu Dumnezeu,
Căci Tu eşti, Cuvinte,
Fiul Lui Dumnezeu!

Stihuri la tîlharul cel recunoscător.

Cînd tîlharul a strigat:
«Doamne, pomeneşte-mă!»
Atunci raiul încuiat
Uşile şi-a descuiat.

După ce Domnul a fost vîndut de prietenul şi ucenicul Lui cu treizeci de arginţi, a fost dus mai întîi la Ana arhiereul. Acesta L-a trimis la Caiafa, care L-a scuipat şi L-a lovit peste faţă; şi pe cînd îşi bătea joc şi rîdea de El, a auzit spunîndu-I-se: «Profeţeşte-ne, cine Te-a lovit!». Acolo au venit şi doi martori mincinoşi care au mărturisit că Hristos a spus: «Stricaţi Templul acesta şi în trei zile îl voi ridica!», şi că a spus că este Fiul lui Dumnezeu. Arhiereul şi-a rupt hainele neputînd suferi aşa-numita de el hulă. Cînd s-a făcut ziuă L-au dus în pretoriu la Pilat, «şi ei n-au intrat, spune Scriptura, ca să nu se spurce, ci să poată mînca Paştile». Pilat a ieşit afară şi i-a întrebat: Care este vina Lui? Şi pentru că n-a găsit nici o vină în El, L-a trimis la Caiafa; iar acesta L-a trimis din nou la Pilat, căci şi Pilat se pornise spre uciderea Lui. Pilat a spus: «Luaţi-L voi şi răstigniţi-L şi după legea voastră judecaţi-L». Ei au spus iarăşi: «Nouă nu ne este îngăduit să omorîm pe nimeni». Prin aceste cuvinte au aţîţat pe Pilat ca să-L răstignească. Pilat L-a întrebat pe Hristos dacă este împăratul iudeilor. El a mărturisit că este, dar este Împărat veşnic: «Împărăţia Mea, a spus El, nu este din lumea aceasta!». Pilat, voind să-l libereze le-a spus mai întîi că nu găseşte nici o vină deosebită în El, apoi le-a propus să libereze pe unul din cei închişi. Iudeilor însă le-a fost mai drag Varava decît Iisus. În sfîrşit Pilat L-a dat iudeilor după ce mai întîi L-a biciuit pe Iisus. Este apoi dus de soldaţi, îmbrăcat cu hlamidă roşie, încununat cu cunună de spini şi în mîini I-au pus trestie. A fost batjocorit de soldaţi care-I spuneau: «Bucură-te împăratul iudeilor!». După ce L-au batjocorit aşa, Pilat a spus din nou: «Nu găsesc în El nici o vină de moarte». Ei însă au spus: «Noi îl osîndim pentru că s-a numit pe Sine Fiul lui Dumnezeu». Pe cînd spuneau acestea, Iisus tăcea. Mulţimea a strigat lui Pilat: «Răstigneşte-L, răstigneşte-L!». Ei voiau să-L dea unei morţi necinstite, ca să îndepărteze din mijlocul lor amintirea Lui cea bună. Pi-

lat îşi bătea joc oarecum de ei zicîndule: «Pe împăratul vostru să-L răstignesc?». Ei au răspuns: «N-avem alt împărat decît pe Cezarul». Iudeii, pentru că n-au reuşit nimic cu hulele lor, aduc în discuţie pe Cezarul ca cel puţin aşa să-şi sature furia lor. Într-adevăr au spus: «Tot cel care se face pe sine împărat se împotriveşte Cezarului». În timpul acesta femeia lui Pilat, înfricoşată de visuri, a trimis la Pilat să-i spună: «Să nu faci nimic dreptului acestuia!». Căci ea, din pricina lui Iisus, suferise mult în timpul nopţii. Pilat s-a spălat pe mîini, lepădîndu-se prin asta de vina sîngelui. Iudeii însă au strigat: «Sîngele Lui peste noi şi peste copiii noştri!». Dar dacă-L slobozeşti pe El nu eşti prieten Cezarului!». Aşadar Pilat L-a legat, deşi ştia bine că este nevinovat, L-a osîndit la moarte pe cruce, şi le-a slobozit pe Varava. Cînd a văzut Iuda aceasta, aruncînd arginţii a plecat şi ducîndu-se a luat o frînghie şi s-a spînzurat; în urmă s-a umflat mult şi a crăpat.

Ostaşii L-au bătut peste faţă cu trestia şi I-au pus în spate crucea. Apoi au silit pe Simon Cirineanul, să-I ducă crucea Au ajuns pe la ceasul al treilea la locul Căpăţînei şi acolo L-au răstignit. A fost răstignit împreună cu doi tîlhari ca să fie şi el socotit un făcător de rele. Pentru a-L înjosi, soldaţii au împărţit hainele Lui, iar pentru cămaşa Sa, care era făcută dintr-o bucată şi nu avea nici o cusătură, au aruncat sorţi, săvîrşind cea mai mare nelegiuire. Dar nu numai acestea, ci şi pe cînd era pe cruce îşi băteau joc de El, zicînd: «O, cel ce strici Templul şi în trei zile îl zideşti, mîntuieşte-te pe tine!». Şi iarăşi: «Pe alţii a mîntuit, dar pe Sine nu poate să se mîntuiască». Şi iarăşi: «Dacă eşti împăratul lui Israel, coboară-Te acum de pe cruce şi vom crede în Tine!». Iudeii, dacă ar fi crezut în cele ce spuneau, ar fi trebuit să se apropie de El fără nici o îndoială, căci într-adevăr Hristos era recunoscut de întreaga fire nu numai ca împărat al lui Israel, ci şi al întregii lumi. Ce însemna, oare, întunecarea soarelui în ceasul al treilea şi în miezul zilei? Ce însemna cutremurarea pămîntului? Ce însemna despicarea pietrelor, care au mustrat învîrtoşarea inimii iudeilor? Ce însemna învierea multor trupuri, care ne-a învederat credinţa în învierea obştească şi puterea Celui ce-a pătimit? Ce însemna sfîşierea în două a catapetesmei Templului, ca şi cum şi ea ar fi fost supărată din pricina Celui care a fost slăvit în ea şi pătimeşte acum? Ce însemnau apoi celelalte lucruri descoperite, dar care n-au putut fi văzute? Aşadar în ceasul al treilea, după cum spune dumnezeiescul Marcu, a fost răstignit. Din ceasul al şaselea pînă în ceasul al nouălea s-a făcut întuneric. Longhin sutaşul, cînd a văzut aceste lucruri minunate şi mai cu seamă întunecarea soarelui, a strigat cu voce mare: «Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu a fost acesta!». Unul dintre tîlhari îl insulta pe Iisus; celălalt însă îl ţinea de rău cu asprime pe acesta, şi a mărturisit pe Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu. Mîntuitorul i-a răsplătit credinţa lui şi i-a făgăduit petrecerea în rai împreună cu El. În sfîrşit, după ce a fost insultat din destul, Pilat a scris pe Cruce şi cuvintele: «Împăratul iudeilor». Deşi iudeii s-au împotrivit să scrie aşa, zicînd că El s-a numit împărat al iudeilor, totuşi Pilat a spus împotriva lor din nou: «Ce-am scris, am scris!» Apoi Mîntuitorul a strigat: Mi-e sete!». Ei au amestecat oţet cu fiere şi I l-au dat să bea. Şi spunînd: «Săvîrşitu-s-a», înclinînd capul şi-a dat Duhul. Toţi s-au îndepărtat de acolo. Lîngă Crucea Lui stătea numai Mama Lui şi sora ei, Maria lui Cleopa, pe care Ioachim i-o născuse lui Cleopa ce murise fără copii. Mai era încă şi Ioan, iubitul Lui ucenic. Nerecunoscătorii iudei, pentru că nu voiau să vadă trupurile pe Cruce au cerut lui Pilat (pentru că era marea zi a Paştelui şi era Vineri) ca să sfărîme fluierele picioarelor osîndiţilor spre a muri mai repede. Şi au sfărîmat fluierele picioarelor celor doi tîlhari, căci mai trăiau încă; dar cînd au venit la Iisus şi L-au văzut că şi murise, s-au oprit de a le mai sfărîma. Unul dintre ostaşi, ca să facă plăcere iudeilor nerecunoscători, a întins suliţa şi L-a împuns pe Hristos în coasta dreaptă şi îndată a ieşit sînge şi apă; apă, pentru ca să se vadă că era om, sînge, pentru ca să se vadă că era mai presus de om. Sau altă explicaţie: sînge din pricina împărtăşirii cu dumnezeieştile sfinţenii, iar apă din pricina botezului. Aceasta a văzut-o Ioan şi a mărturisit-o şi adevărată este mărturia lui. El a fost de faţă la toate şi le-a văzut şi ceea ce a văzut a scris. Căci dacă ar fi mîntit, n-ar fi scris şi cele care par că sînt spre necinstirea Învăţătorului. Se spune că Ioan fiind de faţă atunci a strîns din coasta curgătoare de viaţă într-un vas preasfîntul şi dumnezeiescul Sînge. După ce s-au săvîrşit aceste fapte mai presus de fire, pe înserate, Iosif din Arimateea, ucenic al Lui la început, care se ascunsese ca şi ceilalţi, s-a dus cu îndrăzneală la Pilat, pe care-l cunoştea, şi i-a cerut trupul lui Iisus. Pilat i-a îngăduit să-L ia, iar Iosif,

pogorîndu-L de pe Cruce, L-a dat jos cu multă evlavie. Pe cînd se lăsa noaptea, a venit Nicodim, aducînd un amestec preparat de multă vreme din smirnă şi aloe. L-a înfăşurat în giulgiuri, după cum obişnuiau să facă iudeii şi L-au îngropat în apropiere în mormîntul tăiat în piatră a lui Iosif, unde nu mai fusese îngropat nimeni înainte. S-a făcut aşa ca nu cumva să se spună că altul a înviat, atunci cînd a înviat Hristos. Evanghelistul a amintit de amestecul de aloe şi smirnă ; aceste mirodenii aveau însuşirea de a lipi ; şi s-a întrebuinţat amestecul de smirnă şi aloe ca să nu se creadă că a fost furat atunci cînd vor vedea giulgiurile şi mahrama lăsate în mormînt. Într-adevăr, cum ar fi fost cu putinţă furtul, o dată ce smirna şi aloea nu mai lăsau să se deslipească giulgiurile de trup, deoarece se făceau una cu trupul, ca şi cum s-ar fi născut o dată cu el ? Toate aceste fapte minunate s-au întîmplat Vineri. Pentru aceasta purtătorii de Dumnezeu părinţi au rînduit ca Vineri să se facă pomenire de toate acestea cu zdrobire de inimă şi cu umilinţă.

Trebuie să se ştie că Domnul a fost răstignit în ziua a şasea a săptămînii, adică Vineri, pentru motivul că la început omul a fost făcut în ziua a şasea. A fost răstignit în ceasul al şaselea din zi, pentru că în acest ceas, după cum se spune, şi Adam şi-a întins mîinile şi s-a atins de pomul oprit şi a murit. Pentru aceasta trebuia să fie creat din nou omul în acelaşi ceas în care a fost zdrobit. A fost răstignit în grădină, pentru că şi Adam a călcat porunca în grădina raiului. Băutura amară pe care a gustat-o Hristos preînchipuia gustarea lui Adam. Loviturile cu palmele arătau slobozirea noastră. Scuiparea şi purtarea necinstită cu El arătau cinstirea noastră. Cununa cu spini, îndepărtarea blestemului, hlamida de purpură, îmbrăcămintea împărătească în locul hainelor de piele. Piroanele, desăvîrşita nemişcare a păcatului nostru. Crucea, pomul cel din rai. Coasta împunsă preînchipuia coasta lui Adam din care a fost făcută Eva, prin care a venit călcarea poruncii. Sulița arată că îndepărtează de la mine sabia cea de foc. Apa din coastă este icoana botezului. Sîngele şi trestia ne arată că Hristos ne-a dăruit, scriind cu litere roşii, vechea patrie. Se spune că în locul în care a fost răstignit Hristos, capul tuturor, se afla căpăţîna lui Adam. Pricina pentru care locul în care a fost răstignit Domnul se numeşte Locul Căpăţînii este aceasta : pe vremea potopului, căpăţîna lui Adam a fost scoasă afară din pămînt şi colînda de colo-colo despuiată de carne şi stingheră ; era o vedenie îngrozitoare pentru cei care o vedeau. Solomon, din respect pentru strămoş, împreună cu toată oastea, a acoperit-o cu foarte multe pietre. De aşa a şi fost numit de atunci locul acela : «pardosit cu pietre». Unii sfinţi aleşi spun, pe temeiul predaniei, că şi Adam a fost îngropat acolo de un înger. Aşadar acolo unde era stîrvul, acolo s-a aşezat vulturul Hristos, veşnicul Împărat. Noul Adam a tămăduit prin lemn pe vechiul Adam, ce căzuse prin lemn.

Prin milostivirea Ta cea mai presus de fire, Hristoase Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Chipul răutăţii celei protivnice lui Dumnezeu, dumnezeieştii «tineri l-au dat pe faţă ; iar asupra «lui Hristos întărîtîndu-se adunarea «cea fără de lege, sfătuieşte cele de-«şarte şi gîndeşte să ucidă pe Cel «ce ţine viaţa în mînă. Pe Care toa-«tă făptura bine-L-cuvintează, slă-«vindu-L în veci».

Zis-ai, Hristoase, ucenicilor : Scuturaţi acum somnul de pe pleoape şi la rugăciune privegheaţi, ca să nu pieriţi întru ispită ; şi mai vîrtos tu, Simone, că celui mai tare este ispita mai mare ; înţelege-Mă, Petre, pe Mine, pe Care toată făptura Mă binecuvintează, slăvindu-Mă în veci.

Cuvînt necucernic niciodată nu voi scoate din buzele mele, Stăpîne, zis-a Petru. Cu Tine voi muri ca un recunoscător, de s-ar şi lepăda de Tine toţi. Că nu trupul şi sîngele, ci Tatăl Tău Te-a descoperit mie, pe Care toată făptura Te binecuvintează, slăvindu-Te în veci.

Adîncul înţelepciunii celei dumnezeieşti şi al ştiinţei, cu totul l-ai cercat, şi noianul judecăţilor Mele nu l-ai ajuns, omule, a zis Domnul. Deci fiind trup, nu te lăuda, că de trei ori te vei lepăda de Mine, pe Care toată făptura Mă binecuvintează, slăvindu-Mă în veci.

Te lepezi, Simone Petre, de ceea ce vrei să faci curînd, precum s-a zis. Ci fără zăbavă venind la tine o slujnică te va spăimînta, a zis Domnul. Dar plîngînd cu amar, Mă vei afla milostiv pe Mine, pe Care toată făptura Mă binecuvintează, slăvindu-Mă în veci.

Ceea ce eşti mai cinstită... nu se cîntă.

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Ceea ce eşti mai cinstită decît heruvimii şi mai slăvită fără «de asemănare decît serafimii, care «fără stricăciune pe Dumnezeu Cu«vîntul ai născut, pe tine, cea cu a«devărat Născătoare de Dumnezeu, «te mărim».

Ceata cea pierzătoare a celor ce urau pe Dumnezeu, adunarea celor plini de răutăţi, a ucigaşilor de Dumnezeu, a venit asupra Ta, Hristoase, şi Te-au tîrît ca pe un nedrept, pe Tine, Ziditorul tuturor, pe Care Îl slăvim.

Necunoscînd nelegiuiţii legea, şi citind în zadar glasurile proorocilor, ca pe o oaie Te-au tîrît pe Tine, Stăpînul tuturor, ca să Te junghie fără dreptate pe Tine pe Care Te slăvim.

Preoţii şi cărturarii împreună fiind răniţi de răutatea cea ucigătoare de sine, au predat păgînilor ca un dar Viaţa să o ucidă, adică pe Cel ce este din fire Dătător de viaţă, pe Care-L slăvim.

Înconjuratu-Te-au ca nişte cîini mulţi, şi Te-au lovit, Împărate, cu palme peste obraz, şi Te-au întrebat mărturisind minciuni asupra Ta ; şi toate răbdînd, pe toţi i-ai mîntuit.

Irmosul :

Ceea ce eşti mai cinstită...

Apoi LUMINÂNDA, de trei ori :

Întru o zi ai învrednicit, Doamne, pe tîlharul în rai ; şi pe mine luminează-mă cu lemnul Crucii Tale şi mă mîntuieşte.

Apoi Evanghelia a noua, de la Ioan : În vremea aceea, lîngă Crucea lui Iisus... Sfîrşitul : ...vedea-vor pe Acela, pe Care L-au împuns.

Şi îndată : Toată suflarea să laude pe Domnul..., pe glasul al 3-lea :

Se pun stihirile pe patru şi se cîntă aceste idiomele, glasul al 3-lea.

Două lucruri şi rele a făcut fiul meu cel întîi-născut, Israel : pe Mine, Izvorul apei vieţii, M-a părăsit, şi şi-a săpat luişi puţ sfărîmat. Pe Mine M-a răstignit pe lemn, iar pe Varava l-a cerut şi l-a slobozit. Spăimîntatu-s-a cerul de aceasta, şi soarele şi-a ascuns razele ; iar tu, Israele, nu te-ai ruşinat, ci morţii M-ai dat. Iartă-le lor, Părinte Sfinte, că nu ştiu ce au făcut (de două ori).

Fiecare mădular al sfîntului Tău trup a răbdat ocară pentru noi ; capul a răbdat spini ; faţa, scuipări ; obrazul, loviri cu palme ; gura, gustarea oţetului celui amestecat cu fiere ; urechile, hulele cele păgîneşti ; spatele, biciuiri şi mîna, trestie ; întinsorile a tot trupul pe cruce, şi cuie, încheieturile şi coasta, suliţă. Cel ce ai pătimit pentru noi, şi ne-ai mîntuit pe noi din patimi ; Care Te-ai smerit pentru noi, prin iubirea Ta de oameni, şi ne-ai înălţat, Atotputernice Mîntuitorule, miluieşte-ne pe noi.

Răstignindu-Te Tu, Hristoase, toată făptura văzînd s-a cutremurat ; temeliile pămîntului s-au clătinat de frica puterii Tale. Că înălţîndu-Te astăzi se pierde neamul iudaic. Catapeteasma Templului s-a rupt în două şi morţii din morminte au înviat ; sutaşul văzînd minunea s-a înfricoşat ; iar Maica Ta, stînd lîngă Tine, a strigat, plîngînd ca o maică şi zicînd : Cum nu voi plînge şi nu mă voi bate în piept, văzîndu-Te pe Tine spînzurat pe lemn, gol ca un

vinovat ? Cel ce ai fost răstignit şi ai fost îngropat şi ai înviat din morţi, Doamne, slavă Ţie.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Dezbrăcatu-M-au pe Mine de hainele Mele, şi M-au îmbrăcat cu haină roşie ; pus-au pe capul Meu cunună de spini, şi Mi-au dat trestie în mîna cea dreaptă, ca să-i sfărîm pe ei ca pe vasele olarului.

Şi acum..., asemenea :

Spatele Meu l-am dat spre bătăi şi faţa Mea nu am întors-o de la scuipări. Înaintea judecăţii lui Pilat am stat, şi răstignire am răbdat, pentru mîntuirea lumii.

Apoi Evanghelia a zecea, de la Marcu : În vremea aceea, a venit Iosif... Sfîrşitul : ...iar Maria Magdalena şi Maria lui Iosi priveau unde-L pun.

Apoi : Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu... şi îndată, ectenia : Să plinim rugăciunile noastre cele de dimineaţă Domnului... Ecfonisul : Ca Dumnezeul milelor...

Şi îndată, Evanghelia a unsprezecea, de la Ioan : În vremea aceea, Iosif din Arimateea... Sfîrşitul : ...pentru că mormîntul acesta era aproape.

Apoi se cîntă Stihoavna, stihiri idiomele, într-amîndouă strănile împreună :

Glasul 1 :

Toată făptura s-a schimbat de frică, văzîndu-Te pe Tine, Hristoase, pe Cruce răstignit. Soarele s-a întunecat şi temeliile pămîntului s-au cutremurat. Toate au pătimit împreună cu Tine, Cel ce ai zidit toate ; Cel ce ai răbdat de voie pentru noi, Doamne, slavă Ţie.

Stih : Împărţit-au hainele Mele loruşi şi pentru cămaşa Mea au aruncat sorţii (ps. 21,20).

Glasul al 2-lea :

Poporul cel nelegiuit şi nedrept, pentru ce cugetă cele deşarte ? Pentru ce a judecat spre moarte pe Cel ce este viaţa tuturor ? Minune mare! Făcătorul lumii s-a dat în mîinile celor fără de lege şi s-a înălţat pe lemn, Iubitorul de oameni, ca să slobozească din iad pe cei legaţi care strigă : Îndelung-Răbdătorule, Doamne, slavă Ţie.

Stih : Dat-au spre mîncarea Mea fiere şi spre setea Mea M-au adăpat cu oţet (ps. 68,25).

Astăzi văzîndu-Te pe Tine, Cuvinte, spînzurînd pe Cruce, Fecioara cea fără prihană, tînguindu-se cu milă ca o maică, s-a rănit la inimă cu amar, şi suspinînd cu durere din adîncul sufletului, zgîriindu-şi obrazul, se chinuia ; de aceea în piept bătîndu-se striga cu jale : Vai mie, Dumnezeiescule Fiu ! Vai mie, Lumina lumii ! Cum ai apus de la ochii mei, Mielul lui Dumnezeu ? Pentru care oştile celor fără de trupuri erau cuprinse de spaimă, zicînd : Cel ce eşti necuprins, Doamne, slavă Ţie.

Stih : Iar Dumnezeu, Împăratul nostru, mai înainte de veci a făcut mîntuire în mijlocul pămîntului (ps. 73,13).

Pe lemn răstignit văzîndu-Te, Hristoase, pe Tine, Făcătorul şi Dumnezeul tuturor, ceea ce Te-a născut fără sămînţă, a strigat cu amar : Fiul meu, unde a apus frumuseţea chipului Tău ? Nu sufăr a Te vedea răstignit fără dreptate. Însă grăbeşte de Te scoală, ca să văd şi eu învierea Ta din morţi, cea de a treia zi.

Slavă..., glasul al 8-lea :

Doamne, suindu-Te pe Cruce, a căzut frică şi cutremur asupra făpturii ; de vreme ce şi pămîntul l-ai oprit să nu înghită pe cei ce Te-au răstignit, şi iadului ai poruncit să sloboadă din sine pe cei legaţi. Judecătorule al celor vii şi al celor morţi, Cel ce spre înnoirea oamenilor ai venit, să dai viaţă iar nu moarte, Iubitorule de oameni slavă Ţie.

Şi acum...

Acum se întinge condeiul hotărîrii de judecată de la judecătorii cei nedrepţi şi Iisus se judecă şi se osîndeşte spre răstignire, şi împreună pătimeşte făptura, văzînd pe Domnul pe Cruce; Cel ce pătimeşte după firea trupului pentru mine, Bunule Doamne, slavă Ţie.

Apoi Evanghelia a douăsprezecea, de la Matei: Iar a doua zi, care vine după Vineri... Sfîrşitul: ...şi au pecetluit piatra.

Apoi: Bine este a ne mărturisi Domnului... Sfinte Dumnezeule... După Tatăl nostru...

Troparul, glasul al 4-lea:

Răscumpăratu-ne-ai pe noi din blestemul legii, cu scump sîngele Tău. Pe Cruce pironindu-Te şi cu sulița împungîndu-Te, nemurire ai izvorît oamenilor, Mîntuitorul nostru, slavă Ţie.

Apoi ectenia obişnuită şi apolisul.

RÎNDUIALA CEASURILOR

DIN SFÎNTA ŞI MAREA ZI VINERI DIMINEAŢA

Alcătuire a lui Chiril, arhiepiscopul Alexandriei.

La două ceasuri din zi se trage clopotul şi se îmbracă preotul şi binecuvîntînd, se face început.

CEASUL ÎNTÎI

Împărate ceresc..., Sfinte Dumnezeule..., Preasfîntă Treime..., Tatăl nostru..., Doamne miluieşte (de 12 ori), Slavă... Şi acum..., Veniţi să ne închinăm..., (de 3 ori), şi se citesc aceşti Psalmi:

PSALMUL 5

Graiurile mele ascultă-le Doamne! Înţelege strigarea mea! Ia aminte la glasul rugăciunii mele, Împăratul meu şi Dumnezeul meu, căci către Tine mă voi ruga, Doamne! Dimineaţa vei auzi glasul meu; dimineaţa voi sta înaintea Ta şi mă vei vedea. Că Tu eşti Dumnezeu care nu voieşti fărădelegea, nici nu va locui lîngă Tine cel ce vicleneşte. Nu vor sta călcătorii de lege în preajma ochilor Tăi. Urît-ai pe toţi cei ce lucrează fărădelege. Pierde-vei pe toţi cei ce grăiesc minciuna; pe ucigaş şi pe viclean îl urăşte Domnul. Iar eu, întru mulţimea milei Tale, voi intra în casa Ta, închina-mă-voi spre Sfîntă Biserica Ta, în frica Ta. Doamne, povăţuieşte-mă întru dreptatea Ta, din pricina duşmanilor mei! Îndreptează înaintea mea, calea Ta. Că nu este în gura lor adevăr, inima lor este deşartă; groapă deschisă grumazul lor, cu limbile lor viclenesc. Judecă-i pe ei, Dumnezeule; să cadă din sfaturile lor; după mulţimea nelegiuirilor lor, alungă-i pe ei, că Te-au amărît, Doamne. Şi să se veselească toţi cei ce nădăjduiesc întru Tine; în veac se vor bucura şi le vei fi lor sălaş, şi se vor lăuda cu Tine, toţi cei ce iubesc numele Tău. Că Tu vei binecuvînta pe cel drept, Doamne, căci cu arma bunevoirii ne-ai încununat pe noi.

PSALMUL 2

Pentru ce s-au întărîtat neamurile şi popoarele au cugetat deşertăciuni? Ridicatu-s-au împăraţii pămîntului şi căpeteniile s-au adunat împreună împotriva Domnului şi a Unsului Său, zicînd: «Să rupem legăturile lor şi să lepădăm de la noi jugul lor». Cel ce locuieşte în ceruri va rîde de dînşii, şi Domnul îi va batjocori pe ei! Atunci va grăi către ei, întru urgia Lui, şi întru mînia Lui îi va tulbura pe ei; iar Eu sînt pus împărat de El peste Sion, muntele cel sfînt al Lui, vestind porunca Domnului. Domnul a zis către Mine: «Fiul meu eşti Tu, Eu astăzi Te-am născut! Cere de la Mine şi-Ţi voi da neamurile moştenirea Ta; şi stăpînirea Ta, marginile pămîntului. Vei paşte pe ele cu toiag de fier; ca pe vasul olarului le vei zdrobi!». Şi acum împă-

raţi, înţelegeţi ! Învăţaţi-vă toţi care judecaţi pământul ! Slujiţi Domnului cu frică şi vă bucuraţi de El cu cutremur. Luaţi învăţătură, ca nu cumva să Se mînie Domnul şi să pieriţi din calea cea dreaptă, cînd se va aprinde degrab mînia Lui ! Fericiţi toţi cei ce nădăjduiesc în El.

PSALMUL 21

Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, ia aminte la mine, pentru ce m-ai părăsit ? Departe sînt de mîntuirea mea cuvintele greşealelor mele. Dumnezeul meu, striga-voi ziua şi nu vei auzi, şi noaptea şi nu Te vei gîndi la mine. Iar Tu întru cele sfinte locuieşti, lauda lui Israel. În Tine au nădăjduit părinţii noştri, nădăjduit-au întru Tine şi i-ai izbăvit pe dînşii. Către Tine au strigat şi s-au mîntuit, în Tine au nădăjduit şi nu s-au ruşinat. Iar eu sînt vierme şi nu om, ocara oamenilor şi defăimarea poporului. Toţi cei ce m-au văzut m-au batjocorit, grăit-au cu buzele, clătinat-au capul zicînd : «Nădăjduit-a spre Domnul, izbăvească-l pe el, mîntuiască-l pe el, că-l voieşte pe el». Că Tu eşti Cel ce m-ai scos din pîntece, nădejdea mea, de la sînul maicii mele. Spre Tine m-am aruncat de la naştere, din pîntecele maicii mele Dumnezeul meu eşti Tu. Nu Te depărta de la mine, că necazul este aproape, şi nu este cine să-mi ajute. Înconjuratu-m-au viţei mulţi, tauri graşi m-au împresurat. Deschis-au asupra mea gura lor, ca un leu ce răpeşte şi răcneşte. Ca apa m-am vărsat şi s-au risipit toate oasele mele. Făcutu-s-a inima mea ca ceara ce se topeşte în mijlocul pîntecelui meu. Uscatu-s-a ca un vas de lut tăria mea, şi limba mea s-a lipit de cerul gurii mele, şi în ţărîna morţii m-ai pogorît. Că m-au înconjurat cîini mulţi, adunarea celor vicleni m-a împresurat. Străpuns-au mîinile mele şi picioarele mele. Numărat-au toate oasele mele, iar ei priveau şi se uitau la mine. Împărţit-au hainele Mele loruşi şi pentru cămaşa Mea au aruncat sorţi. Iar Tu, Doamne, nu depărta ajutorul Tău de la mine, spre sprijinul meu ia aminte. Izbăveşte de sabie sufletul meu şi din ghiara cîinelui viaţa mea. Izbăveşte-mă din gura leului, şi din coarnele taurilor smerenia mea. Spune-voi numele Tău fraţilor mei, în mijlocul Bisericii Te voi lăuda, zicînd: Cei ce vă temeţi de Domnul lăudaţi-L pe el, toată seminţia lui Iacob slăviţi-L pe El. Să se teamă de Dînsul toată seminţia lui Israel. Că n-a defăimat, nici n-a lepădat ruga săracului, nici n-a întors faţa Lui de la mine şi cînd am strigat către Dînsul, m-a auzit. De la Tine este lauda mea în adunare mare, rugăciunile mele le voi face înaintea celor ce se tem de El. Mînca-vor săracii şi se vor sătura şi vor lăuda pe Domnul ; iar cei ce-L caută pe Dînsul vii vor fi inimile lor în veacul veacului. Îşi vor aduce aminte şi se vor întoarce la Domnul toate marginile pămîntului. Şi se vor închina înaintea Lui toate seminţiile neamurilor. Că a Domnului este împărăţia şi El stăpîneşte peste neamuri. Mîncat-au şi s-au închinat toţi graşii pămîntului, înaintea Lui vor cădea toţi cei ce se coboară în pămînt. Şi sufletul meu în El viază. Şi seminţia mea va sluji Lui. Se va vesti Domnului neamul ce va să vină. Şi vor vesti dreptatea Lui poporului ce se va naşte şi ce a făcut Domnul.

Slavă...., Şi acum..., Aliluia (de 3 ori) Doamne miluieşte (de 3 ori).

Slavă..., tropar, glasul 1 :

Răstignindu-Te Tu Hristoase, a pierit tirania ; călcatu-s-a puterea vrăjmaşului, că nici înger, nici om, ci Tu însuţi, Doamne, ne-ai mîntuit pe noi, slavă Ţie.

Şi acum..., a Născătoarei :

Cum te vom numi, ceea ce eşti plină de har ? Cer, că ai răsărit pe

Soarele dreptății ? Rai, că ai odrăslit floarea nestricăciunii ? Fecioară, că ai rămas nestricată ? Maică curată, că ai avut în sfintele tale brațe Fiu pe Dumnezeul tuturor ? Pe Acela roagă-L să mîntuiască sufletele noastre.

Apoi se cîntă trei tropare din cele douăsprezece, repetîndu-le. Și se zice întîiul fără de stih. Așa se face și la celelalte ceasuri, la troparul cel dintîi. La al doilea, se zic stihirile ce se arată. Iar la al treilea se zice : Slavă... Și acum...

Troparul, glasul al 8-lea, însuși glasul :

Astăzi catapeteasma Templului se rupe spre mustrarea celor fără de lege, și soarele razele sale își ascunde, văzînd pe Stăpînul răstignit.

Și tot acesta, în a doua strană.

Apoi strana întîia cîntă troparul împreună cu stihul :

Stih : Pentru ce s-au întărîtat neamurile și popoarele au cugetat cele deșarte ?

Ca o oaie spre junghiere Te-ai adus, Hristoase Împărate, și ca un miel fără de răutate, Te-ai pironit pe Cruce de bărbații cei fără de lege, pentru păcatele noastre, Iubitorule de oameni.

Stih : Înainte au stat împărații pămîntului și căpeteniile s-au adunat împreună asupra Domnului și asupra Unsului Lui.

Și același tropar se cîntă și în a doua strană.

Apoi strana cea dintîi zice : Slavă... același glas :

Doamne, răbdînd toate, așa ai zis celor fără de lege ce Te-au prins : De ați și rănit pe păstorul și ați risipit cele douăsprezece oi, pe ucenicii Mei, dar aș fi putut să aduc înainte și mai mult decît douăsprezece legiuni de îngeri. Ci, rabd îndelung, ca să se plinească cele ce am arătat vouă prin proorocii Mei, cele nearătate și ascunse. Doamne, slavă Ție !

Și acum..., tot aceasta.

PROCHIMENUL

proorociei, glasul al 4-lea :

Inima lui aduna fărădelege sieși (ps. 40,6).

Stih : Fericit este cel ce caută la sărac și la sărman (ps. 40,1).

Din Proorocia lui Zaharia, citire :

(XI, 10—14 ; XIII, 6—7 ; XIV, 7—9, 20—21)

Atunci am luat toiagul Meu «Îndurare» și l-am frînt, ca să stric legămîntul pe care l-am încheiat cu toate popoarele. El a fost stricat în acea zi, iar negustătorii de oi, care luau seama la Mine au înțeles că acesta a fost cuvîntul Domnului. Și le-am zis : «Dacă socotiți cu cale, dați-Mi simbria, iar dacă nu, să nu Mi-o plătiți». Și Mi-au cîntărit simbria Mea treizeci de arginți. Atunci a grăit Domnul către Mine : «Aruncă-l olarului prețul acela scump cu care Tu ai fost prețuit de ei». Și am luat cei treizeci de arginți și i-am aruncat în vistieria templului Domnului, pentru olar. Apoi am rupt și toiagul cel de al doilea «Legămînt», ca să stric frăția dintre Iuda și Israel... Și dacă va fi întrebat : «De unde ai rănile acestea la mîini?». El va răspunde: «Am fost lovit în casa prietenilor mei!». Sabie, deșteaptă-te împotriva păstorului Meu, împotriva tovarășului Meu, zice Domnul Savaot. Voi bate păstorul și se vor risipi oile, și Îmi voi întoarce mîna Mea împotriva celor mici. În vremea aceea nu va fi căldură, ci frig și ger. Va fi o zi deosebită, pe care Domnul singur o știe; nu va fi nici zi și nici noapte, ci în vremea serii va fi lumină. Iar în ziua aceea vor izvorî din Ierusalim ape vii : Jumătate se vor îndrepta către marea cea de la răsărit, iar cealaltă jumătate către marea cea de la apus. Și așa va fi și vara și iarna. Și va fi Domnul Împărat peste tot pămîntul ; în vremea aceea va fi Domnul unul singur, și tot așa și numele Său unul singur... În ziua aceea va fi

scris pe clopoţeii cailor: «Sfînt lui Dumnezeu!». Şi vor fi căldările în templul Domnului ca şi năstrapele înaintea jertfelnicului. Şi orişice căldare din Ierusalim şi din Iuda va fi sfîntă Domnului Savaot. Şi vor veni toţi cei ce vor să jertfească şi le vor lua şi vor fierbe carne şi nu va mai fi nici un neguţător, în ziua aceea, în templul Domnului Savaot.

Apoi Apostolul:

Din Epistola către Galateni, a Sfîntului

Apostol Pavel citire:

(VI, 14—18)

Fraţilor, mie să nu-mi fie a mă lăuda, decît numai în Crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care lumea este răstignită pentru mine, şi eu pentru lume. Căci în Hristos Iisus nici tăierea împrejur nu este ceva, nici netăierea-împrejur, ci făptura cea nouă. Şi cîţi vor umbla după dreptarul acesta, pace şi milă asupra lor şi asupra Israelului lui Dumnezeu! De aci înainte, nimeni să nu-mi facă supărare, căci eu port pe trupul meu semnele Domnului nostru Iisus. Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu duhul vostru, fraţilor! Amin.

Apoi Evanghelia de la Matei: In vremea aceea, după ce s-a făcut ziuă... Sfîrşitul: ...şi mama fiilor lui Zevedeu.

Apoi:

Paşii mei îndreptează-i după cuvîntul Tău, şi să nu mă stăpînească nici o fărădelege. Izbăveşte-mă de clevetirea oamenilor şi voi păzi poruncile Tale. Faţa Ta arat-o peste robul Tău şi mă învaţă îndreptările Tale. Să se umple gura mea de lauda Ta, Doamne, ca să laud slava Ta, toată ziua mare cuviinţa Ta.

Sfinte Dumnezeule... Şi după Tatăl nostru...

CONDAC, glasul al 8-lea:

Pe Cel ce s-a răstignit pentru noi, veniţi toţi să-L lăudăm; că pe Acesta L-a văzut Maria pe lemn şi a zis: Deşi rabzi răstignire, Tu eşti Fiul şi Dumnezeul meu.

Apoi Doamne miluieşte (de 40 de ori)

Cel ce în toată vremea şi în tot ceasul, în cer şi pe pămînt, eşti închinat şi slăvit, Hristoase Dumnezeule, îndelung-Răbdătorule, mult-Milostive şi mult-Îndurate; Care pe cei drepţi iubeşti şi pe cei păcătoşi miluieşti, Care pe toţi chemi la mîntuire pentru făgăduinţa bunătăţilor ce vor să fie. Însuţi Doamne, primeşte rugăciunile noastre în ceasul acesta şi îndreptează viaţa noastră spre poruncile Tale. Sufletele noastre le sfinţeşte, trupurile curăţeşte, cugetele îndreptează, gîndurile curăţeşte şi ne izbăveşte pe noi de tot necazul celor rele şi al durerii. Ocoleşte-ne pe noi cu sfinţii Tăi îngeri, ca prin mijlocirea lor fiind păziţi şi povăţuiţi, să ajungem la unirea credinţei şi la cunoştinţa slavei Tale celei neapropiate, că bine eşti cuvîntat în vecii vecilor. Amin.

Doamne miluieşte (de 3 ori) Slavă... Şi acum... Ceea ce eşti mai cinstită...

Intru numele Domnului binecuvintează părinte. Preotul zice: Dumnezeule milostiveşte-Te spre noi...

Apoi rugăciunea:

Hristoase, Lumina cea adevărată, Care luminezi şi sfinţeşti pe tot omul ce vine în lume, să se însemneze peste noi lumina feţei Tale, ca într-însa să vedem lumina cea neapropiată. Şi îndreptează paşii noştri spre lucrarea poruncilor Tale. Pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Tale şi ale tuturor sfinţilor Tăi, Amin.

CEASUL AL TREILEA

Veniţi să ne închinăm... (de 3 ori) şi apoi

PSALMUL 34

Judecă, Doamne, pe cei ce-mi fac mie strîmbătate; luptă împotriva celor ce se luptă cu mine. Apucă arma şi pavăza şi scoală-Te întru ajutorul meu. Scoate sabia şi închide calea celor ce mă prigonesc; spune sufletului meu: «Mîntuirea ta sînt Eu!». Să fie ruşinaţi şi înfruntaţi cei ce caută sufletul meu; să se întoarcă înapoi şi să se ruşineze cei ce gîndesc rău de mine. Să fie ca praful în faţa vîntului şi îngerul Domnului să-i necăjească. Să fie calea lor întuneric şi alunecare, şi îngerul Domnului să-i prigonească. Că în zadar au ascuns de mine groapa laţului lor, în deşert au ocărît sufletul meu. Să vină asupra lor laţul pe care nu-l cunosc, şi cursa pe care au ascuns-o să-i prindă pe ei, şi chiar în laţul lor să cadă. Iar sufletul meu să se bucure de Domnul, să se veselească de mîntuirea Lui. Toate oasele mele vor zice: Doamne, cine este asemenea Ţie? Cel ce izbăveşte pe cel slab din mîna celor mai tari decît el şi pe sărac şi pe sărman de cei ce-l jefuiesc pe el. S-au sculat martori nedrepţi şi de cele ce nu ştiam m-au întrebat. Răsplătit-au mie rele pentru bune, şi au vlăguit sufletul meu. Iar eu, cînd mă supărau ei, m-am îmbrăcat cu sac şi am smerit cu post sufletul meu şi rugăciunea mea în sînul meu se va întoarce. Ca şi cu un vecin, ca şi cu un frate al nostru, aşa de bine m-am purtat; ca şi cum aş fi jelit şi m-aş fi întristat, aşa m-am smerit. Dar împotriva mea s-au veselit şi s-au adunat; adunatu-s-au împotriva mea cu bătăi şi n-am ştiut; risipiţi au fost şi nu s-au căit. M-au ispitit, cu batjocură m-au batjocorit, au scrîşnit împotriva mea cu dinţii lor, Doamne cînd vei vedea? Întoarce sufletul meu de la fapta lor cea rea; de la lei, viaţa mea. Lăuda-Te-voi, Doamne, în adunare mare, întru popor numeros Te voi lăuda. Să nu se bucure de mine cei ce mă duşmănesc pe nedrept, cei ce mă urăsc în zadar şi fac semn cu ochii. Că mie de pace îmi grăiau, şi asupra mea vicleşuguri gîndeau. Lărgitu-şi-au împotriva mea gura lor; zis-au: «Bine, bine, văzut-au ochii noştri». Văzut-ai, Doamne, să nu taci; Doamne, nu Te depărta de la mine. Scoală-Te, Doamne, şi ia aminte spre judecata mea, Dumnezeul meu şi Domnul meu, spre pricina mea. Judecă-mă după dreptatea Ta, Doamne, Dumnezeul meu, şi să nu se bucure de mine. Să nu zică întru inimile lor: «Bine, bine, sufletului nostru», nici să zică: «L-am înghiţit pe el». Să fie ruşinaţi şi înfruntaţi deodată cei ce se bucură de necazurile mele; să se îmbrace cu ruşine şi ocară cei ce se laudă împotriva mea. Să se bucure şi să se veselească cei ce voiesc dreptatea mea, şi să spună pururea. «Mărit să fie Domnul, Cel ce voieşte pacea robului Său!». Şi limba mea va grăi dreptatea Ta, în toată ziua, lauda Ta.

PSALMUL 108

Dumnezeule, lauda mea n-o ţine sub tăcere. Că gura păcătosului şi gura vicleanului asupra mea s-au deschis. Grăit-au împotriva mea cu limbă vicleană şi cu cuvinte de ură m-au înconjurat şi s-au luptat cu mine în zadar. În loc să mă iubească, mă cleveteau, iar eu mă rugam. Pus-au împotriva mea rele în loc de bune şi ură în locul iubirii mele. Pune peste dînsul pe cel păcătos şi diavolul să stea de-a dreapta lui. Cînd se va judeca să iasă osîndit, iar rugăciunea lui să se prefacă în păcat. Să fie zilele lui puţine şi dregătoria lui să o ia altul. Să ajungă copiii lui orfani şi femeia lui văduvă. Să fie strămutaţi copiii lui

și să cerșească; să fie scoși din curțile caselor lor. Să smulgă cămătarul toată averea lui; să răpească străinul ostenelile lui. Să nu aibă sprijinitor și nici orfanii lui miluitor. Să piară copiii lui și într-un neam să se stingă numele lui. Să se pomenească fărădelegea părinților lui înaintea Domnului și păcatul maicii lui să nu se șteargă. Să fie înaintea Domnului pururea și să piară de pe pământ pomenirea lui, pentru că nu și-a adus aminte să facă milă. Și a prigonit pe cel sărman, pe cel sărac și pe cel smerit cu inima, ca să-l omoare. Și a iubit blestemul și va veni asupra lui; și n-a voit binecuvîntarea și se va îndepărta de la el. Și s-a îmbrăcat cu blestemul ca și cu o haină, și a intrat ca apa înlăuntrul lui și ca untdelemnul în oasele lui. Să-i fie lui ca o haină cu care se îmbracă și ca un brîu cu care pururea se încinge. Aceasta să fie răsplata celor ce mă clevetesc pe mine înaintea Domnului și grăiesc rele împotriva sufletului meu. Dar, Tu, Doamne, fă cu mine milă, pentru numele Tău, că bună este mila Ta. Izbăvește-mă, că sărac și sărman sînt eu și inima mea s-a tulburat înlăuntr[illegible] meu. Ca umbra ce se înclină m-am trecut; ca bătaia de aripi a lăcustelor tremur. Genunchii mei au slăbit de post și trupul meu s-a istovit de lipsa untdelemnului, și eu am ajuns lor ocară. M-au văzut și au clătinat cu capetele lor. Ajută-mă, Doamne, Dumnezeul meu, mîntuiește-mă, după mila Ta și să cunoască ei că mîna Ta este aceasta și Tu, Doamne, o ai făcut pe ea. Ei vor blestema și Tu vei binecuvînta. Cei ce se scoală împotriva mea să se rușineze, iar robul Tău să se veselească. Să se îmbrace cei ce mă clevetesc pe mine cu ocară și cu rușinea lor ca și cu un veșmînt să se învelească. Lăuda-voi pe Domnul foarte, cu gura mea, și în mijlocul multora Îl voi preamări pe El, că a stat de-a dreapta săracului, ca să izbăvească sufletul lui de cei ce-l prigonesc.

PSALMUL 50

Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta, și după mulțimea îndurărilor Tale, șterge fărădelegea mea. Mai vîrtos mă spală de fărădelegea mea și de păcatul meu mă curățește. Că fărădelegea mea eu o cunosc și păcatul meu este înaintea mea pururea. Ție unuia am greșit, și rău înaintea Ta am făcut, așa încît drept ești Tu întru cuvintele Tale și biruitor cînd vei judeca Tu. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit, și în păcate m-a născut maica mea. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii Tale, mi-ai arătat mie. Stropi-mă-vei cu isop, și mă voi curăți; spăla-mă-vei și mai vîrtos decît zăpada mă voi albi. Auzului meu vei da bucurie și veselie; bucura-se-vor oasele cele smerite. Întoarce fața Ta de către păcatele mele, și toate fărădelegile mele șterge-le. Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele. Nu mă lepăda de la fața Ta, și Duhul Tău cel Sfînt nu-L lua de la mine. Dă-mi mie bucuria mîntuirii Tale, și cu duh stăpînitor mă întărește. Învăța-voi pe cei fără de lege căile Tale, și cei necredincioși la Tine se vor întoarce. Izbăvește-mă de vărsarea de sînge Dumnezeule, Dumnezeul mîntuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta. Doamne, buzele mele vei deschide, și gura mea va vesti lauda Ta. Că de ai fi voit jertfă, Ți-aș fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit, inima înfrîntă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi. Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului, și să se zidească zidurile Ierusalimului. Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viței.

Slavă... Şi acum... Aliluia (de 3 ori).

Slavă..., troparul, glasul al 6-lea :

Doamne, iudeii Te-au osîndit la moarte pe Tine, viaţa tuturor. Cei ce au trecut pedeştri Marea Roşie prin toiag, pe Cruce Te-au pironit, şi cei ce au supt miere din piatră, fiere Ţi-au adus. Dar Tu, de bunăvoie ai răbdat, ca să ne slobozeşti pe noi din robia vrăjmaşului ; Hristoase Dumnezeule, slavă Ţie.

Şi acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, tu eşti viţa cea adevărată care ai odrăslit Rodul vieţii ; ţie ne rugăm : Roagă-te, Stăpînă, cu Sfinţii Apostoli, să miluiască sufletele noastre.

Şi se cîntă trei tropare din cele douăsprezece repetîndu-le. Glasul al 8-lea :

De frica iudeilor s-a lepădat de Tine, Doamne, prietenul şi cel de aproape al Tău, Petru, şi, plîngînd, aşa a strigat : Să nu treci cu tăcerea lacrimile mele ; că am zis că voi păzi credinţa, Îndurate, şi nu am păzit-o. Şi pocăinţa noastră aşa o primeşte şi ne miluieşte pe noi (de două ori).

Stih : Graiurile mele ascultă-le, Doamne, înţelege strigarea mea (ps. 5,1).

Şi tot acest tropar.

Mai înainte de cinstita răstignire, ostaşii batjocorindu-Te, Doamne, oştile cele înţelegătoare s-au spăimîntat. Că Te-ai încununat cu cunună de batjocură, Cel ce ai înfrumuseţat pămîntul cu flori; şi cu haină de ocară Te-ai îmbrăcat, Cel ce îmbraci cerul cu nori. Căci cu o rînduială ca aceasta s-a cunoscut milostivirea Ta, Hristoase, şi marea milă, slavă Ţie.

Stih : Ia aminte la glasul rugăciunii mele (ps. 5,2).

Şi tot acest tropar.

Slavă..., glasul al 5-lea :

Cînd Te trăgeau spre cruce, aşa ai strigat, Doamne : Pentru care lucru vreţi să Mă răstigniţi, iudeilor ? Pentru că am întărit pe slăbănogii voştri ? Pentru că am înviat pe morţii voştri, ca din somn ? Pe aceea ce-i curgea sînge o am tămăduit. Pe cananeianca am miluit-o. Pentru care lucru vreţi să Mă ucideţi, iudeilor ? Dar veţi vedea pe Hristos, pe Care îl împungeţi acum, călcătorilor de lege.

Şi acum..., tot acest tropar.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Că eu spre bătăi gata sînt şi durerea mea înaintea mea este pururea (ps. 37,17).

Stih : Doamne, nu cu mînia Ta să mă mustri pe mine, nici cu iuţimea Ta să mă certi (ps. 6,1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(L, 4—11)

Domnul Dumnezeu Mi-a dat Mie limbă de ucenic, ca să ştiu să grăiesc celor deznădăjduiţi. În fiecare dimineaţă El deşteaptă, trezeşte urechea Mea, ca să ascult ca un ucenic. Domnul Dumnezeu mi-a deschis urechea, dar Eu nu M-am împotrivit şi nici nu M-am dat înapoi. Spatele l-am dat spre bătăi şi obrajii Mei spre pălmuiri şi faţa Mea nu am ferit-o de ruşinea scuipărilor. Şi Domnul Dumnezeu Mi-a ajutat şi nu am fost făcut de ocară. Pentru aceasta am şi întărit faţa Mea ca o cremene, căci ştiam că nu voi fi făcut de ocară. Apărătorul Meu este aproape. Cine se judecă cu Mine ? Să ne măsurăm împreună ! Cine este protivnicul Meu? Să se apropie ! Iată, Domnul Dumnezeu Îmi este întru ajutor ; cine Mă va osîndi ? Iată, ca un veşmînt vechi toţi se vor prăpădi şi molia îi va mînca ! Cine din voi se teme de Domnul, să asculte glasul Slugii Sale ! Cel care umblă în întuneric

și fără lumină să nădăjduiască întru numele Domnului și să se bizuie pe Dumnezeul lui! Voi toți, care aprindeți focul și pregătiți săgeți arzătoare, aruncați-vă în focul săgeților voastre pe care l-ați aprins! Din mîna Mea vi se întîmplă una ca aceasta; pe patul durerii veți fi culcați!

Apoi Apostolul:

Din Epistola către Romani, a Sfîntului Apostol Pavel, citire:

(V, 6—10)

Fraților, Hristos, încă fiind noi neputincioși, la timpul hotărît a murit pentru cei necredincioși. Că cu greu va muri cineva pentru cel drept; dar pentru cel bun poate se hotărăște cineva să moară. Dar Dumnezeu Își arată dragostea Lui față de noi prin aceea că, pentru noi, Hristos a murit cînd noi eram încă păcătoși. Cu atît mai vîrtos, deci, acum fiind îndreptați prin sîngele Lui, ne vom izbăvi prin El de mînie. Căci dacă, pe cînd eram vrăjmași, ne-am împăcat cu Dumnezeu, prin moartea Fiului Său, cu atît mai mult, împăcați fiind, ne vom mîntui prin viața Lui.

Evanghelia de la Marcu: În vremea aceea, ostașii au dus pe Iisus... Sfîrșitul: ...care veniseră împreună cu El la Ierusalim.

Și după aceasta, se citește tîlcuirea de la Matei: Cuvîntul pentru Cruce.

Apoi:

Domnul Dumnezeu bine este cuvîntat, bine este cuvîntat Domnul din zi în zi; să ne îndrepteze pe drumul cel bun Dumnezeul mîntuirii noastre, Dumnezeul nostru, Dumnezeu a mîntuit.

Sfinte Dumnezeule... Și după Tatăl nostru...

CONDACUL

Pe Cel ce s-a răstignit pentru noi, veniți toți să-L lăudăm; că pe Acesta L-a văzut Maria pe lemn și a zis: Deși rabzi răstignire, Tu ești Fiul și Dumnezeul meu.

Doamne miluiește (de 40 de ori). Rugăciunea: Cel ce în toată vremea... Doamne miluiește (de 3 ori). Slavă... Și acum... Ceea ce ești mai cinstită... Întru numele Domnului, binecuvintează părinte. Preotul zice: Dumnezeule, milostivește-Te spre noi...

Apoi rugăciunea:

Stăpîne Dumnezeule, Părinte atotputernice, Doamne Fiule, Unule-Născut, Iisuse Hristoase și Duhule Sfinte, o Dumnezeire, o Putere, miluiește-mă pe mine păcătosul; și cu judecățile care știi, mîntuiește-mă pe mine nevrednicul robul Tău; că binecuvîntat ești în vecii vecilor. Amin.

CEASUL AL ȘASELEA

Veniți să ne închinăm... (de 3 ori). Și îndată:

PSALMUL 53

Dumnezeule, întru numele Tău mîntuiește-mă și întru puterea Ta mă judecă. Dumnezeule, auzi rugăciunea mea, ia aminte cuvintele gurii mele. Că străinii s-au ridicat împotriva mea și cei tari au căutat sufletul meu, și n-au pus pe Dumnezeu înaintea lor. Că iată, Dumnezeu ajută mie și Domnul este sprijinitorul sufletului meu. Întoarce-va cele rele vrăjmașilor mei; cu adevărul Tău îi vei pierde pe ei. De bunăvoie voi jertfi Ție; lăuda-voi numele Tău, Doamne, că este bun, că din tot necazul m-ai izbăvit, și spre vrăjmașii mei a privit ochiul meu.

PSALMUL 139

Scoate-mă, Doamne, de la omul viclean și de omul nedrept mă izbăvește, care gîndeau nedreptate în inimă, toată ziua îmi duceau război. Ascuțit-au limba lor ca a șarpelui;

venin de aspidă sub buzele lor. Păzeşte-mă, Doamne, de mîna păcătosului ; scoate-mă, de la oamenii nedrepţi, care au gîndit să împiedice paşii mei. Pusu-mi-au cei mîndri cursă mie şi funii ; curse au întins picioarelor mele ; pe cărare mi-au pus pietre de poticneală. Zis-am Domnului : «Dumnezeul meu eşti Tu, ascultă, Doamne, glasul rugăciunii mele». Doamne, Doamne, puterea mîntuirii mele, umbrit-ai capul meu în zi de război. Să nu mă dai pe mine, Doamne, din pricina poftei mele, pe mîna păcătosului ; viclenit-au împotriva mea ; să nu mă părăseşti, ca să nu se trufească. Vîrful laţului lor, osteneala buzelor lor să-i acopere pe ei ! Să cadă peste ei cărbuni aprinşi ; în foc aruncă-i pe ei, în necazuri, pe care să nu le poată răbda. Bărbatul limbut nu se va îndrepta pe pămînt ; pe omul nedrept răutatea îl va duce la pieire. Ştiu că Domnul va face judecată celui sărac şi dreptate celor sărmani. Dar drepţii vor lăuda numele Tău şi vor locui cei drepţi în faţa Ta.

PSALMUL 90

Cel ce locuieşte în ajutorul Celui Preaînalt, întru acoperămîntul Dumnezeului cerului se va sălăşlui. Va zice Domnului : «Sprijinitorul meu eşti şi scăparea mea ; Dumnezeul meu, voi nădăjdui spre Dînsul». Că El te va izbăvi din cursa vînătorilor şi de cuvîntul tulburător. Cu spatele te va umbri pe tine şi sub aripile Lui vei nădăjdui ; ca o armă te va înconjura adevărul Lui. Nu te vei teme de frica de noapte, de săgeata ce zboară ziua, de lucrul ce umblă în întuneric, de molima ce bîntuie întru amiază. Cădea-vor dinspre latura ta o mie şi zece mii de-a dreapta ta, dar de tine nu se vor apropia. Însă cu ochii tăi vei privi şi răsplătirea păcătoşilor vei vedea. Pentru că pe Domnul, nădejdea mea, pe Cel Preaînalt L-ai pus scăpare ţie. Nu vor veni către tine rele şi bătaie nu se va apropia de locaşul tău. Că îngerilor Săi va porunci pentru tine ca să te păzească în toate căile tale. Pe mîini te vor ridica ca nu cumva să împiedici de piatră piciorul tău. Peste aspidă şi vasilisc vei păşi şi vei călca peste leu şi peste balaur. «Că spre Mine a nădăjduit şi-l voi izbăvi pe el, zice Domnul ; îl voi acoperi pe el că a cunoscut numele Meu. Striga-va către Mine şi-l voi auzi pe el ; cu dînsul sînt în necaz şi-l voi scoate pe el şi-l voi slăvi. Cu lungimea de zile îl voi umplea pe el, şi-i voi arăta Lui mîntuirea mea».

Slavă... Şi acum... Aliluia (de 3 ori), Doamne miluieşte (de 3 ori).

Slavă..., troparul, glasul al 2-lea :

Mîntuire ai lucrat în mijlocul pămîntului, Hristoase Dumnezeule ; pe Cruce ai întins preacuratele Tale mîini, adunînd toate neamurile cele ce grăiesc : Doamne, slavă Ţie.

Şi acum..., a Născătoarei :

Că nu avem îndrăznire pentru multe păcatele noastre, tu, pe Cel ce S-a născut din tine roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară ; că mult poate rugăciunea Maicii spre îmblînzirea Stăpînului. Nu trece cu vederea rugăciunile păcătoşilor, Preacurată, că milostiv este şi poate să mîntuiască, Cel ce a primit a pătimi pentru noi.

Şi se cîntă trei tropare din cele douăsprezece, glasul al 8-lea, repetîndu-le :

Acestea zice Domnul către iudei : Poporul Meu, ce am făcut vouă ? Sau cu ce v-am supărat pe voi ? Pe orbii voştri i-am luminat, pe cei leproşi i-am curăţit, pe bărbatul cel ce era în pat l-am îndreptat. Poporul Meu, ce am făcut vouă ? Şi cu ce Mi-aţi răsplătit ? În loc de mană, cu fiere ; în loc de apă, cu oţet ; în loc ca să Mă iubiţi, pe Cruce M-aţi pironit. De acum nu voi mai răbda ; chema-voi neamurile Mele şi acelea

Mă vor slăvi împreună cu Tatăl şi cu Duhul, şi Eu voi dărui viaţă veşnică (de două ori,).

Apoi :

Stih : Dat-au spre mîncarea Mea fiere şi spre setea Mea M-au adăpat cu oţet (ps. 68,25).

Legiuitorii lui Israel, iudei şi farisei, ceata Apostolilor strigă către voi : Iată Templul pe Care voi l-aţi stricat, iată Mielul pe Care L-aţi răstignit şi L-aţi dat mormîntului, S-a sculat cu puterea Sa. Nu vă înşelaţi iudeilor, că iată Cel ce v-a mîntuit prin mare şi în pustie v-a hrănit, Acesta este viaţa şi lumina şi pacea lumii.

Stih : Mîntuieşte-mă, Dumnezeule, că au intrat ape pînă la sufletul meu (ps. 68,1).

Şi tot acesta.

Slavă..., glasul al 5-lea :

Veniţi, popoare, purtătoare de Hristos, să vedem ce s-a sfătuit Iuda vînzătorul cu preoţii cei fără de lege asupra Mîntuitorului nostru. Astăzi au făcut vinovat morţii pe Cuvîntul cel fără de moarte, şi dîndu-L lui Pilat L-au răstignit în locul Căpăţînii. Acestea pătimind a strigat Mîntuitorul nostru, zicînd : Iartă-le lor, Părinte, păcatul acesta, ca să cunoască neamurile Învierea Mea cea din morţi.

Şi acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Doamne, Dumnezeul nostru, cît este de minunat numele Tău în tot pămîntul (ps. 8,1).

Stih : Că s-a înălţat slava Ta mai presus de ceruri (ps. 8,1).

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(LII, 13 — LIV, 1)

Aşa zice Domnul : Iată că sluga Mea va propăşi, Se va sui, mare Se va face şi Se va înălţa pe culmile slavei ! Precum mulţi s-au spăimîntat de El — aşa de schimonosită îi era înfăţişarea lui, şi chipul lui atît de fără asemănare cu oamenii — tot aşa va fi pricină de uimire pentru multe popoare ; înaintea Lui regii vor închide gura, că acum văd ceea ce nu li s-a spus şi înţeleg ceea ce n-au auzit. Cine va crede ceea ce noi am auzit şi braţul Domnului cui se va descoperi ? Crescut-a înaintea lui ca o odraslă, şi ca o rădăcină în pămînt uscat ; nu avea nici chip, nici frumuseţe, ca să ne uităm la El, şi nici o înfăţişare, ca să ne fie drag. Disprețuit era şi cel din urmă dintre oameni ; om al durerilor şi cunoscător al suferinţei, unul înaintea căruia să-ţi acoperi faţa ; disprețuit şi nebăgat în seamă. Dar El a luat asupră-Şi durerile noastre şi cu suferinţele noastre S-a împovărat. Şi noi Îl socoteam pedepsit, bătut şi chinuit de Dumnezeu, dar El fusese străpuns pentru păcatele noastre şi zdrobit pentru fărădelegile noastre. El a fost pedepsit pentru mîntuirea noastră şi prin rănile Lui noi toţi ne-am vindecat. Toţi umblau rătăciţi ca nişte oi, fiecare pe calea noastră, şi Domnul a făcut să cadă asupra Lui fărădelegile noastre ale tuturor. Chinuit a fost, dar S-a supus şi nu Şi-a deschis gura Sa ; ca un miel spre junghiere S-a adus şi ca o oaie fără de glas înaintea celor ce o tund, aşa nu Şi-a deschis gura sa. Întru smerenia Lui judecata Lui s-a ridicat şi neamul Lui cine îl va spune ? Căci s-a luat de pe pămînt viaţa lui ! Pentru fărădelegile poporului Meu a fost adus spre moarte. Mormîntul Lui a fost pus lîngă cei fără de lege şi cu cei făcători de rele, după moartea Lui, cu toate că nu săvîrşise nici o nedreptate, şi nici înşelăciune nu fusese în gura lui. Dar a fost voia Domnului să-L zdrobească prin suferinţă. Şi fiindcă Şi-a dat viaţa ca jertfă pentru păcat, va vedea pe urmaşii Săi, Îşi va lungi viaţa şi lucrul Domnului în

mîna Lui va propăşi. Scăpat de chinurile sufletului Său, va vedea rodul ostenelilor Sale, şi de mulţumire Se va sătura. Prin suferinţele Lui, Dreptul, Sluga Mea va îndrepta pe mulţi, şi fărădelegile lor le va lua asupra Sa. Pentru aceasta Îi voi da partea Sa printre cei mari şi cu cei puternici va împărţi prada, ca răsplată că Şi-a dat sufletul Său spre moarte şi cu cei făcători de rele a fost numărat. Că El a purtat fărădelegile multora şi pentru cei păcătoşi Şi-a dat viaţa. Veseleşte-te, cea stearpă, tu, care nu te-ai zvîrcolit în dureri de naştere, căci mai mulţi sînt fiii celei părăsite decît ai celei cu bărbat — zice Domnul.

Apoi, Apostolul :

Din Epistola către Evrei, a Sfîntului Apostol Pavel, citire :

(II, 11—18)

Fraţilor, Cel ce sfinţeşte şi cei ce sînt sfinţiţi, dintr-Unul sînt toţi; de aceea nu se ruşinează să-i numească pe ei fraţi, zicînd : Spune-voi fraţilor mei numele Tău. În mijlocul Bisericii Te voi lăuda. Şi iarăşi : «Eu voi fi încrezător în El»; şi iarăşi : «Iată eu şi pruncii pe care Mi i-a dat Dumnezeu». Deci, de vreme ce pruncii s-au făcut părtaşi sîngelui şi trupului, în acelaşi fel şi El S-a împărtăşit de acestea, ca să surpe prin moartea Sa pe cel ce are stăpînirea morţii, adică pe diavolul, şi să izbăvească pe aceia pe care frica morţii îi ţinea în robie toată viaţa. Căci, într-adevăr, nu a luat firea îngerilor, ci sămînţa lui Avraam a luat. Pentru aceea, dator era în toate să Se asemene fraţilor, ca să fie milostiv şi credincios arhiereu în cele către Dumnezeu, pentru ispăşirea păcatelor poporului. Căci prin ceea ce a pătimit, fiind El însuşi ispitit, poate şi celor ce se ispitesc să le ajute.

Apoi Evanghelia de la Luca : În vremea aceea, duceau împreună cu Iisus doi făcători de rele... **Sfîrşitul :** ...din Galileea, stînd departe, priveau acestea.

După acestea, citirea. Apoi :

Degrab să ne întîmpine pe noi îndurările Tale, Doamne, că am sărăcit foarte. Ajută-ne nouă, Dumnezeule, Mîntuitorul nostru, pentru mărirea numelui Tău. Doamne, izbăveşte-ne pe noi, şi curăţeşte păcatele noastre pentru numele Tău.

Sfinte Dumnezeule... **Şi după** Tatăl nostru...

CONDACUL :

Pe Cel ce s-a răstignit pentru noi, veniţi toţi să-L lăudăm, că pe Acesta L-a văzut Maria pe lemn şi a zis : Deşi rabzi răstignire, Tu eşti Fiul şi Dumnezeul meu.

Doamne miluieşte **(de 40 de ori). Rugăciunea :** Cel ce în toată vremea... Doamne miluieşte **(de 3 ori).** Slavă... Şi acum... Ceea ce eşti mai cinstită... Întru numele Domnu'ui, binecuvintează părinte. **Preotul zice :** Dumnezeule, milostiveşte-Te spre noi...

Apoi rugăciunea Sfîntului Vasile cel Mare :

Dumnezeule şi Doamne al puterilor şi a toată făptura Ziditorule ; Care pentru milostivirea milei Tale celei neasemănate, pe Unul-Născut Fiul Tău, pe Domnul nostru Iisus Hristos, L-ai trimis spre mîntuirea neamului nostru ; şi prin cinstită Crucea Lui zapisul păcatelor noastre l-ai rupt, şi ai biruit întru El stăpînirile şi puterile întunericului, Însuţi, Stăpîne, Iubitorule de oameni, primeşte şi aceste rugăciuni de mulţumire şi de cerere, ale noastre, ale păcătoşilor ; şi ne izbăveşte pe noi de toată căderea în păcat cea de tot pierzătoare şi întunecată ; şi de toţi cei ce caută să ne facă nouă rău, văzuţi şi nevăzuţi vrăjmaşi. Pătrunde cu frica Ta trupurile noastre, şi nu pleca inimile noastre spre cuvinte sau gîn-

duri rele; ci cu dorirea Ta răneşte sufletele noastre. Ca spre Tine totdeauna căutînd şi cu lumina cea de la Tine povăţuiţi fiind, la Tine, lumina cea neapropiată şi pururea fiitoare privind, neîncetată mărturisire şi mulţumire Ţie să înălţăm, Tatălui celui fără de început, împreună cu Unul-Născut Fiul Tău şi cu Preasfîntul şi bunul şi de viaţă făcătorul Duhul Tău, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

CEASUL AL NOUĂLEA

Veniţi să ne închinăm... (de 3 ori). Şi îndată:

PSALMUL 68

Mîntuieşte-mă, Dumnezeule, că au intrat ape pînă la sufletul meu. Afundatu-m-am în noroiul adîncului, care n-are fund. Intrat-am în adîncurile mării şi furtuna m-a potopit. Ostenit-am strigînd, amorţit-a gîtlejul meu, slăbit-au ochii mei nădăjduind spre Dumnezeul meu. Înmulţitu-s-au mai mult decît perii capului meu cei ce mă urăsc pe mine în zadar. Întăritu-s-au vrăjmaşii mei, cei ce mă prigonesc pe nedrept; cele ce n-am răpit, pe acelea le-am plătit. Dumnezeule, Tu ai cunoscut nepriceperea mea şi greşealele mele de la Tine nu s-au ascuns. Să nu fie ruşinaţi, din pricina mea, cei ce Te aşteaptă pe Tine, Doamne, Doamne al puterilor, nici înfruntaţi pentru mine, cei ce Te caută pe Tine, Dumnezeul lui Israel. Că pentru Tine am suferit ocară, acoperit-a batjocura obrazul meu. Înstrăinat am fost de fraţii mei şi străin fiilor maicii mele; că rîvna casei Tale m-a mîncat, şi ocările celor ce Te ocărăsc pe Tine au căzut asupra mea. Şi mi-am smerit cu postul sufletul meu şi mi-a fost spre ocară mie. Şi m-am îmbrăcat cu sac şi am ajuns pentru ei de batjocură. Împotriva mea grăiau cei ce şedeau în porţi şi despre mine cîntau cei ce beau vin. Iar eu întru rugăciunea mea către Tine, Doamne, am strigat la timp bineplăcut: Dumnezeule, întru mulţimea milei auzi-mă, întru adevărul milei Tale. Mîntuieşte-mă din noroi, ca să nu mă afund; izbăveşte-mă de cei ce mă urăsc şi din adîncul apelor, ca să nu mă înece furtuna apei, nici să mă înghită adîncul, nici să-şi închidă peste mine adîncul gura lui. Auzi-mă, Doamne, că bună este mila Ta; după mulţimea îndurărilor Tale caută spre mine. Să nu-ţi întorci faţa Ta de la credinciosul Tău, că mă necăjesc. Degrab mă auzi. Ia aminte la sufletul meu şi-l mîntuieşte pe el; din mîinile vrăjmaşilor mei izbăveşte-mă. Că Tu cunoşti ocara mea şi ruşinea mea şi înfruntarea mea; înaintea Ta sînt toţi cei ce mă necăjesc. Zdrobit a fost sufletul meu de ocări şi necaz. Şi am aşteptat pe cel ce m-ar milui şi nu era, şi pe cei ce m-ar mîngîia şi nu i-am aflat. Şi mi-au dat spre mîncarea mea fiere şi în setea mea m-au adăpat cu oţet. Facă-se masa lor înaintea lor cursă, răsplătire şi sminteală. Să se întunece ochii lor, ca să nu vadă, şi spinarea lor pururea o gîrboveşte. Varsă peste dînşii urgia Ta şi mînia urgiei Tale să-i cuprindă pe ei. Facă-se curtea lor pustie şi în locaşurile lor să nu fie locuitori. Că pe care Tu l-ai bătut, ei l-au prigonit, şi au înmulţit durerea rănilor lui. Adaugă fărădelege la fărădelegea lor, şi să nu intre întru dreptatea Ta. Şterşi să fie din cartea celor vii şi cu cei drepţi să nu se scrie. Sărac şi îndurerat sînt eu; mîntuirea Ta, Dumnezeule, să mă sprijinească. Lăuda-voi numele Dumnezeului meu, cu cîntare, şi-L voi preamări pe El cu laudă. Şi-I va plăcea lui Dumnezeu mai mult decît viţelul tînăr, căruia îi cresc coarne şi unghii. Să vadă săracii şi să se veselească; căutaţi pe Dumnezeu şi viu va fi sufletul vostru. Că a auzit

pe cei săraci Domnul, şi pe cei fe-recaţi în obezi ai Săi nu i-a urgisit. Să-L laude pe El cerurile şi pământul, marea şi toate cîte se tîrăsc în ea. Că Dumnezeu va mîntui Sionul şi se vor zidi cetăţile Iudeii, şi vor locui acolo şi-l vor moşteni pe el. Şi seminţia credincioşilor Lui îl va stăpîni pe el şi cei ce iubesc numele Lui vor locui în el.

PSALMUL 69

Dumnezeule, spre ajutorul meu ia aminte! Doamne, să-mi ajuţi mie grăbeşte-Te! Să se ruşineze şi să se înfrunte cei ce caută sufletul meu; să se întoarcă înapoi şi să se ruşineze cei ce-mi voiesc mie rele. Întoarcă-se îndată ruşinaţi cei ce-mi grăiesc mie: «Bine, bine!». Să se bucure şi să se veselească de Tine toţi cei ce Te caută pe Tine, Dumnezeule, şi să zică pururea cei ce iubesc mîntuirea Ta: «Slăvit să fie Domnul!» iar eu sărac sînt şi sărman, Dumnezeule, ajută-mă. Ajutorul meu şi Izbăvitorul meu eşti Tu; Doamne nu zăbovi.

PSALMUL 85

Pleacă, Doamne, urechea Ta şi mă auzi, că sărac şi necăjit sînt eu. Păzeşte sufletul meu, căci cuvios sînt; mîntuieşte, Dumnezeul meu, pe robul Tău, pe cel ce nădăjduieşte în Tine. Miluieşte-mă, Doamne, că spre Tine voi striga toată ziua. Veseleşte sufletul robului Tău, că spre Tine, Doamne, am ridicat sufletul meu. Că Tu, Doamne, bun şi blînd eşti şi mult-milostiv tuturor celor ce Te cheamă pe Tine. Ascultă, Doamne, rugăciunea mea şi ia aminte la glasul cererii mele. În ziua necazului meu am strigat către Tine, că m-ai auzit. Nu este asemenea Ţie între dumnezei, Doamne, şi nici fapte nu sînt ca faptele Tale. Veni-vor toate neamurile pe care le-ai făcut şi se vor închina înaintea Ta, Doamne, şi vor slăvi numele Tău. Că mare eşti Tu, Cel ce faci minuni, Tu eşti singurul Dumnezeu. Povăţuieşte-mă, Doamne, pe calea Ta şi voi merge întru adevărul Tău; veseleasc-se inima mea, ca să se teamă de numele Tău. Lăuda-Te-voi, Doamne, Dumnezeul meu, cu toată inima mea şi voi slăvi numele Tău în veac. Că mare este mila Ta spre mine şi ai izbăvit sufletul meu din iadul cel mai de jos. Dumnezeule, călcătorii de lege s-au sculat asupra mea şi adunarea celor tari a căutat sufletul meu şi nu Te-au pus pe Tine înaintea lor. Dar Tu, Doamne, Dumnezeu îndurat şi milostiv eşti; îndelung-răbdător şi mult-milostiv şi adevărat. Caută spre mine şi mă miluieşte, dă tăria Ta slugii Tale şi mîntuieşte pe fiul slujnicei Tale. Fă cu mine semn spre bine, ca să vadă cei ce mă urăsc şi să se ruşineze, că Tu, Doamne, m-ai ajutat şi m-ai mîngîiat.

Slavă..., Şi acum..., Aliluia (de 3 ori), Doamne miluieşte (de 3 ori).

Slavă..., troparul, glasul al 8-lea:

Văzînd tîlharul pe Începătorul vieţii pe Cruce spînzurînd, a zis: De n-ar fi fost Dumnezeu Cel ce S-a întrupat, Care cu noi s-a răstignit, nu şi-ar fi ascuns soarele razele sale, nici s-ar fi clătinat pămîntul, cutremurîndu-se. Ci, Cel ce toate le-ai suferit, pomeneşte-mă, Doamne, în Împărăţia Ta.

Şi acum..., a Născătoarei:

Cel ce pentru noi Te-ai născut din Fecioară, şi răstignire ai răbdat, Bunule, Care cu moartea pe moarte ai prădat şi învierea ai arătat, ca un Dumnezeu, nu trece cu vederea pe cei ce i-ai zidit cu mîna Ta. Arată iubirea Ta de oameni, Milostive, primeşte pe Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce Te-a născut pe Tine, care se roagă pentru noi; şi mîntuieşte, Mîntuitorul nostru, pe poporul cel deznădăjduit.

Și se cîntă trei tropare din cele douăsprezece, glasul al 7-lea, repetîndu-le :

Spaimă era a vedea pe Făcătorul cerului și al pămîntului spînzurat pe Cruce, soarele întunecîndu-se și ziua iarăși în noapte schimbîndu-se, și pămîntul scoțînd afară din morminte trupurile morților. Cu care ne închinăm Ție, mîntuiește-ne pe noi (de două ori).

Stih : Împărțit-au hainele Mele loruși și pentru cămașa Mea au aruncat sorți (ps. 21,20).

Și această stihiră, glasul al 2-lea :

Cînd au pironit pe Cruce cei fără de lege pe Domnul slavei, a strigat către dînșii : Cu ce v-am mîhnit pe voi ? Sau cu ce v-am mîniat ? Mai înainte de Mine cine v-a izbăvit pe voi din necaz ? Și acum pentru ce-Mi răsplătiți Mie cu cele rele în loc de bune ? În locul stîlpului celui de foc, pe Cruce M-ați pironit ; în locul norului, mormînt Mi-ați săpat ; în loc de mană, Mi-ați adus fiere ; în loc de apă, cu oțet M-ați adăpat. De acum voi chema alte neamuri și acelea Mă vor preaslăvi, împreună cu Tatăl și cu Sfîntul Duh.

Stih : Dat-au spre mîncarea Mea fiere și spre setea Mea M-au adăpat cu oțet (ps. 68,25).

Și tot aceeași stihiră.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Astăzi s-a spînzurat pe lemn Cel ce a spînzurat pămîntul pe ape. Cu cunună de spini s-a încununat Împăratul îngerilor. Cu porfiră mincinoasă s-a îmbrăcat Cel ce îmbracă cerul cu nori. Lovire peste obraz a luat Cel ce a slobozit în Iordan pe Adam. Cu piroane s-a pironit mireje Bisericii. Cu suliță s-a împuns Fiul Fecioarei. Închinămu-ne patimilor Tale, Hristoase ! Arată-ne nouă și slăvită învierea Ta.

Și acum..., tot aceasta.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea :

Zis-a cel nebun în inima sa : «Nu este Dumnezeu» (ps. 13,1).

Stih : Nu este cel ce face bine, nu este pînă la unul (ps. 13,1).

Din Proorocia lui Ieremia, citire :

(XI, 18—23; XII, 1—5; 9—11; 14—15)

Domnul mi-a descoperit ca să știu și mi-a arătat faptele lor. Eu însă, ca un miel blînd, dus la junghiere, nici nu știam că ei urzesc gînduri rele împotriva mea, zicînd : «Să-i punem lemn otrăvit în mîncarea lui și să-l smulgem de pe pămîntul celor vii, pentru ca nici numele să nu i se mai pomenească». Dar Tu, Doamne al puterilor, Judecătorul cel drept, Cel ce cerci inimile și rărunchii, dă-mi să văd răzbunarea Ta asupra lor, pentru că Ți-am încredințat pricina mea. De aceea, așa zice Domnul despre oamenii din Anatot, care caută sufletul meu și zic : «Nu mai prooroci în numele Domnului, ca să nu mori de mîinile noastre». De aceea, așa zice Domnul Savaot : «Iată, îi voi cerceta și tinerii lor vor muri de sabie, iar fiii lor și fiicele lor vor muri de foame ; nu va scăpa nici unul din ei, căci voi aduce nenorocire asupra oamenilor din Anatot, în anul cercetării lor...». De voi intra la judecată cu Tine, Doamne, dreptatea va fi de partea Ta, și totuși, despre dreptate vreau să grăiesc cu Tine : «Pentru ce calea necredincioșilor este cu izbîndă și pentru ce toți călcătorii de lege sînt în fericire ? Tu i-ai sădit și ei au prins rădăcini, au crescut și au făcut roade ; Tu ești aproape numai de buzele lor, iar de inima lor ești departe. Pe mine însă mă știi, Doamne, mă vezi și cercetezi dacă inima mea este cu Tine. Osebește-i dar, ca pe niște oi de junghiat, și pregătește-i pentru ziua junghierii. Pînă cînd va jeli țara, și iarba de prin toate țarinile se va usca ? Dobitoacele și

păsările pier pentru necredinţa locuitorilor ei, căci aceştia zic: «Domnul nu vede căile noastre!». «Dacă alergînd cu cei ce merg pe jos, ai ostenit, cum te vei lua la întrecere cu caii...? Strîngeţi-vă şi vă duceţi toate fiarele cîmpului, duceţi-vă şi o mîncaţi. Mulţime de păstori au călcat via Mea, călcat-au cu picioarele lor partea Mea; partea Mea cea iubită au făcut-o deşert neroditor. Pustietate au făcut-o, şi ea, în pustiirea sa, plînge înaintea Mea...». Aşa zice Domnul despre toţi vecinii mei cei răi, care năpădesc asupra părţii pe care El a dat-o de moştenire poporului Său Israel: «Iată, îi voi smulge din ţara lor şi casa lui Iuda o voi smulge din mijlocul lor. Dar după ce îi voi smulge, iarăşi îi voi întoarce şi-i voi milui, şi voi aduce pe fiecare la ţarina sa şi la ogorul său».

Apoi APOSTOLUL:

Din Epistola către Evrei a Sfîntului Apostol Pavel, citire:
(X, 19—31)

Fraţilor, avînd îndrăzneală, să intrăm în Sfînta Sfintelor prin sîngele lui Iisus, pe calea cea nouă şi vie pe care pentru noi a înnoit-o, prin catapeteasmă, adică prin trupul Său, şi avînd mare preot peste casa lui Dumnezeu, să ne apropiem cu inimă curată, întru plinătatea credinţei, curăţindu-ne prin stropire inimile de orice cuget rău şi spălîndu-ne trupul cu apă curată. Să ţinem mărturisirea nădejdii cu neclintire, pentru că credincios este Cel ce a făgăduit. Şi să ne cunoaştem unul pe altul, ca să ne îndemnăm la dragoste şi la fapte bune, fără să părăsim Biserica noastră, precum le este obiceiul unora, ci îndemnători făcîndu-ne, cu atît mai mult cu cît vedeţi că se apropie ziua aceea. Căci, dacă păcătuim de voia noastră, după ce am luat cunoştinţă despre adevăr, nu mai rămîne, pentru păcate, nici o jertfă, ci o înfricoşătoare aşteptare a judecăţii şi iuţimea focului care va mistui pe cei protivnici. Cine a lepădat legea lui Moise, e ucis fără de milă, pe cuvîntul a doi sau trei martori. Gîndiţi-vă: cu cît mai aspră va fi pedeapsa cuvenită celui ce a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu şi a nesocotit sîngele legămîntului, cu care s-a sfinţit, şi a batjocorit duhul harului. Căci cunoaştem pe Cel ce a zis: «A Mea este răzbunarea; Eu voi răsplăti». Şi iarăşi: «Domnul va judeca pe poporul Său». Înfricoşător lucru este să cădem în mîinile Dumnezeului celui viu.

Evanghelia de la Ioan: În vremea aceea, de la Caiafa au dus pe Iisus în Pretoriu... Sfîrşitul: ...Vedea-vor pe Acela, pe care L-au împuns.

Şi se citeşte Cuvîntul Crucii.

Apoi:

Nu ne da pe noi pînă în sfîrşit pentru numele Tău cel sfînt şi nu strica legătura Ta şi nu depărta mila Ta de la noi, pentru Avraam cel iubit de Tine, pentru Isaac robul Tău, şi Israel sfîntul Tău.

Sfinte Dumnezeule... şi după Tatăl nostru...

CONDACUL

Pe Cel ce s-a răstignit pentru noi, veniţi toţi să-L lăudăm; că pe Acesta L-a văzut Maria pe lemn şi a zis: Deşi rabzi răstignire, Tu eşti Fiul şi Dumnezeul meu.

Doamne miluieşte (de 40 de ori). Rugăciunea: Cel ce în toată vremea... Doamne miluieşte (de 3 ori). Slavă... Şi acum... Ceea ce eşti mai cinstită... Întru numele Domnului, binecuvintează părinte. Preotul zice: Dumnezeule, milostiveşte-Te spre noi...

Apoi rugăciunea:

Stăpîne, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, Cel ce îndelung ai răbdat pentru greşealele noastre şi pînă la acest ceas de acum

ne-ai adus pe noi; întru care pe lemnul cel de viață făcător fiind răstignit, tîlharului celui binecunoscător intrare în rai i-ai făcut și cu moartea pe moarte ai sfărîmat. Curățește-ne pe noi păcătoșii și nevrednicii robii Tăi, că am greșit și fărădelege am făcut și nu sîntem vrednici să ridicăm ochii noștri și să privim la înălțimea cerului. Pentru că am lăsat calea dreptății Tale și am umblat în voile inimilor noastre. Ci ne rugăm neasemănatei bunătății Tale: Iartă-ne pe noi, Doamne, după mulțimea milei Tale și ne mîntuiește pe noi pentru numele Tău cel sfînt, că s-au stins întru deșertăciuni zilele noastre. Scoate-ne pe noi din mîna protivnicului și ne iartă nouă păcatele și omoară gîndul nostru cel trupesc. Ca lepădînd pe omul cel vechi, în cel nou să ne îmbrăcăm și Ție să viețuim, Stăpînului nostru și Făcătorului de bine. Și așa urmînd poruncilor Tale, la odihna cea veșnică să ajungem, unde este locașul tuturor celor ce se veselesc. Că Tu ești după adevăr veselia cea adevărată și bucuria celor ce Te iubesc, Hristoase Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm împreună și Părintelui Tău celui fără de început și Preasfîntului și bunului și de viață făcătorului Duhului Tău, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi Fericirile:

Întru Împărăția Ta, pomenește-ne pe noi, Doamne..., Slavă..., Și acum..., Pomenește-ne pe noi Doamne..., Ceata cerească..., Slavă..., Ceata sfinților îngeri..., Și acum..., Cred întru unul Dumnezeu...

Slăbește, lasă, iartă, Dumnezeule, greșealele noastre cele de voie și cele fără de voie, cele cu lucrul și cu cuvîntul, cele cu știința și cu neștiința, cele din noapte și din zi, cele cu mintea și cu gîndul, toate le iartă nouă ca un bun și iubitor de oameni.

După aceasta: Tatăl nostru... Și Condacul: Pe Cel ce s-a răstignit pentru noi... Doamne miluiește (de 40 de ori).

Și rugăciunea:

Preasfîntă Treime, stăpînie de o ființă, împărăție nedespărțită, ceea ce ești pricina tuturor bunătăților, binevoiește și pentru mine păcătosul, întărește și înțelepțește inima mea și șterge toată întinăciunea mea, luminează gîndul meu, ca totdeauna să Te slăvesc și să Te laud și să mă închin Ție și să zic: Unul Sfînt, Unul Domnul Iisus Hristos, întru slava Lui Dumnezeu-Tatăl. Amin.

Apoi: Fie numele Domnului binecuvîntat de acum și pînă în veac (de 3 ori) Slavă..., Și acum..., Bine voi cuvinta pe Domnul în toată vremea... Și Apolisul...

Se cuvine a ști:

Că s-a luat deprinderea, ca în această Sfîntă și Mare zi Vineri, să nu se facă nici o Liturghie și nici masă să nu se pună, nici să nu se mănînce în această zi a răstignirii. Iar de este cineva prea neputincios sau prea bătrîn și nu va putea să petreacă postind, să i se dea numai pîine și apă, după apusul soarelui. Așa am luat din sfintele porunci ale Sfinților Apostoli, să nu mîncăm în Vinerea Mare; că și cuvîntul Domnului către farisei zice:

Dacă se va lua mirele de la dînșii, atunci vor posti în acele zile.

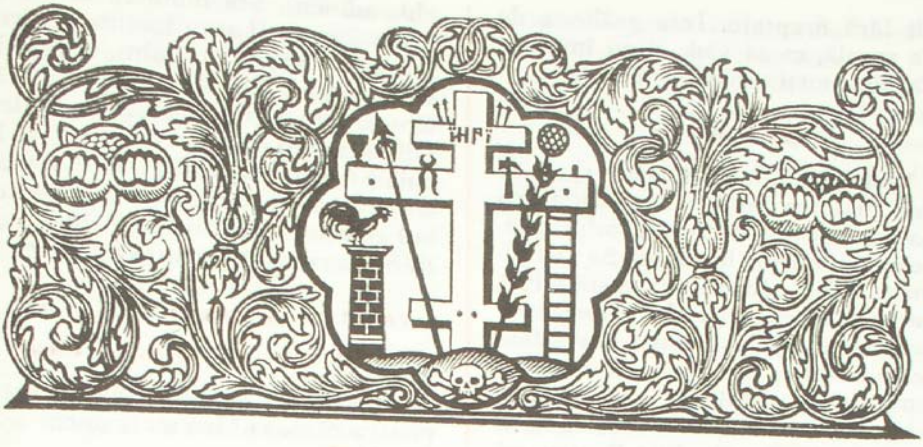

ÎN SFÎNTA ŞI MAREA ZI

VINERI

LA VECERNIE

Se toacă la al zecelea ceas din zi şi, binecuvîntînd preotul, se citeşte Psalmul începător.

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 6. Şi se cîntă aceste stihiri, glasul 1, însuşi glasul :

Toată făptura s-a schimbat de frică, văzîndu-Te pe Tine, Hristoase, pe Cruce răstignit. Soarele s-a întunecat şi temeliile pămîntului s-au cutremurat. Toate au pătimit împreună cu Tine, Cel ce ai zidit toate. Cel ce ai răbdat pentru noi de voie, Doamne, slavă Ţie (de două ori).

Glasul al 2-lea :

Poporul cel nelegiuit şi nedrept, pentru ce cugetă cele deşarte ? Pentru ce a judecat spre moarte pe Cel ce este viaţa tuturor ? Minune mare! Că Făcătorul lumii S-a dat în mîinile celor fără de lege şi s-a înălţat pe lemn Iubitorul de oameni, ca să scoată din iad pe cei legaţi, care strigă : Îndelung-Răbdătorule, Doamne, slavă Ţie.

Astăzi văzîndu-Te pe Tine, Cuvinte, Fecioara cea fără prihană spînzurînd pe Cruce, tînguindu-se cu milă ca o maică, s-a rănit la inimă cu amar şi suspinînd cu durere din adîncul sufletului, zgîriindu-şi obrazul se chinuia ; de aceea în piept bătîndu-se, a strigat cu jale : Vai mie, dumnezeiescule Fiu ; vai mie ! Lumina lumii ! Cum ai apus de la ochii mei, Mielul lui Dumnezeu, pentru Care oştile celor fără de trupuri erau cuprinse de spaimă zicînd : Cel ce eşti necuprins, Doamne, slavă Ţie.

Pe lemn răstignit văzîndu-Te, Hristoase, pe Tine, Făcătorul şi Dumnezeul tuturor, ceea ce Te-a născut fără sămînţă, a strigat cu amar : Fiul meu, unde a apus frumuseţea chipului Tău ? Nu sufăr a Te vedea răstig-

nit fără dreptate. Însă grăbește de Te scoală, ca să văd și eu învierea Ta din morți cea de a treia zi.

Glasul al 6-lea :

Astăzi Stăpînul făpturii a stat de față înaintea lui Pilat, și răstignirii s-a dat Făcătorul tuturor, aducîndu-Se ca un miel de bunăvoia Sa ; cu piroane a fost pironit, în coastă a fost împuns, și cu buretele a fost adăpat Cel ce a plouat mană. Cu palme peste obraz a fost lovit Mîntuitorul lumii ; și de robii Săi a fost batjocorit Făcătorul tuturor. O, iubirea de oameni a Stăpînului ! Pentru cei ce L-au răstignit S-a rugat Părintelui Său, zicînd : Iartă-le lor păcatul acesta, că nu știu, călcătorii de lege, ce lucru fără dreptate fac.

Slavă..., glasul al 6-lea :

O, cum adunarea cea fără de lege a osîndit spre moarte pe Împăratul făpturii ! Nu s-au rușinat de binefacerile pe care, aducîndu-le aminte, le-a adeverit zicînd către dînșii : Poporul Meu, ce am făcut vouă ? Au n-am umplut Iudeea de minuni ? Au n-am înviat morți numai cu cuvîntul ? Au n-am vindecat toată boala și neputința ? Dar cu ce Mi-ați răsplătit ? Pentru ce nu vă aduceți aminte de Mine ? În locul tămăduirilor, răni ați pus asupra Mea. În loc de viață, M-ați omorît, răstignindu-Mă pe lemn, ca pe un făcător de rele pe Mine, Făcătorul de bine. Pe Dătătorul de lege, ca pe un călcător de lege, pe Împăratul tuturor, ca pe un vinovat. Îndelung-Răbdătorule Doamne, slavă Ție.

Și acum..., același glas :

Înfricoșătoare și preaslăvită taină se vede petrecîndu-se astăzi : Cel nepipăit a fost prins și a fost legat Cel ce a dezlegat pe Adam din blestem. Cel ce cercetează inimile și rărunchii, cu nedreptate a fost cercetat. În temniță a fost închis Cel ce a închis adîncul. Stă înaintea lui Pilat Acela Căruia Îi stau înainte cu frică Puterile cerești. Cu palme a fost lovit de mîna făpturii, Ziditorul. La Cruce a fost judecat Cel ce judecă viii și morții ; în mormînt a fost închis Stricătorul iadului. Cel ce toate le-ai răbdat cu milostivire, și pe toți ia-i mîntuit din blestem, îndelung-Răbdătorule, Doamne, slavă Ție.

Vohod cu Evanghelia, Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Împărțit-au hainele Mele loruși și pentru cămașa Mea au aruncat sorți (ps. 21,20).

Stih : Dumnezeul meu, Dumnezeul Meu, ia aminte la Mine, pentru ce M-ai părăsit ? (ps. 21,1).

De la Ieșire, citire :

(XXXIII, 11—23)

Domnul însă grăia cu Moise față către față, cum ar grăi cineva cu prietenul său. După aceea Moise se întorcea în tabără ; iar tînărul său slujitor Iosua, fiul lui Navi, nu părăsea cortul. Atunci a zis Moise către Domnul: «Iată, Tu îmi spui: Du pe poporul acesta, dar nu mi-ai descoperit pe cine ai să trimiți cu mine, deși mi-ai spus : Te cunosc pe nume și ai aflat bunăvoință înaintea ochilor Mei. Deci, de am aflat bunăvoință în ochii Tăi, arată-Te să Te văd, ca să cunosc și să aflu bunăvoință în ochii Tăi și că acest neam e poporul Tău». Și a zis Domnul către el : «Eu Însumi voi merge înaintea Ta, și Te voi duce la odihnă». Zis-a Moise către Domnul : «Dacă nu mergi Tu Însuți cu noi, atunci să nu ne scoți de aici ; căci prin ce se va cunoaște cu adevărat că eu și poporul Tău am aflat bunăvoință înaintea Ta ? Au nu prin aceea ca Tu să fii însoțitorul nostru ? Atunci eu și poporul Tău vom fi cei mai slăviți dintre toate popoarele de pe pămînt». Și a zis Domnul către Moise: «Voi face și ceea ce zici tu, pentru

că tu ai aflat bunăvoinţă înaintea Mea şi te cunosc pe tine mai mult decît pe toţi». Iar Moise a zis: «Arată-mi slava Ta!». Zis-a Domnul către Moise: «Eu voi trece pe dinaintea ta toată slava Mea, voi rosti numele lui Iahve înaintea ta, şi pe cel ce va fi de miluit îl voi milui şi cine va fi vrednic de îndurare, de acela Mă voi îndura». Apoi a adăugat: «Faţa Mea însă nu vei putea s-o vezi, că nu poate vedea omul faţa Mea şi să trăiască». Şi iarăşi a zis Domnul: «Iată aici la Mine un loc: şezi pe stînca aceasta; cînd va trece slava Mea, te voi ascunde în scobitura stîncii şi voi pune mîna Mea peste tine pînă voi trece; iar cînd voi ridica mîna Mea, vei vedea spatele Meu, iar faţa Mea nu o vei vedea!».

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Judecă, Doamne, pe cei ce-mi fac mie strîmbătate; luptă împotriva celor ce se luptă cu mine (ps. 34,1).

Stih: Apucă arma şi pavăza şi te scoală întru ajutorul meu (ps. 34,2).

De la Iov, citire:

(XLII, 12—17)

Şi Dumnezeu a binecuvîntat sfîrşitul vieţii lui Iov mai bogat decît începutul ei, şi el a strîns patrusprezece mii de oi, şase mii de cămile, o mie de perechi de boi şi o mie de asine. Şi a avut şapte fii şi trei fete. Celei dintîi i-a pus numele Iemima, celei de a doua Keţia şi celei de a treia Keren-Hapuc. Iar în toată ţara nu se găseau femei atît de frumoase ca fetele lui Iov, şi tatăl lor le făcu părtaşe la moştenire, lîngă fraţii lor. Şi Iov a mai trăit după aceea o sută patruzeci de ani şi a văzut pe fiii săi şi pe fiii fiilor săi, pînă la al patrulea neam. Şi Iov muri bătrîn şi încărcat de zile.

Şi este scris, că iar se va scula el împreună cu cei pe care Domnul îi va învia. Aceasta s-a tîlcuit din cartea siriană, cînd a locuit Iov în pămîntul Avsitidei în hotarele Idumeii şi ale Arabiei şi mai înainte era numele lui Iovav. Şi luînd femeie din Arabia a născut fiu, al cărui nume era Enon. Pe tatăl său l-a chemat Zarè, fecior din feciorii lui Isav. Iar pe mama sa Vosorra, şi a fost el al cincilea de la Avraam.

PROCHIMEN, glasul al 8-lea:

Doamne, Dumnezeul nostru, cît este de minunat numele Tău în tot pămîntul! (ps. 8,1).

Stih: Că s-a înălţat slava Ta mai presus de ceruri (ps. 8,1).

Din Proorocia lui Isaia, citire:

(LII, 13 — LIV, 1)

Aşa zice Domnul: Iată că sluga Mea va propăşi, Se va sui, mare Se va face şi Se va înălţa pe culmile slavei! Precum mulţi s-au spăimîntat de El — aşa de schimonosită îi era înfăţişarea lui, şi chipul lui atît de fără asemănare cu oamenii — tot aşa va fi pricină de mirare pentru multe popoare; înaintea Lui regii vor închide gura, că acum văd ceea ce nu li s-a spus şi înţeleg ceea ce n-au auzit. Cine va crede ceea ce noi am auzit şi braţul Domnului cui se va descoperi? Crescut-a înaintea lui ca o odraslă, şi ca o rădăcină în pămînt uscat; nu avea nici chip nici frumuseţe, ca să ne uităm la El, şi nici o înfăţişare, ca să ne fie drag. Dispreţuit era şi cel din urmă dintre oameni. Dar El a luat asupră-Şi durerile noastre şi cu suferinţele noastre S-a împovărat. Şi noi Îl socoteam pedepsit, bătut şi chinuit de Dumnezeu, dar El fusese străpuns pentru păcatele noastre şi zdrobit pentru fărădelegile noastre. El a fost pedepsit pentru mîntuirea noastră şi prin rănile Lui noi toţi ne-am vindecat. Toţi umblau rătăciţi ca nişte oi, fiecare pe calea noastră, şi Domnul a făcut să cadă asupra Lui fărădelegile noastre ale tuturor. Chinuit a fost, dar S-a su-

pus și nu Și-a deschis gura Sa ; ca un miel spre junghiere S-a adus și ca o oaie fără de glas înaintea celor ce o tund, așa nu Și-a deschis gura sa. Întru smerenia Lui judecata Lui s-a ridicat și neamul Lui cine îl va spune ? Căci s-a luat de pe pămînt viața Lui ! Pentru fărădelegile poporului Meu a fost adus spre moarte. Mormîntul Lui a fost pus lîngă cei fără de lege și cu cei făcători de rele, după moartea Lui, cu toate că nu săvîrșise nici o nedreptate, și nici înșelăciune nu fusese în gura lui. Dar a fost voia Domnului să-L zdrobească prin suferință. Și fiindcă Și-a dat viața ca jertfă pentru păcat, va vedea pe urmașii Săi, Își va lungi viața și lucrul Domnului în mîna Lui va propăși. Scăpat de chinurile sufletului Său, va vedea rodul ostenelilor Sale, și de mulțumire Se va sătura. Prin suferințele Lui, Dreptul, Sluga Mea va îndrepta pe mulți, și fărădelegile lor le va lua asupra Sa. Pentru aceasta Îi voi da partea Sa printre cei mari și cu cei puternici va împărți prada, ca răsplată că Și-a dat sufletul Său spre moarte și cu cei făcători de rele a fost numărat. Că El a purtat fărădelegile multora și pentru cei păcătoși Și-a dat viața. Veselește-te, cea stearpă, tu, care nu te-ai zvîrcolit în dureri de naștere, căci mai mulți sînt fiii celei părăsite decît ai celei cu bărbat — zice Domnul.

PROCHIMEN, glasul 1 :

Pusu-m-au în groapa cea mai de jos întru cele întunecate și în umbra morții (ps. 87,6).

Stih : Doamne, Dumnezeul mîntuirii mele, ziua am strigat și noaptea înaintea Ta (ps. 87,1).

Apoi Apostolul :

Din Cartea întîia către Corinteni, a Sfîntului Apostol Pavel, citire :

(I, 18—31 ; II, 1—2)

Fraților, cuvîntul Crucii, pentru cei ce pier, e nebunie; însă pentru noi, cei ce ne mîntuim, este puterea lui Dumnezeu. Căci scris este: «Pierde-voi înțelepciunea înțelepților și știința celor învățați o voi nimici». Unde e înțeleptul ? Unde e cărturarul ? Unde e cercetătorul veacului acestuia ? Au n-a dovedit Dumnezeu nebună înțelepciunea lumii acesteia ? Că de vreme ce întru înțelepciunea lui Dumnezeu lumea n-a cunoscut prin înțelepciune pe Dumnezeu, a binevoit Dumnezeu să mîntuiască pe cei ce cred prin nebunia propovăduirii. Fiindcă și iudeii cer semne, iar elinii caută înțelepciune. Însă noi propovăduim pe Hristos cel răstignit: pentru iudei sminteală, pentru neamuri, nebunie. Dar pentru cei chemați, și iudei, și elini, pe Hristos, puterea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu.

Fraților, eu însumi, cînd am venit la voi și v-am vestit Taina lui Dumnezeu, n-am venit ca meșter-cuvîntător, ori ca înțelept. Căci am judecat să nu știu între voi altceva, decît pe Iisus Hristos, și pe Acesta răstignit.

Aliluia, glasul 1 :

Mîntuiește-mă, Dumnezeule, că au intrat ape pînă la sufletul meu (ps. 68,1).

Stih : Zdrobit a fost sufletul meu de ocări și necaz (ps. 68,23).

Evanghelia de la Matei : În vremea aceea, după ce s-a făcut ziuă... Sfîrșitul : ...care ședeau în preajma mormîntului.

Apoi ectenia : Să zicem toți din tot sufletul... După aceasta : Învrednicește-ne, Doamne... și ecténia : Să plinim rugăciunile noastre cele de seară... Și celelalte.

Și după Ecfonis, se cîntă

LA STIHOAVNĂ

Patru stihiri podobnice, glasul al 2-lea :

Podobie : Cînd de pe lemn...

Cînd Te-a pogorît de pe lemn, mort, cel din Arimateea pe Tine, viața tuturor, cu smirnă și cu giulgiu Te-a înfășurat, Hristoase, și cu dragoste s-a îndemnat a săruta, cu inima și cu buzele, trupul Tău cel

nestricat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigînd către Tine: Slavă smereniei Tale, Iubitorule de oameni.

Stih: Domnul a împărăţit, întru podoabă S-a îmbrăcat; îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere şi S-a încins (ps. 92,1).

Cînd ai fost pus în groapă nouă pentru toţi, Izbăvitorule al tuturor, iadul cel cu totul de rîs văzîndu-Te s-a îngrozit, zăvoarele s-au sfărîmat şi porţile sau zdrobit, mormintele s-au deschis, morţii au înviat. Atunci şi Adam cu mulţumire, bucurîndu-se, a strigat Ţie: slavă smereniei Tale, Iubitorule de oameni.

Stih: Pentru că a întărit lumea, care nu se va clătina (ps. 92,2).

Cînd ai fost închis în groapă cu trupul voind, Cel ce rămîi din firea Dumnezeirii necuprins şi nemărginit, ai încuiat cămările morţii, şi ai deşertat toate împărăţiile iadului, Hristoase. Atunci ai învrednicit şi această Sîmbătă binecuvîntării dumnezeieşti şi slavei şi luminii Tale.

Stih: Casei Tale se cuvine sfinţenie, Doamne, întru lungime de zile (ps. 92,7)

Cînd Te-au văzut Puterile, Hristoase, clevetit de cei fără de lege, ca şi cum ai fi fost amăgitor, şi piatra mormîntului pecetluită cu mîinile, cu care au împuns coasta Ta cea nestricăcioasă, atunci s-au spăimîntat de nespusă îndelungă-răbdarea Ta. Însă bucurîndu-se de mîntuirea noastră, au grăit către Tine: Slavă smereniei Tale, Iubitorule de oameni.

Slavă..., Şi acum..., glasul al 5-lea:

Pe Tine, Cel ce Te îmbraci cu lumina ca şi cu un veşmînt, pogorîndu-Te de pe lemn Iosif cu Nicodim şi văzîndu-Te mort, gol, neîngropat, luînd plîngere cu umilinţă şi tînguindu-se au zis: Vai mie, preadulce Iisuse!, pe Care cu puţin mai înainte văzîndu-Te soarele pe Cruce răstignit, cu întuneric s-a îmbrăcat şi pămîntul de frică s-a cutremurat şi catapeteasma Templului s-a rupt. Dar iată Te văd acum pe Tine, supunîndu-Te morţii de bunăvoie pentru mine. Cum Te voi îngropa, Dumnezeul meu? Sau cum Te voi înfăşura cu giulgiuri? Sau cu ce mîini mă voi atinge de trupul Tău cel nestricat? Sau ce cîntări voi cînta ducerii Tale de aici, Îndurate? Slăvesc Patimile Tale, cu cîntări laud îngroparea Ta împreună cu Învierea, cîntînd: Doamne, slavă Ţie.

Apoi: Acum liberează... Sfinte Dumnezeule... După: Tatăl nostru...

Troparele, glasul al 2-lea:

Iosif cel cu bun chip de pe lemn luînd preacurat trupul Tău, cu giulgiu curat înfăşurîndu-l şi cu miresme, în mormînt nou îngropîndu-l l-a pus.

Altul:

Mironosiţelor femei, stînd lîngă mormînt, îngerul a grăit: Miresmele morţilor sînt cuviincioase, iar Hristos putrejunii S-a arătat străin.

Înţelepciune: Şi Apolisul.

PAVECERNIŢA

În aceeaşi Sfîntă şi Mare zi Vineri, Pavecerniţa se citeşte în chilii sau, de va voi cel mai mare, şi în biserică, după obicei; la care se cîntă Canonul pentru răstignirea Domnului şi plîngerea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Irmosul de cîte două ori şi troparele pe 4. Iar mai pe urmă irmosul în amîndouă stranele împreună.

CANONUL

Alcătuire a lui Simeon, logofătul.

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea :

Irmosul :

Ca pe uscat umblînd Israel, cu urmele prin adînc, pe prigonitorul Faraon văzîndu-l înecat, a strigat : Lui Dumnezeu cîntare de biruinţă să-I cîntăm.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie.

Dacă a văzut curata Fecioară pe Fiul său şi Domnul spînzurat pe Cruce, rupîndu-se, striga cu amar împreună cu celelalte femei şi oftînd, grăia :

Te văd acum iubitul meu Fiu şi dorit, spînzurat pe Cruce, şi mă rănesc amar cu inima, zicea curata. Dar dă cuvînt roabei Tale, Bunule.

Slavă...

De voie Fiul meu şi Făcătorule, rabzi pe lemn moarte cumplită, Fecioara grăia stînd înaintea Crucii cu Apostolul cel iubit.

Şi acum...

Acum m-am lipsit de aşteptarea mea, de bucuria şi de veselia Fiului meu şi Domnul. Vai mie !, că sînt zdrobită de durere, cea curată, plîngînd, grăia.

Cîntarea a 3-a :

Irmosul :

Nu este sfînt precum Tu, Doamne Dumnezeul meu, Care ai înălţat fruntea credincioşilor Tăi, Bunule, şi ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale.

Pentru frica iudeilor, Petru s-a ascuns, şi toţi credincioşii au fugit părăsind pe Hristos, Fecioara grăia, suspinînd :

Pentru naşterea Ta cea străină şi înfricoşătoare, Fiul meu, eram mai mărită decît toate maicile. Dar vai mie ! acum văzîndu-Te pe lemn, mă aprind cu inima.

Slavă...

Văzînd pe Fiul meu, pe Care pe mîini prunc L-am purtat, L-aş lua de pe lemn, zicea cea curată ; dar vai mie ! nimeni nu mi-L dă.

Şi acum...

Iată Lumina mea cea dulce, nădejdea şi viaţa mea cea bună, Dumnezeul meu a apus pe Cruce : mă aprind cu inima, grăia Fecioara, suspinînd.

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Hristos este puterea mea, Dumnezeu şi Domnul, cinstita Biserică cu dumnezeiască cuviinţă cîntă, grăind din cuget curat întru Domnul prăznuind.

Soarele cel neapus, Dumnezeule cel prea veşnic şi Făcătorul tuturor făpturilor, Doamne, cum rabzi patimă, pe Cruce ? Cea curată, plîngînd, grăia.

Cea neispitită de nuntă, plîngînd, grăia către cel cu bun chip : Grăbeşte Iosife, apropie-te la Pilat şi cere să iei de pe lemn pe Învăţătorul tău.

Slavă...

Văzînd Iosif pe cea curată, lăcrimînd cu amar, s-a tulburat şi, plîngînd, s-a apropiat către Pilat, grăind cu plîngere : Dă-mi Trupul Dumnezeului meu.

Şi acum...

Văzîndu-Te pe Tine rănit şi fără slăvire, gol pe lemn, Fiul meu, mă aprind cu inima, suspinînd ca o maică, Fecioara grăia.

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Cu dumnezeiască strălucirea Ta, Bunule, sufletele celor ce «dis-de dimineaţă vin la Tine cu «dragoste, mă rog luminează-le, ca «să Te vadă pe Tine, Cuvinte al lui «Dumnezeu, pe Tine, Adevăratul «Dumnezeu, Cel ce chemi din negu«ra greşealelor».

Frămîntîndu-se Iosif, suspinînd şi mirîndu-se împreună cu Nicodim, a luat preacuratul Trup şi, sărutîndu-L, suspina şi ofta şi-l cînta ca pe un Dumnezeu.

Luîndu-L cu plîngere Maica cea neispitită de bărbat, L-a pus pe genunchi, şi rugîndu-L cu lacrimi şi sărutîndu-L cu amar, plîngea şi grăia.

Slavă...

O nădejde şi o viaţă Te aveam pe Tine, Stăpîne, Fiul meu şi Dumnezeule, întru lumina ochilor, roaba Ta. Iar acum sînt lipsită de Tine, dulcele şi iubitul meu Fiu.

Şi acum...

Dureri şi necazuri şi suspinuri m-au aflat, vai mie !, cea curată suspinînd cu amar, grăia, văzîndu-Te pe Tine mort, Fiul meu cel iubit, gol şi părăsit şi uns cu miresme.

Cîntarea a 6-a :

Irmosul :

Marea vieţii văzînd-o înălţîndu-se de viforul ispitelor, la «limanul Tău cel lin alergînd, gră«iesc către Tine: Scoate din strică«ciune viaţa mea, mult-Milostive».

Văzîndu-Te mort, Iubitorule de oameni, pe Tine, Cel ce ai înviat pe cei morţi, rău mă rup şi mă rănesc cu inima; aş fi vrut să mor cu Tine, grăia Preacurata, că nu pot răbda să Te văd mort fără suflare.

Văzîndu-Te pe Tine, preabune Dumnezeule şi îndurate Doamne, fără slăvire, fără suflare, şi fără chip, mă mir şi plîng ţinîndu-Te precum nu m-am nădăjduit să Te văd ! Vai mie, Fiul meu şi Dumnezeule !

Slavă...

Nu grăieşti roabei Tale cuvînt, Fiul lui Dumnezeu ? Au, îndura-Te-vei, Stăpîne, de ceea ce Te-a născut pe Tine ?, grăia cea curată, suspinînd şi plîngînd, şi săruta trupul Domnului său.

Şi acum...

Gîndesc, Stăpîne, că nu voi mai auzi glasul Tău cel dulce, nici voi mai vedea frumuseţea feţei Tale, ca mai înainte; pentru că ai apus Fiul meu de la ochii mei.

CONDAC, glasul al 8-lea.

Pe Cel ce s-a răstignit pentru noi, veniţi toţi să-L lăudăm; că pe Acesta L-a văzut Maria pe lemn şi a zis: Deşi rabzi răstignire, Tu eşti Fiul şi Dumnezeul meu.

ICOS

Mieluşeaua văzînd pe Mielușelul său tras spre junghiere, mergea pe urmă Maria cu părul despletit, împreună cu alte femei grăind aşa: Unde mergi, Fiule ? Pentru ce faci călătorie grabnică ? Au doară este şi altă nuntă în Cana Galileii, şi acum Te grăbeşti a merge acolo, ca să le faci vin din apă ? Dar merge-voi cu Tine, Fiule ? Sau aştepta-Te-voi ? Dă-mi răspuns, Fiule, nu mă trece tăcînd, Cel ce m-ai păzit curată. Că Tu eşti Fiul şi Dumnezeul meu.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

Dătător de rouă cuptorul l-a făcut îngerul cuvioșilor tineri ; «iar pe Haldei arzîndu-i porunca lui «Dumnezeu, pe chinuitorul l-a ple- «cat a grăi : Binecuvîntat ești Dum- «nezeul părinților noștri».

Unde este, Fiul meu și Dumnezeule, bunavestire cea de demult, care-mi grăia Gavriil, numindu-Te pe Tine Împărat și Fiul Dumnezeului Celui Preaînalt? Căci acum Te văd pe Tine, lumina mea cea dulce, gol, mort și rănit.

Cel ce alinezi durerile primește-mă acum la Tine, Fiul meu și Dumnezeule, ca să mă pogor și eu, Stăpîne, în iad cu Tine ; nu mă lăsa singură, că nu pot răbda să mai trăiesc, nevăzîndu-Te pe Tine, Lumina mea cea dulce.

Slavă...

Suspinînd cu amar cea fără prihană, împreună cu celelalte femei purtătoare de mir și văzînd cum duc pe Hristos, grăia : Vai mie, ce văd ? Unde mergi, acum Fiul meu și pe mine singură mă lași ?

Și acum...

Suspinînd și slăbind, cea fără prihană grăia mironosițelor : Plîngeți împreună cu mine și vă tînguiți amar, că iată Lumina mea cea dulce și Învățătorul vostru se dă mormîntului.

Cîntarea a 8-a :

Irmosul :

Din văpaie cuvioșilor rouă ai izvorît și jertfa dreptului cu «apă ai ars-o. Că toate le faci, Hris- «toase, cu singură voirea. Pe Tine «Te preaînălțăm întru toți vecii».

Văzînd Iosif pe Fecioara plîngînd, se rupea la inimă și striga cu amar : O, Dumnezeul meu ! Cum Te voi îngropa acum eu, robul Tău ? Cu ce pînză voi înfășura trupul Tău ?

Mai presus de minte a covîrșit vederea Ta, Doamne, cea străină, Cel ce porți toată făptura. Pentru aceea și Iosif împreună cu Nicodim Te poartă, ca pe un mort, pe mîinile lor și Te îngroapă.

Binecuvîntăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Dumnezeu.

Taină străină și preaslăvită văd, Fecioara grăia Fiului său și Dumnezeu : Cum Te pun în mormînt prost, pe Tine, Care cu porunca scoli pe morți din morminte.

Și acum...

Nici de la mormîntul Tău nu mă voi scula, Fiul meu, nici a izvorî lacrimi nu voi înceta, pînă ce și eu mă voi pogorî în iad; că nu pot răbda despărțirea Ta, Fiul meu.

Cîntarea a 9-a :

Irmosul :

Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu putință oamenilor, spre «Care nu cutează a căuta cetele în- «gerești ; iar prin tine, Preacurată, «S-a arătat oamenilor Cuvîntul în- «trupat ; pe Care slăvindu-L cu oș- «tile cerești, pe tine te fericim».

De acum nu se va mai lipi de mine bucuria niciodată, suspinînd, grăia cea fără prihană. Că lumina mea și bucuria mea în mormînt au apus. Ci nu-L voi lăsa singur ; aici voi muri și mă voi îngropa cu Dînsul.

Rana sufletului meu, vindec-o acum Fiul meu, grăia Preacurata, lăcrimînd ; înviază și-mi potolește durerea și necazul. Că poți, Stăpîne, cîte vei vrea să faci, măcar de Te-ai și îngropat de voie.

Slavă...

O, cum s-a ascuns Ţie adîncul îndurărilor, Maicii în taină a zis Domnul, că vrînd să mîntuiesc făptura Mea, am primit a muri. Ci voi şi învia şi pe Tine te voi slăvi, ca un Dumnezeu al cerului şi al pămîntului.

Şi acum...

Cînta-voi milostivirea Ta, Iubitorule de oameni, şi mă voi închina mulţimii milei Tale, Stăpîne. Că vrînd să mîntuieşti zidirea Ta, ai luat moarte, zis-a Preacurata; ci pentru învierea Ta, Mîntuitorule, miluieşte-ne pe noi pe toţi.

Apoi în loc de: Cuvine-se să te fericim... se zice irmosul: Pe Dumnezeu a-L vedea... Şi după Tatăl nostru... se zice Condacul: Pe Cel ce s-a răstignit... Şi celelalte ale Pavecerniţei, după obicei şi Apolisul.

Iar Miezonoptica se citeşte în chilii.

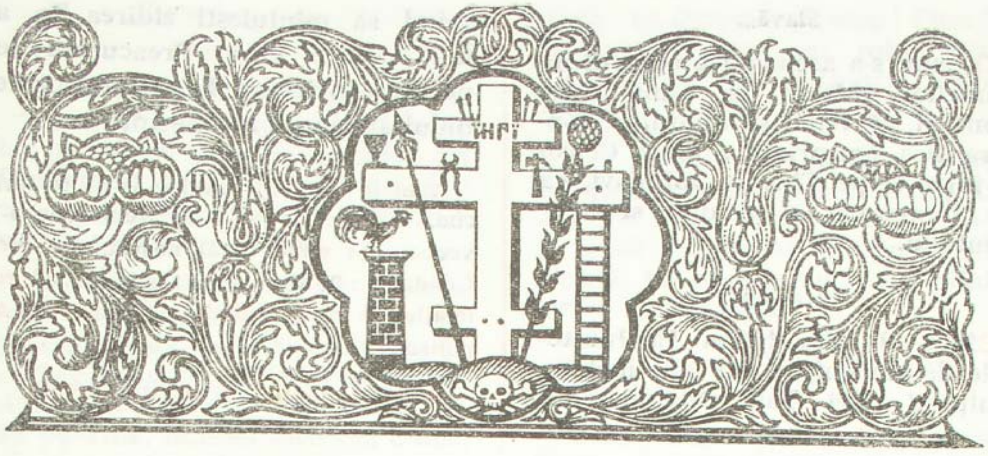

ÎN SFÎNTA ȘI MAREA ZI SÎMBĂTĂ

Denia de Vineri seara cînd se cîntă și Prohodul Domnului.

LA UTRENIE

Toacă la al șaptelea ceas din noapte și se începe Utrenia după obicei. După cei șase psalmi, ectenia mare.

La Dumnezeu este Domnul..., troparul, glasul al 2-lea :

Iosif cel cu bun chip, de pe lemn luînd preacuratul trupul Tău, cu giulgiu curat înfășurîndu-L și cu miresme, în mormînt nou îngropîndu-L, L-a pus.

Slavă...

Cînd Te-ai pogorît la moarte, Cel ce ești viața cea fără de moarte, atunci iadul l-ai omorît cu strălucirea Dumnezeirii ; și cînd ai înviat pe cei morți din cele de dedesubt, toate puterile cerești au strigat : Dătătorule de viață, Hristoase, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Și acum...

Mironosițelor femei stînd, lîngă mormînt, îngerul a grăit: Miresmele morților sînt cuviincioase, iar Hristos putrejunii S-a arătat străin.

După aceasta, preoții și credincioșii aprind lumînări de ceară curată și se rînduiesc în jurul mesei, pe care se află așezat sfîntul E p i t a f. Urmează Catisma a șaptesprezecea — stările Prohodului, care se cîntă dulce și cu mare cuviință.

Stihurile avînd însemnarea : Stih nu se cîntă, ci se citesc în taină, înainte de fiecare tropar.

STAREA ÎNTÎIA

Preotul cădește sfîntul Epitaf în chipul crucii, altarul și stranele ; dacă sînt mulți cădește protosul. Apoi, se cîntă rar întîiul tropar, glasul al 5-lea :

Stih : Fericiți cei fără prihană în cale, care umblă în legea Domnului.

În mormînt, Viață, pus ai fost, Hristoase, și s-au spăimîntat oștirile îngerești, plecăciunea Ta cea multă preamărind.

Stih: Fericiţi cei ce păzesc poruncile Lui şi-L caută cu toată inima lor.

Dar cum mori, Viaţă, şi cum şezi în mormînt? Şi împărăţia morţii Tu o zdrobeşti şi pe morţii cei din iad îi înviezi?

Stih: Că n-au umblat în căile Lui cei ce lucrează fărădelegea.

Te mărim pe Tine, Iisuse Doamne, şi-ngroparea Îţi cinstim şi patimile, că din stricăciune Tu ne-ai izbăvit.

Stih: Tu ai poruncit ca poruncile Tale să fie păzite foarte.

Cel ce-ai pus pămîntul cu măsuri, Hristoase, astăzi şezi în mic mormînt, Ziditorule, şi din gropi, pe cei ce-au murit înviezi.

Stih: O, de s-ar îndrepta căile mele, ca să păzesc poruncile Tale!

I-i-su-se al meu, Împărat a toate, de ce vii la cei din iad, o, Hristoase al meu? Vrei să dezrobeşti neamul omenesc.

Stih: Atunci nu mă voi ruşina cînd voi căuta spre toate poruncile Tale.

Stăpînul a toate mort se vede acum şi deşertătorul gropilor celor morţi se încuie-n groapă nouă ca un om.

Stih: Lăuda-Te-voi întru îndreptarea inimii, ca să învăţ judecăţile dreptăţii Tale.

În mormînt, Viaţă, pus ai fost, Hristoase, şi cu moartea Ta pe moarte o ai pierdut şi viaţă lumii Tu ai izvorît.

Stih: Îndreptările Tale voi păzi; nu mă părăsi pînă la sfîrşit.

Cu cei răi, Hristoase, ca un răufăcător socotit ai fost, dar ne-ai îndreptat pe toţi şi ne-ai scos din amăgirea celui rău.

Stih: Prin ce îşi va îndrepta tînărul calea sa? prin păzirea cuvintelor Tale.

Mai frumos cu chipul decît oamenii toţi, ca un om se vede mort şi fără de chip, cel ce toată firea a-nfrumuseţat.

Stih: Cu toată inima Te-am căutat pe Tine; să nu mă lepezi de la poruncile Tale.

Iadul cum va răbda intrarea Ta, Doamne, şi cum nu se va zdrobi întunecîndu-se, de-a luminii Tale fulgere orbind?

Stih: În inima mea am ascuns cuvintele Tale, ca să nu greşesc Ţie.

Dulcea mea lumină şi mîntuitoare, cum în groapă întunecoasă Tu Te-ai ascuns? O, răbdare de nespus şi negrăit!

Stih: Binecuvîntat eşti, Doamne, învaţă-mă îndreptările Tale.

Nici lumea de duhuri nu pricepe, Doamne, nici mulţimea făr-de trup poate povesti taina îngropării Tale, neştiind.

Stih: Cu buzele am rostit toate judecăţile gurii Tale.

O, minuni străine! O, ce lucruri noua! Cel ce-mi dă suflare mie se poartă mort, îngropat de mîinile lui I-o-sif.

Stih: În calea mărturiilor Tale m-am desfătat, ca de toată bogăţia.

În mormînt ai apus, dar de-al Tatălui sîn nicicum nu Te-ai despărţit, Hristoase al meu. Acest lucru e străin şi nefiresc!

Stih: La poruncile Tale voi cugeta şi voi cunoaşte căile Tale.

Întreaga făptură recunoaşte-n Tine: Împărat adevărat, pe pămînt şi-n cer, deşi în mormînt Te-ncui, Hristoase-al meu!

Stih : La îndreptările Tale voi cugeta și nu voi uita cuvintele Tale.

Tu-n mormînt fiind pus, Ziditor Hristoase, temelia iadului s-a cutremurat și-ale morților morminte s-au deschis.

Stih : Răsplătește robului Tău! Voi trăi și voi păzi poruncile Tale.

Cela ce în palmă tot pămîntul ține, sub pămînt acum cu trupul se află mort, slobozind pe morții cei legați în iad.

Stih : Deschide ochii mei și voi cunoaște minunile din legea Ta.

Din stricare, Doamne, viața mea o ridici; căci murind acum, la cei morți Te-ai coborît și-ale iadului zăvoare le-ai zdrobit.

Stih : Străin sînt eu pe pămînt, să nu ascunzi de la mine poruncile Tale.

Ca lumina-n sfeșnic, se ascunde acum sub pămînt, ca sub obroc, Trupul Domnului și din iad gonește întunericul.

Stih : Aprins e sufletul meu de dorirea judecăților Tale, în toată vremea.

Mulțimea de oștiri, cea duhovnicească, împreună cu I-o-sif și Nicodim merg să-ngroape pe Cel ce e ne-ncăput.

Stih : Certat-ai pe cei mîndri; blestemați sînt cei ce se abat de la poruncile Tale.

Murind Tu de voie, în mormînt ai fost pus; și pe mine ce-am fost mort, I-i-su-se al meu, de amara mea greșeală m-ai scăpat.

Stih : Ia de la mine ocara și defăimarea că mărturiile Tale am păzit.

S-a schimbat făptura prin ale Tale patimi, căci cu Tine-au pătimit toate cîte sînt, țiitor a toate cunoscîndu-Te,

Stih : Pentru că au șezut căpeteniile și pe mine mă cleveteau, iar robul Tău cugeta la îndreptările Tale.

Luînd în pîntece a vieții piatră, cel a toate mîncător, iadul, a vărsat pe toți morții ce din veac i-a înghițit.

Stih : Că mărturiile Tale sînt cugetarea mea, iar îndreptările Tale, sfatul meu.

În mormînt nou Te-au pus, înnoind, Hristoase, firea oamenilor, prin învierea Ta, după cum se cade unui Dumnezeu.

Stih : Lipitu-s-a de pămînt sufletul meu; viază-mă după cuvîntul Tău.

Pe pămînt ai venit, pe Adam să-l mîntui, și pe-acesta negăsind, jos Te-ai pogorît; pîn-la iad, Stăpînul meu, l-ai căutat.

Stih : Vestit-am căile mele și m-ai auzit; învață-mă îndreptările Tale.

Pămîntul de frică s-a mișcat, Cuvinte, și luceafărul lumina sa și-a ascuns, apunînd a Ta lumină sub pămînt.

Stih : Fă să înțeleg calea îndreptărilor Tale și voi cugeta la minunile Tale.

Ca un om, ai murit de-a Ta voie, Doamne, dar ca Dumnezeu pe morți din groap-ai sculat și din întunericul păcatelor.

Stih : Istovitu-s-a sufletul meu de supărare; întărește-mă întru cuvintele Tale.

Vărsînd rîu de lacrimi peste Tine, Doamne, cea curată, ca o maică, a glăsuit: «Oare, cum Te voi îngropa, Fiul meu?».

Stih : Depărtează de la mine calea nedreptății și cu legea Ta mă miluiește.

Ca grăuntul de grîu, ce-ncolțește-n pămînt, Spic aducător de rod nouă Te-ai făcut, înviind pe toți urmașii lui Adam.

Stih : Calea adevărului am ales şi judecăţile Tale nu le-am uitat.

Sub pămînt Te-ai ascuns ca un soare, acum, şi-ntr-a morţii noapte neagră Te-ai învelit ; ci răsari, Hristoase-al meu, mai strălucit !

Stih : Lipitu-m-am de mărturiile Tale, Doamne, să nu mă ruşinezi.

Cum ascunde luna faţa sa de soare, aşa groapa Te-a ascuns şi pe Tine-acum, Cel ce prin trupească moarte ai apus.

Stih : Pe calea poruncilor Tale am alergat, cînd ai lărgit inima mea.

Iisus, Viaţa, gustînd moarte acum, pe toţi oamenii de moarte i-a izbăvit şi viaţă tuturor le-a dăruit.

Stih : Lege pune mie, Doamne, calea îndreptărilor Tale şi o voi păzi pururea.

Pe întîiul Adam, prin păcat omorît, la viaţă ridicîndu-l cu moartea Ta, Adam nou în trup Te-ai arătat acum.

Stih : Înţelepteşte-mă, şi voi căuta legea Ta şi o voi păzi cu toată inima mea.

Cereştile cete, mort întins, pentru noi, Te-au văzut, Stăpînul meu, şi s-au spăimîntat şi cu aripile s-au acoperit.

Stih : Povăţuieşte-mă pe cărarea poruncilor Tale, că aceasta am voit.

Pogorîndu-Te mort, de pe lemn, Cuvinte, I-o-sif cel cu bun chip Te pune-n mormînt ; ci-n-viază, Doamne, mîntuind pe toţi !

Stih : Pleacă inima mea la mărturiile Tale şi nu la lăcomie.

Bucurie, Doamne, fiind îngerilor, întristare lor acum le-ai pricinuit, cu trup mort, ca pe un om, văzîndu-Te.

Stih : Întoarce ochii mei ca să nu vadă deşertăciunea ; în calea Ta viază-mă.

Suind Tu pe cruce, împreun-ai suit şi pe muritorii vii ; iar stînd sub pămînt, ai sculat de-acolo pe cei adormiţi.

Stih : Împlineşte robului Tău, cuvîntul Tău, care este pentru cei ce se tem de Tine.

Ca un leu, Tu, Doamne, adormind cu trupul, ca un pui de leu Te scoli, Cela ce-ai fost mort, lepădînd şi bătrîneţea trupului.

Stih : Îndepărtează ocara, de care mă tem, căci judecăţile Tale sînt bune.

Cela ce din coasta lui Adam cel dintîi pe strămoş-ai plăsmuit, eşti în coastă-mpuns şi izvor curăţitor ne izvorăşti.

Stih : Iată, am dorit poruncile Tale ; întru dreptatea Ta viază-mă.

Se-njunghia-n taină mai-nainte mielul, iar acum Tu, pătimind fără să cîrteşti, eşti făţiş junghiat şi firea curăţeşti.

Stih : Să vină peste mine mila Ta, Doamne, mîntuirea Ta, după cuvîntul Tău.

Cine dar va spune chipul groaznic şi nou ? Cel ce stăpîneşte toate făpturile pătimeşte azi şi moare pentru noi.

Stih : Şi voi răspunde cuvînt celor ce mă ocărăsc, că am nădăjduit în cuvintele Tale.

Cuprinzîndu-i spaima, îngerii au strigat : «Cum se vede mort Stăpînul a tot ce-i viu şi de ce-n mormînt se-ncuie Dumnezeu ?».

Stih : Să nu îndepărtezi din gura mea cuvîntul adevărului, pînă în sfîrşit, că întru judecăţile Tale am nădăjduit.

Din coasta Ta, Doamne, cea însuliţată, izvorăşti mie viaţă, prin viaţa Ta, şi mă înnoieşti şi mă viezi cu ea.

Stih: Și voi păzi legea Ta pururea, în veac și în veacul veacului.

Răstignit pe cruce ai chemat pe oameni, iar curată coasta Ta împungîndu-se tuturor iertare dai, Iisuse-al meu.

Stih: Am umblat întru lărgime, că poruncile Tale am căutat.

Cel cu chip cuvios Te gătește-ngrozit și Te-ngroapă, ca pe-un mort, cu smerenie de-ngroparea Ta înfricoșîndu-se.

Stih: Am vorbit despre mărturiile Tale, înaintea împăraților, și nu m-am rușinat.

Sub pămînt, de voie pogorînd ca un mort, Tu ridici de pe pămînt, Hristoase, la cer pe cei ce de-acolo au căzut de mult.

Stih: Am cugetat la poruncile Tale pe care le-am iubit foarte.

Deși Te-au văzut mort, dar ești viu Dumnezeu și ridici de pe pămînt, Hristoase, la cer pe cei ce de-acolo au căzut de mult.

Stih: Am ridicat mîinile mele la poruncile Tale, pe care le-am iubit și am cugetat la îndreptările Tale.

Deși Te-au văzut mort, dar ești viu Dumnezeu și pe oamenii cei morți, pe toți înviezi, omorînd de tot pe-al meu omorîtor.

Stih: Adu-Ți aminte de cuvîntul Tău, către robul Tău, întru care mi-ai dat nădejde.

O, ce bucurie, ce dulceață multă, a fost ceea ce-a umplut pe toți cei din iad, strălucind lumina Ta-n adîncul lui.

Stih: Aceasta m-a mîngîiat întru smerenia mea, căci cuvîntul Tău m-a viat.

Îngroparea-Ți laud, patimilor mănchin; și puterea Îți măresc, Milostivule, prin care de patimi am fost dezlegat.

Stih: Cei mîndri m-au batjocorit peste măsură, dar de la Legea Ta nu m-am abătut

Asupra Ta, Doamne, sabie-au ascuțit și-a puternicului sabie s-a tocit, iar cea din Eden se biruiește-acum.

Stih: Adusu-mi-am aminte de judecățile Tale cele din veac, Doamne, și m-am mîngîiat.

Văzînd mielușeaua pe-al său Miel înjunghiat, doborîtă de dureri striga și-ndemna ca și turma să se tînguie cu ea.

Stih: Mîhnire m-a cuprins din pricina păcătoșilor, care părăsesc Legea Ta.

În mormînt de Te-ngropi, și în iad de cobori, dar mormintele, Iisuse, le-ai deșertat și întregul iad, Hristoase, l-ai golit.

Stih: Cîntate erau de mine îndreptările Tale, în locul pribegiei mele.

De-a Ta voie, Doamne, pogorînd sub pămînt, pe toți oamenii din moarte i-ai înviat și la slava Tatălui i-ai înălțat.

Stih: Adusu-mi-am aminte de numele Tău, Doamne, și am păzit Legea Ta.

Unul din Treime, cu trupul, pentru noi, defăimată moarte rabdă, binevoind; se cutremură și soare și pămînt.

Stih: Partea mea ești, Doamne, zis-am să păzesc legea Ta.

Ca un vinovat, stă Cel Preadrept la Pilat și la moartea cea nedreaptă e osîndit și Judecătoru-i răstignit pe lemn.

Stih: Cugetat-am la căile Tale și am întors picioarele mele la mărturiile Tale.

Plăsmuind pe Adam din pămînt, cu mîna, pentru dînsul Te-ai făcut om firesc în trup și de bunăvoia Ta Te-ai răstignit.

Stih : Gata am fost şi nu m-am tulburat să păzesc poruncile Tale.

Ascultînd, Cuvinte, de al Tău Părinte, pîn-la iadu-ngrozitor Tu Te-ai coborît, înviind tot neamul muritorilor.

Stih : Funiile păcătoşilor s-au înfăşurat împrejurul meu, dar Legea Ta n-am uitat.

«Vai, Lumina lumii ! Vai, a mea Lumină ! O, Iisus-al meu ! O, Fiule preadorit !», cu amar, striga Fecioara şi jelea.

Stih : Părtaş sînt cu toţi cei ce se tem de Tine şi păzesc poruncile Tale.

Vino, necurate, ucigaş ucenic, şi pricina răutăţii arată-mi-o : Pentru ce-ai ajuns tu pe Hristos să-L vinzi?

Stih : De mila Ta, Doamne, este plin pămîntul ; îndreptările Tale mă învaţă.

Iubitor de oameni te prefaci, nebune, orb, nemernic, neîmpăcat, vînzătorule, tu, ce Mirul ai voit să-L vinzi pe bani.

Stih : Bunătate ai făcut cu robul Tău, Doamne, după cuvîntul Tău.

Cu ce preţ ai vîndut Sfîntul Mir cel ceresc ? Sau ce lucru de El vrednic în schimb-ai luat ? nebunie-aflaşi, preablestemat satan !

Stih : Învaţă-mă bunătatea, învăţătura şi cunoştinţa, că în poruncile Tale am crezut.

De iubeşti pe săraci şi mîhnit eşti de mir ce se varsă, curăţind suflet păcătos, cum pe-arginţi pe-a tuturor Lumină vinzi ?

Stih : Mai înainte de a fi umilit, am greşit ; pentru aceasta cuvîntul Tău am păzit.

«O, Cuvinte, Doamne, a mea bucurie, îngroparea-Ţi de trei zile cum voi răbda ? Mi se rupe inima ca unei maici».

Stih : Bun eşti Tu, Doamne, şi întru bunătatea Ta, învaţă-mă îndreptările Tale.

«Cine-mi va da lacrimi şi izvor nesecat, ca să plîng pe Iisus, dulcele meu Fiu ?», a strigat Fecioara, Maica Domnului.

Stih : Înmulţitu-s-a asupra mea nedreptatea celor mîndri, iar eu cu toată inima mea voi cerceta poruncile Tale.

O, munţi şi vîlcele şi mulţimi de oameni, tînguiţi-vă şi plîngeţi cu mine toţi şi jeliţi cu Maica Domnului ceresc !

Stih : Închegatu-s-a cu grăsime inima lor, iar eu cu legea Ta m-am desfătat.

«Cînd am să Te mai văd, veşnică Lumină, bucuria şi dulceaţa sufletului ?», a strigat Fecioara, tînguindu-se.

Stih : Bine este mie că m-ai smerit, ca să învăţ îndreptările Tale.

Deşi ca o piatră, tare şi tăioasă, ai primit a Te tăia, dar ne-ai izvorît rîu de viaţă vie, veşnice Izvor.

Stih : Bună-mi este mie legea gurii Tale, mai mult decît mii de comori de aur şi argint.

Ca dintr-o fîntînă, din îndoitul rîu, ce din coasta Ta a curs, noi ne adăpăm şi viaţa veşnică o moştenim.

Stih : Slavă Ţie, Atotputernice Doamne, slavă Ţie.

Voind Tu, Cuvinte, în mormînt Te-ai văzut ; dar eşti viu şi Te ridici din morţi, cum ai spus, cu-nvierea Ta, Mîntuitorule.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfîntului Duh.

Te cîntăm, Cuvinte, Doamne al tuturor, împreună şi cu Tatăl şi Duhul Sfînt şi-ngroparea Ta cea sfîntă preamărim.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Fericimu-te toţi, Maica lui Dumnezeu, şi-ngroparea de trei zile noi o cinstim a Fiului tău şi-al nostru Dumnezeu.

Se repetă troparul întîi:

În mormînt, Viaţă, pus ai fost, Hristoase, şi s-au spăimîntat oştirile îngereşti plecăciunea Ta cea multă preamărind.

Urmează ectenia mică şi ecfonisul:

Că s-a binecuvîntat numele Tău şi s-a preamărit Împărăţia Ta, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfîntului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

STAREA A DOUA

Cădeşte al doilea preot, cînd sînt mai mulţi preoţi, la fel ca la starea întîia; sau însuşi preotul dacă este un singur preot. Apoi, începe rar şi cu glas lin pe glasul al 5-lea:

Stih: Mîinile Tale m-au făcut şi m-au zidit, înţelepteşte-mă şi voi învăţa poruncile Tale.

Cuvine-se, dar, să cădem la Tine, Ziditorul, Cela ce pe cruce mîinile Ţi-ai întins, şi-ai zdrobit de tot puterea celui rău.

Stih: Cei ce se tem de Tine mă vor vedea şi se vor veseli, că în cuvintele Tale am nădăjduit.

Cuvine-se, dar, să-Ţi dăm slav-atoate Ziditorul, căci din patimi Tu ne-ai scos, prin patima Ta, şi din stricăciune toţi ne-am izbăvit.

Stih: Cunoscut-am, Doamne, că drepte sînt judecăţile Tale şi întru adevăr m-ai smerit.

Soarele-a apus iar pămîntul s-a clătit, Cuvinte, apunînd Tu, ne-nseratul Soare, Hristos, şi cu trupul în mormînt punîndu-Te.

Stih: Facă-se dar, mila Ta, ca să mă mîngîie, după cuvîntul Tău, către robul Tău.

Somn învietor în mormînt dormind, Hristoase Doamne, din cel greu somn al păcatului ai sculat întreg neamul omenesc cel păcătos.

Stih: Să vină peste mine îndurările Tale şi voi trăi, că legea Ta cugetarea mea este.

«Una-ntre femei Te-am născut Fiu, fără de durere; dar acum sufăr dureri, prin patima Ta», cea curată, mult jelindu-se, zicea.

Stih: Să se ruşineze cei mîndri, că pe nedrept m-au nedreptăţit iar eu voi cugeta la poruncile Tale.

Sus văzîndu-Te de Părinte nedespărţit, Doamne, iară jos cu trupul mort, sub pămînt fiind, serafimii s-au înfricoşat acum.

Stih: Să se întoarcă spre mine cei ce se tem de Tine şi cei ce cunosc mărturiile Tale.

Răstignindu-Te, s-a rupt tîmpla templului prin mijloc şi şi-ascund luminătorii lumina lor, sub pămînt Tu, Soare, ascunzîndu-Te.

Stih: Să fie inima mea fără prihană întru îndreptările Tale, ca să nu mă ruşinez.

Cela ce cu-n semn a făcut la început pămîntul, azi apune sub pămînt, ca un muritor. Îngrozeşte-te de-aceasta, cerule!

Stih: Se topeşte sufletul meu după mîntuirea Ta; în cuvîntul Tău am nădăjduit.

Sub pămînt apui Cela ce-ai făcut pe om cu mîna, ca pe oameni să-i înalţi din căderea lor, cu puterea Ta atotputernică.

Stih: Sfîrşitu-s-au ochii mei după cuvîntul Tău, zicînd: «Cînd mă vei mîngîia?».

Veniţi să cîntăm lui Hristos cel mort, Ce-i plîns cu jale, ca femeile,

ce mir au adus atunci, s-auzim cu ele : «Bucuraţi-vă !».

Stih : Că m-am făcut ca un foale la fum, dar îndreptările Tale nu le-am uitat.

Cu adevărat, nesecat Mir eşti, Cuvinte Doamne ; pentru-aceea şi femeile mir Ţi-aduc, Celui viu, ca unui mort şi îngropat.

Stih : Cîte sînt zilele robului Tău ? Cînd vei judeca pe cei ce mă prigonesc ?

Cu-ngroparea Ta ai zdrobit de tot iadul, Hristoase, şi cu moartea Ta pe moarte ai omorît şi din stricăciune lumea mîntuieşti.

Stih : Spusu-mi-au călcători de lege deşertăciuni, dar nu sînt ca legea Ta, Doamne.

Rîu de viaţă eşti ce din Tatăl curgi, Înţelepciune, iar în groapă apunînd, viaţă dăruieşti, celor din adîncurile iadului.

Stih : Toate poruncile Tale sînt adevăr ; pe nedrept m-au prigonit. Ajută-mă !

«Ca să înnoiesc firea oamenilor cea zdrobită, Eu cu moartea Mi-am rănit trupul Meu, voind ; deci, jelind, nu-ţi bate pieptul, Maica Mea».

Stih : Puţin a fost de nu m-am sfîrşit pe pămînt, dar eu n-am părăsit poruncile Tale.

Sub pămînt apui Cel ce eşti Luceafăr al dreptăţii, şi pe morţi i-ai ridicat, ca dintr-un somn greu, alungînd din iad tot întunericul.

Stih : După mila Ta, viază-mă şi voi păzi mărturiile gurii mele.

Bob cu două firi Dătătorul de viaţă, astăzi în adînc pămînt, cu lacrimi se seamănă ; răsărind El iar, lumea va bucura.

Stih : În veac, Doamne, cuvîntul Tău rămîne în cer.

S-a temut Adam, Dumnezeu umblînd în rai, atuncea, iar acum s-a bucurat c-ai venit la iad ; căci căzînd atunci, acum s-a ridicat.

Stih : În neam şi în neam adevărul Tău. Întemeiat-ai pămîntul şi rămîne.

Maica Ta acum varsă rîuri de lacrimi, Hristoase, şi-a strigat, cînd Te-a văzut cu trupu-n mormînt : «Înviază, Fiule, precum ai spus!».

Stih : După rînduiala Ta rămîne ziua, că toate sînt slujitoare Ţie.

Iosif Te-a ascuns, cu evlavie, în groapă nouă ; şi cîntări dumnezeieşti, de-ngroparea Ta, Ţi-a cîntat, cu lacrimi împletindu-le.

Stih : De n-ar fi fost legea Ta, gîndirea mea, atunci aş fi pierit întru necazul meu.

Doamne, Maica Ta, pironit văzîndu-Te pe cruce, de amară întristare, sufletul ei s-a pătruns de cuie şi de sabie.

Stih : În veac nu voi uita îndreptările Tale, că într-însele m-ai viat, Doamne.

Maica Ta, văzînd adăparea Ta cu fiere, Doamne, Cel ce eşti dulceaţa lumii noastre întregi, faţa ei cu amare lacrimi a udat.

Stih : Al Tău sînt eu, mîntuieşte-mă, că îndreptările Tale am căutat.

«Rău m-am întristat şi rărunchii mi se rup, Cuvinte, junghierea Ta nedreaptă văzîndu-o», zis-a Preacurata, tînguindu-se.

Stih : Pe mine m-au aşteptat păcătoşii ca să mă piardă. Mărturiile Tale am priceput.

«Cum am să-Ţi închid ochii dulci şi-ale Tale buze, Doamne, şi cum dar ca pe un mort Te voi îngropa ?», Iosif a strigat, înfiorîndu-se.

Stih : La tot lucrul desăvîrşit am văzut sfîrşit, dar porunca Ta este fără de sfîrşit.

Jalnice cîntări I-o-sif şi cu Nicodim cîntă lui Hristos Ce s-a-ngropat, a-

cum, în mormînt și cu dînșii cîntă cetele cerești.

Stih: Că am iubit legea Ta, Doamne, ea toată ziua cugetarea mea este.

Sub pămînt apui Tu, Hristoase, Soare al dreptății; deci și buna Maica Ta, care Te-a născut, de dureri se stinge, nevăzîndu-Te.

Stih: Mai mult decît pe vrăjmașii mei m-ai înțelepțit, cu porunca Ta, că în veac a mea este.

Iadul s-a-ngrozit, Dătătorule de viață, Doamne, cînd prădată și-a văzut bogăția lui și-nviați pe morții cei legați din veac.

Stih: Mai mult decît învățătorii mei am priceput, că la mărturiile Tale gîndirea mea este.

Soare luminos după noapte strălucește, Doamne; iar Tu, după moartea Ta, strălucești mai mult, înviind din groapă ca un Dumnezeu.

Stih: Mai mult decît bătrînii am înțeles, că poruncile Tale am căutat.

Ziditorule, primindu-Te în sîn pămîntul s-a clătit de frica Ta, Preaputernice, și pe morți cutremurul i-a deșteptat.

Stih: De la toată calea cea rea mi-am oprit picioarele mele, ca să păzesc cuvintele Tale.

O, Hristoase-al meu! I-o-sif și Nicodim cu mirure într-un chip deosebit, acum Te gătesc strigînd: «O, pămînte-înfricoșează-te!».

Stih: De la judecățile Tale nu m-am abătut, că Tu ai pus mie lege.

Doamne, ai apus și cu Tine-a soarelui lumină; iar făptura de cutremur cuprins-a fost, Făcător al tuturor vestindu-Te.

Stih: Cît sînt de dulci limbii mele cuvintele Tale, mai mult decît mierea, în gura mea!

Piatra cea din unghi o acoperă piatra tăiată și pe Domnu-L pune-n groapă un muritor. Înfioară-te, deacum, pămîntule!

Stih: Din poruncile Tale m-am priceput; pentru aceasta am urît toată calea nedreptății.

«Vezi-ne aici: ucenicul cel iubit și Maica, și cu dulce glas răspunde-ne, Fiule!», a strigat curata, cu amar plîngînd.

Stih: Juratu-m-am și m-am hotărît să păzesc judecățile dreptății Tale.

Nici chip ai avut, nici frumusețe, cînd pătimeai, Doamne; dar mai mult ai strălucit, cînd ai înviat, și cu sfinte raze ne-ai împodobit.

Stih: Umilit am fost pînă în sfîrșit: Doamne, viază-mă, după cuvîntul Tău.

Ai apus în trup, sub pămînt, nestinsule Luceafăr; și aceasta neputînd vedea soarele, în amiază-zi el s-a întunecat.

Stih: Cele de bunăvoie ale gurii mele binevoiește-le, Doamne, și judecățile Tale mă învață.

Luna, soarele se întunecă-mpreună, Doamne, și robi binevoitori Ți s-au arătat și în mantii negre s-au înveșmîntat.

Stih: Sufletul meu în mîinile Tale este pururea și legea Ta n-am uitat.

«Chiar de-ai și murit, dar sutașul Dumnezeu Te știe; iar cu cum Te-oi pipăi, Dumnezeul meu, mă cutremur», a strigat cel cu bun chip.

Stih: Pusu-mi-au păcătoșii cursă mie, dar de la poruncile Tale n-am rătăcit.

A dormit Adam și din coasta lui-și scoase moarte; Tu dormind acum, Cuvinte-al lui Dumnezeu, lumii viață izvorăști din coasta Ta.

Stih : Moştenit-am mărturiile Tale în veac, că bucurie inimii mele sînt ele.

Ai dormit puţin şi-ai dat viaţă la cei morţi, Hristoase, şi-nviind ai înviat pe cei adormiţi, ce-adormiseră din veacuri, Bunule.

Stih : Plecat-am inima mea ca să fac îndreptările Tale în veac, spre răsplătire.

De ai şi murit, dar ai dat vinul de mîntuire, Viţă, care izvorăşti viaţă tuturor, patima şi crucea Ta Ţi le slăvesc.

Stih : Pe călcătorii de lege am urît şi legea Ta am iubit.

Cum pot suferi cereştile cete îndrăzneala celor ce Te-au răstignit, Dumnezeule, cînd Te văd gol, sîngerat şi osîndit ?

Stih : Depărtaţi-vă de la mine cei ce vicleniţi şi voi cerceta poruncile Dumnezeului meu.

În batjocură Tu îmbraci pe Împodobitorul, Care cerul a-ntărit şi-a împodobit tot pămîntul, într-un chip preaminunat.

Stih : Apără-mă, după cuvîntul Tău, şi mă viază şi să nu-mi dai de ruşine aşteptarea mea.

Ca un pelican, Te-ai rănit în coasta Ta, Cuvinte ; şi-ai dat viaţă l-ai Tăi fii, care au murit, răspîndind asupra lor izvoare vii.

Stih : Ajută-mă şi mă voi mîntui şi voi cugeta la îndreptările Tale, pururea.

O arecînd Navi, opri soarele, zdrobind duşmanii ; iar Tu, Soare, ascunzîndu-Ţi lumina Ta, ai zdrobit pe-al iadului stăpînitor.

Stih : Defăimat-ai pe toţi cei ce se depărtează de la îndreptările Tale, pentru că nedrept este gîndul lor.

Nu Te-ai despărţit de-al Părintelui sîn, Milostive, chiar binevoind a lua chip de muritor ; şi în iad, Hristoase-al meu, Te-ai pogorît.

Stih : Socotit-am călcători de lege pe toţi păcătoşii pămîntului ; pentru aceasta am iubit mărturiile Tale, pururea.

Tins fiind pe lemn, Cel ce spînzuri pămîntul pe ape, în pămînt, fără suflare, acum cobori ; care lucru nerăbdîndu-l, tremură.

Stih : Străpunge cu frica Ta trupul meu, că de judecăţile Tale m-am temut.

«Vai, o Fiul meu !, Preacurata jeleşte şi zice că «pe care-L aşteptam ca pe-un Împărat, osîndit acum pe cruce Îl privesc !».

Stih : Făcut-am judecată şi dreptate ; nu mă da pe mîna celor ce-mi fac strîmbătate.

«Astfel mi-a vestit Gavriil, venind din cer la mine ; el mi-a spus că-mpărăţia Fiului meu este o împărăţie veşnică».

Stih : Primeşte pe robul Tău în bunătate, ca să nu mă clevetească cei mîndri.

Vai, s-a împlinit a lui Simeon proorocie, că prin inima mea sabie a trecut ; O, Emanuele, Cel ce eşti cu noi !

Stih : Sfîrşitu-s-au ochii mei după mîntuirea Ta şi după cuvîntul dreptăţii Tale.

Fariseilor ! Ruşinaţi-vă măcar de morţii înviaţi de Dătătorul vieţii lor, Cel pe Care, plini de pizmă, L-aţi ucis.

Stih : Fă cu robul Tău, după mila Ta, şi îndreptările Tale mă învaţă.

S-a cutremurat şi lumina soarele şi-a stins-o, cînd în groapă Te-a văzut neînsufleţit ; nevăzuta mea lumină, Bunule !

Stih : Robul Tău sînt eu ; înţelepteşte-mă şi voi cunoaşte mărturiile Tale.

Cu amar plîngea Preacurata Maica Ta, Cuvinte, cînd pe Tine Te-a văzut acum în mormînt ; ne-nceput şi negrăite Dumnezeu !

Stih : Vremea este să lucreze Domnul, că oamenii au stricat Legea Ta.

Maica Precista omorîrea Ta văzînd, Hristoase, cu adînc-amărăciune, Ție-Ți grăia: «Să nu zăbovești, Viață, între morți!».

Stih : Pentru aceasta am iubit poruncile Tale, mai mult decît aurul și topazul.

Iadul cel cumplit tremura, cînd Te-a văzut pe Tine, veșnic Soare al măririi, Hristoase-al meu, și în graba dat din el pe cei legați.

Stih : Pentru aceasta spre toate poruncile Tale m-am îndreptat, toată calea nedreaptă am urît.

Ce priveliște mare și grozav-acum se vede: căci al vieții Dătător moarte-a suferit, voind El să dea viață tuturor!

Stih : Minunate sînt mărturiile Tale, pentru aceasta le-a cercetat pe ele sufletul meu.

Coasta Ți-au împuns, mîinile Ți-au pironit, Stăpîne; și cu rana Ta din coastă ai vindecat ne-nfrînarea mîinilor strămoșilor.

Stih : Arătarea cuvintelor Tale luminează și înțelepțește pe prunci.

Oarecînd jelea toată casa pe fiul Rahilei; iar acum pe al Fecioarei Fiu Îl jelesc Maica Lui și ceata Ucenicilor.

Stih : Gura mea am deschis și am aflat, că de poruncile Tale am dorit.

Palme și loviri I s-au dat lui Hristos peste față, Celui ce cu mîna Sa pe om plăsmui, și-a zdrobit cu totul ale fiarei fălci.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfîntului Duh.

Toți cei credincioși, cu-ngroparea Ta scăpați de moarte, îți cinstim, Hristoase-al nostru, cu laude, răstignirea și-ngroparea Ta acum.

Și acum și pururea, și în vecii vecilor, Amin.

Ceea ce-ai născut, Preacurată Fecioară, Viața, potolește dezbinarea-n Biserică și dă pace, ca o bună, tuturor.

Se repetă troparul întîi:

Cuvine-se, dar, să cădem la Tine Ziditorul, Cela ce pe cruce mîinile Ți-ai întins și-ai zdrobit de tot puterea celui rău.

Urmează ectenia mică și ecfonisul:

Că sfînt ești Dumnezeul nostru, Cel ce Te odihnești pe scaunul slavei cel de heruvimi, și Ție slavă Îți înălțăm, împreună și Părintelui Tău celui fără de început și Preasfîntului și bunului și de viață Făcătorului Tău Duh, acum și pururea, și în vecii vecilor, Amin.

STAREA A TREIA

Cădește al treilea preot; sau însuși preotul, dacă e numai unul. După aceea, începe cu glas dulce și sfîntă cuviință a cînta, pe glasul al 3-lea:

Stih : Caută spre mine și mă miluiește, după judecata Ta, față de cei ce iubesc numele Tău.

Neamurile toate laudă-ngropării Ți-aduc, Hristoase-al meu.

Stih : Pașii mei îndreptează-i după cuvîntul Tău, și să nu mă stăpînească nici o fărădelege.

Arimateanul jalnic Te coboară și în mormînt Te-ngroapă.

Stih : Izbăvește-mă de clevetirea oamenilor și voi păzi poruncile Tale.

De mir purtătoare, mir Ție, Hristoase, Ți-aduc cu sîrguință.

Stih : Fața Ta arat-o robului Tău și mă învață poruncile Tale.

Vino-ntreagă fire, psalmi de îngropare lui Hristos să-I aducem.

Stih : Izvoare de apă au curs din ochii mei, pentru că n-am păzit legea Ta.

Pe Cel viu cu miruri, ca pe-un mort să-L ungem, cu mironosițele.

Stih : Drept ești, Doamne, și drepte sînt judecățile Tale.

Fericitul Iosif, Trupul ce dă viață, al lui Hristos, îngroapă.

Stih : Topitu-m-a rîvna casei Tale, că au uitat cuvintele Tale vrăjmașii mei.

Cei hrăniți cu mană, oțet și cu fiere Ți-aduc, Hristoase al meu.

Stih : Tînăr sînt eu și defăimat, dar îndreptările Tale nu le-am uitat.

Ca rob făr-de minte, a trădat Iuda pe-Adîncu-nțelepciunii.

Stih : Dreptatea Ta este dreptate în veac și legea Ta este adevărul.

Rob ajunge-acuma vicleanul de Iuda, cel ce-a vîndut pe Domnul.

Stih : Strigat-am cu toată inima mea : auzi-mă, Doamne ! Îndreptările Tale voi căuta.

Iosif și Nicodim pe Domnul îngroapă, cu toată cuviința.

Stih : Strigat-am către Tine : mîntuiește-mă și voi păzi mărturiile Tale.

Slavă Ție, Doamne, Cel ce dai viață și-n iad, puternic, cobori.

Stih : Din zori m-am sculat și am strigat : «Întru cuvintele Tale am nădăjduit».

Maica Preacurata se jelea, Cuvinte, văzîndu-Te mort acum.

Stih : Deschis-am ochii mei dis-de-dimineață, ca să cuget la cuvintele Tale.

Primăvară dulce, Fiul meu preadulce, frumusețea unde-Ți-a apus ?

Stih : Glasul meu auzi-l, Doamne, după mila Ta ; după judecata Ta mă viază.

Plîngere pornit-a Maica Preacurata, cînd ai murit, Cuvinte.

Stih : Apropiatu-s-au cei ce mă prigonesc cu fărădelegea dar de la legea Ta s-au îndepărtat.

Vin cu mir să-L ungă, de mir purtătoare, pe Hristos, Mirul ceresc.

Stih : Aproape ești Tu, Doamne, și toate poruncile Tale sînt adevărul.

Cu moartea pe moarte o omori Tu, Doamne, cu sfînta Ta putere.

Stih : Din început am cunoscut, din mărturiile Tale, că în veac le-ai întemeiat pe ele.

Piere-amăgitorul, scapă amăgitul cu-nțelepciunea-Ți, Doamne.

Stih : Vezi smerenia mea și mă scoate, că legea Ta n-am uitat.

Cade vînzătorul în fundul gheenei, în groapa stricăciunii.

Stih : Judecă pricina mea și mă izbăvește ; după cuvîntul Tău, fă-mă viu.

Curse de ciulini sînt căile lui Iuda, celui nebun și viclean.

Stih : Mulți sînt cei ce mă prigonesc și mă necăjesc, dar de la mărturiile Tale nu m-am abătut.

Fiule din Tatăl, Împărat a toate, «cum ai primit patima ?».

Stih : Văzut-am pe cei nepricepuți și mă sfîrșeam, că n-am păzit cuvintele Tale.

Maica mielușeaua, Mielul ei pe Cruce văzîndu-L, s-a tînguit.

Stih : Vezi că poruncile Tale am iubit, Doamne ; întru mila Ta mă viază.

Trupul ce dă viață Iosif împreună cu Nicodim îngroapă.

Stih : Începutul cuvintelor Tale este adevărul și veșnice toate judecățile dreptății Tale.

Mult înlăcrimată a strigat Fecioara, rărunchii pătrunzîndu-și.

Stih : Căpeteniile m-au prigonit în zadar ; iar de cuvintele Tale s-a înfricoşat inima mea.

O, a mea lumină, Fiul meu prea-
«dulce, cum Te-ai ascuns în
«groapă ?».

Stih : Bucura-mă-voi de cuvintele Tale, ca cel ce a aflat comoară mare.

Nu mai plînge Maică ; pe Adam
«şi Eva ca să-i slobod, Eu sufăr».

Stih : Nedreptatea am urît şi am disprețuit, iar legea Ta am iubit.

Fiul meu, slăvescu-Ți înalta-îndu-
«rare prin care rabzi acestea».

Stih : De şapte ori pe zi Te-am lăudat pentru judecăţile dreptăţii Tale.

Cu oţet şi fiere Te-au adăpat,
Doamne, gustarea veche s-o strici.

Stih : Pace multă au cei ce iubesc legea Ta şi nu se smintesc.

Te-ai suit pe cruce, Cel ce altădată
umbrişi poporul sub nor.

Stih : Aşteptat-am mîntuirea Ta, Doamne, şi poruncile Tale am iubit.

De mir purtătoare, venind l-a-Ta
groapă, Ți-aduceau, Doamne, mi-
ruri.

Stih : Păzit-a sufletul meu mărturiile Tale şi măririle Tale, şi le-ai iubit foarte.

Scoală-Te-ndurate, şi pe noi ne
scoate din a gheenei groapă !

Stih : Păzit-am poruncile Tale şi mărturiile Tale, că toate căile mele înaintea Ta sînt Doamne.

Doamne, învia, zicea, vărsînd la-
crimi, Maica Ta ce Te-a născut.

Stih : Să se apropie rugăciunea mea înaintea Ta, Doamne ; după cuvîntul Tău mă înţelepţeşte.

Înviază-n grabă, alungînd durerea
Curatei Tale Maice !

Stih : Să ajungă cererea mea înaintea Ta, Doamne ; după cuvîntul Tău mă izbăveşte.

Prinse-au fost de frică cereştile
cete, cînd Te-au văzut mort, Doamne.

Stih : Să răspîndească buzele mele laudă, că m-ai învăţat îndurările Tale.

Iartă de greşeale pe cei ce, cu fri-
că, cinstesc ale Tale patimi.

Stih : Rosti-va limba mea cuvintele Tale, că toate poruncile Tale sînt drepte.

O, înfricoşată, străină vedere : pă-
mîntul cum Te-ascunde !

Stih : Mîna Ta să mă izbăvească, că poruncile Tale am ales.

Altădată-un Iosif Ți-a slujit în fu-
gă, şi-acum Te-ngroapă altul.

Stih : Dorit-am mîntuirea Ta, Doamne, şi legea Ta cugetarea Mea este.

Plînge, Te jelește, preacurata-Ți
Maică, fiind Tu mort, Cuvinte.

Stih : Viu va fi sufletul meu şi Te va lăuda şi judecăţile Tale îmi vor ajuta mie.

Spaimă ia pe îngeri de grozava-Ți
moarte, o, Făcător a toate !

Stih : Rătăcit-am ca o oaie pierdută ; caută pe robul Tău, că poruncile Tale nu le-am uitat.

Pînă-n zori, cu miruri Ți-au stropit
mormîntul cele înţelepţite.

Stih : Caută spre mine, Doamne, şi mă mîntuieşte.

Pace în Biserici, lumii mîntuire,
prin învierea-Ți dă-ne !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfîntului Duh.

O, Treime Sfîntă, Tată, Fiu şi Duh
Sfînt, lumea o mîntuieşte.

Şi acum şi pururea, şi în vecii vecilor. Amin.

Robilor tăi, Maică, dă-le ca să va-
dă scularea Fiului tău !

Se repetă troparul întîi :

Neamurile toate laudă-ngropării Ți-aduc, Hristoase al meu.

Și îndată se cîntă, pe glasul al 5-lea :

BINECUVÎNTĂRILE ÎNVIERII

Alcătuire a lui Petru Lampadarie.

Bine ești cuvîntat, Doamne, învață-ne pe noi îndreptările Tale.

Soborul îngeresc s-a mirat văzîndu-Te pe Tine între cei morți socotit fiind, și puterea morții surpînd Mîntuitorule, și împreună cu Tine pe Adam ridicîndu-l, și din iad pe toți slobozindu-i.

Bine ești cuvîntat, Doamne...

Pentru ce miruri, din milostivire, cu lacrimi amestecați, o ucenițelor? Îngerul cel ce a strălucit la mormînt a zis mironosițelor : Vedeți voi groapa și înțelegeți, că Mîntuitorul a înviat din mormînt.

Bine ești cuvîntat, Doamne...

Foarte de dimineață mironosițele au alergat la mormîntul Tău, tînguindu-se ; dar înaintea lor a stat Îngerul și a zis : Vremea tînguirii a încetat, nu mai plîngeți, ci Apostolilor spuneți învierea.

Bine ești cuvîntat, Doamne...

Mironosițele femei, cu miruri venind la groapa Ta, Mîntuitorule, plîngeau : iar Îngerul către dînsele a grăit, zicînd : De ce socotiți pe Cel viu cu cei morți ? Căci, ca un Dumnezeu a înviat din mormînt.

Slavă..., a Treimii :

Închinămu-ne Tatălui și Fiului și Sfîntului Duh, Sfintei Treimi întru o ființă cu serafimii grăind: Sfînt, sfînt, sfînt ești, Doamne.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe Dătătorul de viață născîndu-L, Fecioară, de păcat pe Adam l-ai mîntuit ; și bucurie Evei în locul întristării i-ai dăruit ; și pe cei căzuți din viață i-a îndreptat la aceeași, Cel ce S-a întrupat din Tine, Dumnezeu și om.

Aliluia (de 3 ori), ectenia mică și acest Ecfonis :

Că Tu ești Împăratul păcii, Hristoase Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm, împreună și Părintelui Tău celui fără de început și Preasfîntului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Apoi se cîntă SEDEALNA zilei, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău...

Cu giulgiu curat și cu miresme dumnezeiești, a uns preacurat trupul Tău Iosif, cerîndu-L la Pilat, și L-a pus în mormînt nou. Pentru aceasta, dis-de dimineață venind mironosițele femei, au grăit : Arată nouă precum ai zis mai înainte, Hristoase, Învierea Ta.

Slavă... Și acum..., altă Sedealnă, același glas și aceeași podobie :

Spăimîntatu-s-au cetele îngerilor, văzînd pe Cel ce șade în sînurile Tatălui cel nemuritor, cum a fost pus în mormînt ca un mort ; pe Care-L înconjoară cetele îngerești și-L slăvesc împreună cu morții cei din iad, ca pe un Făcător și Domn.

Se citește tatuinea

Apoi se face citire din Evanghelia de la Matei : Iar a doua zi care vine după Vineri... de la Sf. Ioan Gură de Aur

Învierea lui Hristos... nu se zice, ci îndată Psalmul 50, și apoi se cîntă

CANONUL

Irmosul de două ori, iar troparele pe 12 și iarăși irmosul, în amîndouă stranele, împreună.

Acest Canon, de la Cîntarea întîia pînă la Cîntarea a 6-a, este alcătuire a lui Marcu monahul, episcopul Idruntului. Irmoasele sînt alcătuire a unei femei cu nume-

le Casia. Iar de la Cîntarea a 6-a pînă la sfîrșit sînt alcătuire a lui Cosma.

Afară de irmoase, celelalte tropare în grecește au acest acrostih : «Și astăzi laud Sîmbăta cea mare».

Cîntarea 1-a, glasul al 6-lea :

Irmosul :

Pe Cel ce a acoperit cu valul mării oarecînd pe prigonitorul ti-«ran, sub pămînt L-au ascuns fecio-«rii celor mîntuiți. Iar noi, ca fecioa-«rele, să cîntăm Domnului, căci cu «slavă S-a preaslăvit».

Doamne Dumnezeul meu, cîntare de petrecere și laudă de îngropare voi cînta Ție, Celui ce mi-ai deschis intrările vieții cu îngroparea Ta, și moartea și iadul cu moartea ai omorît.

Sus pe scaun și jos în mormînt, cunoscîndu-Te cele mai presus de lume și cele de sub pămînt, Mîntuitorul meu, s-au cutremurat de moartea Ta ; că mai presus de gînd Te-ai văzut mort, Începătorule al vieții.

Ca să umpli toate de slava Ta, Te-ai pogorît în cele de desubtul pămîntului ; că nu s-a ascuns de Tine ființa mea cea din Adam, și, îngropîndu-Te, m-ai înnoit pe mine cel stricat, Iubitorule de oameni.

Cîntarea a 3-a :

Irmosul :

Pe Tine, Cel ce ai spînzurat pe ape tot pămîntul fără ținere, «văzîndu-Te făptura spînzurat în «locul Căpățînii, de multă spaimă a «fost cuprinsă, strigînd : Nu este «sfînt, fără numai Tu, Doamne».

Închipuirile îngropării Tale le-ai arătat, înmulțind vedeniile ; iar acum cele ascunse ale Tale, văzute le-ai făcut cu dumnezeiască bărbăție și celor din iad, Stăpîne, care strigă: Nu este sfînt, fără numai Tu, Doamne.

Întinsu-Ți-ai palmele și ai împreunat cele depărtate de demult ; iar cu înfășurarea giulgiului, Mîntuitorule, și cu mormîntul ai dezlegat pe cei legați, care strigau : Nu este sfînt, fără numai Tu, Doamne.

În mormînt și sub peceți Te-ai cuprins, Nemuritorule, de bunăvoie ; că puterea Ta Ți-ai arătat prin fapte, cu dumnezeiasca lucrare, celor ce cîntă : Nu este sfînt, fără numai Tu, Doamne, Iubitorule de oameni.

SEDEALNA, glasul 1 :

Însăși podobia :

Mormîntul Tău, Mîntuitorule, ostașii străjuindu-l, morți s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor învierea. Pe Tine Te mărim, pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, Cel ce ai înviat din mormînt, la Unul, Dumnezeul nostru.

Slavă..., Și acum..., tot aceasta.

Cîntarea a 4-a :

Irmosul :

Smerenia Ta cea dumnezeiască pe Cruce, mai înainte văzînd-o «Avacum, spăimîntîndu-se, a grăit: «Tu ai tăiat tăria celor puter-«nici, Bunule, unindu-Te cu cei din «iad, ca un Atotputernic».

Astăzi ai sfințit ziua a șaptea, pe care o ai binecuvîntat întîi cu încetarea lucrărilor ; că toate le prefaci și le înnoiești, odihnindu-Te, Mîntuitorul meu, și iarăși zidindu-ne.

Biruind Tu cu puterea Dumnezeirii, sufletul Tău de la trup s-a despărțit ; că a rupt amîndouă legăturile : a morții și a iadului, cu puterea Ta, Cuvinte.

Iadul întîmpinîndu-Te, Cuvinte, s-a amărît văzîndu-Te om îndumnezeit rănit de bătăi și Atotputernic ; și de înfricoșătorul Tău chip a rămas fără de glas.

Cîntarea a 5-a :

Irmosul :

Lumina cea neînserată a dumnezeieştii arătării Tale, Hristoa- «se, care s-a făcut spre noi, pentru «milostivirea Ta, Isaia văzînd-o, de «noapte mînecînd, a grăit : Învia- «vor morţii şi cei din morminte se «vor scula, şi toţi cei de pe pămînt «se vor bucura».

Înnoieşti pe pămînteni, Ziditorule, făcîndu-Te pămîntean ; şi giulgiul şi mormîntul arată taina ce este întru Tine, Cuvinte ; că sfetnicul cel cuvios, înseamnă sfatul celui ce Te-a născut, Care m-a înnoit în Tine cu mare cuviinţă.

Prin moarte ai prefăcut omorîrea, prin îngropare stricăciunea ; că nestricăcios ai făcut trupul pe care l-ai luat, cu dumnezeiasca cuviinţă făcîndu-l nemuritor ; că trupul Tău, Stăpîne, n-a văzut stricăciune ; nici sufletul Tău n-a rămas în iad, care este lucru necuvenit.

Ieşind, Ziditorul meu, din ceea ce nu ştie de bărbat, şi fiind împuns cu suliţa în coastă, dintru aceea ai făcut înnoire Evei, făcîndu-Te Adam, adormind mai presus de fire, cu somn făcător de viaţă, şi ridicînd viaţa din somn şi din stricăciune, ca un Atotputernic.

Cîntarea a 6-a :

Irmosul :

Prins a fost, dar nu a fost ţinut în pîntecele chitului Iona ; că «al Tău chip purtînd, al Celui ce ai «pătimit şi îngropării Te-ai dat, ca «dintr-o cămară din fiară a ieşit şi a «grăit străjerilor : Cei ce păziţi ce- «le deşarte şi mincinoase, mila voas- «tră aţi părăsit-o».

Omorît ai fost, dar nu Te-ai despărţit, Cuvinte, de trupul pe care l-ai luat ; că de s-a şi stricat Templul Tău în vremea patimii, şi aşa unul era ipostasul Dumnezeirii şi al trupului Tău ; că în amîndouă unul eşti, Fiul şi Cuvîntul lui Dumnezeu, Dumnezeu şi om.

Greşeala lui Adam a fost ucigătoare de om, iar nu ucigătoare de Dumnezeu. Că deşi a pătimit firea trupului Tău celui de ţărînă, Dumnezeirea a rămas fără patimă ; că stricăciunea cea din Tine o ai prefăcut întru nestricăciune, şi din înviere ai arătat izvorul vieţii celei nestricăcioase.

Împărăţit-a iadul peste neamul omenesc, dar n-a rămas în veci ; că Tu, Puternice, fiind pus în groapă, cu palma cea începătoare de viaţă ai rupt încuietorile morţii ; şi ai propovăduit celor ce dormeau acolo din veac, izbăvirea cea nemincinoasă, făcîndu-Te, Mîntuitorule, cel dintîi sculat din morţi.

CONDACUL

Glasul al 6-lea :

Cel ce a încuiat adîncul S-a văzut mort, şi cu smirnă şi cu giulgiu înfăşurîndu-Se, în mormînt a fost pus ca un mort, Cel fără de moarte; şi femeile au venit să-L ungă cu mir, plîngînd cu amar şi grăind: Aceasta este Sîmbăta cea prea binecuvîntată, întru care Hristos adormind, va învia a treia zi.

ICOS

Cel ce cuprinde toate s-a înălţat pe Cruce, şi se tînguieşte toată zidirea, văzîndu-L spînzurînd gol pe lemn ; soarele şi-a ascuns razele, şi stelele şi-au tăinuit lumina, şi pămîntul cu multă frică s-a clătinat, marea a fugit şi pietrele s-au despicat, şi morminte multe s-au deschis, şi trupuri de sfinţi bărbaţi s-au sculat ; iadul jos a suspinat, şi iudeii s-au sfătuit să hulească Învierea lui Hristos. Iar femeile au grăit : Aceasta este Sîmbăta cea prea binecuvîntată, întru care Hristos, adormind, va învia a treia zi.

SINAXAR

ÎN SFÎNTA ŞI MAREA SÎMBĂTĂ

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În Sfînta şi Marea Sîmbătă, prăznuim îngroparea dumnezeiască şi trupească a Mîntuitorului nostru Iisus Hristos şi pogorîrea în iad, prin care neamul nostru fiind chemat din stricăciune, a fost mutat spre viaţa veşnică.

Stihuri :

Ostaşi, degeaba mai păziţi mormîntul,

Căci pe Cel ce-i viaţa nu-L ţine pămîntul !

Cele patruzeci de zile ale Postului Mare întrec pe celelalte zile ; iar mai mare decît acestea este săptămîna cea mare ; şi iarăşi mai mare decît săptămîna mare este această Sfîntă şi Mare Sîmbătă. Se numeşte săptămîna mare nu pentru că zilele ei ar fi mai mari sau ar avea mai multe ceasuri, ci pentru că în ea s-au săvîrşit şi mai cu seamă azi, minunile mari şi mai presus de fire şi faptele neobişnuite ale Mîntuitorului nostru. Căci după cum la întîia facere a lumii, Dumnezeu, săvîrşind toate lucrurile, şi în urmă în ziua a şasea a creat pe om, făptura cea mai de seamă, iar în ziua a şaptea, S-a odihnit de toate lucrurile Lui şi a sfinţit ziua, numind-o Sîmbătă, care se tîlcuieşte odihnă, tot aşa şi la facerea lumii celei spirituale, săvîrşind toate în chipul cel mai bun, în ziua a şasea a creat din nou pe omul stricat şi înnoindu-l iarăşi prin Crucea cea de viaţă purtătoare S-a odihnit încă o dată cu o odihnă desăvîrşită, de toate lucrurile Lui, dormind un somn dătător de viaţă şi mîntuitor. Cuvîntul lui Dumnezeu a stat cu trupul în mormînt, iar cu sufletul Lui curat şi dumnezeiesc se pogoară şi în iad. Sufletul a fost despărţit prin moarte de trup şi l-a dat în mîinile Tatălui. Tot Tatălui i-a dat şi propriul Său sînge, fără să-I fie cerut ; iar sîngele Lui a fost preţ de răscumpărare pentru noi. Sufletul Domnului n-a fost ţinut în iad ca sufletele celorlalţi sfinţi. Cum putea, oare, să fie ţinut o dată ce n-avea asupra Lui, ca ceilalţi drepţi, nimic din blestemul strămoşesc? Dar nici duşmanul nostru, diavolul, n-a luat sîngele prin care am fost răscumpăraţi, cu toate că noi eram în stăpînirea lui. Cum putea, oare, să ia sîngele lui din altă parte decît de la Dumnezeu ? Dar, oare, tîlharul de diavol putea să-L ia chiar pe Dumnezeu ? Domnul nostru Iisus Hristos a locuit trupeşte în mormînt şi cu Dumnezeirea, care era strîns unită cu trupul. A fost împreună cu tîlharul în rai ; a fost şi în iad, după cum s-a spus, împreună cu sufletul Lui îndumnezeit. Într-un chip mai presus de fire ca Dumnezeu necuprins era cu Tatăl, împărăţind împreună cu Duhul. Era pretutindeni ; Dumnezeirea n-a suferit nimic în mormînt, după cum n-a suferit nimic pe Cruce. Trupul Domnului a suferit şi stricăciune, adică despărţirea sufletului de trup, dar nicidecum stricăciune în înţelesul unei putreziri a trupului şi o nimicire desăvîrşită a mădularelor. Iar Iosif, coborînd de pe Cruce sfîntul trup al Domnului, l-a înmormîntat într-un mormînt nou, punînd o piatră foarte mare la intrarea mormîntului. În adevăr, iudeii s-au dus Vineri la Pilat şi i-au spus : «...Ne-am adus aminte, că înşelătorul acela a spus pe cînd trăia, că după trei zile se va scula. Ni se pare că este bine ca prin puterea ta să poruncşti să se întărească mormîntul cu ostaşi». Dacă este un înşelător, pentru ce, iudeilor, I-aţi ascultat cu rîvnă cuvintele Lui pe cînd trăia ? Dar cînd a spus Hristos : «Mă voi scula ?». Poate că iudeii au scos asta din pilda cu Iona. Negreşit ei sînt fără de judecată cînd cer să fie întărit mormîntul ca să nu se fure cumva trupul. O, cît sînt de lipsiţi de judecată ! Nu ştiau că ceea ce făceau în sprijinul lor o făceau împotriva lor ! Pilat a dat poruncă şi ei împreună cu o ceată de ostaşi au întărit mormîntul şi l-au şi pecetluit. Şi s-a făcut asta pentru a nu se pune la îndoială învierea Domnului, o dată ce era străină şi paza şi pecetea. Dar deodată iadul se strînge şi este cuprins de ameţeli, cînd simte puterea mai tare a Domnului ; şi după puţină vreme a dat afară, din pricina înghiţirii nedrepte a lui Hristos, piatra cea tare şi din capul unghiului, şi pe cei ce-i mîncase şi-i ţinea din veac în pîntece.

Cu pogorîrea Ta nespusă, Hristoase Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi, Amin.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

Negrăită minune ! Cel ce a izbăvit în cuptor pe evlavioşii «tineri din văpaie, în mormînt este «pus mort fără suflare, spre mîn«tuirea noastră a celor ce cîntăm : «Izbăvitorule Dumnezeule, bine eşti «cuvîntat».

Rănitu-s-a iadul, primind în inima sa pe Cel ce s-a rănit în coastă cu

sulița, și a suspinat topindu-se de focul cel dumnezeiesc, spre mîntuirea noastră a celor ce cîntăm: Izbăvitorule Dumnezeule, bine ești cuvîntat.

Bogat este mormîntul, că primind în sine pe Făcătorul ca pe un adormit, s-a arătat dumnezeiască vistierie de viață, spre mîntuirea noastră a celor ce cîntăm: Izbăvitorule Dumnezeule, bine ești cuvîntat.

După obiceiul pentru cei morți, a primit punerea în mormînt Viața tuturor, și a arătat mormîntul izvor al învierii, spre mîntuirea noastră a celor ce cîntăm: Izbăvitorule Dumnezeule, bine ești cuvîntat.

Una era Dumnezeirea lui Hristos în iad și în mormînt și în Eden nedespărțită, împreună cu Tatăl și cu Duhul, spre mîntuirea noastră a celor ce cîntăm: Izbăvitorule Dumnezeule, bine ești cuvîntat.

Cîntarea a 8-a:

Irmosul:

Spăimîntează-te înfricoșîndu-te cerule, și să se clatine temeliile «pămîntului. Că iată este socotit în«tre cei morți, Cel ce locuiește întru «înălțime, și în mormînt mic, ca un «străin, este primit. Pe Care tineri «binecuvîntați-L, preoți lăudați-L, «popoare preaînălțați-L întru toți «vecii».

Stricatu-s-a Templul cel preacurat, dar împreună a ridicat cortul cel căzut, că al doilea Adam, Cel ce locuiește întru înălțime, S-a pogorît la Adam cel dintîi, pînă la cămările iadului. Pe Care tineri binecuvîntați-L, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L întru toți vecii.

Încetat-a îndrăzneala ucenicilor, iar Iosif cel din Arimateea s-a arătat inimos, că văzînd mort și gol pe Dumnezeu cel peste toate, L-a cerut și L-a îngropat strigînd: Tineri binecuvîntați-L, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L întru toți vecii.

O, minune nouă! O, bunătate! O, nespusă răbdare! Că de bunăvoie se pecetluiește sub pămînt, Cel ce locuiește întru înălțime, și este hulit Dumnezeu ca un înșelător. Pe Care tineri binecuvîntați-L, preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L, întru toți vecii.

La Cîntarea a 9-a nu se cîntă: Ceea ce ești mai cinstită...

Cîntarea a 9-a:

Irmosul:

Nu te tîngui pentru Mine Maică, văzîndu-Mă în groapă pe Mine, «Fiul tău, pe Care M-ai zămislit în «pîntece fără de sămînță; că Mă voi «scula și Mă voi preaslăvi și voi «înălța întru slavă ca un Dumnezeu, «pe cei ce cu credință și cu dragoste «pe tine neîncetat te măresc».

Întru străină naștere Ta scăpînd de dureri, mai presus de fire m-am fericit, Fiul meu cel fără de început; iar acum, Dumnezeul meu, văzîndu-Te mort fără suflare, mă sfîșii cumplit cu sabia întristării. Dar Te scoală, ca să fiu mărită.

Mă acoperă pămîntul voind Eu, dar se înfricoșează portarii iadului văzîndu-Mă, Maică, îmbrăcat cu haina sîngerată a izbîndirii; că ucigînd, ca un Dumnezeu, pe vrăjmași cu Crucea, iarăși voi învia și te voi mări.

Să se bucure făptura, să se veselească toți pămîntenii, că vrăjmașul, iadul, a fost prădat; femeile cu miruri să iasă în întîmpinare, că izbăvesc pe Adam și pe Eva cu tot neamul, și a treia zi voi învia.

Lumininda nu se cîntă, ci numai: Sfînt este Domnul, Dumnezeul nostru... (de 3 ori).

LA LAUDE

Se pun patru stihiri și se cîntă, pe glasul al 2-lea, însuși glasul :

Astăzi cuprinde mormîntul pe Cel ce cuprinde făptura cu palma ; acoperă piatra pe Cel ce acoperă cerurile cu bunătatea ; doarme viața, și iadul se cutremură, și Adam din legături se dezleagă. Slavă rînduielii Tale, prin care săvîrșind toate, ne-ai dăruit nouă odihnă veșnică, prin Sfîntă Învierea Ta cea din morți.

Ce este această priveliște ce se vede ? Ce este această încetare ? Împăratul veacurilor săvîrșind rînduiala cea prin patimă, petrece sîmbăta în mormînt, dîndu-ne nouă odihnă. Acestuia să zicem : Scoală-Te, Dumnezeule, judecă pămîntul, că Tu împărățești în veci, Cel ce ai nemăsurată mare milă.

Veniți să vedem viața noastră zăcînd în mormînt, ca să învieze pe cei ce zac în morminte. Veniți astăzi ca, văzînd adormit pe Cel din Iuda, să-I grăim ca proorocul, zicînd : Culcîndu-Te ai adormit ca un leu, cine Te va deștepta pe Tine, Împărate ? Dar Te scoală cu puterea Ta Însuți, Cel ce Te-ai dat pentru noi de bunăvoie, Doamne, slavă Ție.

Glasul al 6-lea :

Cerut-a Iosif trupul lui Iisus, și L-a pus pe el în mormînt nou al său ; că era să iasă El din groapă, ca dintr-o cămară. Cel ce ai sfărîmat puterea morții și ai deschis oamenilor ușile raiului, slavă Ție.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Ziua de astăzi, mai înainte a închipuit-o cu taină marele Moise zicînd : Și a binecuvîntat Dumnezeu ziua a șaptea, că aceasta este Sîmbăta cea binecuvîntată ; aceasta este ziua odihnei, în care S-a odihnit de toate lucrările Sale, Unul-Născut, Fiul lui Dumnezeu, prin rînduiala morții după trup odihnindu-Se. Și la ceea ce era iarăși întorcîndu-Se prin înviere, ne-a dăruit nouă viața veșnică, ca un bun și iubitor de oameni.

Și acum..., glasul al 2-lea : Preabinecuvîntată ești Născătoare de Dumnezeu...

DOXOLOGIA MARE

În vremea Doxologiei, preotul intră în sfîntul altar și se îmbracă în toate odăjdiile ; iar cînd sînt mai mulți preoți și diaconi, se îmbracă în toate odăjdiile numai preotul întîistătător, adică protosul sau proestosul, și diaconii ; ceilalți avînd numai epitrahilele și sfîte.

Ieșind și așezîndu-se în jurul Sfîntului Epitaf, așteaptă sfîrșitul Doxologiei. La primul Sfinte Dumnezeule..., preotul sau întîistătătorul cădește Sfîntul Epitaf (de 3 ori), în chipul crucii ; iar la al treilea Sfinte Dumnezeule..., ridicînd preoții sau epitropii bisericii Sfîntul Epitaf, încep ocolirea bisericii, cu felinare, prapore și lumini.

După aceasta, preotul și purtătorii Sfîntului Epitaf intră în biserică și, ajungînd în fața ușilor împărătești, preotul sau cel mai mare între preoți zice : Să luăm aminte ! Pace tuturor ! Înțelepciune !, și intră în altar prin ușile împărătești. Așază Sfîntul Epitaf pe sfînta masă și cîntă, o dată, troparul : Iosif cel cu bun chip... (caută-l Sîmbătă, la Utrenie). Apoi, îndată : Troparul proorociei, glasul al 2-lea :

Cel ce ții marginile lumii ai primit a Te cuprinde în mormînt mic, Hristoase, ca să mîntuiești firea omenească de căderea cea din iad ; și făcîndu-ne nemuritori, să ne înviezi pe noi, ca un Dumnezeu fără de moarte.

Slavă..., Și acum..., tot acesta.

Apoi PROCHIMEN, glasul al 4-lea :

Scoală-Te, Doamne, ajută nouă și ne mîntuiește pe noi pentru numele Tău (ps. 43,26).

Stih : Dumnezeule, cu urechile noastre am auzit și părinții noștri ne-au spus nouă (ps. 43,1).

Din Proorocia lui Iezechiel, citire :

(XXXVII, 1—14)

Fost-a mîna Domnului peste mine și m-a dus Domnul cu duhul și m-a așezat în mijlocul unui cîmp plin de oase omenești, și m-a purtat împrejurul lor ; dar iată oasele acestea e-

rau foarte multe pe faţa pămîntului şi foarte uscate. Şi mi-a zis Domnul: «Fiul omului, vor învia oare oasele acestea ?». Iar eu am zis: «Dumnezeule, numai Tu ştii aceasta». Domnul însă mi-a zis: «Proorocește asupra oaselor acestora şi le zi: Oase uscate, ascultaţi cuvîntul Domnului! Aşa grăieşte Domnul Dumnezeu oaselor acestora: Iată eu voi face să intre în voi duh şi veţi învia. Voi pune pe voi vine, şi carne va creşte pe voi; vă voi acoperi cu piele, voi face să intre în voi duh şi veţi învia şi veţi cunoaşte că Eu sînt Domnul». Proorocit-am deci cum mi se poruncise. Şi cînd am proorocit, iată s-a făcut un sunet şi o mişcare şi oasele au început să se apropie, fiecare os la încheietura sa. Şi am privit şi eu şi iată erau pe ele vine, şi crescuse carne şi piele le acoperea pe deasupra, iar duh nu era în ele. Atunci mi-a zis Domnul: «Fiul omului, proorocește duhului, proorocește şi zi duhului: Aşa grăieşte Domnul Dumnezeu: Duhule, vino din cele patru vînturi şi suflă peste morţii aceştia şi vor învia!». Deci am proorocit eu, cum mi se poruncise, şi a intrat în ei duhul şi au înviat, şi mulţime multă foarte de oameni s-au ridicat pe picioarele lor. Şi mi-a zis iarăşi Domnul: «Fiul omului, oasele acestea sînt toată casa lui Israel. Iată ei zic: «S-au uscat oasele noastre şi nădejdea noastră a pierit: sîntem smulşi din rădăcină». De aceea proorocește şi le spune: «Aşa grăieşte Domnul Dumnezeu: Iată, Eu voi deschide mormintele voastre şi vă voi scoate pe voi, poporul Meu, din mormintele voastre şi vă voi duce în ţara lui Israel. Astfel veţi cunoaşte că Eu sînt Domnul, cînd voi deschide mormintele voastre şi vă voi scoate pe voi, poporul Meu, din mormintele voastre. Şi voi pune în voi Duhul Meu şi veţi învia şi vă voi aşeza în ţara voastră şi veţi cunoaşte că Eu, Domnul, am zis aceasta şi am făcut», zice Domnul.

PROCHIMEN, glasul al 7-lea:

Scoală-te, Doamne Dumnezeul meu, înalţă-se mîna Ta, nu uita pe săracii Tăi pînă la sfîrşit (ps. 9,32).

Stih: Lăuda-Te-voi Doamne, din toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale (ps. 9,1).

Apoi APOSTOLUL:

Din Epistola întîia către Corinteni a Sfîntului Apostol Pavel, citire:

(I Cor. V, 6—8; Gal. III, 13—14)

Fraţilor, semeţia voastră nu e bună. Oare nu ştiţi că puţin aluat dospeşte toată frămîntătura? Curăţiţi aluatul cel vechi, ca să fiţi frămîntătură nouă, precum şi sînteţi fără aluat; căci Paştile nostru Hristos S-a jertfit pentru noi. De aceea să prăznuim nu cu aluatul cel vechi, nici cu aluatul răutăţii şi al vicleşugului, ci cu azimele curăţiei şi ale adevărului. Hristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcîndu-se pentru noi blestem; pentru că scris este: «Blestemat este tot cel spînzurat pe lemn», ca, prin Hristos Iisus, să vină la neamuri binecuvîntarea lui Avraam, ca să primim, prin credinţă, făgăduinţa Duhului.

Aliluia, glasul al 6-lea:

Să se scoale Dumnezeu şi să se risipească vrăjmaşii Lui şi să fugă de la faţa Lui cei ce-L urăsc pe Dinsul (ps. 67,1).

Stih: Precum se stinge fumul, să se stingă; cum se topeşte ceara de la faţa focului, aşa să piară păcătoşii de la faţa lui Dumnezeu, iar dreptii să se bucure (ps. 67,2).

Evanghelia de la Matei:

Iar a doua zi, care vine după Vineri...

Sfîrşitul: ...pecetluind piatra împreună cu custodia.

Apoi ecteniile: Să zicem toţi din tot sufletul... Să plinim rugăciunile noastre cele de dimineaţă... Şi celelalte. Şi se face Apolis.

Ceasul întîi se citeşte în pridvor; asemenea şi ceasul al treilea, al şaselea şi al nouălea se citesc simplu în pridvor, cu Fericirile la vremea lor.

ÎN SFÎNTA ŞI MAREA ZI SÎMBĂTĂ

LA VECERNIA ce se săvîrşeşte împreună cu Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare

La al zecelea ceas din zi se toacă de Vecernie şi se îmbracă preotul în veşminte şi binecuvîntînd, se citeşte Psalmul începător. După aceasta, ectenia mare. Apoi Doamne, strigat-am..., pe glasul 1 şi se pun stihirile pe 8. Şi se cîntă stihirile Învierii, ale Octoihului — trei şi a Stihoavnei — una.

Stihirile Învierii, glasul 1 :

Rugăciunile noastre cele de seară, primeşte-le, Sfinte Doamne, şi ne dă nouă iertare de păcate; că Tu singur eşti Cel ce ai arătat în lume învierea.

Înconjuraţi, popoare, Sionul şi-l cuprindeţi pe dînsul, şi daţi slavă într-însul Celui ce a înviat din morţi. Că Acela este Dumnezeul nostru, Care ne-a izbăvit pe noi de fărădelegile noastre.

Veniţi, popoare, să cîntăm şi să ne închinăm lui Hristos, slăvind învierea Lui cea din morţi. Că Acesta este Dumnezeul nostru, Care a izbăvit lumea de înşelăciunea vrăjmaşului.

Stihira Stihoavnei :

Cu patima Ta, Hristoase, din patimi ne-am liberat, şi cu învierea Ta din stricăciune ne-am izbăvit; Doamne, slavă Ţie.

Alte trei stihiri ale Simbetei celei Mari, repetînd una, glasul al 8-lea, însuşi glasul:

Astăzi iadul strigă suspinînd: Mai bine mi-ar fi fost de n-aş fi primit pe Cel ce S-a născut din Maria, că venind asupra mea, mi-a surpat puterea; porţile cele de aramă le-a sfărîmat. Sufletele pe care le ţineam întru mine mai dinainte, Dumnezeu fiind, le-a înviat. Slavă, Doamne, Crucii Tale şi Învierii Tale (de două ori).

Astăzi iadul strigă suspinînd: Stricatu-s-a puterea mea; primit-am mort ca pe unul din morţi, dar nu pot să-L ţin pe Dînsul nicide-

cum ; ci pierd împreună cu Dînsul și pe aceștia, peste care eram împărat. Eu am avut morți din veac, dar Acesta iată că pe toți îi ridică. Slavă, Doamne, Crucii Tale și Învierii Tale.

Astăzi iadul striga suspinînd : Zdrobitu-s-a stăpînirea mea, Păstorul s-a răstignit și pe Adam l-a înviat. De cei peste care eram împărat sînt lipsit, și pe care i-am înghițit, puternic fiind, pe toți i-am vărsat. Deșertat-a mormintele Cel ce a fost răstignit ; slăbit-a puterea morții. Slavă, Doamne, Crucii Tale și Învierii Tale.

Slavă..., glasul al 6-lea :

Ziua de azi mai înainte a închipuit-o cu taină marele Moise, zicînd : Și a binecuvîntat Dumnezeu ziua a șaptea ; că aceasta este Sîmbăta cea binecuvîntată ; aceasta este ziua odihnei, în care S-a odihnit de toate lucrările Sale Unul-Născut, Fiul lui Dumnezeu, prin rînduiala morții, după trup odihnindu-Se ; și la ceea ce era iarăși întorcîndu-Se, prin Înviere, ne-a dăruit nouă viață veșnică, ca un singur bun și iubitor de oameni.

Și acum..., glasul 1 :

Pe ceea ce este mărirea a toată lumea, care din oameni a răsărit și pe Stăpînul a născut, ușa cea cerească, pe Maria Fecioara să o lăudăm, cîntarea celor fără de trup și podoaba credincioșilor. Că aceasta s-a arătat cer și templu al Dumnezeirii. Aceasta peretele cel din mijloc al vrajbei l-a stricat, pace a adus și Împărăția a deschis-o. Pe aceasta dar avînd-o ancoră a credinței, apărător avem pe Domnul ce S-a născut dintr-însa. Îndrăznească dar, îndrăznească poporul lui Dumnezeu ; Că Acesta va birui pe vrăjmași, ca un atotputernic.

Ieșire cu Evanghelia. Lumină lină...

Prochimen nu se zice, ci îndată : Înțelepciune ! Și se citesc

PAREMIILE

De la Facere, citire :

(I, 1—13)

La început a făcut Dumnezeu cerul și pămîntul. Și pămîntul era neîntocmit și gol. Întuneric era deasupra adîncului și Duhul lui Dumnezeu Se purta pe deasupra apelor. Și a zis Dumnezeu : «Să fie lumină !». Și a fost lumină. Și a văzut Dumnezeu că e bună lumina, și a despărțit Dumnezeu lumina de întuneric. Lumina a numit-o Dumnezeu ziuă, iar întunericul l-a numit noapte. Și a fost seară, și a fost dimineață ; ziua întîia. Și a zis Dumnezeu : «Să fie o tărie prin mijlocul apelor și să despartă ape de ape !». Și a fost așa. A făcut Dumnezeu tăria, și a despărțit Dumnezeu apele cele de sub tărie de apele cele de deasupra tăriei. Tăria a numit-o Dumnezeu cer, și a văzut Dumnezeu că e bine. Și a fost seară, și a fost dimineață : ziua a doua. Și a zis Dumnezeu : «Să se adune apele cele de sub cer la un loc și să se arate uscatul!». Și a fost așa. Și s-au adunat apele cele de sub cer la locurile lor și s-a arătat uscatul. Uscatul l-a numit Dumnezeu pămînt, iar adunarea apelor a numit-o mări. Și a văzut Dumnezeu că e bine. Apoi a zis Dumnezeu : «Să dea pămîntul din sine verdeață : iarbă, cu sămînță în ea, după felul și asemănarea ei, și pomi roditori, care să dea rod cu sămînță în sine, după fel pe pămînt». Și a fost așa. Pămîntul a dat din sine verdeață : iarbă, care face sămînță după felul și după asemănarea ei, și pomi roditori, cu sămînță, după fel pe pămînt. Și a văzut Dumnezeu că e bine. Și a fost seară, și a fost dimineață : ziua a treia.

Din Proorocia lui Isaia, citire :

(LX, 1—16)

Luminează-te, luminează-te Ierusalime, că vine lumina ta, și slava Domnului peste tine a răsărit! Căci iată întunericul acoperă pământul, și bezna, popoarele; iar peste tine răsare Domnul, și slava Lui strălucește peste tine.

Și vor umbla regi întru lumina ta și neamuri întru strălucirea ta. Ridică împrejur ochii tăi și vezi, căci toți se adună și se îndreaptă către tine. Fiii tăi vin de departe și fiicele tale sînt aduse pe umeri. Atunci vei vedea, vei străluci și inima ta se va zbuciuma și se va lărgi, căci către tine se va îndrepta bogăția mării și avuțiile popoarelor către tine vor curge. Caravane de cămile te vor acoperi, și dromadere din Madian și Efa. Toate sosesc din Șeba încărcate cu aur și cu tămîie, cîntînd laudele Domnului. Toate turmele Chedarului la tine se vor aduna, berbecii din Nebaiot te vor sluji pe tine și ca o jertfă bineplăcută urcase-vor pe jertfelnicul Meu, și templul rugăciunii Mele se va slăvi. Cine zboară ca norii și ca porumbița spre sălașul ei? Căci pentru Mine se adună corăbiile, în frunte cu cele din Tarsis, ca să aducă de departe pe feciorii tăi; aurul și argintul lor pentru numele Dumnezeului tău și pentru Sfîntul lui Israel, Care te slăvește! Feciori de neam străin zidi-vor zidurile tale și împărații lor în slujba ta vor fi, căci întru urgia Mea te-am lovit și întru bunăvrerea Mea M-am milostivit de tine. Porțile tale mereu vor fi în lături, zi și noapte vor rămîne deschise, ca să se care la tine bogățiile popoarelor, iar regii lor în fruntea lor vor fi. Căci poporul și împărăția care nu vor sluji ție vor pieri și neamurile vor fi nimicite. Mărirea Libanului, chiparosul, ulmul și merișorul la tine vor veni, ca să împodobească locașul cel sfînt al Meu, și Eu voi slăvi locul unde se odihnesc picioarele Mele. Și feciorii apăsătorilor tăi smeriți la tine vor veni și se vor închina la picioarele tale toți cei ce te-au urît și pe tine te vor numi: cetatea Domnului, Sionul Sfîntului lui Israel. Din părăsită și defăimată ce erai pe veci, voi face din tine mîndria veacurilor, bucurie din neam în neam. Tu vei suge laptele popoarelor și la pieptul regilor alăptat vei fi. Atunci vei cunoaște că Eu sînt Domnul, izbăvitorul și Răscumpărătorul tău, puternicul lui Iacov.

De la Ieșire, citire :

(XII, 1—11)

Apoi a grăit Domnul cu Moise și Aaron în pămîntul Egiptului și le-a zis: Luna aceasta să vă fie începutul lunilor, să vă fie întîia între lunile anului. Spune dar la toată obștea fiilor lui Israel și le zi: În ziua a zecea a lunii acesteia să-și ia fiecare din capii de familie un miel; cîte un miel de familie să luați fiecare. Iar dacă vor fi puțini în familie, încît să nu fie deajuns ca să poată mînca mielul, să ia cu sine de la vecinul cel mai apropiat de dînsul un număr de suflete: numărați-vă la un miel atîția cîți pot să-l mănînce. Mielul să vă fie de un an, parte bărbătească și fără meteahnă, și să luați sau un miel, sau un ied, să-l țineți pînă în ziua a patrusprezecea a lunii acesteia și atunci toată adunarea obștii fiilor lui Israel să-l junghie către seară. Să ia din sîngele lui și să ungă amîndoi ușorii și pragul cel de sus al ușii casei unde au să-l mănînce. Și să mănînce în noaptea aceea carnea lui friptă la foc; dar s-o mănînce cu azimă și cu ierburi amare. Dar să nu-l mîncați nefript de ajuns s-au fiert în apă, ci să mîncați totul fript bine pe foc, și capul cu picioarele și măruntaiele. Să nu lăsați din el pe a doua zi și oasele lui să nu le

zdrobiţi. Ceea ce va rămîne pe a doua zi să ardeţi în foc. Să-l mîncaţi însă aşa: să aveţi coapsele încinse, încălţămintele în picioare şi toiegele în mîinile voastre; şi să-l mîncaţi cu grabă, căci este Paştile Domnului.

Din proorocia lui Iona, citire :

(I—IV)

Şi a fost cuvîntul Domnului către Iona, fiul lui Amitai, zicînd : «Scoală şi te du în cetatea cea mare a Ninivei şi propovăduieşte acolo, căci fărădelegile lor au ajuns pînă în faţa Mea!». Şi s-a sculat Iona să fugă la Tarsis, departe de Domnul. Şi s-a coborît la Iope, unde a găsit o corabie, care mergea la Tarsis şi, plătind preţul călătoriei, s-a coborît în ea ca să meargă la Tarsis împreună cu toţi cei de acolo, el fugind din faţa Domnului. Dar Domnul a ridicat un vînt năpraznic pe mare şi o furtună puternică s-a stîrnit încît corabia era gata să se sfărîme. Corăbierii s-au înfricoşat şi au strigat fiecare către dumnezeul său şi au aruncat în mare încărcătura corăbiei, ca să se mai uşureze. Dar Iona se coborîse în fundul corăbiei, se culcase şi adormise. Atunci s-a apropiat de el cîrmaciul corăbiei şi i-a zis : «Pentru ce dormi ? Scoală-te şi strigă către Dumnezeul tău, poate El Îşi va aduce aminte de noi ca să nu pierim!». Şi au zis unul către altul: «Haidem să aruncăm sorţi, ca să ştim din pricina cui a venit peste noi nenorocirea aceasta». Şi au aruncat sorţi, şi sorţul a căzut pe Iona. Şi l-au întrebat pe el: «Spune-ne nouă, din pricina cui s-a abătut nenorocirea aceasta asupra noastră? Care este meşteşugul tău, de unde şi din ce ţară vii şi din ce popor eşti?». Atunci el le-a răspuns : «Sînt evreu şi Domnului Dumnezeului cerului mă închin — Celui care a făcut marea şi uscatul». Şi toţi oamenii s-au temut cu frică mare şi i-au zis lui : «Pentru ce ai săvîrşit una ca aceasta?». Căci ei ştiau că el fuge din faţa lui Dumnezeu fiindcă el le spusese. Şi i-au zis lui: «Ce să-ţi facem ca să se domolească marea?». Căci marea se ridica din ce în ce mai mult. Atunci el a răspuns : «Luaţi-mă şi mă aruncaţi în mare şi ea se va potoli, căci ştiu bine că din pricina mea s-a pornit peste voi această vijelie». Şi marinarii vîsleau ca să ajungă la ţărm, dar în zadar, căci marea se ridica din ce în ce mai mult împotriva lor. Atunci au strigat către Domnul şi au zis : «O, Doamne, de-am putea să nu pierim din pricina vieţii acestui om şi să nu ne împovărezi pe noi cu un sînge nevinovat ! Căci tu, Doamne, precum ai voit, ai făcut!». Şi îl ridicară pe Iona şi îl aruncară în mare şi s-a potolit urgia ei. Şi oamenii s-au temut cu teamă mare de Domnul şi au adus jertfă lui Dumnezeu şi I-au făcut lui făgăduinţe.

Şi Dumnezeu a dat poruncă unui peşte mare să înghită pe Iona. Şi a stat Iona în pîntecele peştelui trei zile şi trei nopţi. Atunci s-a rugat Iona din pîntecele peştelui către Domnul Dumnezeul lui, zicînd: «Strigat-am către Domnul întru strîmtorarea mea şi El m-a auzit ; din pîntecele locuinţei morţilor către Dînsul am strigat şi El a luat aminte la glasul meu ! Tu m-ai aruncat în adînc, în sînul mării şi undele m-au înconjurat ; toate talazurile şi valurile Tale au trecut peste mine. Şi gîndeam: Aruncat sînt dinaintea ochilor tăi! Dar voi vedea din nou templul cel sfînt al Tău ! Apele m-au învăluit pe de-a-ntregul, adîncul m-a împresurat, iarba mării s-a încolăcit în jurul capului meu; mă coborîsem pînă la temeliile munţilor, zăvoarele pămîntului erau trase asupra mea pentru totdeauna, dar tu ai scos din stricăciune viaţa mea, Doamne Dumnezeul meu! Cînd se sfîrşea întru mine duhul meu, de Domnul mi-am adus aminte, şi la Tine a ajuns rugăciunea mea,

în templul Tău cel sfînt! Cei ce slujesc idolilor deşerţi dispreţuiesc harul Tău; dar eu Îţi voi aduce Ţie jertfe cu glas de laudă şi toate făgăduinţele mele le voi plini, căci mîntuirea vine de la Domnul!» Şi Domnul a dat poruncă peştelui şi peştele a aruncat pe Iona la ţărm.

Şi a fost cuvîntul Domnului către Iona pentru a doua oară, zicînd: «Scoală şi porneşte către cetatea cea mare a Ninivei şi propovăduieşte acolo propovăduirea cea dintîi pe care eu ţi-am poruncit-o!» Şi s-a sculat Iona şi a mers în Ninive, după cuvîntul Domnului. Şi Ninive era cetate mare înaintea lui Dumnezeu: îţi trebuia trei zile ca s-o străbaţi. Şi a pătruns Iona în cetate zicînd: «Patruzeci de zile mai sînt şi Ninive va fi distrusă!». Atunci ninivitenii au crezut în Dumnezeu, au ţinut post şi s-au îmbrăcat cu sac, de la cei mai mari şi pînă la cei mai mici. Şi a ajuns vestea pînă la regele Ninivei. Acesta s-a sculat de pe tronul său, şi-a lepădat veşmîntul lui cel scump, s-a acoperit cu sac şi s-a culcat în cenuşă. Apoi, din porunca regelui şi a dregătorilor săi, s-au strigat şi s-au zis acestea: «Oamenii şi animalele, vitele mari şi mici să nu mănînce nimic, să nu pască şi nici să bea apă; iar oamenii să se îmbrace cu sac şi către Dumnezeu să strige din toată puterea şi fiecare să se întoarcă de pe calea lui cea rea şi mîinile lor să nu mai săvîrşească fapte silnice; poate că Dumnezeu Se va întoarce şi Se va milostivi şi va ţine în loc iuţimea mîniei Lui ca să nu pierim!». Atunci Dumnezeu a văzut faptele lor cele de pocăinţă, căci s-au întors din căile lor cele rele. Şi i s-a făcut milă Domnului, iar prăpădul care trebuia să-l facă aşa precum spusese, nu l-a mai prăvălit peste ei.

Şi Iona a fost cuprins de mare supărare şi se aprinse de mînie. Şi a rugat pe Domnul zicînd: «O, Doamne, iată tocmai ceea ce cugetam eu cînd eram în ţara mea! Pentru aceasta eu am încercat să fug în Tarsis, căci ştiam că Tu eşti Dumnezeu îndurat şi milostiv, îndelung-Răbdător şi mult-Milosîrd şi Îţi pare rău de fărădelegi. Şi acum, Doamne, ia-mi sufletul meu, căci este mai bine să mor decît să fiu viu». Şi a zis Domnul: «Faci tu oare bine că ţi-ai aprins mînia?». Atunci Iona a ieşit din cetate şi s-a aşezat la răsăritul ei, şi-a făcut o colibă şi a stat sub ea la umbră, ca să vadă ce se va întîmpla cu cetatea. Şi Domnul Dumnezeu a făcut să crească un vrej care s-a ridicat deasupra capului lui Iona, ca să-i ţină umbră şi să-i mai potolească mînia. Şi s-a bucurat Iona cu bucurie mare pentru vrej. Dar Dumnezeu, a doua zi, la revărsatul zorilor, a poruncit unui vierme ca să reteze vrejul. Iar el s-a uscat. Şi la răsăritul soarelui a pornit Dumnezeu un vînt arzător de la răsărit şi soarele a dogorit capul lui Iona, încît el se prăpădea de căldură. Şi şi-a rugat moartea zicînd: «Mai bine este să mor, decît să trăiesc!». Şi a grăit Domnul către Iona: «Ai tu dreptate să te mînii pentru vrej?». Şi el a răspuns: «Da, am dreptate să fiu supărat de moarte!».

Şi a zis Domnul: «Tu ţi-ai făcut necaz pentru un vrej pentru care nu te-ai trudit şi nici nu l-ai crescut, care şi-a luat fiinţă într-o noapte şi într-alta a pierit! Dar eu cum să nu mă îndur de cetatea cea mare a Ninivei cu mai mult de o sută douăzeci de mii de oameni, care nu ştiu să deosebească dreapta de stînga şi cu un mare număr de dobitoace?».

De la Iosua, citire:

(V, 10—15)

Fiii lui Israel au stat cu tabăra la Ghilgal şi au făcut acolo în şesul Ierihonului Paştile în ziua a patrusprezecea a lunii, seara. Iar a doua zi de Paşti au mîncat din roadele pămîntului acestuia azime şi pîine nouă. În ziua aceea a încetat mana

de a mai cădea, şi de a doua zi, după ce au mîncat din roadele pămîntului, fiii lui Israel n-au mai avut mană, ci au mîncat anul acela din roadele ţării Canaanului. Aflîndu-se însă Iosua aproape de Ierihon, a căutat cu ochii săi şi iată stătea înaintea lui un om; acela avea în mînă o sabie goală. Şi apropiindu-se Iosua de dînsul, i-a zis: «De-ai noştri eşti, sau eşti dintre duşmanii noştri?». Iar acela a răspuns: «Eu sînt căpetenia oştirii Domnului şi am venit acum». Atunci Iosua a căzut cu faţa la pămînt, s-a închinat şi a zis către acela: «Stăpîne, ce porunceşti slugii tale?». Zis-a către Iosua căpetenia oştirii Domnului: «Scoate-ţi încălţămintea din picioare, că locul pe care stai tu acum este sfînt!». Şi a făcut Iosua aşa.

De la Ieşire, citire:

(XIII, 20 — XV, 19)

Fiii lui Israel au pornit apoi din Sucot şi şi-au aşezat tabăra la Etam, la capătul pustiului. Iar Domnul mergea înaintea lor: ziua în stîlp de nor, arătîndu-le calea, iar noaptea în stîlp de foc, luminîndu-le, ca să poată merge şi ziua şi noaptea. Şi n-a lipsit stîlpul de nor ziua, nici stîlpul de foc noaptea dinaintea poporului.

Atunci a grăit Domnul cu Moise, şi a zis: «Spune fiilor lui Israel să se întoarcă şi să-şi aşeze tabăra în faţa Pi-Hahirotului, între Migdal şi mare, în preajma lui Baal-Ţefon. Acolo în preajma lui, lîngă mare să tăbărîţi. Că Faraon va zice către poporul său: «Fiii aceştia ai lui Israel s-au rătăcit în pămîntul acesta, şi i-a închis pustiul. Iar Eu voi învîrtoşa inima lui Faraon şi va alerga după ei. Şi-Mi voi arăta slava Mea asupra lui Faraon şi asupra a toată oştirea lui; şi vor cunoaşte toţi egiptenii că Eu sînt Domnul». Şi au făcut aşa. Atunci s-a dat de ştire regelui Egiptului că poporul evreu a fugit. Şi s-a întors inima lui Faraon şi a slujitorilor lui asupra poporului acestuia, şi ei au zis: «Ce am făcut noi? Cum de am lăsat pe fiii lui Israel să se ducă şi să nu ne mai robească nouă?». A înhămat deci Faraon carele sale de război şi a luat poporul său cu sine: A luat cu sine şase sute de care alese şi toată călărimea Egiptului şi căpeteniile lor. Iar Domnul a învîrtoşat inima lui Faraon, regele Egiptului, şi a slujitorilor lui, şi a alergat acesta după fiii lui Israel; dar fiii lui Israel ieşiseră sub mînă înaltă. Şi au alergat după ei egiptenii cu toţi caii şi carele lui Faraon, cu călăreţii şi cu toată oştirea lui, şi i-au ajuns cînd poposiseră ei la mare, lîngă Pi-Hahirot, în faţa lui Baal-Ţefon. Dar cînd s-a apropiat Faraon şi cînd s-au uitat fiii lui Israel înapoi şi au văzut că egiptenii vin după ei, s-au spăimîntat foarte tare fiii lui Israel şi au strigat către Domnul; şi au zis către Moise: «Oare nu erau morminte în ţara Egiptului, de ce ne-ai adus să murim în pustie? Ce ai făcut tu cu noi, scoţîndu-ne din Egipt? Nu ţi-am spus noi, oare, de aceasta în Egipt, cînd ţi-am zis: Lasă-ne să robim egiptenilor, că e mai bine să fim robi egiptenilor decît să murim în pustia aceasta?». Moise însă a zis către popor: «Nu vă temeţi! Staţi şi veţi vedea mîntuirea cea de la Domnul, pe care vă va face-o El astăzi, căci pe egiptenii pe care îi vedeţi astăzi nu-i veţi mai vedea niciodată. Domnul are să se lupte pentru voi, iar voi fiţi liniştiţi!». Atunci a zis Domnul către Moise: «Ce strigi către Mine? Spune fiilor lui Israel să pornească, iar tu ridică-ţi toiagul şi-ţi întinde mîna asupra mării şi o desparte, şi vor trece fiii lui Israel prin mijlocul mării, ca pe uscat. Iată, Eu voi învîrtoşa inima lui Faraon şi a tuturor egiptenilor, ca să meargă pe urmele lor. Şi-Mi voi arăta slava Mea asupra

lui Faraon și asupra a toată oștirea lui, asupra carelor lui și asupra călăreților lui. Și vor cunoaște toți egiptenii, că Eu sînt Domnul, cînd Îmi voi arăta slava Mea asupra lui Faraon, asupra carelor lui și asupra călăreților lui». Atunci s-a ridicat îngerul Domnului, care mergea înaintea taberei fiilor lui Israel și s-a mutat în urma lor; și s-a ridicat stîlpul cel de nor dinaintea lor și a stat în urma lor. Astfel a trecut el și a stat între tabăra egiptenilor și tabăra fiilor lui Israel; și era negură și întuneric pentru unii, iar pentru ceilalți lumină, noaptea, și toată noaptea nu s-au apropiat unii de alții. Iar Moise și-a întins mîna sa asupra mării și a alungat Domnul marea toată noaptea cu vînt puternic de la răsărit, și s-a făcut marea uscat, că s-au despărțit apele. Și au intrat fiii lui Israel prin mijlocul mării, mergînd ca pe uscat, iar apele le era perete, la dreapta și la stînga lor. Iar egiptenii urmărindu-i, au intrat după ei în mijlocul mării, toți caii lui Faraon, carele și călăreții lui. Dar în straja dimineții a căutat Domnul din stîlpul cel de foc și din nor spre tabăra egiptenilor și a umplut tabăra egiptenilor de spaimă. Și a făcut să sară roțile de la carele lor, încît cu anevoie mergeau carele. Atunci au zis egiptenii: «Să fugim de la fața lui Israel, că Domnul se luptă pentru ei cu egiptenii!». Iar Domnul a zis către Moise: «Întinde-ți mîna asupra mării, ca să se întoarcă apele asupra egiptenilor, asupra carelor lor și asupra călăreților lor». Și și-a întins Moise mîna asupra mării și spre ziuă s-a întors apa la locul ei, iar egiptenii fugeau împotriva apei. Și așa a înecat Dumnezeu pe egipteni în mijlocul mării. Iar apele s-au tras la loc și au acoperit carele și călăreții întregii oștiri a lui Faraon, care intrase după israeliți în mare, și nu a rămas nici unul dintre ei.

Fiii lui Israel însă au trecut prin mare ca pe uscat, și apa le-a fost perete la dreapta și la stînga lor. Așa a izbăvit Domnul în ziua aceea pe israeliți din mîinile egiptenilor, și au văzut fiii lui Israel pe egipteni morți pe malurile mării. Văzut-a Israel mîna cea tare, pe care a întins-o Domnul asupra egiptenilor, și s-a temut poporul de Domnul și a crezut în Domnul și în Moise, sluga Lui.

Atunci Moise și fiii lui Israel au cîntat Domnului cîntarea aceasta și au zis:

Să cîntăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Și cititul zice stihurile înainte spre fiecare strană; iar cetele în amîndouă stranele cîntă pe glasul al 5-lea:

Să cîntăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: Pe cal și pe călăreț în mare i-a aruncat! Tăria mea și mărirea mea este Domnul, căci El m-a izbăvit. Acesta este Dumnezeul meu și-L voi preaslăvi, Dumnezeul părintelui meu și-L voi preaînălța!

Să cîntăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: Domnul este viteaz în luptă; Domnul este numele Lui. Carele lui Faraon și oștirile lui în mare le-a aruncat.

Să cîntăm Domnului...

Stih: Pe căpeteniile cele de seamă ale lui, Marea Roșie le-a înghițit,

Să cîntăm Domnului...

Stih: Adîncul le-a acoperit, în fundul mării ca o piatră s-au coborît.

Să cîntăm Domnului...

Stih: Dreapta Ta, Doamne, și-a arătat tăria.

Să cîntăm Domnului...

Stih: Mîna Ta cea dreaptă, Doamne, pe vrăjmași i-a sfărîmat. Cu mulțimea slavei Tale ai surpat pe cei potrivnici.

Să cîntăm Domnului...

Stih : Trimis-ai mînia Ta şi i-a mistuit ca pe nişte paie. La suflarea nărilor Tale s-a despărţit apa.

Să cîntăm Domnului...

Stih : Strînsu-s-au la un loc apele ca un perete şi s-au închegat valurile în inima mării.

Să cîntăm Domnului...

Stih : Vrăjmaşul zicea : Alerga-voi după ei şi-i voi ajunge; pradă voi împărţi şi-mi voi sătura sufletul de răzbunare ; voi scoate sabia şi mîna mea îi va stîrpi.

Să cîntăm Domnului...

Stih : Dar ai trimis Tu duhul Tău şi marea i-a înghiţit ; afundatu-s-au ca plumbul în apele cele mari.

Să cîntăm Domnului...

Stih : Doamne, cine este asemenea Ţie între dumnezei ? Cine este asemenea Ţie preamărit în sfinţenie, minunat întru mărire şi făcător de minuni ?

Să cîntăm Domnului...

Stih : Întins-ai dreapta Ta, şi i-a înghiţit pămîntul !

Să cîntăm Domnului...

Stih : Cu mila Ta ai călăuzit acest popor şi l-ai izbăvit ; Tu îl povăţuieşti cu puterea Ta, spre locaşul sfinţeniei Tale.

Să cîntăm Domnului...

Stih : Auzit-au neamurile şi s-au cutremurat, frică a cuprins pe cei din Filisteia.

Să cîntăm Domnului...

Stih : Atunci s-au spăimîntat căpeteniile Edomului, pe conducătorii Moabului cutremur i-a cuprins şi toţi cîţi trăiesc în Canaan şi-au pierdut cumpătul.

Să cîntăm Domnului...

Stih : Frică şi groază va cădea peste ei, şi de măreţia braţului Tău, ca pietrele vor încremeni.

Să cîntăm Domnului...

Stih : Pînă va trece poporul Tău, Doamne, pînă va trece poporul Tău acesta, pe care l-ai cîştigat Tu.

Să cîntăm Domnului...

Stih : Tu îl vei duce şi-l vei sădi în muntele moştenirii Tale, în locul ce Ţi l-ai făcut sălăşluire, Doamne, în locaşul sfînt cel zidit de mîinile Tale, Doamne !

Să cîntăm Domnului...

Stih : Împărăţi-va Domnul în veac şi în veacul veacului. Căci caii lui Faraon cu carele şi călăreţii lui au intrat în mare. Întors-a Domnul asupra lor apele mării.

Să cîntăm Domnului...

Stih : Iar fiii lui Israel au trecut prin mare, ca pe uscat !

Slavă...

Să cîntăm Domnului...

Şi acum...

Să cîntăm Domnului...

La urmă cîteţul cîntă tot aceasta :

Căci cu slavă S-a preaslăvit !

Din proorocia lui Sofonie, citire :

(III, 8—15)

Aşa zice Domnul : «Pentru aceasta, aşteptaţi-Mă, pînă în ziua cînd Mă voi scula ca mărturie ! Căci gîndul Meu este să strîng laolaltă toate neamurile şi să adun împărăţiile, ca să vărs peste ele întărîtarea Mea şi iuţimea urgiei Mele. Şi tot pămîntul va fi mistuit de văpaia mîniei Mele. Atunci voi da popoarelor buze curate, ca toate să se roage Domnului şi cu rîvnă să-I slujească Lui. Din ţinuturile de cealaltă parte a fluviilor Etiopiei, închinătorii Mei, risipiţii Mei, Îmi vor aduce prinoase. În ziua aceea nu te vei mai ruşina de toate faptele tale cu care ai păcătuit împotriva Mea, căci atunci voi da la o parte pe cei ce în chip trufaş se veselesc, iar tu nu te vei mai îngîmfa în muntele cel sfînt al Meu. Şi voi lăsa în mijlocul tău un neam smerit şi sărac, care va nădăjdui întru numele Domnului. Cei care vor mai rămîne din neamul lui Israel nu vor săvîrşi nedreptate şi nici nu vor grăi cuvînt de minciu-

nă și nu se va afla în gura lor limbă vicleană. Ci ei vor putea să mănînce și să se odihnească, fără să se ferească de cineva. Bucură-te, fiica Sionului, saltă de veselie, Israele; veselește-te și te bucură din toată inima, fiică a Ierusalimului! Căci Domnul a înlăturat judecățile rostite împotriva ta și a întors pe vrăjmașii tăi. Domnul, Împăratul lui Israel, este în mijlocul tău; tu nu vei mai vedea nici o nenorocire.

De la a treia carte a Regilor, citire:

(XVII, 8—24)

Atunci a fost cuvîntul Domnului către Ilie, zicînd: «Scoală și te du la Sarepta Sidonului, și șezi acolo, căci iată am poruncit unei femei văduve să te hrănească». Și s-a sculat și s-a dus la Sarepta. Și cînd a ajuns la porțile cetății, iată o femeie văduvă aduna vreascuri și a chemat-o Ilie și i-a zis: «Adu-mi puțină apă ca să beau». Și s-a dus ca să-i aducă, dar Ilie a strigat-o și i-a zis: «Adu-mi și o bucată de pîine să mănînc». Ea însă a zis: «Viu este Domnul Dumnezeul tău, n-am nici o fărămitură de pîine, ci numai o mînă de făină într-un vas și puțin untdelemn într-un urcior. Și iată, am adunat cîteva vreascuri și mă duc să o gătesc pentru mine și pentru fiul meu, și apoi să mîncăm și să murim». Atunci i-a zis Ilie: «Nu te teme, ci du-te și fă cum ai zis; dar fă mai întîi de acolo o turtă pentru mine și adu-mi-o, iar pentru tine și pentru fiul tău vei face mai pe urmă. Căci așa zice Domnul Dumnezeul lui Israel: «Făina din vas nu va scădea și untdelemnul din urcior nu se va împuțina pînă în ziua cînd va da Domnul ploaie pe pămînt». Și s-a dus ea și a făcut așa cum i-a zis Ilie; și s-a hrănit ea și el și casa ei o bucată de vreme. Căci făina din vas n-a scăzut și untdelemnul din urcior nu s-a împuținat, după cuvîntul Domnului, grăit prin Ilie. După aceasta s-a îmbolnăvit copilul femeii, stăpîna casei, și boala lui a fost atît de grea, că n-a mai rămas suflare într-însul. Și a zis ea către Ilie: «Ce ai avut cu mine, omul lui Dumnezeu? Ai venit la mine, ca să-mi pomenești păcatele mele și să-mi omori fiul?». Iar Ilie a zis: «Dă-mi pe fiul tău». Și l-a luat din brațele ei și l-a suit în foișor unde ședea el și l-a pus pe patul său. Apoi a strigat Ilie către Domnul și a zis: «Doamne Dumnezeul meu, oare și văduvei la care locuiesc îi faci rău, omorînd pe fiul ei?». Și suflînd de trei ori peste copil, a strigat către Domnul și a zis: «Doamne Dumnezeul meu, să se întoarcă sufletul copilului acestuia într-însul!». Și a ascultat Domnul glasul lui Ilie; și s-a întors sufletul copilului acestuia în el, și a înviat. Și a luat Ilie copilul și s-a coborît cu el din foișor în casă, și l-a dat mamei sale și a zis Ilie: «Iată copilul tău e viu». Atunci a zis femeia către Ilie: «Acum cunosc și eu că tu ești omul lui Dumnezeu și cu adevărat cuvîntul lui Dumnezeu este în gura ta».

Din Proorocia lui Isaia, citire:

(LXI, 10 — LXII, 5)

Bucura-Mă-voi întru Domnul, sălta-va de veselie sufletul Meu întru Dumnezeul Meu, căci M-a îmbrăcat cu haina mîntuirii și cu veșmîntul veseliei M-a acoperit. Ca unui mire Mi-a pus Mie cunună și ca pe o mireasă M-a împodobit cu podoabă. Ca pămîntul care răsare ierburi, și ca o grădină în care sămînța încolțește, așa Domnul Dumnezeu va face dreptatea să răsară și înaintea tuturor neamurilor preaslăvirea Sa. Pentru Sion nu voi tăcea și pentru Ierusalim nu voi avea odihnă pînă ce dreptatea lui va ieși ca lumina și mîntuirea lui nu va arde ca o flacără. Atunci neamurile vor vedea dreptatea ta și toți împărații slava

ta şi te vor chema pe tine cu nume nou, pe care îl va rosti gura Domnului. Şi tu vei fi ca o cunună de mărire în mîna Domnului şi ca o diademă împărătească în mîna Dumnezeului tău. Şi nu ţi se va mai zice ţie: «Alungată», şi ţării tale: «Pustiită», ci tu te vei chema: «Întru tine am binevoit» şi ţara ta: «Cea cu bărbat», căci Domnul a binevoit întru tine şi pămîntul tău va avea un soţ. Şi în ce chip se însoţeşte flăcăul cu fecioara, Cel ce te-a zidit Se va însoţi cu tine, şi în ce chip mirele se veseleşte de mireasă, aşa se va veseli de tine Dumnezeul tău!

De la Facere, citire:

(XXII, 1—18)

După acestea, Dumnezeu a încercat pe Avraam şi i-a zis: «Avraame, Avraame!». Iar el a răspuns: «Iată-mă». Şi Dumnezeu i-a zis: «Ia pe fiul tău, pe Isaac, pe singurul tău fiu, pe care-l iubeşti, şi du-te în pămîntul Moria şi adu-l acolo ardere de tot pe un munte, pe care ţi-l voi arăta Eu». Sculîndu-se deci Avraam dis-de-dimineaţă, a pus samarul pe asinul său şi a luat cu sine două slugi şi pe Isaac, fiul său; şi tăind lemne pentru jertfă, s-a ridicat şi a plecat la locul despre care-i grăise Dumnezeu. Iar a treia zi, ridicîndu-şi Avraam ochii, a văzut în depărtare locul acela. Atunci a zis Avraam slugilor sale: «Rămîneţi aici cu asinul, iar eu şi copilul ne ducem pînă acolo şi, închinîndu-ne, ne vom întoarce la voi». Luînd deci Avraam lemnele cele pentru jertfă, le-a pus pe umerii lui Isaac, fiul său; iar el a luat în mîini focul şi cuţitul şi s-au dus amîndoi împreună. Atunci a grăit Isaac lui Avraam, tatăl său, şi a zis: «Tată!». Iar acesta a răspuns: «Ce este, fiul meu?». Zis-a Isaac: «Iată, foc şi lemne avem; dar unde-i oaia pentru jertfă?». Avraam însă a răspuns: «Fiul meu, va îngriji Dumnezeu de oaia jertfei Sale!». Şi s-au dus mai departe amîndoi împreună. Iar dacă au ajuns la locul, de care-i grăise Dumnezeu, a ridicat Avraam acolo jertfelnic, a aşezat lemnele pe el şi, legînd pe Isaac, fiul său, l-a pus pe jertfelnic, deasupra lemnelor. Apoi şi-a întins Avraam mîna şi a luat cuţitul ca să junghie pe fiul său. Atunci îngerul Domnului a strigat către el din cer şi a zis: «Avraame, Avraame!». Răspuns-a acesta: «Iată-mă». Iar îngerul a zis: «Să nu-ţi ridici mîna asupra copilului, nici să-i faci vreun rău, căci acum cunosc că te temi de Dumnezeu, şi pentru Mine n-ai cruţat nici pe singurul fiu al tău». Şi ridicîndu-şi Avraam ochii, a privit, şi iată la spate un berbecel încurcat cu coarnele într-un tufiş. Şi, ducîndu-se, Avraam a luat berbecul şi l-a adus jertfă în locul lui Isaac, fiul său. Avraam a numit locul acela Iahve-Ire adică Dumnezeu poartă de grijă şi de aceea se zice astăzi: «În munte Domnul, Se arată». Şi a strigat a doua oară îngerul Domnului din cer către Avraam şi a zis: «Juratu-M-am pe Mine Însumi, zice Domnul, că de vreme ce ai făcut aceasta şi n-ai cruţat nici pe singurul tău fiu pentru Mine, de aceea te voi binecuvînta cu binecuvîntarea Mea, şi voi înmulţi foarte neamul tău, ca să fie ca stelele cerului şi ca nisipul de pe ţărmul mării, şi va stăpîni neamul tău cetăţile duşmanilor săi; şi se vor binecuvînta prin neamul tău toate popoarele pămîntului, pentru că ai ascultat glasul Meu».

Din Proorocia lui Isaia, citire:

(LXI, 1—10)

Duhul Domnului este peste Mine, că Domnul M-a uns să binevestesc săracilor, M-a trimis să vindec pe cei cu inima zdrobită, să propovăduiesc celor robiţi slobozire şi celor prinşi în război libertate; să dau de ştire un an de milostivire al Domnului şi o zi de răzbunare a Dumnezeului

nostru; să mîngîi pe cei întristaţi, celor ce jelesc Sionul, să le pun pe cap cunună în loc de cenuşă, untdelemn de bucurie în loc de veşminte de doliu, slavă în loc de deznădejde. Ei vor fi numiţi: stejari ai dreptăţii, sad al Domnului spre slăvirea Lui. Ei vor zidi pe vechile dărîmături, vor ridica străvechile ruine de altădată, vor reface cetăţile distruse, pustiite din neam în neam. Oameni de neam străin vor veni şi vă vor paşte turmele, feciori din alt neam vor fi plugarii şi vierii voştri. Şi voi, voi veţi fi numiţi preoţi ai Domnului, slujitori ai Dumnezeului nostru. Bunătăţile popoarelor voi le veţi mînca şi cu averile lor voi vă veţi mîndri. Fiindcă ocara lor era îndoită, batjocoră şi scuipări erau partea lor, pentru aceasta îndoit în pămîntul lor vor moşteni şi de slava cea de-a pururi ei se vor bucura! Căci Eu sînt Domnul, Care iubesc dreptatea şi urăsc răpirile nedrepte. Eu le voi da cu credincioşie plata lor şi legămînt veşnic cu ei voi încheia. Cu nume mare va fi neamul lor între neamuri şi urmaşii lor printre popoare. Toţi cei ce îi vor vedea vor da mărturie că ei sînt un neam binecuvîntat de Domnul. Bucura-Mă-voi întru Domnul, sălta-va de veselie sufletul Meu întru Dumnezeul Meu.

De la a patra carte a Regilor, citire:

(IV, 8—37)

Într-una din zile a venit Elisei la Şunem şi acolo o femeie bogată l-a poftit la masă şi după aceea, ori de cîte ori trecea pe acolo, totdeauna se abătea să mănînce. Şi a zis aceasta către bărbatul său: «Eu ştiu că omul lui Dumnezeu care trece mereu pe aici, este sfînt; să-i facem dar un mic foişor sus şi să-i punem acolo un pat, o masă, un scaun şi un sfeşnic şi, cînd va veni pe la noi, să se ducă acolo». Venind deci Elisei într-o zi acolo şi intrînd în foişor, s-a culcat acolo. Şi a zis către Ghiezi, sluga sa: «Cheamă pe sunamiteanca aceasta!». Şi a chemat-o şi ea a stat înaintea lui. Apoi a zis lui Ghiezi: «Zi-i: Iată tu te îngrijeşti atîta de noi. Ce să-ţi facem? Nu cumva ai nevoie să vorbim pentru tine cu regele, sau cu căpetenia oştirii?». Iar ea a zis: «Nu, căci trăiesc în pace în mijlocul poporului meu». Zis-a iarăşi Elisei către Ghiezi: «Atunci ce să-i fac?». Iar Ghiezi a răspuns: «Iată, n-are nici un copil şi bărbatul ei este bătrîn». Şi a zis Elisei: «Cheam-o încoace!» Şi a chemat-o şi ea a stat în uşă. Iar Elisei a zis: «La anul pe vremea asta vei ţine în braţe un fiu». Răspuns-a ea: «Nu, omule al lui Dumnezeu şi stăpînul meu, nu amăgi pe roaba ta». Dar femeia aceea a zămislit şi în anul următor, chiar pe vremea aceea, a născut un fiu, după cum îi spusese Elisei. Crescînd copilul acela, s-a dus într-una din zile la tatăl său, la secerători. Şi a zis către tatăl său: «Vai, mă doare capul!». Iar acesta a zis către o slugă: «Du-l la mama lui!». Şi l-a luat şi l-a dus la mama lui. Şi a stat pe braţele ei pînă la amiază şi a murit. Atunci ea s-a dus şi l-a pus în patul omului lui Dumnezeu şi l-a încuiat acolo şi a ieşit. Apoi a chemat pe bărbatul său şi a zis: «Trimite-mi o slugă şi o asină, căci mă duc pînă la omul lui Dumnezeu şi mă întorc îndată». Zis-a bărbatul: «De ce să te duci la el? Astăzi nu-i nici lună nouă, nici zi de odihnă». Iar ea a zis: «Fii pe pace». Şi punînd şeaua pe asină, a zis către sluga sa: «Ia-o şi porneşte, dar să nu mă opreşti din mers pînă nu-ţi voi spune eu!». Şi pornind, s-a dus la omul lui Dumnezeu, în Muntele Carmelului. Şi cînd a văzut-o omul lui Dumnezeu din depărtare, a zis către sluga sa Ghiezi: «Asta este sunamiteanca aceea. Aleargă întru întîmpinarea ei şi întreab-o: Eşti sănătoasă? Şi bărbatul tău e sănătos? Şi copilul tău e sănătos?». Şi ea a

răspuns: «Sînt sănătoşi!». Iar dacă a ajuns pe munte la omul lui Dumnezeu, s-a apucat de picioarele lui. Atunci Ghiezi a venit să o dea la o parte; dar omul lui Dumnezeu i-a zis: «Las-o, căci e cu sufletul amărît şi Domnul a ascuns aceasta de mine şi nu mi-a arătat». Iar ea a zis: «Au cerut-am eu fiu de la domnul meu? N-am zis eu oare, nu amăgi pe roaba ta?». Atunci Elisei a zis către Ghiezi: «Încinge-ţi mijlocul tău, ia toiagul meu în mîna ta şi du-te; de vei întîlni pe cineva, să nu-i dai bună ziua, să nu-i răspunzi, şi să pui toiagul meu pe faţa copilului». Iar mama copilului a zis: «Pe cît e de adevărat că Domnul e viu, cum e viu şi sufletul tău, tot aşa-i adevărat că nu te voi lăsa!». Atunci el s-a sculat şi s-a dus după dînsa. Ghiezi însă s-a dus înaintea lor şi a pus toiagul pe faţa copilului; dar n-a fost nici glas, nici răspuns. Şi a ieşit Ghiezi întru întîmpinarea lui Elisei şi i-a spus, zicînd: «Copilul nu se trezeşte!». Intrînd Elisei în casă, a văzut copilul mort, întins în patul său. Şi după ce a intrat, a încuiat uşa după sine şi s-a rugat Domnului. Apoi s-a ridicat şi s-a culcat peste copil şi şi-a pus buzele sale pe buzele lui şi ochii săi pe ochii lui şi palmele sale pe palmele lui şi s-a întins pe el şi a încălzit trupul copilului. Sculîndu-se apoi, Elisei s-a plimbat prin foişor înainte şi înapoi. După aceea s-a dus şi s-a întins iar peste copil. Şi a strănutat copilul de şapte ori şi şi-a deschis copilul ochii. Atunci a chemat pe Ghiezi şi i-a zis: «Cheamă pe sunamiteanca aceea!». Şi acela a chemat-o şi, venind ea, i-a zis: «Ia-ţi copilul!». Iar ea, apropiindu-se, a căzut la picioarele lui şi s-a închinat pînă la pămînt. Apoi şi-a luat copilul şi a ieşit.

Din Proorocia lui Isaia, citire:

(LXIII, 11 — LXIV, 4)

Aşa grăieşte Domnul: Unde este Cel ce a scos din mare pe păstorul şi turma Sa? Unde este Cel ce a pus în mijlocul ei Duhul Său cel sfînt? Cel care a călăuzit dreapta lui Moise cu braţul Său slăvit? Cel ce a despicat apele înaintea lor ca să-Şi facă un nume veşnic? Care i-a călăuzit prin adîncurile mării, ca pe un cal în pustie şi ei nu s-au poticnit? Ca dobitoacele care coboară la şes, aşa Duhul Domnului îi aducea la odihnă. Astfel ai povăţuit Tu pe poporul Tău, ca să-Ţi faci un nume slăvit. Priveşte din ceruri, şi vezi, din locaşul Tău cel sfînt şi strălucit: Unde este rîvna şi puterea Ta nesfîrşită, zbuciumul lăuntrului tău şi milostivirile Tale? Pentru mine, acestea au încetat! Dar Tu eşti Părintele nostru! Avraam nu ştie nimic, Israel nu ne cunoaşte. Tu, Doamne, eşti Tatăl nostru, Mîntuitorul nostru: aceasta este numele Tău de totdeauna. Pentru ce, Doamne, ne-ai lăsat să rătăcim din căile Tale şi ne-ai învîrtoşat inimile noastre ca să nu ne temem de Tine? Întoarce-Te pentru robii Tăi, pentru seminţiile moştenirii Tale. Pentru ce au păşit cei nelegiuiţi în templul Tău şi vrăjmaşii noştri au călcat în picioare altarul Tău? Am ajuns ca unii peste care Tu de multă vreme nu mai stăpîneşti şi care nu mai sînt chemaţi cu numele Tău. Dacă ai rupe cerurile şi Te-ai pogorî, munţii s-ar cutremura...

Ca un foc care arde vreascurile, ca o vîlvătaie care fierbe apa în clocot, fă pe vrăjmaşii Tăi să cunoască numele Tău şi să tremure înaintea Ta popoarele, văzîndu-Te făcînd minuni neaşteptate, despre care niciodată nu s-a auzit grăind. Nici urechea n-a auzit, nici ochiul n-a văzut un Dumnezeu afară de Tine, care ar săvîrşi unele ca acestea pentru cei ce nădăjduiesc în El. Tu Te duci întru întîmpinarea celor ce săvîrşesc faptele dreptăţii şi îşi aduc aminte de căile Tale.

Din Proorocia lui Ieremia, citire:

(XXXI, 31—34)

Așa zice Domnul: Iată vin zile, cînd voi încheia cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda legămînt nou. Însă nu ca legămîntul pe care l-am încheiat cu părinții lor în ziua cînd i-am luat de mînă, ca să-i scot din pămîntul Egiptului. Acel legămînt ei l-au călcat, deși Eu am rămas în legătură cu dînșii, zice Domnul. Dar iată legămîntul pe care-l voi încheia cu casa lui Israel, după zilele acelea, zice Domnul: Voi pune legea Mea înlăuntrul lor și pe inimile lor voi scrie și le voi fi Dumnezeu, iar ei îmi vor fi popor. Și nu se vor mai învăța unul pe altul și frate pe frate zicînd: «Cunoașteți pe Domnul», că toți de la sine Mă vor cunoaște, de la mic pînă la mare, zice Domnul, pentru că Eu voi ierta fărădelegile lor și păcatele lor nu le voi mai pomeni.

Din Proorocia lui Daniel, citire:

(III, 1—23)

Împăratul Nabucodonosor a făcut un chip de aur înalt de șaizeci de coți, lat de șase coți și l-a așezat în cîmpia Dura din ținutul Babilonului. Și Nabucodonosor împăratul, a trimis să adune pe satrapi, pe mai-marii dregători, pe cîrmuitori, pe conducătorii oștirilor, pe vistiernici, pe cunoscătorii de legi, pe judecători și pe toți ceilalți dregători ai ținuturilor, ca să vină la tîrnosirea chipului, pe care îl ridicase Nabucodonosor împăratul. Atunci s-au adunat satrapii, dregătorii cei mari, cîrmuitorii, conducătorii oștirilor, vistiernicii, legiuitorii, judecătorii și toți ceilalți dregători ai ținuturilor la tîrnosirea chipului pe care îl ridicase Nabucodonosor, și au stat înaintea chipului ridicat de Nabucodonosor. Și îndată un crainic a strigat cu glas tare: «Iată ce vi se poruncește vouă, popoarelor, neamurilor și limbilor: De îndată ce veți auzi glasul trîmbiței, flautului, chitarei, harpei, psalterionului, cimpoiului și al tuturor instrumentelor muzicale, veți cădea la pămînt și vă veți închina chipului de aur pe care l-a ridicat împăratul Nabucodonosor; iar cine nu se va închina, chiar în acea clipă va fi aruncat în mijlocul unui cuptor cu foc arzător». De aceea, cînd toate popoarele au auzit glasul trîmbiței, al flautului, al chitarei, al harpei, al psalterionului și al tuturor instrumentelor muzicale, toate popoarele, neamurile și limbile au căzut la pămînt și s-au închinat chipului de aur pe care îl ridicase Nabucodonosor împăratul. În același timp s-au apropiat cîțiva bărbați caldei, care au pîrît pe evrei. Ei au început să spună împăratului Nabucodonosor: «O, împărate, să trăiești în veac! Tu poruncă ai dat, ca oricine va auzi glasul trîmbiței, al flautului, al chitarei, al harpei, al psalterionului, al cimpoiului și al altor instrumente muzicale, să cadă la pămînt și să se închine chipului de aur; iar cine nu va cădea la pămînt, nici se va închina, să fie aruncat în mijlocul unui cuptor cu foc arzător. Dar sînt niște evrei, pe care i-ai pus cîrmuitori peste ținutul Babilonului: Șadrac, Meșac și Abed-Nego. Acești bărbați, nici că au luat în seamă porunca ta, împărate; dumnezeului tău nu-i slujesc și chipului de aur pe care l-ai înălțat nu-i aduc închinare». Atunci Nabucodonosor împăratul, plin de mînie și de zbucium, a poruncit să i se aducă înainte Șadrac, Meșac și Abed-Nego. Îndată au adus pe acești bărbați înaintea împăratului Nabucodonosor și le-a zis: «Este oare adevărat, Șadrac, Meșac și Abed-Nego, că voi nu slujiți dumnezeului meu și chipului de aur pe care eu l-am așezat și nu-i cădeți la pămînt cu rugăciuni? Acum, fiți gata, și atunci cînd veți auzi glasul

trîmbiţei, al flautului, al chitarei, al harpei, al psalterionului, al cimpoiului şi al altor instrumente muzicale, să căderi la pămînt şi să vă închinaţi chipului pe care eu l-am făcut; iar dacă nu vreţi să vă închinaţi, într-o clipă veţi fi azvîrliţi în mijlocul unui cuptor cu foc arzător. Şi care Dumnezeu vă va scăpa din mîna mea?». Răspuns-au Şadrac, Meşac şi Abdel-Nego şi au zis regelui: «O, Nabucodonosor, noi n-avem nevoie ca la aceasta să-ţi dăm un răspuns! Dacă, într-adevăr, Dumnezeul nostru, Căruia Îi slujim poate să ne scape, El ne va scăpa din cuptorul cel cu foc arzător şi din mîna ta, o, împărate! Şi chiar dacă nu ne va scăpa, ştiut să fie de tine, o, împărate că noi nu vom sluji dumnezeilor tăi şi înaintea chipului de aur pe care tu l-ai aşezat, nu vom cădea la pămînt!». Atunci Nabucodonosor se umplu de mînie şi îşi schimbă înfăţişarea chipului său faţă de Şadrac, Meşac şi Abed-Nego. Şi începînd iarăşi a grăi, porunci să încălzească cuptorul de şapte ori mai mult decît era de obicei. Şi porunci celor mai puternici oameni din oştirea lui să lege pe Şadrac, Meşac şi Abed-Nego şi să-i arunce în cuptorul cel cu foc arzător. Atunci aceşti oameni, îmbrăcaţi cum erau, cu mantie, încălţăminte şi cu toată îmbrăcămintea lor au fost legaţi şi aruncaţi în mijlocul cuptorului cu foc arzător. Fiindcă porunca împăratului era grabnică şi cuptorul foarte înfierbîntat, acei oameni care au aruncat pe Şadrac, Meşac şi Abed-Nego au fost mistuiţi de văpaia focului. Şi aceşti trei bărbaţi: Şadrac, Meşac şi Abed-Nego au căzut legaţi în mijlocul cuptorului cu foc arzător.

Din Cîntarea celor trei tineri citire:

(I, 1—65)

Şi stînd Azaria în mijlocul focului, şi deschizînd gura sa, aşa s-a rugat, zicînd: «Binecuvîntat eşti Doamne Dumnezeul părinţilor noştri şi lăudat şi preamărit este numele Tău în veci. Că drept eşti întru toate cîte ai făcut nouă, şi toate lucrurile tale sînt adevărate, şi drepte căile Tale şi toate judecăţile Tale adevărate. Tu ai dat hotărîri drepte în toate relele ce ai făcut să vină asupra noastră şi asupra cetăţii celei sfinte a părinţilor noştri, Ierusalimul; că în adevăr şi dreptate ai adus acestea toate asupra noastră, pentru păcatele noastre. Că am păcătuit şi am făcut fărădelege, depărtîndu-ne de la Tine. Şi am greşit întru toate, şi poruncile Tale n-am ascultat, nici le-am păzit, nici le-am făcut, după cum ne-ai poruncit nouă, ca să ne fie bine. Şi cîte ai adus şi ai făcut nouă, întru judecată dreaptă sînt. Tu ne-ai dat în mîinile vrăjmaşilor noştri, oameni fără de lege şi cei mai răi dintre nelegiuiţi, unui rege nedrept, mai rău care este pe pămînt. Şi astăzi nu mai putem să deschidem gura; ruşine şi ocară ne-am făcut robilor Tăi şi celor ce Te cinstesc pe Tine. Nu ne părăsi pe noi pentru totdeauna, pentru numele Tău, şi nu strica legămîntul Tău. Şi nu depărta mila Ta de la noi, pentru Avraam cel iubit de Tine şi pentru Isaac, robul Tău, şi pentru Israel, sfîntul Tău, cărora le-ai făgăduit să le înmulţeşti seminţia lor, ca stelele cerului şi ca nisipul de pe ţărmul mării. Căci Stăpîne, ne-am împuţinat mai mult decît toate neamurile, şi sîntem umiliţi, astăzi în tot pămîntul, pentru păcatele noastre. Şi nu mai este în vremea aceasta căpetenie, prooroc, nici conducător, nici ardere de tot, nici jertfă, nici prinos, nici tămîie, nici loc unde să aducem înaintea Ta pîrga noastră şi să aflăm har la Tine. Ci cu suflet zdrobit şi cu duh umilit să fim primiţi de Tine. Că ardere de tot de berbeci şi de junci, ca zeci de mii de miei graşi, aşa să fie jertfa noastră înaintea Ta astăzi, şi înţelegere să gă-

sească la Tine; că nu este ruşine celor ce nădăjduiesc în Tine. Şi acum urmăm Ţie cu toată inima şi ne temem de Tine, şi căutăm faţa Ta. Să nu ne ruşinezi pe noi, ci fă cu noi după blîndeţile Tale, şi după mulţimea milei Tale. Şi ne scoate pe noi după minunile Tale, şi dă mărire numelui Tău, Doamne; şi să se ruşineze toţi cei ce arată robilor Tăi rele. Şi să se ruşineze de toată puterea Ta, şi tăria lor să se sfărîme. Şi să cunoască că Tu eşti Domn, Dumnezeu singur, şi mărit peste toată lumea». Şi n-au încetat slujitorii regelui care îi aruncaseră în cuptor să înfierbînte cuptorul cu catran şi cu smoală şi cu cîlţi şi cu viţă. Şi vîlvătaia se ridica deasupra cuptorului, de patruzeci şi nouă de coţi. Şi izbucnind afară a ars pe caldenii care se aflau împrejurul cuptorului. Iar îngerul Domnului s-a coborît la Azaria şi la cei trei prieteni ai lui în cuptor, şi a stins văpaia. Şi le-a suflat în mijlocul cuptorului ca o răcoare de adiere şi de rouă aşa că focul nu i-a mai atins; nu le-a mai pricinuit nici dureri, nici teamă. Şi acei trei într-un singur glas au lăudat, au mărit şi au binecuvîntat pe Dumnezeu în cuptor, zicînd: «Binecuvîntat eşti, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri şi lăudat, şi preaînălţat întru toţi vecii. Binecuvîntat este numele cel sfînt al slavei tale, şi prealăudat şi preaînălţat întru toţi vecii. Binecuvîntat eşti în locaşul sfintei Tale slave, lăudat şi preaslăvit în veci. Binecuvîntat eşti Cel ce vezi adîncurile şi şezi pe Heruvimi, şi lăudat şi preaînălţat în veci. Binecuvîntat eşti pe scaunul împărăţiei Tale şi prealăudat şi preaînălţat în veci. Binecuvîntat eşti pe bolta cerului şi prealăudat şi preaslăvit în veci.

Aici se ridică fraţii şi cîntă pe glasul al 5-lea:

Pe Domnul lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi pe Dînsul în veci.

Citeţul citeşte stihurile din Cîntarea celor trei tineri:

Binecuvîntaţi toate lucrurile Domnului

Iar fraţii cîntă după fiecare stih:

Pe Domnul, lăudaţi-L şi preaînălţaţi-L pe Dînsul în veci.

Binecuvîntaţi ceruri şi îngerii Domnului.

Pe Domnul, lăudaţi-L...

Binecuvîntaţi ape şi toate cele mai presus de cer, toate puterile Domnului.

Pe Domnul, lăudaţi-L...

Binecuvîntaţi soare, lună şi stelele cerului.

Pe Domnul, lăudaţi-L...

Binecuvîntaţi toată ploaia şi roua, toate vînturile.

Pe Domnul, lăudaţi-L...

Binecuvîntaţi foc şi zăduf, frig şi căldură.

Pe Domnul, lăudaţi-L...

Binecuvîntaţi rouă şi zăpadă, ghiaţă şi ger.

Pe Domnul, lăudaţi-L...

Binecuvîntaţi brume şi zăpezi, fulgere şi nori.

Pe Domnul, lăudaţi-L...

Binecuvîntaţi nopţi şi zile, lumină şi întuneric.

Pe Domnul, lăudaţi-L...

Binecuvîntaţi pămînt, munţi şi dealuri şi toate cele ce răsar pe pămînt.

Pe Domnul, lăudaţi-L...

Binecuvîntaţi izvoare, mări şi riuri, chiţi şi toate cele ce se mişcă în ape.

Pe Domnul, lăudaţi-L...

Binecuvîntaţi toate păsările cerului, toate fiarele şi toate dobitoacele.

Pe Domnul, lăudaţi-L...

Binecuvîntaţi fiii oamenilor, binecuvintează Israel.

Pe Domnul, lăudaţi-L...

Binecuvîntaţi preoţi şi slujitori.

Pe Domnul, lăudaţi-L...

Binecuvîntaţi duhurile şi sufletele dreptilor, cei cuvioşi şi smeriţi cu inima.

Pe Domnul, lăudaţi-L...

Binecuvîntaţi Ananie, Azarie şi Misael.

Pe Domnul, lăudaţi-L...

Binecuvîntaţi apostoli, prooroci şi mucenici ai Domnului.

Pe Domnul, lăudaţi-L...

Slavă...

Pe Domnul să-L lăudăm şi să-L preaînălţăm în veci.

Şi acum...

Să lăudăm, bine să cuvîntăm şi să ne închinăm Domnului cîntîndu-I şi preaînălţîndu-L pe Dînsul în veci.

Apoi ectenia mică. Şi în loc de : Sfinte Dumnezeule... se cîntă : Cîţi în Hristos v-aţi botezat...

PROCHIMEN, glasul al 5-lea :

Tot pămîntul să se închine Ţie şi să cînte Ţie (ps. 65,3).

Stih : Strigaţi lui Dumnezeu tot pămîntul ; cîntaţi numele Lui (ps. 65,1).

Din Epistola către Romani, a Sfîntului Apostol Pavel, citire :

(VI, 3—11)

Fraţilor, au nu ştiţi că toţi cîţi în Hristos Iisus ne-am botezat, întru moartea Lui ne-am botezat ? Deci ne-am îngropat cu El, în moarte, prin botez, pentru ca, precum Hristos a înviat din morţi, prin slava Tatălui, aşa să umblăm şi noi întru înnoirea vieţii ; căci dacă am fost altoiţi pe El prin asemănarea morţii Lui, atunci vom fi părtaşi şi ai învierii Lui, cunoscînd aceasta, că omul nostru cel vechi a fost răstignit împreună cu El, ca să se nimicească trupul păcatului, pentru a nu mai fi robi ai păcatului. Căci Cel care a murit a fost curăţit de păcat. Iar dacă am murit împreună cu Hristos, credem că vom şi învia împreună cu El, ştiind că Hristos, înviat din morţi, nu mai moare. Moartea nu mai are stăpînire asupra Lui. Căci ce a murit, a murit păcatului o dată pentru totdeauna, iar ce trăieşte, trăieşte lui Dumnezeu. Aşa şi voi, socotiţi-vă că sînteţi morţi păcatului, dar vii pentru Dumnezeu, în Hristos Iisus, Domnul nostru.

Nu se cîntă : Aliluia, ci îndată se zice stihul, glasul al 7-lea, care se repetă după fiecare stih ; ps. 81.

Scoală-Te, Dumnezeule, judecă pămîntul, că toate neamurile sînt ale Tale (ps. 81,8).

Stih : Dumnezeu a stat în dumnezeiască adunare şi în mijlocul dumnezeilor va judeca.

Scoală-Te, Dumnezeule...

Stih : Pînă cînd veţi judeca cu nedreptate şi la feţele păcătoşilor veţi căuta.

Scoală-Te, Dumnezeule...

Stih : Judecaţi drept pe orfan şi pe sărac şi faceţi dreptate celui smerit, celui sărman.

Scoală-Te, Dumnezeule...

Stih : Mîntuiţi pe cel sărac şi pe cel sărman; din mîna păcătosului, izbăviţi-i.

Scoală-Te, Dumnezeule...

Stih : Dar ei n-au cunoscut, nici n-au priceput, ci în întuneric umblă.

Scoală-Te, Dumnezeule...

Stih : Strica-se-vor toate rînduielile pămîntului. Eu am zis : Dumnezei sînteţi şi toţi fii ai Celui Preaînalt ; dar voi ca nişte oameni muriţi şi ca unul din căpetenii căderi.

Scoală-Te, Dumnezeule...

Evanghelia de la Matei şi pe rînd dumnezeiasca Liturghie a Marelui Vasile. În loc de Heruvic, se cîntă acest Tropar, glasul al 5-lea :

Să tacă tot trupul omenesc şi să stea cu frică şi cu cutremur, şi nimic pămîntesc întru sine să nu gîndească ; că Împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor merge să se junghie şi să se dea spre mîncare cre-

dincioșilor. Și merg înaintea Lui cetele îngerești, cu toată căpetenia și puterea, heruvimii cei cu ochi mulți și serafimii cei cu cîte șase aripi, fețele acoperindu-și și cîntînd cîntarea: Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Și în locul Axionului, irmosul : Nu te tîngui Maică...

CHINONICUL

Sculatu-S-a ca din somn Domnul, și a înviat ca să ne mîntuiască pe noi.

Și după apolis, preotul dă anafură și face binecuvîntarea pîinii și a vinului. Trebuie să aibă purtare de grijă ecleziarhul, ca atunci cînd se va sfîrși Liturghia, să fie ceasul al doilea din noapte, iar după apolis nu se ieșe din biserică, ci șed frații la locurile lor. Și se face citire multă din Faptele Sfinților Apostoli. Iar după citire, aprinde ecleziarhul toate candelele și, ieșind, lovește în toacă și încetează cititul a citi.

Și după binecuvîntarea preotului : Sfinte Dumnezeule... și celelalte, Veniți să ne închinăm... Psalmul 50.

Apoi, Canonul Simbetei celei mari cu irmosul de două ori și troparele pe 12 ; iar la urmă, Irmosul în amîndouă stranele.

După Cîntarea a 3-a, Sedealna Simbetei celei mari: Mormîntul Tău, Mîntuitorule... Și citire din Cuvîntul Sfîntului Epifanie, al cărui început este: Ce este astăzi această tăcere ?... Sau se citește din Cuvintele Sfîntului Ioan Gură de Aur, pe care să le cauți în Tîlcuirea Evangheliei de la Matei, sau de la Ioan : Cuvîntul învierii.

După Cîntarea a 6-a, condacul Simbetei celei mari și irmosul, apoi citire.

După sfîrșitul Cîntării a 9-a, irmosul într-amîndouă stranele. Sfinte Dumnezeule... și troparul, glasul al 2-lea : Cînd Te-ai pogorît la moarte..., ectenia și apolisul.

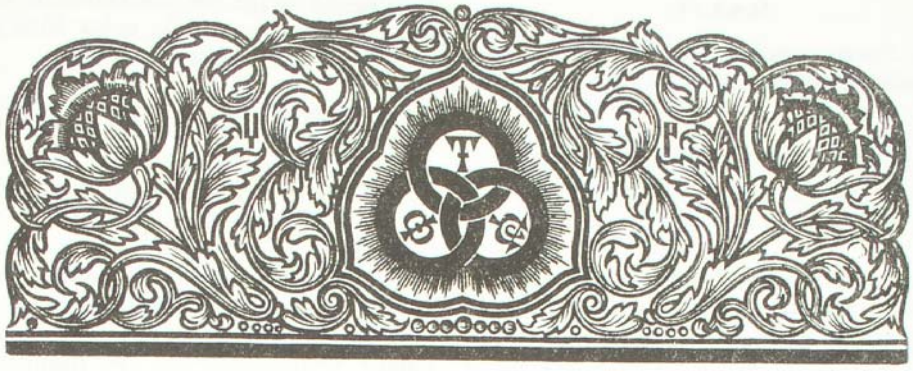

CÎNTĂRI TREIMICE

PE 8 GLASURI

Care se cîntă în Postul Mare şi în celelalte posturi, cînd nu se cîntă : Dumnezeu este Domnul... nici tropare, ci Aliluia, cu stihurile acestea :

Stih : Dis-de-dimineaţă aleargă duhul meu către Tine, Dumnezeule, pentru că lumină sînt poruncile Tale pe pămînt.

Stih : Dreptate vă învăţaţi, cei ce locuiţi pe pămînt.

Stih : Pizmuire va lua pe poporul cel neînvăţat.

Stih : Adaugă lor rele, Doamne, adaugă rele celor măriţi ai pămîntului.

După fiecare stih, se cîntă : Aliluia (de 3 ori), iar citeodată aceste

CÎNTĂRI TREIMICE

Glasul 1 :

Cu trupeşti închipuiri, către mintea cea netrupească şi fără materie, a Puterilor celor fără de trup ridicîndu-ne, şi prin cîntare întreit-sfîntă a Dumnezeirii celei în trei ipostasuri primind strălucire, ca heruvimii să strigăm către Unul Dumnezeu: Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Dumnezeul nostru ; cu ocrotirile celor fără de trup, miluieşte-ne pe noi.

În alte zile să se schimbe sfîrşitul, după cum se arată mai departe.

Slavă...

Cu toate Puterile cereşti, ca heruvimii să strigăm Celui ce este întru cei de sus, întreit-sfîntă laudă înălţîndu-I : Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Dumnezeul nostru ; pentru rugăciunile tuturor sfinţilor Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Şi acum...

Sculîndu-ne din somn, cădem către Tine, Bunule, şi cîntare îngerească strigăm Ţie, Puternice: Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Dumnezeul nostru; pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.

Se cuvine a şti :

Că la Sfîrşitul Cîntărilor Treimice şi al Luminînd elor în toată săptămîna se zice :

LUNI :

...Cu ocrotirile celor fără de trup miluieşte-ne pe noi.

MARȚI:

...Pentru rugăciunile Mergătorului înainte, miluiește-ne pe noi.

MIERCURI ȘI VINERI:

...Cu puterea Crucii Tale, păzește-ne pe noi.

JOI:

...Pentru rugăciunile apostolilor Tăi și ale ierarhului Nicolae, miluiește-ne pe noi.

Lumininda, glasul 1:

Cela ce răsari lumină Doamne, curățește sufletul meu de tot păcatul cu ocrotirile celor fără de trup și ne mîntuiește pe noi.

CÎNTĂRI TREIMICE

Glasul al 2-lea:

Puterilor celor de sus urmînd pe pămînt, cîntare de biruință aducem Ție, Bunule; Sfînt, Sfînt, Sfînt ești Dumnezeul nostru; cu ocrotirile celor fără de trup miluiește-ne pe noi.

Slavă...

Nezidită fire, Făcătorul tuturor, buzele noastre le deschide, ca să vestim lauda Ta, cîntînd: Sfînt, Sfînt, Sfînt ești Dumnezeul nostru; pentru rugăciunile tuturor sfinților Tăi, miluiește-ne pe noi.

Și acum...

Din pat și din somn m-ai ridicat, Doamne, mintea mea o luminează, inima mea și buzele mele le deschide, ca să Te laud pe Tine, Sfîntă Treime: Sfînt, Sfînt, Sfînt ești Dumnezeul nostru; pentru Născătoarea de Dumnezeu miluiește-ne pe noi.

Lumininda, glasul al 2-lea:

Lumina Ta cea pururea veșnică trimite-o, Hristoase Dumnezeule, și luminează ochii cei de taină ai inimii mele, cu ocrotirile celor fără de trup și ne mîntuiește pe noi.

CÎNTĂRI TREIMICE

Glasul al 3-lea:

Treime de o ființă și nedespărțită, Unime în trei ipostasuri și împreună-vecuitoare, Ție, ca unui singur Dumnezeu, cîntare îngerească cîntăm: Sfînt, Sfînt, Sfînt ești Dumnezeul nostru; cu ocrotirile celor fără de trup miluiește-ne pe noi.

Slavă...

Pe Tatăl cel fără de început, pe Fiul cel împreună fără de început, pe Duhul cel împreună-vecuitor, Dumnezeirea cea una, ca heruvimii a slăvi, îndrăznind zicem: Sfînt, Sfînt, Sfînt ești Dumnezeul nostru; pentru rugăciunile tuturor sfinților Tăi, miluiește-ne pe noi.

Și acum...

Fără de veste Judecătorul va veni, și faptele fiecăruia se vor descoperi; deci cu frică să grăim în miezul nopții: Sfînt, Sfînt, Sfînt ești Dumnezeul nostru; pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Lumininda, glasul al 3-lea:

Trimite lumina Ta, Hristoase Dumnezeule, și luminează inima mea, cu ocrotirile celor fără de trup și ne mîntuiește pe noi.

CÎNTĂRI TREIMICE

Glasul al 4-lea:

Noi cei muritori, îndrăznind să aducem cîntarea slugilor Tale celor ce sînt duhuri, zicem: Sfînt, Sfînt, Sfînt ești Dumnezeul nostru; cu o-

crotirile celor fără de trup miluieşte-ne pe noi.

Slavă...

Precum cetele îngerilor acum în cer, aşa şi stările oamenilor pe pămînt, cu frică Ţie aducem cîntare de biruinţă, Bunule: Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Dumnezeul nostru; pentru rugăciunile tuturor sfinţilor Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Şi acum...

Pe Părintele Tău cel fără de început, şi pe Tine, Hristoase Dumnezeule, şi pe Duhul cel preasfînt, ca heruvimii a slăvi îndrăznind, zicem: Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Dumnezeul nostru; pentru Născătoarea de Dumnezeu miluieşte-ne pe noi.

Lumininda, glasul al 4-lea:

Cela ce răsari lumină lumii Tale, sufletul meu cel ce este întru întuneric curăţeşte-l de tot păcatul, cu ocrotirile celor fără de trup şi ne mîntuieşte pe noi.

CÎNTĂRI TREIMICE

Glasul al 5-lea:

Vremea cîntării este şi ceasul rugăciunii. Cu osîrdie să grăim către unul Dumnezeu: Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Dumnezeul nostru; cu ocrotirile celor fără de trup miluieşte-ne pe noi.

Slavă...

Îndrăznind a ne asemăna oştilor Tale celor înţelegătoare, Treime, Ceea ce eşti fără de început, cu guri nevrednice grăim: Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Dumnezeul nostru; pentru rugăciunile tuturor sfinţilor Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Şi acum...

Cel ce în pîntece fecioresc ai încăput şi de sînurile Tatălui nu Te-ai despărţit, Hristoase Dumnezeule, cu îngerii primeşte-ne şi pe noi, care grăim Ţie: Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Dumnezeul nostru; pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.

Lumininda, glasul al 5-lea:

Dătătorule de lumină, Doamne, trimite lumina Ta şi luminează inima mea cu ocrotirile celor fără de trup şi ne mîntuieşte pe noi.

CÎNTĂRI TREIMICE

Glasul al 6-lea:

Heruvimii stînd înainte cu frică şi serafimii spăimîntîndu-se cu cutremur, întreit sfîntă cîntare aduc cu glas fără de tăcere. Cu care şi noi păcătoşii grăim: Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Dumnezeul nostru; cu ocrotirile celor fără de trup miluieşte-ne pe noi.

Slavă...

Cu guri fără de trup, cu doxologii fără tăcere, cei cu cîte şase aripi cîntă Ţie întreit sfîntă cîntare, Dumnezeul nostru; iar noi cei de pe pămînt cu buze nevrednice laudă Ţie înălţăm: Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Dumnezeul nostru; pentru rugăciunile tuturor sfinţilor Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Şi acum...

Pe Unimea dumnezeirii în Treime, în unire neamestecată o slăvim, şi cîntare îngerească grăim: Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Dumnezeul nostru; pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.

Lumininda, glasul al 6-lea :

Doamne, trimite sufletelor noastre lumina Ta cea pururea veşnică, cu ocrotirile celor fără de trup şi ne mîntuieşte pe noi.

CÎNTĂRI TREIMICE

Glasul al 7-lea :

Cel ce eşti lăudat de heruvimi cu putere prea înaltă, şi cu dumnezeiască slavă de îngeri închinat, primeşte-ne şi pe noi, cei de pe pămînt, care cu buze nevrednice laudă Ţie înălţăm: Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Dumnezeul nostru; cu ocrotirile celor fără de trup, miluieşte-ne pe noi.

Slavă...

Ca pe un somn lepădînd lenea, suflete, îndreptare spre lauda Judecătorului arată, şi cu frică grăieşte: Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Dumnezeul nostru; pentru rugăciunile tuturor sfinţilor Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Şi acum...

Dumnezeirii celei neapropiate, Treimii celei într-o unime, întreit-sfînta laudă a serafimilor înălţînd, cu frică să grăim: Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Dumnezeul nostru; pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.

Lumininda, glasul al 7-lea :

Ridică-mă, Doamne, spre lauda Ta, şi mă învaţă să fac voia Ta, Sfinte, cu ocrotirile celor fără de trup şi ne mîntuieşte pe noi.

CÎNTĂRI TREIMICE

Glasul al 8-lea :

Spre cer inimile avînd, cetelor îngereşti să urmăm şi cu frică la Cel nemitarnic să cădem, laudă de biruinţă grăind: Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Dumnezeul nostru; cu ocrotirile celor fără de trupuri, miluieşte-ne pe noi.

Slavă...

Heruvimii, neîndrăznind a privi la Tine, zburînd strigă cu înălţare de viers, cîntarea dumnezeiască a glasului celui întreit-sfînt; cu care şi noi grăim Ţie: Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Dumnezeul nostru; pentru rugăciunile tuturor sfinţilor Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Şi acum...

Fiind robiţi de mulţimea greşealelor noastre, şi neîndrăznind a privi la înălţimea Ta, sufletul şi trupul plecăm, şi cu îngerii cîntare grăim Ţie: Sfînt, Sfînt, Sfînt eşti Dumnezeul nostru; pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.

Lumininda, glasul al 8-lea :.

Lumină fiind, Hristoase, luminează-mă întru Tine, cu ocrotirile celor fără de trup şi ne mîntuieşte pe noi.

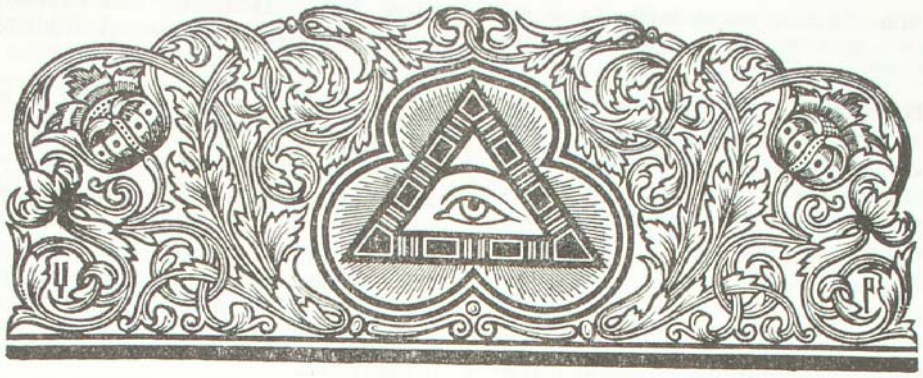

STIHIRI DE UMILINȚĂ

Sedelne și Martirice, care se cîntă la toate glasurile în Sfîntul și Marele Post.

GLASUL ÎNTÎI

DUMINICĂ SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 și se cîntă patru stihiri de umilință din Octoih, trei din Triod și trei din Minei.

Stihiri de umilință, glasul 1 :

Pentru că mult este noianul greșealelor mele, Mîntuitorule, și rău m-am afundat întru păcatele mele, dă-mi și mie mîna ca și lui Petru ; mîntuiește-mă, Dumnezeule, și mă miluiește.

De vreme ce sînt osîndit, Mîntuitorule, pentru gîndurile și faptele cele rele, dăruiește-mi gînd de întoarcere, Dumnezeule, ca să grăiesc: Mîntuiește-mă Făcătorule de bine, Bunule, și mă miluiește.

Altă lume pe tine suflete te așteaptă, și Judecătorul va să vădească cele ascunse și rele ale tale ; deci să nu rămîi întru aceste de aici, ci apucă înainte, grăind către Judecătorul : Dumnezeule, milostivește-Te spre mine și mă mîntuiește.

Nu mă lepăda, Mîntuitorul meu, pe mine cel cuprins de lenea păcatului ; trezește gîndul meu spre pocăință, și lucrător destoinic al viei Tale mă arată, dăruindu-mi plata ceasului celui de al unsprezecelea, și mare milă.

LUNI LA UTRENIE

După intîia Catismă, aceste Sedelne de umilință, glasul 1 :

Întru fărădelegi fiind zămislit eu, desfrînatul, nu cutez să caut la înălțimea cerului ; ci, îndrăznind la iubirea Ta de oameni, grăiesc : Dumnezeule, milostivește-Te spre mine păcătosul și mă mîntuiește.

Stih : Doamne, nu cu mînia Ta să mă mustri pe mine, nici cu iuțimea Ta să mă certi (ps. 6,1).

De vreme ce dreptul abia se mîntuiește, dar eu, păcătosul, cel ce n-am purtat greul și zăduful zilei, unde mă voi arăta ? Ci cu cei din al unsprezecelea ceas împreună mă numără Dumnezeule, și mă mîntuiește.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Minunea minunilor văzînd-o întru tine, făptura se bucură ceea ce ești plină de har ; că ai zămislit fără sămînță și ai născut, precum nu se poate spune, pe Cel pe Care nu-L pot vedea mai-marii cetelor îngerești. Pe Acela roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, să mîntuiască sufletele noastre.

La Cîntarea a 7-a, se zice Mărtirica în locul Condacului, dacă Mineiul nu are condac. Iar dacă are, se zice Mărtirica împreună cu sedelnele. Așa se face în tot postul.

Mărtirica, glasul 1 :

Cu lauda nevoinței și cu vrednicia cununilor, s-au îmbrăcat mărițiii purtători de lupte întru Tine, Doamne ; căci cu răbdarea bătăilor au biruit pe cei fără de lege, și cu putere dumnezeiască din cer biruință au luat. Pentru rugăciunile lor, dăruiește-ne nouă, Dumnezeule, mare mila Ta.

MARȚI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedealna, glasul 1 :

Podobie : Mormîntul Tău...

Brațele părintești grăbește de-mi deschide, că desfrînat am cheltuit viața mea. Spre bogăția cea necheltuită a îndurărilor Tale căutînd Mîntuitorule, nu trece acum cu vederea inima mea cea sărăcită. Căci către Tine, Doamne, cu umilință strig : Greșit-am la cer și înaintea Ta.

Stih : Doamne, nu cu mînia Ta să mă mustri, nici cu iuțimea Ta să mă certi.

Înfricoșător este divanul Tău, judecata Ta dreaptă și lucrurile mele sînt rele ; iar Tu, Milostive, apucînd înainte, mîntuiește-mă și mă scoate din osîndă ; ferește-mă, Stăpîne, de partea caprelor, și mă învrednicește a sta de-a dreapta Ta, Judecătorule preadrepte.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Ceea ce ai zămislit fără ardere focul Dumnezeirii, și ai născut fără sămînță izvorul vieții, pe Domnul, Născătoare de Dumnezeu ceea ce ești plină de har, păzește pe cei ce te măresc.

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica :

Ca niște ostași buni cu un cuget crezînd, netemîndu-vă, Sfinților, de îngrozirile tiranilor, ați venit cu dragoste la Hristos, luînd cinstita cruce și săvîrșindu-vă călătoria, ați luat biruință din cer. Slavă Celui ce v-a întărit pe voi ; slavă Celui ce v-a încununat ; slavă Celui ce lucrează, prin voi, tuturor tămăduiri.

MIERCURI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedealna Crucii, glasul 1 :

Văzîndu-Te, Hristoase, Maica Ta, cea cu totul fără prihană, mort întins pe Cruce a strigat : Fiul meu cel fără început împreună cu Tatăl și cu Duhul, ce este această rînduială nespusă a Ta ? Prin care ai mîntuit, Îndurate, zidirea mîinilor Tale, celor prea curate, Stăpîne.

Stih : Înălțați pe Domnul Dumnezeul nostru și vă închinați așternutului picioarelor Lui, că sînt este.

Lemnului crucii Tale ne închinăm, Iubitorule de oameni, că pe el ai fost

pironit, Viaţa tuturor; raiul ai deschis, Mîntuitorule, tîlharului celui ce a venit la Tine cu credinţă şi s-a învrednicit de desfătare zicînd către Tine: Pomeneşte-mă, Doamne! Primeşte-ne ca pe acela şi pe noi care strigăm: Greşit-am toţi milostivirii Tale, nu ne trece pe noi cu vederea.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei:

Văzîndu-Te mieluşeaua pe Tine, Mielușelul, răstignit pe lemn cu tîlharii şi împuns cu suliţa în coastă, din îndelungă-răbdarea Ta, Cuvinte, s-a tînguit strigînd ca o maică: Ce taină străină şi înfricoşătoare este aceasta, Fiul meu? Cum acoperă mormîntul pe Dumnezeu cel necuprins? Negrăit lucru este acesta ce se săvîrşeşte! Dar să nu mă laşi pe mine, ceea ce Te-am născut, Fiul meu prea-dulce.

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica:

Pentru durerile Sfinţilor care pentru Tine au pătimit, milostiveşte-Te, Doamne, şi rugămu-ne Ţie, tămăduieşte toate durerile noastre, Iubitorule de oameni.

JOI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedealna Apostolilor, glasul 1:

Cu mreaja cuvîntului rupînd pescarii împletiturile ritorilor, prin trestia crucii au luminat neamurile, să Te slăvească cu dreaptă credinţă pe Tine, Dumnezeu adevărat. Pentru aceasta şi cîntare cîntăm Ţie, Celui ce i-ai întărit pe ei: Slavă Tatălui şi Fiului, slavă Duhului celui de o fiinţă, slavă Celui ce printr-înşii a luminat lumea.

Stih: În tot pămîntul a ieşit vestirea lor şi la marginile lumii cuvintele lor (ps. 18,4).

Înţelepţilor pescari ai lumii, cei ce aţi luat de la Dumnezeu a fi milostivi, rugaţi-vă şi acum pentru noi care grăim: Doamne mîntuieşte pe poporul Tău şi cetăţile Tale, şi ne slobozeşte pe noi din răutăţile care cuprind sufletele noastre, pentru Apostolii Tăi.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei:

Pe Cel ce este fără de mamă în cer, mai presus de gînd şi de auzire L-ai născut pe pămînt fără tată; pe Acela roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, pentru sufletele noastre.

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica:

Pe mucenicii lui Hristos să-i rugăm toţi, că aceştia se roagă pentru mîntuirea noastră; şi toţi să ne apropiem către dînşii cu credinţă. Aceştia izvorăsc harul tămăduirilor; aceştia alungă taberele demonilor ca nişte păzitori ai credinţei.

VINERI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedealna Crucii, glasul 1:

Răstignindu-Te Tu, Hristoase, a pierit tirania şi a fost călcată puterea vrăjmaşului; că nici înger, nici om, ci Însuţi Tu, Doamne, ne-ai mîntuit pe noi, slavă Ţie.

Stih: Înălţaţi pe Domnul Dumnezeul nostru şi vă închinaţi aşternutului picioarelor Lui, că sfînt este (ps. 9,5).

Arma Crucii, oarecînd, s-a arătat în războaie binecredinciosului împărat Constantin semn de biruinţă nebiruită asupra vrăjmaşilor, prin credinţă. De aceasta se cutremură puterile iadului; aceasta s-a făcut şi credincioşilor mîntuire şi lui Pavel laudă.

Slavă... Şi acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Cei ce am cîştigat ocrotirea ta, Preacurată, şi ne izbăvim de răutăţi cu rugăciunile tale, fiind păziţi în tot locul cu Crucea Fiului tău, toţi

după datorie cu dreaptă credinţă, pe tine te slăvim.

Cîntarea a 7-a, Martirica :

Cu lauda nevoinţei şi cu vrednicia cununilor s-au îmbrăcat slăviţii purtători de chinuri întru Tine, Doamne ; căci cu răbdarea bătăilor au biruit pe cei fără de lege, şi cu putere dumnezeiască din cer biruinţă au luat. Pentru rugăciunile lor , dăruieşte-ne nouă, Dumnezeule, mare mila Ta.

VINERI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 şi se cîntă idiomela zilei, de două ori. Apoi aceste Martirice ale glasului.

Glasul 1 :

Pentru rugăciunile tuturor sfinţilor, Doamne, şi ale Născătoarei de Dumnezeu, pacea Ta dă-ne-o nouă şi ne mîntuieşte pe noi, ca un singur îndurat.

Mărturisirea voastră cea din faţa mulţimilor, Sfinţilor, a înspăimîntat puterea demonilor, şi pe oameni i-a scos din înşelăciune. Pentru aceasta şi tăindu-vi-se capetele, grăiţi : Să fie, Doamne, jertfa sufletelor noastre bineprimită înaintea Ta ; că, iubindu-Te pe Tine, am dispreţuit viaţa cea vremelnică, Iubitorule de oameni.

O, cît este de bună neguţătoria voastră, Sfinţilor ! Că sîngele v-aţi dat şi cerurile aţi moştenit ; şi în scurtă vreme fiind încercaţi, în veci vă bucuraţi. Cu adevărat, bună este neguţătoria voastră, că cele stricăcioase părăsind, aţi luat cele nestricăcioase, şi cu îngerii dănţuind, lăudaţi neîncetat Treimea cea de o fiinţă.

Însăşi podobia :

Prealăudaţilor mucenici, pe voi pămîntul nu v-a acoperit, ci cerul v-a primit. Deschisu-s-au vouă uşile raiului, şi înăuntru fiind, cu pomul vieţii vă îndulciţi ; lui Hristos rugaţi-vă să dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

Şi patru din Minei. Slavă..., a morţilor, a lui Ioan Monahul, glasul 1 :

Care desfătare lumească rămîne neîmpreunată cu întristarea ? Care slavă stă pe pămînt neschimbată ? Toate sînt mai neputincioase decît umbra, toate sînt mai înşelătoare decît visurile ; într-o clipeală pe toate acestea moartea le apucă ! Ci întru lumina feţei Tale, Hristoase, şi întru îndulcirea frumuseţii Tale, pe cei ce i-ai ales odihneşte-i, ca un iubitor de oameni.

Şi acum..., a Născătoarei :

Pe ceea ce este slavă a toată lumea, care din oameni a răsărit şi pe Stăpînul L-a născut, uşa cea cerească, pe Maria Fecioara să o lăudăm : cîntarea celor fără de trupuri şi podoaba credincioşilor ; că aceasta s-a arătat cer şi Templu Dumnezeirii. Aceasta peretele cel din mijloc al vrajbei stricînd, pace a adus şi Împărăţia o a deschis. Pe aceasta adică avînd-o ancoră a credinţei, apărător avem pe Domnul, Cel ce S-a născut dintr-însa. Îndrăzneşte, dar, îndrăzneşte poporul lui Dumnezeu, că Acesta va birui pe vrăjmaşi, ca un Atotputernic.

SÎMBĂTĂ LA UTRENIE

După întîia Catismă, aceste Sedelne martirice, glasul 1 :

Ca nişte ostaşi buni, cu un singur cuget crezînd, netemîndu-vă, Sfinţilor, de îngrozirile tiranilor, aţi venit de bunăvoie la Hristos, luînd cinstita Cruce ; şi săvîrşindu-vă călătoria, aţi luat biruinţă din cer. Slavă Celui ce v-a întărit pe voi ; slavă Celui ce v-a încununat ; slavă

Celui ce lucrează prin voi tuturor tămăduiri.

Stih : Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel (ps. 67,36).

Pentru durerile Sfinților, care pentru Tine au pătimit, milostivește-Te, Doamne, și tămăduiește toate durerile noastre, Iubitorule de oameni, rugămu-ne Ție.

Stih : Prin sfinții care sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale într-înșii (ps. 15,3).

Pe mucenicii lui Hristos să-i rugăm toți, că aceștia se roagă pentru mîntuirea noastră ; și toți să ne apropiem către dînșii cu credință. Aceștia izvorăsc harul tămăduirilor; aceștia alungă taberele demonilor, ca niște păzitori ai credinței.

Slavă..., a morților :

Cel ce Te-ai îmbrăcat cu trup pentru noi din Fecioară, fără schimbare în vremile cele de apoi, și știi ca un Dumnezeu alunecarea noastră, milostivește-Te de iartă pe cei ce s-au mutat din viață ; pentru că Ție, Stăpîne, și-au făgăduit sufletele prin credință Unuia Dumnezeului nostru.

Și acum..., a Născătoarei :

Gavriil zicîndu-ți ție Fecioară bucură-te !, împreună cu glasul S-a întrupat Stăpînul tuturor, întru tine chivotul cel sfînt, precum a zis dreptul David. Arătatu-te-ai mai întinsă decît cerurile, ceea ce ai purtat pe Ziditorul tău. Slavă Celui ce S-a sălășluit întru tine ; slavă Celui ce a ieșit din tine ; slavă Celui ce ne-a slobozit pe noi prin nașterea ta.

LA LAUDE

Stihiri mucenice, glasul 1 :

Veniți, popoare, să cinstim toți pe mucenicii lui Hristos cu laude și cu cîntări duhovnicești ; pe luminătorii lumii și propovăduitorii credinței, pe izvoarele cele pururea curgătoare, din care izvorăsc credincioșilor tămăduiri. Cu rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeule, dăruiește lumii Tale pace și sufletelor noastre mare milă.

Acești ostași ai Împăratului celui mare, au stat vitejește împotriva poruncilor tiranilor, n-au băgat de seamă de chinuri și călcînd toată înșelăciunea, încununîndu-se după vrednicie, cer de la Mîntuitorul pace și sufletelor noastre mare milă.

Pe voi, prealăudaților mucenici, nici necazul, nici strîmtorarea, nici foamea, nici biciuirile, nici furia fiarelor, nici sabia, nici focul cel amenințător n-au putut să vă despartă de Dumnezeu. Ci mai vîrtos pentru dragostea cea către Dînsul nevoindu-vă, ca și cum ați fi fost cu trupuri străine, de fire nu v-ați adus aminte, nebăgînd seamă de moarte. Pentru aceasta și după vrednicie, pentru durerile voastre ați luat plată. Împărăției cerurilor moștenitori v-ați făcut ; rugați-vă pentru sufletele noastre, rugămu-vă.

Bucurați-vă, mucenicilor, în Domnul că v-ați luptat lupta cea bună ; împotriva împăraților ați stat și pe tirani ați biruit ; nu v-ați îngrozit de foc și de sabie, și de fiare sălbatice care mîncau trupurile voastre ; înălțînd lui Hristos cîntare împreună cu îngerii, cununi din cer ați luat. Rugați-vă să ne dăruiască nouă mare milă.

Slavă..., a morților, alcătuire a lui Ioan Damaschin :

Cu lucrul arătînd, Mîntuitorul meu, că Tu ești învierea tuturor, cu cuvîntul, Cuvinte, pe Lazăr din morți l-ai înviat ; atunci zăvoarele s-au sfărîmat, și porțile iadului s-au cutremurat ; atunci moartea oamenilor somn s-a arătat. Dar Tu, Cel ce ai venit să mîntuiești zidirea Ta iar nu

să judeci, odihnește pe cei pe care i-ai ales, ca un iubitor de oameni.

Și acum..., a Născătoarei :

Se veselește ceata proorocilor, Fecioară, de nașterea ta, dumnezeiasca adunare a patriarhilor, cinstiții apostoli, soborul arhiereilor și al mucenicilor, cetele cuvioșilor și ale drepților ; și pe tine te cunosc pricină rînduielii lor, și te cinstesc ca pe Născătoarea lui Dumnezeu.

LA STIHOAVNĂ

Stihirile morților, alcătuire a lui Teofan, glasul 1 :

Podobie : Prealăudaților mucenici...

Ție ne rugăm, Mîntuitorule, fă odihnă celor ce s-au mutat întru împărtășirea Ta cea dulce, și-i sălășluiește în curțile drepților, în locașurile sfinților Tăi, în sălășluirile cele cerești, cu milostivirea Ta, trecînd greșealele lor, și dăruindu-le odihnă.

Stih : Fericiți sînt cei pe care i-ai ales și i-ai primit, Doamne (ps. 64,4).

Nimeni nu este fără păcate, nimeni dintre oameni, fără numai Tu singur Cel nemuritor ; pentru aceasta așază pe robii Tăi în lumină, ca un Dumnezeu îndurat, împreună cu cetele îngerilor Tăi, pentru milostivirea Ta, trecîndu-le fărădelegile, și dăruindu-le iertare.

Stih : Sufletele lor întru bunătăți se vor sălășlui și semința lor va moșteni pămîntul (ps. 24,14).

Făgăduințele Tale, Mîntuitorule, sînt mai presus de cele văzute, pe care ochiul nu le-a văzut, și urechea nu le-a auzit, și la inima omului nu s-a suit niciodată Stăpîne ; ci binevoiește, ca să dobîndească împărtășirea acelora, cea făgăduită, cei ce s-au mutat la Tine, dîndu-le și viață veșnică.

Slavă...

De Crucea Ta bucurîndu-se robii Tăi, și cu Crucea Ta nădăjduindu-se, s-au mutat la Tine, Doamne. Cărora dăruiește-le acum, Mîntuitorule, Crucea Ta, răscumpărare păcatelor lor, și sîngele cel ce s-a vărsat pentru viața lumii. Pentru milostivirea Ta iertîndu-le lor greșealele și luminîndu-i cu lumina feței Tale.

Și acum..., a Născătoarei :

Roagă pe Hristos, Cel ce S-a născut din tine, Maică Fecioară, să dea iertare de greșeale robilor tăi, celor ce te propovăduiesc cu dreaptă credință, Născătoare de Dumnezeu, și cu cuvînt adevărat te slăvesc ; și de lumina și strălucirea sfinților învrednicește-i, întru Împărăția Lui.

GLASUL AL DOILEA

DUMINICĂ SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 și se cîntă patru stihiri de umilință din Octoih, trei de la Triod și trei de la Minei.

Stihiri de umilință, glasul al 2-lea :

Greșit-am Ție, Mîntuitorule, ca fiul cel desfrînat ; primește-mă, Părinte, pe mine cel ce mă pocăiesc și mă miluiește, Dumnezeule.

Mă rog Ție, Hristoase Mîntuitorule, cu glasul vameșului ; milostivește-Te spre mine, ca și spre acela, și mă miluiește, Dumnezeule.

La răutățile cele necuvioase ale faptelor mele cugetînd, alerg la îndurările Tale, urmînd vameșului și păcătoasei, care a lăcrimat, și fiului celui desfrînat. Pentru aceasta cad înaintea Ta, Milostive, mai înainte pînă ce nu mă osîndești, milos-

tivește-Te spre mine, Dumnezeule, și mă miluiește.

Fărădelegile mele trece-le cu vederea Doamne, Cel ce Te-ai născut din Fecioară, și curățește inima mea, făcînd-o locaș Duhului Tău celui Sfînt; și să nu mă lepezi pe mine de la fața Ta, Cel ce ai nemăsurată mare milă.

LUNI LA UTRENIE

După întîia Catismă, aceste Sedelne de umilință, glasul al 2-lea:

Ca valurile mării s-au ridicat asupra mea fărădelegile mele, ca o luntre în mare eu însumi sînt înviforat de multe greșeale; dar îndreptează-mă, Doamne, la limanul cel lin al pocăinței și mă mîntuiește.

Stih: Doamne, nu cu mînia Ta să mă mustri pe mine, nici cu urgia Ta să mă certi.

Eu sînt pomul cel neroditor, Doamne, care nu aduc roadă de pocăință nicidecum, și mă îngrozesc de tăiere, și de focul cel nestins mă înfricoșez. Pentru aceea mă rog Ție, mai înainte de nevoia aceea întoarce-mă și mă mîntuiește.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei:

Ceea ce ești izvorul milei, de milostivire învrednicește-ne pe noi, Născătoare de Dumnezeu; caută spre poporul cel păcătos; arată precum de-a pururea puterea ta. Că întru tine nădăjduind, grăim ție: Bucură-te, ca oarecînd Gavriil, maimarele voievod al celor fără de trupuri.

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica:

Pe Tine, Cel ce îmbraci cerul cu nori, avîndu-Te sfinții îmbrăcăminte în lume, chinuri de la cei fără de lege au răbdat, și rătăcirea idolească au stricat. Pentru rugăciunile lor, slobozește-ne și pe noi de vrăjmașul cel nevăzut, Mîntuitorule, și ne mîntuiește.

MARȚI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedealna, glasul al 2-lea:

Miluiește-mă!, a zis David; și eu către Tine strig: Greșit-am, Mîntuitorule. Curățind păcatele mele prin pocăință, miluiește-mă.

Stih: Doamne, nu cu mînia Ta să mă mustri pe mine, nici cu urgia Ta să mă certi.

Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă! De două păcate a plîns David, iar eu pentru mii și mii de greșeale grăiesc către Tine: acela așternutul cu lacrimi și-a udat, iar eu nici o picătură nu am. Deznădăjduitu-m-am și mă rog: Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei:

Născătoare de Dumnezeu, nu mă trece cu vederea, pe mine cel ce am nevoie de ajutor de la tine; că spre tine a nădăjduit sufletul meu, miluiește-mă.

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica:

Cel ce ai luminat pe sfinții Tăi mai mult decît aurul, și ai preaslăvit ca un bun pe cuvioșii Tăi, de dînșii fiind rugat, Hristoase Dumnezeule, îndreptează viața noastră ca un iubitor de oameni, și îndreptează rugăciunea ca niște tămîie, Unule, Cel ce întru sfinți Te odihnești.

MIERCURI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedealna Crucii, glasul al 2-lea:

Crucea bunătății Tale cea făcătoare de viață, pe care ne-ai dăruit-o nouă, nevrednicilor, Doam-

ne, o aducem Ție spre rugăciune: mîntuiește pe poporul Tău și cetățile Tale care se roagă Ție; pentru Născătoarea de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Stih: Înălțați pe Domnul Dumnezeul nostru și vă închinați la așternutul picioarelor Lui, că sfînt este.

În ce chip a robit vrăjmașul pe Adam prin mîncarea din lemn, Doamne, în același chip și Tu ai robit pe vrăjmașul prin lemnul Crucii și prin patima Ta. Căci cu aceasta ai devenit al doilea Adam, să cauți pe cel rătăcit și să înviezi pe cel omorît; Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Slavă..., Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Fecioara și Maica Ta, Hristoase, văzîndu-Te mort întins pe lemn, și plîngînd cu amar a zis: Fiul meu! ce taină înfricoșătoare este aceasta? Cel ce dăruiești tuturor viață veșnică, cum mori de bunăvoie pe Cruce, cu moarte de ocară?

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica:

Mucenici ai Domnului, fericit este pămîntul care s-a adăpat cu sîngiuirile voastre, și sfinte sînt locașurile care au primit trupurile voastre; că în fața mulțimilor ați biruit pe vrăjmașul, și pe Hristos cu îndrăzneală L-ați propovăduit. Pe Acela rugați-L ca pe Singurul cel bun, să mîntuiască sufletele noastre, rugămu-vă.

JOI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele Apostolilor, glasul al 2-lea:

Cel ce ai înțelepțit pe pescari mai mult decît pe ritori, și i-ai trimis ca pe niște propovăduitori în tot pămîntul, cu negrăită iubirea Ta de oameni, Hristoase Dumnezeule, prin ei întărește Biserica Ta, și trimite credincioșilor binecuvîntarea Ta, Cel ce ești singurul milostiv și iubitor de oameni.

Stih: În tot pămîntul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor.

Pescuit-au pe păgîni pescarii, și au învățat marginile lumii să se închine iubirii Tale de oameni, Hristoase Dumnezeule. Prin care întărește Biserica Ta și trimite credincioșilor binecuvîntarea Ta; Cel ce ești singurul Care întru sfinți Te odihnești.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei:

Pe tine te mărim, Născătoare de Dumnezeu, grăind: Bucură-te norul luminii celei neapuse, care ai purtat în brațe pe Domnul slavei.

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica:

Apostolilor, mucenicilor și proorocilor, ierarhilor, cuvioșilor și dreptilor, care bine ați săvîrșit lupta și credința ați păzit, îndrăzneală avînd către Mîntuitorul, pe Acela, ca pe un bun, rugați-L pentru noi, să mîntuiască sufletele noastre, rugămu-vă.

VINERI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedealna Crucii, glasul al 2-lea:

Preacuratului Tău chip ne închinăm, Bunule, cerînd iertare greșealelor noastre, Hristoase Dumnezeule, că de voie ai binevoit a Te sui cu trupul pe Cruce, ca să izbăvești din robia vrăjmașului pe cei care i-ai zidit. Pentru aceea cu mulțumire strigăm Ție: Toate le-ai umplut de bucurie, Mîntuitorul nostru, Cel ce ai venit să mîntuiești lumea.

Stih: Înălțați pe Domnul Dumnezeul nostru și vă închinați la așternutul picioarelor Lui, că sfînt este.

Mîntuire ai lucrat în mijlocul pămîntului, Hristoase Dumnezeule;

pe Cruce preacurate mîinile Tale Ți-ai întins, adunînd toate neamurile ce cîntă: Doamne, slavă Ție.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Preamărită ești de Dumnezeu Născătoare, Fecioară; lăudămu-te pe tine, că prin Crucea Fiului tău s-a surpat iadul și moartea s-a omorît; cei morți ne-am sculat și de viață ne-am învrednicit; raiul am luat, desfătarea cea de demult. Pentru aceasta mulțumind, slăvim ca pe Cel puternic, pe Hristos, Dumnezeul nostru și Unul cel mult-Milostiv.

La Cîntarea a 7-a, Martirica :

Pe piatra cea neclintită întemeindu-se sfinții, s-au îmbărbătat asupra tiranilor cu tărie, și prin chinuri au luat cununi. Printr-înșii, Dumnezeule, mîntuiește-ne pe noi.

VINERI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 și se cîntă idiomela zilei, de două ori. Apoi patru Martirice de aici și patru de la Minei, glasul al 2-lea :

Purtătorii de lupte, pentru că n-au iubit desfătarea pămînteasă, s-au învrednicit de bunătățile cerești și împreună-locuitori cu îngerii s-au făcut. Doamne, pentru rugăciunile lor, miluiește-ne și ne mîntuiește pe noi.

Sfinții mucenici rugîndu-se pentru noi, și lăudînd pe Hristos, toată înșelăciunea a încetat, și neamul omenesc, prin credință, se mîntuiește.

Cetele mucenicilor au stat împotriva tiranilor, zicînd : Noi sîntem ostașii Împăratului Puterilor; măcar de ne veți și pierde cu focul și cu chinurile, nu vom tăgădui puterea Treimii.

Mare este slava pe care ați cîștigat-o, Sfinților, prin credință! Că nu numai cînd ați pătimit ați biruit pe vrăjmașul, ci și după moarte alungați duhurile, pe bolnavi tămăduiți; doctori ai sufletelor și ai trupurilor, rugați-vă Domnului să mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., a morților, alcătuire a lui Ioan Damaschin :

Vai, cîtă luptă are sufletul despărțindu-se de trup! Vai, cît lăcrimează atunci și nu este cine să-l miluiască pe dînsul! Către îngeri ridicîndu-și ochii, în zadar se roagă; către oameni mîinile întinzîndu-și, nu are cine să-i ajute. Pentru aceasta, iubiții mei frați, cunoscînd scurtimea vieții noastre, celor răposați să le cerem odihnă de la Hristos, și sufletelor noastre mare milă.

Și acum..., a Născătoarei :

Trecut-a umbra Legii și darul a venit, că precum rugul n-a ars fiind aprins, așa Fecioară, ai născut și fecioară ai rămas. În locul stîlpului celui de foc, a răsărit Soarele dreptății; în locul lui Moise, Hristos, mîntuirea sufletelor noastre.

SÎMBĂTĂ LA UTRENIE

După Intîia Catismă, Sedelnele glasul al 2-lea :

Cel ce ai luminat pe sfinții Tăi mai mult decît aurul, și ai preaslăvit ca un bun pe cuvioșii Tăi, de dînșii fiind rugat, Hristoase Dumnezeule, împacă viața noastră, ca un iubitor de oameni, și îndreptează rugăciunea ca niște tămîie, singurul Cel ce întru sfinți Te odihnești.

Stih : Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Mucenici ai Domnului, fericit este pămîntul care s-a adăpat cu sîngiuirile voastre, și sfinte sînt locașurile

care au primit trupurile voastre; că în fața mulțimilor ați biruit pe vrăjmașul, și pe Hristos cu îndrăzneală L-ați propovăduit. Pe Acela rugați-L ca pe Singurul cel bun să mîntuiască sufletele noastre, rugămu-vă.

Stih: Sfinților celor ce sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru Dînșii.

Apostoli, mucenici, prooroci, ierarhi, cuvioși și drepți, care ați săvîrșit bine lupta, și credința ați păzit, îndrăzneală avînd către Mîntuitorul, pe Acela ca pe un bun rugați-L pentru noi, să mîntuiască sufletele noastre, rugămu-vă.

Slavă..., a morților:

Pomenirea celor adormiți, Doamne, mă aduce spre aducerea aminte a celor ce le avem întru nădejde, și văzînd osîndirea mea, aduc către Tine glasul cel din chinuri: Milostive, miluiește-mă!

Și acum..., a Născătoarei:

Maică sfîntă a Luminii celei neprihănite, cu îngerești cîntări cinstindu-te, te mărim pe tine cu dreaptă credință.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe patru. Stihirile martirice, glasul al 2-lea:

Pentru Hristos pătimind pînă la moarte, o purtătorilor de lupte mucenici, sufletele voastre le aveți în ceruri în mîna lui Dumnezeu, și prin toată lumea se păzesc moaștele voastre. Preoți și împărați se închină, și toate popoarele veselindune, după obicei, grăim: Somn cinstit este înaintea Domnului moartea cuvioșilor Lui.

Crucea lui Hristos luînd sfinții mucenici armă nebiruită, toată tăria diavolului au surpat; și luînd cunună cerească, zid nouă s-au făcut, rugîndu-se pururea pentru noi.

Mulțimea sfinților Tăi Te roagă, Hristoase, miluiește-ne pe noi ca un iubitor de oameni.

Toată cetatea și țara cinstesc moaștele voastre, o purtătorilor de lupte, mucenici; că voi luptîndu-vă după lege, ați luat cunună cerească. Pentru aceasta sînteți lauda preoților, biruința împăraților și podoaba bisericilor.

Slavă..., a morților, alcătuire a lui Ioan Damaschin:

Din pămînt m-ai zidit, și iarăși m-ai osîndit să merg în pămînt, pentru călcarea poruncii; pus-ai zi de cercetare, în care cele ascunse ale faptei fiecăruia, de față se vor pune înaintea Ta. Atunci să Te milostivești spre mine, Cel ce ești fără de păcat, să-mi dai iertare greșealelor, și să nu mă desparți de Împărăția Ta.

Și acum..., a Născătoarei:

Bucură-te Marie, Născătoare de Dumnezeu, locașul cel nestricat și mai ales sfînt, precum grăiește proorocul: Sfînt este locașul Tău, minunat în dreptate.

LA STIHOAVNĂ

Stihiri ale lui Teofan, glasul al 2-lea:

Podobie: Cînd de pe lemn...

Puterea morții și stricăciunea ai stricat-o cu moartea Ta cea de viață aducătoare, Stăpîne, și tuturor ai izvorît viață veșnică și oamenilor celor muritori înviere le-ai dăruit. Pentru aceasta, Ție ne rugăm, Mîntuitorule, odihnește pe cei ce s-au mutat la Tine cu credință, și de slava Ta cea nestricăcioasă învrednicește-i, Iubitorule de oameni.

Stih: Fericiți sînt cei pe care i-ai ales și i-ai primit Doamne.

Ca să faci pe oameni părtași dumnezeiești Împărății, ai răbdat răs-

tignire, Hristoase, moarte de bunăvoie primind. Pentru aceasta ne rugăm milostivirii Tale, arată părtași Împărăției Tale pe cei ce s-au mutat la Tine cu credință, și-i învrednicește de slava Ta cea veșnică și de fericire.

Stih: Sufletele lor întru bunătăți se vor sălășlui și semința lor va moșteni pământul.

Vrînd să mîntuiești zidirea Ta, bucurîndu-Te ai săvîrșit taina cea adîncă cu adevărat a rînduielii Tale, ca un prea bun, și ai răscumpărat toată lumea, prețuind-o cu cinstit sîngele Tău. Pentru aceasta ne rugăm Ție: Învrednicește pe cei ce s-au mutat la Tine cu credință de frumusețea Ta cea preadulce, Iubitorule de oameni.

Slavă...

Stînd cu cutremur înaintea înfricoșătorului și groaznicului Tău divan, Hristoase, morții cei din veac vor aștepta răspunsul Tău cel drept, Mîntuitorule, și vor lua dreaptă judecată dumnezeiască. Deci atunci să Te milostivești, Stăpîne, Mîntuitorule, spre robii Tăi care s-au mutat la Tine cu credință, și să-i învrednicești de desfătarea Ta cea veșnică și de fericire.

Și acum..., a Născătoarei:

Tu ai plătit datoria strămoașei Eva, Preacurată, zămislind pe Dumnezeu, Cel ce a dăruit nestricăciune și înviere credincioșilor și încununează cu slavă nemuritoare pe cei ce te laudă pe tine. Pe Care nu înceta acum rugîndu-L, să-i așeze pe dînșii în lumina strălucirii Sale, dumnezeiască Mireasă.

GLASUL AL TREILEA

DUMINICĂ SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 și se cîntă patru stihiri de umilință din Octoih, trei din Triod și trei de la Minei.

Octoih

Laudă de seară aducem Ție Hristoase, cu tămîie și cu cîntări duhovnicești; miluiește, Mîntuitorule, sufletele noastre.

Octoih

Mîntuiește-mă, Doamne, Dumnezeul meu, că Tu ești mîntuirea tuturor. Viforul patimilor mă tulbură, și greutatea fărădelegilor mă cufundă; dă-mi mînă de ajutor, și la lumina umilinței mă ridică, ca un milostiv și iubitor de oameni.

Adună gîndul meu cel risipit, Doamne, și inima cea înțelenită curățește-o; dă-mi pocăință ca lui Petru, ca vameșului suspinare și ca desfrînatei lacrimi; ca să mă rog Ție cu mare glas: Dumnezeule, mîntuiește-mă ca un milostiv și iubitor de oameni.

De multe ori săvîrșind cîntarea, m-am aflat făcînd păcat, cu limba spunînd cîntări, iar cu sufletul gîndind cele necuvioase. Ci, îndreptează-le pe amîndouă, Hristoase Dumnezeule prin pocăință, și mă miluiește.

LUNI LA UTRENIE

După intîia Catismă, aceste Sedelne de umilință glasul al 3-lea:

La judecata cea înfricoșătoare fără pîrîși voi fi mustrat, fără martori voi fi pedepsit; că se vor deschide cărțile conștiinței și lucrurile cele ascunse se vor descoperi. Deci mai înainte pînă ce vei cerceta cele lucrate de mine, la acea priveliște a toată lumea, Dumnezeule, milostivește-Te spre mine și mă mîntuiește.

Stih : Doamne, nu cu mînia Ta să mă mustri pe mine, nici cu urgia Ta să mă certi.

Pînă cînd stărui în păcate, suflete al meu ? Pînă cînd pui amînare pocăinței ? Ia în gînd judecata ce va să fie și roagă-te Domnului: greșit-am, Doamne! Cel ce ești fără păcat, miluiește-mă.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Fiecare unde se mîntuiește, acolo după dreptate și aleargă ; și care altă scăpare este precum tu, Născătoare de Dumnezeu, care acoperi sufletele noastre ?

La Cîntarea a 7-a, Martirica :

Cine nu se va mira de vitejiile cele nebiruite ale sfinților mucenici ? Cine nu se va uimi de isprăvile lor cele de-a pururea ? Căci cu focul și cu bătăile, cu fiarele și cu înjunghierile au biruit pe vrăjmașul cel protivnic, momelile împăraților nesuferindu-le și îngrozirile tiranilor nebăgîndu-le în seamă. Pentru aceasta și cununi au luat de la Hristos Dumnezeu, Cel ce dăruiește lumii mare milă.

MARȚI LA UTRENIE

După întîia Catismă, aceste Sedelne de umilință, glasul al 3-lea:

Viețuind pe pămînt, suflete al meu, pocăiește-te, că țărîna în mormînt nu laudă, nici de greșeale nu izbăvește. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu: greșit-am Ție, Cunoscătorule de inimi ; mai înainte pînă ce nu mă osîndești, milostivește-Te spre mine, Dumnezeule, și mă miluiește.

Stih : Doamne, nu cu mînia Ta să mă mustri pe mine, nici cu urgia Ta să mă certi.

În ceasul rugăciunii făgăduiesc să mă pocăiesc, iar vrăjmașul cu deadinsul îmi pune în gînd lucruri necuviincioase, ca să păcătuiesc ; dar mă izbăvește de ele, Dumnezeule, și mă mîntuiește.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Scăparea și puterea noastră, Născătoare de Dumnezeu, ajutorul cel tare al lumii, mîntuiește pe robii tăi din toată nevoia cu rugăciunile tale, ceea ce ești una binecuvîntată.

La Cîntarea a 7-a, Martirica :

Vitejia răbdării voastre a biruit meșteșugirile vrăjmașului, începătorul răutății, mucenici prealăudați. Pentru aceasta v-ați învrednicit de fericirea cea veșnică. Rugați-vă Domnului, să mîntuiască turma poporului celui iubitor de Hristos, cei ce sînteți mărturisitori ai adevărului.

MIERCURI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedealna Crucii, glasul al 3-lea :

De puterea Ta cea nemăsurată și de răstignirea cea de bunăvoie, oștile îngerești s-au mirat, văzînd cum Cel nevăzut era chinuit cu trupul, vrînd să izbăvească neamul omenesc din stricăciune. Pentru aceasta ca Dătătorului de viață grăim: Slavă, Hristoase, împărăției Tale.

Stih : Înălțați pe Domnul Dumnezeul nostru și vă închinați la așternutul picioarelor Lui, că sfînt este.

Crucea s-a înfipt pe pămînt și s-a atins de ceruri, nu ca un lemn ajungînd la înălțime, ci Tu pe ea plinind toate, Doamne, slavă Ție.

Slavă... Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Toiag de putere dobîndind Crucea Fiului tău, Născătoare de Dumnezeu, cu ea surpăm întăriturile vrăjmașilor, noi cei ce cu dragoste pe tine neîncetat te mărim.

La Cîntarea a 7-a, Martirica :

Pomenirea mucenicilor Tăi, Doamne, ai luminat-o foarte, ca un prea puternic, că i-ai întărit să urmeze patimilor Tale, căci au biruit viteje-te puterea lui Veliar. Pentru aceasta au și luat daruri de tămăduiri ; cu ale căror rugăciuni, Iubitorule de oameni, dăruiește pace sufletelor noastre.

JOI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedealna Apostolilor, glasul al 3-lea :

Dumnezeiești propovăduitori ai adevărului, și învățători ai Bisericii v-ați arătat voi, Apostoli, cei ce ați fost voi înșivă văzători ai Cuvîntului ; că ați călcat rătăcirea idolească și ați propovăduit cu glas mare Treimea, pe Care rugați-O, fericiților, să dăruiască nouă mare milă.

Stih : În tot pămîntul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii graiurile lor.

Veniți toți să lăudăm pe Apostoli, ca pe niște cîrmuitori, că gonind rătăcirea idolească, la dumnezeiasca lumină pe oameni i-au readus și a slăvi Treimea au învățat. Pentru aceasta toți credincioșii săvîrșind cinstită pomenirea lor, slăvim pe Mîntuitorul.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Ca o viță nelucrată ai odrăslit Fecioară, Strugurele cel prea frumos, cel ce izvorăște nouă vinul cel de mîntuire, care veselește sufletele și trupurile tuturor. Pentru aceasta pe tine, ca pe o pricină a celor bune fericindu-te, pururea împreună cu îngerul grăim către tine : Bucură-te ceea ce ești plină de har !

La Cîntarea a 7-a, Martirica :

Întrarmîndu-vă întru toată armătura lui Hristos și îmbrăcîndu-vă cu armele credinței taberele vrăjmașului vitejește le-ați surpat ; că pentru nădejdea vieții, ați răbdat cu dragoste toate amenințările și bătăile de la tirani. Drept aceasta și cununi ați luat, mucenici ai lui Hristos, cei cu suflet viteaz.

VINERI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedealna Crucii, glasul al 3-lea :

Cruce și moarte voind a pătimi, în mijlocul făpturii ai înfipt Crucea, cînd ai binevoit, Mîntuitorule, ca să fie pironit trupul Tău. Atunci și soarele razele și-a ascuns, și tîlharul văzînd acestea, Te-a mărturisit pe Tine Dumnezeu, grăind : Pomenește-mă, Doamne ! Și crezînd, a luat raiul.

Stih : Înălțați pe Domnul Dumnezeul nostru și vă închinați la așternutul picioarelor Lui, că sfînt este.

Pe chiparos, pe pin și pe cedru Te-ai înălțat, Mielule al lui Dumnezeu, ca să mîntuiești pe cei ce se închină cu credință răstignirii Tale celei de bunăvoie, Hristoase Dumnezeule, slavă Ție.

Slavă... Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Moarte de ocară ai răbdat, prin răstignire de bunăvoie, Îndurate, pe Care văzîndu-Te ceea ce Te-a născut, Hristoase, de răni se pătrundea. Cu ale cărei rugăciuni, pentru îndurările milei Tale, Unule, Preabunule și Iubitorule de oameni, Doamne, îndură-Te și mîntuiește lumea, Cel ce ai ridicat păcatul ei.

La Cîntarea a 7-a, Martirica :

Strălucind prin credință luminători prealuminați, sfinților cei ce sînteți doctori ai bunei credințe, purtători de lupte prealăudați ; că de bătăile

tiranilor netemîndu-vă, hulirile idolești le-ați dărîmat, avînd biruință nebiruită Crucea adevărului.

VINERI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10, idiomela zilei, de două ori. Apoi aceste Martirice de aici, glasul al 3-lea :

Mare este puterea mucenicilor Tăi, Hristoase, că în morminte zac și duhurile alungă ; și au distrus puterea vrăjmașului, cu credința Treimii nevoindu-se pentru dreapta credință.

Proorocii și Apostolii lui Hristos și mucenicii, au învățat să fie lăudată Treimea cea de o ființă, și au luminat neamurile cele rătăcite, și părtași îngerilor au făcut pe fiii oamenilor.

Mucenicii Tăi, Doamne, cu credință întărindu-se, cu nădejdea încredințîndu-se și cu dragostea Crucii Tale sufletește unindu-se, au stricat tirania vrăjmașului, și dobîndind cununile, se roagă cu cei fără de trupuri pentru sufletele noastre.

Mare este puterea Crucii Tale, Doamne, că s-a înfipt în loc și lucrează în lume ; și a arătat din pescari Apostoli, și din păgîni mucenici, ca să se roage pentru sufletele noastre.

De la Minei patru stihiri.

Slavă..., a morților :

Toate sînt deșertăciuni cele omenești, cîte nu rămîn după moarte ! Nu rămîne bogăția, nici călătorește împreună slava ; că venind moartea, toate acestea pier. Pentru aceasta lui Hristos celui fără de moarte să-I zicem : Pe aceștia ce s-au mutat de la noi odihnește-i, unde este locașul tuturor celor ce se veselesc întru Tine.

Și acum..., a Născătoarei :

Cum să nu ne mirăm de nașterea ta, cea dumnezeiască-omenească cu totul cinstită ? Că ispită de bărbat neluînd, ceea ce ești cu totul fără prihană, ai născut fără tată pe Fiul cu trup, pe Cel născut din Tatăl mai înainte de veci fără mamă ; Care nici cum n-a suferit schimbare, sau amestecare, sau despărțire ; ci a păzit întreaga osebire amînduror firilor. Pentru aceasta, Maică Fecioară, Stăpînă, pe El roagă-L să mîntuiască sufletele celor ce cu dreaptă credință te mărturisesc pe tine, de Dumnezeu Născătoare.

SÎMBĂTĂ LA UTRENIE

După întîia Catismă, aceste Sedelne martirice, glasul al 3-lea :

Cîți sînteți iubitori de mucenici veseliți-vă și acum, cîntînd cu un glas cîntarea lui Hristos ; că ne-a răsărit nouă în lume ca luminători, pomenirea cea de peste an a luptătorilor Lui, care ne trimite harul minunilor și luminează mintea și sufletele noastre.

Stih : Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Vitejia răbdării voastre a biruit meșteșugirile vrăjmașului, începător al răutății, mucenici prealăudați. Pentru aceasta v-ați învrednicit de fericirea cea veșnică. Ci vă rugați Domnului, să mîntuiască turma poporului celui iubitor de Hristos, cei ce sînteți mărturisitori ai adevărului.

Stih : Sfinților celor ce sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dînșii.

Străluciți prin credință, luminători prealuminați, sfinților, cei ce sînteți doctori ai bunei credințe, purtătorilor de lupte prealăudați ; că de bătăile tiranilor netemîndu-vă,

hulirile idolești le-ați aruncat la pământ, având biruință nebiruită Crucea adevărului.

Slavă..., a morților :

Când, la cuvîntul Tău, vom sta înaintea judecății Tale celei nemitarnice, Doamne, să nu ne osîndești pe noi, cei ce am crezut în Tine, Mîntuitorul nostru. Că toți am greșit, dar de la Tine nu ne-am depărtat. Pentru aceasta ne rugăm Ție, să așezi în locașurile drepților Tăi, Hristoase, pe cei pe care i-ai luat, ca Cel ce ești Însuți mult-Milostiv.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe tine, ceea ce ai mijlocit mîntuirea neamului nostru, te lăudăm Născătoare de Dumnezeu Fecioară ; căci cu trupul cel luat din tine, Fiul tău și Dumnezeul nostru, prin Cruce luînd patimă, ne-a izbăvit pe noi din stricăciune, ca un iubitor de oameni.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe patru. Stihiri Martirice, glasul al 3-lea :

Veniți, popoare, să cinstim toți pomenirea sfinților mucenici, că priveală făcîndu-se îngerilor și oamenilor, au luat cununile biruinței de la Hristos, și se roagă pentru sufletele noastre.

Frica de împărați și de tirani nu au luat-o în seamă ostașii lui Hristos, și cu bună îndrăzneală și bărbătește L-au mărturisit pe El Domn al tuturor, Dumnezeu și Împărat al nostru, și se roagă pentru sufletele noastre.

Puterile sfinților îngeri s-au mirat de luptele mucenicilor, că fiind îmbrăcați cu trup muritor, n-au luat în seamă chinurile, făcîndu-se următori patimii Mîntuitorului Hristos, și se roagă pentru sufletele noastre.

Ca niște luminători în lume strălucind și după moarte, sfinților mucenici, lupta cea bună luptîndu-vă. Pentru aceasta, ca cei ce aveți îndrăzneală, rugați pe Hristos Dumnezeu, să se miluiască sufletele noastre.

Slavă..., a morților :

Oamenilor, pentru ce ne tulburăm în zadar ? Calea pe care alergăm este scurtă, fum este viața, abur, țărînă și cenușă și curînd ne facem netrebnici. Pentru aceasta să ne rugăm lui Hristos celui nemuritor: Odihnește pe cei ce s-au mutat de la noi, unde este locașul tuturor celor ce se veselesc întru Tine.

Și acum..., a Născătoarei :

Născătoare de Dumnezeu, ocrotitoarea tuturor celor ce se roagă, în tine îndrăznim, cu tine ne lăudăm, în tine este toată nădejdea noastră. Roagă-te Celui ce S-a născut din tine, pentru netrebnicii robii tăi.

LA STIHOAVNĂ

Stihirile morților, alcătuire a lui Teofan, glasul al 3-lea :

Podobie : Chipul Crucii Tale...

Slăvesc cinstita Cruce a Ta, prin care s-a dăruit viața și dulcimea desfătării, celor ce Te laudă cu credință și cu dragoste, Unule, mult-Milostive. Pentru aceasta grăim către Tine, Hristoase Dumnezeule: Odihnește pe cei ce s-au mutat de la noi, unde este locașul tuturor celor ce se veselesc întru Tine.

Stih : Fericiți sînt cei pe care i-ai ales și i-ai primit Doamne.

Unule milostive și îndurate, Cel ce ai noian de bunătate neajuns cu mintea, Cel ce cunoști firea oamenilor pe care o ai făcut, pe Tine Te rugăm, Hristoase Dumnezeule: Odihnește pe cei ce s-au mutat de la

noi, unde este locașul tuturor celor ce se veselesc în Tine.

Stih : Sufletele lor întru bunătăți se vor sălășlui și semința lor va moșteni pământul.

Adormind în mormînt ca un om, ai înviat pe cei ce dormeau în morminte ca un Dumnezeu, cu puterea Ta cea nebiruită, care aduc Ție cîntare fără încetare. Pentru aceasta grăim către Tine Hristoase Dumnezeule : Odihnește pe cei ce s-au mutat de la noi, unde este locuința tuturor celor ce se veselesc în Tine.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Făclie înțelegătoare te știm pe tine, Născătoare de Dumnezeu, că ai purtat Lumina Dumnezeirii, Care s-a unit cu grosimea firii omenești. Pentru aceasta roagă pe Fiul tău și Dumnezeu să odihnească pe cei ce s-au mutat de la noi, unde este locașul tuturor celor ce se veselesc.

GLASUL AL PATRULEA

DUMINICĂ SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 și se cîntă patru stihiri de umilință ale Octoihului, trei ale Triodului și trei de la Minei.

Stihiri, glasul al 4-lea, însăși podobia :

Aș vrea să șterg, Doamne, zapisul greșealelor mele cu lacrimile, și să-Ți plac în cealaltă vreme a vieții mele prin pocăință ; dar vrăjmașul mă amăgește și se luptă cu sufletul meu. Doamne mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Cine înviforîndu-se și alergînd la limanul acesta, nu se va mîntui ? Sau cine îmbolnăvindu-se și năzuind la această casă de tămăduire nu se va vindeca ? Ziditorule al tuturor și tămăduitorule al bolnavilor, Doamne, mai înainte de sfîrșit, pînă ce nu pier, mîntuiește-mă.

Spală-mă cu lacrimile mele, Mîntuitorule, că m-am întinat cu multe păcate. Pentru aceasta și cad înaintea Ta ; greșit-am, Dumnezeule, miluiește-mă.

O aie sînt a turmei Tale celei cuvîntătoare, și alerg la Tine, Păstorul cel bun ; caută-mă pe mine cel rătăcit, Dumnezeule, și mă miluiește.

LUNI LA UTRENIE

După întîia Catismă, aceste Sedelne de umilință, glasul al 4-lea :

Smeritul meu suflet, cel ce și-a cheltuit toată viața în păcate, întoarce-l, Doamne, și ca pe desfrînata mă primește pe mine și mă mîntuiește.

Stih : Doamne, nu cu mînia Ta să mă mustri pe mine, nici cu urgia Ta să mă certi.

Înotînd prin noianul vieții de acum, îmi aduc aminte de adîncul răutăților mele celor multe ; și neavînd priceperea ocîrmuitor, cu glasul lui Petru strig Ție : Mîntuiește-mă, mîntuiește-mă, Hristoase, Dumnezeule, ca un iubitor de oameni.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Celei ce s-a hrănit în Templu, în Sfînta Sfintelor, celei ce este îmbrăcată cu credința și cu înțelepciunea și cu nevinovata feciorie, mai-marele voievod Gavriil i-a adus din cer vestire și aceasta : Bucură-te ! Bucură-te ceea ce ești binecuvîntată ! Bucură-te ceea ce ești mărită, Domnul este cu tine.

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica :

Astăzi au venit oștile îngerești întru pomenirea mucenicilor, ca să

lumineze gîndurile credincioşilor, şi să veselească lumea cu harul. Pentru dînşii, Dumnezeule, milostivindu-Te, dăruieşte-ne mare milă.

MARŢI LA UTRENIE

După întîia Catismă, aceste Sedelne de umilinţă, glasul al 4-lea :

Podobie : Degrab ne întîmpină...

Degrab să intrăm împreună în cămara lui Hristos, ca să auzim toţi fericitul glas, al Însuşi Dumnezeului nostru. Veniţi cei ce iubim cereasca slavă, asemănîndu-ne fecioarelor celor înţelepte, să ne luminăm candelele noastre prin credinţă.

Stih : Doamne, nu cu mînia Ta să mă mustri pe mine, nici cu urgia Ta să mă certi.

Gîndeşte, suflete, cum vom sta înaintea Judecătorului ; în ceasul cel înfricoşător se vor aşeza scaune îngrozitoare, şi faptele fiecăruia se vor vădi ! Atunci Judecătorul va fi neîndurat ; acolo ţi s-a gătit cumplit focul ca o mare sălbătăcită învălurîndu-se, vrînd să acopere toate. Tu acestea toate le vezi, suflete al meu, şi suspină înainte de sfîrşit.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Ceea ce eşti după dreptate şi după adevăr Născătoare de Dumnezeu, cu îndrăzneală rugîndu-te, ca o maică, Fiului tău şi Dumnezeului nostru, păzeşte mai ales turma care aleargă sub acoperămîntul tău şi scapă la tine, limanul şi zidul şi singura ocrotire a neamului omenesc.

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica :

Cu sîngiuirile mucenicilor Tăi celor din toată lumea, ca şi cu o porfiră şi vison fiind împodobită Bisefirica Ta, printr-înşii grăieşte către Tine, Hristoase Dumnezeule : Poporului Tău trimite îndurările Tale, dăruieşte pace cetăţii Tale şi sufletelor noastre mare milă.

MIERCURI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedealna Crucii, glasul al 4-lea :

Răscumpăratu-ne-ai pe noi din blestemul legii, cu scump sîngele Tău ; pe Cruce fiind pironit şi cu suliţa împuns, nemurire ai izvorît oamenilor, Mîntuitorul nostru, slavă Ţie.

Stih : Înălţaţi pe Domnul Dumnezeul nostru şi vă închinaţi la aşternutul picioarelor Lui, că sfînt este.

Însăşi Podobia :

Degrab ne întîmpină pe noi, mai înainte pînă ce nu ne robim, cînd vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase Dumnezeul nostru ; pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cît poate credinţa dreptcredincioşilor. Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Fecioară cu totul fără prihană, Maica lui Hristos Dumnezeu, sabie a străbătut preasfînt sufletul tău, cînd ai văzut răstignit pe Fiul şi Dumnezeul tău. Pe care nu înceta, binecuvîntată, rugîndu-L, să ne dăruiască nouă iertare de greşeale.

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica :

Mucenicii Tăi, Doamne, în lupta lor, cununile nestricăciunii au luat de la Tine, Dumnezeul nostru ; că avînd tăria Ta pe tirani au surpat ; zdrobit-au şi ale demonilor neputincioasele îndrăzniri. Pentru rugăciunile lor, mîntuieşte Hristoase Dumnezeule sufletele noastre.

JOI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele Apostolilor, glasul al 4-lea :

Luminători ai arătat la marginile lumii pe ucenicii Tăi, Hristoase, care strălucesc cu propovăduirea Ta, luminînd sufletele noastre, și ai întunecat printr-înșii rătăcirea idolească, luminînd lumii cu învățăturile dreptei credințe. Pentru rugăciunile lor, mîntuiește sufletele noastre.

Stih : În tot pămîntul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor.

Precum a povățuit Moise pe Israel din robie prin Marea Roșie, cu dreapta Ta, Stăpîne, cufundînd pe Faraon, așa și înțelepții Tăi ucenici, cu minunile au despărțit marea necredinței cea amară, și au povățuit poporul spre Tine, Cuvinte cel fără de început, Unule, Iubitorule de oameni.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Pe Cuvîntul Tatălui, Hristos Dumnezeul nostru, din tine întrupat L-am cunoscut, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, ceea ce ești una curată, una binecuvîntată. Pentru aceasta neîncetat lăudîndu-te, pe tine te mărim.

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica :

Cu Crucea întrarmîndu-se mucenicii Tăi, au biruit vicleșugurile vrăjmașului începător de rele, Hristoase Dumnezeul nostru. Strălucit-au ca niște luminători, povățuind pe oameni, și dăruiesc tămăduiri celor ce cer cu credință. Pentru rugăciunile lor, mîntuiește sufletele noastre.

VINERI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele Crucii, glasul al 4-lea :

Podobie : Degrab ne întîmpină...

Pe Cruce Te-au pironit iudeii pe Tine Mîntuitorule, prin care ne-ai chemat pe noi dintre păgîni, Iubitorule de oameni Doamne. Întinsu-Ți-ai pe ea palmele de bună voia Ta, cu sulița ai primit a Ți se împunge coasta. Slavă mulțimii îndurărilor Tale, îndelung-Răbdătorule.

Stih : Înălțați pe Domnul Dumnezeul nostru și vă închinați așternutului picioarelor Lui, că sînt este.

Văzînd acum lumina sufletelor noastre Hristoase, Crucea Ta cea preacurată, și închinîndu-ne ei, cîntăm cu veselie: Slavă Ție Celui ce ai voit a Te înălța pe ea ; slavă Ție Celui ce ai luminat prin ea toată făptura. Pentru care cu cîntări pe Tine neîncetat Te slăvim.

Slavă... Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Dacă Te-a văzut înălțat pe Cruce Preacurata Maica Ta pe Tine, Cuvîntul lui Dumnezeu, ca o maică plîngînd a zis : Ce minune nouă și străină este aceasta, Fiul meu ? Cum Te împreunezi cu moartea, Cel ce ești viața tuturor, vrînd să înviezi pe cei morți ca un milostiv ?

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica :

Cinstită prăznuirea mucenicilor Tăi, Biserica cer a făcut-o și îngerii împreună cu oamenii dănțuiesc. Pentru rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeule, mîntuiește sufletele noastre.

VINERI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 și se cîntă idiomela zilei, de două ori. Apoi patru Martirice și de la Minei patru stihiri Martirice, glasul al 4-lea :

Cel ce Te preaslăvești întru pomenirile sfinților Tăi, Hristoase Dumnezeule, de dînșii fiind rugat, trimite nouă mare milă.

Cel ce ai primit răbdarea sfinților mucenici, primește și de la noi cîntare de laudă, Iubitorule de oameni, dăruindu-ne nouă, cu rugăciunile lor, mare milă.

Avînd, sfinților, îndrăzneală către Mîntuitorul, rugați-vă neîncetat pentru noi, păcătoșii, cerînd iertare de greșeale, și sufletelor noastre mare milă.

Jertfe însuflețite, arderi de tot gînditoare, mucenici ai Domnului, junghieri desăvîrșit ale lui Dumnezeu, oi ce cunoașteți pe Dumnezeu și sînteți cunoscute de Dumnezeu, al căror staul este necălcat de lupi, rugați-vă ca să fim păstoriți și noi împreună cu voi la apa odihnei.

Slavă..., a morților, alcătuire a lui Ioan Damaschin

Unde este străduința lumii ? Unde este nălucirea celor vremelnice ? Unde este aurul și argintul ? Unde este mulțimea slugilor și strigarea? Toate sînt țărînă, toate cenușă, toate umbră. Ci veniți să ne rugăm Împăratului celui nemuritor : Doamne, de veșnicele Tale bunătăți învrednicește pe cei ce s-au mutat de la noi, și-i odihnește întru fericirea cea neîmbătrînitoare.

Și acum..., a Născătoarei :

Proorocul David, care prin Tine este al lui Dumnezeu părinte, cu cîntare pentru Tine mai înainte a glăsuit, mărire Ție făcîndu-Ți : De față a stat Împărăteasa de-a dreapta ta. Că pe tine Maică mijlocitoare vieții te-a arătat Dumnezeu, Cel ce fără de tată din tine a binevoit a Se face om ; ca iarăși să zidească chipul Său cel stricat de patimi, și oaia cea rătăcită, din munte răpită, aflînd-o, pe umeri ridicînd-o la Tatăl a adus-o, și după voia Sa cu puterile cerești a împreunat-o ; și a mîntuit, Născătoare de Dumnezeu, lumea Hristos, Cel ce are mare și bogată milă.

SÎMBĂTĂ LA UTRENIE

După întîia Catismă, aceste Sedelne Martirice, glasul al 4-lea :

Mucenicii Tăi, Doamne, în nevoințele lor, cununile nestricăciunii au luat de la Tine, Dumnezeul nostru ; că avînd tăria Ta, pe tirani au surpat ; zdrobit-au și ale demonilor neputincioasele îndrăzniri. Pentru rugăciunile lor, mîntuiește sufletele noastre.

Stih : Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Cu sîngiuirile mucenicilor Tăi, celor din toată lumea, ca și cu o porfiră și cu vison, Biserica Ta împodobită fiind, printr-înșii strigă către Tine, Hristoase Dumnezeule : Poporului Tău trimite-i îndurările Tale ; pace cetății Tale dăruiește, și sufletelor noastre mare milă.

Stih : Sfinților celor ce sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru Dînșii.

Cu Crucea întrarmîndu-se mucenicii Tăi, au biruit vicleșugurile vrăjmașului începător de rele, Hristoase Dumnezeul nostru. Strălucit-au ca niște luminători, povățuind pe oameni, și dăruiesc tămăduiri celor ce se roagă cu credință. Pentru rugăciunile lor, mîntuiește lumea Ta.

Slavă..., a morților :

Sufletele pe care le-ai mutat din cele trecătoare la Tine, odihnește-le, Doamne, ca un milostiv și Atotputernic, Hristoase Dumnezeul nostru.

Iartă-le, Îndurate, cele făcute de dînșii; miluiește Milostive, lucrul mîinilor Tale! Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Și acum..., toarei:

Taina cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută, prin tine Născătoare de Dumnezeu, celor de pe pămînt s-a arătat: Dumnezeu întru unire neamestecată întrupîndu-Se, și Crucea de bunăvoie pentru noi primind; prin care înviind pe cel întîi zidit, a mîntuit de moarte sufletele noastre.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe patru. Stihirile Martirice, glasul al 4-lea:

Cine nu se va minuna, sfinților mucenici, văzînd lupta cea bună cu care v-ați luptat? Cum fiind cu trup ați biruit pe vrăjmașul cel fără de trup, mărturisind pe Hristos și cu Crucea întrarmîndu-vă? Pentru aceasta după vrednicie v-ați arătat demonilor alungători și barbarilor împotrivitori. Rugați-vă neîncetat să se mîntuiască sufletele noastre.

Părtași îngerilor v-ați făcut, sfinților mucenici, în fața mulțimilor pe Hristos bărbătește propovăduind; că toate cele plăcute din lume, ca și cum n-ar fi fost, le-ați părăsit; iar credința ați ținut-o ca o ancoră tare. Pentru aceasta alungînd înșelăciunea, izvorîți credincioșilor darurile tămăduirilor. Rugați-vă neîncetat pentru sufletele noastre.

Cum nu ne vom minuna de luptele voastre, sfinților mucenici, că în trup muritor fiind îmbrăcați, ați biruit pe vrăjmașii cei fără de trupuri? Pe voi nici amenințările tiranilor nu v-au înfricoșat, nici năvălirile chinurilor nu v-au spăimîntat. Cu adevărat după vrednicie v-ați slăvit de la Hristos, Cel ce dă sufletelor noastre mare milă.

Cinstită este moartea sfinților Tăi, Doamne, că prin săbii și prin foc și de frig fiind zdrobiți, și-au vărsat sîngele lor, avînd nădejdea la Tine, ca să-și ia plata ostenelii; au răbdat și au luat de la tine, Mîntuitorule, mare milă.

Slavă..., a morților:

Întru odihna Ta, Doamne, unde toți sfinții Tăi se odihnesc, odihnește pe robii Tăi, că Însuți ești iubitor de oameni.

Și acum..., a Născătoarei:

Avîndu-te, Născătoare de Dumnezeu, nădejde și ocrotitoare, nu ne temem de năvălirile vrăjmașilor, că tu acoperi sufletele noastre.

LA STIHOAVNĂ

Stihirile morților, alcătuire a lui Teofan, glasul al 4-lea:

Podobie: Dat-ai semn celor ce se tem...

Cu adevărat înfricoșătoare este taina morții, cum sufletul de trup cu anevoie se desparte, din alcătuirea și din împreuna-creștere, legătura cea prea firească, cu voința lui Dumnezeu, se taie. Pentru aceasta ne rugăm Ție: Pe cei ce s-au mutat, odihnește-i în corturile sfinților Tăi, Dătătorule de viață, Iubitorule de oameni.

Stih: Fericiți sînt cei pe care i-ai ales și i-ai primit Doamne.

Somn se arată moartea celor ce cred Ție, Celui ce ai fost pus în mormînt, care toate le stăpînești, și ai stricat biruința morții, și ai surpat puterea ei cea de mulți ani. Pentru aceasta ne rugăm Ție: pe cei ce s-au mutat odihnește-i în corturile sfinților Tăi, Dătătorule de viață, Iubitorule de oameni.

Stih : Sufletele lor întru bunătăți se vor sălășlui și semința lor va moșteni pământul.

Tu nouă Te-ai făcut dreptate și sfințire și răscumpărare sufletelor, că ne-ai adus Tatălui îndreptățiți și răscumpărați, luînd pedeapsa noastră cu care eram datori. Și acum Te rugăm : pe cei ce s-au mutat, odihnește-i în bucurie și în lumină, Făcătorule de bine, Mîntuitorul nostru.

Slavă...

Neamul omenesc a fost rechemat din stricăciune la nestricăciunea cea nepieritoare, fiind spălat cu sîngele cel vărsat din coasta Ta, Mîntuitorule, cu care ne-ai spălat de neascultarea strămoșului. Pentru aceasta Ție ne rugăm : odihnește pe cei ce s-au mutat în corturile cele veșnice, în cetele mucenicilor Tăi.

Și acum..., a Născătoarei :

Urmînd graiurilor celor ce au grăit de Dumnezeu, pe tine te cunoaștem Născătoare de Dumnezeu, cea cu totul fără prihană ; că ai născut pe Dumnezeu întrupat, mai presus de pricepere, Care ne-a răscumpărat pe noi cei robiți de păcate. Pe care și acum roagă-L, Preacurată, să lumineze cu strălucirile Sale pe robii tăi, cei ce s-au mutat de aici.

GLASUL AL CINCILEA

DUMINICA SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 și se cîntă patru stihiri de umilință ale Octoihului, trei ale Triodului și trei de la Minei.

Stihirile de umilință, glasul al 5-lea :

Doamne nu încetez păcătuind ; nu mă știu a fi vrednic de iubirea Ta de oameni ; biruiește împietrirea mea, Cel ce ești unul bun, și mă miluiește.

Doamne, și de frica Ta mă tem și a face rău nu încetez. Cine nu se teme la judecată de Judecătorul ? Sau cine, voind să se vindece, mînie pe doctor ca mine ? Îndelung-Răbdătorule, Doamne, milostivește-Te spre neputința mea și mă miluiește.

Vai ! Cum m-am asemănat eu smochinului celui neroditor, și mă înfricoșez de blestem și de tăiere ! Dar Tu, Lucrătorule ceresc, Hristoase Dumnezeule, arată roditor sufletul meu cel înțelenit ; primește-mă ca pe fiul cel desfrînat și mă miluiește.

Mulțimile greșealelor mele trece-le, Doamne, Cel ce Te-ai născut din Fecioară, și șterge toate fărădelegile mele, dîndu-mi gînd de întoarcere și Te rog miluiește-mă ca un iubitor de oameni.

LUNI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele de umilință, glasul al 5-lea :

Judecătorul șezînd și îngerii stînd înainte, trîmbița răsunînd și văpaia arzînd, ce vei face, suflete al meu, ducîndu-te la judecată ? Că atunci relele tale vor sta de față, păcatele tale cele ascunse se vor vădi. Pentru aceasta mai înainte de sfîrșit strigă către Hristos-Dumnezeu : Cunoscătorule de inimi, greșit-am, miluiește-mă.

Stih : Doamne, nu cu mînia Ta să mă mustri pe mine, nici cu urgia Ta să mă certi.

Suflete, cele de aici sînt trecătoare, iar cele de acolo sînt veșnice ; văd divanul și pe Judecător pe scaun, și mă cutremur de hotărîre. Întoarce-te dar, suflete, că judecata este fără iertare.

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Cu îngerii cele cereşti, cu oamenii cele pămînteşti, cîntăm ţie, Născătoare de Dumnezeu, cu glas de bucurie : Bucură-te uşă mai desfătată decît cerurile ! Bucură-te ceea ce singură eşti mîntuirea pămîntenilor ! Bucură-te cinstită ! Bucură-te cea plină de har, care ai născut pe Dumnezeu întrupat !

La Cîntarea a 7-a, Martirica :

Doamne, de paharul patimii Tale dorind mucenicii Tăi, au lăsat frumuseţea lumească, şi îngerilor părtaşi s-au făcut. Pentru rugăciunile lor, dă sufletelor noastre curăţire şi mare milă.

MARŢI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele de umilinţă, glasul al 5-lea :

Pe patul păcatelor celor multe zăcînd, prădat sînt de nădejdea mîntuirii mele ; că somnul trîndăviei pricinuieşte pedeapsă sufletului meu. Milostiveşte-Te însă spre mine, Hristoase Dumnezeule, ca un iubitor de oameni.

Stih : Doamne, nu cu mînia Ta să mă mustri pe mine, nici cu urgia Ta să mă certi.

Toţi să priveghem şi să întîmpinăm pe Hristos, cu mulţime de untdelemn şi cu candele luminoase ; ca să ne învrednicim a fi înăuntrul cămării ; că cel ce va rămîne afară de uşi, în zadar va striga către Dumnezeu : Miluieşte-mă !

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Taina cea minunată a Fecioarei lumii s-a arătat de mîntuire, că dintr-însa fără de sămînţă S-a născut şi S-a arătat cu trup fără stricăciune bucuria tuturor. Doamne, slavă Ţie.

La Cîntarea a 7-a, Martirica :

Minunile sfinţilor Tăi mucenici, zid nebiruit ne-ai dăruit nouă, Hristoase Dumnezeule. Pentru rugăciunile lor risipeşte gîndurile păgînilor, şi sceptrurile împărăţiei le întăreşte, ca un bun şi de oameni iubitor.

MIERCURI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele Crucii, glasul al 5-lea :

Podobie : Pe Cuvîntul cel împreună...

Pe Mîntuitorul şi Răscumpărătorul nostru, Cel ce a fost răstignit de bună voie, precum ştie şi precum a binevoit, Îl lăudăm credincioşii şi Îl slăvim ; că El a pironit pe Cruce păcatele oamenilor, izbăvind din rătăcire neamul omenesc, şi Împărăţiei ne-a învrednicit pe noi.

Stih : Înălţaţi pe Domnul Dumnezeul nostru şi vă închinaţi aşternutului picioarelui Lui, că sfînt este.

Cel ce ai răbdat Cruce de voia Ta, şi ai izbăvit pe oameni de stricăciune, Mîntuitorule, pe Tine Te lăudăm credincioşii şi ne închinăm Ţie; că ne-ai luminat cu puterea Crucii, şi toţi Te slăvim pe Tine, Iubitorule de oameni şi Îndurate, ca pe Dătătorul de viaţă şi Domnul.

Slavă... Şi acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Stînd lîngă Crucea Domnului, Născătoarea de Dumnezeu, tînguindu-se, a strigat : Vai mie, Fiul meu ! Vai mie, Lumina ochilor mei ! Cum Te-ai întins pe Cruce, Cel ce ai întins dumnezeieşte cerul ca o piele, şi scoţi din mare izvoare de apă cu porunca Ta ?

La Cîntarea a 7-a, Martirica :

Pe mucenicii Tăi, Doamne, i-ai arătat, Mîntuitorule, mari ocrotitori

lumii, prin care se alungă patimile. Pentru rugăciunile lor, mîntuiește sufletele noastre.

JOI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele Apostolilor, glasul al 5-lea :

Podobie : Pe Cuvîntul cel împreună...

Pe înțelepții Apostoli, ca pe înșiși văzătorii Cuvîntului și ca pe slujitorii lui Hristos, să-i lăudăm toți pămîntenii cu cîntări duhovnicești și laude. Că aceștia îndelung se roagă lui Hristos pentru noi, cei ce lăudăm sfîntă pomenirea lor și ne închinăm la moaștele lor.

Stih : În tot pămîntul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor.

Pe Apostolii Domnului cu un glas să-i lăudăm, ca pe cei ce s-au arătat luminători lumii ; că pe păgîni i-au vînat la dreapta credință și luminîndu-ne pe noi au propovăduit lămurit să cinstim pe Sfînta Treime, Cea unită în ființă și despărțită în fețe.

Slavă... Și acum...,a Născătoarei :

Mireasă care nu știi de nuntă și pururea Fecioară, împreună cu îngerii te lăudăm neîncetat, că prin tine ne-a făcut lucruri mari Fiul tău și Dumnezeu ; Care, fiind mai înainte de veci din Tatăl, a binevoit a încăpea în pîntecele tău, ca să slobozească din înșelăciune neamul nostru.

La Cîntarea a 7-a, Martirica :

Puterile cerești s-au minunat de isprăvile sfinților mucenici, că fiind în trup muritor, au biruit în chip nevăzut pe vrăjmașul cel fără de trup, cu puterea Crucii, luptîndu-se vitejește, și se roagă Domnului, să miluiască sufletele noastre.

VINERI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedealna Crucii, glasul al 5-lea :

Locul Căpățînii, rai s-a făcut ; că numai cît s-a înfipt lemnul Crucii, îndată a odrăslit Strugurele vieții, pe Tine, Mîntuitorule, spre a noastră veselie, slavă Ție.

Stih : Înălțați pe Domnul Dumnezeul nostru și vă închinați așternutului picioarelor Lui, că sfînt este.

Lemnul Crucii Tale, Mîntuitorul nostru, lumii s-a arătat mîntuire ; că pe el de bună voie pironindu-Te, din blestem ai izbăvit pe pămînteni; Cel ce ești bucuria tuturor, Doamne, slavă Ție.

Slavă... Și acum...,a Născătoarei :

Văzîndu-Te, Hristoase, Maica Ta, spînzurat pe Cruce de bunăvoie în mijlocul tîlharilor, sfărîmîndu-se cu jale la cele dinlăuntru ca o maică, a zis : Fiule, Cel ce ești fără de păcat, cum Te-ai pironit fără dreptate pe Cruce ca un făcător de rele, vrînd să înviezi neamul omenesc ca un prea bun ?

La Cîntarea a 7-a, Martirica :

Strălucește astăzi pomenirea mucenicilor, că are și din cer lumină ; ceata îngerilor se veselește, și neamul omenesc împreună prăznuiește. Pentru aceasta se roagă Domnului, să se miluiască sufletele noastre.

VINERI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 și se cîntă Idiomela zilei, de două ori ; apoi aceste Martirice ale glasului și de la Minei patru stihiri Martirice, glasul al 5-lea :

Toate cele pămîntești disprețuindu-le, și spre chinuri bărbătește îndrăznind, nu v-ați lipsit de fericitele nădejdi ; ci moștenitori Îm-

părăției cerurilor v-ați făcut, prealăudaților mucenici. Având dar îndrăzneală către iubitorul de oameni Dumnezeu, cereți pace lumii și sufletelor noastre mare milă.

Cu pavăza credinței îmbrăcîndu-se, și cu semnul Crucii pe sine întărindu-se, la chinuri bărbătește pe sine s-au dat, și înșelăciunea și semeția diavolului au surpat sfinții Tăi, Doamne. Pentru rugăciunile lor, ca un Dumnezeu atotputernic, trimite lumii pace și sufletelor noastre mare milă.

Rugați-vă pentru noi, sfinților mucenici, ca să ne izbăvim de fărădelegile noastre; că vouă s-a dat har, să vă rugați pentru noi.

Din dragostea cea fără de saţiu a sufletului, nelepădîndu-vă de Hristos, sfinților mucenici, care multe feluri de cazne și de pătimi răbdînd, ați surpat semețiile tiranilor, și credința neclintită și nevătămată păzind, la ceruri v-ați mutat. Pentru aceasta și îndrăzneală către Dînsul cîștigînd, cereți să ne dea nouă mare milă.

Slavă..., a morților, alcătuire a lui Ioan Damaschin

Adusu-mi-am aminte de proorocul ce zice: Eu sînt pămînt și țărînă; și iarăși m-am uitat în morminte și am văzut oase goale și am zis: oare, cine este împăratul sau ostașul, bogatul sau săracul, dreptul sau păcătosul? Ci odihnește, Doamne, cu drepții pe robii Tăi.

Și acum..., a Născătoarei:

În Marea Roșie chipul miresei celei ce nu știe de nuntă s-a scris oarecînd; acolo Moise despărțitor al apei; iar aici Gavriil slujitor al minunii. Atunci adîncul l-a trecut pedestru neudat Israel, iar acum pe Hristos L-a născut fără sămînță Fecioara. Marea după trecerea lui Israel a rămas neumblată, iar cea fără prihană după nașterea lui Emmanuel, a rămas nestricată. Cel ce ești și mai înainte ai fost, și Te-ai arătat ca un om, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi.

SIMBĂTĂ LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele mucenice, glasul al 5-lea:

Doamne, de paharul patimii Tale mucenicii Tăi dorind, au lăsat desfătarea lumească, și îngerilor părtași s-au făcut. Pentru rugăciunile lor, dăruiește pace sufletelor noastre.

Stih: Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Minunile sfinților Tăi mucenici, zid nebiruit ne-ai dat nouă Hristoase, Dumnezeule. Pentru rugăciunile lor, risipește gîndurile păgînilor, și sceptrurile împărăției le întărește, ca Cel singur bun și de oameni iubitor.

Stih: Sfinților celor ce sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dînșii.

De prigoane și de primejdii nebăgînd seamă, și netemîndu-se de semețiile tiranilor, cu îndrăzneală au propovăduit pe Hristos; și caznele chinurilor răbdîndu-le cu tărie, au surpat rătăcirea idolească, puterea diavolească mucenicii biruind cu adevărat.

Slavă..., a morților: [illegible]

Odihnește, Mîntuitorul nostru, cu drepții pe robii Tăi, și-i sălășluiește pe dînșii în curțile Tale, precum este scris; trecînd ca un bun greșealele lor cele de voie și cele fără de voie, și toate cele cu știință și cu neștiință, Iubitorule de oameni.

Și acum..., a Născătoarei :

Cel ce din Fecioară ai răsărit lumii, Hristoase Dumnezeule, și printr-însa fii luminii ne-ai arătat, miluiește-ne pe noi.

LA LAUDE

Patru stihiri mucenice, glasul al 5-lea :

Binecuvîntată este oastea Împăratului ceresc, că de au și fost pămînteni mucenicii, dar s-au sîrguit să ajungă la vrednicia îngerească ; trupurile disprețuindu-le, prin pătimi s-au învrednicit de cinstea celor fără de trup. Pentru rugăciunile lor, Doamne mîntuiește sufletele noastre.

Mucenicii Tăi, Doamne, cetelor îngerești urmînd, ca și cum ar fi fost fără de trupuri, au răbdat chinurile, avînd în minte numai singură nădejdea bucurării de bunurile cele făgăduite. Pentru rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeul nostru, dăruiește lumii Tale pace, și sufletelor noastre mare milă.

Sfinții Mucenici pe pămînt s-au luptat, gerul au răbdat, focului s-au dat, apa i-a luat ; al lor este glasul care zice : Trecut-am prin foc și prin apă, și ne-ai scos pe noi la odihnă. Pentru rugăciunile lor, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi.

Fiind în chinuri, sfinții veselindu-se strigau : Schimburi sînt nouă acestea cu Stăpînul ; în locul rănilor ce ni se fac pe trupuri, îmbrăcăminte luminată va înflori nouă la înviere ; în loc de ocară, cununi ; în loc de temnițe, raiul; în locul osîndirii cu făcătorii de rele, petrecerea cu îngerii. Pentru rugăciunile lor, Doamne, mîntuiește sufletele noastre.

Slavă..., a morților :

Tu, Doamne, Cel ce m-ai zidit și ai pus peste mine mîna Ta, mi-ai poruncit și ai zis: Iarăși vei merge în pămînt. Povățuiește-mă la calea Ta cea dreaptă, iartă-mi greșealele și Te rog mîntuiește-mă, Iubitorule de oameni.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe tine te fericim, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, că din tine a răsărit Soarele dreptății, Hristos, Cel ce are mare milă.

LA STIHOAVNĂ

Stihirile morților, alcătuire a lui Teofan, glasul al 5-lea :

Podobie : Bucură-te cămara...

Cu strălucirea feței Tale, Hristoase, așază ca un îndurat pe cei ce s-au mutat, sălășluindu-i în loc cu verdeață, la apele odihnei Tale celei curate și dumnezeiești, în doritele sînuri ale strămoșului Avraam, unde se vede lumina Ta curată, și se varsă izvoarele bunătății, unde saltă învederat veselindu-se cetele drepților, pentru bunătatea Ta ; cu care împreună așază pe robii Tăi și le dăruiește mare milă.

Stih : Fericiți sînt cei pe care i-ai ales și i-ai primit Doamne.

Îngăduie a cînta Ție cu glas bineîntocmit, slăvind a Ta putere, Îndurate, cei ce s-au mutat din aceste trecătoare la Tine, Stăpînul tuturor și Iubitorul de oameni ; dîndu-le să se lumineze cu frumusețea podoabei Tale, și să se bucure de împreunarea cea dulce și veselă, și să se desfăteze luminat, unde îngerii dănțuiesc împrejurul scaunului Tău, și cetele sfinților cu bucurie urmează. Cu care împreună dă robilor Tăi odihnă și mare milă.

Stih : Sufletele lor întru bunătăți se vor sălășlui și semința lor va moșteni pămîntul.

Unde sînt adunarea proorocilor, cetele Apostolilor și ale mucenicilor, și toți care din veac s-au îndreptățit, cu mîntuitoarea Ta patimă și cu sîngele, cu care ai răscumpărat

pe omul cel robit, acolo odihneşte pe cei ce au adormit în credinţă, ca un iubitor de oameni, iertîndu-le greşealele; că Tu singur fără de păcat ai vieţuit pe pămînt, singur sfînt şi singur liber între cei morţi. Pentru aceasta dă robilor Tăi odihnă şi mare milă.

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei:

Pe noi cei robiţi de legea păcatului, ne-ai slobozit stăpînă, zămislind în pîntece pe Dătătorul de lege şi Împăratul-Hristos, ceea ce eşti singură Maică-Fecioară; prin Care ne îndreptăţim în dar şi prin har. Pe Care acum roagă-L, să aşeze în cartea vieţii sufletele celor ce te laudă pe tine, Maica lui Dumnezeu. Ca prin mijlocirea ta mîntuindu-ne, ceea ce eşti cu totul fără prihană, să dobîndim izbăvirea cea dorită a Fiului tău, închinîndu-ne Lui, Celui ce dă lumii mare milă.

GLASUL AL ŞASELEA

DUMINICĂ SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 şi se cîntă patru stihiri de umilinţă ale Octoihului, trei ale Triodului şi trei de la Minei.

Stihiri de umilinţă, glasul al 6-lea:

N-am agonisit pocăinţă şi nici lacrimi; pentru aceasta mă rog Ţie, Mîntuitorule, să mă întorci mai înainte de sfîrşit, şi să-mi dai umilinţă, ca să mă izbăvesc de chinul cel veşnic.

La înfricoşătoarea Ta venire, Hristoase, să nu auzim: Nu vă ştiu pe voi! Că în Tine ne-am pus nădejdea, Mîntuitorule, deşi nu facem poruncile Tale, pentru lenea noastră; dar Te rugăm, milostiveşte-Te spre sufletele noastre.

Vindecă, Mîntuitorule, rănile inimii mele, care s-au făcut din multe păcate, Cel ce eşti doctorul sufletelor şi al trupurilor, şi dai celor ce se roagă Ţie pururea iertare de greşeale. Dăruieşte-mi lacrimi de pocăinţă, dîndu-mi dezlegare datoriilor, Doamne, şi mă miluieşte.

Aflîndu-mă vrăjmaşul gol de virtuţi, m-a rănit cu săgeata păcatului. Dar Tu, ca un doctor al sufletelor şi al trupurilor, vindecă rănile sufletului meu, Dumnezeule, şi mă miluieşte.

LUNI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele de umilinţă, glasul al 6-lea:

Gîndesc la ziua cea înfricoşătoare şi plîng faptele mele cele rele; cum voi răspunde Împăratului celui nemuritor? Şi cu ce îndrăzneală voi privi spre Judecătorul, eu desfrînatul? Îndurate Părinte, Fiule Unule-Născut, Duhule Sfinte, miluieşte-mă.

Stih: Doamne, nu cu mînia Ta să mă mustri pe mine, nici cu iuţimea Ta să mă certi.

În valea plîngerii, în locul pe care l-ai rînduit, cînd vei şedea, Milostive, să faci judecată dreaptă, să nu vădeşti cele ascunse ale mele, nici să mă osîndeşti înaintea îngerilor; ci Te milostiveşte spre mine, Dumnezeule, şi mă miluieşte.

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei:

Pe cea preaslăvită Maica lui Dumnezeu, şi mai sfîntă decît sfinţii îngeri, fără tăcere să o lăudăm cu inima şi cu gura mărturisind-o pe dînsa Născătoare de Dumnezeu, ca pe ceea ce cu adevărat a născut pe Dumnezeu întrupat, şi se roagă neîncetat pentru sufletele noastre.

La Cîntarea a 7-a, Martirica :

Lumină dreptilor este de-a pururea, că sfinții în Tine luminîndu-se, strălucesc pururea ca niște luminători, stingînd sfeșnicul necredincioșilor; cu ale căror rugăciuni, Mîntuitorule, luminează făclia mea, Doamne, și mă miluiește.

MARȚI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele de umilință, glasul al 6-lea :

Privegherea fecioarelor celor înțelepte dăruiește-mi, Doamne, și luminează candela sufletului meu, cu untdelemnul îndurărilor Tale; ca să-Ți cînt Ție cîntare îngerească: Aliluia.

Stih : Doamne, nu cu mînia Ta să mă mustri pe mine, nici cu iuțimea Ta să mă certi.

Miluiește-ne pe noi, Doamne, miluiește-ne că nepricepîndu-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ție ca unui Stăpîn noi, păcătoșii, miluiește-ne pe noi.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Ușa milostivirii deschide-o nouă, binecuvîntată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim în tine; ci să ne mîntuim prin tine din nevoi; că tu ești mîntuirea neamului creștinesc.

La Cîntarea a 7-a, Martirica :

Luptă mucenicească răbdînd sfinții, și de la Tine daruri de biruință luînd, au stricat născocirile celor fără de lege, și au luat cununile nestricăciunii. Pentru dînșii, Dumnezeule, dăruiește-ne nouă mare milă.

MIERCURI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele Crucii, glasul al 6-lea :

Astăzi s-a împlinit cuvîntul proorocesc, că iată ne închinăm la locul unde au stat picioarele Tale, Doamne, și din pomul mîntuirii gustînd, slobozire din patimile păcatului am dobîndit, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Stih : Înălțați pe Domnul Dumnezeul nostru și vă închinați la așternutul picioarelor Lui, că sfînt este.

Crucea Ta, Doamne, s-a sfințit, că întru dînsa se fac tămăduiri celor bolnavi de păcate; prin ea cădem înaintea Ta, miluiește-ne pe noi.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Ceea ce Te-a născut pe Tine, Hristoase, Fecioara cea pururea fecioară, văzîndu-Te pe Cruce înălțat pentru noi, și-a rănit sufletul cu sabia întristării, și a plîns tînguindu-se ca o maică. Pentru rugăciunile ei, miluiește-ne pe noi, Doamne al milei.

La Cîntarea a 7-a, Martirica :

Asupra luptei erau împotriviri vitejești, chinuri tirănești asupra mucenicilor, și stau cetele celor fără de trup, ținînd daruri pentru biruință. Spăimîntat-au înțelepții pe tirani și pe împărați, surpat-au pe Veliar cu mărturisirea lui Hristos. Cel ce i-ai întărit pe ei, Doamne, slavă Ție.

JOI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele Apostolilor, glasul al 6-lea :

Precum ai venit în mijlocul ucenicilor Tăi, Mîntuitorule, dîndu-le pace, vino și la noi și ne mîntuiește pe noi.

Stih: În tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor.

Ucenicii Tăi, Iisuse, trimiși fiind la marginile pământului, și vinind pe păgîni la dreapta credință, ca pe niște pești i-au adus la bunătatea Ta, Doamne. Și printr-înșii grăim către Tine: Iubitorule de oameni, dăruiește poporului Tău mare milă.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei:

Sfîntă Stăpînă Maica lui Hristos, Dumnezeul nostru, ca ceea ce ai născut în chip de negrăit pe Făcătorul tuturor, roagă-te totdeauna cu Sfinții Apostoli bunătății Lui, să ne izbăvească pe noi din patimi, și să ne dea iertare de păcate.

La Cîntarea a 7-a, Martirica:

Pomenirea Mucenicilor Tăi, Doamne, s-a arătat ca raiul din Eden; că întru dînsa se bucură toată făptura. De aceea dă-ne nouă, Hristoase, pentru rugăciunile lor, pace și mare milă.

VINERI LA UTRENIE,

După intîia Catismă, Sedelnele Crucii, glasul al 6-lea:

Numai cît s-a înfipt lemnul Crucii Tale, Hristoase, temeliile morții s-au clătinat, Doamne; că pe Cel pe Care cu poftă L-a înghițit iadul, L-a slobozit cu cutremur. Arătat-ai nouă mîntuirea Ta, Sfinte; și Te slăvim pe Tine, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Stih: Înălțați pe Domnul Dumnezeul nostru și vă închinați la așternutul picioarelor Lui, că sfînt este.

Doamne, la moarte Te-au osîndit iudeii pe Tine, viața tuturor; cei ce au trecut pedeștri Marea Roșie prin toiag, pe Cruce Te-au răstignit; și cei ce au supt miere din piatră, fiere Ți-au adus. Dar ai răbdat de bunăvoie, ca să ne slobozești pe noi din robia vrăjmașului, Hristoase Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Slavă... Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Născătoare de Dumnezeu Fecioară, roagă-te Fiului tău celui ce s-a pironit pe Cruce de bunăvoie, și a înviat din morți, lui Hristos, Dumnezeul nostru, să mîntuiască sufletele noastre.

La Cîntarea a 7-a, Martirica:

Pe cei ce au propovăduit în fața mulțimilor pe Hristos, și nu s-au temut de îngrozirile celor fără de lege, minunați i-a făcut Domnul; că au surpat cu răbdare vitejească cutezanțele celor fără de lege, și au luat de la Hristos dar de tămăduiri după vrednicie, rugîndu-se neîncetat să mîntuiască sufletele noastre.

VINERI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10, și se cîntă idiomela zilei, de două ori, apoi patru Martirice și patru de la Minei.

Stihiri Martirice, glasul al 6-lea:

Mucenicii Tăi, Doamne, nu s-au lepădat de Tine, nici s-au depărtat de la poruncile Tale; pentru rugăciunile lor, miluiește-ne pe noi.

Cei ce au mărturisit pentru Tine, Hristoase, multe chinuri au răbdat; pentru rugăciunile și cererile lor, Doamne, păzește-ne pe noi pe toți.

Mucenicii purtători de biruință și cetățenii cerești, luptîndu-se pe pămînt, multe chinuri au răbdat, și în cer cunună desăvîrșită au luat, ca să se roage pentru sufletele noastre.

Crucea Ta, Doamne, s-a făcut mucenicilor armă nebiruită; că vedeau moartea ce era înaintea lor, și văzînd dinainte viața ce va să

fie, se întăreau cu nădejdea ce aveau către Tine. Cu rugăciunile lor, miluiește-ne pe noi.

Slavă..., a morților :

Început și ființă mi s-a făcut mie porunca Ta cea ziditoare ; că voind să alcătuiești fire vie din firea cea nevăzută și din cea văzută, din pământ trupul mi-ai zidit, și mi-ai dat suflet cu suflarea Ta cea dumnezeiască și făcătoare de viață. Pentru aceasta, Hristoase, pe robii Tăi în latura celor vii și în corturile drepților, odihnește-i.

Și acum..., a Născătoarei :

Cine nu te va ferici pe tine, Preasfîntă Fecioară ? Sau cine nu va lăuda, Preacurată, nașterea ta ? Că cel ce a strălucit fără de ani din Tatăl, Fiul Unul-Născut, Același din tine cea curată a ieșit, în chip de negrăit întrupîndu-Se ; din fire Dumnezeu fiind și cu firea om făcîndu-Se pentru noi. Nu în două fețe fiind despărțit, ci în două firi fără amestecare fiind cunoscut. Pe Acela roagă-L, curată preafericită, să miluiască sufletele noastre.

SÎMBĂTĂ LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele mucenice, glasul al 6-lea :

Luptă mucenicească răbdînd sfinții, și daruri pentru biruință de la Tine luînd, au stricat născocirile celor fără de lege, și au luat cununile nestricăciunii. Pentru dînșii, Dumnezeule, dăruiește-ne nouă mare milă.

Stih : Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Asupra luptei erau împotriviri vitejești, chinuri tirănești asupra mucenicilor, și stau cetele celor fără de trup, ținînd daruri pentru biruință. Spăimîntat-au înțelepții pe tirani și pe împărați, surpat-au pe Veliar cu mărturisirea lui Hristos. Cel ce i-ai întărit pe ei, Doamne slavă Ție.

Stih : Sfinților celor ce sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dînșii.

Pomenirea mucenicilor Tăi, Doamne, s-a arătat astăzi ca raiul din Eden, că întru dînsa se bucură toată făptura. Dă-ne nouă, Hristoase, pentru rugăciunile lor, pace și mare milă.

Slavă..., a morților :

Cu adevărat toate sînt deșertăciune, și viața aceasta este umbră și vis, că în deșert se tulbură tot pămînteanul, precum zice Scriptura. Cînd dobîndim lumea, atunci în groapă ne sălășluim, unde împreună sînt împărații și săracii. Pentru aceasta, Hristoase Dumnezeule, pe robii Tăi aceștia mutați de la noi, odihnește-i ca un iubitor de oameni.

Și acum..., a Născătoarei :

Nădejdea lumii cea bună, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, cerem singură ocrotirea ta cea temută, milostivește-te spre poporul tău cel ce lesne se primejduiește ; roagă pe milostivul Dumnezeu, să mîntuiască sufletele noastre de toată amenințarea, ceea ce ești binecuvîntată.

LA LAUDE

Patru stihiri Martirice, glasul al 6-lea :

Doamne, întru pomenirea sfinților Tăi, toată făptura prăznuiește ; cerurile se bucură cu îngerii, și pămîntul se veselește cu oamenii. Pentru rugăciunile lor miluiește-ne pe noi.

Doamne, de n-am avea pe sfinții Tăi rugători, și bunătatea Ta milostivindu-se spre noi, cum am în-

drăzni Mîntuitorule, a Te lăuda pe Tine, pe Care Te binecuvintează neîncetat îngerii? Cunoscătorul inimilor, iartă sufletele noastre.

Pomenirea mucenicilor este bucurie celor ce se tem de Domnul; că pătimind pentru Hristos, cununi de la Dînsul au luat, și acum se roagă cu îndrăznire pentru sufletele noastre.

Pe cei aleși și pe cei sfinți, minunați i-a făcut Dumnezeul nostru. Bucurați-vă și vă veseliți toate slugile Lui, că v-a gătit vouă cununi și împărăția Sa. Rugămu-vă pe voi să nu ne uitați pe noi.

Slavă..., a morților:

Durere s-a făcut lui Adam gustarea din pom în Eden de demult, cînd și-a vărsat șarpele veninul; că printr-însul a intrat moartea care a mîncat pe om cu tot neamul lui. Dar venind Stăpînul, a surpat pe balaur și ne-a dăruit nouă învierea. Deci către Dînsul să grăim: Fie-Ți milă, Mîntuitorule, și pe cei ce i-ai luat odihnește-i, ca un iubitor de oameni.

Și acum..., a Născătoarei:

Pentru rugăciunile celei ce Te-a născut pe Tine, Hristoase, și ale mucenicilor Tăi, ale Apostolilor și ale proorocilor, ale ierarhilor, ale cuvioșilor și drepților, și ale tuturor sfinților, pe adormiții robii Tăi odihnește-i.

LA STIHOAVNA

Stihirile morților, alcătuire a lui Teofan, glasul al 6-lea:

Podobie: Toată nădejdea punîndu-și...

Cel ce ai milostivire necuprinsă spre noi, mult-Milostive, izvor nedesertat al dumnezeieștii bunătăți, sălășluiește pe cei ce s-au mutat la Tine Stăpîne, în pămîntul celor vii, în corturile cele iubite și dorite, dăruindu-le moștenirea cea pururea stătătoare; că Tu Ți-ai vărsat sîngele Tău, Hristoase, pentru toți, și cu preț de viață făcător, lumea ai răscumpărat.

Stih: Fericiți sînt cei pe care i-ai ales și i-ai primit Doamne.

Moarte făcătoare de viață ai răbdat de bunăvoie, viață ai izvorît și credincioșilor desfătare veșnică le-ai dăruit; în care rînduiește pe cei ce au adormit în nădejdea învierii, iertînd cu bunătatea Ta toate greșealele lor; ca Cel ce singur ești fără de păcat, singur bun și de oameni iubitor. Ca de toți să se laude numele Tău, Hristoase, și mîntuiți fiind, să slăvim iubirea Ta de oameni.

Stih: Sufletele lor întru bunătăți se vor sălășlui și semința lor va moșteni pămîntul.

Pe Tine, Hristoase, știindu-Te, că domnești peste cei vii, și peste cei morți, stăpînești cu putere dumnezeiască stăpînitoare, Te rugăm: Însuți pe credincioșii robii Tăi care au venit la Tine, Unule, Făcătorule de bine odihnește-i cu aleșii Tăi, Iubitorule de oameni, în locuri de odihnă, întru strălucirile sfinților. Că iubitorul milei ești, și mîntuiești ca un Dumnezeu pe cei ce i-ai zidit după chipul Tău, Unule, mult-Milostive.

Slavă... Și acum..., glasul al 6-lea, alcătuire a lui Ioan Damaschin:

Sălășluire cuviincioasă lui Dumnezeu te-ai arătat, Preasfîntă, că ai încăput pe Dumnezeu, și pe Hristos L-ai născut, ceea ce nu știi de nuntă, în două firi, într-o ființă și un ipostas. Pe Acesta roagă-L ca pe Cel ce este Unul-Născut și întîi născut, Care te-a păzit fecioară curată și după naștere, să odihnească sufletele celor ce au ador-

mit cu dreaptă credință în lumina, strălucirea cea nestricăcioasă și fericire.

GLASUL AL ȘAPTELEA

DUMINICĂ SEARA

La Doamne, strigat-am..se pun stihirile pe 10 și se cîntă patru stihiri de umilință ale Octoihului, trei ale Triodului și trei de la Minei.

Stihirile de umilință, glasul al 7-lea :

Ca fiul cel desfrînat am venit și eu, Îndurate, primește-mă pe mine cel ce cad înaintea Ta, ca pe unul din argații Tăi, Dumnezeule, și mă miluiește.

Ca cel ce a căzut între tîlhari și a fost rănit, așa am căzut și eu prin păcatele mele, și sufletul meu s-a rănit. La cine voi scăpa eu, vinovatul, decît la Tine, Milostivul, doctorul sufletelor ; revarsă peste mine, Dumnezeule, mare milă.

Să nu mă tai Mîntuitorule pe mine, păcătosul, ca pe smochinul cel neroditor ; ci dăruiește-mi iertare întru mulți ani, adăpînd sufletul meu cu lacrimile pocăinței, ca să aduc Ție rodul milosteniei.

Ca Cel ce ești Soarele dreptății, luminează inimile celor ce Te laudă pe Tine ; Doamne, slavă Ție.

LUNI LA UTRENIE

După intiia Catismă, Sedelnele de umilință, glasul al 7-lea :

Avînd, suflete al meu, doctorie pocăința, apropie-te lăcrimînd cu suspine, grăind către doctorul sufletelor și al trupurilor: Slobozește-mă, Iubitorule de oameni, din greșealele mele, numără-mă cu desfrînata și cu tîlharul și cu vameșul; dăruiește-mi, Dumnezeule, iertare fărădelegilor mele și mă mîntuiește.

Stih : Doamne, nu cu minia Ta să mă mustri pe mine, nici cu iuțimea Ta să mă certi.

Pocăința vameșului n-am rîvnit, lacrimile desfrînatei nu mi-am agonisit ; că nu mă pot pricepe pentru împietrirea mea de o îndreptare ca aceasta. Ci cu milostivirea Ta, Hristoase Dumnezeule, mîntuiește-mă ca un iubitor de oameni.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Mai cinstită decît slăviții heruvimi ești, Preasfîntă Fecioară ; că aceia neputînd răbda dumnezeiasca strălucire, acoperindu-și fețele cu aripile slujba săvîrșesc ; iar tu ai purtat pe Cuvîntul cel întrupat, văzîndu-L cu ochii tăi. Pe Care roagă-L neîncetat pentru sufletele noastre.

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica :

Sfinții Tăi, Doamne, luptîndu-se pe pămînt, pe vrăjmașul au călcat și rătăcirea idolească au stricat. Pentru aceasta și cununi au luat de la Tine, Stăpînul cel iubitor de oameni și milostivul Dumnezeu, Cel ce ne dai nouă mare milă.

MARȚI LA UTRENIE

După intiia Catismă, Sedelnele de umilință, glasul al 7-lea :

Cel ce ai primit lacrimile desfrînatei și ale lui Petru, și ai îndreptat pe vameșul, care a suspinat din adînc, milostivește-Te și spre mine, cel deznădăjduit pentru faptele mele, Mîntuitorule, și mă mîntuiește.

Stih : Doamne, nu cu minia Ta să mă mustri pe mine, nici cu iuțimea Ta să mă certi.

Cel ce ai curățit cu lacrimile tînguirea lui Petru și ai iertat greșea-

lele vameșului pentru suspinarea lui, Iubitorule de oameni, Doamne, slavă Ție.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei :

Covîrșești Puterile cele cerești, că te-ai arătat locaș dumnezeiesc, binecuvîntată Născătoare de Dumnezeu, ca ceea ce ai născut pe Hristos, Mîntuitorul sufletelor noastre.

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica :

Bucurați-vă drepților ! Să se veselească cetele cerești, că mucenicii luptîndu-se pe pămînt, au surpat înșelăciunea. Să salte Biserica, prăznuind biruința, înaintea Dătătorului de răsplată, și a unuia Făcătorului de biruință, Hristos-Dumnezeu, Cel ce dă lumii mare milă.

MIERCURI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele Crucii, glasul al 7-lea :

Biserica strigă Ție, Hristoase Dumnezeule, închinîndu-se Ție în cedru, în pin și în chiparos, dăruind împăraților noștri biruință, prin Născătoarea de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Stih : Înălțați pe Domnul Dumnezeul nostru și vă închinați la așternutul picioarelor Lui, că sfînt este.

Cel ce pentru mine ai răbdat pironire pe Cruce, primește lauda mea cea cu priveghere, Hristoase Dumnezeule, ca un iubitor de oameni.

Slavă..., Și acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Pe Hristos Dumnezeul nostru, Cel ce s-a răstignit pentru noi, și a stricat puterea morții, roagă-L neîncetat, Născătoare de Dumnezeu, să mîntuiască sufletele noastre.

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica :

Necredința tiranilor disprețuind și neluînd în seamă durerea chinurilor, nu v-ați lepădat de credința cea în Hristos, sfinților. Pentru aceasta rugați pe iubitorul de oameni Dumnezeu, să se mîntuiască sufletele noastre.

JOI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele Apostolilor, glasul al 7-lea :

Lucrători ai țarinei Tale ai arătat pe Apostolii Tăi, Cuvinte, care au tăiat idolii ; și propovăduindu-Te pe Tine, Stăpîne, între păgîni, cu dreaptă credință Te-au slăvit.

Stih : În tot pămîntul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor.

Făcînd pomenirea Apostolilor celor prealăudați, noi fiii Bisericii, să slăvim cu laude de cîntări pe Hristos ; că ei, cu propovăduirea pocăinței, au mîntuit pe cei vinovați de păcat ; ei, gonitorii înșelăciunii, luminătorii lumii și rugători pentru lumea toată.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Bucură-te cea din care trup S-a făcut Cuvîntul fără schimbare, și S-a sălășluit întru noi ; bucură-te cinstită, bucuria Apostolilor și a mucenicilor și mîntuirea credincioșilor ; bucură-te Maica lui Hristos Dumnezeu.

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica :

Sfinților, rugați-vă să ni se dea nouă iertare de greșeale, și să ne izbăvim de relele ce vor să fie, și de moartea cea amară, rugămu-ne.

VINERI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele Crucii, glasul al 7-lea :

Mai luminat decît focul și mai lucrător decît văpaia, ai arătat lemnul Crucii Tale, arzînd păca-

tele bolnavilor, și luminînd inimile celor ce laudă răstignirea Ta cea de bunăvoie, Hristoase Dumnezeule, slavă Ție.

Stih: Înălțați pe Domnul Dumnezeul nostru și vă închinați la așternutul picioarelor Lui, că sfînt este.

Cel ce stăpînești Puterile cele fără de trup, și cunoști lenevirea sufletului meu, mîntuiește-mă cu Crucea Ta, Hristoase Dumnezeule, ca un iubitor de oameni.

Slavă... Și acum..., a Crucii, a Născătoarei:

Lui Hristos Dumnezeu, Celui ce s-a răstignit pentru noi, și a stricat stăpînia morții, roagă-te neîncetat, Născătoare de Dumnezeu, să mîntuiască sufletele noastre.

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica:

Mucenicii Tăi, Doamne, au biruit pe vrăjmașul, și au rușinat rătăcirea idolească, întrarmîndu-se cu puterea Crucii. Pentru aceasta și împreună cu îngerii lăudîndu-Te, strigă cîntare de biruință, slăvindu-Te pe Tine, Hristoase. Pentru rugăciunile lor mîntuiește-ne pe noi.

VINERI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 și se cîntă idiomela zilei de două ori, patru Mărtirice și patru de la Minei.

Stihiri Mărtirice, glasul al 7-lea:

Slavă Ție, Hristoase Dumnezeule; lauda Apostolilor și bucuria mucenicilor, a cărora propovăduire este Treimea cea de o ființă.

Sfinților mucenici, care bine v-ați nevoit, și v-ați încununat, rugați-vă Domnului, să se miluiască sufletele noastre.

Disprețuind toate cele de pe pămînt, sfinților mucenici, și în fața mulțimilor propovăduind pe Hristos bărbătește ați luat de la El răsplătirile pentru chinuri. Ci ca cei ce aveți îndrăzneală, rugați-L ca pe Dumnezeu cel atotputernic, să mîntuiască sufletele noastre, ale celor ce alergăm către voi, rugămu-vă.

Prealăudaților mucenici, turmă duhovnicească, arderi de tot gînditoare, jertfă bineprimită, bineplăcută lui Hristos, pe voi nu pămîntul v-a ascuns, ci Cerul v-a primit; părtași îngerilor v-ați făcut. Cu care împreună rugați-vă Mîntuitorului și Dumnezeului nostru, rugămu-vă, să împace lumea și să mîntuiască sufletele noastre.

Slavă..., a morților, alcătuire a lui Ioan Damaschin:

Odihnește, Mîntuitorul nostru Dătătorule de viață, pe frații noștri, pe care i-ai mutat din cele trecătoare, care grăiesc: Slavă Ție.

Și acum..., a Născătoarei:

Maică te-ai cunoscut mai presus de fire, Născătoare de Dumnezeu, și ai rămas fecioară mai presus de cuvînt și de gînd; și minunea nașterii tale nu poate limba a o tălmăci; că neînțeleasă fiindu-ți zămislirea, curată, necuprins este chipul nașterii; că unde voiește Dumnezeu, se biruiește rînduiala firii. Pentru aceasta pe tine toți Maică a lui Dumnezeu știindu-te, îndelung ne rugăm ție: roagă-te, să se mîntuiască sufletele noastre.

SÎMBĂTĂ LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele mucenice, glasul al 7-lea:

Bucurați-vă drepților! Să se veselească cele cerești! Că mucenicii luptîndu-se pe pămînt, au surpat înșelăciunea. Să salte Biserica prăznuind biruința, înaintea Dătătorului de răsplată și a unuia Făcătorului de biruință, Hristos-

Dumnezeu, Cel ce dă lumii mare milă.

Stih: Minunat este Dumnezeu intru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Necredința tiranilor disprețuind și nebăgînd în seamă durerea chinurilor, nu v-ați lepădat de credința cea în Hristos sfinților. Pentru aceasta rugați pe iubitorul de oameni Dumnezeu, să se mîntuiască sufletele noastre.

Stih: Sfinților celor ce sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dînșii.

Sfinților, rugați-vă să ni se dea nouă iertare de greșealele noastre, și să ne izbăvim de relele ce vor să fie, și de moartea cea amară, rugămu-vă.

Slavă..., a morților:

În latura celor vii, Doamne, și în locașurile drepților Tăi, odihnește pe robii Tăi a căror pomenire săvîrșim, Iubitorule de oameni; și orice au greșit fiind în viață, iartă-le, ca un Dumnezeu milostiv și lesne iertător, Cel ce dai lumii mare milă.

Și acum..., a Născătoarei:

Ca ceea ce ești vistieria învierii noastre, scoate din groapa și din adîncul greșelilor pe cei ce nădăjduiesc spre tine, prealăudată; că tu ai mîntuit pe cei vinovați de păcat, născînd mîntuirea noastră; ceea ce mai înainte de naștere ai fost fecioară, în naștere fecioară și după naștere iarăși ai rămas fecioară.

LA LAUDE

Patru stihiri Martirice, glasul al 7-lea:

Pomenirea sfinților Tăi mucenici prăznuind, pe Tine, Hristoase, Te lăudăm cîntînd: Doamne, slavă Ție.

În mijlocul mulțimilor celor fără de lege bucurîndu-se mucenicii, au grăit către Hristos: Doamne, slavă Ție.

Luminători s-au arătat lumii prealăudații mucenici, grăind către Hristos: Doamne, slavă Ție.

Una gîndind și spre un lucru privind mucenicii răbdători de chinuri, o cale a vieții au aflat: moartea cea pentru Hristos; rîvnind unul altuia sfîrșitul. O, ce minune! Întrecîndu-se a răpi chinurile ca pe niște avuții, unul către altul grăia: De nu vom și muri acum, tot avem să murim și să slujim cele ce sînt nașterii datoare. Să facem întîmplarea cea rea mare cinste. Să socotim al nostru ceea ce este de obște, cumpărînd viața cu moartea. Pentru rugăciunile lor, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi.

Slavă..., a morților:

Sufletele pe care le-ai luat, Mîntuitorule al lumii, odihnește-le în corturile drepților și ale aleșilor Tăi, Doamne.

Și acum..., a Născătoarei:

Bucură-te, strigăm ție împreună cu îngerul, a lui Dumnezeu mireasă, numindu-te cămară și ușă, scaun de foc, munte netăiat și rug nears!

LA STIHOAVNĂ

Stihirile morților, alcătuire a lui Teofan, glasul al 7-lea:

Omorît Te-ai văzut pe Cruce, Cel ce singur ești nemuritor, și ai fost pus în mormînt ca un mort, izbăvind pe oameni din pierzare, din stricăciune și de moarte. Ci ca Cel ce ești noianul milostivirii cel nedesertat, și izvorul bunătății, sufletele robilor Tăi, celor ce s-au mutat de la noi, odihnește-le.

Stih : Fericiți sînt cei pe care i-ai ales și i-ai primit, Doamne.

Cu podoaba Ta cea netrecătoare, cu dulceața frumuseții Tale, și cu razele lumii Tale celei dumnezeiești, învrednicește să se lumineze, Bunule, cei ce s-au mutat la Tine, în revărsarea de lumină cea fără de materie, a arătării Tale celei luminoase ; ca să dănțuiască împreună cu îngerii împrejurul Tău, Stăpîne și Împărate al slavei și Doamne.

Stih : Sufletele lor întru bunătăți se vor sălășlui și semința lor va moșteni pămîntul.

Ca Cel ce ai cuvenita mărime de daruri necheltuită, și ești ca o vistierie neîmputinată a bogatei bunătăți, sălășluiește ca un Dumnezeu pe cei ce s-au mutat la Tine, în partea aleșilor Tăi, în locul de odihnă, în casa slavei Tale, în desfătarea raiului, în cămara fecioarelor, ca un milostiv.

Slavă... Și acum..., a Născătoarei :

Tu ai născut plinirea legii, pe Izbăvitorul Care S-a făcut trup ; că nu s-a făcut îndreptare prin lege celor mai dinainte ; iar răstignindu-se Hristos pentru noi, i-a îndreptat. Deci ceea ce ai îndrăznire ca o maică, roagă pe Fiul tău cel milostiv, să odihnească sufletele celor ce s-au mutat cu dreaptă credință, ceea ce ești întru tot lăudată.

GLASUL AL OPTULEA

DUMINICĂ SEARA

La Doamne, strigat-am...se pun stihirile pe 10 și se cîntă patru stihiri de umilință ale Octoihului, trei ale Triodului și trei de la Minei.

Stihiri de umilință, glasul al 8-lea :

Pe Tine, Împăratul și Stăpînul, îngerii Te laudă neîncetat ; iar eu cad înaintea Ta grăind ca vameșul: Dumnezeule, milostivește-Te spre mine și mă mîntuiește.

Nemuritor fiind, suflete al meu, nu te acoperi cu valurile lumești ; trezește-te grăind către Făcătorul tău de bine : Dumnezeule, milostivește-Te spre mine și mă mîntuiește.

Dă-mi lacrimi, Dumnezeule, ca oarecînd femeii celei păcătoase și mă învrednicește a uda picioarele Tale, care m-au izbăvit din calea rătăcirii; și să-Ți aduc Ție mir cu bună mireasmă: viață curată prin pocăință agonisită ; ca să aud și eu doritul Tău glas : Credința ta te-a mîntuit, mergi în pace !

Cînd îmi aduc aminte de mulțimea relelor ce am făcut, și cuget la cercetarea cea înfricoșătoare, cuprins fiind de cutremur, alerg la Tine, Iubitorul de oameni Dumnezeu. Pentru aceasta mă rog Ție, nu mă trece cu vederea, Cel ce singur ești fără de păcat ; ci dăruiește umilință smeritului meu suflet, mai înainte de sfîrșit, și mă mîntuiește.

LUNI LA UTRENIE

După intîia Catismă, Sedelnele de umilință, glasul al 8-lea :

Cu ochi milostivi vezi smerenia mea, Doamne, că încetul cu încetul viața mea se cheltuiește și din fapte întru mine nu este mîntuire ; pentru aceasta Te rog : vezi smerenia mea cu ochi milostivi, Doamne, și mă mîntuiește !

Stih : Doamne, nu cu mînia Ta să mă mustri pe mine, nici cu iuțimea Ta să mă certi.

Ca și cum ar fi Judecătorul de față, îngrijește-te, suflete, și gîndește la ceasul zilei celei înfricoșătoare ; că judecata este fără milă celor ce n-au făcut milă. Pentru aceasta milostivește-Te spre mine, Mîntuitorule, că Tu singur ești iubitor de oameni.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei :

Ceea ce eşti uşă înţelegătoare a vieţii noastre, Preacurată Născătoare de Dumnezeu, izbăveşte din primejdii pe cei ce aleargă la Tine cu credinţă ; ca să slăvim preasfîntă naşterea ta, spre mîntuirea sufletelor noastre.

La Cîntarea a 7-a, Martirica :

Luminători înţelegători v-aţi arătat, sfinţilor mucenici, că aţi stricat negura înşelăciunii prin credinţă. Candelele voastre cele sufleteşti le-aţi luminat, şi cu slavă aţi intrat în cămara de nuntă cea cerească, împreună cu Mirele. Şi acum rugaţi-vă să mîntuiască sufletele noastre, rugămu-vă.

MARŢI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele de umilinţă, glasul al 8-lea :

Ca desfrînata cad înaintea Ta, ca să iau iertare, şi în loc de mir lacrimi din inimă aduc Ţie, Hristoase Dumnezeule, ca să Te milostiveşti spre mine, ca şi spre aceea, Mîntuitorule, şi să-mi dai iertare păcatelor, că strig Ţie ca şi aceea : izbăveşte-mă de tina faptelor mele !

Stih : Doamne, nu cu mînia Ta să mă mustri pe mine, nici cu iuţimea Ta să mă certi.

La ziua cea înfricoşătoare gîndind, suflete al meu, priveghează aprinzîndu-ţi candela ta, cu untdelemn luminînd-o ; că nu ştii cînd va veni la tine glasul ce va să zică : Iată, Mirele ! Vezi dar, suflete al meu, să nu dormitezi şi să rămîi afară bătînd ca cele cinci fecioare ; ci, priveghind, aşteaptă, ca să întîmpini pe Hristos cu untdelemn îmbelşugat, şi-ţi va da ţie cămara cea dumnezeiască a slavei Sale.

Slavă... Şi acum..., a Născătoarei :

Pe sprijinul cel neclintit al credinţei, şi darul cel cinstit al sufletelor noastre, pe Născătoarea de Dumnezeu, cu cîntări să o mărim credincioşii, z i c î n d : Bucură-te ceea ce ai încăput în pîntecele tău Piatra vieţii ! Bucură-te nădejdea marginilor lumii şi celor necăjiţi ajutorare ! Bucură-te mireasă care nu ştii de mire !

La Cîntarea a 7-a, Martirica :

Cu lumină cerească se luminează astăzi cortul acesta, că în el se bucură oştile îngereşti, cu care împreună se veselesc şi cetele dreptilor întru pomenirea mucenicilor. Pentru rugăciunile lor trimite Hristoase, lumii Tale, pace şi mare milă.

MIERCURI LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele Crucii, glasul al 8-lea :

Văzînd tîlharul pe Începătorul vieţii pe Cruce spînzurînd, a zis : De n-ar fi fost Dumnezeu Cel ce S-a întrupat, Care împreună cu noi a fost răstignit, nu şi-ar fi ascuns soarele razele sale, nici s-ar fi clătinat pămîntul, cutremurîndu-se ; ci Cel ce toate le rabzi, pomeneşte-mă, Doamne, întru împărăţia Ta.

Stih : Înălţaţi pe Domnul Dumnezeul nostru şi vă închinaţi la aşternutul picioarelor Lui, că sfînt este.

In mijlocul a doi tîlhari, cumpănă dreptăţii s-a aflat Crucea Ta ; unul adică pogorîndu-se în iad pentru greutatea hulei, iar altul uşurîndu-se de greşeale spre cunoştinţa vorbirii de Dumnezeu, Hristoase Dumnezeule, slavă Ţie.

Slavă..., Şi acum..., a Crucii, a Născătoarei :

Pe Mielul şi Păstorul şi Mîntuitorul lumii, pe Cruce văzîndu-L ceea

ce L-a născut, a zis lăcrimînd: Lumea se bucură luînd izbăvire, iar cele dinlăuntrul meu ard văzînd răstignirea Ta, pe care o rabzi pentru toți, Fiule și Dumnezeul meu.

La Cîntarea a 7-a, Martirica:

În calea cea strîmtă și întristată, călători neabătuți v-ați făcut, sfinților mucenici, că ați răbdat furtuna cea mare a ispitelor și petrecerea slujtorilor celor fără de trup ați luat; piatră a răbdării și temelii ale dreptei credințe v-ați arătat; rugați-vă lui Hristos-Dumnezeu pentru sufletele noastre.

JOI LA UTRENIE

După intîia Catismă, Sedelnele Apostolilor, glasul al 8-lea:

Bine ești cuvîntat, Hristoase Dumnezeul nostru, Cel ce preaînțelepți pe pescari ai arătat, trimițîndu-le lor Duhul Sfînt, și printr-înșii lumea ai vînat, Iubitorule de oameni, slavă Ție.

Stih: În tot pămîntul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor.

Podobie: Pe înțelepciunea și Cuvîntul...

Pe luminătorii și călăuzitorii lumii, pe cei ce au fost început al mîntuirii noastre, pe dumnezeieștii ucenici ai Domnului să-i lăudăm, că ne-au strălucit lumină, nouă celor ce eram în întuneric, și tuturor au arătat pe Soarele slavei; pentru aceasta și rătăcirea idolească au pierdut-o, propovăduind Treimea într-o Dumnezeire. Deci să ne rugăm către dînșii: Apostoli ai lui Hristos-Dumnezeu, iertare de greșeale cereți, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfîntă pomenirea voastră.

Slavă... Și acum...,a Născătoarei:

Bucură-te ceea ce prin îngeri ai primit bucuria lumii! Bucură-te ceea ce ai născut pe Făcătorul tău și Domnul! Bucură-te ceea ce te-ai învrednicit a fi Maică lui Hristos-Dumnezeu!

La Cîntarea a 7-a, Martirica:

Vitejește săvîrșind călătoria, împotriva chinuitorilor ați stat, mucenicilor, că omorîndu-vă trupurile pe pămînt, ați primit viață cerească, sfinților.

VINERI LA UTRENIE

După intîia Catismă, Sedelnele Crucii, glasul al 8-lea:

În mijlocul Edenului lemnul a înflorit moarte, iar în mijlocul pămîntului lemnul a odrăslit viață; că mîncînd din cel dintîi, ne-am făcut din nestricăcioși stricăcioși; iar dobîndind pe cel de al doilea, am luat nestricăciune. Că prin Cruce ai mîntuit, ca un Dumnezeu, neamul omenesc.

Stih: Înălțați pe Domnul Dumnezeul nostru și vă închinați la așternutul picioarelor Lui, că sfînt este.

În rai prin pom m-a golit dintîi vrăjmașul, pentru gustare aducîndu-mi moarte; iar lemnul Crucii s-a înfipt în pămînt, aducînd îmbrăcămintea vieții oamenilor, și lumea s-a umplut de toată bucuria. Pe aceasta văzînd-o înălțată, să strigăm lui Dumnezeu prin credință cu un glas, popoare: plină este de slavă casa Ta!

Slavă... Și acum...,a Crucii, a Născătoarei:

Pe Cel ce S-a întrupat din curat sîngele tău, și S-a născut din tine, curată, mai presus de înțelegere, văzîndu-L spînzurînd pe lemn în mijlocul făcătorilor de rele, te-a durut la inimă, și ca o maică plîngînd ai strigat: Vai mie, Fiul meu, ce este această dumnezeiască și nespusă rînduială a Ta, prin care a înviat făptura Ta? Laud milostivirea Ta!

La Cîntarea a 7-a, Mărtirica :

Omorînd prin înfrînare chipurile și mișcările patimilor, cele ca focul arzătoare, mucenicii lui Hristos au luat har a goni bolile celor bolnavi, și a face minuni și în viață și după moarte. Cu adevărat minune neînțeleasă, că oase goale izvorăsc tămăduiri! Slavă unuia Dumnezeu și Făcătorului.

VINERI SEARA

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 10 și se cîntă idiomela zilei de două ori. Apoi aceste Mărtirice ale glasului și patru de la Minei.

Stihirile Mărtirice, glasul al 8-lea :

Mucenici ai Domnului, tot locul sfințiți și toată boala tămăduiți ; ci și acum rugați-vă să se izbăvească din cursele vrăjmașului sufletele noastre, rugămu-vă.

Mucenicii Domnului, rugați pe Dumnezeul nostru și vă rugăm cereți sufletelor noastre mulțime de îndurări și curățire de multe greșeale.

Mucenicii Tăi, Doamne, ultînd cele din viață și neluînd seama la chinuri pentru viața ce va să fie, aceleia moștenitori s-au arătat ; pentru aceasta și cu îngerii împreună se bucură. Pentru rugăciunile lor, dăruiește poporului Tău mare milă.

De este vreo virtute, de este vreo laudă, se cuvine sfinților ; că săbiilor și-au plecat grumajii pentru Tine, Cel ce ai plecat cerurile și Te-ai pogorît. Vărsatu-și-au sîngele pentru Tine, Cel ce Te-ai deșertat pe Tine însuți, și chip de rob ai luat ; smeritu-s-au pînă la moarte, urmînd sărăciei Tale. Cu ale căror rugăciuni, după mulțimea îndurărilor Tale, Dumnezeule, miluiește-ne pe noi.

Slavă..., a morților, glasul al 8-lea :

Plîng și mă tînguiesc cînd gîndesc la moarte, și văd în morminte frumusețea noastră cea zidită după chipul lui Dumnezeu zăcînd: grozavă, fără mărire și fără chip. O, minune! Ce taină este aceasta, ce s-a făcut cu noi ? Cum ne-am dat stricăciunii? Cum ne-am înjugat cu moartea ? Cu adevărat, precum este scris după porunca lui Dumnezeu, Care dă adormiților odihnă.

Și acum..., a Născătoarei :

Împăratul cerurilor, pentru iubirea de oameni, pe pămînt s-a arătat și cu oamenii a petrecut. Că din Fecioară curată trup luînd, și dintr-însa ieșind cu luarea, un Fiu este îndoit în fire, dar nu în fețe. De aceea pe Acesta Dumnezeu și om desăvîrșit cu adevărat propovăduindu-L, mărturisim Dumnezeu al nostru pe Hristos, pe Care roagă-L Maică, ceea ce nu știi de mire, să se miluiască sufletele noastre.

SÎMBĂTĂ LA UTRENIE

După întîia Catismă, Sedelnele mucenice, glasul al 8-lea :

Podobie : Porunca cea cu taină...

Luminători înțelegători v-ați arătat, sfinților mucenici, că negura înșelăciunii ați împrăștiat-o prin credință, și făcliile voastre cele sufletești le-ați aprins, și cu mirele în slavă ați intrat în cămara cerească; și acum rugați-vă să se mîntuiască sufletele noastre, rugămu-vă.

Stih : Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Podobie : Pe înțelepciunea și Cuvîntul...

Luminători ai lumii pururea-luminoși, prin credință de mucenici v-ați arătat, pumîndu-vă toată nădejdea în Domnul, și cu untdelem-

nul cel înțelegător al Duhului v-ați luminat, sfinților, candelele voastre cele sufletești. Pentru aceasta v-ați arătat Bisericii pahare duhovnicești, vărsînd sîngele ca niște izvoare de ape. Prealăudaților mucenici, rugați-vă lui Hristos Dumnezeu, să dăruiască iertare de greșeale, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfîntă pomenirea voastră.

Stih : Sfinților celor ce sînt pe pămîntul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dînșii.

Omorînd prin înfrînare chipurile și mișcările patimilor, cele ca focul arzătoare, mucenicii lui Hristos au luat har a goni bolile celor bolnavi, și a face minuni în viață și după moarte. Cu adevărat minune neînțeleasă, că oase goale izvorăsc tămăduiri ! Slavă lui Dumnezeu, Cel unul înțelept și ziditor.

Slavă..., a morților :

Cel ce prin adîncul înțelepciunii, cu iubirea de oameni toate le chivernisești, și ceea ce este de folos tuturor le dăruiești ; Unule, Ziditorule fă odihnă, Doamne, sufletelor adormiților robilor Tăi, că spre Tine nădejdea și-au pus, spre Făcătorul și Ziditorul și Dumnezeul nostru.

Și acum..., a Născătoarei :

Pe tine zid și liman te avem, și rugătoare bine-primită către Dumnezeu ; pe Care L-ai născut, Născătoare de Dumnezeu nenuntită, ceea ce ești credincioșilor mîntuire.

LA LAUDE

Se pun stihirile pe patru. Stihirile Martirice, glasul al 8-lea, însăși podobia :

Ce vă vom numi pe voi, sfinților? Heruvimi, că întru voi S-a odihnit Hristos ? Serafimi, că neîncetat L-ați slăvit pe El ? Îngeri, că de trup v-ați lepădat ? Puteri, că lucrați cu minunile ? Multe sînt numirile voastre, dar mai multe-s darurile. Rugați-vă, să se mîntuiască sufletele noastre.

Mult v-ați luptat, sfinților, răbdînd bărbățește chinuri de la cei fără de lege, pe Hristos mărturisind înaintea împăraților, și iarăși mutîndu-vă din viață, puteri săvîrșiți în lume, tămăduind pe cei bolnavi de patimile lor, sfinților. Rugați-vă să se mîntuiască sufletele noastre.

Mucenicii lui Hristos cei nebiruiți, biruind înșelăciunea cu puterea Crucii, ați luat harul vieții veșnice. De amenințările tiranilor nu v-ați temut, cu chinurile fiind răniți v-ați veselit ; și acum sîngiuirile voastre s-au făcut vindecări sufletelor noastre. Rugați-vă să se mîntuiască sufletele noastre.

În platoșa credinței bine-îmbrăcîndu-vă, și cu chipul Crucii întrarmîndu-vă, ostași puternici v-ați arătat ; tiranilor bărbățește v-ați împotrivit și înșelăciunea diavolului ați surpat ; și făcîndu-vă biruitori, de cununi v-ați învrednicit. Rugați-vă pentru noi, ca să ne mîntuim.

Slavă..., a morților :

Moartea Ta, Doamne, s-a făcut pricină nemuririi, că de n-ai fi fost pus în mormînt, raiul nu s-ar fi deschis. Pentru aceasta, odihnește pe cei ce s-au mutat de la noi, ca un milostiv.

Și acum..., a Născătoarei :

Acoperămîntul tău, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, este doctorie duhovnicească, că la el alergînd, ne izbăvim de bolile cele sufletești.

LA STIHOAVNĂ

Stihirile morților, alcătuire a lui Teofan, glasul al 8-lea :

Podobie : O, preaslăvită minune...

Împărătește mi-ai scris slobozire cu vopsele roșii, degetele Tale sîngerîndu-Ți Stăpîne, și roșindu-le cu sîngele Tău. Și acum cu credință Te

rugăm: cu cei întîi-născuți ai Tăi numără-i împreună, și bucuria dreptților Tăi a dobîndi învrednicește-i, pe cei ce s-au mutat la Tine, Cel milostiv.

Stih: Fericiți sînt cei pe care i-ai ales și i-ai primit, Doamne.

Sfințitor ai fost ca un om, junghiat ai fost ca un miel, jertfă Te-ai adus Tatălui, răscumpărînd pe om din stricăciune. Deci ca un iubitor de oameni, rînduiește pe cei ce s-au mutat în latura celor vii, unde se varsă rîurile desfătării, unde țîșnesc izvoarele veșniciei.

Stih: Sufletele lor întru bunătăți se vor sălăși și semința lor va moșteni pămîntul.

Cu adîncul înțelepciunii Tale celei negrăite, hotar pui vieții și vezi dinainte cele ce au să fie, și la altă viață muți pe robii Tăi. Deci pe cei pe care i-ai luat, rînduiește-i la apele odihnei, în strălucirea sfinților, Doamne, unde este glasul bucuriei și al laudei.

Slavă..., a morților:

Cuvînt nevăzut fiind, de o ființă și de un scaun cu Tatăl și cu Duhul, Te-ai arătat cu trupul pentru mine omul. Deci ca un milostiv și iubitor de oameni, luminează cu frumusețile cuviinței și ale podoabei Tale, pe cei ce s-au mutat din viață, Cel ce ești începător al vieții.

Și acum..., a Născătoarei:

Ca ceea ce ai zămislit pe Cuvîntul cel fără de început al lui Dumnezeu-Tatăl, cu îndrăznirea ta cea de Maică, îndelung roagă-L să rînduiască pe robii tăi, unde este dănțuirea nîncetată, a celor ce se veselesc și te laudă pe tine, unde sînt strălucirile cele veșnice, și dulcele glas al celor ce prăznuiesc, de Dumnezeu Născătoare.

SFÎRȘITUL SEDELNELOR OCTOIHULUI DUPĂ CELE OPT GLASURI

JOI LA CANONUL CEL MARE

VIAȚA SFINTEI MAICII NOASTRE MARIA EGIPTEANCA,

Scrisă de Sfîntul Sofronie, patriarhul Ierusalimului

«Bun lucru este a ascunde taina împăratului și slăvit lucru a propovădui faptele lui Dumnezeu». Așa a spus îngerul către Tobie după minunata recăpătare a vederii — căci îi orbiseră ochii — și după acele primejdii prin care a trecut și din care a fost izbăvit pentru evlavia ce avea. A nu păzi taina împăratului este primejdios și vătămător, iar a tăcea faptele minunate ale lui Dumnezeu, aduce primejdie sufletului.

Pentru aceea și eu, cuprins de frica de a tăcea faptele lui Dumnezeu și temîndumă de primejdia ce stătea afirnată deasupra slugii care a îngropat în pămînt talantul luat de la stăpîn, fără să scoată vreun folos din el, nu voi tăcea de loc povestirea sfîntă care a ajuns pînă la mine.

Nimeni să nu pună la îndoială cele auzite de mine, alcătuitorul acestei scrieri, și nici să creadă că povestesc ceva care depășește adevărul, sau să se mire de măreția celor întîmplate. Departe de mine gîndul să mint sau să falsific povestirea, în care Dumnezeu este pomenit. Nu mi se pare că este lucru binecuvîntat să se cuget lucruri mici și nevrednice cu privire la măreția Cuvîntului în Dumnezeu întrupat și să se pună la îndoială cuvintele celor care vorbesc despre măreția Lui. Dar dacă se află unii care la citirea cărții de față sînt oarecum izbiți de minunăția povestirii și nu voiesc cu ușurință să creadă, și cu aceia Dumnezeu să fie milostiv, căci ei, uitîndu-se la slăbiciunea firii omenești, socotesc cu neputință de primit cele spuse în chip minunat despre oameni. Încep deci această povestire. Cele istorisite s-au petrecut în vremea noastră și ni le-a povestit un sfințit bărbat, învățat din copilărie să spună și să facă cele dumnezeiești. Dar să nu atragă spre necredință pe cititori nici gîndul că este cu neputință să se întîmple o minune ca aceasta în vremea noastră. Harul Tatălui, după cum a învățat Solomon, trece din neam în neam în sufletele cuvioase și face prieteni ai lui Dumnezeu și profeți.

Este însă timpul să încep acea sfîntă povestire.

•

În una din mînăstirile din Palestina era un bărbat împodobit în viață și în cuvînt, crescut din pruncie în moravurile și faptele cele călugărești. Numele acestui bărbat era Zosima. Să nu socotească cineva, după nume, că vorbesc despre acel Zosima, osîndit odinioară ca eretic din pricina învățăturii sale. Altul este acesta și altul celălalt, iar deosebirea între cei doi este mare, cu toate că amîndoi au avut același nume.

Acest Zosima era drept credincios și dintru început a trăit ca monah în una din mînăstirile zidite în vechime în Palestina. Rîvnă avea pentru orice fel de nevoință pustnicească și a ajuns destoinic în orice fel de înfrînare. Nu numai că a păzit toată rînduiala predată de cei care s-au nevoit spre o astfel de luptă, dar și el însuși a izvodit încă alte multe nevoințe, prin care căuta să supună trupul duhului. Iar ținta nu și-a greșit-o. Și într-adevăr bătrînul a ajuns atît de vestit în cele duhovnicești, încît adeseori mulți din monahii din mînăstirile învecinate, ba chiar și din cele îndepărtate, veneau la el ca să fie povățuiți în ce privește înfrînarea. Cu toate că bătrînul avea o astfel de viețuire, totuși niciodată n-a trecut cu vederea studiul cuvintelor dumnezeiești, nici cînd se culca, nici cînd se scula, nici cînd ținea în mîini lucrul său, din care-și agonisea hrana. Iar dacă vrei să afli despre hrana gustată de el, îți voi spune că un singur lucru avea el care nu se poate ține ascuns și nici nu se putea termina, anume cîntarea neîntreruptă a psalmilor și studiul neîncetat al cuvintelor sfinte.

Se spune că bătrînul a fost de multe ori învrednicit cu vedenii dumnezeiești, fiind iluminat de Dumnezeu. Căci, după cum a spus Domnul, cei care-și curățesc trupul și sînt pururea vegheători prin privirea trează a sufletului lor văd vedeniile dumnezeiești ale iluminării și primesc de aici arvuna binelui ce nu se ia de la ei.

Zosima zicea că din pîntecele maicii sale, ca să spun așa, a fost dat în această mînăstire ; iar aici și-a îndeplinit pustnicească sa cale pînă la al cincizeci și treilea an al vieții. După aceasta însă, după spusele sale, a fost tulburat de gîndul că ar fi întru toate desăvîrșit și că n-a avut nevoie să învețe ceva de la altul. Și după mărturisirea sa gîndea întru sine astfel :

«Se află, oare, vreun monah pe pămînt, care poate să mă învețe un chip nou de pustnicie, pe care să nu-l cunosc și nu l-am făcut, sau să fie în stare să mă ajute cu ceva ? Se găsește, oare, vreun bărbat, din cei care trăiesc înțelepțește în pustie, care să mă întreacă în ce privește fapta și contemplația ?».

Pe cînd spunea bătrînul acestea, i s-a arătat cineva și i-a spus :

«Zosima, bine te-ai nevoit, atît cît era cu putință unui om, și bine ai dus la capăt pustnicescul drum. De altfel nu este nimeni între oameni, care să fie desăvîrșit. Dar lupta ce-ți stă în față este mai mare decît cea dusă pînă acum, deși n-o cunoști. Ca să știi însă că sînt încă și multe alte căi spre mîntuire, ieși, întocmai ca și Avraam acel vrednic de respect între patriarhi, din pămîntul neamului tău și din casa părintelui tău și du-te la mînăstirea ce se află lîngă rîul Iordanului».

*

Îndată bătrînul, ascultînd de poruncă, a ieșit din mînăstirea în care monahicește din pruncie viețuise. Și ajungînd la Iordanul cel între rîuri sfînt, a fost condus de cel ce i-a poruncit în acea mînăstire, în care Dumnezeu a hotărît să fie. Bătînd cu mîna în poarta mînăstirii i-a ieșit întru întîmpinare mai întîi monahul însărcinat cu paza porții. Portarul l-a dus la stareț. Iar el, cînd l-a văzut cu haina și chipul cuviosiei și că-i face metania obișnuită monahilor, după ce i-a dat binecuvîntarea, l-a întrebat :

«De unde vii, frate ? Pentru care pricină ai venit la noi, niște sărmani călugări ?».

«Să spun de unde am venit, a răspuns Zosima, nu mi-i de folos ; dar pentru folosință am venit, Părinte ! Am auzit despre voi slăvite și vrednice de laudă lucruri, cu putință să aproie sufletul de Hristos, Dumnezeul nostru».

«Dumnezeu, frate, a zis către el starețul, singurul care vindecă neputința omenească, El însuși și pe tine și pe noi ne va învăța dumnezeiștile Sale voi și ne va îndruma să facem cele ce se cuvine. Omul nu poate fi de folos omului, decît numai să ia aminte fiecare totdeauna de sine și să lucreze cu minte trează ceea ce trebuie, dobîndind ajutor în cele ce facem pe Dumnezeu. Dar dacă, după cum ai spus, dragostea lui Dumnezeu te-a mînat să ne vezi pe noi, smeriți călugări, atunci rămîi cu noi, dacă pentru aceasta ai venit. Iar Păstorul cel Bun, Care și-a dat sufletul pentru mîntuirea noastră și cheamă oile Lui pe nume ne va hrăni pe noi toți prin harul Domnului».

Acestea a spus starețul către Zosima ; iar el a făcut iarăși metanie și a cerut binecuvîntare ; și după ce a răspuns : «Amin», a rămas în acea mînăstire.

*

Zosima a văzut pe călugări strălucind în fapte și în contemplație slujind Domnului. Cîntarea era necontenită, privegherea tot timpul nopții, iar în mîini aveau neîntrerupt lucrul și în gură psalmi. Cuvînt deșert nu era printre ei. Grija de lucrurile lumești nu se afla la aceia. Veniturile ce se socotesc și se adună în fiecare an, și grijile cu privire la viață, griji care au în vedere un cîștig bănesc, nici cu numele nu erau cunoscute de ei. Ci un singur lu-

cru și cel dintîi era cel rîvnit de toți, anume ca fiecare din ei să fie mort cu trupul, după cum au și murit o dată și nu mai trăiesc pentru lume și pentru toate cele din lume. Hrană neterminată aveau cuvintele de Dumnezeu insuflate. Hrăneau însă și trupul, dar numai cu cele de trebuință, cu pîine și apă, pe cît era fiecare înflăcărat de dumnezeiasca dragoste.

Văzindu-le pe acestea Zosima, după cum însuși a spus se întărea foarte mult sufletește, păsind înainte spre desăvîrșirea ce-i stătea în față și găsind împreună-lucrători care să lucreze în chip bun paradisul dumnezeiesc.

*

După ce-au trecut multe zile, s-a apropiat timpul în care s-a predat creștinilor să se săvîrșească Sfîntul și Marele Post. Atunci monahii se curățeau mai dinainte pentru dumnezeiasca patimă și pentru închinarea învierii lui Hristos. Porțile mînăstirii nu erau deschise niciodată, ci încuiate totdeauna pentru a face monahilor netulburată nevoința pustnicească. Nici nu era voie să se deschidă porțile, afară numai dacă vreun monah ieșea pentru vreo mare trebuință. Locul era pustiu, iar celor mai mulți dintre monahii din vecini nu numai greu de străbătut, dar și necunoscut.

În mînăstire se păstra din vechime o rînduială. Socotesc că din pricina acestei rînduieli Dumnezeu a adus pe Zosima la acea mînăstire. Care este rînduiala și cum se păzea, voi spune aici.

În Duminica ce s-a obișnuit să se numească întîia din săptămînile Postului Mare, se săvîrșea sfînta liturghie ca de obicei și fiecare se împărtășea cu preacuratele și de viață făcătoarele Taine și mîncau puțin, după cum era obiceiul. După aceasta se strîngeau toți în biserică și făcîndu-se îndelungată rugăciune și multe metanii, călugării se îmbrățișau cu sărutare unii pe alții, sărutau și pe stareț, făcîndu-i metanie, și se rugau să le dea binecuvîntarea, care să le fie de ajutor și de sfătuire în nevoințele ce le stăteau înainte.

După ce se săvîrșeau acestea, se deschideau porțile mînăstirii și ieșeau toți din mînăstire cîntînd cu dulce voce: «Domnul este luminarea mea și Mîntuitorul meu de cine mă voi teme? Domnul este scutitorul vieții mele, de cine mă voi înfricoșa?» și celelalte stihuri ale psalmului. Ei lăsau de multe ori un paznic sau doi paznici la mînăstire; nu ca să păzească averea ce se află înăuntru — căci călugării nu aveau ceva care ar fi putut fi luat de hoți — dar ca să nu lase biserica fără slujbă dumnezeiască.

Fiecare își lua de ale mîncării, după cum putea și după cum voia. Unul lua cu sine pîine pe măsura trebuinței trupului; altul, smochine; altul, finice; altul, legume uscate muiate în apă; altul, nimic, ci numai trupul lui și rasa, cu care era îmbrăcat; se hrănea, de cîte ori firea îl silea, cu ierburile ce cresc în pustie. Și era păzită această rînduială și lege cu sfințenie de fiecare din ei de a nu ști unul de altul, cum se înfrînează și petrece celălalt. Îndată ce treceau Iordanul se despărțeau unii de alții. Pustiul era mare și nici unul nu se întîlnea cu altul. Dar și dacă unul din ei vedea din depărtare venind pe altul spre el, se abătea din drum și se ducea în altă parte. Trăia pentru el și pentru Dumnezeu, cîntînd neîntrerupt psalmi și gustînd din hrana pe care o avea la îndemînă.

Petrecînd astfel toate zilele postului se întorceau la mînăstire în duminica dinaintea sărbătorii de viață făcătoarei Învieri a Mîntuitorului, duminică, pe care Biserica a primit-o să se prăznuiască cu stîlpări. Atunci se întorcea fiecare avînd rod al ostenelilor sale conștiința sa, care cunoștea cum a lucrat și semințele căror osteneli a adunat. Și nimeni nu întreba de loc pe celălalt cum sau în ce chip a purtat lupta ce i-a stat în față.

Aceasta era rînduiala mînăstirii și ea se îndeplinea în chip desăvîrșit. Fiecare dintre ei cînd era în pustie lupta cu sine însuși sub îndrumarea lui Dumnezeu, fără să caute să placă oamenilor și nici să arate că se înfrînează. Căci cele ce se fac de dragul oamenilor și cele ce se săvîrșesc pentru a plăcea oamenilor nu se poate spune că aduc vreun folos celui ce le săvîrșește, ci dimpotrivă mare pagubă.

*

Atunci Zosima, potrivit obișnuitei orînduieli a mînăstirii, a trecut Iordanul, ducînd cu sine puține ale mîncării pentru nevoia trupului și rasa, cu care era îmbrăcat. Canonul său de rugăciune și-l îndeplinea străbătînd pustia; iar cînd trebuința trupului o cerea, gusta ceva.

Noaptea dormea întinzîndu-se puțin la pămînt; se bucura de puțintel somn, acolo unde îl apuca seara. Dis-de-dimineață iarăși începea din nou să meargă, avînd totdeauna locuri aspre pentru mers. Și avea dorința — după cum spunea — să pătrundă în adîncul pustiei, cu nădejdea să găsească vreun părinte locuind în ea, în stare să-l ducă spre ceea ce dorea. Și își continua drumul cu sîrguință, ca și cum ar fi zorit spre o locuință cunoscută și faimoa-

să. A mers așa cale de douăzeci de zile. Cînd a venit vremea amiezii s-a oprit puțin din mers și privind către răsărit și-a făcut obișnuita rugăciune. Căci obișnuia la hotărîte ceasuri ale zilei să-și întrerupă anevoiosul mers și să se odihnească puțin stînd în picioare, ca să cînte psalmi și să facă metanii. Așa își făcea el rugăciunea.

*

Dar pe cînd cînta psalmi și privea la cer, cu o neîntreruptă privire, vede din colina din dreapta locului în care sta și se ruga, pe la ceasul douăsprezece, ivindu-se o umbră ca un trup de om. Mai întîi s-a speriat și tremura din tot trupul, bănuind că vede o nălucire diavolească. După ce a făcut semnul crucii și a dat la o parte frica — căci rugăciunea i se terminase — și-a întors privirile și vede în adevăr pe cineva mergînd spre miazăzi. Vedenia era cu trupul gol, neagră la trup, înnegrită ca din pricina arșiței soarelui ; părul capului îi era alb ca lîna, dar și acesta puțin, încît nu trecea mai jos de grumazul trupului. Cînd a văzut asta Zosima, s-a făcut de bucurie ca o floare ; și vesel de minunăția priveliștii, a început să alerge spre locul spre care se zorea și vedenia. Cu nespusă bucurie se bucura, căci în toată scurgerea acelor zile n-a putut să vadă chip omenesc, de animal sau de zburătoare, chip sau umbră pămîntească, sau umbra vreunei viețuitoare. Căuta deci să cunoască cine este vedenia și din ce loc, pentru că nădăjduia că va vedea mari lucruri.

Vedenia însă cînd a înțeles că Zosima vine de departe spre ea, a început să fugă și să alerge spre adîncul pustiei. Zosima, ca și cum și-ar fi uitat de bătrînețe, ba încă neținînd seamă nici de oboseala drumului, se îndrepta zorindu-se să ajungă pe cel ce fugea. Unul urmărea, celălalt era urmărit. Mersul lui Zosima însă era mai iute și încetul cu încetul a ajuns mai aproape de cel ce alerga. Cînd s-a apropiat încît putea să i se audă și vocea, a început Zosima să strige și să dea drumul cu lacrimi la astfel de strigăte :

«Pentru ce fugi de mine, un bătrîn și un păcătos ? Așteaptă-mă, robule al lui Dumnezeu, orice ai fi, pentru numele lui Dumnezeu, pentru care locuiești în această pustie ! Așteaptă-mă pe mine, neputinciosul și nevrednicul, pentru nădejdea pe care o ai în schimbul ostenelii tale. Stai și roagă-te și binecuvintează pe bătrîn, pentru Dumnezeu, Căruia nu I-a fost scîrbă de nimeni niciodată !».

Pe cînd Zosima înlăcrimat spunea aceste cuvinte, alergau amîndoi spre un loc care avea înfățișarea unui pîriu uscat. Îmi dau cu părerea însă că acolo n-a fost niciodată pîriu — căci cum s-ar găsi un pîriu în acel loc ? — ci că locul a dobîndit de la natură o astfel de înfățișare.

*

După ce-au ajuns amîndoi la locul mai sus pomenit, făptura omenească ce fugea înaintea lui s-a coborît în vale și s-a urcat pe malul celălalt. Dar Zosima, obosit și nemaiputînd să fugă, a stat pe celălalt mal al locului cu înfățișarea de pîriu. Și a adăugat lacrimi la lacrimi și plînsete la plînsete, încît tînguirile lui putea să ajungă pînă departe. Atunci arătarea trupească de pe celălalt mal a dat drumul unor astfel de cuvinte :

«Părinte Zosima, pentru Domnul, iartă-mă, dar nu pot să mă întorc și să mă arăt în fața ta astfel. Sînt femeie și, după cum vezi, goală, iar rușinea trupului meu o am neacoperită. Dar dacă voiești cu tot dinadinsul să dăruiești binecuvîntare unei femei păcătoase, aruncă-mi rasa cu care ești îmbrăcat, ca să-mi ascund cu ea neputința femeiască și să mă întorc spre tine și să primesc binecuvîntările tale».

Atunci cutremur și rătăcire a minții a cuprins pe Zosima — după cum spunea — cînd a auzit că-l cheamă pe nume. Căci bărbatul, fiind pătrunzător la minte și preaînțelept în cele dumnezeiești, cunoștea că dacă acea făptură n-ar fi fost luminată de harul profetic, negreșit că nu l-ar fi chemat pe nume pe el, pe care niciodată nu l-a văzut și despre care niciodată n-a auzit.

Cu grabă deci a îndeplinit ce i s-a poruncit ; și dezbrăcînd haina veche și ruptă ce-o avea, i-a aruncat-o stînd întors cu spatele. Iar ea a luat-o și și-a acoperit unele părți ale trupului, care trebuia să fie acoperite mai mult decît altele.

După aceasta se întoarse spre Zosima și-i zise :

«Ce ți-a venit în minte, Părinte Zosima, de a vedea pe o femeie păcătoasă ? Ce vrei să afli de la mine sau să vezi la mine, de nu ai pregetat să te obosești atît de mult ?».

Zosima, înclinîndu-și genunchii la pămînt, cerea să fie binecuvîntat după obicei, iar ei îi făcea metanie. Și amîndoi se mișcau spre pămînt, fiecare cerînd să fie binecuvîntat de celălalt. Nimic altceva nu se putea auzi de la amîndoi decît «Binecuvintează !».

După multă trecere de vreme, a spus femeia către Zosima :

«Părinte Zosima, ție ți se cuvine să binecuvintezi și să te rogi pentru mine, căci tu ești cinstit cu vrednicia preoției; tu de mulți ani stai în fața sfîntului altar și de

multe ori ai săvîrșit dumnezeieștile Taine».

Cuvintele acestea l-au aruncat pe Zosima în mai mare frică și neliniște. Bătrînul tremura, era plin de sudoare și suspina, iar glasul i se tăia. Și grăi cu răsuflare greoaie și întreruptă :

«Este lămurit, duhovnicească Maică, din felul de viață chiar, că te-ai apropiat de Dumnezeu și că în cea mai mare parte ai murit pentru lume. Dar mult mai lămurit este harul dat ție, pentru că m-ai chemat pe nume și m-ai numit preot, pe mine pe care niciodată nu m-ai văzut. Dar pentru că harul nu se cunoaște din vrednicile pe care le are cineva, ci este obișnuit să fie cunoscut din darurile sufletești, pentru aceea, pentru Domnul binecuvintează-mă și roagă-te pentru mine, care am nevoie de ajutorul tău».

Supunîndu-se deci stăruinței bătrînului, femeia a zis :

«Binecuvîntat să fie Dumnezeu, Care se îngrijește de mîntuirea oamenilor și a sufletelor !».

Și după ce a zis Zosima : «Amin», s-au sculat amîndoi din genunchi, iar femeia a zis bătrînului :

«Pentru care pricină, omule, ai veni la mine păcătoasa ? Pentru care pricină ai venit să vezi o femeie lipsită de orice virtute ? Afară numai dacă harul Sfîntului Duh nu te-a călăuzit să îndeplinești cu timpul vreo slujbă de trebuință trupului meu. Spune-mi cum viețuiesc creștinii astăzi ? Cum cîrmuiesc împărații ? Cum este păstrată Biserica ?».

«În puține cuvinte, maică, a spus Zosima către ea, prin rugăciunile tale cuvioase, Hristos a dăruit tuturor pacea statornică. Dar primește rugăciunea nevrednică a bătrînului și roagă-te pentru toată lumea și pentru mine păcătosul, pentru ca să nu-mi fie fără rod întinderea pustiului acestuia».

«Ție ți se cuvine, Părinte Zosima, i-a răspuns ea, să te rogi pentru mine și pentru toți, căci după cum ai spus ai vrednicia preoțească și spre aceasta ai fost rînduit. Dar pentru că datori sîntem să facem ascultare, voi îndeplini cu dragă inimă porunca».

După ce a spus acestea, s-a întors către răsărit și ridicîndu-și ochii în sus și înălțîndu-și mîinile, a început să se roage în șoaptă. Glasul ei nu se auzea lămurit, așa că Zosima n-a putut să înțeleagă nimic din rugăciunea ei. El stătea, după cum spunea, cu privirile aplecate la pămînt, tremurînd, fără să rostească ceva. Zosima s-a jurat luînd pe Dumnezeu martor de cele spuse, că ridicîndu-și puțin ochii de la pămînt, a văzut-o în timpul rugăciunii ei înălțată ca un cot de la pămînt, încît se ruga stînd în văzduh. Cînd a văzut aceasta l-a cuprins mai mare frică și puternică neliniște ; nu îndrăznea să rostească ceva, ci spunea numai în el însuși : «Doamne miluiește !». În timp ce bătrînul sta la pămînt, un gînd de sminteală i-a trecut prin minte. «Oare nu cumva este un duh rău și se face că se roagă ?».

După ce femeia și-a terminat rugăciunea s-a întors, a ridicat pe călugăr și a zis :

«Pentru ce, părinte, te tulbură gîndurile și te sminteștî cu privire la mine, că sînt duh și că mă prefac că mă rog ? Fii deplin încredințat, omule, că femeie păcătoasă sînt și am fost de altfel întărită cu Sfîntul Botez. Nu sînt duh, ci pămînt și țărînă și, într-un cuvînt, trup care n-a gîndit nimic duhovnicesc».

Spunînd acestea și-a pecetluit cu semnul crucii fruntea, ochii, buzele și pieptul, zicînd astfel :

«Dumnezeu, Părinte Zosima, să ne izbăvească de cel rău și de lanțurile lui, căci mare este puterea diavolului împotriva noastră».

Cînd bătrînul a auzit și a văzut acestea, s-a aruncat la pămînt și a cuprins cu mîinile picioarele ei, spunînd cu lacrimi :

«Te jur, în numele lui Hristos, Dumnezeul nostru, Care S-a născut din Fecioara, pentru Care goliciunea aceasta o porți, pentru Care ți-ai istovit trupul acesta, să nu ascunzi nimic robului tu, cine ești, de unde, de cînd și în ce chip ai locuit în pustia aceasta. Nimic să nu ascunzi din faptele tale, ci pe toate să le povestești, ca să faci cunoscute mărețiile lui Dumnezeu. Căci după cum este scris, ce folos are înțelepciunea ascunsă și comoara îngropată ? Spune-mi toate, pentru Domnul. Nu mi le vei spune pentru laudă sau pentru fală, ci ca să mă încunoștiințezi pe mine, păcătosul și nevrednicul. Cred în Dumnezeu pentru Care trăiești și ai viețuit, că pentru aceasta am fost călăuzit în pustiul acesta, ca Domnul să facă cunoscute faptele tale. Nu este în puterea noastră a ne împotrivi judecăților lui Dumnezeu. Căci dacă n-ar fi fost bineplăcut lui Hristos Dumnezeul nostru ca să fii cunoscută de mine, și să se știe cum te nevoiești, n-ar fi îngăduit să fii văzută de cineva și nici pe mine nu m-ar fi întărit să merg atîta cale, pe mine care niciodată n-am voit și nici n-am putut să ies din chilia mea».

După ce Părintele Zosima a spus acestea și mai multe altele, femeia l-a sculat de la pămînt și i-a spus :

«Mă rușinez, părintele meu, să-ți spun rușinea faptelor mele. Iartă-mă, pentru

Domnul. Dar de vreme ce ai văzut trupul meu gol atunci să-ți dezgolesc și faptele mele, ca să cunoști de cîtă rușine și nerușinare este plin sufletul meu. Nu din pricină de a nu mă lăuda, după cum socoteai, n-am voit să-ți povestesc faptele mele — căci cu ce am a mă lăuda eu, care am fost vas ales al diavolului? Știu însă că dacă voi începe să-mi povestesc viața, vei fugi de mine, cum fuge cineva de șarpe și nu vei suferi să auzi cu urechile faptele nebune săvîrșite de mine. Ți le spun, fără să las ceva deoparte. Dar mai întîi, te jur, să nu încetezi de a te ruga pentru mine, ca să găsesc milă în ziua judecății».

*

Și în timp ce bătrînul lăcrima fără încetare, femeia a început povestirea vieții ei, grăind așa :

«Eu, frate, sînt de loc din Egipt. Pe cînd eram de doisprezece ani și trăiau părinții mei, am lepădat dragostea față de ei și m-am dus în Alexandria. Mi-i rușine să mă gîndesc cum de la început mi-am stricat fecioria și cît de neînfrînată și nesățioasă îmi era patima împreunării. Dar este mai cinstit ca să ți-o spun acum. Aceasta ți-o voi istorisi pe scurt ca să cunoști firea mea pătimașă și dorul meu după plăceri. Timp de mai bine de șaptesprezece ani, iartă-mă, i-am petrecut în dragoste publică, supusă fiind destrăbălării. Și pe adevăr mă jur, nu pentru plată, căci n-am luat nimic de la cei care de multe ori voiau să-mi plătească. Acest chip — de a-mi satisface dorința în dar — l-am născocit pentru a face să atrag luarea aminte a cîtori mai mulți asupra mea. Iarăși să nu crezi cumva că nu luam bani pentru că eram bogată. Nu, căci trăiam ca o cerșetoare și adeseori torceam cîlți. Aveam însă o poftă nesățioasă și o dorință neînfrîntă de a mă tăvăli în noroi. Aceasta socoteam că este scopul vieții, de a batjocori neîncetat trupul.

Ducînd deci o astfel de viață, văd într-o vară popor mult de bărbați din Libia și din Egipt alergînd spre mare. Am întrebat pe unul care se afla atunci întîmplător lîngă mine : «Unde se zoresc oare bărbații aceștia care aleargă ?».

Acela mi-a răspuns : «Se duc cu toții la Ierusalim de sărbătoarea Înălțării cinstitei Cruci, care se prăznuiește peste puține zile».

«Oare, nu mă vor lua și pe mine, i-am spus aceluia, dacă voi vrea să-i urmez ?». «Dacă ai bani de drum și de hrană, nu te împiedică nimeni». «În adevăr, frate, i-am spus, n-am bani nici de drum și nici de hrană. Dar mă duc și eu și mă urc în una din corăbiile pe care le-au tocmit și mă vor hrăni, chiar dacă nu vor. Trup am și-l voi da în locul banilor de drum».

«Pentru aceasta am voit să plec — să-ți cer iertare părintele meu — pentru ca să am mai mulți îndrăgostiți la cheremul patimii mele. Ți-am spus, Părinte Zosima, să nu mă silești să-ți spun nerușinarea mea. Mă cutremur. Știe Domnul că te pîngăresc și pe tine și văzduhul cu vorbele mele».

Zosima, udînd pămîntul cu lacrimi, i-a răspuns :

«Spune, pentru Domnul, maica mea ! Spune ! Să nu întrerupi firul unei asemenea povestiri folositoare».

Iar ea reluînd povestirea a adăugat acestea :

«Așadar acel tînăr a plecat rîzînd cînd a auzit nerușinarea cuvintelor mele. Eu însă aruncînd furca, pe care o purtam — căci se întîmpla s-o port din cînd în cînd — am alergat la mare, acolo unde vedeam că se zoresc oamenii. Și văzînd pe cîțiva tineri, cam zece la număr sau chiar mai mulți, ce stăteau pe țărm (bănuiesc că așteptau pe alți tovarăși de călătorie, căci cei care veniseră înainte se urcaseră în corăbii) cu trupurile și mișcările pline de viață și de putere și părîndu-mi-se îndestulători pentru scopul ce urmăream, am sărit cu nerușinare ,după cum îmi era obiceiul, în mijlocul lor. «Luați-mă și pe mine, le-am spus, unde plecați și nu vă voi fi nefolositoare». După ce am spus și alte cuvinte mai nerușinate, i-am pornit pe toți pe rîs. Dar cînd au văzut stăruința mea în nerușinare, m-au luat și m-au dus în corabia pe care o aveau tocmită — căci între timp au venit și aceia din pricina cărora stăteau pe țărm. Din această clipă am început călătoria pe mare.

Iar cele ce-au urmat după aceasta, cum ți le voi povesti, omule ? Ce fel de limbă le va rosti sau ce auz va primi faptele săvîrșite în corabie în timpul călătoriei ? Cum îți voi povesti faptele pe care i-am silit să le facă nenorociții împotriva voinței lor ? Nu există chip de destrăbălare, din cele ce se pot spune și din cele ce nu se pot spune, pentru care să nu fi fost învățătoare acelor nefericiți. Eu, părintele meu, mă minunez cum de n-a înghițit marea destrăbălările mele. Cum de nu și-a deschis pămîntul gura și nu m-a cufundat de vie în iad, pe mine care am prins în lanțuri atîtea suflete. Bănuiesc însă că Dumnezeu căuta pocăința mea, căci nu vrea moartea păcătosului ; El este îndelung-Răbdător și așteaptă întoarcerea.

Cu astfel de sîrguință am ajuns în Ierusalim. Iar în zilele petrecute în oraș, îna-

inte de sărbătoare, am făcut fapte la fel cu celelalte, dar mai virtos, și mai rele, căci n-am fost îndestulată cu tinerii, pe care i-am avut pe mare și mi-au slujit pe cale, ci m-am folosit și de mulți alții, locuitori din Ierusalim și străini, strigîndu-i pentru același scop.

Cînd a sosit sfînta sărbătoare a Înălțării Crucii, eu umblam ca și mai înainte de colo-colo, ca să pescuiesc sufletele tinerilor. Foarte de dimineață însă am văzut pe toți că aleargă la biserică. Am plecat și eu alergînd împreună cu cei care se grăbeau și am ajuns o dată cu ei în pridvorul bisericii. Cînd a venit timpul dumnezeiești Înălțări, mă împingeam în mulțime silindu-mă să intru împreună cu poporul. Și m-am apropiat eu ticăloasa cu multă trudă și năduf de ușa prin care se putea intra în biserica, unde se arăta lemnul de viață făcător. Cînd însă am păsit pragul ușii, toți ceilalți au intrat neîmpiedicați ; pe mine însă m-a oprit o putere dumnezeiască, neîngăduindu-mi să intru. Iarăși m-am împins ; dar am fost respinsă și m-am văzut din nou stînd singură în pridvor. Socotind că din pricina slăbiciunii femeiești s-a întîmplat aceasta, m-am amestecat iarăși cu alții și mă sileam pe cît puteam, făcîndu-mi loc cu coatele și mă împingeam. Dar m-am ostenit în zadar. Cînd nemernicul meu picior a călcat din nou pe prag, biserica a primit pe ceilalți fără să împiedice pe cineva, numai pe mine nefericita nu mă primea, ci o putere mare m-a împiedicat, întocmai ca o mulțime orînduită de ostași, căreia i s-a poruncit să-mi închidă intrarea. Și am rămas iarăși în pridvor.

După ce am făcut și am pătimit aceasta de trei și de patru ori, am obosit și nu mai aveam putere nici să mă împing nici să mă îndes, căci trupul meu ostenise foarte tare din pricina înghesuielii. M-am întors deci, am plecat și am stat în colțul curții bisericii. Abia atunci mi-a venit în minte pricina care m-a împiedicat să văd lemnul de viață făcător. Cuvînt mîntuitor a atins ochii inimii mele, arătîndu-mi că noroiul faptelor mele a fost acela care mi-a închis intrarea.

Am început să plîng, să mă tîngui și să-mi bat pieptul scoțînd suspine din adîncul inimii mele. Pe cînd plîngeam, văd deasupra locului în care stăteam că se afla icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și am zis uitîndu-mă către ea cu stăruință :

«Fecioară stăpînă, care ai născut după trup pe Dumnezeu Cuvîntul. Știu, știu că nu este cuviincios și binecuvîntat ca eu, atît de necurată, atît de spurcată, să văd icoana ta, a pururea Fecioarei, a celei curate, care ai trupul și sufletul curat și neîntinat. Este drept să fiu urîtă eu, pierduta, de tine, care ești curățenia și să te dezgusți de mine. Dar de vreme ce după cum am auzit, Dumnezeu pe care L-ai născut, pentru aceasta S-a făcut om ca să cheme pe păcătoși la pocăință, ajută-mi mie singura care n-am pe cineva într-ajutor. Poruncește să mi se îngăduie să intru în biserică. Să nu mă lipsești să văd lemnul pe care s-a răstignit Dumnezeul cel născut din tine, Care și-a dat propriul Său sînge preț de răscumpărare pentru mine. Poruncește stăpînă să-mi fie deschisă și mie ușa dumnezeiești închinări a Crucii. Dumnezeului născut din tine te dau chezășuitoare, că niciodată nu voi mai pîngări acest trup prin vreo împreunare rușinoasă, iar după ce voi vedea lemnul Crucii Fiului tău mă voi lepăda numaidecît de lume și de toate cele din lume și îndată plec acolo unde tu ca o chezășuitoare a mîntuirii mele mă vei povățui și mă vei îndruma».

După ce am spus acestea, am căpătat prin ardoarea credinței un fel de încredințare, și avînd deplină nădejde în milostenia Născătoarei de Dumnezeu, m-am mișcat din locul unde am stat și mi-am făcut rugăciunea. Am venit iarăși și m-am amestecat cu cei care intrau. Nu mai era nimeni care să mă dea îndărăt, nimeni care să mă împiedice să mă apropii de ușa, prin care am intrat în biserică. Frică m-a cuprins și mirare ; eram cu totul zdruncinată și tremuram. Cînd am ajuns la ușa sigilată pînă atunci pentru mine, toată puterea care la început m-a împiedicat acum îmi înlesnea dinainte intrarea. Astfel am intrat fără osteneală ; astfel am ajuns înăuntrul celor sfinte. Am fost învrednicită cu vederea făcătoarei de viață Cruci am văzut Tainele lui Dumnezeu și eram gata să primesc pocăința. După ce eu, nenorocita, m-am aruncat la pămînt și m-am închinat acelui loc sfînt, am alergat ieșind, zorindu-mă spre chezășuitoarea mea.

Cînd am ajuns în acel loc în care a fost subscris zapisul făgăduinței, mi-am plecat genunchii înaintea pururea Fecioarei și Născătoarei de Dumnezeu și am spus aceste cuvinte :

«Tu stăpînă preabună, ți-ai arătat față de mine iubirea ta de oameni. Nu te-ai dezgustat de rugăciunile unei nevrednice. Am văzut slava pe care nu este drept s-o vedem noi cei pierduți. Slavă lui Dumnezeu care primește prin tine pocăința păcătoșilor ! Dar ce voi gîndi mai mult sau ce voi rosti eu, păcătoasa ? Este timpul, stăpînă, să fie îndeplinită făgăduința, pe care

am făcut-o. Îndrumează-mă acum unde poruncești. Fii acum învățătoarea mințuirii mele, povățuindu-mă pe calea care duce la pocăință».

Și zicînd acestea am auzit din depărtare strigînd : «Dacă vei trece Iordanul, bună odihnă vei găsi ». Ascultînd această voce, și fiind încredințată că aceasta pentru mine s-a întîmplat, am strigat cu lacrimi și am zis Născătoarei de Dumnezeu : «Stăpînă, stăpînă, nu mă părăsi !».

După ce am strigat acestea, am ieșit din curtea bisericii.

•

Cînd am ieșit, un om m-a văzut și mi-a dat trei monede, zicîndu-mi : «Primește-le pe acestea, maică !». Le-am luat, am cumpărat cu ele trei pîini și le-am socotit drept pîini ale binecuvîntării. Și am întrebat pe negustorul care mi-a vîndut pîinile : «Care este, omule, calea care duce la Iordan ?». Aflînd poarta orașului care duce spre părțile acelea, am ieșit alergînd și mergeam lăcrimînd. Din întrebare în întrebare am ajuns. După ce am mers toată ziua — căci era pe la ceasurile nouă dimineața, după cît bănuiesc, cînd am văzut Crucea — am ajuns pe la apusul soarelui la biserica Sfîntului Ioan Botezătorul care se află alături de Iordan. Închinîndu-mă mai întîi în biserică, m-am coborît îndată la Iordan și mi-am spălat fața și mîinile cu apa aceea sfîntă. După aceea m-am împărtășit în biserica Înaintemergătorului cu preacuratele și de viață făcătoarele Taine. Am mîncat jumătate dintr-o pîine, am băut apă din Iordan și m-am culcat noaptea pe pămînt. A doua zi de dimineață am trecut pe malul celălalt cu o mică barcă pe care am găsit-o acolo. Și iarăși m-am rugat de îndrumătoarea mea să mă călăuzească acolo unde îi este cu bună plăcere.

Așa am ajuns în acest pustiu. De atunci pînă astăzi m-am depărtat fugind. Sălășluiesc în această pustie, așteptînd pe Dumnezeul meu, Care mîntuiește de deznădejde și de vifor pe cei care se întorc la El.

«Cîți ani sînt, maica mea, i-a spus Zosima, de cînd sălășluiești în acest pustiu ?».

«După cît bănuiesc, a răspuns femeia, sînt patruzeci și șapte de ani de cînd am ieșit din orașul sfînt».

«Și ce ai găsit sau ce ai avut ca hrană, maica mea ?».

«Am trecut Iordanul ducînd cu mine două pîini și jumătate. Acestea, încetul cu încetul, uscîndu-se s-au împietrit și în cîtăva vreme mîncîndu-le le-am terminat».

«Și astfel ai petrecut cu ușurință scurgerea atîtor ani, fără să te tulbure marea schimbare ce s-a săvîrșit cu tine ?».

«M-ai întrebat acum, Părinte Zosima, i-a răspuns femeia, un lucru de care mă cutremur să și vorbesc. Căci dacă îmi voi aminti atît de multe primejdii pe care le-am suferit și de gîndurile care cumplit m-au tulburat, mă tem ca nu cumva să fiu iarăși cuprinsă de ele».

«Să nu lași nimic, maica mea, a grăit Zosima, din ceea ce ai să-mi vestești. Căci le-am întrebat de acestea pentru ca să mi le arăți pe toate, fără să lași ceva de o parte».

«Crede-mă, părinte, i-a zis ea, că am petrecut șaptesprezece ani în acest pustiu, luptîndu-mă cu poftele mele nebunești ca și cu niște fiare sălbatice. Cînd încercam să gust din hrană doream cărnurile și peștii pe care îi are Egiptul. Doream băutura de vin, atît de plăcută mie, căci am băut mult vin pe cînd eram în lume. Aici însă nici apă nu aveam să gust. Ardeam de sete în chip groaznic, dar de nevoie sufeream. Intra însă în sufletul meu și pofta necugetată a cîntecelor desfrînate, tulburîndu-mă chinuitor să cînt cîntecele drăcești pe care le-am învățat. Dar eu îndată lăcrimam și-mi loveam pieptul cu mîinile și-mi aduceam aminte de făgăduința ce-am făcut-o cînd am plecat în pustie. Mă duceam cu mintea la icoana Născătoarei de Dumnezeu, chezășuitoarea mea, și plîngeam în fața ei, cerînd să alunge gîndurile mele cele rele care atacau astfel nenorocitul meu suflet. După ce lăcrimam în deajuns și-mi băteam cu putere pieptul, vedeam o lumină care strălucea împrejurul meu. Și din această clipă peste potopul de gînduri venea o liniște statornică.

Dar cum îți voi povesti, părinte, gîndurile care mă mînau iarăși la desfrînare ? Foc se aprindea înlăuntrul nefericitei mele inimi ; toată mă ardea și mă atîța spre pofta împreunării. Îndată ce însă un gînd ca acesta mă ataca, mă aruncam la pămînt și udam pămîntul cu lacrimi, socotind că apare chezășuitoarea mea, ca o apărătoare în fața mea, călcătoarea de lege, și ceream pedeapsă pentru călcarea făgăduinței. Nu mă sculam de la pămînt — se și întîmpla să stau la pămînt zi și noapte — pînă ce nu mă lumina acea dulce lumină și-mi alunga gîndurile ce mă tulburau. Ochiul gîndirii mele deci îl îndreptam totdeauna, fără încetare, spre chezășuitoarea mea, rugînd-o să fie într-ajutor aceleia care trecea prin atîtea primejdii în nesfîrșitul pustiului. Și aveam un ajutor și un apărător spre pocăință. Așa am petrecut vreme de șaptesprezece ani, luptîndu-mă cu mii de

primejdii. Dar din acea vreme și pînă astăzi, ajutătoarea mea a fost lingă mine în toate, călăuzindu-mă prin toate».

«N-ai avut nevoie de hrană sau de îmbrăcăminte ?», i-a spus Zosima.

«După ce am sfîrșit acele piini, precum ți-am spus mai înainte, m-am hrănit timp de șaptesprezece ani cu verdețuri și cu altele ce se găseau în pustie. Iar îmbrăcămintea pe care am avut-o cînd am trecut Iordanul s-a sfîșiat, rupîndu-se. Am suferit mare chin și din pricina frigului, dar și din pricina căldurii. Din cauza arșiței ardeam, iar din pricina gerului înghețam și tremuram, așa că de multe ori cădeam la pămînt și rămîneam aproape fără răsuflare și nemișcată. M-am luptat deci cu multe și felurite nevoi și ispite nenorocite.

Din acel timp însă și pînă acum puterea lui Dumnezeu a păzit în multe chipuri păcătosul meu suflet și smeritul meu trup. Căci am dobîndit o hrană neîmputinată — nădejdea mîntuirii mele — gîndindu-mă numai de la cîte rele m-a mîntuit. Mă hrănesc și mă acopăr cu cuvîntul lui Dumnezeu, care ține toate. Nu numai cu pîine va trăi omul, iar cei care au lepădat îmbrăcămintea păcatului cu piatră s-au îmbrăcat, dacă n-au avut acoperămînt».

Cînd a auzit Zosima că a amintit și citate din Scriptură, din cărțile lui Moise, din Iov și din cartea Psalmilor, i-a spus :

«Ai citit cartea Psalmilor, maica mea, sau alte cărți ?».

Cînd a auzit acestea a zîmbit și a zis bătrînului :

«Crede-mă, omule, că n-am văzut de cînd am trecut Iordanul pe alt om decît astăzi chipul tău. Dar nici fiară sălbatică sau altă vietuitoare n-am zărit de cînd am văzut acest pustiu. Iar carte n-am învățat niciodată. Nici n-am auzit pe cineva cîntînd sau citind psalmi. Cuvîntul lui Dumnezeu însă, Care este viu și lucrător, dă omului cunoștință.

Aici este sfîrșitul povestirii mele. Și fac și acum ceea ce am făcut cînd am început povestirea : te jur și acum pe întruparea Cuvîntului lui Dumnezeu, să te rogi pentru mine păcătoasa».

•

După ce a spus acestea și și-a sfîrșit aici povestirea s-a pornit să facă metanii.

Bătrînul a strigat iarăși cu lacrimi :

«Binecuvîntat este Dumnezeu, Care a făcut lucruri mari și minunate, slăvite și neobișnuite, cărora nu este număr. Binecuvîntat este Dumnezeu, Care mi-a arătat cît de multe lucruri dăruiește celor care se tem de El. Cu adevărat Doamne, n-ai părăsit pe cei care Te caută pe Tine».

Femeia însă punînd mîna pe bătrîn nu i-a îngăduit de loc să facă metanie, ci i-a zis :

«Te jur pe Mîntuitorul Hristos, Dumnezeul nostru, omule, să nu spui la nimeni nimic din cele ce-ai auzit, pînă cînd Dumnezeu mă va lua de pe pămînt. Acum mergi în pace ; iar în anul ce vine mă vei vedea iarăși pe mine, și eu pe tine, păzit fiind de harul lui Dumnezeu. Fă dar, pentru Domnul, ceea ce îți poruncesc acum. În Sfîntul și Marele Post al anului viitor să nu treci Iordanul, după cum obișnuiți să faceți în mînăstire».

Zosima s-a minunat cînd a auzit că-i vestește și rînduiala mînăstirii. N-a spus nimic altceva decît : «Slavă lui Dumnezeu care a dat haruri mari celor care-L iubesc pe El».

Femeia i-a grăit :

«Rămîi, părinte, după cum am spus, în mînăstire. Căci chiar dacă vei voi să ieși, nu-ți va fi cu putință. Iar în sfînta seară a Cinei celei de Taină, ia trupul și sîngele de viață făcător al lui Hristos într-un vas sfințit, vrednic de asemenea Taine și adu-mi-le. Să stai cu ele pe malul Iordanului, care se învecinează cu locuințele omenești. Eu voi veni acolo ca să mă împărtășesc cu darurile de viață făcătoare. N-am mai avut parte de această sfințenie de cînd m-am împărtășit în biserica Înaintemergătorului, înainte de a trece Iordanul. Iar acum o doresc cu o dragoste nestăpînită. Pentru aceea cer și mă rog să nu treci cu vederea cererea mea, ci adu-mi negreșit asemenea Taine de viață făcătoare și dumnezeiești în același timp în care Domnul a făcut părtași pe ucenici dumnezeieștii Cine. Iar părintelui Ioan, starețul mînăstirii în care locuiești, spune-i aceasta : Ai grijă de tine și de turma ta, căci se petrec acolo unele lucruri care au nevoie de îndreptare. Nu vreau însă ca să i le spui acum acestea, ci cînd îți va îngădui Domnul».

După ce-a spus bătrînului cuvintele acestea și după ce a zis : «Roagă-te pentru mine !», a fugit iarăși în adîncul pustiei. Zosima și-a plecat genunchii, s-a închinat locului în care au stat picioarele ei și dînd slavă și mulțumire lui Dumnezeu, slăvind și binecuvîntînd pe Hristos, Dumnezeul nostru, s-a întors bucurîndu-se cu sufletul și cu trupul. Străbătînd din nou acea pustie a ajuns la mînăstire în ziua în care obișnuia să se întoarcă monahii acolo.

•

În anul acela Zosima a ținut pe toate sub tăcere și n-a îndrăznit să spună nimănui nimic din cele ce-a văzut. În sinea sa

însă se ruga lui Dumnezeu să-i arate iarăși chipul acela dorit. Se mîhnea și se întrista, gîndindu-se la lungimea anului și voia ca anul să se facă de-o zi, de era cu putință. Iar cînd a sosit Duminica de la începutul Sfîntului și Marelui Post, toți ceilalți au ieșit îndată, cîntînd obișnuita rugăciune, dar pe el l-a apucat o boală cu fierbințeli și l-a silit să rămînă în mînăstire. Atunci Zosima și-a amintit de cuvintele cuvioasei : «Chiar dacă vei voi să ieși din mînăstire, nu-ți va fi cu putință». După trecerea cîtorva zile, s-a sculat de pe boală și a rămas mai departe în mînăstire.

Cînd monahii s-au întors iarăși și s-a apropiat seara Cinei celei de taină, Zosima a făcut cum i s-a poruncit. Într-un potir mic a luat curatul trup și cinstitul sînge al lui Hristos, Dumnezeul nostru, iar într-un paneraș a pus smochine, finice și puțină linte muiată în apă. A plecat deci cînd s-a făcut seară tîrziu și s-a așezat pe malul Iordanului, așteptînd sosirea cuvioasei. Sfînțita femeie zăbovea. Zosima însă n-a adormit, ci privea cu stăruință spre pustie, așteptînd să vadă ceea ce dorea să vadă. Și pe cînd sta jos zicea bătrînul în sinea sa : «Oare, nu cumva eu nevrednicul am împiedicat-o să vină ? Oare, nu cumva a venit și pentru că nu m-a găsit s-a întors iarăși ?». Zicînd acestea a plîns și plîngea cu suspine. A ridicat apoi ochii către cer și a rugat pe Dumnezeu, zicînd : «Să nu mă lipsești, Stăpîne, să văd iarăși ceea ce ai îngăduit să văd ! Să nu plec gol, ducînd cu mine mustrarea păcatelor mele !». Rugîndu-se acestea cu lacrimi a trecut la alt gînd, căci zicea întru sine : «Dar ce va fi chiar dacă va veni ? Nu este nici o barcă. Cum va trece Iordanul și cum va veni la mine ? Vai de mine, nevrednicul ! Vai de mine, nefericitul ! Cine m-a lipsit, în adevăr, de un asemenea bine ?».

Pe cînd bătrînul gîndea acestea, iată a venit și cuvioasa femeie. Ea stătea de partea cealaltă a Iordanului de unde și venea. Zosima s-a sculat, bucurîndu-se, veselindu-se și slăvind pe Dumnezeu. Și iarăși s-a muncit cu gîndul că n-ar putea să treacă Iordanul. O vede însă că însemnă Iordanul cu semnul cinstitei cruci — căci după cum spunea, în noaptea aceea era lună plină — și odată cu facerea semnului crucii a păsit pe apă și mergea pe deasupra apelor, îndreptîndu-se către el. Zosima voia să-i facă metanie, dar l-a oprit strigînd, pe cînd mergea încă pe apă :

«Ce faci, părinte ? Ești preot și ții în mînă și Tainele dumnezeiești !».

Zosima a dat ascultare vorbelor ei. Cînd a ajuns la uscat, a zis către bătrîn :

«Binecuvintează, părinte, binecuvintează !».

El a răspuns tremurînd — căci îl cuprinsese spaima la vederea aceea prea minunată :

«Cu adevărat Dumnezeu este nemincinos, căci Ei a făgăduit că cei care se curățesc pe ei înșiși se vor asemăna lui Dumnezeu, atît cît este cu putință. Slavă Ție Hristoase, Dumnezeul nostru, Care n-ai îndepărtat rugăciunea mea și mila Ta de la robul Tău. Slavă Ție Hristoase, Dumnezeul nostru, Care mi-ai arătat prin această roabă a Ta cît de mult mă depărtez de desăvîrșire».

Și după ce a spus acestea, femeia i-a cerut să rostească sfîntul Simbol al credinței și, rugăciunea : «Tatăl nostru, Care ești în ceruri...». După ce a îndeplinit acestea și s-a sfîrșit rugăciunea, a dat bătrînului obișnuita sărutare a dragostei. Și astfel s-a împărtășit cu Tainele de viață făcătoare. Apoi și-a ridicat mîinile spre cer, a suspinat cu lacrimi și a strigat așa :

«Acum liberează pe roaba Ta, Stăpîne, după cuvîntul Tău în pace, că au văzut ochii mei mîntuirea Ta !».

După aceea a spus bătrînului :

«Iartă-mă, părinte, dar îndeplinește altă dorință a mea. Acum du-te în mînăstire, păzit fiind de harul lui Dumnezeu. În anul următor vino iarăși la acel pîrîu unde m-ai întîlnit mai înainte. Vino, negreșit, pentru Domnul, și mă vei vedea din nou, după cum vrea Domnul».

«Dacă ar fi fost cu putință, i-a răspuns el, să te urmez de acum înainte și să-ți văd mereu cinstita ta față ! Îndeplinește însă o singură cerere a bătrînului și gustă puțină mîncare din cele ce ți-am adus aici».

La aceste cuvinte îi arătă ce avea în paneraș. Ea și-a întins vîrful degetelor de linte, a luat trei boabe, le-a dus la gură, spunînd că ajunge darul Duhului pentru a păstra neîntinată ființa sufletului. Spunînd acestea, a zis din nou către bătrîn :

«Pentru Domnul, roagă-te, roagă-te pentru mine și adu-ți aminte de mine, ticăloasa !».

Zosima s-a atins de picioarele ei și i-a cerut să se roage pentru biserică, pentru lume și pentru el. După aceea, cu lacrimi, a lăsat-o și a plecat în timp ce el suspina și se tînguia. Căci în adevăr nu îndrăznea s-o oprească pe cea cu neputință de oprit. Ea, însemnînd din nou Iordanul, a călcat pe ape și mergînd pe deasupra lor a trecut ca și mai înainte. Bătrînul s-a întors cuprins de bucurie și de frică multă. Se

dojenea însă că n-a căutat să afle numele cuvioasei. Dar nădăjduia să-l afle în anul următor.

*

După trecerea anului, s-a dus iarăşi în pustie săvîrşind toate, adică după obicei, şi alergînd la acea minunată privelişte. Mergînd de-a lungul pustiei a dat de unele semne care-i arătau că a găsit locul căutat. Şi se uita în dreapta şi în stînga, plimbîndu-şi privirea în toate părţile, ca un vînător prea iscusit, care vrea să ştie unde va vina animalul cel bun. Dar cînd a văzut că nu se mişcă nimic de nicăieri, a început iarăşi să verse lacrimi şi ridicîndu-şi privirea în sus, s-a rugat spunînd :

«Arată-mi, Doamne, comoara Ta nepîngărită pe care ai ascuns-o în pustie. Arată-mi, rogu-mă, pe îngerul în trup, de care nu este vrednică lumea !».

După ce s-a rugat astfel, s-a dus la locul care avea chipul unui pîrîu şi a văzut în partea dinspre răsăritul soarelui pe cuvioasa zăcînd moartă. Mîinile îi erau aşezate pe piept, iar trupul îi era aşezat îndreptat cu faţa către răsărit. Alergînd Zosima spre ea, a spălat picioarele fericitei cu lacrimi, căci nu îndrăznea să atingă altă parte a trupului.

După ce a plîns îndelungat şi a rostit psalmi potriviţi cu timpul şi cu fapta, a făcut o rugăciune de îngropare. Apoi a spus în el însuşi : «Se cuvine, oare, să îngrop trupul cuvioasei ? Oare, nu-i va displăcea cuvioasei această faptă ?». Pe cînd zicea aceasta, vede o însemnare scrisă pe pămînt, care glăsuia astfel :

«Îngroapă, Părinte Zosima, în acest loc, trupul smeritei Maria. Dă ţărinei ţărîna. Roagă-te mereu către Domnul pentru mine. M-am săvîrşit în luna lui Farmuti, după numărătoarea egiptenilor, iar după romani, aprilie, chiar în noaptea Patimii celei mîntuitoare, după împărtăşirea Cinei celei de taină şi dumnezeieşti».

Cînd a citit bătrînul aceste cuvinte s-a bucurat că a aflat numele cuvioasei. A aflat apoi că îndată după ce s-a împărtăşit cu dumnezeieştile Taine pe malul Iordanului, s-a dus numaidecît la locul în care s-a săvîrşit. Şi calea pe care a mers-o Zosima obosind douăzeci de zile, Maria a făcut-o într-un ceas. Îndată apoi s-a dus către Dumnezeu.

După ce a slăvit pe Dumnezeu şi a udat cu lacrimi trupul ei a zis :

«Este timpul, smerite Zosima, ca să săvîrşeşti ce ţi s-a poruncit. Cum vei face groapa nefericitule, căci n-ai nimic în mîini potrivit pentru asta !».

Spunînd aceasta a văzut la mică depărtare un lemnişor aruncat în pustie, pe care l-a luat şi a început aşa zicînd să sape. Pămîntul, fiind uscat, n-a ascultat de bătrînul care se ostenea. Zosima a obosit, udîndu-se tot de sudoare. Şi oftînd puternic din adîncul inimii, şi-a ridicat ochii şi a văzut un leu mare stînd alături de trupul cuvioasei şi lingîndu-i picioarele. Cînd a văzut fiara s-a cutremurat cu temere, mai ales că şi-a adus aminte de cuvintele Mariei care a spus că n-a văzut vreun animal sălbatic. A făcut deci semnul crucii, cu credinţa că puterea celei ce zace îl va păzi nevătămat. Leul a început să se apropie de bătrîn, salutîndu-l, nu numai cu mişcările sale, dar şi prin intenţia pe care i-o arăta.

Zosima a zis către leu :

«De vreme ce, fiară, marea cuvioasă a îngăduit ca să i se îngroape trupul, iar eu sînt bătrîn şi nu am putere să fac groapa, căci nu am sapă potrivită pentru această treabă, şi apoi nu pot să mă întorc atîta cale ca să aduc o unealtă potrivită, fă aşadar cu unghiile tale ceea ce trebuie, ca să dăm pămîntului trupul cuvioasei».

Şi îndată la cuvîntul bătrînului, leul a făcut cu picioarele de dinainte o groapă atît cît era de ajuns să îngroape trupul.

După ce iarăşi bătrînul a spălat cu lacrimi picioarele cuvioasei şi după ce s-a rugat mult pentru toate, a acoperit cu pămînt trupul ei. De faţă era şi leul. Trupul cuvioasei era gol ca şi mai înainte şi nu avea nimic altceva decît acea haină ruptă pe care i-a aruncat-o Zosima, cu care Maria, cu faţa întoarsă, şi-a acoperit unele părţi ale trupului ei. După aceea au plecat amîndoi : leul a plecat spre adîncul pustiei, ca o oaie, iar Zosima s-a întors binecuvîntînd şi lăudînd pe Hristos, Dumnezeul nostru.

Cînd a ajuns la chinovie a povestit toate monahilor fără să ascundă ceva din cele ce a auzit și a văzut. Le-a povestit pe toate cu de-amănuntul de la început, încît toți se minunau de mărețiile lui Dumnezeu și au săvîrșit cu frică și cu dor pomenirea cuvioasei. Iar Ioan, starețul mînăstirii, a găsit în mînăstire unele lucruri care aveau nevoie de îndreptare, pentru ca nici în aceasta să nu fie zadarnic cuvîntul cuvioasei.

Zosima s-a săvîrșit în acea mînăstire, în vîrstă de o sută de ani.

•

Monahii au povestit prin grai din om în om această povestire și ofereau pilda de obștească folosință celor care voiau să o asculte. Pînă azi n-am auzit de la nimeni că povestirea aceasta este predată în scris. Eu, ceea ce am auzit din viu grai, aceea o fac cunoscut prin această istorisire scrisă. Se poate întîmpla ca și alții să fi scris viața cuvioasei și negreșit mai strălucit decît mine ; o asemenea scriere, la a mea cunoștință n-a venit. Am scris-o după puterea mea. N-am voit să prefer altceva decît adevărul. Dumnezeu, Care răsplătește cu dărnicie pe cei care scapă la Dînsul, să dea ca răsplată folosul celor care vor citi povestirea, iar pe cel care a poruncit să fie predată în scris să-l învrednicească a-l face părtaș stării și vredniciei acestei fericite, despre care vorbește povestirea, împreună cu toți care au bine-plăcut Lui din veac, prin contemplație și fapte.

Să dăm și noi slavă lui Dumnezeu, Împăratul veacurilor, ca să ne învrednicească să dobîndim milă în ziua judecății, în Hristos Iisus Domnul nostru, Căruia se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea, totdeauna împreună cu Tatăl cel fără de început și cu Preasfîntul și bunul și de viață făcătorul Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

ISTORIE DE FOLOS
DIN SCRIERI VECHI AȘEZATĂ

Care arată aducerea aminte de minunea cea mare ce s-a făcut cînd perșii și barbarii au înconjurat cu oaste Constantinopolul ; după judecata lui Dumnezeu, aceștia au pierit și cetatea au lăsat-o nestricată, prin rugăciunile Preacuratei Stăpînei noastre de Dumnezeu Născătoare, și de atunci se cîntă această cîntare de mulțumire, care se numește Acatist.

MINUNEA ÎNTIIA
ASUPRA SCIȚILOR ȘI PERȘILOR

Pe vremea lui Iraclie, împăratul grecilor, Hosroe, care avea atunci stăpînia perșilor, a trimis pe Sarvar, voievodul său, cu mulțime de oști în toată latura răsăritului, care era sub stăpînirea grecească, ca să străbată prin ea ca un fulger oarecare cu foc arzînd, topind și pierzînd. Deci acesta, cu multă îndrăzneală fără temere, a umblat prin părțile răsăritului, stricînd și pierzînd pe grecii care se aflau în ele, nefiind nimeni ca să-l oprească sau să stea împotriva puterii lui celei multe ; și încă fiind atunci puterea grecească foarte slabă, pentru cruzimea cea grea și în chip de fiară a lui Foca, zis tiranul, care tirănește, iar nu ca un împărat, ținuse de curînd stăpînia grecească. Însă ajungînd Sarvar și pînă la Calcedon, a pus oaste împrejurul lui și tot ce trebuia spre stricarea acelei cetăți mari împărătești a pregătit ; că aceea gîndea și de aceea se sfătuia și pentru aceea în tot chipul se nevoia. Niște lucruri ca acelea văzînd împăratul Iraclie, care după tiranul Foca de curînd stătuse împărat și fiind în mare durere și scîrbă, lăsîndu-și împărăția a mers pe Pontul Euxinului (Marea Neagră). Și încă mai strîngînd oaste, fără de veste, cînd nimeni nu știa, a mers în ținuturile Perșilor. De a cărui mergere împărătească auzind Hagan al sciților, îndată a sărit la război și a umplut marea de corăbii și pămîntul l-a umplut de oameni călări și pedeștri. Iar pe acei oameni, care rămăseseră în Constantinopol, Serghie, care a fost patriarh atunci, i-a mîngîiat și i-a învățat zicînd : Îndrăzniți, fiilor, și să punem nădejdea mîntuirii noastre întru Dumnezeu și la Dînsul să ridicăm mîinile și ochii noștri din tot sufletul și ne va izbăvi pe noi de relele ce ne-au înconjurat și toate sfaturile barbarilor, care sînt asupra noastră, le va risipi. Cu niște cuvinte ca acestea întărind patriarhul pe oamenii cei ce s-au aflat în cetate, au răbdat fiind întăriți cu credință întru preacurata Născătoare de Dumnezeu și întru Hristos, Dumnezeul nostru, Care, pentru milostivire, a voit de a luat trup dintr-însa și așteptînd ca să dobîndească spre sine mila Lui, au răbdat nădăjduindu-se, că-

ruia s-au şi învrednicit peste puţin şi nu i-au amăgit nădejdea lor. Pentru că un boier de sfat anume Vonos, care era pus de împărat spre paza cetăţii, cît era cu putinţă a se pricepe împotriva ostaşilor acelora, nu s-a lenevit, toate lucrîndu-le şi făcîndu-le. Că a zis că voieşte Dumnezeu ca să nu şedem noi în deşert şi fără de lucru, ci să şi lucrăm cîte ceva şi să gîndim şi noi şi să avem toată nădejdea izbăvirii noastre întru acela, că aşa şi Iosua, feciorul lui Navi, a poruncit de a făcut înşelăciuni şi meşteşuguri asupra gheanilor. Şi Ghedeon asupra madiamiteniIor a înarmat ostaşii săi cu apă şi cu luminări. Aşa şi Vonos, sfetnicul cel mare, a întărit zidurile cetăţii şi a gătit toate cele ce trebuia la război. Iar Serghie, patriarhul luînd sfintele icoane ale Maicii lui Dumnezeu şi mai virstos acelea în care era Mîntuitorul prunc mic zugrăvit ţinîndu-se pe mîinile Maicii Sale, a înconjurat pe deasupra zidurile cetăţii, acelora adică întărire dîndu-le, iar barbarilor celor protivnici groază, fugă şi pieire ; pe care neprietenii ce năvăliseră asupra cetăţenilor, mai pe urmă i-au dat pierderii. Iar de vreme ce perşii care tăbăriseră asupra Calcedonului începuseră a arde oraşele cele de pe lîngă Calcedon şi altele toate a face, cîte obişnuiesc prădătorii a face şi oraşele a strica, asemenea şi sciţii şi barbarii ca şi perşii făcînd ; pentru aceea patriarhul iarăşi luînd icoana cea nefăcută de mînă a Domnului şi Mîntuitorului nostru Iisus Hristos şi Dumnezeiescul veşmînt al Preacuratei Născătoarei de Dumnezeu, încă şi lemnele cele de viaţă făcătoare şi umblînd împrejur pe zidurile cetăţii şi cu lacrimi rugîndu-se zicea : Scoală-Te, Doamne, ajută nouă şi să se risipească vrăjmaşii Tăi şi să se stingă ca fumul şi să se topească ca ceara de faţa focului. Şi încă nu trecuseră trei zile după arderea aceea ce făcuse ei şi iată, s-a apropiat de cetate toată oastea voievodului sciţilor. Şi atîta era de mare tabăra protivnicilor şi rînduită spre mulţime multă şi întărită cu arme şi cu paveze, cît cu adevărat zicînd, putea să stea zece sciţi împotriva unui grec. Însă Doamna, stăpîna cea preacurată, care se osteşte pentru creştini, ajutătoarea cea grabnică a celor ce o cheamă pe dînsa, cu ostaşii ce se întîmplaseră atunci în dumnezeiasca ei biserică, ce se cheamă Pighi, pe mulţi din sciţii ce se oşteau asupră-le, au ucis. Acest ajutor ce a făcut creştinilor stăpîna cea atotputernică, Maica lui Dumnezeu, nu numai căderea acelor ostaşi prin greci a adus, ci şi întărirea voievodului sciţilor întru nepricepere o a mutat cu a sa voievozie şi încă şi-au cunoscut şi pierderea sa cea de istov ce era să li se întîmple lor peste puţin mai pe urmă. Şi dacă au văzut acei ostaşi acea cădere a lor atît de mare dinaintea oraşenilor ce se făcuse atunci, au cunoscut că este semnul începăturii pierderii lor. Deci, din aceasta socotind grecii şi umplîndu-se de mare îndrăzneală, au început a face gătire de război asupra lor în toate zilele, avînd pe Maica lui Dumnezeu, care le ajută lor şi-i face pe dînşii mai tari decît aceia, care meşteşugurile şi puterea sciţilor tulbura şi ştiinţa lor de oaste. După acestea cu voia de obşte a patriarhului şi a mai-marelui cetăţii şi a tuturor oraşenilor au fost trimişi oarecare din cetate cu daruri ca să grăiască sciţilor şi să-i îndemne pe ei spre pace. Iar Hagan acela, avînd năravde fiară, iar nu de om, şi mai virtos fiind cu năraviubitor de arginţi, darurile a luat şi negrijindu-se de acea cerere de pace, a trimis solii înapoi cu nici o ispravă, numai aceasta zicîndu-le lor : Nu vă amăgiţi întru Dumnezeul în Care credeţi, căci cu adevărat mîine voi lua cetatea voastră cu mîna mea ca pe o pasăre şi vreau să o pustiesc ; şi pentru mila mea voi slobozi pe voi toţi cu cîte o dulamă şi vă veţi duce din cetate unde veţi vrea ; iar altă milă afară de aceasta spre voi nu voi arăta. Şi a grăit încă şi mai înainte acest ticălos şi alte cuvinte multe de hulă asupra lui Hristos, Dumnezeul nostru şi asupra celei ce L-a născut pe Dînsul. Deci, nişte cuvinte ca acestea auzind de la cei trimişi, locuitorii cei din cetate, toţi preoţii, clericii, călugării şi tot poporul suspinînd din adîncul inimii şi alergînd la sfintele lui Dumnezeu biserici şi ridicîndu-şi mîinile la cer şi cu multe lacrimi rugîndu-se, au zis : Apărătorul nostru, Doamne, Doamne, caută din sfînt locaşul Tău şi vezi pe acest spurcat barbar şi pe cei ce sînt cu dînsul cum îndrăznesc a huli numele Tău cel mare şi sfînt ; surpă-l pe dînsul Păzitorul nostru, Doamne, ca să nu zică : Unde este Dumnezeul lor ? Că Tu eşti Dumnezeul nostru, Care celor mîndri le stai împotrivă şi cauţi spre cei smeriţi, că puterea Ta este neasemănată şi stăpînia Ta nebiruită. Auzi cuvintele barbarului acestuia care a trimis hulindu-Te pe Tine, Cel ce stăpîneşti toate, izbăveşte cetatea moştenirii Tale şi poporul cel numit cu numele Tău. Şi aşa rugîndu-se şi plîngînd poporul, iar Dumnezeu a oprit venirea perşilor la Hagan, care orînduise să fie, ucigînd nu puţin dintru aceia, pe care trimitea unul la altul şi cîte două şi cîte trei zile pe margine a se bate şi prin cetate a umbla şi a da război n-au încetat, iar cele de treaba obştii precum se sfătuise, era gata despre amîndoi şi pe

uscat meşteşugurile cele de stricarea zidului le apropia, maşinile de aruncat şi altele spre sfărîmarea cetăţii ; iar pe mare rînduia mulţime multă de corăbii persești, aşa cît de odată şi într-un ceas a lovit cu război asupra cetăţii şi pe uscat şi pe mare ; iar cînd se făcea războiul acesta, atunci Hagan luînd pe cîţi avea călăraşi mai aleşi, a venit spre părţile gurii mării celei mari şi s-a arătat oştilor persești ; asemenea şi voievodul perşilor s-a arătat lui, acela adică despre Asia, iar celălalt despre Europa ca nişte fiare sălbatice au răcnit asupra cetăţii, socotind gata a o avea spre vînat loruşi. Dar cine va spune minunile lui Dumnezeu, care s-au făcut atunci ? Sau milostivirea spre noi a Preacuratei Fecioare cine va putea să o povestească ? Pentru că Hagan umplînd de corăbii sînul mării ce se cheamă Cheratos şi cu ostaşii ce erau în ele, încă şi cu cei ce se băteau pe uscat, se sileau să răstoarne zidurile cetăţii şi cei ce băteau spre mare despre sînul Cheratului socoteau că în curînd vor lua cetatea. Iar Domnul şi Dumnezeul nostru cel hulit de dinşii, Care pretutindenea este ca un Dumnezeu, pentru rugăciunile Fecioarei de Dumnezeu Născătoarei, care L-a născut pe Dinsul, nădejdile lor netrebnice şi deşarte le-a arătat ; pentru că atîta mulţime de cei protivnici sub fiecare lature de zid ostaşii grecilor au ucis, cît n-au putut cei vii să ardă pe cei morţi şi aceasta s-a făcut celor ce se băteau pe uscat şi se sileau pe pămînt să răstoarne zidurile, iar corăbiile împreună şi cu ostaşii ce erau în ele le-a înecat fără de veste Stăpîna de Dumnezeu Născătoarea în preajma dumnezeieştii biserici din Vlaherne, ridicînd asupra lor înfricoşător şi silnic vifor ; pentru că fiind aproape de dumnezeiasca biserică ei, foarte întăritîndu-se marea şi înălţîndu-se după voia lui Dumnezeu, pe toţi de grab i-a cufundat şi i-a înecat împreună cu corăbiile. Şi putea să se vadă acolo minune mare şi nespusă ; că marea şi-a înălţat valurile întocmai ca munţii şi în chipul unei fiare sălbatice s-a sălbăticit şi tulburîndu-se asupra vrăjmaşilor Maicii lui Dumnezeu, cumplit sărea asupra lor şi fără de milă i-a sorbit, aşa precum oarecînd a făcut egiptenilor, care goneau pe Israelul cel de demult, care a trecut pe-destru prin ea cu minunată vedere. Aşa dînd război înainte pentru a sa cetate, Născătoarea de Dumnezeu şi Apărătoarea a făcut biruinţă fără de sînge cu această vitejie, degrab înecînd pe aceia, care aduseseră acel război asupra moştenirii ei şi ridicaseră armă asupra lor ; şi dînd acele arme de război pe repejunile mării ; iar pe aceia care îşi puseseră nădejdea mîntuirii spre dînsa, păzindu-i ca pe o moştenire a sa fără de nici o primejdie de asupările ce le veniseră asupră. Că atunci şi însuşi mai-marele lor Hagan văzînd cu ochii pierirea ostaşilor săi acolo, oare, unde într-un loc înalt stînd cu călăraşii săi cei aleşi, s-au bătut cu mîinile peste obraz şi peste piept. Iar cei ce erau în cetate şi dădeau război împotriva neprietenilor, dacă au văzut pierderea vrăjmaşilor ce se făcuse în mare, îndată întărîndu-se cu puterea lui Dumnezeu şi întrarmîndu-se cu tăria Fecioarei de Dumnezeu Născătoarei, au deschis porţile cetăţii şi strigînd şi chiuind au alergat asupra vrăjmaşilor. Deci, cîtă bucurie şi tărie au avut ostaşii cetăţii, atîta frică de mare au avut şi barbarii. Şi putea să vadă atunci cineva preaslăvita vitejie a Stăpînei noastre de Dumnezeu Născătoare, că şi pruncii cei mici şi femeile s-au pornit asupra barbarilor şi au intrat în mijlocul oştilor vrăjmaşilor săi şi atîta ucidere au făcut barbarilor, cît nu este cu putinţă nici cu cuvîntul a socoti. Acolo cu adevărat s-a plinit ceea ce s-a zis : «Unul gonea o mie, iar doi zece mii». O putere şi tărie ca aceasta a dăruit Preacurata Fecioară şi Stăpîna de Dumnezeu Născătoarea celor neputincioşi şi slabi. Iar dacă a apus soarele şi a venit noaptea, atunci uneltele cele de război, pe care le aduseseră barbarii pe roate pentru luarea cetăţii, toate le-au băgat în foc, poruncind ţăranilor să ardă acele măiestrii şi meşteşuguri ale lor, de vreme ce făcuse cu dînşii milă Născătoarea de Dumnezeu. Iar patriarhul şi toţi cetăţenii, ridicînd mîinile la cer, cu lacrimi mulţumire au adus şi au zis : Dreapta Ta, Doamne, s-a preaslăvit întru tărie, mîna Ta cea dreaptă, Doamne, a zdrobit pe vrăjmaşi şi întru mulţimea slavei Tale ai sfărîmat pe cei protivnici. Şi aşa nebunul Hagan, care venise cu mulţime multă de ostaşi, s-a întors înapoi cu ruşine. Asemenea şi voievodul, care adusese acele oşti persești punîndu-şi mîna la gură şi acoperindu-şi faţa, căci dintru atîtea mii cu puţin număr rămăsese, şi el cu ruşine sa întors la ţara sa. Aşa slujitoarea dumnezeieştii rînduieli şi a bunătăţii lui Dumnezeu, Preacurata şi cea cu totul fără prihană Născătoarea de Dumnezeu, ajutătoarea cea tare a creştinilor, şi-a arătat puterea sa pentru apărarea noastră ; şi atît de mare şi slăvită izbăvire ne-a dăruit nouă, căreia, spre aducere aminte de acea facere de bine atît de mare, îi facem această adunare de acum rugăciune cu tot poporul şi praznic cu priveghere, aducîndu-i cîntări cu bună mulţumire, ca praznic, Acatist l-a numit Biserica a toată lu-

mea și l-a așezat să-l prăznuim Maicii lui Dumnezeu pe vremea aceasta, cînd și biruința s-a făcut prin Maica lui Dumnezeu. Și Acatist l-a numit, adică nesedere; pentru că așa au făcut atunci clericii Bisericii și tot poporul cetății.

MINUNEA A DOUA
ASUPRA SARACINILOR

După ce au trecut treizeci și șase de ani de la bătălia cea dintîi ce s-a făcut asupra lui Hagan și a sciților și a perșilor pe vremea împărăției lui Constantin Bărbosul, iarăși a venit Roistolom cel mare al saracinilor cu mulțime de corăbii asupra aceleași cetăți împărătești și îndată a stat lîngă țărmul dinspre Evdom de la care în toate zilele se făcea război pe mare asupra cetății de primăvara pînă toamna și se ducea de iarna la Cizic; și iarăși venea primăvara la Constantinopol și iarăși făcea război pe mare și șapte ani tare s-a bătut și multe corăbii de ale sale a pierdut și mulți ostași întrarmați și toată gătirea cea de oaste, care adusese cu sine. Și s-a întors înapoi la țara sa și aicea cu mare lipsă și fiind ei în părțile Salei și bătînd vînt iute și mare împotriva lor, după dreapta mînie a lui Dumnezeu a pierit și cu ajutorul Maicii lui Dumnezeu toți s-au înecat în mare. Asemenea și în alte vremi de multe ori pornindu-se acei ticăloși asupra acelei cetăți de Dumnezeu păzite, plinindu-se și pornirile sale cele nebunești, deșerți și plini de rușine s-au întors.

MINUNEA A TREIA
ASUPRA AGARENILOR

Însă pentru că iarăși puterea lor pretutindenea se înălțase întru mărime de la răsărit și de la apus crescînd și întru mulțime ieșind, întîi a venit asupra împărăției perșilor și de acolo în Egipt și în Libia, făgăduindu-se creștinilor că nu-i vor sili pe dînșii să se lepede de credința cea drept-credincioasă și fără prihană, care este în Hristos Dumnezeul nostru; care făgăduință nu au păzit-o, ci, încă pe mulți i-au făcut mucenici, pentru că nu vreau să calce cinstita cruce, că silea pe creștini să facă aceasta. Și iarăși zic, că au cuprins tot pămîntul prădîndu-l și înconjurînd India, Etiopia, Ispania, poporul mamvrusilor și Libia, mai pe urmă de toate au tîlhărit și asupra acelei cetăți împărătești, vrînd să o ia. Cînd împăratul Leon Isaurul luase de curînd împărăția, care se făgăduise că le va da lor dajdie. Iar ei îi sileau pe dînșii ca să pună și străjile sale la cetate, că se nădăjduia spre mulțimea oștilor și a acelora cîți erau de ai lor și cîți fuseseră aduși cu plată, de făcuse mulțime multă de oști și a celor din corăbii; că a fost numărul corăbiilor o mie și opt sute, precum scriu istoricii cei mai nevoitori. Și și-au pus oștile sale înaintea cetății, acei rătăciți luptători împotriva lui Dumnezeu. Dar încă nici o apropiere de zidurile cetății n-au făcut; că se zăboveau cu facerea de case, socotind că vor locui în ele ca acasă, așa puseseră ei în mintea și în gîndul lor; dar Domnul a făcut deșarte sfaturile lor, că iubitorul de Hristos popor, care era în cetate, făcea slujbe neîncetat, precum aveau ei obicei a face pentru pacea și bun așezămîntul creștinilor. Și atunci luînd ei preacinstit lemnul Crucii Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos și sfintele icoane ale Preacuratei Maicii lui Dumnezeu, au umblat împrejur pe zidurile cetății; și ridicîndu-și mîinile la Dumnezeu, au zis: «Scoală-Te, Doamne, ajută nouă și nu lepăda pe poporul Tău, pînă în sfîrșit, că iată, vrăjmașii Tăi s-au întărît și cei ce Te urăsc pe Tine au ridicat capul; nu da moștenirea Ta spre ocară, ca să stăpînească păgînii peste noi, ca să nu zică vreodată: Unde este Dumnezeul lor? Ci ca să cunoască, că numele iți este Domnul Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Iar un călăraș oarecare saracin Sofie, din cei protivnici, cuvinte de hulă zicînd asupra cetății, chemînd-o cetatea lui Constantin și Biserica cu nume prost numind-o, căzînd de pe cal într-o groapă, a murit. Încă și un hoge de ai lor suindu-se într-un copac înalt, ca să vestească rugăciunea lor, asemenea și acela căzînd jos cu ticăloșie și-a lepădat din sine sufletul său cel fără de Dumnezeu. După aceea s-au sfătuit să ridice război și asupra bulgarilor, că doi voievozi erau și unul a rămas să strice împărăteasca cetate, iar altul s-a dus asupra bulgarilor să se bată cu dînșii cu care lovindu-se, a rămas biruit de dînșii și a căzut din oastea lui mai mult decît douăzeci de mii; iar cei ce au rămas s-au întors cu rușine la ai săi. Însă după întoarcerea de la bulgari se silea să treacă cu corăbiile ce le adusese spre partea dinspre Vlaherne; dar s-au oprit de un lanț de fier ce era întins de la Constantinopol pînă la Galata, neputînd să facă ceea ce se sfătuise. Și așa au mers cu corăbiile la locul ce se cheamă Sosten și la alte limanuri mai mici și acolo foarte mulți dintr-înșii au crăpat de iuți-

mea frigului și multe corăbii de vînturi groaznice s-au sfărîmat și altă mulțime de corăbii mari, grecii le-au ars. Iar orașul a fost într-o mare strîmtorare pentru lipsa de cele de trebuință oamenilor. Și protivnicii toate cele ce li se întîmplase lor fără nici o fereală mîncau și într-amară nevoie au căzut de foame cît și trupuri omenești și de dobitoace moarte au mîncat și pentru o nevoie mare ca aceea, mulți din cei vestiți dintr-înșii și viteji fugind în cetate, s-au închinat. Și în ce chip pe egiptenii care goneau pe Israel de demult i-a cufundat într-adînc ca o piatră și a adus peste dînșii apa mării, așa și asupra saracinilor a adus Domnul, fugind ei de la Constantinopol. Că întărîndu-se marea cu vînt întunecat și valuri groaznice și arzătoare, a pierdut acele mii de corăbii. Pentru că pe Marea Egee mergînd corăbii multe, a căzut fără de veste piatră din cer ; că precum fierul cînd se apropie de foc i se încălzește răceala, așa și piatra aceea căzînd în apa mării a făcut-o de s-a înfierbîntat și pentru fierberea aceea s-a topit smoala corăbiilor celor protivnici și toți s-au cufundat într-adînc, numai trei corăbii rămînînd pentru înștiințare. Și putea să vadă cineva grămezile morților care zăceau lepădați afară pe la toate ostroavele, țărmurile, limanurile și sînurile mării. Deci niște isprăvi ca acestea să se spună și altor popoare, precum zice psalmistul și toată gura creștinească să cînte cuvînt sfințit : «Tu, Doamne, ai sfărîmat capetele balaurilor în apă și spre aceasta să se adauge cu mare glas și cîntarea israeliteniloi cea de la ieșire : Să cîntăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit. Pînă la acest cuvînt viind și privind la înălțimea minunilor celor preaslăvite ale lui Dumnezeu și Stăpînului și ale singurei Preacuratei, de Dumnezeu Născătoarei, rămîn fără glas de spaimă și nu pot a afla cuvinte asemenea lucrurilor ce s-au făcut. Că ce limbă împodobită vorbitoare va putea lăuda după vrednicie pe Fecioara de Dumnezeu Născătoare? Sau în ce chip va slăvi cum se cuvine preaslăvit darul ei sau va putea preaslăvi izvorul milostivirii ei, sau va aduce ei mulțumită ? Că se cade nouă cu faptele să aducem mulțumită Maicii lui Dumnezeu ; că de acestea se veselește și ea singură și Fiul ei, mai mult decît de fluiere și de organe și de cîntările cele muzicești, care sînt precum zicem, dragostea cea nefățarnică, care este capul Legii și al profeților, iubirea de frați cea neschimbată, milostenia cea fără de întoarcere, fecioria cea dumnezeiască, căsătoria cea după lege, curăția cea fără de prihană, dreptatea cea stătătoare, vitejia cea după lege asupra poftelor, gîndul cel tocmit după voia lui Dumnezeu, milostivirea cea fără strîmbătate, înfrînarea fără trufie, smerenia cea cu bună umilință, încă și viața cea fără prihană, năravul cel drept, obiceiul cel smerit, mintea cea cu bună pricepere, gura ce grăiește cele bune, limba care laudă pe Dumnezeu ,ochiul cel ce nu se uită la destin, mîinile cele nejefuitoare, picioarele cele negrabnice spre rău, mînia nu cea dobitocească și care trage gîndurile prin repejunile nebuniei și altele, cu care omul cel făcut după chipul lui Dumnezeu și este împreunat cu Dumnezeu, se împodobește ca și cu o podoabă de mult preț și frumoasă. Cu acest fel de fapte bune se cade nouă să mulțumim Născătoarei de Dumnezeu, pentru că așa au zis cei înțelepți, că mulțumirea din fapte, iar nu din cuvinte se face. Însă de vreme ce neputința firii noastre și zăticnirea gîndului, ne face pe noi leneși spre osteneala faptelor bune și încet ne atingem de dînsa, cum am zice, cu vîrful degetului, pentru aceasta spre dare de mulțumita cea datornică lipsă avem. Deci, măcar și cuvinte de cîntări să aducem și înălțînd glasurile noastre și mintea ridicîndu-ne, așa să zicem cu strigare : Tu dară, o, stăpînă, de Dumnezeu Născătoare, ca ceea ce ai din fire iubire de oameni, n-ai părăsit apărînd, neamul nostru cel creștinesc, ca o Maică iubitoare de fii împreună și milostivă și încă pururea ne dăruiești nouă facerile de bine, mîntuindu-ne, acoperindu-ne, păzindu-ne, din nevoi s'obozindu-ne și din primejdii izbăvindu-ne. Deci, noi pentru aceasta mulțumim ție și mărturisim darul, nu tăinuim facerile de bine, lăudăm cu mare glas minunile tale, ajutorul tău preaslăvim, purtarea de grijă pentru noi o slăvim, folosința ta o slăvim, pe tine, Ajută-

toare de bine, făcătoare te avem, milostivirea ta o vestim și pomenind darurile tale cele mari ce ai făcut nouă pînă acum și din cîte primejdii ne-am izbăvit prin tine, aceste cîntări de mulțumită ca o datorie aducem ție, nu doară că sîntem vrednici facerii tale de bine. Însă iubește-le și le primește ca de la niște prunci ce nu pot grăi. Că pentru aceste necazuri de acum, care ne scîrbesc pe noi, cerem ajutorul tău cel grabnic și avem nevoie de ocrotirea ta ; strică smintelile cele ce sînt între noi ; risipește norul și întunericul, care ne înconjoară pe noi, cu care ca într-un război de noapte sîntem răniți și mai ales zicînd : ca și cum am fi fără de minte, ne mîncăm trupurile noastre, necunoscînd rudeniile, nici gîndind de cei de un neam cu noi. Și unele ca acestea îndrăznim a face, noi care ne-am învrednicit a avea un Duh, pe Hristos unul, o credință, un botez, o Biserică și aceleași taine. Ci ca să nu tindem cuvîntul mult, pentru aceasta ne rugăm milostivirii tale, Preasfîntă Stăpînă, ca să luăm poporul tău și moștenirea ta îndurările tale. Și fii rugătoare către Dumnezeul nostru, Cel ce S-a născut din tine, ca să ne ajute nouă să nu pierim de tot și să ne scoată pe noi din ispitele cele ce nu se pot vindeca. Vezi, stăpînă, cu cîte lacrimi ne udăm ; deci, te milostivește și nu ne lepăda pe noi pînă în sfîrșit. Pentru ce, Împărătească, întorci fața ta de la noi și uiți neputința noastră și întristarea ? Risipește frica și spaima care vine asupra noastră ; alină mînia lui Dumnezeu care s-a pornit asupra noastră și pierderea noastră o potolește și împerecherile care sînt între noi și zarvele le împacă și dă liniște și pace robilor tăi. Că spre multe facerile tale de bine și acestea adăugînd, vestim totdeauna minunile tale. Și pînă aici înotînd, slobozind vetrele cuvîntului, să stăm în limanul cel tare al tăcerii. Și cînd ne adunăm, iarăși să facem pomenire de acestea, ca să nu ne arătăm necunoscători de facerea de bine a Stăpînei ; nici să facem bunătăți prin fapte numai și leneși fiind prin cuvinte să aducem mulțumită, că dobînda iarăși la noi se va întoarce. Că de vom fi mulțumitori pentru cele ce a făcut spre noi, mare nădejde vom găti nouă spre cele ce vor să fie și vom dobîndi bunătățile cele ce nu se pot spune, prin darul și prin iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia se cuvine slava și puterea, cinstea și închinăciunea, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

DIN ÎNVĂŢĂTURA DE TIPIC A LUI MARCU

Cel ce a fost egumen al Mînăstirii Sfîntul Sava şi mai pe urmă episcop al Idruntului (Otrando), care arată cum se cîntă slujbele praznicelor împărăteşti şi ale sfinţilor mai de seamă, care cad în timpul Triodului potrivit situaţiei calendaristice de acum a Bisericii noastre*

În situaţia calendaristică de acum a Bisericii Ortodoxe Române (calendar îndreptat, cu Pascalia după calendarul neîndreptat, pe care îl mai întrebuinţează încă unele Biserici Ortodoxe), Sfintele Paşti (sărbătoare cu dată schimbătoare) se serbează între 4 aprilie şi 8 mai (corespunzînd cu 22 martie şi 25 aprilie din calendarul neîndreptat).

Începutul Triodului (adică Duminica a 33-a după Rusali, sau a Vameşului şi a Fariseului) care este cu zece săptămîni înainte de Duminica Paştilor, poate să urce sau să coboare, prin urmare, între 24 ianuarie (cînd Sfintele Paşti se serbează la data cea mai timpurie, adică la 4 aprilie) şi 27 februarie (cînd Sfintele Paşti se serbează la data cea mai tîrzie, adică la 8 mai). Pot cădea deci, în timpul Triodului, toate sărbătorile mai importante ale sfinţilor şi praznicele împărăteşti cu date neschimbătoare dintre 24 ianuarie şi 8 mai, ale căror slujbe se află în Mineie şi care trebuie cîntate împreună cu ale zilelor corespunzătoare din Triod. Acestea sînt:

1. **Sfinţii Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie de Dumnezeu Cuvîntătorul şi Ioan Gură de Aur (30 ianuarie);**
2. **Întîmpinarea Domnului (2 februarie);**
3. **Sfîntul Sfinţitul Mucenic Haralambie (10 februarie);**
4. **Întîia şi a doua aflare a Cinstitului Cap al Sfîntului Ioan Botezătorul (24 februarie);**
5. **Sfinţii 40 de Mucenici (9 martie);**
6. **Bunavestire (25 martie);**
7. **Sfîntul Ierarh Calinic de la Cernica (11 aprilie);**
8. **Sfîntul marele Mucenic Gheorghe (23 aprilie).**

Toate acestea se serbează în fiecare an la aceleaşi date din lunile respective, dar nu cad în aceleaşi zile din cele zece săptămîni ale Triodului, ci în unii ani mai devreme, în alţii mai tîrziu, după cum suie sau coboară data Sfintelor Paşti. Regulile

---

* **Adaptarea vechilor «Capete (capitole) ale lui Marcu» la situaţia calendaristică actuală a Bisericii Ortodoxe Române şi redactarea lor în această formă a fost făcută de P.C. Pr. Profesor ENE BRANIŞTE de la Institutul teologic de grad universitar din Bucureşti.**

care urmează vor arăta la fiecare dintre aceste sărbători în ce interval de timp din Triod pot să cadă și cum se cîntă slujba lor din Minei împreună cu a zilei corespunzătoare din Triod.

I. Sărbătoarea Sfinților Trei Ierarhi (30 ianuarie)

Nu intră în perioada Triodului **decît în anii cînd Sfintele Paști cad între 4 și 10 aprilie; ea se mișcă între Duminica Vameșului și a Fariseului (cînd Sfintele Paști cad la 10 aprilie) și simbăta săptămînii întîi din Triod adică cea dinaintea Duminicii Fiului risipitor (cînd Sfintele Paști cad la 4 aprilie).**

a) **Cînd sărbătoarea Sfinților Trei Ierarhi cade în, Duminica Vameșului și a Fariseului** (Sfintele Paști la 10 aprilie), slujba Sfinților Trei Ierarhi din **Minei** se cîntă cu cea a duminicii din **Triod**, precum urmează:

Simbătă seara la Vecernie: după începutul obișnuit, se cîntă **Fericit bărbatul...** La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri, punînd patru ale Învierii de la glasul de rînd, din Octoih, trei ale duminicii, din **Triod**, și trei ale sfinților, din **Minei. Slavă...**, a **Triodului, Și acum...**, Dogmatica glasului de rînd din **Octoih.** Vohod cu cădelnița. Prochimenul zilei din săptămînă și Paremiile sfinților din **Minei.**

De este binecuvîntare de artose, se cîntă stihirile Litiei din **Minei, Slavă...**, de la Litia sfinților, **Și acum...**, a Născătoarei de Dumnezeu de la **Triod.**

La Stihoavnă, stihirile Învierii ale glasului de rînd, **Slavă...**, a sfinților, **Și acum...**, din **Triod,** După **Tatăl nostru...**, troparul Învierii glasul de rînd, **Slavă...**, al sfinților, **Și acum...**, al Născătoarei de Dumnezeu, de la glasul troparului sfinților (sau, de este Litie, de două ori troparul sfinților, apoi troparul Născătoarei de Dumnezeu, glasul al 5-lea: **Născătoare de Dumnezeu Fecioară, bucură-te...**).

Duminică dimineața, la Utrenie: după **Dumnezeu este Domnul...**, troparele cum s-au zis seara la Vecernie. Sedelnele Învierii ale glasului de rînd, din **Octoih,** Polieleul **(Robii Domnului...)** cu Mărimurile Sfinților Trei Ierarhi (din **Psaltire** sau din **Catavasier.** Binecuvîntările Învierii, ectenia mică, Icosul Învierii al glasului de rînd, Sedelnele sfinților din **Minei** (fără ale Născătoarei de Dumnezeu), Antifoanele glasului de rînd, Prochimenul sfinților, Evanghelia de rînd a Învierii, **Învierea lui Hristos văzînd...**, Psalmul 50, **Slavă... Ușile pocăinței...** și celelalte, din **Triod.**

La Canoane: Canonul învierii glasului de rînd (pe patru), al Născătoarei (pe două), al **Triodului** (pe patru) și al sfinților (pe patru). Catavasiile Întîmpinării Domnului. După Cîntarea a 3-a, Condacul, Icosul și Sedelnele sfinților; după Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul și Sinaxaul din **Triod,** apoi al Sfinților din **Minei;** la Cîntarea a 9-a, **Mărește, suflete al meu...** și: **Ceea ce ești mai cinstită...**, ectenia mică, Luminînda de rînd a Învierii, **Slavă...**, a sfinților, **Și acum...**, a Născătoarei de Dumnezeu, din **Triod.**

La Laude se cîntă opt stihiri: patru din **Octoih** și din **Triod** și patru din **Minei, Slavă...**, din **Triod, Și acum..., Preabinecuvîntată ești Născătoare de Dumnezeu...**, Doxologia mare ,troparul Învierii; ectenile și apolisul (în mînăstiri după Ceasul întîi).

La Liturghie: La Fericiri se pun patru stihiri ale Învierii glasului de rînd, trei de la Cîntarea a 3-a a Canonului din **Triod** și trei de la Cîntarea a 6-a a Canonului sfinților din **Minei.** După Vohodul cu Evanghelia, Troparul și Condacul Învierii și ale sfinților, Condacul **Triodului.** Apostolul și Evanghelia întîi ale duminicii, apoi ale sfinților.

b) **Cînd sărbătoarea Sfinților Trei Ierarhi cade într-un din zilele de rînd din săptămîna Vameșului și a Fariseului** (Sfintele Paști între 4—9 aprilie), slujba lor se face întreagă din **Minei,** fără nici o schimnare; simbăta, la Liturghie, se citesc întîi Apostolul și Evanghelia zilei **Triodului** și apoi ale sfinților.

II. Praznicul Întîmpinării Domnului (2 februarie)

Are o zi de preserbare sau înainte-praznuire (1 februarie), și o săptămînă de prelungire a serbării (după praznuire), «odovania» sau încheierea serbării praznicului fiind la 9 februarie.

1. Înainte-serbarea praznicului (1 februarie)

Poate cădea în timpul Triodului numai în anii cînd Sfintele Paști cad între 4 și 12 aprilie; ea variază între Duminica Vameșului și a Fariseului (Sfintele Paști la 12 aprilie) și luni din săptămîna a doua din Triod sau săptămîna Fiului risipitor (Sfintele Paști la 4 aprilie).

a) **Cînd înainte-prăznuirea praznicului Întîmpinării (1 februarie) cade în Duminica Vameşului şi a Fariseului sau în cea a Fiului risipitor,** atunci slujba Sfîntului Trifon (care se pomeneşte la 1 februarie) se lasă, punîndu-se la Pavecerniţă (sau cum vă voi cel mai mare) şi se cîntă numai slujba înainte-prăznuirii din Minei, împreună cu cea a duminicii, din Octoih şi din Triod, precum urmează :

La Vecernia mare, la **Doamne, strigat-am...** se pun stihirile Învierii pe patru, ale **Triodului** pe trei şi ale înainte-prăznuirii pe trei. **Slavă...,** a **Triodului, Şi acum...,** a Născătoarei glasului de rînd din Octoih.

La Litie se pun stihirile înainte-prăznuirii cele de la Stihoavna Vecerniei, **Slavă...,** a **Triodului, Şi acum...,** a înainte-prăznuirii, cea de la Stihoavna Vecerniei.

La Stihoavnă se pun stihirile Învierii, **Slavă...,** a **Triodului, Şi acum...,** a înainte-prăznuirii de la Stihoavna Utreniei.

La binecuvîntarea pîinilor se cîntă troparul : **Născătoare de Dumnezeu...** de două ori şi al înainte-prăznuirii o dată ; **Fie numele Domnului...** de trei ori, citirea Psalmului 33 şi **Bogaţii au sărăcit...**

Iar unde nu se face priveghere duminica, după **Acum slobozeşte...,** troparul Învierii, **Slavă... Şi acum...,** troparul înainte-prăznuirii.

La Pavecerniţă după **Tatăl nostru...** se zice Condacul înainte-prăznuirii, **Slavă... Şi acum...,** al **Triodului.**

La Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...,** troparul Învierii de două ori, **Slavă... Şi acum...,** al înainte-prăznuirii, apoi celelalte ale duminicii, pînă la Canoane. Canonul Învierii cu irmosul pe patru, al Născătoarei de Dumnezeu pe două, al înainte-prăznuirii pe patru şi ale **Triodului** pe patru. Catavasiile praznicului. După Cîntarea a 3-a, Condacul înainte-prăznuirii, Icosul şi Sedealna Triodului, **Slavă... Şi acum...,** a înainte-prăznuirii. După Cîntarea a 6-a, Condacul şi Icosul **Triodului.** La Cîntarea a 9-a se cîntă : **Ceea ce eşti mai cinstită...** Luminînda Învierii, **Slavă...,** a **Triodului, Şi acum...,** a înainte-prăznuirii.

La Laude se cîntă cinci stihiri ale Învierii şi trei din Triod cu stihurile lor. **Slavă...,** a **Triodului, Şi acum..., Preabinecuvîntată eşti...,** Doxologia mare, troparul Învierii, ecteniile şi apolisul. Apoi **Slavă... Şi acum...,** stihira Evangheliei. Ceasul întîi în pridvor.

La Ceasuri, troparul Învierii, **Slavă...,** al înainte-prăznuirii, **Şi acum...,** al Născătoarei de la ceasuri. După **Sfinte Dumnezeule...,** Condacul înainte-prăznuirii şi cel al **Triodului,** schimbîndu-le.

La Liturghie, Fericirile glasului de rînd pe zece : patru (din Octoih), trei din Canonul **Triodului,** de la Cîntarea a 3-a, şi trei ale înainte-prăznuirii, de la Cîntarea a 6-a a Canonului. După Vohodul cu Evanghelia, troparul Învierii şi al înainte-prăznuirii, **Slavă...,** Condacul **Triodului, Şi acum...,** al înainte-prăznuirii, Apostolul şi Evanghelia duminicii.

b) **Cînd înainte-prăznuirea Întîmpinării cade într-una din zilele de rînd din săptămîna de după Duminica Vameşului şi a Fariseului, ori luni după Duminica Fiului risipitor,** atunci slujba se cîntă toată de la **Minei** (a înainte-prăznuirii şi a Sfîntului Trifon), adăugînd, la Liturghie, şi Apostolul şi Evanghelia zilei din **Triod.**

2. Însăşi serbarea praznicului Întîmpinării Domnului (2 februarie)

Intră în perioada Triodului numai în anii cînd Sfintele Paşti se serbează între 4 şi 13 aprilie ; ea poate cădea între Duminica Vameşului şi a Fariseului (cînd Sfintele Paşti cad la 13 aprilie) şi marţea săptămînii de după Duminica Fiului risipitor (Sfintele Paşti la 4 aprilie).

a) **De va cădea praznicul Întîmpinării Domnului în Duminica Vameşului şi a Fariseului, sau a Fiului risipitor,** slujba praznicului se cîntă cu a Duminicii, din **Triod,** astfel :

Simbătă la Vecernia mică se pun patru stihiri ale Învierii glasului de rînd, **Slavă..., Şi acum...,** a praznicului. La Stihoavnă, o stihiră a Învierii şi trei ale praznicului, de la Stihoavna Vecerniei celei mari, cu stihurile lor, **Slavă... Şi acum...,** a praznicului ; troparul Învierii, **Slavă... Şi acum...,** al praznicului.

La Vecernia mare, după psalmul începător şi ectenia mare se cîntă **Fericit bărbatul...** La **Doamne, strigat-am...** se pun trei stihiri ale Învierii glasului de rînd, trei din **Triod** şi patru ale praznicului, **Slavă...,** a **Triodului, Şi acum...,** a praznicului. După Vohod, cele trei Paremii ale praznicului.

La Litie, stihirile praznicului, **Slavă...,** a **Triodului, Şi acum...,** a praznicului.

La Stihoavnă, stihirile Învierii, **Slavă...,** a **Triodului, Şi acum...,** a praznicului.

La binecuvîntarea pîinilor, troparul praznicului de trei ori şi celelalte ale Litiei.

Iar dacă nu se face Priveghere, după **Acum slobozeşte..., Sfinte Dumnezeule...** şi

celelalte, troparul Învierii, **Slavă... Și acum...**, al praznicului, și otpustul.

La Pavecerniță, după **Sfinte Dumnezeule...**, Condacul **Triodului, Slavă... Și acum...**, al praznicului. Miezonoptica Duminicii, cu Canonul Sfintei Treimii.

La Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...**, troparul Învierii de două ori, **Slavă... Și acum...**, al praznicului. După Catisme, Sedelnele Învierii cu ale Născătoarei lor și citire din tîlcul Evangheliei duminicii. Polieleul praznicului. De este Duminica Fiului risipitor, se cîntă și Polieleul **Triodului : La riul Babilonului...** Apoi Mărimurile praznicului, (din **Psaltire** sau din **Catavasier**), Binecuvîntările Învierii, ectenia mică, Ipacoi al Învierii, apoi Sedelnele praznicului, cîte o dată. Antifoanele glasului de rînd, Prochimenul praznicului, **Toată suflarea...** Evanghelia praznicului, **Învierea lui Hristos...**, Psalmul 50 și stihira praznicului.

La Canoane : Canonul Învierii cu Irmosul pe patru, al **Triodului** pe patru și al praznicului pe șase. Catavasiile praznicului. După Cîntarea a 3-a, Condacul, Icosul și Sedealna **Triodului ; Slavă... Și acum...**, a praznicului. După Cîntarea a 6-a, Condacul și Icosul praznicului și se citește Sinaxarul din **Minei.** La Cîntarea a 9-a, se cîntă cea a praznicului (sau **Nu pricep, Curată...**, glasul al 3-lea). Luminînda Învierii, **Slavă...**, a **Triodului, Și acum...**, a praznicului.

La Laude, patru stihiri ale Învierii și patru ale praznicului, cu stihurile praznicului ; **Slavă..., Și acum...**, a praznicului. Doxologia mare, troparul Învierii, ecteniile și obișnuitul apolis.

În mînăstiri se face ieșire în pridvor, **Slavă... Și acum...**, stihira Evangheliei și Ceasul întîi.

La Ceasuri, troparul Învierii, **Slavă...**, al praznicului, **Și acum...**, al Născătoarei de la ceasuri. După **Tatăl nostru...** se zice Condacul praznicului și al **Triodului,** schimbîndu-le.

La Liturghie, la Fericiri : patru stihiri ale Învierii, de la glasul de rînd, apoi trei stihiri de la Cîntarea a 3-a a Canonului din **Triod** și trei de la Cîntarea a 6-a a Canonului din Minei. La Vohod, stihul praznicului : **Cunoscută a făcut Domnul mîntuirea Sa...** (caută în **Minei** sau în **Liturghier**). După aceasta troparul Învierii și al praznicului, **Slavă...**, Condacul **Triodului, Și acum...**, al praznicului. Apostolul și Evanghelia, mai întîi ale duminicii și apoi ale praznicului. Axionul praznicului.

b) **Cînd praznicul Întîmpinării Domnului cade într-una din zilele de rînd din săptămîna întîia a Triodului ori Luni și Marți din săptămîna următoare,** slujba praznicului se cîntă toată numai din Minei ; numai simbăta adăugăm la Liturghie, și Apostolul și Evanghelia zilei **Triodului,** iar dacă voim, și în celelalte zile.

3. **Despre după-prăznuirea praznicului**

În cele șase zile dintre data praznicului și odovania lui, cît durează după-prăznuirea sărbătorii (3—8 februarie), la slujba sfinților pomeniți în fiecare din ele sînt adăugate în Minei stihiri deosebite ale după-prăznuirii, atît la Vecernie, (la «Doamne, strigat-am...» și la Stihoavnă) cît și la Utrenie (la Sedelne, la Svetilne și la Stihoavnă) ; acestea sînt așezate și se cîntă deobicei înaintea celor ale sfinților din zilele respective. Se cîntă, de asemenea, în fiecare zi din acest interval de timp, troparul, Condacul și Canonul praznicului (din însăși ziua serbării), iar duminica se cîntă Catavasiile praznicului.

a) **Cînd înăuntrul după-prăznuirii (3—8 februarie) cade vreuna dintre primele trei duminici ale Triodului (Duminica Vameșului și a Fariseului, Duminica Fiului risipitor sau Duminica înfricoșătoarei judecăți),** atunci slujba sfîntului din Minei se pune la Pavecerniță (sau cum va hotărî cel mai mare), iar slujba după-prăznuirii din ziua respectivă de la **Minei** se cîntă împreună cu cea a duminicii, din **Octoih** și **Triod,** precum urmează :

Simbătă seara, la Vecernia mică, după psalmul de seară, la **Doamne, strigat-am...** și la Sthioavnă, stihirile Învierii glasului de rînd, din **Octoih,** ca de obicei. Troparul Învierii, cu al Născătoarei... lui.

La Vecernia mare, după Psalmul 103 și ectenia mare, se cîntă **Fericit bărbatul...** La **Doamne, strigat-am...**, se cîntă zece stihiri : patru ale Învierii glasului de rînd, din **Octoih,** trei ale duminicii, din **Triod** și trei ale după-prăznuirii, din **Minei. Slavă...**, a duminicii din **Triod, Și acum...**, a Născătoarei de Dumnezeu (Dogmatica) glasului de rînd, din **Octoih.**

De se face Litie, după ecfonisul **Fie stăpînirea împărăției Tale binecuvîntată...** se cîntă stihirile după-prăznuirii praznicului, cele de la Stihoavna zilei din **Minei** și (de este vreme) și cele ale Laudelor duminicii, din **Triod. Slavă...** a Litiei duminicii din **Triod, Și acum...** a după-prăznuirii praznicului, din Minei.

La Stihoavnă se cîntă stihirile Învierii glasului de rînd, din **Octoih, Slavă...**, a du-

minicii, din **Triod, Şi acum...**, a după-prăznuirii, din Minei.

La tropare, de este Litie, **Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te,..** de două ori şi troparul praznicului o dată. **Fie numele Domnului binecuvîntat...** de trei ori, Psalmul 33 (sau numai **Bogaţii au sărăcit...**) şi celelalte.

Iar de nu este binecuvîntare de artose, troparul Învierii glasului de rînd de două ori, **Slavă... Şi acum...**, al praznicului şi otpustul Vecerniei.

La Utrenie, după cei şase psalmi şi ectenia mare, la **Dumnezeu este Domnul...** troparul Învierii de două ori, **Slavă... Şi acum...**, al praznicului. După citirea catismelor, se cîntă Sedelnele Învierii din Octoih, cu a Născătoarei.... lor ; în Duminica Fiului risipitor se cîntă Polieleul **(Robii Domnului...** şi **Mărturisiţi-vă Domnului...)**, adăugînd şi pe al **Triodului : La riul Babilonului...** cu **Aliluia.** Apoi îndată Binecuvîntările Învierii **(Soborul îngeresc...)**, ectenia mică, Ipacoi al Învierii, Antifoanele şi Prochimenul glasului de rînd, Evanghelia de rînd a Învierii, **Învierea lui Hristos văzînd...**, Psalmul 50, **Slavă..., Uşile pocăinţei..** şi celelalte ale duminicii, din Triod.

La Canoane : Canonul Învierii glasului de rînd, din **Octoih,** cu irmosul pe patru, al Născătoarei de Dumnezeu tot de acolo, pe două, al duminicii din **Triod** pe patru şi al praznicului, din Minei, pe patru. Catavasiile Praznicului. După Cîntarea a 3-a, Condacul şi Icosul praznicului, Sedealna din **Triod** şi cea a după-prăznuirii din **Minei.** După Cîntarea a 6-a, Condacul şi Icosul din Triod, cu Sinaxarul de acolo. La Cîntarea a 9-a se cîntă **Ceea ce eşti mai cinstită...** După ectenia mică, **Sfînt este Domnul Dumnezeul nostru...** şi Lumininda de rînd a Învierii, **Slavă...**, a **Triodului, Şi acum...**, a după-prăznuirii, din **Minei.**

La Laude se cîntă opt stihiri : patru ale Învierii din **Octoih** şi patru ale după-prăznuirii (cele de la Stihoavna Utreniei) din **Minei,** cu stihurile lor. **Slavă...**, a duminicii din **Triod, Şi acum..., Preabinecuvîntată eşti...** Doxologia mare, troparul Învierii, ecteniile şi otpustul.

Iar de se face ieşire în pridvorul bisericii (în mînăstiri) se cîntă **Slavă... Şi acum...**, stihira de rînd a Evangheliei (Voscreasna), care nu s-a cîntat la Laude.

La Ceasuri, troparul Învierii glasului de rînd, **Slavă...**, al praznicului, **Şi acum...**, al Născătoarei de la Ceasuri (în **Ceaslov).** După **Tatăl nostru...**, Condacul **Triodului** şi al praznicului schimbîndu-le (unul la Ceasul întîi, celălalt la Ceasul al treilea, şi aşa mai departe).

La Liturghie, la Fericiri se cîntă zece stihiri : patru ale Învierii, ,trei din Cîntarea a 3-a a Canonului duminicii din **Triod** şi trei din Cîntarea de rînd a Canonului praznicului. După vohodul cu Evanghelia: troparul Învierii şi al praznicului, **Slavă...**, Condacul din **Triod, Şi acum...**, al praznicului. Apostolul, Evanghelia şi Chinonicul duminicii **Triodului.** Axionul praznicului.

b) **Cînd toate cele şase zile ale după-prăznuirii praznicului Întîmpinării (3—8 februarie) cad în zilele de rînd ale primelor două săptămîni din Triod, adică de luni după Duminica Vameşului pînă vineri (inclusiv) după Duminica Fiului risipitor,** atunci se cîntă toată slujba numai din **Minei** (a după-prăznuirii împreună cu a sfinţilor din zilele respective), deoarece zilele de rînd nu au slujbă în **Triod** pînă la Sîmbăta lăsatului sec de carne (Sîmbăta morţilor).

c) **Dacă Sîmbăta morţilor cade înăuntrul după-prăznuirii praznicului (între 3 şi 8 februarie),** în acea zi slujba de la **Minei** se lasă şi se cîntă numai cea a Sîmbetei, din **Triod.**

d) **Cînd penultima zi a după-prăznuirii praznicului (8 februarie) cade Luni în săptămîna brînzei,** atunci slujba din **Minei,** (a după-prăznuirii şi a Sfinţilor Teodor Stratilat şi Zaharia) se cîntă împreună cu a zilei, din **Triod,** precum urmează :

La Vecernie, la **Doamne, strigat-am...**, se cîntă şase stihiri ale sfinţilor, **Slavă...**, a Sfîntului Mucenic Teodor, **Şi acum...**, a praznicului. La Stihoavnă, stihira idiomelă a zilei din **Triod** şi stihira mucenicilor tot de acolo. **Slavă...**, a sfîntului din **Minei, Şi acum...**, a praznicului. După **Acum slobozeşte...** şi celelalte, troparul mucenicului, **Slavă...**, al proorocului (amîndouă din **Minei**), **Şi acum...**, al praznicului. Ectenia **«Miluieşte-ne pre noi, Dumnezeule...»** şi otpustul.

La Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...**, troparul praznicului, o dată, al mucenicului, **Slavă...**, al proorocului, **Şi acum...**, al praznicului. După Catisme, Sedelnele sfinţilor şi ale praznicului din **Minei.** La Canoane : al praznicului pe opt şi ale sfinţilor din **Minei,** pe şase (cîte trei de la fiecare canon), iar la Cîntările 1-a, a 8-a, şi a 9-a, unde există tricîntare la **Triod,** se pun al praznicului pe patru, ale sfinţilor, pe patru şi al zilei din **Triod,** pe şase. După Cîntarea a 3-a, Condacul şi Icosul Sfîntului Teodor din **Minei,** Sedelnele sfinţilor şi ale praznicului tot de acolo ; după Cîntarea a 6-a, Condacul şi Icosul praznicului şi Sina-

xarul sfinților din **Minei**. Lumînînda sfinților și a praznicului din **Minei**.

La Stihoavnă, stihira idiomelă (samoglasnica) și stihira mucenicilor din **Triod**, **Slavă...**, a Sfîntului Teodor din **Minei**, **Și acum...**, a praznicului, tot de acolo.

La Ceasuri, troparul praznicului, **Slavă...**, al sfîntului, **Și acum...**, al Născătoarei, de la Ceasuri. După **Sfinte Dumnezeule...** se zice numai condacul praznicului.

4. Despre «odovania» praznicului Întîmpinării.

În cea din urmă zi a după-prăznuirii Întîmpinării (9 februarie) se face «odovania», adică încheierea sau sfîrșitul sărbătoririi praznicului, punîndu-se slujba a însăși zilei praznicului (2 februarie), cu unele scăderi. Ziua odovaniei praznicului Întîmpinării intră în perioada Triodului numai în anii cînd Sfintele Paști se serbează între 4 și 20 aprilie, mutîndu-se de la Duminica Vameșului și a Fariseului (în anii cu Sfintele Paști la 20 aprilie) pînă marți în săptămîna brînzei (Sfintele Paști la 4 aprilie).

a) **Cînd însă praznicul Întîmpinării cade în Duminica Fiului risipitor sau Luni ori Marți în săptămîna ce urmează** (în anii cînd Sfintele Paști cad la 4, 5 sau 6 aprilie), atunci odovania praznicului se face în Vinerea aceleiași săptămîni (săptămîna a doua din **Triod**, sau a lăsatului sec de carne), după cum se va arăta mai departe, la pgf. c.

b) **Cînd odovania praznicului va cădea în Duminica Vameșului sau în cea a Fiului risipitor**, slujba Sfîntului Nichifor de la 9 februarie se lasă (sau se pune la Pavecerniță) și se cîntă numai slujba Învierii din **Octoih** și a duminicii din **Triod**, împreună cu cea a praznicului, din **Minei** (2 februarie), precum urmează :

Simbătă seara, la Vecernia mică (în mînăstiri), la **Doamne, strigat-am...**, se cîntă, ca de obicei, patru stihiri ale Învierii glasului de rînd. **Slavă... Și acum...**, a praznicului. La Stihoavnă, o stihiră a Învierii și ale praznicului (cele de la Stihoavna Vecerniei celei mari), **Slavă... Și acum...**, a praznicului. După **Acum slobozești...**, rugăciunile începătoare și **Tatăl nostru...**, troparul Învierii glasului de rînd, **Slavă... Și acum...**, al praznicului, ectenia întreită și otpustul mic.

La Vecernia mare, după psalmul de seară și ectenia mare, se cîntă **Fericit bărbatul...** La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri : trei ale Învierii din **Octoih**, trei ale Duminicii din **Triod** și patru ale praznicului din **Minei** (cu cea de la **Slavă...**). **Slavă...**, a **Triodului, Și acum...**, a Născătoarei de Dumnezeu (Dogmatica) glasului de rînd (unde praznicul Întîmpinării este hram, la **Și acum...**, se cîntă a praznicului).

De se face și Litie, se cîntă stihirile Litiei praznicului și ale **Triodului** cele de la Laude, **Slavă...**, a **Triodului, Și acum...**, a praznicului.

La Stihoavnă, stihirile Învierii, **Slavă...**, a **Triodului, Și acum...**, a praznicului. La tropare, de se face binecuvîntarea pîinilor, troparul Litiei **(Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te...)** de două ori și al praznicului o dată. De nu s-a făcut Litie, troparul Învierii de două ori, **Slavă... Și acum...**, troparul praznicului o dată.

La Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...** troparul Învierii de două ori și al praznicului o dată (cu **Slavă... Și acum...**). După Catisme, Sedelnele Învierii (cu ale Născătoarei de la Sedelne). În Duminica Fiului risipitor se cîntă și Polieleul **La rîul Babilonului...** Apoi Binecuvîntările Învierii, ectenie și Ipacoi al Învierii, Antifoanele și Prochimenul glasului de rînd, Evanghelia de rînd a Învierii, **Învierea lui Hristos văzînd...**, Psalmul 50, **Slavă...**, **Ușile pocăinței...** și celelalte din **Triod**.

La Canoane : Canonul Învierii cu irmosul pe patru, al **Triodului** pe patru și al praznicului pe șase. Catavasiile praznicului : după Cîntarea a 3-a Condacul, Icosul și Sedealna **Triodului, Slavă... Și acum...**, a praznicului. După Cîntarea a 6-a, Condacul și Icosul praznicului, Sinaxarul din **Triod**. La Cîntarea a 9-a, **Ceea ce ești mai cinstită....** Lumînînda Învierii, **Slavă...**, a **Triodului, Și acum...**, a praznicului.

La Laude se cîntă opt stihiri : patru ale Învierii și patru ale praznicului (cu cea de la **Slavă...**). **Slavă...**, a **Triodului, Și acum...**, **Preabinecuvîntată ești...**, Doxologia mare, troparul Învierii, ecteniile și otpustul.

În mînăstiri ieșire în pridvorul bisericii, **Slavă... Și acum...**, stihira de rînd a Evangheliei (Voscreasna). Și se citește Ceasul întîi.

La Ceasuri, troparul Învierii, **Slavă...**, al praznicului, **Și acum...**, al Născătoarei de la Ceasuri. După **Tatăl nostru...** se zice, pe rînd, Condacul **Triodului** (la unul din Ceasuri) și al praznicului (la alt Ceas).

La Liturghie, la Fericiri se cîntă 10 stihiri : patru ale Învierii, din **Octoih**, trei din Cîntarea a 3-a a Canonului de la **Triod** și trei din Cîntarea a 9-a a Canonului praznicului. După Vohodul cu Evanghelia, troparul Învierii și al praznicului, **Slavă...**,

Condacul **Triodului, Şi acum...,** al praznicului. Apostolul şi Evanghelia duminicii, Axionul praznicului, Chinonicul duminicii şi al praznicului.

c) **De se va întîmpla sfîrşitul prăznuirii Întîmpinării Domnului în oricare din zilele de rînd de Luni săptămîna întîia pînă Vineri în săptămîna a doua a Triodului,** atunci slujba sfinţilor din zilele respective, de la **Minei,** se pune la Pavecerniţă (sau cînd va voi cel mai mare), şi se cîntă numai slujba praznicului (2 februarie), precum urmează:

La Vecernie, după Psalmul 103, ectenia mare, catisma de rînd (citită) şi ectenia mică. La **Doamne, strigat-am...,** se cîntă 6 stihiri ale praznicului (din însăşi ziua praznicului), **Slavă..., Şi acum...,** a praznicului (iar de este Vineri seara în prima săptămînă din **Triod,** se cîntă **Slavă...,** a praznicului, **Şi acum...,** dogmatica glasului de rînd). Apoi îndată **Lumină lină...** (vohod nu se face), Prochimenul zilei (Paremiile nu se citesc), **Învredniceşte-ne, Doamne...,** ectenia: **Să plinim rugăciunile noastre cele de seară...** şi celelalte.

La Stihoavnă se cîntă stihirile praznicului cu stihirile lor, **Slavă... Şi acum...,** a praznicului. După **Acum slobozeşte..., Sfinte Dumnezeule...** şi celelalte, troparul praznicului. Apoi ectenia: **Miluieşte-ne pre noi Dumnezeule...,** şi otpustul.

La Pavecerniţă, după **Sfinte Dumnezeule...,** Condacul praznicului.

Miezonoptica după **Ceaslov,** cu catisma şi troparele obişnuite.

La Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...** troparul praznicului de trei ori. După Catismele de rînd, Sedelnele praznicului şi Psalmul 50. Canonul praznicului cu irmosul pe paisprezece (irmoasele de cîte două ori). Catavasiile praznicului. După Cîntarea a 3-a, Sedealna Praznicului de două ori; după Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul praznicului şi Sinaxarul. La Cîntarea a 9-a, se cîntă Mărimurile praznicului (ca în însăşi ziua praznicului). Lumininda praznicului de două ori. La Laude se cîntă patru stihiri ale praznicului, **Slavă... Şi acum...,** a praznicului. Doxologia mare. După **Sfinte Dumnezeule...** troparul praznicului o dată, apoi ecteniile şi otpustul.

La Ceasuri, troparul şi condacul praznicului.

La Liturghie, se cîntă la Fericiri opt stihiri din Cîntarea a 9-a a Canonului (cu irmosul). După Vohodul cu Evanghelia, troparul praznicului, **Slavă... Şi acum...,** Condacul praznicului, Apostolul şi Evanghelia zilei din **Triod.** Axionul, Chinonicul şi otpustul praznicului.

d) **De va cădea sfîrşitul prăznuirii Întîmpinării în Simbăta lăsatului sec de carne, adică Simbăta morţilor sau «a moşilor de iarnă» sau în Duminica lăsatului sec de carne** (în anii în care Sfintele Paşti se serbează la 6 sau la 7 aprilie, iar Întîmpinarea în Simbăta primă din **Triod** sau în Duminica Fiului risipitor), atunci în Simbăta morţilor şi în duminica următoare se cîntă numai slujba din **Triod** (vezi **Tipicul mare,** Iaşi, 1816, fata 258 jos şi 268 jos; **Triodul,** la cap. resp. din «Capetele lui Marco» şi **Tipicul bisericesc,** ed. Cernica, 1925, p. 126, regula 2-a), iar slujba odovaniei praznicului se face vineri în săptămîna a doua din **Triod,** după cum s-a arătat aci, la paragraful c.

e) **De va cădea sfîrşitul prăznuirii Întîmpinării Luni sau Marţi în săptămîna a treia a Triodului sau «săptămîna brînzei»** (Sfintele Paşti la 5 sau 4 aprilie, iar praznicul Întîmpinării luni sau marţi din săptămîna a doua a **Triodului),** atunci serbarea praznicului se odovăleşte vineri, în săptămîna a doua a **Triodului,** după regula de la paragraful c.

III. Sărbătoarea Sfîntului Haralambie (10 februarie)

Se prăznuieşte la unele biserici mînăstireşti şi parohiale care o au ca hram şi intră în perioada Triodului în anii în care Sfintele Paşti se serbează între 4 şi 21 aprilie; ea poate cădea între Duminica Vameşului şi a Fariseului (cînd Sfintele Paşti se serbează la 21 aprilie) şi miercurea săptămînii a treia din Triod sau săptămîna brînzei (cînd Sfintele Paşti se serbează la 4 aprilie). Pentru felul cum se cîntă slujba sfîntului cu cea din Triod să se vadă, mai departe, regulile pentru sărbătoarea Aflării Capului Sfîntului Ioan Botezătorul (24 februarie), din cap. IV, şi anume:

a) **De cade Sfîntul Haralambie în Duminica Vameşului şi a Fariseului, ori în cea a Fiului risipitor, ori în cea a Lăsatului sec de carne** (la Înfricoşătoarea Judecată), slujba lui, din **Minei,** se cîntă cu cea a duminicii din **Octoih** şi din **Triod,** cum se arată la cap. IV, pct. a.

b) **De cade Sfîntul Haralambie în vreuna din zilele de rînd, începînd de Luni după Duminica Vameşului şi a Fariseului şi pînă vineri după Duminica Fiului risipitor,**

slujba sfîntului se cîntă întreagă și neschimbată din **Minei**, adăugînd doar, la Liturghie, și Apostolul și Evanghelia zilei **Triodului**, înainte de cele ale Sfîntului.

c) **De cade Sfîntul Haralambie în Simbăta lăsatului sec de carne (Simbăta morților sau «a moșilor de iarnă»**, toată slujba sfîntului se cîntă vineri în acea săptămînă, așa cum este în **Minei**, iar simbătă se face numai slujba din **Triod**.

d) **De cade Sfîntul Haralambie Luni ori Marți, în săptămîna brînzei**, slujba sfîntului se cîntă cu cea a zilei din **Triod**, precum se arată la cap. IV, pgf. **d**.

e) **De cade Sfîntul Haralambie Miercuri în săptămîna brînzei**, slujba sfîntului se cîntă marți în acea săptămînă cum se arată la cap. IV, pgf. **d**.

IV. Sărbătoarea Aflării întîia și a doua a Capului Sfîntului Ioan Botezătorul și Înaintemergătorul (24 februarie)

De asemenea se prăznuiește la unele biserici mînăstirești și de enorie unde este acest hram. Intră în perioada Triodului în anii cînd Sfintele Paști se serbează între 4 aprilie și 5 mai; ea poate cădea între Duminica Vameșului și a Fariseului (în anii cînd Sfintele Paști se serbează la 5 mai) și miercuri în săptămîna a doua din Postul Mare (în anii cînd Sfintele Paști se serbează la 4 aprilie).

a) **De va cădea Aflarea cinstitului Cap al Sfîntului Ioan Botezătorul în Duminica Vameșului și a Fariseului, în Duminica Fiului risipitor, în Duminica lăsatului sec de carne sau în cea a lăsatului sec de brînză**, atunci slujba sfîntului, din **Minei**, se cîntă cu cea a duminicii din **Octoih** și **Triod**, precum urmează:

Simbătă seara, la **Vecernia mică**, se pun patru stihiri ale Învierii de la glasul de rînd, **Slavă... Și acum...**, a Născătoarei glasului. La Stihoavnă, o stihiră a Învierii și cele de la Stihoavna Înaintemergătorului.

La Vecernia mare, după Psalmul 103 și ectenia mare se cîntă **Fericit bărbatul...** La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri: patru ale Învierii glasului de rînd, trei din **Triod** și trei ale Înaintemergătorului (în Duminica brînzei, se cîntă trei stihiri ale Învierii, una a lui Anatolie, trei de la **Triod** și trei ale sfîntului). **Slavă...**, a **Triodului, Și acum...**, a Născătoarei glasului. Vohod cu cădelnița, Prochimenul zilei și paremiile din **Minei**.

La Litie stihira hramului și două stihiri ale Laudelor din Triod, **Slavă...** a Înaintemergătorului, **Și acum...**, a **Triodului** (cea de la **Slavă**).

La Stihoavnă, stihirile Învierii, **Slavă...**, a Înaintemergătorului, glasul al 2-lea: **Preacinstitul vas..., Și acum...**, a **Triodului**.

La binecuvîntarea pîinilor, troparul: **Născătoare de Dumnezeu, Fecioară...** de trei ori, și celelalte ale Litiei, după obicei.

Iar unde nu se face Litie, se cîntă troparul Învierii glasului de rînd, **Slavă...**, al Sfîntului Ioan Botezătorul, **Și acum...**, al Născătoarei, glasul al 4-lea **(Taina cea din veac ascunsă)**.

La Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...** troparul Învierii de două ori, **Slavă...**, al Înaintemergătorului, **Și acum...**, al Născătoarei Învierii, glasul al 4-lea. După Catisme, Sedelnele Învierii cu al Născătoarei... lor. Apoi Polieleul: **Robii Domnului** și **Mărturisiți-vă Domnului...**, la care, în Duminica Fiului risipitor și în cea a Lăsatului sec de brînză se adaugă și: **La rîul Babilonului...** După aceea se cîntă Mărimurile Înaintemergătorului; apoi Binecuvîntările Învierii **(Soborul îngeresc...)**, ectenie mică, Ipacoi, Sedelnele Înaintemergătorului, **Slavă...**, Sedealna cea după Polieleu, **Și acum...**, a Născătoarei. Antifoanele și Prochimenul glasului de rînd, Evanghelia de rînd a Învierii, **Învierea lui Hristos...** și celelalte ale duminicii, din **Triod**.

La Canoane: în duminica lăsatului sec de carne Canonul Învierii cu irmosul pe patru, cel de la **Triod** pe șase și al Înaintemergătorului pe patru. În celelalte trei duminici: Canonul Învierii cu irmosul pe patru, al Născătoarei de Dumnezeu pe două, cel de la **Triod** pe patru și al Înaintemergătorului pe patru.

Catavasiile: în Duminica Vameșului și a Fariseului: **Deschide-voi gura mea...**; în Duminica Fiului risipitor, în cea a Lăsatului sec de carne și în cea a Lăsatului sec de brînză, Catavasiile **Triodului**. După Cîntarea a 3-a, Condacul și Icosul Înaintemergătorului și Sedealna lui de două ori. **Slavă... Și acum...**, a **Triodului**; după Cîntarea a 6-a, Condacul și Icosul **Triodului**, Prologul din **Triod** și Sinaxarul din **Minei**. La Cîntarea a 9-a, se cîntă **Ceea ce ești mai cinstită...** După ectenia mică, Luminînda Învierii, **Slavă...**, a Înaintemergătorului. **Și acum...**, a **Triodului**.

La Laude, patru stihiri ale Învierii și patru ale sfîntului (cu cea de la **Slavă**),

cu stihurile din **Minei, Slavă...**, a Triodului, **Şi acum..., Preabinecuvîntată eşti...** Doxologia mare. După **Sfinte Dumnezeule...**, troparul Învierii, ecteniile şi apolisul. În mînăstiri, dacă se face ieşire în pridvor, se cîntă **Slavă... Şi acum...** cu stihira de rînd a Evangheliei, apoi se citeşte Ceasul întîi.

La Ceasuri, troparul Învierii, **Slavă...**, al Înaintemergătorului, **Şi acum...**, al Născătoarei de la ceasuri. După **Tatăl nostru...**, Condacul **Triodului** şi al Înaintemergătorului, schimbîndu-le.

La Liturghie, la Fericiri se cîntă 10 stihiri: patru ale Învierii glasului de rînd, trei din **Triod**, de la Cîntarea a 3-a a Canonului şi trei din Cîntarea a 6-a a Canonului de la **Minei**. După Vohodul cu Evanghelia, troparul Învierii şi al Înaintemergătorului, **Slavă...** Condacul sfîntului, **Şi acum...**, Condacul **Triodului**, Apostolul şi Evanghelia, întîi ale duminicii, apoi ale Înaintemergătorului.

b) **De va cădea sărbătoarea Aflării cinstitului Cap al Sfîntului Ioan Botezătorul în oricare din zilele de rînd de luni după Duminica Vameşului pînă vineri după Duminica Fiului risipitor**, slujba sfîntului se cîntă întreagă cum este în **Minei**, fără schimbare, punînd doar, la Liturghie, şi Apostolul şi Evanghelia zilei **Triodului**, înainte de cele ale Sfîntului.

c) **De va cădea Aflarea cinstitului Cap al Sfîntului Ioan Botezătorul în Simbăta lăsatului sec de carne (Simbăta morţilor)**, toată slujba sfîntului se cîntă vineri în săptămîna lăsatului sec de carne, neschimbată, iar simbăta se cîntă numai slujba din **Triod**.

d) **De va cădea Aflarea cinstitului Cap al Sfîntului Ioan Botezătorul Luni sau Marţi în săptămîna brînzei**, slujba sfîntului se cîntă cu cea a zilei, din **Triod**, precum urmează:

Duminică seara, la Vecernie, după psalmul de seară şi ectenia mare, se cîntă **Fericit bărbatul...**, iar în celelalte zile ale săptămînii brînzei, se citeşte Catisma de rînd. **La Doamne, strigat-am...** se cîntă şase stihiri ale Înaintemergătorului, **Slavă...**, tot a lui, **Şi acum...**, a Născătoarei-Învierii, acelaşi glas. Vohod cu cădelniţa, Prochimenul zilei şi Paremiile Înaintemergătorului. La Stihoavnă, stihira idiomelă (Samoglasnica) a **Triodului** de două ori şi stihira mucenicilor (martirica) tot de acolo. **Slavă...**, a Înaintemergătorului, glasul al 2-lea, **Şi acum...**, a Născătoarei. Troparul Înaintemergătorului, **Slavă... Şi acum...**, al Născătoarei-Învierii, glasul al 4-lea.

La Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...**, troparul Înaintemergătorului de două ori, **Slavă... Şi acum...**, al Născătoarei. După Catisma întîia, Sedelnele **Triodului** (în mînăstiri se adaugă şi citirea zilei, indicată în **Triod**). După a doua Catismă, ectenia mică şi Sedelnele Înaintemergătorului, amîndouă. Polieleul cu Mărimurile sfîntului şi Sedealna lui, de două ori, **Slavă... Şi acum...**, a Născătoarei. Antifonul I al glasului al 4-lea. Prochimenul şi Evanghelia Înaintemergătorului. Apoi Psalmul 50 şi stihira Înaintemergătorului.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu al glasului de rînd din **Octoih**, cu irmosul pe şase şi al Înaintemergătorului pe opt. Catavasiile **Deschide-voi gura mea...** Iar unde vine Tricîntarea din **Triod**, se cîntă numai Canonul Înaintemergătorului cu irmosul pe şase şi din **Triod**, pe opt. După Cîntarea a 3-a, Sedealna Înaintemergătorului de două ori. **Slavă... Şi acum...**, a Născătoarei. După Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul şi Sinaxarul Înaintemergătorului. La Cîntarea a 9-a, se cîntă **Ceea ce eşti mai cinstită...** După ectenia mică, Luminînda Înaintemergătorului, de două ori, **Slavă... Şi acum...**, a Născătoarei, din **Minei**.

La Laude se cîntă patru stihiri ale Înaintemergătorului, **Slavă...**, a Înaintemergătorului, **Şi acum...**, a Născătoarei, din **Minei**, Doxologia mică.

La Stihoavnă, stihira idiomelă (samoglasnica) a **Triodului**, de două ori şi stihira mucenicilor (martirica); **Slavă...**, a Înaintemergătorului, **Şi acum...**, a Născătoarei din **Minei** şi celelalte după obicei, apolisul şi Ceasul întîi.

La Ceasuri, troparul Înaintemergătorului şi, după **Sfinte Dumnezeule...**, Condacul Înaintemergătorului.

La Liturghie, la Fericiri se cîntă opt stihiri din Cîntarea a 3-a şi a 6-a ale Canonului Înaintemergătorului, Apostolul, Evanghelia şi Chinonicul zilei din **Triod** şi ale Înaintemergătorului. Axionul: **Cuvine-se cu adevărat...**

e) **De va cădea Aflarea Cinstitului Cap al Sfîntului Ioan Botezătorul şi Înaintemergătorului Miercuri în săptămîna brînzei**, toată slujba Înaintemergătorului se cîntă marţi în săptămîna brînzei, precum s-a arătat aci, la pgf. **d**.

f) **De va cădea Aflarea cinstitului Cap al Sfîntului Ioan Botezătorul şi Înaintemergătorul joi în săptămîna brînzei:**

Miercuri dimineaţa la Ceasuri şi la Obedniţă slujba după **Triod**. Iar după Rugăciunea Sfîntului Efrem cu metanii, în-

dată se începe Vecernia: **Veniți să ne închinăm...** de trei ori, psalmul începător, ectenia mare și se citește Catisma de rînd. **La Doamne, strigat-am...** se cîntă șase stihiri ale sfîntului, **Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, a Născătoarei-Învierii din **Minei.** Vohod cu cădelnița, Prochimenul și Paremia zilei din **Triod,** apoi Prochimenul din **Triod (Să nădăjduiască Israel spre Domnul...)** și se citesc Paremiile sfîntului; după aceasta, **Învrednicește-ne Doamne...**

La Stihoavnă, stihira idiomelă (samoglasnica) a zilei din **Triod** de două ori și stihira mucenicilor (martirica) tot de acolo, **Slavă...**, a Înaintemergătorului. **Și acum...**, a Născătoarei; după **Acum slobozește...** și după **Tatăl nostru...**, troparul Înaintemergătorului, **Slavă... Și acum...** al Născătoarei. Ectenia: **Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule...** trei metanii mari și rugăciunea **Preasfîntă Treime...** din **Ceaslov, Fie numele Domnului...** de trei ori, Psalmul 33 și trei metanii. Apoi, **Cuvine-se să te fericim...** și apolisul.

Miercuri seara, în mînăstiri și catedrale (unde se face slujbă în fiecare zi) se citește Pavecernița mică, la care se cîntă și slujba Sfîntului de la **Minei,** care va cădea în sîmbăta acelei săptămîni, adică stihirile Vecerniei lui (dacă are) și Canonul de la Utrenie. În bisericile parohiale (de enorie), unde nu se face slujbă zilnic, seara se săvîrșește Vecernia, cîntînd slujba sfîntului din **Minei** împreună cu a zilei din **Triod,** precum s-a arătat mai înainte, la pgf. **d.**

Joi dimineața, atît în bisericile mînăstirești cît și în cele de enorii, se săvîrșește Utrenia și Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur, cîntînd slujba sfîntului din **Minei** cu cea a zilei din **Triod,** precum am arătat mai înainte, la pgf. **d.**

g) **De va cădea Aflarea cinstitului Cap al Înaintemergătorului Vineri în săptămîna brînzei,** slujba sfîntului se cîntă joi în acea săptămînă, precum s-a arătat aci, la pgf. **f.**

h) **De va cădea Aflarea cinstitului Cap al Sfîntului Ioan Botezătorul în Sîmbăta din săptămîna brînzei,** în care se face pomenirea tuturor Cuvioșilor și de Dumnezeu-Purtătorilor Părinți, slujba sfîntului din **Minei,** se cîntă cu a acestora din **Triod,** precum urmează:

Vineri seara, la Vecernie, după începutul obișnuit, se cîntă **Fericit bărbatul...** La **Doamne, strigat-am...** se cîntă șase stihiri: trei ale Sfîntului Ioan Botezătorul și trei ale Cuvioșilor Părinți din **Triod. Slavă...**, a sfîntului **Și acum...**, a Născătoarei glasului de rînd (Dogmatica). Vohod cu cădelnița, Prochimenul zilei și Paremia din **Triod,** al doilea Prochimen din **Triod** și Paremiile sfîntului, **Învrednicește-ne, Doamne...**, ectenia cererilor. La Stihoavnă, stihirile din Triod, apoi se cîntă stihul: **Veseli-se-va dreptul de Domnul...** și stihira glasului al 6-lea: **Cinstitul cap al Botezătorului Tău, Doamne...** (stihira de la Utrenie, după Evanghelie), **Slavă...**, a Părinților, din **Triod, Și acum...**, a Născătoarei, din **Triod.** După **Tatăl nostru...**, troparul sfîntului, **Slavă...**, al Părinților din **Triod, Și acum...**, al Născătoarei-Învierii, glasul al 4-lea **(Taina cea din veac ascunsă...).** Ectenia: **Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule...**, rugăciunea: **Preasfîntă Treime...** (din **Ceaslov), Fie numele Domnului binecuvîntat...** de trei ori, cu metanii, Psalmul 33, **Cuvine-se cu adevărat să te fericim...** și otpustul.

În mînăstiri, se citește apoi Pavecernița, cu Canonul morților, al glasului de rînd (la cimitir), sau al Născătoarei. După **Cuvine-se cu adevărat..., Sfinte Dumnezeule...** și celelalte, condacul sfîntului, **Slavă... Și acum...**, al Părinților din Triod.

La Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...** troparele precum s-au zis seara la Vecernie. După Catisme (sau ectenie mică), Sedelnele Părinților din **Triod** (în mînăstiri urmează citire din cuvintele Sfîntului Efrem despre Părinții ce s-au săvîrșit), Polieleul cu Mărimurile sfîntului (din **Psaltire** sau din **Catavasier),** ectenie mică, Sedelnele sfîntului, Antifonul I al glasului al 4-lea **(Din tinerețile mele...),** Prochimenul din Minei, Evanghelia sfîntului, Psalmul 50, **Slavă..., Pentru rugăciunile Mergătorului-Tău înainte...** și celelalte din Minei.

La Canoane: Canonul sfîntului cu irmosul pe șase, și al Părinților, pe opt. Catavasiile din Triod (în mînăstiri se citește și Cîntarea a 2-a a **Triodului,** fără Cîntarea a doua din **Psaltire).** După Cîntarea a 3-a, Condacul și Icosul sfîntului și Sedealna din **Minei, Slavă...** a Părinților din **Triod, Și acum...**, a Născătoarei, tot de acolo. După Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul sfîntului și Sinaxarul din **Minei** și Prologul din **Triod.** La Cîntarea a 9-a, **Ceea ce ești mai cinstită...** După ectenia mică, Luminînda sfîntului, **Slavă...**, a Părinților, **Și acum...**, a Născătoarei din Minei.

La Laude se cîntă șase stihiri: trei ale sfîntului și trei ale Părinților. **Slavă...**, a Părinților, **Și acum...**, a Născătoarei din **Triod.** Doxologia mare. După **Sfinte Dumnezeule...**, troparul sfîntului, **Slavă...**, al

Părinților, **Și acum...**, al Născătoarei (**Taina cea din veac ascunsă...**).

La mînăstiri se face acum obișnuita ieșire în pridvorul bisericii și se citește Ceasul întîi, după care se face otpustul desăvîrșit al Utreniei.

La Ceasuri: troparul sfîntului, **Slavă...**, al Părinților, **Și acum...**, al Născătoarei de la Ceasuri (din Ceaslov). După **Tatăl nostru...**, Condacul sfîntului și al Părinților, pe rînd, schimbîndu-le.

La Liturghie, se săvîrșește Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur. La Fericiri se cîntă opt stihiri: patru ale sfîntului din Cîntarea a 3-a a Canonului din **Minei**, și patru ale Părinților, din Cîntarea a 6-a a Canonului din **Triod**. După vohodul cu Evanghelia troparul hramului (dacă este hram una din sărbătorile Mîntuitorului sau ale Sfintei Fecioare), troparul sfîntului, și cel al Părinților; Condacul Sfîntului, **Slavă...**, al Părinților, **Și acum...**, al hramului (dacă este hram una din sărbătorile Sfintei Fecioare), ori: **Ceea ce ești folositoare creștinilor...**. Apostolul, Evanghelia și Chinonicul întîi ale sfîntului, apoi ale Părinților. Axionul: **Cuvine-se cu adevărat...**

i) **De va cădea Aflarea cinstitului Cap al Botezătorului Luni în prima săptămînă a Postului Mare**, slujba sfîntului se cîntă în Duminica lăsatului sec de brînză, precum s-a arătat mai înainte, la pgf. **a**.

j) **De va cădea Aflarea cinstitului Cap al Botezătorului Marți, Miercuri, Joi sau Vineri în săptămîna întîia din Postul Mare**, slujba sfîntului se cîntă ori în Duminica lăsatului sec de brînză, cum s-a arătat la pgf. **a**, ori în simbăta din prima săptămînă din post precum se arată în paragraful următor.

k) **De va cădea Aflarea Cinstitului Cap în Simbăta întîia din Postul Mare**, cînd la **Triod** se face pomenirea Sfîntului Marelui Mucenic Teodor Tiron, slujba înaintemergătorului, din **Minei**, se cîntă împreună cu cea a Sfîntului Teodor, din **Triod**, precum urmează:

Vineri dimineața, după Utrenie, Ceasuri și Obedniță, potrivit rînduielii zilelor de post, se face Vecernia Simbetei unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, astfel:

Preotul face începutul cu **Binecuvîntată este împărăția...**, iar la strană: **Veniți să ne închinăm...** și se citește Psalmul 103. Apoi ectenia mare și se citește Catisma a optsprezecea, cu obișnuitele stări și ectenii mici. La **Doamne, strigat-am...**, se cîntă zece stihiri: întîi stihira zilei din **Triod, Veniți credincioșilor...** de două ori, patru stihiri ale Sfîntului Ioan Botezătorul și patru ale Sfîntului Teodor, din **Triod**; **Slavă...**, a Sfîntului Teodor, **Și acum...**, a Născătoarei, de la glasul de rînd al **Octoihului** (Dogmatica). Vohod cu cădelnița, Prochimenul și cele două Paremii din **Triod**, apoi Paremiile sfîntului Ioan, din **Minei**; **Să se îndrepteze rugăciunea mea...** cu cădirea din sfîntul altar și trei metanii mari, apoi ectenia întreită și celelalte ale Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite. După Rugăciunea amvonului, se cîntă Canonul Sfîntului Teodor, după rînduiala arătată în **Triod**, cu binecuvîntarea colivei.

Dacă nu se face Liturghie, Vecernia se săvîrșește astfel: Începutul obișnuit **Binecuvîntat este Dumnezeul nostru...**, Psalmul 103, ectenia mare și catisma a optsprezecea fără ectenii la stări. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă șase stihiri: trei ale Sfîntului Ioan și trei ale Sfîntului Teodor; **Slavă...**, a Sfîntului Teodor, **Și acum...**, a Născătoarei de Dumnezeu de la glasul de rînd al săptămînii (Dogmatica). Vohod nu se face, ci îndată **Lumină lină...**, Prochimenul și Paremiile din **Triod**, apoi cele din **Minei**. La Stihoavnă, stihirile glasului de rînd din **Octoih**, apoi stihul: **Veseli-se-va dreptul de Domnul...** și stihira Sfîntului Teodor, glasul al 2-lea **Pe tine cel numit cu numele dumnezeiești daruri...** (de la **Doamne, strigat-am...**), **Slavă...**, a Sfîntului Ioan, **Și acum...**, a Născătoarei, din **Minei**, cel de la Stihoavna Utreniei (**Născătoare de Dumnezeu, tu ești vița cea adevărată...**). La tropare: al Sfîntului Ioan, **Slavă...** al Sfîntului Teodor, **Și acum...**, **Toate tainele tale sînt mai presus de minte...** Ectenia întreită, cu trei metanii mari și se citește Canonul Sfîntului Teodor, cel de deasupra colivei, și otpustul.

Vineri seara, în mînăstiri și catedrale se citește Pavecernița Mare cu Canonul de rînd al morților, din **Octoih**. După primul **Sfinte Dumnezeule...**, troparul Sfîntului Ioan și cel al Sfîntului Teodor. După al doilea **Sfinte Dumnezeule...** numai Condacul Sfîntului Ioan.

În bisericile de enorii, unde nu se face slujbă vineri dimineața, Vineri seara se face Vecernia, precum urmează: După începutul obișnuit, se citește Catisma a optsprezecea cu stări fără ectenii; la **Doamne, strigat-am...**, stihirile din **Triod** și din **Minei, Slavă...**, al Sfîntului Teodor, **Și acum...**, Dogmatica glasului de rînd, Vohod cu cădelnița, **Lumină lină...**, Prochimenul și Paremiile din **Triod**, apoi cele din **Mi-**

nei. Apoi Stihoavna și celelalte ale Vecerniei, precum s-a arătat aci, pentru cazul cînd nu se face Liturghie.

Simbătă dimineața, la Utrenie, atît în bisericile mînăstirești cît și în cele de enorii, după **Dumnezeu este Domnul...,** troparul Sfîntului Ioan de două ori, **Slavă...,** al Sfîntului Teodor, **Și acum...,** al Născătoarei **(Toate tainele tale sînt mai presus de minte...).** Catismele de rînd și Sedelnele Sfîntului Ioan, Polieleul **(Robii Domnului...)** cu Mărimurile Sfîntului Ioan (din **Psaltire** sau din **Catavasier),** ectenie mică, Sedelnele Sfîntului Teodor din **Triod** (în mînăstiri se citește și Viața Sfîntului Teodor). Antifonul întîi al glasului al 4-lea, Prochimenul și Evanghelia Înaintemergătorului, Psalmul 50, **Slavă..., Și acum..., Pentru rugăciunile...,** stihira Sfîntului Ioan.

La Canoane : Canonul Sfîntului Ioan, cu irmosul pe șase și cele două din **Triod,** pe opt. Catavasiile : **Deschide-voi gura mea...** (fără cîntările din Psaltire). După Cîntarea a 3-a, Condacul, Icosul și Sedealna Sfîntului Ioan ; după Cîntarea a 6-a, Condacul și Icosul Sfîntului Teodor, Prologul din **Triod** și Sinaxarul din **Minei.** La Cîntarea a 9-a : **Mărește, suflete al meu...** și **Ceea ce ești mai cinstită...** La Lumînînde : a Sfîntului Ioan, **Slavă...,** a Sfîntului Teodor, **Și acum...,** a Născătoarei din **Triod.**

La laude se cîntă șase stihiri : trei ale sfîntului Ioan și trei ale Sfîntului Teodor. Apoi stihul : **Veselească-se dreptul de Domnul...,** cu stihira de la **Slavă...,** a Sfîntului Ioan, glasul al 6-lea **(Preacinstitul cap...), Slavă...,** a Sfîntului Teodor, **Și acum...,** a Născătoarei din **Triod.** Doxologia mare, iar după **Sfinte Dumnezeule...** troparul Sfîntului Ioan, **Slavă...,** al Sfîntului Teodor, **Și acum...,** al Născătoarei, glasului al 2-lea : **Toate tainele tale sînt mai presus de cuget...** ecteniile și otpustul. Apoi Ceasul întîi (în mînăstiri în pridvorul bisericii).

La Ceasuri : troparul Sfîntului Ioan, **Slavă...,** al Sfîntului Teodor, **Și acum...,** al Născătoarei, de la Ceasuri (în **Ceaslov).** După **Tatăl nostru...,** Condacul Sfîntului Ioan și al Sfîntului Teodor, se zic schimbîndu-le.

La Liturghie, se săvîrșește Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur. La Fericiri se cîntă opt stihiri : patru ale Sfîntului Ioan, de la Cîntarea a 3-a a Canonului din **Minei** și patru ale Sfîntului Teodor, de la Cîntarea a 6-a a Canoanelor din **Triod.** După Vohodul cu Evanghelia, troparul Sfîntului Ioan și cel al Sfîntului Teodor, Condacul Sfîntului Ioan, **Slavă...,** Condacul Sfîntului Teodor, **Și acum...,** al hramului (dacă este hram una din sărbătorile Sfintei Fecioare) sau al Născătoarei : **Ceea ce ești folositoare creștinilor...** Apostolul și Evanghelia, întîi ale simbetei, apoi ale Sfîntului Ioan și apoi ale Sfîntului Teodor. Axionul **Cuvine-se cu adevărat...,** Chinonicul : **Întru pomenire veșnică va fi dreptul...**

La masă, în mînăstiri se citește Cuvîntul de laudă al Sfîntului Grigorie de Nisa despre Sfîntul Teodor. Dezlegare la untdelemn și vin.

I) De va cădea Aflarea cinstitului Cap al Botezătorului în Duminica întîia din Postul Mare (a Ortodoxiei), slujba Sfîntului, din **Minei,** se cîntă împreună cu cea a Duminicii, din **Octoih** și **Triod,** precum urmează :

Simbătă seara, la Vecernia mică, stihirile atît la **Doamne, strigat-am...,** cît și la Stihoavnă, numai cele din **Triod.**

La Vecernia mare, după începutul obișnuit, se cîntă : **Fericit bărbatul...** La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri: trei ale Învierii (de la glasul de rînd din **Octoih),** patru ale Duminicii din **Triod** și trei ale Sfîntului Ioan. **Slavă...,** a duminicii, din Triod, **Și acum...,** a Născătoarei, a glasului de rînd din **Octoih** (Dogmatica). Vohod cu cădelnița, **Lumină lină...,** Prochimenul zilei **(Domnul a împărățit...)** și Paremiile sfîntului.

La Litie stihirile sfîntului, cele de la Stihoavnă, **Slavă...,** a Sfîntului Ioan, cea de la **Doamne, strigat-am... Și acum...,** din **Triod** (de la Litie).

La Stihoavnă, stihirile Învierii glasului de rînd din **Octoih, Slavă...,** a Sfîntului Ioan, **Și acum...,** a **Triodului.**

La Tropare : de este binecuvîntarea pîinilor, troparul sfîntului de două ori și **Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucurăte...** o dată, apoi celelalte din slujba Litiei. Iar de nu este Litie sau Priveghere, troparul Învierii glasului de rînd, **Slavă...,** al Sfîntului Ioan, **Și acum...,** al Duminicii, din **Triod : Preacuratului Tău chip ne închinăm, Bunule...** și otpustul Vecerniei.

La Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...** troparul Învierii de două ori, **Slavă...,** al Sfîntului Ioan, **Și acum...,** al **Triodului : Preacuratului Tău chip...** Catismele de rînd, Sedelnele Învierii, Polieleul **(Robii Domnului...)** cu Mărimurile sfîntului (din **Psaltire** ori din **Catavasier),** ectenie mică, Ipacoi, Sedelnele sfîntului, Antifoanele și Prochimenul glasului de rînd din **Octoih,** Evanghelia de rînd a Învierii ; **Învierea lui Hristos văzînd...,** Psalmul 50, **Slavă...,**

Ușile pocăinței... Și celelalte ale duminicii din **Triod.**

La Canoane : Canonul Învierii cu irmosul pe patru, al sfîntului, pe patru și al Duminicii din **Triod,** pe șase. Catavasiile **Triodului.** După Cîntarea a 3-a, Condacul, Icosul și Sedealna sfîntului ; după Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul, Prologul din **Triod** și Sinaxarul din **Minei.** La Cîntarea a 9-a, **Mărește, suflete al meu...** și **Ceea ce ești mai cinstită...** Ectenie mică, **Sfînt este Domnul Dumnezeul nostru...,** Luminînda de rînd a Învierii, **Slavă...,** a Sfîntului Ioan, **Și acum...,** a duminicii, din **Triod (Săltați, bucurați-vă...).**

La Laude, se cîntă opt stihiri : trei ale Învierii, trei ale duminicii, din **Triod,** și două ale sfîntului, din **Minei. Slavă...,** a **Triodului,** glasul al 6-lea **(Moise în vremea postului...), Și acum..., Preabinecuvîntată ești...** Doxologia mare, iar după **Sfinte Dumnezeule...** troparul Învierii, ectteniile și otpustul.

În mînăstiri ieșire în pridvorul bisericii cîntîndu-se stihira de rînd a Evangheliei (Voscreasna), apoi se citește Învățătura Sfîntului Teodor Studitul și apoi Ceasul întîi la care se pune troparul Învierii, **Slavă...** al Duminicii **(Preacuratului Tău chip...), Și acum...,** al Născătoarei de Dumnezeu din slujba Ceasului (în **Ceaslov**), iar după **Sfinte Dumnezeule...** și **Tatăl nostru...,** Condacul Învierii.

La Ceasul al treilea și al șaselea : troparul Învierii, **Slavă...,** al sfîntului, **Și acum...,** al Născătoarei Ceasului. După **Tatăl nostru...** condacele se zic schimbîndu-le.

La Liturghie, se săvîrșește Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare. La Fericiri se cîntă zece stihiri : patru ale Învierii, trei ale duminicii din Cîntarea a 3-a a Canonului din **Triod** și trei ale sfîntului, din Cîntarea a 6-a a Canonului său. După Vohodul cu Evanghelia, troparul Învierii, al Duminicii din **Triod** și al sfîntului, apoi Condacul Învierii, **Slavă...,** al sfîntului. **Și acum...,** al duminicii din **Triod.** Apostolul, Evanghelia și Chinonicul, întîi ale duminicii și apoi ale sfîntului. Axionul : **De tine se bucură...**

La Proscomidie preotul va pregăti și Sfintele Agnețe pentru Liturghia Darurilor mai înainte sfințite ce se va săvîrși în miercurea și vinerea săptămînii următoare.

m) De va cădea Aflarea cinstitului Cap al Botezătorului Luni în săptămîna a doua din Postul Mare, slujba sfîntului se cîntă cu cea din **Triod** precum urmează :

Duminică seara, la Vecernie, după începutul obișnuit, se cîntă **Fericit bărbatul...,** iar la **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri : patru ale zilei din **Triod** (repetînd pe prima din cele trei cîte sînt acolo) și ale sfîntului șase (repetînd pe cele trei cîte sînt în **Minei), Slavă...,** a sfîntului, **Și acum...,** a Născătoarei-Învierii glasului de rînd. Vohod cu cădelnița, **Lumină lină...,** Prochimenul cel mare al **Triodului (Dat-ai moștenire...)** și Paremiile Sfîntului. Apoi : **Învrednicește-ne, Doamne...,** ectenia : **Să plinim rugăciunea noastră cea de seară...** La Stihoavnă, stihirile din **Triod, Slavă...,** a Sfîntului Ioan, **Și acum...,** a Născătoarei de la glasul de rînd al **Octoihului.** La tropare : al sfîntului, **Slavă... Și acum...,** al Născătoarei-Învierii de la glasul de rînd, ectenia : **Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule...** și otpustul.

Luni dimineața, la Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...** troparul sfîntului de două ori, **Slavă... Și acum...,** al Născătoarei-Învierii, glasul al 4-lea **(Celei ce s-a hrănit în biserică)...** Catismele de rînd și Sedelnele **Triodului** (toate, fără ectenie între ele), Polieleul **(Robii Domnului...)** cu Mărimurile sfîntului, ectenia mică, Sedelnele sfîntului toate la rînd, Antifonul dintîi al glasului al 4-lea **(Din tinerețile mele...),** Prochimenul și Evanghelia sfîntului, Psalmul 50, **Slavă... Și acum..., Pentru rugăciunile Înaintemergătorului...** și stihira sfîntului, din **Minei.**

La Canoane : Canonul Sfîntului și al Născătoarei din **Minei,** cu irmosul pe opt și tripesniț din **Triod** (la cîntările care sînt și în tripesniț, se pun șase ale **Mineiului** și opt ale **Triodului).**

Catavasiile : **Deschide-voi gura mea...** După Cîntarea a 3-a, Sedealna sfîntului și a Născătoarei din Minei ; după Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul și Sinaxarul din Minei. La Cîntarea a 9-a : **Mărește, suflete al meu...** și **Ceea ce ești mai cinstită...** Ectenia mică, Luminîndele din **Minei.**

La Laude, patru stihiri ale sfîntului, **Slavă...,** a sfîntului, **Și acum...,** a Născătoarei, din **Minei.** Doxologia mică (citită din **Ceaslov,** cu **Învrednicește-ne, Doamne...),** ectenia **Să plinim rugăciunile noastre cele de dimineață...,** Stihoavna din **Triod, Slavă...,** a sfîntului, glasul al 6-lea: **Cinstitul Cap al Botezătorului Tău, Doamne... Și acum...,** a Născătoarei de Dumnezeu din **Minei.** Apoi **Bine este a ne mărturisi Domnului..., Sfinte Dumnezeule...** și celelalte, iar după **Tatăl nostru...,** troparul sfîntului, **Slavă... Și acum...,** al Născătoarei-Învierii, glasul al 4-lea **(Pe tine cea mai înaltă decît toată făptura...),** ectenia :

Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule... și trei metanii mari, Ceasul întîi și otpustul Utreniei.

Apoi se citesc celelalte Ceasuri (al treilea, al șaselea și al nouălea), după rînduiala zilelor de rînd din Post, punînd troparul, Condacul sfîntului și Catismele de rînd din Psaltire; la Ceasul al șaselea se pun și troparul, Prochimenele și Paremia proorociei din **Triod.**

După Ceasul al nouălea se citește Obedniția (începînd cu Fericirile, citite). După **Tatăl nostru...** Condacul hramului, **Slavă...,** al sfîntului, **Și acum...,** al hramului (dacă este hramul Născătoarei de Dumnezeu) sau al Născătoarei: **Ceea ce ești folositoare creștinilor...** și celelalte ale Obedniței, din **Ceaslov,** și otpustul mic.

La Liturghie, se săvîrșește Vecernia unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, astfel: După binecuvîntarea de început **(Bine este cuvîntată împărăția Tatălui...),** Psalmul 103, ectenia mare, Catisma a optsprezecea cu stările și ecteniile obișnuite. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri: șase din **Triod,** de luni seara (repetînd pe cele trei cîte sînt acolo) și patru din **Minei** (ale Sfîntului Ioan). **Slavă...,** a sfîntului, **Și acum...,** a Născătoarei din **Minei.** Vohod cu Evanghelia, **Lumină lină...** Prochimenele și Paremiile din **Triod** (cele de luni seara), **Lumina lui Hristos, luminează tuturor...** Apoi se cîntă **Să se îndrepteze rugăciunea mea...,** cu cădirea sfîntului altar și trei metanii mari. Și îndată Apostolul și Evanghelia Sfîntului Ioan Botezătorul, apoi ectenia întreită **(Să zicem toți...)** și celelalte, ale Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite. Heruvicul, **Acum puterile cerești...** Chinonic: **Gustați și vedeți...** și al sfîntului: **Întru pomenire veșnică va fi dreptul...** La otpust se pomenesc Sfîntul Ioan și sfîntul zilei următoare (Sfîntul patriarh Tarasie).

Stihirile de la Vecernie ale sfîntului zilei următoare, care au rămas necîntate, se pun a doua zi la Laude.

La masă se face dezlegare la untdelemn și vin.

n) **De va cădea Aflarea cinstitului Cap al Botezătorului Marți ori Miercuri, în a doua săptămînă din Postul Mare** (că pînă aici poate urca sărbătoarea aceasta), slujba sfîntului se cîntă împreună cu a zilei din **Triod,** precum urmează:

Vecernia sfîntului, la mînăstiri și catedralele chiriarhale, unde se face slujbă zilnic, se cîntă împreună cu a **Triodului** în dimineața zilei precedente, după Utrenie, Ceasuri și Obedniță, astfel:

Îndată după Obedniță și rugăciunea Sfîntului Efrem Sirul, se începe Vecernia, fără binecuvîntare, citind **Veniți să ne închinăm...** și Psalmul 103, apoi ectenia mare și se citește Catisma de rînd din **Psaltire.** Ectenia mică și se cîntă **Doamne, strigat-am...** cu șase stihiri: trei din **Triod** și trei ale sfîntului. **Slavă...,** a sfîntului, **Și acum...,** a Născătoarei, din **Minei (Cine nu te va ferici...).** Vohod cu cădelnița, **Lumină lină...** Prochimenele și Paremiile din **Triod** (două) și ale sfîntului din **Minei. Îndată** rugăciunea **Învrednicește-ne, Doamne...,** ectenia **Să plinim rugăciunile noastre cele de seara...** Stihoavna din **Triod, Slavă...,** a sfîntului, **Și acum...,** a Născătoarei, din **Minei.** La tropare: al sfîntului, **Slavă... Și acum...,** al Născătoarei **(Taina cea din veac ascunsă...).** Ectenia **(Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule...** și sfîrșitul obișnuit al Vecerniei zilelor de post (vezi **Ceaslovul).**

Pavecernița mare, se citește seara fără metanii, punînd după primul **Sfinte Dumnezeule...,** troparul sfîntului și al Născătoarei din **Minei,** iar după al treilea **Sfinte Dumnezeule...** și **Tatăl nostru...** Condacul sfîntului. **Doamne al puterilor, fii cu noi...,** citit.

În bisericile de enorie, unde nu se face slujbă zilnic, dar este hram Aflarea Capului, Vecernia sfîntului se cîntă împreună cu cea din **Triod** seara, în ajunul sărbării, precum s-a arătat mai înainte, cu deosebirea că preotul face începutul obișnuit, cu **Binecuvîntat este Dumnezeul nostru...,**

În dimineața zilei sărbării, atît în bisericile mînăstirești și catedrale, cît și în cele de enorii, se săvîrșește Utrenia sfîntului împreună cu cea din **Triod,** după cum s-a arătat mai înainte la pgf. **m,** apoi Ceasurile și Obedeniția după rînduiala zilelor de rînd din post și Vecernia (zilei următoare) cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, precum s-a arătat mai înainte, la pgf. **m.**

V. Sărbătoarea Sfinților 40 de Mucenici (9 martie)

Se prăznuiește îndeobște, atît la bisericile mînăstirești cît și la bisericile de enorie (fiind chiar hram la unele din ele), și intră de regulă în perioada Triodului în fiecare an, putînd cădea între miercurea săptămînii a doua din Triod **(cînd Sfintele Paști se serbează la 8 mai)** și marțea săptămînii a patra din Postul Mare **(cînd Sfintele Paști se serbează la 4 apri-**

lie). Pentru felul cum se cîntă Slujba Sfinților 40 de Mucenici în perioada Triodului ne conducem după aceleași reguli ca și la serbarea Aflării Capului Sfîntului Ioan Botezătorul (vezi în urmă la cap. IV), și anume :

a) **De cade serbarea Sfinților 40 de mucenici Miercuri, Joi ori Vineri în săptămîna a doua din Triod** (săptămîna dintre Duminica Fiului risipitor și cea a Lăsatului sec de carne), slujba lor se face întreagă și neschimbată din **Minei**, adăugîndu-se doar la Sfînta Liturghie și Apostolul și Evanghelia zilei din **Triod**, înainte de cele ale sfinților.

b) **De cade serbarea Sfinților 40 de Mucenici în Sîmbăta lăsatului sec de carne (Sîmbăta morților)**, slujba lor se pune întreagă în Vinerea acelei săptămîni, iar sîmbătă se cîntă numai slujba din **Triod.**

c) **De cade serbarea Sfinților 40 de Mucenici în Duminica lăsatului sec de carne (a Înfricoșătoarei Judecăți) ori în Duminica lăsatului sec de brînză (a Izgonirii lui Adam din Rai)**, slujba sfinților din Minei se cîntă împreună cu cea a duminicii, din **Octoih** și din **Triod**, precum s-a arătat în urmă, la cap. IV, pgf. **a.**

d) **De cade serbarea Sfinților 40 de Mucenici Luni ori Marți în săptămîna brînzei**, slujba sfinților se cîntă cu cea din **Triod**, precum s-a arătat la cap. IV, pgf. **d.**

e) **De cade serbarea Sfinților 40 de Mucenici Miercuri în săptămîna brînzei**, slujba sfinților se cîntă marți în săptămîna brînzei cu cea din **Triod** cum s-a arătat la cap. IV, pgf. **d.**

f) **De cade serbarea Sfinților 40 de Mucenicii Joi în săptămîna brînzei**, slujba sfinților se cîntă cu cea din **Triod** cum s-a arătat la cap. IV pgf. **f.**

g) **De cade serbarea Sfinților 40 de Mucenici Vineri în săptămîna brînzei**, slujba sfinților se cîntă în joia acelei săptămîni, precum s-a arătat la cap. IV, pgf. **f.**

h) **De cade serbarea Sfinților 40 de Mucenici Sîmbătă în săptămîna brînzei (Sîmbăta Cuvioșilor și de Dumnezeu-purtătorilor Părinți)**, slujba Sfinților 40 de Mucenici se cîntă cu cea a Părinților din **Triod**, cum s-a arătat în urmă, la cap. IV, pgf. **h.**

i) **De cade serbarea Sfinților 40 de Mucenici Luni în prima săptămînă din Postul Mare**, slujba sfinților se cîntă cu cea a **Triodului** în Duminica lăsatului sec de brînză ,precum s-a arătat la cap. IV, pgf. **a.**

j) **De cade serbarea Sfinților 40 de Mucenici Marți, Miercuri, Joi ori Vineri din săptămîna întîia a Postului Mare**, slujba sfinților se cîntă ori în Duminica lăsatului sec de brînză, ori în Sîmbăta primei săptămîni din post, precum s-a arătat la cap. IV, pgf. **a** și **k.**

k) **De va cădea serbarea Sfinților 40 de Mucenici în Sîmbăta întîia din Postul Mare (a Sfîntului Teodor Tiron)**, slujba sfinților se va cînta împreună cu cea din **Triod** precum s-a arătat în urmă, la cap. IV, pgf. **k.**

l) **De va cădea serbarea Sfinților 40 de Mucenici în Duminica întîia din Sfîntul și Marele Post (a Ortodoxiei)**, slujba sfinților se cîntă împreună cu cea a duminicii, din **Octoih** și **Triod**, precum s-a arătat la cap. IV, pgf. **l.**

m) **De va cădea serbarea Sfinților 40 de Mucenici Luni în săptămîna a doua, a treia ori a patra din Sfîntul și Marele Post**, slujba sfinților se cîntă cu cea din **Triod** precum s-a arătat la cap. IV, pgf. **m.**

n) **De va cădea serbarea Sfinților 40 de Mucenici Marți, Miercuri, Joi și Vineri din săptămîna a doua și a treia din post, ori marți în săptămîna a patra din post** (căci pînă aci se poate sui sărbătoarea aceasta), slujba sfinților se cîntă împreună cu cea a zilei din **Triod** precum s-a arătat la cap. IV, pgf. **n.**

o) **De va cădea serbarea Sfinților 40 de Mucenici în Sîmbăta săptămînii a doua sau a treia din post**, slujba sfinților se cîntă împreună cu cea din **Triod** precum urmează :

Vineri dimineața, în mînăstiri și catedrale, unde se face slujbă zilnic ,după Utrenia zilei, Ceasuri și Obedniță, săvîrșim Vecernia sîmbetei unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, astfel :

Începutul ca la Liturghie **(Binecuvîntată este împărăția Tatălui...), Veniți să ne închinăm...**, Psalmul 103, ectenia mare și Catisma a optsprezecea, cu obișnuitele stări și ectenii mici. La **Doamne, strigat-am...**, se cîntă zece stihiri : două din **Triod** (repetînd stihira de acolo), patru din **Octoih** și patru ale sfinților (repetînd una din cele trei cîte se află la **Minei**). **Slavă...**, a sfinților, **Și acum...**, a Născătoarei de la **Octoih**, a glasului de rînd (Dogmatica). Vohod cu cădelnița, Prochimenele și Paremiile din **Triod** cu **Lumina lui Hristos...**, Paremiile din Minei, **Să se îndrepteze rugăciunea mea...** cu cădirea în sfîntul altar. Ectenia întreită

și celelalte ale Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite.

Vineri seara se citește Pavecernița mare cu Patrucîntarea simbetei din **Triod** (caută la Utrenie).

În bisericile de enorii, unde nu se face slujbă în fiecare zi, Vecernia Simbetei se face singură Vineri seara, precum urmează:

Începutul obișnuit al Vecerniei **(Binecuvîntat este Dumnezeul nostru...), Veniți să ne închinăm...** și Psalmul 103, ectenia mare, Catisma de rînd, ectenie mică. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă numai stihirile sfinților pe șase (repetînd pe cele trei, cîte se află la **Minei**), **Slavă...**, a sfinților, **Și acum...**, Dogmatica glasului de rînd. Vohod cu cădelnița, **Lumină lină...**, Prochimenele și Paremiile din **Triod** și ale sfinților din **Minei, Învrednicește-ne, Doamne...** și ectenia **Să plinim rugăciunile noastre de seară...** La Stihoavnă, stihira din **Triod** (cea de la **Doamne, strigat-am...**) de două ori (a doua oară cu stihul **Către Tine am ridicat ochii mei...**), apoi martirica din **Octoih**, după glasul stihirei **Triodului, Slavă...**, a sfinților, **Și acum...**, a Născătoarei din **Minei.** La tropare: al sfinților, **Slavă..., Și acum...**, al Născătoarei-Învierii glasului de rînd. Ectenia **Miluiește-ne pe noi...** cu trei metanii mari, rugăciunea **Preasfîntă Treime...**, apoi **Fie numele Domnului binecuvîntat...** de trei ori, **Slavă... Și acum...**, Psalmul 33, **Cuvine-se să te fericim...** și otpustul.

Simbătă dimineața, atît în bisericile mînăstirești cît și în cele de enorie, se săvîrșește Utrenia, apoi Ceasurile și Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur; la Utrenie se cîntă numai slujba întreagă a sfinților, cum e scrisă la **Minei** (cu **Dumnezeu este Domnul...**); la Ceasuri se pun troparul și Condacul sfinților, iar la Liturghie se adaugă și ale Simbetei (pentru morți) din **Triod.**

p) **De va cădea serbarea Sfinților 40 de Mucenici în Duminica a doua din Sfîntul și Marele Post (în care se face și pomenirea Sfîntului Grigorie Palama)**, slujba sfinților se cîntă împreună cu cea a Învierii din **Octoih** și cu a Sfîntului Grigore din **Triod**, precum urmează:

Simbătă seara, la Vecernia mică, se cîntă numai stihirile Învierii și ale Născătoarei de Dumnezeu, din **Octoih**, glasul de rînd.

La Vecernia mare, după începutul obișnuit, se cîntă **Fericit bărbatul...** La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri: patru ale Învierii de la glasul de rînd, trei ale Sfîntului Grigorie din **Triod** și trei ale Sfinților 40 Mucenici din **Minei. Slavă...**, a Sfîntului Grigorie, **Și acum...**, Dogmatica glasului de rînd, Vohod cu cădelnița, **Lumină lină...** Prochimenul zilei, Paremiile Sfinților 40 Mucenici.

La Stihoavnă, stihirile Învierii glasului de rînd, **Slavă...**, a Sfinților 40 Mucenici, **Și acum...**, a Născătoarei din Minei.

La Tropare: de se face binecuvîntarea artoselor se cîntă: **Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te...** de trei ori. De nu, se cîntă troparul Învierii glasului de rînd, al Sfîntului Grigorie, **Slavă...**, al Sfinților 40 Mucenici, **Și acum...** al Născătoarei-Învierii, glasul 1 **(Gavriil zicînd ție, Fecioară, bucură-te...).**

Duminică dimineața, la Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...**, troparele precum s-au zis seara la Vecernie. Catismele, Sedelnele Învierii, cu a Născătoarei... lor, toate la rînd, Polieleul **(Robii Domnului...)** cu Mărimurile Sfinților 40 Mucenici (din **Catavasier** sau din **Psaltire**). Apoi îndată Binecuvîntările Învierii, ectenia mică, Ipacoi al Învierii glasului de rînd, Sedelnele Sfinților 40 Mucenici, toate la rînd, Antifoanele și Prochimenul glasului de rînd din **Octoih**, Evanghelia de rînd a Învierii, **Învierea lui Hristos văzînd...**, Psalmul 50, **Slavă..., Ușile pocăinței...** Și celelalte ale Duminicii, din **Triod.**

La Canoane: Canonul Învierii, cu irmosul pe patru, al **Triodului** pe patru, al Sfîntului Grigorie (din **Triod**), pe trei și ale Sfinților 40 Mucenici (din **Minei**) pe trei. Catavasiile: **Deschide-voi gura mea...** După Cîntarea a 3-a, Condacul și Icosul din **Minei**; după Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul, Prologul din **Triod** și Sinaxarul din **Minei.** La Cîntarea a 9-a, **Ceea ce ești mai cinstită...** La Lumînînde: cea de rînd a Învierii, a Sfîntului Grigorie din **Triod, Slavă...**, a sfinților din **Minei, Și acum...**, a Învierii.

La Laude se cîntă opt stihiri: trei ale Învierii, două din **Triod** și trei din **Minei, Slavă...**, Voscreasna de rînd a Învierii (la bisericile de enorii) sau stihira **Triodului** (la mînăstiri), **Și acum..., Preabinecuvîntată ești Născătoare de Dumnezeu...** Doxologia mare, troparul Învierii, ecteniile și otpustul.

La mînăstiri, ieșire în pridvorul bisericii, cîntîndu-se **Slavă... Și acum...**, Voscreasna de rînd (dacă nu s-a cîntat la Utrenie). Apoi se citește Ceasul întîi, la care se pune troparul Învierii, **Slavă...**, al Sfinților 40 Mucenici, **Și acum...**, al Născătoarei Ceasului. După **Tatăl nostru...** condacul **Triodului.**

La celelalte Ceasuri condacul **Triodului** și al Sfinților 40 de Mucenici, schimbîndu-le.

La Liturghie, se săvîrșește Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare. La Fericiri se cîntă 10 stihiri : patru ale Învierii, trei din **Triod** de la Cîntarea a 3-a a celor două Canoane și trei din Cîntarea a 6-a a celor două Canoane din **Minei.** După Vohodul cu Evanghelia, troparul Învierii, al Sfîntului Grigorie și al Sfinților 40 de Mucenici, Condacul Învierii, al sfinților, al **Triodului** și al hramului bisericii, Apostolul și Evanghelia, întîi ale duminicii și apoi ale Sfinților 40 de Mucenici. Axionul : **De tine se bucură...,** Chinonicul duminicii și al Sfinților 40 de Mucenici.

La Proscomidie preotul va scoate și Sfintele Agnețe pentru Liturghia Darurilor mai înainte sfințite din miercurea și vinerea săptămînii viitoare.

r) **De va cădea serbarea Sfinților 40 de Mucenici în Duminica a treia din Sfîntul și Marele Post (Duminica Sfintei Cruci),** slujba sfinților 40 de Mucenici se cîntă împreună cu a Învierii din **Octoih** și cu a Sfintei Cruci din Triod, precum urmează :

Sîmbătă seara, la Vecernia mică, (în mînăstiri, unde se face Priveghere), se cîntă numai stihirile Crucii, din **Triod.** Preotul aduce și pune pe sfînta masă Sfînta Cruce, precum arată la **Triod.**

La Vecernia mare, după începutul obișnuit, se cîntă **Fericit bărbatul...** La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri : patru ale Învierii glasului de rînd, trei ale Crucii, din **Triod** și trei ale sfinților, din **Minei. Slavă...,** din **Triod, Și acum...,** al Născătoarei-Învierii glasului de rînd (Dogmatica). Vohod, Prochimenul zilei și Paremiile sfinților.

La Litie (dacă se face) stihira hramului și ale sfinților (cele de la Laude), **Slavă...,** a sfinților (cea de la Stihoavnă), **Și acum...,** a Crucii din **Triod.**

La Stihoavnă, stihirile Învierii, **Slavă...,** a sfinților de la Laude, **Și acum...,** a Crucii.

La Tropare : dacă se face binecuvîntarea artoselor, se cîntă **Născătoare de Dumnezeu, Fecioară...** de două ori și a Crucii o dată. Dacă nu, se cîntă troparul Învierii, **Slavă...,** al sfinților, **Și acum...,** al Crucii **(Mîntuiește, Doamne, poporul Tău...).**

Duminică dimineața, la Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...** troparul Învierii de două ori, **Slavă...,** al sfinților, **Și acum...,** al Crucii. După Catisme, Sedelnele Învierii cu a Născătoarei... lor, Polieleul **(Robii Domnului...)** cu stihurile și Mărimurile sfinților. Apoi îndată Binecuvîntările Învierii, ectenia mică, Ipacoi al Învierii glasului de rînd, Sedelnele sfinților, toate la rînd, Antifoanele și Prochimenul glasului de rînd, Evanghelia de rînd a Învierii, **Învierea lui Hristos văzînd...** Psalmul 50, **Slavă..., Ușile pocăinței...** și celelalte ale duminicii din Triod.

La Canoane : al Învierii cu irmosul pe patru, al sfinților pe patru și al Crucii pe șase. Catavasiile Crucii, din **Triod.** După Cîntarea a 3-a, Condacul și Icosul sfinților. După Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul, Prologul din **Triod** și Sinaxarul din **Minei.** La Cîntarea a 9-a se cîntă **Ceea ce ești mai cinstită...** La Lumînînde : a Învierii, **Slavă...,** a sfinților, **Și acum...,** a Crucii.

La Laude se cîntă opt stihiri : patru ale Învierii și patru ale **Triodului, Slavă...,** a **Triodului** (în mînăstiri) sau Voscreasna de rînd în bisericile de enorii), **Și acum..., Preabinecuvîntată ești...** Doxologia mare, iar la **Sfinte Dumnezeule...** se face scoaterea și sărutarea Sfintei Cruci în naos, precum se arată la **Triod.** Și după stihirile Crucii de acolo, sfîrșitul obișnuit al Utreniei.

În mînăstiri, ieșire în pridvorul bisericii cîntîndu-se Voscreasna de rînd (dacă nu s-a cîntat la Utrenie) și citire de la Sfîntul Teodor Studitul, apoi se citesc Ceasurile, la care se pune troparul Învierii, **Slavă...,** al Crucii, **Și acum...,** al Născătoarei de la ceasuri (în **Ceaslov**).

După **Tatăl nostru...,** Condacul Învierii. La Ceasul al treilea și al șaselea, troparul Învierii, **Slavă...,** al sfinților, **Și acum...,** al Născătoarei Ceasului. După **Tatăl nostru...** Condacele, schimbîndu-le.

La Liturghie, se săvîrșește Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare. La Proscomidie preotul pregătește și Sfintele Agnețe pentru Liturghia Darurilor mai înainte sfințite din miercurea și vinerea săptămînii care urmează. La Fericiri se cîntă zece stihiri : patru ale Învierii, trei ale Crucii din Cîntarea a 3-a a Canonului și trei ale sfinților din Cîntarea a 6-a a Canonului lor. După Vohodul cu Evanghelia, troparul Învierii, al Crucii și al sfinților, apoi Condacul Învierii, **Slavă...,** al sfinților, **Și acum...,** al Crucii. În loc de **Sfinte Dumnezeule...** se cîntă **Crucii Tale...** Apostolul și Evanghelia, întîi ale Crucii și apoi ale sfinților. Axionul **De tine se bucură...** Chinonicul, întîi al duminicii și apoi al sfinților.

VI. Praznicul Buneivestiri (25 martie)

Are o zi de înainte-prăznuire (24 martie) și una de după-prăznuire (26 martie), în care se face și «odovania» sau încheierea praznicului.

1. Înainte-serbarea praznicului (24 martie)

Poate cădea între joia săptămînii întîia din Postul Mare (cînd Sfintele Paști se serbează la data cea mai tîrzie, adică la 8 mai) și miercurea săptămînii a șasea din Post (cînd Sfintele Paști se serbează la data cea mai timpurie, adică la 4 aprilie).

a) **De va cădea înainte-prăznuirea praznicului Joi sau Vineri în săptămîna întîia a Postului Mare,** slujba înainte-prăznuirii din **Minei** se cîntă cu cea a zilei din **Triod,** punînd totdeauna înainte pe cele ale **Triodului,** precum urmează :

Miercuri dimineața (cînd înainte-prăznuirea cade joi) sau **joi dimineața** (cînd înainte-prăznuirea cade vineri) după Utrenie, Ceasuri și Obednița cu rînduiala obișnuită a zilelor de rînd din Postul Mare, se săvîrșește Vecernia înainte-prăznuirii, unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, astfel : Binecuvîntarea de început ca la Liturghie **(Binecuvîntată este împărăția Tatălui...),** apoi **Veniți să ne închinăm...,** Psalmul 103, ectenia mare și Catisma a optsprezecea, cu obișnuitele stări și ectenii mici. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri : șase din **Triod** (repetînd cît e nevoie pe cele care se găsesc acolo) și patru din **Minei, Slavă... Și acum...,** a înainte-prăznuirii **(Binevestește Gavriil...)** Vohod, **Lumină lină...** Prochimenele și cele două Paremii din **Triod,** cu **Lumina lui Hristos luminează tuturor...** și se cîntă **Să se îndrepteze rugăciunea mea...,** Apoi ectenia întreită și celelalte ale Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite, Heruvicul: **Acum puterile cerești...**

Iar dacă, din binecuvîntate pricini, nu se face Liturghie în acea zi, atunci se săvîrșește Vecernia (tot dimineața) fără Liturghie, astfel :

Începutul obișnuit al Vecerniei **(Binecuvîntat este Dumnezeul nostru...), Veniți să ne închinăm...,** Psalmul 103, ectenia mare și se citește Catisma de rînd din **Psaltire** (cu stări fără ectenii). La **Doamne, strigat-am...** se cîntă șase stihiri : trei din **Triod** și trei din Minei, **Slavă..., Și acum...,** din **Minei (Binevestește Gavriil...).** Vohod nu **fa**vem, ci îndată **Lumină lină...** Prochimenele și Paremiile din **Triod, Învredniceș-te-ne Doamne...** și ectenia **Să plinim rugăciunile noastre de seară...** La Stihoavnă stihirile din Triod, **Slavă... Și acum...,** a înainte-prăznuirii. După **Acum slobozește... Sfinte Dumnezeule...** și **Tatăl nostru...,** troparul **Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te...,** Ectenia **Miluiește-ne pre noi...** și otpustul.

Pavecernița mare, se citește în seara aceleiași zile, cu stihirile din Canonul cel mare (de pocăință) al Sfîntului Andrei Criteanul, precum sînt scrise la **Triod,** iar către sfîrșitul slujbei (după rugăciunile citite în fața icoanelor împărătești) se adaugă și Evanghelia zilei **Triodului.**

A doua zi dimineața (în ziua înainte-prăznuirii), la Utrenie : după începutul obișnuit și cei șase psalmi, ectenia mare, **Aliluia...** și Cîntările Treimice ale glasului de rînd, cu stihurile lor (din **Ceaslov** sau la sfîrșitul **Triodului).** Catismele de rînd și Sedelnele zilei din **Triod,** și Psalmul 50. La Canoane : Canonul înainte-prăznuirii cu irmosul pe 6 și Tricîntarea din **Triod** cu cîntarea de rînd din Psaltire. După Cîntarea a 3-a, Sedelnele înainte-prăznuirii ; după Cîntarea a 6-a, Condacul din **Minei (Tu ești începătura mîntuirii noastre...)** ; după Cîntarea a 9-a ectenia mică, Luminînda glasului de rînd a Postului, de trei ori (din **Ceaslov** ori din **Triod,** unde sînt așezate la sfîrșit, după Troparele Treimice). Laudele citite (din **Ceaslov),** Doxologia mică (citită din **Ceaslov**) și ectenia **Să plinim rugăciunile noastre cele de dimineață...** La Stihoavnă stihirile din **Triod, Slavă...,** **Și acum...,** a înainte-prăznuirii, glasul al 4-lea: **Limba care nu o știa...** Apoi **Bine este a ne mărturisi Domnului..., Sfinte Dumnezeule...** și celelalte. După **Tatăl nostru...,** troparul înaintepăznuirii, ectenia **Miluiește-ne pe noi...** și otpustul.

Apoi se citesc Ceasurile și Obednița după rînduiala zilelor de rînd din Post, după care săvîrșim **Vecernia praznicului,** fie unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, fie singură, după rînduiala pe care o vom arăta la însăși ziua praznicului.

b) **De va cădea înainte-prăznuirea Buneivestiri în Simbăta întîia din Sfîntul și Marele Post (simbăta Sfîntului Teodor Tiron),** slujba înainte-prăznuirii se cîntă împreună cu cea din **Triod,** astfel :

Vineri dimineața, după Utrenia zilei, Ceasuri și Obedniță, se face Vecernia Simbetei (de Vineri seara) fie unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, fie singură, astfel :

De se face și Liturghie, începutul ca la Liturghie, cum s-a arătat mai înainte, la

pgf. a. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri : două ale zilei din **Triod**, patru ale înainte-prăznuirii (din **Minei**) și patru ale Sfîntului Teodor, din **Triod. Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, a înainte-prăznuirii. Vohod cu cădelnița, **Lumină lină...**, prochimenele și Paremiile din **Triod**, cu **Lumina lui Hristos luminează tuturor...**, apoi **Să se îndrepteze rugăciunea mea...** cu cădirea din sfîntul altar, apoi ectenia întreită și celelalte ale Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite.

De nu se face Liturghie, Vecernia se face singură, astfel : Începutul obișnuit al Vecerniei, cum s-a arătat mai înainte, la pgf. a. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă șase stihiri : trei ale înainte-prăznuirii din **Minei** și trei ale sfîntului din Triod, **Slavă...**, a Sfîntului Teodor (din **Triod**), **Și acum...**, a înainte-prăznuirii, din **Minei (Binevestește Gavriil...)**. Vohod nu se face, ci îndată **Lumină lină...**, Prochimenul și Paremiile din Triod, ectenia **Să plinim...** La Stihoavnă stihira idiomelă a zilei, din **Triod** (cea de la **Doamne, strigat-am...**) și martirica glasului de rînd din Octoih (la sfîrșitul **Triodului**), **Slavă... Și acum...**, a înainte-prăznuirii : **Taina cea din veac se descoperă astăzi...** (este **Slava...** Laudelor de la Utrenia praznicului). După **Tatăl nostru...** troparul Sfîntului Teodor din **Triod**, **Slavă... Și acum...**, al înainte-prăznuirii, apoi ectenia **Miluiește-ne pe noi...**, cu trei metanii și otpustul.

În mînăstiri, îndată după Liturghie (dacă s-a făcut) sau după Vecernie (dacă nu s-a făcut și Liturghie) se citește Canonul colivei, al Sfîntului Teodor, după cum se arată în **Triod**.

Vineri seara, Pavecernița mare, se citește fără metanii, cu canonul morților, al glasului de rînd din Octoih. După întîiul **Sfinte Dumnezeule...** și **Tatăl nostru...** se zice troparul înainte-prăznuirii. După al doilea **Sfinte Dumnezeule...** și **Tatăl nostru...**, troparul Sfîntului Teodor, iar după **Cuvine-se cu adevărat...** se zice Condacul înainte-prăznuirii.

Simbătă dimineața, la Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...** troparele cum s-au zis mai înainte, la Vecernie. După Catismele de rînd, Sedelnele sfîntului din **Triod** și Psalmul 50. La Canoane : Canonul înainte-prăznuirii cu irmosul pe șase, ale sfîntului (două) din **Triod** pe opt. După Cîntarea a 3-a Sedelnele, Condacul și Icosul sfîntului din **Triod**, iar după Cîntarea a 6-a, Condacul înainte-prăznuirii și Prologul (Sinaxarul) Sfîntului Teodor, din **Triod**. Luminînda înainte-serbării din **Minei, Slavă...**, a sfîntului din **Triod**, **Și acum...**, a Născătoarei din **Triod**.

La Laude se cîntă patru stihiri ale sfîntului, **Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, a Născătoarei din **Triod**. Doxologie mică (citită din **Ceaslov**) și ectenia **Să plinim rugăciunile noastre cele de dimineață...** La Stihoavnă, stihirile sfîntului, **Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, a înainte-prăznuirii. Apoi **Bine este a ne mărturisi..., Sfinte Dumnezeule...** și celelalte ; după **Tatăl nostru...** troparul sfîntului și al înainte-prăznuirii, ectenia **Miluiește-ne pe noi...** și otpustul.

La mînăstiri se citesc apoi Ceasurile, punînd pe rînd troparul și condacul înainte-prăznuirii, sau pe cele ale Sfîntului Teodor.

La Liturghie, se săvîrșește Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur. La Fericiri, se cîntă opt stihiri : patru ale înainte-prăznuirii din Cîntarea a 3-a a Canonului și patru ale sfîntului din Cîntarea a 6-a a Canoanelor lui, din **Triod**. După Vohodul cu Evanghelia, troparul și Condacul înainte-prăznuirii și ale sfîntului. Apostolul și Evanghelia zilei din Triod și apoi ale sfîntului. Axionul **Cuvine-se cu adevărat...** Chinonicul din **Triod**.

La masă în mînăstiri (la trapeză) se citește **Cuvîntul de laudă** al Sfîntului Grigorie de Nisa pentru Sfîntul Mucenic Teodor Tiron, și se face dezlegare la untdelemn și vin.

c) **Cînd înainte-prăznuirea Bunei Vestiri cade în Duminica întîia din Postul Mare (a Ortodoxiei),** slujba înainte-prăznuirii din **Minei** se cîntă cu cea a Învierii din **Octoih** și a dreptei-credințe din **Triod**, precum urmează :

Simbătă seara, la Vecernia mică, se cîntă numai stihirile dreptei-credințe din **Triod**.

La Vecernia mare, după obișnuitul început, se cîntă **Fericit bărbatul...** La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri : patru ale Învierii glasului de rînd, trei ale dreptei-credințe din **Triod** și trei ale înainte-prăznuirii, **Slavă...**, a **Triodului, Și acum...**, Dogmatica glasului de rînd. **Vohod, Lumină lină...**, Prochimenul zilei **(Domnul a împărățit...)**, ectenia întreită **(Să zicem toți...), Învrednicește-ne, Doamne...** ectenia cererilor **(Să plinim...)** și celelalte, ca de obicei.

La Litie (dacă se face Priveghere sau binecuvîntarea artoselor), stihira hramului, **Slavă... Și acum...**, a înainte-prăznuirii, de la **Doamne, strigat-am... (Binevestește Gavriil...)**.

La Stihoavnă, stihirile Învierii, **Slavă...**, din **Triod, Și acum...**, a înainte-prăznuirii cea de la Stihoavna Utreniei **(Limba care nu o știa...)**.

La Tropare: dacă nu se face binecuvîntarea artoselor, se cîntă troparul Învierii, **Slavă...**, al **Triodului, Și acum...**, al înainte-prăznuirii **(Astăzi începătura bucuriei a toată lumea...)**; iar de se face Litie, se cîntă numai troparul **Născătoare de Dumnezeu Fecioară, bucură-te...** de trei ori și celelalte ale Litiei.

Duminică dimineața, la Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...** troparele precum s-au zis seara la Vecernie. După Catisme, Sedelnele Învierii, Binecuvîntările Învierii **(Soborul îngeresc...)**, ectenie mică, Ipacoi, Antifoanele și Prochimenul glasului de rînd. Evanghelia de rînd a Învierii, **Învierea lui Hristos văzînd...**, Psalmul 50, **Slavă..., Ușile pocăinței...** și celelalte ale duminicii **Triodului.**

La Canoane: Canonul Învierii, cu al Crucii-Învierii și al Născătoarei glasului de rînd din **Octoih,** toate pe opt, al **Triodului** pe trei și al înainte-prăznuirii pe trei. Catavasiile **Triodului.** După Cîntarea a 3-a Sedelnele (Catismele) și condacul înainte-prăznuirii; după Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul, Prologul Duminicii, din **Triod** și Sinaxarul din Minei. La Cîntarea a 9-a, **Mărește, suflete al meu...** și **Ceea ce ești mai cinstită...** La Lumînînde: cea de rînd a Învierii, **Slavă...**, a duminicii din **Triod, Și acum...**, a înainte-prăznuirii.

La Laude se cîntă opt stihiri: cinci ale Învierii și trei din **Triod, Slavă...**, a **Triodului (Moise în vremea postului...), Și acum..., Preabinecuvîntată ești...** și Doxologia mare. După **Sfinte Dumnezeule...** troparul Învierii, ecteniile și otpustul.

În mînăstiri se face ieșire în pridvorul bisericii cîntîndu-se **Slavă... Și acum...**, stihira de rînd a Evangheliei (Voscreasna). Apoi se citesc Ceasurile, punînd la toate troparul Învierii, iar al **Triodului (Preacuratului Tău chip...)** și al înainte-prăznuirii se zic cînd unul cînd altul. După **Tatăl nostru...** la toate ceasurile se zice condacul **Triodului** și al înainte-prăznuirii, schimbîndu-le.

La Liturghie, se săvîrșește Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare. La proscomidie preotul pregătește și Sfintele Agnețe pentru Liturghia Darurilor mai înainte sfințite din miercurea și vinerea săptămînii următoare. La Fericiri se cîntă zece stihiri: patru ale Învierii, trei ale **Triodului** din Cîntarea a 3-a a Canonului și trei ale înainte-prăznuirii din Cîntarea a 6-a a Canonului. După Vohodul cu Evanghelia, troparul Învierii, al **Triodului** și al înainte-prăznuirii, apoi Condacul Învierii, al **Triodului** și al înainte-prăznuirii. Apostolul și Evanghelia duminicii. Axionul **De tine se bucură...** Chinonicul din **Triod.**

d) **De va cădea înainte-prăznuirea Bunei vestiri Luni în săptămîna a doua, a treia, a patra, a cincea sau a șasea din Sfîntul și Marele Post,** slujba înainte-prăznuirii se cîntă împreună cu cea a **Octoihului** și **Triodului** precum urmează:

Duminică seara, la Vecernie, după începutul obișnuit, Psalmul 103 și ectenia mare. Catisma nu se citește, nici **Fericit bărbatul..** nu se cîntă... La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri: patru din **Octoih** (stihirile de umilință) de la glasul de rînd, trei din **Triod** și trei ale înainte-prăznuirii. **Slavă... Și acum...**, a înainte-prăznuirii. Vohod cu cădelnița, **Lumină lină...**, Prochimenul cel mare de rînd, din **Triod (Să nu întorci fața Ta...**, ori: **Dat-ai moștenire...)**, rugăciunea **Învrednicește-ne, Doamne...**, cu trei metanii mari și ectenia **Să plinim rugăciunile noastre cele de seara...** La Stihoavnă, stihirile din **Triod, Slavă..., Și acum...**, a înainte-prăznuirii, cea de la Stihoavna Utreniei: **Limba care nu o știa...**

La Tropare: **Născătoare de Dumnezeu Fecioară, bucură-te...**, cu metanii. Apoi ectenia **Miluiește-ne pe noi...** și otpustul.

În mînăstiri se citește și Pavecernița Mică.

Luni dimineața, la Utrenie, după începutul obișnuit, cei șase psalmi și ectenia mare, cîntăm **Aliluia...** și Cîntările Treimice ale glasului de rînd (la sfîrșitul **Triodului** sau în **Ceaslov**). Apoi Catismele, Sedelnele **Triodului** și Psalmul 50.

La Canoane: Canonul înainte-prăznuirii cu irmosul pe 6 și ale **Triodului** după rînduiala lor (vezi pe larg la **Triod,** luni săptămîna întîia din post, la Utrenie); după Cîntarea a 3-a și a 6-a, Sedelnele și Condacul înainte-prăznuirii din **Minei;** la Cîntarea a 9-a **Mărește, suflete al meu...** și **Ceea ce ești mai cinstită...** Ectenia mică și Lumînînda înainte-prăznuirii. Laudele citite (după **Ceaslov**), Doxologie mică, ectenia **Să plinim rugăciunile noastre cele de dimineață...** La Stihoavnă, stihirile din **Triod, Slavă... Și acum...**, a înainte-prăznuirii **(Limba care nu o știa...), Bine este a ne mărturisi..., Sfinte Dumnezeule** și celelalte. După **Tatăl nostru...**, troparul înainte-prăznuirii, ectenia **Miluiește-ne pe noi...** și otpustul.

Apoi se citesc Ceasurile și Obednița și se săvîrșește Vecernia, fie unită cu Litur-

ghia Darurilor mai înainte sfințite, fie singură, cîntînd ale înainte-prăznuirii din **Minei** și ale zilei din **Triod**, după cum am arătat mai înainte, la pgf. **a**.

e) **De va cădea înainte-serbarea Bunei-vestiri Marți, Miercuri, Joi sau Vineri din săptămîna a doua și a treia, ori Marți în săptămîna a patra, ori Marți, Miercuri și Vineri în săptămîna a cincea, ori Marți și Miercuri în săptămîna a șasea din post,** slujba înainte-prăznuirii se cîntă cu cea din **Triod**, precum urmează:

Vecernia înainte-prăznuirii se face în dimineața zilei precedente, fie unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite (dacă e miercuri sau vineri), fie singură (dacă e alta dintre zilele de rînd ale săptămînii), în amîndouă cazurile conducîndu-se după regulile arătate mai înainte, la pgf. **a**. În seara aceleași zile se citește Pavecerniță Mare. Dimineața, în însăși ziua înainte-prăznuirii, se face Utrenia înainte-prăznuirii cu a zilei din **Triod**, precum am arătat la pgf. **a**, și citim Ceasurile și Obedniță.

La Liturghie, se săvîrșește Vecernia praznicului (Bunavestire), fie unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, fie singură, precum vom arăta mai departe, la însuși praznicul.

f) **De va cădea înainte-prăznuirea Bunei-vestiri în simbăta a doua, a treia sau a patra din Sfîntul și Marele Post,** în care se face pomenirea Sfinților mucenici și a morților, slujba înainte-prăznuirii se cîntă împreună cu cea a Simbetei, din **Octoih** și din **Triod**, precum urmează:

Vineri dimineața, după Utrenie, Ceasuri și Obedniță, se săvîrșește Vecernia Simbetei și a înainte-prăznuirii, fie unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, fie singură.

Dacă Vecernia se săvîrșește unită cu Liturghia, se face începutul cu **Binecuvîntată este împărăția Tatălui...**, Psalmul 103, ectenia mare și Catisma a optsprezecea, cu obișnuitele stări și ectenii mici. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri: stihira idiomelă (samoglasnică) din **Triod** de două ori, patru stihiri ale mucenicilor (martirice) de la glasul de rînd din **Octoih** și patru ale înainte-prăznuirii, **Slavă...**, a înainte-prăznuirii **(Binevestește Gavriil...)**, **Și acum...**, Dogmatica glasului de rînd. Vohod cu cădelnița, **Lumină lină...**, Prochimenele și Paremiile din **Triod**, cu **Lumina lui Hristos luminează tuturor...** apoi se cîntă **Să se îndrepteze rugăciunea mea...** cu obișnuita cădire din sfîntul altar. Apoi ectenia întreită și celelalte ale Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite.

Dacă nu se săvîrșește Liturghie, ci numai Vecernia, se face începutul cu **Binecuvîntat este Dumnezeul nostru...**, Psalmul 103, ectenia mare, Catisma de rînd (cu stări, fără ectenii) și ectenie mică. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă șase stihiri ale înainte-prăznuirii din **Minei** (repetînd pe cele trei cîte sînt acolo), **Slavă...**, a înainte-prăznuirii **(Binevestește Gavriil...)**, **Și acum...**, Dogmatica glasului de rînd (care se sfîrșește). Vohod nu se face, ci îndată **Lumină lină...** Prochimenele și Paremiile zilei din **Triod**, rugăciunea **Învrednicește-ne, Doamne...** și ectenia **Să plinim rugăciunile noastre cele de seară...** La Stihoavnă, stihira samoglasnică a **Triodului** (cea de la **Doamne, strigat-am...**), apoi stihira martirică din **Octoih**, de la glasul celei din **Triod**, cu stihurile indicate la **Triod**. **Slavă... Și acum...**, a înainte-prăznuirii cea de la Laudele Utreniei **(Taina cea din veac se descoperă astăzi...)**. După **Tatăl nostru...** troparul înainte-prăznuirii, ectenia **Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule...** cu trei metanii mari. Apoi rugăciunea **Preasfîntă Treime, stăpînie de-o-ființă...** și celelalte ale sfîrșitului Vecerniei după rînduiala zilelor din post (vezi **Ceaslovul**).

Vineri seara, Pavecerniță mare se citește fără metanii. După primul **Sfinte Dumnezeule...**, în locul troparelor obișnuite, din **Ceaslov**, se zice al înainte-prăznuirii. După al doilea **Sfinte Dumnezeule...** troparele de umilință din **Ceaslov**. Și se citește Canonul morților de la glasul de rînd al **Octoihului**. După **Cuvine-se cu adevărat...** și al treilea **Sfinte Dumnezeule...**, Condacul înainte-prăznuirii și celelalte ale Pavecerniței, ca de obicei.

Simbătă dimineața, la Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...** troparul înainte-prăznuirii de trei ori. Apoi Catismele de rînd, Sedelnele zilei din **Octoih** și Psalmul 50 (din ale morților de la **Triod** nu se pune nimic). Canonul înainte-prăznuirii cu irmosul pe șase, irmosul de două ori; după Cîntarea a 3-a Sedelnele înainte-prăznuirii. De la Cîntarea a 6-a înainte se adaugă și Patrucîntarea din **Triod**, pe opt; după Cîntarea a 6-a, Condacul înainte-prăznuirii, după Cîntarea a 9-a ectenia mică și Lumininda înainte-prăznuirii. Laudele citite și celelalte ale Utreniei zilelor de rînd. La Stihoavnă se cîntă stihirile glasului de rînd din **Octoih** cele ale mucenicilor (de la Laude), cu stihurile obișnuite. **Slavă... Și acum...**, a înainte-prăznuirii **(Limba care nu o știa...)**. Apoi

Bine este a ne mărturisi Domnului..., Sfinte Dumnezeule... și celelalte. După **Tatăl nostru...,** troparul înainte-prăznuirii, ectenia **Miluiește-ne pe noi...** și otpustul.

În mînăstiri se citesc Ceasurile, punînd troparul și condacul înainte-prăznuirii.

La Liturghie, se săvîrșește Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur. La Fericiri se cîntă opt stihiri din Canonul înainte-prăznuirii : patru de la Cîntarea a 3-a și patru de la Cîntarea a 6-a. După Vohodul cu Evanghelia, troparul și Condacul hramului (de este hram vreunul din praznicile Mîntuitorului), troparul și Condacul înainte-prăznuirii, după rînduiala lor. Apostolul și Evanghelia zilei (ale Simbetei). Chinonicul din **Triod.**

g) **De va cădea înainte-prăznuirea Bunelvestiri în duminica a doua, a patra sau a cincea din Sfîntul și Marele Post,** slujba înainte-prăznuirii, se cîntă împreună cu cea a Învierii, din **Octoih,** și cu cea din **Triod** a sfinților pomeniți în aceste duminici (Sfîntul Grigorie Palama în Duminica a doua, Sfîntul Ioan Scărarul în a patra și Cuvioasa Maria Egipteanca în a cincea), precum urmează :

Sîmbătă seara, la Vecernia mare, după începutul obișnuit se cîntă **Fericit bărbatul...** La **Doamne, strigat-am...,** se cîntă zece stihiri : patru ale Învierii, de la glasul de rînd al **Octoihului,** trei ale înainte-prăznuirii din **Minei** și trei ale sfîntului (cuvioase) din **Triod. Slavă...** din **Minei (Binevestește Gavriil...), Și acum...,** Dogmatica glasului de rînd. Vohod, **Lumină lină...,** Prochimenul zilei **(Domnul a împărățit...),** ecteniile și rugăciunea **Învrednicește-ne, Doamne...,** după rînduiala lor. La Stihoavnă, stihirile Învierii, **Slavă...,** din **Triod, Și acum...** a înainte-prăznuirii : **Taina cea din veac se descoperă astăzi... (Slavă...,** de la Laude).

După **Tatăl nostru...** troparul Învierii, **Slavă...,** al sfîntului (cuvioasei) din **Triod, Și acum...,** al înainte-prăznuirii **(Astăzi începutul bucuriei a toată lumea...)** și otpustul.

Duminică dimineața, la Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...,** troparele precum s-au zis seara la Vecernie. După Catisme, Sedelnele Învierii, Binecuvîntările Învierii, Ipacoi, Antifoanele și Prochimenul glasului de rînd, Evanghelia de rînd a Învierii, **Învierea lui Hristos văzînd...** Psalmul 50, **Slavă..., Ușile pocăinței...** și celelalte ale duminicilor, din **Triod.**

La Canoane : Canonul Învierii și al Născătoarei glasului de rînd, din **Octoih** pe șase, al înainte-prăznuirii pe patru și cele două din **Triod** pe patru. Catavasii : **Deschide-voi gura mea...** După Cîntarea a 3-a, Condacul înainte-prăznuirii, Condacul și Icosul din **Triod ;** după Cîntarea a 6-a, Condacul și Icosul Învierii și Sinaxarul (Prologul) din **Triod.** La Cîntarea a 9-a : **Mărește, suflete al meu...** și **Ceea ce ești mai cinstită...** Ectenie mică, **Sfînt este Domnul Dumnezeul nostru...,** Luminînda de rînd a Învierii, **Slavă...,** a sfîntului (cuvioasei) din **Triod, Și acum...,** a înainte-prăznuirii.

La Laude se cîntă opt stihiri : cinci ale Învierii, trei ale **Triodului, Slavă...,** din **Triod, Și acum... Preabinecuvîntată ești..** Doxologia mare, iar după **Sfinte Dumnezeule...** troparul Învierii, ecteniile și otpustul.

La Ceasuri se pune troparul Învierii și al Înainte-prăznuirii.

La Liturghie, se săvîrșește Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare. La Proscomidie preotul scoate și Sfintele Agnețe pentru Liturghia Darurilor mai înainte sfințite din săptămîna următoare. La Fericiri se cîntă zece stihiri : patru ale Învierii, trei ale înainte-prăznuirii din Cîntarea a 3-a a Canonului din **Minei** și trei din Cîntarea a 6-a de la cele două Canoane din **Triod.** După Vohodul cu Evanghelia, troparul și Condacul Învierii, ale înainte-prăznuirii și cele ale sfinților (cuvioasei) din **Triod,** după rînduiala lor. Apostolul și Evanghelia duminicii și ale sfinților (cuvioasei). Axionul **De tine se bucură...,** chinonicul duminicii.

h) **De va cădea înainte-prăznuirea Bunelvestiri în Duminica a treia din Sfîntul și Marele Post (Duminica Sfintei Cruci),** slujba înainte-prăznuirii se cîntă împreună cu cea a Învierii din **Octoih** și cu cea a Sfintei Cruci din **Triod,** precum urmează :

Sîmbătă seara, la Vecernia mică, atît la **Doamne, strigat-am...,** cît și la Stihoavnă, se cîntă stihirile Sfintei Cruci, precum sînt scrise în **Triod.** După **Tatăl nostru...** troparul Sfintei Cruci, iar după otpust preotul pregătește Sfînta Cruce pe care o pune pe sfîntul antimis, precum arată în **Triod.**

La Vecernia mare, după începutul obișnuit se cîntă **Fericit bărbatul...** La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri : trei ale Învierii de la glasul de rînd al **Octoihului,** patru ale Sfintei Cruci din Triod, și trei ale înainte-prăznuirii. **Slavă...,** a Sfintei Cruci, **Și acum...,** Dogmatica glasului de rînd. Vohod, **Lumină lină...,** Prochimenul zilei, ecteniile.

La Litie (dacă este Priveghere sau binecuvîntarea artoselor) stihira hramului, **Slavă...**, a Sfintei Cruci, **Şi acum...**, a înainte-prăznuirii, cea de la **Doamne, strigat-am... (Binevesteşte Gavriil...).**

La Stihoavnă, stihirile Învierii, **Slavă...**, a Sfintei Cruci, **Şi acum...**, a înainte-prăznuirii: **Limba care nu o ştia** (de la Stihoavna Utreniei).

La Tropare: de este Litie (Priveghere) se cîntă **Născătoare de Dumnezeu Fecioară, bucură-te...** de două ori, şi al Sfintei Cruci o dată, apoi celelalte ale Litiei sau Privegherii. Dacă nu este Litie, se cîntă troparul Învierii, **Slavă...**, al Sfintei Cruci, **Şi acum...**, al înainte-prăznuirii, apoi otpustul.

Duminică dimineaţa, la Utrenie, după începutul obişnuit, la **Dumnezeu este Domnul...** troparul Învierii de două ori, **Slavă...**, al Sfintei Cruci, **Şi acum...**, al înainte-prăznuirii. Apoi celelalte ale duminicii, precum arată la **Triod.**

La Canoane: Canonul Învierii cu irmosul pe patru, al Sfintei Cruci pe şase şi al înainte-prăznuirii pe patru. Catavasiile Sfintei Cruci, din **Triod (Dumnezeiescul Moise a însemnat mai dinainte...).** După Cîntarea a 3-a, Condacul înainte-prăznuirii, Sedealna Sfintei Cruci, **Slavă... Şi acum...**, a înainte-prăznuirii. După Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul şi Sinaxarul Sfintei Cruci, din **Triod.** La Cîntarea a 9-a **Măreşte, sufletе al meu...** şi **Ceea ce eşti mai cinstită...** Ectenia mică, Luminînda de rînd a Învierii, **Slavă...**, a Sfintei Cruci, **Şi acum...**, a înainte-prăznuirii.

La Laude se cîntă opt stihiri: patru ale Învierii şi patru ale Sfintei Cruci repetînd pe cea dintîi. **Slavă...**, a Duminicii **Triodului (Domnul tuturor ne-a învăţat...), Şi acum..., Preabinecuvîntată eşti.** Doxologie mare şi apoi scoaterea şi închinarea Sfintei Cruci în naos, cu stihirile din **Triod.**

La Ceasuri (în mînăstiri) la toate troparul Învierii, iar al Sfintei Cruci şi al înainte-prăznuirii se zice pe rînd. După **Tatăl nostru...** la toate Ceasurile se zice Condacul Sfintei Cruci şi al înainte-prăznuirii, schimbîndu-le.

La Liturghie, se săvîrşeşte Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare. La Proscomidie preotul va pregăti şi Sfintele Agnеţe pentru Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite din săptămîna următoare.

La Fericiri se cîntă 10 stihiri: şase ale Învierii şi patru din Cîntarea a 3-a a Canonului din **Triod.** După Vohodul cu Evanghelia, troparul şi Condacul Învierii, ale Sfintei Cruci şi ale înainte-prăznuirii, după rînduiala lor. În loc de **Sfinte Dumnezeule...** se cîntă **Crucii Tale...** Apostolul şi Evanghelia Duminicii, Axionul **De tine se bucură...** Chinonicul din Triod.

i) **De va cădea înainte-prăznuirea Bunevestiri miercuri în săptămîna a patra din Sfîntul şi Marele Post (Miercurea înjumătăţirii Postului, în care se face şi închinarea Sfintei Cruci),** slujba înainte-prăznuirii se cîntă cu cea a Crucii din **Triod,** facînd, atît seara cît şi dimineaţa, obişnuitele metanii ale Postului.

Marţi dimineaţa, după Utrenie, Ceasuri şi Obedniţă, se săvîrşeşte Vecernia înainte-prăznuirii singură (fără Liturghie), cu începutul obişnuit **(Bine este cuvîntat...),** Psalmul 103, ectenia mare, Catisma de rînd (fără ectenii la stări), ectenie mică. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă şase stihiri: trei din **Triod** şi trei din Minei (ale înainte-prăznuirii). **Slavă...**, a Crucii (din Triod), **Şi acum...**, a înainte-prăznuirii. Prochimenele şi Paremiile din **Triod.** La Stihoavnă, stihirile şi **Slava...** din **Triod, Şi acum...**, a înainte-prăznuirii, cea de la Laudele Utreniei **(Taina cea din veac se descoperă astăzi...).** După Tatăl nostru... troparele şi celelalte, după rînduiala zilelor din post (vezi **Ceaslovul).**

Seara, Pavecerniţa mare, după obicei.

Miercuri dimineaţa, la Utrenie, după cei şase psalmi şi ectenia mare, **Aliluia...** şi Cîntările Treimice ale glasului de rînd. Catismele de rînd, Sedelnele Crucii de la glasul de rînd al **Octoihului,** apoi cele din **Triod** şi Psalmul 50.

La Canoane: Canonul Sfintei Cruci, din **Triod,** cu irmosul pe şase şi al înainte-prăznuirii pe patru; iar la Cîntările a 3-a, a 8-a şi a 9-a, unde este şi Tricîntarea Triodului, se pune din Canonul Sfintei Cruci numai patru stihiri (cu irmosul), din al înainte-prăznuirii două, iar din Tricîntare opt, terminînd cu irmosul din Tricîntare. După Cîntarea a 3-a, Condacul înainte-prăznuirii, Sedealna din **Triod, Slavă... Şi acum...**, a înainte-prăznuirii. După Cîntarea a 6-a, Condacul şi Icosul Crucii din **Triod.** După Cîntarea a 9-a şi ectenia mică, Luminînda glasului de rînd (din Ceaslov, sau la sfîrşitul **Triodului,** după Cîntările Treimice).

Laudele citite şi celelalte ale Utreniei zilelor de rînd. La Stihoavnă, stihirile din **Triod, Slavă...**, a Sfintei Cruci, **Şi acum...**, a înainte-prăznuirii. **Bine este a ne mărturisi Domnului...** şi celelalte de la sfîrşitul Utreniei, după rînduiala zilelor de rînd din post (vezi **Ceaslovul).**

Apoi Ceasurile. La Ceasul întîi se face închinarea Crucii, precum arată la **Triod.** După Ceasuri și Obedniță, săvîrșim Vecernia praznicului, unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, precum vom arăta mai departe, la însăși praznicul Buneivestiri.

j) **De va cădea înainte-prăznuirea Buneivestiri joi în săptămîna a patra,** slujba înainte-prăznuirii se cîntă cu cea a Sfintei Cruci din **Triod** astfel :

Miercuri dimineața, după Utrenie, Ceasuri și Obedniță, se săvîrșește Vecernia înainte-prăznuirii unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, cîntînd la **Doamne, strigat-am...** zece stihiri : 6 din **Triod** și 4 ale înainte-prăznuirii. **Slavă...,** a Sfintei Cruci din **Triod, Și acum...,** a înainte-prăznuirii, Vohod, **Lumină lină...,** Prochimenele și Paremiile din Triod, cu **Lumina lui Hristos luminează tuturor...** Apoi se cîntă **Să se îndrepteze rugăciunea mea...,** cu cădirea din sfîntul altar, ectenia întreită și celelalte ale Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite.

Miercuri seara, Pavecernița mare, ca de obicei.

Joi dimineața, la Utrenie, se cîntă ale înainte-prăznuirii cu ale Sfintei Cruci din Triod, precum s-a arătat mai înainte, la p-gful **i,** cu deosebirea că la Canonul din **Triod** nu este decît Tricîntarea cu Cîntările a 4-a, a 8-a și a 9-a, și nu se face închinarea Sfintei Cruci.

După Ceasuri și Obedniță, se săvîrșește Vecernia praznicului Buneivestiri, precum vom arăta mai departe, la însuși praznicul.

k) **De va cădea înainte-prăznuirea Buneivestiri vineri în săptămîna a patra din Post,** slujba înainte-prăznuirii se cîntă cu cea a Sfintei Cruci din **Triod,** întocmai precum s-a arătat aici, la pgf. **i,** cu deosebirea că la Canonul de la Utrenia de Vineri dimineața Tricîntarea din **Triod** are Cîntările a 5-a, a 8-a și a 9-a, iar închinarea Sfintei Cruci cu stihirile arătate în **Triod,** se face la sfîrșitul Ceasului al șaselea, cînd Sfînta Cruce se și ia de pe tetrapod (iconostas), unde a stat din Duminica Sfintei Cruci, și se duce la loc în sfîntul altar sau unde se păstrează de obicei.

l) **De va cădea înainte-prăznuirea praznicului Buneivestiri joi în săptămîna a cincea din Sfîntul și Marele Post (Joia Canonului celui Mare sau de pocăință),** toată slujba înainte-prăznuirii se cîntă mai înainte cu o zi (Vecernia marți dimineața, după Utrenie, Ceasuri și Obedniță, iar Utrenia miercuri dimineața), iar slujba sfîntului din ziua de 23 martie se cîntă la Pavecerniță. Miercuri seara se face, ca de obicei denie, cîntînd Utrenia zilei de joi, la care se citește Canonul cel Mare sau de pocăință, după rînduială, precum arată la **Triod.**

m) **De va cădea înainte-prăznuirea Buneivestiri în Simbăta a cincea din Postul Mare (Simbăta Acatistului),** slujba înainte-prăznuirii se cîntă împreună cu cea din **Triod** precum urmează :

Vineri dimineața, după Utrenie, Ceasuri și Obedniția zilei, se săvîrșește Vecernia înainte-prăznuirii și a Simbetei **Triodului,** unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, astfel :

Începutul ca pentru Liturghie **(Binecuvîntată este împărăția Tatălui...),** Psalmul 103, ectenie mare, Catisma a optsprezecea, cu obișnuitele stări și ectenii mici. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri : șapte din **Triod** (repetînd două dintre cele cinci cîte sînt acolo) și trei din **Minei. Slavă...,** a înainte-prăznuirii, **Și acum...,** din **Triod (Taina cea din veac se descoperă astăzi...).** Vohod, **Lumină lină...,** Prochimenele și Paremiile din **Triod** (cu **Lumina lui Hristos luminează tuturor...).** Apoi se cîntă **Să se îndrepteze rugăciunea mea...** (cu obișnuita cădire din sfîntul altar), ectenia întreită, și celelalte, ale Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite.

Iar dacă nu se săvîrșește Liturghie, Vecernia se face singură, cu începutul obișnuit **(Binecuvîntat este Dumnezeul nostru...),** Catisma se citește fără ectenii la stări, iar la **Doamne, strigat-am...** se cîntă opt stihiri : 5 ale Născătoarei din **Triod** (repetînd două) și 3 din **Minei, Slavă...,** a înainte-prăznuirii, **Și acum...,** din **Triod.** Vohod nu se face ci îndată **Lumină lină...,** Prochimenele și Paremiile din **Triod,** rugăciunea **Învrednicește-ne, Doamne...** și celelalte ale Vecerniei din zilele de rînd. La Stihoavnă, cele două stihiri ale zilei din **Triod** (de la **Doamne, strigat-am...), Slavă... Și acum...,** a înainte-prăznuirii, cea de la Laude, a Utreniei **(Limba care nu o știu...).** Apoi **Acum slobozește...** și celelalte, iar după **Tatăl nostru...** troparul înainte-prăznuirii, ectenia **Miluiește-ne pre noi, Dumnezeule...** și otpustul.

Pavecerniția mică, se citește în mînăstiri în aceeași zi, după masă, în chilii, adăugîndu-se și Patrucîntarea Simbetei din **Triod** (de la Utrenie) sau Canonul morților al glasului de rînd din Octoih.

Vineri seara, atît în bisericile mînăstirești cît și în cele de enorii, se săvîrșește Denia Acatistului Buneivestiri (Utrenia

Simbetei), punînd şi ale înainte-prăznuirii, astfel : După începutul obişnuit, la **Dumnezeu este Domnul...**, troparul Acatistului **(Porunca cea cu taină...)** de două ori, **Slavă... Şi acum...**, al înainte-prăznuirii **(Astăzi începătura bucuriei a toată lumea...)**. Apoi se citesc Catismele de rînd (a şaisprezecea şi a şaptesprezecea) şi se citesc Condacele şi Icoasele Acatistului, după rînduiala lor, din **Triod.**

Apoi Psalmul 50 şi Canoanele, cu 14 stihiri la fiecare cîntare : întîi şase din Canonul înainte-prăznuirii (cu irmosul) şi apoi opt din al Acatistului. Catavasie : **Deschide-voi gura mea...** După Cîntarea a 3-a şi a 6-a, Condacele şi Icoasele Acatistului, cum sînt aşezate în **Triod** (după Cîntarea a 6-a se citeşte şi Sinaxarul din **Triod) ;** la Cîntarea a 9-a : **Măreşte, suflete al meu...** şi **Ceea ce eşti mai cinstită...** Apoi ectenie mică şi Lumininda Acatistului (din **Triod)** de două ori, **Slavă... Şi acum...**, a înainte-prăznuirii.

La Laude se cîntă patru stihiri din **Triod, Slavă... Şi acum...**, a înainte-prăznuirii **(Limba pe care nu o ştiu...)**. Doxologia mare, iar după **Sfinte Dumnezeule...**, troparul Acatistului, **Slavă... Şi acum...**, al înainte-prăznuirii. Ecteniile şi otpustul (la mînăstiri se citeşte întîi Ceasul întîi, şi apoi otpustul Utreniei).

Simbătă dimineaţa se citesc Ceasurile şi apoi se săvîrşeşte Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur, ca de obicei. La Fericiri se cîntă opt stihiri : patru din Cîntarea a 3-a şi alte patru din Cîntarea a 6-a de la Canonul Acatistului. După Vohodul cu Evanghelia, troparul înainte-prăznuirii şi ale Acatistului, apoi Condacul Acatistului şi cel al înainte-prăznuirii. Apostolul şi Evanghelia întîia ale simbetei şi apoi ale Născătoarei de Dumnezeu, Axionul **Cuvine-se cu adevărat...** Chinonicul din **Triod.**

La masă se face dezlegare la untdelemn şi vin.

2. Însăşi serbarea praznicului Buneivestiri (25 Martie)

În situaţia calendaristică de acum a Bisericii noastre intră totdeauna în timpul Postului Mare, putînd cădea între vinerea săptămînii întîia din Sfîntul şi Marele Post (cînd Sfintele Paşti cad la data cea mai tîrzie, adică la 8 mai) şi joia săptămînii a şasea din Post (cînd Sfintele Paşti cad la data cea mai timpurie, adică la 4 aprilie).

a) **Cînd praznicul Buneivestiri cade vineri în prima săptămînă din Postul Mare** şi deci odovania praznicului în simbăta aceleiaşi săptămîni (Sfintele Paşti la 8 mai) Vecernia praznicului în bisericile în care se face slujbă zilnic ca, de pildă, în mînăstiri, se cîntă împreună cu cea a zilei din **Triod,** joi dimineaţa, după Utrenie, Ceasuri şi Obedniţă, astfel :

Dacă Vecernia va fi unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite, se face începutul ca la Liturghie **(Binecuvîntată este împărăţia Tatălui...)**, apoi **Veniţi să ne închinăm...** Psalmul 103 şi ectenia mare. Apoi Catisma a optsprezecea, cu obişnuitele stări şi ectenii mici. La **Doamne, strigat-am...**, se cîntă zece stihiri : patru din **Triod** (repetînd pe prima din cele trei cîte sînt acolo) şi şase din **Minei** (repetînd pe cele trei cîte sînt acolo). **Slavă... Şi acum...**, din **Minei (Trimis a fost din cer Gavriil...).** Vohod cu cădelniţa, **Lumină lină...**, Prochimenul zilei din **Triod** şi prima Paremie de acolo, Prochimenul Paremiei a doua şi îndată preotul rosteşte : **Înţelepciune, drepţi ! Lumina lui Hristos luminează tuturor!** Se citeşte Paremia a doua din **Triod,** după care se adaugă şi cele trei Paremii ale Vecerniei Praznicului, din Minei. Apoi se cîntă **Să se îndrepteze rugăciunea mea...**, cădind preotul ca de obicei în sfîntul altar. Ectenia **Să zicem toţi...** şi celelalte ale Liturghiei Darurilor mai înainte sfinţite.

Iar dacă nu se face Liturghie, ci numai Vecernia, se face începutul obişnuit **(Binecuvîntat este Dumnezeul nostru...)**, psalmul de seară, ectenie mare şi îndată **Doamne, strigat-am...**, cîntînd opt stihiri : trei din **Triod** şi cinci ale praznicului (repetînd pe două din cele trei cîte avem în **Minei), Slavă... Şi acum...**, din **Minei (Trimis a fost din cer Gavriil...)**, Vohod cu cădelniţa, **Lumină lină...**, Prochimenele şi Paremiile zilei din **Triod,** apoi trei ale Praznicului, din **Minei.** Îndată rugăciunea **Învredniceşte-ne Doamne...** şi ectenia cererilor **(Să plinim rugăciunile noastre cele de seară....).** La Stihoavnă, stihirile zilei din **Triod, Slavă... Şi acum...**, a praznicului **(Astăzi sînt bunele-vestiri de bucurie...).** Apoi **Acum slobozeşte..., Sfinte Dumnezeule...** şi celelalte. După **Tatăl nostru...** troparul praznicului, ectenia **Miluieşte-ne pe noi, Dumnezeule...** şi otpustul.

La masă se face dezlegare la vin şi la untdelemn.

Pavecerniţa mare, dacă Vecernia s-a făcut deci dimineaţa, precum s-a arătat aci, se citeşte în seara aceleiaşi zile (joi), cînd se cîntă şi Litia praznicului (dacă se face binecuvîntare de artose) cu stihirile Stihoavnei Vecerniei, precum se arată în

Minei. Iar partea din Canonul cel mare (al Sfîntului Andrei Criteanul), care ar fi trebuit citită la această Pavecerniță, se lasă, sau se citește mai dinainte, împreună cu cea de la Pavecernița de miercuri seara, sau cum va rîndui cel mai mare.

În bisericile de enorii, unde nu se face slujbă zilnic, Vecernia praznicului se săvîrșește Joi seara, la vremea ei obișnuită, punînd și ale zilei, din **Triod,** precum am arătat aci mai înainte (Vecernia fără Liturghie) și adăugînd la timpul lor, cele ale Litiei, de este cazul, precum și Acatistul Bunei-vestiri.

Vineri dimineața, la Utrenie, după începutul obișnuit, la **Dumnezeu este Domnul...,** troparul praznicului de trei ori. După prima Catismă de rînd (a 13-a), se cîntă Sedelnele zilei din **Triod,** toate la rînd, fără ectenie ; după a doua Catismă de rînd (a 14-a) se cîntă primele două Sedelne ale praznicului din **Minei.** Apoi Polieleul **(Cuvînt bun...)** și Mărimurile praznicului (din **Catavasier** sau din Psaltire). Apoi ectenie mică și cel de al doilea rînd de Sedelne ale prazincului din **Minei ;** și îndată Antifonul I al glasului al 4-lea **(Din tinerețile mele...),** Prochimenul praznicului din **Minei,** Evanghelia praznicului,, Psalmul 50, **Slavă...,** **Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu...,** **Și acum...,** aceeași, stihul **Miluiește-mă, Dumnezeule...** și stihira, glasul al 6-lea : **Trimis a fost din cer Gavriil arhanghelul...**

La Canoane : Canonul praznicului, cu irmosul de cîte două ori și stihirile pe 12, iar la cîntările unde este și Tricîntarea zilei din **Triod** (Cîntarea a 5-a, a 8-a și a 9-a), se cîntă Canonul praznicului pe șase, iar al **Triodului** pe opt. Catavasiile praznicului **(Deschide-voi gura mea...).** După Cîntarea a 3-a, Sedelnele praznicului, iar după a 6-a, Condacul **(Apărătoare Doamnă...),** Icosul și Sinaxarul praznicului. În loc de **Ceea ce ești mai cinstită...** se cîntă stihirile Cîntării a 9-a a Canonului din **Minei,** cu stihul de acolo **(Binevestește, pămîntule...),** încheind cu irmosul praznicului **(Ca de un sicriu înșufleții...)** Ectenia mică și Luminînda din **Minei.**

La Laude se cîntă cele patru stihiri ale praznicului, **Slavă... Și acum...,** **Taina cea din veac se descoperă astăzi...** Doxologia mică (citită, din **Ceaslov),** ectenia cererilor **(Să plinim rugăciunile noastre cele de dimineață...)** și se cîntă Stihoavna din **Triod, Slavă... Și acum...,** a praznicului : **Să se veselească cerurile și să se bucure pămîntul... (Slavă...,** de la Litie). Apoi : **Bine este a ne mărturisi Domnului..., Sfinte Dumnezeule...** și celelalte, iar după **Tatăl nostru... troparul** praznicului, ectenia **Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule...** cu trei metanii și otpustul Utreniei (în mînăstiri, înainte de otpust se citește, ca de obicei, Ceasul întîi, cu Catisma de rînd, troparul și Condacul praznicului, la sfîrșit trei metanii mari, rugăciunea **Hristoase, Lumina cea adevărată...** și otpustul desăvîrșit al Utreniei).

Apoi se citește Ceasul al treilea și Ceasul al șaselea, cu Catisme, fără metanii, troparul și Condacul praznicului, iar la Ceasul al șaselea se cîntă și troparul proorociei și se citește Paremia zilei din **Triod** (în mînăstiri se citește acum și cuvîntul Sfîntului Ioan Gură de Aur pentru lauda praznicului, al cărui început este : **Iarăși bucuria bunelor vestiri...).** Apoi Ceasul al nouălea, cu Catisma lui, și Obednița, citind Fericirile degrabă, fără cîntare și fără metanii. După **Tatăl nostru...,** Condacul praznicului și celelalte, după **Ceaslov.**

La Liturghie, se săvîrșește Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur, unită cu Vecernia zilei următoare (26 martie, Soborul Sfîntului Arhanghel Gavriil), fără Catismă, fără metanii și fără nimic din ale **Triodului,** ci se cîntă numai slujba praznicului și a arhanghelului, astfel :

Binecuvîntarea de început ca la Liturghie **(Binecuvîntată este împărăția Tatălui...),** Psalmul 103, ectenia mare și îndată se cîntă **Doamne, strigat-am...** cu zece stihiri, trei ale praznicului, cele de la Stihoavna Vecerniei mari **(Trimis a fost din cer Gavriil...** și celelalte), trei ale Arhanghelului Gavriil și patru ale zilei din **Triod** (cele de vineri seara), **Slavă... Și acum...,** a praznicului : **Trimis a fost din cer Gavriil arhanghelul...** (Slavă..., de la **Doamne, strigat-am...).**

În timpul cîntării stihirilor (sau mai înainte, de i-a fost cu putință), preotul face Proscomidia. Apoi Vohod cu Sfînta Evanghelie, **Lumină lină...,** Prochimenul zilei și trei Paremii ale praznicului, ectenia mică, cu ecfonisul **Că sfînt ești Dumnezeul nostru...** și îndată se cîntă **Sfinte Dumnezeule...,** după care, pe rînd, celelalte ale Liturghiei Sfîntului Ioan Gură de Aur. Apostolul și Evanghelia praznicului. Axion : **Binevestește, pămîntule, bucurie mare...** Chinonicul : **Că a ales Domnul Sionul, osebitu-l-a pe el sălaș Luișî.**

La masă se face dezlegare la pește, untdelemn și vin.

Pavecernița mică se citește în mînăstiri în aceeași zi (vineri) seara (în tinda bisericii), degrab, fără metanii, punîndu-se și Canonul Sfîntului Teodor cel pentru colivă, din **Triod.** La **Slavă întru cei de sus**

lui Dumnezeu... şi la **Sfinte Dumnezeule...** se fac trei metanii mici (închinăciuni). Troparul şi Condacul Praznicului.

Simbătă dimineaţa (simbăta Sfîntului Toader) se face odovania praznicului Buneivestiri, cîntînd slujba praznicului şi a arhanghelului, din **Minei**, iar din **Triod** se adaugă numai ale Sfîntului Toader, lăsînd pe cele ale Postului, astfel :

La Utrenie, după începutul obişnuit, se cîntă **Dumnezeu este Domnul...,** troparul praznicului **(Astăzi este începutul mîntuirii noastre...)** şi al arhanghelului **(Mare voievod al oştilor cereşti...) Slavă...,** al Sfîntului Teodor din **Triod (Mari sînt isprăvile credinţei...), Şi acum...,** iarăşi al praznicului : Catismele de rînd, Sedelnele praznicului, ectenie mică, Sedelnele Sfîntului Toader din **Triod** (în mînăstiri se face şi citire din Viaţa Sfîntului Teodor). Apoi Psalmul 50, rugăciunea **Mîntuieşte, Dumnezeule, poporul Tău...** şi celelalte.

La canoane se pune la fiecare cîntare cîte patru stihiri din Canonul Născătoarei de Dumnezeu (făcîndu-le pe şase) de la **Minei,** patru din al Arhanghelului şi patru din al Sfîntului Teodor din **Triod.** Catavasiile praznicului **(Deschide-voi gura mea...).** După Cîntarea a 3-a, Condacul praznicului, al arhanghelului şi Sedelnele lui, iar după Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul şi Sinaxarul Sfîntului Teodor din **Triod.** La Cîntarea a 9-a, în loc de **Ceea ce eşti mai cinstită...** stihirile Cîntării a 9-a a Canonului praznicului, cu stihul lor. Apoi ectenie mică, Luminînda praznicului şi a arhanghelului, **Slavă...,** a Sfîntului Teodor, **Şi acum...,** a Născătoarei din **Minei (Bucură-te Născătoare de Dumnezeu...).**

La Laude se cîntă opt stihiri : trei ale praznicului, trei ale arhanghelului şi două ale sfîntului. **Slavă...,** a Sfîntului Teodor, **Şi acum...,** a praznicului (cea din ziua de 26). Doxologia mare. După **Sfinte Dumnezeule...** troparul praznicului, ecteniile şi otpustul.

La Ceasuri, troparul şi condacul praznicului, ale arhanghelului şi ale Sfîntului Teodor se zic schimbîndu-le.

La Liturghie, se săvîrşeşte Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur. La Fericiri se cîntă opt stihiri : trei ale praznicului şi două ale arhanghelului din Cîntarea a 3-a a Canoanelor lor şi trei din Cîntarea a 6-a a Canonului Sfîntului Teodor. După vohodul cu Evanghelia troparul praznicului, al arhanghelului şi al sfîntului, apoi Condacul arhanghelului, **Slavă...,** al sfîntului, **Şi acum...,** al praznicului. Apostolul şi Evanghelia praznicului şi ale simbetei **Triodului.** Axionul praznicului **(Binevesteşte, pămîntule, bucurie mare...)** şi Chinonicul praznicului **(Ales-a Domnul Sionul...).**

b) **Cînd praznicul Buneivestiri cade simbătă în prima sau în a treia săptămînă din Postul Mare şi deci odovania praznicului se face în duminica următoare (duminica Ortodoxiei, ori duminica Sfintei Cruci),** atunci în bisericile unde se face slujbă zilnic (ca de pildă în mînăstiri) Vecernia praznicului se săvîrşeşte vineri dimineaţa, unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite, precum s-a arătat mai înainte (pgf. **a**), iar în seara aceleiaşi zile se citeşte Pavecerniţa mare, la care, dacă se face binecuvîntare de artose, se cîntă şi Litia cu stihirile Stihoavnei, precum se arată în **Minei.**

În bisericile de enorii, în care nu se face slujbă zilnic, Vecernia (cea mare) a praznicului, se săvîrşeşte vineri seara, la vremea ei obişnuită, adăugîndu-se şi Litia (dacă este cazul) şi cîntîndu-se, de obicei, şi Acatistul Buneivestiri.

Simbătă dimineaţa, la Utrenie, se face toată slujba numai a praznicului, precum e scrisă în **Minei,** nepunîndu-se nimic de la **Triod** şi cîntînd Doxologia mare. Iar Canonul Sfîntului Teodor din simbăta primei săptămîni din post, precum şi Paştrucîntarea morţilor de la Utrenia simbetei din săptămîna a treia a Sfîntului Post se cîntă mai dinainte, joi seara la Pavecerniţă, sau cum va rîndui cel mai mare.

Apoi Ceasurile (la mînăstiri), punînd troparul şi condacul praznicului, şi Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur, punîndu-se numai slujba praznicului : antifoanele praznicului, din **Minei,** la Vohodul cu Evanghelie stihul : **Binevestiţi din zi în zi mîntuirea Dumnezeului nostru** şi : **Mîntuieşte-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce pentru noi Te-ai întrupat din Fecioară...** Troparul şi condacul praznicului. Apostolul şi Evanghelia numai ale praznicului, Axionul **Binevesteşte pămîntule, bucurie mare...,** Chinonicul : **Ales-a Domnul Sionul...**

La masă dezlegare la untdelemn, peşte şi vin, în cinstea praznicului.

Simbătă seara, la Vecernia mică, (în mînăstiri), atît la **Doame, strigat-am...** cît şi la stihoavnă se pun numai stihirile din **Triod.**

La Vecernia mare şi la Utrenie se face slujba odovaniei praznicului, punînd întîi ale Învierii glasului de rînd, din **Octoih,** apoi ale duminicii, din **Triod,** şi apoi ale praznicului, din **Minei** (lăsînd pe ale arhanghelului), precum urmează :

La Vecernie, după obișnuitul început, cîntăm **Fericit bărbatul...**, iar la **Doamne, strigat-am...**, se cîntă zece stihiri: trei ale Învierii glasului de rînd din **Octoih**, patru ale duminicii din **Triod** și trei ale praznicului din **Minei. Slavă...**, din **Triod, Și acum...**, a praznicului. Vohod, **Lumină lină...**, Prochimenul de simbătă seara **(Domnul a împărățit...)**, ecteniile, după rînduiala Vecerniei sărbătorilor.

De este Litie, se cîntă stihirile praznicului, **Slavă...**, din **Triod, Și acum...**, a praznicului **(Astăzi vestește Gavriil celei pline de har...** caut-o în **Minei**, la Pavecernița din seara zilei de 25 Martie).

La Stihoavnă, stihirile Învierii, **Slavă...**, din **Triod, Și acum...**, a praznicului **(Astăzi sînt bunele vestiri de bucurie...), Acum slobozește...** și celelalte. După **Tatăl nostru...**, de se face binecuvîntarea pîinilor, se cîntă troparul praznicului de trei ori și celelalte ale Litiei. Iar de nu se face Litie, troparul Învierii, **Slavă...**, al duminicii, din **Triod, Și acum...**, al praznicului, și otpustul Vecerniei.

Duminică dimineața, la Utrenie, după începutul obișnuit, la **Dumnezeu este Domnul...** troparul Învierii de două ori, **Slavă...**, al duminicii din **Triod** (al icoanelor, în duminica întîia, al Sfintei Cruci, în duminica a treia), **Și acum...**, al praznicului.

După Catismele de rînd, Sedelnele Învierii cu ale Născătoarei lor, toate la rînd, ectenie mică, apoi Sedelnele praznicului, Binecuvîntările Învierii **(Soborul îngeresc...)**, ectenie mică, Ipacoi al Învierii, Antifoanele și Prochimenul glasului de rînd. Evanghelia de rînd a Învierii, **Învierea lui Hristos văzînd...**, Psalmul 50, **Slavă..., Ușile pocăinței...**, și celelalte ale duminicilor din **Triod.**

La Canoane se pun stihirile pe paisprezece la fiecare cîntare: patru din al Învierii, șase din al duminicii **Triodului,** și patru din al praznicului. Catavasiile din Triod. După Cîntarea a 3-a, Condacul și Icosul praznicului; după Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul și Sinaxarul duminicii, din **Triod.** La Cîntarea a 9-a: **Ceea ce ești mai cinstită...** După ectenia mică, **Sfînt este Domnul Dumnezeul nostru...**, Luminînda de rînd a Învierii, **Slavă...**, cea din **Triod, Și acum...**, a praznicului.

La Laude se cîntă opt stihiri: trei ale Învierii, primele două din **Triod** și trei ale praznicului, **Slavă...**, din **Triod**, (stihira samoglasnică a zilei), **Și acum..., Preabinecuvîntată ești...** Doxologia mare și după **Sfinte Dumnezeule...**, în prima duminică din post, troparul Învierii cel de rînd, ecteniile și otpustul; iar în duminica a treia se face obișnuita scoatere și închinare a Sfintei Cruci, în naos, după rînduiala arătată în **Triod.**

La mînăstiri, după otpustul Utreniei se cîntă **Slavă... Și acum...** cu stihira de rînd a Evangheliei și se citesc Ceasurile (în pridvor, ori tot în naos), punîndu-se la toate troparul Învierii, iar ale duminicii **Triodului** și ale praznicului schimbîndu-le. După **Tatăl nostru...** zicem condacul praznicului și al duminicii, schimbîndu-le (cînd unul, cînd celălalt).

La Liturghie, se săvîrșește, Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare. La Proscomidie se scot și Sfintele Agnețe pentru Liturghia Darurilor mai înainte sfințite din miercurea și vinerea săptămînii următoare.

La Fericiri se cîntă zece stihiri: patru ale Învierii, trei ale **Triodului,** din Cîntarea a 3-a a Canonului și trei ale praznicului, din Cîntarea a 6-a a Canonului. După Vohodul cu Evanghelia troparul Învierii, al duminicii **Triodului** și al praznicului, **Slavă...**, Condacul duminicii din **Triod, Și acum...**, al praznicului. Apostolul și Evanghelia: întîi ale duminicii și apoi ale praznicului. Axionul **De tine se bucură...**, Chinonicul din **Triod.**

În mînăstiri, slujba Sfîntului Arhanghel Gavriil din Minei (26 martie) se cîntă cu cele ale **Triodului** din lunea următoare, sau cum va rîndui cel mai mare.

c) Dar la bisericile unde soborul Sfîntului Arhanghel este hram, de va cădea în duminica întîia sau a treia din Post, slujba Soborului se cîntă împreună cu cea a praznicului, a Învierii și a duminicii din **Triod,** precum urmează:

Simbătă seara, la Vecernia mare, după începutul obișnuit, se cîntă **Fericit bărbatul...** La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri: trei ale Învierii, trei ale duminicii (din **Triod**), două ale praznicului și două ale arhanghelului. **Slavă...**, a duminicii din **Triod, Și acum...**, a praznicului sau Dogmatica glasului de rînd. Vohod, **Lumină lină...** Prochimenul zilei, ectenia **Să zicem toți...** și celelalte ale Vecerniei sărbătorilor.

La Litie se cîntă stihirile praznicului, **Slavă...**, a praznicului, **Și acum...**, din **Triod.** La Stihoavnă, Stihirile Învierii, **Slavă...**, din **Triod, Și acum...**, a praznicului. După **Tatăl nostru...** troparul praznicului de două ori și al duminicii o dată, apoi cele obișnuite ale Litiei. Iar de nu este Litie (Priveghere), se cîntă troparul Învierii, al duminicii, **Slavă...**, al arhanghelului, **Și acum...**, al praznicului, apoi otpustul.

La Utrenie (Sîmbătă seara, dacă e Priveghere, dacă nu duminică dimineața), după **Dumnezeu este Domnul...** troparele ca mai sus (la Vecernie). Apoi toate ale Utreniei, la rînd, precum am arătat mai înainte (pgf. b).

La Canoane: Canonul Învierii cu Irmosul pe patru, al praznicului pe trei, al arhanghelului pe trei și al duminicii pe patru. Catavasiile din **Triod.** După Cîntarea a 3-a, Condacul și Icosul praznicului, Condacul arhanghelului, Sedealna din **Triod, Slavă...,** a arhanghelului, **Și acum...,** a praznicului. După Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul și Prologul din **Triod.** La Cîntarea a 9-a: **Ceea ce ești mai cinstită...** La Lumininde: cea de rînd a Învierii, **Slavă...,** cea din **Triod, Și acum...,** a praznicului.

La Laude se cîntă opt stihiri: trei ale Învierii, două din **Triod** și trei ale arhanghelului, **Slavă...,** din **Triod, Și acum..., Preabinecuvîntată ești...,** Doxologia mare. După **Sfinte Dumnezeule...** în duminica întîia troparul de rînd al Învierii, ecteniile și otpustul, iar în duminica a treia se face scoaterea și închinarea Sfintei Cruci în biserică, precum se arată la **Triod.**

Apoi (în mînăstiri) Ceasurile după rînduială, punînd și troparul și condacul arhanghelului, schimbîndu-le cu celelalte.

La Liturghie, se săvîrșește Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare. La Fericiri se cîntă zece stihiri: patru ale Învierii, trei din Cîntarea a 3-a a Canonului de la **Triod** și trei ale arhanghelului, din Cîntarea a 6-a a Canonului său. După vohodul cu Evanghelia: troparul Învierii, al duminicii, al praznicului și al arhanghelului; Condacul din **Triod, Slavă...,** al arhanghelului, **Și acum...,** al praznicului. Apostolul și Evanghelia, întîi ale duminicii și apoi ale arhanghelului. În duminica a treia, în loc de **Sfinte Dumnezeule...** se cîntă **Crucii Tale...** Axion **De Tine se bucură...** Chinonicul **Cel ce faci pe îngerii Tăi duhuri...**

d) **Cînd praznicul Buneivestiri cade în Duminica întîia din Postul Mare (a Ortodoxiei) ori în Duminica a treia din Postul Mare (a Sfintei Cruci) și deci odovania praznicului în lunea următoare** (luni în săptămîna a doua ori a patra din Post), slujba praznicului se cîntă cu cea a Învierii din Octoih, și a duminicii din **Triod,** precum urmează:

Sîmbătă seara, la Vecernia mică, (în mînăstiri, unde se face Priveghere), la **Doamne, strigat-am...** se cîntă patru stihiri ale duminicii din **Triod, Slavă... Și acum...,** a praznicului, iar la Stihoavnă, o stihiră a Învierii și trei ale praznicului, (cele de la Stihoavna Vecerniei mari), cu stihirile lor, **Slavă... Și acum...,** a praznicului. După **Tatăl nostru...,** troparul Învierii, **Slavă... Și acum...,** al praznicului.

La Vecernia mare, după începutul obișnuit, cîntăm **Fericit bărbatul...** La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri: trei ale Învierii de la glasul al **Octoihului,** trei ale duminicii, din **Triod,** și patru ale praznicului (repetînd pe una din cele trei cîte sînt la **Minei**). **Slavă...,** a duminicii, din **Triod, Și acum...,** a praznicului **(Trimis a fost din cer Gavriil arhanghelul...),** Vohod, **Lumină lină...,** prochimenul **Domnul a împărățit...** și Paremiile praznicului, toate cinci; apoi ectenia **Să zicem toți...,** rugăciunea **Învrednicește-ne, Doamne...,** ectenia **Să plinim...** și celelalte ale Vecerniei sărbătorilor.

De este Litie se cîntă trei stihiri ale praznicului și trei ale duminicii, de la Laudele Utreniei, **Slavă...,** a Praznicului **(Să se veselească cerurile...), Și acum...,** a duminicii, din **Triod.**

La Stihoavnă, stihirile Învierii, **Slavă...,** a duminicii din **Triod, Și acum...,** a praznicului.

După **Tatăl nostru...,** de este Litie, troparul praznicului de două ori și al duminicii, apoi celelalte ale Litiei, după obicei. De nu este Litie, troparul Învierii, **Slavă...,** al duminicii, **Și acum...,** al praznicului.

La Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...** troparul Învierii, de două ori, **Slavă...,** al duminicii din **Triod, Și acum...,** al praznicului. Apoi Catismele de rînd (în mînăstiri), Sedelnele Învierii, cu ale Născătoarei lor, Polieleul **(Cuvînt bun...)** cu Mărimurile praznicului și Binecuvîntările Învierii. Ectenie mică, Sedelnele praznicului toate la rînd. Ipacoi, Antifoanele glasului de rînd al **Octoihului,** Prochimenul praznicului, Evanghelia praznicului, **Învierea lui Hristos văzînd...** Psalmul 50, **Slavă..., Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu..., Și acum...,** aceeași, apoi stihul **Miluiește-mă, Dumnezeule...** și stihira praznicului: **Astăzi vestește Gavriil celei pline de dar...** (stihira **Și acum...,** de la Litie).

La Canoane: Canonul Învierii cu irmosul pe patru, al duminicii **Triodului** pe patru și al praznicului pe șase. Catavasiile praznicului **(Deschide-voi gura mea...).** După Cîntarea a 3-a, Condacul și Icosul duminicii, după Cîntarea a 6-a, Condacul și Icosul praznicului, Prologul din **Triod** și Sinaxarul din **Minei.** La Cîntarea a 9-a, stihurile și stihirile praznicului, din **Minei.** La Lumininde: cea de rînd a Învierii.

Slavă..., a duminicii din **Triod**, **Și acum...**, a praznicului.

La Laude se cîntă opt stihiri : patru ale Învierii și patru ale praznicului, **Slavă...**, din **Triod**, **Și acum...**, **Preabinecuvîntată ești...** Doxologia mare. În duminica întîia din Post, după **Sfinte Dumnezeule...**, ca de obicei, troparul de rînd al Învierii, ectenniile și otpustul. În duminica a treia, la **Sfinte Dumnezeule...** se face scoaterea și închinarea Sfintei Cruci în naos, după cum arată la **Triod.**

În mînăstiri **Slavă... Și acum...**, și se cîntă stihira de rînd a Evangheliei (Voscreasna) ; apoi se citesc Ceasurile, punînd pe rînd troparul și Condacul cînd ale Învierii, cînd ale duminicii, cînd ale praznicului.

La Liturghie, se săvîrșește Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare. Antifoanele praznicului, din **Minei.** La Vohodul cu Evanghelia, stih : **Binevestiți din zi în zi mîntuirea Dumnezeului nostru... Mîntuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu Cel ce ai înviat din morți...**, troparul Învierii, al duminicii și al praznicului ; **Slavă...**, Condacul duminicii, **Și acum...**, al praznicului. În Duminica Sfintei Cruci, în loc de **Sfinte Dumnezeule...** se cîntă **Crucii Tale...** Apostolul și Evanghelia, întîi ale praznicului, apoi ale Duminicii. Axion : **Binevestește, pămîntule, bucurie mare...** și : **Ca de un sicriu însuflețit...** Chinonicul praznicului și al duminicii din **Triod.**

La masă, dezlegare la pește, untdelemn și vin.

În seara aceleiași duminici și dimineața zilei următoare se cîntă slujba odovaniei praznicului, împreună cu cea din **Triod,** și cu cea a arhanghelului, precum urmează :

Duminică seara, la Vecernie, nu se cîntă **Fericit bărbatul...** și nici Catismă nu citim. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri : trei din **Triod,** patru ale praznicului și trei ale arhanghelului. **Slavă... Și acum...**, a praznicului. Vohod, **Lumină lină...**, Prochimenul mare din **Triod (Dat-ai mostenire...)**, ectenia : **Să zicem toți...**, rugăciunea **Învredniceste-ne, Doamne...**, ectenia **Să plinim rugăciunile noastre de dimineața...**

La Stihoavnă, stihirile din **Triod. Slavă... Și acum...** a praznicului. După **Acum slobozește...** și **Sfinte Dumnezeule...** troparele după rînduiala zilelor de post (vezi **Ceaslovul),** cu trei metanii mari și otpustul.

Pavecerița mică, se citește în mînăstiri fără metanii, numai la **Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu...** și la **Sfinte Dumnezeule...** se fac închinăciuni, și se citește și Canonul sfîntului de la **Minei.**

Luni dimineața, la Utrenie, se cîntă toată slujba odovaniei și a arhanghelului, precum este scrisă în **Minei** (26 martie), cu **Aliluia** și Cîntările Treimice ale glasului de rînd, Doxologia mică, Stihoavna **și sfîrșitul după rînduiala zilelor de post** (vezi **Ceaslovul,** sau **Triodul,** la Utrenia de luni în săptămîna întîia a Postului Mare).

Apoi Ceasurile și Obedeniția după rînduiala zilelor de post și Vecernia zilei următoare (la Minei 27 martie, în **Triod** marți săptămîna a doua sau a patra), fie singură, fie unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, acolo unde Soborul Arhanghelului este hramul bisericii, urmîndu-se, în ambele cazuri, rînduiala arătată în urmă, la pgf. **a,** pentru joi dimineața.

e) Cînd praznicul Bunevestiri cade luni în săptămîna a doua, a treia, a patra, a cincea sau a șasea din post și deci odovania praznicului în marțea următoare (Sfintele Paști la 5 mai, 28, 21, 14 sau 7 aprilie), slujba praznicului se cîntă cu cea a zilei din **Triod,** precum urmează :

Duminică seara, la Vecernia mică, (în mînăstiri, unde se face Priveghere), la **Doamne, strigat-am...** se cîntă patru stihiri ale praznicului (repetînd una din cele trei, cîte are la **Minei), Slavă... Și acum...**, a praznicului. La Stihoavnă se cîntă stihirile zilei din **Triod, Slavă... Și acum...**, a praznicului **(În luna a șasea trimis a fost arhanghelul...).** După **Tatăl nostru...** troparul praznicului, ectenia **Miluiește-ne pe noi...** și otpustul mic.

La Vecernia mare, după începutul obișnuit, cîntăm **Fericit bărbatul...** La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri: trei din **Triod** și șapte ale praznicului (repetînd pe cele trei, cîte are la **Minei), Slavă... Și acum...**, a praznicului **(Trimis a fost din cer Gavriil arhanghelul...),** Vohod, **Lumină lină...**, Prochimenul zilei din **Triod (Dat-ai mostenire...**, ori : **Să nu întorci fața Ta...)** și Paremiile praznicului (primele trei), ectenia **Să zicem toți...**, rugăciunea **Învredniceste-ne, Doamne...**, ectenia **Să plinim rugăciunile noastre cele de seara...**

De este Litie (Priveghere) se cîntă stihirile praznicului, **Slavă...**, a praznicului : **Să se veselească cerurile..., Și acum...**, a praznicului **(Astăzi vestește Gavriil...).**

La Stihoavnă, stihirile praznicului cu stihurile din **Minei, Slavă... Și acum...**, a

praznicului **(Astăzi sînt bunelevestiri de bucurie...)**. După **Tatăl nostru...**, de este Litie (Priveghere), troparul praznicului de trei ori, binecuvîntarea pîinilor şi celelalte ale Litiei, după obicei. Iar de nu este Litie, se cîntă troparul praznicului odată şi otpustul.

Pavecerniţa mică, în mînăstiri dacă nu se face Priveghere, se citeşte după Vecernie.

Luni dimineaţa, la Utrenie, se cîntă slujba praznicului toată, după **Minei,** adăugînd din **Triod** numai Sedelnele, Tricîntarea şi Stihoavna zilei, precum am arătat mai înainte, la pgf. **a.**

Apoi se citesc Ceasurile şi Obedniţa (în mînăstiri) şi se săvîrşeşte Vecernia zilei următoarele (26 martie, Soborul Sfîntului Arhanghel Gavriil) unită cu Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur, precum am arătat mai înainte, tot la pgf. **a.**

În seara aceleiaşi zile (luni), în mînăstiri se citeşte Pavecerniţa Mică, precum am arătat tot acolo.

Marţi dimineaţa, (26 martie) se săvîrşeşte odovania praznicului Buneivestiri, făcînd Utrenia praznicului şi a arhanghelului, din **Minei** (26 martie), cu **Aliluia...** şi Cîntările Treimice ale glasului de rînd, Doxologie mică, adăugînd din **Triod** numai Sedelnele, Tricîntarea şi Stihoavna zilei şi făcînd sfîrşitul după rînduiala zilelor de rînd din post, precum arată **Ceaslovul** sau **Triodul** (la Utrenia de luni din săptămîna întîia a Postului Mare).

Apoi se citesc Ceasurile cu Obedniţa şi se săvîrşeşte Vecernia zilei următoare (la **Minei** 27 martie, în **Triod,** miercuri din săptămîna în care ne aflăm), ori singură, ori unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite, dacă biserica are ca hram Soborul Sfîntului Arhanghel Gavriil. În ambele cazuri se va urma rînduiala arătată mai înainte, la pgf. **a,** pentru **Joi dimineaţa.**

f) Cînd praznicul Buneivestiri cade Marţi, Miercuri sau Joi în săptămînile a doua, a treia, a patra sau a şasea din Post (şi deci odovania praznicului este Miercuri, Joi sau Vineri din aceleaşi săptămîni), sau cînd cade praznicul Marţi (şi deci odovania este miercuri) în săptămîna a cincea din Post, slujba praznicului şi cea a Soborului Sfîntului Arhanghel Gavriil cu odovania praznicului se cîntă toată după **Minei,** adăugîndu-se din **Triod** numai stihirile zilei de la **Doamne, strigat-am...** şi de la Stihoavnă, la Vecernie, iar la Utrenie, Sedelnele, Tricîntarea şi Stihoavna.

În ajunul praznicului, (24 martie, înaintea-serbării praznicului), dimineaţa, după Utrenia şi Ceasurile zilei (a se vedea mai înainte, la regulile pentru înainte-serbarea praznicului), se săvîrşeşte Vecernia praznicului, fie unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite (mai ales dacă e miercuri), fie singură (dacă e marţi sau joi), iar seara se citeşte Pavecerniţa Mare, cu Litia praznicului (dacă se face şi binecuvîntarea pîinilor), întocmai precum am arătat mai înainte, la pgf. **a** (pentru anii în care praznicul cade vineri în prima săptămînă din Post). În bisericile de enorii unde nu se face slujbă zilnic, Vecernia praznicului se face însă în ajunul praznicului, seara, la vremea ei obişnuită, fie singură, fie unită cu Litia, aşa precum am arătat mai înainte, la acelaşi pgf., pentru joi dimineaţa.

În însăşi ziua serbării praznicului, (25 martie), dimineaţa, se săvîrşeşte Utrenia praznicului, Ceasurile şi Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur, unită cu Vecernia zilei următoare (26 martie: Soborul Sfîntului Arhanghel Gavriil şi odovania praznicului), aşa precum am arătat în urmă, pentru cazul cînd praznicul cade vineri în prima săptămînă din Post, pgf. **a.**

În seara zilei praznicului, se citeşte Pavecerniţa Mică, în pridvorul (pronaosul) bisericii, fără metanii şi fără canon, făcîndu-se numai cîte trei închinăciuni la începutul Doxologiei **(Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu...)** şi la **Sfinte Dumnezeule...** de la sfîrşitul ei. După **Ceea ce eşti mai cinstită...** se fac trei metanii mari şi se citeşte rugăciunea Sfîntului Efrem Sirul, cu închinăciunile obişnuite. Iar la ultimul **Sfinte Dumnezeule...** de asemenea se fac trei închinăciuni.

A doua zi (26 martie), dimineaţa, se săvîrşeşte odovania praznicului, făcînd Utrenia praznicului şi a arhanghelului, din **Minei,** cu Doxologia mică, adăugînd din **Triod** numai Sedelnele, Tricîntarea şi Stihoavna zilei şi făcînd sfîrşitul după rînduiala zilelor de rînd din Post, precum arată **Ceaslovul** sau **Triodul** (la Utrenia de luni din prima săptămînă a Postului Mare).

Apoi se citesc Ceasurile cu Obedniţa şi, de este miercuri sau vineri, se săvîrşeşte Vecernia zilei următoare (la Minei = 27 martie) unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite. Iar de este joi, se săvîrşeşte Vecernia singură, fără Liturghie; numai la bisericile care au ca hram Soborul Sfîntului Arhanghel Gavriil se face şi joi Vecernia tot unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite (pentru

toate cazurile se va urma rînduiala de joi dimineața, arătată la pgf. **a.)**.

g) **Cînd praznicul Buneivestiri cade marți în săptămîna a patra din Postul Mare și deci odovania praznicului miercuri în aceeași săptămînă** (miercurea închinării Sfintei Cruci), atunci Vecernia praznicului se săvîrșește în mînăstiri luni dimineața, ori unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, ori singură, precum am arătat mai înainte, la pgf. **a**, iar luni seara se citește Pavecernița Mare, împreună cu Litia praznicului, precum se arată în **Minei.**

În bisericile de enorii, Vecernia praznicului se săvîrșește la vremea ei obișnuită, adică luni seara, fie singură, fie împreună cu Litia, citindu-se și Acatistul Buneivestiri.

Marți dimineața, se săvîrșește Utrenia praznicului, toată, după **Minei,** cu Doxologia mică și adăugînd din **Triod** doar Sedelnele, Tricîntarea și Stihoavna zilei, precum am arătat în urmă, la pgf. **a** ; apoi Ceasurile și Vecernia zilei următoare (26 martie, Soborul Sfîntului Arhanghel Gavriil, unită cu Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur, adăugînd la Vecernie și stihurile Sfintei Cruci, din **Triod,** astfel :

Binecuvîntarea de început ca la Liturghie **(Binecuvîntată este împărăția Tatălui...),** Psalmul 103 și ectenia mare. Catismă nu citim și nici **Fericit bărbatul...** nu se cîntă, ci îndată după ecfonisul ectenicei se cîntă, **Doamne, strigat-am...** cu zece stihiri : trei ale Sfintei Cruci, din **Triod,** patru ale praznicului cele de la stihoavna Vecerniei mari **(Trimis a fost din cer Gavriil...** și celelalte) și trei ale arhanghelului. **Slavă...,** a Sfintei Cruci, din **Triod (Astăzi Stăpînul făpturii...), Și acum...,** a praznicului **(Trimis a fost din cer Gavriil arhanghelul...)** Vohod cu Evanghelia, **Lumină lină...,** Prochimenul și Paremiile din Triod și două Paremii ale praznicului din **Minei** (cele de la Liturghie). Apoi ectenie mică, cu ecfonisul **Că sfînt ești Dumnezeul nostru...** și îndată se cîntă **Sfinte Dumnezeule...** și pe rînd, celelalte ale Liturghiei Sfîntului Ioan Gură de Aur. Apostolul și Evanghelia praznicului. Axion : **Binevestește, pămîntule, bucurie mare...** Chinonicul praznicului.

La masă dezlegare la pește, untdelemn și vin.

Marți seara, se citește Pavecernița mică (la mînăstiri în tinda bisericii) fără metanii, doar cu trei închinăciuni la începutul Doxologiei **(Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu...)** și la **Sfinte Dumnezeule...** de la sfîrșitul ei. Troparul și condacul praznicului.

Miercuri dimineața, se face odovania praznicului, punînd la Utrenie slujba zilei din Triod, a praznicului și a arhanghelului din **Minei,** precum urmează.

După începutul obișnuit, se cîntă **Dumnezeu este Domnul...** și troparul praznicului de două ori, **Slavă...,** al arhanghelului, **Și acum...,** iar al praznicului. Apoi Catismele de rînd, Sedelnele **Triodului** și Psalmul 50.

La Canoane : Canonul praznicului (Născătoarei de Dumnezeu) cu irmosul pe șase, al Sfintei Cruci din **Triod** pe patru și al arhanghelului pe patru ; iar la Cîntările a 3-a, a 8-a și a 9-a, unde la **Triod** este și Tricîntare, se pune din Canonul praznicului și al arhanghelului șase stihiri, iar din al Sfintei Cruci și din Tricîntare opt stihiri, încheind cu irmosul Tricîntării. După Cîntarea a 3-a, Condacul și Icosul praznicului, Sedealna **Triodului, Slavă... Și acum...,** a arhanghelului ; după Cîntarea a 6-a, Condacul și Icosul Sfintei Cruci și Sinaxarul din **Minei.** La Cîntarea a 9-a se cîntă **Ceea ce ești mai cinstită...** Luminînda glasului de rînd (din **Triod,** la Cîntările Treimice, sau din **Ceaslov).**

La Laude se cîntă patru stihiri ale Sfintei Cruci din **Triod** (cele de Marți seara de la **Doamne, strigat-am...)** și patru ale arhanghelului, **Slavă... Și acum...,** a praznicului **(Taina cea din veac se descoperă astăzi...).** Doxologia mică, ectenia **Să plinim rugăciunile noastre cele de dimineață...** apoi se cîntă Stihoavna din **Triod,** cu **Slavă... Și acum...,** tot de acolo (a înjumătățirii postului). Îndată **Bine este a ne mărturisi Domnului...** și celelalte de la Sfîrșitul Utreniei, după rînduiala zilelor de rînd din post.

Apoi Ceasurile, făcînd la Ceasul întîi închinarea și sărutarea Sfintei Cruci, cum se arată la **Triod.**

La Liturghie se săvîrșește Vecernia zilei următoare (la **Minei** 27 martie, în **Triod,** miercuri seara săptămîna a patra) unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, după rînduiala de joi dimineața, arătată mai înainte la pgf. **a.**

h) **Cînd praznicul Buneivestiri cade miercuri în săptămîna a patra din Post (miercurea închinării Sfintei Cruci, iar odovania praznicului joi în aceeași săptămînă,** slujba praznicului se cîntă toată după **Minei,** nepunînd nimic din ale Sfintei Cruci de la **Triod,** în afară de Tricîntarea de miercuri la Utrenie ; iar stihirile și Canonul Sfintei Cruci din această

miercuri se cîntă mai înainte, luni ori vineri, după odovania praznicului, sau precum va rîndui cel mai mare.

Miercuri dimineaţa, la Ceasul întîi în mînăstiri se face închinarea şi sărutarea Sfintei Cruci, precum arată la **Triod** ; iar după Ceasuri, se săvîrşeşte Vecernia zilei de 26 martie (Soborul Sfîntului Arhanghel Gavriil şi odovania praznicului) unită cu Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur, precum s-a arătat mai înainte, pentru vineri dimineaţa, la pgf. **a.**

Miercuri seara, se citeşte Pavecerniţa mică, fără metanii, făcîndu-se doar trei închinăciuni (metanii mici) la începutul doxologiei **(Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu...)** şi la **Sfinte Dumnezeule...** de la sfîrşitul ei. Troparul şi Condacul praznicului.

Joi dimineaţa, se face odovania praznicului, punînd la Utrenie slujba praznicului (a Născătoarei de Dumnezeu) şi a Sfîntului Arhanghel Gavriil din **Minei,** împreună cu a zilei, din **Triod,** precum am arătat pentru marţi dimineaţa, la pgf. **e.**

Apoi se citesc Ceasurile cu Obedniţa şi se săvîrşeşte Vecernia zilei următoare (la Minei 27 martie, în **Triod** joi seara din săptămîna a patra), singură, ori unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite, dacă biserica are ca hram Soborul Sfîntului Arhanghel Gavriil. În ambele cazuri se va urma rînduiala arătată mai înainte, la pgf. **a,** pentru joi dimineaţa.

i) Cînd praznicul Buneivestiri cade joi în săptămîna a patra din Post, şi deci odovania praznicului vineri în aceeaşi săptămînă ;

Vecernia praznicului, se face în mînăstiri miercuri dimineaţa, unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite (după rînduiala arătată mai înainte, la pgf. **a** pentru joi dimineaţa), iar în bisericile de enorii miercuri seara, la vremea obişnuită, cînd în mînăstri se citeşte Pavecerniţa Mare, cu Litia praznicului, precum se arată în **Minei.**

Joi dimineaţa, se săvîrşeşte Utrenia praznicului, făcînd toată slujba după **Minei** şi adăugînd din **Triod** numai Sedelnele, Tricîntarea şi Stihoavna zilei, Doxologia mică, precum am arătat în urmă, la pgf. **a** pentru vineri dimineaţa.

Apoi Ceasurile şi Obedniţa, după rînduiala arătată în **Minei** pentru zilele de rînd, şi Vecernia zilei următoare (26 martie la **Minei,** joi seara, săptămîna a patra, în **Triod)** unită cu Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur, precum am arătat în urmă, la pgf. **a,** pentru vineri dimineaţa.

Joi seara se citeşte Pavecerniţa mică, iar Vineri dimineaţa (26 martie) la Utrenie se cîntă slujba odovaniei praznicului şi a Sfîntului Arhanghel Gavriil, toată din **Minei,** cu **Aliluia...** şi Cîntările Treimice ale glasului de rînd şi Doxologie mică, adăugîndu-se din Triod numai Sedelnele, Tricîntarea şi Stihoavna zilei şi facem sfîrşitul Utreniei după rînduiala zilelor de rînd din post, precum arată **Ceaslovul** şi **Triodul.**

Apoi se citesc Ceasurile cu Obedniţa. La Ceasul al şaselea se face închinarea Sfintei Cruci, ca de obicei, şi apoi se ia Sfînta Cruce de pe iconostas şi este dusă în sfîntul altar sau la locul unde se păstrează, cîntîndu-se stihirile din Duminica Sfintei Crucii **(Veniţi, credincioşilor, să ne închinăm...),** precum se arată la **Triod.**

După Ceasuri şi Obedniţă se săvîrşeşte Vecernia zilei următoare **(la Minei** 27 martie, în **Triod,** vineri seara), unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite, urmînd rînduiala arătată mai înainte, la pgf. **a,** pentru joi dimineaţa.

j) Cînd praznicul Buneivestiri cade vineri în săptămîna a doua, a treia sau a patra, şi deci odovania praznicului în vreuna din simbetele aceloraşi săptămini (Simbetele morţilor).

Vecernia praznicului se săvîrşeşte în mînăstiri joi dimineaţa, ori singură, ori unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite (vezi pgf. **a,** rînduiala pentru joi dimineaţa), iar în bisericile de enorii se săvîrşeşte joi seara, la vremea ei obişnuită, cînd în mînăstiri se citeşte Pavecerniţa mare, cu Litia praznicului precum se arată la **Minei.**

Vineri dimineaţa se cîntă la Utrenie slujba praznicului împreună cu cea a zilei din **Triod,** precum s-a arătat în urmă, la pgf. **a,** pentru vineri dimineaţa ; apoi se citesc Ceasurile şi Obedniţa după care săvîrşim Vecernia zilei următoare (26 martie, Soborul Sfîntului Arhanghel Gavriil), unită cu Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur, întocmai precum am arătat în urmă, tot acolo.

Vineri seara, în mînăstiri se citeşte Pavecerniţa mică, la care se pune şi Patrucîntarea sfinţilor mucenici şi a morţilor din Utrenia Simbetei **(Triod).**

Simbătă dimineaţa se face odovania praznicului, cîntînd toată slujba praznicului (a Născătoarei de Dumnezeu) şi a Sfîntului Arhanghel Gavriil, din **Minei** şi

nepunînd nimic din ale Sîmbetei **Triodului,** astfel :

După începutul obișnuit, la **Dumnezeu este Domnul...** se cîntă troparul praznicului de două ori, **Slavă...,** al arhanghelului, **Și acum...,** iar al praznicului. Catismele de rînd, Sedelnele din **Minei,** Psalmul 50.

La Canoane : Canonul praznicului, cu irmosul pe opt, și al arhanghelului pe șase. Catavasiile praznicului. După Cîntarea a 3-a, Condacul arhanghelului și Sedealna lui, de două ori, **Slavă... Și acum...,** a praznicului. După Cîntarea a 6-a, Condacul și Icosul praznicului. La Cîntarea a 9-a, se cîntă stihurile și stihirile canonului praznicului, încheind cu irmosul. Luminînda praznicului, **Slavă...,** a arhanghelului, **Și acum...,** iar a praznicului.

La Laude se cîntă șase stihiri : trei ale praznicului și trei ale arhanghelului. **Slavă... Și acum...** a praznicului. Doxologia mare ,iar după **Sfinte Dumnezeule...** troparul arhanghelului, **Slavă... Și acum...,** al praznicului, ecteniile și otpustul.

În mînăstiri se citesc Ceasurile. La ceasul întîi zicem troparul praznicului, **Slavă...,** al arhanghelului, **Și acum...,** al Născătoarei Ceasului. După **Sfinte Dumnezeule...,** Condacul praznicului. Tot așa se zice și la celelalte Ceasuri.

După Ceasul al șaselea, se săvîrșește Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur. La Fericiri se cîntă opt stihiri, din Cîntarea a 3-a și a 6-a a Canonului praznicului. După vohodul cu Evanghelia troparul praznicului și al arhanghelului, **Slavă...,** Condacul arhanghelului, **Și acum...,** al praznicului. Apostolul și Evanghelia zilei (Sîmbetei) și ale praznicului. Axion : **Binevestește, pămîntule, bucurie mare...** Chinonicul praznicului.

k) **Cînd praznicul Buneivestiri cade în sîmbăta a doua sau a patra din Post, și deci odovania praznicului în duminica a doua ori a patra din Post**

Vecernia praznicului se săvîrșește în mînăstiri, Vineri dimineața unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, astfel :

Începutul cu **Binecuvîntată este împărăția Tatălui...,** Psalmul 103 și ectenia mare după care se citește Catisma a optsprezecea, cu obișnuitele stări și ectenii mici. Apoi se cîntă **Doamne, strigat-am...** cu zece stihiri : stihira zilei din **Triod,** de două ori, și opt ale praznicului (repetînd pe cele trei cîte sînt la **Minei**). **Slavă... Și acum...,** a praznicului. Vohod, **Lumină lină...,** Prochimenele și Paremiile zilei din **Triod** (cu **Lumina lui Hristos luminează tuturor**), apoi ale praznicului. **Să se îndrepteze rugăciunea mea...** cu cădirea din sfîntul altar, ectenia întreită și celelalte ale Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite.

În bisericile de enorii Vecernia praznicului se săvîrșește singură Vineri seara, la vremea ei obișnuită, cînd în mînăstiri se citește Pavecernița mare, cu Litia praznicului (după **Slavă întru cei de sus...**), precum arată la **Minei.**

Sîmbătă dimineața, la Utrenie, se cîntă toată slujba praznicului numai din **Minei,** cu Doxologia mare, fără nimic din ale zilei de la **Triod ;** iar Patrucîntarea Sîmbetei din **Triod** se cîntă mai dinainte, joi la Pavecerniță.

Apoi Ceasurile (în mînăstiri) și Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur, la care se cîntă Antifoanele praznicului din **Minei.** La Vohodul cu Evanghelia stihul : **Binevestiți din zi în zi mîntuirea Dumnezeului nostru...** și : **Mîntuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce pentru noi Te-ai întrupat...** Troparul și Condacul praznicului. Apostolul și Evanghelia praznicului. Axionul **Binevestește, pămîntule...** Chinonicul praznicului.

La masă dezlegare la pește, untdelemn și vin.

Sîmbătă seara la Vecernie și duminică dimineața la Utrenie și la Liturghie se cîntă toată slujba din **Octoih** și **Minei,** punînd numai ale Învierii glasului de rînd, din **Octoih,** ale odovaniei praznicului și ale arhanghelului din **Minei.** Din **Triod** se pune numai canonul duminicii și **Slavă...** de la Laudele Utreniei ; iar slujba Sfîntului Grigorie Palama din Duminica a doua și slujba Sfîntului Ioan Scărarul din duminica a patra a Postului se cîntă mai dinainte, vineri ori luni în săptămîna următoare, împreună cu a sfinților de la **Minei** din acele zile, sau cum va rîndui cel mai mare.

Sîmbătă seara, la Vecernia mică (în mînăstiri, dacă se face Priveghere) stihirile Învierii glasului de rînd din **Octoih,** după obicei.

La Vecernia mare, după începutul obișnuit, se cîntă **Fericit bărbatul...** iar la **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri : patru ale Învierii glasului de rînd, din **Octoih,** trei ale praznicului și trei ale arhanghelului. **Slavă...,** a praznicului, **Și acum...,** dogmatica glasului de rînd. Vohod, **Lumină lină...,** Prochimenul **Domnul a împărățit...** și celelalte ale Vecerniei sărbătorilor, ca de obicei.

De este Litie, se cîntă cele trei stihiri ale praznicului, de la Stihoavnă, **Slavă... Şi acum...**, a praznicului.

La Stihoavnă, se cîntă stihirile Învierii, **Slavă... Şi acum...**, a praznicului **(Să se veselească cerurile...)**. Apoi **Acum slobozeşte...** şi celelalte; după **Tatăl nostru...**, dacă se face binecuvîntarea piinilor, se cîntă troparul praznicului de trei ori, şi celelalte ale Litiei; iar de nu s-a făcut Litie, se cîntă troparul Învierii, **Slavă...**, al arhanghelului, **Şi acum...**, al praznicului, şi otpustul.

Duminică dimineaţa, la Utrenie, după începutul obişnuit, la **Dumnezeu este Domnul...** troparul Învierii de două ori, **Slavă...**, al arhanghelului, **Şi acum...**, al praznicului. Catismele de rînd, Sedelnele Învierii, cu ale Născătoarei lor, Binecuvîntările Învierii, ectenie mică, Ipacoi, Antifoanele şi Prochimenul glasului de rînd, Evanghelia de rînd a Învierii, **Învierea lui Hristos văzînd...**, Psalmul 50, **Slavă...**, **Uşile pocăinţei...** şi celelalte ale duminicilor Postului din **Triod.**

La Canoane: Canonul Învierii cu irmosul pe patru, al duminicii **Triodului** pe patru şi al praznicului cu al arhanghelului pe şase. Catavasiile praznicului. După Cîntarea a 3-a, Condacul şi Sedealna arhanghelului; **Slavă... Şi acum...**, Sedealna praznicului; după Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul şi Sinaxarul praznicului. La Cîntarea a 9-a se cîntă **Măreşte, sufletule meu...** şi **Ceea ce eşti mai cinstită...** Ectenie mică, **Sfînt este Dumnezeul nostru...** şi Luminînda de rînd a Învierii, **Slavă...**, a arhanghelului, **Şi acum...**, a praznicului.

La Laude se cîntă opt stihiri: patru ale Învierii şi patru ale praznicului (cu cea de la **Slavă...**), **Slavă...**, a duminicii din **Triod**, **Şi acum...**, **Preabinecuvîntată eşti...** Doxologia mare, iar după **Sfinte Dumnezeule...** troparul Învierii de la glasul de rînd al **Octoihului**, ecteniile şi otpustul (în mînăstiri Ceasul întîi, apoi **Slavă... Şi acum...** şi se cîntă stihira de rînd a Evangheliei).

La Ceasuri, troparul Învierii, **Slavă...**, al praznicului, **Şi acum...**, al Născătoarei de la Ceasuri. După **Tatăl nostru...** Condacul praznicului.

La Liturghie, după Ceasul al şaselea, se săvîrşeşte Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare. La Proscomidie se pregătesc şi Sfintele Agneţe pentru Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite de miercuri şi vineri din săptămîna următoare. La Fericiri se cîntă zece stihiri: patru ale Învierii glasului de rînd, trei ale praznicului din Cîntarea a 6-a şi trei ale arhanghelului din Cîntarea a 9-a. După Vohodul cu Evanghelia, troparul Învierii, al praznicului şi al arhanghelului, Condacul Învierii, **Slavă...**, al arhanghelului, **Şi acum...**, al praznicului. Apostolul şi Evanghelia duminicii şi ale praznicului. Axion: **De tine se bucură...** Chinonicul zilei şi al praznicului.

l) Cînd cade praznicul Bunelvestiri în Duminica a doua, a patra sau a cincea din Păresimi, şi deci odovania praznicului în lunea următoare, slujba praznicului se cîntă cu cea a Învierii, punînd din **Triod** numai Canonul duminicii şi **Slava** Laudelor de la Utrenie, astfel:

Sîmbătă seara, la Vecernia mică (în mînăstiri, dacă se face Priveghere), la **Doamne, strigat-am...** se cîntă stihirile praznicului, **Slavă... Şi acum...**, tot a praznicului. La Stihoavnă, o stihiră a Învierii şi cele ale praznicului, de la Stihoavna Vecerniei mari, cu stihurile lor, **Slavă... Şi acum...**, a praznicului (de la Vecernia mică: **Trimis a fost în luna a şasea arhanghelul Gavriil...**). Apoi **Acum slobozeşte...** şi celelalte, iar după **Tatăl nostru...**, troparul praznicului, ectenia **Miluieşte-ne pe noi...** şi otpustul mic.

La Vecernia mare, după începutul obişnuit, se cîntă **Fericit bărbatul...**, iar la **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri: patru ale Învierii şi şase ale praznicului, **Slavă... Şi acum...**, a praznicului **(Trimis a fost din cer...)**. Vohod, **Lumină lină...**, Prochimenul zilei **(Domnul a împărăţit...)** şi Paremiile praznicului.

De este Litie, se cîntă stihirile praznicului, **Slavă...**, a praznicului, glasul al 8-lea **(Să se veselească cerurile...)**, **Şi acum...**, a praznicului, glasul al 2-lea **(Astăzi vesteşte Gavriil...)**. La Stihoavnă, stihirile Învierii, **Slavă... Şi acum...**, a praznicului.

După **Tatăl nostru...**, dacă este Litie, se cîntă troparul praznicului, de trei ori, şi apoi celelalte ale Litiei. Dacă nu este Litie, se cîntă troparul Învierii, **Slavă... Şi acum...**, al praznicului, şi otpustul.

Duminică dimineaţa, la Utrenie, după începutul obişnuit, la **Dumnezeu este Domnul...**, troparul Învierii, de două ori, **Slavă... Şi acum...**, al praznicului. După Catismă se cîntă Sedelnele Învierii, toate la rînd, apoi Polieleul **(Cuvînt bun...)** cu Mărimurile praznicului (din **Psaltire** sau din **Catavasier**). Binecuvîntările Învierii nu se cîntă, ci îndată ectenie mică, Sedelnele praznicului, toate la rînd, Ipacoi şi Antifoanele glasului de rînd, Prochimenul şi Evanghelia praznicului, **Învierea lui Hristos văzînd...**, Psalmul 50, **Slavă...**, **Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumne-**

zeu..., **Și acum...**, aceeași, stihul **Miluiește-mă, Dumnezeule...** și stihira praznicului arătată la **Minei (Binevestește Gavriil astăzi...)**.

La Canoane: Canonul Învierii cu irmosul pe patru, al duminicii **Triodului**, pe patru și al praznicului, pe șase. Catavasiile praznicului; după Cîntarea a 3-a, Sedealna praznicului, după Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul și Sinaxarul praznicului din **Minei**. La Cîntarea a 9-a se cîntă **Ceea ce ești mai cinstită...** Ectenie mică, **Sfînt este Domnul Dumnezeul nostru...**, Luminînda de rînd a Învierii, **Slavă... Și acum...**, a praznicului.

La Laude se cîntă opt stihiri: patru ale Învierii și patru ale praznicului (cu cea de la **Slavă...**) cu stihurile lor. **Slavă...**, a duminicii **Triodului**, **Și acum...**, **Preabinecuvîntată ești...** Doxologia mare, iar după **Sfinte Dumnezeule...** troparul de rînd al Învierii, ecteniile și otpustul.

În mînăstiri se cîntă **Slavă... Și acum...** cu stihira Evangheliei și se face miruirea cu untdelemnul sfințit de la Litie.

Apoi se citesc Ceasurile, la care se pune troparul Învierii, **Slavă...**, al praznicului, **Și acum...**, al Născătoarei de Dumnezeu, din rînduiala Ceasurilor. După **Sfinte Dumnezeule...** Condacul praznicului.

La Liturghie, după Ceasul al șaselea, se săvîrșește Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare. La proscomidie se scot și Sfintele Agnețe pentru Liturghia Darurilor mai înainte sfințite de miercuri și vineri din săptămîna următoare. Antifoanele praznicului. După Vohodul cu Evanghelia, troparul Învierii și al praznicului, **Slavă... Și acum...**, Condacul praznicului. Apostolul și Evanghelia, întîi ale duminicii și apoi ale praznicului. Axionul praznicului. Chinonicul duminicii și apoi al praznicului.

La masă dezlegare la pește, untdelemn și vin.

Iar la slujbele sfinților din duminicile a doua (Sfîntul Grigorie Palama), a patra (Sfîntul Ioan Scărarul) și a cincea din Post (Cuvioasa Maria Egipteanca), așezate în **Triod**, cînd cade praznicul Buneivestiri în vreuna din aceste duminici, se cîntă ori Vineri în săptămîna dinainte, ori marți în săptămîna următoare, împreună cu cea a sfinților care vor fi în acele zile la **Minei**, ori cum va rîndui cel mai mare.

În seara aceleiași duminici și în dimineața zilei următoare (luni) se face slujba odovaniei praznicului și cea a arhanghelului, din **Minei**, împreună cu a zilei, din **Triod**, întocmai după rînduiala arătată în urmă, la pgf. **d**, pentru duminică seara și luni dimineața.

m) **Cînd praznicul Buneivestiri cade miercuri în săptămîna a cincea din Sfîntul și Marele Post și deci odovania praznicului în joia următoare (Joia Canonului mare)**, atunci slujba înainte-prăznuirii Buneivestiri (care ar trebui făcută marți) se face mai dinainte cu o zi, adică luni, iar a sfîntului de la **Minei** din acea zi (23 martie) se cîntă la Pavecerniță: marți, împreună cu Tricîntarea zilei din **Triod**, se cîntă Canonul cel Mare (de pocăință) al Sfîntului Andrei Criteanul, care ar trebui cîntat la denia de miercuri seara, pentru că joi se va cînta slujba Odovaniei praznicului. Deci miercuri se face numai slujba praznicului împreună cu cea din **Triod**, după rînduiala zilelor de rînd din post, precum urmează:

Vecernia praznicului se face în mînăstiri **marți dimineața**, ori singură, ori unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, precum am arătat mai înainte, la pgf. **a**, pentru joi dimineața. În bisericile de enorie, Vecernia se face marți seara, la vremea ei obișnuită, cînd în mînăstiri se citește Pavecerniță mare, cu Litia praznicului, precum se arată la **Minei**.

Miercuri dimineața la Utrenie se face slujba praznicului împreună cu cea a zilei din **Triod**, apoi Ceasurile și Obedniță (în mînăstiri) și apoi Vecernia zilei următoare (26 martie) unită cu Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur, întocmai după cum am arătat în urmă, la pgf. **a** pentru vineri dimineața.

Miercuri seara, în loc de Denia Canonului celui Mare, în mînăstiri se citește Pavecerniță mică.

Iar Joi dimineața se face odovania praznicului, cîntîndu-se slujba praznicului și a Soborului Sfîntului Arhanghel Gavriil, din **Minei**, cu **Aliluia...** și Cîntările Treimice, Doxologie mică și punîndu-se de la **Triod** numai cîntarea Apostolilor și Stihoavna. Apoi Ceasurile și Obedniță, după rînduiala zilelor de rînd din post, după care se săvîrșește Vecernia zilei următoare (27 martie), fie singură, fie unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, în bisericile la care Sfîntul Arhanghel Gavriil este hram (a se vedea pentru aceasta rînduiala arătată mai înainte, la pgf. **a**, pentru joi dimineața).

n) **Cînd praznicul Buneivestiri cade joi în săptămîna a cincea din Postul Mare (Joia Canonului de pocăință) și deci odovania praznicului în vinerea următoare**, atunci Canonul cel mare (de pocăință) al Sfîntului Andrei Criteanul se cîntă mai

dinainte, marți la Utrenie, împreună cu Tricîntarea zilei din **Triod.**

Miercuri dimineața, după Utrenie, Ceasuri și Obedniță se face deci Vecernia praznicului, unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, precum s-a arătat mai înainte (pgf. **a** pentru joi dimineața) ; în seara aceleiași zile în mînăstiri se citește Pavecernița mare împreună cu Litia praznicului (în bisericile de enorii se săvîrșește Vecernia praznicului), iar joi dimineața se săvîrșește Utrenia praznicului, toată după **Minei,** cu doxologie mică și punînd de la **Triod** numai Tricîntarea Apostolilor și Stihoavna zilei. Apoi Ceasurile și Obednița, după rînduiala zilelor de rînd din post, după care săvîrșim Vecernia zilei următoare (26 martie), unită cu Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur, precum s-a arătat mai înainte, la pgf. **a,** pentru Vineri dimineața.

În seara aceleiași zile, în mînăstiri se citește Pavecernița mică.

Iar vineri dimineața (26 martie) se face Odovania praznicului, punînd la Utrenie slujba praznicului și a arhanghelului, împreună cu ale zilei din **Triod (Aliluia...** și Cîntările Treimice, Sedelnele din **Triod,** Tricîntarea Sfintei Cruci din **Triod** împreună cu Canonul praznicului și al arhanghelului din **Minei,** Doxologie mică, Stihoavna din **Triod** și sfîrșitul slujbei după rînduiala zilelor de rînd din Păresimi).

Apoi Ceasurile, Obednița și Vecernia zilei următoare, unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, ca de obicei (vezi rînduiala de la pgf. **a,** pentru joi dimineața).

La masă dezlegare la vin, pentru osteneala Deniei Acatistului, care va urma în seara aceleiași zile (vezi **Triodul**).

o) **Cînd praznicul Bunevestiri cade vineri în săptămîna a cincea din Postul Mare și deci odovania lui în simbăta următoare (Simbăta Acatistului),** atunci slujba înainte-prăznuirii praznicului (24 martie) se pune cu o zi mai devreme, adică marți seara și miercuri dimineața ; slujba sfîntului din acea zi (23 martie) se cîntă marți seara la Pavecerniță.

Miercuri seara se face, ca de obicei, Denia Canonului celui Mare (Utrenia de joi dimineața), după rînduiala din **Triod,** iar **joi dimineața,** după Ceasuri și Obedniță, se săvîrșește Vecernia praznicului, fie singură, fie unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, precum s-a arătat mai înainte la pgf. **a,** pentru joi dimineața.

Joi seara, în bisericile de enorii se face Vecernia praznicului, iar în mînăstiri se citește Pavecernița mare cu Litia praznicului.

Vineri dimineața, se săvîrșește Utrenia praznicului, după rînduiala din **Minei,** cu Doxologie mică și punînd de la **Triod** numai Sedelnele, Tricîntarea Sfintei Cruci și Stihoavna.

Apoi se citesc Ceasurile și Obednița, după rînduiala zilelor din Păresimi (vezi și **Mineiul** «Rînduiala de tipic» de la sfîrșitul cărții.

La Liturghie se săvîrșește Vecernia zilei următoare (26 martie) unită cu Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur, precum urmează : Începutul cu **Binecuvîntată este împărăția Tatălui...,** Psalmul 103 și ectenia mare. Catismă nu se citește și nici metanii nu se fac, ci îndată după ecfonisul ectenieі, se cîntă **Doamne, strigat-am...** cu zece stihiri : patru din **Triod** (prima din cele două ale zilei și trei ale Acatistului) și șase din **Minei** (trei ale praznicului și trei ale arhanghelului), **Slavă...,** a Acatistului din Triod **(Taina cea din veac se descoperă astăzi...), Și acum...,** a praznicului **(Trimis a fost din cer Gavriil arhanghelul...).** Apoi Vohod cu Evanghelia, **Lumină lină...,** Paremiile din **Triod** (două) și din **Minei,** ale praznicului (două, cele pentru Liturghie), ectenia mică cu ecfonisul **Că sfînt ești Dumnezeul nostru...** și îndată se cîntă **Sfinte Dumnezeule...** și celelalte, ale Liturghiei Sfîntului Ioan Gură de Aur. Apostolul și Evanghelia praznicului. Axionul : **Binevestește pămîntule...** Chinonicul praznicului.

La masă, dezlegare la pește, untdelemn și vin, ca de obicei.

În mînăstiri, după masă se citește, în chilii, Pavecernița mică, punînd și Patrucîntarea sfinților și al morților, din rînduiala Utreniei Simbetei următoare (în **Triod**).

Vineri seara se săvîrșește ca de obicei, Denia Acatistului (Utrenia Simbetei) din **Triod,** punînd și ale odovaniei praznicului, din **Minei** (25 și 26 martie), precum urmează :

După începutul obișnuit, se cîntă **Dumnezeu este Domnul...** și troparul Acatistului **(Porunca cea cu taină...)** de trei ori. Apoi se citește prima Catismă de rînd (a 16-a : **Zis-a Domnul, Domnului meu...)** ectenie mică, Condacul glasului al 8-lea **(Apărătoare, Doamnă...)** și citim primele trei icoase și trei condace ale Acatistului, încheind cu **Apărătoare Doamnă...** Apoi se citesc : prima parte din Cuvîntul Acatistu-

lui (așezat la sfîrșitul **Triodului**, sub titlul **Istorie de folos...**), a doua Catismă de rînd (a șaptesprezecea : **Fericiți cei fără prihană...**), după care ectenie mică, **Apărătoare Doamnă...** și următoarele trei Icoase și trei Condace ale Acatistului, încheindu-le iarăși cu **Apărătoare Doamnă...**, după care se citește a doua parte din Cuvîntul Acatistului și Psalmul 50.

Apoi Canonul praznicului, cu irmosul pe șase al Acatistului (din **Triod**) pe opt. Catavasiile praznicului (sînt și în **Triod**). După Cîntarea a 3-a, ectenie mică și se cîntă iarăși **Apărătoare Doamnă...** după care se citesc următoarele trei Icoase și trei Condace, încheindu-le cu **Apărătoare Doamnă...** și apoi Sedealna praznicului, din **Minei.** După Cîntarea a 6-a, iarăși ectenie mică, **Apărătoare Doamnă...** și se citesc ultimele trei Icoase și Condace ale Acatistului, repetînd de trei ori ultimul Condac **(O, Maică prealăudată...)** și încheind cu primul icos **(Îngerul cel mai înainte stătător...)** și **Apărătoare Doamnă...**, precum arată la **Triod.** Apoi se citește Prologul (Sinaxarul) Acatistului din **Triod.** La Cîntarea a 9-a se cîntă stihirile din Canonul praznicului, cu stihurile lor.

Apoi ectenie mică și Luminînda praznicului.

La Laude se cîntă patru stihiri ale zilei din **Triod** (cu cea de la **Slavă...**), **Slavă... Și acum...**, a praznicului **(Taina cea din veac se descoperă astăzi...).** Doxologia mare, iar după **Sfinte Dumnezeule...** troparul praznicului, ecteniile și otpustul (în mînăstiri, înainte de otpust se citește Ceasul întîi, punîndu-se troparul și condacul praznicului, și apoi se face otpustul desăvîrșit al Utreniei).

Simbătă dimineața, după Ceasuri, se săvîrșește Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur. La Fericiri se cîntă opt stihiri : patru ale Acatistului, din Cîntarea a 3-a a Canonului Acatistului din **Triod** și patru din Cîntarea a 6-a a Canonului praznicului. După Vohodul cu Evanghelia, troparul praznicului și Condacul Acatistului **(Apărătoare Doamnă...).** Apostolul și Evanghelia întîi ale zilei și apoi ale Născătoarei de Dumnezeu. Axionul praznicului. Chinonicul zilei din **Triod (Paharul mîntuirii voi lua...).**

La masă dezlegare la untdelemn și vin, întru cinstea Născătoarei de Dumnezeu.

p) **Cînd cade praznicul Bunelvestiri în simbăta săptăminii a cincea din Sfîntul și Marele Post (Simbăta Acatistului) și deci odovania praznicului în duminica următoare (duminica a cincea din Post sau a Cuvioasei Maria Egipteanca),** atunci joi seara la Pavecernița mare se pune și Patrucîntarea sfinților mucenici și a morților din rînduiala Utreniei Simbetei Acatistului (în **Triod**).

Vineri dimineața, după Utrenia zilei și Ceasuri, se săvîrșește Vecernia prazniculuí, unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, astfel :

Începutul cu **Binecuvîntată este împărăția Tatălui...**, Psalmul 103 și ectenia mare, Catisma a optsprezecea, cu obișnuitele stări și ectenii mici, apoi se cîntă **Doamne, strigat-am...** cu zece stihiri : patru din **Triod** (prima din cele două ale zilei și trei ale Acatistului) și șase ale prazniculuí (repetînd pe cele trei cîte sînt la **Minei**), **Slavă... Și acum...**, a praznicului, glasul al șaselea **(Trimis a fost din cer Gavriil arhanghelul...)**, Vohod, **Lumină lină...**, Prochimenele și Paremiile zilei din **Triod** și ale prazniculuí din **Minei** (După prima Paremie din Triod, **Înțelepciune, drepți! Lumina lui Hristos luminează tuturor!**). Apoi se cîntă **Să se îndrepteze rugăciunea mea...** cu obișnuita cădire în sfîntul altar și trei metanii mari, ectenia întreită **(Să zicem toți...)** și celelalte ale Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite, cu obișnuitele metanii la **Fie numele Domnului binecuvîntat...**

Vineri după masă, în mînăstiri se citește Pavecernița mare cu Litia prazniculuí, precum arată în **Minei** (în bisericile de enorii se săvîrșește Vecernia prazniculuí, după **Minei**).

Vineri seara se săvîrșește Denia Acatistului (Utrenia Sîmbetei Acatistului), cîntînd rînduiala Acatistului din **Triod,** împreună cu Utrenia prazniculuí, din **Minei,** precum urmează :

După începutul obișnuit, cîntăm **Dumnezeu este Domnul...** și troparul prazniculuí de trei ori. Apoi Catismele de rînd, primele șase Icoase și Condace ale Acatistului, cu citirile lor, precum se arată în **Triod** și precum am arătat și aici la paragraful dinainte pentru vineri seara.

Apoi se cîntă Polieleul Sărbătorilor Maicii Domnului **(Cuvînt bun...)** cu Mărimurile prazniculuí (din **Psaltire** ori din **Catavasier).** Ectenie mică și Sedelnele prazniculuí, toate la rînd, precum sînt în **Minei,** Antifonul întîi al glasului al 4-lea **(Din tinerețile mele...)**, Prochimenul și Evanghelia prazniculuí, Psalmul 50, și celelalte, din **Minei.**

La Canoane : Canonul prazniculuí, cu irmosul pe opt și al Acatistului, pe șase, zicînd, înainte de fiecare tropar, stihul : «**Preasfîntă Născătoare de Dumnezeu, mi-**

luieşte-ne, pe noi!». Catavasiile praznicului. După Cîntarea a 3-a, următoarele trei Icoase şi Condace ale Acatistului, cu rînduiala lor, din **Triod** şi Sedealna din **Triod**; după Cîntarea a 6-a a Canoanelor, ultimele trei Icoase şi Condace ale Acatistului, cu rînduiala lor, din **Triod.** Apoi Sinaxarul praznicului din **Minei** şi Prologul Acatistului, din **Triod.** La Cîntarea a 9-a se cîntă stihirile din Canonul praznicului cu stihul din **Minei,** încheind cu stihul: **Binevesteşte, pămîntule, bucurie mare...** şi irmosul **Ca de un sicriu înşufleţit...**

Ectenie mică şi Lumininda praznicului.

La Laude se cîntă patru stihiri **ale** praznicului, **Slavă... Şi acum...,** a praznicului **(Să se veselească cerurile...),** Doxologia mare, iar după **Sfinte Dumnezeule...** troparul praznicului, ecteniile şi otpustul.

La mînăstiri se adaugă şi Ceasul întîi, cu troparul şi condacul praznicului.

La sfîrşit se face ungerea cu untdelemnul sfinţit de la Litie.

Sîmbătă dimineaţa (25 martie), se citesc Ceasurile şi se săvîrşeşte Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur, cu Antifoanele praznicului din **Minei.** La Vohodul cu Evanghelia **Mîntuieşte-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce pentru noi Te-ai întrupat!...** Troparul praznicului şi Condacul Acatistului. Apostolul şi Evanghelia praznicului, Axionul şi Chinonicul praznicului.

La masă dezlegare la peşte, untdelemn şi vin.

Sîmbătă seara la Vecernie şi duminică dimineaţa la Utrenie se face odovania praznicului, cîntînd slujba Învierii glasului de rînd din Octoih, împreună cu cea a praznicului şi a arhanghelului din **Minei** (26 martie). Din Triod punem numai Canonul duminicii şi **Slava** Laudelor, iar slujba Cuvioasei Maria Egipteanca, aşezată în **Triod** în această duminică, se cîntă ori mai înainte, vineri, împreună cu a sfîntului din acea zi, ori luni în săptămîna a şasea, sau cum va rîndui cel mai mare.

Deci, Sîmbătă seara, la Vecernia mică se pun stihirile Învierii, ca de obicei.

La Vecernia mare, după începutul obişnuit, se cîntă **Fericit bărbatul...,** iar la **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri: patru ale Învierii, trei ale praznicului şi trei ale arhanghelului, **Slavă...,** a praznicului, **Şi acum...,** Dogmatica glasului de rînd. Vohod, **Lumină lină...,** Prochimenul zilei **(Domnul a împărăţit...)** şi celelalte, ale Vecerniei sărbătorilor.

Dacă se face Litie, înainte de Stihoavnă se cîntă stihirile praznicului, cele de la Stihoavna Vecerniei mari, **Slavă..., Şi acum...,** a praznicului de la Litie **(Să se veselească cerurile...).** La Stihoavnă, stihirile Învierii, **Slavă... Şi acum...,** a praznicului **(Astăzi sînt bunelevestiri de bucurie)...**

La tropare, de s-a făcut Litie, se cîntă troparul praznicului de trei ori şi celelalte ale Litiei. Dacă nu s-a făcut Litie se cîntă troparul Învierii, **Slavă...,** al arhanghelului, **Şi acum...,** al praznicului, apoi otpustul.

Duminică dimineaţa, (ori tot sîmbătă seara, dacă este Priveghere, cum se face în mînăstiri), la Utrenie, după începutul obişnuit, la **Dumnezeu este Domnul...** se cîntă troparul Învierii de două ori, **Slavă...,** al Arhanghelului, **Şi acum...,** al praznicului, Catismele de rînd (în mînăstiri), Sedelnele Învierii, Binecuvîntările Învierii, Ipacoi, Antifoanele şi Prochimenul glasului de rînd, Evanghelia de rînd a Învierii, **Învierea lui Hristos...,** Psalmul 50, **Slavă..., Uşile pocăinţei...** şi celelalte ale duminicilor din post.

La Canoane: Canonul Învierii cu irmosul pe patru, al duminicii **Triodului** pe patru, şi al praznicului cu al arhanghelului pe şase. Catavasiile praznicului. După Cîntarea a 3-a, Condacul şi Sedealna arhanghelului, **Slavă... Şi acum...,** Sedealna praznicului. După Cîntarea a 6-a, Condacul şi Icosul praznicului. La Cîntarea a 9-a se cîntă **Măreşte, suflete al meu...** şi **Ceea ce eşti mai cinstită...**

Ectenie mică, Lumininda de rînd a Învierii, **Slavă...,** a arhanghelului, **Şi acum...,** a praznicului.

La Laude se cîntă opt stihiri: patru ale Învierii şi patru ale praznicului (cu cea de la **Slavă...**), **Slavă...,** a duminicii **Triodului (Nu este împărăţia lui Dumnezeu mîncarea şi băutura...), Şi acum..., Preabinecuvîntată eşti...** Doxologia mare, iar după **Sfinte Dumnezeule...** troparul de rînd al Învierii, ecteniile şi otpustul (în mînăstiri întîi Ceasul întîi, apoi otpustul Utreniei şi se cîntă **Slavă... Şi acum...,** cu stihira de rînd a Evangheliei).

La Ceasuri, troparul Învierii, **Slavă...,** al praznicului, **Şi acum...,** al Născătoarei de Dumnezeu din rînduiala Ceasurilor. După **Tatăl nostru...** Condacul praznicului.

La Liturghie se săvîrşete Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare. La proscomidie se scot şi Sfintele Agnete pentru Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite de miercuri şi vineri din săptămîna următoare. La Fericiri se cîntă zece stihiri': şase ale Învierii şi patru ale praznicului, de la Cîntarea a 9-a a Canonului din **Minei.** După Vohodul cu Evanghelia, tro-

parul Învierii, al praznicului și al arhanghelului, apoi Condacul Învierii, **Slavă...**, al arhanghelului, **Și acum...**, al praznicului. Apostolul și Evanghelia întîi ale Duminicii și apoi ale praznicului. Axionul **De tine se bucură...** Chinonicul duminicii (din **Triod**) și al praznicului (din **Minei**).

VII. Sărbătoarea Sfîntului Ierarh Calinic Cernicanul (11 aprilie)

Se prăznuiește, îndeosebi, în cuprinsul Arhiepiscopiei Bucureștilor și al Mitropoliei Olteniei și poate să cadă între Lunea săptămînii a patra din Postul Mare (cînd Sfintele Paști cad la 8 mai) și duminica a doua după Paști sau a Sfîntului Toma (cînd Sfintele Paști cad la 4 aprilie). Pentru anii cînd sărbătoarea sfîntului cade de Luni în săptămîna a patra pînă în Vinerea săptămînii a cincea din Post, să se vadă învățătura despre hramuri din Tipicul cel mare sau mînăstiresc, zis al Sfîntului Sava (Iași, 1816, fața 680 pînă la 683); iar în anii cînd sărbătoarea Sfîntului cade din Sîmbăta a cincea a Postului pînă în Duminica Tomii, slujba sfîntului din Minei se va cînta cu aceea a zilei din Triod sau din Penticostar întocmai precum se va arăta mai departe, în capitolul următor, pentru sărbătoarea Sfîntului Marelui Mucenic Gheorghe (23 aprilie).

VIII. Sărbătoarea Sfîntului Marelui Mucenic Gheorghe (23 aprilie)

Poate să cadă între Sîmbăta săptămînii a cincea din Postul Mare sau Sîmbăta Acatistului (cînd Sfintele Paști se serbează la 8 mai) și Vinerea săptămînii a treia după Paști (cînd Sfintele Paști se serbează la 4 aprilie). Slujba Sfîntului Gheorghe se cîntă împreună cu cea din Triod (cînd sărbătoarea Sfîntului Gheorghe cade în timpul Postului Mare) sau cu cea din Penticostar (cînd Sfîntul Gheorghe cade după Paști), precum urmează:

a) **Cînd sărbătoarea Sfîntului Gheorghe** cade în Sîmbăta săptămînii a cincea din Postul Mare, care este Sîmbăta **Acatistului Buneivestiri** (în anii cînd Sfintele Paști se serbează la 8 mai), potrivit învățăturii din Tipicul cel mare pentru serbarea sfinților care cad în această zi (vezi **Tipicul cel mare...** Iași 1816, fața 297 sus), în bisericile mînăstirești și la catedralele chiriarhale, cînd se face slujbă în fiecare zi, și unde nu este hramul Sfîntului Gheorghe, în acea Sîmbătă se face numai slujba din **Triod** (Vineri seara Denia Acatistului, sîmbătă dimineața Ceasurile și Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur), iar slujba sfîntului se cîntă cu cea a Duminicii următoare (Duminica a cincea din Post), precum se va arăta mai departe, la punctul **b**. Dar potrivit învățăturii din același **Tipic** (la cap. «Pentru hramuri», fața 683 și urm.), la bisericile unde Sfîntul Gheorghe este hram, slujba lui se cîntă împreună cu cea a Acatistului din **Triod**, precum urmează:

Vineri dimineața, după Utrenie, Ceasuri și Obedniță se săvîrșește Vecernia zilei următoare (23 aprilie) unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, astfel:

Începutul cu **Binecuvîntată este împărăția Tatălui...**, apoi **Veniți să ne închinăm...** și Psalmul 103, ectenia mare, după care se citește Catisma a 18-a, cu obișnuitele stări și ectenii mici. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri: șase din **Triod** și patru din **Minei, Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, a Născătoarei, din **Triod**. Apoi Vohod cu cădelniță, **Lumină lină...**, Prochimenele și Paremiile din **Triod (Înțelepciune, drepți! Lumina lui Hristos luminează tuturor!)**, Paremiile din **Minei**. Apoi se cîntă **Să se îndrepteze rugăciunea mea...**, cu obișnuita cădire în Sfîntul altar, ectenia întreită **(Să zicem toți...)**, și, pe rînd, celelalte ale Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite.

Vineri după-amiază, în mînăstiri se săvîrșește Pavecernița mare, la care, după întîiul **Sfinte Dumnezeule...**, se citește troparul sfîntului, **Slavă..., Și acum...**, al Născătoarei **(Porunca cea cu taină...)**; după al doilea **Sfinte Dumnezeule...**, Condacul sfîntului, **Slavă..., Și acum...**, al Născătoarei **(Apărătoare, Doamnă...)**. Iar după Doxologie, se cîntă primele trei stihiri ale Litiei sfîntului, din **Minei, Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, a Născătoarei, glasul al 2-lea. Apoi se cîntă Stihoavna din Minei, **Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, a Născătoarei, glasul al 4-lea. După **Acum slobozește..., Sfinte Dumnezeule...** și **Tatăl nostru...**, troparul sfîntului de două ori și **Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te...** o dată. Apoi celelalte ale Litiei, ca de obicei.

Vineri seara, în mînăstiri se face Denia Acatistului, adică Utrenia Simbetei, împreună cu Acatistul, din **Triod**, punîndu-se și ale sfîntului, astfel:

După începutul obișnuit, la **Dumnezeu este Domnul...** se cîntă troparul Acatistu-

lui de două ori, **Slavă...**, al sfîntului, **Şi acum...**, al Acatistului. Apoi se citeşte Catisma întîia de rînd şi primele trei Icoase şi trei Condace ale Acatistului, precum se arată în **Triod**. Urmează citirea primei părţi din Cuvîntul despre Acatist (caută la sfîrşitul **Triodului**). Apoi se citeşte Catisma a doua de rînd şi următoarele trei Icoase şi Condace ale Acatistului, precum se arată la **Triod**. Se citeşte partea a doua din Cuvîntul Acatistului, apoi se cîntă Polieleul **(Robii Domnului...)** cu Mărimurile sfîntului (din **Psaltire** sau din **Catavasier**). Apoi se cîntă Sedelnele sfîntului (fără cea dintîi care nu este potrivită cu vremea Postului) şi Antifonul I al glasului al 4-lea cu Prochimenul sfîntului. Evanghelia se citeşte a sfîntului, apoi Psalmul 50, **Slavă..., Pentru rugăciunile purtătorului de chinuri...**, şi celelalte, din **Minei**. Canonul Acatistului cu irmosul pe opt şi al sfîntului pe şase. Catavasii : **Deschide-voi gura mea...** După Cîntarea a 3-a, se cîntă trei Icoase şi Condace ale Acatistului, care urmează la rînd, apoi Condacul, Icosul şi Sedealna sfîntului, **Slavă..., Şi acum...**, Sedealna Născătoarei de Dumnezeu. După Cîntarea a 6-a, se citesc ultimele trei Icoase şi Condace ale Acatistului şi Sinaxarul din **Triod** şi din **Minei**. La Cîntarea a 9-a se cîntă **Ceea ce eşti mai cinstită...** După ectenia mică Luminînda Acatistului. La Laude se cîntă şase stihiri : trei ale Acatistului şi trei ale sfîntului (a doua, a treia şi a patra, din **Minei**, cea dintîi nefiind potrivită cu vremea Postului). **Slavă...**, a duminicii (din **Triod**) **Şi acum...**, a Acatistului. Doxologia mare, iar după **Sfinte Dumnezeule...**, troparul sfîntului, **Slavă..., Şi acum...**, al Acatistului, ecteniile şi otpustul.

Simbătă dimineaţa, la Ceasuri se pune troparul Acatistului, **Slavă...**, al sfîntului, **Şi acum...**, al Născătoarei de la Ceasuri. După **Sfinte Dumnezeule...** şi **Tatăl nostru...**, Condacul Acatistului sau al Sfîntului, schimbîndu-le.

În bisericile de enorii (parohiale), unde nu se face slujbă zilnic ca la mînăstiri, după învăţătura din **Tipicul bisericesc** pentru sărbătorile altor sfinţi care cad în Simbăta Acatistului (vezi ed. Cernica, 1925, p. 136—138), slujba Sfîntului Gheorghe se poate cînta împreună cu cea a Sîmbetei Acatistului, din **Triod**, precum urmează :

Vecernia zilei (dacă nu s-a făcut dimineaţa, cu Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite, după regulă) se poate face vineri seara, înainte de Denia Acatistului, astfel :

După obişnuitul început **(Binecuvîntat este Dumnezeul nostru...)**, se citeşte psalmul începător, apoi ectenia mare, **Fericit bărbatul...** nu se cîntă, ci se citeşte Catisma de rînd. Apoi ectenia mică. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri : şase ale zilei şi ale Acatistului din **Triod** şi patru ale sfîntului din **Minei, Slavă...**, a sfîntului, **Şi acum...**, a Născătoarei din **Triod**. Apoi Vohod cu cădelniţa, **Lumină lină...**, Prochimenele şi Paremiile zilei din **Triod**, apoi Paremiile din **Minei**, ectenia întreită **(Să zicem toţi...), Învredniceşte-ne, Doamne...**, ectenia cererilor **(Să plinim rugăciunile noastre cele de seară...)** şi celelalte ale Vecerniei sărbătorilor.

Dacă se face şi binecuvîntare de artose, înainte de Stihoavnă se cîntă primele trei stihiri ale Litiei, **Slavă...**, **Şi acum...** a sfîntului, din **Minei**.

La Stihoavnă se cîntă numai stihirile şi **Slavă...**, a sfîntului, din **Minei**, **Şi acum...**, a Născătoarei de la glasul de rînd al **Octoihului**. Apoi **Acum slobozeşte...** şi celelalte. După **Tatăl nostru...**, troparul Acatistului **(Porunca cea cu taină...), Slavă...**, al sfîntului, **Şi acum...**, al Născătoarei, glasul al 4-lea... **(Taina cea din veac ascunsă...)**, sau, dacă este Litie, al Născătoarei, glasul al 5-lea : **Născătoare de Dumnezeu Fecioară, bucură-te !...** şi otpustul Vecerniei. Dacă se săvîrşeşte Denia Acatistului în continuare, otpustul nu se mai face, ci îndată urmează ori Pavecerniţa mică cu Acatistul Buneivestiri, precum arată **Tipicul bisericesc** (la cap. «Pentru cîntarea Acatistului», ed. Cernica, 1925, p. 244), ori Utrenia Sîmbetei cu Acatistul, precum arată în **Triod**, adăugîndu-se şi cele ale sfîntului, cum s-a arătat mai înainte. În unele biserici de enorie Acatistul se cîntă după obicei, separat (singur), îndată după Vecernie, fără să mai fie încadrat în slujba Privegherii (a Pavecerniţei sau a Utreniei).

Simbătă dimineaţa, la bisericile de enorie, se săvîrşeşte Utrenia (dacă nu s-a făcut seara, în ajun, la Priveghere, împreună cu Acatistul) şi Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur. În cazul acesta, la Utrenie se cîntă slujba Sîmbetei din **Triod** (fără Acatist) împreună cu a Sfîntului Gheorghe din **Minei**, astfel :

Începutul obişnuit **(Binecuvîntat este Dumnezeul nostru..., Psalmii** 19 şi 20, şi celelalte), iar după cei şase psalmi, **Dumnezeu este Domnul...**, troparul Acatistului **(Porunca cea cu taină...), Slavă...**, al sfîntului, **Şi acum..., Porunca cea cu taină...** Ectenie mică, Sedelnele sfîntului (fără cea dintîi), Polieleul **(Robii Domnului...)** cu

Mărimurile sfîntului (din **Psaltire** ori din **Catavasier**), ectenie mică, Sedealna sfîntului cea de după Polieleu, Antifonul I, glasul al 4-lea **(Din tinerețile mele...)**, Prochimenul din **Minei**, Evanghelia sfîntului, Psalmul 50, **Slavă..., Pentru rugăciunile purtătorului de chinuri..., Și acum..., Pentru rugăciunile Născătoarei...**, stihul **Miluiește-mă Dumnezeule...** și stihira sfîntului, din **Minei**. Apoi **Mîntuiește Dumnezeule, poporul Tău...** și ecfonisul **Cu mila și cu îndurările...** Canoanele: al Născătoarei, din **Triod**, și al sfîntului, din **Minei**. Catavasiile: **Deschide-voi gura mea...** După Cîntarea a 3-a, Condacul și Icosul sfîntului; după Cîntarea a 6-a, Condacul și Icosul cel dintîi al Acatistului **(Îngerul cel mai întîistătător...)**, apoi Sinaxarul din **Triod** și cel din **Minei**; la Cîntarea a 9-a: **Mărește, suflete al meu...** și **Ceea ce ești mai cinstită...** Ectenie mică, Luminînda numai cea din **Triod**.

La Laude se cîntă cele trei stihiri din **Triod** și trei ale sfîntului, (lăsînd la o parte pe cea dintîi — ca nefiind potrivită cu vremea Postului), **Slavă..., Și acum...**, din **Triod (Auzit-a Născătoarea de Dumnezeu...)**, Doxologia mare, troparul sfîntului, **Slavă... Și acum...**, al Acatistului, ecteniile și otpustul.

La Liturghie, la Fericiri se cîntă patru stihiri din Cîntarea a 3-a a Canonului din **Triod** și patru din Cîntarea a 6-a a Canonului sfîntului. După Vohodul cu Evanghelia, troparul Acatistului și al sfîntului, **Slavă...**, Condacul sfîntului, **Și acum...**, al Acatistului **(Apărătoare, Doamnă...)**. Apostolul și Evanghelia, întîi ale Acatistului și apoi ale sfîntului, Axionul: **Tot neamul pămîntesc să sălteze...** (irmosul Cîntării a 9-a a Canonului din **Triod**). Chinonicul din **Triod** și din **Minei**.

Unde este voia (mai ales unde este hramul Sfîntului Gheorghe), se citește și Acatistul Sfîntului (din **Ceaslovul Mare**), fie seara, după denie (de este timp), fie dimineața, înainte de Liturghie.

La masă se face dezlegare la untdelemn și vin.

b) **De va cădea sărbătoarea Sfîntului Gheorghe în duminica a cincea din Post** (Sfintele Paști la 7 mai), slujba sfîntului se cîntă împreună cu a duminicii și a Cuvioasei Maria Egipteanca, din **Triod**, precum urmează:

Sîmbătă seara, în mînăstiri, dacă se face Priveghere, la **Vecernia mică**, după psalmul de început, la **Doamne, strigat-am...** se cîntă cele patru stihiri ale Învierii glasului de rînd, **Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, a Născătoarei, din **Octoih**. La Stihoavnă o stihiră a Învierii și stihirile sfîntului cele de la Stihoavna vecerniei mari, cu stihurile lor, **Slavă...**, a sfîntului tot de acolo, **Și acum...**, a Născătoarei de la **Octoih**. După **Tatăl nostru...**, troparul Învierii, **Slavă...**, al sfîntului, **Și acum...**, al Născătoarei din **Octoih**, glasul al 4-lea **(Taina cea din veac ascunsă...)**, ectenia și otpustul mic.

La Vecernia mare (Priveghere), după începutul obișnuit, se cîntă **Fericit bărbatul...** La **Doamne, strigat-am...**, punînd stihirile pe zece, se cîntă patru ale Învierii de la glasul de rînd al **Octoihului**, trei ale cuvioasei, din **Triod**, și trei ale sfîntului, din **Minei**; apoi **Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, a Născătoarei, de la glasul de rînd din **Octoih** (Dogmatica); Vohod (ieșire cu cădelnița), Prochimenul zilei **(Domnul a împărățit...)** și Paremiile sfîntului, din **Minei**.

La Litie, primele trei stihiri ale sfîntului, **Slavă... Și acum...**, a sfîntului, din **Minei**.

La Stihoavnă, stihirile Învierii glasului de rînd (din **Octoih**), **Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, a Născătoarei, glasul al 4-lea **(Caută spre rugăciunile robilor tăi...)**. După **Tatăl nostru...**, troparul Învierii glasul de rînd (din **Octoih**), al cuvioasei (din **Triod**), **Slavă...**, al sfîntului (din Minei), **Și acum..., Taina cea din veac ascunsă...** (iar de se face binecuvîntarea piinilor, întîi troparul cuvioasei, apoi al sfîntului și apoi troparul Litiei, glasul al 5-lea: **Născătoare de Dumnezeu Fecioară, bucură-te!...** și celelalte ale Litiei).

La Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...**, troparele precum s-au cîntat seara la Vecernie, ectenie mică (la mînăstiri Catismele de rînd din **Psaltire**), Sedelnele Învierii (din Octoih), Polieleul **(Robii Domnului...)** cu Mărimurile sfîntului (din **Psaltire** sau din **Catavasier**), ectenie mică, Sedelnele sfîntului, toate la rînd, afară de cea dintîi — ca nefiind potrivită cu vremea Postului. Antifoanele glasului de rînd, Prochimenul și Evanghelia sfîntului, **Învierea lui Hristos văzînd...**, Psalmul 50, și celelalte ale Duminicii.

La Canoane: Canonul Învierii, cu irmosul pe patru, al cuvioasei (din **Triod**), pe patru, și al sfîntului (din **Minei**), pe patru (două din primul canon și două din al doilea canon). Catavasiile **Deschide-voi gura mea...**; după Cîntarea a 3-a, Condacul și Icosul din **Triod** și Sedealna sfîntului, iar după Cîntarea a 6-a, Condacul și Icosul sfîntului, Sinaxarul cuvioasei, din **Triod**, și apoi ale sfîntului, din Minei.

După **Sfînt este Domnul Dumnezeul nostru...**, Lumininda de rînd a Învierii, **Slavă...**, a cuvioasei..., **Şi acum...**, a Născătoarei, din **Triod.**

La Laude, se cîntă patru stihiri ale Învierii glasului de rînd, din **Octoih**, şi patru ale sfîntului, din **Minei** (fără cea dintîi — ca nefiind potrivită pentru vremea Postului), **Slavă...**, a duminicii din **Triod (Nu este împărăţia lui Dumnezeu mîncarea şi băutura...), Şi acum..., Preabinecuvîntată eşti...**, Doxologia mare, troparul de rînd al Învierii, ecteniile şi otpustul, (în mînăstiri se cîntă întîi **Slavă... Şi acum...**, cu Voscreasna de rînd, se citeşte **Ceasul întîi** şi apoi se face otpustul desăvîrşit al Utreniei).

La Ceasuri (unde se citesc), troparul Învierii, **Slavă...**, al sfîntului, **Şi acum...**, al Născătoarei, de la Ceasuri. După **Sfinte Dumnezeule...** şi **Tatăl nostru...**, condacul Sfîntului şi al duminicii **Triodului**, schimbîndu-le.

La Liturghie, se săvîrşeşte Liturghia Sfîntului Vasile cel Mare. La Fericiri se cîntă şase stihiri ale Învierii glasului de rînd şi patru din Cîntarea a 3-a a Canonului sfîntului. Apostolul duminicii şi al Sfîntului, Evanghelia duminicii şi a cuvioasei şi celelalte, ale Liturghiei Sfîntului Vasile. Axionul **De tine se bucură...**

La masă se face dezlegare la untdelemn şi vin.

c) **De va cădea sărbătoarea Sfîntului Gheorghe luni în săptămîna a şasea din Postul Mare** (în anii cu Sfintele Paşti la 6 mai), atunci slujba sfîntului se cîntă cu a zilei din **Triod**, precum arată la **Tipicul cel Mare**, (faţa 677—679), adică :

Duminică seara, în mînăstiri, de se face Priveghere, la Vecernia mică, după începutul obişnuit, la **Doamne, strigat-am...** se cîntă patru stihiri din **Minei, Slavă...**, a sfîntului, **Şi acum...**, a Născătoarei-Învierii a glasului de rînd. La Stihoavnă, stihirile din **Triod** (cele de la Stihoavna Vecerniei), **Slavă... Şi acum...**, a Născătoarei din **Triod.** După **Tatăl nostru...** troparul sfîntului, **Slavă... Şi acum...**, al Născătoarei de la glasul al 4-lea (**Taina cea din veac ascunsă...**), ectenia şi otpustul mic.

La Vecernia mare (Priveghere), după obişnuitul început şi după ectenia mare, se cîntă **Fericit bărbatul...** la **Doamne, strigat-am...** se cîntă opt stihiri : trei din **Triod** şi cinci ale sfîntului, din **Minei. Slavă...**, a sfîntului, glasul al 6-lea, **Şi acum...**, a **Născătoarei**, acelaşi glas, din **Octoih (Cu voia alunecîndu-mă...).** Vohod cu cădelniţa, **Lumină lină...**, Prochimenul cel mare al **Triodului**, glasul al 8-lea (**Dat-ai moştenire celor ce se tem...**) şi Paremiile din **Minei.** Apoi **Învredniceşte-ne, Doamne...**, ectenia cererilor (**Să plinim rugăciunile noastre cele de seara...**). De se face Litie, se cîntă primele trei stihiri ale sfîntului, din Minei, **Slavă... Şi acum...**, tot de acolo. La Stihoavnă, cele două stihiri din **Triod. Slavă...**, a sfîntului, **Şi acum...**, a Născătoarei, după glasul de rînd al **Octoihului.** După **Tatăl nostru...**, troparul sfîntului de două ori, **Slavă..., Şi acum...**, al Născătoarei (**Taina cea din veac ascunsă...**). Ectenia **Miluieşte-ne pe noi, Dumnezeule...**, cu trei metanii mari, şi apolisul. Iar de s-a făcut Litie, după **Tatăl nostru** se cîntă troparul **Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te...**, o dată, apoi cele obişnuite ale Litiei.

În mînăstiri, se face şi Pavecerniţa mică, iar în bisericile de enorie se poate citi Acatistul sfîntului (în **Ceaslovul** Mare).

Luni dimineaţa, la Utrenie : după **Dumnezeu este Domnul...**, troparul sfîntului de două ori, **Slavă... Şi acum...**, al Născătoarei, glasul al 4-lea (**Taina cea din veac ascunsă...**). Sedelnele **Triodului**, Polieleul (**Robii Domnului...**) cu Mărimurile sfîntului, ectenie mică, Sedelnele sfîntului (fără cea dintîi — ca fiind nepotrivită pentru vremea Postului), Antifonul I al glasului al 4-lea (**Din tinereţile mele...**), Prochimenul din **Minei** şi Evanghelia sfîntului, Psalmul 50, **Slavă... Pentru rugăciunile purtătorului de chinuri...** şi celelalte, din **Minei.** La Canoane : Tricîntarea din **Triod** şi Canonul sfîntului, din **Minei** (la cîntările unde nu este tripesniţ, Canonul sfîntului pe opt ; la cîntările unde este tripesniţ, se pune întîi Canonul sfîntului pe şase, şi apoi al **Triodului** pe opt). Catavasiile : **Deschide-voi gura mea...** După Cîntarea a 3-a, Sedealna sfîntului din **Minei** ; după Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul şi Sinaxarul sfîntului. La Cîntarea a 9-a, **Ceea ce eşti mai cinstită...** Lumininda Postului glasului de rînd din **Ceaslov**, de trei ori.

La Laude se cîntă patru stihiri ale sfîntului (fără cea dintîi, — ca nefiind potrivită pentru vremea Postului). **Slavă...**, a mucenicilor, din **Triod** (de la Stihoavna Utreniei) **Şi acum...**, a Născătoarei, tot de acolo. Doxologia mică (citită din **Ceaslov**), ectenia : **Să plinim rugăciunile noastre cele de dimineaţă...**, Stihoavna din **Triod** cu Slavă... Şi acum..., a Născătoarei, de acolo. Apoi : **Bine este a ne mărturisi**

Domnului... și celelalte ; după **Tatăl nostru...**, troparul sfîntului, ectenia **Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule...**, cu trei metanii mari (la mînăstiri Ceasul întîi, cu troparul și Condacul sfîntului), apoi otpustul Utreniei.

Se citesc Ceasurile al treilea, al șaselea și al nouălea după rînduiala zilelor de rînd din Post, punîndu-se la toate troparul și Condacul sfîntului, apoi Obednița și Vecernica cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, făcîndu-se începutul cu **Bine este cuvîntată împărăția Tatălui...** (ca la Liturghie), Psalmul 103, ectenia mare și se citește Catisma a optsprezecea, cu obișnuitele stări și ectenii. La **Doamne, strigat-am...**, se cîntă zece stihiri : cinci din **Triod** (trei de la **Doamne, strigat-am...** și două de la Stihoavnă) și cinci ale sfîntului, din **Minei, Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, a Născătoarei, de la glasul de rînd, Vohod cu Evanghelia, **Lumină lină...**, cele două Paremii din **Triod**, cu Prochimenele lor și **Înțelepciune, drepți ! Lumina lui Hristos...** ; apoi se cîntă **Să se îndrepteze rugăciunea mea...**, cu cădirea din sfîntul altar și metaniile obișnuite. Apoi Apostolul și Evanghelia sfîntului, ectenia întreită, și celelalte ale Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite. Chinonicul sfîntului. La apolis pomenim pe Sfîntul Gheorghe și pe sfîntul zilei următoare (24 aprilie).

d) **De va cădea sărbătoarea Sfîntului Gheorghe, marți, miercuri, sau vineri în săptămîna a șasea din Postul Mare sau a Stîlpărilor,** (Sfintele Paști la 5, 4 ori 2 mai), slujba sfîntului din **Minei** se cîntă cu cea a zilei respective, din **Triod,** precum urmează :

Vecernia sfîntului se săvîrșește, în mînăstiri și la alte biserici în care se face slujba zilnic, în ajun, dimineața, după Utrenie, Ceasuri și Obedeniță, astfel : După începutul obișnuit, nu se cîntă **Fericit bărbatul...**, ci se citește Catisma de rînd, fără metanii. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă opt stihiri : trei din **Triod** și cinci ale sfîntului, **Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, a Născătoarei zilei, glasul al 6-lea. Vohod, **Lumină lină...**, Prochimenele și Paremiile zilei din **Triod**, apoi ale sfîntului, rugăciunea **Învrednicește-ne, Doamne...**, ectenia **Să plinim rugăciunile noastre cele de seară...** La Stihoavnă, se cîntă cele două stihiri ale zilei din **Triod**, repetînd pe cea dintîi, **Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, a Născătoarei din ale Învierii, glasul al 4-lea. După **Acum slobozește...** și celelalte, troparul sfîntului, **Slavă... Și acum...**, al Născătoarei din ale Învierii, glasul al 4-lea. Apoi ectenia **Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule...**, cu trei metanii mari, rugăciunea **Preasfîntă Treime, Stăpînie de o ființă..., Fie numele Domnului binecuvîntat...** de trei ori, cu închinăciuni, **Cuvine-se cu adevărat să te fericim...** și otpustul.

În aceeași zi, seara, se citește Pavecernița mare, la care, după primul **Sfinte Dumnezeule...**, se pune troparul sfîntului, **Slavă... Și acum...**, al Născătoarei din ale Învierii, iar după al doilea **Sfinte Dumnezeule...** Condacul sfîntului. După Doxologie ieșire în pridvorul bisericii și se cîntă Litia sfîntului, numai primele trei stihiri din **Minei, Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, a Născătoarei, glasul al doilea. Apoi stihirile Stihoavnei, din **Minei**, cu **Slava...**, de acolo, **Și acum...**, a Născătoarei, glasul al 4-lea, din ale Învierii. Apoi, **Acum slobozește..., Sfinte Dumnezeule...** și celelalte iar după **Tatăl nostru...**, troparul sfîntului de două ori, **Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te...**, o dată, binecuvîntarea artoselor și cele obișnuite ale Litiei.

Avînd sfîntul două Canoane la Utrenie, unul se citește la Pavecerniță.

În bisericile din enorii, unde nu se face zilnic slujbă, Vecernia sfîntului se săvîrșește în ziua de 22 aprilie seara, la vremea obișnuită, după rînduiala arătată aci, punîndu-se, de este cazul, și Litia sfîntului ; unde este hram, se citește și Acatistul Sfîntului (în **Ceaslovul Mare**).

În însăși ziua serbării, la Utrenie, după începutul obișnuit, se cîntă **Dumnezeu este Domnul...**, troparul sfîntului, de două ori, **Slavă... Și acum...**, al Născătoarei, din ale Învierii, glasul al 4-lea. Catismele de rînd (în mînăstiri), Sedelnele zilei din **Triod**, Polieleul **(Robii Domnului...)** cu Mărimurile sfîntului, ectenie mică, Sedelnele Sfîntului, toate la rînd, Antifonul I, al glasului al 4-lea, Prochimenul din **Minei**, Evanghelia sfîntului, Psalmul 50, **Slavă..., Pentru rugăciunile purtătorului de chinuri...** și celelalte, din **Minei.** Canonul sfîntului din **Minei** și Tricîntarea zilei din **Triod** (la Cîntările unde nu este Tripesnițî, se pune Canonul sfîntului pe opt, iar la Cîntările unde este Tripesnițî, se pune Canonul sfîntului pe șase și Tripesnițul pe opt). Catavasiile **Deschide-voi gura mea...** După Cîntarea a 3-a, Sedelnele sfîntului ; după Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul și Sinaxarul sfîntului. La Cîntarea a 9-a, **Ceea ce ești mai cinstită...** Ectenie mică și Lumînînda glasului de rînd din **Triod**, de trei ori. La Laude se cîntă patru stihiri ale sfîntului (a doua, a treia și a

patra din cele de la **Minei**, repteînd una dintre ele) **Slavă...**, a sfîntului, cea de la Litie (**Să arate cu cîipeala cele drepte...**), a Născătoarei din **Triod**, cea de la Stihoavna zilei. Doxologia mică (citită, din **Ceaslov**), ectenia **Să plinim rugăciunile noastre cele de dimineață...**, Stihoavna din Triod, **Slavă...**, a sfîntului, cea de la Stihoavna Vecerniei, **Și acum...**, a Născătoarei de Dumnezeu din ale Învierii, glasul al 4-lea. Apoi: **Bine este a ne mărturisi Domnului... Sfinte Dumnezeule...** și celelalte. După **Tatăl nostru...**, troparul sfîntului, **Slavă... Și acum...**, al Născătoarei, glasul al 4-lea. Ectenia **Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule...**, cu trei metanii mari și otpustul Utreniei.

Apoi se citesc Ceasurile (în mînăstiri), cu Catismele lor, punînd, la vreme, troparul și Condacul sfîntului și făcînd trei metanii mari după **Ceea ce ești mai cinstită...** Apoi se citește Obednița, cu Fericirile fără cîntare, iar după otpust se săvîrșește Vecernia unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite. Începutul cu **Binecuvîntată este împărăția Tatălui... Veniți să ne închinăm...** Psalmul 103, ectenia mare și se citește Catisma a opstsprezecea, cu obișnuitele stări și ectenii mici. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri: șase din **Triod** (trei de la **Doamne, strigat-am...** și două de la Stihoavnă, repetînd pe cea dintîi) și patru ale sfîntului din **Minei, Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, al Născătoarei, cea de la Stihoavna zilei, din **Triod**. Vohod cu Evanghelia, **Lumină lină...** Prochimenele și Paremiile zilei din **Triod**, cu **Înțelepciune, drepți! Lumina lui Hristos...** Apoi se cîntă **Să se îndrepteze rugăciunea mea...** cu obișnuita cădire din sfîntul altar, după care se citește Apostolul și Evanghelia sfîntului, ectenia **Să zicem toți din tot sufletul...**, și celelalte ale Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite. Chinonicul sfîntului din **Minei**.

e) **De va cădea sărbătoarea Sfîntului Gheorghe joi în săptămîna a șasea din Postul Mare sau joia stîlpărilor** (Sfintele Paști la 3 mai), slujba sfîntului se cîntă împreună cu cea a zilei din **Triod** întocmai precum am arătat la paragraful dinainte (**d**), cu deosebirea că, Vecernia sfîntului se face, în mînăstiri, miercuri dimineața, unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, astfel:

Începutul cu **Binecuvîntată este împărăția Tatălui...**, Psalmul 103, ectenia mare, Catisma a optsprezecea cu obișnuitele stări și ectenii mici. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri: cinci din **Triod** și cinci din **Minei. Slavă...**, a sfîntului **Și acum...**, a Născătoarei, glasul al șaselea. Vohod cu cădelnița, **Lumină lină...**, Prochimenele și Paremiile zilei din **Triod**, cu **Înțelepciune, drepți! Lumina lui Hristos...**, apoi Paremiile sfîntului și se cîntă **Să se îndrepteze rugăciunea mea...**, ectenia **Să zicem toți din tot sufletul...** și celelalte ale Liturghiei Darurilor mai înainte sfințite.

f) **De va cădea sărbătoarea Sfîntului Gheorghe în simbăta săptămînii a șasea din Post, adică Simbăta lui Lazăr sau a Florilor** (Sfintele Paști la 1 mai), în bisericile mînăstirești și la catedrale.

Vecernia sfîntului (din **Minei**) se cîntă cu cea a Dreptului Lazăr (din **Triod**), vineri dimineața, unită cu Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, precum am arătat mai înainte pentru miercuri dimineața (pgf. **e**) și punînd stihirile la **Doamne, strigat-am...** precum se va arăta mai departe. Vineri seara se citește Pavecernița cu Canonul Dreptului Lazăr, din **Triod**, adăugîndu-se și Litia sfîntului din **Minei**, în loc de Priveghere.

La bisericile de enorie (unde nu s-a făcut vineri dimineața slujbă), **Vecernia** se face la timpul ei, vineri seara, precum urmează:

După obișnuitul început, se cîntă **Fericit bărbatul...** La **Doamne, strigat-am...**, se cîntă zece stihiri: șapte din **Triod**, și trei ale sfîntului, **Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, cea din **Triod** (**Săvîrșind 40 de zile...**). Vohod cu cădelnița, **Lumină lină...**, Prochimenul zilei, Paremiile din **Minei**. La Stihoavnă, stihirile toate din **Minei** (de se face și binecuvîntarea artoselor, se cîntă și **Slavă...**, de la Litia sfîntului); după **Tatăl nostru...**, troparul Dreptului Lazăr (**Învierea cea de obște...**), **Slavă...**, troparul Sfîntului Gheorghe, **Și acum...**, al Născătoarei (**Taina cea din veac ascunsă...**), ori, dacă se face binecuvîntare de artose, **Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te...**

Unde este hram se citește și Acatistul Sfîntului Gheorghe (din Ceaslovul Mare)

Simbătă dimineața, la Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...** troparele ca seara la Vecernie, Catismele (în mînăstiri), Sedelnele **Triodului**, Polieleul (**Robii Domnului...**) cu Mărimurile sfîntului, ectenie mică, Sedelnele sfîntului (fără cea dintîi — ca nefiind potrivită cu vremea Postului), Antifonul I al glasului al 4-lea (**Din tinerețile mele...**), Prochimenul și Evanghelia sfîntului, **Învierea lui Hristos văzînd...**, Psalmul 50, **Slavă..., Pentru ru-**

găciunile purtătorului de chinuri... și celelalte, din **Minei.**

La Canoane: două din **Triod** (pe opt) și ale sfîntului, din **Minei** (pe șase). Catavasiile **Triodului (Apa trecînd-o ca pe uscat...)**; după Cîntarea a 3-a, Condacul și Icosul Sfîntului Gheorghe, iar după Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul și Sinaxarul din **Triod.** După **Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii...**, nu se cîntă **Cea ce ești mai cinstită...**, ci Cîntarea a 9-a a Canonului din **Triod.** După ectenia mică, **Sfînt este Domnul Dumnezeul nostru...** și Luminînda din **Triod.**

La Laude se cîntă cinci stihiri din **Triod** și trei din **Minei** (a doua, a treia și a patra), **Slavă...**, a **Triodului, Și acum..., Preabinecuvîntată ești...** Doxologia mare, troparul Sfîntului Gheorghe, **Slavă... Și acum...**, al Dreptului Lazăr, ecteniile și apolisul.

La Ceasuri (în mînăstiri) se pune troparul Dreptului Lazăr, **Slavă...**, al Sfîntului Gheorghe, **Și acum...**, al Născătoarei, de la Ceasuri, iar Condacele se zic pe rînd: o dată al Dreptului Lazăr, o dată al Sfîntului Gheorghe.

La Liturghie se săvîrșește Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur. La Fericiri se cîntă opt stihiri: patru din Cîntarea a 3-a a Canonului din **Triod** și patru din Cîntarea a 6-a a Canonului din **Minei.** La Vohodul cu Evanghelia se cîntă: **Veniți să ne închinăm... Mîntuiește-ne pe noi... Cel ce ai înviat din morți...** (vezi **Tipicul bisericesc,** Cernica, 1925, p. 249—250). Troparul praznicului **(Învierea cea de obște...)** și al sfîntului, Condacul sfîntului și al praznicului. În loc de **Sfinte Dumnezeule...** se cîntă **Cîți în Hristos...** Apostolul și Evanghelia, mai întîi ale praznicului și apoi ale sfîntului. În loc de Axion se cîntă irmosul Cîntării a 9-a a Canonului Utreniei din **Triod. (Să cinstim și să preaslăvim, popoare, pe Curata Născătoare de Dumnezeu...).** Chinonicul din **Triod.** În loc de **Văzut-am lumina cea adevărată...**, se cîntă: **Învierea cea de obște...** (vezi **Tipicul bisericesc,** locul arătat mai înainte). La otpust: **Cel ce a înviat din morți...**

La masă se face dezlegare la untdelemn și vin.

g) **De cade sărbătoarea Sfîntului Gheorghe în Duminica Floriilor** (Sfintele Paști la 30 aprilie), în bisericile care nu au hram pe Sfîntul Gheorghe, sărbătoarea lui se amînă, din pricina Praznicului, Luni în Săptămîna luminată, cînd slujba lui se va cînta, împreună cu cea a Sfintelor Paști, precum se va arăta mai departe, la pgf. j.

Dar în bisericile unde sfîntul este hram, potrivit învățăturii pentru hramuri din **Tipicul cel Mare** (Iași, 1816, fața 685 și 686), slujba lui se cîntă în Duminica Floriilor, împreună cu cea din **Triod,** precum urmează:

Sîmbătă seara, la Vecernia mică, la **Doamne, strigat-am...** se cîntă patru stihiri ale praznicului, din **Triod, Slavă...**, a sfîntului, din **Minei, Și acum...**, a praznicului. La Stihoavnă, stihirile din **Triod, Slavă... Și acum...**, a praznicului. După **Tatăl nostru...** numai troparul praznicului, ectenia și otpustul mic.

La Vecernia mare, după începutul obișnuit, se cîntă **Fericit bărbatul...**, iar la **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri: șase din **Triod** (repetînd una) și patru din **Minei, Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, din **Triod (Astăzi darul Sfîntului Duh...)** Vohod, Prochimenul **Domnul a împărățit...**, Paremiile din **Triod** și cele din **Minei.**

La Litie se cîntă stihirile din **Triod, Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, din **Triod.** După **Tatăl nostru...** troparul praznicului de două ori și al sfîntului o dată, apoi otpustul. Iar dacă este binecuvîntare de artose, se adaugă două tropare și rugăciunea de sfințire, **Fie numele Domnului...** și Psalmul 33 (sau numai **Bogații au sărăcit...**), apoi Otpustul praznicului: **Cel ce pe mînzul asinei a binevoit a ședea...** (vezi **Liturghierul**).

Duminică dimineața, la Utrenie, după **Dumnezeu este Domnul...**, troparul praznicului de două ori, **Slavă...**, al Sfîntului Gheorghe, **Și acum...**, al praznicului. După Catisme, Sedelnele întîi, toate cele din **Triod,** apoi Polieleul **(Robii Domnului...)** cu Mărimurile praznicului (din **Psaltire** sau din **Catavasier**), ectenie mică, Sedelnele sfîntului (fără cea dintîi — ca nefiind potrivită cu vremea Postului) și îndată Antifonul I al glasului al 4-lea: **Din tinerețile mele...** Prochimenul și Evanghelia praznicului (citită dintre ușile împărătești) și Psalmul 50 (nu se cîntă **Învierea lui Hristos...** dar se scoate sfînta Evanghelie în mijlocul bisericii, pentru sărutare, vezi **Triodul**). Apoi se citește rugăciunea pentru binecuvîntarea sălciilor. **Slavă..., Astăzi Hristos intră în cetatea Betania..., Și acum...**, tot aceasta, stihul **Miluiește-mă, Dumnezeule...** și stihira praznicului din **Triod** (cea de la Vecernia praznicului).

Canonul praznicului, cu irmosul pe opt, și Canonul sfîntului, pe șase. Catavasiile praznicului **(Arătatu-s-au ale adîncului izvoare...).** După Cîntarea a 3-a, Condacul,

Icosul și Sedealna sfîntului, iar după Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul și Sinaxarul, prazniculuí, apoi cel din **Minei**, al sfîntului După **Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii...**, se cîntă stihirile Cînării a 9-a din Canonul **Triodului.** Luminînda nu se cîntă, ci numai **Sfînt este Domnul Dumnezeul nostru...** de trei ori.

La Laude, se cîntă opt stihiri : patru ale prazniculuí și patru ale sfîntului (a doua, a treia și a patra din **Minei**, repetînd pe una din ele), **Slavă... Și acum...**, a prazniculuí, Doxologia mare, troparul sfîntului, **Slavă... Și acum...**, al prazniculuí, ecteniile și otpustul prazniculuí.

În mînăstiri se citește Ceasul întîi, Ceasul al treilea și Ceasul al șaselea, la care se pune troparul prazniculuí, **Slavă...**, al sfîntului, **Și acum...**, al Născătoarei de la Ceasuri, iar după **Tatăl nostru...**, Condacul prazniculuí și al sfîntului, schimbîndu-le.

La Liturghie, se săvîrșește Liturghia Sfîntului Ioan Gură de Aur, cu Antifoanele prazniculuí din **Triod.** La Vohodul cu Evanghelia se cîntă : **Bine este cuvîntat Cel ce vine întru numele Domnului..., Mîntuiește-ne pe noi, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce ai șezut pe mînzul asinei...** (vezi **Triodul**) ; apoi troparul prazniculuí și al sfîntului, **Slavă...**, Condacul sfîntului, **Și acum...**, al sfîntului, **Sfinte Dumnezeule...**, Apostolul și Evanghelia, întîi ale prazniculuí și apoi ale sfîntului. Axionul prazniculuí : **Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă...** Chinonicul : **Bine este cuvîntat Cel ce vine întru numele Domnului...** (vezi Triodul), otpustul prazniculuí (vezi Liturghierul).

La masă se face dezlegare la untdelemn, pește și vin, pentru praznic.

Unde este hramul Sfîntului Gheorghe, se poate citi și Acatistul sfîntului (din **Ceaslovul Mare**), fie seara după Vecernie (Priveghere), fie dimineața, înainte de Liturghie.

h) **De cade sărbătoarea Sfîntului Gheorghe : luni, marți, miercuri, sau joi, în** săptămîna Sfintelor Paști (în anii cînd Sfintele Paști cad la 29, 28, 27 sau 26 aprilie), atunci se păzește regula din **Tipicul cel Mare** (tipicul mînăstiresc, numit al Sfîntului Sava, Iași, 1816 ; de la cap. «**Pentru hramuri**», pgf. 45, fața 686 jos), care spune : «De să va întîmpla hramul vreunui sfînt sau al vreunei sfinte în Lunea, sau în Marțea, sau în Miercurea, sau în Joia cea Mare, cîntăm toată slujba seara și dimineața în Duminica Stîlpărilor». Potrivit acestei reguli, păzită mai ales în bisericile mînăstirești, în anii cînd se întîmplă unul din cazurile de mai sus, slujba Sfîntului Gheorghe se cîntă mai dinainte, cu a prazniculuí Floriilor, așa precum s-a arătat mai înainte, la pgf. g.

Dar unii (Biserica grecească) atunci cînd sărbătoarea sfîntului cade în oricare dintre zilele săptămînii Sfintelor Patimi (de luni pînă sîmbătă inclusiv) mută slujba sfîntului și o cîntă, cu cea a Învierii, în a doua zi de Paști (Luni în Săptămîna Luminată).

i) **De cade sărbătoarea Sfîntului Gheorghe vineri sau sîmbătă în săptămîna Sfintelor Patimi sau în Duminica Sfintelor Paști** (cînd Sfintele Paști se serbează la 25, 24 sau 23 aprilie), atunci slujba sfîntului se amînă și se cîntă cu cea a prazniculuí Învierii, din Penticostar, în a doua zi de Paști (Luni în Săptămîna Luminată), așa precum arată învățătura din Penticostar (după slujba din Duminica Sfintelor Paști), din Tipic (**Tipicul bisericesc**, ed. Cernica, 1925, p. 167 ș.u. și **Tipicul cel mare**, Iași, 1816, fața 348—349), și anume :

Duminică seara, la Vecernie, (care la bisericile din orașe se săvîrșește pe la amiază și se numește și **A doua Înviere**) se face începutul cu **Slavă Sfintei și Celei de o ființă..., Hristos a înviat...**, stihurile Paștilor cu cădirea din altar, și ectenie mare. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă opt stihiri : patru ale Învierii, din Penticostar, și patru ale sfîntului din **Minei, Slavă...**, a sfîntului ; **Și acum...**, a Învierii, din Penticostar (**Trecut-a umbra legii...**). Vohod cu Evanghelia, **Lumină lină...**, Prochimenul mare al Paștilor (**Cine este Dumnezeu...**), Paremiile din **Minei**, Evanghelia zilei (Ioan XX, 19—25), care, acolo unde este cu putință, se va citi în mai multe limbi, după cum este obiceiul în Biserica Ortodoxă Română. Apoi ectenia întreită, rugăciunea **Învrednicește-ne, Doamne...**, ectenia cererilor, și celelalte, după rînduială.

La Stihoavnă, stihirile din Penticostar, **Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, **Ziua Învierii...**, glasul al 5-lea ; **Acum slobozește...** Rugăciunile începătoare nu se zic, ci îndată : **Hristos a înviat...** de trei ori, troparul sfîntului, o dată, din nou : **Hristos a înviat...**, și otpustul Paștilor, ca și dimineața, la Liturghie.

Luni dimineața, la Utrenie : Începutul cu **Slavă Sfintei... Treimi... Hristos a înviat...**, stihurile Paștilor și cădirea sfintei mese și apoi în toată biserica, troparul sfîntului și al Născătoarei de Dumnezeu, glasul

al 4-lea, ectenia mare, primul rînd de Sedelne ale sfîntului, din **Minei**, Polieleul **(Robii Domnului...)** cu Mărimurile sfîntului (din **Psaltire** sau din **Catavasier**), ectenie mică, al doilea rînd de Sedelne de la **Minei**, Antifonul I al glasului al 4-lea **(Din tinerețile mele...)**, Prochimenul din **Minei** și Evanghelia sfîntului (dintre ușile împărătești), **Învierea lui Hristos văzînd...** de trei ori; preotul scoate Sfînta Evanghelie în mijlocul bisericii pentru sărutare. Apoi: **Slavă...**, **Pentru rugăciunile purtătorului de chinuri... Și acum...**, aceeași, stihul și stihira sfîntului, din **Minei.** Apoi se cîntă Canonul Paștilor, cu Irmosul pe 8 și al sfîntului, pe șase, cu cădire și ectenie mică după fiecare Cîntare, ca și în ziua de Paști. După Cinarea a 3-a, Condacul și Icosul sfîntului, iar după Cîntarea a 6-a, Condacul, Icosul praznicului și Sinaxarul sfîntului (vezi învățătura din **Penticostar**). Apoi **Înviind Iisus din mormînt...** de trei ori. La Cîntarea a 9-a, stihurile și stihirile Canonului din Penticostar, ectenie mică, Luminînda Paștilor, **Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, iarăși a Paștilor.

La Laude, se cîntă trei stihiri ale Învierii și trei ale sfîntului, apoi stihurile și stihirile Paștilor, **Slavă...**, a sfîntului **(Răsărit-a primăvara...)**. **Și acum...**, a Paștilor **(Ziua Învierii...)**. Doxologia nu se cîntă, ci îndată troparul Paștilor de trei ori, **Slavă...**, troparul sfîntului, **Și acum...**, al Născătoarei, glasul al 4-lea, apoi ecteniile și otpustul, ca în ziua de Paști.

La mînăstiri se citesc și Ceasurile Paștelui, cu rînduiala din **Penticostar.**

La Liturghie, Antifoanele Paștilor; la Vohodul cu Evanghelia, stihul Paștilor: **În biserici binecuvîntați pe Dumnezeu...**; apoi troparul Învierii, troparul și Condacul sfîntului, apoi Condacul Paștilor. În loc de **Sfinte Dumnezeule...**, se cîntă **Cîți în Hristos...** Apostolul și Evanghelia sfîntului. Axionul Paștilor. Chinonicul, întîi al Paștilor și apoi al sfîntului, otpustul Paștilor.

j) **De va cădea sărbătoarea Sfîntului Gheorghe Luni în Săptămîna Luminată** (Sfintele Paști la 22 aprilie), slujba sfîntului se cîntă împreună cu cea din **Penticostar** întocmai precum s-a arătat mai înainte la pgf. i.

De va fi și Litie, la binecuvîntarea artoselor în loc de **Născătoare de Dumnezeu Fecioară, bucură-te...**, se cîntă troparul Paștilor și al sfîntului.

k) **De va cădea sărbătoarea Sfîntului Gheorghe, Marți, Miercuri, Joi sau Sîmbătă în Săptămîna Luminată** (Sfintele Paști la 21, 20, 19 sau 17 aprilie), atunci slujba sfîntului se va cînta împreună cu cea din **Penticostar** precum s-a arătat mai înainte (pgf. i), cu deosebirea că seara la Vecernie se face vohod cu cădelnița, se cîntă Prochimenul obișnuit al zilei din săptămînă și nu se citește Evanghelie.

l) **De va cădea sărbătoarea Sfîntului Gheorghe în Vinerea Săptămînii Luminate sau a Izvorului tămăduirii** (Sfintele Paști la 18 aprilie) slujba sfîntului se cîntă cu cea a Învierii și a Izvorului Tămăduirii precum arată la Tipicul bisericesc, la sărbătoarea sfîntului (pgf. **3**), adică astfel:

Joi seara, la Vecernie, începutul cu **Slavă Sfintei... Treimi...**, **Hristos a înviat...** de trei ori, cădirea în jurul sfintei Mese cu stihurile Paștilor și ectenia mare. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă 10 stihiri: patru ale Învierii, trei ale Izvorului (din **Penticostar**) și trei ale sfîntului: **Slavă....**, a sfîntului, **Și acum...**, a Izvorului, glasul al 6-lea (din **Penticostar**) : **Cine nu va spune, o, Izvorule, puterile tale...** ? Vohod cu cădelnița, **Lumină lină...**, Prochimenul glasului al VII-lea din **Penticostar (Iubit-Tevoi, Doamne...)**, Paremiile din **Minei**, ectenia întreită, **Învrednicește-ne, Doamne...** ectenia cererilor și celelalte.

De este binecuvîntare de artose, se cîntă și stihirile Litiei, cu **Slavă...**, din **Minei.**

La Stihoavnă, stihirile din **Penticostar, Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, **Ziua Învierii...**, troparul Paștilor, **Slavă...**, troparul sfîntului, **Și acum...**, iarăși al Paștilor și, otpustul Paștilor.

De este hram, se poate face Priveghere și se citește **Acatistul Sfîntului.**

Vineri dimineața, la Utrenie, începutul precum s-a arătat la celelalte zile ale Săptămînii Luminate. La Canoane: Canonul Paștilor, al Izvorului (din **Penticostar**) și al sfîntului, din fiecare cîte patru stihiri. Catavasiile Paștilor, cu ectenie mică și cădire după fiecare Cîntare. După Cîntarea a 3-a, Condacul și Icosul Izvorului (din **Penticostar**) după Cîntarea a 6-a, Condacul și Icosul sfîntului, Sinaxarul din **Penticostar)** și apoi cel din **Minei, Învierea lui Hristos văzînd... Înviind Iisus din mormînt...** de trei ori. La Cîntarea a 9-a, stihirile Izvorului din **Penticostar,** ectenie mică, Luminînda Paștilor, a sfîntului și a Izvorului.

La Laude se cîntă opt stihiri: două ale Învierii, trei ale Izvorului și trei ale sfîntului, apoi stihurile și stihirile Paștilor **(Paștile cele sfințite...). Slavă...**, a Sfîntului **(Răsărit-a primăvara... Și acum...**, **Ziua În-**

vierii...) troparul Paștilor și al sfîntului, ecteniile și otpustul.

La Liturghie, începutul ca în ziua de Paști, Antifoanele Paștilor; după Vohodul cu Evanghelia, troparul Paștilor, Ipacoi al Învierii **(Venit-au dis-de-dimineață cele ce au fost cu Maria...),** Condacul Izvorului, troparul sfîntului, Condacul Paștilor. În loc de **Sfinte Dumnezeule..., Cîți în Hristos...,** Apostolul și Evanghelia sfîntului, Axionul Paștilor, Chinonicul sfîntului **(Întru pomenire veșnică va fi dreptul...),** otpustul Paștilor.

După Liturghie (dacă nu s-a făcut la Utrenie) se face, fie în biserică, fie afară, lîngă fîntîni sau lîngă izvoare, precum este obiceiul locului, slujba Sfințirii apei celei mici, după rînduiala deosebită pentru zilele Săptămînii Luminate, care se află în **Molitfelnic.**

m) **De se va întîmpla sărbătoarea Sfîntului Gheorghe în Duminica Sfîntului Toma sau în cea a Mironosițelor** (Sfintele Paști la 16 sau la 9 aprilie), slujba sfîntului se cîntă cu cea a duminicii, din **Penticostar,** precum urmează:

Simbătă seara, la Vecernie, începutul cu: **Binecuvîntat este Dumnezeul nostru..., Hristos a înviat...** de trei ori și îndată Psalmul de seară (103), fără **Veniți să ne închinăm...** (așa pînă la Odovania Paștilor) apoi ectenia mare, **Fericit bărbatul...** și ectenie mică. La **Doamne, strigat-am...** se cîntă zece stihiri: șase din **Penticostar** și patru ale sfîntului, din **Minei; Slavă...,** a sfîntului, **Și acum...,** a duminicii (din **Penticostar),** Vohod cu cădelnița, **Lumină lină...** Prochimenul **Domnul a împărățit...,** Paremiile sfîntului și celelalte, ca de obicei.

De este binecuvîntare de artos, înainte de Stihoavnă se cîntă **Slavă...,** a Litiei Sfîntului, **Și acum...,** a Litiei duminicii.

La Stihoavnă se cîntă stihirile duminicii din **Penticostar, Slavă...,** a sfîntului, din **Minei, Și acum...,** a duminicii, din **Penticostar, Acum slobozește...,** rugăciunile începătoare, **Tatăl nostru...,** troparul duminicii, **Slavă...,** al sfîntului, **Și acum...,** iarăși al duminicii, otpustul, în Duminica Tomii, al praznicului, din **Liturghier: Cel ce prin ușile încuiate...**

Duminică dimineața, la Utrenie, începutul cu **Slavă... Sfintei... Treimi...** și căzînd în toată biserica, **Hristos a înviat...** de trei ori, cei 6 psalmi, ectenia mare, **Dumnezeu este Domnul...,** troparul duminicii de două ori, **Slavă...,** al sfîntului, **Și acum...,** iar al duminicii. Ectenie mică, primul rînd de Sedelne ale duminicii și primul rînd din ale sfîntului, Polieleul **(Robii Domnului...)** cu Mărimurile duminicii (numai în duminica Sfîntului Toma) și ale sfîntului, ectenie mică, Sedelnele duminicii și ale sfîntului, cele de după Polieleu. În Duminica Sfîntului Toma, Binecuvîntările Învierii nu se cîntă, ci îndată după ultima Sedealnă se cîntă Antifonul I al glasului al 4-lea **(Din tinerețile mele...),** iar în Duminica Mironosițelor, după ultima Sedealnă, se cîntă Binecuvîntările Învierii, apoi ectenie mică, Ipacoi al duminicii și Antifoanele glasului al 2-lea. În amîndouă duminicile, Prochimenul din **Penticostar,** Evanghelia praznicului, **Învierea lui Hristos văzînd...,** de trei ori, Psalmul 50, **Slavă...,** **Pentru rugăciunile Apostolilor... Și acum...,** **Pentru rugăciunile Născătoarei...,** și stihira duminicii **(Înviind Iisus...).** Canonul duminicii, din **Penticostar** (pe opt) și al sfîntului din **Minei** (pe șase), Catavasiile Paștilor. După Cîntarea a 3-a, Condacul și Icosul sfîntului; după Cîntarea a 6-a, Condacul și Icosul duminicii. Sinaxarul sfîntului; la Cîntarea a 9-a, stihirile din Canonul duminicii, ectenie mică, **Sfînt este Dumnezeul nostru...** Luminînda cea dintîi a duminicii, **Slavă...,** a sfîntului, **Și acum...,** a doua a duminicii.

La Laude se cîntă 6 stihiri: trei din **Penticostar** și trei din **Minei. Slavă...,** a sfîntului **(Răsărit-a primăvara...), Și acum...,** a duminicii, Doxologia mare, troparul duminicii și al Sfîntului Gheorghe, ecteniile și otpustul (în Duminica Tomii, otpustul deosebit, al praznicului, din Liturghier).

La Liturghie, Fericirile, patru stihiri din Cîntarea a 3-a a Canonului duminicii și patru din Cîntarea a 6-a a Canonului sfîntului. După Vohodul cu Evanghelia, troparul duminicii și al sfîntului, **Slavă...,** Condacul sfîntului, **Și acum...,** al praznicului. **Sfinte Dumnezeule...** Apostolul și Evanghelia, întîi ale duminicii și apoi ale sfîntului. Axionul Paștilor, Chinonicul duminicii și al sfîntului. În duminica Sfîntului Toma, otpustul deosebit al praznicului, din **Liturghier.**

n) **De va cădea sărbătoarea Sfîntului Gheorghe luni după Duminica Sfîntului Toma sau după Duminica Mironosițelor** (Sfintele Paști la 15 sau la 8 aprilie), slujba sfîntului se cîntă împreună cu cea a zilei, din **Penticostar,** precum urmează:

Duminică seara, la Vecernie, începutul obișnuit **(Binecuvîntat este Dumnezeul nostru...), Hristos a înviat...** de trei ori, Psalmul 103, ectenia mare. Apoi se cîntă

Fericit bărbatul..., iar la **Doamne, strigat-am...** se cîntă opt stihiri : trei din **Penticostar** și cinci din **Minei, Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, din **Penticostar.** Apoi Vohod cu cădelnița, **Lumină lină...**, Prochimenul mare al Paștilor **(Cine este Dumnezeu...)**, cu stihurile lui, din **Penticostar** (vezi la Duminica Tomii, seara), Paremiile sfîntului, ectenia **Să zicem toți din tot sufletul și din tot cugetul nostru...** și celelalte, ale Vecerniei sărbătorilor.

De este Litie, se cîntă stihirile Litiei sfîntului din **Minei,** cu **Slavă...**, de acolo. La Stihoavnă, stihirile zilei din Penticostar, **Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, din **Penticostar. Acum slobozește...** și celelalte, iar după **Tatăl nostru...**, de este Litie, troparul praznicului, **Slavă...**, al sfîntului, **Și acum..., Născătoare de Dumnezeu Fecioară, bucură-te...** Iar de nu este Litie, troparul sfîntului, **Slavă... Și acum...**, al praznicului, și otpustul.

În mînăstiri se citește și Pavecerița mică, la care se pune și Tripesnițul zilei, de la sfîrșitul Penticostarului.

Luni dimineața, la Utrenie, începutul precum s-a arătat în urmă, la Duminica Tomii (pgf. **m**). După **Dumnezeu este Domnul...** troparul praznicului, de două ori (luni după duminica Tomii : **Pecetluind fiind mormîntul...**, luni după Duminica Mironosițelor : **Iosif cel cu bun chip...**), **Slavă...**, al sfîntului, **Și acum...**, iar al praznicului. Catisma întîia (în mînăstiri), Sedelnele Învierii, Catisma a doua (în mînăstiri), Sedelnele sfîntului cele dintîi, Polieleul **(Robii Domnului...)** cu Mărimurile sfîntului, Sedelnele sfîntului cele de după Polieleu, Antifonul I al glasului al patrulea, Prochimenul și Evanghelia sfîntului, **Învierea lui Hristos văzînd...**, Psalmul 50, **Slavă...**, **Pentru rugăciunile purtătorului de chinuri...**, și celelalte, după **Minei.** La Canoane : al praznicului cu irmosul pe șase și ale sfîntului, două, cu irmosul pe opt. Catavasiile Paștilor. După Cîntarea a 3-a Condacul și Sedealna sfîntului și a praznicului. După Cîntarea a 6-a, Condacul și Icosul praznicului și Sinaxarul Sfîntului. La Cîntarea a 9-a, **Ceea ce ești mai cinstită...** ectenie mică și Luminînda praznicului, **Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, iar a praznicului. La Laude se cîntă șase stihiri : trei din **Penticostar** și trei din **Minei, Slavă...**, a sfîntului, **Și acum...**, din **Penticostar.** Doxologia mare, troparul sfîntului, **Slavă... Și acum...**, al praznicului, ectaniile și otpustul Utreniei.

În mînăstiri se citesc Ceasurile, la care se pune troparul praznicului, **Slavă...**, al sfîntului, **Și acum...**, al Născătoarei de la Ceasuri. După **Sfinte Dumnezeule...** Condacul praznicului și cel al sfîntului, schimbîndu-le.

La Liturghie se cîntă Fericirile din Cîntarea 1-a a Canonului praznicului și din Cîntarea a 3-a a Canonului sfîntului. La Vohodul cu Evanghelia : **Mîntuiește-ne pe noi... Cel ce ai înviat din mormînt...** Apostolul și Evanghelia, întîi ale zilei și apoi ale sfîntului. Axionul Paștilor. Chinonicul din **Penticostar** și apoi din **Minei.**

o) **De va cădea sărbătoarea Sfîntului Gheorghe în oricare din zilele de marți, miercuri, joi, vineri sau simbătă în săptămîna a doua ori de marți pînă vineri (inclusiv) în săptămîna a treia după Paști** slujba Sfîntului din **Minei** se cîntă împreună cu cea a zilei din **Penticostar** întocmai precum s-a arătat pentru luni (pgf. **n**), cu deosebirea că seara, la Vecernie nu se mai cîntă Prochimenul mare al Paștilor, ci Prochimenul obișnuit al zilei din săptămînă.

SFÎRȘIT ȘI LUI DUMNEZEU CELUI ÎN TREIME SLĂVIT, LAUDĂ !

Din încredințarea și cu purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte TEOCTIST, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, această nouă ediție — cea de a VIII-a a TRIODULUI — s-a tipărit sub supravegherea P. C. Preot Dumitru Soare, Directorul Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române.

Redactor : Diac. Ștefan Gh. Milea.
Tehnoredactor : Ierom. Vartolomeu Bogdan.
Corectori : Constantin Costache și Dan Dumitrescu.

Format 0·61×86 legat 1/1. Coli de tipar 90.
comanda nr. 215.

TIPOGRAFIA INSTITUTULUI BIBLIC
ȘI DE MISIUNE AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE